Incipit liber de vita Jhu xpi nõ ille de infãcia saluatoris apocriphis: sed ex serie euãgelice historie collectus.

De diuina et eterna xpi generatõe. Ca.j.

Et plenitudine itaq; euangelij viui. s. boni quod vsq; ad hoc tempus gratie. dominus Jhs seruauit: quasdaq; guttas haurire cupientes. sumamus initium a diuina ei⁹ generatõe. de q̃ euangelista Johãnes spãliter loquit: quia oia ad hoc inducit. vt diuinitas verbi maifestet: 7 maxime ꝓtra q̃sdaq; hereticos. dicẽtes xpm pur̃ hoiez esse: et p ois ꝑter tpalẽ natiuitatem. nec sp nec añ Mariã fuisse. Et ideo de eternitate vbi incipit. ostẽdẽs diuinã xpi naturã. in q̃ eternaliter ꝓcessit Mariaq;. Et ponit quinq; de diuinis ꝑsonis q̃ p ordinem tãguñ in subscriptis. Primo declarat filij a pre eterna generatõeq;: dicens. In pncipio erat verbũ. i. in ipo deo. qui ab oĩbs supponit primũ pncipiũ: necessario est vbũ ꝑe dictũ. tanq; in ipso cui⁹ est. Acsi diceret. fili⁹ erat in pre: patri. s. coeterno⁹. nõ in Maria incepit esse. sed in principio. i. in pre q̃ est principiũ sñ principio: 7 fili⁹ qui est principium de pncipio. Dicit aũ verbũ. dei filiũ: qz ibs xpc dns nr̃. quẽadmodũ dr̃ fili⁹ dei. sic dr̃ verbũ dei. sic et virt⁹ 7 sapientia dei. vnũ. n. idẽq; significat vnum idẽq; sũt. fili⁹. verbũ. virt⁹. et sapia. Sed ait verbũ: nõ fili⁹. qz hoc nomen verbũ magis ad ꝑpositũ facit q̃ fili⁹. Vbi sciendũq; vox significatiua dr̃ verbũ: sq; hoc est tãtũmodo large 7 denotatiue. inq̃tum significat interiorem mentis ꝯceptũ. sic vrina dr̃ sana. inq̃tum est sanitatis indicatiua. et ideo sic illo ꝑe dr̃ sanitas. qđ p urinã designat: ita illud ꝑe dr̃ verbũ qđ p vocem significat. Hoc aũ est interior mẽtis ꝯcept⁹. qz voces sũt note 7 signa passionũ q̃ sunt in aia. 7 ita ꝯceptus mentis interior. etiã anteq̃ p vocem designet ꝑe verbũ dr̃. Cũ g̃ hoc nomen vbum significet vocem vocalem. 7 qđ exit ab ore significet etiaq; mẽtale. qđ a mente gignit. nec ab ea recedit cum emittit. s. verbũ cõceptũ: sm vltimã acceptõem h̃ sumit. vt p ipm fili⁹ intelligat: quippe qz a pre ꝓcedit p eternam natiuitatem. ac cum eo q̃ in eo ꝑmanet p essentie vnitatem. sic cogitatio seu ꝯceptio mentis q̃ ex mente nata est. cũ ipa ꝑmanet: 7 iõ maluit dicẽ verbum q̃ fili⁹. Cum igr̃ in ipo deo ꝑe et ꝑfecte sit verbũ. verbum aũ de sua rõe dic qđ ꝓcedẽs ab eo cui⁹ est verbũ. sic ꝯcept⁹ a cõcipiente et cum verbũ et fili⁹ sint idẽ: sequit q̃ ibi sit generatio filij a pre ex q̃ ẽ ibi ꝓcessus verbi a dicente. Jtaq; poti⁹ describit filium dei sub noĩe vbi q̃ sub noĩe filij: qz filius solũ dic compatõq; ad prem. verbũ vo dic ꝯpationẽ nõsolum ad dicentẽ. sed etiã ad id qđ ꝑ verbum dr̃. nec nõ ad vocem quam induit: et ad doctrinaq; q̃ mediante vbo in altero efficit. Quia igit dei fili⁹ debq; h̃ describi non tm̃ in ꝯpatiõe ad prem a q̃ ꝓcedit. sed etiaq; ad creaturas q̃s fecit. et ad carnem quã induit. et documẽta q̃ ꝑbuit: cõgruissime et decẽtissime sub noĩe vbi describit ic̃. qz nomen illud ad oia supradicta respicit. nec possq; sub celo ita nomen ꝯueniens inueniri. Secõdo declarat pris 7 filij ꝓsonalem distinctõem: dicens. Et vbũ erat apud deũ. Hoc nomen de⁹ in hac clausula est ꝓsonale. vt verbum erat apud deũ. i. apud deum prem. Semp. n. in pre fili⁹. sp in filio pr̃. Hñ hec ꝑpositio apud. q̃ est trãsitiua ꝓsonaꝝ. et distinctiua: distantiã distinctõis ꝓsonalis designat nõ essentie. Nulla em̃ res dr̃ ꝑe esse apud semetipaq;. sicut nec aliqs est in seipo: et ideo inter verbũ 7 pncipiũ apud qđ est verbũ. est ꝓsonalis distinctio. Nõ em̃ vbũ ꝓcedit a pre p actõem trãseuntẽ ex̃. sed manentq; intra. et ido verbũ manet intra illud. cui⁹ẽ vbũ. tñ ab eo distictũ. distinctõe ꝓsõali vt iã dictũ est. qz verbũ erat apud deũ. vt ali⁹ apud aliũ. Tercio declarat pris et filij cõsubalitatq; siue sube unitatẽ: dicẽs. Et deus erat vbũ. ita q̃ lr̃ de⁹ ponit a ꝑte ꝑdicati dicendo verbũ est deus: noia em̃ 7 vba trãsposita idẽ significãt. Hoc nomen de⁹ in hac clausula. est essentiale. vt verbũ est de⁹. i. natura est sba diuina: ne dicaũ esse cũ deo et nõ de⁹. Nihil em̃ in deo est qđ de⁹ nõ sit: qz tot⁹ idẽ ẽ. et subaliter idem. Quis g̃ verbũ sit apud deũ. nõ tñ est aliqđ extranee naũe. sicut est verbũ nr̃m: sed est naũe diuine q̃ indiuisibilis est et nõ multiplicabilis. qa nllo modo pt̃ esse nisi una 7 simplicissima: et ido verbũ 7 pncipiuq; a q̃ est. sũt ideq; penit⁹ in natura. q̃uis vt dictũ est distinguãt in ꝓsona. Et sic in ista clausula implicantur oĩes tres persone. pater in hoc nomine deus. fili⁹ in nomine verbi. spiritus sanctus in prepositione apud. Quarto declarat patris et filij coeternitatem: dicens. Hoc erat in principio apud deum. Hoc scilicet verbum de quo locutus fuerat. est apud deũ. patrem. a principio eternitatis. id est ante

secula est eternaliter. Quasi dicet. Hoc dei verbū. nunq̄ a deo p̄e extitit sepatum. Nūq̄ enī p̄ sine filio fuit. nunq̄ sñ verbo. nūq̄ sñ virtute. nūq̄ sine sapia esse potuit. Patrem enī dicim⁹ qz filiū hr̄: cuz hoc sit p̄ez esse. qđ filium hr̄e. Et qz pater q̄ verbū dic̄ t ꝯcipit. est ab eterno. g̃ verbuz qđ gignit dicendo. vt vere dicat̄ vbū i principio. nō tpis q̄ dictum est. in principio creauit de⁹ celū t terrā: sed i principio eternitatis. de quo dr̄. tecū principium i die virtutis tue i splēdoribꝫ sctō. ex vtero. i. suba mea. añ lucifer. i. añ mūdi creationez genui te. Unde qñ dr̄. Ego hodie genui te. intelligit̄ de die eternitatis. q̄ omnez diē ꝯplectit̄. Et sic accipit̄ h̄ nomen principialiter q̄ sup̄. qz ibi accipit̄ p p̄e. h̄ p eternitate. Qualiter aut̄ verbū ipe p̄ genuit: qz solui nō potest. queri nō debet. Diuina enī generatio est oīno inenarrabilis. de q̄ dr̄. Generatiōez ei⁹ q̄s enarrabit. Quia etsi dr̄ fili⁹ a p̄e genitus. tñ qualiter nec ꝓpha nouit nec angelus. Moraliter docemur ex p̄missis. q̄ principiū oīs nr̄e intētiōis debet ee de⁹. qz i principio erat verbū. t deus erat vbū. Ite p̄ si vis scire de oñi actione tua interiori t exteriori. vtr̄ sit diuina. et vtr̄ deus ipaz opet̄ i te. et per ipm sit facta: vide si finis intentionis tue sit deus. Qđ si sit: ita actio tua est diuīa. qz principiū et finis idem. s. deus. Postq̄ g̃ euangelista declarauit ipi⁹ verbi esse seu generari. Cōsequenter declarat suuz agere seu opari. et declarat nūc. Quinto p̄is et filij i. diuisam opationem: dicēs. Oīa p ipm facta sūt. s. quecūq; a patre facta sūt. t sine ipo factum est nihil. s. a p̄e: siue visibile q̄d siue intelligibile. Siquidē oīa i sapiētia fecit deus. et sine sapientia nihil fecit. Creature enī p ducūt̄ a deo sicut artificiata p artificē. Oīm enī est artifex. cum sit agens p intellectū. qđ aūt ꝓducit̄ p artem seu intellectū: ꝓducit̄ p artis seu intellect⁹ cōceptum. sicut dom⁹ i re extra ꝓducit̄ a domo que est i aīa. verbū aut̄ in diuinis idez est. qđ ꝯceptus intellectus diuini: vt sup̄ dictū est. g̃ oīa ꝓducta. per ipm ꝓducta sūt. tam spūales q̄ corpales creat̄e. Hec aut̄ ꝓpositio p. notat h̄ cāz efficientē. nō aminiculantē vel misteriū vl̄ instrumentū. Ipe. n. fili⁹ cū p̄e ē actor oīm et sil̄iter spūs scūs cū eisdē. qz indiuidua sē opa trinitatis. Oīa g̃ per ipsū facta sūt. vt nec p̄ nec spūs scūs excludā t̄. Oīa simul t semel sūt facta: sz sex diebꝫ p ptes sūt distincta. Si g̃ oīa p ipm facta sūt. verbū aut̄ nō possit a se fieri. vel seipm facere. qz esset antēq̄ esset. sequit̄ q̄ ipm vbū nō sit factū. Et ſm Aug. Si factū nō ē. creatura nō est. Si aut̄ creatura nō est. eiusdem cum p̄e suba est. Oīs enī suba q̄ de⁹ non est: creatura est. et que creatura nō est. deus est. Hoc aut̄ verbum nec sillabis cōstat. nec voce ꝓfertur: sed sp in sinu. i. secreto et corde

p̄is manēs. cūcta dispoit. regit. t opat̄. Nō enī loquēdo. sed volendo cūcta opat̄ deus: qz dicere dei voluisse est. t verbo. i. filio omnia creare. Ostenso itaq; q̄ verbū sit cā ꝓductiua rer̄. oñdit ꝓsequēter p quē modū sit causa earū: dicens. Qđ factū est. s. in effectu: in ipo. s. verbo. vita erat t viuēs. Sicut faber prius facit archam i mente. pt⁹ in ope. qđ in mente est viuit cum artifice: qđ fit mutatur cum tpe. Nō enī oīa q̄ facta sunt habēt vitā nec sunt vita i se. hoc est i natura sua. i q̄ sūt vt creature. vt tñ sunt in deo et arte diuina que est vita. in se sunt vita: qz ibi habēt exēplar t rōnez viuentē. Oīa nāq; q̄ tpaliter fiunt vel facta sūt. ab eterno fecit. i. facere disposuit: et prius q̄ fierent. facta nouerat. t in eius mēte et p̄tia. et viuebāt t vigebāt: q̄a oīa ante mūdi initiū i ipo dei filio imaginata erāt. t vt postea fierent dispositū erat: ac p hoc q̄i facta erāt. et viuebāt. Viuūt ei oīa que i dei dispositōne sūt: qz sic̄ disposita sūt. nō euenire nō p̄nt. Et sic patz mod⁹ p quem creature ꝓcedūt a vbo: videlz sicut artificiata ab artifice vel arte. ꝓpter qđ dic̄ Boeti⁹. Tu cuncta supno ducis ab exēplo. pulchruz pulcherrim⁹ ipe. mūdum mentē gerēs sil̄iq; imagine formās. Moraliter est h̄ notādū. q̄ op⁹ virtutis est op⁹ vite. sic̄ opa vitiosa dicūt̄ opa mortis: op⁹ aut̄ virtutis. siue op⁹ bonum nullus opat̄ nisi i deo. Si vis igit̄ scire an opus tuū sit viuū. i. si sit op⁹ virtutis. siue opus bonū t diuinū: vide si sit factū i ipo s. deo. qz h̄ dr̄. qđ factuz est in ipo. s. deo. vita erat. i. vitale et viuū ē. In deo aut̄ fit. qđ i caritate fit: et quod ext̄ deū t p̄ter deum. nō hr̄ mouēs nec finez. Ostenso aut̄ qualiter vbū se habeat ad oñes creaturas i generali. consequēter oñdit q̄liter se hēat ad hoīes i spāli: dicēs. Et vita erat lux hominū. Quia vita. i. ipm verbū qđ est vita in se. in q̄ t p quā creature viuūt. erat lux hoīm. i. vñ rōnales creat̄e. vt beate fierēt illuīande erāt: qz nō deficit hoīes illustrare p gratiā. sup oēs irradiando: si hō facit qđ i se est. se ad deū p cognitōez et amorē put p̄t ꝓuertēdo. Moraliter vita bona est lux hoīm: qz pl⁹ illuīat t edificat p̄imū vita q̄ vba. Unde Hiero. Multopl⁹ intelligit̄ qđ oc̄lis videt̄: q̄ qđ aure p̄cipit̄. Et Seneca. Longū iter p p̄cepta: breue t efficax p exēpla. Unde ibs cepit facē t docere. et lux i tenebris lucet. i. i pectoribꝫ: qz vbū q̄ tū in se est. illustrat eos luce g̃e. sz qz tenebrosi sūt. hoc est. qz se subtrahūt ab influentia diuine lucis siue verbi: iō seq̄t̄. Et tenebre eaz nō ꝓphēdert̄. qz pctōres hāc lucē nō ꝓsequūtur: nō p̄ter lucis. sz p̄pium defectū. Unde Aug. Quō. n. hō posit⁹ i sole cec⁹. p̄ns est illi sol: sz ipse soli absēs ē: sic oīs stult⁹ oīs iniqu⁹. oīs impi⁹ cecus est corde. p̄nte sapia. Sz cū ceco p̄ns est. oc̄lis ei⁹ absens est: nō qz illa p̄pi ab-

sens est. sz qz ipe absens ē ab illa. Quid g̃ faciet iste? mūdē vñ possit videri dē. Pcta et iniquitates tolle. 7 videbis sapiaz q̃ pñs est: qz deus est ipsa sapia. et dictū est. bti mundo corde: qm̃ ipi deū videbunt. Scām Orige. Lux ī tenebris lucet. qz dei verbū vita et lux hoim. ī nr̃a natura q̃ p se inuestigata et ꝓsiderata infozmis q̃daz tenebzositas inuenit. lucere nō desinit. Et qm̃ ipa lux omni create est incomp̃hensibilis: tenebze eaz nō ꝓphenderūt. Elbi nota. q tuplex est ꝓprehensio. s. p inclusionē. p aptaz visionē. p fidei et caritatis adhesionē. Prīo modo a nll'o. scdo modo a beatis. tertō mō a scīs. sed nll'o istoz modoz a malignis comphendit: ido dr. 7 tenebze eaz nō ꝓprehēderūt. i. q̃ nō fide nec amore adheserūt. Dicit etiaz aliq̃d ꝓphēdi. qñ p̃uenit ad finez cognitōis ipi. et hoc est qñ res cogscit ita pfecte sic cogscibilis est: et sic solus ocls diuinus. luce hāc ꝓprehēdit et nlla creatura. Mozaliter lux in tenebris lucet. qz virt' lucet 7 appet ī aduersis 7 opositis. Naz virt' ī infirmitate pficit. Elñ Greg. Nemo quātū pfecerit. nisi ī aduersitate cogscit q̃lis em̃ q̃sq; apd se latet. illata ꝓtumelia pbat. Et qz nulla aduersitas pt̃ supare scōs et separe a caritate xpi: ido dr. Et tenebre eā nō cōprehēderūt. Boni. n. viri si tāgāt aduersitatib. nō tñ frāgūt aut vincūt. immo ī eis gaudet 7 delectāt. Elel lux ī tenebris lucz. qñ de' p cōsolatōz illucet his q̃ aduersa 7 tribulationes sustinēt. fm illd. Juxta est dñs his q̃ tribulato sunt corde. et cū ipso sū in tribulatione. et tenebre eaz nō ꝓphēderūt. qz nō sūt ꝓdigne passiones hui' tpis ad futurā gl'am. Semp em̃ de' remunerat sup̃ ꝓdignū. et punit citra cōdignū. Lux etiaz ī tenebris hui' mdi lucet. qz creator ī creaturis appet. Sic em̃ ī patria deus est speculū creaturaz. in q̃ create relucēt. 7 in q̃ oia videbim' q̃ ad gaudiū nr̃m ptinebūt: sic ī via ecōuerso. create sūt speculū creatoris. ī q̃ creatorez nr̃m speculamur. qz (vt ait apl's) videm' nūc p speculum videz creaturaz ī enigmate 7 obscure. et inuisibilia dei a creatura mdi. p ea q̃ fcta sunt intellecta ꝓspiciūt. Deū. n. esse nōsoluz fides recta testat. scriptura scta loqt. ꝓpatō rez ad ipm indicat. rō naturalis dictat. scīq; pdicāt: dezūetiā create clamāt. Oia nāq; suo mō dicūt. ipe fecit nos et nō ipi nos. qz de' ē vox nre. q̃ oia pulchra testāt ipm esse pulcerrimū. dultia dulcissimū. sblima altissimū et pura purissimū. fortia fortissimū. et sic de alijs. Sane cū audis ī p̃missis filiū ex deo p̃e genitū. caue. ne mētis tue ocls infirmū aliq̃d carnal' cogitatōis occurrat. quinpoti' colūbino 7 aq̃lino intuitu simplicit crede. ac pspicacit ꝓtemplare. qd ab illa luce sil' immēsa 7 simplicissima. fulgētissima 7 sūme archana. coet'n' coeq̃lis. 7 ꝓsubalis splēdor exorit. q̃ est virt' sūma 7 sapia. et in q̃ oia p̃ dispositt ab eterno. p quez fecit 7 scīa: factaq; gubernat 7 ordinat ad gl'az suā. ptim p naturam. ptim p grāz. ptim p iusticiā. partim p miscdiaz. vt nihil ita ī hoc mūdo inordinatū relinquat. Elñ Aug. Sicut splendor ex suba solis nascit. ita et filiū ex suba p̃is genituz intelligam'. Et sicut nō est sol aut ignis pri' splendore suo. lz ex ipo nascat: sz exq̃ sol aut ignis pcessit. simul cū eo 7 splendor ei' apparuit. nec dici pt̃ splēdor sole vl' igne posterior. cū tñ (vt dixi) ex ipo nascat. Si g̃ ī creaturis aliq̃d inuenit qd et nascat 7 posterius non sit genitore suo. cur hoc a creatore fieri posse desperes? Sicut splēdor ex sole nat' replet orbē terraz. et tñ a genitore suo nō abscindit aliqñ nec recedit: ita et fili' ex patre genit'. vbiq; dum sit. ī p̃e sp̃ pmanet. Et sic̃ subaliter splēdor ī sole est. 7 sol ī splēdore. ita subaliter p̃ in filio et fili' ī p̃e est. Et sicut sol 7 splendor vna suba dū sit. nō tñ vna p̃sona. qz nec solem splēdorez esse. nec splēdorē dicim' solē. ita et p̃ 7 fili'. cū sint vni' essentie nō tñ vni' sūt p̃sone. Et sicut sol splēdore calefacit. et illuīat et siccat 7 soluit 7 excandidat et denigrat. et omia q̃ ei a dño inūcta sūt opat: ita et p̃em p vnigenitū filiū suum oia legim' fuisse opatū Hec Aug'. Scōm eūdez Aug. hoc initiū scī euāgelij q̃daz platonic' aureis lr̃is p̃scribēdū: et p oēs eccl'ias ī locis eminētissimis p̃ponēdū esse dicebat. dzo

O Omie de' p̃ omnps q̃ coet'nū 7 coeq̃lez. 7 p̃ualē tibi añ oia scla filiū ineffabiliter genuisti. cū q̃ atz spūsco oia visibilia 7 inuisibilia ac me miser pcōrē int' oia creasti: te adoro. te laudo. te gl'ifico. esto p̃piti' mihi pcōri: et ne despicias me op' manuū tuaz: sz salua 7 adiuua me p̃ter nomē scīm tuū. Opi manuū tuaz dexterā porrige. carnali fragilitati succurre. Qui me fecisti. refice infectū vitijs: q̃ me foztasti. reforma corruptū pcīis: vt fm magnā tuā misericordiā. salues aīaz meam miserā Amen.

De inuentōne remedij p saluatōne genēis humani. et natiuitate vginis Marie. Ca. II.

In principio cū lucifez creat' essz. erexit se ꝯ deū creatorē suū. 7 ī ictu ocli de excelso celoz pciect' ē ī infernū. Et ob hāc cāz decreuit de' gen' hūanū creare: vt p ipz posset casū luciferi 7 sociorz ei' restaurare. q̃propt diabol' hōi inuidēs. sibi insidiabat: 7 ad p̃cepti trāsgressiōz ipm inducē nitebat. Et qdā gen' fpētis sibi eligebat: q̃ tē erect' g̃diebat. 7 caput vgineū hēbat. In hūc fraudulēt' decepto intuit: 7 p os e' loq̃ns. vba deceptoria mlieri narrauit: ac eā decipiēs sr̃ omie gen' hūanū. mortē induxit. Et oportebat nos oēs carcez īferni ingredi. ó q̃ ñ potēam' alic' adiutorio eripi. Sz tāt̃ p̃ miscdiaz. 7 dñs tot'

ꝓsolatōis. clemēter respexit statū nre damnatōnis q nos p semetipsū liberare decreuit sup q signum nobis p oliuā dedit. quā colūba inclusis ī archa afferebat: q miscdiaz dei futurā inclusis in limbo ptēdebat. Nōsolum em̄ bis q in archa erant miscdia p̄mittebaṫ. sed et toti mōdo signū salutis ī oliua dabaṫ: et hoc idez de⁹ p̄mōstrauit nob ī multis alijs figuris. A principio aī ꝓditōis nre. adaz in agro damasceno iuxta ebron ō terra foꝛmato et a dño ī paradisum voluptatis translato. ac eua in paradiso de costa ade dormientis facta. et p cōsortē ei data: ipsisq primis parentib. ī paradiso ad opandum q custodiendū collocatis. et dehinc pter vetiti esum. per diuini secreti seueritatem expulsis. supna miseratio nō destitit hoīes incitare ad bonum p occultos instinctus: nec distulit hoīez errabundū ad pniaz reuocare. spem venie dādo. per repromissū saluatoꝛis aduentū. Et ne forte p ignorātiam q ingratitudinē tāta dei dignatio nre saluti foret inefficax: ī quinq huius scli etatib. p p̄iarchas. iudices. sacerdotes. reges q pphas. ab Abel iusto vsq ad Iohānem bapt. filij sui aduentum p̄nunciare repmittere. q p̄figurare nō destitit. vt p multa milia tpm q annoꝝ magnis q variis mltipli catis oraculis. et intelligētias nras ad fidez erigēt: et affect⁹ p nimia q viua desideria inflāmaret. Eln̄ Leo papa. Cessent illoꝝ querele q de dñice natiuitatis tarditate causāṫ tāq pteritis tpib nō sit impensū: qō ī vltia mōi etate sit gestū. Verbi incarnatio hoc ꝓtulit facienda. qō facta: q sacr̄m salutis humane. ī nll̄a vnq antiqtate cessauit. Qō p̄dicauerūt apli: hoc anūciauerūt pphe. Nec sero est impletū: qō sp est creditum. Sapia vo et benignitas dei. hac salutifere opis mora. capatōres nos sue vocatōis effecit. Et qō multis signis ac mltis vocib. multisq misterijs p tot fuerat scla nunciatū: ī bis euāgelij diebus nō esset ambiguū. Et natiuitas saluatoꝛis. tāto ꝓstantōrez in nobis gigneret fidē: q to p̄dicatio ei⁹. q antiqoꝛ p̄cessissz q crebroꝛ. Nō itaq nouo ꝓsilio de⁹ humanis rebus nec sera miseratōne ꝓsuluit: sz a cōstitutōne mōi. vnā eādemq oīb cāz salutis instituit. Ōra em̄ dei q sp ē vniuersitas iustificata sācto p: aucta est xp̄o nascēte nō cepta. Et hoc magnū pietatis scr̄m tāpotēs etiaz ī suis significatōib fuit. vt nō min⁹ adepti sint q illud credidere pmissū: q qui suscipe donatū. Hec Leo papa. Et no. sm Aug. q xp̄c non prius venit. nisi hō de lege naturali q scripta p̄us ꝓnicenē. qꝛ si xp̄c statim venissz. diceret hō. q p legē naturalez saluari poterat: q supfluum crederet aduētum xp̄i. silit̄er dicere poterat de lege scpta. Sed ꝓpto q nō sic saluari poterat. cū oēs ad inferos descenderūt. tunc venit ipe: qꝛ tunc erat tps miserēdi. Et

pus venire nō fuit necesse: qꝛ nō pdest medicina spūalis sn̄ affectu recipiētis. Nec posterius veīt: ne fides q spes ex pmissa incarnatōne pirent. Si em̄ tardasset venire: q̄ttidie decreuissent et cepuissent. Sm eūdē Aug. magnum desideriū habebāt antiq vidē xp̄m. sciebāt em̄ illū esse vētuꝝ: q nōsolū p̄iarche et pphe. sz etiā oīs q pie viuebāt: desiderantes dicebāt. O si h̄ me inueniet illa natiuitas: o si qō credo. videbo oculis meis. Si g̃ fideles isti tātum desiderabāt. tāq devoti erant xp̄o adhuc venturo. qd faciēdū est iaz susceptū: Sz ve nob miseris hui⁹ moderni tpis. q nec tātū afficimur ad grāz exhibitā: quātū antiq afficiebāṫ ad pmissā. Eln̄ Bern̄. Desiderū suspirātium xp̄i ī p̄nciaz. frequētissime recogitās. cōpungoꝛ q ꝓfundoꝛ ī memetipso. q nūc vix cōtineo lacrimas: ita pudet tēporis torporisq miserabiliū tpm hoꝝ. Cui nāq nr̄m tātū ingerat gaudiū h⁹ gr̄e exhibitio. quātū accēderat veteres desiderata sola promissio? Hec Bern̄. Cū igr̄ per longissima tpa. circa spaciū quinq miliū et fere ducētoꝝ annoꝝ. miserabilit̄er iacēt gen⁹ humanuz: et nullus pter pcm̄ p̄mi hoīs ad eternā b̄itudinem ascēdere possz ad primū beatissimi sps ꝓpatientes tande ruine. ac de sua solliciti restauratione: lz pluries antea. tñ adueniente plenitudine tpis. instātius q devoti⁹ dño supplicauere. Eln̄ miscdia pulsabat viscera p̄is vt subueniret. secum hns pacē: sz ꝓdicebat vēritas. secū hns iusticiam. et inter eas magē cōtroversia facta est: put narrat Bern̄b. longo sermone de anūciatōe. Sz dicti sui sūma hec est. Dicebat miscdia deo. Eget miseratōe diuina creatura rōnalis. qm̄ misera facta ē et valde miserabilis: venit tps miserendi e⁹. Ecōtra veritas dicebat. Queso dñe impleri sermonez: quē locut⁹ es. Totus moriaṫ Adā cum oīb q erāt in eo: qn̄ p̄uaricando pomū vetitum gustauit. Dixit misericordia. Et qd dñe me fecisti. Scit. n. ipa veritas. q ego pereā: si nunq misereris. Ecōtra veritas. Si p̄dictam tuā sniaz p̄uaricatoꝛ euaserit: perijt veritas tua. q nō pmanet inetern̄ū. Fuit aī hec questio. p patrez missa ad filiū. Eleritas aī et misericordia. corā eo eadez dicebāt. Nō videbaṫ quō circa hoīez possz miscdia et veritas simul ꝓfuari. Scripsit aī rex sniaz sic ꝓtinentē. Hec dic. Perij si Adaz nō moriaṫ. et hec dic. perij si miscdiaz nō ꝓsequtur. Fiat mors bōa q hē vēq qō postulat. vt et Adaz moriaṫ q miscdiaz ꝓseqaṫ. Obstupuerūt oīs ī vbo sapie. q ꝓsenserūt q moriaṫ adā miscdiaz ꝓseqndo. Sz q̄rūt quō mors possit fieri bōa cū horribil̄ sit ipo aubitu? Rñdit rex. Mors pctōꝝ pessima: sz sctōꝝ ē pciosa q vite ianua Inueniaṫ g̃ q ex caritate moriaṫ nō obnoxi⁹ morti. q sic mors ñ potēit tene inoriū: sz faciet ī ea foramē p qō trāseāt libati. Placuit

fmo. Sed vbi: aiũt. talis poterit inueniri? Circuit g̃ orbẽ terraꝝ veritas. et nemo mõ? a sorde. nec infans vni? diei. Sz q miscdia ꝓ lustrat celũ. et neminẽ inuenit. q̃ sufficientem ad hoc bẽat caritatẽ. Ei g̃ hec victoria debebat. q̃ nemo maiorem caritatẽ bret. vt aiaz suã ꝓ suis inutilibꝫ ponét. Rediit itaqꝫ ad ꝓstitutũ diẽ anxie plurimũ. nõ inuẽto qõ desiderabãt. Tãdẽ seorsũ paꝝ eos ꝓsolãs: dixit. Nescitis qr nõ est q̃ faciat bonuz. nõ est vsqꝫ ad vnũ. Qui dedit cõsiliũ ferat auxiliuz. Intellexit hoc rex. q̃ ait. Penitet me fecisse hominez. Pena inqt tenet me. Penã sustinere incũbit mihi ꝓ hoie quem creaui. Et vocato angelo Gabriele: dixit. Elade: dic filie syon. Ecce rex tu? venit. Festinauit ille. q̃ ait. Adorna thalamũ tuũ. et suscipe regẽ. Hec Berñ.

Elides g̃ q̃ magni piculi et q̃tũ fuit pcẽm q̃ q̃magna difficultas sit inuenire remediũ. In hoc itaqꝫ ꝓsensert p̃dicte virtutes. et tũc impletũ est illd̃ ppbicũ. Misericordia q̃ veritas obuiauerũt sibi. iusticia et paꝝ osculate sũt. Elñ et Leo papa. qr nõ ita i primũ hoiez diabolus violent? extorserat. vt eum i partes suas sñ arbitrij ꝓsensiõe trãsferret: sic destruendum fuit pcẽm volũtariũ q̃ hostile ꝓsiliũ. vt dono gre nõ obesſz norma iusticie. In totius igit̃ humani generis strage cõi vnũ solum fuit remediuz. sub diuine rõnis occulto qõ posset subuenire ꝓstratis. si aliqs filiorũ Adam originalis ꝓuaricatõis alien? atz innocens nasceret. qui ceteris exemplo ꝓdesſz et merito. Sz qr hec naturalis generatio nõ sinebat: dicens. Dauid fact? est filius dõ. et de ꝓmissi generis fructu ꝓles ẽ orta sñ vitõ. Elñ etiã Anshel. Natura nr̃a ad siℓitudiez dei i principio creata fuit. q̃tẽn? indesinẽter ipo deo frueret. q̃ ei? gℓa sñ omi corruptõe q̃ mutabilitate aliqñ potiret. Hoc tãgrãde bonũ. statim i primis ꝓntibꝫ p̃didit. atz i hui? mõi miserias infelix q̃ p̃ceps ruit in eternas miserias: decurso vite labẽtis articℓo. mℓtoinfelici? ruitura. Trãsiert multa scℓa. q̃ dãnatõnis ipi? immanitas. sup omes filios hoim est in deteri? roborata. Nec ei sumi sapia dei. vllã i massa creatõis humane viã inuenit. ꝑ quã vt disposuerat i mũdũ veniẽs tãluctuose p̃ditõi subueniret. donec ad istã de q̃ loq̃mur vginẽ vẽtũ essz. Sed hec mox vt i mõm venit. ꝑ humane generatõis lineaz. tãta ois boni virtute atz ꝓstantia. ꝓfecte resplenduit vt eaz ipa sapiẽtia dei. vere dignã iudicaret ꝑ quaz i hoiez veniens. nõ tm̃modo reatũ ꝓmox hoim. sed et toti? mũdi pcã delere: atz diaboluz sui opis inimicũ cum suis elideret. necnõ damna p̃ie celestis. hoiez illuc reducendo reintegraret. Quis igr̃ ista ꝑpendens. estimare queat. q̃ laude digna sit. q̃ tãtoꝝ bonoꝝ sola pre cũctis mediatrix effici meruit. Hec Ansℓ. Nec fuit ista virgo subito et casu inuenta: sed ab eterno predestinata. Unde Damasce. Ipa dei genitrix ab eterno etiam ꝓuiso tpe dei concilio p̃determinata. et dr̃sis imaginatõibꝫ et sanctificatõibꝫ ꝑbaꝝ ꝑ spiritũsanctum p̃imaginata et p̃dicata fuit. Exurgam? g̃ i gr̃arũactiones. q̃ ꝓ tãta dei circa nos dignatione. laudes referam? cũ Anshelmo: dicẽtes. Adoram? te xp̃e rex isrℓ. lux gẽtiũ. p̃ceps regũ terre. dñe sabaoth virt? dei omipotẽtissima. Adoram? te p̃ciosũ nr̃e redẽptionis p̃ciũ. hostiam pacificã. q̃ sola odoris tui inestimabili suauitate. p̃ez q̃ in altis habitat. ad respiciendũ humilia inclinasti. q̃ filijs ire placabilem reddidisti. Tuas xp̃e miserationes p̃dicam? tue suauitatis memoriã cũ habũdãtia eructam?. tibi xp̃e sacrificiũ laudis immolam?. ꝓ multitudie bonitatis tue quaz oñdisti nobis semini nequã. filijs sceleratis et perditis. Cũ. n. adhuc essem? inimici tui dñe. q̃ antiq̃ moris i omẽz carnem iniquũ exercẽt dñium. cui omẽ semen Adaz lege ꝑmordialis culpe obnoxiuz erat. recordat? es vberrime misericordie tue. q̃ ꝓsperisti de sũblimi habitatõne tua. i hãc vallez ploratõis q̃ miserie. Elidisti dñe afflictõz ꝑℓi tui. q̃ tact? dolore caritatis intrisec?. apposuisti cogitare sup nos cogitatiões pacis q̃ redẽptionis. Hec Anshel. Tacitis autez illis. que ab initio omis creature. vsqꝫ ad sancti filij sui aduentum. de hac beata virgine ꝑℓata sũt: tã ꝑ eos qui ante legem. q̃ per eos qui sub lege iusti fuerũt. de natiuitate ipsi? quaz q̃dem ex linea generationis humane descẽdisse scim?. et magna quedaz atz mirãda signoꝝ indicia p̃currisse credim?. ꝓsequenter aliq̃ videam?. Elirgo itaqꝫ glorioſa. ex qua incarnatio filij dei est facta: de tribu iuda. q̃ stirpe dauid est orta. Naz (vt ait Crisos) dignum atz conueniens erat celesti misterio: vt eadem Maria que mater dei fm carnem esse meruit. et ex regali genere. q̃ ex sacerdotali origine nasceret: de qua fili? dei. qui rex q̃ sacerdos etern? est. corpus humane carnis assumpsit. Anno aũt imperij Augusti. circiter. xxvij. nata est glorioſa vgo Maria. ex ꝑe Joachim de nazareth: ex matre Anna. de sepbor oꝑido distãte ad duas leucas de nazareth: ambobus iustis añ deum. Qui ꝑ annos viginti ple carẽtes. ꝑ habenda sobole orauerunt: vouẽtes se illaz dño oblaturos. Cum aũ videret Isachar sacerdos Joachim inter ꝓcives suos cũ oblatione assistere. spreuit illũ improperãs sterilitatem. Qui improperij pudore ad pastores pecoꝝ suoꝝ se cõtulit. ibiqꝫ appuit ei angel? dñi. ꝓfortãs eũ: et dicẽs oões ei? exaudit as. q̃ elemosinas ascẽdisse i cõspectu dei. Terciã em̃ ptem substantie sue dabat pauꝑibus: et terciam templo et templi ministris. de alia tercia viuebat cuz domo sua. Et ait ei angelus. Ecce uxor tua pariet tibi filiã vocabisqꝫ

nomen eiꝰ Mariã. Cõsecta erit dño vt vouisti. ꝛ spũsancto replebit ex vtero mris sue: ꝛ in tẽplo dñi erit cuersatio eiꝰ. Eadẽq; angelus nũciauit Anne. Monituq; angelico ambo ascenderẽt in irl'm: et debitas gr̃as dño psoluentes in tẽplo: regressi sũt ad ꝓpa. Concepitq; Anna ꝛ pepit filiã: quã vocauit Mariam. Aboriginali aũ q̃daz ꝓuilegio singulari. in matris vtero purgata fuit. Unde Der̃. Est itaq; ego Maria. honor titulis cumulata: q̃ ꝓculdubio añ fuit sancta q̃ nata. Ego puto: q̃ copiosior sc̃ificatois bñdictio q̃ in alijs sanctificatis ab vtero in eaz descẽderit. q̃ nõsolũ ipiꝰ ortũ sc̃ificaret: sz vitam eiꝰ deinceps ob omĩ pcõ cuseruaret ĩ immunez. Decuit nimiꝝ. vt singulari ꝓuilegio vitam absq; pcõ ducẽt. q̃ dum pcĩ moritisq; p emptorez pareret: vite iusticieq; munus plꝰ oĩbo obtineret. Hec Der̃. Uñ dic Augꝰ. Oꝛb. virgo añ ceptõz filij dei. sc̃ificata fuit. q̃ peccare venialiter potuit: sed pꝰ cõceptõz filij dei nec mortaliter nec venialiẽ peccare potuit. Ipa aũ gloriosa virgo Maria cũ triũ essz annoꝝ. portaẽ ad tẽplum: et a pentibo ĩ tẽplo oblata. intra septa tẽpli. cum alijs virginibo collocata. vt lr̃as discẽt et dño seruiret. ibidez vsq; ad annũ. xiiij. pmãsit. Sz accelerato in ea diuina gr̃a rõis vsu. qñ pntes eaz in tẽplo dimiserẽt. extunc statuit in corde suo. deum br̃e in p̃ez. ꝛ fecit se doceri dei legem. ac deuote ꝛ frequenter cogitabat. quid posset facere deo gratũ: vt sibi gr̃az suã dare dignaretꝰ. Deerabat vo affectuose a deo gr̃az obseruãdi mãdata ꝛ p̃cepta legis. ꝛ vt facẽt eaz amare oĩa q̃ ipe amat: et odire oĩa q̃ ipe odit. Deerabat q̃z oĩes virtutes. p q̃s efficẽt gratiosa añ ꝓspectũ suũ: et meliꝰ ac meliꝰ in dei ope ꝓficiebat. Omĩ tpe ꝓemplatõni. aut oꝛoni. aut lectõni. aut opatõni se dabat. pro salute generis humani sñ intermissione orabat: scripturas de aduentu xp̃i frequẽter legebat. et quicq̃d in scripturis de incarnatõe dei inueniebat: hoc osculãdo ꝛ amplexando dulciter relegebat. Fiebat vt ĩ vigilijs inueniret p̃ior: in sapientia dei eruditior. in humilitate bũilior. ĩ carmibo dauidicis elegãtior. in caritate g̃tiosior. in puritate purior. ĩ oĩ virtute pfectõr. Erat eñ ꝓstãs ꝛ immobilis. Et cũ q̃ttidie meliꝰ trãsisz: hãc irascẽtez nulliꝰ vidit vel audiuit. Oĩs sermo eiꝰ ita erat gr̃a plena. vt in lingua eiꝰ agnosceret deꝰ. Et erat solicita circa socias suas. ne aliq̃ ex eis in vllo sermone offenderet. ne aliq̃ in risu vocem suã exaltaret. ne aliqua iniuriosa vel supba circa parem suã existeret: et ne in aliquo peccarent. Sine intermissione bñdicebat dñm. Et ne forte ĩ salutatiõe sua a laudibo dñi tolleret: siq̃s eã salutabat. ipa p resalutatõe. deo gr̃as rñdebat. Deniq; pmũ ab ipa exiuit. vt dũ boies scti salutãt. deo gr̃as

dicãt. Ipsa etiam prima oĩm deseruãda virginitate. nisi deꝰ aliter ordinaret. votũ vouit q̃ nulla ab initio secli. exquo ꝺ factꝰ est mũdus. deo obtulit. tãp: ute ter. tambuiliter. tã deuote se habebat: q̃ vita ipiꝰ exemplũ viuẽdi cunctis ꝓbebat. Unde de vita eiꝰ sic scribit Ambro. Sit nobis tanq̃ in imagine descripta vita Marie: ex q̃ velut speculo. refulget species castitatis ꝛ forma virtutis. Elirgo erat corpe et mente: corde humilis. ũbis grauis. aĩo prudẽs. loquendi pitior. legendi studiosior: nõ in incerto diuitiaꝝ. sed ĩ p̃ce paupis spem reponẽs. Intẽta opi. verecunda fmone. arbitrũ mentis nõ boiez sed deũ querere nullũ ledere. oĩbo bene velle. maioribo assurgere. equalibo nõ inuidere. iactãtiam fugere. rõem sequi. amare virtutẽ. Qñ illa vel nutu lesit parentes. qñ fastidiuit humilẽ. qñ irrisit debilem. qñ vitauit inopem: Nihil torũ ĩ oculis. nihil ꝓcax in verbis. nihil inuerecũdum in actu. Non gestus fractior. nõ incessꝰ solutior. nõ vox petulantior: vt ipa spẽs corporis. simulacꝝ fuerit mẽtis ꝛ forma ꝓbitatis. Talis eñ fuit Maria vt eius vnica vita oĩm disciplina sit. Si igiẽ actor nõ displicet opꝰ ꝓbemꝰ: vt q̃cũq; sibi exoptat p̃miũ imitẽ exẽplũ. hec Amb. Uñ et Anselm. Nota igiẽ et infãtiles annos exuta. q̃ caste. q̃ sce. q̃ deo digne vitã instituerit ac institutã egerit. vl' cogitatu q̃at ꝓiectare. Illi deniq; dubiũ. castissimũ corꝓ ꝛ sc̃issimã aĩaz eiꝰ fundit fuisse ab omni macla pcĩ iugi angelor custodia ꝓtectã. vt poteꝛ: aulaz quã suꝰ ꝛ oĩm creator deꝰ. corꝓaliter inhabitaẽ. et ex qua boiez sue ꝓsõe vnitatẽ ineffabili fuerat opatõne sũptur. Et q̃d mir. Nam ꝛ inter boies vsus obtinuit. si tñ celestibo ad terrena pt̃ eẽ ꝓpatio vlla. vt cũ ꝓpotes aliq̃s vl' ꝓsona divites aliq̃ vadit hospitaẽ. cliẽtes ꝓcurẽt locum. muniãt. mũdẽt. ornent atz custodiant. q̃ veniẽti dño suo apt' adhabitãdũ ꝛ ꝓgruꝰ fiat. Oꝛ si talis appatus fit p aduentu terreni boĩs. et mometanee pt̃atis: q̃lis ꝓutemꝰ apparatus oĩs boni fiebat p aduentu celestis ꝛ eterni regis in corde sanctissime vginis. q̃ illũ nõsolũ erat in semetipaz trãsitiue hospitatura. sz etiã ex suba sua boiez factũ paritura. Hec Anselꝰ. Cõsidera ꝺ atẽtæ vtutes ꝛ mores virgis Marie: ꝛ p posse tuo etiã imitari stude. De Marie cõceptõne et sãctificatõe est sciendũ. q̃ cũ deꝰ humanã naturã assumere decreuisz: ꝓgruũ fuit. vt mr̃ez de q̃ nascẽ ꝓmitteret. Et hec p filiã regis Astragis p̃figurata fuit. q̃ (vt in scholastica hystoria dr) ĩ visione vidit. q̃ de vtero filie sue vitis pulchra crescebat. q̃ frondibo ꝛ floribo se dilatabat: ꝛ fructũ pferẽs totũ regnũ suũ obũbrabat. Dictũq; ẽ ei. q̃ de filia sua rex magnꝰ natus erat. q̃ ptꝰ hec Cyrꝝ regez generauit q̃ filios isrl' de captiuitate babiloĩca libauit.

Ita Joachim dictū est. q̄ filiā gigneret. que xp̄m regez portaret: á nos de captiuitate diabolica liberauit. á et vera vitis fuit et totū mūdū obumbrauit. Ipa etiā p̄figurata fuit p̄ fontē signatū i horto ꝯcluso positū: qz eaz ꝯclusā in vtero mr̄is spūsc̄ti sāctificauit ⁊ sigillo sancte trinitatis sic ꝯcluſit ⁊ signauit q̄ in eā nūq̄ aliq̄d coinquinatum introiuit. Hec etiā p̄figurata fuit p̄ stellā Balaam. á p̄misit q̄ de iacob oriet̄ stella: p̄ quaz figurabat Maria. fluctuantiū ductrix et adiutrix singularis ⁊ p̄cipua: sine q̄ stella nō poteramus hoc feruiduz mare p̄trāsire: nec ad portū celestis p̄tie puenire. Ipa etiaz. b. ⁊go q̄ ad suaz natiuitatē p̄figurata fuit p̄ virgā de radice et stirpe ysse p̄tis dō egressam. ó q̄ flos amenissim⁹. s. xp̄c ascendit: sup quaz septiformis gr̄a spūsc̄ti requieuit. Quo ac florez p̄duxit: p̄figuratū fuit i porta clausa quā dñs Ezechieli mōstrauit. q̄ nunq̄ apiri debebat: sed dñs solus p̄ eā clausā trāsire volebat. Ipsa etiam prefigurata fuit. p̄ tēplum qđ Salo. dño edificauit. Hoc tēplū erat cōstructū marmore candidissimo: ⁊ ornatū intrinsec⁹ auro mūdissimo. Sic Maria erat albissima cādore purissime castitatis: et ornata intrinsecus auro perfectissime caritatis.

Oblatio ꝺo Marie i tēplo fuit p̄monstrata p̄ mensā solis i sabulo: de q̄ mensa dr̄ i scholastica histo. Piscatores. n. q̄daz rethe i mare mittētes. casu mirabili mensam aureā extraxer̄t: q̄ ipi soli materiali (quem gens illa tanq̄ deū coluit) oblata fuit i tēplo. qđ ibidē in littore maris i sabulo cōstructū erat. Per illā mēsaz q̄ i tēplo solis matēialis ē oblata. bn̄ est Maria figurata: q̄ vero soli. i. summo deo. et in tēplo solis eternalis est oblata. Et pulchre p̄ mensā Maria est figurata: qz p̄ eā celestis esca nob̄ est collata. naz ipa filiū dei ih̄m xp̄m nobis generauit: á nos suo corpore ⁊ sanguie refocillauit. Jt̄ p̄mōstrata fuit p̄ Jepte filiaz. sz illa ex abrupto et indiscrete oblata. deo postea fuire nequiuit. maria ꝺo rite ⁊ discrete oblata. p⁹ oblatōez suā sp̄ dño fuiuit. Illa p⁹ victoriaz hostiū tp̄aliū p̄ gr̄arūactione: maria añ victoriā. p̄ victorie hostium tp̄aliū collatione. Qualiter aūt deo fuiuit ⁊ quā vitā būit: hoc i horto illo suspēso demōstratū fuit. quez rex p̄sap̄ vroꝛi i alta structura plantauit: de q̄ p̄tiaz suā delonge ꝓtēplari affectauit. p̄ quaz ꝓtēplatiua vita Marie dr̄signat: q̄ i tēplo dñi ꝓtēplatōi insistens. p̄tiaz celestem sp̄ ꝓtēplabat. Ꝺño.

O Virgo virginum Maria: que nec p̄mam similez visa es. nec habere sequentez: q̄ prima inter feminas seruande virginitatis votū vouisti. et glorioſū munus deo obtulisti. cū hoc a nllo hoīe: nec ꝺbo dedicisses. nec exēplo ad imitatōz inuitata fuisses: hacq̄ ꝺtute ⁊ ceteris ornata ꝺo placuisti. ⁊ viuēdi exēplū oīb̄ reliquisti. de p̄cor bonitatez tuam immēsaz: vt tu summū meū solatium. dirigas vitā meaz. meq̄ tuas ꝺtutes ⁊ exēpla p̄posse imitari facias: et gr̄az tuā sp̄ mihi adesse concedas Amen.

De despōsatōe virgis Marie. Ca. III.

Virgo itaq̄ domini maria. cum etatis p̄cessu q̄ttidie etiaz i ꝺtutib̄ p̄ficiebat. et qz p̄r et mr̄ eaz dereliquerāt: dñs eam assūpsit. Quottidie náq̄ ab angelis frequētabat. q̄ttidie diuina visitatōe fruebat. q̄ eā a malis oīb̄ custodiebat. ⁊ bonis oīb̄ redūdare faciebat. Itaq̄ sic vsq̄ ad annū. xiiij. p̄uenit. Tūc pōtifex publice denūciauit. vt ⁊gines q̄ i tēplo p̄stitute. hanc etatē impleſſēt domū reuertēr̄ē: ac nuptijs opaz darēt. cui mandato cū ceteꝛe p̄ne paruissent: sola ⁊go maria hoc se facē nō posse rn̄dit. Siquidē et p̄entes suos se dixit dñi seruitio mācipasse: et insup̄ seip̄az dño ⁊ginitatē vouisse. Pōtifex igr̄ i angustia posit⁹ cū neq̄ ꝺ scripturā. q̄ dic vouete ⁊ reddite. votū infringēdū putaret: neq̄ morē genti insuetū introducere audēt. p̄siliū hūit cū p̄moꝛib̄. q̄d esset faciēdū: oībusq̄ i p̄ne placuit. dñm sup̄ hoc eē cōsulendū. Et ceteris q̄dem oꝛoni incūbentib̄ pontifex ex more ad ꝓsulendū dñm accessit. Nec mora ⁊ cūctis audientib̄. de ꝑpitiatorij loco. vox facta est: ysaie vaticinio r̄quirēdū esse: cui ⁊go cōmendari et despōsari debēt. illo. s. egredieē ⁊ga de radice ysse ⁊c̄. Cunctosq̄ de domo et familia dō. nuptijs abiles nō ꝓiugatos. ⁊gas suas ad altare iussit allaturos. Erat aūt inter ceteros hō noīe Joseph q̄ cū virgā suaz attulisset. et ip̄a ilico florem germinasset. atq̄ i ei⁹ cacumine colūba de celo veniēs ꝓsedisset: liq̄do oīb̄ patuit. ip̄i ⁊gines despōsandaz fore. Hñ i Nūeris legit̄: q⁹ Moyses inuenit ⁊gaz Aaron germinasse. ⁊ turgentib̄ gemmis flores erupisse: á foliis dilatatis. in amigdalas deformati sūt. Per istā intelligi potest beata virgo: que instar virge fuit gracilis p̄ paupertatem. ⁊ flexibilis per humilitatem. et recta p̄ intentōnem et caritatem. Jsta virgo inuenta est gemmis turgētib̄. q̄n filiū dei in vtero suo cōcepit: ex qua flores fructiferi eruperunt. q̄n dei filius ip̄a manente virgine: natus fuit. Naz sicut flos nō violat actorē. sz ornat: sic dei fili⁹ nō violauit ⁊ginez. sed magis donis ⁊ gratijs adornauit. Secōm Crisō. Hec ⁊ga ē q̄ i tabnaculo testimonij posita: sn̄ būore terre: fructū nucis germinauit. qz sn̄ semine viri filiū edidit q̄ tāq̄ nux ligno passioīs adhesit. Et bn̄ nūc flos nunc fruct⁹ dr̄. qz fm Amb. veluti boni arboris fruct⁹. p̄ nr̄e ꝺtutis p̄cessu. nūc floret. nē fructificat i nobis. nūc rediuiua corꝑis r̄surrectōe repar̄. Jdo etiā alubi flos.

alubi fructꝰ dr̄. qa utriusqꝫ testamenti paginis p̄dicat. Flos i lr̄a: fructꝰ i spū. Flos i lege: fructꝰ i gr̄a ⁊ veritate. Flos i priori tabernaculo: fructꝰ i scdo. Flos in obſuatōe carnalium sacrificioꝝ: fructus i spūali intelligentia misterioꝝ. Sicut. n. i floze fructꝰ p̄nunciat: sic i illis ceremonijs xp̄c venturus significabat. Patet itaqꝫ. q xp̄c flos dr̄ i prophetica veteris testamenti pmissione: qui et fructꝰ vocat i noui testamenti gr̄e pfectōne. Sed sic̄ fructus nō apparet. virente floze. ita nec xp̄i veritas patuit carnali obseruatōne manente. Arescente vo floze. fructꝰ videt: qz decidente lege. gr̄a ⁊ veritas p ihm xp̄m facta tenet. Igr̄ vgo dni cū qbusdā vginibꝫ collactaneis suis. qs ob miraculi ostensionez. ⁊ pudoris sui custodiā. a sacerdote accepat. ad domū pentum i nazareth reuersa est: habēs secuz (moze solito) sui pudoris custodes ⁊ testes sm quo nūq̄ pcessit. Eſn Hiero. Cū ea sp singulaꝝ vtutum pudicitia comes i remota mansit. qz oino pudoꝛ individuus vginitati esse debet. sine q̄ castitas vera seruari nō p̄t. Nūq̄ igr̄. b Maria sm pudoris sui custode pcessit. Joseph qꝫ secessit ibidem. et mutua desponsatōe facta. resedit i domū suā: eā dispo siturus. et nuptijs nc̄ia puisur. Fuit itaqꝫ virgo Maria. ioseph viro sue tribꝰ despōsata qz mulier viro alteri tribꝰ nubere nō poterat: qm̄ ad ipaz hereditas paterna ptinebat. bta at̄ virgo fuit vnita Joachim p̄ri suo. sue cedēs ei in hereditate: ⁊ iō ex lege cogebatur viro sue tribꝰ nubere. Ambo at̄ de eadez tribu erāt. qz ambo a dd descēderāt: sed Maria p Nathan et Joseph p Salomonē. Et lz Joseph etiā cogēt ad mr̄ionū ꝛhendū sm tpis illi modum. tm̄ habebat virginitatē i desiderio ⁊ ꝓpoſito: sz nōdum exp̄sserat i voto. Cōtigit itaqꝫ mr̄ionium cū virgie: ꝓmittēs se voluntati diuine. Et postmodū ex diuina reuelatōne Joseph agnouit ꝓpoſitū Marie: et tūc ex cōi ꝓsensu voueret virginitatē ꝛuare. Eſn sm Aug. Maria et Joseph anteqū esset facta mutua desponsatio. virginitatez ꝛuare ꝓpoſuert: ⁊ vtriqꝫ ꝓsensit i mr̄imoniū. reuelatione spūſc̄i. Nec alter ꝓsensisset i alterꝝ nisi docente spūſc̄o. alter alteri cognuisset ꝓpoſitum. Sed postea vterqꝫ ꝓpoſitū suū exp̄mēs vbo deo voueret virginitatē. Adhuc em̄ (vt credit) Joseph virgo erat. cuius rō hec eē p̄t. Quia cū xp̄c i passione sua. nulli matrez ꝛuandā tradidit nisi virgini: nō est ꝓbabile q̄ añ ꝓceptū dum adhuc esset iuuencula tradere alicui custodiēda nisi vgini. Fuit at̄. b. virgo despōsata Joseph. nō despōsatōne futuras nuptias ꝓmittēte. sz desponsatōe ⁊ ꝓsensu p vba de p̄nti. et ita verꝝ mr̄ionium fuit i ter ipos et cōsumatū: solennitatis ei nuptiaꝝ nō sūt d sba mr̄imonij. Eſn ⁊ Joseph spōsus ⁊ vir eius solet dici. Eſn dic Hugo. Q̄z cum b. virgo virginitatez vouisset. et ꝓntes eaz nubere iuberēt. timēs illa inobediens eē parentibꝰ. nec virginitatis ꝓpoſitū deserere volens. p spm̄ sactū edocta cōmisit se deo. certā hns fiduciā. q̄ eā diuina misc̄dia ita custodiret. vt possz ꝓntibꝰ i ꝛhendo mr̄imonio obedientiā exhibē. ⁊ tm̄ votū virginitatis nō cogerēt frāgere. Et ponit exemplū de Abrahā q̄ repromissionez accepat i semie ysaac. quē tm̄ postea iussus est immolare. Cui iussioni paruit. sciēs ꝓcerto. qz etsi sm hūanaz rōez pmissioni ꝛria videret iussio. sm illā tm̄ virtutē q̄ deo possibilia sūt oia. cum obedientia iussionis impleri posset pmissio. Sicqꝫ fc̄m est. vt et obedientie inueniret meritum ⁊ pmissionis ꝓseq̄ret effectū. Ita potuit esse in ꝓpoſito de. b. virgine. Eſn ⁊ Anshel. Et quidē hec duo ipa iocūdius amabat virginitatē. s. et fecunditatez. Eſirginitatem qz hāc deo p oia placere intelligebat. Fecūditatē. qz sine hac maledictū legis q̄ adhuc carnaliter custodiebat incurrere metuebat. Duo g̃ erāt i virginis aīo. inuisibili sz magno ꝓcertātia plio: virginitatis amoꝛ ⁊ legalis maledictōnis timoꝛ. Eſerūtm̄ liberato diu. multūqꝫ cōcilio vicit amoꝛ q̄ ꝓpōderabat et terga dedit timoꝛ. Eſicit in ea amoꝛ seruande virginitatis et exclusit ab ea timorē incurrende maledictōis. Eſirgo itaqꝫ tenera ⁊ delicata. regali ex stirpe ꝓgenita ⁊ speciosissima. totā intētōnem suaz. totū amoꝛem suum. totum studiū suum ad hoc intēdit: vt coꝛp̄ et aīaz suā deo ꝓpetua virginitate cōsec̄ret. Sciebat em̄ q̄ q̄tosancti eā cōseruaret tā tosublimi ei qui oīm castissim. immo q̄ ipsa castitas est: appropinquaret. Amplectēdo igr̄ qd̄ acceptabilius esse cognuit dño legis. sperauit ⁊ credidit se plene euasurā maledictōez date legis: reputans secum illud tante bonitatis. tāte qꝫ sapientie: vt dum se nullaten iuxta ꝓsciaz suā meli scire aut posse facē. q̄ faciebat adueretet: tutū cōsilium ne q̄d pcti i istis sōiret: inueniret. Nec decepta est. Quis ei spauit i dño. et derelict est ab eo? Deniqꝫ vbi tā sc̄iaz intētōez ei. tā castū ꝓpoſitum ei. tā firmam fidē. ꝓstantē spm ⁊ indeficientez vidit caritatē ei. eo misericoꝛdie sue intuitu egit circa illaz. vt nec sc̄itas intētōis ei fruſtraret. nec castitas ꝓpoſiti ei violaret. Ne autē firmitas fidei. infirmata spei ꝓstātia tituberet. aut caritatis i ea plenitudo de ficeret. occurrit dei auxiliū. q̄ ei et qd̄ timebat: eripet ⁊ qd̄ amabat (saluo signaculo) nō auferret. Debit g̃ illi vt et virgo qd̄ et magis optabat pmaneret. et nemo illam a maledicto liberrimaz dubitaret fecunda fieret. Debit ei vt esset et prole fertilis. ⁊ virginalis damni immunis. Hec Anshelm. Et est hic sciendū propter Marie cognationez. de qua in euāgelio sepe fit mētio. q̄ Anna tres viros suc-

cessiue habuit. Primo Joachim. Scdo Cleopham fratrē Joseph. Tercio Salomam. de q̄libz hoz filiā vnaz suscepit ⁊ quālibz Mariam appellauit. De tres Marie tres viros habuerūt. Prima Joseph. Scda Alpheū. Tercia Zebedeum. Prima parit xp̄m. Secūda Jacobum minorē et Joseph iustum. q̄ ⁊ barsabas est dict⁹ ac Sym̄eonez ⁊ Judā. Tercia Jacobum maiorem et Johēz euāgelistā. Jacobo aūt Zebedei lz posterior natu tñ maior est dict⁹. qz pri⁹a dño vocat⁹: ad cui⁹ distinctionem Jacobo Alphei minor est appellat⁹. Dic Jacobo minor et tres frēs sui pre ceteris ꝓsanguineis dicti sunt frēs dñi. qz nōsolum cognati erāt de duabo sororib. sz ⁊ putabāt agnati tanq̄ ex duobo fratribus. s. Joseph ⁊ Cleopha descendētes. Inter q̄s tñ anthonomatice Jacobo frater dñi est dict⁹. qz erat ei ī facie ⁊ liniamentis corp̄is silis. Voluit aūt dñs matrez hāe suā vip̄. et nō de simplici sed de despōsata concipi ⁊ nasci. dīsis ex causis: q̄p q̄daz accipiunt ex pte pueri. q̄daz ex pte matris. quedā ex parte alio p̄. Ex pte pueri sumunt rōnes quinq. Prima ſm Hiero. ꝑter declarationez originis. vt per generatōnem Joseph. cui⁹ Maria cognata erat. origo Marie mōstrarēt. ⁊ more scripturap̄. genealogia xp̄i per vip̄ describeretur. Secūda ſm Ambro. ꝑter remotionem suspitionis. ne scilicz a legis iniuria incepisse viderēt: cum partus innupte. lege damnarēt. Tercia ſm eundem. ꝑter remotōnem suspitōnis. ne scz Herodes ⁊ iudei xp̄m iuste quasi de adulterio natū persequi viderent: ⁊ ab infidelibo tanq̄ illegittim⁹ abijcerēt. Quarta ſm Origenem. ꝑter sustentatōz pueri. marie cum debēt in egiptum portari. vt. s. a Joseph nutriret. vñ et Joseph nutrici⁹ dñi appellat. Quinta ſm Orige. Hiero. ⁊ Amb. ꝑter occultatōz nativitatis xp̄i. vt videlz misterium et part⁹ filij dei diabolo celaret. dum euz putaret. nō de vgine. sed de vxore generatum. Jtē quinq rōnes sumūt ex pte mris. Prima ſm Amb. ne grauida apparens infamaret: ⁊ ido p̄misit dñs. q̄ poti⁹ de suo ortu. q̄ de mris pudore dubitaret. Scda ſm Bedam ⁊ Hiero. ad vitatōz pene. ne. s. tā q̄ adultera a iudeis calumniaret: et sic q̄i iuste lapidaret. Tercia ſm Hiero. ⁊ Orige. ad sustentationē solacij: vt. s. viri ministerio ⁊ solatio. et marie ī egiptū fugiens. et inde rediens frueret. Quarta ſm glosā. ad roboratōez fidei: vt. s. Marie verbis maior fides adhibēt. innupta em̄ pregnans. mentiri videret. nec ei si se vginez eē dicēt: crederet. Quinta ad participatōz status singuli. vt videlz mr̄ dñi hr̄et aliq̄d cui⁹libet stat⁹. s. virginitatis. matrimonij. ⁊ viduitatis. Jtem quinq rationes sumunt ex parte alio p̄. Prima ſm Ambro. ad remotionem excusationis pcti. ne virginibo impudicis et male viuentibo. velamen excusatōis p̄beret: exquo mater dñi infamata videretur. Secunda ſm Origenem. ad ꝓfirmatōez matrimonij. ꝓtra futuros hereticos. matrimoniū damnare volentes: vel vt per hoc q̄ de virgine ⁊ desponsata nascer. vterq̄ status et virginum ⁊ coniugato p̄ approbaret: cōtra hereticos alteri istorum detrahentes. Tercia ad subleuationem obp̄robrij. vt scilz ab omni gradu feminarū tolleretur obp̄robrium. quod in Eua incurrerāt oēs femine: et tam virgines q̄ nup̄te. q̄ etiam vidue a communi obp̄robrio quod in Eua ꝓtraxerāt eximerent in persona Marie. Quarta ē ad cōmendationez exempli. vt videlicz ostēderet facta. despōsatione. ante cōuentionem libe p̄ esse trāsire ad meliora vota. sponso irrequisito. vt est ī religionis ingressu. vbi aīa desponsatur deo: sicut fuit in beata virgine. Quinta est ſm Crisosto. ad declaratōnē misterij. quo. s. ip̄i xp̄o desponsatur ecclesia. que virgo est immaculata spet sine ruga: cui⁹ vginis sum⁹ filij. in fide ih̄u xp̄i. qz ſm Leonez papā. quo spiritu de virginis vtero nascitur xp̄c: hoc de ecclie vtero nascit xp̄ianus. Jdo autē ſm Criso. Beata Maria fabro lignario despōsata fuit. qz xp̄c ecclie sponsus. oīm salutez p lignum crucis opari debebat. Et ſm Aug. Xp̄c nat⁹ est de mr̄e q̄ fabro desponsata erat. oēz carnalis nobilitatis tumorez extinxit. Hec fuit p̄figurata p virginē saram Raguelis filiā Tobie despōsatam: q̄ ab oēi ꝓcupiscentia mūdā fuauit aīaz. Multomagis Maria Joseph despōsata: q̄ virgo inetern̄ū p̄māsit immaculata. Compar etiā vgo Maria turri fortissime. q̄ dicebar baris: que (vt in Scholastica historia dr̄) duobus custodibus defendi poterat: ab oēibo viuentibus. Tam fortissima et inuincibilis fuit vgo Maria: cui⁹ custos precipuus erat de⁹ eterna sapia. Cuius vita etiā ꝓpar turri Dauid: q̄ munita erat mille clipeis. q̄ de ea dependebāt q̄ mille virtutes ⁊ multoplices ī Maria apparebāt: quib vita ei⁹ munita erat. in tantū q̄ oēs temptatōes ⁊ pcā supabat: ⁊ nōsolum hoc a se. sed etiaz ab alijs gr̄am suā infunde do repellebat. Cōsidera modo. quāte añ hanc beatā viginem. et etiā quāte post eam mulieres et virgines fuerint: hec tñ sola mr̄ dñi fieri meruit. Magna em̄ ⁊ ineffabilis gr̄a ē: vt vna ex tātis milib eligar. Jdo aūt p̄ ceteris electa fuit: qz cēs alias sc̄itate p̄celluit. Ēñ Anselm. Ea solaz. scrutās corda ⁊ renes deus. ex oēibo virginibus q̄s capiebat mūdus elegit ⁊ sacrauit. vt habitaret in ea corporaliter: quam iam plenam pr̄idem vtutibo fouebat et circūplectebatur spūaliter. Jpaz autē oēs mulieres sanctitate precelluisse: puto q̄ intelligit. qui animaduertit. Nā alie quidem partes gratiap̄ meruerūt: ipa autez

plena gr̃a ab angelo salutat̃. Dec Anshel.

SAlue virga ɣesse floꝛida ꝙ fructifẽa Maria virgo bẽissima: de q̃ vnic⁹ ille ꝙ singl'aris flos ꝙ fruct⁹ ꝓdijt. vñ virtutũ spũaliũ germen erupit. flos suauissim⁹ emittẽs odoꝛẽ: fruct⁹ sapidissimus. immittẽs dulcoꝛem. flos c⁹ bonitas expellit mesticiã: fruct⁹ cui⁹ satietas plenã dat leticiam. Bñdicta ũgo de radice ɣesse: bñdict⁹ et flos q̃ de tali radice ascendit. Benedicta arbor: bñdict⁹ ꝙ arboꝛis fruct⁹. Tuo g̃ flore me recrea. Tuo fructu ab oñi miseria me libera. virgo Maria inetẽrnum benedicta Amen.

De ceptõe Johãnis p̃cursoꝛis. Ca. IIII.

EDit aũt in diebus illis s. ĩ diebꝫ Herodis regis iudee. sacerdos q̃dam nois Zacharias de vice abia. et vxoꝛ ei nomĩe Elizabeth aaronica: erãtq; ambo iusti añ deũ. nõ sicut ɣpocrite qm̃ fingũt iusticiã añ mũdũ: incedẽtes in oibꝫ mãdatis q̃tũ ad obſuãtiã moꝛaliũ p̃ceptoꝝ: et iustificatõibꝫ dñi. q̃tuz ad obſuãtiaz ceremonialiũ: sñ querela. q̃tũ ad obseruatõz iudicialiũ. qꝛ pacifice ad ꝓximos se habebãt. et nõ erat illis filiꝰ ꝓpter sterilitatẽ. q̃ est cã spãlis mulieri. et senectutẽ q̃ est cã cõis viro ꝙ mulieri. Ex q̃ apparet cõceptio p̃cuꝛsoꝛis miraculosa. qꝛ nõ fuit tm̃ per naturã. sz p nakaz gr̃a diuina adiutã. Iste Herodes de pr̃e ydumeo descẽdẽs fuit alienigena. ꝙ iaz sceptꝝ ablatũ fuit de iuda: et ido tps aduentꝰ xp̃i instabat. qꝛ Jacob p̃iarcha spũ ꝓphetico signũ aduentꝰ xp̃i p̃dixerat. qñ regnum iudee ab alienigenã trãslatũ essz dicẽs. Nõ auferẽ sceptꝝ de iuda ꝛc̃. Et sciendum ꝫ q̃ cũ Moyses vnicũ instituisset sũmũ sacerdotẽ cui moꝛtuo vnꝰ p ordinẽ succedẽt: Dauid volẽs ampliare cultũ domꝰ dñi. de viginti q̃tuoꝛ familijs q̃ descẽderãt ab aaron. instituit. xxiiij. sacerdotes. supq̃s tñ vnꝰ maioꝛ erat et summ⁹ oĩm. q̃ dicebaẽ p̃nceps sacerdotuz. Instituit etiã vt vicissim ministrãtes p hebdomadã a sabbato vsq; i sabbatum. tpe vicis sue. singuli castimonie studerẽt. nec interim ĩ domũ ꝓpaz intrarẽt: sz ĩ domunculis circa tẽplũ ꝙstitutis q̃ exedre vocabãẽ cubarent. Et ꝑm sortes cedit cuiq; vicis sue hebdomadã. et octaua soꝛs cecidit supꝝ Abiã. de q̃ descẽdit iste zacharias. Siliter de tribu leuiataꝝ. xxiiij. leuite erãt. vt ipi q̃; eodez mõ sortiti iuxta moꝛez sacerdotis octenis diebꝫ ministrarẽt. Zacharias aẽ cũ ĩ ordine vicis sue sacerdotio fungẽẽ. ꝑm exigentiã sortis sue octaue. exijt de domo vbi se sacerdotalibꝫ vestibꝫ induit. vt incensum ponẽt: ingressus ĩ tẽplum dñi decima die menſ septimi. i. septẽbꝛis. et interim ꝓlis foꝛis oꝛabat exẽ tẽplum. qꝛ nõ erat licitum populo ingredi tẽplum sed tm̃ atriũ. Ex his videtur Zacha-

rias fuisse sacerdos simplex. nõ summus: q̃a hic dicit̃. q̃ ingressus fuit tẽplum ad ponendum incẽsum tm̃. Hoc autẽ licitum erat minoribꝫ sacerdotibꝫ. ꝑm quod dicit apostolus In primo quidẽ tabernaculo quottidie intrabant sacerdotes sacrificioꝝ ministeria cõsumãtes. quia pacto sacrificio ĩ altari olocaustoꝛum. qđ erat in atrio vbi ministrabant sacerdotes minoꝛes. sacerdos qui ibi ministrauerat accipiebat p̃unas de altari olocausto rum. et intrãs p̃imaz ptem templi. q̃ vocat̃ sanctum vel sancta. cõcremabat ĩ illa super altare incensi thimiama. ꝙ tunc erat sacrificium cõsumatum ꝙ hoc fiebat omni die. In hoc enĩ erat cõsumatio sacrificij. quia sacrificia veteris legis nõ erant accepta. nisi ex fide et deuotione offerentium. deuotio autẽ p thurificationez designabat̃: et ideo ĩ hoc sacrificium cõsumabat̃. In illam ũo ptez templi. q̃ dicebat̃ sanctũ sctoꝝ. solus summ⁹ sacerdos intrabat cum sãguine hirci ꝙ vituli. immolati p peccato ꝓpli. vt ex illo aspergẽt ꝓtra ꝓpitiatoꝛium. Qꝛ autẽ Zacharias intꝛuerit cum sãguine tali nõ dr̃ hic. sed solũ ad ponendum incensum. Elñ angelus apparuit ei a dextris altaris incensi. qđ etiaz vocatur altare aureum. Hoc aũt altare nõ fuit intra sãcta sctoꝝ sed ĩ p̃ima ptẽ tẽpli. ad quã simplices sacerdotes potẽrãt ingredi. Sed incẽsum qđ soli summo sacerdoti licituz erat ponere intra sanctum sctoꝝ in die expiatõnis. hoc nõ ponebat̃ ad offerendum. sed vt nebula inde ꝓsurgens operiret oraculũ. qñ pontifex aspgebat sanguine vituli et hirci ꝑ oraculum. Et ne aliq̃s historiograph⁹ describẽs sacerdotium iudeoꝝ mentionez facit de sũmo Zacharie sacerdotio. Per zachariã qui dñi memoꝛ interptat̃. bon⁹ ꝓlatus sigtur. q̃ ĩ suo pectoꝛe debet dei memoꝛiã gerere p̃ sua et suoꝝ subditoꝝ salute. Hic aũt tẽplum ingredit̃ p diligentez diuini cult⁹ solicitudinẽ et offert incensum p deuotã oõnez. ꝙ pplus oꝛat p ei⁹ informationẽ. Triplex ũo debz hr̃i de deo memoꝛia. s. potẽtie ei⁹ q̃ ad opa creationis. sapientie q̃ ad opa recreatõnis. bonitatis q̃ ad opa retributõis. Prima ad p̃ez. scda ad filiũ. tercia ad spm̃ referat̃. Apparuit autẽ zacharie Gabriel angelus. stans a dextris altaris incẽsi. quo viso timoꝛ irruit sup eum ꝓpter altioris et potẽtioris nature aspectum. Sed bonus a malo discernit̃: q̃a malus hoꝛroꝛem continuat: qui ꝑm Dedaz nulla melius ratione q̃ fide intrepida supatur. bonus autẽ statim confoꝛtat et cõsolat̃. Elñ angelꝰ statim eũ ꝓfoꝛtauit dicens. Ne timeas zacharia. q̃i diceret. Veni ad ꝙsolatõz tuaz: et ideo subdit̃. qꝛ exaudita est deꝑcatio tua. Oꝛabat enĩ nõ p sobole. de q̃ iaz nõ sperabat. p̃sertim cum de sua sueq; vxoꝛis etate diffideret et angelo idꝑmitenti nõ crederet

sed p ꝓphi pctis ⁊ redemptōe: et aduētu Messie. ⁊ qz sal⁹ ꝓphi p xp̄m futura erat: nūciauit ei filiū nascitur⁹. q̄ pniaz ⁊ fidē p̄dicādo plebē saluatori p̄paret. Nomen q̄z pueri indicauit. qz Johēs vocari debuit. Johēs ei ītērptat̄ i q̄ ē gr̄a. ipe do xp̄m mānifestauit: p quē gr̄a ⁊ vītas facta ē Elbi Beda. Johēs ītērptat̄ i q̄ ē gr̄a. vel dñi g̃tia: q̄ noīe declarat̄ p̄mo p̄ntibꝰ e⁹ grāz. q̄bꝰ decrepitis fili⁹ nascerē̄ esse donatā. Deinde ipsi iohānī: q̄ magn⁹ corā dño erat futur⁹. ⁊ adhuc i vtero mr̄is spūssācti sit munē ditād⁹. Postremo etiā filijs isr̄l: q̄s ad dñm deuz ipox erat conuersur⁹. Hec Beda. Patri q̄z inde gaudiū scz i ter⁹. et exultatōez scz exter⁹ insinuauit. Dr̄ em̄ exultatō q̄i extra saltatō. ⁊ hoc ē ꝓpe qñ gaudium ē tātū interi⁹. qz nō pōt ꝓtineri. q̄n appare at exter⁹. Leticiā etiā mltis alijs i ei⁹ natiuita te p̄misit. qz i ortu ei⁹ nō soluz pr̄: sz et alij mlti fūt gr̄ulati: ⁊ nūc etiā videm⁹ ipleri. qz dies sue natiuitatis: non solū festiuat̄ ab oībꝰ xp̄ianis etiā a sarraceis ⁊ q̄busdā alijs. Ihñ Beda. Merito pr̄ gaudet. qz vel i senecta natū: vl taľ gr̄e accepit filiū. Gaudēt ⁊ alij: q̄bꝰ iaubitū eatē⁹ regni celestis euāgelizauit ingressū. Ihñ ⁊ Ambrosi⁹. Solēnis leticia ē: i ortu ⁊ generatōe iustox Scīs ei nō solū p̄ntū gr̄a: sz etiā sal⁹ē p̄mox Ihñ admonemur hoc loco: sc̄ox generatōe letari. Hec ambro. Moraľ i q̄libet nr̄m possu m⁹ inuenire zachariā. ⁊ vxorē e⁹ elizabeth: q̄ parit ei filiū: e⁹ nomē dz vocari Johēs. eritq̄z sibi gaudiū ⁊ exultatō: ⁊ mlti i natitate e⁹ gaudebūt Elizabeth vxor zacharie p̄ ītelligi caro copulata spūi scō: qz sic vir regit ⁊ castigat vxorē. ita spūs castigare ⁊ regē dz carnē: ne lasciuiat ⁊ incidat i fornicatōis reatū. Hec p̄it ei filiū. qñ spūs p carnis officiū exercet op⁹ viuū. vt si dat elemosinā. vestit nudū. pascit esurientē. visitat i firmū. sepelit mortuū ⁊ ceta hmōi. tūc vxor ipius sic vitis habundat: i latibꝰ dom⁹ sue. Ho⁹ filij nomē dz Iohēs. videlz dei gr̄a vocari: qz nēo bonū op⁹ dz sibi ascribē. sz tm̄ gr̄ie dei. Eritq̄z sibi gaudiū ⁊ exultatō. qz ō bono ope gaudebit ⁊ exultabit. q̄ mētē letificat ⁊ sēnat. Et mlti i natitate e⁹ gaudebūt: oēs videlz bōi. q̄ prio suo ꝑgtulāt i bono. Est g̃ nob sūmope puidēdū vt q̄ gaudem⁹ exti⁹ tripudiātes i corpe: gaudeā⁹ inti⁹ exultātes i mēte: qz reliq̄e cogitatōnū diē festū agūt dño. Nō ē ipijs gaudē dicit dñs: nec pcōri bo a facie pcōx. Quo čca purgē⁹ aīas nr̄as a malo vicio⁹: vt tāte solēnitatis gaudiū digne celebrare possū⁹. Magnificētiā etiā puēi corā dño futurā. i ūtute. sc̄itate ⁊ dignitate. āgel⁹ p̄nūciauit. Cui⁹ magtudo i. iiij. ꝓsistit p̄m. iiij. dimēsiones. s. i altitudie ꝓuersatōis. i pfūditate humilitatis. i latitudie caritatis. i lōgitudie pseuerātie fiaľ. p̄m illō apli. vt possitis ꝓphēdē cū oīb⁹ sc̄is q̄. Saluatē q̄z p⁹ modū attestātē: i ter natos mlier maior eo ñ surrexit. Sz ⁊ āgel⁹ mltipharia e⁹ magnitudinē sbsequēt exposuit ⁊ pla ipi⁹ priuilegia seriati mēorauit. Nā vitā e⁹ cū abstinētia p̄dixit. s. q̄ vinū ⁊ sicerā. i. pocm q̄ libare p̄. bibitur⁹ ñ eēt: qz nō dez vas celesti mācipatū gr̄e. sc̄i illecebꝰ dēseruire. In q̄ pa tē ītdicauit āgel⁹: qz ab oīb⁹ vicijs ⁊ mūdi illecebris. q̄ statū mētis solēt euertē. futur⁹ erat īmunis. Predixit etiā āgel⁹ q̄ spūsctō ex vtō eēt replēd⁹. s. q̄tū ad purgatōz originalis pcī: ⁊ ad opatōz boni meritorij. In q̄ pfecto oñdit: qz nat⁹ i mūdū. cunctis vtutū frib⁹ clarificād⁹ esset. Predixit q̄z q̄ ml̄os filios isr̄l ꝓuerteret ad dominū. i. ad xp̄m: qd ⁊ fecit p̄dicādo ipm. ⁊ ꝓphibēdo de eo testioniū. Prenūciauit insup āgel⁹ qz añ dñm i spū ⁊ vtute helye eēt p̄cessur⁹? Prio ppē silitudinē officij. qz sic helyas p̄cedz aduētū xp̄i scōm: ita Iohēs p̄cessit p̄mū. Scdo ppter silitudinē vite. qz vtq̄z vixit i mag̃ vict⁹ ⁊ vesti t⁹ austeritate. Tercō ppter silitudiez doctrie qz vterq̄z ostātēr fūdarguit vicia. etiā psōax mag̃rū. Ad hoc at̄ debebat p̄cedē: vt ꝓuertēt corda patx ī filios. s. q̄tū ad scp̄tax ītelligētiā: ⁊ īcredulos ad prudētiā istox. quo ad fidei obediaz. et paret dño plebē pfectā. q̄ ad euāgelij ⁊ noui testamti gr̄az suscipiēdā: qz neminē ad pfectū adducēat lex. Et ppter hoc dr̄ illa lex tioris. qz ipfctōx ē. tiore pene retibi a malo. lex at̄ euāgelica dr̄ lex amoris: qz pfectox ē a malo retibi amore boni. Sic at̄ de pntibꝰ seib⁹ talo ⁊ tāt⁹ natē: sic sepe puectē etatis homies. et boīs opib⁹ stēiles. ex dono spūssctī faciūt magnū fructū i eccl̄a dī. sic p⁹ de Aug. ⁊ dr̄o. q̄ puectē etatis vocati fuerīt ad fidē xp̄i. Zacharias at̄ stēilita tē vxoris et vtriusq̄ senectutē ꝓsiderās ñ credidit. ⁊ ob hoc vsq̄ ī diē p⁹ obmutuit. significās qz iā aduentātē xp̄o lex ⁊ ꝓphie adīplete tacēnt Ihñ crisо. Et iō zacharias sacerdos iudeox obmutuit. qz iā cessare ⁊ obmutescē optebat sacrificia eox. q̄ p pctis ꝓphi offrēbāt. Heliebat ei sol⁹ sacrdos. q̄ agno ꝓpo īmolato. sacrificiū dō p pctis olim offerret. Per hoc q̄z q⁹ dubitās fact⁹ē mut⁹. significat̄ q⁹ lingua dubitātis i fide facta est muta. qm̄ e⁹ oīo nō ē deo accepta. Per hoc etiam q⁹ p⁹ fuelatōz sibi factā obmutuit. īnuiē q⁹ p⁹ fuelatōz siue visiōz dz bō reticē q̄i mut⁹. nō se iactare tāq̄ elat⁹. Elt at̄ ipleti sūt dies officij e⁹. abijt i domū suā. ad quā ñ licebat fuerti durāte officio. Elicis ei suo tpe. sacrdotes castīonie studebāt. ac sm̄ p̄ceptū dñi vinū ⁊ oē qd̄ iebare pē ñ bibebāt. Sz si legal⁹ sacrdos. tenebat ad tātā ꝓtinētiā ⁊ abstinētiā ac fuēntiā sctox ml̄omagis sacrdos euāgl̄ic⁹ q̄ tātū ꝓficit sacrmētū. et qz tota ebdomada q̄ i tēplo mīstrabat sacrdos ad hoc deputat⁹ i tēplo mānebat. ⁊ ñ exibat ad ꝓpa negocia ītēt⁹ ad dīna: ex hoc inoleuit ꝓsuetudo apd aliq̄s religiosos. scīa ⁊ hōesta. s. q⁹ ille q̄ ē ebdomodarī⁹. p totā ebdomadā mānet i fra claustx. ñ exiēs ad exterior ītēt⁹ ad dīna. qz illo tpe medi⁹ē ⁊ seq̄ster ītercessor tūtū ⁊ deū. Apd q̄sdā etiā religios⁹ abstinet illa ebdōada ꝓ collo q̄o: ⁊ apd q̄sdā et scl̄ares canonicos i ꝓ tūc dormit dormitorio. P⁹ hoc eliza. ꝓcepit. s. viij. kl̄.

octobs ꝙ sexta fēia. et qꝛ senex erat ꝑ vēcūdia se
v. mīsitb occl'tauit. donec maria ꝯcipet et fet⁹ei⁹
exultās cū gaudio ꝓbaēt. Licz. n. de ꝯceptu et
ō ablatu obprobrio sterilitatis gaudēt. ꝓpē āni
lē tñ etatē aliq̄tulū erubescebat: ne ī senectute
vidēt libidini vacasse. Antiq. n. vbi ñ erat spes
de ple. ñ ꝯueniebāt inē se. Ubi beda. Quāta scīs
cura sit ne qđ ēpe ō q̄ erubescē debeāt admittāt
ostēdit elyzabeth: q̄ ꝙ de ipis q̄ accipe cupiebat
donis erubescit. Cōsidera g̃ hic quō elyzabeth eē
de licitis erubescebat corā hoīb. ꝙ stude ō illici
tis oīb erubescē et abstinē. ñsolū corā hoīb. sz
eē corā deo ꝙ āgel'e⁹. Nā (testātē boetio) mag̃ ē
nob ībicta nccitas rectē viuēdi et ꝓbitatis. que
oīa faci⁹ añ ocl'os iudicis cūcta ēnētis. vñ Aug⁹.
Quicqđ feceo de⁹ assistit. vtpotē ꝓpetu⁹ īspe
ctor oīm cogitatōnū. ītētōnū ꝙ actōnū. cūq̄ hec
diligēt ꝯsidero. tūc pit ꝙ īgēti ruboē ꝯfundor.
qꝛ illū vbiq̄ pñtē. ꝙ oīa occl'ta mea vidētē intue
or. ml'ta ei sūt ī me de q̄bo corā deo erubesco. Et
ō ait Ansel. Ubi pecca. vbi deū eē nescis. Uñ ꝙ q̄
dā ali⁹. Cū qđ ēpe facis qđ me spectātē ruberes
Cur spectātē deo ñ magis ipe rubes? Inē ꝓprie
tatēs q̄pe bois vna ē vēcūdari ī turpe ꝓpetō.
Propē qđ iuēcūdi dicūt ieiūdabiles. qꝛ ī aliq̄ a
rōis honore mutati sūt. pecoꝛinā naturā assu-
mētes. ꝙ tāq̄ effrontes inē bōes rōales se bñtes.

Sanctē iobes tu eodē āgl'o q̄ xp̄c Oro
denūciātē ꝯcept⁹. ꝙ p⁹ ab ipo āgelo lau
dat⁹ q̄ a pre genit⁹. Tu de q̄ dixit de⁹.
Inē natos ml'iez ñ surꝛexit maior. ad te dñe tā
scēm. tābēm. tāmagnuz ꝓfugio. dubi⁹ de salute
mea. qꝛ ēt⁹ de mag̃ mea culpa. sz spans de maio
ri tua gra. Dele g̃ apud deū scelera mea. qꝛ ma-
iora sūt apō eū merita tua. Mag̃. n. sūt magne
iobes mēita tua vt sufficē pñt tibi ꝙ mihi. ꝙ si ꝑ
sint mihi nihil minuēt tibi. Suppleat g̃ tua bñ
dātia meā īopiā vt ō te meditatū ꝙ saluatū ieē-

De ꝯceptõe saluatoꝛis. Ca. V.

In mēse ātsexto a ꝯceptō
ne p̄cursoris. p⁹q̄ venit pleītudo il-
li⁹ sāctissimi ꝙ felicissimi tpis. s. p̄nci-
piū sextē etatis. q̄ sūma ēnitas gene
ri hūano. ꝑ īcarnatōz ōbi. ꝓuidē añ tpa ordīa-
uerat: vocās de⁹ oīpotēs gabelē archāgl'm vnū
de p̄mis p̄ncipibꝰ ꝛegni sui. misit eū ī citatē gali
lee dictā nazareth ad ōginē mariā despōsatā io
seph viꝛo de suo genē. qꝛ ābo erāt de domo dō. de
failia regali. de ēbu ꝙ stirpe nobili. ꝙ ꝑ ceēis reli
giosa. sicut dic bern̄. Placuit deo eodē ordīe. et
eodē mō. boiez recōciliare. q̄ nouerat cecidisse.
Ceciderat aē hō ꝛm Bedā dyabolo destinātē. ꝓ-
pētē exeq̄ntē. dyalogo inēueniētē. ml'ié ꝯsētiētē
Repat⁹ē eodē ordīe ecōērio. deo destinātē. āgl'o
exeq̄ntē. dyalogo inēueniētē: ꝙ ōgīe ꝯsentientē.
Uerba aē hic posita misteriis sūt pleā: et iō (vt
dic Beda) solēnitēꝛ sūt notāda: tātoq̄ cordi īse
rēda: qnātomāifesti⁹ appet q̄ ī ipis tota redem
ptōis nr̄e sūma ꝯsistit. Libēt. n. debē⁹ recoꝛdari
de p̄ncipiis nr̄e salutis. Notādū g̃: q̄ nūer⁹ se-

nari⁹nō vacat a misterio. Uñ xp̄c ꝯcept⁹ē sexta
etatē. qꝛ ꝑ ipm debebāt oīa ꝓfici: nūer⁹ senaꝛi⁹ꝑ
fect⁹ē. Itē sexta cyliadē. i. millenario. q̄ ē limes
oīm nūeroꝛ. ꝙ xp̄c ē limes ꝙ finis oīm entium.
Itē sexto mēse. qꝛ illo mēse fact⁹ē mund⁹. qui ꝑ
ipm refici debebat: sicut ꝑ ipm fact⁹ fuerat. Itē
sexta feria. qꝛ illa die hō est creatus: et ꝑ ipm r̄
creari debebat iā ꝓdit⁹. Et iō sil'r eadē etatē. eo-
dē millenario. eodēz mense. et eadē feria passus
est: reuolutis. xxxvj. annis. Et foꝛtē vt oīa con
uenirēt. dici posset. q̄ etiaz sexta hora cōceptus
essz. qꝛ ea hora passus ē: sicut etiā eadē hora hō
peccauit. vt sic ꝛm quādaz ꝯgruētiā eadē hora
q̄ eua seducta fuit ꝑ dyaboluz: maria edocta sit
ꝑ āgelū. Missus ē igit̄ angel⁹ gabriel. qui dei
fortitudo ītērptat̄. vt dei vtutē ꝙ dei sapiaz car-
nē suscipe nunciaret: in q̄ humil'apparēs. aere-
as potestates debellaēt. Et iō merito de ordīe ar
chāgl'oꝝ eē debuit: qꝛ mag̃ nūciauit. Deus aūt
mittēs angelū. fuit tota ēnitas. licz p̄ri specialī-
ter attribuat̄. Pater q̄dē misit: qꝛ ei incūbebat
puidētia de filio. de spōsa. ꝙ de genitrice. fili⁹ō
misit: qꝛ vētuꝛ erat in ōgine: spūsctūs etiā misit
qꝛ ipe sctificare ꝙ obumbrare habuit ipaz. In
citatē galylee. q̄ ītērptat̄ trāsmig̃tō. qꝛ. s. trāsi-
tur⁹ erat de īcredulitatē iudeoꝝ: ad fidē gentiū
Est aē duplex galyllea. una ē gētiū ꝓnūcta tiris
quā salomō debit regi yrā. ꝙ de illa hic nō dicit̄
Alia ē iudeoꝝ. q̄ ē sup mare galyllee: ꝙ ō illa ꝟ ī
tēdit̄. Cui nomē nazareth qō ītērptat̄ flos: ꝯ
ueniēs. n. fuit vt ver⁹ flos. i. xp̄c. cōcipeē ī flore
id ē in nazareth: ꝙ de floꝛe. i. de bēa virgie. ꝙ cuz
floꝛibus. id ē tpe floꝝ: et sic accipiem⁹ floꝛem de
floꝛe. in floꝛe. inter floꝛes. Dicit̄ aut̄ flos Jhs
ꝓpter sāctē ꝙuersatōnis pulcritudinez et deco-
rem. ꝓpter bone opinionis suauitatē ꝙ odoꝛē. ꝓ
pter passiōis fructū ꝙ ꝙuersiōis fideliū vtilitatē
Iste flos floꝛuit ī ꝯceptōe. apꝑuit ī natitatē. e-
marcuit ī passiōe: sz refloꝛuit tātē ī resurꝛectō-
ne. Si g̃ vis carpe istū floꝛē. sequere decorē sue
cōuersatōis. p̄dica odoꝛē opatōis: ꝙ sic habebis
fructū passionis. Noluit dñs sicut teꝛreni reges
magnā ciuitatē eligē ī nuptijs suis q̄bus copl'a
uit sibi naturā humanā. sz nazareth citatē puā
ꝓpē huīlitatis exēplū: vt nos docēt sp huīlia lo
ca eligē. sz ī citatē bizl'm magna elegit pati: vt
nos docēt obproba corā ml'tis ꝑ ipo ñ erubescē

Miss⁹ē ing̃. ad virginē nō qualibz. sz virginez
mētē. virginē coꝛpe. ōginē ꝓfessione. Uoluit au
tem xp̄c concipi ꝙ nasci de virgine. Primo ꝛm
Bern̄. qꝛ ꝯgruū fuit. vt si de⁹ ꝯcipi vel nasci de-
buit: nō nisi de ōgine ꝯcipeē vel nasceē. Item si
ōgo ꝯceptura vl' ꝓpitura erat: nō nisi deū ꝯcipet
vel ꝑeret. Scōa ratō est ꝛm Damas. vt qui ī ce
lis p̄rem habet sine mre. ī tertis haberet matrē
sine patre. Tercia ꝛm Aug⁹. vt signaret membra
sua mistica. ō ōgine eccl'a ꝛm spiritū nascitura
iō decuit caput de ōgine nasci. Quarta vt sic p̄-
m⁹ adā. de ēra ōgīe fact⁹ fuēat. ita scōs adā de ō
gine homo fieret. Quīta vt sicut ꝑ euā virginē

facta fuit hūani generis ꝓdītō: ita ꝑ mariā ōgi nē fieret e⁹dē repatō. Ad ōginē inḡ dēspōsatā viro. Cur aī dē dēspōsata ꝯcipi ꝙ nasci voluit su p̄ dē ōspōsatōz ōgis marie dictū ē. Eliꝑ ōo noīat vt dicit Bern̄. ñ qz marit⁹. sz qz hō ōtutis ꝙ ius⁹erat. ꝙ iō fuit tēstis legitti⁹. Eln̄ ꝙ ioseph. i. ac ereſcēs. ſ. ꝑ augmētū ōtutū dī. ꝑ qō ꝯtinu⁹ ꝓfec⁹ōtutū īnuiē. Et nota. iiij. famosos ioseph in ſcp̄tura. Prim⁹ fuit fili⁹ iacob ī q̄ notaī ꝓudēntia. qz sōnia pharaōis ꝓudēter exposuit. Scōs ioseph vir marie. ī q̄ notaī tpantia: qz mariā ō ginē resiguit. Terci⁹ ioseph ab arimathia: in q̄ notaī fortitudo. qz audaī itroiit ad pilatuz: et petijt corp⁹ihu. quart⁹ ioseph iust⁹. ī q̄ notaī iu stícia. vñ ꝙ iust⁹ē noīat⁹. Tale itaq; ōcebat hr̄e nom̄ spōsū ōgis: ī q̄ iueīzeī misteriū oīs ōtutis

Addiī aī ō domo dauid. ad oñdēdū qz xp̄c de⸗scēdit de semīe dō: sīc fuerat ꝓphetas p̄dictuz. Licz. n. ioseph nō fuerit p̄ saluatoris. tñ virgo maria de q̄ xp̄c carnē assūpsit. fuit de eadē tribu cū ioseph. ſ. de tribu ip̄i⁹dō. Merito aī dr̄ nom̄ ōgis maria. Hoc. n. venerabile nom̄ triplicē hz intērp̄tatōez ī triplici līgua. Hebraice ītērp̄taī stella maris vel illuīatrix. latine ethimolo⁹zaī mare amarū. sy⁹iace vo dña nūcupaī. Ip̄a fuit maris stella ī filij ōi natitatē. tūc eī emisit radiū totū mūdū illūinātē. Mare amaꝑ ī filij passiōe qz tūc ip̄i⁹ aīaz p̄ēnsiuit gladi⁹. sz dña ī sua assū ptōe. qñ sup choros āgl'oꝑ ē exaltata. Itē ma ria dicta ē stella maris ī pelāgo conductōz. qz ꝑ mare h⁹scli eos dirigit ad portū pnie ꝙ ad filiuz ꝓducēdo ī c⁹etiā signū ī natitatē xp̄i stella magī appuit q̄ eos ad natū ifātē ꝓduxit. vñ ocli oīm pelāgo sīt ad ip̄az. sīc ocli oīm nautaꝑ ad stellā Eln̄ Bern̄. Ne auertas ocl'os tuos a fulgore h⁹si deris. si ñ vis obtui ꝓell'. O q̄sq; tu ītelligis ī h⁹ scli pfluuio magis ītēr ꝓcellas ꝙ tēpestatēs fluē q̄ sīr̄ terrā āb'are: r̄spice stellā. voca mariā. Si iactaris sīr̄bie vndis. si ābitiōnis. si dēcciōis. si e⸗mulatiōis: r̄spice stellā. voca mariā. si iracūdia. aut auaricia aut carnal'illecebra nauicl'az ꝓcul⸗serit mītis. r̄spice stellā. voca mariā. Si ēminū īmāitatē ēbat⁹ ol' ꝓscīe feditatē ꝓfus⁹ baratro ō spatiōis icipias absorberi. r̄spice stellā. voca ma riā. In picul'. ī āgustijs ī r̄bo dubijs. mariā cogi ta. mariā īuoca. ñ r̄cedat ab ore. ñ r̄cedat a cor de. ꝙ vt ipetres e⁹ oīois suffragiū. ne deseras cō uersatiōis exēplū. Ip̄az seq̄ns ñ deuias. ip̄az ro gās ne despes. ip̄az cogitās nō erras. ip̄a tenētē ñ corruis. ip̄a ptegētē ñ metuis. ip̄a ducētē ñ fa tigaris. ip̄a ꝑpicia ad portū ꝑueīs. sic ī temetipo expiri poteris q̄ merito dictū sit nom̄ ōgis ma⸗ria. maris stella. hec Bern̄. Itē illuīatrix īter p̄tata ē. qz splēdore gr̄e et exēplis sue sc̄itīe vi⸗te mūdū illustrauit. vñ ō ea caīt eccl'a. c⁹ vita in cli. cūc. illu. eccle. Hīc ait bern̄. Tolle hoc corp⁹ solare. vbi dies: tolle mariā hanc maris stellā. q̄d nisi caligo īuoluēs ꝙ vmbra mortis ac dēsissi me tenebre reliquunt. hec Bern̄. Est q̄ꝑe stella maris. h⁹ vtiꝑ tenebrosi maris. vbi reptilia q̄ꝑ ñ ē nūer⁹. Plēs stellas hz celū. mare vnā q̄ p̄ oī

bo ill'clariōr ꝙ meliōr ē. micās meritis. illustrās exēpl'. De hac eī vna ort⁹ē sol iustīcie. c⁹ fulgoe illustrāt oīa. quē q̄ seq̄r ñ āb'at ī tenebs. sz hē⸗bit lumē vite. C⁹g̃ fulgoris illā stellā eē putā⁹ q̄ hūc tātū talēq; solē pepit mūdo. Qui hāc stellā seq̄r. deuiare ñ potērit nec errare. Iste ē mare amaꝑ ī pelāgꝑ ꝓuersiōe. quā eis īpēt: vt ꝓuer⸗tāt de pcīis suis. faciēs aquā carnal' delectatōis ꝓuerti ī vinū ꝓpūctōis. Hoc etiā nom̄ ꝓueīt ei. inḡtū mare p̄ītis scti ī tota vita sua fuit sibi a⸗maꝑ ꝙ īsipidū ꝑpter desideriū videdi filiuz ī reḡ suo. Itē ltie deriuat⁹ a mari iḡtū ī ip̄a ē ꝓfluētia oīm grāꝑ sīc oīa fluīa ꝓfluūt ad mare. Iste ē dña ī tēptatōnū sbuētōe. liberās oēs ō angustijs suo tpe. Pt̄ q̄dē ꝙ vult sbueīre. qz regia celi ē. et mī miscdie. Hoc eī nomē. ſ. dña. ꝓueīt ei iḡtum ip̄a dña exīstit ñ tm̄ hoīm ī terra: verūetiā āge loꝑ ī celo ꝙ demonū ī īferno. Et iō ī oī tēptatōe ꝙ maxīe ꝑ īfestatōes demonū īuocāda ē maria. qz ꝑm bern̄. Nō sic timēt hostes visibiles quā⸗bz castroꝑ mlt'itudinē sīc ille aeree ptātes ma⸗rie vocabl'm. p̄iocinīū ꝙ exēplū. Sīc em̄ puluis añ faciē vēti spḡit. ꝙ sic cera añ faciē ignis liq̄⸗scit: sic ad īuocatōz h⁹ noīs maria. fugiūt ꝙ peūt Et itēꝑ. vbi nom̄ marie noīaī. ibi demoniū effu gaī. reis venia. medela egris. pusill' cordē robor afflictis ꝓsolatō. pēgn ātibo adiutoriū daī. hec bern̄. Eln̄ al'r p̄ accipi vt iḡtū mare amaꝑ ge rat tȳpū actiōꝑ. iḡtū stella vl'illuīatrix seu illu mīata gerat tȳpū ꝓēplatiōꝑ. sz iḡtū dña gerit tȳpū plaꝑ. Miss⁹ē igr̄ āgel⁹ gabel ad mariā vt ānūciaret ei ꝙ dicēt. qz dei fili⁹ spēz suā ꝓcupi scēt. ꝙ eā sibi ī mr̄ez elegisz. ip̄azq; monēt ꝙ īdu cēt. vt eūdē filiū letāter suscipet. qz ꝑ eā toti⁹ hu māi genēis salutē de⁹ opari decreuisz. Eln̄ bern̄. Felix maria cui nec humilitas defuit nec ōgitas. Elt ei q̄ sc̄m sc̄oꝑ ꝓcepīa erat. pīter et pitura sc̄a eēt corpe. accepit donū ōgitatis. vt eēt ꝙ mē te. accepit ꝙ humilitatis. Dis nimiꝑ ōgo r̄gia gē⸗mis ornata ōtutū. gemīoq; mētis pīter ꝙ corpis decore p̄fulgida: sp̄e sua ꝙ pulcētudīe sua ī celesti bo coḡta. celi ciuiū ī se puocauit aspect⁹. vt ꝙ re gis aīm ī sui ꝓcupiaz īclīaret ꝙ celestē nūciū ad se de supnis adducēt. Et īgress⁹ āgel⁹ ad eā. q̄: puto ī secretariū cubicl'i. vbi illa fortassis clau⸗so r̄ se ostio orabat p̄ez suū ī absc̄ōdito. Nec su spicādū ē q̄ aptū āgel⁹ īuenerit ostiū ōgis. c⁹ ín ꝓpositō erat. hoīm fugē freq̄ntias. vitare collo q̄a ne vel orātis p̄ēbareī silētiū. vel ꝓtinētie ca⸗stitas tēptareī. Clauserat itaq; etiā illa hora su uz sup se bitacl'm prudētissīa ōgo. sz hoībz ñ āge lis. hec bern̄. Nō igr̄ ī platēis maria erat. ñ ī pu blico morabaī: it⁹ erat. ī penetlibo sola sedēbat. nec tñ sola tanto ōtutū exercitu ē cūsepta. Eln̄ crīso. Inueīt āgel⁹ mariā. ñ foris vagāt̄: sz soli tariā ꝙ ꝓēplatōi vacāt̄: ꝙ qz ñ q̄siuit grāz apō mūdū. īueīt grāz apō dēū. vnde ꝙ ambro. Hec ab ip̄os īgress⁹ āgelī īuēta ē domi ī penetbilibo sine comitē: ne quis intētōez abrumpet. Neq; em̄ co mitēs femīas dēsiderabat: q̄ bonas cogitatiōnes bēbat. Quinetiā tunc sibi min⁹ sola vidēbaī: cū

sola eēt. nā quēadmodū sola. cui tot libri adessēt tot archāgli. tot ꝓphe. Deniq; gabel obi eā fuisse solebat: iueit. Eli alubi hiezo. Debis cellulā q̄ te solū capiat: imo ñ eris sol⁹. āgelica tecū ēba ꝺ sabiē. tot socij q̄t scti. lege euāgeliū. fabl'āt tecū ibs: replicab apl'os vl'pphas. nūq̄d potis talez aliū tuis fmonibꝰ hre ꝓsortē? Et berñ. Nūq̄ mi n⁹ sol⁹ sū q̄ qñ sol⁹ sū. Credēdū aūt. q̄ tūc erat to ta abstracta ī deuotissia orōe. vl'ī intia ꝓtēplatōe. ꝓsurgēte forte tūc spēal'r ex meditatōne sup salute generis hūani. q̄lr. s. ꝓ ꝺginē debebat salvari. Eli etiā q̄daz dicūt eā tūc actu legisse illꝺ Isa. Ecce ꝺgo ꝓcipiet ⁊c. In hoc igī actu tā īti me ꝓtēplatōnis. q̄ erat deo total'r coadunata. in gress⁹ ē angl's ad eā. Kōabile. n. videē. q̄ qñ cor pal'r sibi voluit vniri ꝺbū eternū: tūc ipa spūa l'r sibi fuerit vnita ī ꝓtēplatōis actu. Ingressus itaq; angel⁹ ad ꝺginē ī thalamo ⁊ ꝓclauī do mūcle sue manētē. Et ei ad scīū corpali visiōe: ⁊ hūana spē apparēs ait. Aue gr̄a plēa. dñs tecū: bñdicta tu ī mulieribꝰ. Angel⁹ ī hois forma ap parēs. q̄i exēplo docuit: q; deū icarnari. ⁊ spūm corpari nūciauit. Quia. n. illū nūciauit. q̄ in se īuisibil'. corp⁹ visibile voluit ex ꝺgine sumē: con grue debuit corpali spē apparē. Formauit aē ā gel⁹ sibi corp⁹ lucidū. Quia fm Aug⁹. facie ruti lās ⁊ veste chorusc̄as. ꝺgini appuit. Cōueniēter ꝺ annūciāē ꝺgini incarnatō ꝺbi: vt. s. pri⁹ ipm ꝓcipiat mētē q̄ carne. Mutās g̃ āgel⁹ nomē eue dic ꝺgini aue: īdicās eā ab oi ve liberā. Que be ne gr̄a plena dr̄: q; alijs ad mēsurā gr̄a dat. hec aūt sola. grāz quā nll'a alia meruerat. ꝓsecuta ē vt gr̄e replēē auctrē. Que cū gr̄a plēa sit. p⁹eti az q̄ ꝓcipiat. p⁹ ꝓceptōz q̄nta dei habūdet grām q̄s cogitaē possit. Eli hiezo. Et bñ plena. q; ceteris ꝓ ꝓtes pstāt gr̄a: marie ꝺ simul se totā ifu dit gr̄e pleitudo. Elé gr̄a plēa: ꝓ quā largo scī⁹ spūs ymbre supfusa ē oīs creata. Que cel' debit gl'az: ēris deū. pacēq; rfudit hoibꝰ. fidē gētibꝰ. fi nē vicijs. vite ordinē. moribꝰ disciplinā. Dr̄ q̄ ei dñs tecū. s. sit ī vēo. q̄ ē tecū ī aīo: adīpleat ven trē. q̄ adīplet mentē. Tecū nō tñ ꝓ essētiā. potē tiā. ⁊ pñtiā. q̄lr ē in oibꝰ rebꝰ. nec solū ꝓ grāz eo mō q̄ ē ī sctis hoibꝰ: sz etiā ꝓ carnis assūptōz de tuis purissimis sāguinꝰ. Elbi nota q; etsi tota salutatō āgl'ica sit ꝺgini gtissia ista tñ clausula s. dñs tecū. potissie eā delectat: et iō singl'ari de uotōe dicēda eēt. lz. n. iā erat cuz ꝺgie. nouū tñ misit nūciū: q; mō singl'ari voluit eē secū. hec e tiā sola ꝑ oibꝰ ml'ieribꝰ ⁊ sup oēs mulieres bñ dicta ꝑdicāē. Ois. n. ml'ier sbiacz maledictōi ꝺi vl'legis: nā corrupta subiacz maledictōni dei. q̄ ait. in dolore ꝓies: ꝺgo maledictōi legis. ī q̄ erat maledicta steril'. Sz maria vtrūq; maledictū vi tauit: maledictū dei. q; ꝺgo ꝓmās it. maledictuz legis: q; filiū habuit. Eli ipa ꝑmiceria ꝺginum dū ꝑmo ꝺgitatē suā deo obtulit. maledictū legis aboleuit. Et merito bñdicta dr̄. ꝓ quā mūdus a maledictōe liberāē. Et notādū q; sup hāc salu tatōz nūq̄ hō ꝓuenie valebit. nec aliq̄s excellen ti⁹. dulci⁹ ⁊ gti⁹. bēaz ꝺginē salutare potuerit: q̄

hac salutatōe. quā ipe de⁹ pr̄ dictauit ⁊ ꝓ āgl'm ei destinauit. In c⁹ ꝺbis singul'. dulciflua īplicāē misteria. Na de⁹ pr̄ sua oñipotētia eā ꝓformauit. vt essz imunis ab oñi ve. qꝺ īportat istud ꝺ bū aue. Fili⁹ q̄z dei sua sapia sic eā illustrauit vt eēt ꝑclaꝝ sp̄d⁹ quo celū ⁊ terra illustrāē: qꝺ notat hoc nomē maria: qꝺ sonat idē qꝺ maris stel la. Sp̄sscēus eē tota sua dīna dulcedie eā pene trādo. sua gr̄a eā tāgr̄osā effecit. vt oīs q̄ q̄sierit ꝓ eā grāz īueniat: qꝺ innuiē ī his ꝺbis gr̄a plena. In hoc aūt verbo. dñs tecū. āmoneē illi⁹ in effabil'r vnionis opatō. quā tota trinitas in ea ꝓ fecit. cū sue carnis subaz. dīne nature ī vna ꝑso na copl'auit ita vt de⁹ fieret hō ⁊ hō de⁹. Quid ī illa hora gaudij ⁊ dulcedīs habuerit: null⁹ vnq̄ hoīm ad plenū exprimi potuit. per hāc clausulā bñdicta tu ī ml'ieribꝰ: oīs creata mirādo agno scit ⁊ testat eā bñdictā ⁊ exaltatā sup oēz creatūrā tā celestē q̄ terrestrē. Per bñdict⁹ fruct⁹ ven tris tui bñdicit ⁊ extollit excellētissim⁹ fruct⁹ vē tris virginal'. q̄ oēz creaturā viuificauit. sctifi cauit ⁊ ietnū bñdixit. Ipa ꝺ ꝺgo maria vt sa lutatōz āgl'i audiuit. ebata ē ⁊ nihil rñdit. Non fuit ebata ebatōne icredulitatis. sicut zacharī as vl' alia rōe culpabili. nec de visiōe āgl'i. q; an gelos vidē solita erat: sz ebata fuit. prio fm cri sos. ꝓptez noue appitōis spēz. q; etsi cōsueta fue rit vidē angelū. nūc tñ nouo mō appuit ei sum pta specie corpali: ⁊ cū ingēti luie ⁊ splēdore. ex hoc aliqual'r ptrrita fuit. Eli cātāē. Et expaue scit ꝺgo de luie. Scdo ꝓpē virginal' pudicitie vē cūdiā: q; (vt dic ambro) trepidare ꝺginū ē. ⁊ ad oēs viri ingressus paueri. oñs viri affat⁹ vereri. Tercio ꝓpē noue salutatōis formā quā fmo e⁹ igēbat. Eli Ambro. Bñdictōis nouā formulaz mirabāē: q̄ nusq̄ ē añ apta. soli marie salutatō hec fuabāē. Quarto ꝓpē laudatōis excellētiā q̄ angel⁹ ī suo fmōe eā laudauit. Scte. n. mētes hūiliuz. q̄ tampli⁹ laudibꝰ attollūē: tāmagis timēt. Turbata g̃ fuit ex vecūdia ꝺtuosa ⁊ hōe sta: sz nō ꝑturbata. vñ tāq̄ prudēs ⁊ cauta ⁊ to ta pudorosa: nihil rñdit. cogitās inē semetipaz de nouitate tal' salutatōis. ⁊ dictū examinās. nō nō ei sic salutare angeli ꝓsueuerāt eā: nec vnq̄ talia loq̄ntes audierat. In q̄ salutatōe cū videt se de tribꝰ ꝓmēdari: ñ potat huil' dña nō ebari. Cōmēdāē. n. q; eēt gr̄a plena: ⁊ q; dñs eēt secuz ⁊ q; esset bñdicta sup oñs mulieres. At humil' dña nō poterat suā ꝓmēdatōz sine rubore ⁊ tur batōe audire. q; ver⁹ humil' de laudibꝰ ⁊ honori bꝰ erubescē solet ⁊ dolē. Eli Berñ. q; turbata est fuit vecundie ꝺginal'. q; nō ꝑturbata fuit forti tudīs: q; vere tacuit ⁊ cogitauit. fuit prudētie ⁊ discretōis. Tūc āgel⁹ ituit⁹ ꝺginē: ⁊ varias eā secū volue cogitatōes facillie dēphēdēs ⁊ cāz sue ebatōis ꝓgnoscēs ꝓsolāē pauidā: cōfortat timē tē. ac q̄i notā familiariter ex noie vocās: ne tie re debeat. benigne ꝑsuadet. ⁊ iubet dicēs. Ne tie as maria. nec de laudibꝰ q̄s tibi dixi vecūderis: est eī ꝺtas ī eis. Nec solū es gratia plena sz etiā toti generi humano grām mltiplicē recuperasti

q reiueisti apd deū. quā nulla vngā cepit creatā q. d. fm ēso. Qui apd deū mēē grāz. nō hz qd ti meat. Inueisti inqt. q̄ meritū? Certe būilitate. pudicitie. castitate. q pscie puritate. De pmo dicit ēso. qualr q̄sqz grāz frpiret: nisi mediātre būilitate? Nā būilibz de? dat grāz. De alijs duobz dicit grego. Inueīt grāz ogo corā deo. qz splēdore pudicitie ppriā exornās aiaz. gtū se do bītacl'm ppauit. Et ñ solū celibatū iuiolabilē flīqt: sz eē imacl'atā pscīaz custodiuit. Itaqz iueniſti grāz s. dei q hoim pacē. mortis destructōz. q vite fpatōz: vt p te de? mūdū rdimēt: p te illuīaret: p te ad vitā fuocaēt. Plena g̊ iā gra iuenit grāz. sz alijs q ad dispēsādū. Elñ aug. O maria grāz apd dñm iueniſti: et hāc p totū mūdū diffūdē meruisti. Elñ notāter dic iueniſti. ñ dic habuisti l' ac q̄siuisti. qz res bīta vl' iuste acq̄sita. vt ppa custodiē. sz iuēta his q̄ pdidēt frstituīt. sic maria iuenit grāz. nō sibisoli frtinēdā. sz tāq̄ alijs frstituē dā. Qui. n. iuenit pditū teneē restituē: grām do quā eua pdidit maria iueīt. ñ solū p se sz q p nobis. imo eā ppter nos: qz si nos pctōres ñ fuisse? de? de ipa carnē ñ sūpsisz. q iō oēs q̄ peccādo g̃tiā amisim?. securi ad tronū gre accedā?. q mariā iuenīcē gre pijs fletibz q deuotis orōibz pulsem?. vt grāz nob frdat quā p nob q ppē nos iueīt. Ipa ē. n. ita legal'. iusta. pia et ppitia. q nll'i q̄rēti denegat grāz. Elñ bern. Oibz oia ē facta. oībz sinū miscdie appuit. vt de pleitudie ei? accipiāt vniuersi. captiu? redēptōz. egen curatōz ēgris psolatōz. pctōr venīā. iust? grāz. āgel? letici am. deniqz tota ēnitas gl'az. Et iēp. Filioli hec pctōp scala. hec mea maxia fiducia: hec tota rō spei mee. Dico vob si pie a vob pulsata fuerit si pie fuēit iuocata: ppatiē vob. ñ deerit nēcitati vre. Biqdē nec facultas deeē potit. nec volūtas. qm frgia celop ē. miſicors ē. q mr miscdie. et iē rū. Alti? ituemī qnto deuotōis affectu a nob eā voluit honorari. q toti? bōi pleitudinē posuit ī maria. vt si qd spei ī nob ē. si qd gre. si qd salutis ab ea noueri? redūdare: nihil. n. nos hre voluit de?. qd p man? marie ñ trāsiēt. hec bern. Inuenisti inq̄ grāz. toti? gīe auctrē ppepēa. Nā ecce ppipies ī vēo sm pctō q macl'a ac pies filiū sm do loē q ēsticia. vgo pmanēs ī ptu. sic q in ppeptu. Et bñ dic. ppipies ī vēo: iā. n. p fidē q deuotōz ppepat eū ī corde suo. Et hoc mō debem? nos eū ppipe. s. p fidē q deuotōz. q pere p sctaz opatōez.

Et vocab nomē e? ihm. i. saluatrē. Nō dic ipones. qz hoc nomē ab eēno fuit a deo prie ipositū q p angelū marie q ioseph ac p eos alijs diuulgatū. Hoc etiā nom̄ ipositū ē fm pprietatē futurā qz sal? būani genēis futura erat p ihm q̄ sal? inē ptaē. q iō subdit. Ipe. n. saluū faciet. nō quēcū q̄ sz ppl'm suū: ei. s. p fidē adhēntē. q ipm bōis opibz imitātē. a pctis eorū. Et p hoc notaē ver? eē de?: qz soli? dei ē saluaē a pctis vt ait ēso. ppl's xpi ñ tm̄ natō iudeop ē. sz oēs q̄ q̄ ab eū venīūt e?q̄ agnitōi donāē. Eltinā q me pctōrē dignetis dne ihu annūerare ppl'o tuo: vt saluū me facias a pctis meis. Hic erit magn?: ñ q̄dē eadē mag tudie q̄ iohes. d q̄ etiā pdictū fuerat. erit ei magn? corā dño: sz dr̄ter fm ambro. qz iohes magn? vt hō corā dño: hic do magn? vt de?: q di filī?. Dic aē h erit magn?: ñ q añ ptū dgis ñ fuerit magn?. sp. n. fuit magn? de?: sz fuē? erit magn? hō. qz magnificētiā quā habuit filī? dei eternal'r p naturā: acceptuz? erat filī? dgis ex tpe p grāz. q eēnal'r hītur?. vt vna sit psona hō q de?. Et bñ magn?: qz filī? altissimi mēbiē appellari. Ubi seqr. Et filī?. s. nacl'at altissimi vocabr. i. xpi us dei qui sol? ē altissim?. Hō. n. alt? ē iné creaturas corpales. sz angel? altior. de? aē altissim?. Et dabit illi dñs de? sedē. i. regnū. dauid pr̄is e? fm Bedā. q̄ āgel? ptus dixit xpm filiū altissimi. nūc do prem suū dixit eē dd. p hoc euidēē demōstrat duas naturas ī vna psōa xpi: dinā. fm quā est filī? dei: q humanaz. fm quā ē filī? dauid. Dabit aūt ei sedē dauid nō typica sed verā. nō tpalē sz eternā. ñ terrenā sz celestē. que idcirco dr̄ fuisse dd: qz hec in q̄ dd tpal'r sedit. eēne illi? ymaginē gerebat. Elnde beda. Accepit aūt sedē siue regnū dauid dñs. vt gētē cui dauid quondā tpalis regni gubernacl'a simul et exēpla iusticie pbuit: quāqz modul' ymnop spiritaliū ad fidem atqz amorē sui cōditoris accendere solebat. hāc ipe factis. verbis. donis q pmissis. ad regnū celeste q ī mortale vocaēt: atz ad ipaz dei pr̄is visiōz pducēt. Angl's g̊ ñ loqr̄ hic de reg̊ tpali. qz illud negauit xpc corā pylato: dicēs. rgnū meū ñ ē d hoc mūdo. neqz xpc ī hoc mūdo exercuit tpale rgnū ī iudayco ppl'o: cui tm̄ debebaē rgnū iudop iure hēditario. sz loqr̄ de reg̊ spūali eccle militātis. q celesti eccle tūphātis: qd figuratū fuit p rgnū dd tpale. sic q celestis birl'm p tpalē. q sicut dd regnauit ī regno tpali. ita et xpc regnabit ī spūali q celesti. qz reg̃bit ī eccl'a. hic ī via q ī patria. Elñ q subdiē. Et regnabit ī domo iacob ie ternū. Hic qz accipiēda est dom? iacob. ñ tpalis sz eterna. in q̄ regnet ieternū. Reg̃bit g̊ ieternū ī domo iacob. i. sup oms electos. d domo. n. abrahe q ysaac aliq̄ fuerī rprobati. sic ysmael q esau sz ī domo iacob oēs e? filij. a sctis doctoribz inter electos sūt putati. qz etsi aliq̄ peccauerī. pniaz tm̄ egerī. Iacob q̄pe iterptaē supplātatōr. In ill' em̄ q̄ supplātāt palsiōes iordiatas et vicia. reg̃t xpc. sz ī ill' q̄ supplātāē ab eis. reg̃t dyabol?. Reg̃bit g̊ ñ solū ī domo dd. i. ī tribu iuda. verūeti in domo iacob. i. ī toto pp̄lo israhel q ī tota ecclesia. q om̄ibz electis. nō fm successionē carnis sz fidei. Per qd intelligiē q ī e? regni exercitu. oēs illi enumeranē. quicūqz dauid q iacob fidē q iusticiā imitanē. qz ipsi sunt spūalis et eterna sedes dauid et dom? iacob: in q̄ sedebit q regnabit dñs ihs ineternū. et nūc q̄dem p grāz: et ī futuro p gl'az. Beati ī quibz ihs regnabit ineternū. qz q ipi cū eo rgnabūt. Et regni e? ñ erit finis Xpc. n. nōsolū inq̄tuz de?. sz etiā inq̄tuz homo regnabit ineternū: nōsolū sup hoies. sed etiā super angelos. Hoc regnū eternū ē et ñ corrūpeē. hoc impiū ñ deficiet q ñ auferē: qz reg̃bit dñs īternū q ī seclm secl'i. Elbi Bern. O q̄ gloriosum

ẽ regnũ illud. ī q̄ reges ꝓgregati sũt: cõueneẽt ī vnũ. ad laudandũ. ſ. ꝙ glificãdũ eũ q̄ ſup oñs ẽ rex regũ ꝙ dñs dñantiũ. De c⁹ſplẽdidiſſia cõtẽ platõe: fulgebũt iuſti ſic ſol ī regẽ pr̄is eo ꝓ. O ſi et mei pcõris memĩerit ihs ī bñplacito ꝓpli ſui: cũ venerit ī regnũ ſuũ. O ſi me ī illa die. qñ ẽdi⸗ tur⁹ẽ regnũ deo pr̄i. viſitare dig̃bıẽ in ſalutari ſuo. ad vidẽdũ. ſ. ī boitate electoꝝ ſuoꝝ ad letan dũ ī letícia gẽtis ſue: vt laudeẽ etiã a me cũ bẽ⸗ dicate ſua. Ieni intœrī dñe ihu: aufer ſcandala ó regẽ tuo. qó ẽ aĩa mea. vt r̄gnes q̄ debes ī ea qꝛ tu es ipe rex me⁹ꝙ de⁹me⁹. q̄ mãdas ſalutes ia⸗ cob. hec Bern̄. Et cũ ãgl's tãta r̄tuliſſz maria ꝓplexa fuit. qꝛ r̄m ambro. Neqꝫ ñ credẽ debuit ã gl'o. neqꝫ tãtœmẽ vſurpaẽ dĩna. Iñ de alio ctiſi cari volẽs. de q̄ ml'tũ tiebat. ſ. ne ógitatẽ ſuaz p dẽt. de mõ ꝓceptõis q̄rit dicẽs. Quõ fiet iſtó. ſ. ꝙ tu ꝓmittis me paré filiũ. qm̃ vir̄ nõ cognoſco. i. me vir̄ ñ cogĝturã ī aĩo voui. ꝙ ex voto ꝓpoſui. qꝛ q̄uis deſpõſata erat. tñ ſe nũq̄ nupturã neqꝫ vi rũ ꝙgturã ctiſſie ſciebat. Et ita fuit ógo mentœ carne ꝙ ꝓpoſito. q. d. Rẽ credo. ſz de mõ q̄ro. cũ ſci at dñs me⁹tis ꝓſcie mee votũ eẽ ãcille. ñ cog̃ ſcé vir̄. q̄ lege. q̄ ordie placebit ei vt fiat iſtó. vñ ambro. Nõ dubitat eẽ faciẽdũ qó quõ poſſit fie ri inq̄rit. Legerat maria. Ecce ógo ꝓci. ī vẽo. et pi. fi. ꝙ iõ credibit futuꝝ. ſz quõ fieret añ ñ lege rat. Nõ ei quẽadmodũ fieret. vl' tãto alicui pro phẽ fuerat r̄uelatũ. Tãtũ. n. mãdati miſteriũ ñ fuit hois. ſz ãgli ore pmẽdũ. hec ãbro. Et ãgl's Fiet inq̄t ñ mõ hũano ſz dĩno. ñ p vir̄ ſz p opa tõz ſp̃ſcti. q̄ ī te ſupueniet ſic ignis dĩn⁹mẽtẽ tu az iſlãmãs. carnẽqꝫ tuã dei filio vniẽdã pfectiſſia puritate ſctificãs. ꝙ ſingl'ari mõ te fecũdabit. ꝙ ex e⁹opatõe ſalua tibi ógitatœ tua ꝓcipies. Sp̃s ſcs p⁹ī óginé veneat ī ſua ſctificatõe eã abori giali pcto purgãdo. ſz ī ꝓceptõe filij dei ſupueĩt .i. itœꝝ veĩt maiorẽ gr̄e pleitudinẽ cõferẽdo. q̄ ñ olũ ſctificauit mẽtẽ ſz eẽ vẽtrẽ. Supuenit igiẽ ſp̃ſcẽ⁹ī ógineẽ. quẽadmodũ ót⁹ ſol' deſcẽdit ſr̄ ro ſã ꝙ liliũ dãs ill' ꝓcipiẽdi ótutẽ. Et ſz iſta ieffa bil' ꝓceptõ celebrata ſit opatõe toti⁹ẽnitatis. cũ opa ẽnitatis ſint ĩdiuiſa. ſpẽal'r tñ appropriaẽ hoc op⁹ſpũiſcẽo ppẽ plẽs rões. Pria ẽ r̄m aug. ppẽ oñſiõz gr̄e ſine méritis. vt videlz p hoc q̄ dr̄ ꝓcept⁹de ſpũſctõ. oñdaẽ q̄ ſit ex ſola gr̄a quã nl' la hoim merita pceſſerẽt. Gr̄a aũt attẽbuiẽ ſpũi⸗ ſcẽo. Iñ glo. Spũs ẽ nom̃ ois gr̄e. q̄ a deo ĩſpi⸗ raẽ. Scõa ẽ r̄m ãbro. ppẽ ótutẽ opatõis. qꝛ ſcz opatõe ꝙ ótutœ ſp̃ſcẽi ꝓcept⁹ẽ. cui attẽbuũẽ opa clemẽtie ꝙ pietatis. Tercia ẽ r̄m mgr̄m ſñiaꝝ p⸗ pẽ oñſionẽ eximie caritatis q̄ attẽbuiẽ ſpũiſctõ vt. ſ. oñdaẽ. q̄ ótũ dei caro factũ ẽ ieffabili cari tatœ. q̄ de⁹ſic dilexit mũdũ. vt filiũ ſuũ vnigeni⸗ tũ daẽt. Et ót⁹ altiſſimi p̃is. ſ. dei ótũ ſeu fili⁹. qꝛ r̄m ap m dr̄ dei p̃is ſapĩa. ꝙ ót⁹obũbrabit ti⸗ bi. i. de te corp⁹q̄i vmbracl'm aſſumet. in q̄ de⁹q̄i hamũ ſub cibo ſe abſcõdet: qꝛ ĩ bẽa ógie ſub vm bra carnis latuit ót⁹deitatis. Dinitas obũbra⸗ ta fuit ógini p ſuſceptõz hũanitatis. vt qó ĩpoſ⸗ ſibile erat mortali femie: obiectu tñ viuifici cor

p̃is ferꝛet p̃ntiã maieſtatis. ꝙ lucẽ ſuſtinẽt inac ceſſibilẽ. ſic ſol qñ eũ viſu ĩtueri nõ poſſũ⁹. obũ braẽ nob aliq̄ velaie. Iñ bern̄. Quia de⁹ſpũs ẽ nos ẽo caro. vmbra corꝛpis ſui tẽpauit ſe nob vt obiectu viuifice carnis. videam⁹ẽbũ ī carne. ſolẽ ī nube. lum̃ ī tẽſta. cereũ ī laẽna. hec bern̄.

Qẽ aẽ ī p̃fatõe bẽe marie canẽ. que ꝙ vnigeni tũ tuũ ſcẽiſpirit⁹obumbratõne ꝓcepit. nõ ẽ con trarium huic. quod hic dicẽ obumbratõ fieri p corpus x̄pi. applicatũ diuino lumĩ. Cũ em̃ tam fili⁹q̄ ſpũſctus ſint virtutes patris. et corꝛpus x̄pi vtriqꝫ virtuti ꝓueniat. filio tanq̄ cui vniẽ. ſpirituiſcto tanq̄ agenti a quo formaẽ. patet q̄ hec obumbratõ tam filio q̄ ſpirituiſcto conue⸗ nire poteſt. Et attẽde quomõ hic angel⁹totã trinitatẽ ógini edidit. Primũ nanqꝫ ſpiritũſan ctũ ſub nomine ppꝛio cõmemorat: deinde filiuꝫ nomine ótutis. ꝙ ꝓſequẽter patrẽ nomĩe altiſſi mi inſinuat. Hic ergo vt notẽ tota trinitas fe ciſſe ĩcarnatõz appropriat hic ſpũiſcẽo incarna⸗ tõnis coopatõem. cũ dicit. ſpirituſſanct⁹ſupue⸗ niet in te. ſed filio carnis aſſũptõnem. cũ ſubdiẽ ꝙ virt⁹altiſſimi obumbrabit tibi: ſed p̃ri auctoꝛ⸗ ritatẽ cuꝫ dicit. altiſſimi. Excelſũ nanqꝫ ĩcarna tõis op⁹toti⁹trinitatis fuit. qꝛ ſic ꝓpõe ſic ꝙ opa trinitatis ĩſepabilia ſũt ꝙ ĩdiuiſa: ita vt quicqd opaẽ vna ꝓſona. opeẽ ꝙ alia: q̄uis ſol⁹fili⁹ fue⸗ rit ĩcarnat⁹. nõ p̃ nec ſpũſcẽs: vt p eãdẽ ſapiẽ tiã q̄ de⁹mũdũ ꝓdiderat. repatõ fieret. ꝙ q̄ dei fi⸗ li⁹erat ī dinitate. ipe fili⁹hois fierꝫ ī hũanitatœ ne filij nomẽ ab aliũ trãſiret. q̄ ñ eẽt fili⁹ eterna natitatœ. Et hẽm⁹ſile de tribꝰ ĩduentibꝰ vnũ de ſemetipis. de q̄bus dici põt. ꝙ oñs ſimul vnicũ faciũt op⁹. ꝙ q̄cqd facit vn⁹facit alius. nõ tamẽ induiẽ niſi vn⁹. Iñ Aug⁹. Ita ſingulorũ queqꝫ ī ẽnitatœ opa ẽnitas opaẽ vnicuiqꝫ opanti coo pantibꝰ duobꝰ ꝓueniẽtœ ī tribꝰ agẽdi ꝓcordia ñ ī vno ẽficiẽtœ efficacia pagẽdi Jõqꝫ ꝙ qó naſce tur ex te ſcẽm. vocabiẽ fili⁹dei. ñ adoptiu⁹ſic a⸗ lij ſz naẽaẽ. Qui tñ ab eẽno fuit fili⁹. ſz ñ voca⸗ baẽ vl' manifeſtabaẽ noĩe aliq̄ niſi ī tpe. q. d. qꝛ eĩ fecũdaris ótutœ ſpũſcẽi: nõ plẽ viri generab. ſz filiũ dei. qꝛ ñ ex libidie ꝓcipies. iõ nõ pctõrem ſz ſcẽm gignes. ꝙ p ꝓñs ſine doloꝛe paries. Inde bern̄. Quid ẽ dicẽ. Qm̃ nõ de hoĩe: ſz deſpũſcẽo ꝓcipies. concipies aũt ótutẽ altiſſimi. hoc eſt fi⸗ liũ dei: ideo et qó naſceẽ ex te. i. ex tua vera na⸗ tura ſanctũ. vocabiẽ fili⁹dei. i. nõ ſolũ qui de ſi nu p̃ris ī vterꝫ tuũ veniẽs. obumbrabit tibi. ſed etiã id qó de tua ſubſtantia ſociabit ſibi. ex hoc iã vocabiẽ fili⁹dei: quẽadmodũ ꝙ is qui a patre ẽ antœ ſecl'a genit⁹: tu⁹q̄z ãmodo reputabiẽ fili⁹ Sic aũt ꝙ qó natũ ẽ ex ipo erit tu⁹. et qó ex te naſceẽ erit eius: vt tamẽ nõ ſint duo filij ſz vn⁹ Et licet aliud quidẽ ex te. aliud ex illo ſit. iã ta⸗ mẽ nõ cuiuſqꝫ ſuus. ſz vn⁹utriuſqꝫ fili⁹erit. Hec bern̄. Et nota q̄ dicit ſanctũ abſolutœ ꝙ ſubſtã tiue abſqꝫ determinatõe. qꝛ ſi dicẽt ſãcta caro. ſã ctus homo. vel aliqó conſil'e. parũ videꝛetur di⸗ riſſe. nec exp̃ſſiſſet ſctitatem ei⁹cõpletœ. Poſuit ergo indefinitœ ſcẽm: qꝛ quicqd fuit quod virgo

genuit pculdubio ac singl'arie scām fuit Et ne ógo de ptu i aliq̄ desparet: q vt fidē exēplo āgl's astruét q confirmaét. exēplū stéil'an⁹ q pīe induxit: senioriscp fele q steril'. inopinatā fecūditatē ógini nūciauit. vt asserét oīa decēti a deo possibilia: q̄ solito ordini nate vidēt Iria: q q̄ supn turā ceptū debit stéili: datur⁹ñ dubitaét q ógini. et vt facili⁹ credas. ecce inqt elizabeth cgta tua. cū eēt senex. q vocareē stéil'. ppē notā iādu dū e⁹ stéilitatē. iā sex mises sūt. q̄ cepit filiuz p dei ótutē. Tñ qz istud exēpluz ñ ē vsqq̄qp pfectū qz mai⁹ē ógine cipe q̄ stéilē: q iō āgl's inducit rōis efficaciā ex dei omipotētia: dicēs. qz ñ erit ipossibile apd deuz oz ówum. i. oīs res dig ówo. q̄n implé possit oē ówo suo pmissuz. vl' ówū. i. qd cūqz op⁹ vl' factuz. i e⁹ dispositōe puisuz. nā dicé di ē facé. fm illd ps. ipe dixit q facta sūt. qcqd ei cēdictōz ñ iplicat. totū ē deo possibile: cuiusmodi ē ógine paré. Sz q̄ iplicāt cēdictōz vt cēdctō ria sil'eē óa. vt ea q̄ facta sūt. fiāt ñ facta qē. huiusmodi talia ñ sūt deo possibilia: ñ ppē ipossibilitatē dei. sz ppē ipossibilitatē rei. q. d. p ótutē ac actōz nate. nec stéil' nec ógo pē cipe. sz diuina potētia pē hoc facé. Scdm bern. Dic oē ówuz q ñ oē factibile. qz q̄facile pñt hoies loq̄ qd volūt: sic icōpabil'r facili⁹ pē de⁹ iplé. qcqd pñt illi ówo exp̄mé. Preterea fm eūdē bern. Cōcept⁹ elyzabeth ógini nūciaē. vt dū miracl'm miracl'o addiē. gaudiuz gaudio cumuleē. Jtē qz occultauerat se et iā occl'taé ñ poēat. cueniēs fuit q̄ antē ceēos ógo hoc sciét. Jtē vt tā pcursoris q̄ salutoris gesta sciret: q̄ scptores docé debebat. Jtē ppē sctificatōz baptiste: quē adhuc i vtero mris pōitū ihs voluit sctificare. Jtē vt ātiq̄ cgtē obsequz pbét: q vt humilitatē iplét. Maria q̄pe q elyzabeth cgtē seu csobne fuert i scdo gdu: qz filie duap soroz. s. āne q hyemerie. Fuit etiā elyzabeth de ébu iuda sic q maria. Intué h q medita re q̄l'r tota éuitas ē ibi pñs: rñsionez h⁹ sue filie singl'aris expectās. q amātez ac delcēabil'r e⁹ oé cūdiā q mozes aspiciēs: q ówa auscultās. O q̄lis ē domūcl'a: vbi tales sūt q talia exercēt. Nā licz scta éuitas sit vbiq̄ ibi tñ nūc aliq̄ mō singl'ari eā eē meditéis: rōe singl'aris opatōis. Intué eē q meditaé. q̄lr āgl's cuz reuéntia. vultuq̄ placi do dñaz suā diligētez r iducit. q ówa sua sapiēt ordīat. vt sup hoc ope mirifico. volūtatē dñi sui p ficé valeat. Et eē q̄lr ipa se hz tioratē q̄ humlr facie pudoz⁹osa: q̄i ex iprouiso ab āgl'o óbis istis p uēta. Nō extollit neq̄ se rputat. et cū audit magl'ia de se q̄lia nūq̄ alicui dicta fué: sz totū assēbit gie dine. Jā g̃ āgl's expleto nē ābasiatoris officō expectat ógis rñsū. Elñ bern. Audisti virgo qz cipies. audisti qz ñ p hoiez sz p spmīscām Expectat āgl's rñsuz tuū. tps ē ei vt ruertaē ad deū q̄ misit illū. Expectam⁹ q nos o dña ówū mi fatōis: q̄s misabil'r pmit sñia dānatōis. ecce p ciū tibi offert nre salutis: statiq̄ libéamur si csētis. hoc suplicat a te pia ógo flebil' adā cū misera sobole. exul ó padiso: hoc dō. hoc ceti flagitāt pīes tui. q̄ q ipi bitāt i rgiōe vmbre mortis.

hoc tot⁹ mund⁹ tuis genib⁹ puolut⁹ expectat. O dña zñde ówū: qd terra. qd ifer i. qd celi expectāt rñde ówū q suscipe ówū: pfer tuū. q suscipe dīnū emittē ēnsitoziū. q āplectē sēpiēnū. hec bern. vñ q bēs aug⁹ exclamat. O bēa maria scām oē capti uū. tuū depcaē assēsū. te dña mūd⁹ sue fidei obsi dē fecit. noli morari ógo: nūcio festināē rñde ó bū. q suscipe filiū. Tādē prudētissīa ógo. audītis āgl'i óbis cfēsit. q put dr̄ pfūda deuotōne. genua flexit. ac mātb⁹ expāb⁹ deiñ iūctis. q oculis ad celū eleuatis. cū iestiabili humilitatē ptulit de siderātissīm ówū totū cordis affectu audiēdū dicēs Ecce ācilla dñi: fiat mihi fm ówū tuū. Ecce pm pta obedīa. deuota optatō. fides. cfēs⁹. Ancilla inqt sū dñi. ñ mee sz illi⁹ pēatis sū. fiat mihi fm ówū tuū. i. fm qd tu mihi nūciasti. Que mr̄ dñi eligit sue cdittōis. q dine dig tōis p oīa mēor: ācillā se nūcupat. q cū mag deuotōe pmissū āgl'i ipleri optat. Ad hāc vocē marie exclamat aug⁹ dicēs. O felix obedīa. o isignis grā: q̄ dū hui lr̄ fidē ódit. celi i se opificē cōpauit. Elñ et ansel. O fides deo accepta. o humilitas do gta. o obedīa oī sacficio deo iocūdi⁹ oblata. o sblimis ógo mr̄ dei. o mr̄ humil' ācilla dei. Quid sublimi⁹ eē possit: Quid humili⁹ sētire possit: Elñ eē ambro. Elide humilitatē. vide deuotōz. Ancillā se dic dñi. q̄ mr̄ eligit. nec repētina exaltata pmissiōe. sil' ācillā dicēdo nullā sibi p̄rogatiuā tātē gr̄e vēdicauit: q̄n facét qd iubēt. Mitē. n. humlēq̄ pīa. humilitatē debuit eē ipa pferre. Elñ bern. Sp solz eē gr̄e dine fāiliaris ót⁹ humilitas. de⁹ ei supb r̄sistit. humilib⁹ aūt dat grām. Humilitas g̃ respondeē. vt se des gratie p̄pareē. Ecce inqt ancilla dñi. Que ē hec tā sublimis humilitas. q̄ cedere ñ nouit honoribus. insolescé gl'a nescit. Nō magnū ē esse humilē in abiectōe. magna p̄sus q rara virtus humilitas honorata. Hec bernh. Bēa ergo ógo. q̄ vltra oīes homīes mundi p ānunciatōem angeli attollebaē. et tamē in se pfundissime humiliabaē. ideo ei⁹ humilitas incompabil' p̄ omnibus alijs virtutib⁹ cōmendaē. Inter oīes em̄ virtutes. tantum placuit humilitas beatē virgis filio dei. q̄ attraxit ipm de celo: vt ex virgie carnē assumeret. quēadmoduz ferr̄ trahit ad adamantē. Elnde Aug⁹. O vera humilitas que deuz homibus pepit. vitā mortalib⁹ edidit. padisum apuit. et hominū aīas liberauit. Facta est marie humilitas scala celestis. p quaz de⁹ descendit ad terras. Decebat em̄ (vt dicit Beda) q̄ sicut p supbiā eue. mors in mūduz intrauit. ita p humilitatē marie vite introit⁹ pādereē. Tātuz aūt placuit xp̄o ista vox virgis: cuz dicit. ecce ācilla domī. q̄ ex hoc magis appellat se in scriptura filiuz ancille q̄ virgis. Ex quo trahit euidēs argumentū. q̄ pl⁹ placuit deo marie humilitas. q̄ virginitas. Et licet singula verba hui⁹ euangelij sint plena misterijs. ista tamē verba que in sui cōsēsus expressione virgo ponit. pcipue rdolēt virtutes incōpabiles. Ponit em̄ sex verba q̄ redolēt sex virtutes eximias i ea. Dicit nāq̄ ecce i quo obedīa pmpta: ancilla in q̄ humilitas

ꝑfecta.dñi i q̃ ỏgĩtas ĩmacl'ata. fiat i q̃ caritas ĩflãmata.mihi i q̃ spes secura.fm ỏbũ tuũ.in q̃ fides deuota.Et vé fides deuota erat i ỏgíe.qz il lud credidit i se debé fiéi. ad ỏbũ angli.qỏ nũq̃ a sclis fuerat auditũ.nũq̃ reptũ.nũq̃ visũ. aut ab aliq̃ cogitatuz.De hac fide dicit berñ.Tria mirabilia fecit dñs i icarnatõne.Cõiũcta q̃dem sũt adiuicẽ de⁹ q hõ:mĩ q ỏgo.fides q coz hũanũ Et q̃tẽ écia ꝓmixtũ ẽ iferioz alijs duabꝰ:sz ñ mi nus fortis.Mixꝑ ei ẽ quõ coz hũanũ his duobꝰ fi dẽ accomodauit.quõ credi potuit.q de⁹hõ eẽt. q ỏgo fuerat q̃ peꝑissz.Dec ei neq̃unt ꝓmiscerí si ñ misceat glutinũ spũscẽti. Jgr̃ his verbꝰ dictis a ỏgie.stati i illa hora scẽissia. spũsscẽs i eã supueĩt.ac dei filiũ ỏgo gl'osa ꝓcepit.Eñ stati i his ỏbis marie.fili⁹dei tot⁹inẽ fuit i vterũ e⁹.q ex ea carnẽ assũpsit.q tot⁹ i sinu pr̃is remãsit. Jn in stãti ei fuit totũ corp⁹xp̃i formatũ.q aĩa rõnal' creata.q sil'vtrũqꝫ dĩnitati i ꝑsõa filij ꝓiũctũ.vt ibẽ eẽt de⁹et hõ.salua vẽusqꝫ nacẽꝑietatẽ.Fuit aẽ corp⁹xp̃i formatũ ex sãguĩe bẽe ỏgis.non ex carne q fuit i istãti sãguis sepatõ.ꝓsolidatõ.figu ratõ.aĩatio.deificatõ.Et i eodẽ istãti fuit plen⁹ q ꝑfect⁹hõ. i aĩa q carne fm oĩa corꝑis liniamẽ ta.sz ꝓuul⁹valde:ita vt mẽbroꝫ distictõ vir pos set discẽni visu hũano.Postea ỏo nacal'r i vtero creuit vt alij.lz mẽbroꝫ distictõ.q aĩe ifusio dila ta ñ fuerit vt i alijs.Fuit etiã ꝑfect⁹de⁹ sic q ꝑ fect⁹hõ fm hũanã naturã ex aĩa rõali q hũana carne subsistẽs fm diuinã ex ỏbo.vtriusqꝫ i vni tatẽ ꝑsõe ꝓiũctõ.Sicut ei i deitatẽ ẽ vna essen tia q tres ꝑsone.ita i xp̃o ecõuerso ẽ vna ꝑsona q tres eẽntie.s.deitas.aĩa q caro.Doc ẽ eternuz nouũ q ãtiquũ.ẽ.n.deitas eẽna.aĩa noua.qz in assũptõe creata.caro ãtiq̃.qz ab adã ꝓpagata.et xp̃c fm naturã deitatis ẽ generat⁹.fm aĩaz cre at⁹:q fm carnẽ fact⁹.Et fuit vnio triplex i xp̃o s.deitatis ad aĩaz q ecõuerso.ac deitatis ad car nẽ q ecõuerso:q aĩe ad carnẽ.Due ꝓpter vniões sp̃ mãserẽt.tercia sepata fuit i mortẽ.Vnio igit̃ dĩnitatis ad hũanã naturã ñ ẽ i vnitatẽ nacẽ sz ꝑsõe.ñ ꝑsone hũane sz dine.ñ assũptẽ sz assumẽ tis:nec ꝑsone c⁹libet.sz soli⁹ỏbi.Quia ei ipossi bile ẽ q nacã dina ꝓcurrat cũ alia.sic ps ad ẽcij ꝓstructõz.vl'q ipa trãseat i aliã.vel alia i ipsã. iõ dinitas q hũanitas ñ vniũt̃ i vnitatẽ nature sz ꝑsõe. Et q dina nacã i nullo suꝑposito pẽ sub sistẽ ꝓterq̃ i ꝑpa ỹpostasi. iõ vnio illa ñ põt eẽ i ꝑsona hois sz dei. q ꝑtea de⁹i vna ꝑsona ꝑ sua ꝑ fecit seipm suꝑpositũ hũane nacẽ.Eñ tñ vna ẽ i bi ꝑsonalitas q vnitas ꝑsonal'.s.ex ꝓe assumẽtis q iõ xp̃c fm qỏ ẽ hõ.nõ ẽ ꝑsona.Eñ hugo.Exq̃ hoiez de⁹assũpsit totũ assũpsit.carnẽ.s.q aĩaz.i. hois naturã:nõ hois ꝑsonã:sed hoiez i ꝑsonã. Caro ei illa q aĩa.añq̃ ỏbo vnirẽt̃ i ꝑsonã:ñ e rãt ĩter se vnita ad ꝑsonã.Vnio siq̃dez vna fuit q ad vnũ.ỏbi carnis q aĩe.ñ pri⁹ỏbũ q caro.nec pri⁹ỏbũ q aĩa.nec pri⁹aĩa q caro:sz sil'ỏbũ q aĩa q caro.Nec cepit eẽ ꝑsona ỏbũ.qñ hõ esse cepit. sz hoiez sic assũpsit·vt ꝑsona eẽ hõ incipet: nec alia ꝑsona.q̃ erat illa q̃ eũ accipet. Jtaqꝫ ỏbuz ꝑsona.suscepit hoiez.nõ ꝑsonã sz naturã.vt qui suscepit:q qỏ suscepit.vna eẽt i ẽnitatẽ ꝑsõa.er go xp̃c ꝑsona.ab ifernũ descẽdit.sz fm solã aĩaz q xp̃c ꝑsona i sepulcro iacuit.sed fm solã carnẽ q xp̃c ꝑsona vbiqꝫ fuit.sz fm solã dĩnitatẽ. quib ẽ autẽ qỏ scriptũ ẽ.qz cũ xp̃c i sepulcro iacuisse dr̃.totũ ꝑ ꝑtẽ positũ ẽ.Fortasse cogitas q̃i tria quedã dĩnitatẽ q aĩam q carnez ꝓposuisse xp̃m. Absit.Nõ em̃ ps xp̃i ỏbũ q ps hõ:sz tot⁹xp̃c ver bũ et tot⁹xp̃c hõ.Dinitas ps nõ fuit:nec i ipsa ps fuit:i humanitatẽ sola ꝑtes sũt.aĩa.s.et coz p⁹.q vbi altẽꝫ hoꝫ ẽ ps hois ẽ.Elex est g̃ q i se pulcro xp̃c iacuit.nec tñ ibi tot⁹hõ iacuit.q̃uis tot⁹hõ xp̃c fuit. Anima.n.q caro dei verbo i p sona vnita fuit:iõ vbi caro erat. verbũ deesse ñ potuit.Dec hugo. De hac ỏbi incarnatõe sic dicit ansel.Elidisti dñe afflictõz ꝑpli tui.et tact⁹ dolore caritatis ĩtrisec⁹:apposuisti cogitare sup nos.cogitatões pacis q redemptõis. Et q̃dẽ cuz esses fili⁹dei.vez⁹de⁹eo p̃i sanctoqꝫ spũi coetez n⁹q ꝓsubstãtial'.lucẽ habitãs inaccessibilẽ.por tãsqꝫ oĩa verbo ỏtutis tue:nõ despexisti in hoc nr̃e mortalitatis ergasc'm altitudinẽ inclinare tuã:vt nostrã q gustares q absorbés miseriam. nosqꝫ reꝑares ad gl'am. Paꝫ bone dñe ubu fuit caritati tue ad cõsumandũ op⁹nr̃e salutis. che rubin vel seraphin.aut vnũ ex angel' destinare ipe ad nos venire digt⁹es ꝑ mãdatũ p̃ris. cui⁹ nimiã caritatẽ exꝑti sum⁹in te.Elenisti.n.nõ lo cũ mutãdo sz p̃ntiã tuã ꝑ carnẽ exhibẽdo:descẽ dens a regali solio sublimis gl'e tue.i huilẽ q ab iectã ancillã i ocul' suis puellã.ꝑmo virginalis ꝓtinẽtie voto sigillatã. Jn cui⁹ sacroscõo vẽo so la scẽissp̃us vt⁹ienarrabilis.q ꝓcipi te fecit q na sci i vera hũanitatis natura:ita vt nec maiesta tẽ dĩnitatis i te. nec ĩtegritatẽ ỏgitatis i se vio laret natiuitatis occasio. Jdẽ ad sorozẽ suã.Pri mum cũ beata maria ingressa cubicl'm: libros q̃bus virgis part⁹.q xp̃i ꝑphetaẽ aduent⁹euol ue. Jbi aduentũ angeli p̃stolare. vt videas itrã tẽ.audias salutantẽ:et sic repleta stupore q ex tasi.dulcissimã mariã dñaz tuã cũ angelo salu tantẽ.salutẽs:clamans q dicẽs.Aue maria gr̃ã. Doc crebri⁹repetens.q̃ sit hec gr̃e pleĩtudo. de q̃ tot⁹mũd⁹mutuauit grãz.qñ ỏbuz caro factuz ẽ Cõtẽplare q admirare dñm.q̃ terrã ĩplet q celũ inẽ vni⁹puelle viscera claudi quã p̃ scẽificauit fili⁹fecundauit:spũscẽs obumbrauit.O dulcis dña.q̃nta ĩebebaris dulcedĩe.q̃ amoris igne suc cẽdebaris.cũ sẽtiés i mãtẽ q i vẽtre tãte maiesta tis p̃ntiã:cũ de tua carne carnẽ assumẽt.q mẽ bra q̃bus corꝑaliter ois plenitudo dĩnitatis in hĩtaret.de tuis scẽis mẽbris aptaret.hec ansel. O si valés vtiqꝫ sentire quale quantũqꝫ fuerit il lud e celo imissũ icẽdiũ.collatũ refrigeriũ.ifu sũ solaciũ.quãta sublimatõ ỏgis mĩis.q̃nta no bilitatõ hũani generis. q̃nta ꝓdescẽsio maiesta tis.Si ỏginẽ canẽtẽ cũ iubilo posses audiẽ.esti mo q cũ illa ꝓter ꝓ tãto bñficõ icipes iubilare q nõ cessares deo grãs decãtare.Et g̃ ipi virgini tãtũ gaudiũ renouare q ad mẽtẽ ruocaẽ valeas:

crebro eā cū dulci ūsu āglico salutare. ꝙ deuote salutatōis oscla. saltē pedibꝰ eꝫ ifigē ñ negligas dicēs. Aue maria. Eñ bern. Est tibi ogo maria ꝙi oscla audiē hūc ūsū āglicū aue. totiēs ei bēfi sima osclaris. ꝙtiēs ꝑ aue deuote salutaris. Ergo frēs karissimi. ad ymaginē eius accedite genua flectite: oscla ei i primitē. aue maria dicite Et itē ꝑ. Celi rñdēt. āgli iubilāt. mūdꝰ exultat. ō mōes ptremiscūt. cū dico Aue maria. hec bern.

Moralr tāgūt ḃ. vj. cōditōes. ꝙs dꝫ hre qlibet aīa scta. xpm spūalr ꝓceptura. Debꝫ. n. ꝑmo hītare i qdā sepatōe ꝙ alienatōe oīs create delcta tōnis. vt sic habitet i galylea qō intrptat trāsmigratō. Illa em aīa pfecte habitat i trāsmigratōe. ꝙ trāsmcauit oēꝫ creatā delectatōꝫ: ita ꝙ nl la re creata āpliꝰ delectat. nisi inq̄tū i ea flucet ymago ꝙ pfectō creatoris. ꝙ nō solū nullā rē diligit ꝑ deū. sꝫ nec vllā diligat. nisi iq̄tū i ea deꝰ flucꝫ vl ymago dei vt primū. vl iq̄tū pōt eē accomoda ultīate saluti. sīc alia res. Scdo debꝫ talr aīa hītare i quadā floritōe deiformis opatōnis. s. vt inhītet i nazareth qō itrptat flos. virgultū. sctitas. vel pfectō. vt. s. floreat vl i flore habitet ex cādore inocētie: sit ogultū. dulcoē dine ifluētie. sctitas feruore dīne caritatis. ꝙ inhītet in qdā pfecratōne. splēdore ditatis. Tercio talr aīa debet eē ogo. vt ab oī motu nō solū sēsuꝫ. sꝫ etiā omni aīe viriū sit stricta: ita vt nihil i ea corruptōis valeat subintrre. nec ꝑ vias sensuū itret aliqd qō moueat ad carnalitatē. nec ꝑ vias viriū itellectuaꝝ veīat aliqd qō tēdat i curiositatē. Et ꝝm Augꝰ. qcūq̄ aīa talr fuerit ogo cēsetē. Quarto talr aīa dꝫ eē despōsata. vt fidē ꝙ amorē ad vnicū bonū restringrit. qō ē deꝰ: ne in ītō vageē. nūc istud. nūc illud amās. Et signāter dr. ꝙ debet eē despōsata ioseph: qō itrptat augmētū vl apositō. vt i fide ꝙ amore apponens spq̄ pficiēs augmētrē: qꝫ i talibꝰ nō pficē est q̄dām defice. Et signāter addit de domo dō. qō itrptat manufortis: qꝫ ꝑ gressus spūales. per fortes conatꝰ ꝙ opatōes i spūali exercitio augmtat. Quito describit hec aīa. vt tota illuīata qꝫ nomē eiꝰ ē maria. qō itrptat illuīata. s. vt signatū sit sup eā vultꝰ dñi. ꝙ habeat leticiā spūalē in corde suo. Sexto describit vt a deo ꝓfortata. ꝑ donū fortitudis spūsscti: qꝫ ingredit ad eā anglus gabriel. qō itrptat fortitudo dei. et ꝑ eū fit ānūciatō. s. qñ aīa ꝓtplatia fortificata a deo. ꝑ spez eleuat. vt appetat gre pleitudinē. dñi pntiā. ꝙ qndā singlaritatē bñdictōis inē oēs creaturas. Spalr at ēca ēciā ꝓditōꝫ ē sciēdū. ꝙ mistice ꝑ hoc ꝙ xpc ꝓcept⁹ et format⁹ fuit i vtō ogiali ꝑ opatōꝫ spsscti significat. ꝙ spūalr cōcipit ꝙ formatr i mētē pura. eꝰ dē spsscti opatōne. Oportꝫ. n. mētē etni ubi ꝓceptiuā eē ogineā. i. ñ solū a vicijs. sꝫ etiā a spēbꝰ creaturaꝝ rep. ꝙ ab hmōi spēꝝ delectatōe ꝙ corruptōe imunē esse et abstractā. Cū. n. ois creata vānitati sit subiecta. oīs spēs a re creata abstracta vānitati ē ꝓiūcta: ac ꝑ hoc mētē ad altiora tēdētē abducit qō dāmō ꝙ corrūpit. Ab hāc at mētis abstractōꝫ hortat

Capitulum. v.

Dño. thimo. dicēs. Tu aūt amice thīothee fortiptritōe sēsꝰ delinq̄. ꝙ itellectuales opatōes ꝙ oīa sēsibilia ꝙ intellectibilia: ꝙ ad eꝰ vnitōꝫ ꝑpera. q̄ ē sup oēꝫ subaꝫ ꝙ ogtōeꝫ Hec Dño. Et in hac abstractōe pficit illa beatitudo. de q̄ dr Beati mūdo corde. intelligēdo mūdū corꝫ illud qō ē ab omni extnea specie emūdatū. Tales aūt deuꝫ vidēbūt. ꝙ hic ꝑ intrnā ꝓtplatōeꝫ. ꝙ in pria ꝑ eternā fruitōꝫ. Et tales ogines mētes. sequūt agnū quocūq̄ ierit. ogines. n. sūt. De tali mēte ꝙ aīa sic dicit bern. Aīa q̄ semel a dño bene dicit intre ad semetipsā. ꝙ in intimis suis dei pñtiā suspirare. ꝙ q̄ré faciē eꝰ sp: talr inq̄ anima nescio an vl ipsā gehēnā ad tps expiri. horribiliꝰ penaliꝰ ve ducat: q̄ ꝑ spūalr huiꝰ studij gustatā semel suauitatēꝫ. exire denuo ab illecebras. vel potiꝰ molestias carnis. sēsuūq̄ inexplebilē repetē curiositatē. Dico ḡ vob. nihil ē ꝙ intātū formidet q̄sq̄s hoc bñficiū selr accepit: q̄ ne gra delicti ꝰncēie hēat denuo egredi ad carnis ꝓsolatōes imo desolatōes. rursūq̄ carnaliū sēsuū sustinē tumltꝰ. hec bern. In nazareth at ubi ānūciatō facta ē sē due eccle. una ubi erat domꝰ i q̄ āgel vl ad mariā venit ꝙ ānūciatōꝫ fecit. in q̄ ē altare marie. i loco ubi orabat. qñ āglis eā salutabat: ꝙ altaē gabelis. ubi ānūciatōꝫ faciēdo stetit. Altera ubi domꝰ fuerat. in q̄ dñs nutritꝰ ē cū infās erat. Fuit aūt ꝓceptō dñica in rubo arḋēti ꝑ figurata. Rubꝰ. n. sustinuit ignē ꝙ nō ꝑdidit viridtatē: maria ꝓcepit filiū. ꝙ ñ amisit ogitatē. Dñs habitauit in rubo ardēte: ꝙ ipe hītauit in marie guidato vētre. Descēdit in rubū ppē iudeoꝝ liberatōꝫ. vt eos educēt de egipto: descēdit in mariā ppē nrāꝫ redēptōꝫ: vt nos eripet ō in ferno. Cū aūt dñs incarnari voluit mariā solā ꝑ oīb mlieribꝰ elegit. Et hoc fuit pfiguratuꝫ in vellē gedeōis. qō solū celestē rorez capiebat: ꝙ tota ēra ēcūiacens. ficca remāebat. Sic maria sola dīno rore replebat: ꝙ in mūdo nulla alia digna iueniebat. Repletō velleris signū erat liba tōis filioꝝ isrl ab hostibꝰ suis: ꝓceptō marie. signū erat nre redēptōis. Vellꝰ gedeonis ē virgo maria: de q̄ vellē ihs xpc fecit sibi tunicā. vellꝰ suscepit rorē. sine lane lesiōe: maria ꝓcepit filiū sine carnis corruptōe. Gedeō expssit rorē. ꝙ cōchā ex eo repleuit. maria enixa ē filiū. q̄ totum mūdū rore gre ꝛpleuit. Hec at ꝓceptō facta ē ꝑ ānūciatōꝫ gabelis: qō figuratū ē in suo abrae. ꝙ rbecca filia batuel. Abraā misit suū. vt de ogine filio suo i spōsā quidēt. rebecca autꝫ nuncio potū ꝑbebat: et ideo eā filio dñi sui in sponsā eligebat. Sic pr celestis misit angelū suuꝫ vt filio suo q̄rēt ogineē i mrez. q̄ ogineē decētissimā. s. mariā inuenit: q̄ sibi potū. i. nūciatōi sue consensū dedit. Rebecca nō solū nūciū. sꝫ etiā camelos eiꝰ potauit: maria tā angelis q̄ hominibus fontē vite ꝑparauit. Gabel itaq̄ peracto legatōnis sue officō reuerētēr se inclinās. ꝙ dñe sue valefaciēs discessit ab ea ꝙ disparuit. gaudēs vtiq̄ ꝙ exultās. qꝫ respōsionē deo acceptabilē relaturus erat. Jaꝫ em venerat spōsus. ꝙ iā recessit

gaⁿymphⁿ: dimittēs spōsū ī sc̄issimo spōse cubicło: mr̄imonio ꝓsūatꝝ. Discessit q̄dē ab ea angł's: sꝫ r̄mānsit cū ea rex āgł'oꝝ ꝯ dei filiⁿ. Discessit ab ea q̄tū ad appentiā: sꝫ remānsert cū ea mł' ti ꝑpter r̄uentiā. quā ꝯ sibi ꝑpē dig̃tatē mītis et suo r̄gi exhibebāt. Recedēs g̃ pactꝝ nūcio et ad patriā rediēs. hocꝙ naːrās: fecit ibi nouū festū ꝯ nouū gaudiū ꝯ exultatōꝫ magnā nimis Cō sideraē g̃ debes quāta ē hodierna solēnitas: ꝯ iubilaē ī coːde tuo. ꝯ agē dies leticie. Inaudita ē eī vsꝙ tūc a scł'is: nec vnq̄ fuerat solēnitas tał'. Hodie nāꝙ ē solēnitas dei p̄ris: q̄ filio suo ī despōsatōꝫ hūane nat̄e. nuptias fecit: quaꝫ hodie sibi filiⁿ insepabiłː vniuit. Hodie ē solēnitas glorioſe domine nostre. Hodie est solēnitas nuptiarum filij dei ī vēo: sꝫ postea erit ex vēo. Hodie ē solēnitas sp̄ssc̄i. ꝑpt̄ hoc mirificū opⁿ qđ attːi buit̄ ei: ꝯ qː hodie īcepit oñdē benig̃tatē singulārē hūano genēi. Hodie ē solennitas gł'ose dñe nr̄e: q̄ a p̄re ī filiā. a filio ī mr̄eꝫ. a spūsc̄o ī spōsā ē r̄cog̃ta ꝯ assūpta. Hodie ē solēnitas totiⁿ celestis curie. qː īchoat̄ eⁿ repatō. Hodie mł'tomagis ē solēnitas hūane nat̄e: qː eⁿ salⁿ incipit ꝯ rediēptō. ꝯ totiⁿ mūdi recōciliatō: ꝯ qː ipa hodie est sūbliata atqꝫ deificata. Nusq̄.n. dei filiⁿ āgelos apꝓbēdit. hoc ē ñ ī vnā sibi ꝑsonā assūpsit. sꝫ semē abrae. Hodie nouā obedīam suscepit filiⁿ a p̄re ō nr̄a pagēda salutē. Hodie a sūmo celo egrediens exultauit vt gigas ad currēdā viā nr̄e salutis: ꝯ se r̄clusit ī claustro vteri v̄gināł'. Hodie factⁿ ē q̄si vnⁿ ex nob ꝯ fr̄ nr̄: et cepit pegrīari nobiscū. Hodie de celo lux v̄a descēdit: ad fugādas nr̄as tenebras et tollēdas. Hodie panis viuⁿ qui dat vitā mūdo ī vēo v̄gināli ē ꝓfectⁿ: sꝫ ī cruce q̄ si ī clibāo decoctⁿ. Hodie. n. vbū caro factū ē vt habitaēt ī nob. Elī vocab̄ emanuel. qđ dr̄ nobiscū deⁿ. i. deⁿ ꝯ hō. Hodie īpleta sūt p̄ambłā figuraꝝ documēta scp̄taꝝ. ac desideria ꝓphaꝝ: ꝑpter qđ etiā aduētⁿ x̄pi plenitudo tp̄is dr̄. Clamabāt ei desiderio ienarrabili: ꝯ hodiernū diē vehemētissīme expectabāt. hodie ē p̄ncipiū ꝯ fūdamētū oīm solēnitatū: et totiⁿ boni nr̄i iitiū. Nā vsqꝫnūc īdig̃tⁿ erat dñs ꝓ̄ genⁿ hūanū. ꝑpter trāsgressionē p̄moꝝ pntuꝫ: sꝫ āmodo videbis filiū hoiem factū. ñ viderⁱ irascet̄ ieternū. Elides q̄ admirabile opⁿ. ꝯ solēnissīm festū sit illō. Totū ꝯ delectabile. ꝯ totū iocūdū: totū desiderabile ꝯ oī venerabōe dignissīm. cū oī deuotōe suscipiēdū: ī iubilatōe ac leticia et exultatōe ducēdū. In his g̃ meditare. in his delectare ꝯ iocūdaberis. ꝯ fortē ostendet tibi dñs ampliora si vigilaueris. Oro.

O Jhu fili dei viui q̄ ex volūtate p̄ris cooperante spūsc̄o de sinu eiusdē p̄ris. velut q̄daꝫ fluuiⁿ de loco voluptatis egrediēs ꝑ humilia declinans ꝓalliuꝫ. humilitatē ancille tue respiciēs ī vteꝝ v̄ginis descēdisti. vbi ꝓceptⁿ ineffabiłː carnē assūpsisti: descēdat ibu misericors gr̄a tua auide. ꝑ merita m̄ris ꝯ v̄gis sr̄ me fuuꝫ tuū īdignissīm. ꝑ quam ocīpm desiderez. ꝯ amore it̄ ꝓcipiā ꝯ ꝑ eādē grāꝫ opantē ī me fructⁿ bo-

 noꝝ opm salutaēs ꝓferā Amē.

c̄cūcisiōe p̄cursoris dñi. Cotrñdꝫ euāgelio. Exurgēs maria abiit ī mōtana. Ca. VI.

Post hec r̄cogitās maria de verb āgł'i. q̄ ō consolatna sua elizabeth dixēat. eā visitaē ad ꝯgtulādū ꝯ fuiēdū eidē volebat ihs. n. q̄ ī vēo illiⁿ erat. iobez adhuc ī vēo mātis pōitū. sc̄tificaē festīabat. Exurgēs g̃ de loco ī q̄ erat. ꝯ a q̄etē ꝓ tēplatōis ī q̄ pⁿ sederat. ꝯ ab oːdīe q̄ oīb opib suis erat p̄uia: iuit de licētia ioseph a nazareth. et abiit ỳsⁿ austꝝ ī mōtana. qː iudea ī mōtāis. i. in altiori loco ꝯ ab austꝝ ē r̄spc̄u galilee. a q̄ r̄cesserat maria. Et nihilominⁿ dom̄ꝫ zachariē. ī loco mōtuoso vbi mōtana iudee sr̄ erat sita: ꝯ via ad eā ē petrosa ꝯ mōtuosa. Juit ỳo cū festīatōe. qː diu ī p̄blico nolebat apparē. vt oñdēt q̄ ỳgo nō dꝫ moraꝝ ī p̄blico. nec ibi ꝑhē colloq̄a cū aliq̄ Et veit ī irł'm citatē iude. qđ hoc loco nom̄ ē nō ēbo sꝫ r̄gni. s. iude. Dirł'm. n. ī ēbu bēiamī erat. ꝑ quā vr̄ trāsisse ad oppidū. i quo dr̄ tūc habitasse zacharias. et natⁿ iobes. quarto miliario vlt̄ irł'm fere ꝓtra occidēt̄. sꝫ aliq̄tulū ad mēidiē. maria ꝓcepto ỳbo eēno iuit ad visitādū elizabet: ꝯ ꝑm ābːo. hoc fecit ñ q̄i ī credłą de oracło. s. ꝑ āgeluꝫ dictō. nec q̄si inēta de nūcio. s. sibi missō. nec q̄si dubitās ỳ exēplo. s. ỳ elizabeth sibi ỳato: sꝫ q̄i leta ꝑ votō. s. ai sui. r̄ligiosa ꝑ officio. s. obseq̄ndi. festīa p̄ gaudio. s. iñ ꝓcepto. Cōspice ig̃ quō vadit regia celi et ēre. ñ eq̄s sꝫ pedes. cū aliq̄bː de ỳgibo q̄s secū domi hēbat ꝑ tā lōgā et aspaꝫ viā vt illa erat. Sūt. n. de nazareth vsq̄ ī birł'm ēgi taq̄tuor miliaria. ꝯ deiñ ad oppidū zacharie. iuj vł'ēca. q̄ꝑ duo faciūt vnā leucā. Elabet̄ aī cū ea vēcūdia. humilitas et pauptas. oīmq̄ ỳtutū hōestas. Est et̄ secū ipe dñs ỳtutū. magnā ꝯ honorabilē bꝫ comitiuā: sꝫ ñ bⁿ scłi vanā ꝯ pōposā. nec erat a ꝓceptu filij g̃uata vt ꝓīt ꝓtīgit alijs mł'i eribo. ñ. n. fuit dñs ihs mr̄i sue onēosⁿ. O q̄ felix fuisꝫ q̄ ī illo itinē mariā obuiā habuisꝫ. ꝯ vocē salutatōis ab ea r̄cepisꝫ. Et inr̄uit maria ī domū zacharie ꝯ elizabeth ꝓg̃te sue. Domū r̄ligiosā visitat. sueq̄ humilitatis ꝯ māsuetudīs sig̃ manifestat. ꝯ ꝑ salutauit. i. salutē optauit. elīza beth q̄i ꝯg̃tulās ei ỳ dono qđ eā accepisse dibicerat. Prior ipa ỳgo ꝑfert salutatōꝫ ꝑpt̄ duo. ꝑmo cā humilitatis qː humilior. scō cā pietatis qː superior. Pria rō r̄spicit morē illaꝝ r̄gionū. vbi īferiores solēt salutaē ꝑⁿ supioēs q̄i r̄uēntie exhibitōne. Sꝫ scā r̄spicit morē illaꝝ r̄gionū vbi salutatō ꝑfert̄ a maioribⁿ ī signū q̄ oīs bñdictō ỳ sui ē. Nota morał'r q̄. vj. dicūt̄ ꝟ ỳ bta ỳgie. q̄ ꝯ nos eⁿ imitatōe eī debēⁿ facē. Prio q̄ exurrexit. surgāⁿ ꝯ nos a torpoē accidie. ꝯ a ỳsideriis t̄reis nos elōgēⁿ. ī q̄bⁿ morādo dormimⁿ. Sc̄ō abiit ī mōtana. ascēdāⁿ ꝯ nos ī mōtana t̄dēdo in altōrē vitā ꝯ appetēdo celestia ꝯ ad appropiq̄ndo ad ea. Terco festīauit. festīnēⁿ ꝯ nos ad bōa opa accelerādo ꝯ q̄cq̄d possūⁿ īstāt opando. qː (vt dicit crisо) nihil ita ē qđ vitā nr̄aꝫ valeat euertē vt opm actōꝫ bonoꝝ dissiłare spꝙ differre: sepe eī istō oīb nos bois fecit excidē. Elī dixit q̄daꝫ

q̄ bonū op⁹ nunq̄ differēdū ē. ne fortē aliq̄ casu
supueniētē impediat. maluz ēo vigens sp differri
dz. si fortē aliq̄s cas⁹ supueniēs impediat. Quarto
venit i ciuitatē iuda. īgrediamur q nos i cīatē
iude. i. ꝓfessiōis q laudis dine. s. in eccl'az ad lau
dādū q obsequendū ibi. q in cīatē ꝓtēplatiuā cele
stē hierl'm. ab ꝓfitēdū noī dñi. iudas ei ꝓfitēs iné
ptat. Quito ingr̄uit i domū zacharie. ītremus et
nos i domū zacharie. ñ seq̄ntes cogitatōnes va
nas. sz magis mēores mādatoz dñi ad faciēduz
ea. zacharias ei mēorās dñi ītērptat. Sexto sa
lutauit elyzabet. salutē⁹ q nos elyzabeth creatu
ras fastidiēdo. et i solo deo sacitatē nr̄i desiderij
statuēdo: q sol⁹ r̄plet i bois desideriū nr̄m. Eliza
beth ei dei mei sacitas ītērptat. q isup grāz pce-
ptā coicem⁹ prio. sic maria fecit elizabeth q pu
ero. Qcito aūt ogo salutauit elyzabeth. r̄ple
t⁹ ē iobes spūscō i vēo. put repromissuz fuerat
ab angl'o. q sētiēs dñi pntiā. p gaudio i mr̄is v-
tero exultādo q saltādo r̄pudiat. ac q̄sdam gest⁹
ab silitudinē exultātis repntauit. q qđ līgua q
voce ñ potuit. aīo exultāt̄ q etiā motu saluta-
uit. Mouebat ei i vēo. q̄i gestiēs salutare q dño
suo assurgē: ac q̄i egredi vellz ex vēo q ei occur-
rē. Et tūc pmo pcursorē suū ihs ppha3 fecit. q i
vēo exiliēs e⁹ aduētū euāgelizauit: et pcursiōis
sue officiū ichoauit. q̄i etiā intē mr̄is viscera iaz
clamaret. Ecce agn⁹ dei. ecce q tollit pcā mūdi
Ihñ Criso. Xp̄c ideo fecit mariā salutare elyza
beth. vt ꝑmo pcedēs ex vēo mr̄is vbi hītabat do
mi⁹. et p aures elizabeth ingress⁹. descēdēt ad io-
bez: q illic eū vngēt i ppha3. Hā stati vt vox ex
ultatōis ꝓueīt ad aures e⁹: exultās puer ppha-
uit. ñ voce sz motu. hec Criso. Dic ifās. dic pro
pha3 oīm maxīe. q digne satis pl⁹q̄ ppha voca
beis. vñ tibi hec exultatō. Nōdū nat⁹ es: q iaz p-
phas. Dñi aduētū agnscis. quē q: voce salutaze ñ
potes: exultādo agis qđ potes. Qlet⁹ ei occurre
res. si iā nat⁹ eū vidēs: c⁹ agnito aduētu exultā-
do obuiā ire conaris. Deiñ r̄pleta ē etiaz mr̄
spūscō: pfiliū q meritis filij. Nō pri⁹ repleta est
mr̄ q̄ fili⁹. sed filius replet⁹. replet q mr̄em. Ex
plenitudīe eñ gr̄e qua xp̄c se recepat in maria.
effudit p salutatōz virgīs. grāz sanctificatōis in
iohannē: que vlteri⁹ redundabat in matrē. Ih-
de exultans ac tota exhilarata. et spūsancto ac-
censa. amplexat̄ virginē tenerrime: et pre gau-
dio exclamat magna voce. Filius int⁹ latēs do-
cet quid mater exterius agē debeat. Spūs eñ
infantis nō valētis clamare nec loq̄ voce ppria
fecit clamare mr̄ez voce mag̃. Clamauit aī vo-
ce mag̃. tū i signū magne affectōnis. tū q: mag̃
dei dona ꝓgnit. tū q: illū i vēo tenebat q vox ō-
bi erat. Quasi g̃ mag̃ vi elyzabeth int⁹ ꝓmota ñ
solū vginē r̄salutauit. vexetiā voce mag̃ clama
uit: nō tā clamosa. q̄ devota. q: ñ clāo: sz amor
sonat i aure dei. Ihñ ista mag̃tudo magis ē ītelli
gēda rōe deuctōis inflexionis. q̄ soni exflexionis. De
uotō ei magn⁹ clāo: ē: ita vt vsq; i celū audiat.
Quid iq̄t dñs moysi tacēti clamas ad me: q tñ
nō clamabat ad dēu clāore oris: sz desiderio cor-

dis. Ihñ Aug⁹. Clamor ab dñm ē intentō cordis
q flagrātia dilectōis. q: sp petit qđ optat. Et
dixit elyzabeth. Bñdicta tu inē mlieres. i. sup
oēs mlieres: q inē bñdictas. bñdictōe insignis.
Nulla. n. tāt̄ vnq̄ gr̄e pticeps fuit aut eē potit
Bñdicta es: q amplioi bñdictōe cumulaberis.
Et bñdict⁹ sit fruct⁹ vētris tui: p quē bñdictō ve
nit alijs. Qui sm qđ hō bñdict⁹ ē bñdictōe g̃tie
quippe plen⁹ dono oīm carismatū. Bñdict⁹ etiā
bñdictōe gl'e. sm qđ de⁹ ab eēno q vsq; ieternuz
Nō q: tu bñdicta. nō bñdict⁹ fruct⁹ ventris tui:
sz q: ille p̄ueīt te i bñdictōibz dulcedīs nō tu bñ-
dicta. Bñdicta arbor. bñdict⁹ q arboris fruct⁹.
Bñdicta ūga de radice ẏesse. bñdict⁹ et flos q de
tali radice ascēdit. Bñdicta tal'mr̄: bñdict⁹ q ta
lis filius. Bñdicta ē maria ab angelo supra. q:
triūphātis eccl'e ruinā repauit. sz hic ab elyza-
beth q: militantē eccl'az. quasi iā mortuā suscī-
tauit. Ubi beda. Eadē voce ab elyzabeth. qua a
gabriele bñdicit: quatēn⁹ q angelis et hominibus
veneranda monstret. Et notanduz q̄ quinq;
fructus colligunt̄ ex beata virgine. Primus est
ventris: et hic ē generatō p quā fructū vite coi-
cauim⁹. Secūdus ē fruct⁹ mētis. q hic ē ꝓpassio
quā habet ad afflictos: et sup peccatores. Ter-
cius est oris: et hic est oratō. Quartus est opis:
et hic ē ptectō. Quit⁹ē nois: q hic ē devotō q̄ ha
bet ex bñdicto noīe ei⁹. etiā a sceleratis. ita vt
i oībus picul'ab oīb⁹ iuocet. Et vñ hoc mihi
vt veniat mater dñi mei ad me. i. qua mea iusti
cia. q̄bz meis factis vl' meritis. accidit hoc mihi
s. stēili q seni q sm r̄putatōz hoīm maledicte. vt
mr̄ dñi mei. s. ogo fecūda q bñdicta. veīzet sic hu
mil'r devote q reuēter ad me fuā q ācillā suā.
q. d. null'. neq; sc̄itas. neq; religio. neq; nobili-
tas aliq̄ hoc mihi pstitit. vt tāto honoē tantaq;
bēnitudīe fierē dig̃. sz sola dei gr̄a. Ego poti⁹ de-
bui ire ad te: sz tua tuiq; filij hūilitas te coegit
veīre ad me. Et notādū q: mr̄ dñi veīt ad pcto-
res p ꝓpassiōz. iq̄tū ē amax mare dās eis ama
ritudinē ꝓtōis. veīt ad oppssos p ptectōz iq̄tū
dña liberās eos: veīt ad mestos p ꝓsolatōz. inq̄
tū stella letificās eos. vñ aug⁹. Sct̄a maria suc
curre miseris: ecce pmū. iuua pusillanimes: ecce
scōm. r̄foue flebiles: ecce ēciū. Et ōa bñdct̄a es
bñdic. fruc. vē. tui. q admiroz ō hūilitatē visita
tōis tue ppē magnificetiā ōtutis q̄ appet i te. Ec-
ce ei i tuo aduētu q salutatōe ñ solū ego. sz et i-
fās i vēo meo g̃tulat̄: q qđ voce ñ pt̄ gaudio fa
tet̄. sic elyzabeth miracl'm q icarnatōz ōbi cog̃-
uit: q mariā eē mr̄ez dñi q deo plenā intellexit.
Intellexit q̄ppe p spūscēm q̄ r̄pleta erat. q: ex-
ultatō ifātis illi⁹ sig̃ficaēt veīsse mr̄ez e⁹. c⁹ ipe
pcursor erat futur⁹: et iō q̄ añ erubescebat on⁹
pntis. dū adhuc nesciēt misteriū r̄ligiōis. ia bñ-
dicit. q q̄ se occl'tabat q: ꝓceperat filiū. iactat se
q: genēabat ppha3. Elizabeth eī q̄ i occl'to et
secreta ispiratōe ꝓgnēat: his q̄ sil'aderāt palam
euāgelizabat dicēs. Et bt̄a q̄ credidīst i. s. āgelo
qñ p assēsū fidei ꝓcepisti. quoniaz pficient̄ am-
plius in futuro ea q̄ dicta sunt tibi a dño. sz p

angelū nūciātē. 7 p spūmsctm mētē tuā illustrā
tē. 7 te imediate docētē. Apte hic ibicat. q̄ ōba
angeli ad mariā dicta p spūm aḡuerat Bt̄a in
q̄t q̄ credidisti. Sz 7 bēi illi q̄ audiūt 7 credunt.
cōsidera itaq;. q̄magne ōtutis ē bē marie ōgis
salutatō. q̄ ꝓfert gaudiū. ꝓfert 7 spm̄sctm. ꝓfert
reuelatōz secretoꝝ dīnoꝝ: ꝓfert 7 ꝑbie actū. Et
iō sp ē salutāda: ꝑpter r̄salutatōis lucē in span
dū. Audita igr̄ rn̄siōe elyzabeth. q̄ eaz mr̄em
dn̄i sui appellādo ac bt̄az p̄dicādo 7 fidē fortē lau
dādo ꝑbauit: amplr̄ maria tacē nō potuit. do
na q̄ ꝓcepat. 7 que ōginali pudore 7 ex hūilitate
acceptū oraculū silentō tenerat iā ꝯgruo tpe pa
tefecit. Eln̄ exultās prupit i cāticū leticie. qđ do
mīo edidit: dicēs. Magnificat aīa mea dn̄m 7c.
totū ibidē ꝯplēs iocūditatis 7 leticie cāticū. Cō
sueuer̄t. n. hebrei i casu mag̃ cātica ꝓponē 7 di
cē dn̄o. qn̄ de⁹ mirabilia fecit ēca ipos. Et pl⁹ oī
bo pē hec virgo magnificaē dn̄m. Bt̄a siqdē ōgo
cātū misteriū sibi eē mānifestatū. 7 q̄nta p hoc es
sz more huīliū n̄ stati r̄uelauit: sz q̄usq; p elyza
beth r̄uelar̄: absondit. quā qr ꝓg̃uit misteriū p
spm̄sctm ꝓg̃uisse. ītelligēs dn̄m illō reuelari vel
le. tādē 7 hoc ipa r̄uelat. deūq; magnificat. i. ma
gnū in opibo e⁹ laudat 7 p̄dicat nō magnū facit
qr i se grādescē nō pōt. et nec detrimentū nec au
gm̄tū recipit. q. d. maria. O elizabeth. tu me ma
gnificas de bōis q̄ vides i me. sed aīa mea dn̄o 7
creatori videlz deo p̄ri (ex q̄ sūt oīa) attribuēs:
ipm̄ i hoc cātico magnificat. 7 e⁹ magnificētiaz
p̄dicat. nō tm̄ līgua laudat. Et exultauit spūs
me⁹ i deo salutari meo. 7 saluatori meo. s. i filio p
quē sūt oīa. p quē sal⁹ mūdo restar̄. In hoc autē
salutari ōgo bn̄ bz cāz exultatōis pl⁹ q̄ oīs cre
ture: qr pntes i filijs solēt exultaē. Et lz ipse sit
salutare oīm hoīm. singulariter tm̄ fuit salutaē
ōgis p cūctis hoīb. ꝑter singulares ōgis ꝓ
gatiuas. Spūs ipe ē aīa. ītrdū tm̄ accipiē p aīe
ratōabilitate 7 excellētia. Aīa nāq; viuim⁹. spū
discernim⁹ 7 ītelligim⁹. Eln̄ ꝯphendit oīs vires
sub aīa 7 spū. sub aīa ꝯphēdūē vires īferiores i
ꝓpatōe ad cor⁹. spūs ho iportat eandē subam
aīe ꝑm vires supiores. qbo rapiē sup̄ se dulcedīe
ꝯēplatōis. Maria g̃ aīa 7 spū deo deuota. de oī
bo bn̄ficijs circa eā deint⁹ exhibitis. oīs vires su
as i gr̄arūactōe 7 laude dei impēdit. q. d. ꝑm am
bro. Tāto munē me de⁹ sublimauit. vt nullo lin
gue officio explicare possū: sz totū aī intrioris
affectū. i agēdis gr̄as laudibo offero: totum qđ
viuo. qđ sētio. qđ discerno in e⁹ magnitudine cō
ēplāda in e⁹ ꝓceptis obꝑuādis impēdo. Magni
ficat aē 7 ille dn̄m. in c⁹ bōitate magnificatur 7
laudaē dn̄s. Sic. n. in discipul⁹ mgr̄i. sic in opi
bus suis artifices singl̄i laudāē et magnificanē
Magnificaē g̃ deus i nob. dū aīa nr̄a q̄ ad ymā
ginē dei facta ē p iusticiā xp̄o se ꝓformat. q̄ ē y
mago p̄r̄is. dū ymago dei q̄ ē i ipa mag̃ficaē. i.
ōtutū magnitudine mag̃ efficiē. dū ꝑm ꝓcepta
dīna viui⁹. duz bōis opib lucem⁹. Et iō (ait a
pl̄s) Magnificate 7 portate deum i corpe vestro
Eln̄ nota. q de⁹ magnificaē tripl̄r in bn̄ficijs
suis. Primo ipa bn̄ficia deo attribuendo. Scōo p
ipis deo gratias agēdo. tercio i ipis n̄ exercēdo
Notadū eē q bt̄a ōgo i isto cātico dilatauit se
i dei laude 7 grārūactōe. Nusq̄ aē alibi legiē fu
isse locuta. nisi valde pauc 7 pauca verba. In vni
uerso. n. tm̄ septē vicibo legim⁹ eā locutaz. vt ex
hoc oñdēt se gr̄a septiformi plenā. Elidelz cū an
gelo bis. Prio quō fiet istud. Scōo. Ecce ācilla
dn̄i. Cū elyzabeth bis. Prio cū salutauit elyza
beth. Scōo cū ait. magnificat aīa mea dn̄m. cū
filio bis. Prio in tēplo. Fili qđ feciſti nob sic. se
cūdo i nuptijs. vinū n̄ hn̄t. Et sel̄ cū mīstris ibi
dē. qōcūq; dixēit vob facite. In oīb bis pz q̄ nū
q̄ locuta ē nisi breuiē paucis ōbis. excepto q in
cātico se dilatauit vbi cū deo locuta ē. Et notā
dū q̄ hec. vij. ōba locuta ē i. iiij. tpm vicibo. 7 n̄ si
ne euidēti vtilitate q̄libz vice. quaē igr̄ ē locuta
7. iiij. miracl̄a sē secuta. s. i āgl̄i ānūciatōe: 7 tūc
ꝓcepit deū. i elizabeth visitatōe 7 tūc exultauit i
fās i vēo: i nuptijs. tūc ꝓuertit aquā i vinū. i tē
plo. 7 tūc erat sōdit⁹ ill̄. Notādū eē. q̄ inē p̄di
ctas locutōes cū. iiij. psōis locuta ē bt̄a ōgo. scz
cū āgl̄o. cū elizabeth vetl̄a 7 ꝓg̃ta sua. cū filio.
7 cū mīstris. In q̄ oñdiē pulcr̄ documētū. q̄ pu
ella iuuēis 7 p̄cipue mōial̄ rarissime dz loq̄. nisi
l̄ cū āgl̄o. i. cū āgl̄ico facēdoē q: āgel⁹ dn̄i exerci
tuū ē facēdos. 7 hoc i ꝓfessiōe. l̄ cū scta elizabeth
i. cū vetl̄a l̄ alia mat̄a 7 scta mr̄iē. 7 hoc in rara
ꝓsolatōe: l̄ cū filio di. 7 hoc i orōe vl̄ lectōe: l̄ cū
ministris hōestis. 7 hoc in nec̄ario ꝓr postulatōe
Cōsidera g̃ quō letāt mr̄es ābe. laudāt deū de
vēq; ꝓceptōe: 7 i gr̄arūactōe ꝓsistēces. agūt dies
leticie. O q̄lis dom⁹. vbi pie ꝓmorāt 7 reqescūt
tales mr̄es. s. maria 7 elizabeth: talibo filijs scz
ibu 7 iohe fecūdate. O si cū dña tua in mōtana
posses ꝓscēdē. si steril̄ 7 ōgis mr̄is suauē ꝓtuer
ꝯplexū. 7 salutatōis officiū. puto q̄ cāticū illud
sacr̄. magnificat aīa mea dn̄m. cū bēissima ōgi
ne suaui cū modulatōe ꝓcinēs: mixq; ꝓceptū ō
gineū. vna cū ꝑbia puulo exultās et iubilās a
doraēs. Eln̄ anselm⁹ ad sororē suā. Iā cū dulcissi
ma dña tua i mōtana ꝓscēde: stēil̄ 7 ōgis intuē
ꝯplexū 7 salutatōis officiuz. i q̄ fuul⁹ dn̄m: p̄co
iubicē. vox ōbū. inē anilia viscera ꝓclus⁹. i ōgi
nis vēo clausuz 7 aḡuit 7 idicibili gaudio ꝑbia
uit. Bēi vētres in q̄b⁹ toti⁹mōi sal⁹ exorit̄: pulꝑ
q̄ ēsticie tenebs. sēpiē na leticia ꝑbaē. Accurre
q̄so. accurre. tātis gaudijs admisce. pster̄ ad
pedes vēusq;. 7 i vni⁹ vētre spōsū tuū āplecte. ai
cū ōo e⁹ i al ēi⁹ vēo venerae. hec ansel. Attēde
b 7 imitaē hūilitatis exēplū. q̄. n. maria ad ely
zabeth. xp̄c ad iohez. dña ad ācillā. dns ad fuū
venie. 7 maria elizabeth fuie n̄ ōdiḡt: qđ aliud
q̄ hūilitatis exēplū oñdit. De q̄ etiā spēal̄ i cā
tico suo p̄dcto maria gl̄at. 7 plēa oīm ūtutū. so
lā hūilitatez r̄cogn̄scit: dicēs. qr r̄spexit humilita
tē ācille sue. g̃ et tu ō te humilia cū maria sētias:
et q̄cq̄d bōi hēs deo n̄ tibi cū ea attribuas. Et
stetit maria q̄ mēsib⁹ t̄b⁹ cū elizabeth. p c⁹ ꝓso
latōe et obseq̄o venerat: mīstrās et seruiēs ei hu
militer. reuerēter et deuote. in omnibus quib⁹

potærat. q̄i oblita se mr̄ez dei eē. ⁊ toti⁹ mūdi r̄gi nā. vt ī oīw iplēt huilitatis mēsuraz. In ea igit̄ ꝓtēplatō ñ deseruit actōz: nec actō diminuit ꝓtē platōez. Elñ ⁊ euangeliū scptū de mīsterio mar= the ⁊ ꝓtēplatōe marie. legit̄ ī ipi⁹ bē ōgis assū= ptōe. q̄ ⁊ actia fuit. vt pz ī hoc loco: ⁊ ꝓtēplatia qz ꝓfuabat oīa ūba hec. cōferēs ī corde suo. Tā= diu q̄pe māsit maria cū elyzabet. donec pt⁹ tpe ꝓplet⁹. p̄cursoris dñi sui. ppt̄ quā venerat natī tatē vidēt: vt ei ⁊ mr̄i obsecūdaēt ⁊ vt ī via ⁊ pu blico ñ videt̄ frequntī⁹: ⁊ vt tāto tpe elyzabeth ⁊ iohes crescēt ī gr̄tijs pfect⁹. Nā si ī p̄mo aduētu marie. sz ⁊ etiā ipi⁹ dñi. spūscō sūt r̄pleti: ml'tū ē ill'supabditū de gr̄tijs ī tāta mora mansionis.

Cōplet⁹ igr̄ piendi tpe. pepit elyzabeth filiū s. octauo kl'. iulij. ⁊ feria sexta. cui nato ac etiaz mr̄i e⁹ huilia obseqa bē ūgo exhibuit: ⁊ ī domo etiā aliena mīstraē poti⁹ q̄ mīstrari voluit. Et audierūt vicini q̄ erāt cohitātes. ⁊ ꝓgti q̄ erāt cō sāguinei vl' affies elyzabeth. qz magnificauit et magnifice fecit dñs miscōiaz suā cū illa. i. magnā miscōiaz ei fecit. s. obꝓbriū sterilitatis auferē do. ⁊ tātū ⁊ talē filiū sic nūciatū mirabil'r ⁊ ꝓce ptū supnatural'r ei dāto: ⁊ ꝓgtulabāt ei sup tā to dono. sm qō angel⁹ zacharie dixerat: ml'ti in natitate e⁹ gaudebūt. Hoc aūt gaudiū scitatē ī eo futurā sig̃bat. Sic q̄libz debz ꝓgtulari de bo no alt̄i⁹: ⁊ gaudē ꝓt̄ iuidos. q̄ de malo gtulāt̄ ⁊ de bono tstāt̄. Et nota q̄ hac die scs iohes e= uāgelista. de carcē h⁹ mūdi migūit. et ad celeste palaciū letātibo angel' gl'osus intr̄uit: ⁊ qz ppt̄ ī= gens officiū ñ potuit hodie e⁹ festū celebrari: sta tuit hoc eccl'a ī ebdomada natal' dñi die ctia so lēnit̄er fieri: vel qz ea die fuit ibi basilica dedica ta: vel qz tūc īfulat⁹ ē pr̄iarcha eccl'ax ī asia. et solēnitas baptiste ī suo die remānsit: nimiz qz h dies ab āgelo gaudio natitatis p̄cursoris aut̄= ticat⁹ fuit. Igit̄ dilectissimi hos eq̄notos sūmos dei amicos. ītēr choros āgl'oz rutilātes. duotis hodie laudibo honorātes. ⁊ orōes ad thronū gr̄e mittam⁹: vt miscōiaz ꝓseq̄mur ⁊ grām ī auxilio oportuno iueniam⁹. Sed cur natitatē iohis poti⁹ q̄ alicui⁹ sc̄i celebrem⁹. hec cā est sm Au= gu. qz illoz post natitatē ⁊ etatis accessū. fides dño adhesit. sed nulli⁹ eorū natitas xp̄o milita= uit. Iohis aūt dñm ipa natitas ppbauit quē cō= ceptū ex vēo salutauit. Iberco etiā iohis cele= brat̄ natitas. qz iohes dei gr̄a dat⁹. s. et nat⁹ est ī initio tpis gr̄e. qz etiā gr̄az noui testamīti erat p̄dicatur⁹. q̄ etiā ī vēo ē mūdat⁹. Die q̄z natita tis iohis. q̄dā lucernas ml'tas accēdūt. ī q̄ sig̃fi cat̄ e⁹ esse natitatis diē. de q̄ dñs dixit. ille erat lucna ardēs ⁊ lucēs. Octauo aūt die a natita= te p̄cursoris. venert circūcidē puez sm p̄ceptū le gis. Et qz ī circūcisiōe tūc īpōebat̄ nom̄ puero si cut mō īpōit̄ ī baptismo: iō sbdit̄. Et vocabant eū noie pr̄is sui zachariā. Mos ei erat ātiq̄z. ī ponē noīa pr̄m p̄mogeitis. ⁊ maxīe vnigenitis Cōgrue aūt īponebat̄ nomē ī circūcisiōe. qz null⁹ nisi abiciat carnalia qō sig̃ficat circūcisio dign⁹ ē vt nom̄ e⁹ sc̄bat̄ ī libro vite. Et rndēs mr̄ e⁹ di= xit. Neq̄q̄. s. vocabit̄ zacharias: sz vocabr̄ iohes Hoc sibi a deo reuelatū fuit: qz a pr̄e muto ñ di= dicit. Pr̄ etiā nutu ⁊ sig̃ de noīe īponēdo īterro= gat⁹. Per qō videt̄ q̄ nō tm̄ erat mut⁹. sed etiaz surd⁹. postulauit sig̃ non ūbo pugillarē. i. tabu lā tantā q̄ntū pot̄at pugill⁹ capere. Elñ fm vulga re romanoz pugilla ē tabula ad sc̄bendū. Dr̄ e= tiaz aliqñ pugillaris calam⁹ ⁊ stil⁹ ⁊ g̃fiū q̄ sc̄bi m⁹. Et scripsit sic: dicēs. Iohes est nomen eius Nō dicit erit sed ē. q. d. Iam ē imposītū nomē a deo ⁊ ab angelo. ego nō īpono sz īpositū indico

Et notandū. qz hoc nomē iohes fuit ei ꝑ ꝑū. p= mo ꝑ pleitudinē gr̄e quā habuit. Secdo ppter tps gr̄e qō ichoauit. Tercio ppt̄ excellētiaz gr̄e quaz p̄m⁹ p̄dicauit. s. remissiōz pcōz. ⁊ gr̄e col latōz. Et mirati sūt vniuersi sup ꝓuenietia ⁊ ꝓ cordantia int̄ pr̄ez ⁊ mr̄ez de noīe pueri. scu de ī positōe noīs hmōi. Et tūc aptū ē os zacharie ⁊ resoluta ē līgua ei⁹. qz quā vīxerat incredulī= tas. fides soluit. Per ꝓfessiōz ei fidei ī scptō: quā ūbis facē non potærat: meruit liberari. sic ppter ūbū dubitatōis demeruerat ligari. Quo facto gr̄a noui testamīti rebata. i. manifestata oñdit̄ eē Et loq̄bat̄ bñdicēs deuz ꝑ bñficijs ostēdis ēca eū Nec mirū si loq̄bat̄. qz prior su⁹. s. de⁹. dederat ei bñdictē. ⁊ iō bñdixit deū sm illud. Bñdictē sa= cerdotes domi dño. Et fact⁹ ē timor magn⁹ sup oīs vicīos eoz. tīor. s. admiratōnis. de his que facta sūt ī ortu iohis. sz de partu senis et steri lis: de impositōe noīs singl'aris: de miraculosa restitutōe locutōis. vel tīor punitōis. qz videntes viz religiosū. ppt̄ hesitatōz sic punitū. timebāt sibi oēs: scientes q̄ nō eēt tutū offendē deuz. Et sup oīa mōtana iudee circūcirca diuulgabant oīa ūba hec. s. p̄dicta mirabilia. Et posuert oēs q̄ audierāt. ī corde suo. s. miracl'a q̄ facta fuerāt cōsiderantes. ⁊ euētū rei tacitē pstolantes: dicē tes. s. intr̄ se. Quis et qual' putas puer iste erit: q. d. valde magn⁹ ⁊ laudabil' erit. Nec mir̄ q̄ ita q̄rebāt de puero. etenī man⁹ domī. i. potestas di= uina et virtus dei opatiua erat cū illo. s. iohe in mirabilibz circa eū factis: ex q̄bus ratōabiliter concludebat̄ magnitudo pueri. futura corā deo Et zacharias īplet⁹ ē spūscō. et ꝓphetizās cāti= cū diuine laudis fecit domīo: dicēs. Bñdict⁹ dñs deus isrl' qr̄. p totū. Magna ē largitas dīne pi etatis ⁊ muneris ei⁹. si pmpti ⁊ pati ad accipiē dū sim⁹. Nā ecce loq̄la. q̄ sola ablata est diffiden ti. cū spiritu prophetie ē restituta credenti. ⁊ u= bi habūdauit delictū sup habūdauit ⁊ gr̄a. et ita frequēter ampli⁹ reddit dñs q̄ sustulerit. q̄ etiā q̄s sanauit ī corpe. hos etiā in anima sanauit. Elñ Ambro. Elide q̄ bonus de⁹. et facilis indulgē peccatis. nō solū ablata restituit. sed etiā insp ta cōcedit. Ille dudū mut⁹ ppbetat. Hec em̄ gr̄a dei maxīa q̄ eū q̄ negauerat cōfitet̄. Neo q̄ diffi dat. nemo vet̄z conscius delictoz. premia diui na despet. Nouit deus mutare sentētiā. si tu no ueris emēdare delictū. Hec Ambro. Maria ūo tandē valefaciēs elyzabeth ⁊ zacharie. ac bñdi= cēs iohi. rdyt ad domū hitatōis sue ī nazareth:

pplew tñ p:ius o:tu p̄cursoris. put opinio magis coīs tenet. Per hoc aī q̄ pacto obseq̄o. post ptū cogīte sue rediit ī domū suā. oñdit q̄ ihonestū sit. morari sine officio ī domo aliena. Libz nūc ītueri quātas tūc zacharias. quātas et elizabet lacrias fudeīt. qñ virgo maria iñ receslit qñ mūdi gaudiū ꝛ stella maris ī domū suā fuersa ē. Johēs q̄z ī e⁹ discessu nō pauꝛ doluit. q̄ ī illi⁹ aduētu tāto gaudio exultauit. In reuersiōe aī marie. pauptatē e⁹ ad mēoriam reuocare stude. Redijt ad domuz. ī q̄ nec panē nec vinū nec alia nccīa erat iuenīa. Dixit q̄i tribo mīsibo apō illos. fortē opulētez. nūc aī redijt ad pauptatē suaz: vt ꝓpꝛijs maibo laborādo victū ꝓcuēt. Cōpatē ḡ sioi: ꝛ ī amoꝛē pauptatis accēdē. Puer aī iohēs creīcebat q̄tū ad augmītū coꝛpis ꝛ ꝓforta bat spū q̄tū ad augmītū gre ꝛ ūtutis: q̄z ꝑm creīmītū coꝛpis creīcebat ꝑ augmītū ūtutis. cazo ei ē ifirma: ꝛ iō spū ꝓmptoē ꝓfortāda. Et erat q̄ntū ad pfectōz ꝓuersatōis ī deptis locis. oꝛōi ꝛ pœm platōi aptis. ibi. n. hītauit a septīo anno etatis sue vsq̄ īdiē oñsiōis sue ad isrl̄. i. donec placuit deo. ipm isrl̄itico ꝓl̄o demīare. s. qñ veīt trāsioz danē p̄dicās baptismū pnie. qđ factū ē āno. xv ītij tiberij cesaris. tūc. n. exijt ō deptis ad p̄dicā dū ꝓl̄is. Cōsidera ī p̄missis magnificētiā iohānis: ꝛ ī ml̄tis alijs q̄ de eo fpiūt̄ ꝓuilegijs. Oīo.

Sancte iohēs baptista. tu p̄⁹ plen⁹ deo. q̄ nat⁹ ex vtero. p̄⁹ noscēs deū q̄ not⁹ ī mūdo: ad te dñe quē grā fecit tā amicū dei. fugio anꝛi⁹ quē iiq̄tas fecit tā reū dei. memīto ḡ dñe. vt sic grā dei te sic sbliauit: sic miscōia tua erigat. quz culpa sua sic būiliauit. me. n. iiq̄tas mea talē fecit. te aūt talē. nō tu sz gra dei tecuz Obtine q̄so mihi miso: vt sic ī p̄mo aduentu nri saluatoꝛis magd gaudio exultasti sic ꝛ ego ī scdo aduētu e⁹ méar gaudē. ꝛ cū sctis gl̄a exultare Amē. De genealogia saluatoꝛis. Ca. VII.

Dēscpto igr̄ oꝛtu p̄cursoꝛis ꝓnter seq̄t̄ genealogia saluatoꝛis. q̄z hec e⁹ oꝛtū p̄cedit. dō q̄ matb. sic dic. lib genēatōis. s. tpal̄ ihu xp̄i. i. saluatoꝛis uncti. filij dō filij abrahā. hic. s. ē q̄ seq̄t̄. matb. liber dict⁹ ē liber generatōis. q̄z scp̄sit hebraȳce. ꝓ suetudo aūt hebꝛeoꝛū ē libros ab eorū p̄ncipijs seu ab eo de q̄ tractaī ī p̄ncipio denominare. ꝛ iō a xp̄i genealogia euāgeliū suuz denoīat seu ītitulat. q̄z ab ea ip̄m icipit ꝛ ichoat. Prepolsuit aūt ꝛplogo istos duos. s. dō ꝛ abrahā. poti⁹ q̄ alios ꝛ boꝝ duoꝝ filiⁿ spēal̄r dr̄ xp̄c. q̄z vn⁹ ier p̄riarchas. alī ier r̄ges fuit p̄ncipal̄. ꝛ bis duobo solū ī vetꝛi testamīto facta ē exp̄ssa pmissio ō xp̄o ex eis nasciō: ꝛ vt digtas sacdotal̄ ex abraā et regal̄ ex dō. origīali iure oñdēī ī xp̄o. Prepolsuit ō dō abrahe. cū ecōuerso eet q̄tū ad tps: q̄z dignitas regni maioꝛē q̄ p̄ozitas tpis. ꝛ q̄z dō p fūd⁹ fuit pcōꝛiō vt ex sola miscōia xp̄c natus oñdaī. pcōꝛ iusto ꝓpōiī. ꝛ q̄z euidēti⁹ et sepi⁹ et firmi⁹ pmissio facta ē dō. ꝛ ne ordo genealogȳe cbaꝛeī. q̄z finis clausule vni⁹ ē p̄ncipiū alci⁹. vñ

icipiēs genealogȳā: sbiūgit. Abraā genuit ysaac ꝛc̄. vsq̄ ad ioseph descentēdo. Que generatōnes narrāt ꝓpter illā q̄ maria genuit ihm. q̄ vocaī xp̄c. de q̄ dicet ī scr⁹. Et iō dicit liber generatōis singl̄aritēr: q̄z q̄uis ml̄e generatōnes p ordinē r̄plicēt. vni⁹ tñ. s. ihu xp̄i generatō q̄rit. ꝓpter quā cetē hic ducūt. q̄ dr̄ ihs quo ad dinā ꝛ xp̄c quo ad būanā naturā. Elī nom̄ ihu ē nomē ꝑpriū. sz nom̄ xp̄i ē nom̄ ꝛē. et nom̄ ihu ē nomē gl̄e. sz nom̄ xp̄i ē nom̄ gr̄e. Cōsiderādū aī q̄ mathe⁹ descēdēdo texit generatōez xp̄i. q̄z agit ō būanitate q̄ xp̄c ad nos descēdit: ꝛ assūptōz ī firmitatis nr̄e a deo oñdit. Elī ꝛ ab abraā icipit oñdēs modū q̄lr̄ de⁹ venit ī mūdū. carnē a p̄ribo descēdēte assumēdo. ꝛ procedit vsq̄ ad ioseph viruz marie: de q̄ sola virgīe nat⁹ ē ihs material̄r. q̄z de p̄re eēntial̄r. Ecōtrio aī lucas describit eū descē dēdo. q̄z filios gr̄e ꝑ xp̄m ad r̄gnū ascēdē oñdit: ꝛ r̄ductōez būane nat̄e ī deū descībit. Elī ꝛ a baptismo vbi filij gr̄e fiūt icipit. ꝛ vsq̄ ad adā procedit: q̄z spūal̄ generatō oēs q̄ volūt ī xp̄o filij dei fiēi ꝓphēdit. Et aūt hīc hȳla. gradū quē mat. ī oꝛdie r̄gie successiōis ebdēat. lucas ī sacdotali oꝛigīe ꝓputat: quē dū vterq̄z dinūerat. ꝓgnatōz ī dño. vtriusq̄z tribo vēq̄z fcat: atz ita suis q̄z ptibo dñi nr̄i ihu xp̄i. q̄ ē eter⁹ rex ꝛ sacdos. etiā ī carnali ortu. vtriusq̄z genēis gl̄az ꝓbauer̄t. Dec hȳla. Elī et Aug. Sol⁹ aūt tūc vngebaī rex ꝛ sacdos. ꝛ ī his duabo p̄sōis p̄figurabaī vn⁹ rex ꝛ sacdos. vtroq̄z munē vn⁹ xp̄c regēs ꝛ interpellās ꝑ nob faciēsq̄z nos mēbra sua: vt ī illo et nos xp̄i eēm⁹. Incipiēs itaq̄z matb. ab abraā ꝛ p iude lineā veniēs ad dō primū regē ī ēbu iuda totā sibi succedētiū genealogȳā vsq̄ ad ioseph ex ordine texit: vt saluatorē nr̄m ex sēe abrae q̄ p̄cipal̄ fuit inē p̄riarchas: ꝛ de pgēie dō q̄ p̄cipal̄ fuit inē r̄ges. ꝛ de ēbu iuda q̄ inē ēbo principal̄ fuit. ꝑm carnē descēdisse oñdat. Nā ꝛ abrahe ꝛ dō xp̄c dñs fuerat pmissus. ꝛ q̄ de ēbu iuda origīnē ducēt fuerat ꝓphetatū. Describīt aūt hic genēatō xp̄i. ꝑ tres quatordenas generatiōnū. quoꝝ aliq̄ fuerūt añ legez. ꝛ alique tpe legis et vltima. s. xp̄i generatō tpe gr̄e. qđ incepit abe⁹ ꝓceptōe. Et ꝑ hoc significaī: q̄ aliq̄ istis ēbo tē pibo saluati sūt ꝑ fidē xp̄i. Ite ꝑm Crisō. Cōpletis ter q̄tuordecī generatōibo. mutat⁹ est in iudeis hominū stat⁹. ab abrahaz. n. vsq̄ ad dō fuer̄t sub iudicibo. a dauid vsq̄ ad trāsmigratōz sub r̄gib⁹. a trāsmigratōe vsq̄ ad xp̄m sub pōtificib⁹ oñdit ꝑ hoc q̄ sicut ꝓpletis ter quatuordecī generatōib⁹. mutat⁹ē hominū stat⁹: sic a xp̄o hominum stat⁹ mutat⁹ē vt ipe sit iudex. rex ꝛ pontifex. Ite ꝑ hoc significaī q̄ ī xp̄o ꝓsumaī obediētia decalogi et veritas euāgelij in fide ēnitatis. in qua dedit nob potestatē filios dei fieri. et q̄ ꝑ isto⁹ obstuatōez xp̄c qui ē sol iustīcie: oriē in nobis ꝑ spūalē illuminatōem. Ite tres quaī dene faciūt. xlij. generatōes. ꝑ quas puenim⁹ ad xp̄m qui pmissus est nobis in p̄miū. sicut filij israbel ꝑ. xlij. mānsiones venerūt ad terrā sibi promissaz. Per bas tres quatordenas notaī tris

æmpora.añ legē.sub lege.et tps grē. Pria qua ærdena ē ab abraaz vsq; ad dō iclusiue. Scda a dō vsq; ad trāsmigōz babilōis. ēcia a trāsmigōe babilōis vsq; ad xpm. Pria ptiet pīaꝛchas Scda rges. Tercia duces. In pma ponūt pmo nati añ igressū egipti. ibi iudas aī. Scdo nati i egipto ibi. phares aī. Tercō nati p̄egressū. ibi. naasō aī. Pria q̄ærdena sigt genēatōz xpi p grāz i aīa penitētie. Scda i aīa pficiētie. Tercia i aīa pfecta. Generatō xpi spūal' i aīa penitētie oñdit̄ fm tres gd̄os pñie. Prim⁹ eī i inchoatōne. Scds i pgressu. Terci⁹ i psumatōe. In ichoatōe pñie iplicāt tria. s. pcedētia. pstitutētia q pfuantia pñiaz. Precedētia sūt duo. s. fides bōitatis dīne. q̄ p abraā. spes venie q̄ p ysaac. Cōstitutētia sūt tria. ptritō i q̄ ē lucta dērstando pctm p̄⁹ amatū. q̄ p iacob. Cōfessio q̄ p iudā. satisfactō q̄ p fīes e⁹. Cōfuātia sūt tria. tīoꝛ offēse. q̄ p phares q̄ dī diuisio. Amoꝛ glie. q̄ p zarā. q̄ dī oriēs. Doꝛ oꝛ gehēne q̄ p esrō q̄ dī sagitta. Seq̄t spūal' genēatō xpi i aīa. i pgressu pñie. q̄ ptiet. iij. genēatōes. fm. iij. expediētia pgressu. Primū ē electō boni a malo. q̄ p arā q̄ dī elect⁹. Scdm est volūtas pfecta i bona exeq̄ndo. q̄ p āminadab. q̄ dī spōtane⁹. Terciū ē prudētia discernendi iuāas a nociuo. q̄ p naasō q̄ dī ꝑpētin⁹. Quartuz ē sēl⁹ gaudij i pplacētio. q̄ p salomō. q̄ dī sēsibil'

Sbseqūt ēcia genēatō xpi i psumatōe pnie. ad quā pcurrūt. iij. generatōes fm. iij. ibi expediētia. Primū ē robur pt̄ ēptatōes culpe. qđ sigt̄ficat̄ p boos i q̄ robur. scdm ē fuit⁹ ad opatōes gie. q̄ significat̄ p obed. q̄ dī fuiēs. Terciū ē cōstātia pt̄ psecutōes pene. qđ dsigt̄ ysse. i. isule libāi. isula ei q̄tit̄ vndis. Quartū ē fortitudo fiāt̄ pseuerātie. qđ sigt̄ dō. i. māufortis. Deiñ ici pit scda q̄ærdena. i q̄ sigt̄ generatō xpi spūal' in aīa pficiētie. q hoc fm. iij. gd̄⁹. Quorū p̄m⁹ est i volūtate bonoꝝ. Scds i dcliatōe maloꝝ. Terci⁹ i ope mādatoꝝ. Quart⁹ i ipletōne consilioꝝ.

Ad p̄mū gd̄ū ptinent tria. q̄tuor cordis ad boīez ip̄m. quā dsigt̄ salomō. i. pacific⁹. Latitudo caritatis ad primū quā dsigt̄ roboā. i. latitudo pli. Subiectō volūtatis ad dēū. quā dsigt̄ abya. pr̄ dns. i q̄ amoris q tīoris subiectō itelligē Ad scdm gd̄ū q ē pfect⁹ i dcliatōe maloꝝ ptinēt sil'r tria. Elitatō scādali qđ sigt̄ aza. i. volens. Elitatō p̄ui iudicij qđ sigt̄ iosaphat. i. iudicās. Elitatō pcēpt⁹ primi. qđ sigt̄ iorā. i. excels⁹ Per primū signat̄ vitatō mali i effectu. p scdm in cogitatu. p tercīū in affectu. Ad tercīū gd̄ū q ē pfectus i ope mādatoꝝ. ptinēt q̄tuor generatōes q; obseruāda sūt mādata. i statu aduersitatis q pspitatis. Ad statum aduersitatis ptinēt duo: fortitudo i aggrediēdo difficilia quā sigt̄ ozias. i. robust⁹ dñi vel fortitudo: patia i sustinēdo aduersa. quā sigt̄ yoathā. i. pfect⁹. q; patia op⁹ pfectū bz. Ad statū pspitatis ptinēt duo continētia a delectādo in bono ꝑmutabili quā sigt̄ achaz. i. ptinēs. ꝑfortatō i bono icōmutabili. qđ sigt̄ ezechias. i. ꝑfortauit me dns. Ad q; tū gd̄ū q ē pfect⁹ i adipletō ꝑciliorū ꝑcurrt. iij. pmū ē obliuio ēreoꝝ b⁹mōi quā sigt̄ manasses .i. obliuio. scdm ē susceptō iugi dñi. q̄i spūal' nutrimēti. quā sigt̄ amō. i. nutrit⁹. Eñ ait alubi. venite ad me oēs q laboratis. q ego rficiā vos. Ecciū ē dcuotō rspcū pñtis méiti. quā sigt̄ yosias. i. icēsū dñi. q̄rtū ē ꝑpatō rspcū futuri pmij quā sigt̄ iechonias. i. ꝑpatō. Eltio incipit ter cia q̄tordena. q̄ sigt̄ generatōz xpi. p grāz in aīa pfecta fm q̄tuor grad⁹. Prim⁹ attēditur quantum ad pfectōnem religioso. scds plato. tercius actiuo. quart⁹ respōdens cōmuniter oñi bo. s. pseuerātiū Post trāsmigratōnez babilonis. id est post trāsitū a statu impfectōnis sequitur pfectō religioso. Ad quā ptinent tria obdiētia pmpta. quā signat iechonias. id ē ꝑparatio. pauꝑtas volūtaria. que nihil aliud q̄ dēus querit. quaz signat salathiel. id ē petitō mea dēus. regularis disciplina. quā signat zorobabel. id est magister ꝑfusionis. qr disciplinat ꝑfusionē peccati Ad pfectōnem plato ptinēt quatuor. sc̄z paterna solicitudo ad subditos. qđ sigt̄ abiud. i. pat̄r me⁹ iste: doctria excitās pigros. qđ sigt̄ elyachī. i. resuscitās: scia impitis ꝑsulēs qđ signat azor. id est videns lumē: sanctitas vite alios informans. quod sigt̄ zadoch. id ē iust⁹

Ad pfectōem actiuoꝝ ptinēt quatuor. sc̄z pfectō caritatis ad ꝓximos qđ signat achim. id est frat̄r me⁹: pfectō amoris ad dēū. qđ sigt̄ elyud id est dē⁹ me⁹: pfectō fiducie i dēū i aduersis: qđ sigt̄ eleazar. i. dēus meus adiutor: pfectō humilitatis in psperis. vt oñia reputēt̄ dona dei. qđ signat mathan. i. donū. Ad pfectōem vo cōmunē pseuerātiū ptinēt tria. s. suppliātatō vicōꝝ qđ signat iacob. i. supplātatoꝝ: cōtinu⁹ pfect⁹ virtutū. quez sigt̄ ioseph. i. accrescēs: ꝑstātia fidei immobil'. qđ signat̄ in hoc q dicit̄ vir marie. q ītērptat̄ stella maris: que est pol⁹ q nō mouet̄. hec ei tria sūt necessaria pseuerātie. Per hos aī ꝓbictos oñs figurat̄ xp̄c: qr ei cōueniūt res int̄ ptatōnū noīa ꝓbictoꝝ. Cōsidera h̄ pgenitores dñi. qr de exiguis et pctōribus non dedignatus est nasci: et noli i pgenitoribo gl'ari. Neq; em̄ in his neq; qđ ampli⁹ est i virtutibo et operibo gloriari debem⁹: ne hoꝝ mercedē i aliq̄ minuam⁹. vel etiaz in tuo ꝓdamus. Unde Crisō. Dic refulget dignitas xpi. nō qr magnos pgenitores habeat ac potentes: sed qr exiguos ac viles. Sbli miū. n. illa maria q admirabil' gl'a ē: humiliari sponte submissi⁹. Sicut ei admirabil' iudicat̄ nō qr mortu⁹ tm̄ est. Ex qr etiā crucifix⁹ est q sepult⁹: sic etiā i generatōne illius dici potest. qr nō solū qr suscepit carnē q hō fact⁹ ē. admiratōe sit dign⁹: sed qr etiā tales pgenitores habere dignat⁹ est. nihil de nr̄is vilitatibo erubescens. p ista ꝑculbubio docēs vt nos q̄z nūq̄ ō vicijs erubescam⁹ parētū: sz vnū illō q̄ram⁹ sp nobilitari ppriaꝝ honore vtutū. Nō est oñino. nō ē nec ō vtute nec de vicio parentū: aut laudāb⁹ aliquis aut culpābus: nemo inde vere. aut obscur⁹ aut clarus est. Immo vt cōsiderāti⁹ aliq̄d dicam⁹. ne scio quō magis ille resplēdet: qui ex parentibo a

ōtutē p̄s alienis exñs. ip̄e tñ fuerit de ōtutē mirabil'. Null' igit̄ ī supbiā ō gl'a eleuet̄ p̄ntū. sz p̄ sideras p̄genitores dñi. oēz euacuet q̄ p̄mat mētis tūorē: q̄ de sol' ōtutibo gl'iet̄. Quīimo ne de istis q̄dē. Sic ei etiā phariseꝰ publicano detерio effectꝰ ē. Noli igr̄ ip̄e tuop̄ corrūpe fructꝰ laborp̄ q̄ noli sudoes tuos iuanū effūdē. noli cursū inanē dirigē: pꝰ mille ecuitꝰ. mercedez laboris euacuas. Nouit. n. dñs tuꝰ. q̄ q̄dē mlto de melioꝰ. tuarū merita ōtutū. nō igr̄ ī supbiā tūescamꝰ. sz dicamꝰ nosmetipsos iutiles: vt ī p̄tē vtiliū trāseamꝰ. Si. n. laudādū de eē dixeis r̄ probo efficieris etiā si fueras añ laudabil'. Si ō iutilē de fateis factꝰ es vtil'. etiā si añ r̄ probo fueis. ꝓpter q̄d nca ria nob ē p̄terita p̄ obliuio ōtutū. Stabilissimū em̄ erariū ōtutū ē obliuio ōtutū. Itaq̄ si eas in mēoria q̄i venales assidue portem̄: az mamꝰ hostē. irritamꝰ iimicū: et dolosū iuitamꝰ ad furtū. Si ō nēo alter hec sciēit. nisi quē nulla occl'ta p̄nt latē: tuto ī loco p̄ciosa ꝓsistēt. Neq̄q̄ igitur hmōi bōa freq̄ntez euētiles ne q̄s fortе ea diripiat. q̄d etiā phariseꝰ passꝰ ē ī ligua illa ecūferens vñ ea q̄ dyabolꝰ rapuit. Caueāmꝰ igr̄ de nobmetipsis dicē aliq̄d gl'ose. hoc ei nos q̄ boibo odibiles q̄ deo abhoiabiles facit. Et idēco quāto maiora feceriꝰ. tāto de nob mīora dicāmꝰ. hoc. n. mō maximā q̄ apud deū et corā homibo gl'az ꝓseq̄mur. nec solū gl'az apd̄ deū: sz etiā mercedē retributō nēq̄ pleissimā. Qñ. n. aliq̄ sc̄a fecerimꝰ bēmꝰ p culdubio debitorē. qñ ō nihil nos arbitramur opatos. āpliꝰ etiā de tali mēmur affectu. quā p̄pter opa ipa q̄ faciꝰ. Itaq̄ ōtutum oim merita bonū humilitatis erupat: q̄ si ñ assit. nec ille potе r̄t eē laudabiles. Itaq̄ si bōa tua magꝝ vis facē noli illa putaē magꝝ: al'r magꝝ eē ñ p̄nt. Sic em̄ cēturio ait. ñ sū dignꝰ vt ītres sub tec. me. q̄ propterea dignꝰ effectꝰ ē supp̄ oēs tūc iudeos mirabil'. Sic etiā paulꝰ ait. ñ sū dignꝰ apl's vocari. q̄ oim p̄mꝰ effectꝰ ē. Sic q̄ iohes. ñ sū inq̄t ȳ dōneꝰ vt soluā corrigiā calciamēti eiꝰ: et idcirco amicꝰ factꝰ ē spōsi. et manū quā idignā dixit calciamētis. hāc xp̄c sup caput attrit suū. Sic etiā petrꝰ ait. exi a me dñe qm̄ hō pctōr sum. et p̄pterea factꝰ ē fūdam̄tū eccl'e. Nihil. n. ita ē amicū deo. vt si se aliq̄s mīmū ac humilē r̄putz. Que ōtꝰ ñ aliūde magis aut orit aut nutrit. q̄ si nūq̄ animꝰ a p̄uctōe. q̄ sui discussiōe discedat. Qui ei humiliat corde atq̄ p̄teritē. nō offēt ī gl'az. ñ ī iui die liorē. ñ iracundie furore verabit̄. ñ aliquā aliā suscipiet passiōz. discite. n. inq̄t a me. q̄r mitis sū q̄ huil' corde. q̄ iuenietis requiē aīabo vīs Et g̃ hic q̄ ibi req̄e multa p̄fruamur. humilitatez mrez bonop̄ nr̄is peitꝰ iseramꝰ aīabo. Sic. n. et istiꝰ vitе pelagꝰ siue fluctibꝰ trāsire potezimꝰ. q̄ ad trāq̄llissimū illū enauigare portū. hec Crisо.

DOmine ihu xp̄e spes q̄ fiducia nrā. mēor esto q̄ p redēptōne nrā suscepisti. mēor esto. q̄ creator oim suscepтōe nr̄e nature ꝓsci. fieri dign̄es figmēti nr̄i. Eleisti dñe ꝓpter pctōres vt oim pcā deles. Quid tibi r̄tribui. q̄d p̄ hoc digne p̄t agi. de laudo. tibi totis viscerib̄

grās ago. p̄ imēsis bñficijs tuis q̄bus hūano generi p̄dito subueisti: q̄ p̄cor te pijssime dñe: vt q̄ sic p̄ nob flexꝰ es: vt hō fieri dignereris: ñ ī nobis patiaris p̄ié q̄d decreuisti miseratꝰ assuere. q̄ fac me tibi gratā et debitā fructuē exhibē Amē.

De eo q̄ ioseph voluit dimittere mariā cognōdit euāglio. Cū eēt despō. ma. mr̄ dñi. Ca. VIII.

ET q̄r in p̄missa xp̄i genealogia Mathe' oñdit verā eꝰ hūanitatē. ꝓñter nūc oñdit eꝰ dīnitatē p̄ modū ꝓceptōis eiꝰ mirabilē: dicēs. Xp̄i aē generatō sic erat. q. d. Nō credaē q̄ deꝰ sit genitꝰ ex cōmixtōe maris q̄ femie. sic p̄cedētes: sed potiꝰ mō mirabili q̄ seq̄t̄. Cū ei eēt despōsata maria ioseph. q̄ ipa de elizabeth ad domū suā ī Nazareth redisset tāt̄ ioseph a iudea ī galileā ueiens. q̄ despōsatā sibi ī domū suā ducē volēs añq̄ cōuenirēt. i. añq̄ nuptiap̄ solēnia celebrarēt nō q̄ postea cōuenerit. sz oñdit p̄imū tp̄s nuptiap̄ solennijs. et ē tropꝰ loquendi huic silīs ātеq̄ penitеret. mortе p̄uentꝰ ē. nō q̄ postea peniteuerit. Vel añq̄ cōuenirent cōmuni habitatōi. id ē añq̄ simul ī vna domo hītarēt. nōdū em̄ cōuenerāt. nōdū simul hītabāt: ille ī sua. et illa ad huc ī sua domo mānebat. q̄r licitū non erat apud iudeos. q̄ spōsus q̄ spōsa absq̄ nuptiap̄ celebratōe. simul cōuenirēt vel hītarēt. iuenta et visa ē maria a ioseph ī vtero hñs et gestāda. Sz q̄d se q̄t̄. nō inuenit nec agnouit mānifeste. s. hoc eē ō spūssācti opatōe. Perpēdēs igit̄ hoc et ignorās tāti secretū misterij. dolebat q̄ t̄babaē. ac nolēs eā traducere ī publicū. i. diuulgare et diffamaē. ne. s. tanq̄ adultera lapidarеt̄. Vel nolens eā tducē in domū suā. ad cohabitatōz assiduā. q̄r p̄pter misterij ōtutē quā nesciebat. se indignū ad eiꝰ consortiuz estimabat. voluit occultе eam dimittere p̄ntib̄ a quib̄ eā acceрat. Legerat enim egredietur virga de radice ȳesse. vñ nouerat mariaz duxisse originē. et legerat etiā. ecce vgo ꝓcipiet. et hec de ea credebat: p̄sertī q̄r post ꝓceptōz facies eiꝰ ita resplēduit dīnitatе. vt ꝓpter coruscatōz vir eā ireuerberatis ocul'. et nō cū tiore possz itueri. Iōq̄ voluit se añ tāt̄ grāz huiliaē idignū se r̄putās. tāte vgis cohitatōe. Vñ Dicero. Hoc testionīū marie ē. q̄ ioseph sciēs illiꝰ castitatе q̄ admirās q̄d euenerat celat silētō. cꝰ misteriū nesciebat. Vñ et Crisо. O iestimabil' laus marie. magis credebat ioseph castitati eꝰ q̄ vtero q̄ plgr̄e q̄ naturе. Cōceptōz videbat q̄ fornicatōz suspicari ñ potat. Possibiliꝰ ei credebat vginē sine viro posse cōcipe. q̄ mariā posse peccare. hec Crisо. Et nec maria p̄trāsiuit absq̄ t̄bulatōe ppēdebat ei q̄ videbat ioseph t̄batū. et ō hoc ipa t̄babat nō modicū. Humil'r tamē tacebat. q̄ occultabat donū dei: volēs potiꝰ vilis et mala reputari. q̄ ipsum donū ppalare. et de se aliq̄d loq̄. quod ad iactāti ā putaret̄ p̄tinere. Rogabat aē dominū vt ipsa dignaret̄ remedium apponere. et hanc sibi et viro tribulatōz auferre. Videns q̄ magna tribulatō et anxietas eis erat. et quō

dñs suos tribulatõnibꝫ vexari et tẽptari ad ipoꝝ coronã ꝓmittit. Sz tandez dñs vtriqꝫ ꝓuidit. Joseph eñ de dimissione marie cogitãtæ ꝙ deliberantæ. vbi habes argumentũ: diu delibe randũ esse ĩ incertis ꝙ dubijs. ne peccet temeri tatæ leuitatis: misit dñs angelũ suũ sez Gabriel. ſm Augustinũ. Et hoc facit triplici ratõe ſm Chrisostomũ. Primo ne iust⁹ homo facerz rem iniustã iusto ꝓpositꝫ: scdo ꝓpter honorẽ matris. scz ne dimissa notaret turpi suspitõne. tertio vt intelligẽs Joseph causã ꝓceptõis: reuerẽtius se hꝫret cũ virgine. quarto ſm glosã ne vlterius ꝓmeret dubietas quẽ ꝓmẽbabat eqtas. Cui. s. ioseph apparuit angel⁹ in sõnis. nõ manifesta visiõe: qz ipe dubietatæ aĩmi ꝓmebat. velut sõno infidelitatis: ꝙ dixit ei. Joseph fili dõ. ꝓ qõ ſm Chrisosto. reducit eũ in meoriã ꝓmissionis factæ dauid de ipo xpo. q̃si diceret ſm glo. recognosce ꝓmissionẽ factã dauid. de cui⁹ stirpe tu es ꝙ maria: ꝙ vidæ impletũ ĩ ea. noli timẽ accipe ꝙ domi retinere Mariã in ꝓiugem tuã: ñ ad carnalẽ copulã: sz ad cohabitatõem cũ ea ꝙ ministratõem deuotã. necnõ affectu ꝙ copulatõne aĩmoꝝ: qõ est vere coniugez. Exemplo q̃ Marie liquet fideles ꝓiugatos. seruato pari cõsensu. in cõtinentia posse ꝓmanere. cõiugiũqꝫ posse vocari. nõ ꝓmixto corꝑis sexu. sz custodito mẽtis affectu. Eñ ꝙ Joseph vir Marie dicit: qz vez cõiugiũ est. vbi amoris affect⁹ seruat. et etiã ĩ Maria fruct⁹ nuptiaꝝ inuenit. Quasi diceret angel⁹. Ne suspiceris: q̃ hic intæruenerit hũana ꝓceptio. Qõ etiã in ea natũ est. i. conceptũ. de spũsancto ẽ. i. virtutæ spũssancti ẽ factũ In ea q̃ppe nasci. ẽ cõcipi: sz de ea nasci ẽ in lucem ꝓferri. Et ſm hoc dr̃ q̃ duplex ẽ natiuitas scz in vtero ꝙ ex vtero. Nascimur eñ in vtero. cũ ꝓcipimur: sz ex vtero cũ in lucẽ educimur. Hic q̃ ponit explicita reuelatio. facta ipsi Joseph ab angelo. Antea eñ nouerat iplicitæ. qõ dam diuinũ esse ĩ virginis ꝓceptu. vt supꝫ est dictum. explicitæ tñ nesciũt factũ. ꝙ ꝓceptõis modum seu misteriũ: ꝙ iõ hec explicitæ sibi reuelãtur ꝓ angelũ. Pariet aũt filiũ. qñ scz erit natiuitas ex vtero quẽ ipa sicut stella lucem. sicut virga florẽ. sicut terra germẽ. pitura erat: ꝙ vocabis nomen ei⁹ ihm. i. saluatorẽ. Ipe eñ saluũ faciet ꝓp̃lm suũ a peccatis eoꝝ. qõ nõ est modicũ: qz nulla seruit⁹ miseriorꝫ: q̃ seruire pc̃tis. et hoc ꝓpter vilitatẽ ipsoꝝ. Ubi oñdit angelus eũ verũ boẽm in partu virginis: ꝙ verũ deũ in salutæ ꝓp̃li a peccatis: qz nullus ꝑt saluare a peccatis nisi sol⁹ deus. De hoc lati⁹ videre poteris supꝫ de ꝓceptõne saluatoris. Joseph igit̃ certificatus de ꝓceptõne ꝙ virginitatæ Marie. exurgens a somno dubietatis. ꝙ ad mandatũ angeli accipiens sponsã in ꝓiugem. i. ad nomen cõiugis ꝙ vxoris. cũ virgine virgo ꝑmãsit. ꝙ ei obsequiose tanq̃ dñe ministrauit. Hinc habem⁹ argumentũ. q̃ quicqd a deo monemur: statim facere debem⁹. Ergo si vouisti deo aliqd. statim si potes ꝓsolue. si nõ potes. q̃cito facultatẽ habebis. statim implere teneberis. Vota etiã q̃ sine expssione certi tpis sunt facta: statim sunt adimplenda. Ubi Chrisosto. Joseph ꝓ angeluz de sacramento misterij celestis instruit. monitis angeli letus obtpat: gaudẽs diuina iussa ꝓsequit. Suscipit sanctã Mariã. ꝙ votis exultãtibus gloriat: qz tantæ maiestatis virginẽ matrẽ: ꝓiugem dici ab angelo merek audire. Dec Chrisostom⁹. Per Joseph cogitantẽ dimittere Mariã. q̃ certificatus de misterio ꝓ angelũ. accepit eã vt dñam: significat hõ dubitans ĩ fide vel moribꝫ: qui ꝓ ꝓdicatorẽ vel cõfessorez bonũ solidat in istis. ꝙ subicit se monitõnibꝫ ipsius.

Et nõ cognouit id est nõ agnouit eã: donec pepit filiũ suũ primogenitũ: qz eo nato dignitatẽ ei⁹ maxime agnouit. Ubi Chrisosto⁹. Ubere nõ cognouit eã añ. cui⁹ fuerat dignitatis: sz p⁹ q̃ pepit tunc cognouit eã: qz speciosior ꝙ dignior facta fuerat q̃ tot⁹ mũdus: qz quẽ totus mũdus capere nõ poterat: ĩ angusto cubiculo vteri sui sola suscepit. Uel nõ cognoscebat eã ope cõiugali. ꝓpter ea q̃ dixerat. donec ꝓ ecno sumẽdo id est nũq̃. vt ꝑ qui tpis significatõem. oñe tẽpus significatũ accipiat. Est enim hec dictio donec. qñqꝫ significatiua determiati tpis. q̃ trãsacto fit aliquid. sicut dicit. iste nõ comedit. donec esset hora sexta: qua cõpleta comedit. Qñqꝫ est affirmatiua omniũ tpm. ꝙ accipit ꝓ semp vt ibi. sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos scabellũ pedũ tuoꝝ. id est semp sede a dextris meis. Qñqꝫ est abnegatiua oim tpm. ꝙ accipit ꝓ nunq̃. vt hic inꝓpositꝫ. Si eñ eã nõ cognouit ante partũ: multomagis nõ cognouit eã post partũ. visis videlicz tot signis ꝙ miraculis in natiuitatæ ꝙ post natiuitatẽ dñi: cognoscẽs deum esse q̃ natus est. Aliqui exponũt hoc de cognitõne faciei: dicẽtes. q̃ ex pñtia xpi in vtero virginis. tanta erat claritas in facie eius. q̃ Joseph facie ad faciẽ eam videre nõ poterat. quã spũssanctus a ceptõne penit⁹ impleuerat. sicut dr̃ de claritatæ faciei Moysi. ex ꝓsortio ſmonis dñi: qz nõ poterãt intẽdere ĩ eã filij isrl̃. ꝙ iõ ioseph nõ cognoscebat facie ad faciem quã despõsauerat. donec vter⁹ euacuat⁹ eẽt. Remanet igr̃ ꝙ stat gaudens cũ sua bñdicta ꝓiuge ꝙ vlẽ q̃ dici possit eã casto diligit amore. ꝙ curã ipsi⁹ gerit fidelit̃. ꝙ dña cũ eo morat ꝓfitẽtur ꝙ sil̃ ĩ sua pauptatæ viuũt letãtur. Eñ tribulatõe cessãtæ rebijt magna ꝓsolatio. Sic ꝙ nobis ꝓtingẽt. si ĩ tribulatõnibꝫ patiam haberemus.

Stat etiã dñs Jhs more alioꝝ. vsqꝫ ad nouẽ mẽses ĩ vtero reclus⁹. vt boies q̃ ĩ miserijs mũdi vel inferni clausi erãt ab ꝓsortiũ nouẽ ordinũ angeloꝝ reduceret. Stat benigne. ac pacĩ ter sustinet ꝙ tps debitũ expectat. Cõpatere sibi q̃ ad tantã humilitatis ꝓfunditatẽ deuenit. Ml̃tũ debem⁹ hãc virtutẽ affectare. nec deberem⁹ ad elatõem vel nr̃i reputatõem vnq̃ intumescẽ qñ tantũ se voluit dñs maiestatis ĩclinare. Et qz de hoc solo bñfitio hui⁹ tam ꝓlixe reclusiõis nũq̃ ei digne satisfacẽ possum⁹. saltẽ corde. hoc

cognoscam⁹.⁊ grās eidē toto affectu agam⁹.q⁹ nos ex alijs assumē dignat⁹ē. vt vel hoc modicū repēdam⁹ eidē. q⁹ recluſi ſtem⁹ ad ſuū ſuitiū Ihū⁹ q̄p̄e bñfitiū ē hoc. nō nr̄m meritū.⁊ q̄dē bñfitiū ml'tū acceptabile.ac venerabile⁊ p̄ maximū. Nō ei ad penā: ſz ad cautelā ſum⁹ recluſi ⁊ i arce religiōis tutiſſima collocati: ad quā h⁹ mūdi neq̄ſſimi venenoſe ſagittē. vl' tumultuoſi maris p̄celle.niſi nr̄a temeritatē.nō p̄nt attingē. Conemur igr̄ toto poſſe.mētē recluſa⁊ abſtracta ab oīb⁹ caducis.eidē dño cordis puritatē vacare: q⁹ corpalis recluſio nihil aut p̄ſ ſine mētali videt̄ p̄deſſe. Vñ Aug⁹. Quid p̄deſt ſolitudo corp⁹is.ſi ſolitudo defuerit mētis. Et Greg⁹. q̄d p̄deſt corpe p̄uerſari i claustro.⁊ mētē vagari i ſcl'o. Conemur etiā i oīb⁹ ei grās agē.⁊ ex corde eū bñdicere. Nā hoc in ūtutib⁹ nobiliſſimū ē ⁊ corā deo ſplēdidiſſimū. vt hō in coactōe obediētie.i exilio.i paup̄tatē.in p̄ēptu.i infirmitatē.i multiplici mētis⁊ corp⁹is tribulatōe.velit: ſciat.⁊ poſſit deū laudare.⁊ ex corde bñdicē ac ei cū gaudio grās agē.deſideria ſurſū erigē.⁊ eū op⁹ib⁹ collaudare. Vñ Bern̄. Felix q̄ paſſiones corp⁹is ſui p̄ter iuſtitiā ordinat. vt q̄cq̄d paciat̄ p̄ter dei filiū paciat̄.q̄tēn⁹⁹ a corde tollat̄ murmutō.⁊ in ore ūſet̄ grār̄actō.⁊ vox laudis. Hec Bern̄. Qui em̄ bñ attēderet.q⁹ diligentib⁹ deū oīa coop̄ant̄ in bonū.ad magnā aīmi quietē p̄ueniret.ita q⁹ i eo locū hr̄et. q̄d ſapiēs ait.nō cōtriſtabit iuſtū q̄cq̄d ei acciderit. q⁹ ſm Aug. quicq̄d acciderit iuſto volūtati diuine deputandū ē.nō p̄cati ūimici. Et ſilr ipe dicere poſſet cū Iob. Sic dño placuit ita factū ē ſit nomē dñi bñdictū. Igit̄ in tribulatōnib⁹ ſeu flagell'⁊ afflictōnib⁹ nō debes dubitare: q⁹ deus nō p̄mittit eas ad ſuos venire.niſi p ipōr vtilitatē. Aliq̄n q̄dem vt hō a ſcl'o ſe auertens oblectamēta t̄palia reſp̄uat.⁊ ad deū ſe p̄uertēs eēna p̄cupiſcat. Vñ Aug⁹. Nō em̄ cōuertit̄ aīa ad deū: niſi cū ab hoc ſcl'o auertit̄.nec oportuni⁹ ab hoc ſecl'o auertit̄: niſi p̄niciosis ei⁹ voluptatib⁹.labores.dolores atq⁹ miſceant̄. Si em̄ ceſſaret dñs⁊ nō miſceret amaritudies felicitatib⁹ ſcl'i.obliuiſceremur eū. Hec Aug. Et iō ait pſal. Multiplicatē ſūt infirmitatēs eor̄.poſtea acceleraueř. Aliq̄n vt pcā ſua melius agnoſcat.⁊ inde penitēs⁊ ſe corrigēs.purgat⁹⁹ mūdat⁹ fiat. Vñ em̄ (vt ait Aug) q̄d lima ferro.q̄d fornax auro.q̄d flagellū ḡno.hoc t̄bulatō viro iuſto. Vñ frēs ioſeph dicebāt. Merito hec patimur.q⁹ peccauim⁹ in frēz nr̄m. Aliq̄n vt ſublato adiutore meli⁹ ip̄fectōem ſuā videat et ſeip̄m cogſcat. Vñ pſal. Ego dixi in habundātia mea nō mouebor ineēnū: ſz vt meli⁹ me mihi oñderes auertiſti faciē tuā a me.⁊ fact⁹ ſū p̄turbatus. Aliq̄n p̄ter humilitatē p̄ſeruandā⁊ virtutū cuſtodiā.ne de meritis ſuis p̄ſumat⁊ in ſuperbiā ſe extollat. Vñ apl's. Ne magnitudo r̄uelatōnū extollat me.dat⁹ē mihi ſtimul⁹ carnis mee.angelus ſathane q̄ me colaphiſz. Aliq̄n vt ſciat q⁹ malū ſit reliq̄ſſe deū.et ab eo eſſe derelictū. Vñ Hieremias. Scito⁊ vide.q⁹ malū⁊ amar⁹ē reliquiſſe te dñm deū tuū.⁊ nō eē timorē ei⁹ apud te. Aliq̄n vt deus patiam alicui⁹ declaret.⁊ per ſanctor̄ exēpla alios ad patiam inſtruat. Vñ Job. Hec ſit mihi p̄ſolatio vt affligēs me dolore nō p̄cat.nec p̄dicā ſmonib⁹ ſāctis. Aliq̄n vt alij magis timeāt.⁊ exemplū viuēdi inde ſumāt Vñ Sapiens. Peſtilente flagellato ſtult⁹ ſapiētior erit. Aliq̄n ad dei ſaluātis laudem.⁊ ei⁹ gloriā manifeſtandā. ſicut infirmitatēs ceci nati ⁊ Lazari fuerūt. vt in eis op⁹ dei manifeſtarē⁊ tur.⁊ ip̄e de⁹ glorificaret̄ inetērnum. Aliq̄n vt amoris xp̄i inſignia recogitet: et miſcōiam dei circa ſe recogſcat. Vñ i Machabeor̄. Etēm̄ ml'to tp̄e nō ſine pcōrib⁹ pnīaz ex ſnīa agere: ſed ſtatim vltōnes adhibē: magni bñfitij ē iudiciū Vñ ſm Hieronimū. magna miſeria ē. ad p̄ns miſcōiam nō cōſequi. Et ſm Augu. magna ira dei eſt.q̄n peccantē nō corripit: ſz licentiā vagā in pcēm ruendi p̄mittit. Aliq̄n vt ſpez maiorē ad deū habeat.⁊ fiduciā āpliorē inde accipiat. Vñ Aug⁹. Cū timore debes cē: q̄n tibi bñ eſt. Nōne meli⁹ eſt tēptari⁊ p̄bari.q⁹ nō tēptatū reprobari. Vñ⁊ Bern̄. Tunc magis iraſcit̄ de⁹ cū nō iraſcit̄. Nō em̄ cū neſcio ſz cū ſentio te iratū: tunc maxīe p̄fido p̄pitiū: etēm̄ cum irat⁹ fueris. miſcōie recordaberis. Aliq̄n vt q⁹ p̄atus ſit deus ad ſuccurrēdū hō ſciat: ſi tn̄ ad eū toto corde recurrat. Vñ pſal. Ad dñm cū tribularer clamaui.⁊ exaudiuit me. Aliq̄n vt hō p̄deſ ſi deū amet.etſi virtutēs in ſe habeat. Vñ Gregor⁹. Pena interrogat. ſi quiet⁹ q̄s deū veracit̄ amat. Et it̄r̄.nemo in pace vires ſuas cogniſcit.ſi em̄ bella deſunt. virtutū exp̄imenta nō p̄derunt. Aliq̄n vt hō inde p̄batior fiat⁊ p̄ patientiā coronā maiorē⁊ meritū ampli⁹ accipiat: vt patz de Iob⁊ martiribus. Vñ Jacob⁹. Beatus vir q̄ ſuffert tēptatōem. q̄m cū p̄batus fuerit: accipiat coronā vite quā repromiſit deus diligentib⁹ ſe. Iterū ſm Chriſoſto. vt ſignuz credit⁹r̄ ſibi theſauror̄.i. donor̄ collat⁹r̄ accipiat: neq⁹ em̄ ſup̄ueniret ei dy̆abol⁹. niſi eum i maiori honore effectum videret. ſicut inſurrexit aduerſus adam: q⁹ multa illū dignitatē vidit cōſpicuū:⁊ contra ſcēm Iob. q⁹ videbat illū a deo miris laudib⁹ coronatū. Inſup̄ quidam flagellis et tribulatōnib⁹ atterunt̄.nō ad peccati purgatōem⁊ veniā. ſz ad punitōnem⁊ vindictam:⁊ ad eterne damnatōnis inchoatōnem⁊ augmentū.q̄d reprobor̄ eſt p̄riuz: ſicut Antiochus⁊ herodes ac quidā alij ſunt paſſi.⁊ multi adhuc hodie videnť pati: quib⁹ cōgruit illud p̄phete. duplici cōtritōne cōtere eos. talib⁹ em̄ p̄nes moleſtie ſunt q̄dāz p̄ambulū et initiū penar̄ gehēne: q⁹ afflictōnū ſuarū miſeria oñdūt:q̄d p̄petuo i gehēna paſſuri ſūt. Circa ſuos vo dñs oīa miſericordit̄ ordinat:⁊ ad vtilitatē eor̄ cuncta diſpēſat. Omīa ḡ vel iuſte vl' miſericordit̄ facit vel fieri p̄mittit dñs:⁊ iō in oīb⁹ ſemp̄ eſt laudand⁹. Vñde Auguſtin⁹. Vera fidelium humilitas eſt in nullo ſuperbire. in nullo

murmurare. nec ingratū esse. nec querulū: sz ī
oīb⁹ dei iudicijs. grās deo agere. deūqz lauda-
re: cui⁹ oīa opa aut iusta sūt aut benigna. Dec
Aug⁹. His itaqz ꝑsideratis. sic cor tuū stabi-
lire ꝙ ordinare studeas. vt ī ꝓtingentib⁹ aduerſ
ꝙ q̄busc̄ūqz diſplicētijs. humiliter ac pacięter ꝙ le
tāter ꝛe habeas. ꝙ ī via spūs ita ꝛe exerceas. vt
ei⁹ repletus feruore. etiam hec ꝑ amore dñi ihu
appetas. q̄ in se ꝙ in suis hanc viā excelsā ꝛenuit
ꝙ mōstrauit: ꝙ exemplū ambulādi ꝑ eā omnib⁹
reliquit. Patiē em̄ ꝙ sustinet. vt electi ꝙ filij re
gni affligan̄ ih̄ ī interiori hoīe ꝙ exteriori. Nā
ſm apl'm. q̄ extra disciplinā sūt. nō filij sz adul
teri sūt. Et ſm Aug. q̄ exēptus ē a passiōe fla-
gello⁹: exēptus ē a nūero filio⁹. Eñ ꝙ idē Au-
g⁹. Nemo sibi ꝑmittat qđ euāgeliū nō ꝑmittit.
Necesse ē vt usqz ī finē sic fiat. sicut scꝑture di-
xerūt. Nō nobis ꝑmittūt scripture nr̄e ī hoc se
culo: nisi tribulatōes. ꝑssuras. āgustias. augm̄-
ta dolo⁹. habūdantiā ꝛemptatōnū. Ab ista p̄ci
pue nos parem⁹: ne inpati deficiamus. Sz
aliq̄n peccatores ī hac vita aut nō. aut minus
flagellāt: q̄ iā despata ē correctio eo⁹. Atue-
ro illi q̄bo pat̄ vita sempit̄na. necesse ē vt ih̄ fla
gellen̄t: q̄ flagellat oēz filiū quē recipit. i. quē
recepturus ē in hereditatē eternā. Addit oēm
etiā vnicuz. q̄ sine omī pc̄o est. Qui g̃ flagellat
vnicū sine pc̄o: relinquit adoptatū q̄ ē cū pec-
cato. Eñicus sine pc̄o. nō tñ sine flagello. exē-
plum nobis ꝓposuit in passionib⁹ suis. Nō g̃ cō-
turbari debem⁹. cū aliq̄s scꝰ grauia et indi-
gna ꝑpet̄t: si oblīti nō sum⁹: q̄ ꝓtulit iustus iu
sto⁹ sanctusqz sanctorū. Oīa em̄ terrena bona
cōtempsit. vt ea cōtemnēda mōstraret. ꝙ omīa
terrena mala sustinuit q̄ sustinēda p̄cipiebat:
vt nec ī illis quereret felicitas. nec ī istis time-
ret infelicitas. Dec Aug⁹. Expedit igit̄ nobis
tribulari hic ꝙ affligi: ꝙ iō nō debem⁹ ī his frā-
gi vel impacientes esse. sz poti⁹ hec affectare ꝙ
diligere: q̄ sepe a malo nos retrahūt ꝙ ad bo-
nū inducūt. Cōtraria ó⁹ ꝑ aduersarijs hr̄e de-
bem⁹ ꝙ fugere: q̄ ꝛria p̄dictis in nobis efficiūt.

O Omine ihu xp̄e q̄ es inexpugnabil' mu-
rus oīm in te sperantiū: esto in tribu-
latōne meū refugiuz. vide tribulatōes
ꝙ angustias meas ꝙ mei miserere: ꝙ ꝑ oēs mise
ratōnes tuas mihi succurre. Vide infirmitatē
meā ꝙ paterna miseratōne me ꝓtege. vt tua suf-
fultus ꝓuidētia. nunq̄ tua distituar ꝓsolatōne
ꝙ misc̄ia. Memēto dñe creature tue. ꝙ insidiā-
tes mihi hostes a me repelle: vt tua misericor-
dia munitus. bonitatis tue dulcedinem in me
cognoscam: ꝙ dignam penitentiam ꝓ pecca-
tis meis exoluam Amen. Capitulum. IX.

De natiuitate saluatoris. ꝙ correspōdet euā-
gelio. Exijt edictum a cesare augusto.

In diebus illis scilz Ma
ria adhuc p̄gnātē. exijt edictū a ce-
sare augusto vt describ̄et. i. in scri-
pto redigeret vniuers⁹ orbis. s. q̄li-
bet in ciuitate sua sub censu videlicz ꝓsoluēdo

vt ait Greg⁹. Nascituro dño orbis describit̄: q̄
ille veniebat in carne q̄ electos suos ascribēt ī
eternitate. Etinā dñe ihu de electis tuis me mi
serū facias. vt me in eternitate ascribas. Duic
regi nr̄o debem⁹ sensū fidei ꝙ iustitie ꝑfecti. cor
de. ore ꝙ ope: huic debem⁹ denariū. i. aiam lumi
ne vultus ei⁹ insignitā. vel decalogū legis. in q̄
vultū regis nostri. id ē voluntatē ei⁹ inuenim⁹
Sicut em̄ nullus a denario excipiebat̄. sic nul
lus ab obseruātia mādator̄ excipit̄. Ebi no-
tandū q̄ prim⁹ impator romanor̄ fuit Juli⁹ ce
sar: q̄ ſm ꝓsidorū ideo cesar appellatus ē. q̄ ce-
so mortue mr̄is vtero educt⁹ ꝓbatusqz fuit. vel
q̄ cesarie natus ē: vl' q̄ fortiter hostes cedebat
Eñ ab eo impatores ceteri sūt cesares appella-
ti. Julio mortuo successit sibi octauian⁹ augu
stus. nepos Julij. impator scdus. qui iō appella-
tus august⁹: q̄ maxīe rempublicā ꝙ romanuz
auxit imperiū. Eñ ab eo impatores ceteri dicti
sūt augusti. Dic retēto ꝓgnomīe p̄decessoris. s.
cesare. vna cū ꝓgnomīe suo. s. augusto. vocat⁹
est cesar augustus. A quo mēsis q̄ pri⁹ vocaba
tur sextilis. dict⁹ est augustus. vel q̄ in eo nat⁹
est. vel q̄ tūc de victoria rediit. A tpe istius pri
mo p̄tas cepit imperij. que grece dicit̄ monar-
chia. ꝙ regnauit annis. lvij. ꝙ semis. Dic duode-
cim annis circa tp̄s natiuitatis x̄pi. in pace re
gnauit. et tali tpe x̄p̄c cui pax ista famulabat̄
nasci voluit: q̄ pacez magnope q̄siuit. ꝙ pacis
caritatisqz amatores ꝙ etiā sectatores semp in-
uisere dignatus ē. Quia em̄ nascitur⁹ erat rex
pacific⁹ ꝙ princeps pacis. congruū fuit vt ipse
añ ortū suū. pacem q̄si p̄nunciā p̄mitteret. quā
etiā pacem ipe postea viuēs in mūdo docuit. et
exiens de mūdo discipulis reliquit. Exquo etiā
moraliter dat̄ intelligi. q̄ verbū eternū. nō na
scit̄ nisi in corde pacato. Eñ Psal. In pace fa-
ctus ē locus ei⁹. Pacat⁹ g̃ omīb⁹ regionib⁹ ꝑ or
bem vniuersū. cū quietū silentium vniuersalis
pacis sub cesaris augusti impio ꝓturbatis pri
us secula seruasset. memorat⁹ augustus rēpu-
blicā. legibo pacificis adequare ꝙ nutrire desi-
derās. ꝓtulit edictū vt describeret⁹ vniuers⁹ or-
bis. Volens em̄ scire numer⁹ regionū in orbe.
q̄ dicōni suberāt romane: numerū etiā ciuita-
tum in q̄libet regione. numer⁹ q̄z capitū. s. pso-
narū in q̄libet ciuitate: vt sciret q̄ ꝙ quanta de-
berēt iure tributa dare. ꝙ sic tributis indebitis
nō grauaren̄t. ꝙ scirēt ꝑ quē modū singule ter
re sub romano impio meli⁹ regerēt̄: ꝓceperat
vt de suburbanis oppidis ac vicis ꝙ pagis. ubi-
cunqz habitarēt. ad suā boīes ciuitatē cōflue-
rent. vbi territoriū habebāt vel originē traxe-
rāt: ꝙ quisqz denariū. s. nummū argenteū preci
tecē nūmo⁹ vsualiū. vñ ꝙ denari⁹ dicebat̄. p̄sidi
ꝓuintie tradēs: se subditū romano impio reco
gnosceret: et ad soluendū tributa se obligaret.
Nā ꝙ nūm⁹ p̄ferebat cesaris ymaginē. ꝙ nomīs
ei⁹ subscriptōem. Dicebat̄ aūt ꝓfessio. q̄ q̄libet
q̄n reddebat p̄sidi denariū: ponebat illū sup ca
put suū. et ꝑrio ore fatebat̄ se romano impio

esse subiectū. Dicebaꝫ etiā descriptio: qꝫ numerus eoꝝ q̄ censi capitæ. i. censi vel recēsiti p̄ singula capita ꝙ nūerati ferebaꝫ: recto dēmiabāꝫ nūero. ꝙ i scriptis redigebāꝫ. Et sic tripl'r pfitebāꝫ. s. facto: qꝫ censū capitis impatori solvebāt. verbo. qꝫ se eē subiectos romano impio ore fatebaꝫ. ꝙ scripto: qꝫ eoꝝ noīa scribebaꝫ

Hec descriptio pria facta ē a cyrino p̄side syrie. q̄ miss⁹ fuerat a cesare augusto i siriā tanq̄ p̄ses et iudex ad ipam regendā. Judea q̄pe nō habuit p̄sidē ꝛ̄ priū: s3 ipa ꝓtinebaꝫ sub syria. cui⁹ ps ē iudea. Prima aūt p̄t dici q̄ tū ad cyrinū: qꝫ em̄ syria ē ꝓuintia. i cui⁹ medio ē iudea. q̄si vmbliq⁹ terre habitabil': dicit ꝓuisum eē. vt in ea ipē inchoaret. ꝙ deinde p circūstantes regiones alij p̄sides pseq̄rent. Vel prima vniversalis. i. q̄ vniuersi⁹ orbis describit: qꝫ alie particulares p̄cessisse intelliguntē. Vel pria capitū in civitate fiebat a p̄side. secūda ciuitatū in regiōe a legato cesaris. tertia regionū in orbe corā cesare. Dic primū iudea facta ē romanis tributaria seu stipendiaria. Hec descriptio q̄tannis. i. singulis annis postea facta videt: qꝫ in euāgelio legit. mgr̄ vr̄ nō soluit hoc āno tributum.

Et ibant oēs vt pfiterent singuli in suā ciuitatē vñ duxerāt originē. Appropinq̄nte aūt tpe mino nouē mensiū. ascēdit ꝼm loci situm ꝙ Joseph a nazaret galilee. vbi manebat cū maria desponsata sibi vxore p̄gnante. in bethleē iude ciuitate dauid: qꝫ ibi natus ē et in regē unctus fuit. de cuius domo. i. ꝓgenie ꝙ familia erat Joseph ꝙ etiā maria. vbi hītabat eoꝝ gen⁹ ꝙ familia. vt ꝙ ipi sicut ceteri eandē facerēt pfessionē Vbi vide dñm ꝓpter te etiā capitæ censui ascribi in terris. vt ꝙ nomē tuū ascribaꝫ in celis. In q̄ debit exemplū humilitatis pfectæ: a q̄ saluator incepit a natitate. ꝙ eā ꝓtinuauit vsq̄ ad mortem. in q̄ humiliauit semetip̄m factus obediens vsq̄ ad crucē. Vñ Beda. Cui⁹ nō p̄teūt tanta tamq̄ benigna ē humilitas intuēda: qꝫ nōsoluꝫ incarnari ꝓ nobis: s3 ꝙ eo tpe dignatus sit incarnari: q̄ mox natus censu cesaris ascriberet atq̄ ob nr̄i liberatōem. ipe seruitio subderetur Cōsidera etiā q̄ licet beata virgo iaꝫ ꝓcepisset regē celi ꝙ terre. ipa tū una cuꝫ sponso suo Joseph imp̄iali edicto voluit obedire. vt posset cū filio dicere. sic decet nos implere oēm iustitiā: ac p̄ hoc daret nobis exemplū obtp̄andi oī potestati supiori. Laborat q̄ itē dña: hoc longo itinere. Nā a nazareth vsq̄ in birlm sūt. xv. miliaria. ꝙ deinde in declivio mōtis bierlm versus meridiē est bethleē sita. q̄ ꝙ effrata ē dicta distans a birlm p̄ q̄nq̄ miliaria vel circa. Ex hoc loco colligit. q̄ beata virgo licꝫ grauida esset ꝙ iam vicina ptui: nō tñ ex hoc grauabaꝫ i corpe q̄n iret de puitia in puintiā. Quia (vt dicit Aug⁹) cū eēt virgo grauida salubri leuitate plaudebat: lumē em̄ qđ i se habebat pōdus br̄e nō poterat. referendo singula singulis ioseph volens soluere censū impatori terreno. ascēdit de puintia in puintiā. s. de galilea i iudeam. ꝙ de ciuitate in ciuitatē. s. de nazareth i bethleem. Moraliē ioseph q̄ intērp̄taꝫ augmentuꝫ. i. quilibet nr̄m volens spūaliter augeri. si soluere vult censū devotōnis eterno regi. debz ire passibo virtutuꝫ. ꝙ ascendere de galilea. i. de mūdo ꝙ volubilitate mūdane ꝓuersatōis ad iudeam ꝓfessionis ꝙ laudis diuine: nā galilea intērp̄taꝫ transmigratio vel rota seu volubilis. iudea vo ꝓfessio. Et sic eūdo ascēdet ꝺ nazareth in bethleē. i. a florida virtutū actōne. ad pastū contēplatōnis intērne in q̄ vera refectio aiārū inuenit. nazareth em̄ flos ꝙ bethleez dom⁹ panis. i. domus refectōnis intērp̄taꝫ. Ascēdit aūt ioseph cū maria: qꝫ semp debem⁹ nobiscū habē pniam. sicut ꝙ ioseph vsq̄ ad mortē habuit mariam: q̄ intērp̄taꝫ mare amaꝝ. Cunq̄ in bethleez essent. qꝫ pauper erāt. hospitiū inuenire nō potuerūt. ꝓpter ꝓuentū ꝙ frequentiā multorū: q̄ ob eandē causā cōcurrerāt. Cōpatere hic dñe. ꝙ cōspice delicatā iuuenē annoꝝ q̄ndecim. ex longo itinere fatigatā. ꝙ cū verecūdia inter hoīes versantē. querentē vbi q̄escebat et nō inuenientē. Oēs eā ꝙ sotiū licentiāt. ꝙ sic in ꝓmuni transitu in diversoriū se receperūt qđ infra ciuitatē in fine iuxta vnā portaꝛū sub rupe cō caua erat: ñ bñs desup tectū (vt hodie cernit) nisi rupem de mōte dependentē. Scōm Bedam Diversoriū ē spatiū inter duos vicos ex vtroq̄ latere bñs murū. ꝙ ex vtraq̄ ꝑte portā. vt sit inde exit⁹ in vtrūq̄ vicū. desup cooptū ꝓter aeris intemperiez. vt in festiuis diebo possint ibi hoīes ꝓuenire ad colloquendū ꝙ solatiandū. et figurat ecclesiā inter p̄sentē ꝙ mundū existentem: in quā diuertam⁹ ab erroribo mūdi huius Ibi etiā hoīes ad illā ciuitatē ꝓpter negotium aliqđ venientes aialia ꝓpter aeris intemperiē locare ꝓsueuerāt. vñ ꝙ diversoriuꝫ dicebaꝫ: qꝫ illuc hoīes diverteb̄āt. Forte ibi ioseph faber lignarius p̄sepe fecerat boui ꝙ azino q̄s secū duxerat azinū quidē vt virgo p̄gnās sup eū veheret. bouem forte vt ipm vēderet ac censū p se ꝙ p virgine solueret. ꝙ de residuo viverēt. Vel forte aliq̄s alius bouē adduxerat vt illū ibi venderet. q̄ tūc cū azino in eodē p̄sepio ꝓmedebat. Vel forte ambo hec aialia p alios fuerūt adducta. Vñ Chris. Quicūq̄ paup ē accipiat ꝓsolatōem: ioseph ꝙ maria mr̄ dñi nō habebāt seruulū ñ ancillam. De galilea. de nazareth soli venīūt: nō hēbant iumentū. Ipi sūt dñi ꝙ famuli. Rez nouam. Ingrediunē in diversoriū nō ingrediūē i ciuitatē. Pauptas eī timida inē diuites ñ audebat accedē. Vbi cū veniss3 hora p̄t⁹. s. i media nocte diei dñice. dū nox mediū iter hēret. nā ea die q̄ dixit. fiat lux ꝙ facta est. visitauit nos oriēs ex alto: peperit virgo filiū suū ꝓmogenitū. ly ꝓmogenituꝫ nō dicit hic ordinē respectu sequētis: s3 ꝓuatōem respectu ꝓoris. qꝫ nullū habuit añ illū. Vñ ꝼm Bedā. primogenit⁹ dicit. nō p⁹ quē alius: s3 añ quē nullus. Et ꝼm eūdez oīs vnigenit⁹ est primogenit⁹. ꝙ oīs primogenit⁹ vt sic est vnigenitus. Et qꝫ fili⁹ dei tpaliter

nasci voluit ex matre fm carnē. vt ipe multos frēs acquireret p regeneratōem spūs. Hinc ē q vt sic meli⁹ est dict⁹ primogenit⁹ q̄ vnigenitus Et hoc ē qđ dicit Beda. q xpc est vnigenit⁹ in suba diuitatis: sz primogenit⁹ in susceptōe humanitatis. In nocte natus fuit qr occultus venit. vt q eos q̄ in nocte erroris erāt: ad lucē veritatis reduceret. Filiū q̄z natuz mr statim vt deū adorauit. inuoluitq̄z p semetipam pānis. i. vilib⁹ et veteribo inbumētis. Ñ pānosi dicunt pauꝑes qui pannis induunt veteribo insimul cōsutis. Et reclinauit ac posuit eū. nō in reclinatorio aureo: sz in p̄sepio. in medio duop̄ animaliū p̄bitop̄. s. inter bouē q azinū: qr nō erat ei locus ali⁹ in diuersorio. Ecce magna xpi paupertas q inopia: qr nōsolū nō habuit domū ꝓpriam sue natiuitatis: sz nec in ꝯmuni diuersorio potuerat habere locū cōuenientē q congruū. et oportuit eū p̄ inedia loci ī p̄sepio r̄poni. Ñ verificatū est illud. Vulpes foueas hnt. volucres celi nidos. filius aūt hoīs nō habuit vbi caput suū reclinet. Et ītellige q̄ diuersoriū illud q stabulū erat ita aīmalib⁹ q alijs repletū. vt nō habēt locū nisi iné bruta aīalia artissimū. Ñ potuerat dicere illud psalmi. Et iumētum factus sū apud te. q ego semp tecū. Primo ꝑuit in virginis alueolo. scdo in vili p̄sepio. tertio in crucis patibulo. quarto in sepulchro etiā alieno. Ecce quāta iopia q q̄lia reclinatoria. Aduerte ex p̄missis q̄ iaz incipiebat statū pfectōis. exēplo docere q̄ ꝓsistit in humilitate. austeritate q paupertate. vt vere posset dicere illud psalmi. Paup sū ego. q in laboribo a iuuētute mea. Hic q̄ dānantur hui⁹ mūdi bonores ac pompe q vanitates. Itemq̄z delitie ac mollities q carnis delectationes. insup diuitie q habundātie ac supfluitates. Ñ Anselm⁹. O amāda. et ammirāda dignatio. Deus immēse glorie. vermis ꝓtēptibilis fieri nō despexisti. dns oim. cōseruus apparere voluisti. Parū tibi visum est parē nobis esse. q frater nr esse dignatus es. Et tu dne vniuersorum. q̄ nullā habes indigentiā. inter ipsa natiuitatis tue initia. ñ horruisti abiectissime pauptatis degustare incōmoda. Et ei (ait scriptura) tibi nō nasceris. ñ erit locus in diuersorio. nec cunabula. q̄ tenuitudinē tuā acciperēt habuisti: sz in vili p̄sepio sordentis stabuli tu q̄ terram palmo cōcludis. inuolutus panniculis reclinatus es. q hoc ꝑm a brutis animalib⁹ mr tua mutuo accepit. Consolamini ꝓsolamini: q̄ in sordib⁹ pauptatis enutrimini: qr vobiscū est deus in pauptate. Nō cubat in delitijs splendidi cubilis. nec inuenit in terra suauiter viuentiū Quid igit gloriaris o diues. res lutea in volutabro lecti picti q delicati. cuz rex regū suo recubitu stramenta pauper honestare maluerit Quid dura strata detestaris. cū tener infantul⁹ in cui⁹ manu sūt oīa regna. tuis sericis plumeis lectis. duras iumentoꝝ stipulas ꝑelegerit. Ñ q Bern̄. Nō cōsolat xpi infantia garrulos nō consolant xpi lacrime cachinantes. nō cōsolant panni ei⁹ ambulantes in scolis. nō cōsolant stabulum q p̄sepe. amantes primas cathedras in sy̓nagogis. Vigilantibus pastoribo annunciat gaudium lucis. q eis dicit esse nat⁹ saluator. pauperibo atq̄z laborantibo. nō vobis diuitibus q̄ vestrā habetis cōsolatōnem nō diuinā. Et iteruz. Nascit dei filius in cui⁹ arbitrio erat qđcūq̄z velle eligere tēpus. elegit quod molestius est. p̄sertim paruulo. et pauperis mr̄is filio. que vix pannos haberet ad involuendum. presepe ad reclinandū. Et cum tanta esset necessitas: nullam audio fieri pellium mentōem. xpc vtiq̄z qui nō fallitur elegit quod carni molestius est. Id q̄ melius. id vtilius. id potius eligendum. q quisquis aliud doceat vel suadeat. ab eo tanq̄ a seductore cauendum. Et tamen fratres. ipe est pmissus olim p ysaiam. paruul⁹ sciens reprobare malū q eligere bonum. Malū q̄ voluptas corporis ē. Bonuz ꝺo afflictio ē. Si quidem q hanc elegit: q illam reprobauit. puer sapiens verbum infans caro scilicz infirma. infantulus tener. caro omīs laboris impotens. omīs opis impaciens. Itaq̄z iam carnalis hō fuge voluptatez: qr posita est mors secus delectatōnis introitum. Age penitentiā. qr p illam appropinquat regnum. Hoc stabulū illud p̄dicat. Hoc p̄sepe clamat. hoc membra illa infātilia manifeste annunciant. hoc lacrume q vagitus euangelizāt. O duritia cordis mei. Et tinā domine. sicut verbū caro factum est. ita carneum fiat q cor meum. Siquidem q hoc pollicit⁹ es p ꝓphām. auferā inquiēs a vobis cor lapideum q dabo vobis cor carneū. Hec Bernhard⁹

Et idisti ortū scīssimi prīcipis. Et idisti simul q ptum regine celestis. q in vtroq̄z artissimam paupertatē attēdere potuisti. Hec virt⁹ est illa euangelica margarita. p qua emenda et companda. oīa sunt vendenda q danda. Hec est totius spūalis edificij p̄mariū fundamentū. Hec est spālis via salutis tanq̄ humilitatis fundamētum et pfectōnis radix. cui⁹ est fructus multiplex sz occultus. Potuisti etiā attēdere ī vtro q̄z pfūdissimā humilitatē. Nō enī sunt stabulū dedignati. nō p̄sepe. nō fenuz. nō cetera vilia. ad dandū nobis exēplum pfecte humilitatis. Sine hac virtute salus nō est. qr nulla opatō nr̄a cū superbia deo placere p̄t. Nēpe vt vtutes sepe dentur. vel acceptē seruent. aut fuate ꝓsument. humilitas meret. q absq̄z ista ille nec eē vtutes vident. Potuisti etiā attēdere ī vtroq̄z. q marie ī puero ihu nō pua corpis afflictōem. Inter ceteras aūt hec vana fuit. q̄ qñ mr̄ sua in p̄sepio eū locauit. q puluinar vel aliud hmōi nō hret. ad caput ei⁹ quēdā lapidē nō sine grādi cordis amaritudine posuit. inē positio forte feno qđ ab aīalib⁹ mutuo accepit. Et (vt dr̄) adhuc ille lapis ibidē ad meoriā reseruat⁹ videt. Pauptatē igr̄ q humilitatē afflictōezq̄z corpis studeas q tu p posse āplecti. q ī his xp̄m p modulo tuo imitari. Ñ Bern̄. Tribo exēplis viaz nob oñdit q̄ eū seq̄ debē⁹. Exēplo pauptatis: qr ī hoc mūdo

diuitias hre noluit: qđ exẽplũ leue facit. et expeditũ vt currat. Exemplo huilitatis: qz mũdi gloriã spreuit. qđ modicũ facit vt lateat. Exẽplo patie. qz mala sustinuit qđ fortẽ ꝫ robustuz facit vt sustineat. Dec Dern̄. Scõm Anshelmũ. Redẽptor nr̄ cecatis lumĩbꝰ. collirũ sue incarnatõnis apposuit. vt q̄ deũ ī secreto maiestatis fulgentẽ videre nõ poteram⁹. deum in hoie apparentẽ aspicerem⁹. aspiciẽdo cognoscerem⁹. cognoscẽdo diligerem⁹. diligendo sũmo studio ad ei⁹ gloriã puenire satagerem⁹. Incarnat⁹ẽ. vt nos ad spũalia reuocaret: mutabilitatis nr̄e ꝑticeps fact⁹ẽ. vt nos sue incõmutabilitatis ꝑticipes facẽt. Inclinauit se ad huilia nr̄a. vt nos ad excelsa sua sublĩaret. Et ꝟm Chrisost. Fili⁹ dei natural'. etiã dauid fili⁹ eẽ dignat⁹ẽ: vt nos filios dei facẽt. Seruũ suũ hr̄e pr̄ez dignat⁹ẽ: vt nobis patrẽ facẽt deũ. Nõ ei frustra nec vane ad tantã huilitatẽ ipe descẽdit. sz vt nos ex huili sublimaret. Nat⁹ est ꝟm carnẽ: vt nos ꝟm spm̃ nascerem̄ur. Et qz ꝑtus sequit cõceptõnem. sicut fruct⁹ florẽ. cõgruuz fuit q̄ xp̃c q̄ ꝓceptus fuit in flore. s. nazareth. qđ interp̃tatur flos. nasceret in fructu. s. in bethleez. qđ interp̃tat dom⁹ panis vel refectõis. qđ ꝑtinet ad fructũ. Quottidie q̄z dn̄s ī nazareth ꝓcipit. ꝫ in bethleem nascit: cũ aliq̄s flore verbi susceptꝰ. se domũ eterni panis efficit. Nõ etiã ꝓgruum fuit vt ī bethleẽ (q̄ dom⁹ panis interp̃tat) xp̃c nasceret. qz ipe est panis viu⁹ q̄ de celo descẽdit: q̄ electoꝝ mẽtes interna sacietate reficit. Nat⁹ q̄z in bethleem. q̄ inter oñs ciuitates iude exigua erat: noluit quenq̄ de terrene ciuitatis sublimitate gl'iari. Qui nõ in ꝑntũ domo: sz in via nascit. vt se ꝑgrinũ eẽ ꝫ regnũ suũ de hoc mũdo nõ esse oñderet: q̄ etiã dicit. ego sũ via q̄. s. ad patriã veniam⁹. In diuersoriũ se recepit: vt nos nõ palatia: sz diuersoria in hoc mũdo q̄rere docẽt. Stabulũ ad nascendũ elegit. vt curiositatẽ edifitioꝝ ꝫ gloriã mũdi dãnaret. Par uul⁹ fact⁹ẽ. vt nos magnos ac viros ꝑfectos efficẽt. ꝫ ne vltra magnificare se hõ sup̄ terrã ponneret. Infirm⁹ factus ẽ. vt nos ad bona opa fortes ꝫ potẽtes facẽt. Paup̄ fact⁹ est. vt sua īopia nos ditaret. ꝫ ne de terrenis diuitijs quisq̄ se extollẽt. Pãnis vilibꝰ inuolut⁹ẽ. vt nos laqueis mortis absolueret: ꝫ stola prĩa imortalitatis induzret. Man⁹ ꝫ pedes ei⁹ ꝓstringunt. vt man⁹ nr̄e ad bene opandũ laxent. ꝫ pedes nr̄i ī viã pacis diriganꝫ. In diuersorio loco eget. vt nobis ī domo pr̄is sui mãsiones multas ꝑpararet. Et sic in p̄sepi ãgusto posit⁹ est. vt lectos delicatos ꝫ ampla edifitia reprobaret: ꝫ vt nos ꝑ celistis regni gaudia dilataret. ꝫ nos locũ cordis nr̄i sibi ꝑiũ dilatarem⁹. iuxta illud. fili p̄be cor tuuz mihi. In p̄sepio etiã reclinat⁹ẽ. vt nos q̄si scã aialia carnis sue frumẽto reficẽt: ꝫ vt cibꝰ esse iumentoꝝ. hõ em̄ fact⁹ẽ iumentuz ꝑ pcm̃. ꝟm illud. hõ cũ in honore esset nõ intellexit. compatus ẽ iumẽtis insipiẽtibꝰ. ꝫ silis factus ẽ illis: iõ dn̄s fact⁹ est fenuz qđ ẽ cibus iumentoꝝ: qz verbũ caro factũ ẽ: ꝫ oĩs caro fenũ

Bos quipe q̄ dsignat ꝑm iudeoꝝ. ꝫ azinus q̄ dsignat ꝑm gentiũ: dn̄m in medio hñtes. ꝫ miraculose cognoscẽtes: flexis genubꝰ incessanꝫ eũ adorabãt. ꝫ tanq̄ laudãdo voces dabãt. Ñ Ambro⁹. Infantis audis vagit⁹. nõ audis bouis dn̄m agnoscẽtis mugitus. Agnouit em̄ bos possessorẽ suũ. ꝫ azinus p̄sepe dn̄i sui. Ñ ꝫ Gregori⁹ nazanzenus. Venerare p̄sepe illud. ꝑ qđ cũ esses pene iam mutũ aĩal. pasceris nunc vbo ꝫ rõne dei. Agnosce vt bos possessorẽ tuuz ꝫ sicut azin⁹ p̄sepe dn̄i tui. Fui tu mũdoꝝ aĩaliũ q̄ es ꝫ eoꝝ q̄ ruminare nozũt. ꝫ vbũ dei ad memoriã reuocare. quiq̄z etiaz diuinis sacrifitijs atq̄z altaribꝰ apti sunt. seu certe ex immũdis ea aĩalibꝰ. ꝫ neq̄z cibis nec sacrifitijs denotatus es. Per mariã eccl'ia designari ꝑt. ꝫ ꝑ ioseph sponsum ei⁹ epũs. ꝑter qđ anulũ habet sicut sponsus. Et sicut maria fecũda fuit. nõ tñ a Joseph sponso: sz a spũsc̃to. sic ꝫ eccl'ia fecunditatẽ gr̄e habz a deo. Di ascẽdunt tendendo in bethleẽ ciuitatẽ suã. s. celestẽ. ꝫ ꝓfitent̄ oñi impatori exhibere seruitutẽ. Ecclesia vo in q̄libet bona ꝓsona parit filiũ. qñ bonũ pri⁹ ꝓceptũ ꝑducit ad effectũ. ꝫ pãnis inuoluit qñ ab hũanis laudibꝰ hoc abscondit. ꝫ in p̄sepio reclinatus qñ ex bono ope nõ eleuat: sz magis se huiliat. Nascẽ tem̄ etiã dn̄m angeli circũdederũt. ꝫ natũ statim adorauerũt. Et pastores erãt in eadẽ regione vigilãtes sup̄ gregẽ suũ. ꝑ per miliare. s. iuxta turrĩ quandã int̄ bethleẽ et hierl'm. vbi iacob rediẽs de mesopotamia morat⁹ ẽ cũ grege suo. vbi mortua ꝫ sepulta ẽ rachel. et turris gregis dr̄. Ebi etiã in eccl'ia. tria pastoꝝ illoꝝ mõstrãtur monumẽta. Et ecce angel⁹ dn̄i. circa q̄rtaz vigiliã noctis venit ad eos (Diuidit em̄ nox ī q̄tuor vigilias) ꝫ stetit iuxta illos in veste candida ꝫ facie rutilãti ꝫ iocũda. Et credit fuisse Gabriel. q̄ virgini ꝓceptũ verbi nunciauerat. Ñ ipe amplius ceteris gaudẽs de impletõne ei⁹ qđ dixerat añ oñes se agebat. vt xp̃i natiuitatem p̄dicaret. Et claritas dei circunfulsit illos vndiq̄z exteri⁹ in corpe ꝫ etiã interius in mẽte ī signũ q̄ ort⁹ erat sol iustitie. ꝫ ī tenebris lumẽ rectis corde. ꝫ ap̄propinq̄bat claritas gl'ie. Nõ ꝑ lumẽ angel⁹ attulit. qz eũ nũciare venerat q̄ ẽ lux vera. q̄ oẽm hoiem illumĩat. Magis autẽ apparuit angel⁹ pastoribꝰ. q̄ alij generi hoim. Prio qz paupes ꝑter q̄s xp̃c veniebat. ꝟm illd̃ psalmi. Propter miseriã inopũ ꝫ gemitũ pauperuz ꝫc̃. Secundo qz simplices. iuxta illud ꝓuerbij. ꝫ cũ simplicibꝰ sermocinatõ ei⁹. Tertio qz vigiles. ꝟm illud ꝓuerbij. q̄ mane vigilauerit ad me: inueniet me. Quarto ꝑter misteriuz vt significẽt q̄ doctrina debet a pastoribꝰ ꝫ ꝑlatis venire ad subditos. Et timuerũt timore mag̃ ꝑter insolitã ãgeli visionẽ. ꝫ subitã claritatẽ. Sz angel⁹ eos cõsolat: dicens. Nolite timere. Cui⁹ causa subdit cuz dr̄. Ecce em̄ euãgelizo. i. bonum nuncio vobis. s. gaudium magnum qđ erit omni populo. id est eccl'ie de cunctis ꝑlis.

sc3 iudeox q gentiliū colligēde: q3 nat⁹ ē nobis. id ē ad vtilitatē nr̄am. s. hoim. Hodie. i. in isto die naturali. noctē p̄cedentē supputando ad diē sequentē. Cū ñ extūc nox incepit p̄cedere diem. q potius dicit hodie q̄ hac nocte: q3 gaudium venerat nūciare. q nox illa sicut dies illumīata fuit ex diuina claritate. saluato3. i. salutis amator q dispēsator. q̄ est xp̄c quo ad hūanitatē. dominus quo ad diuinitate3. in ciuitate dauid. i. bethleem. vñ Dauid traxerat originē. Xp̄c grece idem est q vnctus latine. In veteri aūt lege vngebanē tm̄ reges q pontifices. Xp̄c vo rex ē q pōtifex. q iō bn̄ dr̄ xp̄c. i. vnct⁹ nō vnctōe hūana sc3 diuina: q3 in hūanitate p nobis assūpta. fuit vnctus a deo patre. immo a tota trinitate plenitudine gracie. Scōm Bedā. aliter angel⁹ maria3. aliter ioseph. aliter pastores instruit. sc3 q concipiendū q conceptū q natum dn̄m testando. vt q homines sufficienter imbuat. q suum deo seruitiū incessanter impendat. Et hoc vobis sit signum. more iudeox qui signa quer̄t Inuenietis. s. tanq̄ absconditum nō se ostendē tem infantem. nō fantem. q tamē verbū dei existentem. pannis nō sericis inuolutū. ecce eius paupertas q habitus vilitas. et positum in p̄sepio. nō in reclinatorio aureo. ecce mira humilitas. vt domin⁹ dn̄orū. reclinaret se vsq3 ad p̄sepe animaliū brutor3. Et notandū q̄ pastores erant simplices. pauperes q humiles seu contemptibiles. ideo ne timerent accedere. datum ē eis signu3 infantie pauptatis q humilitatis in xp̄o. Hec sunt signa aduentus primi: sc3 alia erāt signa aduentus secundi. Moraliter in hoc instruimur q̄liter q a quibo xp̄c inueniat̄. Quia nō nisi a puris q simplicibo: quod rñdet ei⁹ infancie. q a pauperibo. quod rñdet pannorū involutōni. q ab humilibus q contēptibilibus. qō respondet eius in p̄sepi reclinationi. Que tria conp̄hendunt̄ in tribus votis religiosorum. s. castitatē q̄tum ad primum. paupertatē q̄tum ad secundum. et obedientie q̄tum ad tertium. Et bene nato sūmo pastore angelus pastoribo apparuit et vigilantibus. insinuans quales debeant esse pastores ecclesie. s. humiles q vigilātes. Mistice ergo fm Bedā. isti pastores gregum signant doctores q rectores fideliū animarū: qui vigilāt sup vitā subditox. ne delinquāt q custodiūt vigilias noctis sup gregē suū. ne infernaliū lupox morsibo p̄eant. Nox em̄ p̄icula temptatōnū indicat: a quibo se suosq3 subiectos oēs qui p̄fectē vigilāt custodire nō cessant. Et iuxta illos stat angelus ad eox custodiā. q claritas dei circūfulsit illos. ad suā q subditox directōem. Et fm eūdem Bedā. nec solū epi. preb̄iteri. dy̆acones. vel etiā rectores monasteriorū. pastores intelligēdi sūt: sc3 etiā oēs fideles q̄ vel p̄uule dom⁹ sue custodiā gerūt. pastores recte vocant̄. inq̄tum eidē3 sue domui solicita vigilantia p̄sunt: q quicūq3 saltem vni vel duobo fratribo q̄tidiano p̄est regimine: debet eisdē3 pastoris offitiū implere: q3 iubet̄ inq̄tum sufficit hos verbi dapibo pascē. Immo vo vnusq̄sq3 q etiā p̄uatus credit̄ viuere. pastoris offitiū gerit: q spūalem pascēs gregē. vigilias noctis supra illū custodit: si bonox actuū q mūdax cogitatōnū sibi multitudinē aggregās. hoc iusto moderamine gubernare. q celestibo scripturarū pascuis nutrire. p̄uigiliq3 solertia cōtra īmundox spirituū insidias seruare p̄tendit. Cūq3 pastores de visis q audītis mirarent̄: ne vnius angeli q testis auctoritas p̄ua videret̄: p signo q cōcordia testimonij. subito facta est cū angelo: q tanq̄ p̄cipalis inter alios nunciauerat natiuitatē xp̄i. multitudo militie celestis. i. angelox q noīe militie designāt̄: q3 p salute hoim cū demonibo p̄liant̄. vel q3 natus ē rex celestis iō multitudinē angelox noīe militie designat: q3 vo dux ad p̄liū natus ē. ideo eam fm aliam lr̄a3 exercitū appellat. laudantiū deū p̄sona voce. de xp̄i natiuitate. eo q̄ p ipm sciebant hoīes ad salutē deduci q ruinā angelox repari: q ī hono rē dei vna bn̄dictōne dicentiū. Glia ī excelsis deo. i. in celis. q3 licet ei⁹ gloria vbiq3 reluceat: maxime tamē in celo empyreo. vbi ē angelorū q sanctox habitatio. q q̄si diceret. in terris a multis despicit̄: sc3 in celis ab omibo glorificat̄ Et in terra pax homibo. nō q̄buscunq3: sc3 bone volūtatis. s. eis q bona volūtate xp̄m natū suscipiūt. nō p̄sequunt̄. nō em̄ ē pax impijs: sed pax multa diligentibo nomē dn̄i. Nā fm Leonē papā. xp̄iano vera pax est. a dei voluntate nō diuidi: q in his solis q̄ dei sūt delectari. Ad deū quippe pacē h̄re est velle qđ iubet. q nolle qđ p̄hibet. Pax q̄ nunciat̄ hoīb⁹ voluntatis. i. hoīnibus bonis. Per bonitatē em̄ voluntatis dicit̄ hō simplicit̄ bonus. magisq̄ p bonitatē aliarū potentiax anime: q3 volūtas mouet alias potentias ad actus suos. q iō bonitas ei⁹ vel malitia. in oēs alias redūdat potētias. sicut influentia cause mouētis ī motis ab ipa. malis aūt hoīnibo nō est pax: q3 nō ē pax impijs. Ex hoc etiā verbo angeli patet. q illa pax q̄ p̄cipaliter p̄phetas p̄dicta fuit futura in aduentu xp̄i. erat pax interior bone volūtatis. q3 fm q̄ dicitur in superbijs. nō cōtristabit iustū. quicqđ ei acciderit: pax aūt tpalis q̄ fuit in aduentu xp̄i pacatis omibo gentibo sub imperio romano. fuit figura hui⁹ pacis principaliter intente. Et bn̄ dicit̄ gloria deo. q pax hominibo: q3 p xp̄m ē pater glorificatus. q pax facta inter deū q hoīem ac inter angelū q hominē. q inter iudeū q gentilem. Laudam⁹te q ceteta q̄ sequunt̄ in hoc cantico. credit̄ Hylarius addidisse. q Anastasi⁹ papa scōus instituit ipm cantari in missa diebus dn̄icis q festiuis: q3 ē canticū gaudij q exultatōnis. De gaudio hui⁹ diei dicit Cassiodor⁹. sup illud psalmi. Hec ē dies quā fecit dn̄s. Licz inq̄t deus cūctos dies creauerit. singulariter tn̄ hunc diem fecisse dicit̄. q xp̄i dn̄i natiuitate sacratus est. in quo merito exultare cōuenit q letari: qm̄ in eo dy̆abol⁹ius p̄didit. q salutē mūdus accepit. Et notandū. q̄ multitudo celestis

angelo nūcianti sociata ē. vt multitudo aduenīēs dictū angeli ꝓfirmaret. Et ſm Bedā. vno euāgelizāte angelo. multitudo in ꝓsonā laudez ꝓrūpit creatoris. ⁊ offitiū suū deo impēdens. ⁊ nos exēplo suo instruēs. vt q̄tiens sacrā erudi tōnem ex fratris ore audim⁹. vel ipi q̄ pietatis sūt intra nos ad mentē reducim⁹: statī deo laudes corde. ore ⁊ ope reddam⁹. ⁊ apte demōstrās q̄ ꝑ banc natiuitatē boies ad pacez vni⁹ fidei. spei ⁊ dilectōnis atq; ad gloriā diuīe laudatōis essent ꝓuertēdi. Deinde ascēdentes angeli in celū cū iubilo ⁊ canticis. nūciauerūt hec sil'r cōcibus suis. Tota igit supna curia exhÿlarata. magnoq; festo facto ac laudibo ⁊ grārūactōnibus deo patri exhibitis. venerūt oēs ꝑ ordines suos: vidēre facie dñi dei sui. ⁊ adorātes eum et matrē ipsi⁹. cū oi reuerētia laudis eidez ꝓsonabant et cantica. Quis em illoꝝ talibo auditis nouis remāsisset in celo: q̄n visitasset dñm suū sic buīliter ꝓstitutū in terra. In nullo eoꝝ cadere potuisset hec tanta supbia. Eln aplus. Et cū introducēt primogenitū in orbē terraꝝ dixit. Et adorēt euz oēs angeli dei. Eln Aug⁹. In stabulo nascit. ⁊ a matre maria vili fascia cingit. ⁊ in ꝑsepio reclinat. Nō erat ei cedrina domus nec lectus eburneus. in q̄ pareret creatorem. ⁊ oim poneret redemptorē. Idcirco velut exul et ꝑegrina in aliena domo. mūdi dñm pepit. ⁊ tanq; femina paup. nō sericis sz pānis vilibo inuoluit. ⁊ in ꝑsepio collocauit. Quē vt peperit statī vt deū adorauit. O stabulū felix ꝑsepe beatū. in quo nascit xp̄c. ⁊ reclinat oim dē? Ibi fuerūt obstitrices angelice pīates. ⁊ solatium angeloꝝ. ibi erāt milia miliū exultantiuz. Ibi vagiebat xp̄c ī stabulo. ⁊ fiebat leticia magna ī celo. Plorabat in ꝑsepio xp̄c. ⁊ tñ de ipo exultat mlt'titudo celestis exercit⁹. resonās deo gloriā in altissimis. ⁊ in terra pacē annūcians homībo bone voluntatis: q; bonitas celi nata erat in terris. Descēderat paꝝ vera de celo. ⁊ ide angeli gratulātes decantabāt gloriā in altissimis deo. Exultant angeli. ꝓtremiscit maria. mater dei effecta. Gaudēt angeli de xp̄o tripudiando secure. añ quē stat mater cū magno tremore. ⁊ timore exultat. ⁊ cū exultatōne timida ꝓseuerat Dec Aug⁹. Post hec pastores loquebant adinuicē dicētes. Trāseam⁹ vsq; bethleez de qua nobis dictū est. ⁊ videam⁹ ibi oculis nostris hoc verbū. i. istā rem dignā verbo vel recordatōne. q̄ res facta ⁊ impleta ē: quā rez dñs fecit: q; ali⁹ facere nō potuit. ⁊ oñdit. i. reuelauit nobis. q̄si dicerēt. Elideam⁹ puerꝝ natū ꝑ ūbum angeli nobis signatū. Verbū em vel ſmo in sacra scriptura. sepe ꝑ re digna verbo accipitur. vt in ÿsaia. nō erat verbū in domo sua. id ē res grādis quā nō oñderet eis. Elˈvideam⁹ hoc verbū: qđ erat in prīcipio apud patrē. q̄ modo caro factū est. q; cū caro dñi nr̄i videt: verbuz videt qđ filius ē. qđ factū ē. qđ tota trinitas in carnari ꝓstituit. ⁊ sic factū. boiem. s. mortalez oñdit nobis. q; in deitate videri nō poterat. Et venerūt festinātes principaliter ex vehementi gaudio. ⁊ desiderio videnti infantē natū. ⁊ secūdario vt ci⁹ redirēt ad gregē suum. sine custodia dimissū. In q̄ notat eoꝝ deuotio ⁊ solicitudo querēdi. nemo em cū desidia q̄rens xp̄m: inuenire meret. Ad quē ſm Bedā. festināter ire est. nō peduz gressus accelerare: sz in fide semp ac virtute ꝓficere. Et inuenerunt mariā ⁊ ioseph. ⁊ infantē positū ī ꝑsepio. Ex habūdantia q̄ pacis qua tūc boies gaudebāt. ⁊ ꝓter hospitiū supuenientiū frequentiā. portē nō claudebant. iō pastores noctē intrare ⁊ ad puerꝝ venire potērāt. Inuenit xp̄c cū maria virgine. ⁊ ioseph viro iusto ⁊ in ꝑsepio. ꝑ quod docemur q; q̄ vult inuenire xp̄m: debet b̄re mundiciā cordis respectu sui. qđ ꝑ mariā virginē. iustitiem respectu ꝓximi. qđ ꝑ ioseph iustū. ⁊ buīlitatem ac reuerentiā respectu dei. qđ ꝑ buīle ꝑsepium innuit. Inuenit autez xp̄c mediantē maria et ioseph. i. ꝓtemplatōne ⁊ actōne. in cui⁹ figuraz iacob q̄ ⁊ israhel. i. videns deuz dictus ē. vtrāq; uxorē. s. rachel ⁊ lÿam habuit. Elidētes aūt oculis corpalibo ⁊ exteri⁹ puerum ſm carnē. cogitauerunt cogitatōne intellectuali ⁊ ꝑ fidē interius. de verbo. i. filio dei dictū esse. qđ dictuz erat illis de puero hoc. ⁊ sic ꝑ cognitōez būanitatis venerūt ad cognitōez deitatis: q; (vt ꝓdictū ē) nōsolū exterius: sz etiā interius fuerūt illuminati ꝺ cognitōne verbi incarnati. Et adorātes puerū: referebāt q̄ ab angelis audierāt. Et oēs q̄ audierūt mirati sūt. ⁊ de incarnatōnis misterio. ⁊ de pastoꝝ attestatōne. Moralit ex ꝓmissis nota. q; volentibo spūaliter inuenire xp̄m: tria sūt necessaria. s. colloqui ꝑ meditatōez scripturaꝝ. trāsire ꝑ cōtemplatōem creaturaꝝ. festinare ꝑ degustatōem grāꝝ. Elel volentes inuenire xp̄m. debem⁹ colloqui ꝑ pcōꝝ cōfessionez trāsire ꝑ carnaliū ⁊ tpaliū abiectōez. festinare ꝑ feruētis desiderij acceleratōem. et hoc vsq; in bethleem. i. domū panis ꝑ diuīoꝝ degustatōem Et tunc inueniem⁹ xp̄m in ꝑsepio cordis nr̄i. ꝑ delitiosam sue pīcie exhibitōez. cui⁹ delicie sūt esse cū filijs hoim. Moraliter etiā et anagoÿce ꝑ bethleem q̄ interꝑtat dom⁹ panis. patria celestis designat: q; ibi est ille beatus panis de q̄ infra dicit. Beatus q̄ mābucat panē in regno dei. Ad hāc bethleem triplici trāsitu ꝓuenitur Prim⁹ est de vitijs ad virtutes. Scōus de ōtutē in virtutē. Tertius ē ex hoc mūdo ad patrē. siue de morte ad vitā. Igit ſm cōsilium Bede. Trāseam⁹ etiā nos. exemplo boꝝ pastorū vsq; in bethleem ciuitatē dauid cogitando. ac recolamus amando. ⁊ incarnatōem xp̄i dignis bonoribo celebrādo. Trāseam⁹ etiā abiectis carnalibo concupiscētijs. toto desiderio mētis. vsq; in bethleem supnam. i. domū panis viui. nō manufactam: sz eternā in celis. ⁊ recolam⁹ amando. q; verbū caro factū. illuc carne ascēdit. ibiq; sedet ī dextera ꝑris. illuc eū tota ōtutū instātia seq̄mur. ⁊ solicita cordis ac corꝑis castigatōne ꝓcurem⁹. vt quē illi ī ꝑsepio vidē vagiētez

nos in pris solio mereamur videre regnantez. Nō ē tanta bēitudo cū desidia ac torpore grēda sz alacrit sūt xpi sequēda vestigia. Et sic illi vidētes cognouerūt. sic ꝙ nos q̄ dicta sūt ō salua tore nro. plena dilectōne festinem⁹ amplecti. vt hec i futuro pfecte ꝓgnitōis visu. ꝙ ꝓhendere valeam⁹ Maria aūt prudētissima ꝓseruabat i scrinio pectoris sui. oīa ūba. s. de annūciatōne āgelica. de exultatōe iohis i vētro. de ortu saluatoris. de cāntico angelo⁹. ac de apparitōe ꝙ fide pastoꝝ. ꝓferēs ea in corde suo cū scptis ꝓphārū. Ecce ḡ optīa discipula. q̄ audita ꝓseruabat meōrie ꝓmendādo: ꝙ oīa nihil obliuioni dando ꝙ ꝓferēs. obseruata frequenē repetēdo. Eñ fuit archa ptinens diuino⁹ eloq̄o⁹ archana. Con seruabat ḡ oīa ꝙ meōrie ꝓmendabat. vt postea ipa docēte ꝙ narrāte. scriberenē et in vniuerso mūdo p̄dicarenē. Ab ipa em̄ apli pluria de gestis dñi didicerūt. marie ea q̄ gessit añq̄ eos vocaret. ꝙ ad ipam oēs q̄si ad mgrām recurrebāt Et q⁹ scās scripturas legerat ꝙ pphas sciebat. ꝓferebat q̄ secū sūt acta de dño. cuz his q̄ nouerat a pphis scripta de eo. atēdēs prudēter quo pphetie implebanē i puero nato. Cōferēs ḡ ea q̄ i puero fieri videbat. cū illis q̄ de eo in oraculis pphaꝝ legerat. tā toueri⁹ eū dēū esse credebat q̄nto ea q̄ de illo legerat in eo ꝓpleri cernebat. Et ista collatio erat ei delectabil' valde. ꝙ vtilis eccl'e. q⁹ ſm Hieroni. Ipa p⁹ ascensionē filij sui remānsit ab tps i terris cū apl'is. vt eos plenius instrueret. q⁹ oīa familiari⁹ viderat ꝙ tractauerat. pter quō meli⁹ exprimē potuerat. Et em̄ dic Hiero⁹. quō meli⁹ nouim⁹ meli⁹ pferimus. Maria ḡ ōginalis pudicitie iura custodiēs. ꝙ nōmi nus pudica ore q̄ corpe. secreta xpi q̄ nouerat. nulli diuulgare volebat. sz tacito corde scrutās cōgruū tps. q̄ deus hec diuulgari vellet. ꝙ quō vellet reuerēter exp:ctabat: ꝓferēs ea q̄ viderat circa se acta. ꝙ q̄ in scpturis legerat agēda. Legerat ei in ysaia. Ecce ōgo ꝓcipiet ꝙ pariet filium. ꝙ videbat se ōginē ꝙ ꝓcipisse ꝙ pepisse. Legerat: cognuit bos possessorē suū ꝙ azin⁹ p̄sepe dñi sui. ꝙ videbat dei ꝙ suū filiū inter hec aīalia vagientez i p̄sepi. Legerat egredieē ōga de radice yesse ꝙc̄. ꝙ videbat se de stirpe dō ꝙ ortam natā. Legerat nazaren⁹ vocabit puer iste: ꝙ videbat se in nazareth ō spūscto ꝓcepisse. Legerat ꝙ tu bethleē terra iuda ꝙc̄. ꝙ videbat se i bethleē pepisse. Compat ḡ ūba pphaꝝ ꝙ q̄ legerat. factis ꝙ bis q̄ audiebat ꝙ videbat: ꝙ in oībo vnaz mater sapiētie cernit ꝓcordiā: ꝙ hz certa fidei argumēta. O quātū gaudere poterat. cū se mrez dei cognosceret. q⁹ (vt ait Anshelm⁹) Solū ō sancta maria ōgine predicare. q⁹ dei mater est. excedit oēm altitudinē: q̄ p⁹ deum dici vel cogitari pt.

Pastores aūt abierūt cū gaudio ingenti. et reuersi sūt ab curā ꝙ custodiā gregis sui. glificātes corde ꝙ laudātes ore. dēū tanq̄ auctorē ꝙ opificē. in oībo. i. de oībo q̄ audierāt. s. ab angel' ꝙ viderāt in bethleē pprijs oculis. sicut dictuz ē ab angelo ad illos. i. in hoc gloriā deo laudesq̄ referebant: qō nō aliud veniētes inuenerāt. q̄ sicut ad illos dictū erat. Ipi em̄ de tam eximio bñficio toti mūdo generalit collato ꝙ eis spāliter oīso grati exñtes: deuotōem suā in laude dei eructabant ꝙ dēū glorificabāt. In hoc etiā reputanē deuoti. q⁹ p⁹ ꝓemplatōez saluatoris reuertunē ad exercitiū actōnis. In q̄ dat forma pastoribo ecclie. q̄ alijs dormientibo debēt vigilare. ꝙ ire aliqñ in bethleem ꝓemplatōnis. ꝙ ad studiū sacre scripture. vt ibi pane celesti refitianē. ꝙ refecti pane doctrine ad pascēdū gregem reuertanē. Eñ in ezechiele. aīalia ibant ꝙ reuertebanē. Hinc nūc ꝙ tu ad videndū verbum p̄ caro factū. ꝙ genubo flexis adora dominū tuū ꝙ ei⁹ matrē. ac reuerēter saluta ioseph scm senē. Deinde osculare pedes pueri ihu iacentis i p̄sepio. ꝙ roga dñam. vt eū tibi porrigat vel accipe p̄mittat. Accipe ḡ eū ad te. ꝙ inē brachia tua retine. Intuearis faciē ei⁹ diligenē ac reuerēter deosculare. ꝙ delectaris i eo ex corde. Cōfidenē hec facē potes. q⁹ p salutē eoꝝ venit ad pcōres. ꝙ cū eis humiliter ꝓuersatus ē. ꝙ tandem se eis i cibū dimisit. Eñ benignus dñs pacienter p̄mittet p tuo velle se tangi. nec imputabit p̄sumptōni: sz amori. Semp tñ cū reuerētia et timore hoc facias. q⁹ ipe scūs scōꝝ est. Postea redde ipm matri sue. et ꝓspice studiose q̄diligēter ꝙ sapiēter eū lactat ꝙ gubnat. ac cetera obsequia ei facit. Sta ꝙ tu ad seruiendum pat⁹. ꝙ adiuua eā si potes. In his delectari. iocūdari ꝙ sedule meditari memēto: ꝙ quātuz potes sta familiaris dñe ꝙ puero ihu. ꝙ intuearis faciē ei⁹ sepe. in quē desiderant angeli ꝓspicere. sp tñ (vt dixi) cū reuerētia ꝙ timore: ne pacianis repulsā de p̄sūptōne. Reputare em̄ te debes indignū in ꝓuersatōne taliū ꝙ tanto⁹. Eñ Anshelm⁹. Hinc matrē cū oī deuotōe in bethleem ꝓsequere. ꝙ i hospitiū diuertēs cū illa assiste. ꝙ obseq̄re pienti. locatoq̄ i p̄sepio puulo erūpe i vocē exultatōis. ꝙ clamās cū ysaia. puul⁹ nat⁹ ē nob. ꝙ filiu⁹ dat⁹ ē nob. ꝙ āplectere illud diuinū ꝙ dulce p̄sepiū. Mitiget verecundiā amor. timorem depellat affect⁹. vt sacratissimis pueri pedibo. labia figas. ꝙ oscl'a gemines. Deiñ pastorū excubias mēte ptracta. angelo⁹ currentem exercitū admirare. celesti melodie. tuas inēpone pces. sil' corde ꝙ ore decantās. Gl'ia i excelsis deo. ꝙ i ēra pax hoīb bone volūtatis. Eñ ꝙ Aug⁹. Angelo⁹ vocē p quā dñs ihs xpc. nat⁹ ōginis ptu. pastoribo nunciat⁹ ē. cū euangeliuz legereē: audiuim⁹. Gloria i excelsis deo. ꝙ in tera pax hoīb bone volūtatis. Festa vox et gratulatoria. nō vni femie cui⁹ uter⁹ ediderat plem sz bñano generi. cui virgo pepit saluatorē. Dicam⁹ ḡ ꝙ nos. ꝙ quanta possumus cū exultatōne dicam⁹. dicamus inq̄ et nos fideli corde devota voce. Gloria in excelsis deo. ꝙ i terra pax hoīb bone volūtatis. et hec ūba diuia. has dei laudes. hoc euāgeliū gaudiū q̄nta valem⁹ cōsideratōne ꝓspectum. fide ꝙ spe ꝙ caritate mediante mur. Eñ etiā Greg⁹. nazanzen⁹. Cū pastoribo

puerū venerare. cū āgelis hȳmnū dicito. cū ar
chāgelis chorū ducito. Exulta etsi nō poteꝛs vt
iobes ex vꝛro. certe velut dō in collatōne ar-
che testamēti tripudia. Venerare natiuitatē p
quā tenebꝛe natiuitatis vincul' liberat⁹es. Dec
Greg⁹. Venias q nihilomin⁹ q̄ttidie vt videas
ibm i pſepi ſpūali. ſ. in altari. vt carnis ſue fru
mēto merearis cū aialibo ſctis refici. Et ſciē
dum q triplex ē xpi natiuitas. ſ. diuina. hūana.
gratuita. Prima eſt ex pre eternaliē. Scda ex
matre tēporaliter. Tertia i mēte ſpūaliter. Et
iſte tres natiuitates ſumunt ſm tres xpi ſub-
ſtātias. q̄ ſunt deitas. caro q ſpūs. Nā ex patre
naſcit deus. ex matre caro. i mente naſcit per
grām ſpūſſanct⁹. Ex patre naſcit ſemp. Ex ma
tre ſemel. in mēte ſepe. Scōm natiuitatē diui-
nā xpc habz patrē ſine mre. ſm hūanitatē ma
trem ſine pre. ſm gratuitā habet patrē q ma-
trē. ſm illud. Quicūq; fecerit voluntatē patris
mei q̄ in celis ē. ipe me⁹ frater q ſoꝛor et mater
ē. Das vo xpi natiuitates. repnitat eccl'ia in die
natiuitatis ei⁹. Primaz natiuitatē repnitat in
miſſa. q̄ cantat in nocte: qꝛ diuina natiuitas ē
nobis occulta. Scōam repnitat in miſſa. q̄ can
tat i aurora: qꝛ natiuitas hūana fuit partim
occulta. ſ. q̄tum ad modū. q ptim manifeſta. ſ.
q̄tum ad effectū. Tertiā repnitat in miſſa. que
cantat in die qꝛ gratuita natiuitas manifeſta
ē in aia. in qua xpc concipit p effectuz. naſcit
p effectū. nutrit p pfectum. Honora tunc q ve
nerare ciuitatē bethleez puſillā q minimā. per
quā tibi regreſſus patefact⁹ eſt ad padiſum et
patriā. Dec ciuitas ſpatio modica. primo di
cta eſt effrata: ſz poſtea facta ē ibi fames mag
qua trāſeuntē facta ē ibidē maxima habundā-
tia. q tunc vocata ē bethleem. i. domus panis.
ppter euentū habundātie ſupueniētis. Dec ciui
tas nō eſt minima in principibo iuda. i. digni-
tatis excellentia. quippe qꝛ cōſcia miſterioꝝ añ
xpi aduentū. Ibi eñ vnctus fuit dauid. ibi ſa-
crificiū ſolennizatū. ibi cōnubiū Ruth q beos
celebratū. in q̄ pfigurabat hūanitatis q diuita
tis cōnubiū. vex ſacrificiū q imutabile regnū
Itē cōſcia gaudioꝝ in aduētu xpi. O q̄s digne
penſet gaudiū angeloꝝ laudantiū. paſtoꝛū vi-
dētium. reguz adorantiū. pꝛoꝝ credentiū. Itē
pſcia martirioꝝ poſt aduentū xpi q̄n herodes
fecit infantes occidi. Sz maxīe beata i germi-
ne. qꝛ inde exiit germen nobile. ſ. dux et dñatoꝛ
germen vtile. regens ppm iſrl'. De cui⁹ ciuita-
tis laude. Sic dicit Bern̄. O bethleē pua: ſz ma
gnificata a dño. Magnificauit te: q factus ē in
te puus ex magno. Que ciuitas ſi audiat. nō i
uideat pciosum ſtabulū illud. q illi⁹ pſepij glo-
riā. Ebiq; glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei.
vbiq; canit qꝛ hō natus ē in ea. q ipe fundauit
eā altiſſimus. Dec Bern̄. Bethleem ſita ē in
monte longo: ſz arto. ab oriente ſe extēdens in
occidentē. in cui⁹ fine orientali ſub rupe quadā
q̄ erat in quodā diuerſoꝛio. illuxit nobis ſol iu
ſtitie xpc deus nr̄. q contra occidentē ad q̄tuor
vel q̄nq; pedes erat pſepe iumentoꝝ. i quo dul-
cis puer ille fuerat reclinatus. In hac ciuitate
ē ſācta q venerabil' ac mire pulcritudīs q deuo-
tōnis eccl'ia cathedralis. pſecrata i honore bte
virginis marie: quā edificari fecit bta helena
mr̄ Cōſtantini ipatoꝛis. in q̄ ē cripta. et in illa
pulcerrimū altare marmoꝛeū in loco vbi ogo
maria peperit. q xpc naſci voluit. Eſt etiā in ipa
eccl'ia capella pulcerrima q deuota. i qua erat
illud pſepiū venerabile q diuinū. In eade eccl'a
eſt ſepulchꝝ innocentū. q ſepulchꝝ beati Hiero
nimi. Ibi beata paula q euſtochiū requieſcunt
Ibiq; ē ciſterna i quaz ſtella dux magoꝝ dicit
ceciderſſe. Hāc ſanctā q deo dilectā ciuitatez bts
Hieronim⁹ pelegit vt ibidē dño ſeruiret. Bta
etiā paula q euſtochiū filia ei⁹. cū. multis alijs
virginibo in monaſterio ſctimonialiū dei ſerui
tio q diuīe pplatoꝛi deuotiſſīe vacātes. regnū
mōi q oēm ei⁹ oꝛnatū ppter amoꝛez dñi nr̄i ihu
xpi q loci deuotōez pempſerūt. Multi q̄z ex his
q̄ deſiderio terre ſcte. de terra q de cognatōe ſua
q de domibo pr̄m ſuoꝝ exierūt: licet turba q tu-
multus hoīm plerūq; religioni ſint impedimē
tum: maluerūt tñ inē turbas pꝛ'oꝝ coꝛpaliter
habitare. q̄ ſanctaꝝ ciuitatū q̄s xpc ſpāliē ele-
git. ſ. hir'lm. bethleē q nazareth. q̄ tanq̄ celle a-
romatice ſaluatoꝛis cōuerſatōe redolent. hita-
tōne puari. In nazareth eñ de ſpūſcto ex ma-
ria virgine fuit dñs cōceptus. i bethleē nat⁹. i
hir'lm p ſalute nr̄a crucifix⁹. moꝛtu⁹ q ſepult⁹.
In bethleē q̄ ſcdus Adā eſt nat⁹. de q̄ ad ſeptem
miliaria vel circa. ꝯ auſtrū ē ebrō ciuitas. vbi i
agro damaſceno fuit prim⁹ adam de rubra ē ra
format⁹. de q̄ agro ad iactū arcus ē ſpelūca du
plex vbi ipe adā cū ꝓiuge ſua ē ꝓbit⁹ q ſepult⁹.
tres magni pr̄iarche. ſ. abraham. ȳſaac q iacob
cū ꝓiugibo ſuis. Xpc itaq; nat⁹ ē vt captiuuz
hoīem liberaret. Et hoc pfiguratū fuit i pincer
na pharaōis. cui i carcere videbat q̄ coꝛā ſe vi
tis de terra creſcebat. hūs tres ppagines ſeu ra-
mos: q̄ cepit floꝛē q vuas pducere. q̄s in calicez
pharaonis expmēs. potū pharaoni offerebat:
q ſm ſomnij intꝛptatōem p⁹ tres dies liberat⁹
ē. Sic cū gen⁹ hūanū miſerabiliē ſuſtinet capti
uitatē. vitis. i. xpc de terra ſola. ſ. maria excre-
ſcebat: q i ſe tres ppagines. ſ. carnē. aiam q dei-
tatē hēbat. vl' tres ppagines ſūt tres pſone ſcte
ēnitatis. Tertia vo die. poſtq̄ vinū languinis
ſui i cruce ē expſſū q regi celeſti oblatū. tūc ge-
nus hūanū de captiuitate ē egreſſū. Hoc vinuz
regē celeſtē ita ſebriauit. q oēm offenſā hūa-
no generi relaxauit. Hoc vinuz nob ſub ſacro
reliq̄t. vt q̄ttidie regi celeſti p mūdi offēſa offe-
rat. qꝛ q̄ttidie a mūdo offendit. Eñ cū xpc na-
ſceret vinee engadi floꝛuerūt. q xpm verā vitē ve
niſſe oñderūt. Mod⁹ aūt natitatis xpi figu-
rat⁹ ē in virga aarō q̄ floꝛuit q fructū amigda-
linū ptulit. Sicut eñ virga illa mirabiliē ꝯ na
turā germinauit. ſic maria ſup ordinem nature
mirabiliē filiū generauit. Virga aarō ptulit fru
ctū ſine plantatōne: maria genuit filiū ſine vi-

rili ꝓmixtõne. In testa amigdalina dulcis nucle⁹ latebat. ī testa carnis xpi dulcissima deitas absc̃dita fuit. In ẽga aarõ inuenim⁹ frondiũ viriditatẽ. flox suauitatẽ. ꝙ fructuũ vb̃tatẽ. sic maria hũit viriditatẽ ẽginitatis. suauitatẽ pietatis. ꝙ vbertatẽ ꝓpetue sacietatis. Nõsolũ aũ xp̃c iudeis: sz ꝙ paganis ortũ suũ p̃mõstrauit. qr oẽs hoies saluos fieri voluit. Eñ octauian⁹ q̃ tũc toti mũdo dñabaꝫ. ꝙ iõ a romanis tanq̃ de⁹ reputabaꝫ. sibillã ꝓphetissã ꝓsulebat. si ī mũdo aliq̃s eo maior futur⁹ erat. Eodẽ autẽ die qñ xp̃c ī iudea nascebaꝫ. sibilla rome circulũ aureuz iuxta solẽ ꝓtẽplabaꝫ. ī q̃ circulo ẽgo pulcerrima residebat. q̃ puex speciosissimũ ī gremio gerebat. Qd̃ illa cesari octauiano mõstrauit ꝙ regẽ potẽtiorẽ ipo natũ eẽ ītimauit. Mebitari g̃ debes cũ gaudio q̃nta sit hodierna solẽnitas. Hodie nãq̃ nat⁹ ẽ xp̃c. ꝙ sic vere ẽ dies natal⁹ regis eẽni ꝙ filij dei viui. Hodie puer nat⁹ ẽ nobis ꝙ fili⁹ dat⁹ ẽ nob̃. Hodie sol iustitie q̃ ī nubilo erat. claxe fulsit. Hodie sponsus ecclie. electox caput de thalamo suo ꝓcessit. Hodie speciosus forma p̃ filijs hoim desiderata faciẽ ei⁹ oñdit: hodie illuxit nob̃ dies redẽptõis nr̃e. repatõnis antiq̃. felicitatis eẽne. Hodie pax ẽ nunciata nobis hoĩb̃. vt canit ī hymno angelico q̃ hodie ẽ fact⁹. Hodie vt cantat ecclia p totũ mũduz melliflui facti sũt celi. Hodie appuit benignitas ꝙ hũanitas saluatoris nr̃i dei. qr (vt dic Bernñ) Potẽtia apparebat ī rex creatõe. sapia bo in eax gubnatõe: sz benignitas miscdie maxime nunc appuit ī hũanitate. Hodie adorat⁹ ẽ deus ī silitudine carnis pcti. Hodie ꝙ nos cuz xp̃o sum⁹ ꝓgeniti: qr generatio xp̃i origo ẽ ꝓli xp̃iani. Hodie illa duo miracula ꝓtigerũt. que oẽm supant intellectũ. ꝙ sola fides apprehẽdere p̃t. s. q̃ de⁹ nascit ꝙ vgo parit. Hodie alioz miraculoz claruit mlt̃itudo. Deniq̃ oĩa q̃ de incarnatõe dicta sũt. q̃si ꝟ clari⁹ eluceseũt. ibi ichoata. ꝟ manifestata videas nũc illa. ac istis cõiunge ꝙ applica. Merito g̃ est ista dies gaudij et exultatõnis: ac leticie magne nimis. Oratio.

O Jesu dulcis. q̃ ó ancilla humili. humilis nat⁹. te humiliter natũ. humilitatis pãnis inuolui. ꝙ in p̃sepio reclinari voluisti: da mihi clemẽtissime oñe. p tuã inenarrabilez natiuitatẽ. renasci ī me noue vite scitatẽ. ꝙ sic sub hitu ꝙ pãnis mee religionis humiliari. vt inẽ arta regularis discipline studia. velut in q̃daz p̃sepio reclinat⁹. ad culmẽ vere humilitatis valeam attigere. ꝙ q̃ nr̃e hũanitatis ꝙ mortalitatis fieri dignat⁹ es ꝓticeps. da mihi tue diuitatis ꝙ eternitatis esse participẽ Amen. Capi. X.

De circuncisione domini. Correspondet euangelio. Postq̃ cõsũmati sunt dies ꝛc̃.

Postq̃ aũt cõsũmati ꝙ impleti sũt dies octo. s. a natitate dñi. vtrãq̃ extremitatẽ ꝓputãdo: vt circũcideret puer. ſm legis p̃ceptũ. qr hoc erat tp̃s circũcisioni deputatũ. vocatũ ꝙ declaratũ ẽ nomẽ ei⁹ esse Ihs. i. saluator: qr in circuncisione solebat nomẽ imponi. qd̃. s. nomen iam añ impositũ ẽ a deo vocatũ. i. p̃nunciatũ ẽ ab angelo priusq̃ in vtero. s. virginis cõcipeẽ de spũsancto. Ritus circũcisionis a bẽo p̃triarcha abrahã exordiũ sumpsit. q̃ ꝙ nois amplificatõem accepit. Nã cũ signaculo circuncisionis. augmentuz ꝙ imutatõem ꝓmeruit nois. vt q̃ prius dicebaꝫ abram. i. patꝛ excelsus. deinceps ob meritũ fidei diceret abrahã. i. patꝛ multax gentiũ. Nec soluz ipe sz etiã venerabil⁹ uxor ei⁹ augmentuz cum nois mutatõne ꝓmeruit. vt q̃ pri⁹ dicebaꝫ zaraÿ. i. princeps mea et dom⁹ sue tm̃. deinceps diceret zara. i. princeps oĩm recte credentiuz feminax. Ex hoc ergo in cõsuetudinẽ venit. q̃ ad hui⁹ rei imitatõem nomina imponerenẽ pueris in die circũcisionis eox. et sic puero ihu ẽ factũ. Ab humilitatẽ g̃. q̃ est radix ꝙ custos virtutũ. Ihs sumẽs initium circuncisionis accepit signaculũ. vt p te sãguinis pretiũ nõ tardans effundere: se tuũ verissimũ saluatorẽ oñdat. patribz taz verbo q̃ signo repromissũ. eisq̃ assimilatũ p oĩa. p̃ter ignorantiã ꝙ pcm̃. Duo magna hodie sunt facta Primũ qr nomẽ. s. ihs ẽ manifestatũ. qd̃ ab eẽno sibi erat impositũ. ꝙ ab angelio priusq̃ ī utero cõcipereẽ: vocatũ. Angelus enĩ gabriel missus ad mariã ait. Ecce cõcipies in vtero ꝙ paries filiũ. ꝙ vocabis. s. ī circuncisione nomẽ ei⁹ ihm. s. a deo patre sibi impositũ. Eñ ī ysaia. Et vocabit tibi nomẽ nouum qd̃ os dñi nois̃auit. Scdm origenẽ. vocabulũ ihu dulce ꝙ gl̃iosum oĩ adoratu. cultuq̃ dignissimũ. nomẽ qd̃ ẽ supx oẽ nomẽ. nõ decuit primuz ab hoĩb̃ appellari neq̃ ab eis offerri in mundũ: sz ab excellẽtiori quadã maioriq̃ natura. Hoc ergo nomẽ ei ĩnatum ẽ. vt eñ saluator sit. a ꝓpria natura habet. Et q̃uis hoc nomẽ alijs añ fuerit impositũ. tñ fuit nouũ in xp̃o. inq̃tũ fuit imposituz ab hac ꝓprietate. qr ẽ saluator oĩm: q̃ in alijs nõ fuit. licet salutẽ in aliq̃ facto ꝑticulari fecerint. Ihs eñ hebraÿce. saluator interp̃tat latine. Dicitur autẽ saluator. Primo a potẽtia saluandi. ꝙ sic ꝓuenit ei hoc nomẽ ab eterno. Secundo ab habitu saluãdi. ꝙ sic fuit impositum ab angelo ꝙ cõuenit ei a cõceptõnis sue principio. Tertio ab actu saluandi. ꝙ sic fuit vocatũ nomẽ in circuncisione. ꝙ cõuenit rõne passionis sue. Igit̃ ſm Chrisosto. Hoc nomẽ dei q̃ ihs ex vtero virginis nuncupat̃. nõ nouũ ei est sz antiquũ: qr ihs. i. saluator vocatus est ſm carnem. qui erat saluator ſm diuinitatem. Unde cõsidera dignitates huius nomis. Primo q̃ hoc nomen fuit ab eterno p̃ordinatũ ꝙ cõsecratum. Scdo fuit diuino ore nominatũ. Tertio patriarchis ꝙ patribz antiquis desideratuz. Quarto a ꝓphetis ꝓphetatũ. Quinto ab antiq̃. s. in ihu naue (q̃ ꝙ Iosue dicit̃) p̃figuratum. Sexto ab angelo ṽgini ꝙ Joseph p̃nunciatũ. Septimo a beata virgine p̃dicatũ. Octauo a ioseph hodie impositũ Nono ab angelis diuulgatum. Decimo ab apostolis magnificatuz. Undecimo a martiribus

estificatũ. Duodecio a ꝓfessoribꝫ collaudatũ. Tredecio a scꝭis ꝰginibꝫ tanq̃ oleũ effusũ ꝑgustatũ. Decimoq̃rto a fidelibꝫ veneratum. Est aũt �means Aug. dña inē nomē ihs ⁊ nomē xp̃c. qr nomē ihs ē nomē ꝓpriũ: sz nomē xp̃c ē nomen ꝯmune ⁊ sacramẽti. Jtē nomē xp̃c ē nomē gre: sz nomē ihs ē nomē glorie. Sicut em̃ hic ꝑ graciã baptismalē a xp̃o dicunē xp̃iani. sic in celesti gloria ab ipo ihu. dicemur ihesuitæ. i. a salvatore saluati. Et quãta est dña inter grãm et gloriã. tanta differẽtia ꝑt dici inter nomē xp̃c ⁊ ihs. Moralie �means Bedã. sicut xp̃c in sua circũcisione corꝑali. accepit hoc nomē ihs. ita electi in sua circũcisione spũali ꝑticipãt isto noie vt sicut ipi a xp̃o dicti sũt xp̃iani: ita a saluatore vocenē saluati. Oꝫ etiã nomē eis nõsolum priusq̃ i vtero ecclie ꝑ fidē ꝯcipenē: sz añ secla a deo vocatũ ē. Hoc ē ergo nomē qꝫ ē sup oñe nomē. nec ei ē aliud nomē sub celo datũ hoibꝫ. i q̃ oꝑteat nos saluos fieri. Nomē qꝫ means Bern̄ est mel i ore. in aure melos. in corde iubilus. nomen qꝫ instar olei lucet p̃dicatum. pascit recogitatum. lenit ⁊ vngit inuocatũ. Et means Petrũ rauennas. Hoc ē nomen qꝫ debit cecis visuz. ⁊ surdis auditũ. claudis gressum. monẽ mutis vitã mortuis. totãq; diaboli p̃statz de obsessis corꝑibꝫ virtus hui⁹ noīs effugauit. De hoc nomie dicit Anlhelm⁹. Ihs ē nomē dulce. nomen delectabile. nomē ꝓfortãs pc̃ore. ⁊ nomē beate spei. q̃ ihu esto mihi ihs. Nomē ihu ē virtuosuz. iuxta illud apli. Abluti estis. scꝭificati estis. iustificati estis in nomie dñi nr̄i ihu xp̃i. Habz em̃ nomē ihu virtutē ablutiuã q̃ ad pc̃i maculã. virtutē scꝭificatiuã q̃ ad culpã. ⁊ ꝰtutem iustificatiuã q̃ ad reatũ. Cũ igr̄ tria sint i pc̃o. s. macula. culpa ⁊ reatus. ptz qr q̃ ad oĩa ista pc̃m remittit̄ ꝑ nomē ihu. Em̃ Johes. Remittunt̄ vobis pc̃a ꝓpter nomē ei⁹. Jn hoc nomie. oē genu flectat̄. celestiũ. terrestriũ ⁊ infernoꝝ. Hoc nomē dñi quicũq; inuocauerit saluꝰ erit. De hoc q̃z noie ipe dñs ait. Quicqd petieritis p̃rem in noie meo dabit vobis. Hoc igr̄ nomie in oĩbꝫ oꝛonibꝫ vti debem⁹. ac petitiones in noie xp̃i formare. ⁊ ꝓpter hoc oĩones ecclie i fine formant̄ i xp̃i noie. dicẽdo ꝑ xp̃m dñm nr̄m vel aliqd sile. Jn hoc noie ille nõ petit: q̃ cõtra dei dispositionem ⁊ ꝯ suã vel alio ꝝ salutē petit. Jmmo ꝰo q̃ taliter petit. ꝯ hoc nomē eũ petẽ dubiuz nõ est. Vere q̃ ⁊ ꝓprie dictus ē ihs: qr nõ nisi in hoc solo noie salutē obtinere possumus Em̃ de seipo dicit. Ego sũ alpha ⁊ o. pricipiũ et finis. Quia sicut ꝑ verbũ eternaliē dictũ oĩa ꝑducunt̄. sic ꝑ verbũ carni vnitũ repant̄. ꝓmouent̄ ⁊ finiunt̄. Scdm qr hodie factũ ē. qr cepit hodie dñs ihs suũ sacratissimũ sanguinē ꝑ nobis fũdere. cũ ipsi⁹ caro cultello inciderē lapideo. Tempestiue cepit pati ꝑ nobis: ⁊ q̃ pc̃m nõ fecit. penã hodie portare incepit ꝑ nr̄is pc̃atis. Nõsolũ em̃ i virili sz etiã in infãtuli etate: sanguinē suũ ꝑ nob voluit fũdere. Plorauit aũt puer ihs hodie. ꝓpter dolorẽ quẽ in carne sẽ sit: nã verã carnẽ et passibilẽ sicut ceteri hoies habuit. Sz eo plorante. credis ne qr mater potuerit lacrimas ꝓtinere? Plorauit q̃ ⁊ ipa. Cõpatere ⁊ tu sibi. ⁊ plora etiã cũ eo: qr hodie ipe fortiē plorauit. Nã in solẽnitatibꝫ istis multũ gaudẽ debem⁹ ꝓpter salutē nr̄am quã q̃siuit: sed multuz ꝓpati ⁊ dolere ꝓpter suas angustias q̃s ꝑ nob sustinuit. Multũ etiã ex hoc ãmirari debem⁹ ad tolerãdum penas ꝑ pc̃is ꝓprijs: cũ cernim⁹ ipm tantas tolerasse ꝑ alienis. Em̃ Bern̄. Quis nõ erubescat refugẽ multo minores penas ꝑ pc̃is suis: cũ nouerit xp̃m tãta ꝓtulisse. nõ ꝑ suis sz ꝑ alienis. Et sciendũ qr sex vicibꝫ fudit sanguinẽ suũ ꝑ nob. Prio i circũcisione. ⁊ hoc fuit nr̄e redẽptõis initiũ. Scdo i or̄one. ⁊ hoc fuit nr̄e redẽptõnis desideriũ. Tertio i flagellatõne. ⁊ q̃rto in coronatõe. ⁊ hoc fuit nr̄e redẽptõnis meritũ: qr liuore ei⁹ sanati sum⁹. Quinto in crucifixiõe. ⁊ hoc fuit nr̄e redẽptõis ꝓtiũ. tũc em̃ q̃ nõ rapuit: exoluebat. Sexto i lateris apariõe. ⁊ hoc fuit nr̄e redẽptõis sacramentũ ꝑ qꝫ figurauit nos. ꝑ aquã baptismatis debere mũdari: q̃ qdem baptism⁹. habitur⁹ erat efficatiã a sanguie xp̃i. Per ꝓmũ docemur nos spũa liē circũcidere ⁊ pc̃a abijcẽ. Per scdm mentis angustiã ꝑ salutē nr̄a sustinere. ꝑ tertiũ carnẽ nr̄am domare. ꝑ q̃rtũ aiam nr̄az ꝰtutibꝫ ornare. ꝑ q̃ntũ mẽbra nr̄a mãdatis dei ligare. ꝑ sextum vulneratũ cor in caritate dei hr̄e. Ehdes q̃ q̃tiens xp̃c suũ fudit sanguinẽ. ꝓpter nr̄am redẽptõem. Ebi sũt nr̄e lacrime. vbi gemit⁹. vbi flet⁹. vbi grarũactões ꝑ tãcopiosa sanguis effusiõe. Elenite adorem⁹ ⁊ ꝓcidam⁹ añ eũ. plorem⁹ añ dñm q̃ fecit nos. ⁊ tãcopiose rẽdemit. Et em̃ ait Bern̄. Suffecisset ad redẽptõem orbis. vna ꝑciosissimi sanguis gutta: sz data ē copia. vt in bñfitij recordatõne. virt⁹ diligẽtis clarescẽt. copiosa em̃ apud eũ redẽptio. Et aũt dictũ est ritus ⁊ religio circũcisiõis ab Abrahã sũpsit exordiũ. qr ꝑm⁹ vni⁹ dei cõfessus ē fidẽ. ⁊ in signuz hui⁹ ꝑmo accepit circũcisionẽ. q̃ fuit signũ distinguẽs fideles ab infidelibꝫ. Credẽs em̃ abraham adhuc in ꝓputio posit⁹. filiũ se habituruz quẽ de⁹ ei ꝓmisit. hui⁹ rei signũ circũcisionẽ accepit: vt q̃ credẽs iustificat⁹ sic cerneret̄. Fuit q̃ data ⁊ instituta circũcisio. Primũ ꝓpter meritũ fidei abrahe. vt sicut fide distabat a natõnibus ceteris. sic distaret etiã signo circũcisiõis Jtē vt ꝓl's q̃ ex eadem ꝑgenie nascitur⁹ erat. ꝑ circũcisionis signũ peculiaris deo agnoscerēt. ⁊ ab alijs natõnibꝫ discernerēt. ac semen eius q̃ credens deo hoc ipm accepat esse sciret̄. Jtē vt si q̃ ex eodẽ ꝓl'o in ꝑlio corruissent. hoc signo circũcisionis inter gẽtes cogniti. qr de stirpe sancta descẽderant: sepulturꝫ tradẽrent̄. Et iõ i heremo nõ circũcidebant̄ vbi soli sine gentibꝫ cõuersabant̄. Jtē i remediũ pc̃i originalis. et ad repssionẽ ꝯcupiscẽtie carnalis. Data ē etiã circũcisio i ꝓparatõem susceptõis fidei: qr circũcisio est quedaz ꝓfessio mosayce legis seruande: sicut et baptismus est professio legis euãgelice

et ꝓfessionē illā disponebanꝫ ab istā. Circūcisio igiꝫ ꝓterita tpis mandatū fuit. ꝙ signū ꝓmissi xpi quā vsqꝫ ad xpm oportuit auctoritatē hre vt tamdiu curret donec nasceretꝫ ꝓmiss⁹ abrahe q̄ nato ꝙ ꝓmissione impleta. optuit circūcisioēz ꝙ signū ꝓmissionis cessare. Vñ fiebat cultris petrinis: qz petra erat xpc. Voluit autē xpc circūcidi ex causis pluribꝫ. q̄uis nō essz legi subiect⁹. Primo vt oñderet se esse de genere abrahe. q̄ circūcisiōis mandatū accepit. ꝙ cui ꝺ xpo repromissio facta ē. Scō vt patribꝫ assimulatus iudeis satisfaceret. ac scandalū ꝙ oēm excusatōem in se nō credēdi. ꝙ eū nō recipiēdi. ipsis auferret. Tertio vt legē veterē ꝙ circūcisionez quā de⁹ instituerat: approbaret. ac eā sanctā iustaz ꝙ bonā fuisse mōstraret. Quarto vt obediē tie ꝙ humilitatis ⁊ututē. nobis suo ꝓmēdaret exēplo. ꝓceptū legis cui tñ subiect⁹ nō erat obseruando. Quinto vt legē quā debit alijs. etiā ipe īpleret. ꝙ q̄ in silitudine carnis pcti: nō autē in carne pcti venerat: remediū q̄ caro pcti mundari consueuerat nō respueret. Sexto vt legis on⁹ in se sustinēs. alios a legis onere qꝺ portare neq̄erāt: liberaret. qz fact⁹ ē sub lege: vt eos q̄ sub lege erāt redimeret. Septio vt ꝓ nob sanguinē suū. nōsolū in etatē virili: sz etiā i infantia fūderet. ꝙ tēpestiue pati incipēt. Octauo vt i se veritatē carnis hūane oñderet. ꝙ hereticos q̄ dixerunt eū nō vez corp⁹ sz fātasticū habuisse ꝓfunderet. Nono vt castitatē q̄ a circūcisione actus illi⁹ mēbri ē ꝓmendaret. ꝙ ꝓcupiscētiaz carnalez reprobaret. Decio vt in ipo carnalis circūcisio finē. ꝙ spūalis exordiū bret. ꝙ nos fore spūaliter circūcidendos demōstraret. Vt em̄ aplus ait. Finis legis xpc ad iustitiā oi credēti Hodierno itaqꝫ die cessat circūcisio. ꝙ habem⁹ ꝓ ea baptismū: q̄ est maioris gre ꝙ minoris pene. Nā grā baptismi supueniēs. carnis circūcisionē euacuauit. quēadmodū fructu adueniēte flores decidunt et marcescunt. Vñ Greg⁹. Qꝺ apud nos valet aq̄ baptismatis: hoc egit apud veteres vel ꝓ puulis sola fides. vel ꝓ maioribus virt⁹ sacrificij. vel ꝓ his q̄ ex stirpe abrahe ꝓdierunt misteriū circūcisionis. Et �together Bedā. idez auxiliū curatōnis in lege circūcisio cōtra originalis pcti vulnus ꝑstitit: qꝺ nunc baptism⁹ tpe gracie cōfert: nisi qꝺ introit⁹ in regnū nō bum patebat circuncisis. vt mō baptizatis. At ꝺo nōsolum baptism⁹ hoc facit: sz etiā passionis adiunctio. q̄ si circūcisioni adiuncta eēt. et silr ibi fieret. Ideo aūt i carne ꝑpucij fiebat circūcisio: qz in ꝓe illa magis ꝓcupiscētia dominaꝫ. ꝓ quam originale pcm̄ ꝓpagaꝫ. Vbi g̃ via peccati ē. ibi apte signabaꝫ pcti remediuz. Significaꝫ autē ꝓ circūcisionē carnis circūcisio mētis. q̄ mundaꝫ anima a vitijs. Et ideo debemus circuncisionē spūalē in oībꝫ intus ꝙ extra hre. et ex omī ꝓe spūaliter vicijs circuncisi esse. Circuncisus em̄ xpc est: vt oīa pcta ꝓ. vitiorūqꝫ superflua hoiem abscidere a se debere doceret. Vñ �together Bern⁹. Duplex ē circuncisio. q̄ a nobis fieri debet. s. interior ꝙ exterior. Exterior ꝓsistit. s. i habitu ne sit notabil⁹. in actu ne sit reprehensibilis. ꝙ in ꝓmone ne sit ꝓtēptibilis Interior silr in tribꝫ ꝓsistit. s. in cogitatōne vt sit secta. in affectōne vt sit pura. i intētōne vt sit recta Hec Bern⁹. Debem⁹ igr̄ esse circūcisi corde a cogitatōnibꝫ noxijs ꝙ īmūdis. a iuditijs falsis ꝙ temerarijs. ab intētōnibꝫ ꝙ volūtatibꝫ iniquis. vt corā deo ꝓtimescam⁹ versare i corde. qꝺ coraz hoībꝫ erubescerem⁹ dicē vel facere: qz qꝺ dicta vel facta hoībꝫ. hoc sūt cogitatōnes deo. Dem⁹ q̄ esse circūcisi lingua. a ꝰbis turpibꝫ. detractarijs. mēdosis. ociosis ꝙ superfluis: qz de omī verbo ocioso. etiā ignorāter plato. sicut ꝙ de cogitatōne minutissima redēda ē rō in die iuditij Debem⁹ etiā esse circūcisi oībꝫ sensibꝫ ꝙ mēbris corpis nr̄i. a phibitis ꝙ illicitis. a voluptuosis ꝙ superfluis oībꝫ abstinēdo. ꝙ nōsolū a pcto: sz et ab omī occasione pcti nos subtrahendo. qz nisi q̄s occasionē pcti vitauerit. vix pcm̄ declinabit. Tali circūcisione oīa vitia ꝙ pcta tollunt̄ ꝙ excludūt̄. Vñ ꝙ octaua die circūcisio meritꝫ fiebat: in q̄ ꝙ vltima resurrectio fiet. q̄n mēbris oībꝫ circūcisis. i. vitijs ꝙ pctis abscisis. tot⁹ ex integro innouat⁹. oīq̄ superfluitate mundat⁹ hō ad īmortalitatē resurget. Octaua dies. ipa ē q̄ ꝙ pria. In hac em̄ mund⁹ cepit. xpc resurrexit in hac et vlis resurrectio erit. Sex etem̄ sūt h⁹ scli etatēs. in q̄bꝫ ꝓ deo laboribꝫ insistere. ꝙ ꝓ adipiscentia sempiterna requie ab tpe opari nec esse ē. Septima etas nō in hac sed in alia vita quiescentiū. vsqꝫ ad tpe resurrectōnis omniū. Octaua aūt etas ipa ē dies resurrectōnis sine vllo tpis fine beata. Tūc autē nōsolū circūcisi sz oībꝫ ab eis pctis abscis⁹ mūdi ꝙ imaculati eēnū nomē scti suscipiēt ꝙ hēditatē. Qui g̃ mala ꝙ vana cogitare vel loqui aut facere nō appetit iste interi⁹ ꝙ exteri⁹ ꝓfecte circūcisus ē. Pax autē ꝓdest circuncisū esse ex ꝓe vna ꝙ ñ ex alia vt em̄ ait Pius papa. Nihil ꝓdest hoī ieiunare ꝙ orare. ꝙ alia religiōis bona agē: nisi mens ab iniq̄tate. et ab obtrectatōnibꝫ lingua phibeaꝫ. Nihil q̄dem ꝓdest. s. q̄tum ad vitā eternā. ꝓdest em̄ q̄tum ad tpalia. Vñ ꝙ Beda. Nemo sane cū circuncisionē ꝓdicari audierit. uni⁹ solū mēbri ꝓtinentiā auctumet impari: q̄si vel a fornicatōne tm̄. vel licito matrimonio tpanter vtentē vel virginitate glorioſū exīstere. absqꝫ aliaruz virtutum adiectōne sufficiat. ꝙ nō oīm potius quos corde vel corpe gestamus sensuū castigatōnem ꝑcipi. Ille itaqꝫ vera circuncisione mūdatus ē: qui obdurat aures suas ne audiat sanguinē. ꝙ claudit oculos suos ne videat malū: q̄ custodit vias suas ne delinquat in lingua sua. ꝙ attendit sibi ne graueꝫ cor eius in crapula et ebrietate: qui lauat inter innocētes man⁹ suas ꝙ ab omī via mala phibet pedes suos: q̄ sup omnia castigat corpus suum et seruituti subiecit. omniqꝫ custodia seruat suū cor q̄m ex ipo vita ꝓcedit. Sz ꝙ ipa bona actio sua. q̄ in abscondito est. circuncisione nō minus indiget: vt cum

ieiuno. oro. elemosinã facio. gliaz intrinsecus ꝙram. Quapropꝑ q apls absconditã cordẽ circũcisionẽ sedulo ꝓmendat. cui laus nõ ex boĩbus sz ex deo ẽ. Hec Beda. Debem⁹ g oẽ pcm intus q extra vitare: q ex oĩ pte spualit circũcisi esse. Totiẽs etiã hõ circũcidit: quotiẽs p⁹ pcm ab pnĩam reuertit. Hãc aũt circũcisionẽ pcedere oportz octo spuales illumiatões diuiarũ grãꝝ. q pocto dies intelligunt. q sic octauo die circũcisio in aĩa celebrat. videlicz pctoris ad deũ ꝓuersio. pcti recognitio. ꝓtritio. ꝓfessio satisfactõ. pcti detestatio. in futurꝝ cautio. q ex tũc octauo sequit impij iustificatõ. q grã infũdit q pcm expellit. q in ipo die octaua. s. in iustificatõne impij celebrat circũcisio in aĩa penitẽtis. Que quidẽ circũcisio nõ ẽ aliud ꝙ amputatio vitiorꝝ: q habet fieri in cultello pnĩe. Sicut em in circũcisione corpali fit amputatõ superflue carnis: sic in circũcisione spuali fit amputatio vitiorꝝ q pctorꝝ. q sola sũt hoĩ superflua. oĩa em alia creata in hoĩe sunt valde bona. Et nõ ista circũcisio fiat in aĩa: ipa ẽ filia promissionis ſm illud Genes. masculꝰ cuiꝰ ꝑputij caro circũcisa nõ fuit: ꝑibit de pplo suo. Octo isti octo dies sũt octo illumiatões spũs septiformis ĩ septẽ ẽstutibꝫ prĩcipalibꝫ: cum perseuerãtia finali q est octauo. Et qz nisi p xpm pcta nõ tollunt: ipe ẽ em agnꝰ dei q tollit pcta mundi. ĩõ vt dictũ est circũcisio cultris ficebat petrinis: qz petra erat xpc. Hec illa iudeorꝝ circũcisio significat: q sine hac significatõe inutilis ẽ. Et ĩõ xpc circũcisꝰ ẽ vt circũcisionis significatõem nobis ꝓmeddaret. Sicut em nobis ẽ natꝰ. nobis baptizatus q passꝰ. ita q nobis nõ sibi ẽ circũcisus. Spũalem g circuncisionẽ significatã p corpalez habere studeamꝰ: vt illã spũalẽ q in octaua resurrectõnis in nobis futura ẽ. ab omi corruptõne culpe q pene cõsequi mereamur. Tres itaqꝫ cõstat esse circũcisiones: vna ẽ sacramẽtum. s. circũcisio q ẽ in corpe. due vo sũt res illiꝰ sacramẽti. videlicz circũcisio a pcto q ꝙttidie est in aĩa. ac circũcisio a pcto. q ab omi pena peccati. q in resurrectõne erit in aĩa q in corpe.

Ihesu clemẽs: q de virgine natus. sub lege circũcidi voluisti: circũcide ihũ misericors. cogitatões. verba q opa servi tui. vt nil tue volũtati ꝓriũ. cogitãdo. loqndo. opando pagam. q in sensu sit mibi cogitatꝰ dei. q oĩs narratio mea ĩ ꝑceptis altissimi. q in opibꝫ mandatorꝝ tuorꝝ dirigant oẽs actus mei Ecce dñe corã te sũt cor meum. lingua mea. sensus q mẽbra. conãt qdẽ: sz p se nõ pñt. Fac tu qđ ipa ñ pñt. q pfice ĩ bonis desideriũ mei pctoris: q ꝓsueuisti desideriũ suũ dare iustis Amen

De apparitõne domini. Capitulum. XI.

Tertiadecima vo die puer ihs manifestauit se gentibꝫ. ib ẽ magis q erant gẽtiles. Prophetatum quippe seu vaticinatũ fuerat p balaam ꝙphãm gentiliũ. q oriret stella ex Jacob. q ꝓsurgeret homo de isrl: vbi ondit q ortus noue stelle apparẽtis. erat signũ xpi nascẽtis. Isti g videntes nouã stellã: cognouerũt p inspiratõem diuinã. q illa erat q p balaã ꝓdicta fuerat: q iõ statim mouerũt se de locis suis. vt ad venerandũ puerꝝ natũ venirẽt. Isti a balaaz genꝰ duxerãt. q nõminꝰ fidei q generis successores q heredes erãt. vñ nõ a magica arte: sz a magnitudĩe scie vocati sũt magi. q si in sapĩa magni. q erãt in scia astrorꝝ ꝑiti. Quos em hebrei scribas. greci ꝓphos. latini sapiẽtes. hos pse magos appellãt. Et iõ erãt magi. nõ malefici sz sapiẽtes ꝑmitie fidei nre. Qui iõ etiã reges dicti sũt: qz illo tpe phi q sapiẽtes regnare ꝓpposuerunt. Ex de antiquorꝝ tpm felitate Seneca sic dicit. Sũma felicitas erat gentiũ: in quibꝫ nõ poterat potẽtior esse nisi melior. Illo g sclo qđ aureũ ꝑhibet. offitiũ erat imperare nõ regnũ Parũ erat regi. sine arte q sine difficultate. sibi inuenire aliqđ receptaculũ. Ex de quodam pho tunc regẽte statim subiũgit. Diogenes delatus. cũ vidisset puerꝝ caua manu aquã bibentem. fregit ꝓtinus exẽptuz e perula calicẽ. hac obiurgatõne sui. Qdiu hõ stultus. supuacuas sarcinas habui. Qui se cõplicuit ĩ dolio. q ĩ eo cubitauit. Hec Seneca. O quantũ distat inter rectores hui⁹ tpis et illi⁹. qz nunc oĩa illis ꝓria. s. diuitias. honores q delitias ꝙrunt. q iõ ĩ futuro fortẽ pei⁹ gentibꝫ habebũt. Et venerũt magi ab oriẽte. i. a ptibꝫ q respectu birl'm sũt versus orientẽ. vt ſm Chrisosto. vñ dies nascit inde ꝑcederet fidei initiũ: qz fides lumẽ ẽ animarꝝ Et ſm Bern. Merito ab oriente veniũt. q solez iustitie nouũ nobis ortũ annuntiãt. letisqꝫ rumoribꝫ totũ mundũ illuminãt. Venerunt autẽ spãliter ꝺ finibꝫ persarꝝ. medorꝝ q chaldeorꝝ. vbi fluuiꝰ est saba. a q q sabea regio illa dicit. iuxta quã ẽ arabia vbi magi reges fuisse memorãtur. Sunt autẽ due arabie vna ꝓtermina q vicina iudee. q respectu birl'm ab oriente. de qua vident magi venisse. alia ꝓtermĩa indie. distãs a bierl'm q̃si vniꝰ ãni itinere: q de hac infra tredecim dies nõ poterãt venire. Ex Remigiꝰ: Sciendũ est. qꝫ aliqui solẽt dicere. qꝫ puer q tũc natus ẽ in tambreui spatio tpis de vltimis finibꝫ terre eos ad se ꝑducere potuit. vel si fuerũt successores balaam. regio istorꝝ nõ longe distat a terra promissionis. idcirco in tambreui spatõ temporis bierl'm venire potuerũt. Hec Remigius.

Factũ ẽ autẽ. vt visa stella. quicqđ p eã significabat. sanctispũs illustratõe mox intelligere tur. Xpm igit deũ q hoĩem ĩ stella ꝙrebãt. quẽ diuina inspiratõne p stellã significari intelligebant. Ista stella differebat ab alijs multipl'r Primo ĩ substãtia: qz aliarꝝ stellarꝝ materia. ẽ materie celestis q q̃ntẽ eẽntie. Hec aũ de substãtia corruptibili fuit. Secũdo q ab eiꝰ principiũ effectiuũ: qz alie stelle a deo p verbũ create sũt nulla cooperante natura. sz ista ministerio angeli a verbo facta ẽ. Tertio in duratõe: qz alie a principio mũdi sũt ꝓdite. q inetẽrnũ manebũt ista xpo nato creata ẽ. q pꝰes eẽ ꝺsinit. Quarto

in situ: qz alie sunt in celo ista autē nō fuit sita in firmamēto. sz in aere nō longe a ēra. Quīto in magnitudīe. qz ſm Ptholomeū. qlibet stellarū firmamēti visibilis nobis. maioz ē tota terra. forte ista nō fuit vltra quantitatē duop vel triū cubitop. Sexto ī motu. qz alie mouenť circulariter ab oriētē ī occidentē. Hec aī ferebať motu recto ab ortu ī meridiē. Septimo ī statu alie mouenť motu ꝓtinuo. ꝙ nunq̄ stāt: ista aī cū magis euntibo ibat. ꝙ cū stantibo ꝙ quiescētibus ḡescebat. Octauo in vicissitudīe apparitōis ꝙ occultatōnis. cū em̄ intrauerť birl'm occultauit se. deinde vbi herodē reliq̄runt seipam monstrauit. Nono in tpe. qz alie lucēt solū de nocte Hec vo in meridie sole lucētē apparebat: quam lux diurna nō ipediebat: qz ſm Chrisost. ipos etiā solis radios ꝓprio fulgore superabat. Decio in significatōne. qz alie signāt tpm ꝙ annop distinctōem. ista vo significabat creatoris natiuitatē. Undecimo in effectu. qz alie hñt efficatiaz certā ad trāsmutatōem istop inferiop: ista aī nullū habuit effectū: nisi q̄ notauit natū saluatorez. Duodecimo in mīsterio. cetera em̄ astra creauit deus in mīsteriuz cunctis gentibo. Hec aūt stella in mīsteriū soli' xp̄i est edita. Tredecimo ī singularitatē apparitōis. qz qlibet stella apparet oībo ḡ sunt ī emīsperio ei': sz ista visa ē tm̄ tribo magis. Quartodecio in motore: qz alie stelle nō hñt motores ꝓprios. ista aī habuit motorē ꝓpriū. s. angeluz ḡ natiuitatē xp̄i pastoribo nunciauit. Multa ꝙ magna hac die facta sūt p dñm ihm. ꝙ maxīe circa ipaz ecclīaz. Primū ē qz ipa hodie in ꝓsona magop ab eo ī sponsā ē recepta. qz est ex gētibo maxīe ꝙgregata. Nā die natalis sui ī ꝓsona pastop iudeis apparuit de quibo nō nisi pauci verbū dei receperūt. Ho die vo apparuit gentibo: ḡ ecclesiā ipleuerunt. qz in stelle fulgore dei grā. ꝙ in tribo magis. vocatio gentiū ꝓcessit. ipi em̄ magi primitie gentium fuerūt. ꝙ gentes in xp̄m credituras signauerunt. Ulñ festū hodiernū ꝓprie ē festuz ecclīe ꝙ fideliū xp̄ianop. Scdm est. qz ecclīa hodie sācta ē ab eo despōsata. ꝙ eidez p baptismum vere cōiuncta. quē tali die. anno suo. xxx. recipe dignat'ē. Et iō letant̄ cantať. Hodie celesti spōso iuncta ē ecclīa. qm̄ ī iordane lauit xp̄c eius crimīa. Nā in baptismo despōsať aīa xp̄o. ḡ vtutē sūpsit a baptismo suo. ꝙ iō aīap baptizatarū ꝙgregatio vocať ecclīa. Tertiū ē. qz tali die s. anno reuoluto p' baptismū. fecit ad nuptias p̄mū miraculū. qd etiā ad ecclesiā ꝙ spūales nuptias adoptari p̄t. ꝓut infra suo loco appebit. His ḡ (vt cātat ecclesia) tribo miraculis ornatū sc̄m diē colim'. Ulñ vt dicit maxim' epūs. ꝙ in antiqoribo libris. dies illa dr̄ pluraliter dies epyphaniap. i. pluriū illustratōnū xp̄i: epiphanes em̄ illustratōem sonat. Has tm̄ tres manifestatōes ꝓprijs qdē noībo distīguunt. epyphaniā vocātes eā. q̄ p stellā facta ē. q̄si desursū facta. theophaniā eā. q̄ in baptismo q̄si a deo. i. pfecta. bethaphaniā eā q̄ in nuptijs. q̄si ī domo fa-

ctam: beth em̄ domū sonat. Rectoq̄ tria hec ī vno die acta nobis misteria p̄dicanť. ꝙ trinitatis ineffabilis archanū. vno dei sub noīe ꝓfitemur. Hec maxim'. Insup ſm origenē etiā hac die pauit q̄tuor milia hoīm. de septē panibus ꝙ paucis piscīculis. Uides itaq̄ q̄ venerabil'ē dies ista: quā dñs elegit ad tot mirifica ꝙ magnifica facienda. Cōsiderās ḡ ecclīa tot magā bñficia hodie sibi a spōso exhibita. grata existē volens. exultat. iocūdať. ꝙ iubilat. ac diē hāc magnifice solēnizat. Dicam' itaq̄ nūc de p̄mo. qz de alijs dicēduz erit īfra ordine suo. Cū ḡ ſm ꝓphetiā Michee nat' esset ihs in bethleez iude. q̄ ē in tribu iuda. qđ dicit ad distinctōem altēri' bethleez. q̄ est in galilea in tribu zabulon. ī diebus Herodis regis. s. anno regni sui. xxx. p qđ oñdit tps p̄finitū xp̄i nascētis. ꝓphauerat em̄ p̄riarcha iacob. illo tpe xp̄m nascituz qñ deficeret sceptruz siue rex ꝙ dux de ꝓlo iudeop. et hoc impletū ē in herode ascalonita. q̄ fuit ꝑ̄du meus. ꝙ prim' regnauit alienigena. Ecce magi ꝙ gentiles vniuersaz ecclesiā futurā ex gentibo repñtātes. a ptibo orientalibo venerūt hierosolimā ciuitatē regiā. ibidē de xp̄o nato inq̄rētes ꝙ dicētes. Ubi est q̄ natus ē rex iudeop. Ecce ḡ titul' a magis hic nunciat'. a iudeis reprobat' ibi noli scribere rex iudeop. a scp̄tura ꝓfirmatus ibi. qđ scripsi: scripsi. Ulidim' em̄ in oriente stellā ei'. s. propriā: qz hāc creauit ad sui oñsionē. ꝙ venim' ꝓsonaliť adorare humiliter. eū singulariť. Ueniunt pastores vt certificenť vt sup̄. veniūt reges vt venerenť. vt hic. veniūt senes vt gratulenť vt infra. Primū ptinet ad p̄latos. scdm ad actiuos. tertiū ad ꝓtēplatiuos. primi vidēt ꝙ p̄dicant. scdi veneranť ꝙ adorant tertij āplexanť ꝙ tenēt. Scdm q̄sdaz magis iuncta intrantibo stella disparuit: vt amittentes itineris ducē. necesse haberēt recurrere ad ciuitatē regiā. s. hierl'm. ꝙ ibidē inquirē de rege nato. Scdm vo alios cū magi hierl'm ad querendū de puero ingressi fuissēt. stelle ducatū amiserunt: qm̄ auxiliū hūanū req̄rentes. iuste ꝑdere diuinū meruerť: qz recte diuino deseruneť auxilio. q̄ humanū ꝓponunt diuio. Et p̄t stella ista illumīatio gr̄e intelligi. qz dū boni a malis cōsiliū querunt. verā illumīatōem amittūt. Sz siue añ ingressū ī hirl'm. siue p' ingressū dispuit factū ē hoc a deo pluribo de causis. Pria propť ipos magos. vt q̄ pri' fuerāt ꝓmoniti celesti sig ꝓfirmarēť etiā dicto ꝓphetico. ex doctop ibi resi dentiū rñso. Scda propť xp̄m. vt ei' natiuitas ī ciuitatē regia publicareť. ꝙ ꝓphetia ꝺ loco natiuitatis xp̄i ipleta mōstrareť. Tertia vt studio magop dānareť pigritia iudeop: qz gētibo solicitē xp̄m q̄rentibo. ipi ī nullo moti sūt ad q̄rendū. Quarta vt iudei xp̄m ñ recipiētes. inexcusabiles ꝺ aduēt' ei' notitia remanerēt. cū magi iudeis tps. ꝙ iudei magis locū natiuitatis oñderēt p hoc etiā figurabať. q̄ fides xp̄i erat a gētibo deuote recipiēda. ꝙ a iudeis p maiori ptē ī īfidelitatē ꝛmanētibo refutāda. Isti magi fixi fuerūt

in timore xp̃i ⁊ fide firmati. qz nõ obstãte q̃ sci
rẽt iuxta edictũ impiale. capitali sñia puniendũ esse: quicũq; regẽ aliũ q̃ subiectũ romano i
perio noiaret: xp̃m tñ intrepidi sũt cõfessi. Ex̃
Chrisostom⁹. Sz nũq̃d nesciebãt. q̃ ĩ birl'm regnabat herodes? Nũq̃d nõ intelligebãt. q̃ q̃cunq; rege viuẽte alterũ regẽ pnũciat aut adorat. punit in sanguĩe? Sz dũ ꝓsiderabãt regẽ futurũ: nõ timebãt pñtem. Adhuc nõ viderãt xp̃m ⁊ iam pati erãt mori p̃ xp̃o. O beati magi. q̃ añ ꝓspectũ crudelissimi regis. priusq̃ xp̃m viderẽt xp̃i facti sũt ꝓfessores. Hec Chrisostom⁹. Audiens aũt herodes rex talia de puero nato: turbatus est. timẽs ne regnatur⁹ eẽt p̃ eo. se tanq̃ alienigena destituto. Ex̃ bi Aug⁹. Quid erit tribunal iudicantis. qñ supbos reges cuna terrebat infantis. Timeãt nũc reges ad p̃ris dextẽrã iam sedentẽ: quẽ rex impi⁹ timuit adhuc matris ubera lãbentẽ. Et nõsolũ turbat⁹ est ipse: sz ⁊ oĩs hierosolima cũ illo nouitate miraculi p̃cussa: ⁊ fauere volẽs herodi quẽ timebãt: qz sibi subiecta. Sepe em̃ plus pl⁹ eis iniuste fauet q̃s crudeles sustinet. Ex̃ rex iniustus oẽs ministros habz impios ⁊ adulatores. Turbat̃ g̃ ꝑm Chrisostomũ oĩs hierosolima cuz eo. vel causa adulatõnis vel timoris. Turbant̃ etiã ille ⁊ isti qz de aduentu iusti nõ p̃nt gaudere iniqui. Ex̃ accipiendo hic p̃tem p̃ totu. oĩs hierosolima intelligit̃ illa ps. q̃ sibi fauebat. sic ꝯmunit̃ dicit̃. qñ maiores ciuitatis aliq̃d faciũt. q̃ tota ciuitas illd facit. sic ĩ p̃posito: q̃ erãt ibidẽ maiores. ⁊ in regalibꝫ offitijs assistẽtes. illi cũ rege turbati sũt. Et ꝯgregans sapiẽtes iudeoꝝ: scisciabat̃ ab eis vbi xp̃c nasceret̃. Quia em̃ volebat xp̃m p̃dere. ideo studuit ꝺ loco natiuitatis xp̃i diligẽter inquirẽ. ab illis q̃ scripturas p̃phaꝝ p̃dictas de xp̃o nouerãt. ⁊ genealogias descendentes a dauid sciebãt. At illi dixerũt ei. q̃ in bethleem iude. id est que sita ẽ in terra iuda. p̃ut scribit̃ in michea. Scd̃m Augustinũ. Judei in hoc facto q̃ docẽt alios locũ natiuitatis ⁊ tñ ip̃i nõ vadũt: silẽs sũt fabricatoribꝫ archenoe q̃ alijs vbi euaderent prestiterũt. ⁊ ip̃i diluuio p̃ierũt. Silẽs etiã sunt lapidibꝫ milia p̃ q̃ alijs viã indicãt: nec ip̃i p̃ eam ambulant. De quibꝫ etiã dicit idem Aug⁹. q̃ ostenso alijs vite fonte ip̃i sunt mortui siccitate. Per scribas aũt ⁊ sacerdotes q̃ locũ natitatis xp̃i ex p̃phetia declarauerũt. et tamẽ ip̃m xp̃m nõ adorauerũt: sed magis p̃secuti sunt. signant̃ doctores bone doctrine: sz male vite. qui quẽ p̃dicãt sana doctrina: p̃sequunt̃ mala vita. Tũc herodes clam ⁊ occulte vocatis ad se magis: didicit ab eis tẽpus stelle que apparuit eis. Cognito eĩ loco natiuitatis xp̃i ex iudeorũ responsis. voluit scire tẽp⁹ natiuitatis ab ip̃is magis: vt si ad ipsuz rediẽt: ex tẽporis ⁊ loci cognitõe posset xp̃m interficere: ⁊ cuz esset alienigena nõ cõfidebat de iudeis. ⁊ ideo voluit cõsilium suũ latere eos. Et mittẽs illos in bethleẽ dixit eis. dolose ⁊ volens decipiendo. Jte ⁊ interroganꝫ diligẽter de puero nato. ⁊ cũ inueneritis renũciate mihi: vt ⁊ ego veniẽs adorẽ eũ. Spondet falsũ obsequiũ vt facilius eos decipiat. ⁊ ad redeundũ p̃ ipsuz inducat. Falsa quippe fuit herodis p̃missio: qz ꝟm Chrisostomuz. Deu otõnem p̃mittebat: sed gladiũ acuebat. et malitiã cordis sui humilitatis colore depingebat. Talis ẽ consuetudo oĩm malignoꝝ. qñ aliquẽ in occulto grauius ledere volunt: humilitatem illi ⁊ amicitiã fingũt. Et ꝟm Rabanũ. Finxit herodes. tam vultu q̃ verbis se adorare euz velle: quẽ inuida cogitatõne tractabat occidere. ⁊ hoc vt vel ab ipsum magi alacrius redirẽt. ⁊ ne iudei quoꝝ erat futurus ab eo ip̃m absconderẽt. Cui⁹ p̃sonã oẽs ypocrite tenẽt q̃ dũ ficte deũ querũt: inuenire illũ nũ q̃ merent̃. Et sicut herodes sub specie religiõis voluit occidere xp̃m. sic ypocrite quantũ ĩ eis ẽ occidũt eũ. ꝟm illud ap̃li. Rursũ crucifigentes sibimetip̃is filiũ dei. Nã ꝟm Grego. Simulata sc̃itas ẽ duplex iniq̃tas. Scd̃m Chrisost. herodi sil'es eẽ p̃bant̃: q̃ sacra ꝯmunõe misterij indigne abutẽt̃. Adorare q̃pe se fingunt. ⁊ eũ quantũ ĩ ip̃is ẽ interimũt. Juxta illud ap̃li Qui mãducat ⁊ bibit idigne re⁹ erit corp̃is ⁊ sãguinis dñi. Cũ aũt magi audissẽt regẽ herodez: nihil mala suspicãtes abierũt. recedẽtes. s. de birl'm. vt irẽt versus bethleẽ edocti de hoc p̃ phetiã. Et cũ birl'm egressi fuissent. ecce stella q̃ dispauerat itẽr eis apparuit: qz auxiliũ deserẽtes hũanũ meruerẽt recup̃are diuinũ. In ipo aũt loco q̃ eis reapparuit stella. facta ẽ in meõriã b⁹ ecclia. Deinde añcedebat eos: ⁊ viã oñdebat. vsq̃dũ veniẽs staret sup̃ locũ. ⁊ vicina domui vbi puer erat. Stabat q̃si sup̃ caput pueri vt q̃si inueret ⁊ dicẽt. Dicẽ q̃ natus est rex quẽ testabar. vt quẽ loquẽdo mõstrare nõ poterat: testãdo mõstraret. Et sic stella duce cũ magno gaudio ad thuguriũ in q̃ dñs Jhs nat⁹ ẽ p̃uenerũt. Ambiguũ ẽ qd̃ istoꝝ fuerit. s. an magi ĩ oriẽte positi viderũt stellã sup̃ iudeã existentez ĩmobilẽ. vel viderit stellã in oriẽte existẽ: q̃ eos p̃duxit in iudeã. Potuit em̃ nasci in oriente. ⁊ eos p̃cedẽdo in birl'm p̃ducẽ. ⁊ sentit Chriꝰ. ⁊ te neẽ ꝯmuni⁹. Fulgenti⁹ tñ videẽ velle q̃ eã p̃io viderit ĩmobilẽ sup̃ iudeã. q̃ debit eis signũ veniẽdi in iudeã: q̃ birl'm tanq̃ caput iudee adierũt: ⁊ ip̃is egressis. tũc motu notabili eos p̃cessit: q̃ pacto offitio suo ĩ p̃iacentẽ materiã reuersa ẽ. Et intrãtes domũ magi. s. diuersoriũ inuenerũt puerũ cũ Maria mr̃e ei⁹. forte tunc sedẽte ⁊ tenente sup̃ genua puerũ: ⁊ valde gauisi sũt: qz a desiderio suo fraudati nõ sũt: nec inaniter laborauerũt. Ex̃ Chrisosto. Propterea g̃tulati sũt: qm̃ qd̃ q̃situ ẽ desideratũq; reperãt qm̃ effecti fuerãt nũcij vitatis. et qz nõ frustra tam longe vie confecerunt spatia. tam ardenti quippe erga xp̃m cupiditate flagrabant. Felix Maria: nam Jhs sine Maria nõ nascitur. quia ipsa ministra incarnatõis. sine Maria nõ inuenitur quia ipsa famula educationis. sine Maria non crucifigitur: quia ipa socia passionis

Joseph aũt ſm Criſoſt. iccirco taceꝫ. q; nullũ de offitijs ad nutriciũ ꝓtinentibꝰ cõmemoraꝫ. Vel ſm hilariũ ⁊ rabanũ. Diuina diſpẽſatõne actũ ẽ. vt illa hora abſens eẽt ne pater eiꝰ crederꝫ. vel aliqua ſuſpitiõis occaſio dareꝫ gẽtibus q; deus nõ eẽt. q; ꝑmitias ſuas ſtatim nato ſaluatore ab eũ adorandũ miſerũt. Ingreſſi ita q; et ꝓcidẽtes tã mẽte q; corꝑe genua flectunt puero ihu hũiliter: et adorãt i carne deũ verũ adoratõe. ſ. latrie reuerenter. Honorãt vt regẽ et adorãt vt deũ: videt emĩ hominẽ et agnoſcũt deũ. ꝓcidũt in ſignũ humilitatis ſine q; nullus vere adorat: q; omnis adorator omnẽ faſtuꝫ et ꝓfidentiã ſui deponere debet. vt quã corꝑe deiectũ ꝓfert i oclis dei animo gerat: ꝓtritiq; corde et humiliati victimã offerẽs. deo ſe curandũ ꝓmittat. Quãta tũc exultatõ tibi fuit o virgo beatiſſima. q; ſ cogitare valeat. qñ eũ quem nup; generas. tã q; ſi deũ adorari videbas. O q; magna fuit hoꝝ magoꝝ fides. Quid emĩ erat credere q; ille puerul? ſic viliter idut?. cũ pauꝑcula matre et i loco ſic abiecto. ſine ſocietate ſine familia. ſine omni ornatu inuẽtus: eẽt rex et verus de?. Et tamẽ vtrũq; crediderũt. Paruulũ emĩ nõ adoraſſẽt et honoraſſẽt: ſi puulnz tm̃modo credidiſſẽt. Tales duces et talia ꝑmitiua nos habere oportebat. Ex q; patet q; cogũerũt xp̃i diuinitatẽ ꝑ diuinã reuelatõꝫ. Cũ ei viderẽt puerũ pãnis vilibꝰ iuolutum i gremio pauperis m̃is poſitũ. nulluꝫ regie dignitatis habentẽ ſignũ: nõ ẽ veriſimile q; talẽ reuerentiã ei exhibuiſſẽt: niſi i eo aliquid ſup̃ hominẽ cognouiſſẽt. Vñ bernh. Adorãt magi ⁊ offerũt munera adhuc lactẽti m̃is vbera. Soꝫ vbi ẽ o magi vbi ẽ purpura regis hui?! Nũquid viles pãni iſti q̃lo ẽ inuolut?! Si rex ẽ. dy̆adema vbi ẽ! Soꝫ vos eũ vere videtis i dy̆ademate q; coronauit eũ mater ſua. i ſacco n̄e mortalitatis. de q; ꝓſurgẽs ait ꝓſcidiſti ſaccũ meũ et circũdediſti me letitia. Et iter. Sed vnde vobis hoc o alienigene. vt a vob adorẽt xp̃c! Neq; emĩ i iſrl tantã fidẽ iuenim?. Sic vos ñ offẽdit vilis habitatõ ſtabuli. nõ paupes cune p̃ſepij. Nõ vos paupis m̃is pñtia. nõ lactẽtis ſcãdalizat infãtia. Quid facitis magi quid facitis! Lactentẽ puerũ adoratis i tugurio vili i vilibꝰ pannis. Ergo ne de?ẽ iſte! De? certe i tẽplo ſancto ſuo. deus i celo ſedes eius. et vos eũ q̃ritis i vili ſtabulo i matris gremio. Quid facitis q; et aurũ offertis! Ergo rex ẽ ipe! Et vbi aula regia. vbi thron?. vbi curie regalis frequẽtia! Nunquid aula ẽ ſtabulũ. thron? p̃ſepiũ. curie frequentia ioſeph et maria! Quõ ita ſ̃ipiẽtes facti ſũt viri ſapiẽtes. Vt adorẽt puulũ deſpicabilẽ. tã ſua etatẽ q; pauptatẽ ſuoꝫ! Inſipiẽtes facti ſũt vt fierẽt ſapiẽtes: et ꝓdocuit eos ſpũs. qõ poſtea ꝓdicauit apl̃s. q; vult eẽ ſapiẽs fiat ſtult? vt ſapiẽs ſit. Nõne timendũ erãt f̃es ne ſcãdalizarẽtur viri iſti. et illuſos ſe credẽrẽt. cũ tãta indigna viderẽt! A regia ciuitate vbi regẽ q̃rendũ ꝓiectabãt: ad bethleẽ villã puulã dirigũt

Ingrediũt i ſtabulũ iueniũt iuolutũ pãnis ifãtulũ. Nõ illis ſordet ſtabulũ: nõ offẽdunt pãnis. nõ ſcãdalizant lactentis ifãtia: ꝓcidũt añ eũ. venerãt vt regẽ. adorãt vt deũ. Soꝫ ꝑfecto. q; illos adduxit ipe ⁊ inſtruxit: et q; ꝑ ſtellã foris ãmonuit. ipe i occulto cordis int? edocuit. Hec bernh. Vñ et aug?. Nõ ſub pollice cella regal̃. nõ de mẽbris purpura. ñ i capite dy̆adema fulgebat. nõ pompa famulantiũ. nõ terror exercit?. nõ glorioſior fama p̃lioꝝ hos ad eũ viros ex remotis cuꝫ tãto voto ſupplices attraxerat. Jacebat in p̃ſepi puer ortu recẽs. exigu? corꝑe ꝓptibil̃ pauptatẽ Soꝫ magnũ aliq̃d latebat i puero: q; illi boies nõ terra portãre: ſed celo narrãre didicerãt. Vñ ⁊ criſoſt. Et intrãtes domũ ineneruũt puerũ. cũ maria matre ei?. Nam̃ inquã ei? nõ dy̆ademate coronata. nõ auro refulgẽte aut i lecto aureo recũbente: ſꝫ vir tunicã vnã habẽte. nõ ad ornamentũ corꝑis ſed ad tegumẽtũ nuditatis: q̃lẽ habere poterat caꝛpẽtarij vxor ꝑegre ꝓſtituta. Si ergo regẽ terrenũ querẽtes veniſſẽt: magis fuiſſent ꝓfuſi q; gauiſi. q; tãti itineris laborẽ ſina cauſa ſuſcepiſſẽt. Nũc aũt q; celeſtẽ regẽ querebãt. etſi nihil regale videbãt i eo: tamẽ ſolius ſtelle teſtimonio ꝓcẽti: gaudebãt oculi eoꝝ ꝓptibilem puerũ aſpicere: q; ſpũs i corde eoꝝ terribilẽ eũ mõſtrabat. Vñ et leo papa. Nec imerito cũ tres ad orandũ puerũ. noui ſy̆deris claritas deduxiſſet: nõ eũ impantẽ demonibꝰ. nõ mortuos ſuſcitantẽ. nõ cecis viſũ. aut claudis greſſũ. aut mutis eloquiũ reformãtẽ. vel i aliq̃ diuinarũ virtutũ actõe viderũt: ſꝫ puerũ ſilentẽ. quietũ ſub matris ſolicitudine ꝓſtitutũ. In q; nulluꝫ quidẽ apparet de p̃tate ſignũ: ſꝫ magnũ p̃betur de humilitate miraculũ. Tota emĩ vita ſaluatoris. q; et dy̆abolũ ſupauit et mũdũ. humilitatẽ ẽ ꝓcepta. hũilitatẽ ẽ ꝓfecta. Diſpoſitos dies ſ̃ pſecutõe finiuit. Nec puero tollerãtia paſſiõis nec paſſuro defuit mãſuetudo pueril̃. Vñ tota xp̃iane ſapie diſciplina. ñ i babũdãtia v̄bi. ñ i aſtutia diſputãdi. neq; i appetitu laudis ⁊ gl̃ie ſꝫ i vera ⁊ volũtaria hũilitate ꝓſiſtit. quã dñs ih̃s ab vẽo m̃is. vſq; ad ſupplitiũ crucis ꝑ omẽ fortitudĩe. et elegit ⁊ docuit. Hec leo. Vt q; poſſis ⁊ tu dy̆abolũ ⁊ mũdũ vicẽ. coneris ꝑ viribꝰ hũilitatis ac pacie v̄tutes exẽplo xp̃i fuare. q; his munit? poſſis facilie aduerſarios ⁊ iimicos tã viſibiles q; iuiſibiles ſupare. Et magi iuẽte puero: apueꝛt thezauros ſuos i q; moraliter iformamur vt thezauros nr̄os i via ñ pandam?. donec p̃ditis hoſtibꝰ ſoli deo ex occltis corde offeram?. Et obtuleꝛt ſingli puero ihu. aurũ. th? ⁊ mirrã. Traditõ fuit ãtiq̃ꝫ vt null? ad deũ vl̃ ad r̃gẽ veiret vacu? ⁊ ſine mũeribꝰ. Arabes aẽ auro ⁊ diuerſ̃ generibꝰ aromatũ babũ dãt. ⁊ talia mũera offerre ꝓſueuerãt. ⁊ iõ magi iſta obtuleꝛt. Et ſꝫ morẽ ſue gẽtis i donis offerẽdis ſeq̃rẽt. hoc tñ dina ĩſpiratõe ẽ fcm. vt aliq̃d miſterij mũeribꝰ ꝺmõſtrarẽt. ⁊ fidẽ ſuã miſticis rebꝰ ꝓfitẽnẽ. tũ. ſ. trinitatis fidẽ et miſte-

riũ reuelãtes: et in xp̃o trinitatẽ adorãtes. tuz eũ regẽ et dñm deũ sz mortalez significãtes. et xp̃i regiã p̃atẽ ac diuinã maiestatẽ et humanã mortalitatẽ venerãtes. Hec em̃ tria magi ꝺ xp̃o cognouerũt. vt sup̃ dixerũt. Ubi ẽ qui natꝰ ẽ. ecce humanitas rex iudeoꝝ. ecce regia potestas: venimꝰ adorare eũ. ecce diuinitas. Signaf em̃ in xp̃o regia p̃as ꝑ auruz. qꝺ regi soluif in tributũ. nã aurũ ꝓpter sui nobilitatez munꝰ ẽ regale. et iõ oñdit puerũ regẽ eẽ et se illud decere. Signaf ꝺo diuina maiestas ꝑ thꝰ. qꝺ deo offerf in sacrifitiũ: et ideo ostẽdit puerũ eẽ deũ. qꝺ etiã erat oblatõ sacerdotalis. q puer ille erat sacerdos cui nullꝰ vnq̃ fuit eq̃lis. Signaf q̃z humana mortalitas ꝑ mirrã. qua cõdiri solẽt corpa mortuoꝝ: et xp̃c rex et sacerdos voluit mori ꝑ salutẽ omniũ. Ubi aug⁹. Auruz g̃ soluif quasi regi magno. thꝰ imolaf vt deo. mirra p̃betur tãq̃ ꝑ salutẽ omnium morituro. Unusq̃sq; aũt eoꝝ p̃dicta tria obtulit. q vt dictũ ẽ misterio cõgruit. Nullus em̃ vere xp̃ianus dz. q nõ xp̃m et deũ et regẽ et passũ ꝓfitea tur. qꝺ illis tribꝰ muneribꝰ significaf. Ubi fm igius. Isti magi nõ singuli singula obtulerũt: sz singuli tria. et singuli eũ suis muneribꝰ regẽ deũ et hoiez p̃dicauerũt. Hec remigi⁹. Hos omnis vere xp̃ianus imitaf. q xp̃m verũ deuz regẽ et passũ ꝓfiteaf. Offeram⁹ g̃ ei aurũ. vt eũ omniũ regẽ eẽ. et vbiq; regnare credam⁹. thus vt deũ verũ et creatorẽ omniũ eẽ ꝓfiteanf. mirrã vt sic illũ deũ eẽ credam⁹. quẽ hominẽ q mortalẽ ꝓpter nos factũ eẽ nõ dubitem⁹. Omnia em̃ hec sãcta fides veraciter xp̃o offerre nõ desinit dũ vnũ eundemq; deũ verũ. verũq; hominẽ credit. et vere ꝑ nobis mortuũ veraciter recognoscit. Habem⁹ itaq; fm hilariũ in his nõ modicã sacramẽtoꝝ cognitõz. in hoie mortis. in deo resurrectõis. i rege iudithj. Et ego dñe ihu i extremo vestigio fuoꝝ tuoꝝ. adoro te sedentẽ in gloria dei patris vbiq; regnantẽ. et offero tibi splẽdorẽ fidei. q̃ te credo regẽ omniũ seculoruz. deũ de deo et hominẽ de virgine. mortuũ ꝑ peccatis nr̃is fm bernh. Obtulerũt auri p̃tiuz ob pauptatẽ. s. ad paup̃is matris et filij sustẽtatõnẽ. thuris ad ornamẽtũ ob sordidã stabuli mãsionẽ et ꝫ loci fetorẽ. mirre vnguentũ ob infãtulis (vt assolz) corpis teneritudinẽ. q debiliũ mẽbroꝝ pueri ꝓsolidatõez. Quia g̃ obtulim⁹ xp̃o sua: offeram⁹ ei et nr̃a. Qz em̃ regẽ et deũ q hominẽ eũ eẽ credim⁹: suũ ẽ. nr̃a ꝺo sũt: q nob a deo donata sũt. Sũt em̃ in nobis tria munera deo placẽtia: et hec offeram⁹. Primuz ẽ aĩa nr̃a. q̃ notaf ꝑ auꝝ. qz sicut auro nihil ẽ nobilius vel p̃ciosius aut pulchri⁹: sic nihil nobili⁹ vel p̃ciosius aut pulchrius q̃ aĩa corã deo r̃putaf. Secundũ ẽ corp⁹ nr̃m. qꝺ ꝑ mirrã designatur. mirra em̃ ẽ amara et corp⁹ ẽ amaricandũ ꝑ castigatões et passiones. Tertiũ ẽ ꝓuersatio sãcta et honesta in utroq;. s. in corꝑe et aĩa: et hoc designaf in thure. thus aũt nõ redolet nisi in igne cremef. sic ꝓuersatõ nostra nõ redꝺ

bit odorẽ deo nisi cremef igne tribulatõis. Debem⁹ etiã offerre xp̃o aurũ dilectõis. eo q ꝓ nostra salute subijt penã passionis. ac thus deuote laudis ꝑ gratiarũactõnez. et mirrã cõpassionis ꝑ mortis eius recordatõz. Habet etiã ecclesia moraliter aurũ in ꝓfecta sapĩa q doctrina ac recta fide. thus in deuota orõe vel bona cogitatõe: ac sãcta et bene deo redolẽte ꝓuersatõe. mirrã i pñie amaritudie et carnis mortificatõe ac bona opatõne. Aurũ g̃ offerũt doctores. thus martires et ꝓfessores. mirrã iã penitẽtes pcẽtores. Omnis em̃ oblatõ i his tribꝰ muneribꝰ ꝓtinef. Talia g̃ munera magi obtulerũt in q̃bꝰ et fidei veritatẽ et totã ecclesiasticã disciplinã significauerũt. Secm bernh. Aurũ offerim⁹ saluatori. cũ ꝑ nomine ip̃ius ex integro derelinquim⁹ substãtiã huius mũdi. Thã ꝺo necesse ẽ vt q̃ terrena ꝓtẽpsim⁹: flagrãti desiderio celestia req̃ram⁹. Sic em̃ offerim⁹ thuris odoramentũ quo nimirũ designanf orões sãctoꝝum. Oporꝛet etiã vt nonsolũ p̃ns seculũ ꝓtemnas: sz et carnẽ ipam castiges: ac seruituti subitias Duas igitf alas habeat orõ. vt ꝓtemptũ mũdi et afflictõz cordis: nec dubiũ q̃n celos penetret et in ꝓspectu dei sicut incẽsũ dirigaf: in q̃ cum auro et thure mirra q̃z ei offerf. Hec bernhar. Sic g̃ magi xp̃m honorauerũt de substãtia triplici. s. corꝑali qz peciderũt. spũali qz adoraueṛt tpali qz munera obtulerũt. Plus q̃ppe nõ habet hõ nisi corp⁹. aĩaz et tpalia. Bene aũt tres magi fuisse dicunf. qz qui ad fidẽ veniũt: indiui duã trinitatẽ ꝓfiteri ꝺẽt: siue qz q̃ deũ adorãt tres p̃ncipales ꝺutes. s. fidez. spem et caritatez debẽt habere: siue quia q̃ deũ videre desiderant cogitatõem. locutõz et opatõez: seu memoriaz intellectũ et volũtatẽ debẽt a malis obseruare et in bonis occupare. Ubi fm grego. sãcti viri bene reges vocanf. qz cũctis motibꝰ carnis nõ ꝓsentiẽdo succũbere: sz bene regẽdo p̃esse nouerũt. Et fm isidorũ. reges a rectẽ regẽdo vocantur: et ideo rectẽ faciẽdo regis nomẽ tenef: peccando amittif. Et hi veniũt et recedũt ab oriẽte. ꝑ qꝺ itelligif ꝓsperitas humana. q̃ ẽ triplex sz diuitiaꝝ. delitiaꝝ et honoꝝ. Per stellam aũt q̃ magis apparuit: significari potest virgo maria: q̃ interptaf maris stella. Hec autẽ stella apparet magis seu regibꝰ ꝓdescendẽdo sibi ꝺevotis se bene regentibus. et eos per huius mũdi mare turbulentum nauigantes: dirigit ad portum salutis qui est xp̃c. et ipsum inuenientes: venerantur munera ei offerentes. s. auruz caritas q thus deuote orationis. ac mirra mortificationis carnis. Eodem autem die cuz xp̃c in iudea esset natus. ortus eius magis in oriente est nuntiatus. Uidebant nanq; stellaz nouam in qua puer apparebat: supra cuius caput crux aurea splendebat. audierunt vocem sibi dicentem. ite in iudeam et inuenietis ibi natum nouum regem. Igitur in iudeam festinauerunt et audacter eam intrantes: regi celi nato munera obtulerũt. Hij ergo tres magi

p tres robustos pfigurati fuerūt:q̄ r̄gi dauid aquā de cisterna bethleē attulerūt. Tres robusti exercitū ītmicoꝝ non timentes:sz viriliter castra eoꝝ trāseūtes aquā hauserunt: sic tres magi potētiā herodis nō formidātes:sz audacter iudeā ītrātes:de nouo rege ītrrogauerūt Tres robusti prexerūt bethleē p aq̄ cisterne. quā hauserūt de cisterna terrestri: tres magi venerūt bethleē p aq̄ gr̄e eterne.quā susceperūt de pcerna celesti. Figurabat ḡ illa bethleemitica cisterna.q̄ ī bethleē nascitur erat celestis pcerna.q̄ ꝓpinaret aquā gr̄e oīm sicietī.et daret aquā vite ñ hīti. Figura hui nouiregis et hui noue oblatōis:pmōstrata fuit ī regno salomonis. Salomō residebat ī throno de ebore candidissimo.q̄ vestit erat auro purissimo. Vniuersi reges terre regē salomonē vidē cupiebāt:et ei munera pciosissima apportabāt. Sz et regina saba talia et tāta munera ei offerebat:quāta et q̄lia in hierlm visa ñ erāt. Thronus do salomonis ē beata ogo maria.in q̄ residebat ihs xp̄c vera sapia. Dic thron fact ē de eboze cādido et auro puro. Ebur ꝓter sui candorē et frigiditatē:designat virginal mundicie castitatē. Sz ebur antiquū ī ruborē ōtitur.sic longa castitas martiriū reputat. Aurū q̄ in valore pcellit omne metallū:significat caritatē q̄ ē mater omniū ōtutū. Maria ḡ dr̄ eburnea ꝓter virginalē castitatē.et auro vestita ꝓter pfectissimā caritatē. Et pulchre ōginitati coiūgit caritas:q̄ sine caritate corā deo nihil reputat ōginitas. Thron salomonis sup sex gr̄ dus erat exaltatus: et maria supercellit beatoꝝ sex status.s.patriarchaꝝ.ꝓphetaꝝ.apl oꝝ martiz̄ū.ꝓfessoꝝ et ōginū. Duodecī leūculi super sex grad thronū exornabāt.q̄ duodecim apl̄i marie tanq̄ regine celi ministrabant:vel qnia duodecī pr̄iarche ꝓgenitores marie erant Sūmitas throni erat rotūda. q̄ maria erat sine angulo sordiū et tota mūda. Due manus sedile hincīde tenebāt:q̄ pater et spūs a mr̄e filij nūq̄ recedebāt. Tandē magi reuerenter ac deuote pedes pueri deosculati sūt:et adorato dño omniq̄ obseq̄o pacto.et deuotōe ꝓpleta ac benedictōne accepta.īclinātes se.cū magno gaudio recesserūt. Qui cū ō reditu deliberasset responsū acceperūt in somnis p diuinā reuelatōez.ne ad herodē redirēt: q̄ cognita veritate nō licet retro ire. Per hoc etiaz admonemur. q̄ cū malis homīb societatē aliquā nō cōtraham:et cognitos errores vitem. Līn seneca Nō ē leuitas a cognito errore discedē. nō ē turpe cū re mutare pstiliū. Quia ḡ it ī pscīa q̄rebāt q̄d vellet diuina volūtas de reuersione ad herodem.sicut em̄ moyses tacēs clamabat:sic isti pio affectu ītrrogabāt q̄d diuina voluntas iuberet.ideo dei meruerūt responsionē.scz internā vel angeli misterio factā. Et descendētes ad mare p nauē trāsfretantes:ī tharsis sicilie abierūt.et sic p aliā viā in regionē suā redierūt.q̄ fm biero.īfidelitati miscēdi nō erāt

iudeoꝝ.ꝓter qd factū. herodes irat postea naues tharsensiū īcendit fm ꝓpheciam dauid dicētis.in spiritu vehemēti ꝓteres naues thar sis Līn crisost. Intuere aūt magoꝝ fidē. q̄liter nō scādalizati sūt ī seipis dicētes. Si magn ē puer hic.q̄ necessitas fuge et occulte recessionis. Hoc ei ē vere fidi.nō querere causas eoꝝ que vere pcipiunt:sz suaderi solū ab eis. Hec crisostom. In hoc ḡ forma dat credentibz.vt deuoti ad deū veniāt:et ī oīb opibus suis q̄d iubeat attendant.s.ne ad dyabolū redeāt: sz p xp̄m q̄ est via.veritas et vita.q̄ p semitas ōtutuz ad patriā reuertant. Hic itaq̄ admonemur oēm salutē et spem ī xp̄o locare.et ab itinere poris vite abstinere:et p aliud iter īcedere. Līn aug Nō qua venim via rdeam.nec prioris nostre ꝓuersatōis vestigia repetam.via mutata est Līn greg. Magnū ō nobis aliq̄d magi inuenunt.q̄ in regionē suaz p viā aliā reuertuntur Regio q̄pe nr̄a pdisus ē.ad quā ihu cognito redire.p viā qua venim: phibemur. A regione etern̄ nr̄a supbiendo.ī obediendo.visibilia seqndo. cibū vetitū gustando discessim: sz ad eam necesse ē vt flendo.obediendo. visibilia ꝓtēnēdo atq̄ appetitū carnis refrenādo redeam. Per aliā ḡ viā in regionē nr̄am regredimur.qm̄ q̄ a paradisi gaudijs p delectamēta discessimus. ad hec p lamenta reuocamur. Hec grego. Ad hoc etiā significandū.q̄ p aliā viā ī regionem nostrā redire ōbeam. Dns papa ī pcessionib redit p aliā viā:ab ea p quā ē egressus. Magi ō reuersi studiose plus q̄ pus deū colentes glorificauerūt et predicātes multos erudierūt Pie aut credi pt q̄ dna.pauptatis amatrix. zelās fortiter p pauptatē. et intelligēs filij sui volūtatē:totū aurū infra paucos dies pauperibus erogauit. Līn qñ intrauit tēplū.nō habuit de quo agnū emeret quē offerret p filio:sed emit turtures vel colūbas q̄ erat paupū oblatio. Hinc hec ꝓconia pauptatis ī duob. Primo quia hodie puer ihs elemosinā accepit vt paup:et mater sua similiter. Secūdo q̄ nonsolū nō pcurabat acq̄rere:sed etiā q̄ dabant nolebat retinē. Increscebat desideriū pauptatis si aūt bñ attendisti:et pfūditas creuit humilitatis. Sūt etiā q̄ se viles et abiectos ī aīo suo reputāt.q̄ ī oculis suis ñ extollūt: sz sic eē nolūt ī oculis aliorū. Nō sic puer ihs dns oīm. Etiam alijs suos defect q̄ vilia patere voluit.et nō p uis et paucis:sz regib et eoꝝ seccijs.q̄s ī comitatu suo adduxerāt.et ī tali casu et tpe. ī q̄ mlt tū timēdū erat. Nā cū illi venirēt.vt regez iudeoꝝ quē etiā deū eē credebāt:inuenirēt: dubitari potērāt.ne talib de ipo visis.reputātes se deluſos sine fide et deuotōe recederēt. Sed ne ꝓptera dimisit humilitatis amatoꝝ.dās nobis exemplū.ne sub specie alicuius apparētis boni recedam ab humilitate. et q̄ discam etiā ī aliorū oculis viles et abiecti velle apparere. Expeditis igr̄ magis et vers patriā suā regressis. adhuc stat dna mundi cum puero suo ihu.et

nutritio ei⁹ ioseph. apd psepe i illo locello. pacienter et humiliter usq; ab quadragesimā diez acsi queuis mulier alia de ꝓlo. et puer ihs hō pur⁹ eet. et ipi legis obseruatōe ībigerēt. Stabat igit dña vigilās et attenta. sup dilecti filij sui custodia. Cū quāta solicitudine et diligētia ipm gubernabat. ne vel i minimo defectum haberet. Cū quāta etiam reuerētia cautela et pio timore ipm ꝓtrectabat. quē suū deuz et dominū esse sciebat. Flexis quidē genubus accipiebat ipm de cunis et ponebat i eis. Cū quāta etiā iocūditate. confidentia et auctoritate materna ipm amplexabatur et osculabat. strigebat dulciter et in eo delectabat. quē filiū suuz eē cernebat: et certissime sciebat. Psepe curi ose et prudēter tenella mēbra ipius fasciās: cōponebat. Sicut enim fuit humilima: sic fuit et prudentissima. Cū in singulis officijs et obsequijs sedule ministrabat vigilāti et dormiēti. ñ solū ifātulo: sz etiā grādeuo. O q libēter eū lactabat. Dix fieri potuit. qn magnā et alijs feminis inexptam dulcedinē i talis filij lactatōe sētiret. Ipa virgo ifantē būc ꝓcepit sine pudore. peperit sin dolore: lactauit celesti rore. Virgo añ partū i ꝓceptōe. virgo in ptu i pls enixione. et virgo post partū in pueri dulcissima lactatōe. Cū aug⁹. ipam ginē mem dulciter alloquēs ait. Lacta mater xpm et dnm nostruz et tuū. Lacta panē de celo venientē. Lacta eū q talē fecit te. vt ipe fieret i te: tibi et mun⁹ fecūditatis attulit ꝓceptus. et donuz ginitatis nō abstulit nat⁹. Cū et anselm. Dex dū būc puuluz inter man⁹ suas versari et ad vbera sua pdere. atq; ad puas pueri corpis lesiones. puulox more vagire cōspiceret. q pcor affectu mouebat pissim⁹ anim⁹ ei⁹. quo ve studio. ad occurrēdū cūctis q i cōmoda illi fore timebat. pabat castissimū corp⁹ ei⁹. Dz et de sācto sene ioseph refert bernh. q pueruz ihm sup genua sua tenēs. eidē frequēter arrisit. Stāte igit añ psepe dña: sta et tu iuxta psepe cū ea et delectare cū puero ihu: q⁹ otus exit ab illo. Que libet aīa fidelis et maxime religiosa: deberet a die natiuitatis dñi usq; ad purificatōz. saltez semel i die apud dictū psepe dñam visitare. puerū ihm et matrē eius adorare. de pauptate et afflictōe. humilitate et benignitate ipox affectuose meditari. Vidisti quō beata virgo i sordenti stabulo pacienter multis diebz cum puero ihu et ioseph pseuerabat. Cū nō deberet nobis graue eē nec magnū videri. in monasterio q secretz nō psistere. Cōsidera nūc quāta sit solēnitas hodierna et letare i ea. q⁹ hodie apparere ceperūt fidei nri initia. Cū leo papa. Agnoscamus q dilectissimi i magis adoratoribz xpi. vocatōis nre fideiq; pmitias: et exultantibz animis beate spei iutia celebrem⁹. Honorez a nobis sacratissim⁹ dies in q salutis nre auctor apparuit: et quē magi venerati sūt i cunabulis. nos omnipotētez adorem⁹ i celis. vt sicut illi o thesauris suis misticas dño munerū spēs ob-

tulerūt: ita et nos de cordibz nris q deo sūt digna pmamus. Sacramentū ei pntis festi oportet i nobis ee ppetuū. qd vtiq; sine fine celebrabit: si in oibz actibz nris dns ihs xpc appareat. Dec leo. Vidisti g q multa noua in natiuitate dñi cōcurrerūt: q eū natū pbauerūt. Cū crisostom⁹. Oia itaq; noua q supm modū admiratōis humane. in dñi natiuitate occurrerunt Angel⁹ in tēplo zacharie loquit. futurū elizabeth filiū repromittit: nō credēs angelo sacerdos obmutescit. Sterilis cōcipit. virgo parit. iohānes i vtero mris exultat. xpc dns nat⁹ ab angelo nūtiat. et q salus mūdi sit pastoribz pdicat. Gaudet āgeli. exultāt pastores: magna i celo et i terra letitia hui⁹ admirāde natiuitatis exorit. Nouū signū stelle de celo magis oñ dit. q dns celi ac terre rex uideox nascitur natus Dec crisostomus. Oratio

O Ihu bone. qui de virgine nat⁹. te ipm magis stella duce reuelasti. q eos pali az viā i regionē suā redire feciſti: illūi net ihu misericors lumē gre tue tenebras oscie mee. et p tuā letā apparitōz: da mihi plenā tui et mei cognitōez. vt int⁹ te videā. int⁹ te iueniā ibiq; mirrā ꝓpūctōis interne. thus oīs deuo te. aurū dilectōis pie: tue maiestati offerā. et q p viā tenebrarū et culpe: recessi a patria felicitatis supne. p viā veritatis et gratie ad eaz redeam te ducente Amen.

De psentatione domini i tēplum. Ca. XII.

H Duemente aūt quadragesima die qñ fm legē impleti sunt dies purgatōis marie. exijt ipa de stabulo cū ioseph et puero. vt legē ipleret i qua nihil purgandū erat. q⁹ sine peccato ꝓcepat. In circūcisione quidez purgabat puer ab originali. qd a pentibz cōtraxerat. In purgatōe vo purgabat mr a pcto. q⁹ i libidie ꝓcepat: sz nihil hoz i hoc puero vl i mre erat Et tulerūt puerū pus circūcisū de bethleez in hierlm. vt fm legē sisterēt. i. offerrēt. seu offerē do pntarēt eū dño i tēplo. et vt darēt hostiā. s. par turū: aut duos pullos colūbarum p eo.

Ad euidētiā h⁹ sciendū. q de ple nata duplex erat pceptū. Cū generale q tū ad oēs: vt. s. cōpletis diebz purgatōis mris: puer ad tēplū deferret. q p eo hostia daret. Lex at purificatōis eat. q⁹ mlier q suscepto semie pepissz masclm imūda eet. vij. diebz: separata a ꝓsortō hoim. q⁹ ab ingressu tēpli. q⁹ a tactu sacroz. q⁹ die. viij. circū cidēt ifātul⁹: q⁹ ipa qdē mūda efficēt q ad ꝓsortiū hoīz: sz adhuc. xxxiij. diebz imūda eet q ad ingressū tēpli q⁹ tactū sacroz: et his diebz ñ licebat egredi domū qc. Cōpletis. xxxiij. diebz cū septē pcedētibz. extūc qdragesia die mlier itrabat tēplū. q⁹ pntabat natū puez dño offerēs sacrifitia p se q⁹ puero. Si at feiaz pepissz: duplicabāt dies q ad ꝓsortia hoīz. q⁹ q ad tēpli ingressū. aliō eat pceptū spāle. ō pmogeitis tā i hoibz q i iumētis. vt sct a dño fierēt. q⁹ dño ꝓsecta erāt. Ex eo tpe q pmogeita egiptōrū dns

interfecit. filios isr̃l saluās. omnia pmogenita filiorū isr̃l sibi vēdicauit. sibiq; offerri pcepit. Sicut enī voluit sibi offerri pmitias fructuū. ita et pmogenita hoīm et aliox aīaliū mūdorū. Sz quare hoc. nisi vt omnia pma et maxime. omnia meliora et cariora dño offeram⁹. Quia ergo xp̃c ex muliere nat⁹ q primogenit⁹ sub lege fieri voluit. Hec duo pmissa circa eū obseruata fuerūt. Nō suffecit mḡo humilitatis pfectę. cū p omnia patri coeq̃lis eēt. se subdere humili ogini: nisi et subderet se legi. Hoc aūt pluribo de causis fecit. Primo. vt veterem legē approbaret. Secūdo vt eā fuādo in semet ipam psumaret et ermināret. ostendēs ex hoc q ad ipam ordiata erat. Tertio vt iudeis calūniādi occasionē subtraheret. Quarto vt hoīes a seruitutę legis liberaret. Quinto vt exemplū humilitatis et obedientie nob daret. Quis etiā beata virgo legē mulierū nō tenereē. nec purificari indigeret. quia non pcepit suscepto semine: sed spiritussācti mistico spiramine voluit tñ subdi purificatōi ꝓpter plures ratōnes Prima vt se in hoc alijs mulieribo pformaret. sicut et filius p omnia frib assimilari voluit. Elī bernh̃. Dere beata virgo nō habes causaz nec tibi op⁹ē purificatōe. Sz nūquid filio tuo opus erat circūcisione! Esto inter mulieres: tanq̃ vna illax. naz et filius tu⁹ sic ē in medio puerox Secūda fm bedā. Sicut xp̃c sic q beata ogo legi est sponte subiecta. vt nos a legis viculo solueremur. Tertia vt occasionē scandali vitaret. nondū em̃ erat notū: ipam sine semine peperisse. Elī si nō obseruasset dies purificatōnis sue: fuisset iudeis occasio scandali et murmuratōis ꝺ ipam. Quarta vt legē purificatōis ermināret. aduenięte. s. xp̃o. q ē nīa purificatō: q: p fidē nos purificat. Quinta vt nobis exemplū humilitatis daret. Naz humiliauit se etiā i his ad que tenebaē vt humilitatez doceret. vt em̃ mater doctoris omniū. et ipa doctrix existeret. cū nō posset ꝓter sexū publice docere verbo: ideo voluit docē exēplo. Maria igiē licet purificatōe nō indigeret: purificatōez tamē pagere voluit. q: omnia q̃ legis erāt diligentissime obseruabat. Et ideo ipa ē p archā testamēti pfigurata i qua iclusa erāt legis mādata. Ibi em̃ erāt due tabule i q̃bo decē pcepta scripta erant. q̃ maria diligēter obꝑuabat Archa etiam librū legis ꝓtinebat. et maria libros sacre scripture libēter legebat. In archa erat virga aaron q̃ floruit. et maria floruit. et benedictum fructum vētris sui ꝓtulit. Archa etiā vrnam aureā cū māna celi continebat: et maria vex manna celi nobis offerebat. Archa de ligno cethim imputribili erat facta. et maria in putredinē vel i puluerem nō ē redacta. Archa quatuor circulos aureos i latęribo habebat: et maria quatuor ūtutes cardinales. q̃ omniū virtutū radices et inicia sūt in se gerebat. Archa habebat duos vectes. q̃bus portabaē. p quos duplex caritas i maria dęsignabatur. Archa tā intrinsec⁹ q̃ foris deaurata erat maria int⁹ et foris ūtutibo rſplēdebat. Quapro ꝑter ipa etiā pulcre figurata ē i cādelabro aureo. quod lucebat hierosolimis i dñi templo. Sup̃ qd septē lampades ardentes stabāt. q̃ septē opa misericordie i maria figurabāt. q̃ regina misericordie et mater pietatis erat. Hoc cā delabrū. et ei⁹ candelā honoram⁹. qñ i festo purificatōis accēsas cādelas baiulam⁹. Maria eī candelā dño i sua purificatōe offerebat. qñ sym̃eon lumē ad revelatōz gētiū ꝓcinebat. Xp̃c marie filius ē cādela accēsa ꝑter tria q̃ iueniū tur i ea. s. ligmen. ignis et cera. et i xp̃o sūt tria scz caro. aīa et dēitas vera. Hec candela p hūano genere ē dño oblata. per quā nox tenebraꝝ nīaꝝ ē illuminata. Oblatio hui⁹ beatissime cādele pfigurata fuit in puero samuele. Anne sterili ꝺ morē nature. deus filiū dedit. et marie ogini sup̃ cursū nature filiū inspirauit. Anna obtulit filiū q̃ iudeos erat ꝑpugnatur⁹. maria obtulit filiū q̃ mūdū erat ꝑtectur⁹. Fili⁹ anne postea a iudeis ē refutat⁹. Fili⁹ marie ē ab eis turpissima morte ꝺdemnatus. Hoc ē qd sym̃eon marie ꝑbetando pdicebat. q: filij ipius gladi⁹ animā suā ptrāsire debebat. Ibāt igitur pentes ibu i hier'lm vt legis mādata pficerēt et q̃uis timerēt herodez: tamē nō sūt ausi trāsgredi legē q̃n ad templū puerū deferrēt. Et fortę adhuc omnia quieta erāt. adhuc herodes magos expectās. nondū sui cordis malitiā revelauerat. Dñs itaq; ibs xp̃c cū matre i his q̃ alijs legē obseruās: ostēdit cū quāta solicitudine et vigilātia debem⁹ obseruare euāgelij pcepta. qñ ipe pcepta legalia q̃ p seruū dederat. cum tāta obseruauit diligētia. Adduxerūt q̃ dñm tēpli ad templū. vt facerēt fm ꝓsuetudinē legis p eo Cūq; intrassēt templū: emerūt duos turtures. aut duos pullos colūbarū. vt p eo offerrent sic p pauperibus erat ꝓsuetū. Et q: pauperimi erāt credēdū ē magis q̃ de pullis colūbax emerūt. q: facili⁹ q̃ p minori pcio iueniunt: et ideo i lege vltimo loco ponūt. Et tacet euāgelista de agno: q: erat diuitū oblatō. Elide q: tā pauperes pēteꝝ dñs elegit. q̃ ñ haberēt agnū quē p eo offerrēt: sz tm̃ par turturū aut duos pullos colūbax: q̃ erat oblatō pauperū. In lege ei dñs pcepat. vt die q̃ parēs ifātē i tēplo pstētaret. p sua q̃ sobolis purificatōe agnū āniculū imaclatū i holocaustū. ac etiā ture ē siue pullū colūbe p peccato. q: i libidie ꝓcepat: offerret. Qui ꝺo ñ suffitiebāt ad offerendū agnū duos ture offerrēt. vel duos pullos colūbax. vnū loco agni i holocaustū q̃ totū icensū dē q: totū icēdeba tur: et altex p pcō q̃ cedebat i pte sacerdotis q̃ orabat p muliere q̃ sic mūdabaē. Hāc hostiā q̃ oblatōz pauperū. voluit dñs p se dari. q̃ cū diues eēt p nob pauper dignat⁹ ē fieri. vt nos sua paupertate ditaret: q̃ diuitiax suax donaret eē ptici pes: q̃ nos facēt hic i fide diuites. q̃ i celo regni hēdes. Sic ei mortalitatē nīaz assūpsit. vt per eā nob imortalitatē ꝓferret: sic pauptatē nīaz

voluit assumē. vt p eā nob eēnas diuitias tribueret. Imitemur ḡ nos dñm nīm ꝙ spontanea3 pauptatē amem⁹: vt habētes victū et vestitū. his ꝓētī sim⁹. Cur aūt pulli colūbarum et nō simplicitē colūbe. sicut turtures ī sacrificio dñi ꝓmittebantē offerri: declarat bernhar. dicēs. Et licet alis quibē p colūbā spūssāct⁹ significari. qz tñ libidinosa auis ē. nō decuit offerri ea3 ī sacrificio dñi. nisi ea sane etatē q̄ nesciret libidinē. Ac ēturis ñ designatē etas qm̄ agnoscit castitas i q̄cūq3 etatē. Deniq3 cōpare vno ꝓēta ē. quo amisso: altē p nō admittit numerositatē ī homib⁹ nuptia3 rebarguēs Cernē ē turturē tpe sue viduitatis. sāctē viduitatis op⁹ strēnue ac īfatigabilitēr exequētē3 videas vbiq3 singularē vbiq3 gemētē3 audias. nec vnq̄ ī viridi ramo residentē p̄spitas: et tu ab eo discas voluptatū virētia virulēta vitare Adde q̄ ī iugis montiū. et ī summitatib⁹ arbor. frequētio: illi ꝙersatio ē: vt qđ vel maxīe ꝓpositū pudicitie decet. doceat nos terrena despicē et amare celestia Dec bernh. Et ecce sym̄eon ītēr sacerdotes famosus et noīat⁹. q̄ iustus erat ī oī opatōe boni: et timorat⁹ ī cautela mali. vel iust⁹ rectē se habēdo ad p̄rimū. ꝙ timorat⁹ q̄ ad deū. qz difficile iustitia sine casto ꝙ filiali timore dūi custodit̄. Timor em̄ dñi. iustitie et cetera3 ꝓ vtutū custos ē. qz quāto iust⁹ ardenti⁹ deu3 diligit: tāto solerti⁹ offendere cauet. Illo3 em̄ opatō comitat̄ iustitia. q̄3 mentes timor dī illuminat. testātē. ps. q̄ ait. Beat⁹ vir q̄ timet dñm: ī mādatis ei⁹ volet nimis. Et salomone q̄ dic. q̄ timet deu3: nihil negligit. Et bene iust⁹ erat. ꝙ ad p̄rimū se rectē habebat. qz nō suā solūmō: sz et toci⁹ ꝓli salutē q̄rebat: expectās ꝓsolatō3 isrl̄ī desiderio ꝙ spe boni ꝓmissi q̄ ad fidei ꝙ spei rectitudinē quā habebat. Minores q̄tē expectabāt ꝓsolatō3 tpalē p ꝓmissū salutis auctorē. vt q̄ ab herode pressi fuerāt. in aduētu saluatoris liberati ꝓsolatōe3 accipent. Maiores ūo vt sym̄eō ꝙ hmōi. etiā spūalē cōsolatō3 et redēptō3 a dy̆abolo expectabāt. Cōsolatō q̄pe isrl̄. i. videtis deū: dñi aduēt⁹ ī carne fuit. sācti eī pres q̄s met⁹ originaľ pcī ꝓtrista bat: p dñi īcarnatō3 ꝓsolari credebāt. Hāc cōsolatō3 sym̄eon (q̄ obediēs ītērptaē) expectabat. quē matura etas de mūdo exire cōpellebat tñ ꝓpter desideriū videndi dñm ī carne manebat Et spūssāct⁹ et sāctificato: ex p̄ntia sūmi boni erat ī eo. q̄tū ad gr̄e pleitudinē quā possidebat qz nōsolū habuit grām iustificātē3. put cōiter hī a iustis: sz etiā q̄tū ad illuīatōes et ꝓsolatōnes diuinas spāles. Dictur⁹ euāgelista ó sime one. qz spūssāct⁹ erat ī eo. p̄misit q̄ erat iust⁹ et timorat⁹ qm̄ illo3 corda de⁹ habitat: q̄ timentes deū iustitiā fuāt. Eñ ipe p ꝓphetā dic. Super quē requiescet sps me⁹. nisi sup humilē ꝙ q̄etū ꝙ tremētū smones meos. Et ab ipo spūsancto. q̄ habitantē grām ī eo erat. responsū ī oīnibus suis devotis accepat īuisibilitē ī mēte p occultā īspiratō3: ꝙ ītellexit ó xp̄i aduētu, q̄ xp̄m quē videbat oculis mētis: videret oculi corpis. añq̄ pētē3 finiret vitā. Ex q̄ pat3. q̄ p hoc pus orauerat. qz hoc sperabat ꝙ ꝓsolatōe3 isrl̄ expectabat. Tūc ei erat opinio cōis apō ītelligētes q̄ īminebat aduēt⁹ xp̄i fm signa a p̄riarchis ꝙ ꝓphetis data. et iō sym̄eon de hoc feruēti⁹ deu3 orabat. Et in spū. i. p revelatō3 spūssācti. ꝙ ipo spūsācto q̄ ī eo erat iubētē. venit ī tēplū. vt sic responsū et p̄missū ab eode3 spū acceꝑat. xp̄m dñi. i. vnctu3 a dño añq̄ moreretur: videret. O quāto ó siderio videndi dñm senex iste beatissim⁹ estuabat. quē iā etas de hoc seculo exire cogebat: sz dei respōsio retinebat. qz nō erat mortē visur⁹. i. sēsitur⁹ vel expturus. nisi pus videret xp̄m dñi. messia3 p̄missū oculis corpalibo. Hoc ḡ desiderabat. hoc mēte tractabat. hoc semp cogitabat: dicēs. Scio qz veniet. Scio qz videbo eū. Sz qñ veniet. quādo eu3 videbo? Veni dñe ihu. solue mihi hec vincula. et me iā nūc ī pace ire p̄mittē. Dū aūt hec secū dicēt. dū hoc desiderio estuaret: dictū ē illi a spūsācto. Ecce adest quē expectas. quē q̄ris nūc eū videb. surge. ꝙpera. festina. vade ad templū. Cū aūt festinātēr veniēs tēplū ītraret. et eū videret: statim eum spū ꝓphetico cognouit. Eade3 q̄ꝙe sps grā. qua oli p̄cognouerat vēturū. etiā nūc venientē3. et iā iamq3 a se videndū cognouit salu atorem. Et accelerādo occurrēs. genua flexit: et eu3 intēr brachia adorauit matris. brachiaq3 sua extendit: et p̄tib⁹ ait. Mihi eū date. mihi debet̄. mei offitij ē. ad hoc missus sū. huic obsequio reservat⁹ sū. Matēr ūo intelligēs volūtatem filij: porrexit eū sym̄eoni. Ille aūt let⁹ et exultans cū maximo cordis gaudio. in vlnas suas ꝙ intēr brachia eū suscepit. O q̄ beatē man⁹. q̄ verbū vitē palpauerūt et vlne q̄ ipm āplexatē sūt Et cū puerū ī vlnas accepisset: surrexit ꝙ moꝛ senect⁹ fugit ac iuvenilis vigor et fortitudo affuit. Magna hic dñi p̄tas: sz nō minor e⁹ claret humilitas. Qui celo terraq3 nō capit̄: grandevi hominis vlnis gestat̄. Qui pus seip̄m ferre vix poterat. nūc leviter puerū ferēs exultat. Qp̄e em̄ portabat a q̄ portabat̄. et q̄ ūbo ūtutis sue omnia portat. Ille portabat xp̄m ī humanitatē. a quo portabat̄ p diuinitatē. Elegāter igit̄ dictū ē. Senex puerū portabat: puer aūt senē regebat. Ferebat senex xp̄m infantē: qui illū regebat ī senectutē degentē. Felix quidem sym̄eon iste. qui nonsolū videre: sed etiaz xp̄m in carne meruit portare. Felix nimiuz q̄ tantam consolationem meruit. quā ó sideraverant patriarche et ꝓphete: et non acceperunt. Et nō dubiū q̄n ex hmōi amplexu ihu xp̄i. mltas ꝓsolatōes recepit. et singularia carismatū gratiarum. Eñ et dicit doctor grecus. q̄ infantia ineffabile iubar adeo illustravit senē. vt p̄cessu temporis futura mor sibi fierent nota. Non minus felices sunt. qui non viderunt et crediderūt. Benedixit q̄3 et laudavit deum. gratias agendo pro tanto benefitio. scilicet de īpletōne p̄missionis et de exhibitōne saluatōnis. ac viso

redemptoꝛe apit reuelatōez in secreto dy̆alogo sibi factā: dicēs. Nūc dimittis dñe seruū tuū i pace. quia viderunt oculi mei salutare tuum. qē p totgz. Te inquit dñe benedico ꝓmissio tua ꝓpleta ē. ꝓpletū ē et desideriū meū: quia videꝛe xp̄m salutare tuū dñm meū. Jhs em̄ saluatoꝛ siue salutaris interp̄tat. Viderūt quidez oculi carnis hominē: sz oculi mētis cognouerūt eū eē deū. Dimittis g̈. i. dimittes vel dimittas. vt intelligat optatiue. i. vtinā dimittas iā nūc q deceteꝛo seruū tuū abire i pace. et de hac vita trāsire i coꝛdis q̄etē. q̄eturum in sinu abrahe. Quasi secure moꝛioꝛ. qꝛ pñs ē: et in p̄imo passurus quo rediмar. Sciebat q̄ beati oculi q xp̄m eēnt visuri. et ideo donec illū videret: nolebat morte dissolui. Mox aī vt vidit: optabat solui a coꝛpoꝛe: et i sinu abrahe pacē habē. Letanter em̄ descēdere volebat ad limbū patrum ex q̄ sciebat saluatoꝛē natū. Sz quō i pace dimittiť. cū oēs tūc sterneꝛēt lectū suū i tenebꝛis Jn pace inq̄t q̄etis: nō i pace fruitōis dei. Ecce sy̆meon p̄fectus fuit habēs vitaz i pacia: et morte in desiderio. Adeo g̈ i q̄busdā p̄fecti fuerūt p̄es veteꝛis testamēti vt noui fm̄ bedam. Qui vult tenere ih̄m manibꝰ et amplexari. q i pace dimitti: omni laboꝛe nitať vt habeat spiritū ducē: veniatq i hierl'm ꝓuersādo i celestibus. veniat i tēplū. aptādo se ex tēplo illoꝝ i q̄bus habitat deus. suspirādo et vnā petendo vt inhabitet semper i domo dñi. expectat dñm et aduentum eiꝰ. Sic em̄ et ip̄m verbū dei i manibꝰ accipe: et fidei ac spei q caritatis brachijs merebiť amplecti. Tūc dimitteť vt nō videat morte eternā. qꝛ vidit vitā. Multū eī felix moꝛte videbit carnis. q̄cūq sic xp̄m dñm satagerit p̄ius videꝛe oculis coꝛdis. Elī bernh̄. Dimitteť i pace q̄ xp̄m habet i pectoꝛe. Ipe ei ē pax nr̄a. Tu q̄ exibis aīa misera. que ducē itineris ih̄m ignoras. Moraliteꝛ sy̆meon q obediens interp̄tať bonū religiosū significat. et hic manet i hierl'm q̄ interp̄tať pacifica. qꝛ manet i pace eterna et fraterna. q ē iustꝰ ad p̄imū. timoꝛosus ad deū. expectās ꝓsolatōez isrl'. i. diuine visionis. qꝛ isrl' videns deū interp̄tať. et spūsāctus ē i eo p sue gr̄e benefitiuz. Et tali dať ih̄s ad amplexandū et sic cū sy̆meone de tāto benefitio benedicit dñm. et desideꝛat exire de mundo. vt ei deť ad p̄fectē fruendū fm̄ apostolum. desideriū habēs dissolui: et eē cum xp̄o. Moraliteꝛ etiaz hic istruimur de multis. Primo q p virtuosa opa q̄ p brachia intelligūtur ih̄s apprehendiť. Secūdo i hoc q senex ifantez suscepit istruimur. q depositā culpe vetustatē: debemus induere vite nouitatē. Tertio i hoc q xp̄c q̄ oīa poꝛtat. voluit poꝛtari: habemꝰ exemplū humilitatis. Quarto i hoc q benedixit deū: instruimur ad agendū grās deo de oībus bonis nr̄is. Possumꝰ etiā dicere. q in hoc cantico magnificať xp̄c q̄ ad q̄tuoꝛ fm̄ q̄tuoꝛ noia q̄bo sy̆meon xp̄m appellat. Cōmendať eniz xp̄c. vt pax. vt salus. vt lumē. vt gloria. Pax ē qꝛ me-

diatoꝛ. salus qꝛ redēptoꝛ. lumen qꝛ doctoꝛ. gloria qꝛ p̄miatoꝛ. Et in his q̄tuoꝛ ꝓsistit perfecta xp̄i ꝓmendatio. imo tocius euāgelice historie quedā breuissima ꝓp̄hēsio. Ea nāq q̄ r̄spiciūt eiꝰ incarnatōz: cōp̄hendunť in pace: ipe ei est pax nr̄a q fecit vtraq vnū. qꝛ vtrāq natura in vno suppositō vnivit. duos populos i vnū copulauit. dans pacē his q̄ lōge. et his q̄ p̄pe: deū etiā hoī recōciliauit. Ea vo q̄ respiciūt eiꝰ p̄di catōz et sue vite ꝓuersatōz. ac miraculoꝝ opatōez. cōp̄hendunť i luce. vñ ipe dicit. ego sum lux mūdi. Que aūt respitiūt redemptōez q passionē. cōp̄hendunť i noie salutis. Sz q̄ respitiūt resurrectōz q ascēsionē cōp̄hēdunť i gloria. Et qꝛ canticum istud sic ꝓtinet laudis xp̄i plenitudinē. et senis moꝛientis ꝓsolatōez: ido i sero et fine cātať i cōpletoꝛio. Et erat patēr eiꝰ. s. putatiuus. i. ioseph q meruit vocari p̄ xp̄i. eo qꝛ fuit nutricius eiꝰ. q mr̄ eiꝰ vera. s. maria mirātes. nō dubitādo: sz assētiēdo q congaudendo: sup his q̄ dicebanť de illo. s. ih̄u. Mirabať virgo de his q̄ audierat ab angelo i ānūciatōe. ab elizabeth i salutatōe q iohānis exultatōe: et a zacharia i iohānis natiuitatē. Jtez mirabať ip̄a et ioseph de exultatōe angeloꝝ natō xp̄o et de cāt̄ico nouo. Jtē de aduētu pastoꝝ et de reuerētia magoꝝ. Jtē de aduētu sy̆meonis et laude eiusdē. Que oīa erant mira et āmiratōe digna. Elī ambrosius. Nōsolū ab angelis et p̄phetis a pastoꝛibꝰ et gentibꝰ: sz etiā a senioꝛibꝰ q iustis generatō dñi accepit testimonium. Omnis etas et vterq sexus euētoꝝmq miracula: fidē astruūt. virgo generat. sterilis parit. mutꝰ loquiť. elizabeth p̄phetat: magꝰ adorat. vtero clausus exultat. vidua ꝓfiteť. iustus expectat. Et ex vtutē pueri quē gestabat i vlnis. benedictꝰ sy̆meon marie. et ioseph cum affectu et gaudio: ac deo grās referēdo. Cuius em̄ maria et ioseph eēnt maioꝛes in sanctitate. ille tñ p̄cellebat q̄tū ad sacerdotis officium ad quē spectat benedicē p̄p̄lm. Mos q̄pe erat i lege. q q̄n p̄tes p̄ntabāt puerū i tēplo: sacerdos benedicebat ill'. s. pentibꝰ et puero. Et ideo bñdixit sy̆meon p̄tibꝰ. xp̄m p̄ntantibꝰ. i. bēos eos dixit q bñdictos p̄dicauit. vl' bñdictōz a deo eis optauit. Duiꝰ aī bñdictōis formā nō habem̄ exp̄ssā: sz p̄ ista bñdictō itelligi laudatōis. et grārūactōis: sicut dicimꝰ. q creatura bñdicit creatoꝛi: ip̄m cū grārūactōe laudādo. Bñdixit pentibꝰ p̄ter filiū. sicut ecōuerso plerumq benedicūť filij p̄ter p̄tes. Et nota qꝛ i ioseph p̄tis similitudo erat. qꝛ nutritoꝛ eiꝰ: ido ñ ē coī bñdictōe p̄uatꝰ. Maria vo qꝛ vere eiꝰ mr̄ erat. q de puero magis ad eā p̄tinebat. ido ad eā singulariť se vertit reuelādo ei occultoꝝ p̄sagia. Cognouit em̄ illo docēte que gestabat i vlnis. diuinū illō ñ eē ex ioseph: sz ex vgine: ido ad eā dirigit fm̄onē. et nonsolū benedixit: sz etiaz p̄phetādo futura p̄dixit: dicēs. Ecce positꝰ ē hic p aduētū suū. et a deo statutꝰ et ordinatꝰ i ruinā. s. supboꝝ se stare putātiū. de q̄bo ipe dicit.

si nō venissē et locut⁹ eis nō fuissē: peccātū nō haberēt: et ī resurrectōez multoꝝ. s. humiliū se ñ stare reputātiū. q ī eū credētes resurrexerūt a peccatis ꝑ eū: et dicit ī isrl'. q multi iudei a veritate cadētes fuerūt excecati. et multi ꝑus simplices et ignorātes illuminati. et ī signū. s. federis et recōciliatōis ītēr dēū et hoiez cui ꝺdicēt Primo a iudeis. deinde a gentibo seu paganis. postea ab hereticis hoc nō credentibo. Elbi notandū ſm origenē. q ī oibo q̄ de xp̄o narrantur a fidelibo ꝺdictōez passus ē falso ab īcredulis. de q̄bus ipe ꝓqrit ī. p̄s. dicēs. Insurrexerūt ī me testes iniq: et mētita ē iniq̄tas sibi. Potuit em̄ xp̄c impugnari sz nō expugnari. Sz q ꝑui xp̄iani ꝺdicūt ei ī moribo et opibo. etsi nō in fide q ſmonibo: q̄ ꝓfitēnt se nosse dēū: factis aūt negāt. Venit g̃ saluator ī ruinā ñ credentium et superboꝝ. et hoc ꝑ occasionē: et ī resurrectōz credentiū et humiliū: sz ꝑ causā. Nōsolū autez alijs ī ruinā et alijs ī resurrectōz venit: sz etiā vni eidemq; hoī ī ruinā ꝑiter et resurrectōem apparet. in ruinā. s. vitioꝝ et resurrectōez virtutū. Nec fit resurrectō virtutū nisi p̄cedat ruina vitioꝝ. Vñ bernh̄. Nō p̄t ūtus cū vitijs ꝑiter crescē. ergo vt illa vigeat: ista crescē ñ sinatur. Tolle supflua et salubria aut̄ surgūt. Vñ notādū q̄ xp̄c destruxit regnū peccati et ꝓstruxit regnū ūtutū. ꝓpter qđ dī. posit⁹ ī ruinaz et resurrectōz. Ruit em̄ superbia ex ei⁹ humilitate ruit auaritia ex ei⁹ paupt̄ate. ruit luxuria in eius castitate. ruit īuidia in eius benignitate. ruit gula in eius sobrietate. ruit ira ī eius patientia. ruit accidia in eius labore et vigilia. Et sic xp̄c construendo regnum virtutum: destruxit regnum vitioꝝ. ita q̄ eisdem venerit in ruinā et resurrectōz. Nā ſm crisost. cum superbo humilis efficit. lasciu⁹ castus. auar⁹ misericors et ita de alijs: tūc ī eadē ꝑsona ē ruina vitij et resurrectō ūtutis. Et ad hoc a deo posit⁹ fuit hic ī mūdo. tanq̄ signū ad sagittā. vt q̄libet q̄si ꝑ libitū iaculū mitteret ī eū. Et ꝓphetizās sym̄eon de xp̄i passione: ait. Et tuam aiaz ꝑtrāsibit ꝑ cōpassionē gladi⁹. i. passio seu dolor passionis ipius. Nō em̄ absq; magno affectu materni doloris: potuit videre crucifigi filiū. etsi speraret morte dēuicturū ac resurrecturū. et post morte victurū. Vñ dic hiero. q̄ quia ī ꝑte ipassibili passa ē: plus q̄ martir fuit Dolores q̄pe q̄s pariens effugit. hos tempore passionis xp̄i sustinuit. Vñ anshel. Nūc reposcit debitum atroꝝ vis nature. qđ tibi detinuit olim pariture. penaq; fenore estimāt vsure. q̄ cōmuni martiribo debebant iure. Et revelent̄ ex multis cordibo cogitatōes. Xp̄i nāq; passio multoꝝ cordiū cogitatōes revelauit. q̄ ꝓphetarū dicta. cogitatōes et occulta misteria ibi revelata sūt et ꝓsumata. Et hoc q̄dē velū tēpli significauit. q̄ eo morie tē scissū ē. vt sācta sanctoꝝ oibo apparerēt. Vel mltoꝝ cordiū. s. bonorū et maloꝝ cogitatōes tūc revelatē sūt. quia xp̄o passo alij crediderūt. alij credere noluerūt

Et ſm bedā. antea īcertū erat. q̄ iudeoꝝ eū receptur erāt. et q̄ nō: postea certū fuit. Misti ce (vt dicit beda) vsq; ad finē seculi. gladi⁹ tribulatōis aīam ecclesie ꝑtrāsit: cū signo fidei. ab impijs et reprobis ꝓtradicit̄. cū multos ruere videt. cū revelatis cordiū cogitatōnibo. vbi bonū semen seminauerat: zizania germinare cōspicit. Et notandū q̄ ly vt nō tenet̄ hic causaliter. nō ei ꝓpter hoc p̄ncipaliter pati voluit xp̄c vt revelarent̄ hoim cogitatōes: sz tenet̄ hic cōsecutiue. q̄ hoc qđ ē revelare cogitatōes: secutū ē ad passionē xp̄i. Sic si dicerē. exiui ad cāpos vt caperer ab hostibo. capi ab hostibo nō fuit de intētōe mea: sz quodda ꝓsecutiuū ad exitū meū: et ē simlis mod⁹ loquēdi. cū dicit̄ sepe ī euāgelio. Hoc factū ē vt implerent̄ scripture Hoc em̄ nō fuit p̄ncipalis intentō xp̄i q̄ talia fecit vel passus ē. vt implerent̄ scripture. sz p⁹ q̄ talia euenerūt: ꝓsecutiue scripture sūt iplete. Nō em̄ ꝓphecia ē causa euēt⁹ rei: sz ipa res ē causa ꝓphecie. Aliter exponit origenes de revelatōe occultoꝝ peccatoꝝ in ꝓfessione. vt revelē tur cogitatōes male ꝑ ꝓfessionē. q̄ p̄us occultabant̄. q̄ ꝑ effectū passionis ī sacramētō penitētie opantis sanant̄. Et ipa eadē hora qua. s. sym̄eon loq̄bat̄ de xp̄o. tenēs eū ī vlnis: supervenit q̄ anna ꝓphetissa. nō a casu vel ex dispositōe humana: sz spiritussācti revelatōe. sicut dictū ē de sym̄eone. et adorās eū ꝓfitebat̄ dño. ꝓfessione laudis q̄ gratiarūactōis. laudās deū de tā tis benefitijs adimpletis et in īcarnatōe et natiuitate exhibitis. ꝑhibensq; testimoniū de filio et instruēs ꝑl'm loq̄bat̄ de illo omnibo qui expectabāt redemptōz hierl'm et isrl'. ānūtians eis natū eē redemptorē. et humani generis saluatorē. et q̄ ille diu desiderat⁹ eēt. q̄ eos rēdimē et liberare deberet. Omnibo fidelibo q̄ iugo herodis alienigene grauati. liberatōz ciuitatis q̄ populi ac etiā spūalē expectabāt: ꝑ aduētum xp̄i in primo fieri redemptōez a tirānide herodis et demonis p̄mittebat. Hec mulier venerabilis cuius nobilitas extollit̄. ꝓtinētia laudat̄ etas cōmēdat̄. religio p̄dicat̄: ydonea q̄ digna valde erat. q̄ dei filio īcarnato testimoniū ꝑhiberet. Vñ et ꝓphetissa describit̄ vt ei⁹ testimonium autētizet̄. q̄ ꝓphecie inspiratō vel revelatio diuina eē ꝑhibet̄. Vnde origenes. Juste sancta mulier spiritū ꝓphetādi meruit. q̄ lōga castita te lōgis etiā ieiunijs ad hoc culmen ascēderat. Quia ergo omnem sexum et omnē etatez gradum et omnem p⁹fessionē dominus redimere venerat. dignuz erat vt omnes in eius natiuitate testimonium perhiberent. Sunt enim tria genera in vtroq; sexu cōmendata. puta de virginibus. scilicet maria et xp̄c. ac de viduis scilicet anna et sym̄eon. cuius etas cōparat̄ anne. Et etiam tertium genus. scilicet de cōiugatis. scilicet Elizabeth et zacharias. Nullus g̃ gradus xp̄ianoꝝ fidelium pretermissus est. de q̄ non haberet testimonium salus omnium. Vñ aūt dicit anshel. Oblat⁹ ē in templo. et a sācta

vidua suscept⁹. vt fideles suos donū dei frequē
tare. et vt eū mereanē suscipere. studio sāctitatis inēdere moneret. A sȳmeone sene susceptus atq; laudat⁹ē. vt vite grauitatē et moꝛuꝫ maturitatē se diligere patefaceret. Exulta g̈ q tu cū illo sene simeone et anna lōgeua: ꝓcede ī occursū mīis et ꝓuuli. vincat verecūdiā amoꝛ timoꝛē expellat affect⁹. accipias et infantē ī vlnas tuas: dicaſq; sponsa. tenui eū nec dimittā tripudia cuꝫ illo sāctissimo sene et cōcine. nūc dimittis seruū tuuꝫ dñe: ꝑm verbū tuū ī pace. Hec anſhel. Moraliter nota. q; inopinat⁹ cō cursus ista⁹ ꝑsona⁹ de q̄o fit hic mētio: non sine misterio instictu diuino factus ē. Eſn nos spiritualiter ī mente debem⁹ ista⁹ quatuoꝛ ꝑsona⁹ ꝓcessionē celebrare. Per simeonē q̄ ītꝛpretat⁹ audiēs. q̄ et responsū audiuerat a spū sācto. mētali. s. reuelatōe significat⁹ obi dei studiosa auditio: ꝑ annā que intꝛpꝛtatur grā. et q̄ nō discedebat de tēplo. significat⁹ crebra oꝛo per ioseph q̄ ītꝛpꝛtat⁹ appositio vel augmentū q̄ et solicitā curā habuit de puero xp̄o. ītelligit⁹ bonoꝛ opum ꝓtinua apposition. ꝑ mariaꝫ oo q̄ intꝛpꝛtat⁹ illuminata. q̄ et xp̄m poꝛtauit ī vteꝛo: significatuꝫ diuine ꝓformitatis pfectissima vnio. Hec aūt quatuoꝛ ꝑsone xp̄m offerentes. ī mēte debēt poꝛtare q̄tuoꝛ luminaria. Sȳmeon oo portat lumē sāctē meditatōis: anna gestat lumē intꝛne deuotōis. ioseph defert lumē virtuose ꝑgressionis: maria oo poꝛtat lumē supne ꝓtēplatōis. Hec quatuoꝛ innuūt⁹ in. ps. cuꝫ dī. Memoꝛ fui oi q̄ delectat⁹ sū. et exeꝛcitat⁹ suꝫ et defecit spūs me⁹. Et patēt referēdo sīgula sīgulis. Et ꝓsiderandū. q; p̄ntatōi dñi intꝛfuerūt quīq; ꝑsone. Ipe ibs ꝑ quē significant⁹ inocētes. maria. s. amarū mare. ꝑ quā penitentes ioseph. s. accresc̄es ꝑ quē pficientes. simeō ꝑ quē pfecti ī vita actiua: anna ꝑ quā pfecti ī vita cō tēplatiua. In quo significant⁹ illi qui sunt digni vultui dei in tēplo dei celestis hierl'm p̄ntari. Tandeꝫ simeon pue⁹ ibm mīi reddidit: quē illa letanter reaccipit. Postea vadunt ad altare faciētes ꝓcessionē q̄ hodie repꝛesentant⁹ ꝑ vniuersū oꝛbem. Procedūt alacriter illi duo venerabiles senes. ioseph et sȳmeon cū exulta tōe magna iubilātes. Sequit⁹ mater portās regē ibm cū ineffabili coꝛdis letitia et anna associat eā vadens ex latere cū reuerētia iubilans et ipa cū indicibili gaudio. q̄ laudās dñm affectu immēso. Ab istis g̈ fit ꝓcessio venerabilis. paucis quidē: sī valde magnis et quasi de omni genere hominū repꝛesētantibo. Sunt em̄ inter eos de masculis et feminis. senibo et iuuenibus virginibo et viduis. Maria quidē et ioseph tā q̄ pentes puerū ibm in tēplo p̄ntauerūt: simeon oo et anna vt ꝓphete p̄conijs ꝓpheticis laudauerūt. Sic et nos ī ista die missarū solēnia celebrātes. cereū accēsū (ꝑ quē significat⁹ puer ibs) ī manibo baiulam⁹: q̄ ꝓcessionē facientes vsq; ad altare deferim⁹ et offerim⁹. recolentes illud lumē ineffabile. q̄ maria et sȳmeon hodierna die poꝛtauerūt ī manibo. Sūt eī tria ī cereo ꝑ que significant⁹ tria q̄ fuerūt in xp̄o. Nā cera significat carnē xp̄i. q̄ nata ē de virgine maria sīn coꝛruptōe: sicut apes cerā gignūt sine alterutrū cōmixtione. Ligm⁹ aūt ī cera latēs significat aiaꝫ xp̄i cābidissimā ī carne latē tē. Ignis oo siue lumē significat diuinitatē. q; deus nr̄ ignis ꝓsumēs ē. Per hec etiā tria pōt trinitas designari. vñ ē versus. Cera. focus. ligmē: tria sē mōstrātia trinū. Cū aūt ꝓueniūt ad altare: mater cū reuerētia genua flectit. et dilectissimū filiū suū deo patri suo sup altare offert. Ofitabat ipa beata ogo maria pueruꝫ dño. grās agens deo patri de munere tanto. q; ipa virgo eū ꝓcepat et pepat. et q; ipa ī tali ꝑle dignissima deo patri cōmunicabat. Prelētatio em̄ puero⁹ ab templū p̄cepta erat ꝑ tres causas. tū vt ex hoc infans dño ꝓsecrarē tū vt ꝑ hoc diuine custodie cōmendarē. tum vt grārū actio deo redderē⁹ a quo tale donum ꝑentes accepūt. ꝛc. Sꝫ prime due cause: nō habebāt locū in xp̄o. q; moꝛ ꝓcept⁹ in vtero. fuit pleniſſime deo ꝓsecrat⁹: et diuine custodie per diuinitatis vnionē ꝓmēdat⁹: sꝫ tertia causa p̄cipue locum habuit in xp̄o. ꝑ qua beata virgo grās agere habuit oo patri p̄ oīb⁹ mīib⁹. vtpote que euꝫ singulari p̄uilegio ꝓcepit et pepit.

Quid aūt ipa tūc oraverit. quid ve dixerit. scriptū nō habem⁹. Sed fortē similia his verba saltē oꝛe coꝛdis dicebat. Ecce dñe sāctē pater p̄sētio tibi filiū tuū a te eternaliter genitū: et de me tēpaliter natū. Ego p̄nto tibi eū q̄ tibi semꝑ ē p̄ns. Grās tibi ago q; eū tuo munere sic cōcepi mirabiliter: et pepi ineffabilit O sāctē patēr hūc filiū tuū et meuꝫ tibi offero oblatōez nouā. deū caro factū. q̄ ꝑ salutē mundi oblatur⁹ē tibi semetipm. O q̄lis ē ista oblatō Nūq; talis facta a seculo. Eſn bernh. Offer filiuꝫ virgo sacra. et benedictū fructū vētris tui dño repsenta. Offer ad nr̄am omniū recōcilia tōez. hostiā sanctā deo placentē Hec bernhar. Voluit aūt xp̄c deo p̄ri p̄ntari. q̄ nūq; ab ei⁹ aspectib⁹ latuit nobis ī exemplū. vt sicut ñ grā sui deus fact⁹ē hō: sꝫ vt nos ꝑ gratiaꝫ faceret deos. nec ꝑ se circūcis⁹ē ī carne: sꝫ vt nos spiritualiter circūcidamur: sic ꝑ nos sistit⁹ dño vt discam⁹ deo p̄ntare nosipos. Deide aduo cant⁹ sacerdotes. et redimit⁹ dñs oīm. tā q; fu⁹ q̄nq; ciclis argēteis q: erat ꝓmogenit⁹. Quīq; ciclis argēteis redimebat⁹ ꝓmogenitū. et erat cicl⁹ gen⁹ monete obulos. xx. habēs. Precepit em̄ lex. oē masculinū ꝓmogenitū tā hoīs q; pecoꝛis: sāctū dño vocari. i. dño sāctificari q̄ p̄ntari. ac sāctificatū et dedicatū dño dici q̄ sacerdotis ē. ita q; ꝓmogenitū oo tribu leui ñ redimerē⁹: sꝫ ī mīsterio q̄ fuitio dom⁹ oo. s. tēpli sp et ꝑpetuo tenerē⁹ Pꝛimogenitū oo de alijs vndeciꝫ tribub⁹ sacerdos rdimi facēt. q̄ ptio accepto illō ad ꝓpria a p̄tib⁹ referri ꝓmittēt. ꝓmogenitū q̄ aīalis mūdi oo offerret. ī mūdi oo aut ptō rdimi aut mūdo mutari aut occidi facēt. ē

autez aial mundū ad offerendū mūdū ad esum Immūdoꝝ ꝺo aliud ē īmundū ad offerendū: sꝫ mūdū a natura vt azin⁹ ideoqꝫ aut p̄tio rebi mebaē aut agno cōmutabaē. Aliud immūdū ad offerendū et redimendū seu cōmutandum vꝫ canis. et iō p̄tiū aliqꝺ nō habēs occidebaē. et ex toto ab vsibꝰ tēpli pijciebaē. Cū igī xp̄c de tribu iuda. vna de vndecī fuerit: patet q̄ redemi debuit et iō redēpt⁹ fuit. Accepit etiā mr̄ de manū ioseph aues p̄dictas. et genua flectens offert sup altare deo p̄ī eas. Obtulit g̈ beata ꝺo tanq̄ pauperula. par turturū aut duos pullos colūbaꝝ. vnū ī holocaustū p filio. alterꝫ p peccato: ī hoc se subdēs legi peccatricuꝫ. q̄uis nullū haberet pc̄m. Facta g̈ oblatōe et redēptōe: mater filiū reaccepit: vt eū secū domi reportat. Ilñ bernñ. Oblatio ista fīes satis delicata videē. vbi tm̄ sistiē duo redimiē auibꝰ q̄ ullico reportaē. Veniet tps q̄n iā nō offereē ī templo nec īter brachia sym̄eonis: sꝫ extra ciuitatē inter brachia crucis. Veniet q̄n nō redimeē alieno: sꝫ redimet alios sāguine pꝛio: q̄ redēptorē misit eū de⁹ p̄ sꝰ pꝛio suo. Iste ē sacrifitiū matutinū. illud aē vesptinū. Hec bernñ. Mistice p primogenita aialiuꝫ significaē ille. q̄ vnigenit⁹ ꝺi. dignat⁹ ē nasci p̄mogenit⁹. s. dignitate oīs creature. q̄ ē vere sc̄⁹ dño. q̄ sine peccato. Moraliter aūt p primogenita significanē bone actōis iitia. q̄ q̄si corde gignim⁹ ex dei gratia Cōmouemur g̈ hic. vt oīa p̄mogenita nīa deo offeram⁹. quicqꝺ bonū et iustū ī nīis opibus iuenim⁹: eius gratie nō nīis meritis ꝺputem⁹ dicētes. nō nobis dñe nō nobis: sꝫ nomini tuo da gloriā. Si aūt īmundū aliqꝺ parim⁹. id est si pc̄m i ope ꝓpetram⁹: occidam⁹. i. malū per emēdatōꝫ radicit⁹ euellam⁹. aut certe mutem⁹ illud mūdo. declinātes a malo ⁊ faciētes bonū aut redimam⁹ q̄nqꝫ ciclis. bona opa ⁊ dignos fruct⁹ pnie. p quīqꝫ sens⁹ corporis faciētes. Cōmouemur etiā hic vt si ī grege opm nostroruꝫ agnū innocentie vel p̄ncipales ꝺutes q̄lis est caritas. castitas. humilitas. pacīa et hmōi inuenim⁹. deo offeram⁹. i. q̄ digne viuim⁹. nō nostris meritis deputem⁹: sꝫ illi⁹ q̄ ait ī euāgelio Sine me nihil potestis facere. ipe eī dat velle et pficē. Si autē tāpaupes sum⁹ vt in ope nr̄o agnū et diuitias īnocue vite. vl̄ p̄ncipales ꝺutes ñ iueniam⁹: offeram⁹ saltē duos turtures vel duos pullos colūbaꝝ. i. duo genera ꝓpuntōis. videlicet timoris et amoris. et nonsoluꝫ p nostris aliorūq̄ diluēdis pc̄is: sꝫ etiā p impetrādis ꝺutibꝰ: et desiderio patrie celestis q̄tidie defleam⁹. Et sic vnū p peccato offerimus. dū de malis ꝓpetratis gemim⁹. alterꝫ in holocaustū. qñ amore celestiū iflāmamur. Mora l̄r hic attēdenda sūt tria. s. misteriuꝫ purgatōnis marie. sacramentū delatōis dñice. et significantia oblatōis facte. Quātū ad primū sciēdū. q̄ maria que interp̄tatur stella maris vl̄ amarū mare. designat aiaꝫ siue sit ī lumine vite cōtemplatiue siue ī amaritudine vite actiue. Et vterq̄ necessaria ē purgatō. q̄ videlicꝫ aīa ꝓē platiua purgeē a superbia. qꝺ fit p timorē. ⁊ aīa actiua a negligētia. qꝺ fit p rigorē et laborem In hierl̄m em̄ q̄ interp̄taē visio pacis: et significat vitā beatā. nemo īferē: nisi p̄us dies purgatōis ei⁹ impleanē. Quia nisi q̄s sit plene purgat⁹. et ita purus sicut fuit in baptismo. nō p̄t p̄uenire ad istā hierl̄m vel etiā ī tēplꝫ celeste Talis aūt purgatō celebratur. vel hic in p̄nti p penitētiā aut tribulatōes et hmōi: vel in penis purgatorij. Quātū ad secūdū sciendū. q̄ legim⁹ xp̄m delatū ī hierl̄m. vt hic. et legim⁹ eū delatū ī egiptū. In q̄ docemur. q̄ples mētis nīe q̄ ē īelligētia: nūc eleuāda ē ad ꝓemplatōem eternoꝝ. q̄ p hierl̄m designaē. q̄ visio pacis interp̄taē. nūc ꝺo dep̄mēda ē ad ꝓsideratōꝫ p̄rio rū defectuū. q̄ p egiptū designaē. egipt⁹ em̄ tenebre interp̄taē. Possum⁹ etiā aliter q̄nqꝫ numerare loca ī q̄ xp̄c portaē vel ducē. s. in hierl̄m egiptū. desertū. mōtē excelsū et tēpli pinnaculū: et ista q̄nqꝫ loca significāt q̄nqꝫ stat⁹ ī q̄bus iueniē xp̄c. Hierl̄m significat vitā ꝓēplatiuā vbi ē visio pacis. Egipt⁹ significat vitam actiuā ī q̄ ē meror et angustia tribulatōis. Desertū significat religionē ī q̄ īsistiē ieiunijs. Mōs excels⁹ significat fastigiū p̄latōis. Pinaculū tēpli ē sedes mgr̄alis. ⁊ ī his statibꝰ inueniē ihs: qr̄ ī oī statu eccl̄ie p̄ē iueniri ihs. s. sal⁹. Sꝫ ꝓsi dera q̄s portauit eū in hierl̄m ⁊ alubi: ⁊ iuenies q̄ in hierl̄m ⁊ ī egiptū tulerunt xp̄m maria et ioseph. stella maris ⁊ augmentū fidei. s. ⁊ caritas. In desertū duct⁹ ē a spūsācto. sꝫ i montē excelsū et sup pinaculū tulit eū dy̆abol⁹: et iō timere debēt p̄lati et mgr̄i. ne eos portauerit dy̆abolus ī montē excelsū. s. p̄latōis ⁊ ī cathedrā magistratōis. Quātū ad tertiū ē notandū q̄ oblatō īdeterminate fiebat de turture vl̄ columba. p turture q̄ ē soliuaga et casta. intelligit vita cōtemplatiua. per columbā ꝺo que gregatim volat et fecūda est: significatur actiua Et vtraq̄ auis gemitū habet p cantu: sꝫ aliter et aliter. Gemit⁹ ei turturis competit contemplatiuis. et hic geminatur. vnde dicit par turturū. Primus gemitus est amoris. de quo dic apostolus. q̄ intra nos gemimus adoptōez filiorū dei expectantes. Secundus est deuotōnis de quo dicit idē aplus. q̄ spiritus postulat pro nobis gemitibꝰ īenarrabilibꝰ. Gemitus ꝺo colūbe cōpetit actiuis: et hic ē duplex. vnde dicit duos pullos colūbarū. vn⁹ ē p peccatis ꝓpijs. Sm illud Ysaie. quasi colūbe meditātes gememus. Alius ē p peccatis alienis. Sm illud trenorū. omnes porte eius destructe: sacerdotes eius gemētes. Dunc quadruplicem gemitū offerre debent: q̄ agnū. i. innocentiā nō habent. Predicta igitur recolligendo dicendum. q̄ in hac purgatione. delatione et oblatione significatur: q̄ qui purgatus est a superbia et negligentia. et dispositus est vt ascenꝺat ad contēplationem dei. et descenꝺat ad consideratōnem sui. Et rursus ascendens: gemat ex amore et

deuotōe et deorsū rediēs gemat ex ꝓtritōe q cō passione. In his ꝓsistit ꝓfectio fidelis anie deo deuote. Et qz vtrecq3 iste vite deo sūt acceptē: ñ ē diffinitū. vtrum ꝑ dño turtures an columbe sint oblate: sz indifferēter ē dictū. par turturū aut duos pullos colūbarū. Videsti g̃ ī predictis. xp̄i et pentū ei⁹ et pauptatē. qz paupū tm̄ habebāt oblatōz. Si aūt vis informari de humilitate: ꝓsiderata oblatōe et redēptōe ac legis obseruatōe: defacili poteris aduertere. Aduerte etiā hic de xp̄i humilitate. quō a p̄cedētibus sit aucta successiue. Nā in natiuitate se habuit vt paup hō. ī circūcisione vt paup et peccator hō: sz hodierna die vt paup et pēitor et ꝭu⁹. Et paup q̄dē. ī eo q̄ paupū oblatōez elegit. vt peccator ēo. ī eo q̄ ipe cū mīe ꝑ oblatōz expiari voluit. vt ꝭu⁹ aūt. ī eo q̄ redimi se fecit. Et qa vt visū ē p⁹ circūcisionē filij et purgatōez matris tulerūt ihm̄ ī hierl'm vt sisterēt euz dño. Sciendū ē et diligenter aduertēdū. q̄ ex p̄dictis trib⁹ moralit̄ istruūt̄ fideles. vt cū templum dei materiale. i. ecclīaz ingredi voluerīt. in ipis trib⁹ circūstātijs se debeāt beate vgini et xp̄o ꝓformare. vt videlz sint a peccatoꝝ scoria purgati et circūcisi. q̄ ad p̄mū: sint brachijs sancte mris ecclie deportati. q̄ ad secūdū: sint recte ītentōis fine ordinati. q̄ ad tertiū. Primo g̃ ingressuri ecclīaz debēt a peccatoꝝ scoria eē purgati q circūcisi. nā beata vgo añq̄ egrederetur in templū. p⁹ partū sui imaculati filij dies purgatōis ipleuit: ipe etiā fili⁹ añq̄ īducēt̄ ī templum circūcidi voluit. Nō q̄ mī purificatōe idigēt. aut fili⁹ circūcisione: cū illa nō susceptō semie ꝓcepit et ipe ex intacta vgine nat⁹ fuerit: vterq3 tñ in hoc legē ꝭuare voluit. vt nobis dareť forma purificatōis q circūcisionis spūalis. qa purificari et circūcidi debem⁹ a vitijs: añq̄ ecclesiā ingrediamur q deo offeramur. si volum⁹ q̄ ei nīa placeat oblatō: qz ꝭm bedā. nemo nisi purificat⁹ et circūcisus a vitijs dñicis ē dign⁹ ꝓspectibꝰ. Ex q̄ trahit̄ documētū. q̄ null⁹ ingredi debet ecclesiā cū ꝓscia mortalis criminis. nisi ꝑ⁹ sit ꝓfessus vl' saltē ꝓtrit⁹: si ñ assit copia ꝓfessoris: et q̄ ingressuri ecclīaz p⁹ debēt purificari a pēt̄is saltē generali ꝓtritōe. etiamsi nō habeat ꝓsciaz certi peccati. cū bonaꝝ mētiuz sit culpā timere. vbi culpa ñ existit. exēplo beate vginis purificatōe minime idigētis. ꝓpter qd̄ ꝓsuetudo ē. q̄ aq̄ bñdicta habeť añ fores ecclesie. vt ingressuri ei⁹ aspsione purificenť etiaz a venialib⁹ q̄ de mortalib⁹ sibi ꝓscij ñ existunt. In cui⁹ figura labiū cū aq̄ erat añ ostiū tabernaculi. et ibi aaron et filij ei⁹ ingressuri tabernaculū: lauabāt man⁹ et pedes. Secūdo debēt eē brachijs scē mīis ecclie suꝑportati. sicut xp̄c portat⁹ ē ī templū brachijs sue mīis. vt de fidelib⁹ digne ecclīam ingrediētib⁹. dicat ipa mī ecclesia illud osee. portabā eos ī brachijs meis Exē ista aūt brachia vnitatis ecclie sūt heretici. q̄ oberrāt a fide. scismatici q̄ deuiāt a caritate. et oēs excoicati q̄ p̄scisi sūt ab vnitate ecclesie. Di em̄ oēs qz nō portanť ī brachijs matris ecclie: nō sūt ꝑdonei ad ingressū eius. Ēm̄ cipr̄ianus. Nō pt̄ habere deū p̄ez. q̄ mīis ecclesie nō tenet vnitatē. Frustra g̃ et idigne ecclesiā materialē ingredit̄ q̄ inter brachia ecclie mistice ñ ꝓstringit̄. Tertiō debēt eē recte ītentōis fine ordinati. vt videlicz causa deuotōis et orōis ingrediant̄ ecclīam. ñ causa vane simulatōis. sicut ꝑpocrite. nō causa ostētatōis q̄ inanis glorie. sicut illi q̄ se ornāt ī vestib⁹ et alijs vt appareāt hoīb⁹. nō cā lasciuie. sicut q̄ vadūt ad ecclīaz ad videndū mulieres vel viros vt ꝓcupiscāt et ꝓcupiscant̄. nō cā vanitatis et solatij. sicut qui vadūt ad ecclīaz vt vacēt vanis colloquijs. cachīnis et leuitatib⁹. nō cā quest⁹ et auaritie. sicut clerici q̄ vadūt ad ecclesiā soluz ꝓpter pñtias sibi dādas. vel q̄ vadūt ad negociatōez. et cā lucri t̄palis. Di em̄ oēs qz finez debitū nō intendūt: nō sūt digni ingredi ī templum. qz ingredientes nō sistūt se dño: nec veniūt spū in tēplū. Ēm̄ nō vident xp̄m. nec eum amplexari possūt spūalib⁹ aie brachijs. Et nota ꝭm bedā. q̄ ille post circūcisionē hierl'm allat⁹ et dño oblat⁹ ē. q̄ iuxta eū q̄ dixit. declīa a malo et fac bonū. postq̄ desijt a peccatis. bonis cepit op̄ib⁹ babūdare. q̄ dicē pt̄. oculi mei semp̄ ad dominū: et audiā vocē laudis tue. qui dicit xp̄i odor sum⁹. et leuaui manus meas ad mādata tua. et ꝓuerti pedes meos ī testimonia tua. q̄ siue mādducat siue bibit siue aliꝺ q̄d agit oīa ī gloriam dei facit. et dicit. q̄ dulcia faucibus meis eloquia tua dñe. et ad extremum corꝺ meū: et caro mea exultauerūt in deum viuū.

Quare aūt saluator in templū portari voluit. ꝓter rōes alias pt̄ eē ratio. vt ꝑ suā p̄sentiā templū sanctificaret. sicut baptizatus ē. vt ipe aquas sāctificaret. Ēm̄ sicut ꝑ baptismuz xp̄i nōsoluz sāctificata ē illa ps aque iordanis que tetigit carnē xp̄i: sz et omnes aque. sic ꝑ ei⁹ dilatōz in templū illud. in hierl'm sāctificata sūt omnia templa in ei⁹ nomine ꝺdicata. ꝓpter qd̄ statutū ē. q̄ ī ecclesijs debet haberi etiā corꝑal' xp̄i p̄sētia. videlicet ī sacramēto. Ēm̄ etiaz ibi recōdunť reliq̄e sāctoꝝ. ibi etiā ministeria fiunt angeloꝝ. Et iō dignū ē. vt ecclie ī veneratōe habeanť. q̄ nō nisi cū sūma reuerētia et deuotōe frequententur. Ende ꝭm. ꝑs. Domū dei decet sanctitudo. possunt autem hec exponi de templo mentali. in quod verbum eternū quotidie inducitur a deuotis fidelibus. de quo ait apostolus. Templum dei sanctū est quod estis vos. Et quia nobilitas cuiuslibet rei ex eius causis colligitur. hinc est q̄ huius templi nobilitas colligitur ex quatuor causis. scilicet ex efficiētis dignitate. et materie pretiositate. et forme speciositate: et ex finis honorabilitate. Primū patet quia hoc templum quod est mēs anime rationalis: est ab ipo deo met imediate creatum. et hoc arguit maximam anime nobilitatem. nam ad creandam animam. deus nō aduocauit aliquam creaturam: sz ipa trinitas

semetipam tuitauit:dicēs.faciam⁹ hoiez.Non ei hoc verbū direxit de⁹ ad angelos. Et dic augst.Sed ipe pater ad alias psonas i diuinis Et ex hoc oñdit hoc ee op⁹ singulare ipius trinitatis. Secundū patet.q: nō ex aliq̄ piacē te materia fcta ē aia sz ex nihilo. In oibo enim rebo creatis nō iueniebat aliqd materiale ita nobile.vt ex eo posset fieri aia rōnalis.Nō q̄dē terra vel aliqd alior elementor.nec celū puta sol.luna.stelle seu aliquod corpor celestiū fuit dignū itrare ꝓpositōz aie rationalis. vt materiale pncipium ei⁹ eet.q̄ lōge altior et nobilior eis extitit:et idco facta ē ex nihilo.qd ad maxima nobilitatē ei cedit. Tertiū patet.nā forma rōnalis aie ē nobilissima.cuz sit ymagine dei insignita. Nō ei de⁹ impressit aie ymaginez alicui⁹ rei creatē:sz formam suipius.ita q: ipa forma aie rōnalis.nō ē aliud q̄ quedā relucentia ipius beatissime trinitatis. Nec poterat beata trinitas magis aiaz rōnalez nobilitare:q̄ ei eā sibi assimilauit.et ꝑter ymaginis formā q: i pressit.vt q: similitudo ē causa dilectōis et vt aia oēz affectū dilectōis i ipm ꝙuertet:cum nihil sibi simile i rebo creatis ueniret. Quar tū patet.nā de⁹ nō ad ailū finē creauit aiam q̄ ꝑter seipm.vt videlicz eet habitaculū suū. Juxta illud.ps.qm̄ elegit dns syon.i.aiaz speculatricē.elegit eā i habitatōnem sibi.Et qm̄ ad hoc eā elegit:sume ei⁹ inhabitatōez ꝙcupiscit. Juxta illud ꝑuerbi. Prebe fili cor tuū mihi.et illud sapie. Delitie mee ee cū filijs hoim. Unde qñcūq; de⁹ hmōi aiam digne ꝑparatā ueneric q̄si vobo potit⁹. Dicit illud.ps. Hec req̄es mea i seculū seculi:hic habitabo qm̄ elegi eā. O igit fidelis aia.si nobilitatē tuā ex oibo p̄missis causis attēderes: vtiq; nūq̄ peccares. Unde bernh. Si nobilitatē tuā cognoscis o aia mea: pcim abhominaris.Et certe in tantū desideratio nobilitatis aie ducit i abhominatōnez peccati.q: etiā nō habēdo respectū ad p̄ma vl̄ ad penas adhuc iduceret ad nō peccandū.q: aia nobil⁹. oia ista caduca reputat nimis vilia et idigna ad hoc.vt ipa eis velit coinq̄nari.Et hec ē q̄dā sācta et nobilis supbia aie generose:quā etiaz habuit ille gētilis seneca q̄ dixit.Si scirē deos ignoscituros et hoies ignoraturos:adhuc ꝑe peccati vilitatē peccare dedignarer. Hoc igit templū dei mētale debet ee ornatū et depictuz varijs coloribo virtutuz.videlicet colore albo castitatis.rubeo voluntarie p xp̄o passionis: croceo spiritualis iocūditatis. viridi virtuosi exercitij.blaueo celestis desiderij.aureo caritatis.demū nigro humilitatis. In istud templuz sic compositū sic ornatū.debem⁹ inducere puerū ihm verbū eternū.ibiq; debem⁹ offerre p eo par turturū aut duos pullos colūbarū.i.geminā dilectōez dei videlicet et p̄rimi.vel solitudinē ꝓtemplatōis et publicū actōis. aut castitatez mētis et corpis.q: turtures sūt aues castissime.ad mltiplicatōz bonor opm. q: colūbe sūt aues i ple fecūde. Debem⁹ etiā eū cū sime one portare in vlnis amplexādo eū brachijs veri amoris. Debem⁹ nihilomin⁹ eū benedicere p omnib⁹ benefitijs mēti i hmōi ꝑgustatōe diuine dulcedinis exhibitis.vt sic desiderio dissolutōnis affecti:beatā fruitionē verbi eterni expectem⁹:cātantes canticuz iubilosū cū symeone et dicētes.Nūc dimittis seruū tuū dne:sm verbū tuū i pace. Magna ē g̃ pns solēnitas ꝑ multa .q̄ i ea facta sūt:quaz tñ tria specialiter attollūt.Primū ē xp̄i in templū inductio p̃ncialis.Secundū ē pentū eius p eo oblatō legal'. Tertiū est symeonis senis ꝙsolatio salutaris. Et sm hec tria festū istud sortit tria vocabula Nā rōe pmi dictū ē ypapāti .q: idē ē q: p̃ntatio eo q: ipo die xp̄e p̃ntat⁹ ē i templo. Ratōne secundi dicit festū purificatōis.eo q: tūc beata virgo p sui purificatōe sm legē (licz nō indigeret) oblatōz fecit. Ratōe tertij dī candelabra vel festū luminis.eoq: hodie candelas benedictas et accensas in manib⁹ gestam⁹. repsentātes et sectātes in hoc deuotōem symeonis. Hoc templū dñi sanctū.de quo hic dicit in mōte moria ē ꝓstitutū in q̄ voluit abrahā imolare ysaac filiū suū.in q̄ etiā loco iacob dormiēs: vidit scalā erectā vsq; ad celū. In hoc q̄ mōte videns dauid angelū stantē et cedentē populū in terram corruit:et penitēs gemitēq; se affligēs a deo veniam meruit. In hoc mōte aurea vena iebusei erat.quā dauid ad ꝓstituēdā ibi domū domini emerat.eoq: misericordiaz i illo loco ꝙsecutus fuerat. In hoc sancto loco cū salomon ope consumato dño sacrifitia offerret. nebula implevit domū et apparuit gloria dñi:et ignis descēdens de celo deuorauit holocausta. Cū aūt ibi flexis genibus et manib⁹ ad celū expansis salomon dñm oraret. vt quicūq; benefitia petiturus ingrederet:p̃ces ei⁹ a dño reciperentur apparuit ei dns:dicēs.exaudiui oratōez et dep̃catōez tuā:elegi em̄ et sāctificaui mihi locū istuz In hoc loco heliodorus a rege antiocho missus vt locū sanctū violaret et spoliaret. flagellat⁹ et sine ītermissione multis plagis vulneratus:verberat⁹ ē. Templū aūt dñi vocat.q: in eo sacrifitia dño offerebant:sz mō ꝙsecratum ē i honore saluatoris mūdi.et genitricis ei⁹ marie.Quod licet p̄mo a babilonijs q̄ postea a romanis fuerit destructū.a fidelibo tamē et religiosis viris ope rotūdo i eodez loco magnifice et miro artifitio est ītrum repatū. In hoc loco beata virgo cū alijs virginib⁹ dicitur ministrasse.tēpli cortinas q̄ vestimēta sacerdotalia p̄parando:litteras sacras addiscēs.ieiunijs.vigilijs oratōib⁹ et diuinar lectōnū studijs vacās. In hoc loco dū sāctus zacharias incensū dño offerret.apparuit ei angel⁹.nūtians sibi oratōez suā ee exauditā et iohānis natiuitatē futurā. In hoc loco(vt hic dī)dns nr̄ ihs xp̄c a gentibus ē obalt⁹.a symeone suscept⁹.a sācta anna vidua omnibus qui expectabāt redemptōnem israhel annuntiatus. In hoc templo ihs cū iam duodecim esset annorū inuentus ē. ad

disputatoz sedēs ī medio doctoz. Supꝑ pīnaculū hui⁹ tēpli ihm dy̆abol⁹ statuit. et vt se deorsū mitteret tēptādo suggessit. Ab hoc tēplo vē dētes et emētes eiecit ac mēsas nūmulariorum ꝙ cathedras. colūbas vendentiū euertit. Jn tē plo hoc dū moraret ē ī hierl'm: docebat iudeos. licet eū emulā tes. Jn tēplo hoc liberauit adultera ab accusātibo eā. Jmminēte etiā ei⁹ passione: tota die erat ī tēplo hoc docēs: et vespe in bethaniā secedēs. Huius tēpli velū ī morte ei⁹ scissū a sūmo vsq; deorsū. vt pateret itroit⁹ ad sācta sanctoz. Ab hui⁹ tēpli pīnaculo versus meridiē beat⁹ iacobꝰ aplus. prim⁹ sub grā hierosolimoz epūs: pdicās pcipitat⁹ ptica fullonis pcussus: martirio ē coronatus. Jnter hoc aplū et altare qđ ē ante tēplū foris ī atrio ad meridiē. zacharias fili⁹ barachie martir occubuit. Jpm đo tēplū rotundū ꝙstat ex octo parietibo ꝙclusū exteri⁹ ꝓ circuitū: ītezi⁹ đo īgētibo colūnis marmoreis ꝓ triuiū. ī medio q̄s ī ipa altitudie ī modū fornacis ē obductū. Est aūt ītrinsec⁹ scriptū ī supmo ordine. Audi dñe ymnū et orationē quā suus tu⁹ orat coraz te hodie. vt sint oculi tui aperti. et aures tue intēte sup domum istā die ac nocte. Jn vnoquoq; đo parietē extrinsec⁹ scripti sūt singuli istoz versuū in circuitu. ita vt ꝓ totā ciuitatē legi possint. Cōtra ciuitatē. Pax eterna. ab eterno patre sit huic domui. Cōtra templū militū. Bene fūdata ē domus dñi. supꝑ firmā petrā. Cōtra bethaniā. Nō ē hic aliud nisi dom⁹ dei et porta celi. Cōtra montē oliueti. Beati q̄ habitāt ī domo tua dñe. Cōtra vallē iosaphat. Benedicta gloria dñi de loco sācto ei⁹. Cōtra clausttrū tēpli. Jn domo dñi oēs dicēt gloriā. Cōtra mōtē syon. Templū dñi sanctū ē: dei cultura ē: đi edificatō ē. Jtē ℨ ciuitatē. Jn domū dñi letantes ibim⁹ Hoc templū ī inferiori pte vrbis ī vicinia muri ad orientē nec lōge a muro ad meridiē ē sitū. Jn hui⁹ tēpli eccl'ia solebāt eē cū ab hac canonici regulares. fm regulā beati augustini dño famulātes. Nō lōge aūt ab hoc tēplo dñi ē templū aliud īmēse quātitatis et altitudinis. qđ dom⁹ saltus. i. de lignis libani dicitur et templū salomonis vocat. quia salomon ibi docebat et iudicia faciebat. et ad distinctōez alteri⁹ pdicti qđ specialiter appellat templū dñi

Et ꝙ maria et ioseph pfecerūt oīa q̄ fm legē debebāt. nihil obmittētes q̄ quis nō teneretur: recesserūt de hierl'm volētes redire ī galileā ī ciuitatē suā nazareth. Erat quidez (vt dicit theophilus) eoz ciuitas bethleē sicut patria. Nazareth đo tāq̄ habitaculū. Unde et tu semp cū eis et adiuua portare puerū ihm: et seruias eis in quibus poteris. Oratio

O Jhu desiderabilis. q̄ in templo te iusto symeoni. te ad videndum desiderāti. ad amplexandū misericorditer tribuisti. veni ihu dulcissime. et toto desiderio te expectāti: teipm clemēter īdulge. et quicqđ īpuritatis ī me īueneris: ꝓ grām purificantez expelle. et

cor meū tēplū tuū dignanter inhabitādo pfice ibi te brachijs desiderij amplexer et teneā. Da mihi semp desiderare te fontē luminis. qui es apud patrē. et nō ꝑus de hac vita exeam: q̄ te oculis cordis videā. q̄ es amor et desideriū. vita et pmiū te desiderantiū Amen.

De fuga dñi in egiptū. Correspōdet euāgelio. Angelus domini apparuit ī somnis ioseph et cetera. Capitulum. XIII.

Cum ergo Maria et ioseph pgerēt versus nazareth. nescientes adhuc sup hoc ꝓsiliū dñi. et timor iam de puero inciperet dilatari: āgelus dñi apparuit ī somnis ioseph: dicēs ei vt surgēs accipet puerū et mātem ei⁹ et fugeret ī egiptū. quia futurū eēt vt herodes q̄reret puerū ad perdendū eū. Qui humilitatē pfectā triū specialiter adornari decet comitatu virtutū. s. pauptatis in fugiēdo diuitias. vt fomenta supbie. pacie đo inequanimi ppessione ꝓtēpt⁹. obediētie q̄s ī alienis parendo mādatis: iđo superne reuelatōis oraculo: ihs ī egiptū trāsfertur vt pegrinus et paup. in puulis ipius causa occisis occidiē. et quasi in quolibet trucidatur et ad patriā reductus adeo erat subdit⁹ parentibo. vt nūq̄ vel ad momentū recederet. nisi cuz duodecim fact⁹ annoz remāsit in hierl'm. nō sine matris dolore quesitus: nec sine gaudio īuētus. Joseph đo euigilās matrē excitat. et quecūq; ipe ab āgelo audierat: ei narrat. Jpa đo incōtinēti et nulla mora ꝓtracta surrexit. et ad iter arripiendū disposuit se. Cōcussa sūt eī ad hanc vocē omnia viscera eius. et etiam circa salutē filij nolebat negligēs saltē īuenīri

Cōspice et meditare ista. et quō puerū ihm dormientē mr̄ eleuat. et puer sic importune excitatus plorat. et ꝓpatere ipis. siq̄ ī te sūt viscera pietatis. Cogita q̄ ꝓsolatō matri eē poterat qñ ipa puella delicata. q̄ de partu recētер surrexerat. in terrā longinquā ꝑ vias aspas et incognitas cogebat fugē. qñ puerū tenellū sic ꝑ vias lōgas cogebat circūferre: qñ inter idolatras cōpellebat manē. Jgit de nocte versus ptes egipti ire ceperūt. q̄ nox magis q̄ dies fuge cōpetit. vt sic negotiū magis occulte fieret et secretius pricula eminētia euaderēt. ne. s. fuga a videntibo accusari apud regē posset. Licz eī de hoc haberēt reuelatōz diuinā. nō tamē ꝑter hoc debebāt obmittere. qđ poterāt facē fm viā humanā. Ecce fugit xp̄c. et nocte fugit vt fuga q̄ ꝑ se difficilis ē: noctis obscuritate difficilioz fiat. Fugit aūt in egiptū vt eos specialiter illuminaret ꝑ ceteris et sanaret. Ex aug. Audi etiā magni misteriū sacramētū. Moyses qñq; in egipto plibis clauserat diez. Illuc xp̄c aduenies sedentibo ī tenebris reddidit lucem

Unde et crisostomus. Sed quare in egiptuz Recordatus est eī dominus. qui in finem nō irascit. quāta mala fecerat sup egiptū. ideo mittit filium suum in eam. dans illi ꝟconciliatōis

signū. et ꝑpetue amicitie pign⁹: vt decem plagas egipti vna medicina sanaret. O mutacio dextere excelsi. vt popul⁹ q̄ ãte fuerat persecutor populi primogeniti: postea fieret custos filij vnigeniti. Et iteruꝫ in egiptū ꝓuulus mittit̃. vt illam regionē que ꝑ omīb⁹ terris flāma impietatis ardebat: igne pocius fidei succēderet ex hijs ꝑsuadēs etiã. ꝺ alijs mūdi ꝑtib⁹ sperāda eē meliora. Et vt etiã addiscã⁹ q̄ ab ipis vitæ inicijs ab cēptatōes debeam⁹ atq; insidias ꝑparari. Naꝫ ab ipis cunabulis xp̄i istud effectū est. vt tu videlicꝫ hoc audiēs. cū videris de tribulatōes varias et mille sustiné discrimina nichil oīno turberis. sed vt isto munit⁹ exēplo. virilit̃ cūcta sustineas: sciēs tribulatōes maximas īsꝑabiles quasdã comites eē virtutum. hec Crisostim⁹. Ideo etiã fugit in egiptuꝫ magis q̄ ī aliã terraꝫ: vt ostēdēt se verū moysen. vt sic moyses populū dei de pharaone q egipto liberās. in terrã duxit ꝑmissionis: ita ipe populū fideliū de diabolo et inferno liberās. secū ad regnū duxit beatitudinis. Multa q̄dē bona ꝓsiderare potes ī pñti negotio q̄ macia. Primo ꝓsidera quēadmodū dñs ī sua ꝑsona circa ꝑspa suscepit etiaꝫ aduersa. Eterniꝫ ī natiuitate sua magnificat⁹ fuit a pastoribꝫ tã q̄ de⁹. et parū post circumcisus tanq̄ peccator. Deinde veientes magi eum plurimū honorauerūt. et ipse nichilomin⁹ i stabulo īmanēs īt̃ bestias stabat q vt cuiusdã homūcli fili⁹ plorabat. Postea p̄sētat⁹ in cēplo sym̃eō et ãna extulerūt q̄ plurimū: q tūc ab angelo dicit̃. q̄ fugiat ī egiptum Et multa talia ī vita sua potueris ꝑpēdere que ad nr̃am instructiōz possum⁹ retorquere. Inde crisost. Misericors deus. mestis rebꝫ quedã etiam iocūda ꝑmiscet: qđ certe in sāctis oīb⁹ facit. q̄s neq; tribulatōes neq; iocūditates sinit habē ꝓtinuas: sꝫ tū ex aduersis. tū ex ꝓsperis: iustoꝝ vitã q̄si admirabili quadã varietate cōtexit. Quod hic q̄ꝫ euꝫ fecisse ꝓsidera. Videndo q̄pe sāctus ioseph grauidã sponsã: ī turbatōnē incidit maximã. Sꝫ affuit repēte angel⁹ suspitōeꝫ soluēs et timorē ꝑsus extinguēs. deinde videns puerū signo natū: maxima exultatōe repletus ē. Sꝫ rursus huic gaudio ꝑiculū grãde successit: cū tota ciuitas turbarēt̃ q ipe rex fureret. Sꝫ et hūc merorē rursꝰ letitia subsecuta ē. apparitō videlicet stelle et adoratō magorū. Post hãc q̄ꝫ iocūditatē iterꝝ ꝑiculū iterūq; formido. Querit herodes animã pueri: et fugē ne cesse ē q in lōginqua trãsire. Nec crisost. Cū q̄ ꝓsolatōz habueris: tribulatōz expecta et ecōuerso. Vñ nec ī ꝓsolatōibꝫ debem⁹ extolli: nec ī tribulatōibꝫ frãgi. Dat em̃ nobis deus ꝓsolationes ad spem subleuandã ne defitiam⁹. et tribulatōes ad humilitatē ꝓseruandã. vt cognoscētes nr̃am miseriã: ꝑ in suo timore stemus.

Secūdo ꝓsidera circa dei ꝓsolatōes et benefitia. q̄ q̄ ea ꝑcipit: nō ꝑcipiēti se ꝑferre nō ꝺbet. q q̄ nō ꝑcipit: nō dextiat̃ aīo: nec ꝑcipiēti inuideat. Nã et angeloꝝ locutōes fiebāt ioseph et nō matri: cū eñ lōge eēt ea inferior. Itē q qui ꝑcipit. si nō ꝑcipit ꝑ suo velle: nō ꝺbet eē ingratus vel murmurare: cū etiaꝫ ioseph q̄ tāt⁹ erat apud deū: nō palã sꝫ ī somnis tales locutōnes accipet. Terō ꝓsidera q̄liter de⁹ ꝑmittit suos ꝑsecutōibꝫ et tribulatōnibꝫ vexari. Et vere magna erat tribulatō mr̃i et ioseph: cū viderēt puerū ihm̃ ad occisionē queri. Quid em̃ grauius audire potuerāt. In hoc etiã tribulatō erat. q̄ ī terrã longinquã quaꝫ ignorabāt et ꝑ vias aspas eos ire oportebat: cum eēnt inabiles ad eundū. domina ꝑpter iuuētutē. ioseph ꝺo ꝑpter senectutē. Ipe etiã puer quē portare habebāt: adhuc tenerrim⁹ erat. Peregrinari q̄ꝫ habebāt ī terra aliena: paupes q q̄si nihil habētes. Oia em̃ ista sūt afflictōnū materia. Tu q̄ꝫ cuꝫ turbaris pacientiã habe. nec credas tibi a deo ꝑuilegium dari: qđ nec sibi tribuit nec matri.

Quarto ꝓsidera benignitatemꝫ dñi. Videns q̄ citꝺ ꝑsecutōꝫ patit̃ et fugat̃ de terra natiuitatis sue. et q̄ benigne cedit furori illi⁹. quē potuerat ī momēto ꝑdere. Magna pacia dñi sꝫ non minor eius humilitas. Ille em̃ añ facie ꝑsecutoris fugit: cui angeli ministrāt. Deꝰ ē: sꝫ vt hō fugit herodē miserū: q̄ refugiū ē oīm. Profunda hec eius hūilitas et mira pacia. Nolebat ꝑsecutori vicez reddē: nec eū offendē: sꝫ fugiēdo insidias vitare. In q̄ dedit nobis exemplū. vt et nos sic facē conemur. s. aduersātibꝫ vl̄ ꝑsequentibus nō resistē. vel de ipis vindictā expetere: sꝫ pacienter expectare: q furori ipoꝝ cedere q qđ pl⁹ē vt alubi docet ꝑ eis orare. Qz eniꝫ dñs ne occideret̃ sublat⁹ ē ī egiptuꝫ: significat electos sepius maloꝝ ī ꝑbitate suis e sedibꝫ effugādos. vel etiã exilio dãnandos. In q̄ etiã debilibꝫ exemplū reliq̄t: et eos ad pacīam ꝓhortauit. Nã q̄ fugit sacri fuit exempli. non timoris vt exemplum daret suis. maxime cū fuga et ꝓseruatio ꝑlati ꝑdest ecclie vt pauli. et q̄n grex nō ꝑclitat̃ de fuga ꝑlati. Moralit̃ ꝑ fugam istã ī egiptū: significat̃ fuga iusti a ꝑiculo et ꝑditōe peccati. in statū pñie: vbi ꝺz mane vsq; ad obitū herodis. i. donec cessēt ipugnātōes hostis. Fugiebat q̄ꝫ dñs añ faciē fui sui. īmo pot⁹ fui diaboli. ñ q̄ mortē timēt: sꝫ vt ꝑpe ꝓgruo sustineret. Nō ei fugit mortē q̄ mori venerat: nec insidias expauit. q̄ insidias q versucias diaboli aspexe venerat. Portauit euꝫ mr̃ tenera et iuuenis valde. et sāctus ioseph multū senex ī egiptū. ꝑ viã siluestrē. obscurã. nemorosã et inhabitataꝫ ꝑ viã etiã valde lōgã. Dicit̃ ei q̄ ad iter curso ris sūt. xij. vel. xv. dietæ. ꝑ eis aūt forte erat duoꝝ mīliū vl̄ pluriū. Iuerūt aūt vt dr̃ ꝑ deſtuꝫ illud. ꝑ quod filij isrl̄ t̃nsierūt. ī q̄ et. xl. annis stetær̃t. Sꝫ quō de victu secū portādo faciebāt Ubi etiã q quō ꝺ nocte hospitabāt̃ q q̄escebāt. Raro ei domos ī illo deſto iueiebāt. Cōpatē q̄ eis. q̄ labor difficilis. magn⁹ q long⁹ q tã puero q̄ ipis: q vade cū eis q adiuua portare puer ihm̃ q ī oīb⁹ q̄b⁹ potis exhibe eis misteriū. Nō debet videri nobis labor. pñiam agē ꝓ nobis

ipis. ꝑ qbus labor tantus ab alijs. ꝙ a talibo et
tociēs ē assūpt⁹. Ēt añ anshel. Noli ī tua medita
tōe fugiētē ī egiptū relīquere ī comitatu. Jn-
spiciat oculus deuotōis paruulū ihm. dulces
māmillas glorioſe vginis mris dulciter sugē-
tē. et māmillas maternas filiali more tractan-
tē. Quid visu iocūdius. Quid delectabili⁹. Cer-
ne illū q̄ īmēsus ē puulis brachijs ad materna
colla pendentē et dicas. Felix sū. felitior qz: dū
illū video. quē reges optauerūt videre et non
viderūt. Dignus ē visu. q̄ speciosus ē forma ꝑ
filijs hominū. Cogita et recogita quo aīo et q̄
cogitatōe tenebaſ illa dulcissima mr ei⁹. cū il-
lū dominū tantū ac tantillū ī brachijs suis ex-
ultās et leta teneret: cū ei vt infātulo gesciēn-
ti dulcibo oſculis ac frequētibo ꝓgauderet. cuz
eū lacrimātem supꝑ genua sua q̄bo poterat mo
dulis ꝓsolareſ. cū deniqz alijs atqz alijs studijs
ad que ipam matna pietas iformabat ei ꝑ q̄li-
tatū vicissitudinibo sedula blādireſ. Jtē vl-
terius notandū ē q̄liter maria fuit in via ꝑ
hēſa cū puero ihū a latronibo. Opinare verū
eē q̄ dicit eū eē a latronibo cōprehensum ī via
et adolescētuli cuiusdā beneficio ereptū. Erat
is vt dicūt p̄ncipis latronū filius. q̄ p̄da potī-
tus cū puulū in matris gremio aspexisset: tā-
to ī ei⁹ speciosissimo vultu splēdoris maiestas
apparuit. vt eū supꝑ hominē eē nō ambigēs ica-
lescēs amore: amplexat⁹ ē eū. Et o inqt beatis-
sime puuloꝝ. si aliud se tēpus obtulerit rurs⁹
miserendi: tūc memēto mei. et huius tpis noli
obliuisci. Ferūt hūc latronē fuisse q̄ ad dexte-
rā dei crucifixus alterꝝ blasphemantē corripu
it: dicēs. Neqz tu times deū. q̄ ī eadē dāpnatōe
es. Et nos quidē iuste: hic vo nihil mali gessit.
Cōuersus vo ad dñm: eū in illa q̄ in puulo ap
paruit ituēs maiestatē: pacti sui nō immemor
memēto inqt mei dū veneris ī regno tuo. Jta-
qz ad īcentiuū amoris: hoc nō inutile arbitror
vti opinione: remota omni affirmādi temeri
tate. Hec ans̄. Herodes aūt cū magi quos
estimabat ꝑ eandē viā regressuros ad eū non
reuertēnt. et nihil sibi renūtiarēt. putauit eos
visione stelle deceptos. ꝙ erubuisse ad eū redire
et ideo cessauit a pueri iq̄sitōe. Vel tot et tātis
occupatōnibo regia cura distendebaſ. vt a pue-
ri inquisitōe auertereſ vel impediret. Sed cū
postmodū audiret. q̄ in tēplo gesta essēt. q̄d sy
meon dixerit. et quid anna ꝓphetauerit: tūc fa
ma pueri nati crescētē: turbat⁹ ex his magis ti
muit: et sentiēs se illusū a magis ad ipm nō re
dūtibo: irat⁹ ē valde: tū ꝓpter sui ꝓceptū. tū ꝓp̄
timorē āmittēdi regnū: iō de morte puerorꝝ be
thlemitarū tractauit: vt cū illis occideret ille.
q̄ incognit⁹ sibi fuit. Putabat em̄ q̄ si oēs pue
ri occiderent: vn⁹ quē querebat: euadere ñ pos
set. Nō estimās infelix. qz nō ē ꝓsiliū. nō ē sapi
entia. ñ ē prudētia ꝯ dñm. Dū g̃ de nece puero
rū disponeret: ꝑ epl'az hortat⁹ ē a cesare augu-
sto vt romā veniret. Qui cū iter faceret ꝑ ci-
liciam. audiens naues tharsensiū magos trās
uexisse. iratus valde ī spiritu vehemēti. i. in ira
cōburi et ꝓteri fecit naues de tharso cilitie. q̄bo
magi credebanſ occulte redisse. sm q̄ dauid ꝓ-
phetauerat: dicēs. Jn spiritu vehemēti ꝓteres
naues tharsis. Et de roma reuersus hierosoli
mā: misit speculatores: et iussit occidi oēs pue-
ros qui erāt in bethleē iude: et ī omnibo finib⁹
eius et locis adiacētibo a bimatu et infra. i. bi-
ennes et minores etatis. vsqz ad puerū dici seu
noctis vni⁹. sm tēpus qō a magis de ortu stel-
le exq̄sierat. vt nec loco nec tpe celareſ q̄ nat⁹
erat: quoꝝ maxima pars tertō militario a be
thleē ad austrū sepulta ē. Bimatus spaciū du
orū annoꝝ dicit. a bis et ſmatos grece qō est
annus latine: et inde bimat⁹ q̄si binus annus
appellaſ. Ēt añ dicit bin⁹ bina binū. s. aīal duorū
annoꝝ. et trinus trina trinū. annorum triuz.

Jnter opiniōes diuersas pluriū sententia et
vsitatior hec ē. q̄ herodes euoluto anno p⁹ xp̄i
nativitatē. occidit infantes: ꝙ q̄ stellā eadē die
qua natus erat dñs ortā didicerat. et sm ortuz
stelle dñm anniculū et insup aliquot dieꝝ esse
sciebat: ideoqz supꝑ etatē eius vsqz ad binos ꝙ ī-
fra vsqz ad vni⁹ diei seu noctis ī infātes deseuit
pueros. timēs ne puer cui sydera famulabanſ
paulo supꝑ etatē suā vel infra spēm suā trāsfor
marz: vt etatē sui tpis occultaret. Sic g̃ post
annū et quatuor a nativitate dñi dies: verisi-
mile ē eū occidisse infātes. Tūc impletū ē illud
hieremie. Ēt ecce in rama audita ē ploratꝰ ꝙ vlula
tus q̄ē. Rama nō ē hic ꝓp̄riū nomē loci: sz ē hic
nomē cōmune: ac interꝑtaſ et significat excel
sū. vt sit sensus. Ēt ecce ī excelso audita ē. i. longe
lateqz dispsa: qz multum exaltata circūquaqz
diffūdebaſ ꝑ sua magnitudine īmensa. Mult⁹
em̄ plorat⁹ q̄tū ad fletū puuloꝝ. et vlulat⁹ q̄tū
ad lamentū matrū ibi erat: vbi tot pentes. tot
hoīes vtriusqz sexus visa tanta crudelitate. e-
tiāsi vellēt voces cohibere nō poterāt. Jn puu
lis aūt mors faciebat finē doloris. in mīb⁹ vo
tp̄ ꝑ memoriā repabaſ: et iō dicit vlulatus
mult⁹. Ēt ī excelso audita ē. qz de morte inno
centiū mittebaſ. quoꝝ sāguis vsqz ad celos ꝓ-
interfectores eoꝝ clamauit. sm illō. Ēt ecce pau-
pis penetrat nubes. Quis aūt bethleez sit in
tribu iuda orta de lya. et hierusalem in tribu
benyamin orta de rachel. plorare tñ dicit ra-
chel filios iude. id est bethleem quasi suos: siue
quia iuxta bethleem in effra sit sepulta. ac ra-
tōne sepulture et ex matrni corpusculi hospitio
hospitio nomē mīs accepit: et dicta ē mr ipi⁹
bethleē et habitantiū in ea. siue qa iuda et ben
iamin due tribo iūcte ac vicine sibi et ꝓxime e-
rant: q̄a iuxta se hereditatez accepant. et fun-
culus fortis beniamin ꝓpe hierlm ꝓueniebat. ꝙ
herodes ꝓcepat. nō solū ī bethleē: sz et in oīb⁹ fi
nib⁹ ei⁹ interfici pueros. et per occisionem be-
thleem intelligimus multos rachel filios de bē
iamin. pro victima fuisse occisos. q̄ euangeli-
sta insinuat ad exaggerendum scelus herodis
q̄ ex effrenata crudelitate hoc fecit. Ēt inde dicit

Raban⁹. Crudelitas ī nullo modu3 tenuit. nō ē cōtēta vastatōe bethleē: ſ3 adiacētia loca vastauit. Plorauit aūt rachel filios et noluit cō solari. q: nō ſūt. id ē de hoc qō nō eēnt. et ſup hoc q⁹ mortui erant: q: inetērnū victuros eſſe sciebat. Rachel que ouis vel vidēs p̄ncipiū dr̄. eccleſiā ſignificat. cui⁹ tota intentō vt deū p̄ē pleē iuigilat: et ipa ē ouis centeſima. quā paſtor ī būeris ad caulas repo:tat. Hec ergo filios ſuos plorauit: q: p p̄ſecutōe fideliu3 gemit. Nō vult aūt p̄ſolationē recipere de hoc q: non ſūt. i. quia nō ſūt mortui vt q̄ vicerūt ſeculum morte: rurſus ad ſeculi certamina ſecū tolerā da redeāt ite⁊ pugnaturi: ſ3 gaudet poti⁹. q̄a felicit̄ ſūt et regnāt cū xp̄o p martiriū coro nati. Plorat ḡ eccleſia bonos vt martires. q̄a videt eos iiuſte cruciari. ſ3 q: ſcit illos beatos nō vult tpaliter ſ3 eternaliter p̄ſolari. Plorat inſup etiā malos vt impenitentes: quia videt eos damnari. et q: videt illos irremediabiliter p̄ditos nō vult p̄ſolari. Elbi ſciendum q⁹ triplex ē genus martirū. quidā em̄ paciunt̄ volūtate et actu vt ſtephanus: quidā voluntate nō actu. vt euāgeliſta ioh̄es: tertij nō volūtate ſ3 actu. vt innocētes: ī q̄bus xp̄c cuius vice mortui ſūt: ſuppleuit. ſiquid defuit volūtatis. Elñ ordinant̄ eo⁊ feſta p⁹ natiuitate⁊ dñi. ſm maiorē martirij dignitate⁊. Primo ſtephani. Secūdo iohānis. Tertio innocentū. Nā dilect⁹ eccleſie xp̄c. cādid⁹ in iohāne. rubicūd⁹ ī ſtephano. electus ex milibo ī innocētibo. Innocētes ḡ etſi vſū nō habeāt. q: ſic testificari nō poterāt xp̄c tñ cui⁹ vice mortui ſūt: ſuppleuit. q̄d defuit volūtatis: ipi aūt nō loquēdo ſ3 moriēdo teſtificati ſunt. Latine tamen vocabulo: martires xp̄i. i. teſtes dicunt̄. q̄s em̄ teſtes latine dicim⁹ grece martires appellant̄. nō q: p̄prie teſtes xp̄i ſūt. q: nec p fide xp̄i nec p iuſtitia occubuerūt: ſ3 q: p fide xp̄o. i. loco xp̄i occiſi ſūt. q: in eorū numero xp̄c q̄rebatur occidi. ī quo eū etſi non loquēdo: tñ moriēdo ſūt p̄feſſi. Multis ꝺo de cauſis p̄ q̄s martir fieri. ſ. p iuſtitia. vt Abel p lege dei. vt Machabei. p aſſertōne veritatis. vt Iſaias et Hieremias. p arguitōe peccati. vt iohannes baptiſta. p ſalute populi. vt xp̄c. pro fide et noīe xp̄i. vt Steph̄an⁹. p libertate eccleſie. vt Thomas. p xp̄o ſeu loco xp̄i. vt hi pueri Elñ et eccleſia p his pueris ſolēnizat q̄uis ad inferos deſcenderūt. et ob hoc quedā cātica letitie p̄termittunt̄. Elñ Criſoſti. In bethleē oēs occidūt̄ infantes. q̄ dū innocēter p xp̄o moriūtur. primi xp̄i martires ērtiterūt: q⁹ pfecte lau dis martiriū p̄ſequūt̄. Elñ nō īmerito. īfātes illi beati p omnia extiterūt. q̄ p̄mi mori p xp̄o meruerūt. Elñ et augu. O puuli beati. modo nati. nūq̄ tēptati. nōduz luctati. iā coronati. Et ite⁊. Nūq̄ ꝓphanus hoſtis beatis puulis tantū p̄deſſe potuiſſet obſeq̄o: quantū pfuit odio. Nā quantū p̄tra eos iniq̄tas habūdauit. tāto grā diuine benedictōnis effulſit. Et duz inſequitur xp̄m. regi nō coeuū p̄curauit exercituz. ſtolis victricibus candidatū. Hec auguſt. Conſidera hic quō xp̄c adhuc infās tenerrim⁹ iā cepit pati ī ſe et ſuis: et vehemēter ei p̄patere. ſiq̄ ī te ſūt viſcera pietatis. Unde anſel. Sed et tenella hec xp̄e tua infātia. a p̄ſecutor⁊ gladijs tuta n̄ fuit. Adhuc em̄ inter dulcia mātis ubera ſugēs depēdebas. q̄n apparuit angelus in ſomnis ioſeph: dicēs. Surge et accipe puerū q mātem ei⁹ et fuge ī egiptū. et eſto ibi vſq̄dū dicā tibi. Futur⁊ em̄ ē vt herodes querat puerū ad perdēdū eū. Jā extūc bone ih̄u pati cepiſti. Nōſolū aūt illā aie infātie veratōz in teipo p̄tuliſti: ſ3 etiam mortē in puſillis tuis. quor⁊ multa milia iter māmillas matrū p te herodes trucidauit īmanitas excepiſti. Hec anſbel. In rege herode crudelitas impior⁊. exiſtimantiū martirū cede poſſe religionē xp̄ianā extinguere: q ī occiſiōe puuloz⁊ cūctor⁊ martirū. q̄ puuli. i. humiles q innocentes occiſi ſūt ab impijs: forma p̄ceſſit. Sz nō ſic religio ī xp̄o fūdata extinguitur. q: (vt leo ait) n̄ minuit̄ p̄ſecutōibo eccleſia: ſ3 auget̄. Elñ ſm bedam et bernhardū. Herodiana malitia et babilonica crudelitas ē. naſcentem velle religionē extiguere: q puul⁹ iſrael' allidere. Siq̄s em̄ quid ad ſalutē p̄tinēs. ſiq̄s religionis vel ſāctitatis ortū vel p̄fectū vel p̄ſumati onē impedit vel p̄ſeq̄t̄: talis plane cū egiptijs puulos iſrahelitici germinis necare conat̄. impio⁊ aūt nato dño p̄ſecutio cepit. ſignificat p omne tp̄us vite p̄ntis nō deeſſe futuros. qui electos dei p̄ſequent̄. ſicut dñs ī euāgelio ait. ſi me p̄ſecuti ſūt et vos p̄ſequent̄. Et aplus. Omnes q̄ pie volūt viuē p xp̄o p̄ſecutōz patiunt̄. Q⁊ vo pueri p dño occiſi ſūt. ſignificat p humilitatis meritū. ad coronā martirij eē veniendū. q̄a (vt dñs ait) q̄ ſe humiliat: exaltabit̄. puero⁊ enim innocētia humilitatē ſignificat ſimplicitū. ꝺ q̄bus dñs ait. ſinite puulos venire ad me. talium ē ei rḡnū celo⁊. Q⁊ aūt occiſi ſē ſ3 xp̄c euaſit īſinuat corpa martir⁊. ab ipijs poſſe p̄mi: ſ3 xp̄m p q̄ p̄ſecutō ſeuit. nl'atem⁹ poſſe a fidelibo auferri. Siue ei viuim⁹ ſiue morimur dñi ſum⁹.

Moralit̄ occidūt pueros multos q multiplicit̄. pharao ſbmergendo. Herodes detrūcando. anthiochus ſuſpēdēdo. medi ſagittādo. In flumīe ſubmergēte ſignificat̄ delectatō p̄ntis voluptatis. In gladio detrūcante inflictio p̄ntis aduerſitatis. in ſagitta delōge p̄cutiēte. timor future aſpitatis. in ſuſpēdio ſpes ſine ambitio future p̄ſpitatis. Sic ḡ dy̆abolus q̄ pharao. i. diſſipās p iuidiā. q̄ herodes. i. glorias p ſuperbiam. q̄ medus. i. mēſurās. ſ. culpe penam. p malam intentionē. qui antiochus. id eſt ſilentiu3 pauptatis p fraudulētiā. pauptate em̄ celat q diuitias ſuggerit: hic occidit pueros ſm quatuor affectōnes. q̄ ſūt gaudiū p̄ſentis p̄ſperitatis. et ſpes future. triſtitia p̄ntis aſpitatis. q timor fut̄e Et ē notabile q⁹ ifficiunt̄ pueri ī q̄ ſtultitia ī bethleē ī q̄ habūdātia. a bimatu q ī ſra ī q̄ habūdātia. q hoc p̄patiē do luget eccl'ia

Cum aũt maria ⁊ ioseph cũ puero ihũ intra rẽt egiptũ: omnia ydola illi⁹ puincie in tẽplis suis corruerũt. sicut ꝑ ysaiã fuerat ꝓphetatuꝫ. Tradũt eñ q sicut in exitu filioꝝ isr̃l de egipto nõ fuit dom⁹ egipti. in q̃ deo ꝓcurãte nõ iaceret mortuũ ꝓmogenitũ: ita nec mõ fuit tẽplũ egiptũ i q̃ nõ corruisset ydolũ. Sicut ⁊ ante archã dñi corruit dagon ydolũ. cũ archa apropiãsset ad ipm. Spũaliẽ etiã corruũt vicia: ingrediẽte dño domũ cuiusq; ꝑus desertã ꝑ pcã. vt etiam dicit̃ in scolastica historia. qñ Hieremias i egipto ꝑ captiuitatẽ duct⁹ fuerat: ꝓphetauit eis. q in futuro quedã ẽgo paritura esset. ⁊ tũc omñs dij ⁊ oĩa ydola egipti ruerẽt. Egiptij q̃ ymaginem ẽginis cũ puero sculpebãt: ⁊ sibi honores exhibebãt. Hec aũt ꝓphecia mõ qñ xp̃c cũ mr̃e intrauit egiptũ ẽ impleta. nã oĩa ydola egipti corruerũt: ⁊ virginẽ sicut p̃dictũ fuerat pepisse indicauerũt. Hoc idem p̃figuratum fuit in moyse ⁊ pharaone. in ꝓfractõe dei sui hamonis ⁊ corone. Erat em̃ in scolastica hystoria dr̃. pharao rex egipti coronã regalẽ habebat. in q̃ ymago dei sui hamonis egipti sculpta fuerat. filia q̃ pharaonis que moysen puer̃ in filiuꝫ adoptauerat: postea quadã vice decreuit vt eũ pharaoni regi videndũ ꝓberet. Cui pharao alludens coronã suã imponebat: quã ille in terrã piciẽs penitus ꝓfringebat. Et cũ eũ occidere voluissꝫ dixerũt quidã q puer hoc ex insipiẽtia fecisset Moyses nutu dei saluat⁹ est a nece pharaonis. sic xp̃c nutu dei saluatus est de gladio herodis. Moyses natus ẽ vt filios isr̃l educẽt de egipto: xp̃c homo factus est. vt eripet nos de inferno. Moyses deũ regis egipti cum corona ꝓfregit. xp̃c oĩa ydola egipti ⁊ deos in nihilum redegit. Hanc ruinã ydoloꝝ illa statua ꝓtendebat. quã rex nabuchodonosor in somno videbat. De mõte aũt sine manibꝫ quidã lapis ẽ abscisus ⁊ i pedes illius statue seu ymaginis et ydoli ẽ illusus. Cõtriuitq; eã ⁊ in puluerem redegit: ⁊ postea idẽ lapis in montẽ magnũ excreuit. Lapis iste significat xp̃m qui abscisus ẽ de monte sine manibꝫ: q natus est de maria sine tactibꝫ maritalibꝫ. Lapis iste sc̃z xp̃c ꝓtriuit in egipto omnia ydola. de quacũq; erãt materia. Et ꝓfracta statua. lapis ille in montẽ magnũ excreuit. q destructa ydolatria. fides xp̃i ꝑ totũ mũdũ inolevit. ⁊ xp̃c creuit i montẽ talẽ ⁊ tantũ. q̃ sũma imẽsitate repleuit tam celũ q̃ mundum. Per transitũ dñi in egiptũ ꝓpter ꝑsecutoꝝ herodis. significat⁹ fuit trãsit⁹ apl̃oꝝ ad gẽtes ꝓpter ꝑsecutoꝝ eis motã a iudeis: ꝑ reditũ aũt ei⁹ in iudeã. defũcto herode significat̃ illũinatõ iudeoꝝ in mũdi finẽ. Ita scõm Remigiũ. Per ioseph designãt ꝓdicatores: ꝑ puer̃ fides ⁊ noticia saluatoris: ꝑ mariã eccl̃ia ⁊ sacra scr̃ptura: ꝑ ꝑsecutoꝝ herodis. ꝑsecutõ facta a iudeis: ꝑ fugã ioseph i egiptũ. trãsit⁹ ꝓdicatoꝝ ad gẽtes. ad q̃s fidẽ xp̃i ⁊ eccl̃ie tulerũt. relicto herode. i. iudeoꝝ infidelitate. ꝑ tps aũt q̃ fuit i egipto. spaciũ tpis ab ascẽsione dñi vsq; ad aduẽtũ antixp̃i: ꝑ obitũ herodis. ex tinctõ iuidie i cordibꝫ iudeoꝝ i fine. Tũc itaq; dñs i egipto ignorãtie tenebras effugauit ⁊ ydoloꝝ vanitate discussa dei veri cultũ veneratõnẽq; repauit. Ubi ignis fidei succẽsus i tantuꝫ excreuit: q etiã deserta ei⁹ repleuerit. Dñi em̃ pñtiaꝫ postmodũ hẽrem⁹ egipti meruit: vt ꝑadiso melior. ⁊ celo clarior effecta videret̃. vñ Criso. Deniq; siqs nũc ad egipti veniat solitudines. ꝑadiso ꝓsus oẽm illã videbat heremum digniorẽ. ⁊ inumerabiles angeloꝝ cet⁹ in corporibꝫ fulgẽ mortalibꝫ. Est em̃ cernẽ tota illa regione diffusũ exercitũ xp̃i. ⁊ admirabilẽ illum regiũ gregẽ. virtutũq; celestiũ ꝓuersatõez i terris micantẽ. Nõ ita varijs astroꝝ choris celum refulget: vt egiptus inumeris monachorũ distinguit̃ atq; illustrat̃ habitaculis. Noctes qui dez sacris hymnis ⁊ vigilijs. dies vo oratõnibꝫ manuũq; opibꝫ exercẽt: apostolice cursũ virtutis imitãtes. Hec Criso. Iuerũt q̃ ad q̃ndã civitatẽ thebaide. q̃ vocat̃ heliopolis. ⁊ ibi aliquã domũculã ꝓducẽtes. habitauerũt ꝑ septẽ ãnos tamq̃ aduene ⁊ peregrini paupes ⁊ egeni. Sz vnde ⁊ quõ isti tãto tpe viuebãt. Nunq̃d mendicabant? Legit̃ aũt de dña: q colo ⁊ acu querebat sibi et filio necessaria. Suebat q̃ et filabat dña mũdi ꝑ precio: pauptatis amore ⁊ zelo. O quot et quãte hmõi aduenis fiebãt iniurie: q̃s dñs vitare nõ venit sz suscipe. Quid etiã si aliq̃n filius famẽ pacies. panẽ pecijt nec vnde daret mr̃ habuit. Nõne in his ⁊ similibꝫ totaliter ꝓcuciebant̃ viscera ei⁹. Cõsolabat̃ verbis filiũ put poterat. ⁊ nihilomin⁹ ope victũ ꝓcurabat. ⁊ sibi forte aliq̃n de victu subẽhebat vt filio reseruaret. Et si ex ope manuũ oportebat quere re victũ. q̃d dicemus de vestimẽtis. q̃d de vtensilibꝫ. sc̃z lectis ⁊ alijs infra domũ oportunis? Nũ q̃d duplicia. nũquid superflua. nunquid curiosa habebat? Hec ꝓtra pauptatẽ sũt. ⁊ hec si habere posset: nollet ea pauptatis amatrix. Sed nunquid dña suendo vel alia opa faciendo. faciebat more quorũdaz opa curiosa. Absit. Est em̃ periculosũ ⁊ valde magnũ vicium. ꝓpter multa. de quo latius dicet̃ infra. Cõspice nũc dñam in laboribꝫ ⁊ opibꝫ suis. filando. suendo. texẽdo solicitã. quõ facit ea fidelit̃ atz hũilit̃ cũ diligẽtia habẽdo: ⁊ nihilomin⁹ sup filio suo ⁊ gubnatõne dom⁹ curã diligẽtissimã habẽdo. vigilijsq; ⁊ oꝛonibꝫ iuxta posse sp̃ intendẽdo. ⁊ toto affectu ꝓpatre sibi. ⁊ ꝓsidera q̃ ñ habuit oĩno gratis regnũ dei. dña regni. Sed ⁊ ioseph sc̃us. fab lignari⁹ aliq̃d opabat̃ i arte lignaminis. Eñ q ꝓassio nis occurrit materia. tantẽ cũ aliquã morã cũ eis ꝓexeris. petre recedẽdi licẽtiã. ⁊ bñdictõe accepta ꝑmo a puero ihũ. deinde a mr̃e. postea a ioseph: genibꝫ flexis ⁊ cũ lacrimis ⁊ cõpassione magn̄ valefacias eis. q̃ tãq̃ exules a patria sine aliq̃ cã ⁊ exbãniti r̃manẽt ad pegrinãdũ ibidez ꝑ ãnos septẽ i sudore vult⁹ sui victuri. Oratõ.

Omine ihũ xp̃e q̃ adhuc infãs ꝑsecutõnes ⁊ exilia pati. ⁊ infãtes tũc ꝓ te occidi voluisti: da mihi mẽsero hec oĩa ac

etiã mortẽ si oportz ꝑ te paciẽter tollerare. cũ ctaqz ꝓspera mũdi despicẽ. et nulla ei⁹ aduersa formidare. Et vos o sctissimi inocẽtes flores et ꝑmicie martiꝝ. q ꝑ innocẽtiã q martirij palmã dei filio infãti adhesistis: dignemi de plenitudine gre q innocẽtie vre. ifirmitati q miserie peccatorũ meoꝝ veniam. et gratiam ab eodem dei filio benignissimo obtinere Amen.

De reditu dñi ex egipto. et initio penitentie Johannis baptiste. Correspõdet euangelio Defuncto herode ꝛc. Capitulum .XIIII.

OMpletis autez fere septem ãnis. quibo dñs ꝑegrinat⁹ est in egipto. q herode mortuo: vocat⁹ ẽ dñs ex egipto. Quia (sicut dicit ĩ hystorijs) tricesimo ãno regni herodis nat⁹ est xp̃c: q tricesimooctauo ãno regni sui mortu⁹ ẽ herodes. Hoc aũt factũ ẽ. vt ꝓsecutiue adimplẽ tur qđ dictuz ẽ a dño ꝑ Osee ꝓphetã. Ex egipto vocaui filiũ meũ. scz ꝓsubstãtialẽ. Hoc autẽ de vocatõe q exitu isrl̃ de egipto ad litterã legitur q etiã qñqz puer q filiꝰ a dño appellat. Ista ergo auctoritas habet duplicẽ sensuz litteralẽ. qz verificata ẽ ad litteraz de populo isrl̃ vocato a dño de egipto. pfectꝰ tamẽ de dño nr̃o ihũ xp̃o qz ipe ẽ filiꝰ dei naturalis. alij aũt sũt filij ꝑ adoptionẽ. Primo g̃ ãno archelai senioris filij herodis. q ãno dñi octauo: apparuit angelꝰ dñi ioseph ĩ somnis: dicẽs ei. Tolle puerꝝ q matrem eiꝰ q vade in terrã isrl̃. scz in iudeã: defũcti sũt eĩ q querebant aĩam pueri. i. vitam corpalẽ. s. herodes q cõplices eiꝰ q fautores in morte dñi. scz scribe q pharisei. Quia scõm Josephũ. Herodes ꝑcepit ĩ morte sua plures de nobilibo iudeoꝝ in terfici. vt sic cogeret iudeos q eũ oberãt flere in sua morte. Vel herodes mortuꝰ ẽ ad litterã. alij q ad pr̃atz. Ex hoc g̃ loco fm Hiero. intelligimus. nonsolũ herodẽ. sed q sacerdotes q scribas eodẽ tempe necẽ dñi fuisse meditatos. Vlt aĩ ait Remigi⁹. Per hoc qđ ãgel⁹ ĩ somnis ioseph apparuisse dicit. mistice designat: q illi q a curis terrenis q secularibus negocijs req̃escũt. ꝑfrui angelica visiõe merẽt. Igit Joseph ꝓsurgẽs tanq̃ ꝑmptus obediẽs. accepit puerꝝ tanq̃ nutrici⁹ solicitus. q matrẽ eiꝰ tanq̃ comes obseq̃ens: q cepit redire ĩ terrã isrl̃. Vadũt g̃ q transeunt ꝑ desertũ ꝑ qđ venerũt. Vade q tu cum eis. auxiliũ q seruitiũ exhibẽs q impendẽs ipis ĩ q̃bus poteris. Et ĩ ipo itinere poteris ꝓpati eis q respicẽ ipos fatigatos q labore deuictos. et tã de die q̃ de nocte ꝑ q̃etis bñtes. O q̃tum puer egregi⁹ ac delicatꝰ rex celi q terre. ꝑ nobis laborauit. et q̃cito cepit. Vlñ q ꝓpha in eiꝰ ꝑsona ꝑdixit. Pauꝑ sũ ego. q in laboribo a iuuentute mea. Penurias magnas. labores arduos. q afflictões duras corpis ꝓstãtissime assũpsit: q seipm ãi obio ꝑ amore nr̃i se habuit. Certe solꝰ ĩ labor de q̃ nũc tractam⁹. ad plenã redẽptõnẽ nr̃am sufficẽ debuisset. Dicit aũt q ꝑ se finẽ ꝑdicti deserti iam puer ihesus baptista penitẽtiã agere ceperat. cũ tñ nullũ pcẽm habẽt: qz dicit petisse desertũ. duz septẽ annoꝝ esset: q q locus iordanis vbi baptizauit ipe ihesus. ẽ ille: vbi trã sierũt filij isrl̃. qñ venert de egipto ꝑ ipm destrũ ꝑ se quẽ locũ in eodẽ desto ihesus fecit penitẽtiã Predicatoꝝ pñie futur⁹. ãntecius potuit aspa solitudĩs elegit. et pcijt: vbi ꝑmeuã etatẽ trãsegit. vt viuẽs in dẽstis vitã austerã ducẽt. q ob amore q illecebris mũdi q se q auditores suos suspendẽt facili⁹ q reuocaret. et vt ibi ꝑ contẽplatõni vacaret liberius diuinã sapiẽtiã hauriẽdo quã postea effudit ꝑdicando. Bonũ ẽ igit ei⁹ exemplo ab adolescẽtia iugũ dñi portare. q dũ natura tenera ẽ. bonis se assuescẽ: q ĩ ꝑdicãdis auditores actu ꝑcedẽ. Exq̃ sumit argumẽtũ. qđ añq̃ qs ꝑfect⁹ fuerit. alioꝝ magisteriũ obtinẽ nõ debet. Manebat ihesus in desto vbi ẽ aer purior. celũ apti⁹ q familiarior deꝰ: vt qz nõduz baptismi q ꝑdicatõnis tp̃us aduenerat. oꝝonibo vacaret. q cũ ãgelis conuersarẽt. q extra multoꝝ malitiam nutrirẽt. q neminẽ vererẽt arguẽ nihil sibi ꝓscius. q eẽ fide dign⁹. q̃ xp̃m erat ꝑdicatur⁹ q de ipo testificatur⁹. Nemo enĩ pt̃ alteri⁹ testis esse ꝑdone⁹. nisi ꝑus fuerit su⁹. Fugit igit turmas q tumultũ populi: ne ex cohabitatõe ꝓtraheret ifamia vel vita aliquã maculaz scandali vel delicti. Qui si ĩ mũdo mãsissz. forte malitia q conuersatõe hoĩm deꝑuat⁹ fuissz. Mũdum itaqz fugit: vt sanctitatẽ suã custodiret. q ne leui saltẽ ẽbo vel pcẽo vitaz macularet. Nam fm Crisp. sicut impossibile ẽ arborẽ iuxta viam positã fructus vsqz ad maturitatẽ seruare: sic hoĩez iuxta mundũ positũ. vsqz ĩ finẽ vite innocẽtiaz custodire. Sũt aũt quedã arbores q licet sũt in orto plãtate. ita q ad stipitẽ trãseũtes ñ possint attingẽ: tamẽ ramos suos ꝑ viã expandũt. q ideo molestãt a trãseũtibo: sic ẽ de religiosis ĩ negotijs secularibo se ĩplicãtibo. Excellẽs valde et mirabilis ẽ puer iste ihesus. Ipe ei fuit ꝑm⁹ hemita. ac ꝓncipiũ. q via religiose viuẽ volẽtiuz. De cui⁹ singlari conuersatiõe Petr⁹ rauẽnas ita scribit. Infra teneritudinẽ ãnoꝝ. bt̃us iste puer spũ ducẽte ad hemũ duct⁹ ẽ. Nec obstitit etatis ifirmitas quã maiestas dñi secũdauit. Relict ihesus mũdũ. hoĩes fugit. patriã nescit. pntes aspnat: q ĩ soli⁹ diuinitatis apicẽ. bẽe ꝓtem platõis figit obtuit⁹. Mira rex conuersatõ. hoĩez vix mũdũ ingressũ. mũdi gliam fugẽ. q seculi cupiditates nõsolũ obliuisci. sz q nescire: ꝑpetuuz cũ diuinitate stabilire ꝓsortiũ. Recess⁹ mõtium siluaꝝ anfract⁹ q valliũ subtiacẽs vastitas puero pr̃iarche domicilia cũ nox coegerat ꝓbuert. Sic ihesus etatis supgressus infantiã. q nobilioris generis generositatẽ oblit⁹ soli vacat diuinitati. forma vite. monachoꝝ ꝓpositũ. anachorita ꝓncipiũ. toti⁹ religionis assertõ. Vnde q Crisostom⁹. Sicut sacerdotuz ꝓncipes sũt apli. sic monachoꝝ ꝓnceps ihesus baptista ẽ. q̃tum tradit hebreorum scriptura et vsqz hodie in memoria est. Consideate monachi dignitatem vestram. ihesus princeps vestri ẽ dignitatis. Ipse

monachus statim vt natꝰ ẽ. i heremo viuit. i hé mo nutriẽ. xp̃m expectat in solitudie: nõ vult cũ hoibꝫ ꝙuersari. in hémo cũ ãgelis pñak. ſFe lix ista ꝙuersatõ. despicé hoies. angelos queré: vrbes deseré. ꝙ i solitudie xp̃m iuenire. Xp̃m nõ querebat i tẽplo ſz in deserto. Sepauit se a mꝰ titudie. Oculis expectantibꝫ xp̃m. nil aliud di gnũ ẽ aspicé nisi xp̃m: felices sẽ ꝙ imitãẽ iobez quo maior inẽ natos mulieꝝ nõ fuit. hec Cris. Infelices ḡ monachi sũt. ꝙ iobem p̃ncipẽ suum nõ sequẽtes. solitudinẽ suã deserũt. ꝙ in vrbibꝫ cũ hoibꝫ ꝙuersanẽ. qbꝫ solitudo carcer ẽ. ꝙ oppi dũ ꝑadisus. Nõ sic Hieronimꝰ sentiebat. qui di cebat. Eliderint alij qđ sentiãt: vnuſqſq; em̃ sen su suo dicik. mihi oppidũ carcer ẽ. ꝙ solitudo pa disus. Hec Hiero. Agnoscat ḡ monachꝰ nomẽ suũ. monos em̃ grece vnꝰ latine. et achos grece tristis latine dr̃: inde monachꝰ q̃si vnꝰ ꝙ tristis interp̃tak. Sedeat solꝰ ꝙ tristis ꝙ offitõ suo va cet. alienũqꝫ officiũ nõ vsurꝑet. Qui tamẽ si do cere vult: audiat cõsiliũ hugonis q̃ dicit. Elili tas habitꝰ tui et simplicitas vultꝰ. ꝙ sanctitas ꝙuersatõis sue: docé debẽt hoies. Melꝰ fugiẽdo mundũ doces q̃ sequẽdo. Qui etiã scõm ꝓsiliũ gregorij. reuerẽtiã sui habitꝰ i actu. in locutõe in cogitatõe semꝑ circũspiciat: vt ea q̃ mũdi sẽ pfectæ deserat. ꝙ qđ oñdit humanis oculis habi tu. hoc antẽ dei oc'los moribꝫ p̃tendat. Nõ ḡ glo rieris q̃ in solitudie vel religiõe sis. aut longo tpe fueris. nisi i ea bene vixeris: qꝛ nihil tibi ꝑ derit. ymmo magna dãna paterís: si hémita vl̃ religiosus vocaris. ꝙ vitam nõ agis. Et em̃ ait Hiero. Nõ hierosolimis fuisse. ſz hierosolimis bene vixisse laudãdũ ẽ. Elñ Augꝰ ad frẽs hémi tas. Nõ enim satis ꝓdest. q̃ istum locum expeti uimꝰ: si tales simꝰ q̃les in seculo esse poteramꝰ. Nũquid nobis habitatõ huiꝰ secreti aliqđ ꝓdest qñ tyrãnico dñatu malitia i nobis regnat. qñ ira supeq̃tat. qñ maiorẽ nobis victoriã huma nus oculꝰ q̃ diuinus indicit. qñ laudabiles hé mitæ extra mũdũ nos esse credimꝰ. ꝙ ꝑ diuersa rũ passionũ vitia mũdũ intra nos inclusũ tene mus: ita vt q̃ putabamꝰ nos p̃cibꝫ nr̃is seculo ipi succurré. pene necesse sit vt videamur magis seculi inẽcessoribꝫ indigé. Dubiũ q̃pe nõ est q̃ illa aia q̃ ꝓcupiscẽtia voluptatũ possessa effici tur mũdane ꝙuersatõis. nõ possit effici regnũ diuinitatis. Idcoq; frẽs videte vocatõez vr̃am Elenire quidẽ ad hémũ sũma ꝑfectõ ẽ: sed nõ ꝑ fectæ in hémo viuere: sũma damnatio ẽ. Quid em̃ ꝓdest si locus corꝑaliter quietus teneaẽ. et inquietudo in corde verseẽ. Quid inq̃ prodest. si in habitatõe silentiũ. in habitatoribꝫ sit vitio rum tumultꝰ et colluctatõ passionũ: si exteriora nr̃a serenitas teneat. ꝙ interiora tempestas. Non em̃ ideo ad locũ istum venimus vt nobis mũdus famuleẽ. vt rebꝫ omnibꝫ habũdãtes om ni quiete fruamur. non vtiq; ad requiẽ. nec ad securitatẽ: sed ad pugnã huc venimus: ad ago nem ꝓcessimus. ad exercenda cũ vicijs bella ꝑ peramus. vt lingue glabio retũdamur. vt nõso lũ ñ inferamꝰ iniurias. sed nec stati sentiamꝰ il latas. Hec Augusti. Sed heu pauci hodie re ligiosi repiunẽ. q̃ de bono in melꝰ proficiũt. et de virtute in virtutẽ ascendũt. Unde Bernhar dus. Multo facilꝰ repires multos seculares cõ uerti ad bonum. q̃ vnũ de religiosis trãsire ad melius. Karissima auis in terris est. q̃ de gradu quẽ in religione semel forte attigerit. vel parũ ascendit. Aut ascendas necesse ẽ. aut descẽdas si attẽptas stare. vt ruas necesse ẽ. Et itꝛ mi me ꝓcerto est bonus. qui melior esse nõ vult. et vbi incipis nolle fieri melior. ibi desinis esse bo nus. Hec Bernhardus. Ioseph aũt ꝙ maria cum puero ihũ trãseuntes iordanẽ. venerũt in terrã israhel. ſm angeli iussionẽ. Non em̃ determinauerat angelus in quo loco terre isrl̃. nec nomiauerat aliquã ciuitatẽ determinate. vt du bitante ioseph iterꝫ reuertereẽ. ꝙ ex reuersione angeli instruentis eũ de loco. ioseph exꝛ frequẽ tiori visitatõne angeli et locutõe cũ eo. certior reddereẽ ꝙ magis ꝓsolareẽ. Qꝛ ihũs in patriam suã reuertereẽ. nos q̃z in patriã nostrã festina re ammonet. Audiens vo ioseph q̃ archelaus filius herodis senioꝛ regnaret. timuit in iudea ꝑ suo patre. timuit illuc ire. p̃ archelao paterne crudelitatis herede. qꝛ ille tanq̃ p̃ncipal' ma gis ꝑ patre zelabat. ꝙ omnis impetus ꝓsecutõ nis in bethleem. eiusqꝫ finibꝫ deseuiebat. Iudea aliqñ accipiẽ ꝑ tota terra duodecim tribuũ. vt ibi. notus in iudea deus. Aliqñ ꝑ sola terra tri bus iude. vt ibi. Iudea ꝙ hierusalẽ nolite timẽ. Aliqñ ꝑ terra duaꝝ tribuũ. ſz iude ꝙ beniamiñ vt hic dicik q̃ archelaus regnauit in iudea. Di uisum ḡ erat regnũ. ꝙ iam a pluribꝫ regebatuꝛ.

Ad cuius euidentiã est sciendũ. q̃ scõm opi nionem magis ꝓbabilẽ. herodes moriens con didit testamentũ. in quo ordinauit archelaum filiũ suũ regni sui successoꝛez. ita tamẽ. q̃ coro nam sibi nõ imponeret. nisi ꝑ romanũ impera toꝛem. Ad sumendũ igiẽ dyadema romã venit. sed ꝙ fratres eius duo scilicz herodes antipas ꝙ philippus. qui cũ ipo post moꝛtẽ pr̃is supstites erãt. qꝛ alios tres filios. ſz antipatꝝ suũ ꝑmo genitũ ꝙ allexandꝝ ꝙ aristobulũ. paẽ añ mor tem suũ miserabilẽ necauerat. etiã romã vene rũt: ꝙ paẽne hereditatis ptem pecierũt. Tãdẽ imperatoꝛ ꝙ senatus romanoꝝ volẽtes frange re iudeoꝝ supbiaz. ꝙ aufferre eis rebellãdi oc casionẽ: abstulerũt eis regiũ nomẽ. ꝙ diuiserũt regnũ in q̃tuoꝛ ptes. ſz thetrarchias. q̃ꝝ duas ſz iudeã ꝙ abilinam dederũt archelao filio se nioꝛi. terciam vo ſz galileã ꝙ regionem trans fluentem. dederunt herodi antipe. sub quo Io hannes est decollatus. et dñs passus: sed quar tam ſz ytuꝛeam ꝙ traconitidẽ regionẽ. dederũt philippo. cuius vxoꝛem abstulit ipe herodes ã tipas fraẽr eiꝰ. Et sic archelaus erat dyarcha sed alij duo fuerunt tetrarche. Adhuc autem preter herodem ascolonitam et herodem anti pam supradictos. etiam tercius herodes dictꝰ agrippa. filius aristoboli filij herodis ascolanite

fuit. qui iacobus fratrē iohis gladio occidit et
petr incarcerauit. Et qa archela⁹ fuerat a pre
ōntum in se erat. in tot regno iudeor substitu
tus: ideo magis fauebat factis a pre. pter qđ
ioseph timuit ire in iudeaz. et āmonitus ī som-
nijs p angelū: iuit cū puero q mre ei⁹ in galile
am.. vbi dñabat ali⁹ fili⁹. scz herodes. q portio
ne sibi debita a patre. ōntum in se erat. añ pri-
uatus fuerat. pter qđ ioseph ibidē cū puero se-
curius mānsit. q q ipa terra isrl erat. qr eam isrl
incolebat. Et veniēs habitauit ī ciuitate q vo-
cat nazareth. vt ibi xpc nutrireť. vbi fuerat cō
ceptus: licet ī bethleem fuerat natus. ibi em se
curi⁹ habitare potrat q ī hierusalē vel bethle
em. vbi archela⁹ manebat. Eli Crisť. venit igit
ihs in nazareth. nōsolum periculi timore. ūm
etiā patrie amore cogēte. vt scz securi⁹ ibi habi
taret q gtius. Hoc aūt factū ē vt adiplereť. qđ
dictū ē p pphetaz qm nazare⁹ vocabit. ly vt tē
neť psecutiue nō cāliter. qr pphia nō est causa
euētus rei. sz cuētus ē causa ipletōis pphie. Na-
zareus aūt xpc ē nūcupatus. tā ex loci appella
tōne vbi ceptus ē q nutrit⁹: q ex sacmēto le-
gis. sm quā nazare⁹ sctus inchoat q dūm omīs
scripture sctm dicūt q testāť. Sicut g elegit lo
cū in q nascereť. sic q ciuitatē in q coadolescēs
nutriret. cui⁹ nomē ē inditō. qđ essentialit ipse
fons sctitatis ī sctitate nutrit⁹. sctus sctor q̄i
nazare⁹ nazareor recte dicit. Nazareth ei flos
cāpi vel germen nouellū vl sctitas inchoat. de
cui⁹ radice germis sctus sctor. i. nazare⁹ ascē-
disse legit. Eli q ex hoc qđ xpc dictus ē nazare⁹
discipuli ei⁹ q xpiani pus cōi noīe cueuerūt na-
zarei vocari. sz postq petr⁹ āthiocenā sedem te
nuit. cōi cilio greco noīe a xpo xpiani dicti sē
In nazareth g cepi q nutriri xpc voluit. vt p
hoc daret itelligi. q florida fuit q ei⁹ ceptō. qr
sine originali. q ei⁹ uersatō qr sine actuali. Eli
dicit Beri. q amat florigerā patriā. flos de ra
dice esse. In hoc aūt q dereliqt egiptū et veīt
ī galileā. habitauitq ī nazareth: dat nobis ex-
emplū. q statū culpe debem⁹ deserere. q de vitijs
ad ūtutes trāsire ī pseuerātiaq bonor opm flo
rere. vt sic ad prīaz celestē valeamus puenire.

Ecce redux im⁹ puer ihm de egipto. Eo fuer
so. sorores dñe alijq cōsāguinei q amici cucurrūt
q ad visitādū eos festināt. In at nazareth re-
manēt. q pauꝑm vitā ducūt. Ibi (more solito)
ioseph opas fabriles locauit. q maria filando et
suēdo q alis put potuit: laborauit. ac nihilomi
nus circa filiū suū diligēs et solicita fuit. Et ei
(ait Anshel) nec ē aliq sciētia q possit penetre
nec eloquētia q possit pdicare: ōnta dulcedinis
sedulitate puulū fouerit. ōnta diligentia obse-
q̄q adolescētē. q ī robur etatis puexerit vatē
tē. Et vt ipamet cuidā deuote psone reuelauit.
multociēs cū filiū suum gremio cfoueret: p ni-
mia deuotōis dulcedie caput suū capiti filij ac-
clinās. tātas lacrimas effudit: vt caput q totā
ei⁹ faciez lacrimis amoris rigaret. q dicebat. O
sal⁹ q gaudiū aie mee. Quis hec audiēs vl men

te tractās se a lacrimis potuit cohinē. Exinde
vsq ad. xij. ānū pueri ihu. nō legit aliqđ de ipo
vel ei⁹ pntibo. Dicit tamē q verisile ē: q ī naza
reth adhuc ē fons puus. ad quē dña aliqn ibat
q de q puer ihs frequēter aquā hauriebat q ma
tri mīstrabat: vtpote qui subditus illi erat. Puo
sūmis g delitijs interdū aquā tribuit sue matri
q dat escā omī carni. Ibi etiaz herbas ī agris
collegit. de qbo mr olera cficét. Faciebat hmōi
fuitia mri humilis dñs. nō em habebat alium
fuientē vel iuuantē ī necessitatibo. In hūilitate
se tēpestiue exercé cepit. de qua postmodū p ce-
teris ūtutibo gliando dixit. Discite a me. quia
mitis sum q humilis corde. Ende Anshel. Nihil
vesanitatis estimes tibi accessur. si eū apud na
zareth puer inter pueros cōpleris. si obsequē
te mri si opanti nutrito assistēte ituearis. Oro.

O Jhu mitissime qui de ogine natus ī pa-
tres egipti secessisti. et ab egipto vocat⁹
in terrā isrl redijsti: reuoca me dñe ser-
uum tuum. a vultu oculor tuor in egipto hui⁹
exilij piectū. in hui⁹ pegrinatōnis tenebris ex-
ulatū: ab egipti ptibo. a mūdane cuersatōis te-
nebris. reduc corpore. reduc mēte. reduc et vo-
luntate: fac me vitia deserē q ad ūtutes trāsire.
q in terrā pmissionis me dignetis introducere
modo fide. spe q caritate. in futuro ho re. specie
glorificatōne q veritate Amen.

De eo q puer Jhs remansit in hierusalē. q i-
uentus est in templo. Capitulum .XV.

D Uer aūt Jhs crescebat
in augmēto. q cfortabat in vigore
scz ōntum ad corpus: q ne qs ymā-
ginet ita eū creuisse scom aiam. si-
cut creuit scom corpus: ideo subdit q erat ple-
nus sapiētia. scz ōntum ad aiaz. q gra dei erat ī
illo scz ōntum ad vtrūq. Eli sm Beda. Quia
in xpo habitat ois plenitudo diuinitatis corpa
liter: iō puer iste erat plen⁹ sapiētia. nec sm hoc
idiguit augeri vl cfortari. vtpote vbū dei q de⁹
sz inōntuz fuit hō erat ī eo gra. Magna em gra
illi homi xpo donata ē. vt ex q hō fieri cepisset.
pfect⁹ esset et de⁹. Et sm eūdē Beda. Huic sile ē
qđ scribit iohes eū plenū gra q veritate: eandē
ipe diuinitatis excellētiā noie veritatis quā lu
cas sapiētie nomie cmēdauit. Habuit q̄ xpc
plenitudinē oīm ūtutum. bonor spūsscī. excep-
tis fide q spe: p qbo habuit certā sciaz q firmā
possessionē. qr ab instāti sue ceptōis bt⁹ fuit
Quociēs g xpc cresce q cfortare vl tale aliquid
agé dicit: oia ad corp⁹ referāť. Nā sm aiam ab
instanti ceptōis totalit pfectus fuit. sed hanc
pfectōnem nō oīdebat nisi put cuemētia tpis
exigebat. Eli Beri. Erat ihs nondū natus
sed sapiētia nō etate. anie vigore nō corpis ma
turitate: integritate sensuū nō corpulētia mem-
broz. Neq em min⁹ habuit sciētie ihs concep-
tus. q natus: puus q magnus. Siue ergo la
tens in vtero. siue vagiens in psepio. siue iam
gradiūculus interrogās legis doctores in tem-
plo. siue iam pfecte etatis docēs ī populo: eque

pfectæ fuit plenus ſpũſancto. De his ꝙ hmõi habes etiam infra ī fine huiꝰ capituli. Et ibãt pentes eiꝰ tanq̃ deuoti ꝙ religioſi legis obſeruatores. ꝑ oñes ãnos vt eſſent ī hieruſalẽ ī die ſolẽni paſche ſcz paſceue. vt legẽ audirent. ſacrifitijs ꝑticiparẽt. ſolẽnitati inẽſſent: ꝙ eiꝰ adhuc vmbre ſeruiebant. cuiꝰ iam veritatẽ tenebant.

Elbi nota. q̃ legales feſtiuitates iudeoꝝ quedam erãt ꝯmunes ꝙ ꝑtinue. quedã anniuerſarie. Cõmunes ꝙ ꝑtinue erãt due. ſcz ſabbatũ q̃ vacabant ab omni ope. q̃ illo die deꝰ requieuit ab oñi ope creatõis. alia eſt neomenia in ꝓncipio ſcz noue lune ad laudẽ creatoris q̃ creauit oñia tpa. Anniuerſarie ẽo feſtiuitates erant ãnq; ſcz feſtũ paſche qđ celebrãt decimaq̃rta luna menſis ꝓmi. erat hec feſtiuitas ī memoriã liberatõis de egipto. Secũda erat feſtiuitas pentheçoſtes. q̃ celebrãt ãnquageſima die a paſca eo q̃ tũc data fuit lex iudeis ī mõte ſynai a deo Tercia feſtiuitas erat tubaꝝ ꝙ clangoruꝫ. que erat ꝓma die menſis ſeptẽbris. tũc em̃ bucinabant cornibꝫ pecoꝝ. in memoriã q̃ eadẽ die fuit ÿſaac liberatus ab ĩmolatõne pr̃is. pecore ſbſtituto ꝑ eo. Quarta feſtiuitas erat ꝓpiciatõis. ꝙ celebrãt decima die mẽſis ſeptẽbris. q̃ eadem die venit ab eos moÿſes referens dei irã placatam. ꝺ offenſa ꝓflatõnis vituli quẽ adorabant. Quinta erat ſcenophegia ſcz feſtũ tabernaculorum. qđ erat decimaq̃rta die ſeptẽbris. ꝙ tũc illis diebꝫ habitabãt ī tabernaculis. in memoriã q̃ patres eoꝝ quadragĩta ãnis in deſerto fuerãt ſub vmbracul' habitãtes. Inter has ãnq; feſtiuitates ſole tres ſcz paſche. pentheçoſtes ꝙ ſcenophegie. erãt ſolẽniores ꝙ ꝑ tẽdebãt̃ ſeptem diebꝫ. In his tribꝫ oñe maſculinũ ſm ꝓceptuz legis aſcẽdebat ī hieruſalẽ. vt apparẽt corã dño qui tamẽ erãt remoti ex raõnabili cauſa de pẽthecoſte ꝙ ſcenophegia ſe poterãt excuſare. ſed de paſcha nõ niſi infirmitate cogẽte. Iſta autẽ lege mulieres nõ erãt aſtricte. ſed tamen plurime veniebãt ex deuotõe. Unde ꝙ beata ẽgo aſcẽdebat ſingulis ãnis. nolens puerꝫ dimittere ſine cura. maxime q̃diu regnauit archelaus. Quis q̃ parẽtes timerẽt archelaũ. ibant tamẽ in hieruſalẽ ad diẽ feſtũ. q̃ poterat fieri. vt tũc inter tam ingentẽ turbã lateret aſcenderẽt mox reuerſuri. vt nec ſolẽnitate ꝓtermiſſa eſſent irreligioſi. nec longa mãſione ꝓſpicui. Et cũ factus eſſet ihs annoꝝ duodecim aſcẽdit cũ parẽtibꝫ ſuis ſm legis ꝓſuetudinẽ. ad diẽ feſtũ ī hieruſalẽ. Per hoc oñdit q̃ a pueritia debẽt hoies aſueſcere ad diuina. ꝙ ad idẽ facit q̃ alijs recedẽtibꝫ in loco diuini cultꝰ remanſit. Laborauit q̃ etiam nũc puer ihs itineribꝫ longis. ꝙ vadit vt honoret patrẽ ſuuz celeſtẽ in feſtis ſuis. obſeruans humiliẽ legẽ. dñs legiſ. Quia em̃ dominꝰ venit vt daret oñis ꝑfectõnis ꝙ humilitatis exemplũ. voluit legez q̃diu ſtatũ habuit ꝓſeruare. Elbi Beda. Seruauit ipſe legem quã dedit. vt nobis qui hoies ſumus puri oñderet ſeruãdum ꝑ oñia quicqđ deus iubet. Sequamur ergo iter humane ꝓuerſatõis eius. ſi deitatis gloriam delectamur intueri. Hec Beda. Nos itaq; ſerui. ad exemplũ dñi. debem⁹ magno ſtudio bonoꝝ operũ ꝙ ꝑuenire ſolẽnitates ꝙ celebrare ac ſolicite diuina ꝓcepta obſeruare. Unde quidam frater tammagne deuotõis ad feſta xp̃i ꝙ beate ỽginis ꝙ ad feſtũ omniũ ſanctoꝝ erat. q̃ ante quodlibet feſtũ ieiunijs ac oratõnibꝫ ꝙ caſtigationibꝫ ad ſuſcipiendũ ipm̃ feſtũ ſe ꝑparabat. et q̃diu aliquod feſtũ durauit. tãdiu circa illud meditatõnibꝫ ꝙ oratõnibus ſe occupauit.

Moraliter hic inſtruimur q̃ ſpecialiter ī diebus feſtiuis. q̃libet xp̃ian⁹ debet ire ad locum. quẽ elegit dñs. id eſt ad eccleſiam. nõ ad theatrum vel tabernã: debet vacare diuinis laudibus nõ choreis ꝙ vanitatibꝫ: debet inſiſtere elemoſinis. nõ vſuris vel ſpolijs: debet intendere bonis operibꝫ nõ ꝓmeſſatõnibꝫ ꝙ ebrietatibus Nam de his qui ſecus faciunt dicit dñs in ÿſaia Solẽnitates veſtras ꝙ neomenias veſtras odiuit anima mea. Poſtq̃ ergo ihs ad etatem duodecĩ ãnoꝝ venit. ſuaz ſapiẽtiaz maĩfeſtare cepit. ꝙ aperire quid patri celeſti. quid terrene matri deberet. Etas em̃ duodennis. tipus erat duodecĩ apoſtoloꝝ. ꝑ quos diuinitas et humanitas eius erat ꝑ orbem nũcianda vniuerſum. Recte ergo in duodenario numero iubar ꝑfectionis eius declarari incepit. ꝑ quez quaſi per duodecim tribꝫ. ꝙ ꝑ duodecim apoſtolos vniuerſitas ſaluandoꝝ ſignificãt. Cõſumatis aũt diebus feſtis ꝙ completa ſolẽnitate q̃ per dies octo durabat. recedẽtibꝫ ꝑntibꝫ remãſit puer ī hieꝝlm nõ a caſu nec parẽtũ negligẽtia vl' obliuiõe: ſed ſua volũtate ꝙ ordinatõe: vt a pueritia zelũ ſuum oñderet circa ſpũalia. Et ſic ꝑntibꝫ qđ debebat exhibuerat. aſcendẽs cũ eis tanq̃ bõ cũ hominibꝫ ad offerẽda deo ſacrificia. ſic etiã patri debitũ ſpũalis doctrine vacãdo exhibẽt. Et non ꝓgnouerũt ꝑntes eiꝰ. i. nõ aduerterũt q̃ ī hirlm remanẽt: exiſtimãtes illũ eẽ in comitatu. i. inter eos q̃ ſil' fuerãt comitati. Secreto aũt et eis ignorãtibꝫ remanẽ voluit. ne aut eis obediẽdo recedẽs reẽherẽt a diſputatõe: aut nõ obediẽdo remanẽs videẽt eos ꝑtẽnẽ. Hinc habeẽt argumẽtũ. q̃ filiꝰ abſq; cuiꝰ ꝑntia pr̃ ꝙ mr̃ vitã pñt trãſigere: ipis etiã neſciẽtibꝫ aut nolẽtibꝫ pẽ ad religionẽ ꝙ ad ſtatũ ꝑfectõis euolare. ſeq; diuino cultui mãcipare. diſcretõis iubitõ comite. Et ī pditoribꝫ ait dñs. Sinite ꝑuulos venire ad me taliũ em̃ eſt regnũ celoꝝ. Sz q̃riẽ ꝺ quõ ꝑntes eiꝰ obliuiſcẽdo eũ relinquẽ potuerũt. q̃ tãta cura eũ nutriuerũt? Ad hoc dicẽdũ. q̃ mos erat filijs iſrl' ad feſta ꝓfluẽtibꝫ vel ad ꝓpria redeũtibꝫ. vt ſeorſũ viri ꝙ ſeorſũ mulieres ꝑpẽ mũdiciã caſtitatis icederẽt: vt abinuicẽ ꝓtinẽtes. magis fligioſe ſcõm legis datõez feſta celebrarẽt. ꝙ ne eorũ mixta ſocietate aliq̃d ĩhoneſti ꝓtingẽt: pueri aẽ cũ q̃libet ꝑntẽ indiſcrete ire poterãt. Unde ioſeph videẽs puerꝫ ihm̃ nõ eẽ ſecũ. putabat eũ eẽ cũ maria ī comitatu mulierꝫ: ꝙ ecõuerſo maria putabat eũ eẽ cũ ioſeph ī comitatu viroꝝ. Sic

ergo venerūt itēr vnī⁹ diei a hierl'm sine puero cū hac existimatōe q̄ esset ī comitatu viroꝝ vel mulieꝝ. Et cū ī sero venissēt ad locū vbi hospitari debebāt: videṡ dña ipm ioseph sine puero quē cū eo redisse credebat. dolore vehemēti concussa. cum lacrimis p domos q̄rebat. Joseph vo senex cū fletu eaꝫ seq̄bat̄ ⁊ associabat. Dade ⁊ tu sp cū eis et q̄re pueꝝ ihm donec inuenias. Puero aūt a pntibo tūc nō inuēto qualē quietē habe poterāt tuipē cogita. ⁊ maxime mr̄ q̄ ipm artius diligebat. Et licꝫ a notis ꝓfortaret̄. tamē cōsolari nō poterat. Quid eī erat pdē ihm. Cōspice bñ ipam. ⁊ vehemēt̄ ei ꝓpate: qr ī magna angustia ē nūc aīa sua. Nūq̄ exquo nata ē vsq; tūc fuit ī tanta. Nō g̃ turbemur qñ tribulatōnes habem⁹. cū etiā mr̄i sue nō pepcerit dñs. Ad suos em̄ eas venire pmittit. ⁊ p ipas signū sue dilectōis suis oñdit. Tandē dña i camerā se reducēs ⁊ ad oratōnē ⁊ planctū se ꝓuertēs: p totam noctē illā āgustiabat̄ sup dilecto filio suo Mane vo seq̄nti tēpestiue domū exeūtes eū etiā p circūstātia loca q̄rebāt. nā rebit⁹ p plures vias patebat. Circueūdo igī eū ī vtq; comitiua re q̄rebāt. i. itēꝫ ⁊ itēꝫ q̄rebāt. maxīe inē cogītos ⁊ notos amicos. q̄ ī vtroq; comitatu erāt. Quo etiā tūc ñ iuēto. mr̄ sine spe āxiebat̄: ⁊ ꝓsolari nō poterat. Hec diligēter recogita. quātis vulneribo ⁊ cruciatibo cor bē vginis tūc sauciatū fuerat. q̄ suspiria. q̄ lamēta q̄s anxietates ptulerit: cū quesitū filiū nō iuenit. Jā expiri cepit q̄lis esset futur⁹ dolor ei⁹. de q̄ pdixit ei symeon dicēs: tuāip̄ius aīam ptrāsibit gladi⁹. Nesciebat vgo q̄d ageret. q: thesaurꝫ sibi pie a deo ꝓmissū pdiderat. Dñ lamētabilit̄ potuit dicē illō Gene. Puer nō ꝓparet ⁊ ego q̄ ibo. Cōsidera h̄ q̄ bē a vgo de terra sua expulsa et ī egiptū fugata in tāta tribulatōe posita filiū ñ pdidit: sꝫ post q̄ ad festiuitates iuit. ipm amisit: p qđ dat̄ ītelligi. q̄ ihs sepe ī aduersitate custodit̄. ⁊ ī pspritate pdit̄. Tercia vo die regressi sūt ī hierusalē a q̄ p vnā dietā recesserāt. ⁊ eū ibidē reqrebāt. Puto q̄ cū labore multo itineris ⁊ lacrimis plurimis vgo iterato redijt hierl'm. ⁊ approprate potuit dicē illud Canticoꝝ. Quesiui quē diligit aīa mea: q̄siui illū ⁊ nō iueni. s. inter cognatos ⁊ notos. Surgā g̃ eūdo de loco ad locū. ⁊ circuibo ciuitatē p vicos ⁊ plateas. ⁊ q̄raꝫ quē diligit aīa mea. Et post triduuꝫ amissiōis ei⁹ in q̄ pfiguratū ē triduū mortis ei⁹. in q̄ credebat̄ āmissus. quarto die mane inuenerūt eū in tēplo. vt sm Ambro. daret indiciū: q: post triduū triūphalis passiōis resurgēt. q̄ credebat̄ mortu⁹: et tūc cū glīa imortalitatis ē inuētus. Inuenerūt g̃ eū in tēplo ī loco vtiq; deuoto ī loco dei scō. Nō iuenerūt eū ī theatro aut foro vel ludo (sic solēt pueri iueniri) sed ī loco deputato doctrine sacre ⁊ oroni. Fili⁹ libēter ī domo pr̄is sui manet. Ille igit̄ q̄ libēter stat ī eccl'ia. signū est q̄ sit fili⁹ dei: q: stat in domo pr̄is sui. ille vo qui libenter stat in taberna. signū ē q̄ sit fili⁹ dy̆abo

li. q: morat̄ ī domo pr̄is sui. Jnuenerūt: inquā eū in tēplo nō huc atq; illuc leuiter (put mos ē pueris) discurrētē: sꝫ tanq̄ sapiētie fontē in medio doctoꝝ. vt melī⁹ oñes audire ⁊ cū eis ꝓferre posset. Cōpositē sedentē ⁊ tanq̄ exēplar būilitatis p̄ius audiētē illos ⁊ interrogantē q̄ docentē. Ille doctores interrogat ī tēplo. q̄ angelos docet in celo. Ille doceri interrogando voluit: q̄ vbum sciētie ipis suis doctoribo mīstrauit. Interrogabat non q: indigēt vel vt addiscēt: sed vt nobis addiscēdi ⁊ zelandi scripturas sacras formā daret. ⁊ vt ea q̄ nō intelligim⁹ interrogare nō erubescam⁹ de q̄ tamē erubescūt multi supbi. eligētes poti⁹ in errore pmanē q̄ instrui. Ad exēpluꝫ q̄q; būilitatis p̄us audire q̄ instruē volebat. docēs q̄ etiā hoīes docti pmptiores debēt esse ad audiendū q̄ ad docendū. q: q̄ p̄ius respondet q̄ audiat: stultū se esse demōstrat. Ad probandū etiam q̄ deus esset. eosdē hoīes subtilit̄ interrogat ⁊ sapiēter rñdet: ita vt audiētes inde stuperēt. Vnde dicit̄. Stupebāt aūt. i. valde mirabantur oñes qui eū audiebāt. sup ei⁹ prudētia. in īterrogando ⁊ opponēdo. ⁊ in respōsis soluēdo. q: al' inauditū fuerat. qđ puer talis etatis tām sapienter locutus esset. Stupor q̄pe ē vehemēs āmiratio rei oīno incōsuete. et sic fuit hic. Audiuit em̄ humiliter. quesiuit prudēter. ⁊ rñdit sapiēter. cū tamē esset puer. Ipe interrogabat. ipe respondebat. ipe suas ⁊ illoꝝ questiones soluebat morez agens peritissimi mgr̄i. qui nūc interrogando nūc respondēdo discipulos instruit. Dñ scōm Bedam. Ad ostēdendū q̄ homo erat. omnes mgr̄os būiliter audiebat. ⁊ ad probandū q: deus erat. eisdē loquētibo sublimit̄ respondebat Stupebāt aūt videntes ei⁹ infantiā. ⁊ tñ sic sublima loquētē. videntes eū corpe ⁊ etate puū. sed interrogatōibo ⁊ respōsis magnū. hoīez ⁊ ñ deum ꝓsiderātes. et inter alta q̄ audiūt ⁊ infirma q̄ videt dubia āmiratōe turbant̄. Nos aūt ñ cū senioribo iudeoꝝ sup prudētia et rñsis eius stupeamus. neq; miremur: sed ipm vez deū verūq; hoīem esse credam⁹. a quo ē oñis sapiētia. ⁊ cū quo fuit semp. ⁊ ē ante euū. scientes sm̄ pphetiam. q̄ sic puulus natus ē nobis. q̄ pmanet deus fortis. Et parentes ei⁹ videntes eū in tēplo ī medio doctoꝝ sedentē āmirati sunt valde pter rei inexperiētiam. q: nunq̄ fecerat rem talē vl' sil'em. Mater aūt eius quasi reuiuiscēs exhilarata. deo grās egit īmensas. At puer ihs videṡ matrē venit ad eā. quē ipa suscipiens ⁊ dulciter osculans. ac deinde respiciens in faciē eius decorem. dixit ad illum. Fili quid feciſti nobis sic: Quasi diceret. dulcissime fili. quare hoc fecisti. vt nobis ignorātibo ⁊ nesciētibo remanes: Quid tam dilecte. ⁊ tam diligenti matri. tantaꝫ materiā doloris inferre potuisti: Peto fili hoc mihi indicari. vt dolor meus ex hac re ꝓceptus valeat mitigari. Quem virgo mater p triduuꝫ anxio dolore quesierat. post inuentōꝫ inter merorem ⁊ gaudiū posita pia correctōe increpauit. Joseph aūt (licet pater eius diceretur) nō fuit

ausus illū arguē. cū firmit̄ credēt ip̄m dei filiū esse. sed mr̄ ex maxia dilectōe quā habebat ad filiū. quez sic querebat. sic arguebat illū. quia amor excellēs nescit modū. Loquit̄ g̃ ipa q̄ nō ioseph. q: i ea fuit maior doloris affect⁹. Unde Grego. Maria maḡnis affecta viscerib⁹. q̃si cū lamētis inq̃sitōez dolorosaz oñdit. q̄ oīa sic̄ mater fiducialit̄ q̄ būilit̄r q̄ affectuose exp̄mit dicens. Fili q̃d fecisti nobis sic. Unde q̄ Anshelm⁹. Quid si duodennē p triduū cū mr̄e quesieris. O quāta copia fluēt lacrime. cū audieris matrez dulci q̃dam increpatōe filiū verberātē q̄ dicentem. Fili q̃d fecisti nobis sic. Uel possz dici q̄ ñ fuit increpatō. sed pia de ei⁹ absentia ꝓquestio. Ecce pr̄ tuus sz nutrici⁹. q̄ ego dolentes sz de amissione tua q̄ absētia. q̃rebam⁹ te. cui⁹ p̄sentia ē nobis dulcissima. In q̃ moraliter instruimur. q̄ dolē debem⁹. cū ih̄m. i. salutē eternam amittim⁹. q̃d p pcm fit cū peccamus. Et tunc cū queram⁹ p triduū penitētie. sz p ꝓtritōz cū dolore. p ꝓfessionē cū pudore. p satisfactōez cuz labore. q̄ reuenieme⁹ eū. Sed heu mlti pl⁹ dolēt de amissione rerū trāseuntiū. q̄ de amissiōe eē ne salutis sue q̄ alioq̄. Unde Bern̄. Cadit azina q̄ est q̃ subleuet. perit aīa q̄ nō ē q̃ succurrat. Sacrata ḡo patrē ei⁹ appellat ioseph. tū ꝑter iudeoq̄ suspitōez. tū ꝑter ei⁹ educatōz. tum ꝑter genealogie explicatōez. Et nota q̄ nūq̄ legim⁹ ioseph dño fuisse locutuz. sz hoc ḡgini dimittebat q: ad ip̄az sic̄ ad verā mr̄ez magis p̄tinebat

Querēdus ē ih̄s socialit̄ cū maria q̄ ioseph. q̃d notat̄ cū dicit̄. pr̄ tu⁹ q̄ ego. Ioseph em̄ int̄ p̄tat̄ augmētū q̄ significat opa bona q̃ sp debēt augeri. maria int̄pretat̄ illūiata. et significat fidē q̃ ē illūiatō mētis. int̄pt̄at̄ q̄ stella maris q̄ significat caritatē. q: sic ceteris stell'occidētibus illa ñ occidit. sic ceteris ⁊tutibus deficiētibus illa nō deficit. Cū tali igit̄ societate ih̄s ē q̃rend⁹. s. cū fide bona. opatōe solicita. q̄ caritate succēsa q̄ tūc ineniet̄. Si em̄ alteq̄ isto q̄ defuerit ineni ri ñ poterit. Debet etiā q̃ri lacrimabilit̄. q̃d notat̄ ex eo q̄ ḡo dixit. dolētes q̃rebam⁹ te. Et ait ad illos ñ mr̄ez exaspando. sz poti⁹ istruēdo dicens. Quid ē q̄ me q̃rebatis. scz int̄ ꝓgnatos q̄ ꝓsāguineos. cū poti⁹ debueretis me queri in tē plo. q̃d ē domus pr̄is mei. q̄ in occupatōe circa spūalia: Nō est vox indignātis sz būilit̄r se excusantis. q̄ misteria detegētis. Nō em̄ increpat q̄ vituꝑat q̄ eū q̃si filiū querūt. sed q̃si corrigendo verbū mr̄is. q̃s sibi verus pr̄ sit. et q̃d poti⁹ eterno pr̄i debeat illis q̄ nobis insinuat: subdēs Nesciebatis q: ī his q̃ pr̄is mei sz dei sūt. oportet me esse. sz ī tēplo ī doctrina q̄ ī opib⁹ quib⁹ manifestet̄ pr̄ me⁹. quasi dicēt. Poti⁹ debeo respicē eū cui⁹ sū et̄nus fili⁹ scōm naturā diuinā. q̄ te cui⁹ sū fili⁹ scōm naturā humanā: q̄ ioseph cui⁹ tm̄ sū fili⁹ nutrici⁹. Unde nō debetis mirari si vos dimisi ꝓt̄ patrez et̄nū cui pl⁹ teneor. Magis afficiebat̄ ih̄s ad pr̄ez naturalē q̄ eternuz. q̄ ad matrē naturalē q̄ patrē putatiuū. Quis em̄ p̄ntes diligēt q̄ eis obediēs fuit. tamē p̄ncipalius deuz honorare voluit. In q̃ dat̄ doctrina q̄ pietas ad deū. pietati respectu p̄ntū est p̄ferenda. Discas igit̄ q̄ tu deū q̄ p̄ntes diligē et honorare. eis obedire: sed in oīb⁹ deū p̄ferre. Nota etiā moralit̄. q̄ p hoc q̄ xp̄c interrogatōe rñdit. quasi corrigēdo verbū mr̄is. que ip̄m dolore inter cognatos q̄ notos quesierat. obmissionē vinculoq̄ sanguis apte suggerit. ostēdēs q̄ nō contingit metā p̄fectōis attingē eū. q̃ adhuc vagatur in his q̃ corp̄i ꝓfuerūt. q̄ q̄ hō deficit a p̄fectō ne ꝓter affectū cognatoq̄. Et hoc innuit p primaz clausulā cū ait. q̃d ē q̃d me querebatis scz inter cognatos q̄ carnaliter q̄ inq̃s. Per hoc ḡo q̃d addit: nesciebatis q̄t̄. docet nos nō p infima gradi sz ad supiora debē mētis oculos attollere.

Moraliter p hoc q̃d xp̄c cuz corrept⁹ esset ḥ a mr̄e. se dulciter q̄ būilit̄r excusauit. alubi autē scz ī nuptijs cū inuitatus ē ad miraculū. dure respōdit: dedit nobis exēplū q̄ formaz būilitatis vt malim⁹ corripi q̄ laudari. Et nota q̄ istud fuit p̄mū verbū q̃d ab ore saluatoris platū esse legit̄. in q̃ suā diuinitatē exp̄ssit. Et ip̄m verbū tante fuit altitudis. q̄ maria q̄ ioseph ip̄m non intellexerūt. Et hoc ē q̃d subdit̄. Et ipi nō intellexerūt verbū q̃d locutus ē ad illos. scz q̃d ꝺ patre dixerat q̄ q̃d p hoc verbū inuere vellet. Uolebat ei eis inuere. q̄ sicut ad patrē ita ad ip̄m p̄tineret cura tēpli. q̄ spūaliū q̄ omniū que p̄ris sūt gubernatō. q: amboq̄ una est maiestas. gloria q̄ opatō. ac una sedes et domus. nō solū materialis sz q̄ spūalis. Cū maria q̄ ioseph ih̄m dei filiū crederēt nō tamē aīaduertūt q̃d dicat. nec diuine nature archanū intelligūt. q: talia ab eo audire adhuc assueti nō erāt. q̄ de diuinitate sua nōdum ab eos loquentē audierāt. Uel intellexerūt q̃d dixit. sz nō ita plene vt postmodum.

Ip̄e ḡo ad matris requisitōez q̄ volūtatē rediit cū illis nazareth ad eoq̄ ꝓsolatōez vbi erat ꝓcept⁹ q̄ educat⁹: vñ q̄ nazaren⁹ ē vocat⁹. Nam q: de⁹ q̄ hō ē. vtrāq̄ suā naturā nobis ḥ ꝓmēdat q̄ nūc excelsa deitatis. nūc infirma hūane fragilitatis p̄fert. Itaq̄ q̃si hō cū p̄ntib⁹ hierusalē ascēdit. sz q̃si de⁹ illis nesciētibus in tēplo remāsit. q̃si homo seniores interrogabat: sed q̃si de⁹ q̃ seniores mirarent̄: rñdebat. Quasi dei fili⁹ ī templo p̄ris q̄ suo cōmorat̄. q̃si fili⁹ hois cū p̄ntib⁹ q̃ iubent: reuertit̄. Et erat subdit⁹ illis ad nr̄am instructōez q̄ supbie nr̄e ꝓfusionē. q̃ frequēter rē nuim⁹ subici supioribus nr̄is. Erat q̃pe subditus illis scz ī ea natura q̃ p̄re minor ē. Quia (vt dicit Aug⁹) scōm formam serui puer xp̄c minor erat etiā p̄ntib⁹ suis. Et tu q̃ subdit⁹ esto ꝑter illū. vt ad eū p obediētie laborē redeas. a quo p inobediētie desidiā recesseras. Dic em̄ exēplū q̄ formā obediētie q̄ būilitatis xp̄c nobis p̄buit q̄ oñdit. dū ipe impator mūdi q̄ cui mūdus subiectus est. p̄ntib⁹ suis q̄ eoq̄ impio būilit̄r subdi voluit. Audiant ergo hec subditi. q̄ subditi esse non dedignent̄. siquidē omnib⁹ platus. subditus fieri non est dedignatus. Prelati quoq̄ nō supbiant. et in ioseph prelato et in xp̄o subdito

intelligāt.q; sepe fit vt maioris meriti sint subditi q̄ plati. Qđ si itellexerit. nō eleuabit̄ supbia q̄ ē sublimior dignitate. sciēs meliorem sibi subiectū ee. Et aduerte quāta fuit dignitas ḡginis. q̄ ei ille subiect? ē. cui oīs creatura subicitur. Unde Aug?. Hoc singulare ꝓuilegiū habuit ḡgo. vt habēt sibi subiectū. quē nōsolū humana creatura. verūetiā angelica reuereť q adorat multitudo. Ait Bern. ptractās hoc idē ūbū q erat subdit? illis. mirare inq̄t vtraq;. q elige id qđ āplius mireris siue filij benignissimā dignatōnē. siue mris excellētissimā dignitatē. Utrūq; stupor. vtrūq; miraculuz. q̄ femine de? obtpeť. hūilitas absq; exēplo. q̄ femina deo ꝓncipeť. Ih̄s limitas sine socio. Et subdit. Discę ḡ hō obedire. discę ẽra subdi: discę puluis obtpare. Erubesce supbe cinis. Deus se hūiliat q tu te exaltas. De? se hoīb̄ subdit. q tu dñari gestiēs homīb̄. tuo te ꝓponis auctori. Quociēs em̄ hoīb̄ pesse desidero. tociēs deū meū pire ꝓcendo. q tūc vere nō sapio ea q̄ dei sūt Hec Bern. Et nota q̄ filius multa debet pntib̄. Primo amore cordis. Scđo honore opis. Tertō i necessarijs sustētatione. Quarto i obsequijs famulatōem. Quito reuerētiā in ūbis. Sexto obediētiā i honestis. Septimo veniā i offensis. Octauo tollerātiā i aduersis. Sed qđ fecit puer ihs i illo triduo. Cōspice eū atēde. quomō se ad aliqđ hospitale paupm reducit. q cū verecūdia. se ibi hospitari petit. q ibi cū paupib̄. ihs paup hospitať. q comedit. Mēdicat etiā ostiatim cū paupib̄. qđ q alis q̄nq; fecisse crediť. Unde Bern. hoc querēs a dño eū alloquiť. Dñe inq̄t. q̄s te in triduo sustētauit? Et respōdet sibimet sic dicēs. Ut te dñe ihu xpe. nře pauptati p oīa ꝓformares. q̄i vn? in turba paupm stipēdia p ostia mēdicans quesisti. Quis dabit mihi bucellaz illaz mendicataz pticipē fieri. q illi? sacri edulij reliquijs saginari Hec Bern. Cōspice eū etiā inter doctores vultu placido sapiēti q reuerēti. et quō eos q̄si ignorās int̄rogat q audit. qđ ex humilitate facit. q etiā ne illi supz mirabilib̄ rñsis ei? vere cūderēť. Cōsiderare aī potes moraliť in p̄dictis tria valde notabilia. Primum ē q̄ vult deo adherē nō debet inter ꝓsāguineos ꝓuersari. sed poti? ab eis discedē. Naz q puer ihs dimisit a se dilectissimā mrez. cū operib̄ pris intēdē voluit. ac etiā postea inter cognatos q notos quesitus. inuētus ñ fuit. q̄ caro q sāguis eū ñ reuelauit. nec iueniť i carnali societate. Unde Bern. Puer ihs int̄ cogtos q notos q̄riť. nec iueniť. Fuge frēs tuos q tu. si tuā vis iuenire salutē. q obliuiscē populū tuū. q domū pris tui. vt ꝓcupiscat rex decorē tuū. Et itez. O bone ihu si nō inuētus es inter cogtos tuos. quō te inueniam inter meos. Qualiť te iueniā i gaudio. quē vix mr tua dolēs iuenit Hec Bern. Nec iueniri pē i comitatu multoz. q̄ ñ iueniť i mltiplicitate mūdanoz. sed i intimo corde mētis. vbi dei ē tē plū. Scōm q̄ q̄ spūaliter viuit. nō mireť. si aliquādo mēte arida frmanēs videať sibi qđ a deo derelict? sit. cū etiaz hoc mri dei ꝓtigerit. Nō ḡ mēte tabescat. sz p ꝓtinuū exercitiū i sacris meditatōib̄ q oꝛonib̄ ac bonis opib̄ psistēdo. diligēť eū q̄rat. q eū si solicit? fuerit: reuelet. Nam frm Origenē. Oportz eū q̄ q̄rit ihm. ñ negligēter q dissolute trāsire. sic multi q̄rūt q nō iueniūt. sed cuz labore q dolore. Unde Bern. Si volumus frustra querē. q̄ramus veraciter. vt nō pro illo aliud: feruenť vt nō cū illo aliud: pseuerāter vt nō ab illo ad aliud ꝓuertamur. Facilius em̄ celū q terra trāsire possūt. q̄ vt sic querēs nō inueniat. sic pcēs nō accipiat. sic pulsāti nō aperiatur. Terciū q̄ nō debet q̄s esse ꝓpij sensus. vel ꝓprie volūtatis. Nā cū dñs ihs dixisset. oportere eū opib̄ prīs intēdere. mutauit ꝓsiliū. q matris volūtatē secut?. recessit cū ea q nutritō suo q erat subdit? illis. Hinc etiā ꝓpende. q̄ntum debēt hoīes obedire deo. q̄ndoquez ipe de? obedit hominib̄. Si em̄ exēplo dñi obediēdū ē homīb̄. multomagis optet obedire deo. Obedam? igiť nōsolū deo. sed q hoīb̄. q̄ dei fili? obediuit nonsolū deo pri celesti. sed et pntib̄. Et mater eius conseruabat. q̄i magna oīa verba hec. que nunc q alis audierat ab eo. q hoc i corde suo. q̄si sub sigillo scz recōdens q signaculo. Nisi em̄ ipa ꝓseruasset nos ea non haberem?. de ei? nāq; thesauris. nos ista suscepim?. Omnia q̄pe que de dño l' a dño dicta vel facta cognouit. siue intellecta sive nondū intellecta. i corde q memoria q̄si ruminanda et diligētius scrutāda recōdebat. vt tpe suo vniuersa ꝓut gesta erāt intelligēt. ac euangelistis et querētib̄ sufficiēť explicaret. et bis tanq̄ regula q lege p totā vitaz vseť. docēs vt nos crebra factoꝝ q dictoꝝ dñi meditatōne importunas cogitatōes repellam?. q alios instruere laboremus. Et ideo si q̄s indiget bonis frmonib̄ ad eā recurrat. q̄ facta q ūba xpi in custodia conseruat. Moraliter ex isto habem? exēplū q̄liter audiri debeāt ūba diuina. scz vt in corde conseruenť. q ibidē ruminēť. nō vt intrent p aurē vnā q exeāt p aliā. Et ihs ꝓficiebat etate et sapia q gra apud deū q hoīes. Etas pertinet ad corp?. sapia ad aiaz. gra ad vtrūq; salutē. ꝓficiebat utiq; etate. sic carnis ē etatis incremēta suscipe. q̄ de infantia ad pueritiā. de pueritia ad iuuētutē ꝓsuetō hoīb̄ crescēdi ordine peruenit Porro i sapia q gra pt̄ aliq̄s ꝓficē dupl'r. vno mō scōm ipos hitus sapie q gre augmētatos. q sic xp̄c i eis nō ꝓficiebat. q̄ ab instāti ꝓceptōis sapia q gra plenus fuit. Aliomō scōm effectus inq̄ntū scz aliq̄s sapiētiora q ūtuosiora opa facit. q sic xp̄c ꝓficiebat sapia q gra sicut q etate. frm q̄ per ꝓcessum etatis ꝓfectiora opera faciebat. q in his que sunt ad deuz q ad homines. et hoc est qđ additur apud deum et homines. Uel aliter scōm Ambro. ꝓficiebat sapiētia quo ad manifestatōnem q vsum eius. quia suam sapiētiam q gratiā paulatim magis q magis patefaciebat. Uel scōm Gregoriū. ꝓficiebat in alijs. qui doctrina eius et exemplo ꝓficiebant. sicut magister i scolaribus diciť ꝓficere. quia scolares

sub eo ꝓficiunt. Et hoc apud deum id est apud laudē dei. ꝙ apud hoīes id est ad utilitatē homi num. Uel scōm theophilū. apud deū ꝙ hoīes. qz ꝓius debet placere deo ꝙ postea hoīb⁹. Et licet ihs in se nō ꝓficiebat sapiētia ꝙ cognitōe habi tuali. qz hec in eo augmētata nō fuit. ab instan ti em̄ ꝓceptōis plenitudinē hui⁹ habuit: ꝓficie bat tamē ꝙ in se cognitōne sensuali ꝙ experimen tali. qz sensus ei⁹ ꝓuertebaī de nouo ad aliquid ad qđ antea nō ꝓuertebaī. Unde scōm Apl'm. didicit ex his que passus ē obediētiā. Nō tamē de nouo aliqđ didicit qđ ꝓius nesciret: quia qđ didicit. ꝓus nouerat sciētia diuina ꝙ inspirata. Ulñ Bernñ. Ut ob alienā miseriā cor miserū ha beas. optet vt tuā ꝓus agnoscas vt primi mē tem in tua inuenias et ex te noueris ꝗliter illi subuenias. Uerus q̄ꝺ dei fili⁹ ꝓiusq̄ se exina nisset formā sui accipiēs. sicut miseriā vl' sub iectionē experts nō erat. sic misericordiaz vel obedi ētiam experimēto nō nouerat. Sciebat q̄ꝺz ꝑ na turā. nō aūt sciebat ꝑ experientiā. At vbi mino ratus ē vsq; ad illā formam in q̄ ꝙ pati ꝙ subici posset. in passione experts ē miseriā et in subie ctione obediētiaz. Per quā tñ experientiaz. non illi scīa sz nobis fiducia creuit: dū i hoc misero genere cognitōis is a quo lōge errauera⁹. fa ctus ē ꝓpinquior nobis. Quādo em̄ illi aꝓpi quare auderem⁹ in sua ipassibilitate manenti? Nūc aūt monemur cū fiducia adire ad thronū gr̄e ipius. quē nimiz languores nr̄os tulisse et dolores portasse ꝓgnoscim⁹: ꝙ in eo in q̄ passus est ipe. nobis cōpati nō dubitamus Dec Bernñ Moraliter sicut ipe ꝓficiebat sapiētia. etate et gr̄a. apud deū ꝙ hoīes. ꝙ passus ꝙ resurrexit. et ita intrauit i gl'iaz suā: sic etiā suos seq̄ces oñt ꝓficere vtutib⁹. ꝙ ꝑ passiones ad gaudia trāsmi grare debere. Dec aūt scīa ꝙ deo amabilis ciui tas nazareth. i q̄ verbū caro factū ē ꝙ flos om nia vincēs aromata. i vtero vginis germina uit. Ulñ et merito flos intert̄ptaī. i hoc sup oēs al's speciali gaudet priuilegio: q̄ salutis nostre dñs i ea p̄ncipiū ꝓcreauit. ꝙ ipe p̄terea nutrizi et pntib⁹ subici dignat⁹ est: cui pater oñia que sunt in celo ꝙ in terra subiecit. Oratō.

O Omine ihū xp̄e fili dei viui. q̄ ꝑ tribuū a pntib⁹ tuis dolētib⁹ q̄situs. tandē i tē plo es inuētus: da mihi misero te desi derare. desiderādo queré. querēdo inuenire. inueni endo amare. amādo mala mea redimé: redēpta nō iterare. Et q̄ petēti largiris. q̄rēti inueniris. pulsanti apiris: nō deneges mihi mīmō qđ oīb⁹ pmittis. Quiq; ad volūtatē pntū nazareth re diēs ꝙ subdit⁹ eis existēs. formā oñdisti obedi ētie: da mihi duzo volūtatē ꝓpriā frāgé. vt subie ctus sim tibi. ꝙ ꝓpē te oī hūane creature Amē.

Quid fecerit dñs Ihs ab anno duodecīo vsq; ad p̄ncipium anni tricesimi. Capi. XVI.

Reuersus ergo dominus

Ihs a tēplo ꝙ hirlm cū pntib⁹ suis in nazareth: erat vt dictū ē subdit⁹ illis. Et ibidē cū eis vsq; ad p̄ncipiū

anni tricesimi habitauit. nec in scripturis re perit q̄ in toto tpe isto aliqđ fecerit. qđ valde vi deī mirabile. Quid legit meditabimur ipm fe cisse. Stetit ne dñs ihs ociosus tāto tpe. vt nil facēt dignū scptura ꝙ recitatōe. Si em̄ fecisset. cur sicut reliq̄ facta sua nō scriptū fuisset. Oi no stupor videtur. Forte ideo scptura tacet: ne acta iunior nimis se publicēt. Sz atē de ih bñ qz patēter poteris videre: q̄ nihil faciēdo fecit magnifica. Nihil em̄ de factis ei⁹ a misterio va cat. sz sicut vtuose loq̄baī ꝙ opabaī: sic vtuose tacebat ꝙ se subtrahebat. Credēdū ē ei (sicut di cit doctor greg⁹) q̄ ante et deiceps absq; oñsio ne alicui⁹ famosi ꝙ publici miraculi taliter iter hoīes ꝓuersat⁹ fuerit. q̄si fuerit vn⁹ ex illis: do nec ad virilē ꝓuenit etatē. Unde de ipo dicit io hānes baptista. Medius aī vr̄m stetit quē vos nescitis. Et totuz istud tp̄us breuiter cōplexus est lucas sub his vbis. qz descēdit cum eis ꝙ erat subditus illis. Ulñ et Thomas. Medio tpe sz a natiuitate vsq; ad baptismū nullū miraculum xp̄c opat⁹ est. sz ꝓformis ꝓuersatōis alijs erat. ꝙ sua vtus ignota oīb⁹ existebat. Ideo aūt nō fe cit miracula medio tpe vt nō putaret⁹ misteriū incarnatōnis fantasma ee: si nō se habuisset sic alij etate ifantes. ꝙ ideo demōstratōz scīe et vtu tis sue ad id distulit tp̄us: in q̄ alij hoīes scīa ꝙ vtute vigere ꝓsueruī Dec Thomas. Magi ster hic sūmus aliqñ doctur⁹ vtutes ꝙ viaz vite cepit a sua iuuētute opa vtuosa facē. sed mō mi rabili et incognito ac retroactis tpibus inau dito. videlicet se in ꝓspectu inutilem ꝙ abiectuz ꝙ insipientē reddendo: vt deuote ꝙ sine omni te meraria assertōne cogitari et meditari potest. Et cū hac modificatōe oñia tibi affirmo. que ꝑ auctoritatē sacre scpture nō ꝓbanē. put etiā sup̄ in plogo recitaī. Subtrahebat q̄ se a ꝓsor tio hominū. ꝙ tumultus eoz deuitabat. crebris q; oratōnib⁹ intentus erat. Ibat ad sy̓nagogaz id est eccl'iam. ꝙ stabat ibi multū in oratōne. po nens se in loco viliori et magis hūili. Redibat domū. ꝙ cū matre ac nutritō suo stabat. ꝙ aliqñ bos adiuuabat. Pertrāsibat eundo ꝙ redeundo inter homines. ac si nō inueniret hoīes. Mira banē cuncti. cernentes iuuenē tamspacioſū ni hil facere. q̄ntum apparebat laude dignū. Expe ctabat q̄ faceret magnifica. ꝙ probi viri opera Cum em̄ puer erat proficiebat etate et sapiētia ꝙ gracia apud deum et homines. Sed ecce cre scens ꝙ perueniens vsq; ad vicesimū annum. et etiam vsq; ad vicesimūquintū. ꝙ vltra: nulla fa ciebat opera. aliquā speciē ꝓbitatis ꝙ virilita tis p̄tendentia. Stupebant vehemēter eū ꝙ deri debant. et apud omnes cōmuniter vilis ꝙ abie ctus reputabatur. Quod bene per prophetam in persona ipius dictum fuerat. Ego sum vmis et non homo. obprobrium hominuz ꝙ abiectio plebis. Omnes videntes me deriserūt me. locu ti sunt labijs et mouerunt caput. Redebat se vilem omnibus et abiectum. Sed an tibi pa rum hoc videtur. Ipse quidem nō indigebat. sz

certe in opib⁹ nostris nullū maius aut difficilius reputaē. Ab altissimū gradū pueniſſe videtur ac difficilimū. qui ad hoc puenit. vt corde ⁊ animo vere ⁊ non ficte ita ſe vincit ac dñator animo ſuo ⁊ ſupbo carnis ſue ſupcilio. ꝙ nolit alicui⁹ momēto reportari. ſz vt abiectus ⁊ vilis ſperni. Elſquequo igiē ad hunc gradū pueneris nihil tibi feciſſe videaris. Nam cum in veritate iuxta verbū dñi oēs ſumus inutiles. etiā cū benefecerimus: quouſqz i hoc abiectōis gradu nō ſumus. nondū in veritate ſtamus. ſed in vanitate ꝓſiſtimus ⁊ ābulamus. Einde nō ſeducamus noſmetipos qz ſcōm Apl'm. q ſe exiſtimat aliqd eſſe cū nihil ſit. ipe ſe ſeducit. Jn oīi qui dem cura quā ꝑ ſalute tua geris. nō eſt villū offitiū vel medicamentū vtilius tibi q̄ teipm virtuperare atqz contēnere. Quicūqz ḡ hoc facit adiutor tuus eſt. hoc em̄ agit qđ tu agebas aut agere debebas vt salu⁹ fieres. Ab eū itaqz qui i iuriam tibi fecit priuatū magis te exhibe ⁊ affabilem: ad eum vo cui tu feciſti. ſupplicē ⁊ erubeſcentē. Aduerſariū tuum ⁊ eū q̄ tibi moleſtie aliqd irrogat. amicū ⁊ adiutorē eſtima: damnū tibi illatū ⁊ ꝓtumelias lucr̄ ⁊ ꝑfectū tuū deputa. ⁊ ꝑ his grās deo ⁊ inferētibo refere nō ceſſa Nam ſcōm quēdaz humilis gaudet cū deſpicit. dolet ſi honorat. gemit in ꝑſperis. exultat i aduerſis. timet i diuitijs. luget i delitijs. cruciat i habūdantia. ⁊ i penuria gloriat. laudes ꝓtēnit trāſitorias. ⁊ oīi honore eſtimat ſe indignum. abhorret ypocriſim. neſcit ſiłationē. ſed diligit veritatē. tpalia obliuiſcit. et eterna ꝓcupiſcit. neſcit q̄ mūdi ſūt vt celeſtia mereat. nūq̄ de ſe ꝑſumere ꝓſueuit. vires ſuas vel grās ſi q̄s habz nūq̄ ſibi tribuit. merita ſua non ſuis viribo vel ſuo ſenſui aſcribit. ſed diuine clemētie dona humiliter recognoſcit. Idē: latere deſiderat ſi fieri poſſit ſine dāno ꝓximi. ne poſſit vel modico iactantie ſeu elatōis vitō inq̄nari. Quis ē talis. ⁊ laudabim⁹ eū. Einde ⁊ Bern̄. Appete de hūlitate laudē hūilitatis. non ē virtus ſed ſubuerſio. Clerus hūilis vilis vult reputari. nō hūilis predicari: gaudet i contēptu ſui. hoc ſolo ſane ſup bus q̄ laudes ꝓtēnit. Hec Bern̄. Si ḡ queras q̄re dñs ſic viuebat. rñdeo tibi. nō quia indiget. ſed vt nos inſtruēt. Einde ſi nō diſcim⁹. inexcuſabiles ſumus. Abhoiabile ē prorſus. ſi ſe erigit vermiculus. ⁊ vermiū eſca futur⁹: vbi ſe hūlians abiecit dñs maieſtatis. Si aūt abſurdū alicui videaē q̄ ſic iutiliter ſtaret. ⁊ q̄ euangeliſte multa de factis ei⁹ obmiſerint. et alia ſimilia forte dicat. rñderi pt̄. q̄ nō erat iutile facere ⁊ ꝑbere tā te vtutis exercitiū. imo erat valde vtile ⁊ omniū vtutū rectū ⁊ ſtabile fundamētū. Hoc aūt qđ dico videē etiā Bern̄. ſentire. ꝓut habes infra i ē̄ctatu de baptiſmo dñi circa fi nē. Quōcūqz aē ſe hz veritas rei. piū ⁊ vtile videtur ſic meditari. Habes ḡ quō dñs ihs cepit prius facē q̄ docē. Doctur⁹ em̄ erat. diſcite a me qr mitis ſū ⁊ hūilis corde. Hoc ḡ ꝓmo facē voluit ⁊ non ficte ſed ex corde faciebat: ſicut vere ⁊ ex corde hūilis ⁊ mitis erat. Nō poterat in eū ſimulatō cadere. ſed poti⁹ ītima fūdauit ⁊ ꝓfūdauit ſe i hūilitate. vilitate ⁊ abiectōe. ⁊ ſic ſe in ꝓſpectu omniū ānichilauit. q̄ etiā poſtq̄ ꝑdicaē ac diuina et altiſſima loq̄. miracula q̄z magnifica opa facē cepit: nō eū reputabāt ſz vilipēdebāt dicētes. Quis ē hic: Nōne h̄ eſt fabri filius: Et multa alia deriſoria ⁊ deſpectiua dicebāt. Clerificatū eſt ḡ ſcōm hūc intellectū verbū apli. exinaniuit ſemetipm formā ſerui accipiēs. ⁊ non ſolū cuiuſcūqz ſerui ꝑ incarnatōz. ſed etiam inutilis ſerui ꝑ hūilem ⁊ abiectaz ꝓuerſatōnem.

Conſidera ſinglos ei⁹ actus. ſp in eis relucet hūilitas. Hic igiē ipaz fabricauit. i. oñdit q̄liter acq̄ri poſſit: ſcz ꝑ vilificatōez ⁊ abiectōz ſupius i ꝓſpectu ſuo ⁊ alioꝝ: ac ꝑ ꝓtinuū exercitiū opm viliū. ⁊ hūliū. Si em̄ vis adipiſci hūilitatē. oportet q̄ ꝓcedat hūliatō ⁊ exercitiū opm hūliū. Einde Bern̄. Hūilitas ad quā vtiqz ducit humiliatō: toti⁹ eſt ſpūalis fabrice fūdamētum. Siquidē hūliatō via eſt ad humilitatē. ſicut paciētia ad pacē. ſic lectō ad ſciam. Si ōtu te appetis hūilitatis. viā nō refugias hūliatōnis. Nā ſi ñ pateris hūiliari. nō poteris ad humilitatē ꝓuehi. Prodeſt itaqz mihi meā inſipiētiā ſciri. ⁊ a ſcientibo iuſte laudari. Grande reuera periculum audire quēq̄ de ſe. ſupra q̄ ſentit in ſe. Quis dabit mihi apud hoies tātū de veris digne hūiliari: quātū l'ō falſ batū ē idigne exaltari. Illā vo vocē ꝓphetica iure aſſumerē. Exaltat⁹ aūt hūiliat⁹ ſū ⁊ ꝓturbat⁹. Et illud Ludā ⁊ vilior fiā. Ludaz. ſ. vt illudar. Bon⁹ lud⁹. q̄ michol iraſcit ⁊ de⁹ delectat. Bon⁹ lud⁹ q̄ hoibo q̄ dz ridiculū. ſz āgelis pulcerrimū ſpectaculū ꝑbet. Bon⁹ inq̄ ludus: q̄ efficimur obprobriū habundātibo ⁊ deſpectō ſupbis. Hoc caſto ⁊ religioſo ludo ludebat q̄ dicebat. Spectaculū fcī ſumus ⁊ āgelis ⁊ hoibo. Hoc ludo ⁊ nos interī ludam⁹: vt illudamur. ꝓfūdamur. hūiliemur: donec veiat q̄ deponit potētes ⁊ exaltat hūiles: q̄ nos letificet ⁊ glorificet. ⁊ inetern̄uz exaltet. Et itez. Oportet nāqz hūiliter ſentire de ſe mētez ad altōra: nedum ſup ſe attollit. cadat a ſe. niſi firmiter ꝑ verā hūilitatē fuerit ſolidat⁹. Maxima em̄ niſi hūilitatis merito mīme obtinētur. Propterea q̄ puehēd⁹ ē correptōe hūiliat. hūilitate grāz meret. Tu ḡ cū te hūiliari videris. habeto id ſignū i bonū: oino ē argumētū gre ꝑ piquātis. nā ſic añ ruinā exaltat cor: ita et añ exaltatōz hūiliat. Sane vtrūqz legis. deū ſcz et ſupbis reſiſte. ⁊ hūilibo grāz dare. Ac paz ē cū ꝑ ſeipm hūiliat nos de⁹ ſi tūc libēter accipim⁹ niſi ⁊ qñ ꝑ aliū hoc facit ſapiam⁹ ſiliter. Quobrem accipe hui⁹ rei mirabile documentū: de ſācto dauid. Aliquādo maledictuz eſt illi ⁊ a ſeruo. At ille nec cumulatā ſenſit iniuriā qr ꝑſen ſit grām. Quid mihi: ait. ⁊ vobis filij ſaruie: O vere hominē ſcōm cor dei. qui ſe vlciſcendi potius q̄ exprobranti ſuccenſenduz putauit. Einde et ſecura conſcia loquebatur. Si rebidi

retribuẽtibꝰ mihi mala: decidã meritꝰ ab iimicis meis inanis. Metuit ꝙ phiberi maledicũ cõuiciantẽ: questuꝫ estimãs maledicta. Seuiebat lingua maledicta: et ille intẽdebat q̃d ĩ occultꝰ ageret dẽ⁹. Aor maledicẽtis ĩ auribꝰ: ꝙ animꝰ ĩclinabat se ad bñdictõez. Et ideo dicit. Bonum mihi qꝛ hũiliasti me. vt discã iustificatões tuas Videꝛs qꝛ hũilitas iustificat nos. Hũilitas dirꝛ ꝙ nõ hũiliatõ. Quãti hũiliantẽ q̃ hũiles nõ sunt Alij cũ rãcoꝛe hũiliantẽ. alij pacienter. alij ꝙ libẽter. Primi rei sũt. sequẽtes inoꝛij. vltimi iusti. Quãꝝ ꝙ inocẽtia ps iusticie ẽ: sꝫ psumatõ eius apud humilẽ. Nõ hũiliatis sed hũilibꝰ dat grãꝫ Est aũt vere hũilis. q̃ hũiliatõez puertit in humilitatẽ. ꝙ hic potest dicẽ deo. bonũ mihi qꝛ humiliasti me Hec Berñ. Sũt aũt plura q̃ ad hũiliatõez ꝙ hũilitatis exercitiũ valẽt. de quibꝰ idẽ Berñ. sic dicit. Ad exercitũ hũilitatis. q̃nꝝ ꝓesse possũt. Amoꝛ vilitatis: vt ea querat hõ. in quibꝰ ꝙ locus q̃daꝫ videat iiurie. Assiduitas subiectõis: vt sp velit esse cũ aliquo. quẽ reuereatur ꝙ timeat: vt discat frangẽ suã voluntatem Tertõ in hũilitatis exercitõ ẽ compatõ melioris: vt eũ semp attẽdat homo. in q̃ iueniat gratiam q̃ ei desit: oblitus q̃ retro sũt. ꝙ in ea q̃ ante sũt extentus. Quartũ ẽ assidua meditatõ ꝓprie ꝓditõnis: vt ad oẽm elatõis motũ stati occurrat. q̃d supbis terra ꝙ cinis. Quintũ ẽ ꝓsideratio occulti ispectoꝛis. Quõ emi q̃ sepius ꝓfessionem fecerit alicui de ũbis q̃ arrogãteꝛ dixerit si forte ꝓtingat. vt pu⁹ sile aliq̃d loquẽs illũ videat audientẽ. valde ꝓfundit: ita q̃ ꝓsiderat occultũ inspectoꝛẽ cui cogitatõ oĩs ꝓfitẽt. nõ poterit nõ erubescẽ. si elatuꝫ q̃d meditet. ꝓterea nõsolũ ꝓtra supbiam. sed ꝙ ꝓtra vitia vniuersa valde vtile ẽ homi semp videꝛ videntẽ se: ꝙ sic attendẽ oculos ei⁹ in coꝛde suo. ac si hec sola cura sit deo. ꝓemplari q̃d agat. aut quẽadmoduꝫ se habeat ipe Hec Berñ. Humilitateꝫ igit ꝓ posse sectare: sine q̃ nõ poteris pficẽ. aut ũtutẽ aliquã possidẽ. Eiñ iteꝝ Berñ. Hũilitas ceteris ũtutibꝰ in tantũ est necessaria: vt absq; ista. ille nec esse virtutes videãt. Nempe vt caritas siue queq; alia ũtus det. hũilitas meret: qm̃ hũilibus deus dat grãm. Seruat acceptas. qꝛ nõ req̃escit spũs nisi sup quietuꝫ ꝙ hũilẽ. Seruatas ꝓsumat. nam ũtus ĩ infirmitate hoc ẽ ĩ hũilitate pficit Hec Berñ. Hũilitas ꝙ meret gratie impletõez. Eiñ in psalmo q̃ emittis fõtes in conuallibꝰ. i. grãm tuã prestas humilibꝰ. inteꝛ mediũ mõtiũ ꝓtrãsibũt aque. Duo emi mõtes sunt due species supbie. quarũ vna nascit ex re tpali. alia ex re spũali: ꝙ inteꝛ istos duos mõtes est vallis hũilitatis. nõ declinãs ad aliquã speciem supbie. ꝙ ĩ isto medio trãseũt aq̃ gratiaꝫ. Secũdo hũilitas meret impletẽ gr̃e augmẽtatõez ꝙ ideo volẽs vlteriozẽ grãm recipe a deo. nõ estimet se magnũ. sꝫ hũiliet seipm. Q̃d aũt hõ non cleuet se de gr̃a quã habet. sũt tria signa. Primũ si nõ vult vt ꝓpter gratiã vel pfectionẽ quã habet. exhibeatuꝛ sibi maius cõmodum q̃ alij.

Secõm si patus ẽ ꝓtemptũ incõmodũ ꝙ laborẽ pati sicut alij. Tertõ q̃ facto sibi incõmodo. credit in hoc nõ sibi fieri iiuriã sed iusticiã. Tertio hũilitas meret gr̃e augmẽtatẽ ꝓseruatõez. Sicut emi cinis ꝓseruat ignẽ. sic hũilitas grãm que ẽ ignis spũalis. Cõseruat etiã ignis per lignoꝝ appõem. sic ꝙ gr̃a p bonoꝝ opm multiplicatõem que est q̃si lignoꝝ appositõ. Itẽ ꝓseruat ignis p insufflatõez. sic ꝙ gratia p ferentẽ meditatõez que ẽ q̃si quedã insufflatõ. Itẽ ꝓseruatur ignis p preseruatõez a ꝓtrario. sic ꝙ gr̃a per occasionũ ꝙ societatũ malorꝝ deuitatõem. que ẽ q̃si quedã a ꝓtrario pseruatõ. Sed redeam⁹ ad intuendũ actus ꝙ vitam dñi ihu spꝛculi nostri. qđ est ꝑncipale nostri ꝓpositi. Igitur ĩ omnibꝰ exhibeas te pstentẽ. ꝙ ꝓsidera illam sup omnes alias benedictã familiã. quam sed valde excelsam. paupem ꝙ humilẽ vitaꝫ ducentẽ. Felix ioseph senex q̃rebat de arte lignaminis qđ poterat. Domina vo colo et acu p precio laborabat. victũ sponso ꝙ filio parabat. ꝙ alia expedientia domus obseq̃a que multa sũt faciebat. qꝛ seruientem nõ habebat. Compatere igit sibi. quã sic oportet laborare ꝙ suis manibꝰ operari Compatere etiaꝫ domino ihu. quia eam adiuuat fideliter et laborat in his que potest. Venit emi (vt ipe ait) ministrare ꝙ nõ ministrari. Intuere igit bene eũ humilia obsequia domus facientem: ꝙ nihilominus intuere etiam dominã ꝙ ioseph senem p vite necessarijs laborãtes. Vn de Basilius. Ab ipsa aũt primeua etate parentibꝰ obediẽs. q̃ntũ laborẽ coꝛporeũ hũiliter ꝙ reuerẽt sustinuit. Cũ emi homies essent honesti ꝙ iusti. egeni tñ ꝙ necessarioꝝ penuriã pacientes este ꝑsepi: manifestũ ẽ q̃ sudoꝛes coꝛporeos hec quẽtabãt. necessaria vite sibi inde q̃rentes. ihs aũt obediẽs illis. etiã in sustinẽdo labores subiectõez plenariã oñdebat Hec Basilius. Cõspice etiã qualiteꝛ ipi tres comedũt ad vnã mẽsaꝫ simul p singulos dies. nõ lautas et exq̃sitas. sed paupes ꝙ sobꝛias cenas sumẽtes: ꝙ q̃lit postea simul colloquũt. nõ inania ꝙ ociosa ũba. sꝫ plena spiritusancto ꝙ sapiẽtia. nec min⁹ mentẽ reficiunt q̃ coꝛpe: ꝙ qualiteꝛ post aliqualẽ recreationẽ ꝓtrahũt se in cubilibꝰ suis ad oratõz. Nõ emi erat eis dom⁹ ampla sed pua. Meditare etiam tria cubilia in aliqua camerula. sꝫ vnum pro quolibet eoꝝ. et intuere dominũ ihm̃ super vnum sero post orationem se componere. p singulas noctes tam longissimi tpis spacio. sic humiliter. sic vtiliter. sic etiã pseuerãter: vt facẽt quicũq; alius pauperculus de populo. Quolibet sero in hoc strato deberes sibi cõpatiẽdo eũ aspicere. ꝙ te eidẽ humiliter ꝙ deuote recõmẽdare. In tanta tñ coꝛpis afflictõne ꝙ penuria pia matꝛ replebatur mentis leticia. de tanti filij p̃sentia. Vnde Anshel. Quo vel quali gaudio replebatur tota substantia eius. quando euꝫ quẽ tanto tempore diligebat. quem creatorem atq; dominatorem omnium rerum esse sciebat. secum degentem secum edentem. seq; quecunq;

nosse volebat dulci affatu docentē habēt quis capiet? Q̄ quis mirabilis itaq; ꝙ ineffabil' amoris affectus ꝓsiderari queat. inter hūc talē. tante matris filiū. ꝙ hanc talē. tanti filij matrē pēdāt hi saltē quoquomō q̄ vnico dilectōnis feruore sepe altrinsecus amāt. matēr scz filiuz. ꝙ filius matrē. Nec putēt ab aliq̄. vel paz quid sentire in se quēlibet. ō affectu istius matris in filiū suū. Nullo siquidē mō crediderim. q̄ is qui ad eū intelligendū prouehi meruerit: ab amoris ipius dulcedie extraneus ē vsquequaq; fieri possit. Qui aūt in hui⁹ dilectōnis suauitatem trāsit. nullo pacto deficiēdū quin ꝙ in retributōnis eius pticipiū. trāsiturus sit. Dec Anselmus. Elidisti quantā pauptatē. vilitatem. et asperitatē: vigilando. dormiēdo. abstinēdo. ꝙ in omnib⁹ suis actib⁹ rex regū ꝙ deus eternus per tam lōgissimi tēporis spacia p nobis sustinuit Ebi sūt q̄ querētes ocia ꝙ cōmoda. querētes superflua ꝙ ornata. querētes curiosa ꝙ vana: Nō didicimus in scolis magistri hui⁹. qui talia volumus. Sed nūquid sapiētiores eo sum⁹? Ipse nos docuit ūbo ꝙ exēplo humilitatē. pauptatē ac corpis ꝙ laboris afflictōnē. Sequamur q̄ sūmū magistrū. q̄ nec fallere vult. nec falsi potest ꝙ bñtes iuxta doctrinā apli victū ꝙ cū q̄bus tegamur ad ꝓgruentē scz necessitatē. nō ad superbabundātiaz: bis ꝓtenti simus. Alijs etiā ōtutuz exercitijs ꝙ studijs spūalib⁹ ꝓtinue indesinēter ꝙ vigilāter ꝑposse insistamus. Ex hoc q̄ facto domini. accipe doctrinā i tuā puitatē resiliēdo. ac teipm nonsolū i tuo. sedetiā alioꝝ ꝓspectu vilificādo: ꝙ p exercitiū viliū ꝙ hūiliū opm abiciendo. Elideas cōtinue defect⁹ tuos ꝙ pcā tua. et ea aggua q̄tum potes: alioꝝ ꝺo defectus postē gū picias. ꝙ nō videas: qō si videris. alleuies et excuses. ꝙ ipis ꝓpaciaris ꝙ succurras p viribz: cogitās semp q̄ tu facēs peius. nisi sola sua gra te ꝓseruaret ihs xp̄c. Auerte oculos tuos. ꝙ mētis ꝙ corpis ab aspectu alioꝝ: vt in lumie vult⁹ dei ꝓspicē possis teipm. Nihil em̄ ad te hūiliādū vtilius repire potēris: q̄ si teipm bene īspexeris. Elnde Bern̄. Elolo pinde aīam pmo oīm scire seipam. qz talis sciētia nō inflat sz hūiliat ꝙ est q̄baz ꝑparatō ad edificādū. Nisi ei sup hūilitatis stabile fūdamentū: spūale edificiū stare mime pē. Porro ad se hūiliandā nihil aīa inuenire viuatius seu accōmodatius potest: q̄ si se in veritate pspexerit. tm̄ nō dissilet nō sit in spiritu eius dolus: statuat se ante faciē suā. nec a se auertere abducaē. Dec Bern̄. Elnde ꝙ Aug⁹ dicit. q̄ nō est puus ad beatitudinem accessus ꝓgnitō infelicitatis sue. Teipm q̄ sine cessatōne ꝓsidera. ꝙ semp sine simulatōe diiudica. In oīi actu tuo. in oīi locutōe tua. ꝙ in oīi cogitatōne tua teipm reꝑhende: et in te semp cōpūctōis materiā studeas iuenire. cogitando q̄ etiā bona q̄ facis nō sūt ad plenū excocta: nec illo feruore q̄ deberēt facta. sz multis inq̄nata negligētijs. vt merito oīis iusticia tua pāno mēstrua te comparī debet mulieris. Cōsidera etiā dili

genter. ꝙ cū magno pauore frequētissime rumina: q̄ omnē aptitudinē ad bonū ꝙ ad omnē q̄ti am. seu quācūq; solicitudinē circa virtutē acq̄sitōnem a teipō nō habes: sz xp̄c tibi dedit sola sua miscōia. q̄ si voluisset. potuisset ita cōferre cuicūq; ribaldo te ī luto fecis ꝙ lacu miserie derelicto. Quō em̄ sibi aliq̄d tanq̄ suū attribuet. ac si ab ipō pueniat: q̄ multociēs suā impossibilitatē in q̄buscūq; bonis opib⁹ magnis et puis est exptus. q̄ tociēs cognouit se nō posse dū voluit. et qñ (vt ita dicā) ñ voluit nec curauit nec sup talib⁹ cogitauit. sensit se subito diuinit⁹ excitatuz. feruore mirabili ad illa opa faciēda. q̄ pus cū oīi suo conatu implē nō potuit. Nam ꝙ talē impossibilitatez ideirco deus. tamlongo tpe dñari in hoie ꝑmittit: vt discat hūiliari. et nunq̄ in seipō inanit̄ glorieē. sed deo oīe bonū attribuat. nō solū ꝓsuetudie quadā ꝙ labijs sed potius ex intimo sui cordis. Cogita etiaz q̄ nō est ribaldus vel quicūq; pcōr. q̄ non magis assisteret deo suo q̄ tu. ꝙ q̄ nō magis recoḡsceret dei beneficia q̄ tu: si recepisz grās. quas tu sola dei gratuita bonitate. ꝙ non ꝑpijs meritis recepisti: ꝑter qō potes teipm viliorē ꝙ inferiorē oīi hoie iudicare: ꝙ ne ꝑter ingtitudinem tuā a suo ꝓspectu te xp̄c foris abiciat. non inmerito formidare. ꝙ pcā alioꝝ in te sub quadā silitudie trāsformare: sic te ī tua ꝓsciētia increpādo. Ecce ille ē homicida: ꝙ ego miser multociēs occidi aīaz meā. Iste fornicator ē ꝙ adulter. et ego tota die fornicor et adulteror. a deo meo oculos auertēdo. et dy̆abolicis suggestiōib⁹ supponēdo. ꝙ sic de alijs suo mō. Debes etiam bñe ī ꝑprio tuo sentimētō. duo videlicz. q̄ sentias de teipō sic de vno corpe mortuo fetenti pleno vermib⁹ ꝙ male oleti. ꝙ sic de vno cadavere q̄d hoīes dedignāt videē. imo claudūt nares ꝑpē e⁹ pessimū fetorē. ꝙ auertūt facies vt nō videāt talē ac tātā abhoiatōz. Et q̄ siq̄s de tuo corpe iusticiā facēt. sētias q̄ iustū eēt vt tibi oculos eruēret. ac nasū ꝙ aures ꝙ os abscidēt. ꝙ sic de alijs sensib⁹ ꝙ mēbris corpis: q̄ deū offēdisti cū eis ꝙ q̄ tātū de hoc gaudēs vt nūq̄ aliud de te tantū desiderares aut velles. et q̄ oīa vituperia. vēcūdias. ꝙ diffamatōes. pluſq̄ posset imagiari l' cogitari vt vinū bibēs. ac cū sūmo gaudio ꝙ letitia cordis recipes: imo i facie ridēs splēdēs ꝙ alacer ꝑparēs. ꝙ q̄ oēs te videntes facēs admirari. ꝙ ad seipos ꝓuerti. ꝙ q̄ credrēt nō posse sine deo hoc fieri. Deinde oz q̄ diffidas de teipō tu talie. ꝙ de oīb⁹ bonis tuis. ꝙ ō tota vita tua. ꝙ cōuertas te totum ꝙ reclines sup brachia ihu xp̄i pauprimi. hūilimi. īpropati. despcti ꝙ mortui p ptēr te. vsq̄q̄ tu sis mortu⁹ ī oīb⁹ tuis sētimētis būanis: ꝙ q̄ ihs xp̄c crucifixus viuat i tuo corde ꝙ i aīa tua. ꝙ tot⁹ trāsformat⁹ ꝙ trāsfigurat⁹ ꝙ viu⁹: ꝙ hec cordialie sētias ī te. ī tātū. vt nūq̄ videas vl' audias nisi solū ihm stātē ī cruce suspē sū ꝙ mortuū ꝑpē te. ad exēplaz beate vginis mortu⁹ mūdo ꝙ viuēs ī fide. Et q̄ ī illa fide viuat tota tua vita. vsq̄ ad resurrectōz. i q̄ deus mittet

gaudiū ſpūale ⁊ donū ſcī ſpūs in aia tua. ⁊ in illis q̄ diligūt aduentuz ei⁹. Ex his p̄miſſis generabit ī te vtus illa. que ē mat̄ ⁊ origo oīm virtutū. ſcz hūilitas: q̄ interiores oculos aperit ad dei ꝓſpectū. cor humanū ab oñi ſuperflua cogitatōe purgando. Nam dū hō in ſuaz puitatē reſilit. ſe vilificando. ſe īcrepādo. ſe deteſtando. ſuaz nihileitatē ꝓſiderādo. ſibiꝑ intētiſſime diſplicēdo: p hec ⁊ ſimilia intantū circa ꝑria occupat negocia. q̄ oīs alia iutilis cogitatō arescit. ⁊ ſic duz oīa alia audita. viſa ⁊ tēporaliter optata a ſe repellit ⁊ in obliuionē adducit: incipit ad ſeipam redire. ⁊ modo mirabili in ſeipſa reuoluit ⁊ ſic ad originalē iuſticiaz. ⁊ celeſtem quodāmodo puritatē īcipit ꝑpinquare. Sic dū in ſeipam reflectit. ꝓtēplatōnis oculus dilatat ⁊ in ſe ſcalā erigit: p quaz trāſeat ad ꝓemplandū ⁊ angelicū ſpiritū ⁊ diuinū. Ad qd̄ oportet vt aia matērialia oīa ab oculis ſuis excludat. ſicut aliquis volēs ſolez viſibilē intueri: neceſſe eſt vt ab oīb⁹ alijs viſibilib⁹ oculos auertat. Et ex tali ꝓemplatōe anim⁹ ad bona celeſtia īardeſcit. et oīa tꝑalia tanq̄ nihil a longe ꝓſpicit. Per hoc illa caritas ī mēte feruescē incipit que velut ignis omnē rubiginē vitōrū ꝓſumit. Sic totam aiam intantū occupat caritas. q̄ ñ eſt qua intret vanitas. Jam quicqd̄ cogitat. q̄cquid loquit̄ vel opat̄. totū ꝑuenit ex dictamīe caritatis. Et ergo ī bono iugiter ꝓſeueres. ſta iugiter ī timore. ⁊ a deo totaliter recognoſce. et ab ipo ꝑſeuerātiaz ꝑte. Et ſi nō vis corruere. noli alios iudicare. nec ꝓtra eos indignatōnis ſpiritu mouearis. ſi eos vides ī aliquib⁹ deficere. ⁊ eis ꝓpaciaris ex corde. ac p eis ſupplicīter ora. ⁊ eos in corde tuo q̄ntum potes excuſa. cogitando q̄ nō potes aliqd̄ nec ipſi poſſunt. niſi q̄ntum xp̄i gr̄a manū ſuam porrigit. que nō p meritis. ſed p ſue volūtatis beneplacito tribuit. Si hec cogitaueris firmus eris. Nam que ē cauſa q̄ multi qñq̄ incipiūt multa ī abſtinētia ⁊ in alijs facē. q̄ nō ꝑſeuerāt. corꝑe languēte vl̄ ſpiritu frigeſcente. Certe nulla alia cauſa. niſi ꝑter eoꝝ elationē ⁊ preſūptionē. dū de ſe preſumētes alijs indignāt̄ ⁊ eos in cordibo ſuis iudicant. et de⁹ ſubtrahit ab eis donū ſuū. efficiūt̄q̄ defectuoſi pluſq̄ alij. quos p̄mitus iudicabant Nam cōmūiter iſtud accidit. q̄ quicūq̄ aliū in aliquo iudicat. de⁹ tantē euz in eodē defectu vel maiori cadere p̄mittit. Ergo fuias deo in timore. ⁊ ſi quādo te ſentias ī exaltatōe quadaz. ob memoriā beneficiōrū que tibi donat altiſſimus. ap̄hende diſciplinā increpatōis. ⁊ ꝑrie reꝑbēſionis. nequādo tibi iraſcatur dñs ⁊ pereas de via iuſta ⁊ cadis. Et breuiter ſequē vtilē Anſhelmi doctrinā. Omnia inq̄t interiora tua ⁊ ea que agis: inſpitias. ⁊ ad quē finē queq̄ ꝑuentura ſūt: videas. Et credo (niſi inſanus ſis) ea facies. vnde felicitatē ⁊ gaudium recipies. ea vo dimittes. vnde tormenta et triſticiam merearis. hec Anſhelmus. Oratō.

Capitulum .xvij.

O Jhu mitis ⁊ vere paciētie forma. ⁊ hūilitatis exēpluz. repelle a me oēs faſtus ſuꝑbie. cūctoſq̄ appetit⁹ īanis gl̄ie. oīa ſimul genera tātē peſtis tantēq̄ malitie. Nō ſit dñe neq̄ videri poſſit. vllū tāti mali. tāteq̄ pdi tōnis ſignū ī ſuo tuo. neq̄ ī moribo meis. neq̄ ī ōbis. neq̄ ī factis. neq̄ corā te ī cogitatōnibo meis. Funda in vera ⁊ ꝑfūda hūilitate. vt nullus ī me patet locus inimicoꝝ inſidijs. ⁊ p̄ſta vt ſim puulus ī oculis meis. q̄tenus plenā gratiam inueniā in oculis tue maieſtatis Amē.

De offitō ⁊ vita Johannis baptiſte. Correſpō det euangelio Anno quitodeno imperij tiberij ceſaris ⁊c. Capitulum .XVII.

Determiſſis omnibus alijs infātie ſaluatoris actib⁹. cura fuit deiceps ipis euāgeliſtis deſcribē facta ⁊ dicta xp̄i. q̄ geſſit ſm etatis plenitudinē ⁊ ſm virū ꝑfectū. ⁊ p̄mo de baptiſmo q̄ a ioh̄e baptizat⁹ fuit. Premittēdū ē igit̄ miſteriū ⁊ officiū ioh̄is baptizātis. ⁊ baptiſmū p̄nie p̄dicātis. In diebo itaq̄ illis. q̄bo adhuc in nazareth ih̄s hītabat. vl̄ qñ hec q̄ ſequūt̄ cōtigerūt. ſcōm qd̄ dr̄ ī p̄ncipio euāgelioꝝ ī eccl̄ia ī illo tꝑe. ſ. āno decīoq̄nto tyberij ceſaris. q̄ ſucceſſit octauiano auguſto. ſub q̄ nat⁹ ē xp̄c: ꝑcurāte ⁊ regēte pōcio pilato iudeā. tetrarcha aūt adhuc galilee herode. et lyſania abiline tetrarcha: philippo etiā adhuc tetrarcha yturee ⁊ tra conitidis regiōis. Ubi ſciēdū q̄ vt ſup̄dictū eſt regnū iudeoꝝ ī q̄tuor tetrarchias diuiſū fuerat quarū duas ſcz iudeā ⁊ abilinā habebat archelaus. tertiā vo ⁊ q̄rtaz philip⁹. Accidit aūt vt archela⁹ tyrānitē exercēs. apud auguſtū accuſaret̄. q̄ ob hec ab Auguſto depoīt⁹ ī exiliū ē miſſus decīo āno ſui p̄ncipat⁹. Et extūc vna ꝑs p̄ncipat⁹ ſui. ſ. iudea. cepit p ꝑcuratores ⁊ officiales romanoꝝ admīſtrari. q̄ꝝ q̄ntus pōcius pilat⁹ fuit. dict⁹ a pōcio inſula ī q̄ ſtetit. Unde nō erat p̄nceps ordinari⁹. ſz fuit vicari⁹ vel delegatus: ⁊ ideo ꝑcurator ē dict⁹. Si q̄ q̄ñq̄ legit̄ preſes fuiſſe. intelligēdū ē de ꝑcuratore. q: (vt videtur) nūq̄ p̄ſes fuit. ſz eo ꝑcurator exiſtēte. vicelius p̄ſe ſyrie cui⁹ ꝑs iudea eſt: exiuit. Et forte ideo p̄ſes dici potuerat. q: q̄ñq̄ p̄ſidis officiū exercebat. Altera vo ꝑs p̄ncipat⁹ ſui. ſ. abilina ē dita ē lyſanie ſub noīe tetrarchie. Iſtū lyſaniā dicūt q̄dē fuiſſe filiū herod̄ aſcolonite. ſub q̄ natus ē dñs: ſz ioſeph⁹ dicit q̄ fuerit nepos eius. nat⁹ ex alexādra ſorore ipi⁹ herodis. ⁊ ex patre ptholomeo de libano ⁊ hoc magis videt̄. Et ſb die⁹ ſub p̄ncipib⁹ ſacerdotū āna ⁊ cayꝑha. Iſti affinitate erāt ꝓiūcti ⁊ viciſſim pontificatū ministrabant: ſz annas q̄ anno dñs ē baptizatus. ⁊ cayꝑhas illo q̄ ē paſſus. inter q̄s ī illis tribus ānis tres alij. ſ. yſmahel. eleazar⁹ et ſym⁹ fuerūt. q̄ hic tacēt̄. ⁊ tangit euangeliſta ſolū illos ſub q̄bo predicatō incepit ioh̄is ⁊ paſſus eſt xp̄c. Qz autez p̄dicatio ioh̄is tamſolennit̄ deſcribitur. ſcz per impatoris et pontificum et

ptícipū tpa. eſt ad deſignandū excellētiā ei⁹ quē nūciare veniebat: vtpotē q̄ ſūmus ipatoꝛ ⁊ pō tifex et gubnatoꝛ oīm exiſtebat. Tūc g̃ factū ē verbū dñi ib ē ſupna mētis inſpiratō. q̄ dicit ô bum: qꝛ intus ī mēte loquit ſcōm illud pſalmi. audiam q̄d loquat in me dñs deus. ſup iohem Zacharie filiū indeſerto. q̄ tūc in āno erat tri ceſimo. qđ tēpus p̄dicatōni debitū ē. qꝛ tūc etas virilis viget: vt baptizās ⁊ p̄dicās xp̄i aduentū ⁊ redēptōnis ſolatiū ānūciaret. Audiuit iohes p̄ intrnā inſpiratōez ac reuelatōez diuinā ⁊ au ditu mētis. verbū dñi ſola gr̄a deſup ei loquen tis. Unde ſcōm Criſ. Verbū dñi hic mandatum ſeu p̄ceptū dei dicit. qꝛ nō a ſemetipo iohes: ſed deo illū monēte ad miſteriū iſtud acceſſit. Un de ⁊ ipe ait. q̄ me miſit baptizare in aqua ⁊c. Et ne ꝓpter defectū aq̄ differret baptiſm⁹ eoꝝ qui ī eius p̄dicatōe ꝓuertebant. ⁊ vt p̄dicādo magis ꝓficere poſſit. exiuit de deſerto vbi iā pnitētiā agendā p̄dicare ceperat: ⁊ venit ī regionē circa iordanē. vbi copia aquaꝝ et loca ꝓl'oſa erant: baptizās ⁊ p̄dicans baptiſmū pnitētie ī remiſ ſionē pcōꝝ. Et in hoc debit exemplū p̄dicatoꝛi bꝰ. vt loca fructificatōis ôbi diuini querant. nō recreatōnis. Baptiſm⁹ iohis diſponebat ho mies ad ſuſcipiēdū xp̄m. ideo ñ baptizabāt ab eo niſi iudei quibꝰ p̃ncipalit ꝓmiſſus fuit xp̄c. Mulieres etiā nō baptizabāt. qꝛ ipe erāt inſtru ende a viris. Nec ifantes baptizabāt. qꝛ miſte riū nō intelligebāt et cognitō neceſſaria erat. Baptiſm⁹ ôo xp̄i dat oīi ſexui. oīi genti. om ni etati in remiſſionē pcōꝝ. Qđ g̃ hic dicit in remiſſionē pcōꝝ nō ē referendū ad baptiſmuꝫ iohis. ſed ad pnitētiaꝫ q̄ baptiſmo ānectebat: ſola em̄ ipa pnitētia remittebat. Baptiſm⁹ qui dem iohis baptiſm⁹ pnitētie erat. qꝛ ad pnitē tiaꝫ baptizandos monebat. ⁊ non niſi adultos q̃s pnitētes videbat baptizabat. Elī licꝫ bap tiſmo ipius nō dimitterēt pcā: ſuſceptō tamē illi⁹ erat quedā p̄ſtatō agendi pnitētiaꝫ. per quā dimittūt pcā. Erat etiaꝫ baptiſm⁹ iohis ī remiſſionē pcōꝝ. nō effective: ſꝫ p̄parative. qꝛ p̄parabat ad xp̄i baptiſmū. ī q̃ fiebat remiſſio pcōꝝ. Baptiſmus g̃ iohis erat baptiſmus pe nitētie. qꝛ pnitētiaꝫ delictoꝝ habebat ſed ea re laxare nō poterat. Baptiſm⁹ aūt xp̄i ē baptiſm⁹ gratie: qꝛ in xp̄o dat ⁊ pcā relaxant. Elī Cri ſoſtom⁹. Illud datū ē ī pnitētia hoc ī gratia. Ibi venia ꝫ victoria. Et notādū ſcōm Greg. nazāzenū. q̄ ūntuplex eſt dr̄a baptiſmatū. Eſt em̄ quoddā figuratiuū. q̄ baptizauit moyſes. ſꝫ in aqua ſolū ſcꝫ in nube ⁊ in mari. Aliud eſt p̄ paratiuū q̄ baptizauit iohes, de quo hic dicit. Terciū eſt p̄fectiuū. vt baptiſmū xp̄i qđ fuit in ſpū. Quartū ē ſuperogatiuū qđ ſcꝫ fit in ſāgui ne p̄ martiriū. ⁊ hoc ē venerabili⁹ ceteris: quia iteratis nō febat ꝓtagijs. Quintum eſt culpaꝝ actualiū abſterſiuū. qđ fit quotidie ī lacrimis ⁊ eſt laborioſi⁹ ceteris. Johis q̃dē baptiſm⁹ erat p̄paratiu⁹. qꝛ neceſſariū erat hoies p̄parari ad xp̄m baptiſmo eius. ⁊ ſcōm hoc ita ſe habꝫ ba

ptiſm⁹ iohis ad xp̄i baptiſmū. ſicut cathecuſm⁹ in quo baptizandi inſtruunt de fide ⁊ p̄parant ad baptiſmū. ſe habet ad baptiſmū vet. Unde Remigi⁹. Baptiſm⁹ iohis figuraꝫ gerebat ca thecuminoꝝ. Nam ſicut modo cathezizant pue ri vt digni fiant ad ſacramentū baptiſmatis: ita iohes baptizabat. vt baptizati ab eo poſtea deuote viuēdo. digni fierēt accedē ad xp̄i baptiſ muꝫ. Unde ⁊ Criſ. Apte g̃ cū dixiſſet. q̄ venit p̄ dicans baptiſmū penitētie. adiecit in remiſſio nem pcōꝝ. q̃ſi diceꝫ. Idcirco ſuadebat illis pe nitere. vt ſubſequentē veniā facili⁹ impetrarēt credētes in xp̄m: vnde baptiſma illud nullā alu am habuit cauſaꝫ. niſi q̄ p̄paratoriū erat ad fi dem. Hec Criſ. Unde et baptizabant ī iordane q̄ deſcēſio interp̄tat. de ſuꝑbia veteris hoīs ad humilitatē ꝓfeſſionis ⁊ emēdatōis deſcendētes. q̃tenus abdicata vita vetē renouari merent in xp̄o. Ideo etiaꝫ ꝓueniēter baptiſm⁹ iohis fct⁹ ē in iordane. qꝛ erat q̃daꝫ ꝓteſtatō pnitētie agē de. p quā appropinq̄t regnū celoꝝ. ⁊ trāſitus ad terrā viuentiū. ſicut filij iſrl' ad terrā p̄miſſio nis tranſierūt p iordanis fluuium. Baptiza uit aūt iohes ꝓpter plures ratōnes. Prima eſt ſm Auguſtinū. vt ſignificaret baptiſmū xp̄i. ⁊ ſic fuit ſacramētum. Secūda eſt ſm Criſ. vt ex noīe baptizandi plures ad iohem cōuenirent. quibꝰ de xp̄o annūciaret. Tercia eſt ſm Grego rium. vt p baptiſmū iohis homies aſueſcerent ad baptiſmum xp̄i. Quarta ſm Beda. vt per baptiſmū iohis homines p̄parent ⁊ humiliarē tur ad baptiſmū xp̄i. Quinta eſt ſm ipm Johā nem. vt manifeſtet xp̄c in iſrl'. in baptiſmate io hannis. voce patris. ⁊ ſpūſancto. Dicebat g̃ pri us in deſerto. ⁊ poſtea circa iordanē ad eos qui moti ꝓueſatōe vite eius exibant ad ipm. Pe nitētiaꝫ agite. id ē penitrat vnuſq̃ſq; mala pri oris vite. appropinq̄bit em̄ regnū celoꝝ. ſcꝫ pe nitentiaꝫ agenti. Scōm Remigiū regnū celo rū q̃tuoꝝ modis dicit. ſcꝫ xp̄c ſm illō regnū dei intra vos eſt: ſancta ſcriptura ſm illud aufere tur a vobis regnum dei. ⁊ dabit genti facienti fructum eius: ſancta eccleſia ſm illud. Simile eſt regnum celoꝝ decem virginibꝰ: ſupernū ſo lium ſm illud. Multi venient ab oriente ⁊ occi dente. ⁊ recūbent in regno celoꝝ. Et hoc totuꝫ poteſt hic intelligi. Agenda eſt penitentia ⁊ nō ſera. que eſt damnatoꝝ: non coacta. que eſt la tronum: nō ficta. que eſt ypocritaruꝫ: non de ſperata. que eſt p̄bitoꝝ: ſed vera que ſm Criſo ſtomum. coꝛ mundat. ſenſus illuminat. ⁊ ad ſu ſceptionem xp̄i humana p̄cordia p̄parat. Et autem ait Hieronim⁹. Primum baptiſta iohā nes regnum celoꝝ predicat. vt p̄curſoꝛ domi ni hoc honoret p̄uilegio. Unde et Petrus ra uennas dicit. q̄ poſt peccatum ade ⁊ illi⁹ diluuij vaſtitateꝫ ſolēnem. electa ē iuſtoꝝ infinita plu ralitas. cū quibꝰ de⁹ facie ad faciē locutus fuiſ ſe dinoſcitur. Et enumeratis p̄cipuis patriaꝛ chis patribꝰ ⁊ ꝓphetis veteris teſtamēti ſubin fert. qꝛ ab eis nulla mentio facta fuit de regni

celestis ꝓpetua mãsione. nec in his oĩbꝫ memoria regni. nec nominaꝫ nec audiꝫ: nihilqꝫ de celestis regni gloria ꝓphetaꝫ. Et subdit. Quid plura: A ꝑncipio mũdi vsqꝫ ad iohem vniuersitatis humane electõꝝ recollige. nec in ſmone vl' ope. illi⁹ regni celestis poteris repire dulcedinem. Eleni g̃ ad iohem ⁊ audi vocẽ exultatõnis vocẽ leticie. miscõie verbuꝫ. ſmonẽ glorie. gratie largitatẽ: qõ celauerat deus. tacuerat angelus. latuerat patriarchas. ꝓphete nesciebãt. De nitẽtiaꝫ: inqt. agite. aꝑropinq̃bit enĩ regnũ celoꝝ. Elerbum penitẽtie dulce et glorioſũ: verbũ regni celoꝝ letũ ⁊ aduocãduꝫ: illi soli ꝑmo cõueniens. qui ꝑmus noui testamẽti posuit fundameta. Et addit. A diebꝫ ade vsqꝫ ad iohẽꝫ. organum nostꝝ versũ ẽ in vocẽ flentiũ. qꝛ vbi peccatoꝝ frequentia. nec penitẽtie locus. duplex erat deplorãdi matẽria. Iohes natus ostendit medicamen vulneri. peccato penitẽtiam. veniã iniq̃tati. Hec ẽ ꝑma vox quã clamans in deſto ꝓposuit. ⁊ vox turturis audita ẽ ĩ tẽrra nostra. ⁊ tunc ĩmisit in os nostꝝ nouũ carmẽ deo nr̃o. et resonat in ore nr̃o grãrũactio. ⁊ vox laudis. Superaltaꝫ miscõia. peccatoribꝫ pciꝫ. regnat pietas. iusticia dissimulaꝫ. ⁊ miserẽdi nõ ferendi q̃rit occasionem misericors ⁊ miseratoꝛ dñs. Hec Petrus. Et vt oñdaꝫ ẏdoneitas iohannis ad testificãdũ de xp̃o ex sc̃itate vite. describit euãgelista vitã iohis. Primo ab aspitate vestis. qꝛ vtebaꝫ veste aspa sc̃z cilitõ seu tunica de duris camelorũ pil'. In q̃ mouemur vt ad refrenatõeꝝ carnis aspis vtamur. Elñ Hiero. De pil': inqt. habebat vestimẽtũ nõ de lana. Aliud austeritatis indiciũ ẽ. aliud luxurie molliozis. Elñ ⁊ Criſ. Seruis aũt dei nõ ꝓuenit hꝛe vestimẽtum ad spẽm visionis vl' ad carnis delectamẽtũ sed tm̃ ad nubitatis tegumẽtũ. Habebat eĩ iohãnes vestẽ ñ mollẽ neqꝫ delicatã. sꝫ cilicinã g̃uẽ ⁊ asperã. ⁊ ꝓtorentẽ corp⁹ potius q̃ fouentẽ. vt de vtute aĩe ei⁹ ipe hĩt⁹ corpis loq̃reꝫ. Secũdo a ptinẽtia ꝓstringẽte carnis lasciuiaꝫ. qꝛ hẽbat zonã pelliceã asperã. i. corrigiã de siccis ⁊ crudis aĩaliũ pellibꝫ factã circa lũbos. in q̃bꝫ ẽ sedes luxurie ad carnẽ ⁊ luxuriã mortificãdã qꝛ carnẽ suã crucifixit cũ vicijs ⁊ ꝓcupiscẽtijs. qõ eoꝝ ẽ ꝓpũ q̃ sũt ihũ xp̃i. Elñ Criſ. Cõsuetudo eĩ erat apud iudeos vt zonis laneis vterentur. ideo iste quasi duri⁹ aliq̃d facẽ volens. zona pellicea cĩgebaꝫ. Quid tunica ⁊ zona iohis allegorice significẽt. patz ꝑ Criſ. q̃ sic ait. Erat iohes hoc ẽ lex ĩ iohe vestit⁹ pilis cameli. Nõ poterat hꝛe tunicã de agno de q̃ dr̃. Ecce agn⁹ dei ecce q̃ tollit pcã mũdi. Et zonã pelliceã hẽbat ĩ lũbis qꝛ iudei hoc solũ putãt pcm̃ eẽ. qõ ope peccãt. Ceteꝝ dñs nr̃ ihs xp̃c ĩ apocalipsi iohis. q̃ videtur inter septẽ cãdelabra. hẽbat zonã aureã ñ in lũbis sꝫ in pectore. Lex ĩ lũbis cingiꝫ. ceterũ xp̃c hoc ẽ euãgeliũ ⁊ monachoꝝ ỏtus. nõsolũ ĩ libidie sed ⁊ in mẽte ꝓpẽpnaꝫ. Hic nec cogitare q̃dẽ expedit: ibi q̃ fornicat⁹ fuerit tenẽꝫ ĩ crimie

Tertõ ab abstinẽtia ⁊ vict⁹ pſymonia. locustas em̃. i. herbas sic appellatas ⁊ mel siluestre ꝓmedebat q̃ cibo pauperẽ ĩ ẽra illa. Ubi sciẽdũ qꝛ locuste plura significãt de q̃bꝫ iste vsus extat Radices herbas ⁊ aues dic eẽ locustas. Sũt eĩ pua aĩalia ꝑ modũ salt⁹ volitãtia. q̃ repiũt̃ in deſto iudee. ⁊ frixa cũ oleo sũt cib⁹ paupm. Sz ñ videꝫ qꝛ iohes locustaꝝ carnes mãducauit. q̃ pane etiaz vesci rẽnuit. ⁊ qꝛ frixuris vsus sit q̃ nihil coctũ accepit. Et ideo magis videt ꝓbabile de alijs ĩtelligi debẽ. vñ in ptibꝫ illis quandã herbã languste. i. locustã nomĩant. q̃ dr̃ illa eẽ quã bẽus iohes edebat. Mel aũ siluestre ex apibus ĩ trũcis arboꝝ repiꝫ. Elel scõm Rabanuz sũt folia arboꝝ alba et tenera. q̃ manibꝫ ꝓtrita saporẽ habẽt q̃ mellis. Inueniꝫ etiã ibidẽ mel ex calamellis. q̃ calamelle sũt calami pleni mele. i. de succo dulcissimo. Elocãꝫ etiã alio nomie cãnamelles. qõ nomẽ ex cãna ⁊ melle ꝓponiꝫ. eo qꝛ cãnis siue arũdinibꝫ hmõi calami sẽ sil'es In hoc itaqꝫ bẽus iohes apte demõstrat. qꝛ ꝑ nihilo mũdũ istũ oẽsqꝫ ei⁹ blandicies ducẽt: q̃ taz vilissimo ĩdumẽto. ciboqꝫ tenui ⁊ imparato vte baꝫ. Sola em̃ hui⁹ vite necessaria q̃rebat. q̃ sic viuẽ disposuerat. Hui⁹ exẽplũ illi sequũꝫ q̃ dicunt. hũtes victũ ⁊ vestitũ his ꝓtẽti sum⁹. Pro ptrea em̃ qꝛ penitẽtiaz ꝓdicabat. q̃liter penitẽtes viuẽ debeant: vt bon⁹ magister eis in seipso exẽplum ⁊ regulam dabat. Erat ei terra cubile antra dom⁹. pilus vestis. pellis zona. aqua potus. locusta cibꝫ. Et sic nõsolũ mundũ ⁊ blandi tias ei⁹ ꝓtẽnere: sedetiã toti⁹ generis hũani pcc cata deflere se oñdit: ⁊ exẽpluz vtile posteris de reliq̃t. Totũ g̃ qõ erat in iohe penitẽtiaz ꝓdicabat. ⁊ nomẽ. qꝛ dei gr̃a: locus qꝛ deſtuz: ⁊ habitus qꝛ ciliciũ: ⁊ cibꝫ qꝛ locustaꝝ: ⁊ ſmo qꝛ penitẽtie verbũ: et opatõ qꝛ baptiſma assuefaciens ad bonũ. In iohe describiꝫ euãgelij ꝓdicatoꝛ ⁊ ꝑmo q̃tũ ad doctrinã. debz ei exẽplo iohis ꝓdicare pniaz. ⁊ ea q̃ recedẽ faciũt a pcis ⁊ ea q̃ faciũt accedẽ ad ꝓsecutoz regni celestis. Scõdo q̃tũ ad ptinẽtiã. qꝛ zona dr̃ eẽ circa lũbos. vt ꝓdicatoꝛ ptinẽtiã habeat. Elñ dñs hiẽmiã mittẽs ꝓdicare ait. accige lũbos tuos. Tertõ q̃tũ ad vitam. ⁊ hoc duplr̃. sc̃z q̃tũ ad vestitũ ⁊ victũ. in q̃bꝫ etiã a iohe accipiat exẽplũ. Qui g̃ penitẽtiam ⁊ aspera iniũgit. vel ꝓdicat ⁊ corripit: habitũ penitẽtie ptẽdat. aspa veste tegaꝫ. ⁊ pce reficiaꝫ: vt ĩ eo vilitas vestis ⁊ cibi laudeꝫ. q̃ꝛ vs⁹ ĩ diuite arguiꝫ. Austeritas eĩ vite req̃riꝫ ĩ euãgelij ꝓdicatoꝛe. Ideo dicit apl's. Castigo corpus meũ ⁊ ĩ seruitutẽ redigo. ne forte cũ alijs ꝓdicaueri ipe reprob⁹ efficiar. Elñ Hiero. Celestis q̃ꝑe ⁊ cibus ⁊ potus. totã austerã vitã ꝓdicãtiũ oñdebat. Ubi ⁊ Criſostom⁹. Talez esse oportebat ꝓcursorẽ dñi. ꝓphetã ⁊ Apl'm xp̃i: q̃ totũ se celesti deo ptemptis rebꝫ mũdi ꝑstaret. Unde nõ inmeritõ a domino etiam angelus nũcupatur qꝛ ĩ hoc mũdo posit⁹. mũdũ ipm angelica vita calcabat. Si aũt ille q̃ purus ita erat ⁊ celo clarioꝛ. ꝓphetis celsioꝛ. ⁊ quo nullus hominũ maioꝛ fuit. quiqꝫ tanta apud deum familiaritate

gaudebat. ita seipm ab oem paciētiaz durabat labox. fluxa delicias cū diuitijs despiciēs. atq ab oem se vitæ rigorez coartās: quā nos habebim⁹ excusatōez. qui post tot xpi bñficia. postq tāta q infinita onera pcōx. neq minimā pticulā illi⁹ castigatōis imitamur: sz ꝓmissatōib⁹ q ebrietatib⁹ dediti. ac pegrino odore flagrātes. vel pot⁹ fetētes. ac vndiq nosmetipsos relaxātes et mollificātes. in pdā dyaboli ppamur. q ei captabiles nos facim⁹. Dec Crisostomus. Tūc audita iohis fama exibat ad eum ois hierosolima q̄tū ad habitātes ī ciuitate illa. q ois iudea q̄tū ad circūiacētes ī ea: q omis regio circa iordanē q̄tū ad duas trib⁹ q dimidiam: ois inq̄ id est multi de oib⁹. vt sit ypboli ca id est multū expssiua locutō: q ponit ibi cōtinēs p ꝓtento. Et baptisabāt ab eo ī iordane baptismo suo: confitētes pcā sua. q se aptātes baptismo xpi suscipiēdo. Baptism⁹ ei iohis ad hoc erat ordinat⁹. q̄si quedā ppara q pfigura tio baptismi ipius xpi de primo vēturi: et ideo iohes nonsolū pdicabat: sed etiā baptizabat. q sicut sua pdicatōe nūciabat xpm de primo venturū: sic suo baptismo assuefaciebat hoies ad libenti⁹ suscipiēdū xpi baptismū. Eñ baptismus iohis erat quedā pstatō credēdi in xpm venturū. q faciēdi opa penitētie. vt deuoti⁹ acciperent ipm. Et hoc est qđ in actib⁹ dicit. q iohes baptizauit baptismo penitētie populū. dicēs in eū qui vēturus esset post ipm vt crederēt. hoc ē in ihm: q ideo dicit hic ꝓfitētes pcā sua. delenda sz p xpm ventur. q nō poterat hoc facē iohānes: sed denūctiabat hoc per xpm fiendum.

Videns aūt multos phariseox q saduceox nō ꝓfitētes pcā sua. veniētes cū turbis ad baptismū nō ex vera religiōe: sed plī timore ac fictē q insidiose: dixit eis. Genimina seu pgenies vipax. i. venenati q venenatox filij: q̄s ostēdit vobis nō penitētib⁹ fugē a vētura ira q euadere seueritatē futuri iudicij: q̄si dicēt. nullus nisi a malicia vra recedatis q penitentiā faciatis. Licet eñ falsitas vra lateat in ꝓspectu populi nō tamē late poterit in iudicio dei. q tūc erunt manifesta absc̄dita cordis vri. Sic eos arguebat. vt a malis suis resipiscētes. p iustā penitētiā futuri iudicij pnā euaderēt. Nā scōm Gregoriū. Vētura ira ē extrema dei vindicta. quaz tūc fugē peccator nō valet. q nūc ad lamēta penitētie nō recurrit. Phariseī dicūt a phares q ē diuisio. q̄si ab alijs diuisi. vel se diuidentes sz iudeox sacerdotes. q in habitu q in victu q ī gestu erāt quodāmodo distincti ab alijs in signū maioris religiōis. Saducei dicūt a zadoch q̄si iusti vel se iustificātes. q q̄nq libros moysi recipiūt. pphetas respuūt resurrectōez et angelos esse nō credunt. Dos q̄z q inter iudeos maiores eē videbāt. videns iohes ad suū venire baptismū eos increpabat. et ꝓfiter vicia eox arguens. vtroq genimina q pgenies viperax vocabat. q venenū ypocrisis q erroris a suis traxerunt pgenitoribus. et q malox acta imitātes eis in-

uident eos psequūt. q ita venenati filij de venenatis parētib⁹ sūt nati. Nā scōm Remigiū cōsuetudo scripturax ē ab imitatōe operū nomia imponē. Sic q isti ab imitatōe viperax. pgenies viperax dicunt. Cum igit penitētia q correctōne maxime indigerēt. increpant q nō pus venena deponunt. vt sic ad baptismū veniant. Unde subiungit. Facite g̃ sz in pseti et citō. dignos fructus penitētie id est penitētiā dignā q fructuosā p ꝓtritōez. p ꝓfessionē. p satisfactōnem: vt fugiatis irā vēturā. q hec est sola via euadendi illam. Unde Crisostimus. Nō eñ satis est penitentib⁹ peccata dimittere. sed opus est eis fruct⁹ ferre. Sm illud. Declina a malo q fac bonū. Sicut nō sufficit ad sanatōem sagittam euellere. sed oportet vlceri medicamentū apponere. Non aūt dicit fructū sed fructus. copiam designans. Dec Crisostimus. Fructus ō dicit nō qualescūq. sed dignos penitentie. id est Sm exigentiā culpe. vt Sm Gregoriū. Quanto quis grauius peccauit. tantoamplius pro qualitate culpe peniteat. et tātomaiora querat bonoruz opa lucra p penitentiā. quātograuiora sibi intulit damna p culpā. Unde ī Apocalipsi. Quātū se glorificauit et in delicijs fuit. tantū illi date tormentū q luctuz. Unde petrus cantor parisien. Sed quid faciēdū irretito pluribus facinoribus ꝓfitenti. tamē et penitēti qualitercūq. nolenti aūt subire opus q fructū penitētie dignū culpe Ego ne a se repelleret caritatē. p impositōnem grauioris penitētie: respuēs eam p tēdiū. modicaz ei iniūgere penitentiā. Melius eñ est vt in purgatorio suppleat qđ minus ꝟ agit. q̄ q̄s in inferno eternaliter puniat. Aut eñ deus aut homo punit. Sed q̄d si ꝓfessor mihi nō iniungit fructū dignū penitētie. sz p quātitatē culpe. Ego supplebo. q Sm quātitatē q qualitatez culpe. metiri debet quātitas pene. qđ fit ex discretōne que necessaria est penitēti sicut q ꝓfessori. Dec Petrus. Sed quia iudei ō generis nobilitate q sanctitate gloriātes sz q de abrahā descenderūt ex pmissione facta abrahe. sine operibus salutē ꝓsequi presumebāt. ideo subiungit Et nolite dicere verbo vel mente intra vos per falsam sz estimatōez. patrē habemus abrahā. de eius iusticia ꝓfidendo. q ex hoc vos iustos reputando: credentes vos saluari sine operib⁹ penitentie. quia sine fructu penitētie. nullus sanctox potuit peccatores saluare. Sic aūt videt de pluribus xpianis. qui deuotōnez spetialem ad aliquem sanctox habentes. p eox merita saluari credunt sine operibus bonis. Dec est etiam gloriatō quorundā religiosorum qui gloriantur de bonitate et sanctitate fundatorū. et patrum suorum: quibus dici potest si filij abrahe estis opa abrahe facite. Dec etiā est stulta gliatio quorūdā miserox. q vane gliant de statu suorū nataliū. Unde Crisost. q̄d eñ pdest ei quē sordidāt mores. generatō clara: aut q̄d nocz illi generatō vil quē mores adornāt. Nā q aux de era nascit q nō ē era. aux q̄dē eligit q era ꝓmunit

Melius est enī de vili genere clarū fieri: q̄ d clarо genе p̄ceptibilē nasci. Melius ē alicui vt i eo glorienē p̄ntes q; talē filiū hñt: q̄ vt ipe in parētibꝫ glorieē. Sic et vos nolite gl'ari dicentes q; p̄rem habem⁹ abrahā. sz magis erubescite q; filij estis ei⁹: z sc̄itatis ei⁹ nō estis heredes. De adulterio enī nat⁹ videē qui nō assil'at p̄rem: z qui sc̄itati sui generis nō rñdēt. amittūt generis dignitatē. Dec crisostom⁹ Et ideo nō d̄ pagatōne carnali sz de imitatōe spūali ē p̄fitēduz nec i carne sed i fide ē gloriandū. nō enī q̄ semē sūt abrahe. oīs filij sūt: sed qui fidē ei⁹ imitanē nam sc̄itas nō venit p̄ pagatōnez nature. sed p̄ grāz virtutis diuine. Judei quidē filij abrahe erant ſm carnez. sz nō ſm fidei imitatōnem: z q; fidē abrahe de xp̄o respuert. ideo nomē filiatōnis abrahe p̄diderūt. Ecōtrario gētiles q; fidem xp̄i deuote ad p̄dicatōnē ap'lor̄ receperūt: ideo filij Abrahe facti sūt. Et hoc est q̄d subdit iohes. Dico enī vobis q; pōt deus de lapidibus istis. id ē de gentilibꝫ per hos lapides signatis. suscitare filios abrahe. fide et imitatione id est imitatores fidei abrahe. Qui enī fidē atq; opera abrahe fuerit secut⁹: ille abrahe mereē dici filius. Pōt etiā deus de lapidibꝫ filios abrahe suscitare. id ē de duris et p̄ceptibꝫ deuotos facere q̄d vtinā in me digneē oñdere. Dicit aūt q̄ iohes digitꝫ ad lr̄am demonstrauit z oñdit eis xij. lapides illos. q̄s iosue p̄ xij. duces tribuum isr̄l. de medio z fūdo iordanis in aridā trāsportari p̄cepit: qui etiaz totidē in eodem alueo. ex terra reponi fecit. p̄ p̄mos aridita⁹ē z excecatōnem figurās iudeor̄: p̄ scdos fidez gentiū p̄ baptismū: vel p̄ p̄mos emersiōz gētiū i lucez fidei p̄ scdos submersiōez iudeor̄ i infidelitatē. Et merito p̄ lapides signāē gētes. vl' q; colebāt idola de lapidibꝫ fc̄a. vñ i psalmo d̄r. Siles illis fiāt q̄ faciūt ea: vl' q; hēbāt corda lapidea. i. ad int̄lectū dei insēsibilia. De q̄bꝫ filij abrahe suscitati sūt. q; dū in abrahe semīe id ē in xp̄o crediderūt ei⁹ filij facti sūt. cui⁹ semīe sūt uniti. Eñ eisdem gētibꝫ Paul⁹ dicit. Si aūt vos xp̄i. q̄ abrahe semen estis: ſm p̄missiōem heredes. Filij q̄ abrahe de lapidibꝫ suscitati sūt: qñ iudeis p̄ infidelitatē a filiatōne abrahe decidētibꝫ. gentiles fidē xp̄i recipiētes: in locū eor̄ substituti sūt. Sic q̄ ſm rabanū. Quia p̄co veritatis ad dignū p̄nie fructū faciendū. iudeos incitare volebat: eos ad humilitatē p̄uocabat. sine qua null⁹ penitē potest. Et q; doctor veritatis nō solū debet vicia p̄fitēter arguere sed etiā penā p̄dicere: ideo q̄ rationez assignās cur ad p̄niam in p̄nti et citꝫ faciendā monuēit. Subdit dicēs. Jaz enī securis id ē severitas diuine iusticie ad radicē arboris posita ē. ad p̄scindēdū p̄ceptores obstinatos d̄ p̄nti vita: z ad p̄burendū eos in gehēna. Et securis id ē ēnsitus vite succedētis. ad radicē z natiuitatē arboris z cuiuslibꝫ hoīs posita ē: q; ab ipo natiuitatis initō. incipit hō tendē ad casuz. Naz ſm Aug. nihil aliud ē viuere q̄ de vita ēnsire z ad mortē tendē. Nox ei q̄i vn⁹ carpētator de dicta arbore tollit vnū copolū. et dies siliter aliū: q̄t enī diebꝫ z noctibꝫ virit hō. tot minus hz viuere. et ad vltimū necesse hz arbor cadere. Et certe vbicūq; ceciderit ibi remāebit. Quia vt dic ecc'iastes siue ceciderit lignū ad austrum sz p̄adisi. siue ad aq̄lonē sz inferni. inq̄cūq; loco ceciderit ibi erit. Naturaliter d̄o cadit arbor ad p̄z in quā magis inclinat eā ramus z fruct⁹ sic hō cadit. vbi magis inclinat modo. p̄ affectōes z opa seu act⁹. Eñ Bern. Siue ad austrū siue ad aquilonez arbor ceciderit: ibi erit. Austri calor z leuitas in sac̄ scriptura bonā solēt hr̄e significatōez: ab aquilone d̄o p̄adiē oē malū. Porro hoīes sicut arbores videt aliq̄s. Excidit̄ q̄ arbor i mortē. et quocunq; ceciderit ibi erit: q; ibi iudicabit te de⁹ vbi te inuenerit. Ibi inq̄ erit imutabiliter et irretractabiliter. Elide at q̄ casura sit añq̄ cadat: q; postq̄ ceciderit nō adiciet vt resurgat. Qua p̄ casura sit arbor si scire volueris. ramos e⁹ attende: vbi maior ē copia ramor̄ z p̄derosior. inde casurā esse ne dubites. si tñ fuerit tūc excisa. Rami nostri desideria nr̄a sūt. q̄bꝫ ad austrū extendimur. si spūalia fuerīt: si carnalia fuerint ad aq̄lonē. Que d̄o p̄ p̄dezēt mediū corp⁹ indicat. Illa p̄ponderāt q̄ secum traxerīt corp⁹ Dec Bern̄. Et subiūgit iohes. Oīs q̄ arbor id est oīs hō generaliter. sine p̄sonar̄. s. acceptōe. ñ faciēs h fructū bonū simpliciter sine crimīs admixtōe. excidēē a cetu filiū sentēcialiē in mortē: et in ignē inextinguibilē mitteē eternaliē sine rēdemptōe. q̄ est pena p̄tra culpaz. Per hoc q̄ patet q; sola obmissio dāpnat. Exemplum de hoc habeē de suo pigro. z inde ē: q; in iudiciō fiet p̄tra malos de obmissiōibꝫ tñ p̄memoratō. Non q̄ sufficit homini declinare a malo. nisi faciat etiā bonū. Nihil enī infructuosū diligit deus. nihil in ortu suo. nihil in vinea sua. nihil i agro suo vult esse infructuosū. sicut nec in p̄adiso erat arbor infructuosa. q̄d ex hoc patet. q; primi p̄ntes iubebātur comedere ex oīi ligno in p̄adiso. preter q̄ de ligno sc̄ie boni et mali. Si aūt ille q̄ nō facit fructum bonum in ignem est mittēdus. q̄d erit de illo qui malū facit? Arbor ista ē gen⁹ humanum. siue homo q̄ est q̄si arbor p̄uersa. Quedaz d̄o arbores omnino sūt aride et steriles vt pagani z increduli. Quedaz virides vt xp̄iani. et inter has virides quedā infructuose sūt et nullum fructum faciunt vt ociosi accidiosi. quedā faciunt fructum sed inutilem et nō bonum seu meritoriū vt ypocrite. quedam faciūt fructum non tñ inutilem. sed malum z venenosū. vt heretici: qui p̄dicando fructū parūt sz mortifer̄. et de oīs incendio aptē sūt et dānabiles. quedam d̄o bonū fructū faciūt. vt boni catholici: obediētes verbo dei. Radices arboris sē cogitatōes. quibꝫ plātati: vel sursū celo sustollūtur. vel ad ym̄a iferni mittūtur. Et radices sē volūtas bona et mala. ex q̄ sicut ex radice p̄deunt tā q̄ fruct⁹ bona vel mala d̄ba z opa. q̄ volūtatis sūt testimonia. Jgit̄ (vt dicit Ambr) faciat

fructum qui potest gratie. qui debet pnīe adest dñs qui fructū requirat. fecūdos viuificet. sterriles repbendat. Turbe vo ꝓminatōnez iebēne p opibo malis q obmissiōe bonoꝝ audientes. territi interrogabāt: dicētes. Ergo ne exci damur. q in ignē mittamur. qd faciem⁹ q opabimur? Quasi dicerēt: vitā nr̄am corrigere parati sum⁹. Et rndēs dicebat turbis. Qui hēt duas tuīcas. i. vestimētū supfluū. det qd supabūdat nō hnti: et q hz escas supfluas similiē faciat. Et ita intelligendū ē de alijs rebo quibuscūq; q supfluunt. ꝓsiderata ꝓuenienti necessitate status pſone. Unde Basili⁹. Hinc ait docemur qz ex oīi eo qd affluit supra ꝓprij vict⁹ necessitatē. tenemur erogare illi q nō habet ꝓptez deuz qui q̄cūq; possidem⁹ largitus ē. Iñ q Gregorij⁹ Quia em̄ in lege scriptū est: diliges primū tuū sicut ipm. minus primū amare conuincit. q non cum eo in necessitate illius. etiam ea q sibi sūt necessaria partit. Ubi sciendū q duas tunicas habere. est vltra necessitatē aliqd supfluuz habere. nō habens autē pōt intelligi exist̄es in necessitate extrema. vel citra necessitatē q aliter absq; periclo pōt pbabiliter transiri. tūc dicendū. q habens sic supflua. q vltra necessitatem sui q suoꝝ quorū cura et nex⁹ maior ex caritate sibi incūbit ea habet. q absq; illis pt̄ trāsigere. ex p̄cepto tenet nō habēti existenti i extrema necessitate dare. aliter sibi suum aufert q vitā. cū in tali necessitate. sic supflua illi sint tanq̄ debita sua. q̄ntū ad ipi⁹ necessitatem pertinet. Si vo nō hns sic citra extremā necessitatez. tūc dare nō cadit sub p̄cepto sed sub ꝓsilio. Hic pbatur hō. et apparet i paruo: quid facturus esset i magno. Iñ Grego. Qui tranq̄llitatis tpe nō dat p deo tunicam suā. quō in psecutōne daturus erit aiam suam. Uirtus g̈ caritatis vt inuicta sit in pturbatōne. nutriat̄ p misericordiam in trāquillitate: q̄tenus oīpotēti domino primū discat sua impendē. postmodum se Iñ q Aug⁹. Caritas vt pficiat̄: nascit̄. cū fuerit nata: nutrit̄. cuz fuerit nutrita: roborat̄. cum fuerit roborata: pficit̄. Cum ad pfectōez venerit. quid dicit̄? Mihi viuere xp̄c est. et mori lucrum. Optabam dissolui et esse cuz xp̄o. Incipit ista caritas frēs vt de suis supfluis tribuat egenti i angustijs aliquibo ꝓstituto. hāc ita ceptam. si vbo dei et spe future vite nutrieris. peruenies ad illam pfectōem. vt patus sis aiaz tuam ponere p frībo tuis Hec Aug⁹. Nō g̈ pigeat diuitez subuenire pauprib⁹. qz p diuitū vtilitatē paupes deus fecit. vt p hoc qd eoꝝ miserent̄ ipi misericordiaz ꝓsequerent̄. Iñ Cris. Ne putes qz pt̄ vtilitatē paupeꝝ de⁹ diuitez fecit. q̄s et sine diuitibo poterat sustētare. sz ꝓpter vtilitatē diuitum pauperes fecit. qz infructuosi q sterriles erāt futuri. nisi paupes fc̄i fuisset Hec Cris. Iohānes itaq; ēbis q rudibo nōdū difficilia scz vigilias. ieiunia et hmōi ipoit. sz opa misericordie ad dignos fruct⁹ pnīe inūgit. sr̄ q̄bo dñs i iudicio disceptabit. q de q̄bo alubi dic. Date elemosinaz q

omnia mea sunt vobis. Iñ Beda. Ordo p̄dicādi aptissim⁹ ē. vt p⁹ pnīaz elemosina. i. op⁹ misericordie suggerat̄. Ille em̄ iuste a deo penitens vt sui miserear̄: impetrat. q primi indigētis q̄ntū valet: ipe misereri nō tardat. Ac q auertit aurē suā ne audiat paupem. ozo ei⁹ erit expectabilis. Iñ et iohes baptista. cū ebis suaderet. ne merito sue sterilitatis in ignē mitter̄ē. dignos pnīe fruct⁹ esse faciēdos: mox ꝓsiliū salutis q̄ tibo adiūxit. atq; ait. q hēt duas tunicas det nō hnti. q q hz escas sil'r faciat. Int̄ hec a̅ (vt ait Grego) sciendū ē q̄ntū misericordie opa valeāt cuz ad fruct⁹ dignos pnīe ipa p̄ ceteris p̄cipiū̄. Et bene mentōz facit de tunica q esca. qz tunica q̄ interi⁹ et de necessitate tegimur plusq̄ palliū ē necessaria. q adhuc magis necessaria ē esca. Ad fructus g̈ dignos pnīe ptinet. vt nō exteriora q min⁹ necessaria: sz etiam ipa valde necessaria cū primis diuidam⁹. vt escā qua viuim⁹. et tunicā q̄ vestimur. Hinc habet̄ argumentū. q si hns duas tunicas p̄cipit̄ vnā dare nō habēti g̈ multoforti⁹ q hz duo bnficia. tenet̄ vnum dimittere nō hnti: q maxīe ideo qz duobo neqt seruire altaribo. Et si hns escas supfluas iubetur dare nō hnti. g̈ q hēt duo fercula qd̄ p̄ter necessitatē ē. vel ad min⁹ eq̄ liberare tenet̄ ꝺ duobus erogare egēti. Per tuīcas possūt ītutes q̄ sunt aīe vestes intelligi. q̄s habēs debz applicare ad bonū primi. Et p escas pnt̄ intelligi sacre scripture q sūt spūales esce. q̄s hns debet primū spūaliter inde pascē. Uenerūt g̈ q publicani sic dicti. qz de negotijs ad publicū ptinētibo se intromittūt vt q publica vectigalia. theolonia. pedagia et tributa colligūt. siue q hoꝝ et reddituū fisci. vl' reꝑpublicaꝝ ꝓductores sūt. necnō et hi q seculi huius lucra p negocia. scz p mercaturas firmas et hmōi queri⁹t. Post minores p̄cores venerūt etiā maiores vt baptizarent̄ ab eo. Et dixerūt ad illū. Magister q̄d faciem⁹ vt scz vitam eternā habeam⁹? At ille dixit. Nihil amplius. s. in tributis et vectigalibo ab aliq̄ exigatis. q̄ qd̄ ꝓstitutū ē vobis. scz a legibo q ꝓsuetudibo approbatis. Hoc a̅ dixit qz collectores tallium solēt esse proni ad plus colligendū. q̄ eis sit p̄missū vel mandatū: vt qd̄ amplius fuerit eis remaneat Non prius monet eos de elemosinaꝝ largitōne sed vt caueant a rapina rei aliene. in quo innuit. q prius declinandū est a malo et postea faciendū bonū: et sic p̄mo restituēda est res aliena q̄ sit facienda elemosina. Iñ Beda. Publicanos ab agenda fraude cohercet. vt dum primo se ab alienoꝝ tparent appetitu: tandez ad ꝓpria cū primis cōicanda ptingerēt. Per publicāos pnt̄ intelligi officiales dñoꝝ q p̄positi: qui non debent a ꝑl'o exigere. nisi qd̄ ꝓstitutū ē fm ordinem iusticie. Interrogauerūt a̅ et milites. Quid faciem⁹ q nos scz vt salui sim⁹? Et ait ill' neminem cōcuciatis. scz sub p̄textu offitij vri. pauperes qui se defendere non pnt̄ opprimendo vel corporaliter affligendo vel indebite terrēdo neq; calūniam faciatis. falsū crimen diuitibus

q̄ potentib⁹ imponendo et eos in cām trahēdo et sic pecuniā et bona eor̄ q̄ p aliā viā a talib⁹ rapē q̄ hr̄e nō potestis extorq̄ndo: q̄ pr̄eti estote stipēdijs vr̄is. que p defensiōe pr̄ie q̄ reipublice hētis: p̄ter hec etiā sine oppressiōe q̄ falsi crimis imposit⁹e a nullo tallias et exactiones munep̄ vel fuitior̄ exigēdo. Ad p̄dicta aut̄ inducebat hēs Iohes milites (q̄ ad ꝓria proni esse solēt) req̄rentes insidiādo p̄dam ab ei⁹ q̄b⁹ militando p̄desse dñt. Unde petr⁹ Blesēsis. Hodie militaris disciplina p̄sus euanuit. Olī se milites iuramē ti vinclo obligabāt. q̄ starent p reipublice statu. q̄ in acie nō fugerēt et q̄ vite p̄prie utilitat̄ cōem p̄haberent. Sz q̄ hodie enses suos recipiunt de altari. ut p̄fitean̄t se filios ecclie: atq; ad honorē sacerdotij. ad tuicōem paup̄m. ad vindictā malefactor̄. q̄ ad p̄rie liberatōez se gladium accepisse. Porro in ꝓtrariū res ōsa ē. Nam erq̄ hodie militari cinglo decoran̄t: statī insurgūt in x̄pos dñi. deseuiūt in p̄rimoniū crucifix̄i: spoliant q̄ predan̄t subiectos sibi paup̄es. et miserabilit̄ atq; īmisericordit̄ affligunt miseos vt in doloribus aliēis illicitos appetit⁹ et extra ordinarias ipleant volūtates. Hec Pe. Olim q̄pe rectores et gubnatores terrar̄ a militē vsq; ad regē q̄ ipatorē. utilitati reipublice magis q̄ priuate intendebāt: paup̄es se tueri nō valentes defendebant. Sed proch dolor hodie de republica et paup̄ib⁹ pau curant: terras q̄ res aliēas inuadūt et occupāt: vt alijs exclusis domū suam dilat̄et et augeant. paup̄es miserabilit̄ affligi p̄mittūt: et q̄d plus ē. etiā ipimet īmisericordit̄ eos affligūt. Et ido timēdū ē eis ne ī posterū a ēra viuētiū alienēt̄ q̄ a r̄gno celor̄ q̄d paup̄m ē excludā̄t. Ait etiā dic Aug⁹. Quilibz q̄z rectōr̄ q̄libet clerici si ap̄li⁹ q̄ decretū ē eis q̄uīt. tanq̄ calūniatores q̄ ꝓcussores iobis sn̄ia p̄dēnantur milites em̄ x̄pi sum⁹. Per milites etiā possunt p̄dicatores intelligi q̄s armat Apl's: dicēs. Accipite armaturā dei q̄ gladiū sp̄ūs q̄d est ūbum dei. Istis dr̄. neminē ꝓcuciatis nimis aspe p̄dicando et sic ad desp̄atōnem inducēdo: neq; calūniam faciatis p̄dicatōez subtrahēdo. reputātes eos indignos exhortatōnis ūbo. et p̄tēti estote stipēdijs vr̄is: q̄ sūt reddit⁹ assignati p̄dicatoribus. i. possessiōes hn̄tib⁹ et elemosinā date mēdicantib⁹. O q̄felices t̄be mercatores seu publicani q̄ milites eēnt: si hāc doctrinā iobis obseruarent. Sed q̄s est q̄ de duab⁹ tunicis ỹmmo de multis vnā det nō hn̄ti: Quis est q̄ sine fraude mercatōes faciat. et q̄ aliena bona sibi ꝓmissa nō inuadet: Quis ē ex maioribus. q̄ minoribus calūniam nō faciat: q̄ suos nō ꝓcuciat. et qui stipēdijs suis p̄tētus existat: Quis ē officialiuz q̄ vltra suū nō accipiat: Certe talis rar⁹ inuenit̄. Et nota q̄ iobes sm̄ audientiū dispositionē effudebat sm̄ōez. vt dū minora p̄ficerēt tādem ad maiora p̄tingerent. Unde Crisō. Volebat aūt iobes q̄n̄ publicanis q̄ militib⁹ loquebat̄: ad aliaz maiorē p̄fectōem eos traducere. sz q̄n̄ nōdū erant ad illam ỹdonei minora reserat: ne si potiora p̄ferret. nequaq̄ illis inh̄erēt. q̄ bis etiā p̄uarent̄. Hec Crisō. Maiora aut̄ q̄ turbis p̄cepat. etiaz ab publicanos q̄ milites ac ꝓmunit̄ ab oēs p̄tinent. Unde Ambro. Singulis q̄z generib⁹ hoīm cōueniens tribuit sc̄s baptista rn̄sum vnū oībus ita. Publicanis ne vlr̄ p̄scriptū exigant. militib⁹ ne calūniaz faciēt̄es. p̄dā requirāt. Sed hec q̄ alia officior̄ p̄cepta singulor̄. Miscōia ꝓmunis est vsus ideo ꝓmune preceptū oībus officijs. oībus etatib⁹ necessariū. q̄ ab omnib⁹ deferendū est. Nō publicanus nō miles excipit̄. nō agricola vel vrbanus. diues et paup̄ oēs in ꝓmune admonent̄. vt ꝓferāt nō hn̄ti. Miscōia em̄ plenitudo vtutū est. q̄ ideo ab oībus ē p̄posita. p̄fecte forma vtutis. ne vestim̄tis alimētisq; suis p̄cant. Miscōie t̄n ip̄i⁹ p̄ possibilitate ꝓditōis hūane mensura seruatur. vt n̄ sibi vnusq̄sq; totū eripiat. sz q̄d habet cū paup̄ibus: partiat̄. Hec Ambrosius. ¶ Oratio.

BEatissime Iohes baptista p̄cursor x̄pi et ūgo sc̄tissime. q̄ pn̄iam pc̄oribus ūbo p̄dicasti. et eā nihilomin⁹ exēplo demōstrasti. sz austerā in victu q̄ vestitu vitā ducēdo. et te a mūdi illecebris elongando: obsecro te obtine p me. tuis sacris p̄cib⁹. vt donet mihi dom̄in⁹ ꝓgruētē abstinētiā cibi. q̄ pot⁹. cogitatōis locutōis. atq; opis: custodiat me ab oī pollutōe mētis q̄ corp̄is. ꝓcedatq; mihi q̄diu ī hac vita tēporali subsisto. segregari a vitijs. ac militari sibi. q̄ ita dignos fruct⁹ pn̄ie facere: vt valeam oīm pc̄or̄ meorū veniam ꝓsequi. et ad vitam eternam peruenire Amen.

¶ De eo q̄d Iohes nō p seip̄m sed a deo missus venit ad publicum. Correñdet euangelio. Fuit hō missus a deo cui nom̄ erat iohes etc. XVIII.

QUod aūt iohes officiuz baptismi. nō p̄pa auctoritate vsurpauerit sz ad testificandū x̄pi maiestatē missus. testat̄ iohes euangelista: dicēs. Fuit hō missus a deo cui nomē erat iohes. Quia em̄ lucas dixerat. factum est ūbuz domini sup̄ Iohannem zacharie filiū ī deserto q̄d hoc significet. iohes hic declarat cū dic. Fuit hō. id est viuēs vita hoīs sm̄ dictamen rectē ratōis. missus a deo. sz de deserto ad baptizandū q̄ testimoniū p̄hibendū de x̄po. Ubi obie vir tus in iohe ꝓmendat̄. nō em̄ a semetip̄o. id ē a sua p̄sumptōe venit. sz a deo missus. cui nomen erat iohes: et ꝓuenit hoc nomē rei. iohānes ei dict̄ in q̄ est grā. q̄ ideo fuit ỹdone⁹ ad p̄currendū añ illū q̄ est auct⁹ gr̄e. Hic venit ī testimoniū. sz vt testimoniū p̄hiberet de lumie. s. x̄po. vt p illū id ē p eius testimoniū oēs crederēt in x̄pm. Et nota q̄ euangelista q̄nq; hic mutat nomē ūbi. nūc ei applat luce. nūc lumen. q̄ hoc ideo: q̄ lux dicit claritatē in puritate sua. sine alter⁹ nature adiūctōe. Sz lumē dicit claritatez cū aliq̄ re ꝓiūcta. sic claritas aeris. n̄ ē lux sz lumē. Et qm̄ iohes missus fuit vt testioniū p̄ hiberz ō x̄po. ī q̄ ē vnio būane nature cū ūbo: iō

dicit euāgelista. eum phibere testimoniū de lumine. Sed q: iudei estimauerūt de iohe ne forte ille esset xp̄c. Ideo eox falsaz opinionē rmouet euāgelista: dicēs. Non erat ille lux scz vera p essēciā et ex se naturaliē lucens. q ad illuīandū alios luce gr̄e p se sufficiēs: sz lux pticipatōez. q a luce vera illa q̄ lucē ihītat inaccessibilem illuīatus. vt ō ea luce vera q sole iusticie. s. verbo q̄ est substātia p̄is. luxq3 in q̄ tenebre nō sūt ulle. testimoniū phiberet. Johes quidem et scī nō sūt lux illuīans effectiue. sed lux illuīata a luce prima. Est em̄ lux illuīans effectiue. que ē lux p essenciā. q sic sol⁹ deus ē lux illuminās. Est q lux illuīans dispositiue. q̄ est lux pticipatōez. et sic scī sūt lux. q illuminant ōbo q exēplo. Ipa aī lux. de q̄ testimoniū phibebat erat ab eterno lux vera. sine falsitate. sine vmbra. q sine pticipatōe: sed p essenciā. q̄ illumīat lumine gr̄e. om̄ez hoīem venientē in hūc mōm tenebrosū et quēlibet vere illuminandū. qz fm Aug⁹. null⁹ ē de oībus. q̄ illuminaī. q nō p hāc lucē illūieī. Vel fm Crisō. Illūiat oēm hoīnem q̄ntū in se ē. et ad eū ptinet. Quia si aliq̄ nō sūt illuminati. hoc ideo ē: qz se subtrahūt ab īfluēcia hui⁹ lucis. Si em̄ q̄dā mētis sue oculos claudētes nolūt suscipe lucis hui⁹ radios: ñ a lucis natura obtenebratō ē illis. sz a malitia eorū q̄ huic illumīatōi obicem ponūt. q a luce se auertētes: volūtarie seipos gr̄e dono p̄uāt. Et iō inexcusabilis est hō qui se ab grāz recipiēdā non p̄parat. Et quidē ūbū et lux illa. id ē sapiencia dei p quā fcta est mōs id est vniuersitas rex. et oīs creatura in mōdo erat. ab ipo scz mōi exordio sicut causa ī effectu. q ars oīpotētis dei per quā oīa facta sūt ī facto: hoc ē ī vniuersā creaturis lucebat rōe creandi et gubnādi eas. De⁹ em̄ est p̄ns vbiq3 p potētiaz. qz e⁹ virtus ad oīa se extēdit. sicut ē rex in tōo regno: q p p̄ntiam qz oīa nuda et apta sūt oculis eius. sicut ē rex ī aula sua. qz oīa que sūt ibi patēt eius aspectui. et p essenciā. qa nō solū dat rebus esse. sed rebus creatis ex ñs. p̄seruat eas in esse. qd nō facit nisi p seipm. vbiq3 p essenciā p̄ncialiē ex ñtem: sic rex ē in loco suo determīato cui corp⁹ suū est proportōnatū. Mūdus inq̄ p ipm fact⁹ est sua bonitate. vt essent q̄bus suā grām īpertiret. Et mūdus. id ē hōmōm inhabitās. eū nōduz cognouit: et ideo necessariū erat q ipe creator per carnē in mūduz veniret. vt per seipm cognosceret. Vel mōdus. i. mūdani et mōi amatores eū ñ cognouerūt. qz mōdane impssiōes in cordibus taliū impediūt a cognitōe diuinox. Qui aī dei amici erāt. eū etiā añ corpalē p̄nciā cognouerūt. Et ideo licet eēt in mōdo. sic deus vniuersaliē ē ī rebus creatis: hoc tñ nō suffecit vt cognosci posset a rudibus et mūdanis. Quapropē. vt ad sensū ab oībus videri posset carnē induit. et sic p incarnatōez seu carnis assūptōem in ppria venit: scz in mōm q̄ suus ppr̄ius ē. sicut creatura sua quā ipe fecerat. p quē facta sūt omnia qz ī mōdo appāruit per hūanitatē quā fecerat p diuinita-

tem. Et spāliter venit in iudeam que dicebatur terra dei. et ad iudeos de quibus oriūdus fuerat. q̄s p̄ ceteris in populū peculiarē sibi elegerat: qz semen abrahe appēndit. dum exiuit a pr̄e q venit in mundū carnem assumens. In mundo erat per deitatē: sed in mūdū venit per hūanitatem. Venire q̄pe vel abire est hūanitatis: sed manere deitatis. Vñ sensus est. venit id est visibiliter apparuit. Et venit non ppter se sed ppter nos: et hoc bene īnuit euāgelista. quia enīz nō cognoscebat mūdus sublimitatem diuinitatis apparuit in hūilitate hūanitatis. Et sui euz p fidem q approbatōem nō receperūt. id ē homines q̄s ad ymaginē et silitudinē suaz fecerat. magē ex pte in eū credere noluerūt. vel sui. id ē iudei eū per fidē et caritatē nō receperūt. Sic et hodie clerici q̄ respectu oīm xp̄ianox magis ppr̄ie sūt sui. qz de sorte dei sūt. p magē pte eū nō recipiūt: sz prauis suis moribus magis q̄ layci eum abiciūt. Moraliter de⁹ in ppria venit: qz veīt in mētes hoīm. q̄ se totos deo dedicauerūt. q seipos abnegātes. deo se totaliter ppr̄ios fecerūt. vt iam nō sibi. sz deo viuāt. et sui eū nō receperūt id ē illi qui sūt suimet. querētes q̄ sua sunt non q̄ dei: tales em̄ eum nō recipiūt nec venit ī tales mentes. Et sic volens deum in se venire. oportet q sit filius dei. verbum em̄ cuius proprium est qd est filius. nō venit nisi in ppria id est in eos. qui sūt filij dei. qui credunt in noīe eius cuius nomen propriuz est filius. Aliqui tamē de suis et pauci cōparatiue receperūt euz per fidem caritate informatam. filium dei a patre missum. ac verū deum et hominem credētes et p̄fitentes: sibiq3 per caritatē inherētes. Sed quid eis ppfuit. qd eū receperūt? Multuz quippe ppfuit eis. qz vniuersaliter quotq̄t absq3 distinctōne status aut cōditōnis. sexus aut etatis. et sine discretōe psonax receperūt eum per fidem dedit eis pr̄atem filios dei fieri scz adoptōis per regeneratōz baptismi et grām adoptōnis: his q̄ credūt in noīe ei⁹. id ē in re vel veritate nomis qd est xp̄c. deus vngēs et homo vnct⁹. Nomen q̄z eius ē emanuel id ē nobiscū deus. et ideo ille credit in nomīe ei⁹ qui credit eum deū et hoīem et hoc est fili⁹ dei. Vnde Johes. Omnis qui credit qm̄ ipe est fili⁹ dei: ex deo nat⁹ est. Et notanduz q nō dicit: fecit eos filios dei. sed ait: dedit eis pr̄atem filios dei fieri: et hoc signanter fm Crisostomū. Primo ad ostendendum q multo studio opus sit vt ymaginē filiatōnis dei in baptismo formatā īcōtaminatā semp custodiā⁹. Scdo ad significandū. q hāc pr̄atem null⁹ nobis auferre potuerit: nisi nosmetipi auferam⁹. Tertio ad ostendendum q hec gratia nō datur nisi volentibus q studentibus: ita q hoc est ī opatōne gratie et in pr̄ate liberi arbitrij. Nam hoc quidem est dei scz dare gratiā. illud autē hoīs scz p̄bere fidem. Potestas g̃ filios dei fieri. non datur nisi p̄fitētibus fidem xp̄i. p se si sint adulti. vel per aliū si sint ꝑuuli. Per filiū ei naturalē et per credulitatē in euz. hmōi filiatō acquirit

nō p carnis ꝓpagatōem. Ecce quant⁹ fruct⁹ aduentus filij dei. qz ex hoc hō fit filius dei p adoptōis grām. qđ ipe ē per naturā. Et ḃ ē magn⁹ fruct⁹. qz (vt dicit apl's) si filij ⁊ heredes. heredes quidē dei. coheredes aūt xpi. Ebi larga misericordia dei oñdit. qñ q̄ serui nō fuerūt digni. etiā filij dei sint ⁊ noientur. Eln Aug⁹. Magna beniuolētia vnius nat⁹ē. et noluit manere vn⁹ nō timuit hr̄e coheredes. qz hereditas ei⁹ nō fit angusta. si mlti possederīt. Et ne quis puta ret hāc natiuitatē carnalē esse ⁊ nō spūale. sub iūgit euāgelista modū. q̄ assequmur istā filiatōnem: dicēs. Qui nō ex sāguinibꝫ. id ē ex materia seminū pris ⁊ mris. pluraliē em̄ ſm grecos dicēdo ex sanguibꝫ viri pariē et femie ꝯmunionez oñdit. qđ etiā exponēdo subdit. neqꝫ ex voluptate id ē ꝯcupiscētia ⁊ delectatōe carnis. id ē mulieris. qz em̄ caro min⁹ fortitudis habz. ⁊ ab ossibꝫ sustētat: ideo p eā sexus infirmior designat. neqꝫ ex volūtate. id est ex ꝯcupia et delectatōe viri. sz ex deo nati sūt. p baptismi sacramentū ⁊ spūalē generatōez. ⁊ filij adoptōnis facti sūt. qz nō fit p modū carnalis generatōis sz spūalis. inq̄tuz hoies a deo recipientes grām. trahunt q̄dāmodo ad naturā diuinā. qz p donū gr̄e efficiunt ꝯsortes diuine nature. Moraliter hinc collige. q⁹ nihil hūanū. et p ꝯsequns nihil mūdanū. neqꝫ creatū debz se gignē in nob. vt nō ex illo sz ex solo deo nati sim⁹. Deinde oñdit ⁊ manifestat modū q̄ vbū venit in mūdz qz nō venit locali aduētu et vbi pri⁹ nō erat. sz qz nouo modo ibi esse icepit. sicut rex q̄ pri⁹ est in aliq̄ ciuitate p solam sui potētiaz. qñ veit illuc psonaliter. incipit ibi esse nouo modo. scz p sui p̄sentiā sic dei fili⁹ q̄ erat prius in mūdo p potētiā. p̄sentiā et essecia. veit ibi nouo modo scz hūiliando se p carnis ⁊ nr̄e infirmitatis assūpti onez. vt filij adoptiui efficeremur. p filiū naturalē. Et hoc ē qđ dicit. Et verbū caro factū ē. id ē carni vnitū ē. seu carnē assūpsit. hoc ē hominē assūptū in vnā psonā sibi copulauit. Caro em̄ ḃ dicit hō. accipiēdo sy̓nodochice p̄tez p toto. ac si dicēt. factū ē caro id ē hō. Factuz est vtiqꝫ verbū caro. nō q⁹ vbū mutareē in carnē. sz qz carnē aīa rationali aīatam suscipiendo. ex diuinitate ⁊ hūanitate vna psona fcta ē. vt sit due nature i vna psona. incōfusibil'r integre et indistricte vnite. nō vna i aliā ꝯuersa. sz ambe i vna psona de⁹ et hō. Natura q̄ hūana assūpta ē a vbo. nō i vnitate natue sz in vnitate suppositi nel psone. ⁊ iō sensus ē. Verbuz caro fct̄m ē. ac si diceret de⁹ hō fct̄s ē. Eln Aug⁹. Fili⁹ hois hz aīam. hz corp⁹. Fili⁹ dei qđ ē vbū dei: hz hoiem tā q̄ aīa corp⁹. Sic aīa hns corp⁹ ñ facit duas psonas sz vnū hoiem. sic verbū hns hoiem. nō duas psonas sz vnū xp̄m. Quid ē hō? Aīa rationalis hns corp⁹. Quid ē xp̄c? Verbuz dei hns hoiez. Hec Aug⁹. Perfectā q̄ in se naturā hois hns demōstrauit. qz totū hoiem saluare venit. Eln Crisо. Nam qz iazdudū ꝓtez pct̄m. hō tot⁹ sentētiā mortis incurrerat. ⁊ in corpe et i aīa necessario dominus vtrunqꝫ suscepit vt vtrūqꝫ saluaret. Hec Crisо. Noluit aūt euāgelista nominare totū. vt oñderet singularē et maximam vnionē vbi ad hoiem. q̄ tanta ē: vt nō solū verbuz sit hō. et hō verbū: sz etiaz sepatis ptibꝫ hominis. scz carne et aīa. verbū ē vnaqueqꝫ ptiuz et q̄libet ps est verbū. Et licet anima sit nobilior et p̄stantior carne. noīat tamen carnē magis q̄ aīam. qz vt magis nos certificaret. ideo ptem indignioreē exp̄sit. de q̄ magis dubiū esse poterat. q⁹ verbū ipaz assūpserit. Moraliter aūt maluit dicere caro q̄ aīa. ad cōmendādum ineꝛrabilez ꝯdescēsū benignitatis ⁊ humilitatis dei vñ ptē viliorē noīauit. In q̄ superbiaz multorum ꝓcutit. qui requisiti de cognatōne sua: respondent nominando aliquē tenentem statum dignitatis. etiaz in linea remota dicentes se esse nepotes talis epi. prepositi vl' decani aut huiusmōi. et tacent de parentibꝫ et alijs q̄ magis sūt ꝓpinqui. Exemplū ad hoc fabulosū narrat de mulo. qui requisitus quis esset pater ei⁹. respondit extrarius esset eius auūculus. tacens et erubescens q⁹ azinus esset pater eius. Et sic verbum habitauit in nob id est in nr̄a natura inseparabiliter vt ampli⁹ nullater⁹ ab ea disiūgere. Nō est intelligendū qđ hītauit in nobis q̄i in vnitate suppositi. in q̄libet nr̄m sicut in xp̄o. sz intelligenduz i vnitate nature hūane. quam ꝯmunez nobiscū habuit. cū q̄ māsiōez ꝓpetuaz inijt. Vel hītauit in nob id est inter nos in mōdo ſm illud Baruch in ēris visus ē. ⁊ cū hoibꝫ cōuersat⁹ē. Moralit̄ p̄ etiā intelligi de inhītatōe mētali. q̄ de⁹ mentē inhītat p grām. Et hec verbi inhītatō mentalis. bene sequit̄ ei⁹ inhītatōz carnalez. q̄ videlicet factū ē caro. sicut effect⁹ sequit̄ suam causaz. Ex eo em̄ q⁹ vbū ē icarnatū ꝓuenit nobis illud bonū q⁹ idem vbuz nos ihabitat mentaliter. Et vidim⁹ gloriaz eius id est cognouim⁹ maiestatē gloriosam diuinitatis. q̄si id est vere vnigeniti a p̄re. vnius et eiusdē cū eo nature. Videre accipit̄ p visione corpali et p cognitōe intelligibili. et vtroqꝫ modo videdi habuit iohes et alij apli noticiā vbi incarnati. qz cū ipo fuerūt corpaliter ꝯuersati ⁊ sic viderīt sensibilit̄ opa. vtutē toti⁹ nature excedencia. ex q̄bꝫ visu mētis ꝓceperūt ⁊ intellexerūt diuinitatis ei⁹ excellenciā in carne latentē. quā p infirmitate carnis visibilis superbi credere noluerūt. Gloriaz q̄ppe verbi cognouerīt discipuli in sapiēcia doctrine. ⁊ qz erat docens sicut p̄ tez hns. q̄ppa auctoritate loq̄ns: sil'r i miraculoruz opatōe. ⁊ qz creature obediāt ei ad nutuz sicut dño ⁊ creatori: necnō i trnsfiguratōe. i passiōe. in resurrectōe. i ascēsiōe et i spūsscti missiōe. Propt̄ qđ dicēs ⁊ vidim⁹ gl'am ei⁹. subdit q̄si exponēdo hāc gl'am. q̄si vnigeniti a p̄re id ē nō p adoptōez. sz reuera vnigeniti p naturā ⁊ naturalit̄ ab eo ꝓcedētis. et p ꝯns eandē naturā nūero cuz ipo hntis. Et attende q⁹ l'r q̄si. nō ponit̄ ḃ ad significādū sil'itudiez filiatōis diuine. qz nō est ḃ expssiuz sil'itudinis vel compatōnis: sed

veritatis et exp̄ssionis. Ac si dicat fm Crisſ. Ei dim⁹ gl'am q̄lem decebat q̄ ꝓueniēs est h̄re vnigenitū filiū. Et ē modus loq̄ndi fm eūdē. sicut si aliq̄s vidisset regē valde ornatū. et in mltipli ci gl'a icedētē: q̄ icipiēs de hoc alijs narrare. nec valēs totū apparatū et ornat⁹ claritatē enūerare. diceret alijs sic. Quid optet multa dicē: q̄li rex ibat. i. sicut decebat regem. Ita q̄ ꝟ euāgelista. cū nō posset sub breui fmone oīa que ꝺ gloria ꝺbi ꝓgnouerat enarrare: puta. quō āgeli ip̄m glorificauerāt vt fui pastores. magi adducti p̄ stellā. dēmones de corp̄ibꝰ expulsi. mortui suscitati. infirmi curati. q̄ alia ia sup̄ mēorata. Et breuit̄r oīs creatura cognouit et clamauit regē celorū aduenisse: ymmo et p̄ de celis q̄ spūssc̄s sup̄ ip̄m veniēs hec testati sē. Hec et infinita alia gloriā ꝺbi attestācia breuit̄ cō pbendēs iohes dicit. q̄ vidimus gloriā ei⁹. quasi vnigeniti a p̄e: id est talem q̄lem decet vnigenitū dei. Est g̃ dei filius iuxta diuinitatis excellenciā. vnigenit⁹ a p̄e: iuxta fr̄naz ꝺo societatē p̄mogenit⁹ in grā. Inde est q̄ frat̄ nūcupatur et dn̄s. fr̄ q̄ p̄mogenit⁹: dn̄s q̄ vnigenitus. Cognitō aūt verbi incarnati quā habuer̄t apli et credētes. fuit q̄ntū ad vtrāq̄ naturā scz diuinā et hūanā: q̄ntū g̃ ad diuinā dicit. et vidim⁹ gl'am e⁹ q̄si vnigeniti a p̄e: sz q̄tum ad hūanā subiūgit. q̄ vidim⁹ eū plenū gr̄e. i. carismatibꝰ. q̄ oīa dona scī spūs absq̄ mensura recepit: et veritatis q̄ ꝓmissa adumpleuit. Et dic plenū g̃tie ad exhauriēda pc̄a. q̄ plenū veritatis adīplēda ꝓmissa. Et vere plenū. q̄ in x̄po hītat oīs plenitudo diuinitatis corp̄aliter. Et notādū q̄ istud euāgeliū cū sit altissime intelligēcie. et ꝓtineat pfūdissima misteria. q̄ p̄cipue vbi dicit verbū caro factū ē: cui⁹ misterij modus explicare ille scī'ssim⁹ iohes se fatet̄ indignū: ñ dubiū q̄n ꝺba sint magne efficatie. Ex cōsuetudo laudabilis ē. q̄ in fine misse istꝺ euāgeliū legit̄ de cui⁹ euāgelij efficacia. breuit̄ recitꝺ q̄dā exēpla. In aq̄tania fuerūt duo demoniaci. ambo mēdici. q̄ vidēs vn⁹ q̄ alteri pl⁹ dare t̄: clam vni sacerdoti dixit. Si feceris id q̄ꝺ tibi dixero. scz q̄ illꝺ euāgeliū. In p̄ncipio erat ꝺbū. legeris in aure socij mei. me tñ nō audiēte: p̄certo fugabit̄ dēmon ab ip̄o. Intelligēs aūt sacerdos ꝺsuciam dēmonis: alte illud euāgeliū legit. Et cū diceret. Verbū caro fc̄m ē. statī dēmones euolauerūt et ambo liberati sūt. Item narrat̄ dy abolus dixisse cuidā sc̄o hoī. esse q̄ddaz ꝺbum euāgelij valde tremebūdū dēmōibꝰ. q̄ int̄rogāte qꝺ essz illꝺ ꝺbū: noluit dicē. Vir aūt ille cum ꝺducēt in mediū plures auctoritates: diabolus rñdit ad singl'a ñ eē illud. Tādem int̄rogat⁹ an eēt illud. Verbū caro fc̄m ē. ñ rñdit: sz cū clamore dispuit. Iste cuidaz abbati appuit dyabol⁹ in fꝛma mlieris pulchre. allicies eū ad ꝓcubitū. cū soli esset i q̄dā virgario: q̄ aduertēs abbas malicia diaboli siguit se: dicēs. Verbū caro factū ē q̄ hītauit in nob. q̄ mox dēmō cū magno strepitu disparuit. Item legit̄ de q̄dā mona-

cho qui cū audiēs legi istud euāgeliū. In p̄ncipio erat ꝺbū. et ꝓuento ad ꝺbū caro factū est nō genuflectꝛet nec aliquā reuerēciā facēt: diabol⁹ ei alapā ꝺdit: dicens. Si legerē ꝺbū demon factū ē. nos nūq̄ genuflectꝛe cessarem⁹. Et exp̄imēto patet. q̄ vidī⁹ eū plenū gr̄e q̄ veritatis. q̄ de plenitudīe ei⁹ nos oēs accepim⁹ et grām p̄ grā. Quasi diceret. etiā nos oēs duodecim. et oīs plenitudo fideliū q̄ q̄ nūc sūt et futuro ꝛ. de plenitudīe ei⁹ accepim⁹: et ideo plenus fuisse dicere possum⁹. Ubi sciēdū q̄ mltiplex distinguit̄ plenitudo. Una ē vniuersitatis siue nūerositatis q̄ corporeitatis q̄ generalie fm diuersas p̄sōas ē i ecclia cui nullū donū deest. Alia ē sufficiētie. q̄ fuit i stephano q̄ i alijs sc̄is: q̄ est in singlis iustis. in vno q̄ꝫ p̄ sua capacitate. Tercia ē p̄rogatiue siue habūdācie. q̄ fuit i beata ꝺgine. q̄ oīs sc̄os excedebat in donis gr̄e. Un̄ sicut in sole de⁹ posuit ꝺtutes oīm sideꝛ: ita et in Maria ꝺtutes oīm sanctoꝛ. Quare nō sufficit ei h̄re cū alijs plenitudinē sufficiēcie. nisi habeat eā cū singl'ari ꝓrogatiua q̄ in tanta habūdancia: q̄ possit supefflueꝛe q̄ redūdare sup̄ pc̄ores. cui⁹ tñ gr̄e auctor ē x̄pc. Quarta ē plenitudo ꝓsumatōis siue excellētie q̄ supefluētie que fuit in x̄po. et de q̄ dicit hic iohes. Nō solū eā habuit plenitudīez in alijs reptā. sz etiā in alios redūdantē. q̄ de hac plenitudīe donoruz quā habuit. oīs nos electi tanq̄ huj⁹ capitis mēbra. q̄si per q̄uos riuulos q̄sdaz. sup̄ merita nr̄a accepim⁹ scz grām p grā. Grām recōciliatōnis q̄ salutis. p grā fidei qua in eū credim⁹: gratiā vite eē. p grā p̄ueniētē q̄ iustificātē: grāz remūeratōis. p grā meriti: ꝺdit eā nob grām vt p̄ eam gl'am ꝓseqūmur q̄ est grā ꝓsumata. Et breuit̄ q̄cq̄ꝺ de grā addit̄ gr̄e p̄ueniēti. totuz est grā p grā. Un̄ est illud. Quicq̄ꝺ habes meriti p̄uentrix grā donat. Nil de⁹ i nobis p̄ter sua dona coronat. Un̄ Aug⁹. Quā grāz p̄mo accepimus? Fidē: vocat̄ eā grā q̄ gratis dat̄. hāc ergo accepit grām primā pc̄or. vt ei⁹ peccata dimitterent̄. Et iterꝫ grām p grā. i. p hac grā i q̄ ex fide viuim⁹. recepturi sum⁹ aliā. id ē vitaz eternā: vita eā un̄ eē q̄si merces ē fidei. Sed q̄ ipa fides grā ē: vita eterna grā ē p grā. Et q̄a vt dictū est. de plenitudīe ei⁹ oīs grām accepimus: in fonte aūt pleno vas accipe potest aquā q̄ntū pōt fm suā capacitatē. et si paꝫ accipiat nō est defectus fontis sed vasis: sic in x̄po qui ē fons vite plenus. nos gratiam recipimus scdm cordiū nostroꝫ capacitatem. Sed videmus q̄ plus capit vas bassū et latū. q̄ vas altū et strictū: sic cor bassū p humilitatē. q̄ latum p caritatem. plus recipit et magis est capax gr̄e: q̄ cor altū p supbiaz et strictū p auaritiā. Un̄ ex ꝓte dātis nō est defectus. sz ex ꝓte nostra ē defectus: si nō accipim⁹ per humilitatē q̄ dilectōnē quantuz possumus. Un̄ ysidor⁹. Nullo magis dei q̄ hoīm grāz meremur. q̄ si hūiles i sinu caritatis eē studeā⁹. Et aūt dicit Aug⁹. Nō erat ista grā i veteri testamēto. q̄ lex minabat non

opitulabaꝫ: iubebat nõ sanabat: lãguorẽ oñdebat nõ auferebat: sz ꝓparabat medico venturo cũ grã ꝙ veritate: ꝙ iõ modũ acceptõis gr̃e dẽminãs subiũgit. Quia lex ꝑ moysẽ data ẽ. q̃ est ãnũciatõ salutis. grã quã bat ĩ ỏtutibꝫ ꝙ donis et sacmẽtis. ꝙ q̃ fit sal⁹ hoim ꝙ ỏitas ĩpletõis figuraꝝ ꝙ pmissionũ. ꝑ ilãm saluatorez. xp̃m vnctũ spũ scõ. fcẽa ẽ ĩ se ꝙ ꝑ se. sufficiẽꝫ. Añ Aug. Mortẽ eĩ tpalẽ ꝙ eẽnã occidit mors dñi tui. ipa ẽ grã. q̃ pmissa ꝙ nõ bita erat in lege. Et Crisо. Ea em̃ q̃ ĩ nouo testamẽto pficiẽda erãt. ĩ vetẽi testamẽto figuris ꝑscripserãt q̃s xp̃c veniẽs abĩpleuit. Elnõ figura data ẽ ꝑ moysem veritas ꝑ xp̃m facta ẽ. Qualiẽ aũ hec grã ꝙ ỏitas facta ẽ oñdiꝫ cũ subdiꝫ. deũ vt ẽ nemo id est nulla creatura vidit vnq̃. i. visiõe ꝓpbensiõis. qz (vt dic Crisо) Nec angli nec ipa seraphĩ essẽciã dei videãt. Elel deũ nemo scz mortaliũ vidit vnq̃. Eln Grego. Oꝑdiu ẽ mortaliẽ viuiẽ. videri ꝑ q̃sdã ymagies de⁹ pẽ. sz ꝑ ipaz nature sue spẽz nõ pẽ vt aĩma grã spũs afflata ꝑ figuras q̃sdã deũ videat. sz ad ipaz vim ei⁹ essẽcie nõ ptigat. Si ỏs q̃busdã pẽ in hac corruptibili carne viuẽtibꝫ eẽna claritas dei videri: hoc ab hac snĩa nõ abhorret. qm̃ q̃sq̃s sapĩaz q̃ de⁹ est videt. huic vite fũditus moriẽ. ne iã ei⁹ amoẽ tẽneaẽ. Et aug. Nisi em̃ ab hac vita q̃sq̃z quodãmodo moriatur nõ in illã rapiẽ ꝙ subuehiẽ visiõem. Et subdiẽ de eo a q̃ cõꝓhendiẽ vnigenitus scz fili⁹ q̃ est et manet ĩ sinu id ẽ in intimis secretis pr̃is eẽni. Per qỏ ꝛm Crisо. signaẽ familiaritas et coeẽnitas ei⁹ apnd pr̃em: ipe enarrauit fidelibꝫ qỏ vidit. qz eos de secretis diuĩtatis docuit. vt de misterio trinitatis ꝙ de mlt̃is alijs. q̃ nõ fuerãt ita explicite trabita ĩ lege ꝙ ꝓphetis. sicut xp̃c explicauit: sicq̃z eos in fide ꝙ grã fidei fũdauit. ac viam salutis oĩbꝫ oñdit et in se apuit. Eln Beda Homo fact⁹ enarrauit. q̃d de trinitatis vnitate senciendũ. q̃liter ad ei⁹ ꝓtemplatõez ꝓperandũ. quibꝫ actibꝫ sit ꝓueniendũ. Oratio.

O Omine ihu xp̃e fili dei viui. q̃ es lux vera q̃ illuminãs oñez hoiem venientem in hũc mõm. ego miser q̃ tenebris tensis obfusco. te adoro depcans misedĩam tuam vt aĩam meã illumines. mentẽ informes. cogitatões disponas. sensus ꝓponas. ꝛmões et act⁹ dirigas: q̃tenus iniq̃tatis auctor ꝙ tenebraꝝ amator nõ me surripiat nec ĩ me signũ suũ repiat: sz verissime lucis fulgore ꝓcussus. ꝓcul a me recedat. vt ꝑ clarã et rectã semitã. ad te lucis auctorẽ tendẽs: ad tuã gl̃am ꝓueniã sempi terñã Amẽ. Qz iohes ꝓfessus est se ñ eẽ xp̃m sed eius ꝑcursorem et nunciũ. Capitu. XIX.

Omnib⁹ aũt existimantibus ꝙ cogitãtibꝫ ĩ corde suo de iohãne. ne forte essz xp̃c in lege ꝓmissus tum ꝓpẽ mirabiliẽ ei⁹ ꝓceptum ꝙ ortum: tum ꝓpẽ scẽe vite ei⁹ meritũ: tum ꝓpter doctrine ei⁹ prudẽtiã efficaẽ: tũ ꝓpẽ baptismi nouitatẽ. pharisei audita opinione quaz ẽba baptizãdi officiũ ꝑter ordinẽ legis ꝙ traditõez eoꝝ assũsisset intebitæ. ꝙ dubitãtes an messias esset: miserũt ab hierosolis ad iohem ỏ stirpe sacẽdotali exñtez. sacẽdotes ꝙ leuitas ĩ lege sapiẽtes: vt inẽrogarẽt eũ q̃s esset et q̃re baptizaret. Sapientes tñ et scribe scire potẽrãt eũ nõ esse xp̃m. qz xp̃c ꝓmissus fuit ex tribu iuda: iohes aũ fuit ex tribu leui. Johãni ĩ vtero sctificato. mouẽt q̃stio q̃s sit: ratõne cui⁹ nota q̃tuor q̃stões cuilibet de se mouẽdas. scz. q̃d sit ĩ natura. q̃d in ꝑsona. q̃lis ĩ forma. q̃nt⁹ in statura. Pri⁹ q̃ de his ei ꝑm interroga. vt videas quid inẽrogãti deo possis rñdere. Prima q̃ q̃stio ẽ. q̃d sis in natura. Ad hoc trina ẽ rñsio. Es em̃ homo ratõe corꝑis terra. vt bũilieris ꝛ supbiam: es rõe aĩe spũs. vt sursũ coneris ꝛ auariciã: es rõe hõ id est aĩal rõnale. vt rõnabiliẽ ꝓuerseris ꝛ luxuriam. Dec q̃ q̃rit a te de⁹? Tu q̃s es? O supbe de naturasti. nõ es ẽra te bũiliãs. sed aer te exaltãs: nõ spũs q̃rens spũalia. sz caro sapiẽs terrena: nõ hõ rõe vtens. sz bestia brutaliẽ viuẽs

Scõa q̃stio est. q̃s sis in ꝑsona. ꝙ hoc q̃reẽ a te. q̃ñ pulsauẽis ad ianuã: dicẽs dñe dñe aperi nob. Et fortẽ rñdeb̃ xp̃ian⁹ sũ. Sed (vt dic Ambro) mẽbaciũ est xp̃ianũ se dicere ꝙ opa xp̃i nõ facere. Elel fortẽ rñdebis amic⁹ ẽ. Sed attẽde q̃d dicit. Eos amici mei estis: si feceritis q̃ ꝑcipio vobis. Si q̃ neuter es: audies. Amen dico vob nescio vos. Tercia q̃stio ẽ. q̃l' es scz in forma mox et actionuz interius ꝙ exteri⁹. vt attẽdas diligenter quantum ꝓficias vel q̃ntũ deficias.

Quarta q̃stio ẽ. quantus sis scz in spũali statura: q̃ ꝑpu⁹ ꝑ bũilitatẽ. vt sciaẽ an possis ꝑ angustaz portã intrare ad vitã: q̃ magnus ꝑ caritatẽ. vt sciaẽ q̃nt⁹ tibi loc⁹ ĩ celo debeaẽ. Jn terrogat⁹ ergo quis esset: cõfessus est veritatẽ. et nõ negauit: hoc em̃ esset negare ipm xp̃m. q̃ ẽ ipa veritas. Eln sequiẽ. Et ꝓfessus ẽ. qz nõ sũ ego xp̃c. Jn q̃ magis ad mentẽ ꝙ intentõez q̃rẽciũ. q̃ ad ỏba et q̃stionẽ rñdit. Ad hoc em̃ querebãt q̃s esset: vt rñderet eis si esset xp̃c an nõ. Eln licet exp̃sse nõ q̃rerent an ipe esset xp̃c. hoc tñ ꝛm Crisо. intẽdebãt in corde. vt patet ex iohãnis rñsiõe. Cõfessus ẽ se nõ esse q̃d ñ erat: nõ negauit se esse q̃d erat. Cõfessus ẽ se nõ eẽ xp̃m q̃d opinio vulgi publica habebat: et nõ negauit se esse xp̃i ꝑcursorẽ q̃d erat. Cõfessus ẽ se nõ esse iudicẽ: nõ se negauit iudicis ꝑconẽ. Cõfessus ẽ se nõ esse ecclie sponsũ. nõ negauit se sponsi amicũ. Confessus ẽ se nõ esse ỏbuz: nõ se negauit eẽ vocẽ. Elegit solide subsistẽ in se: ne bumana opione inaniẽ rapeẽ sup se. Magis eniz voluit infirmitatẽ suã bũiliẽ recognoscẽdo. ineẽ mẽbra xp̃i nũerari: q̃ ei⁹ nomẽ ĩmerito vsurpãdo. ab ipo xp̃i corꝑe abscidi. Dic q̃ nobis iohes bũilitas. q̃ nihil mai⁹ ẽ ꝓmẽdaẽ: q̃ cũ tante ỏtutis essz ꝙ auctoritatis apõ iudeos. vt eũ crederẽt xp̃m: nõ ẽ tñ eleuatus in supbiã. vsurpãs nom̃ et honorẽ alienũ. Elt ei (ait Crisostom⁹) deuoti famuli ẽ. nõ solum nõ rape gloriam dñi: sed

et oblatã a multis respuere. Sed hãc iobis humilitatẽ lucifer nõ habuit: q̃ gl'am diuinitatis vsurpaé sibi voluit. Hãc etiã hũilitatẽ p̃mi parẽtes nõ habuerẽt. q̃ diuine sapie silitudiez sibi vsurpare voluerẽt. Hãc igiẽ hũilitatẽ ille maligñ nõ hẽbat. q̃ se extollẽs diuinũ sibi honorem vsurpabat. Et adhuc hodie q̃dã imitanẽ lucifer ũ vt tyrãni: q̃ seuiẽdo violenẽ p̃sũt: et ãbicioſi q̃ se extollẽdo neq̃ter superioritatẽ q̃rũt. Quidã imitanẽ pthoplastũ: vt heretici ⁊ hoies mũdane sapie: q̃ volunt plus sapere q̃ oportet sapere. Quidam vo p̃figurãt antixp̃m: vt ypocrite. simulãtes scitatẽ ac mẽbaces ⁊ dolosi negantes veritatẽ. Jgr̃ q: iudei estimabant iohem eẽ xp̃m in lege promissũ. patet q̃ sm scpturas. s. nõ auferẽ sceptr̃ de iuda. ⁊ hmõi dñice incarnatõnis tps adesse tũc eis fuit notũ. Sz mira cecitas iudeor̃: q̃ cũ credẽrẽt iohem esse xp̃m: credẽ nolebãt ipo iohe attestãte xp̃m esse saluatorẽ tot signis ac vtutibo approbatuz. Et q: sicut aplo iudeor̃ expectabatur xp̃c vẽtur⁹. ita ⁊ helyas ip̃m p̃cessur⁹: sicut emi aduent⁹ xp̃i fuerat iudeis promissus. ita etiã helye aduent⁹. ⁊ ideo videntes q̃ missi erãt. q̃ iohes nõ p̃fitebaẽ se esse xp̃m q̃rebãt si essz helyas. Prop̃ẽ duo q̃rebãt si essz helyas. q̃r vnũ ẽ silitudo habit⁹ et vite austeritas: aliud silitudo officij p̃cedẽdo aduẽtũ xp̃i. et rñdit se nõ esse helyã. Sic iohes fuit anglis nõ natura et psona. sz officio ⁊ vita: sic etiã hic se negat helyam esse corpore et persona. sz alubi xp̃c dic eũ esse helyaz offitõ ⁊ vita. Nõ fuit g̃ helyas in psona ⁊ corpe. sed i spũ ⁊ vtute: q:. s. in suis opibo oñdebat silitudinẽ helye. Sic emi helyas aduentũ dñi p̃ueniet scõm: ita iohes p̃uenit p̃mũ. Ille p̃cursor vẽtur⁹ẽ iudicis. iste precursor fact⁹ẽ retẽptoris. Et sicut helyas i deserto morabaẽ. pauco cibo vtebaẽ. ⁊ duris vestibo opiebaẽ: sic ⁊ iohes. Ambo i ofto p̃uersati. ãbo victu pauci. ambo vestitu iculti. Et sicut helyas magni zeli fuit. sic ⁊ iohes zelo vitatis mor tuus ẽ. Ambo rges arguebãt ãbo regũ in sanam tollerabãt. Ille iordanẽ celuz petitur⁹ diuisit. hic ad lauacr̃ q̃ celum petiẽ mlt̃os p̃uertit.

Et q: iohes negauit se eẽ helyã. quez añ xp̃i aduẽtũ nouerãt eẽ vẽtur̃: q̃rebãt si pha esset: scz ille de q̃ moyses locut⁹ẽ. quẽ etiã credebãt esse vẽtur̃ ante xp̃m. Erat emi famosa opio tũc tpis. q̃ ante xp̃m veniret vn⁹ magn⁹ pha singlaris. p eo qõ scriptũ ẽ. phãm suscitabit de⁹ de frib⁹ vr̃is. ip̃m tãq̃ me audietis. qõ sm veritatẽ intelligẽdũ ẽ de xp̃o. licet iudei intelligerẽt de pha alio. ⁊ ideo interrogaverẽt eũ si eẽt ille pphet. Et rñdens negauit se esse illũ phãm. de q̃ scptura p̃dicta itelligiẽ. sz nõ negauit se esse phãm absolute nec phetã missuz añ xp̃m. Si emi fuit pl⁹ q̃ pheta. seq̃ẽ q̃ fuit pha: q: min⁹ includiẽ i maiori. Cũ igr̃ iohes taz famos⁹ eẽt vt posset si vellet xp̃c putari: noluit ñ solũ xp̃c sz nec helyas nec pha ali⁹ reputari. ⁊ hoc ẽ p̃ eos. q̃ se iactant de genere vita. scia ⁊ huiusmõi

Deinde cũ instarẽt et q̃rerẽt quis'esset. ⁊ q̃d de se diceret. ne ad illos q̃ eos miserũt absq̃ respõso redirẽt: rñdit dans de xp̃o testimonium. asserẽdo se ei⁹ esse p̃cursorez. et dicẽs. Ego vox. nõ quidẽ in psona ⁊ corpe. sz in offitõ ⁊ silitudine: vox inq̃ verbi et xp̃i. p me clamãtis i deserto: dirigite viã dñi. sicut dixit ysaias pphã id est ego sũ ille. de q̃ scriptura ysaie dicit. q̃ i deserto iudee clamare debet. vt hoies ad xp̃i aduentuz in mõm se p̃parẽt. Prenũci⁹ xp̃i i deserto clamat q: iudee a grã dei deserte ⁊ õstitute seu derelicte solatiũ redẽptõnis annũciat. Et bñ designatur iohãnes in proprietate vocis. q: erat annũciator ũbi diuini. i. xp̃i. q̃ sm diuinitatẽ ẽ ũbũ patris sicut vox hũana ẽ exp̃ssiua ũbi mẽtalis. Vox g̃ vocaẽ iohãnes. q: ũbũ vocaẽ xp̃c. Sicut emi p̃cedit vox ũbum ita iohãnes p̃cedit xp̃m. Nam stati vt ex ore leq̃ntis sonus in q̃lescũq̃ procedit vox ẽ. verbũ aẽ nõdũ est. quia omne ũbũ aliq̃d significat. Et sicut vox manifestat ũbũ. sic iohãnes xp̃m: quia p̃terea venit. vt eũ in israel manifestaret. Jtem vox propinquior est ũbo. q̃ son⁹. quia p̃mo audiẽ sonus. deinde p̃cipiẽ q̃ vox ẽ. et deinde ũbũ qõ diciẽ p vocem. Si iohãnes propinquior est xp̃o. q̃ alij phete. quor̃ phecia fuit q̃si sonus. respectu iohannis: q: illi de remotis. iste de propinquo xp̃m indicauit: dicẽs. Ecce agn⁹ dei. Merito g̃ iohãnes p̃cursor dñi vocaẽ. quia et nasceẽdo et baptizãdo ⁊ p̃dicando et moriendo: et ipe sui nois appellatõe xp̃m p̃currebat. Sed qd clamabat. alius euãgelista sic narrat: dicẽs. Parate. i. p̃parate viã dñi. s. quo ad mandator̃ impletõez. rectas facite semitas ei⁹. s. quo ad consilior̃ sup erogatõnem: vt ipe ad vos venire digneẽ. et in vobis habitare: qui nisi p viã et semitas rectas nescit incedẽ vl̃ ad hoies intrare. Eñ in psal. Vias tuas dñe demõstra mihi ⁊ semitas tuas edoce me. Primũ clamabat ad omẽs. scõm ad p̃ficiẽtes. Et he semite p quas citõ ꝓpendiose p̃uenirẽ ad p̃riam. melio⁹ rectificãtur i solitudine. i. in mũdano⁹ elongatõne ⁊ omimoda tpaliũ abstractõe: ne p colles deuias mõdane oblectatõis ꝓtigat oberraé. has aũt semitas q̃daz obliquãt. q̃ spẽm scitatis pretendẽtes. vel habitũ religiõis gestãtes. in obseruãtijs religiõis ⁊ ꝓsilijs euãgelicis nõ recte ãbulãt: nec seip̃os i illis rectificãt. Vel p vias q̃ aptiores sũt. p̃nt intelligi actões: p semitas q̃ magis occulte sũt cordis intentões. Eñ parate viã dñi p mali deserto⁹. et boni opator̃. rectas facite semitas eius. i. intentões occultas facite rectas nõ distortas. scz p eternis nõ p terrenis faciatis. Reformatõ ymaginis i mẽte i hoc attendiẽ. q̃ facies mẽtis icuruata ad terrã. p terreno⁹ oblectatõnẽ: erigaẽ surs̃ũ. ⁊ rectificetur p celestiũ ꝓsideratõez et dilectõez. Eñ i cãticis recti diligũt te. Ebi sm Ber̃ñ. Recti itelligũẽ q̃ a terrenis sũt abstracti. ac ꝓplatõe ⁊ dilectõe toti ad supna erecti. Eñ dicit q̃ q̃rere ⁊ sape q̃ sẽ sr̃ terrã. curuitas aie ẽ. meditari vo ⁊ desiderare q̃ surs̃ũ sũt rectitudo. Cui etiã rectitudi sm eũdẽ Ber. attestaẽ statura erecta corpis hũani

Quid em̄ intœcentius. q̄ curuus recto corpore gerere aīm. Peruersa res ē et feda. lutœum vas qđ ē corp⁹ de tœrra. oculos hr̄e sursū. celos libē respicē: spūalem đo celestemq; creaturaz. suos ecōtrios oculos. i. intœr nos sensus atq; affectus trabē. deorsuz in tœrrā. Et subdit. Ois vallis id ē ꝓl's gētilis vel quicūq; būilis. implebitur bonis spūalibus: scz grā in p̄senti: et gl'a ī futuro et ois mōs et collis. i. iudaicus ꝓl's. vel q̄cunq; superbus būiliabit̄. i. euacuabit̄: qz grām et gl'az amittœt: deus em̄ superbis resistit. būilibus aūt dat grām. et q̄ se exaltat: būiliabit̄. et q̄ se būiliat: exaltabit̄. Mons dicit q̄ntū ad maiores. et colles q̄ntū ad mīores. Et erūt p̄ua. i. corda maiorū p̄ iniusticiā distorta. erūt indirecta: id ē p eq̄tatē iusticie rectificabūtur. et ad iusticie regulā dirigent̄: et aspera. i. mentes iracūde et īmites. in vias planas. i. p̄ infusionē gr̄e ab māsuetudiez p̄uertent̄: et corda ꝫ xp̄m indurata mollificabunt̄: et videbit oculo corpali in p̄mo aduētu. omīis caro. i. omīis hō tā gētilis q̄ iudeus. salutare dei. i xp̄m dei filium. Diuidebat̄ em̄ tūc cōitas hoīm in duas p̄tes. scz in iudeos et gētiles. et ml'ti de his oībus hoībus viderūt eū in mōdo intœr hoīes p̄uersantem. Potest etiā hoc đbum intelligi de visu spūali. q̄ videt eū p̄uersi ad fidez catholicā. ex omīibus gentibus tocius mūdi. Vel videbit eū in forma būana omnis hō. tā reprobi q̄ electi in scđo aduētu scz in die iudicij. Et cū missi a iudeis. audirēt a iohāne. q̄ nō erat aliquis triū p̄dictorū quos expectabāt. tā q̄ p̄sonas solennes: quesierūt ab eo: dicētes. Quid g̃ baptizas. nouū ritū inducēdo. et officiū alienū usurpādo. si tu nō es xp̄c. qui p̄cessit ꝓpria baptizabit. neq; helyas q̄ in trāsitu iordanis baptismū significabat: neq; ꝓpha. cui⁹ officiū ē baptizare. vt patet de helyseo. qui naamā baptizari misit: Quasi dicerēt. Quare tibi officiū baptizādi usurpas: cū vicem p̄sonaꝝ quibus scriptura baptizare p̄cedit nō geras. sicut ꝓprio ore confessus es: Notādum aūt. q̄ licet iohānes nō eēt xp̄c. potœrat tamē baptizare. quia erat precursor eius: et ideo debuit pace illi⁹. Item licet nō esset helyas p̄sonaliter: erat tñ đuter. Item si nō erāt ꝓpheta ille singularis. erat tamē plus q̄ prophetā cōmunis: et ideo baptizare potuit.

Et rñdit eis iohānes testimoniū de xp̄o iterum p̄hibēdo. qz sicut p̄currebat p̄dicatōz xp̄i sua p̄dicatōne et denūtiatōne: ita baptisma xp̄i p̄cedebat suo baptismate. sicut et ꝓphetœ antiq; tus aliquādo denūciabāt futura. nō solū ōbis sed etiā factis. Vel dicit. Ego baptiso in aq̄. in pniam: nō in spū. in remissiōez pc̄oꝝ: docens vos penitere. nō potēs vos absoluere. Ego baptiso in aq̄ p̄paratiue. corpa tm̄ lauādo. ad significādum illū q̄ vēturꝰ ē baptizare in spūsancto auctoritatiue. etiā alias abluēdo. Quasi diceret. Non debetis īputare audacie qđ ago. nec mirari si ego q̄ non sū xp̄c. neq; helyas. neq; ille ꝓpheta singularis baptiso: qa baptismꝰ meꝰ nō est ꝓpletꝰ et pfectus. Nā ad ꝓpletōem et pfectōez

baptismi exigitur locio corpis et anime: et corpus quidē fm naturaz lauat̄ aq̄. aīa đo nō nisi spū. Vel̄ñ et ego baptiso in aq̄ tantū. in pniam. id ē in signū pnie purgātis aīas. corpore lauo corpꝰ. et institutū baptizādi vsum. parās viam fortiori me. donec veniat q̄ abluit aīas p̄ spiritū Vel̄ñ Ambro. Ego: inq̄t. vos aq̄ baptiso. Cito probauit se nō esse xp̄m. q̄ inuisibili opē officio. Nam cū ex duabus naturis homo. i. ex anima subsistat et corpe; visibile p̄ visibilia. inuisibile p̄ inuisibile misteriū p̄secrat̄. aqua em̄ corpus abluit̄: spū anime delicta mūdant̄. Et ideo alio fuit baptismū pnie: aliud est baptismū gratie. Istud ex vtroq; illud ex vno. Nā cū delicta cōia sint mētis et corpis: purificatiō q̄ debuit eē cōmunis. Et bn̄ nō đo. sed ope declarauit nō eē se xp̄m. opus em̄ hoīs ē gerere pniam delictoꝝ dei mun⁹ē grām implere misterij Hec Ambro.

Iohānis q̄ baptismus vmbra et figura erat melioris baptismi. qz significatō et p̄paratō q̄ dā erat futuri: p̄ter qđ vt habet̄ in actibus. forma baptismi iohānis erat in noie venturi. Nec putādum ē baptismū iohānis paꝝ p̄fuisse hoībus. qz et si pcta nō dimittebat: omīs tamē qui ab illo baptisabāt̄. sub pcti vinculo cōstrictos esse senciebat. et ideo redēptorē et mūdatorē qui pcta dimittere posset. mox vbi apparuisset querē necesse habebāt. Vel̄ñ baptisabat in pniam. id ē ad hoc vt ageret pniam vt sicut ipe eos aqua lauabat exterius: ita ipi se pnia lauarent intœrius. vt mox xp̄o veniēte p̄pati essent ad eⁱ baptismū suscipiendū: qz q̄s baptisauit baptisati sunt itœr. Baptismus em̄ ipsius erat quedaz p̄testatio credendi in xp̄m venturū. et faciēda opera pnie vt deuotius reciperent ipsū. Vel̄tilis ergo erat baptismus iohānis. p̄ter assuefactionem ad xp̄i baptismū: et p̄t̄ vitœ emēdatōem. qz baptisabāt̄ confitentes pcta sua. et p̄t̄ xp̄i manifestatōez. Vel̄ñ et subdit. Medi⁹ vr̄m stetit id ē p̄ñs est inter vos quē p̄dico. q̄ est meditatoꝝ dei et hoīm: quē vos nescitis nec cognoscitis. et ad illū cognoscendū ego vos p̄paro. baptisādo in aq̄. Ista đba exponi p̄ñt vno mō fm būanitatē xp̄i. fm quā ad l'raz. xp̄c fuit ī medio iudeoꝝ quia inter hoīes cōiter est p̄uersatus. q̄si vnus ex eis: et ñ cognouerī p̄ñtē. quē crediderī futurū. Alio mō exponūt̄ đ xp̄o fm diuinitatē. scđm quā vbiq; p̄ñs ē et inuisibilis. Et scđm hoc medius ē oībus rebus creatis: et tñ nemo scit eū: quia nemo ꝓphendit. Hic nota q̄ xp̄c sepe legit̄ locū mediū specialiter eligē: quia medium est locus humilis. vnde ipse ait. Ego autem in medio vestrū sū sicut qui ministrat. Item ē locus ꝓmunitatis. qz vniformit̄ se habet ad oīs vt centꝝ ad circūferēciā. Vel̄ñ Petrus. In veritate ꝓperi qz nō ē p̄sonaꝝ acceptor deꝰ. Item medium ē locꝰ vnitatis: qz extrema vniūt̄ ī medio. Vel̄ñ apl's. Ipe ē pax nr̄a qui fecit vtraq; vnum Item ē locꝰ stabilitatis. qz medium mūdi ē fixum Vel̄ñ apl's. Fundamentum aliud nemo ponere p̄t̄ ꝛc. Item locus p̄mitatis quia omnibus

partibꝫ approximat. Eñ in actibꝫ. Si forte attrectet eũ cum nõ lõge sit. Et subdit iohes de xpõ. Ipe est q̃ post me veniet vel vẽtur⁹ ẽ. quez ego vt pcursor pnũtio: qui tñ añ me factus est Licet iaz venisset nascẽdo. tñ dicit esse ventur. qz nondũ venerat ad baptismũ. nondũ se manifestauerat pdicãdo et miracula faciẽdo: ac nr̃e redẽptõis misterium pplendo. Et licet iohes pcesserit xpm tpe natiuitatis et mortis: non tñ resurrectõis et ascensiõis. Vel q̃ post me vẽturus ẽ. id ẽ q̃ pdict⁹ ẽ a pphetis. post me vẽtur⁹ ẽ. Scdm Remigiũ q̃nqz modis venit ihs p⁹ iohãnem. scz nascendo. pdicãdo. baptisando. moriẽdo. et ad inferos descendẽdo. Et cũ hoc q̃ dic añ me factus ẽ. nõ possit intelligi fm deitatẽ que facta nõ ẽ: nec de hũanitate q̃ xpc posterior est iohãne factus: oꝑet q̃ intelligat q̃ ad honorẽ et dignitatẽ. qz q̃i dñm sequit eũ iohãnes q vadit post eũ. Añ enim hoc in loco nõ tpis sz ordis hz significatõez. q notat dignitatis. nõ natiuitatis pioritatẽ. Ac si dicat fm Crisß. Nõ qz prior veni ad pdicandũ. ex hoc maiorem illo me estimetis. Post me q̃ venit tẽpore. qz postmodum nat⁹: añ me factus ẽ dignitate. qz tanq̃ clarior et honorabilior. seu maior q dignior. mihi ꝓposit⁹ ẽ q̃ platus. Hunc sic ẽ cũ de aliq̃ dicim⁹. Is olim me minor vel mihi par erat. sz modo añ me fcẽs ẽ. honore mõ me pcedit. mõ mihi plat⁹ est: vel fcẽs ẽ añ. sinceritate ꝓscie. innocẽtia vite. fame decore. Prelatõis aũ xpi cãs. iohes apit. cũ subiũgit. Qui ꝓ me erat. Protãto enim añ me fcẽs ẽ. id ẽ mihi platus. q dignitate añpoit⁹ ẽ: qz q si posterior sit in tpe. ẽ tñ ꝓ i eẽnitate q̃a ꝓ me erat nõ fm hũanitatẽ quã accepit i tpe. sz fm deitatẽ. i q̃ ẽ ab eẽno cũ pre prior me erat. qz ipe ab eẽno. ego ex tpe. Qm̃ q̃ p⁹ me natus ẽ de mre sine pre. añ oẽm creaturã sine vllo initõ genit⁹ ẽ ex pre sine mre. Et fortõr me ẽ qz ipe de⁹ fortis q potẽs: ego autẽ hõ et fragilis et ipotẽs. Ille dñs. ego fmus: ille imperator. ego miles. Eñ raban⁹. Fortis ẽ iohes. q̃ spm̃sctuz dignus ẽ hre: fortior q̃ eũdez põt dare. Fortis q̃ regnuz celoꝝ pdicat: fortior q̃ donat. Fortis q̃ baptizat in pcoꝝ ꝓfessione. fortior q̃ in eorũ remissiõe. Immẽsitatẽ aũ excellẽtie ei⁹ subdẽdo manifestat. Cui⁹ nõ sum dign⁹. vt pcũbẽs soluã correigiã calciamẽtoꝝ ei⁹. qđ humile q vile officiũ est. Quasi dicat. Intantũ ẽ añ me. vt ego neqz fuire ei. neqz ĩ vltimis mĩstroꝝ ei⁹ vocari dign⁹ sũ: calciamentũ em̃ soluẽ vltimi mistri res ẽ. Cum xpc calciamẽta nõ portauerat. patet q̃ hec ẽ methaphorica locutõ: qz iohes ĩ hoc dicit se nõ esse dignũ exhibẽ xpõ. etiã minimã obsequiũ: hoc exprimẽs fm cõem loquẽdi modũ. Cũ em̃ aliqs suã puritatẽ. et altez⁹ excellenciã vult exprmere. solet cõiter dici: nõ sũ dign⁹ tangẽ sotulares ei⁹ vel aliud huiusmõi. Nec mirꝫ si iohes hoc dixit. qz hõ q̃ntũcũq̃ magn⁹ deo ꝓpatus nihil ẽ. nisi puluis q cinis: nec etiã aliq̃ creatura ẽ digna ei fuire. nisi p grãm assumat. Per hoc oñdit etiã iohes ipis pharizeis q̃ officium alienũ nõ vsurpabat: sed tm̃ suum ꝓpriũ officiũ scz pcursoris exercebat. Vel scdm Grego. allegorice p calciamentũ hũanitas. per pedes deitas. p correigiã vnio calciamentoꝝ. s. aie et corpis ad deitatẽ intelligi põt: qz nec ipe iohes nec aliqs alius sufficiẽs ẽ vel pt̃ misterium et modũ illi⁹ ineffabilis vnionis duaꝝ naturaꝝ scz diuine et hũane qua ũbum caro factuz est. explicare vel apire: cuz hec vnio tãta esset. q̃ hoiez deum. et deuz hominẽ faceret. Eñ ysaias. Generatõnẽ eius qs enarrabit? Quasi diceret. Nullus ẽ dign⁹. Vbi Grego. Qua in re pensandũ nob est. quõ scti viri. vt hũilitatis ĩ se viz tutẽ custodiãt. cũ q̃daz mirabiliter sciũt: illud añ mẽtis oculos student reuocare qđ nesciunt Et dũ ex pte aliq̃ infirmitatẽ suã ꝓsiderant: ex ea pte q̃ ꝓfecti sũt. eoꝝ se aim⁹ nõ extollat. Restat q̃ vt in oñe qđ scit. sese mẽs dẽpmat: ne qđ vitus scie ꝓgregat vẽtus elatõis tollat. Cũ bona frẽs agitis: sp ad memoriã mala acta reuocate. vt dũ cautꝫ culpa ꝓspicit. nũq̃ de bono opere aim⁹ letẽt. Superiores inuicẽ primos vĩos attẽdite. Quia q̃ q̃s agẽ aliq̃ pua ꝓspicitis: q̃ in eis latẽt bona nescitis. Que licet bona assint opa: nulla sẽ. nisi ex hũilitate ꝓdiant. Quiem̃ sine hũilitate vtutes ꝓgregat: q̃i i vẽto puluerẽ portat Hec Greg. Deide iohes subiũgit. Ipe vos baptizabit nõ solũ i aq̃. sed et in spũscto q igne grãz spũscti q caritatis ꝓferẽdo. qđ ñ potest facẽ nisi de⁹. In baptismo ei xpi ꝓfert grã spũscti. q p ipm ignis caritatis si debite suscipiat vel obex nõ ponat. Baptism⁹ aũ iohis ista nõ ꝓferebat: sz baptismũ xpi significabat et ad ipm disponebat. Eñ Crisß. Aliꝺ fuit baptismũ iohis. aliud dñi. Illud pnie. hoc sctificatõnis q gre: in q̃ et spũscts in vno q̃s credẽte ad ecoq̃nda pcta modo ignis opat: vres delicta. purgãs sordes carnis et aie. Eñ q Beda. Baptisamur aũ a dño i spũscto. nõ solũ cũ in die baptismatis fõte vite in remissiõe pcoꝝ abluimur: verũetiã cotidie. cũ p grãm eiusdẽ spũs ad agẽda q̃ deo placẽt: accẽdimur. Est g̃ baptism⁹ flumis in aq̃. flamis i pnia. sanguis i martirio. Deinde post testimonium iohannis. de primo xpi aduentu: addit etiam de extremo. auctoritate q ministerio iuditij xpm ꝓmendando. et populis cõminando: dicens. Cuius ventilabrum in manu eius. Ventilabruz a ventilandis paleis dictum est instrumentuz. quo in palestina solebat purgari bladũ: et est factuz sicut pala qua proicitur granũ paleis commixtum in altum: et ventus paleas tollit et granũ in area cadit. Johannes ergo methaphorice loquẽs per ventilabruz intelligit discretõnem iusti examinis seu diuinũ iudicium et potestatem discernendi bonos a malis: sicut ventilabro diuidunt grana a paleis. et fructuosa ab infructuosis. quod est in manu id ẽ in potestate et arbitrio eius: quia iudicandi officiũ sibi traditũ est a patre. quia omne iudiciũ dedit filio. Et permundabit id est ꝓfecte mundabit. et purgabit in futuro

ream ib ē eccl̄iam ſuā a paleis. in q̄ nunc grana cū paleis. i. boni cū malis ꝑmixti ſūt: ſz ī iudicio ſepabunt̄ ab eis. Et ꝑgregabit triticū mō pluribꝫ locis diſpſū. ſcz bonos ⁊ iuſtos. qui ad modū tritici ſūt intꝰ candidi ꝓ mundiciam. exterius rubei ꝓ pacīaz. graues moribꝫ vtiles ſmonibꝫ. multiplicabiles alioꝝ cōuerſiōibꝫ: in horreū ſuū. i. in celeſte bītaculū. Paleas aī. i. malos ⁊ reprobos. leues ꝓ ſupbiā. pallidos per inuidiā. fragiles ꝓ iracūdiā. aridos ꝓ auaritiā infructuoſos ꝓ accidiā. viles ꝓ carnalē ꝑcupiſcēciā. ꝑburet igne gebēne inextīguibili et pena ſenſibili. In bac etiā pñti vita dñs eccl̄iaz purgat: dum ob manifeſta pcā puerſi ⁊ mali de eccleſia per ſnīam ejiciunt̄: vel ꝓ mortē de bac vita abſcindunt̄: ſz bec purgatō in fine ꝓficietur q̄n ꝓ anglos de regno ſuo oīa ſcādala colligēt̄ Vel mō mūdat diſcernēdo meritō nō nūero: ſz tūc ⁊ nūero et meritō. Mlta quidē ⁊ alia exhortās ⁊ docēs iohes euāgelizabat et annūciabat ꝓplo. Exq̄ patet q̄ non oīa facta ⁊ dicta iohānis ſcpta ſūt. ſz pauca reſpectiue. ſic ⁊ de xpō dicit̄ iohis vltimo. Moraliter iohes dat formā viuēdi. p̄dicandi ⁊ fructificādi: nam e⁹ vita auſtera. et q̄ ad victū duꝝ. et q̄ ad veſtitū aſperū. et q̄ ad locū deſertū: ei⁹ doctrina vera. ſiue ō deo ſiue de ſeipō ſiue de ꝓximo: e⁹ opatō fructuoſa. q: multos vocādo baptizādo et rectificando. In primo fuit exēplar religioſorū. ſcdo doctoꝝ. in tertō platoꝝ. Si enī tlis eſſet p̄dicator oīs ibrl̄ima q̄ ad clauſtrales: et iudea q̄ ad clericos: et regio q̄ ad laȳcos. venirēt cōfitentes pcā ſua taz venialia q̄ mortalia: veniret ⁊ ibs cū eis ad ſcīficandum eos. ⁊ ōbo et remedio et exēplo. Ad maiorē aī exp̄ſſionē p̄dictoꝝ: locus vbi facta ſūt determinat̄ ꝓñter. cū ſubiungit̄. Hec in bethania facta ſūt trāſiordanē vbi erat iohes baptizās. Et enī dicit Criſ. Non in domo neq̄ i angulo xp̄m p̄dicabat. ſz iordanez trāſiens ī media multitudīe. pñtibꝫ oībꝫ qui ab eo baptizabāt̄. In bethania q̄ dom⁹ obedientie intērp̄tat̄ iohes baptizare dicit̄: vt q̄ ex obedientia dei venerat xp̄m nūciare imolandū ꝓ redēptōe mōi oñdat̄. ⁊ intelligāt hoīes. q: si a peccato originali qō ꝓ inobediencīā p̄mi pntis cōtigit. abſolui deſiderāt: ſubmiſſo corpe. ⁊ credulo corde baptiſmi ſacmentū ſuſcipe. ⁊ ꝓ obedīē cīā fidei oīs ad baptiſmū q̄uenire debēt. et vt ſignificet̄ q̄ baptizatis obedīa cōuenit. Eſt aī duplex bethania. Vna ē q̄dā villa citra iordanē ad duo miliaria de ibrl̄m. ſcz in latere montis oliueti. vbi lazar⁹ fuit ſuſcitat⁹. Alia ō q̄ dictū ē ſita ſuꝑ iordanē. ex altera tñ ꝑte fluīs. ſcz in ſorte duaꝝ tribuū ⁊ dimidie. a ibrl̄m itinē diei vni⁹. vbi erat iohs baptizās. ſ. incōfinio gētiū ⁊ iudeoꝝ: vt bis et illis oñderet̄ baptiſm⁹ cōis. Et bñ trāſi iordanē baptizabat. q: gētes cōius q̄ iudei baptiſmū receperūt. Oratio.

Iohānes bētiſſime p̄curſor xp̄i. p̄co iudicis. amic⁹ ſpōſi. vox ōbi diuini. q̄ ſolacīū nre redēptōis anūciare meruiſti ī-

petra mihi miſero apud eundez dñm nr̄m ihm xp̄m tuis ſcīſſimis precibꝫ. vt purgato a vicijs pectore. ⁊ ornato ōtutibꝫ. parē ſm ſalubria tua monita viā dñi. ⁊ rectas faciā ſemitas ei⁹: q̄tenus ī extremo iudicō cū area ecclie ſue mūdauerit. et triticū a paleis ſepauerit: mereat ītēr grana tritici ⁊ electos ſuos iueniri. ⁊ ī horreuz celeſtis manſionis cum eis reponi Amen.

De penitentia facienda. Capitulū. XX.

Quia vo de penitētia per quā regnū celorū appropinq̄t et via dñi p̄at̄. tactuz eſt in p̄cedētibꝫ: nūc ꝓſeq̄ndum de ipſa aliq̄ntulū laci⁹ videam⁹. Ad verā itaq̄ pniaz quā amor dei ⁊ odium pcī facit. añ oīa duo req̄rūt̄: ſcz q̄ pctor de pctis p̄teritis doleat. ⁊ nūq̄ iterata vice peccādi firmā volūtatē habeat. Sine his duobꝫ penitētia vera nō ē. q: ſine eis nec de⁹ pcā dimittit. nec ſacerdos abſolue a pctis pōt. Vlñ bern. Vera ſiquidē pnīa ē ſine intermiſſione tp̄is. de p̄teritis malis dole. et ſic plāgere ꝓmiſſa: vt non ꝓmittat plāgēda. Irriſor nāq̄ ē ⁊ nō ver⁹ penitēs. q̄ adhuc agit qō peīerat. Si q̄ vis ver⁹ peītens eē. ceſſa a pctō ⁊ āpli⁹ noli peccare: qm̄ inanis ē pnīa. quā ſeq̄ns coinq̄nat culpa. Vnde ⁊ Grego. Pniam q̄ppe agere ē ⁊ ꝑpetra mala plāgere. ⁊ plāgēda nō ꝑpetrare. Nā q̄ ſic alia deplorat. vt tñ alia cōmittat: adhuc pnīam agē aut ignorat aut diſſimulat. Vlñ etiā Aug⁹. Inanis eſt pnīa. quā ſeq̄ns coinq̄nat culpa. Nihil p̄ſūt lamēta. ſi replicāt̄ pcā: nihil valet a malis venīam poſcē. ⁊ mala denuo iterare. Et iter. Penitētes. penitētes. ſi tñ eſtis penitētes. ⁊ nō irritē tes: mutate vitā. recōciliami. Pniam agis. genu figis et rides. ſubſannas pacīaz dei. Si peītens es. penitet te: ſi nō penitet. penitēs nō es. Si q̄ penitet. cur facis qō male feciſti. Si feciſſe peītet. noli facē. Si adhuc facis: peītēs ñ es

De quibꝫ aī pnīa ſit agēda. notat idē. Aug⁹. dicēs. Tres ſūt actōes pnīe. Vna ē q̄ nouū hoīnez p̄tulit. donec ꝑ baptiſmū ſalutare oīm p̄teritoꝝ fiat ablutō pctoꝝ. Oīs enī q̄ iā ſue volūtatis arbīō ꝓſtitut⁹ ē. cū accedit ad ſacmēta fidelīū: niſi eū penitet vite veteris. nouā īchoare nō p̄t̄. Ab hac pnīa cū baptizanē ſoli ꝑuuli īmunes ſē. nondū ei vti poſſūt libero arbitrio. Quibꝫ tñ ad ꝓfectōez. remiſſiōzq̄ originalis peccati. ꝑdeſt eoꝝ fides a q̄bꝫ offerūt̄: vt q̄ſcūq̄ maculas delictoꝝ ꝑ alios ex eīs nati ſūt cōtr̄xerūt alioꝝ etiā inꝛrogatōe. et rñſione purgent̄. Ceteroꝝ hominū nullus trāſit ad xp̄m. vt īcipiat eſſe qō ñ erat: niſi penitet eū fuiſſe quod erat.

Altera vo pnīa ē. cui⁹ actō ꝑ totaz iſtā vitaz ꝑpetua ſupplicatōis hūilitate ſubeūda eſt. Primo q: nemo vitā eternaz deſiderat. niſi eū vite hui⁹ tp̄alis penitet. Quis dubitet in quacunq̄ tp̄ali felicitate eſſemus. penitē tñ nos debē h⁹ vite: vt ad illā īcorruptōez. tota auiditate curā? Quis q̄ feſtīat atz exoptat ad p̄triaz r̄meare niſi quē ꝑegrinatōis ſue peīet. q̄s itaq̄ ſāe mētis ñ

ingemiscit. Cui nō per pniam. sic esse displice-
at. Deinde mlta sūt pcta q̄ q̄uis singula nō le
tali vulnere ferire sencianē. tñ simul oia ꝯgre
gata. q̄ plura sūt necāt: nisi medicamento q̄tti
diane pnie desecenē. Quisq̄s itaq̄ se diligenter
attēdit. satis intelligit cum quāto piculo pegri
netur a dño. Tercia actō est pnie quep illis
pcīs subeūda est. q̄ legis decalog⁹ continet. In
hac g̃ pnia maiorez in se quisq̄ seuezitatē debz
exercere. vt a seipo iudicat⁹. nō iudicet a dño.
Ascendat itaq̄ hō aduersū se tribunal mentis
sue. ꝯstituat se añ faciem suā. Atq̄ ita ꝯstituto
in cordis iudicō. assit accusatrix cogitatō. testis
ꝯscia. carnifex timor. Inde quidē sanguis ani-
mi ꝯfitētis per lacrimas pfluat. Postremo ab
ipo mētē talis snīa pferatē. vt se indignū hō iu-
dicet pticipatōe corpis et sanguis dñi. Et q̄ se-
parari a regno celorū timet per vltimaz snīam
sumi iudicis. per ecclīasticā disciplinā a sacra
mento celestis panis separet. Judicet g̃ seipm
hō in istis. Et olūtatez dum pōt. et mores con-
uertat in meli⁹: ne cū iam nō potuerit etiam
ꝑter voluntatē a dño iudicet. Sed si iam de sa
nitate desperans. addis peccata peccatis: sicut
scriptū est. peccator dū venerit in pfundū ma-
lorū. ꝯtempnet: noli ꝯtempnere. noli desperaē
clama de pfundis etiā ad dñm. De tali pfundo
niniuitē clamauerūt. et ꝓpiatōem inuenerūt.
Faciliusq̄ ē euacuata ꝯminatō ꝓphetie. q̄ hūili
atio pnie. Quicq̄d em̄ feceris. q̄cūq̄ peccaueris
adhuc in hac vita es: vnde te omnino si sanare
nollet: auferret. Cur g̃ ignoras. q̄ pacīa dei ad
pniam te adducit Dec Aug⁹. Non solū ergo
de magnis sz q̄ de quis pcīs vt dictū ē. cotidia
na pnia est agenda: et q̄uis pua videāt: nō tñ
ꝓter hoc sūt negligēda. Quia (vt ait Grego)
Nullū pcm̄ adeo puū. q̄d nō crescat neglectū
Et itez. pcm̄ q̄d pnia nō diluit. ipo suo pon
dere mox ad aliud trahit. Unde dicit Ambro. q̄
minimū pcm̄ scienē ꝯmissū grauiē toto mōdo
Uñ et Aug⁹. Sed ista leuia q̄ dicim⁹ noli ꝯtem
nere. Si ꝯtemnis qñ appēdis expauesce. quādo
nūeras leuia multa. faciūt vnum grāde. Multe
gutte iplent flumē. Multa g̃na faciūt massaz.
Dec August. Nō itaq̄ leuia sūt ꝯtemnēda. nec
ꝓter g̃uia ē dsperādū. Quia (vt ait Aug⁹) nul
lū pcm̄ criminale ē. dū displicet: nullū veiale
dū placet. Agenda ē at̄ pnia sine dilatōe. q̄ duz
possum⁹: ne subito ꝓoccupati q̄ram⁹ spaciū pe-
nitētie. et inuenire nō possum⁹. Uñ Aug⁹. Re-
media cōuersiōis ad deū. nullis sūt cūctatōnib⁹
differēda: ne tp̄us correctōnis peat tarditatē.
Qui em̄ penitēti indulgenciā ꝓmisit. dissimulanti
diē crastinū nō spopōdit. Et itez. Si q̄s at̄ po-
sit⁹ i vltia nc̄itē egritudinis sue voluerit accī-
pe pniam q̄ accipit. q̄ mox recōciliatē q̄ hic va-
dit: fatēor vob ñ illi negā⁹ q̄d petit. sz ñ p̄sumi⁹
q̄ hic bñ exit. Non p̄sumo. nō vos fallo: nō p̄-
sumo. fidelis bñ viuēs securus hic exit. Bapti-
zatus ad horā securus hinc exit. Agens pniaz
ad vltimum et recōciliat⁹. si securus hinc exit.
ego non sum securus. Unde securus sum. secu
rus sum et do securitatem: vnde nō sum secu⁹
penitencia dare possum. securitatez dare non
possum. Non dico damnabit. sz nec dico libera
bitur. Elis te de dubio liberare! Elis q̄d incertū
est euadere! Age penitencia dum sanus es. Si
em̄ agis verā penitencia dum sanus es: et iue-
nerit te nouissimus dies. curzentem vt reconci
lieris: si sic agis. securus es: quia egisti penitē
ciam eo tempore. quo et peccare potuisti. Si
autem tunc vis agere penitenciam. quādo iaz
peccare nō potes: pcta te dimiserūt nō tu illa.
Due res sūt aut ignoscit tibi aut nō ignoscit.
Quod horz tibi sit futurū. ego nescio. Ergo di-
mitte incertū et tene certū Dec Aug⁹. Ideo
at̄ Aug⁹, dubitat de his q̄ penitēt in extremis.
q̄ tales potius videnē penitere timore pene. q̄
amore iusticie: q̄ ideo eorz pnia videtur esse du-
bia. Nō g̃ tardes vel dissimiles. i sanitate pniaz
agere. q̄ cito pcī onus deponere: q̄ (vt ait Au-
gustin⁹) Stultū est in illo statu viuē. in q̄ quis
nō audet mori: q̄ audatior ē qui cū vno peccato
mortali dormit. q̄ q̄ cū septē hostibo. Sepe qui
dez pmittūt sibi boīes vitā longā. ex eo q̄d sūt
iuuenes vel bone ꝯplexionis aut fortes: nesciē
tes q̄d su p̄uentura pariat dies. nec attēdentes
q̄ raro q̄s morit mortē naturali. sz freq̄nter ex
accidētibo: puta. febre. apostemate q̄ huiusmōi
vel q̄ñq̄ mortē iprouisa q̄ casuali. Et tñ credit
q̄ q̄libet in statū meliorī morit. Unde Hugo de
scō victore. Sciendū q̄ nec iust⁹ nec ipius. nec
puer nec senex añ soluūtur a corpe. q̄ sint in il-
lo pūcto bonitatis vel malitie. vltra quā si sem
per viuerēt nūq̄ trāsirēt Dec Hugo. Sz ꝓter
vanā longe vite spem mlti decipiūtur: et pniaz
quā expectāt nō ꝯsequūt. Uñ Crisо. Nihil tā-
tū decipit hoīes. quātū vana spes longioris vi-
te. Et Aug⁹. Expti sum⁹ mltos expirasse. expe-
ctātes recōciliari. Et posito q̄ hō cert⁹ esset de
vita lōga. adhuc tñ pnia nō esset vsq̄ ad sene-
ctutē et seniū plongāda: q̄ tūc inualidi sūt ho
mines ad laborē. et vix in his etatibo repit q̄s.
qui se a pcīs que consueuit: euellat p pniam.
Optimū g̃ cōsiliū. sūma prudētia. q̄ maxima p-
uidētia in hoc cōsistit: vt p veram ꝯtritionem
et purā ac integralem ꝯfessionē. et p satisfactō
nem condignā. hō sanus et fortis se disponat:
cūctaq̄ noxia eū a salute eterna retrahētia. ac
impediētia ꝓiciat. et se iugiter oñi tpe sic tene-
at: ac si hodie vel cras. vel ad longius in hac se
ptimana discessur⁹ sit de hoc mōdo. In extremo
q̄pe vite sue potest hō penitere: q̄ vsq̄ tūc po-
test peccare. et g̃ vsq̄ tūc potest de peccatis per
diuinā misericordiā ꝯsequi veniā: quia miseri
cordia dei vincit hūanam malitiam. Sed talis
pnia tarda. raro est vera et fructuosa: q̄ in ea
nō habet distinctiua q̄ sufficiens de peccato di
splicētia: cōtritō em̄ sufficiēs requirit q̄ pcm̄
dimittat. sz vehemēs passio q̄ dolor in p̄ sēsiti
ua. qualē bñt cōiter illi i articulo mortis. impe
dit in penitentie vsum ratōis: ne bñ deliberet de

peccatis. De pñia ergo iniũcta. aut volũtarie assũpta gaudẽ. et deo grãs age: qui te ad eandẽ decreuit misericordiã expectare. Nõ sis ingratus q̃ hodiernum diẽ habes in q̃ corrigaris. Heri malus fuisti. hodie bon⁹ esto. Cõsidera qm̃ multi modo moriũtur. quibꝰ si vna hora ad agẽdã pñiam ꝓcederet. q̃ tibi ꝓcessa est: quõ ꝑ altaria q̃ festinãter currerent. q̃ ibi flexis genibꝰ. vel certe toto corpe in terrã ꝓstrato. tamdiu suspirarẽt. plorarẽt q̃ orarẽt: donec pleniſſimã pcõrum suoꝝ veniã a deo ꝓsequi mererentur. Tu vo comedẽdo bibẽdo iocando ridẽdo. et ociose viuẽdo tps ꝑdis: qõ tibi deus indulsit ad req̃rendã grãm. q̃ ad ꝑmerendã gl'am. Cogita etiã quot aĩe in inferno cruciant sine spe venie q̃ miserie Si amor dei te tenere q̃ mulcere nõ pt: saltem teneat q̃ terreat timor iudicij. met⁹ iehẽne. laqi mortis. q̃ oĩa mala. Sed heu m'lti hodie abutẽ tes dei pacientia paꝝ hec attendũt. q̃ tps q̃ nihil est pciosi⁹ inutiliter trãsire ꝑmittẽtes. miserabiliter amittũt. Ait Bern̄. Hodie filij hoĩm aĩe curam negligũt. carnis curã perficiũt in oi desiderio. Neq; ei peccare metuũt sꝫ puniri. nec ꝓuti corpis opa dat. sꝫ valitudini corꝑis ymmo etiam voluptati. De scola ypocratis q̃ epicurij didicerunt hec. tps hoc aĩabꝰ nõ corporibꝰ est assignatum. dies salutis vtiq; nõ voluptatis. Et iterũ. Nihil pciosi⁹ tpe sꝫ heu nihil hodie vilius estimatur. Trãseunt dies salutis. et nemo recogitat. nemo sibi nõ rebitura momẽta perijsse causat Hec Bern̄. Et reuera nihil i hac vita pciosi⁹ est tpe. q̃ breui hora possꝫ q̃s veniã q̃ grãꝫ ac gl'aꝫ obtinẽ. et plus q̃ tot⁹ mõs valeat ꝑmereri. Non ẽ enĩ hora tã brevis. in q̃ nõ spũalia lucra. suo valore incõparabiliter oĩa ẽrena excedẽcia ꝓpare posset. Attẽde etiaꝫ q̃ pl⁹ valet h̄ in pacia dies vn⁹. q̃ in purgatorio ãnus. Ait i Ezechi. Diẽ p ãno dedi tibi. Pena tñ purgatorij excedit oẽm penam tpalẽ vite hui⁹. Dicit enĩ Aug⁹. q̃ ille ignis purgatorij durior ẽ. q̃ quicq̃d in hoc seculo penaꝝ. aut sentire aut videre. aut cogitare q̃s pt. Igit magis ẽ curandũ ꝺ bona vita q̃ de longa. Ait Seneca. q̃ bñ viuas refert. nõ q̃diu Actu vitã meciamur nõ tpe. Sũt aũt tres ptes pñie. scꝫ cordis ꝓtritio. oris ꝓfessio. et operis satisfactõ. Precepit enĩ scꝑtura scindere corda nõ vestimẽta: ꝓfiteri altẽrutꝝ pcã. q̃ facere dignos fructus pñie. Nam cũ omne pcm ꝓmittatur corde ore vel ore: iustũ est ita curari ꝑ contrariũ. vt pcõr culpã aĩo detestet. ꝓbo accuset q̃ facto penitẽat. Iste tres ptes pñie sũt trine die. quibꝰ ad terrã ꝑmissiõis itur. de q̃bus i Ex odo dicit. Dei⁹ hebreoꝝ vocauit nos. vt eamus viã triũ dieꝝ i solitudie. et sacrificem⁹ dño deo nõ: ne forte accidat nob pestis. i. culpa i pñti. aut gladi⁹ ib ẽ pena i futuro. In hoc tribuo q̃siuit ego maria filiũ suũ q̃ inuenit eũ. In q̃ felici tribuo silr q̃ tu si q̃sieris: inuenies illm. i. salutẽ eẽnã. Hec ẽ scala cũ trib gdib. quaꝫ vidit Jacob erectã a ẽra vsq; ad celũ. q̃ dñm innixũ scale ꝑter tria. Primum vt eã fortiter sustineat.

Capitulum. xx.

Secõm vt ascẽdẽti ꝑ eã. man⁹ si nccẽ fuerit porrigat. Terciũ vt ascẽdens cũ laborauerit q̃ fatigat⁹ fuerit in ipm respiciat. q̃ totã suã curã in eum iactet. Nõ enĩ ita crudelis est. q̃ eũ cadere ꝑmittat. Prima g̃ pars pñie ẽ cordis ꝓtritõ. Est aũt ꝓtritõ dolor volũtarie assũptus ꝑ pcõis cum ꝓpositõ seu intẽtõe ꝓfitẽdi q̃ satisfaciẽdi: q̃ nullus vere censet ꝓtritus nisi habeat ꝓpositũ hmõi. In qua ꝓtritõe homo sigillatim omnia peccata sua ante tribunal ꝓscientie sue adducat. vt ibi seipsum accusans. in amaritudine anime sue de singulis ꝓferatur. et postea ꝓfiteatur. De singulis quippe peccatis mortalibus requiritur ꝓtritio singularis. diuersorũ enim morborũ diuerse sũt medicine: sed ꝓtritõ est medicina singularis. contra vnum tm̃ mortale. ergo non sufficit vna communis de omnibus peccatis: sed de quolibet mortali tenetur homo specialiter contẽri. si habet distinctam peccatorum memoriam. Sed ſm Crisostomus sicut in radijs solaribꝰ videntur atomi minuti in aere. qui nequaq̃ extra radios solares apparent: ita menti radio circumspectionis proprie illustrate. apparent seu defectus minutissimi: q̃ alijs desidiosis ac per hoc tenebrosis mẽtibus occultant. Si vo querit q̃diu q̃s de peccato dolere debeat. dicendũ q̃ deus quando absoluit hominez a vinculo peccati seu a culpa et pena eterna. ligat eũ vinculo ꝑpetue detestatõis peccati. Ait vtile ẽ. q̃ sacerdos aliquaꝫ pñiam quantũcunq; paruaꝫ perpetuã imũgat: vt homo per hoc peccatorum suorum ꝑteritorum. aliquando in cõtritõnis spiritu rememoret. Sed detestatio peccati perpetua est dupler. Quedã in actu. ad quam homo non tenetur semper: si quis tamẽ faceret. perfectionis esset. non tamẽ oĩno de essencia sic dẽus Petrus legit sꝑ fleuit se et scs dauid dicebat pcm meũ corã me est semp. Alia ẽ in hitu ad quã hõ semp tenet. etiam p⁹ ꝓfectã pcõi remissiõez. De hac scõa dicit Aug⁹. loq̃ns de penitẽtia. Penitẽs oẽs fructus pñie sue ꝑuos habeat. nũq̃ sufficiat: sꝑ doleat q̃ de dolore gaudeat. et nõ semp doluisse se doleat. semp ꝑ dño añ quẽ peccauit erubescat. dolorem cũ vita finiat. Et iterꝝ. Aut ꝓtinui dolores cruciabũt penitentẽ vitã meã: aut eẽni cruciatus vexabũt puniẽdã aĩaꝫ meã Hec Aug. Iste g̃ dolor cessare nõ dꝫ i penitẽtia. nec finiri i hac vita. sꝫ sicut hõ in deuꝫ qui eẽnus est peccauit: ita in eẽno suo scꝫ q̃diu vixerit dolere dẽt. Sed multi gemũt ꝑ pcõis. nõ q̃ pcã eis displiceãt ꝑter deũ. sed ꝑter penã. Nõnullos etiã penitet peccasse ꝑ sola pcõi ẽpitudie. Fructuosa g̃ contritõ ẽ. cũ q̃s de pcõo q̃ deũ offendit dolet. q̃ inde turbat et gemit: quia iniq̃tas amore iusticie sibi displicet. Et q̃ntotius aliq̃s sic vere penitet: tãtotius deus pcm dimittit. Est aũt deũ pcã dimittẽ: eternã penã ꝑ illo debitã. ꝑ collatõꝫ pñtis gre relaxare. Sic q̃ actual' pcõi ꝑ viuificatõez mẽtis. eẽna pena ẽ laxata relinq̃t tpalis. i quam eterna est ꝓmutata: vt qõ illicita anime

delectatõe siue etiã carnali voluptate ꝓmissuꝫ ẽ: satisfactõis digne amaritudie purgeẽ ab homie dũ licet. ne districtꝰ a deo puniaẽ ī futuro qꝛ nullũ malũ ꝓterit ipunitũ. Est autẽ duplex pnie gemitꝰ. vel dũ plãgimꝰ qđ male gessimus vel dũ plãgimꝰ. qꝛ nõ egimꝰ qđ agere debuimꝰ.

Scđa ps pnie est oris ꝯfessio. Est aũ ꝯfessio ꝑ quã mortuꝫ latẽs spe venie apriẽ. Et ẽ cõfessio duplex. q̃daꝫ mẽtalis q̃ fit corã deo: ⁊ hec est de iure naturali. q̃daꝫ vocalis q̃ fit hoĩ. et hec nõ ẽ de iure naturali. Igiẽ ante incarnatõeꝫ xp̃i sufficiebat mẽtalis ꝯfessio facta soli deo. qꝛ deꝰ nondũ erat hõ. Sed postq̃ deꝰ hõ factꝰ ẽ. req̃rit ab hoĩe. q̃ ꝯfessio sibi tanq̃ hoĩ fiat. Et qꝛ ipe ī forma hũana nobiscũ vbiq̃ pñs esse nõ põt. vicarios suos ꝯstituit hoies. quoꝝ ꝑmꝰ fuit Petrus et ceteri apli. ac ꝯsequenter sacđotes quibꝫ ipe dixit. quecũq̃ alligaueritis sup̃ terram ⁊c. Per hoc emi qđ mistris sacmentoꝝ dedit pt̃ate ligãdi ⁊ soluẽdi: insinuauit ꝯfessiõem eis tanq̃ iudicibꝫ debere fieri. Sic g̃ xp̃c instituit ꝯfessio nẽ tacite. sed apli ꝑmulgaueṙt eaꝫ exp̃sse. Ido etiã cõfessio faciẽda ẽ hoĩ xp̃i vicario. vt ꝑ hoc pcã nr̃a celenṫ dy̆abolo. Eñ Aug⁹. In oĩbus scripturis diuinis fr̃es karissimi. vtiliṫ ac salubriṫer ãmonemur: vt pcã nr̃a debeam⁹ iugiṫer ac hũiliṫer. nõ solũ deo sꝫ etiã scis hoĩbꝫ ⁊ deũ timẽtibꝫ ꝯfiteri. Nõ emi ideo vult deꝰ vt cõfiteamur pcã nr̃a. q̃ ipe ea scire nõ possit: sed quia dy̆abolꝰ hoc desiderat. vt inueniat q̃d nobis añ tribunal eterni iudicis obiciat: ido vult vt magis defendẽ q̃ accusare pcã nr̃a velim⁹. Cõtrario deꝰ nr̃ qꝛ piꝰ et misericors ẽ. vult vt eã ꝯfiteamur in hoc scło: vt ꝑ illis nõ ꝯfũdamur in futuro. Sciẽs g̃ dy̆abolꝰ vtuꝫ pure ꝯfessiõis toto nisu impedire conaṫ hoiem ne ꝯfiteaṫ. Et sicut sugessit p̃us vt hõ caderet. sic post casum ĩpedit ne resurgat. qꝛ scit nos nõ resurgẽ posse sine ꝯfessione. Hec Aug⁹. Peius ẽ ꝯfiteri nolle q̃ legẽ ꝓtemnere. Peius ẽ dei offensam satisfactõne nolle placare. q̃ peccãdo dei bonitatẽ offendẽ. Quis emi in ꝓtritõe dimittaṫ peccatum tñ cõfessio vocalis necessaria ẽ. vel in re q̃ñ habeṫ oportunitas. vel in ꝓpositu q̃ñ articulꝰ necessitatis eã exclubit. et nõ ꝓmptꝰ religiõis: ⁊ ita necessitas ꝯfitẽdi post cõtritõꝫ. nõ ẽ in tali casu ꝓter necessitatẽ remedij. sꝫ ꝓ̃ obligatõeꝫ p̃cepti. Est aũ ꝯfessio ꝓuenienṫ instituta. vt q̃ ī sua pt̃ate positꝰ a deo discesserat: sub alio posiṫ cũ hũilitate ⁊ deuotõe rediret. Ideoq̃ deus ī stituit sacđotẽ sui vicariũ. ⁊ q̃si medicũ cui peccatoꝝ vulnera detegereṫ: vt pcẽor nõ a se sꝫ ab alio maioris hũilitatis causa. satisfactõis medicinã suscipet. Sũt ei sacmenta q̃i q̃daꝫ emplastra. Igiṫ (vt ait Aug⁹) ponat se oĩno penitẽs in pt̃ate iudicis in iudicio sacerdotis: nihil sibi reꝛuãs. sꝫ oĩa ꝑatus sit facẽ eo iubente. ꝑ recipiẽda vita aĩe. quecũq̃ faceret ꝑ euitanda corporis mortẽ. Hoies etiã ad peccandũ efficereṫ ꝓniores. si turpitudies suas nõ estimareṫ reuelandas. Et qꝛ inicium opm bonorum. est ꝯfessio

opeꝝ maloꝝ: valde ẽ vtile ꝯfessiõeꝫ freq̃ntare. Euenit ei coꝛ pri⁹ ꝓtritũ et hũiliatũ cõfirmari in icõfessiõe. et plerũq̃ peccatoꝛ solo timore vl̃ ecclie cõsuetudine sacerdoti p̃ntat⁹: ꝑ sacerdotale officiũ vere cõpũgiṫ. ac plen⁹ caritate r̃cedit. Nõnulli etiã nec ex coꝛde redeũt. sed tñ forma pnie quã suscipiũt: paulati in eis hũilitatẽ cũ caritate nutrit. Nec ob pudoꝛem cesses a ꝯfessione. qꝛ erubescẽtia ⁊ pudoꝛis anxietas. ac confitẽtis hũilitas. maxia ps est pnie. Eñ Crisostom⁹. Cõfessio pcẽoꝝ est signũ bone mentis et testioniũ ꝓscie deũ timẽtis ꝑfect⁹. emi timor soluit oẽm pudoꝛẽ. Illic aũ turpitudo ꝯfessiõis aspiciẽ. vbi futuri iuditij pena nõ credit. Et qꝛ ipm erubescẽ pena ẽ grauis. ideo iubet nos deꝰ nr̃a ꝯfiteri pcã. vt verecũdiã paciamuꝛ ꝑ pẽa: nã ⁊ hoc ipm ps diuini iuditij ẽ. Eñ ⁊ Valeri⁹ Elenia dign⁹ ẽ. q̃ peccati excusatõeꝫ nõ querit. Ebi ei ẽ ꝯfessio. ibi ẽ remissio: qꝛ ꝓmũ ad ino cẽtiã locũ tenet verecũda ꝯfessio. Eñ etiã Augusti. Qm̃ verecũdia magꝫ ẽ ꝯfiteri pcã q̃ erubescit ꝑ xp̃o fit dign⁹ miscdia. Et q̃nto pluribꝫ ꝯfiteaṫ q̃s in spe venie turpitudieꝫ crimis: tãto facili⁹ ꝯsequitur grãm remissiõis. Et iteꝝ. O stulte cur erubescis hoĩ dicere. qđ ñ erubuisti ī cõspectu dei facẽ. Remoue a te pudoꝛeꝫ. curre ad sacđotẽ. reuela secretũ. ꝯfitere pcẽm: alioq̃n nihil tibi ꝓderit ꝓtritꝫ coꝛdis. nisi seq̃t oris ꝯfessio si possis. Et iteꝝ. Cõfessio ẽ sal⁹ aĩaꝝ dissipatrix vitioꝛum. restauratrix ỹtutum. oꝑugnatrix demonũ. Quid plura. Obstruit os inferni portas aperit ꝑadisi. Hec Aug⁹. Eñ ⁊ Grego. ad ꝓmẽdatõeꝫ ꝯfessiõis sic dicit. Mirenṫ q̃ volũt ī q̃libꝫ iusto castitatis ꝓtinẽtiã. mireṫ integritatẽ iusticie. mirenṫ viscera pietatis: ego nõ minus ãmiroꝛ ꝯfessionẽ hũilimã pcẽoꝛũ. q̃ tot sublimia gesta ỹtutũ. Hec Grego. Eltile est etiam et valde salubre ꝯfessionẽ etiã eorũdem pcẽoꝝ frequẽter iterare. ⁊ pluribꝫ ꝯfiteri: qꝛ confessio iterata. licet ad salutẽ nõ sit necessaria: tñ multũ est ꝑficua. tum qꝛ nescit hõ an in ꝓma cõfessione sufficienṫ cõtritus fuerit. tũ quia maior humilitas et erubescẽtia meritũ causat ⁊ acq̃rit: tũ quia per quantãcũq̃ ꝯfessionẽ tollitur virtute sacramenti aliquid de pena. et cõferṫ aliq̃ gratia. Quia emi sacerdos ỹtute clauiũ aliquid relaxat de pena debita. posset aliq̃s toties confiteri. q̃ tandem nihil remaneret de pena. Et licet aliqui dicãt q̃ sola ꝓma absolutio effectũ habeat vi clauiũ. alie aũt non. cuꝫ nihil inueniãt absoluẽdũ: ꝑm benigniorẽ tamen opinionẽ alioꝝ nõ reputatur inconueniẽs. q̃n hõ posset toties idem pcẽm corde contrito ꝯfiteri et ab eo absolui. q̃ ꝑ hoc lueret totam penam purgatorij. ⁊ talis moriẽs statim euolaret: tuꝫ virtute clauiuꝫ. que semꝑ aliquid relaxat: et si talis absolutõ nõ inuenit culpam. inuenit reatum pene. et dato q̃ nihil pene inueniat: tunc facit ad augmentũ gr̃e. tuꝫ ex vi cõtritõis. nec tñ pcẽm tũc remaneret sine pena. ñ ei modica ps pene ẽ doloꝛ ꝓtritõis. ⁊ erubescẽtia ꝯfitẽtis.

q̄ in seq̄nti cōfessiōe itēraē. Quid tḡ melius q̄ freq̄ntēr pfitēri: q̄uslꝫ p centēsimā vel millesimam pfessiōz. tota pena relaxeē pfitēti. Et no tandū q̄ pfessio genēalis q̄ fit añ missā ī ecclia purgat pcā venialia. ꝫ delz pcā mortalia obli ta. Ualde aī caut⁹ dz esse pfessor in tenendo secretū pfessiōis. ita vt nec illud reuelet etiā de licētia pfitētis. In casu em̄ q̄ pfitens renūciat suo secreto. ꝫ dat pfessori licētiā dicendi cui vo luerit. vel loq̄ndi de eo: nō pt ipe pfessor reuela re dictū sibi in pfessiōe. qz ipe pfitens nō pt in pcepto legis diuine ꝫ euāgelice. sub q̄ secretum pfessionis cadit dispēsare: ꝫ ideo si pfessor non habet pt̄aē absoluēdi. vel indiget cōsilio sanio ri. debet sibi itēꝑ extra pfessiōez ob hāc tantuz causā dici facere. et tūc pt̄ exp̄mere supiori vel alteri cōsulenti. Dz nec in casu mortis sibi im minētis. nec sub sigillo pfessionis pt̄ vel debet q̄s secretū cōfessionis alijs reuelare. nec dz ipsi pfitēti post pfessionē pcm̄ impropare: nec ab eo pcm̄ ad denudandū vel detrahendū cautu lose p⁹ pfessionē extorq̄re. Tercia ps pnie ē opis satisfactō. Est aī satisfactō. q̄ꝑ qualitatē culpe. pena digna exoluit̄. Hinc ē illud bapti ste. Facite dignos fructus pnie. Un Grego. Nō solū fructus pnie sed dignos pnie fruct⁹ ām̄o net esse faciēdos. Neqꝫ ei par fruct⁹ eē boni ope ris debet ei⁹ q̄ minus. et ei⁹ q̄ ampli⁹ deliq̄t: aut ei⁹ qui in nullis. et ei⁹ q̄ in quibusdā facinoribꝰ cecidit. Per hoc ḡ cuiuslibet cōscīa pueniē. vt tanto maiora q̄rat bonoꝝ opm lucra p pniam quāto gr̄iora si intulit damna p culpā. Et itē rū. Nā cogitandū sūmope ē. vt q̄ se illicita me minit pmisisse. a q̄busdā etiā licitis studeat ab stinē q̄enus p hoc pditori suo satisfaciat. vt q̄ pmisit phibita: sibimet abscidere debeat etiā cō cessa. Unde et Bernhar. Pro eo qđ ab ipsis li citis abstinem⁹. ea nobis q̄ prius pmisim⁹ illici ta pdonaē. Patet ḡ ex istis qm̄ ad pniam pti net opari ꝛria bis q̄ aliq̄s peccauit. Un Criso. Penitētiaz ꝺo dico. nōsolū vt a malis prioribꝰ desinam⁹. verūetiā vt bonoꝝ operum fructibꝰ impleamur. Facite inq̄t fructus dignos pnie. Quo aī modo fructificare potuerim⁹. Si vtiq̄ pcīis aduersa faciam⁹. Aliena rapuisti. īcipe donare iā ꝓria: longo es tpe fornicat⁹. a legi timo q̄z te vsu suspēde piugij. ac ꝑpetuam cōti nenciaz sepi⁹ paucoꝝ diez castitatē meditare. Iniuriam vel ope cuiq̄ vel fmone feciſti. refer bñdictōnis ꝺba puitijs. et pcuciētes te nūc of fitijs. nūc etiā bñficijs placare ptende. Neqꝫ ei vulnerato sufficit ad salutez tantūmodo spicla de corpe euellere: sz etiā remedia adhibē vulne ribꝰ. Delicijs aī ꝫ tēmulētia diffluebas. ieiunio et aq̄ potu. vtrūqꝫ ꝓpēsa. vt famem supes īmi nentē: vidisti īpudicis oc̄lis alienū decorē femi nā iam oīno ne videas. maiore tact⁹ cautōe p⁹ vulnera. Declina inq̄t a malo. ꝫ fac bonū. In quire pacē ꝫ pseq̄re eaz. Nō tm̄ hāc dico pacē q̄ cū hoībus: verūetiā q̄ cū deo est copulāda. Et bñ ait psequere. Exagitata ē vndiq̄ ꝫ prius ex ploſa. ac terras relinquens in celū pfecta. Sed tñ possum⁹ eā rursus reuocare si volum⁹. id est si iracundiā supbiā atqꝫ iactātiaz. oīaqꝫ abici ētes īpedimēta pacis modestā hāc vitā purāqꝫ sectemur Hec Crisꝰ. Satisfactō aī debet fieri p opa penalia. p satisfactōem em̄ oportet pcī vuln⁹ sanari pfectē. sz peccaminū medicine sūt pene: et ḡ ad satisfaciendū sūt necessarie. Nam licet deo nihil possit subtrahi. tñ pcīoꝝ peccādo q̄ntū in eo est. subtrahit qđ est ad honorē dei: ꝫ ideo cū satisfactō sit quedā recōpensatō. oportz q̄ꝑ eā sibipsi penitens aliq̄d subtrahat: qđ ad honorez dei cedat. hoc aī nō pt̄ esse nisi sit op⁹ bonū q̄ntū ad dei honorē. ꝫ penale op⁹ q̄ntum ad pcīorē penitentē cui ē subtrahendū. sic ꝫ deo satisfacit. ꝫ etiā a vitijs ꝫ futuris malis inḡtū penale p̄seruat. Satisfactō ḡ debet esse talis p quā aliq̄d nob ad honorem dei subtraham⁹. Dz nos habem⁹ nisi tria bōa. scz bona aīe. bōa corpis. ꝫ bona fortune. s. bona exteriora. Ex bo nis quidē fortune subtrahim⁹ nobis aliq̄d p ele mosinā. ex bōis corpis p ieiuniū: ex bonis aūt aīe nō oportet q̄ aliq̄d nob subtraham⁹ q̄ntum ad diminutōez bonoꝝ aīe. qz p ea efficimur ꝺo accepti. sz p hoc qđ submittim⁹ ea. scz taz aīaz q̄ ei⁹ bona totaliter deo. ꝫ hoc fit p oꝛoez. Iste etiā nūer⁹ opeꝝ satisfactoriorꝝ videt̄ esse ordīa tus ꝓtra radices pcīoꝝ. q̄ sunt ꝓcupia carnis. ꝓcupiscētia oculoꝝ et supbia vite: quia pt̄ cō cupiscētiā carnis ordinaē ieiuniū. ꝓtra ꝓcupi scētiā oculoꝝ elemosina. ꝓtra supbiā vite. ora tio. Igit̄ vt dictū est fm exigentiā culpe. faciē di sūt fructus pnie. qđ est ꝓtra illos quoꝝ cul pa ē multa et pnia modica. Un dignos fruct⁹ penitentie facit ille. qui fm moduz culpe facit equalitatem pene. vt qui plus peccat plus pe niteat: et q̄t inuenit in se oblectamēta ī culpa. tot de se faciat olocausta in pnia: ꝫ q̄ amisit de um in pcīi delectatōne. q̄rat eū in pcīi abhomi natōe. recogitando oīs ānos suos ī amaritudi ne anime sue. Et ideo q̄n ꝓdignam penitentiaz sacerdos non iniūgit. vel si iniūgit nō tamē im pletur. nō absoluit̄ penitens a pena cōdigna: sed a tanta quātā hic facit. nō autē a residua. Un Bernhardus. Nec tibi blādiaris. si ḡuiter peccanti leuior pena vel a nescientē vel a dissi mulātē dictaē. cum in purgatorijs ignibꝰ pficī endū sit. quicq̄d hic min⁹ feceris: qz dignos fru ctus pnie querat altissimus Hec Bern̄. Digna ꝺo penitētia non tantū carnis maceratōne vel tpis longitudine q̄ntū cordis ꝓtritōe cōpensaē qz apud deū nō taz valz mēsura tpis q̄ꝑ doloris nec tantū abstinentia ciboꝝ q̄ntū mortificatio vicioꝝ. Propter qđ mēsurā tpis in agēda pnia canones in arbitrio sacdotis intelligentis sta tuūt et pnie tempora. fide ꝫ puersatōne penitē ciū abbreuiāda. et negligentia prelanda existi māt. Tanta etiā ꝓtritō pōt esse. q̄ totaliter tol lat reatum pene. qz deus pl⁹ acceptat cordis af fectū q̄ꝑ exteriorē actū: sed p act⁹ exteriores ab soluit̄ homo a pena et a culpa: ḡ et similiter p

cordis affectū que ē ptritio. absoluit ab ea: qa intēsio ptritōis pōt attendi dupl'r. Uno mō ex pte caritatis q̄ displicētiā causat. Et ideo mediātē caritatē. meretē nō solū culpe āmonitōez sz etiā ab oīni pena absolutōz. Alio mō exte doloris sensibilis quē volūtas ī ptritōe exercitat: et qr ille dolor ē etiā illi penitēti q̄dā pena q̄ tm̄ pōt intēdi: q̄ sufficit ad deletōem culpe et pene. Et si hō p se nō possit satisfacē p pcīis: potest tm̄ p adiutoriū alterius. Quia ei pena quā pcīor debet sustinere. excedit vires ei⁹. ideo ordinauit de⁹ ex magna miscōia. vt cuz eo et p eo pmū satisfaciat meritū passionis xp̄i. q̄ p suam passionē nō solū mōm redemit: sz etiā suū meritum p pcīoribus satisfaciat. Scdo satisfaciat p pcīore meritū toci⁹ eccl'ie: dicit em̄ Aug⁹. q̄ elemosine et oīones q̄ fiūt in eccl'ia subueniūt recognoscēti mentē suā ad veniā. Tertō subuenit pcīori ppria satisfactio. Ex his tribz sz merito dñice passiōis. et toti⁹ eccl'esie et ppie pnie: ponitur talentū pponderās culpe. Et sciendū sm̄ Hiero. quia similit circūuenit sathanas per nimiā duriciā vt pcīores pereāt desperādo: quō ī nimia remissione corrigendo. Unde Salomon Ne declines ad dexterā neq̄ ad sinistrā. Et at̄ ad agendā pniam ꝑgruam magis accendaris. ꝓsidera si vnū peccatū ade taz districte punitū est. vt nongētis ānis et ampli⁹ vite hui⁹ miseriam lugeret. et in augmētū miserie m'tis subsidijs et solatijs mechanicox quibus nūc vtimur careret. ac fere q̄tuor milibz annox inferni tenebras sustineret: q̄liter punient trāsgressiōes nr̄e. tam multe tā magne: cū supnus iudex cui reddituri sum⁹ de singulis ratōez. et multitudinem nūeret. et magnitudinē pōderet et diuturnitatē mēsuret: et ideo multis lac̄mis et oīonibus multisq̄ ieiunijs est op⁹. vt pcīa nr̄a q̄bz mors eterna debebat. satisfactōe cōdigna deleamus.

Cōsidera etiā et attente q̄d p pcīm ꝓdidisti. q̄d incurristi. q̄s sit quem offendisti. Perdidisti amicitiaz toti⁹ trinitatis. āglox. aplox. et oīm scīox. decorē aie. suffragia eccl'ie. Incurristi laqueos fortissimos. hostes crudelissimos. statuz piculosū. horribile ꝓcipiciū. defectū gr̄e. et mortez aie. Offendisti eū qui te creauit. p te mortē sustinuit. multa bñficia ꝓtulit. et eterna pmia repromittit. Si hec iugit cogitares vtiq̄ doleres et p pcīis fleres. Et qr in modo agēdi pniaz raro penitētes docti sūt. nō oīs pniaz veram agūt. Nā sm̄ Ambro. et Grego. facili⁹ inueniūtur. q̄ innocētiā fuauerunt. q̄ q̄ veram pniam egerūt. Et ideo pauci sunt qui in igne purgatorij nō indigent. Unde Bern̄. Judicēt et senciāt alij vt volūt. ego certe adhuc nullū penitētez noui. quē nō estimem igne et flāmis purgatorij indigere. Mecum felicissime actū credā. si vsz ad diē iudicij ita me purgatoriū id ē ꝓflatoriuz oī scoria pmūdabit: vt audā iudici purgat⁹ occurrere. Hec Bern̄. Ecce quid sperare possunt multi miseri. si ille vir tā scīs de se sic tremuit et expauit. Et igit̄ pniam verā agas et pfectā remissionis grām ꝓsequaris. cautela magna ē adhibēda. vt scz circūcisus et purgatus p confessiōz de pcīo: māeas (sm̄ ioſue q̄nto) ī eode castrox loco. donec pfecte saneris. Qđ fiet si panē doloris et pnie. cū silētio ext̄ turbaz māduces. subtrahēdo te a ludis et spectacul' mūdanis et aliorum ꝓsortijs. et ab oī occasiōe peccādi. Circūcidat̄ itaq̄ oēm cām et oēm occasiōez et suspitōem pcīi. ac psonas et loca et ꝓsortia eox cū quibus ꝓuersabaris peccās. Circūcide sensus tuos quibus trāsgressor fuisti. et int̄ in cubiculū tue mētis. et ostio clauso. ꝓtra oēs ritulos pcīox. ora in abscōdito p̄em tuū q̄ est in celis. Sedere em̄ et in vno loco manere penitētiū ē. nō vagari ñ discurrere ab ꝓuinia ad spectacl'a et huiusmōi: maxīe ī crepūdijs pnie agēde. dū recētia st̄ vulnera circūcisōis tue. Unde ioſue q̄nto. Nō sinebat castra moueri. añq̄ pfecte vulnera circūcisorū sanarent̄. Maria sedit ad pedes dñi lac̄rimis rigauit et capillis terſit. q̄ſq̄ audiuit. Dimissa sunt tibi pcīa multa. Et vt min⁹ ardeat te laboris pnie. recordare obsecro Jacobi mīoris. qui licet spūm sc̄m tāq̄ pignus accepisz. et sic ꝓfirmat⁹ de vita eterna cert⁹ esset: nihilomin⁹ tm̄ in pnia et vita dura vsq̄ ī finē pseuerauit. ac ver⁹ etiā ipe carnalis desiderij suppl̄atator fuit. et adeo magni meriti. vt ab oīb vocaret̄ iust⁹. qui etiā merito fili⁹ alphei ib ē docti ē ꝓgnoiatus. Unde q̄n hierosolimā paul⁹ ingressus ē. vt cū ceteris apl'is de dogmatū veritate ꝓferret. ꝓtinuo ad hūc int̄uit. Hic epl'az canonicā scripsit. Hic (vt testat̄ Crisō. et egesipp⁹ vicin⁹ apl'ox tpm hystoriac⁹) tāmirabil' fuit. vt stati p⁹ passiōez dñi epatū hierosolimorū. ordinātibz apl'is pm⁹ accepit. Hic de vtero mr̄is scīs vocat⁹ fuit. vinuz et sicerā nō bibit. carnē nullā ꝓmedit. nūq̄ attōsus ē. neq̄ vnct⁹ ē vnguēto. neq̄ vsus ē balneo. die noctuq̄ flexis geibz orabat. intantū: vt genua e⁹ obduruisse callo et camelox duritiā traxisse dicerēt̄. Tātāq̄ aiūt ī eo fuisse carnis icuriā. et ipm̄ duxe vite tm̄ intēdere. q̄ mēbra oīa mortificaueit. vt adhuc viuētis oīa fere mēbra morerēt̄. atz assiduitate oīois iugiq̄ ad pauimētū pstratōe corpis. frontē q̄z ei⁹ callo similit obductā et obduratā vt nihil fere a cameli geibz discreparet. Reduc etiā diligent̄ ad mēoriaz cilicīū et locustā iohis baptiste. labores pauli. vigilias bartho. saccū et panē hieroni. tunicā. vepres bñdicti. subaziū et lac̄mas arsenij. matulā eulalij. colūnā et ūmes simeōis. nubitatē et radices herbax peccatcis egiptiace. dō etiā regē de solio descēdisse. ac ī cinē et cilicio hūlit̄ et abiectū iu ēra sedēdo pniam egisse. donec audiuit a dño p nathā pphaz. trāstulit dñs pcīm tuum a te. In sessione hūliatō demōstrat̄. in cinē vo ꝓsideratō mortis. p quā tota hūani generis massa ī puluerē ē redigēda. ī cilicio q̄ō ō pilis ꝓtexit̄. memoria pcīi aspe pūgentis significat̄. Unde Grego. In cilicio q̄pe asperitas et ꝓpūctō peccatox. In cinē aūt puluis oñdit̄ mortuox et iccirco vtrūq̄ hoc adhiberi ad penitētiā solz

vt in ꝓpūctōne cilicij ꝓgnoscamus qđ ꝑ culpā fecimus.ꝙ in fauilla cineris ꝓpendam⁹ quid ꝑ iudiciū facti sumus. Hec Greg. Cōsolatōem ḡ in his habe.et cēpm in his exerce. q: cinis ꝙ cilitiū sūt arma penitentiū. Maxime eñ in cibo et veste cōsistit labor pnīe. Circa ꝑmissa vo his versibꝰ poteris edoceri.

Sit tibi potus aqua.cibus acidus.aspa vestis
Dorso ꝰga.breuis somnus.durūqꝫ cubile.
Flectæ genu.tūdæ pectus.nuda caput orans.
Hereat os ærre.mens celo.lingua loquaē.
Cor dicæt.sit larga manus.ieiunia crebra.
Mēs hūilis.simplex ocul⁹.caro mūda.piū cor
Recta fides.sit firma spes.dilectio semp.
Ferueat assiduis ꝓcibꝰ iustis tamen ora.
Hec peccatoꝝ age quē vere penitæt a tæ.
Nūc potius penas.peccatis exige dignas.
Qꝫ tæ ꝓpetuis addicat iudicis ira.

Audi etiā Bern.qui dicit. Elere peniteꝫs de tpe nihil ꝓdit.q: et pæritū restaurat ꝑ ꝓtritōem. et pñs tenet ꝑ bonā opatōem.et futuꝝ tenet ꝑ boni ꝓpositi ꝓstātiā ꝙ firmitatē. Hec Bern. Eli rilit ḡ agant penitētes ꝙ nō defitiāt:tpe ei suo metēt non deficiētes. Nā qui seminat in lacrimis:in exultatōne metēt. Cōfortē cor eoꝝ in pnīa.ꝙ ꝓsolent ī ea spantes cū martiribꝰ ꝓmerē.q: sm Criso. Eliuētes in pnīa pñt martiribus ꝓpari.ḡuior est enim longa fuga q̄ velox mors. Sz et ipe dñs eos beatos pnuntiat.eisqꝫ ꝓsolatōem ꝑmittit cū dicit. Beati q̄ lugent qm ipi ꝓsolabunt. Penitentiū em luctū. dñs ꝑpetui gaudij ꝓsolatōne ꝓpensat. De pnīe q̄ laudibꝰ sic dicit Cipanus. O pnīa quid de tæ noui: referā. Omnia ligata tu soluis.oīa clausa tu reseras.omnia aduersa tu mitigas.oīa ꝓria tu sanas.omnia ꝓfusa tu lucidas. omnia desperata tu animas.

Oratio

Eret me vita mea. Nā diligēter discussa apparz mihi aut pcēm aut sterilitas et infructuosa.et siqs fructus in ea videt.aut ē sil'atus.aut imꝑfect⁹.aut aliquo⁹mō coꝛruptus. Quid ḡ rstat mihi pcēori.nisi vt in tota vita mea ploꝛē totā vitā meā. Certus sum dñe.q: peccata mea eternā merent dānatōez. certioꝛ q: pnīa mea ñ sufficit ad satisfactōem. certissimus.q: miscōdia tua supat oēm offensionē. Fac ḡ mecū miscōdiam.ꝙ ꝓcede mihi peccatoꝝ meoꝝ indulgentiā. quia meritū meum indulgentia tua ē:dñe deus meus Amen.

De baptismo dñi. Capitulum.XXI.

Ompletis aūt.xxix.annis etatis sue.quibꝰ dñs ihs sic penose et abiecte vixerat.ꝙ tricesimo iā incepto.ꝙ in diebꝰ illis scz quibꝰ Johes baptizabat et ꝓdicabat añḡ claudereē in carcē:dicit ihs mri sue.q: tps ē vt vadat et glorificz ac mānifestet pfem suū.et se mūdo oñdat.qui diu latuerat.et opetur aiarū salutē ꝑ qua pr ipm huc miserat. Et reuerēē se licētiās ab ea et nutritō suo ioseph:iter arripuit a nazareth galylee.vbi nutritus fuerat. q̄ respectu hirl'm est ad aquilonē et uit versus locū iordanis.vbi iohes baptizabat:nō lōge a iericho q̄ respectu hirlim est ad orientē. De iericho eñ sil'r ad orientē sunt q̄si duo miliaria vsqꝫ ad capellā sancti iohis.vbi ipe hītabat.et inde ē q̄si vnū miliare vsqꝫ ad locū iordanis.vbi xpc dr baptizatus. Putatur tñ a nōnullis xpc baptizatus inter ennō et salim.nō lōge a mōte gelboe in bethania.que ē supꝫ iordanē:tribꝰ leucis de hiericho.sed duabꝰ de capella sācti Johānis. Scōm Remigiū. q: galylea trāsmigratō ꝙ iordanis descēsus intērptatur. ꝑ hoc q̄ ihs de galilea venit ad iordanē: significat qꝫ eius membra si velint baptizari et ꝑ grām lauari:oportet ea trāsmigrari de vitijs ad virtutes ꝙ descēdendo humiliari. Et aūt ait Beda.ihs annoꝝ triginta baptizatus.ꝙ incepit aptius signa facere et docere:legittimū tps oñdens his q̄ oēm etatē vel ad sacerdotiū vel ad docendū putant oportunā. Nec ꝓtra hoc mouere quē piā debet. q̄ Hieremias atqꝫ daniel ꝓphetie spūm pueri acceperūt.q: miracula in exēplo opatōis nō sūt trahēda. Tricēnalis aūt baptizati saluatoris etas ꝓueniēs fuit.ꝙ nob ꝓuenit ꝓfē misterium trinitatis ꝙ opatōem decalogi. Qui ḡ baptizat vel gaudet se eē baptizatū:tricēnalis sit in hūc modū. vt in fide sce trinitatis intelligat ꝙ cōpleat decalogū. Hec Beda. Hic ḡ sm Rabanū instruimur.nullū debē sacerdotē aut ꝓdicatorē fieri.vel ecclie ꝓfici:nisi virilis et ꝓfectæ etatis fuerit. Sz heu nūc tales ꝓficiūt regimī ecclie q̄ seipos nesciūt regē.tales ꝓcuratores pīmonij crucifixi.qui suaꝝ rez tutores eē non pñt: alijs etiam ꝑesse qui pedagogo adhuc indigēt. Scōm vo Criso. Triginta ānoꝝ venit ihs ad baptisma.q: scz post baptisma illō: legē veterē erat solutur⁹. ꝓterea vsqꝫ in hāc etatē que oīa ꝑt capę pcā:in legis obꝛuatōne pmānsit.ipaꝝ vniuersā īplens. ne qs dicēt iō illā soluisse legē.q: eā nō valuisset īplere. Proptæa igitur oēm banc xpc expectauit etatē.per q̄ oñe tps iustitie īpleuit.ac tūc demū venit ad baptisma q̄i tumulū illud cūctis obꝛuatōibꝰ legis īponēs. Hec Criso. Eladit ḡ dñs mūdi solus pedibꝰ nudis ꝑ spaciū tālōgi itineris intuere cuz diligenē.et deuotē eitēqꝫ vehemenē ꝙ ex corde ꝓpatere. Nō ducit secū militū aut eq̄rū aut alterius comitiue frequētiaz.necdū hēbat discipl'os vel sequelā aliā. Non bz qui ꝓcedat ad hospitia et neccia ꝓparāda.nec sūt ibi honoꝛes ꝙ pōpe.q̄bus nos ōmiculi vtimur ꝙ delectamur. Sz ille cui in regno suo milia miliū mīstrāt.et decies milies cētena milia assistūt:sic sol⁹ incedit.terrā pedibꝰ nudis calcādo.ꝙ vsqꝫ ad fatigatōez laborādo. Nā regnū suū ñ ē ō hoc mūdo.q̄ exinaniuit seipm formā fui ñ regis sumēdo. Fact⁹ ē fuus vt nos reges facēt.fct⁹ ē aduena ꝙ pegrinus vt nos ad priam ꝙ regnū suū ꝓducēt. Eliā posuit añ oculos nros.ꝑ quā illuc ascēdere valeam⁹. Sz q̄re ipm negligim⁹.q̄re nosipos nō

hūiliamus? Quare honores ꝙ pōpas caduca ꝙ vana sic auidē q̄rim⁹ ꝙ tenem⁹? Certē q; regnū nr̄m ē de hoc mūdo. nec ꝓsideram⁹ nos aduēas ꝙ pegrinos. ꝙ ꝓterea oīa ista mala incurrim⁹. O vani filij hoīm. cur vana ꝓ veris. caduca ꝓ certis. tpalia ꝓ eternis acceptam⁹. et sic studio se ā plectimur? Cur ista trāsitoria ñ spernim⁹ ꝙ q̄ trāsacta ñ reputam⁹? Vadit ꝙ dñs ihs. s. da vr salutis. ꝙ ñ indigēs salutē. sic hūiliter ꝙ ꝓtinuatis diebꝫ q̄slꝫ ꝓueniat ad iordanē. Cū aūt veīt ad iordanē īuenit iohēm pēitores baptizā tē. ꝙ turbā magnā q̄ illuc ad ipius p̄dicatōem ꝓcurrerat. q; eū q̄i xp̄m hēbāt. Cū famul' dñs. cū reis iudex baptizād⁹ veīt. ñ tñ aḡs mūdari. sz ipas mūdare cupiēs. Veīt q̄dē ihs ad iohēm maior ad mīorē. i. deus ad iohēm. dñs ad suū. rex ad militē. lux ad lucernā. sol ad lucifer. vt et ipius p̄dicatōem iohis ꝓfirmaret. ꝙ vt testi moniū a iohe acciꝑet. vt exteriori ablutōe baptizarer ab eo. s. fōs a riuo. plenitudo a stilla. auctor baptismi. a baptismi mīstro. ñ purgatō ne indigēs: sz nr̄am faciēs. ñ necessitate ablutōis vt ipe remissionē pēitor ꝑ bap̄m acciꝑet. sed vt baptismate suo bap̄m iohis approbaret. et ip̄m a deo ordīatū oñdēt. vt nob misteriū baptismi insinuarz. vt q; bō nat⁹ erat. oēm iusticiā legis ꝙ oēm hūilitatē īplēt. ꝙ īplendo: docēt. vt trinitatis misteriū reuelaret. vt nemo quantūlibet sc̄s baptismi gr̄am supfluā iudicaret. vt pus facēt qđ postea faciēdū imꝑabat. vt ꝓgscerent sui q̄nta alacritate debeāt curre ad bap̄m dñi qñ ipe dñs ñ ōdignat⁹ē suscipe bap̄m sui. ꝙ ne mo refugiat lauacꝝ gr̄e. qñ xp̄c ñ refugit laua crū pnīe. vt caput draconis in aq̄ ꝓterēt. pc̄a delēt. ꝙ veterē adā sepeliret. vt ꝓtactu mūdissīe sue carnis ꝙ corpis aḡs sc̄tificās. vī abluēdi et regenerativā aḡs ꝓferret. ꝙ sc̄tificatas aḡs ba ptizādis postmodū relinq̄ret. Vt ꝑ descensionē colūbe in lauacro credentiū. spūssc̄i aduentuz sup baptizatos mōstraret. vt ꝑlus testimoniū iohis de xp̄o et etiā dei p̄is audiret. ꝙ vt ꝑ hoc q̄ ipse fili⁹ dei baptizatus ē oēs ꝑ bap̄m renatos: filios dei et frēs sibi facēt et oñderet. Quē ꝙ tu fidelis vt iā in xp̄o regenerat⁹ ꝓcomitare: eiusꝙ sacra ꝙ cūcta q̄ agunt: scrutare. Volens q̄ dñs oꝑari nr̄am salutē. cepit pus facē q̄ docē et p̄mū inchoās a ianua sacror ꝙ fūdamēto viz tutuz. voluit a iohe baptizari. Dicit itaqꝫ iohi tūc pēitores baptizanti. Rogo te vt me cū istis baptizes. Johs vo intuēs eū. ꝙ spūm ꝑ diuinā re uelatōem ꝓgscēs eū esse vex deū et hoīem. nul lū pc̄m hñtem. ꝙ ob hoc lauacro ñ indigentē: alios a pēito lauātē: timuit ꝙ expauit. ꝙ vt hūi litatē r̄gis imitaret⁹ miles ex reuerētia eū phi bēs: dixit. Dñe ego deb⁹. a te celesti q̄ ñ eges baptizari debeo. q; egeo baptizari. ꝙ tu cui⁹ge neratō ñ ē vitiosa. venis ad me baptizari? Tu maior es ꝙ dñs. ꝙ ego mīor ꝙ su⁹. ꝙ tu ñ ad me: sz ego puti⁹ debui ire ad te. Tu mūdus es ꝙ oīa mūdas. ñ tu a me: sz ego a te. ꝙ mūdari ꝙ baptizari debeo. Ego bō sum. tu deus. Ego pēitor. q; homo. tu sine peccato. q; deus. Quid vis a me baptizari? Non recuso obsequiū: sz ignoro misteriū. Ego pēitores baptizo in penitentia. tu quid vis baptizari. qui nō habes peccati causam? Immopotius q̄d vis vt peccator baptizari. q̄ veniste peccata donare? Unde Bernh. Baptizari vis domine ihu? Et quid enim. aut q̄d tibi opus baptismate? Nū q̄d sano opus est medicina. aut mūdatōne mūdo? Vñ tibi pc̄m vbi baptisma sit necessariū? Quā maculā br̄e ꝑt agnus sine macula. Unde et Crisꝫ. Et tu me baptizes: ē ꝓdonea rō. vt iust⁹ efficiar. et dign⁹ celo. vt aūt ego te baptizem. q̄ est rō? Omne bonū de celo descēdit in terrā. ñ de terra ascendit ī celū. Vñ etiā leo papa. Quid facis dñe? Ecce q̄i mēdacē me lapidabūt. Ego magna de te p̄di caui. ꝙ tu tāsimplex velut hospes aduenisti. Tu sursū fili⁹ regis ꝙ deorsū fili⁹ regis. et nusq̄ sceptrū regale oñdis. Oñde dignitatē tuā. Cur solus tāhūilis aduenisti? Ubi angelor agmina? Ubi admīstratio cherubin sex alar? Ubi vētila brū? Tu moysen glificasti in nube lucida. ꝙ colūpna ignis. et tu mihi caput inclinas? Rēnue dñe. caput es oīm. Oñdisti hūilia. oñdisti sublimia. Baptiza oēs pñtes ꝙ me añ oēs. Quid baptizari vis sortē ñ hñs? Etsi baptizare voluero iordanis nō suscipit: ꝓquit te factorē suū. ꝓuertit fluēta r̄trorsū. hec Leo. Nō mir si baptista ꝓtremuit qñ mātibo suis hūiliat: cui oē gen⁹ celestiū. terrestriū et īferor curuat. Vñ Bern. Inclinat sub baptiste manibo caput adorāduz āgelis. reuerēdū pēatibo. tremēdū p̄ncipatibo. Quid mir si tremet hō nec audet attingē sc̄m dei verticē? Quid vl' ipa cogitatōe ñ ꝓtremiscit O q̄ altum erit in iudicio caput istud. qđ mō sic inclinat. ꝙ verax q̄ mō tāhūilis videt: q̄ sublimis et erect⁹ tūc apparebit. hec Bernh. Dñs vo ꝓbat quidez famuli sui fidele fuitutis obsequiū. sz dispēsatōis sue manifestat misteriū: dicēs. Sine. i. ꝑmitte mō sz me a te baptizari in aq̄. vt tu postmoduz a me baptizeris in spū. q; misteriū ē qđ ago. In quo (sm Crisꝫ) oñdit. q; postea xp̄c Johem baptizauit. Sine mō. vt q̄ formā serui assūpsi expleam et hūilitatez eius. Et subiūgit. Sic em̄ faciendo dū ego supior et nō indigens a te suscipio baptismū: decet nos me suscipiēdo et te baptizādo. īplere ꝙ dare exemplū implēdi oēm iusticiā. Et accipit hic iusticia nō ꝑut ē vtus spālis. vitio auaritie oppo sita: sz generalit ꝑut includit oēm virtutē seu oīm virtutū pfectōem Scōm Crisꝫ. qđ dicit ta le ē. Omnia ia legalia ꝓpleuim⁹ nec vllū ēnsgres si sumus aliqñ mandatū. vnuz adhuc deest solūmō. oportet etiā istud adiūgi: sicqꝫ a nob iu sticia omnis implebit. Justiciā vo hic ꝓplemētū cunctor noīat mādator: oñdens hāc verāz esse iusticiā. vt ipe dñs ac mgr̄. omne in se salutis nr̄e sacramentū impleret. Mandatū siquidem erat hominbo baptismuz subire ꝓhete. Vel oēm iusticiā faciēdo vnicuiqꝫ qđ suuz est. Qui em̄ xp̄i baptismum suscipit: misereat anime sue

placens deo: salutis medelā suscipiēs. et hūilit subdit creatori suo. e⁹ institutōni obediēs: pri mūq; exēplo edificat eū ad bonū inducēs. sic g̃ oēm iusticiā implet. q; deo ⁊ sibi ⁊ ꝓximo facit qđ dz. Vel oēm iusticiaz faciēdo p̄us qđ postea fiert debz ab alijs. Quasi dicēt. Jō me nūc subdo tibi minori: ne dedignent̄ maiores a mīoribus baptizari vel regi. Vlñ Amb̄. Que ē iusticia. nisi qđ alterꝫ facere velis: p̄or ipe incipias et tuo alios horteris exēplo. Vlñ et Crīs. Nō g̃ sui cā baptizari dñs voluit: sz causa nr̄i. vt impleret oēm iusticiā. Justū ē enī vt qđ q̄s docet alterꝫ facere: p̄or incipiat. Quia igit̄ dñs mgr̄ hūani generis venerat. exemplo sui docere voluit q̄d esset faciendum. vt discipuli mgr̄m. sequi dñm sequrent̄. Vlñ etiā Aug⁹. Voluit facere qđ faciendū omnib⁹ imp̄abat. vt dñs mgr̄ doctrinā suā non tā ꝑbis insinuaret q̄ actib⁹ exerceret. Vel fm Rabanū. sic decet nos exemplum dare oīs iusticie implēde in baptismo. sine q̄ n̄ apt̄ aditus regni celestis. vt discant hoīes neminē sine vnda baptismi ꝓfectū esse. Vel oēm iusticiā. id ē oēm et supabundantē hūilitatē. maior enī ps iusticie ē hūilitas. Est quippe debita et sufficiens hūilitas omni iusto nec̄ria. maiori se subdere ꝓter deū et nō ꝓferre se eq̄li habundans se subdere eq̄li et nō ꝓferre se mīori: ꝓfecta et supabundās subdere se mīori et n̄ ꝓferre se alicui. ⁊ hūc tertiū gradū xp̄c hic tenuit. ideo oēm humilitatē impleuit. Vlñ Bern. Est aūt quedaz iusticia trista et angusta valde. ita vt q̄cito pedē vertaris: in peccati foueā cadis. nec ꝓponere se eq̄li nec equare ꝓpositū. Huius diffinitio ē: reddere vnicuiq; qđ suū est. Est alt̄a latior ⁊ amplior iusticia. nec equare se pari. nec inferiori ꝓponere. Sicut enī grandis ⁊ g̃uis supbia est ꝓferre se equali aut eq̄re ꝓlato sic grādis hūilitas ē inferiorē se exhibere eq̄li ⁊ equalē inferiori. Maxima et plena iusticia est inferiorē se exhiberi etiā ipi inferiori. Sic enī sūma et intollerabilis supbia ē superiori se ꝓponere. ita inferiori subdere: sūma ē et plena iusticia. Qđ g̃ iohs ait. ego a te debeo baptizari. de ꝓma fuit q̄ superiori se subdidit. Quod aūt xp̄c fecit: de plena iusticia fuit. siquidez ille seruuli sui se manibo inclinauit. Videat nūc q̄libz quē imitet̄. hūc an eū qui extollit̄. supb̄ omne qđ credit̄ aut colit̄ deus. Et iterꝫ. Nōne deo inq̄t subiecta ē aīa mea. Aut parū ē esse subiectū deo. nisi sis et omni hūane creature ꝓter deū. Sic enī decet nos inquit ipl̄ere oēm iusticiā. i. ꝓsumatōem ꝓfecto iusticie: in hūilitatis ꝓfectōne ꝓstituens. Vlade et tu ad minorē si vis iusticia esse ꝓfectus: defer inferiori. ⁊ minori te inclinato Hec Bern. In hoc apparet iusticia in hūili. q; alienū n̄ surripit. nec sibi attribuit qđ n̄ de bz: sz vnicuiq; ius suū reddit. Nō surripit honorē deo. et sibi attribuit: sz deo honorē ⁊ sibi retinz vilitatē. Nō lebit primū. nec euz diiudicat. nec ꝓfert se alicui vel ꝓpat: sed minorē omnib⁹ se reputat. ⁊ locū nouissimū sibi eligit ⁊ optat. Videres itaq; quo augmentata est dñi humilitas a p̄cedētibo. Ibi enī pentibo subditus erat. hic bo se etiā suo subijcit seq; vilificat. ac suū iustificat ⁊ magnificat. Sz et in alio ꝓsidera quo ei⁹ creuit hūilitas. Nā vsq; mō ꝓuersatus ē hūilis q̄i iutilis ⁊ abiectus. Hic aūt etiā p̄cor voluit apparē hoīb⁹. P̄cōribo ei p̄dicabat iohs pnīaz ⁊ eos baptizabat. ⁊ dñs ihs int̄ eos et cora eis baptizari voluit tāq̄ vnus ex illis. Et licz ide dici posset de circūcisione. q; voluit p̄cor apparere. tñ hic plus ē: q; cora turba publice. sz ibi magis occulte. Sz nōne timēdū fuerat cū ipe āmodo vellet intēdere ad p̄dicandū. ne tāq̄ p̄cor spernerent̄. Nō ꝓterea dimisit hūilitatis mgr̄. q̄n ꝓfūdissime se hūiliaret. Ipse g̃ ꝓpt̄ nos instruēdos voluit apparē qđ nō erat in sui abiectōem et despectōem. ac nos ecōtra volum⁹ apparere qđ nō sumus: in nr̄am gl'iam et laudē. Si q̄d in nob⁹ videt̄ esse ꝓbitatis: oñdim⁹. defectus bo q̄ in nobis sūt: celam⁹. Ex hoc etiā poteris ei⁹ hūilitatē ꝓsiderare. q; in suscipiēdo baptismū. ⁊ in alijs q̄ fm legē debebant̄. dñs legis ⁊ sup̄ legē exñs: faciebat vt ceteri hoīes nec volebat vllas hr̄e ꝓrogatiuas spāles. Nō sic multi in ꝓmū ꝓgregatōe positi faciūt. q̄ p̄ ceteris ꝓrogatiuas singl'ares hr̄e volūt. Cū g̃ iohes ꝓguisset iusticiā sic et tali ordine debē ꝓpleri. spūs enī in momēto eū docuit qđ pri⁹ nesciuit: tūc ꝓsēsit ⁊ dimisit eū a se baptizari. i. n̄ vltri⁹ restitit. n̄ vltri⁹ ꝓdixit. q̄nimo vt baptizaret̄: acq̄euit. et eū fm suā volūtatē facere ꝑmisit. Quasi tenebat eū iohs. ⁊ reuerētia ꝓhibēdo: sz dimisit eū obediēdo. Vera enī ē hūilitas. quaz comes obedia nō deserit. et iō officium qđ p̄us timēs et expauescens: hūilit̄ recusauit. postea ꝓsentiēs ⁊ obediēs: deuote ipleuit. Vlñ Bern. Acq̄euit iohs ⁊ obediuit. baptizauit agnū dei. et aq̄s lauit. Nos abluti sum⁹ nō ille. q; nob⁹ lauādis: aq̄ ꝓfuerunt̄ abluere. hec Bern. Nūc g̃ bñ ipm dñm ꝓspice. Spoliat se dñs maiestatis. sicut q̄libet alius homūculus. ⁊ creator elemētoꝝ subijcit se hūili elemēto aq̄. ⁊ mergit̄ in aq̄s frigidis tpe magni frigoris ꝑ nr̄o amore. Opat̄ nr̄am salutē tactu sacri corpis. aq̄s mūdans et ꝓsecrās. ac vim r̄generatōis ⁊ ius baptismatis eis ꝓferēs: sacrm̄q; baptismi sc̄tificans et ꝓstituēs ac crimīa nr̄a lauās ⁊ purgās. Despōsat sibi vniuersalē eccl'iam. et oēs aīas fideles. naz ī fide baptis̄ despōsamur dño nr̄o ihu xp̄o. ꝑba in ꝓsona ipius dicēte. Despōsabo te mihi ī fide Vlñ hec solēnitas ⁊ hec opatō valde vtilis est ⁊ mag̃. ⁊ iō letant̄ cātat eccl'ia. Hodie celesti spō so iūcta ē eccl'ia. qm̄ in iordane lauit xp̄c eius crimīa. Vlñ Anshel. Atēo vbi robustioris etatis plenitudo aduenit. missurus man⁹ ad fortia. egressus ī salutē ꝓli tui. vt gigas fortis ad currendā viā toti⁹ nr̄e miserie. Et ꝓmū quidē. vt p oīa te fribo assil'ares: fuū tuū baptizātē p̄cōres in pnīam. tāq̄ p̄cor adisti: baptizari te q̄z postulasti. Innocēs agne dei. quem nulla p̄ci stilla vel cogitatō vnq̄ maculauit: baptizatus

es. nō tē in aq̄s sz aq̄s in tē sc̄ificās. vt p̄ eas sc̄tificares nos. Ait ñ ꝙ Crisꝰ. Baptizatus ē xp̄c iohis bap̄tē. vt ex ipsa natura bap̄tis scias. qz neq; pc̄i cā neq; ꝓpē indigētiā doni spūs bapti zatꝰ ē. Judaycū quidē baptisma abolet ac desinit. nr̄m vo sumit exordiū. qđq; in pasce mutatōe factū ē. idip̄m efficit etiā inouatōne baptismatis. Nā et pasca dns cū vtrūq; celebrauerit. illi q̄dē ēminuz posuit. huic vo p̄ncipiū. Dic vo postq̄ iudaicū impleuit baptisma: ꝓtinuo ꝙ ianuas eccl'ie reserauit. Sic ḡ ī vna tūc mēsa. ita ī vno nūc flumīe. ꝙ recepit vmbrā ꝙ addidit veritatē. Sācti em̄ spūs gr̄a in xp̄i baptismatē ē. iohis vo baptisma hac donatōe priuat. Et itē ꝑ. Quia ḡ nouū baptisma daturus erat. ad hūani generis salutē ꝙ r̄missionē pc̄i p̄or ipe baptizari diḡtus ē. ñ vt pc̄a deponēt. q̄ pc̄m solꝰ ñ fecerat. sz vt aq̄s baptismi solꝰ sāctificaret ad diluēda pc̄a credētiū. Nūq̄ ei aq̄ baptismi purgare pc̄a credētiū potuiss̄et. nisi tactu dn̄ici corpis sc̄tificatē fuiss̄et. Ille ḡ baptizatꝰ ē. vt nos lauaremur a pc̄is. Ille tinctꝰ est aq̄. vt nos a delictoꝝ sordibo purgaremur. Ille lauacꝝ r̄generatōis accepit. vt nos ex aq̄ ꝙ spūsc̄o renascēmur. Bap̄m ḡ xp̄i: ablutō est pc̄oruz nr̄oꝝ. ꝙ renouatō vitē salutaris. Per bap̄m ei pc̄o morimur: sz xp̄o ꝓuiuimꝰ. Elitē p̄stine sepelimur. sz noue vitē resurgimꝰ. Detus sti hoīs errore exuimur: sz noui hoīs indumēta suscipimus. hec Crisꝰ. Cōgrue aūt voluit dn̄s ī iordane baptizari. vt ibi ap̄ir̄et ianua regni celestis: vbi datꝰ ē aditus filijs isr̄l' intrandi tērrā p̄missionis. qz sicut p̄ illud flumē filij isr̄l' trāsier̄t ad tērrā p̄missā eis p̄ dn̄m. sic p̄ bap̄m fideles trāseūt ad tērrā viuentiū. Et etiā iō. qz iordanis ē fluuiꝰ medius gentiū ꝙ iudeoꝝ. ꝙ baptismꝰ coīs ē gentibo ꝙ iudeis venientibo ad fidē ꝙ x̄p̄m. Jn iordane q̄z baptismꝰ dn̄i. in helyā ꝙ helyseo iosue ꝙ naaman p̄figuratꝰ fuit. qz ī his figura baptismi p̄cessit. Jn aqua vo baptizatꝰ ē. qz aq̄ est ꝑria igni. ꝙ pc̄m ē ignis. vñ et igne suppliciꝫ punit̄. vt ḡ ꝫ ignis extīguat̄: in aqua baptizatꝰ ē. Aqua etiā sordes abluit. sitim extīguit. ymaginē reddit. ita gr̄a spūsc̄i in baptismatē sordes pc̄oꝝ abluit. sitim aīe vbo dei restrīgit. ymaginē dei p̄ culpā amissā r̄stituit. Et ex hoc ꝙ dn̄s in aq̄ ē baptizatꝰ: trahit̄ argumentū. ꝙ in alio liq̄re q̄ in aq̄ nō p̄t fieri baptismus. Jn aqua etiā vnifor̄mit̄ baptismꝰ cō secrat̄. qz a dextro latere aq̄ manauit. ꝙ qz nullꝰ liquor adeo ad abluendū valet. ꝙ apud oēs facilit̄ acquirit̄. ne se aliq̄s ꝓter inopiā excuset. Et licet spūs mūdet intēriꝰ. tñ necessaria ē aq̄ lauatio. qz sicut ex duobo ē homo sc̄z ex corpe et aīa: sic ex duobo renascit̄ sc̄z spūsc̄o ꝙ aqua

Factū est aūt vt cū baptizaret̄ a iohe. fere oīis p̄l's tērre illius. id est multi de oīi p̄l'o. et ihū a iohe baptizato. ac post baptismum de aquis ascēdentē. et p̄ baptizādis vt spūsanctū accipent: orantē. aptum est celuz. id est inestimabilis splendor factus ē circa x̄p̄m. ꝙ tantus fulgor circūfulsit eum. ac si celū empirreū aptum vidēret̄. celoq; aereo et sidēreo reseratis. splēdor celi empirrei tērris infūderet̄. Nō ꝙ celū tūc di uisū fuerit. nō em̄ illa aptio in corpe celesti sz ī aere fuit: sz qz apiri vidēbat̄ (sicut i coruscatōe solz fieri. in q̄ celū apiri videt̄) ꝙ p̄ hoc significabat̄ gl'iam celestē apiri credētibo in x̄p̄m. et ꝙ renatis apitur et patet ianua regni celestis ꝙ aditus in celū. q̄ p̄clusus fuit hoī p̄ peccatū. Ait ñ Crisꝰ. Siquidez in eiꝰ baptismo apti sūt celi vt discas etiā cū tu baptizaris hoc inuisibiliē fieri. iā deo tē ab celū vocātē. nihil. qz in tērra ꝑmūe hr̄e suadētē. Et itē ꝑ. Dicit aūt aptū ē celū tanq̄ hactenꝰ reclusū fuiss̄et. Jā aūt ouili supno ꝙ infimo in vnū redacto. ꝙ vno eristētē oīm pastore celum patuit. ꝙ bō tērricula aggregatꝰ ē angel'. vñ ꝙ Beda. Jhū aūt baptizato ꝙ orātē: aptū ē celū. qz bū corpis hūilitatē dn̄s vndas iordānis subijt: diuīatis sue potētia celi nob ianuas pādit. dūq; caro innoxia frigētibo tingit̄ aq̄s. opposita quōdā noxijs rūphea extinguit̄ ignea. hec Beda. Jn hoc etiā q̄ ihū baptizato ꝙ orātē celū aptū ē: significat̄ q̄ oro mūdi et sc̄i hoīs celū penetrat. Orauit aūt x̄p̄c vt nos informaret ad orādum post bap̄m. ꝙ vt oñderet nob orādi ordinē ꝙ necessitatē. ordinē qz ad hoc q̄ placeat oīo: oportēt p̄us mūdari et baptizari q̄ orare. necessitatē. qz baptismat' gr̄a indiget p̄ oīonē ꝓfuari. ꝙ vt daret exēplū q̄ in receptōe sacr̄oꝝ debet mēs hoīs in deū eleuari. Ait ñ Beda. q̄ ihs cuius oīa que p̄ris sunt baptizatus orasse memorat̄. ad nos informādos actū nō dubitat̄. quibo post lauacꝝ baptismatis vt aula celi pādat̄. iō ñ otōse viuēdū: sz ieiunijs p̄cibo atq; elemosinis ē insistēdū. qz ꝙ si pc̄a sūt oīa in baptismo laxata. ñ adhuc tñ ē carnis fragilitas solidata. Nā quasi transito mari rubro ḡtulamur submersos egiptios: sz in deserto mūdane ꝓuersatōis hostes occurrūt alij. q̄ duce x̄p̄i gr̄a nr̄o fudore vincant̄. donec ꝙueniamus ad p̄riam. hec Beda. Et descendit spūsc̄s visibiliē in colūbe specie ac requieuit sup eū. sedēs sup caput ip̄ius. Descēdit inq̄ nō p̄ gr̄am. qz a primo instāti ꝓceptōis sue. plenus fuit spūsc̄o: sz descēdit in signo visibili. et hoc triplici rōne. Prio ad indicādū alijs q̄ in ip̄o ess̄z pleitudo gr̄e. Secūdo ad inuendū q̄ in baptismo dat̄ spūsāctus accedentibo nō ficte. Tertō ad oñdendū q̄ ip̄e ē qui p̄ spūsc̄m baptizat mūdando a sorde. Apparuit aūt in corpali specie colūbe. q̄tenus mitem et simplicē sine felle oīiq; amaritudine eū esse. ꝙ nos p̄ māsuetudinē colligē eū venisse. seq; māsuetos ꝙ būiles inhītare oñderet. Ideo etiaz in colūbe specie apparuit. vt in hominbo hñtibo caritatē dei (que p̄cipue in colūba ē) spūsc̄m eē designaret. Ait ñ Crisꝰ. Ideo aūt spūsc̄tus spēm colūbe suscepit. qm̄ p̄ oīnibo aīalibo hec cultrix ē caritatis. Oēs aūt spēs iusticie q̄s hñt fui dei in veritatē. p̄ñt hr̄e serui diaboli in simulatōe. solā aūt caritatē sanctispiritus non pōt īmundus

spūs imitari. Ideo ꝙ banc ꝑuatā spēm caritatis sibi fuauit spūssc̄s. qz ꝑ nullius testioniuz sic ꝓgnoscit̄ vbi ē spūssc̄s. sicut ꝑ gr̄am caritatis. Et �means eundē Crisꝰ. rūdet etiā figure veteris testamēti. Sicut em̄ in diluuio colūba apparens ꝙ ramū virētis oliue deferēs: oñdit signū clemētie dei bis qui residui fuerūt ex aq̄s diluuij. et oēm orbis terraꝝ trāquillitatē annūtiauit: ita et nūc in baptismo veniēs spūssanctus in colūbe specie: oñdit signū diuine clemētie q̄ ⁊ vtute baptismatis ꝙ pcā r̄mittit. ꝙ gr̄az ꝓfert et liberatorē nobis demonstrās ꝑ ramo oliue: adoptōem generi humano affert. Nihilomin? tñ ois baptizatus septē ⁊utibꝰ in colūba significatis: debet repleri et pfici. Quicūq; em̄ ē pfectus. debet esse pfectus q̄tum ad seipm. q̄tum ad ꝓximū. q̄tū ad deū. et oīa ista significanť ꝑ ꝓphetaꝫ in colūba reptas. Q̄tū ad seipm duplici ꝓphetatē. qz colūba habet gemitū ꝑ cātu. et caret felle. sic homo debet hr̄e in se ꝓtritōem ꝑ pcīs. et gemitu cū lacrimis. ꝙ debet carere felle amaritudīs pcī et ira irrōnabili. Q̄tum ad ꝓximū triplici ꝓphetatē. qz colūba rostro ñ ledit. sic nec scūs cuiq̄ dr̄bit. vnguibꝰ nil rapit sic scūs alīēa ñ r̄cipit: pullos alīēos tāq̄ suos pascit. sic scūs ꝑ suā ꝓassionē idiçētibꝰ sua tribuit. Q̄tū ad deū duplici ꝓphetatē. qz colūba sup aquas r̄sidet. vt vmbra accipitris in aq̄ ꝑuisa: mergat se ꝙ euadat. sic sāctus sup fluēta diuine scripture residere ꝙ oculū hr̄e debet. vt dy̆aboli ⁊sucias ꝙ incursū euadere queat: meliora ḡna eligit. ꝙ mūdo vescit̄. sic scūs sanas snīas quibꝰ pascať: eligit. ꝙ in solo deo in q̄ puritas sūma est: recreať. Eñ sicut colūba in cauernis petre nidificat. sic scūs in plagis mortis xp̄i (q̄ petra firma ē) nidū. i. suū refugiū ꝙ spem posit

Et vox p̄ris testimoniū filio ꝑbentis: intonuit. et audita ē de sublimi scz de nube: dicēs. Hic ē filius me? dilectus ꝑ ceteris. qz ñ adoptiuus vt ceteri. sz naturalis. Eñ Crisꝰ. Suus vtiq; nō ꝑ adoptōem gr̄e. neq; ꝑ electōem creature sz suus ꝓphetatē generis. et veritatē nature. Et (vt ait Hiero) Sedit colūba sup caput ei?. ne quis putaret vocē p̄ris ad iohem factā non ad dñm. In quo mihi ꝓplacuit id est in ꝯ volūtas mea ꝓplebit̄ ꝯ salutē generis hūani. Alius ꝯo euāgelista sic dicit. Tu es filius me? dilectus. in te mihi ꝓplacuit. id est in te et per te ꝓstitui qđ mihi placet facere. et que agēda sūt: agere. id ē genus humanū redimere. Hel mihi ꝓplacuit. id est ꝓplete et totaliter placuit. Nihil em̄ vnq̄ deo displicuit in eo sicut in nobis. q̄ prius sumus natura filij ire. Eñ Bern. Elere em̄ hic est in quo non est quod patri displiceat. quod oculos maiestatis offendat. Unde et ipse ait. Omnia que placita sunt ei: facio semp. Donet nobis dominus ihs. qui semper placz patri. vt nos ꝑ ipm mereamur placere sibi. Scōm Bedam. tātū durauit splēdor. q̄diu paterna vox audita est. et cū ea terminatus ē. Ipsum autē filiū audire. huic credere et obedire. pater nos

ammonet: dicens. Ipm audite. Cui em̄ nisi sapientie. iusticie. ⁊ veritati credere debem? Eñ Bern. Ipsum inquit audite. Ecce dñe ihu. vel nūc iam loquere: licentiā loquēdi habes a patre. Q̄diu virtus et dei sapientia. q̄si infirmus aliquis et insipiens latēs in populo? q̄diu nobilis rex et rex celi. fabri filiū ⁊ patris appellari ꝓter et reputari? O hūilitas virtus xp̄i. o sublimitas hūilitatis quātū ꝓfundis stulticiā mee vanitatis? pax aliquid scio. vel magis scire mihi video. et iā silere nō possū. impudēter et imꝓudēter me ingerēs et ostentās. ꝑmptus ad loquendū. velox ad docendū. tardus ad audiendū. Et xp̄c cū tanto tpe silebat. cū seipsum sic abscōdebat. nūquid inanem gl̄iam metuebat? Quid timeret ab iani gl̄ia. qui ē vera gloria p̄ris? Eltiq; timebat. sz nō sibi. Nobis timebat ab illa quibꝰ nouerat esse timendū. Nobis tacebat. et nos instruebat. Tacebat ore. sz instruebat ope. et qđ postea docuit verbo: iā clamabat exemplo. Discite a me qz mitis sū et humilis corde. Nam de infantia dñi parū aliquid audio. Extūc iam vsq; ad hūc tricesimum annum nihil inuenio. Nunc ꝯo iam non ꝑt latere. qui tām manifeste demonstratur a patre. Hec Bernh. Et hec ē auctoritas quā supra allegaui. per quā apparet quomō siluit dominus ihs ad nostrā instructōnem. et tacendo ore instruxit opere. Ipius igitur exēplo stude et tu taciturnitati. quia qui de omnibꝰ tacet: de omnibꝰ pacem habet. Stude inq̄ ⁊ nitere. quia (vt ait Ambro?) Karior est em̄ tacendi virtus q̄ loquēdi. Elidisti ergo vbiq; in dño ihu humilitatem redolere. que ē virtus magnifica et valde necessaria. eoq; studiosius querenda et etiam affectuosius amanda est. quia dñs in singulis actibꝰ suis studuit eam signāter obseruare: et exemplu; inde alijs ostēdere. Sic ꝙ in hoc ope excellētissimo tota trinitas mō singl̄ari se manifestādo apparuit: large apparitōnē accipiēdo. et sic trinitatis p̄nia baptismus ꝓsecrať. Pater apparuit in voce. filius in homie seu carne spūssc̄s in colūba. Differēter tñ. qz filiꝰ apparuit in hoie ī vnitate suppositi. iohꝫ. j. sz ī apparitōne aliaꝝ ꝑsonaꝝ erat vnio ꝑ modū signi. Caro em̄ vnita erat filio in vnitate suppositi. vox aūt et colūba nō hēbant vnitatē suppositi cū p̄re et spūsancto: sed tm̄ in p̄ntatōne signi. In colūba ꝙ fuit spūs. ñ spūs fuit in colūba. q̄ ei tñ non fuit vnita. non em̄ fuit incolūbatus qz p̄ter naturā hūanā nūq̄ vnq̄ creatura fuit deo ꝑsonalit̄ vnita. nec infuit ei ꝑ gr̄am: sed ꝑ apparitōez et signū. q̄ pacto officio suo pꝰ apparitōem in ꝓmordialē et p̄iacentē materiā redijt vñ sūpta fuerat. sicut etiā sentit̄ de alijs figuris in quibꝰ dñs apparuit. Apparuit aūt misteriū trinitatis dño baptizato ꝙ ñ cū baptizarēť qz cū ñ egerat gr̄a mūdante: nō ē baptizatus baptismate suo sed iohis. baptismus aūt iohis dabať in noie venturi. baptismus ꝯo xp̄i dať in nomie trinitatis. et ideo non decuit in actu

baptismi.ſz postea nomẽ trinitatis explicari. vt distãtia paeret inẽ baptismũ iobis qui nõ in noĩe trinitatis dabaẽ.q̃ intez bapm xp̃i cui hec forma ſuabaẽ.Et p̃ talẽ apparitõem trinitatis baptizatu xp̃o factã. ſignificatuz fuit.q̃ baptismus deberet ꝓferri in noĩe p̃ris q̃ filij et ſpũſſcti. In p̃mitiua tñ eccl̃ia ad tp̃s collatus fuit baptismus in noĩe xp̃i.vt nomẽ xp̃i in reuerẽtia haberẽt maiori.q̃ ad excludendũ illoz erroꝛẽ.qui vtutẽ baptismi attribuũt ministris dicẽtes ego ſũ pauli.ego ſum cephe ꝛc̃.ſz illis cauſ ceſſantibu redijt eccl̃ia ad formã p̃dictã. Et ponit hic triplex effectus baptismi quẽ baptiſmus cauſat.maxime poſt paſſionẽ xp̃i.ſ.celi aptio.q̃ celorum regna patẽt renatis in baptiſmo:ſpũſſcti miſſio cui⁹ gr̃a ac donũ ꝓferẽ in eo.et p̃na locutio q̃ baptizatos regenerat in filios adoptiuos.q̃ ſibi cõplacẽt.q̃ p̃ bapm de filijs ire fiũt filij gr̃e. et regeneramur in ſpem vite eẽne. Cõſidera hec ſingula diligenẽ.q̃ exige aĩm.vt aptu iã trinitatis celo ſurſũ ferazis in deũ. In hũilitate q̃z mẽtis p̃ſiſte.vt ſpũſſancti dono et p̃no colloq̃o munerari mereaꝛis. Añ Anſ. In iozdane ſub manu iobis ſe ad bapm inclinãs.p̃nam vocẽ audiuit.et ſpũſſcti aduẽtũ in colũba ſuſcepit.vt nos docẽt in hũilitate mẽtis.que p̃ iozdanẽ notaẽ.iordanis em̃ deſcẽſio eoz̃ intrp̃taẽ debeze ꝓſiſtẽ.ibiq̃z ſupni p̃ris honorari colloquio de quo dr̃.q̃ cũ ſimplicib̃ ſermocinatõ eius.q̃ ſpũſſãcti p̃ntia ſublimari qui ſup hũiles req̃eſcit.et hoc ſub manu iobis qui dei gr̃a dr̃.vt eidẽ gr̃e q̃cquid a vo p̃cipim⁹ nõ nr̃is meritis aſcribam⁹.hec Anſ. Fuit aũt baptiſmus in mari eneo.i.in lauatorio p̃figurat⁹qđ añ tẽpli introitũ bieroſolimo erat collocatũ.Sacerdotes em̃ q̃ tẽplũ dñi ingreſſuri erãt.ĩ lauacro illo ſe lauare neceſſe hẽbãt. ita oẽs qui volũt intrare in celeſte tẽplũ dñi: neceſſe hñt p̃ius p̃ bapm lauari. Duodecĩ boues enei mare portauerunt.q̃.xij.apl̃i bapm xp̃i p̃ totũ mũdũ dilataueꝛt. Lauatoriũ circũtectũ q̃ ornatũ erat ſpeculis mulieꝛ.vt ingreſſuri tẽplũ viderẽt.ſi aliquã maculã vel indecẽtiã haberẽt:ſic bap̃s requirit ꝓſcie p̃fectõem. pc̃i diſplicentiã q̃ cordis ꝓtritõem. Iſtud etiã figuratũ ẽ in naaman ſyro gẽtili et leproſo.q̃ ad iuſſũ belizei ſepties in iozdane baptizabaẽ. q̃ ſic ab oĩ lepra ſua mũdabaẽ. Per septenã aq̃ iozdanis lotõez p̃figurauit belizeus septẽ mortaliũ pc̃oꝛ in baptiſmo ablutõem. Caro naaman facta ẽ vt caro pueri.ita pc̃ores effitiũẽ mũdi ſicut puuli. Iſtud etiã p̃figuratũ ẽ in ẽn ſitu iozdanis.q̃ filij iſrl̃ intrauerũt terrã p̃miſſionis.q̃ p̃ius trãſiuerũt iozdanẽ figuram baptiſmatis.Sic oporteꝛet oẽs p̃ lauacꝝ baptiſmi trãſire.qui deſiderant ad verã terrã p̃miſſionis puenire. Archa teſtamẽti q̃ in medio iozdanis ſtabat:xp̃m q̃ in iozdane baptizãd⁹ erat figurabat. Duodecĩ lapides q̃s p̃l̃s tulit de iozdanis alueo p̃ mẽoriali ꝑpetuo.ſũt.xij.apl̃i.q̃ p orbẽ terraꝝ teſtificati ſũt bap̃m xp̃i. Circa

p̃miſſa ẽ ſciẽdũ.q̃ dñs bap̃m ſuũ inſtituẽdũ inſinuauit q̃ inſtituit. inſtitutũ ꝓfirmauit. Inſtituẽ dũ inſnuauit ꝏbo q̃ facto.ꝏbo.cũ dixit ñ q̃s r̃na e⁹ fuerit ex aq̃ q̃ ſpũſcẽo ꝛc̃.facto qñ baptizat⁹ ẽ a iobe. Inſtituit facto q̃ ꝏbo.fcẽo qñ diſcipli baptizabãt eius auc̃te.ꝏbo qñ miſit diſcipl̃os ad p̃dicandũ q̃ baptizandũ. Inſtitutũ ꝓfirmauit et facto q̃ ꝏbo. Facto qñ de eius latere ſanguis et aq̃ exierũt. Verbo qñ poſt reſurrectõez miſit diſcipl̃os ĩ mũdũ vniverſũ p̃dicare q̃ baptizare. Hic gr̃a huius tãti ſacr̃i.ſ.baptiſmi p̃mo a xp̃o incitati.de ſacr̃is aliq̃d videamus. Circa q̃ ſciendũ.q̃ celeſtis medic⁹ bũani generis repatiuus tali mõ ſanauit egꝛotũ ſiẽ optime ꝓpetebat. Egꝛotus bõ ẽ.morbo aẽ originaꝛ culpa ẽ. Origo ꝏ iſtius culpe licz p̃nciplr̃ fuerit ex ꝓſenſu rõnis.occaſionẽ tñ ſũpſit ex ſenſibus carnis. Ad hoc g̃ q̃ medicĩa r̃ñdeat morbo.optuit q̃ ñ tm̃ eſſet ſpũalis.verũetiã aliꝏ bret de ſenſibilibo ſignis.vt ſiẽ ſenſibilia fuer̃t aĩe occaſio bñdi. ita eẽnt ei occaſio reſurgẽdi. p̃ea medicĩa nr̃i vulneris.ꝓueĩt in eccl̃iaſticis ſacr̃is. Inſtituit aũt de⁹ ſacr̃a diuerſimode. quedã.ſ.añ aduẽtũ ſuũ.vt mr̃oniũ et p̃niam. ſz hec duo ꝓfirmauit in lege euangelica.q̃ ꝓſumauit.dũ nuptijs int̃fuit.q̃ dũ p̃niaz p̃dicauit Alia q̃nq̃ ſacr̃a ſol⁹ xp̃c initiauit.bap̃m quidẽ ipm ſuſcipiẽdo.q̃ deiñ formã dãdo.ꝓfirmatõez manuũ p̃uul̃ iponẽdo.vnctionẽ diſcipulos ad curãdũ mittẽdo.q̃ ifirmos vnguebãt oleo.ordinẽ ꝏ p̃ẽtẽ ligãdi q̃ ſoluẽdi.ac ꝓfitẽdi ſacr̃m altaris tribuẽdo.eukariſtiã ꝓfitiẽdo q̃ dãdo diſciplis iminẽte paſſiõe:ſacr̃m corꝛis q̃ ſãguis ſui. Inſtituta q̃z ſunt ſacr̃a mltiplici de cã. Prio igit̃ p̃ hũiliatõez.maĝ em̃ hũilitas exhibitõ ẽ in iſtis viſibilibo q̃ hoĩe multũ inferioribo.a deo q̃rẽ ſaluẽ.quã ſupbia p̃didit. Secũdo p̃ eruditõez q̃ rapit̃ q̃ p̃mouet̃. Tertiõ p̃ter ꝓgruẽtiã.q̃ bõ p pc̃m ſe ſubdidit p̃ affectũ rebus corꝛalibo.iõ decẽs fuit vt de⁹ p̃ q̃dã ſig̃ corꝛalia ſpũalẽ adhibẽt hoĩbo medicinã. Quarto p̃ excitatõez q̃ bõ otiũ q̃ noxiã occupatõem deuitet.q̃ ſe in bono.miſſã audiẽdo.eukariſtiã ſuſcipiẽdo q̃ ſil̃ia faciẽdo exerceat. Quinto p̃ter ꝓgruitatẽ medicĩe.q̃ cũ medic⁹ ſit deus q̃ bõ. ꝓgruẽt medicĩa dz ꝓtinẽ aliq̃d diuinũ.ſ.inviſibilẽ gr̃am.q̃ aliq̃d hũanũ.ſ.viſibilẽ gr̃e formã. Sexto ẽ ꝓgruitas ex p̃te ifirmi.q̃ cũ infirm⁹ ſit bõ.ꝓſtãs ex corꝛe et ſpũ.ſpũs aẽ ĩ corꝛe.ñ bñ capiet ſpũalia niſi ĩ corꝛalibo.ꝓgruum fuit dare medicamẽta ſpũalia in rebo corꝛalibo.ſic pillule danẽ ĩ nebula. Septio p̃ argumentũ meriti.multũ em̃ valet ad meritũ.q̃ñ deo credit̃ in his vbi hũana rõ ñ p̃bet exp̃imentum.

Cõſiſtit aẽ ſacr̃m in rebo ac factis et dictis. Res ſacr̃ales ſunt.vt aq̃.oleũ ꝛc̃. Facta.vt baptizandoꝝ ſubmerſio.inflatio et hꝰ. Dicta.velut ſancte trinitatis ĩnouatio oꝛo.ꝛc̃. Sacr̃m ẽ viſibile ſignũ inviſibilis gr̃e.vt cuz q̃s baptizaẽ.ipa exterioꝛ corꝛis ablutõ quã videm⁹:ſignũ ẽ interioris ablutõis aĩe.q̃ ꝓſiſtit ĩ pc̃oꝛũ remiſſione quaz non videmus. Educti quidem

sumus de egipto p baptismū tanq̄ p mare rubrū. q: sāguine xp̄i ꝓsecratū. mortuis inimicis ib ē pc̄is nr̄is. A morte quippe xp̄i q sāguinis effusione. hz baptismus vtutē et efficatiā. sicut q alia sacr̄a. siue añ legē siue ī lege. Per hūc ei xp̄c pc̄a q̄ facta sūt: dimittit. adiuuat ne ā pli⁹ fiāt. pducit vbi oīno fieri nō possint. Ratio numeri sacr̄o p̄ est. q: ordinātur ꝫ triplicē culpā. et q̄druplicē penā. Elñ baptismus ordinatē ꝫ peccatū originale. pnīa ꝓtra mortale. extrema vnctio ꝫ veniale. ꝓfirmatio ꝫ impotentiā. ordo ꝫ ig̃rantiā. eukaristia ꝫ malitiā. mr̄imonium ꝫ ꝓcupiscētiā quā tpa et excusat. Quia vo caracter ē signū distinctiuū indelibile spūale. iō nō ꝓferē in sacr̄is q̄ solēt itērari sicut est pnīa. mr̄imoniū. vnctio. et eukaristia. Baptism⁹ vo q ꝓfirmatō q ordo caracteres imp̄mūt. p q̄s indelibilit impssos sp distīguūtē q recipiūt. Per bap̄m em̄ fit distinctio fidēliuz ab incredulis. p ꝓfirmatōem fortiū ab infirmis. p ordinē clīcorū a laȳcis. vñ nullatēn⁹ p̄nt itērari. Et q̄uis hec tria sacr̄a ꝓpt caracteris īpressionē nō itērentē. tñ ꝑmūe ē hoc oīb⁹. nō itērari sup eandē psonā q materiā. et ex eadē causa. et hoc est iō. ne fiāt ꝓtumelia sacr̄o. Ex hoc ei credi possz q sacr̄a p̄us dispēsata fuissēt inefficatia q inepta.

Clemētissime ihu qui p manū iohis baptizari voluisti. q: fidē quā in p̄mo laquaeo p̄misi: irritā feci peccādo. ad secundū recurso lauacz: penitēdo. Cōfitēor tibi deus ego pc̄or q reus. me ḡuit̄ peccasse. cogitatōe locutōe. ope et obmissione. inumerabilia sūt pc̄a mea q circūstātie eoz. nō tm̄ me in laqueis adduxi pc̄oz: sz q multos q mea suasione exēplo negligētia vel occasione aliq̄ peccauert. p q̄z et meis obnixe deꝑcor pc̄is. vt oīa nob̄ īdulgeas misericordit̄ q abstergas Amen

De Ieiunio et tēptationib⁹ dñi. Correspōdet euangelio. Ductus est ih̄s in desertum a spiritusancto ꝛc̄. Capitulum. XXII.

Postq̄ dom⁹ ih̄s fuit baptizatus. ēgressus ē ab iordane plenus spūsācto pleitudīe superabūdātie: de cuius plenitudīe nos oēs accepimus. Et in cōtinēti ac sine mora duct⁹ ē spōtanee in desertū. sup quendā montē mire altitudinis. dictū ḡrantēna. q̄ ē inter hiericho et hirl̄m. distās ab hiericho duob⁹ miliaribus. et a hirl̄m duodecim vel circa. In p̄dicto deserto latrones morari solebāt. q̄ locus vocat̄ domȳn. qd sāguinē sonat. p̄pt̄ effusionē sāguis quā ibi latrones faciebāt. Spāliter domȳn ē casale vbi ille q̄ descēdit a hirl̄m in iericho īcidit in latrones. q̄i circa mediū in via q̄ de iericho ducit in hirl̄m. a p̄te australi dexteri ḡrantēne. deiñ ē bethania q bethfage et hirl̄m. q ēnsit via ī latere australi mōtis olīueti. Quia ḡ homo q̄ ibi incidisse dr̄ in latrones: gerebat figuraz ade. q̄ a demōib⁹ ē victus. ꝓueniēs fuit vt ibi historialiter et fm rē. xp̄c superaret diabolū. vbi figuraliter q fm silitudinē diabolus dr̄ hoiem supasse primū. Elñ dr̄ q samaritanus eadē via descēdit. q: carne īdutus filius dei q̄ ē custos hoīm. easdez tēptatōes ibi sustinuit. Pugnatur⁹ quidez dñs cū diabolo: in desertuz secessit. vt nob̄ oñderet q̄ q̄ p̄fectē laq̄os tēptatōnuz eius vult supare. nōsolū turbas dēmonū: sz etiā societatē malorū hoīm. aliq̄n quidē corpe. semp aūt mētē debet vitare q fugē. exēplo illius. q̄ ī regali aula et inē turbas pl̄ares posit⁹: dicebat. Ecce elōgaui fugiēs q mānsi in solitudine. Nos ḡ exēplo xp̄i q iobis agitemur a spūscō. ñ p ypocrisī a maligno ī desertū loci q solitudis. vel saltē ī desertū nr̄i pectoris q p̄tēplatōis. vt q̄eti a strepitu mūdi meli⁹ deo vacem⁹. q ī mētē scīm deserētes q̄i mānna deserti sola eterna gaudia esurire discam⁹. Ductus est igit̄ ihs a spūscō. q: hūanitas xp̄i erat organū diuinitatis. et ideo ad oīa agēda mouebat̄ instinctu spūsc̄i. Hoc ḡ motu iuit in desertū locū. vt ibi spm̄ in oīone p nob̄ deo p̄ri offerret. et p ieiuniū carnē innocentē p nobis maceraret. exēplūq̄ fidelib⁹ daret. vt se deo p ieiuniū et oīonē offerāt. Nō iuit inuitus. sz volūtate pugnādi. et vt tēptaret̄ a diabolo. p qd insinuat̄. q aggredies desertū pnīe fortē tēptat̄ ab hoste. Juxta illud. Fili accedens ad seruitutē dei. sta in iusticia et timore. et prepara aīam tuā ad tēptatōem. i. ad resistendū tēptationi q̄ imīnet tibi. Ideo aūt ductus ē a spūsc̄o qui eū designauerat in baptismo. q: q̄s ille replet: mittit ad pugnā. et p̄bet eis fortitudinē. Ideo duci voluit in desertū. i. locū certaminis. et in quo īpugnat̄ asperis. qm̄ adam in paradiso delitijs affluēs: victus ē oblectamētis. Jō tēptari voluit. vt tēptatōes superando: nob̄ p̄tatē superandi tribueret. sicut q mori voluit. vt mortē sua nr̄am destrueret. Et hoc post baptismū q ieiuniū. p hoc nob̄ insinuās. q: p⁹ lauacz regeneratōnis et gr̄e p̄ceptōem. p⁹ laborē ieiunij et sc̄e vite p̄positū: statī diabolus tēptator accedit. q acrius in nos surgit. vt nos a p̄posito religionis auertat. q q̄ p̄ficiētib⁹ q ad meliora tēdētib⁹ inuidet q insidiat̄. p̄ter qd tūc magis cauendū ē. qd̄q bonos magis q̄ malos tēmptat. Quia (fm Grego) illos tēptare negligit. q̄s se quieto iure possidere sentit. Et fm Jsidoz. tūc maxime īpugnaris cū te impugn̄ri nescis. Dec em̄ q̄tuor sc̄z baptismus. desertū. ieiuniū. et tēptatō. sic ordiata fuerūt in xp̄o. q̄ p̄mo fuit baptizatus. secūdo in deserto duct⁹. tertō ieiunauit. q̄rto tēptatus fuit: in q̄ significat̄. q p̄us debz esse in nob̄ ablutō a pc̄is. secūdo subtractio a mūdi illecebris. tertō exercitatō in ieiunijs. q̄rto ē oppugn̄tio ab hostiū insidijs. In figura h⁹. q̄tuor occurrerūt p̄lo israhelitico. p̄mo mare rubz. secūdo deserto. tertō sitis q fames. q̄rto hostiū īsultus. Baptizatus igit̄ dñs solitariā ac duram vitā et p̄nīam ꝓstanē assūpsit. vt fideliuz mētes ad p̄fectōis aggressiōz erigēt et ad ḡuia p̄ferēda firmaret. Nō em̄ p̄pt̄ se sz p̄pt̄ nos here mū adijt. vt videlz suis p̄fectis imitatoribus vitā

heremiticā ꝓfectā instruēs nos nihilominus fm Crisō. vt vnuſq̄sq; baptizatoꝝ relictis mūdi illecebris ⁊ societatē ꝓpꝛ: diuinis ꝑ oīa debeat fuire mādatis. Et hoc repūtāt quidaꝫ fideles deuoti tpe iſto ieiuniū obſuātes. et per hoc ſe xp̄o velut in deſerto ꝓfigurātes. Eloluit aūt xp̄c pnīam agē. nō q̄ egebat. ſꝫ vt ad pnīam nos moneret. ⁊ pnīam nobis exemplo oīderet. Ubi docet tria q̄ debēt eſſe in pnīa vera ⁊ fructuoſa. Primo debꝫ eē pura. vt deo placeat. q̄ poſt bap̄m ſtatim fecit pnīam. Secūdo debet eſſe aſpera. vt carnē domet. q̄ fecit penitentiā in deſerto nō in loco delitioſo. Tertō debet eē diſcreta. ne nimis excedat. q̄ xp̄c ductor ē a ſpūſācto. nō q̄ ductore indigeret. ſed vt nob oīderet. q̄ in pnīa agēda: ductore indigemus diſcreto. Et veniēs dñs in deſertū ieiunauit q̄draginta diebꝫ ⁊ q̄draginta noctibꝫ nihil intrim māducās. Ubi ſignāter noctibꝫ addit. ne in noctē ꝓmediſſe putaret. Item in ſignū q̄ neceſſe habem⁹ et diebꝫ ꝑſperitatis et noctibꝫ aduerſitatis ꝫ diabolū nos munire: qui nūq̄ ceſſat tēptādo nos ip̄ugnare. Ieiunauit quidē vt aduerſus tēptatōes exemplū ieiunādi nob daret. q̄ fm baſiliū volēti pugnas tēptatōnū ſupare: ſobrietas neceſſaria ē. et ſpāliter vt oīderet q̄ innocētia baptiſmalis p̄clitatē in vita voluptuoſa. q̄ qui xp̄i ſūt vt baptizati qui ſūt mēbra xp̄i. ⁊ xp̄m induerūt ꝓſepulti morti ei⁹. debēt carnē ſuā crucifigē cū ꝓcupiſcētijs ſuis. et eſtimare ſe mortuos ſup̄ tērrā. ſpū mortificādo facta carnis. Uñ Criſ. Et aūt diſcas q̄ magnū bonū ſit ieiuniū. et q̄litēr aduerſus diabolū ſcutū ē maximū. et q̄n poſt lauacrū ñ delitijs ⁊ ebrietati ⁊ mēſe abūdāti ſꝫ ieiunio intēdere oportet. p̄pē hoc ⁊ dñs ieiunauit. ñ eo indigēs. ſꝫ nos erudiēs q̄dō pcā q̄ añ lauacꝝ erāt dñatio vētris introduxerat. Quēadmodū em̄ ſi aliq̄s egrotātē ſanū cū feciſſet: iubꝫ ñ facere illa ex q̄dō egritudo ꝓtigerat. ita vtiq; et hoc p⁹ lauacꝝ ieiuniū ꝫ vitiū edacitatis ip̄e induxit Nā et adā de ꝑadiſo incōtinētia vētris eiecit. ⁊ diluuiū qđ fuit ſub noe illa ꝓmeruit. ⁊ fulmīa ī ſodomitas ip̄a ꝺduxit. Ita ⁊ iudei maxīa opati ſē ab ebrietatē ⁊ ꝺlitijs mala. p̄pē hoc ⁊ ip̄e ieiunauit: nob vtiq; ꝺmōſtrās formā ſalutis. Uñ ⁊ Amb̄. Hoc eī fecit cā ſalutis nr̄e. vt rē vtilē nōſolū doceret ꝰbis: ſꝫ etiā exēplis inſtrueret. Qualis aūt xp̄ianus es: cū xp̄o eſurientē tu refricieris. Ille p ſalutē tua famē ſuſtīet: tu p pcīs tuis ieiunare formidas. Et itē. Nihil tā cecuꝫ q̄ ſeclaris ſuauitatis p̄iculū. q̄ dū mulcet aīm vitā obruit et ſenſū mētis illudit. Meritō igit dñs nr̄ ilīs xp̄c ieiunio ſuo atq; deſtō: aduerſ⁹ voluptatuꝫ informat illecebras. et tēptari ſe a diabolo dñs oīm patit. vt in illo oēs voluptatis vincē diſcerem⁹. hec Amb̄. Et ſciēdum q̄ xp̄c p̄pē infirmitatis nr̄as. vt eas curaret: diuerſas in ſe medicinas accepit. Curauit nos p dietā q̄n ieiunauit q̄draginta diebꝫ ⁊ noctibꝫ. Per electuariū. q̄n corpus ⁊ ſāguinē ſuū dedit in cena diſciplīs ſuis. Per ſudorē. q̄n factus ē ſudor ei⁹ ſicut guttē ſāguis decurrētis in tērrā. Per emplaſtrū. q̄n facies ei⁹ ſputis illita fuit. Per potionem. q̄n guſtauit acetū felle mixtū. Per minutōem. q̄n clauis ⁊ lācea vulnerat⁹ē. Cōſidera ꝺ ⁊ attēde. inſpice dñm ilīm. pluriū ei ſtutū tibi mōſtrat exēpla. Nā vadit in ſolitudinē. ieiunat. orat. ⁊ vigilat. in ēra nuda iacꝫ ⁊ dormit. ⁊ hūiliē ac pacifice cū beſtijs ꝓuerſat. Cōpatē igit̄ ſibi. q̄ ſp et vbiq; et maxīe ꝺ vita ſua penoſa ē. et corpis afflictiua. ac ei⁹ exēplo diſce etiā ī bis exercitari. Quatuor ei ꝺ tāgūtur q̄ ſpūalis exercitij ſūt. et mirabiliē ſeinuicē adiuuāt. ſ. ſolitudo. ieiuniū. oīo. ⁊ corpis afflictio, ⁊ p iſta maxīe poſſum⁹ ad puritatē cordis p̄uenīre. q̄ vtiq; nimiū ꝓoptāda ē. eo q̄ in ſe q̄dāmodo oēs ꝰtutes ꝓpēdit. ⁊ īmotionē oīm vitiorꝝ ꝓtinet. q̄ cū vitijs vel ꝺfectu ꝰtutis ñ ſtat puritas cordis. Et ꝓptēa in collatōibꝰ ſcīoꝝ p̄fm ēdit. q̄ totū exercitiū monachi debet eſſe ad puritatē cordis hñdā. Per hāc ei dō mereē deū vidē: dicēte dño in euāgelio. Beati mūdo corde q̄n ip̄i deū videbūt. Et fm Ber. Qui clarior ē: deo ꝓpinq̄or ē. eē aūt clariſſimū p̄ueniſſe ē. Ad hāc hñdā multū valꝫ oīo feruēs et aſſidua. Soꝫ oīo cū crapula et corpis mollicie ſeu otioſitatē pugnꝫ. ⁊ ꝺ req̄rit ieiuniū ⁊ corpis afflictō. diſcreta tñ. q̄ indiſcreta oīe bonū ip̄edit. p̄pē ea ab oīm p̄dictoꝝ ꝓſūmatōez videē facē ſolitudo. Nā cū tumultu ⁊ ſtrepitu ñ p̄t decenē fieri oīo. Et vidē aut audire mlta: vix p̄t fieri ſine ip̄uritatē ⁊ offēſa. q̄ mors ītrat p feneſtras ſenſuū ad aīas nr̄as. Et p̄pē ſupueniētes ſepe rlaxat abſtinētia. ⁊ corpis afflictō. Et ꝺ q̄re ſolitudinē. ⁊ ſepa te a tumultu. ſi vis deo ꝓiūgi. ⁊ p puritatē cordis eū vidē. Fuge collocutōes p̄pē taciturnitatis cuſtodiā. ītērdū etiā a bonis ceſſa eloquijs. iuxta illō p̄phē. obmutui ⁊ hūiliat⁹ſū ⁊ ſilui a bōis. Nō q̄ras nouas amicitias. q̄ noua iñ p̄ueniūt colloq̄a ⁊ ip̄edimēta. Nō ip̄leas oc̄los vel aures fātaſmatibꝰ vanis ⁊ oīa q̄ quietē aīmi ⁊ trāquillitatē mētis ꝑturbāt. fugias. tā q̄ venenoſa ⁊ aīe inimica. Nō ei ſine cā p̄res ſcī petrāt loca ſolitaria. ⁊ mandabāt his q̄ in cenobijs rmanebāt. q̄ eēnt ceci ſurdi. ⁊ muti. q̄ ſic meli⁹ poterāt deo ꝓiūgi. vñ Criſ. Qñ ſpūſcūs deſcēdit ſup̄ dñm nr̄m: ſtatī expulit eū ī deſtū. Quādo mōachi bītāt cū parētibꝰ ſuis. ſi deſcēderit ſpūſcūs et māſerit ſup̄ eos: expellet eos de domo. et ducet eos in ſolitudinē. Spūſcūs ñ libenē bītat. vbi turbe et freq̄ntia ⁊ diſſēſiōes ⁊ rixe ſūt. ſꝫ p̄pe ſedē hꝫ ſolitudinē. Deniq; ⁊ dñs nr̄ erat ī die cū diſciplīs ſꝫ q̄n volebat orare intēnti⁹: ſol⁹ recedebat. Et nos q̄ ſi volum⁹ orare pluſq̄ ī publico. hēam⁹ cellulā. hēam⁹ agroꝝ. hēam⁹ deſerta. poſſum⁹ et ꝰtutes hr̄e ꝺ frib⁹ ⁊ ſolitudinē hr̄e. Uñ ⁊ Aug. Fres cariſſimi quātū poſſum⁹: otioſ⁹ fabulis ⁊ detractōibꝰ ac ſcurrilitatibꝰ cūctis finē ſtudeam⁹ īponē. ⁊ totis viribꝰ de ip̄edimētis mūdi iſti⁹ fugiēdo: aliq̄s horas querere. in quibꝰ p ſalutē

aīme nr̄e oz̄oni et lectōni possumus intēdere. Igit̄ toto affectu et posse tuo coneris imitari dn̄m ih̄m in solitudīe.ieiunio.oz̄one.ꝙ corporis afflictōibo discretis. De q̄ etiaz scribit̄ qr erat cū bestijs.s.vrsis.leonibo.ꝙ alijs ferīs pacifice.et āgeli mīstrabāt ei. In hoc g̃ disce inter alios hūiliter ꝓuersari.ꝙ eq̄nimit̄ tolerare eos q̄ aliqñ tibi vident̄ irrōnabilit̄ se hr̄e.qz p̄ hoc moralit̄ insinuat̄ qr illi q̄z sensualitas sub rō ne pacifice tenet̄:p angelor̄ mīsteriū ad celestia trāsferent̄. Angelicū em̄ ē int̄ bestiales homines ꝓuersari.q̄ in hēmo.in solitudīe.s.mētis. Hoc ē in p̄platōne.lectōne.oz̄one.clauso cubiculo.ꝙ moribo eor̄ ferinis ñ pollui difficile ē em̄ tangē picē ꝙ ex ea ñ coinq̄nari. Ēñ Beda. Int̄ bestias dn̄s ꝓmorat̄ pt hō:sz misterio vtiq̄ āgelico vt dē. Et nos cū hēmo sc̄e ꝓuersatōnis bestiales hoīm mores:īpolluta mentē toleram⁹.mīsteriū āgelorū meremur.a quibo coꝛpe absoluti ad eterna in celis gaudia trāsferamur. Ēñ ꝙ Diezo. Tūc bestie pacate nobiscū sūt.cum caro ñ ꝓcupiscit aduersus spm̄.p⁹hec āgeli mīstri mittunt̄ nob̄. vt rīsa ꝙ solatia cordibo vigilātibo dent. Ipm aūt dn̄m sepe ī hac solitudīe visita.ꝓspitēs eū q̄lit̄ ꝓuersat̄ ibid̄. et maxime q̄litēr iacet de nocte in terra. Quelibet em̄ aīa fidelis deberet euz semel ad min⁹ in die visitare ab epy̆phania vsq; ad dies.xl.quibus ibi manebat.et se hūilit̄ ei recōmēdare. In hoc siquidē mōte ꝙ deſto desiderabili quidā exemplo dn̄i spāliť ducti:vitā hēmiticaz in quis cellulis ducebāt.dño deuotissime militantes ꝙ aluearibo cellulaꝛ modicaꝛ tāq̄ apes dn̄i.dulcedinē spūalē mellificātes. In h⁹ mōtis q̄i medio qđ a terra plana fere p dimidiū miliare distat.dn̄s fecit pn̄iam.vbi ē eccl'ia et cella:estq; ibi altare vbi stabat qñ temptabat̄ a sathana. Quadraginta aūt diebo ꝙ noctibo dn̄s ieiunauit.qz q̄dragenarius numerus ex q̄tuor ꝓstat et decē.quater em̄ decē.vel decies q̄tuor.fūt q̄draginta.p q̄tuor aūt nouū testamentū qđ in q̄tuor euāgelistis ꝓsistit.significat̄.p decem ꝺo vetus.qz ī decē mādatis legis ꝓtinet̄. Quadraginta g̃ diebo ieiunare.ē vtriusq; testam̄ti p̄cepta seruare.ꝙ ab illis om̄ibo q̄ vtrūq; testamētū int̄dicit.seū nunc̄ et ieiunū custodire. vt sicut caro exteri⁹ ieiunat a cibis.ita ꝙ mens interi⁹ ieiunet a vitijs. Ieiunauit itaq; dn̄s q̄dragīta diebo ꝙ noctibo.q̄t̄n⁹ in cibor̄ ieiunio sīgnificaret nob̄ ieiuniū corꝑis.ꝙ in dier̄ numero significaret ieiuniū cordis. Exemplo sane ip̄ius.h̄ numer⁹ dier̄ pn̄ialiū in eccl'ia ē. Ēñ ꝙ p⁹ ephiphaniā ñ statī incipit eccl'ia ieiunare.sz circit̄ post q̄draginta dies:q̄i ip̄o tpe ieiuniū suū ieiunij dn̄ici ꝓsecutiuū sīgnificās Ēñ beda. Quadragesima ieiunior̄ habz auctem.ꝙ in veteribo libris ex ieiunio moysi ꝙ helyę.ꝙ in euangelio. qz totidē diebo dn̄s ieiunauit:ō mōstrās euāgeliū ñ dissentire a lege ꝙ ꝓphetis. In ꝑsona q̄ppe moysi lex:in ꝑsona helyę ꝓphe accipiunt̄. Int̄ q̄s in mōte gl'iosus apparuit. vt euidētius emineret qđ de illo dicit ap'lus. Testimoniū hn̄s a lege et ꝓphis Dec Beda. Ēñ et Albin⁹. Sicut moysēs legē.helyas ꝓphetiā.ita dn̄s nr̄ euāgelicā p̄dicatōez q̄draginta dier̄ ieiunio dedicat.

Cōgrue etiā ieiuniū q̄dragesime statutū est ꝓfine passioni dn̄ice.qr sigt̄ nos a mūdi amicitia debere ꝓtinē vt deū seq̄ valeam⁹. Ēñ Aug. Moysēs ꝙ helyas ꝙ ipe dn̄s q̄dragīta diebo ieiunauerūt. vt insinuaret̄ nob̄ ꝙ in moyse ꝙ in helya ꝙ in xp̄o.hoc ē in lege ꝙ ꝓphis.ꝙ in ip̄o euāgelio id nobiscū agi.ne ꝓformemur ꝙ hereamꝰ huic seculo.sz crucifigamꝰ hoiem veterē.ꝙ carnis curā ne fecerimꝰ in ꝓcupiscētijs. Congruit em̄ nr̄e deuotōi vt q̄ dn̄i crucifixi passionē celebraturi sumꝰ.repmēdarū carnaliū voluptatū crucē nobip̄i etiā faciamꝰ.sicut dicit ap'ls. Qui aūt ih̄u xp̄i sūt:carnē suā crucifixerūt cum passionibo ꝙ ꝓcupiscētijs. In hac q̄dez cruce p totā istā vitā q̄ī medijs tēptatōibo ducit̄:ppetuo dz pendē xp̄ianꝰ. Nō em̄ ē in hac vita tps euellēdi clauos.de q̄bo in p̄o dr̄. Cōfige clauis a timore tuo carnes meas. Carnes em̄ sūt carnales ꝓcupie.claui sc̄e p̄cepta iusticie. His illas timor dei ꝓfigit.q̄ nos illi acceptabilē hostiam crucifigit. Sic semp̄ h̄ viue xp̄iane. Si ereno limo gressus ñ vis īmergere:noli de ista cruce descendē.hec Aug. Sed caue ne de ista cruce p voluptatū admixtionez descendas.qz (vt dicit Aug) nihil ꝓdest tota die lōgū duxisse ieiuniū si postea ciboꝛ suauitate vel nimietate aīa obruat̄. Insup̄ hoc numero soluimꝰ decimas ꝙ p̄mitias dn̄o. Sūt em̄ in āno tricētisexaginta sex dies.q̄ p̄terq̄ sex dier̄ decima ē trigītasex ꝙ ne sex residui rīmaneāt indecīati:addit̄ vn⁹. qz min⁹ addi nō p̄t.tres aūt alij supadditi soluunt̄ p̄ p̄mitijs.p quibo silr̄ sūt ieiunia q̄tuor tpm p tres dies. Sicut g̃ in lege offerre iubemur p̄mitias et decīas rer̄. ita q̄dragīta diebo ieiunā do offerim⁹ p̄mitias ꝙ decīas dier̄. Et q̄ nobismetip̄is p acceptū annū virim⁹:auctori nr̄o nos ei⁹ in decimis ꝙ p̄mitijs p abstinentiā mortificem⁹.et q̄ a paradisi gaudijs p cibū ceciderim⁹:ad hec (inquāt̄z possum⁹) p abstinētiā rīsurgam⁹. Igit̄ tpe q̄dragesime pl⁹ solito debem⁹ abstinētie ꝙ deuotōi intēdē.ꝙ alior̄ tpm negligētias hoc tpe sc̄o diluē ꝙ emēdare. Hic numer⁹ q̄dragenari⁹ multiplr̄ ē ꝓsecrat⁹.nā q̄dragīta ānis pauit dn̄s filios isrl'pane āgl'or̄ in deſto.q̄dragīta mēsibo p̄dicauit in mūdo.q̄dragīta septimanis fuit ī vtero ꝺgineo.q̄dragīta diebo ieiunauit ī deſto.q̄dragīta horis fuit in sepulcro.ab hora mortis ꝓputādo.q̄dragīta diebo fuit p⁹ resurrectōez cū discipl'is in mūdo Itē fm Amb̄.qz q̄dragīta diebo aq̄ diluuij mūdauerūt.p q̄s pctores exterminati fuer̄t.ꝙ exiñ celi serenitas illuxit ꝙ refusa fuit. sic sacro isto ieiunij tpe abolent̄ pcta ꝙ rīfulget diuīa clemētia. Cū g̃ ieiunasset dn̄s q̄dragīta diebo et q̄dragīta noctibo.ñ vltra ꝓcessit vel trāsijt ieiunādo.ne īcredibilis videret̄ carnis assūptio.ꝙ vt virtus diuīitatis celaret̄ diabolo.qz etiā tot

diebꝫ moyses ieiunauit ⁊ helyas. et postea dñs esurijt. Non aũt necitate: sꝫ volũtate esurijt. et corp⁹ esurire ꝑmisit. vt in se ⁊ veritatẽ hũane ifirmitatis oñderet. ⁊ occasionẽ tẽptãdi diabolo daret. ac ifestatus mõstraret. q̃liẽ supare et vincẽ oportẽt. Scõm Criß. Per q̃dragĩta dies nõ esurire ñ erat hoĩs. postea aũ esurire ñ erat dei. ⁊ iõ diabol⁹ sicut dubi⁹ de xp̃o. accepit occasionẽ tẽptãdi ipm. Moyses ⁊ helyas q̃dragintа diebꝫ ieiunauerũt. sꝫ ieiunãtes esuriebãt ⁊ sitiebãt. xp̃s vo q̃dragintа diebꝫ ñ esurijt sꝫ postea. Xp̃c autẽ noluit ieiunare pluſq̃ illi. ne deus a dyabolo putaret. nec min⁹: ne purus hõ videret. Tũc g̃ diabolus sentiẽs dñm esurire. accessit vt tẽptaret. si posset eũ in pcẽm deijcẽ. et vt exploraret an filꝰ dei esset. quẽ sciebat q̃nq̃ ventuꝝ. ⁊ suã ꝑ eũ pr̃atem amissuꝝ. ſm Greg. Tẽptauit diabolus dñm eisdẽ tribꝫ modis. q̃bꝫ primũ hoĩem dececerat. Primũ hoĩem supauit gula in vetito pomo. vana gl'ia: dicẽs. eritis sicut dij. auaritia dicẽs. sciẽtes bonum ⁊ malũ. auaritia eñ etiã dr̃ scie ⁊ sublimitatis ambitõ Sic ⁊ dñm tẽptauit: sed victus recessit. Dauid goliã ꝓstrauit tribꝫ lapidibꝫ de torrẽte. xp̃c diabolũ tribꝫ testionijs de lege. Et ſm Greg. cum tẽptatio tribꝫ modis fiat. s. suggestione. delectatõne. ⁊ ꝓsensu. dñs sola suggestione tẽptatus ẽ. qr delectatõ pcti mentẽ eius nõ momordit. nec cõsẽsus eũ supauit. Et iõ oĩs illa tẽptatõ foris ñ intus fuit. qr nihil ꝺictõis i semetipo tolerauit. Eltꝫ aũt oẽs iste tẽptatões factæ sint vna die vel diuerß ñ ẽ expressũ in scripturis. Prĩo itaq̃ tẽptauit eũ ò gula; dicẽs. Si filꝰ dei es. s. naturalis. et ꝑ pñs in pr̃atæ ei eglis: dic vt lapides isti panes fiãt. Cogitabat eñ intra se: dicẽs. si lapides in panes ꝙuertерit: filꝰ dei erit. si aũt ꝙuertẽ ñ poterit: hõ purꝰ apparebit. Hoc etiã esuriẽti congrue dicebat. vt panes vidẽs. imoderato cibi appetitu accẽderet. Nõsolũ experiri voluit an deꝰ eẽt. sꝫ etiaꝫ q̃i hoĩem allicẽ voluit. vt esuriẽs indebitæ delectaret in cibo. ⁊ sic vitio gule peccaret. Eñ Hyla. Intẽdebat demonũ ꝓnceps ex mutatõe lapidũ in panes. vitutẽ pr̃atis in deo agnoscẽ. et in hoĩe oblectamẽto cibi: patiam esuritõis illudẽ. Sꝫ ñ potuit diabolus mgr̃m decipe. Talẽ eñ rñdit. ⁊ sic se habuit. qr nec ipm ad gulã poterat inducẽ. nec deitatẽ eius ꝓpendẽ. Nõ eñ in tẽptatõe succubuit. seqꝫ filium dei esse. nec negauit. nec asseruit. sꝫ eũ auctæ scripture ꝙuicit: dicẽs. Nõ in solo pane. s. corꝑali. viuit hõ ⁊ sustẽtat: sꝫ in oĩ ẽbo qõ ꝓcedit de ore dei. cũ scꝫ voluntatẽ suã ꝑ scripturas reuelat. Eñ Aug. Certissime scitote frẽs carissimi. qr q̃lis ẽ caro q̃ post multos dies nõ ꝓcipit cibũ: talis ẽ aĩa q̃ nõ assidue pascitur dei ẽbo. hec Aug. Hoc etiã dictũ dñi verificat nõsolũ de vita spũali: sed etiã de corꝑali. sicut patet de moyse qui ieiunauit q̃dragintа diebꝫ et noctibꝫ ẽbo et alloquio dei spũaliẽ et corꝑaliter sustẽtatus. Quasi dicẽt. Nõ tm̃ pane corporali sustẽtat ⁊ viuit hõ: sꝫ etiã spũali pane. scꝫ ẽbi dei. pane opatõis scẽe. pane gr̃e. tandem victurus inetrnũ pane gl'ie. Et ideo ñ oportꝫ de lapidibꝫ panes facere. qr licet esuriaꝫ tm̃ dñs ꝑt solo ſmone esurientẽ sustẽtare. Eñ ꝓsuasio tua tẽptatio ẽ. cũ mentõeꝫ faciat ⁊ mihi suadeat tm̃ de cibo corꝑis. nõ de cibo mẽtis. Scõm Criß. De veteri testamẽto testimoniũ ꝓtulit. atqꝫ ꝑcepit. vt siue famẽ siue aliq̃d aliud patiamur: nunq̃ tm̃ dñm r̃linq̃mus. Dñs quidẽ ilꝫ panes de lapidibꝫ facere potuit. sꝫ noluit nec decuit. ⁊ iõ nõ fecit. Prĩo vt diabolũ eius diuitas latẽt Secũdo vt ꝑ hũilitatẽ et sapiam magisq̃ ꝑ potentiã vincere nos docẽt. Tertõ vt oñtatõnem fugere suaderꝫ. Quarto vt volũtatẽ tẽptatoris ꝓtẽpnẽt. qr fas ñ erat dñm volũtati eiꝰ obtpare. ⁊ aliter tẽptatoꝝ ñ vincit nisi ꝓtẽpnat. Quinto vt doceret nũq̃ eẽ credendũ diabolo. et nihil faciendũ ad eius impiũ. etiã si bonũ et vtile ẽ qõ suggerit vel iubet. Moraliter sepe suadꝫ diabolus vt lapis. i. duricies pnie. sub quadã specie discretõis ꝙuertat in panẽ. i. in delitias ⁊ mollitiẽ: dicẽs. Jã filius dei es. decetꝫ tãta austeritatæ ⁊ pnia nõ indiges. Sic iezabel vineã nabothꝫ ꝙuertit in ortũ olerꝫ. sic libanꝰ ꝙuertit in chermel qõ interꝑtat mollis. qõ fit frequenter honore festiuitatis vl'cã societatis. sic iudei petierũt a pylato ne corpꝰ ihũ manẽt in cruce in die festo. Tũc diabolo ista suadẽti est r̃ndendũ vt sup̃ ſm r̃nsionẽ dñi. Et nota hic exẽplo dñi resistendũ esse gule. nã ab ipa inchoandũ ẽ. si cetera vitia volumꝰ supare. Elidet eñ q ⁊ q gule succũbit: imbecillis reddat ad alia vitia devincẽda. Eñ beda. Nisi ꝑus gula refrenet: frustra ꝫ alia vitia laborat. Et iõ ꝑmo hic ponit temptatõ ò gula. qr hec tẽptatõ ꝑmo occurrit hoĩ ab infãtia. et alie sequunt postea. Quia g̃ dñs ieiunãs tẽptatus fuit. si tu ieiunaueris ⁊ tẽptaris ñ dicas qr ieiunij mei fructũ ꝓdidi. Nãsi ñ tibi ꝓfuit ieiunũ tuũ vt ñ tẽpteris: tñ ꝓfuiet vt a tẽptatoribꝫ nõ vicaris. Elt aũt aĩa a carne ñ vincat. necesse ẽ vt diabolo tẽptatori resistat et deo rectori fuiat. Eñ Aug. Elis: fuiat caro tua aĩe tue. deo fuiat aĩa tua. debes r̃gi vt possis regẽ. Sꝫ qr diabolus sic vincẽ eũ nõ potuit. cogitauit apõ se: dicẽs sicut ait Criß. Homo iste scẽs videt. scẽi aũt etsi ñ vincunt de vicio gule. sepe tm̃ vincũt de aliq̃ motu vane gl'ie ⁊ ideo assũpsit dñm ⁊ portauit eũ in scẽam ciuitatẽ. i. in hier'm. que respectu aliaꝝ (in q̃bꝫ ydola colebant) dicebat scẽa. qr diuino cultui deputata. ꝓpter templũ et sãcta sanctorũ q̃ erãt ibi. nec erat licitũ in lege sacrificare alibi. Nũc aũ dr̃ sancta. ꝓpter sacr̃a nr̃e redẽptõis ibi patrata Scõm Criß. ex patiẽtia nõ ipotẽtia se ꝑmisit assumi. et hoc corꝑaliter. qr ſm glosã. verisimile ẽ diabolum in hũana specie apparuisse. sꝫ tm̃ xp̃c sic egit vt a nemine videret. ⁊ ſm aliq̃s eũ in brachijs portauit. ſm alios ad manũ duxit: qui sequebat eũ quasi athleta ad temptatiõẽ sponte ꝓficiscens. Considera hic benignitatem et patientiaꝫ dñi. ꝑmisit eñ se portari et

ꝓtrectari ab illa cruēta bestia. q̄ suū et omniū amicoꝝ suoꝝ sāguinē sitiebat. Nec mirꝝ (scōm Gre) si se ab illo ꝓmisit duci. qui se ꝓtulit a mēbris illi⁹ crucifigi. Et statuit ac collocauit euꝫ supꝫ pīnaculū tēpli vt eū ꝺ vana gl'ia tēptaret ibi. Sciēdū aūt q' in tēplo erāt tres māsiōes. Pria pauimētū vsqꝫ ad primū tabulatū siue solariū. altitudīs trigīta cubitoꝝ. Secūda a primo solario vsqꝫ ad secūdū. trigīta etiā cubitis alta. Tertia vsqꝫ ad tertiū solariū qꝺ erat tectū tēpli ñ cameratū sꝫ planū. altitudīs q̄dragīta cubitoꝝ. Qꝺlibet aūt solariū hēbat in circuitu exteri⁹ vnū deābulatoriū. q̄ ista ābulatoria ſm mgr̄m in hīstorijs dicūt pīnacula. supꝫ quorū vnū xp̄m statuit diabol⁹. q̄ forte in eminētiori vel forte īferiori. vbi scribe q̄ sacerdotes alloquebant ꝓp'm exponēdo legē dñi. Et nota ſm glo. q' in eo loco diabol⁹ xp̄m de vana gl'ia tēptabat. in q̄ multos ꝓ vanā gl'iam in cathedra doctoꝝ ꝺcepat. Et sic' volēs explorare qꝺ supꝫ. tēptauit eū de vana gl'ia: dicens. Si fili⁹ dei es mitte te deorsū. Quasi dicēt. Virtute ꝓpa potes sine ꝑiculo te mittē deorsū. et etiā ꝓpt̄ mīsteriū angeloꝝ tibi ſuiētiū q̄ te custodiētiū. Cogitabat q' si ꝑ aera volādo sine lesione descēderet: filius dei esset. suasitqꝫ vt deorsū se mittēt. vt sic cadēdo et nō se ledendo hoīes mirarent̄. et ipm tā q̄ dei filiū reuererent̄. q̄ inde occasionē inanis gl'ie assumēt. cū oīs ciuitas laudaret eū et magnificaret. Vere diabolica vox. q̄ ñ ad celi ascensū sꝫ ad descēsū ꝓuocat. q̄ mētē hoīs de altiori gr̄du meritoꝝ p̄cipitare ꝓcēdit. Nō em̄ q̄s decipit sursū ascēdē mouet. sꝫ in ỹma ꝓuocat q̄ deorsū ruere suadet. q' optat oēs cadē. q̄ se sentit ꝑ oīa cecidisse. Diaboli q̄ꝑe ē stātes deorsū mittē. dei aūt iacētes sursū erigē. Dicēs aūt mitte te deorsū: infirmitatē suā manifestat. q' nemini ꝑt nocē nisi ipe deorsū se mittat. Nam ipse q̄ oñes deorsū cadere desiderat. ꝓsuadere quidem ꝑt. p̄cipitare nō ꝑt. Vñ Crisꝰ. Nō dixit mitto. ne vim facē videa t̄: sꝫ mitte deorsū dixit vt oñderet q' vnusquisqꝫ nr̄m libertate arbitrij et volūtatis sue culpa cadit in mortē. Illi⁹ est quidē suadē: sꝫ nr̄m ē ꝓsuasiones ei⁹ ꝑ legis obseruātiam supare. Et q' xp̄c supꝫ vsus ē auctē. iō q̄ ipe auctem assumit scripture. q̄ hoc nō vt ꝺtutes ꝓstruat et doceat: sꝫ vt errores ingerat q̄ fallat. Vñ subiūgit. Scriptū ē em̄ de te sc̄z in psalmo. q' āgelis suis mādauit de te. vt ꝓſuēt te a nocumēto. q̄ in manibꝰ tollēt te ꝺducēdo. ne forte offēdas ad lapidē pedē tuū: malū incurrēdo. Manus angeloꝝ dr̄ ꝫ ꝑtas eoꝝ duplex. sc̄z ꝑtas ſuādi a malo. et ꝓmouēdi ad bonū. ita q' ꝓma ē sinistra secūda dext̄. Auctꝰ hec ñ est ad ꝓpositū. q' (ſm Hiero) ñ īelligit ꝺ xp̄o capite sꝫ de mēbris. i. q̄libet iusto. Xp̄c em̄ nō portat manibꝰ angeloꝝ. sed ipe ꝺbo ꝺtutis sue portat āgelos q̄ oēm creaturā. nec ꝺiget āgeloꝝ auxilio q̄ maior ē āgelis. Est g̃ auctꝰ illa ſm glosā sic exponēda. q' āgelis suis āmīstratorijs spiritibꝰ de⁹ mādauit de te viro iusto. q̄cunqꝫ sis. vt tollāt te. ī manibꝰ suis. i. auxilijs suis sustollāt q̄ ita custodiāt te. ne offēdas pedē. i. mētē vl' affectū mētis. ad lapidē. i. ad aliqꝺ offēdiculū pcti. lapis ei ꝺr̄ q̄libet ledēs pedē. Vñ oīs pcti q̄ ruine occasio ad quā ꝑt offēdi affect⁹ mētis: noīe lapidis īelligit. Est g̃ sēsus q' āgel' mādauit de⁹ vt custodiāt hoīez iustū a pctis. Nō q' bon⁹ hō ꝓpter custodia āgeloꝝ. ꝺbeat se p̄cipitē exponē ad suggestionē ꝺmonū. Ex q̄ loco q̄ illꝺ ꝓg̃scit q' ad custodiēdū sc̄oꝝ vitā āgeli ꝺputāt. Male g̃ intēptat diabol⁹ scīptura. q̄ ītellectū ei⁹ ꝓuertit. et sic inptinenē allegauit. Ihē allegauit incōplete. q' etsi esset de xp̄o. etiā illud qꝺ sequitē ꝺbuerat memisse. s. supꝫ aspidē q̄ basiliscū ābulabis. q̄ ꝓculcabis leonē q̄ draconē. Ihē em̄ diabolus ē aspis q̄ basiliscus. ipe leo q̄ draco. quez in tēptatōnibꝰ xp̄c ꝓculcauit. Ihō ꝓtem scripture q̄ꝫ se facit: tāq̄ supbus inducit. ꝓtem ꝺo q̄ ꝫ se ē tāq̄ astut⁹ dimittit. Nā de angeloꝝ auxilio q̄i ad infirmū loquit̄. de sui ꝓculcatōe q̄i tergiuersatoꝝ tacet. Sed et hic auctē scripture aduersari⁹ deuicit̄. q̄ sua intentōe frustrat̄ Scōm Hiero. In oībꝰ his tēptatōibꝰ diabol⁹ hoc agit. vt īelligat si fili⁹ dei sit. Sꝫ dñs rñsionem sic tēperat. vt eū ābiguuz relinq̄t. Vñ rñdens: ait illi. Scriptū ē q̄ dictū. s. cuilibet hoī. ñ tēptabis dñm deū tuuz. s. q̄ꝺiu alit̄ euadere potueris. ego aūt ꝺ sū. et alit̄ possū descēdē q̄ꝫ ꝑ iactātiā me ꝑcipitare. et iō nolo deuz tēptare. Multiplicit̄ aūt q̄s tēptat deū. s. indebitē explorādo dei potentiā. vel indebitē exꝑiendo ei⁹ voluntatē. vel indebitē īquirēdo eius sapiam. vel indebitē experiēdo qꝺ poscit apud deū. Sꝫ hec sūt vitāda. q̄ꝺiu ꝺ habꝫ ex hūana rōne et facultate aliꝺ qꝺ faciat. Vñ hic ē argum̄tū. q' q̄ñcūqꝫ homo habet aliq̄ꝺ qꝺ ꝑt facere ſm viaz hūane rōnis vel ꝓsilij vel auxilij ad euadendū ꝑiculū. ñ debet illud obmittē quer̄ndo diuinū exꝑimentū. q̄ ſm Aug. Si ꝑiculū quātū caueri ꝑt nō caueret. magis tēptaret deum q̄ꝫ in deū sperauet. Vñ q̄uis de⁹ oīa possit: discipulis tñ suis ait. Si vos ꝑsecuti fuerīt in ciuitate vna: fugite ī aliā. Et ipe itē fugit q̄ latuit. Et ꝓpt̄ hoc ꝓbatio ferri cādētis q̄ monomachie. i. duelli tāq̄ illicita ꝓhibent̄ in iure. Si ꝺo deficit hūana rō q̄ ꝓuidētia. q̄ hō ñ habꝫ aliud qꝺ faciat: tūc secure ad dei potētiā se ꝓuertat. et sue ꝓuidētie ꝓmittat. ñ tēptādo: sꝫ deuote ꝓstrādo. q̄ sic ñ ē dicēda tēptatō. Sꝫ q̄ xp̄c adhuc hēbat q̄ꝺ faceret. q̄ boni erāt ibi g̃dus ꝑ q̄s de pīnaculo descēdē poterat. iō diabolo sic rñdebat. Vbi Crisꝰ. Nihil mot⁹. nihil indig̃tus: sꝫ cū multa modestia scripturarū ei rursus voce rñdet. nos vtiqꝫ docēs. q̄ diabolū ꝑ patiam atqꝫ tolerātiā ñ ꝑ sig̃ supari. nihilqꝫ ad oñtatōem nr̄i. atqꝫ ad amorē facere gl'iandi. Et itꝝ. Aspice aūt quomō nō turbatus ē dñs. imo de scripturis humilime cū iniquo disceptat. q̄ ꝓformeris xp̄o ꝓpose. Nouit diabolus arma xp̄i quibꝰ succubuit. Ex māsuetudine eū cepit. ex humilitate ꝺuicit. Tu q̄ꝫ cū videris hominem effectum diabolum

et tibi obuiantē: eo mō deuincas. Doceas animā tuā formare os ꝓdcens ori xp̄i. Sicut em̄ cū romanus forsitā resideꝫ iudex. nō exaudiet rñsum ignorātis eo mō loqui. sic ⁊ xp̄c nisi suo mō loq̄ris. nō exaudiet te. nec vocabit te. Dec Criſ. Moraliē multos dy̆abol⁹ eleuat in altuz. vt facilius ad ḡuiorē trahat casū. sicut cornix nucē eleuat vt ab alto deijciēdo frāgat. sic ⁊ pugil sociū a terra subleuat vt ꝓsternat. Multi eī ducunt in altū platōnis ⁊ deijciunt ibi. qui in valle simplicis stat⁹ fuerāt securi. In mōtibꝰ eī gelboe ceciderūt fortes isrl̄. Elñ ſm Aug. quā to q̄s in loco supiori. tāto in piculo maiori ver sat. Et ſm Criſ. Prelatos subuertit elatio. iō ad talem locū dñs se assumi ꝑmisit. nec tñ ibi dy̆abolo ꝓsensit. vt in talibꝰ locis positi diabolo resisterēt. Sup̄ pinnaculū tēpli etiā dy̆abolus boiez statuit. quo se ceteris meliorē estimet. et p falsā hūilitatē deorsum se mittat. Ex tūc ḡ ſm Bern. Quia dñs nihil ostendit diuinitatis. arbitratus hostis eum esse hominem. Temptauit eū tertio vt hominem. Exinde em̄ assumens eū: reportauit em̄ eum in montem valde excelsū secūdo miliario a quarēna versus galileā. vt sc̄z locus ꝓgruat tēptatōni. vt sicut in deſto vbi ē esuries: tēptauit ō gula. sup̄ pinnaculū vbi cathedra ē doctor⁹ de vana gl̄ia sic in mōte vbi vident hec tpalia: tēptat ō auaritia. Et oñdit ei oīa regna mūdi. ñ ea q̄ nesciebat indicādo. sz ſm Criſ. ostendit ei ac si aliqs in loco excelso positus: manū extēderet: dicēs Ecce ex illa pte est affrica. ex illa palestina. ex illa grecia. ex illa y̆talia ⁊ huiusmōi. Vel ostēdit. i. exposuit et enarrauit ei in momēto et in breuibꝰ. oñia regna mūdi. i. oīm regnor⁹ pompā et gl̄iam ac magnitudinē. vel oñia ꝓcupiscibilia in mūdo. sicut sūt diuitie. delitie. ⁊ honores. vt q̄ speciosa et delectabilia suaderet. et vel sic euz sibi subijceret. Momētū ē decima ps pūcti. vel q̄dragesima ps hore. pūctus em̄ q̄rta ps hore ē. p hoc ḡ significat breuitas vel trāsitus bonor⁹ tpaliū mōdi⁹. Elñ Amb. Bene at in momēto tpis secularia ⁊ terrena mōstrant. nō em̄ tā cōspectus celeritas indicat. q̄ caduce fragilitas pātis exp̄mit. In momēto em̄ cūcta illa p̄tereūt. ⁊ sepe honor seculi abit anteq̄ venerit. Et tēmptauit eū de auaritia dñm oīm ex arrogātia et iactātia: ꝑmittens mēdacit̄ q̄ dare nō poterat: et dicēs. Dec oīa tibi dabo et te regē faciā. si cadēs tanq̄ inferior adorauerīs me. tanq̄ supiorē. qđ vere esset cadere ⁊ diabolo se subijcē. Elñ Criſ. Nihil em̄ sic dy̆abolo homine subijci facit. vt inhiare opibꝰ ac habendi amore supari. Et itez. Regna mūdi ꝑmittit illi q̄ regna celor⁹ credentibꝰ prepauit. Gl̄iam seculi pollicet̄ ei qui dñs ē gl̄ie celestis. Spōdet se vniuersa dare. q̄ nihil habet: ei qui oīa possidz Ab eo se iubet adorari in terra. quem angeli ⁊ archāgeli adorāt in celo Dec Criſ. Vbi ⁊ glo. Ecce antiq̄ dy̆aboli supbia. Sicut em̄ in p̄ncipio voluit se silem deo facere. ita nūc volebat

diuinū cultū sibi vsurpare. Et est hic notandū. q⁹ si ꝓsideremus p̄ncipiū huius tēptatōnis. tūc tēptatio ē auaritie. si finē. tēptatio ē y̆dolatrie et bñ tūgit̄. q⁹ auaritia ē y̆dolor⁹ fuitus. Cōsiderandū etiā q⁹ gl̄ia mūdi que cū mūdo ꝑitura ē: in mōte et in supcilio demōstrat̄. ⁊ diabolus hoīem ducere ad montē nitit̄. vt corruat et ei subijciat̄: suadens vt fuiat ei. negligēs iusticiā dei. a cuius fuitio libēt nos xp̄c ꝑ nob tēptat⁹ et passus. Dñs aūt ad cāpestria et hūilia descēdit vt diabolū hūilitate superet. Nec intuebat̄ sibi oñsa oculo ꝓcupīe sicut nos. sz sicut medici sine lesione vident morbos. Cum ḡ volueris fieri magnus ⁊ altus. ⁊ ante oculos mētis ista ꝓponis: scito q⁹ dy̆abol⁹ tibi regna mūdi oñdit q̄ si ꝓsequi volueris. necesse ē vt p̄cidēs diabolū adores. q⁹ adoraturus diabolum ante corruit ⁊ nunq̄ sine casu dy̆abolus adorat̄. Elñ Amb. Habet eī ambitio domesticū pīculū. et vt dñet̄ alijs: prius fuit et curuat̄ obsequio. vt honore doneť. et duz vult esse sublimior: fit remissior. Omīs quidē p̄as et ordinatō p̄ātū a deo est: sz a malo p̄atis ambitio. Nec ē p̄as mala: sz is qui male vtit̄ p̄a. Docemur ḡ ambitōem despicē. eoq⁹ dy̆abolice subiacet p̄ati Dec Ambro. Sz ⁊ hic homicida ille succubuit. ⁊ dñs et victor auctor diuina ꝓminatus eū abiecit. et abscedere iussit: dicēs. Vade et recede a me. s. in ignē eternū satbana: qui veritati ⁊ hoīm saluti aduersaris. In q̄ (vt ait Criſ) finē tēptādi diabolo ponit. ne ꝓgrediat̄ vlterius tēptās. Cōtinuo em̄ illū in fugā vertit. neq⁹ alijs iā eū per semetip̄m tēptatōnibꝰ appetijt. Vbi etiaz docemur ꝑuas iniurias portare. sz nullo mō dei iniurias tolerare. Elñ Criſ. Xp̄c cū passus fuisset tēptatōis iniuriā. dicēte sibi dy̆abolo. si fili⁹ dei es mitte te deorsū: nō ē turbat⁹. nec diabolum increpauit. Nūc aūt qñ dy̆abol⁹ dei sibi vsurpauit honorē: dicens. hec oīa tibi dabo si cadens adoraueris me: exaspatus ē. et repulit euz: dicēs. Vade satbana: vt nos illius discam⁹ exemplo. nr̄as quidē iniurias magnimit̄ sustinere. dei aūt iniurias neq⁹ vsq⁹ ad audituz sufferre. qñ in ꝑp̄rijs iniurijs eē quē piā pacientē: laudabile ē. iniurias aūt dei dissimilare nimis impium ē Vbi et Diero. Nō vt plerīq⁹ putāt: eadē satbanas vt apl̄s petr⁹ snīa ꝓdemnat̄. petro em̄ dr̄. vade retro me satbana. i. seq̄re me. q̄ ꝓtrari⁹ es volūtati mee. hic vo audit vad satbana. ⁊ ñ dr̄ ei retro me. vt subaudiat̄. Vade in ignē eternū q̄ ꝑatus ē tibi ⁊ angelis tuis. Deiñ dñs subiungit. Scriptū ē oñi hoī. Dñm oīm. s. ꝑ potētiā. deū sc̄z ꝑ creatōnem. tuū sc̄z q̄ debet esse tuus ꝑ cultū spālem. adorab̄ interius fide. spe. ⁊ caritate. et illi soli fuies exterius fuitute latrie. Et ꝑ hoc ſm Aug. Nō excludit̄ fuitus debita dñis tpalibꝰ. Et ſm Beda. iubemur hic soli deo fuire fuitute latrie. q̄ soli diuinitatis cultui debetur. vñ ⁊ hi qui hāc y̆dolis impendūt: y̆dolatre nūcupant̄. sz ab apl̄o iubemur ꝑ caritatē inuicem fuire fuitute dulie. que cōmūis ē. siue deo

siue homini. siue cuilibet rerum nature. Itaq; (vt ait Beda) dicēs dy̆abolus saluatori. si pcidēs adoraueris me. eẽrio audiuit. q; ipe magis adorare eū debeat deus et dñm suū. Quasi sibi diceret. Nō ego te. sz tu me debes vt deū adorare. Sz adoratō diaboli subiectōis ē. ñ deuotōis

Ex supdicto ordine tēptatōis patz. q; diabolus incipit a leuioribo q; pcedit ad gulia. deinde ad guiora. q; tandē ad guissima. Incepit eñ a tēptatōne leui. qñ tēptauit eū de gula. q; tēptatio leuis est: maxime tpe famis. et finalit̄ post alias puenit ad gulissima. qñ temptauit eū de ydolatria. Elicit aūt xp̄c ipas tēptatōes. eis in suis pncipijs obuiādo. Nā mox cū diabol⁹ tēptatōnes inferebat: xp̄c eas repellebat. Sic q; nō mox vt diaboli tēptatōes senserit: eas i suo initio debz repellē. Nā (vt dicit Diero) Lubricus ē serpēs ātiqu⁹. q; nisi capite teneat̄: totus stati illabit̄. Habz eñ serpēs infernalis caput scz malā suggestionē. bz corpus. s. pfensū. habet caudā. s. opis pfumatōem. Ubi aūt ponit caput suggestiōis: stati ponit corp⁹ pfēsus. et vbi ponit corpus pfēsus: stati ponit caudā opis. q; iō in suo capite. i. in sua suggestione ē pterendus. et tūc nocē ñ poterit. nec q̄tū ad corpus. nec q̄tū ad caudā. qz āputato capite suggestionis: tota ē pfracta vis serpētis infernalis. Et pfumata. i. supata oñi tēptatōe ad quā explēdā dñs venerat. lucifer ñ inueniēs q̄d aget. audito dei noīe reliquit eū. quē tñ nūq̄ tenuit. qz supat⁹ a tēptatōe cessauit. et recessit ab eo tāq̄ victus et pfusus. vsq; ad tps. postea eñ nō tñ dolose tēptaturus. sz apte p iudeos eū q; in se q; in mēbris suis ipugnatur⁹ aduenit. qz appropi quāte tpe passionis. psecutōem ei p pncipes sacerdotū suscitauit. nō p seipm solū: sz q; p alios ac p organa q; instrumēta sua ꝓpria cepit eū impugnare: putās eū mortis timore deijcē Scōm Crisē. diabolus ñ q̄i obediēs pcepto: recessit. sz diuinitas xp̄i et spūssāctus q̄ erat in eo. excussit iñ diabolū. q̄d quidez ad nr̄am pficit pso lationē. qz ñ tādiu hoīes dei diabol⁹ tēptat q̄diu vult: sz q̄diu xp̄c pmittit. etsi eū pmittat paulisper tēptare ad nr̄az vtilitatē. tñ repellit pt̄ nr̄am infirmitatē. qz nō patit̄ nos tēptari vltraq̄ possumus sustinē. Unde Aug. Si tantum posset nocē diabolus quātū vult. aliq̄s iustoꝝ nō remanēt. Tribo aūt pmissis pgressionibo in quibo adhuc exercet̄ militia xp̄iana: oīs tēptatio dr̄ pfumpta in suis radicibo q; supata. qz in gula. superbia. auaritia. ex q̄bo tēptatō oriť: oīa vitia sibi pfederata sūt pempta. In his eī tribo ē oīm materia delictoꝝ. q̄ꝝ semīa in ipa origine sūt cauēda. qz iobe attestāte oñe q̄d in mūdo ē: pcupīa carnis ē. q; pcupīa oculoꝝ. et superbia vite. Cui triplici hostis telo. totidem arma defēsionis. s. scutū triangulū opone debem⁹. vt ieiunio pcupīam carnis. oratione superbiā. elemosina auaritiā repellam⁹. Sicut aūt ille hostis antiqu⁹ a dño vsq; ad tps recessit. q; tpe passionis redies. nō in dolo sz apte eū impugnuit. sic et nos aliq̄n tēptare intermittit. q; qñ in tēptatione ñ pualet: a nob vsq; ad aliud tps recedit vt q̄i securos inueniēs repēte redieēs. facili⁹ inopinat⁹ irrūpat. Instruimur ḡ hic ad cautelā. qz licz aliquā tēptatōem supemus. semp tñ diabolū ad pugnā patū iuenim⁹. Tpe vo passionis oīno victus diabol⁹ religatus ē in infernū. in die vo antixp̄i soluēdus. Sm apocalipsim vo bānis. Eñ Aug. inuit. q; iste tēptator fuerit lucifer pmus angel⁹. ille supior. qui pmū hoīem supauerat. Credendus ē aūt ipe diabolus hois formā ad horā assūpsisse. in qua dñm circūducere et ei colloqui posset. Et notādū q; ordo tēptatōnū xp̄i. sic Sm matheū positus fuit Sm ordinē tēptatōnum ade q; fuit iste. In quacūq; die comederitis. ecce gula. eritis sicut dij. ecce ianis gl'ia. sciētes bonū q; malū. ecce auaritia q̄ nō est tm̄ pecunie. sz q; sublimitatis q; scīe. cū sup̄ modū ambit̄. Secōm vo Augu. Certū nob ñ est q̄ fuerit secūda q; que tertia. Sz duo euā geliste varie narrāt. pt̄ ratio assignari. qz vna tēptatio est de cupiditate pncipal'r. alia de elatōe. et frequēter ptingit. q; vnū vitiū ex alio nasci tur et ecōuerso. ideo matheus pponit vnā Lucas vo aliā. Eñ Remigius. Ob hoc euāgelista rū banc iste. illā vo ille pmittit. qz ianis gloria et auaritia adinuicē se gignūt. Xp̄c vo diabolū in tēptatōne gule supauit et hoc quondā in ydolo belis et draconis pfigurauit. In babilone eñ ydolū belis p deo colebat̄ qđ multū comedere q; bibere dicebat̄. qđ daniel destruxit et sacerdotes eius interemit. Ibidē etiā in spelūca draco latitabat. quem gens tanq̄ deū estimabat. cui sacerdos statutis horis cibū offerebat Daniel aūt massā de pice q; adipe q; pilis pfecit et in os draconis iniecit. Quā cū pmedit: statī est erupt⁹. et sic vterq; deuorator et gulosus p danielē ē destruct⁹. q; iō daniel xp̄m designuit. q̄ tēptatōem gule supauit. Xp̄c etiā supauit diabolū in tēptatōne superbie. q; hoc pfiguratū fuit oli in dauid q; nece golye. Golyas superbissime ō fortitudie sua se iactauit. quē dō cū funda ad terrā deiecit. et ꝓprio gladio interfecit. Golyas gigas figurā superbi tenet luciferi. dō aūt pastor q̄ hūc pstrauit: xp̄c ē. q̄ in tēptatōe superbie hūiliť triūphauit. Certō xp̄c diabolū i tēptatōe auaritie supauit. qđ q; dō in nece leonis q; vrsi pfigurauit: leo q; vrsus auaritiā figurabāt. qz auferēdo sibi ouē eam ppetrabāt. Dauid aūt ouē suā eripiēs: raptores interfecit. q; xp̄c supata tēptatōne auaritie: sathanā a se reiecit. Abiecto aūt sathana accesserūt āgeli q; tanq̄ victori mīstrabāt ei. sic q̄ virilit̄ pugnādo ō diabolum triūphauerit: ministerio q; pfortio angelorū dignus erit. De tēptationū vo suggestionibo sic dicit Crisō. Nunc breuit̄ pstringamus q̄d significēt xp̄i tēptatōnes. Ieiuniū ē abstinentia rei male. Qñ vo quis inflat⁹ fuerit q̄si sāctus: ductus est q̄si sup tectū. Et hec tēptatio sequit̄ primā. qñ victoria tēptatōnis gl'iatōem opat̄ et fit causa iactātie. Fuge exaltatōem cordis.

q nō patiēris ruinā. Ascēsio aī mōtis ē ꝓcessio ab altitudīe diuitiaꝝ q glīe hʾ mūdi. q ō supbia cordis descēdit. Et aūt dīē Bern. q q̄rtā tēpta tōez de dño ñ legit: iḡrat scripturā q̄ dīc. q tēptatō ē vita hoīs sup ērā. Apl's q̄z dīc eū fuisse tēptatū ꝑ oīa ꝑ silītudīe absq; pcō. Voluit aī xp̄c tēptari plīb9 ex cauſ. Oīa ē fm Greg. vt ꝑ suā tēptatōez nos a nr̄is liberaret. sicut ꝑ suā mortē nos a nr̄a liberauit. Secūda est fm Dyla. vt cautos nos facēt. ne sez aliqs quātūcū q̄z scīs p̄sumat ō se q̄si de tēptatōib9 sit īmunis. Et iō pʾ baptismū q acceptō spūscō tēmptari voluit. vt oñdēt q sāctificatis maior pugna īcūbit. Tertia ē fm Aug. vt nobis exemplū pugnādi daret. et ꝑ hoc nos instrueret. q vt esset mediator nonsolū ꝑ adiutoriū sed etiā ꝑ exemplū. Quarta est fm Crisō. vt nos aiaret. vt scz nemo turbet de tēptatōnib9 p̄ter spem irruēti bus dū etiā xp̄m vidēt subdi tēmptatōib9. Quīta est fm Leonē vt dyabolū vinceret. q vincendo eius virtutē q audatiā recipet. Sexta ē fm Apl'm. vt tēmptatis melius misereri et ꝯpati sciret. et nobis de sua miscōia spem faceret. q homo tēptatus facilius miserē q ꝯpatī tēmptatis. Tēm tēmptari voluit vt tēptatis ꝯsolatōem daret. fuit em̄ tēptatus statim qñ fuit baptizatus. qñ a pr̄e filius ē appellatʾ. qñ spūs scūs in specie colūbe sup eū mānsit. qñ celuz sibi aptum fuit. qñ q̄draginta diebo et noctib9 ieiunauit. vt ꝑ hoc dē intelligi. q si aliqs tēptatē nō ꝓter hoc ē minus a pcō mūdatus. nō ē minus dei filiatōe dignus. ñ ē minus spūscō plenus. ñ ē minus celo dignʾ. nō ē minus in pnīa sua deo acceptʾ. Igīt q̄ dñs sic fuit ꝯtractatʾ et tēptatus: nō miremur si nos tēptamur. q q̄ in oñib9 vicit: nitamur q nos eius adiutorio vt vincamʾ. Nec in aliq̄ ōtutē nr̄a ꝯfidamus: sz totā spem q fiduciā in adiutorio altissimi ponamʾ. Et sicut vbiq; dñs aduersariū suū. ñ virtutē potētie sz aucte scripture ꝯuicit: dicēs. scriptū ē. q̄ hūilitatē ñ potētia eū vincē. et sue pacīētie nob exēplū p̄bere volebat. sic q nos quotīēs a p̄uis hoīb9 aliq̄d patimur: ad doctrinaz potiusq; ad vindictā excitemur. q aduersarios nr̄os hūilitate et patīa magisq; supbia q potē tia vincamʾ. Attēde itaq; ex p̄dictis documē tū. q dñs in oñib9 tēptatōnib9 suis vsus ē auctoritatib9 sacre scripture. ad nos informādū. Attēde q̄d ille rñdit. q qñ talis tēptatō aduenerit: dic illud q tu. semp videlicet rñdendo ꝑ scripturā. sīc ipe fecit. Vñ si tēptat de appetitu bonoꝝ debemʾ rñdere. scriptū ē. Quid supbis terra et cinis. Omīs potētatus breuis ē vita. Si tēptat de appetitu diuitiaꝝ. rñdeamʾ. Scriptū ē. Nihil intulimʾ in hūc mundū. nec auferre q̄d possumʾ. Et nudʾ egressus sū de vēo mr̄is mee. q nudus reuertar illuc. Si tēptat de appetitu. delitiaꝝ carnaliū: rñdeamʾ. Scriptū ē. Caro q sāguis regnū dei ñ possidebūt. Vbi fm glo. per carnē q sanguinē: ventrē et libidinē. i. opa carnalia designat. Et ita de alīs q̄buscunq; vitijs ꝑpugnamur: semp vtamur clipeo sacre scripture ad defēsionē nr̄am ꝑ illud vitiū. De p̄missis dñi factis sic dicit Anſ. De baptismo in desertū in spū fortitudīs ingressus es. vt vite solitarie ī te ñ deesſz exēplū. Solitudinē q ieiuniū xl. diez. famis acerbitatē. tēptamēta illusoris spūs eq̄nimit tolleraſti. vt oīa hec nob tolerabilia efficēs. Et itez. Exiñ dilectissimʾ ibs solitudīs tibi secreta dicauit. q sctificauit ibi ieiuniū. ibi subeūdū docēs cū callido hoste ꝓflictū. Hec tibi facta. ꝑ te facta. et q̄ nā mō facta sūt diligēter attendēs. dilige euz a q̄ facta sūt Hec Anſ. Eya nūc xp̄i discipule. cū pio mgro solitudīs secreta ꝑquire. vt sotiʾ ferarū effectʾ. archana silētij ozois deuote. diuturni ieiunij. trine ꝓflictatōnis cū callido hoste imitator fias q pticeps. q in oī tēptatōis discrimīe ad ip̄m discas br̄e recursū: peo q ñ hēmus pōtificē q̄ ñ possit ꝯpati infirmitatib9 nr̄is: tēptatū ꝑ oīa ꝑ silītudīe absq; pcō. Nec timē debes tēptatōes. aut dubitare in eis. q ꝙs deʾ diligit: sepe castigat. q multe tribulatōes ñ q̄rūcunq; sz iustoꝝ. vt cū ꝑbati fuerīt: coronā vite accipiāt. Vnde Amb. Docz igīt te scriptura diuīa. nonsolū ꝑ carnē q sāguinē. sz etiā ꝑ īsidias spūales ē certamē. Corona ꝓposita ē: subeūda certamīa sūt. Nemo ꝑt nisi vicerit coronari. nēo aūt vincere nisi añ certauerit. Ip̄i q̄z corone maior ē fructʾ. vbi maior ē labor. Et iō tēptatōem nūq̄ timē debemʾ. Est ei cā victorie materia tr̄iūphorū. Nō timeamʾ tēptatōs. sz magis ī tēptatōib9 gl'iemur: dicēter. Cū infirmamur tūc potēs sumʾ. Tūc ei nectit corona iustīcie. Tolle martirū certamīa: tulisti coronas. Tolle cruciatʾ. tulisti bītudīes. Nō debemʾ igīt tēptatōs secli ꝑ malis timē. q̄bo bona p̄mia ꝯpanē: sz magis rogare ꝓtēplatōe ꝯditōis hūane. vt eas tēptatōes subeamʾ. q̄s ferre possumʾ Hec amb. Vñ q ꝑsper ad magnā vtilitatē fidēliū refuata ē materia certaminū. vt ñ supbiat sctīas. q̄diu hostiū īcursū sētit īfirmitas. Attēptat aī dyabolʾ spālit sex mōis. in bōis ꝑ elatōz. in malꝑ despatōz. in ocio ꝑ luxuriā. in negotijs ꝑ turbationē. in iusticia ꝑ crudelitatē. in mīa ꝑ adulatōez. Et q̄uis mltis modis tēptet. q̄tuor tñ modis spālit decipit q fallit. Primo suadēdo bonū ꝑt malū. vt cū hoī īstabili suadz fligiōis īgressū ꝑt hoc vt apostatz postmodū. Secūdo suadēdo malū sub specie bōi. vt piurare ꝑ rebo alterīʾ ꝯfuādis. Tertō dissuadēdo bonū tanq̄ nociuū. vt cū dissuadet bono viro fligiōis īgressū ne ō hoc peniteat. q egredīēs: ꝯfūdat. vl' qñ dissuadet alicui oīoem vel elemosinā ne ꝑ hoc incurrat vanā gl'iaz. Quarto dissuadēdo malū vt peiʾ adducat. vt qñ dissuadz intpantiā victus q sōni. vt in ñ discretā abstiam q̄ peiʾ ē: īducat. Multa g̃ solicitudīe p̄cauēdū ē oīb9. ne dyabolicis capiāt īsidijs. q eiʾ īuoluant laq̄is. q̄s vbiq; p̄tēdit mōis varijs. Vñ leo pa. Nō ō̄sinit hostis ātiquʾ trāsfigurās se ī āgelū lucis: deceptōnū laq̄os vbiq; p̄tēdē. Nouit cui abbibeat estʾ

cupiditas.cui illecebras gule ingerat. cui apponat incitamenta luxurie.cui infundat vir⁹ inuidie. Nouit quē merore pturbet.quē gaudio fallat. quē metu oppmat.quē admiratōe seducat.Oēz discutit psuetudinē.vētilat curas.scrutat affect⁹. Et ibi q̄rit cās nocēdi.vbi quēq; studiosi⁹ viderit occupari. Hec leo.Solicite g̃ q̄libz vigilz.q; null⁹ sine tēptatōe ē. Vñ beſ. Hoc pmonitos vos eē volo. q; nēo in corpe viuē poterit sine tēptatōe.q; q̄ ab vna liberat̄ :stati expectz aliā.q; sic petat ab ea liberari.vt noverit aliā ptin⁹eē vēturā. Sepi⁹ei fit. vt vnā dñs patiatur diuti⁹ imorari.ne alia possit accedere.aut ab vna citi⁹ libēt vt alia possit exercē.hec beſ.

Victoria itaq; fcta q tēptatore victo p̄ pfusione fcedātē.venert q rdiert āgeli vt fuietes et subiecti sibi.ad obsequiū pati.q accedētes mistrabāt ei.sic vero dño ꝓxij fui volūtatē ei⁹ iplētes.q̄ pcipiētē dño ad tps recesserāt. agonē ei⁹ pcul aspitientes.vt diuitas ei⁹ diabolū magis latēt.q vt pueniēti⁹ locū tēptādi bret.ne forte vidēs circa eū āgelos ab eū ñ approping̃ret. Et vt victoria xp̄i excellētior apparēt ex hoc q̄ sol⁹ ipm deuicēt.q ne eo⁹ psidio eguisse vl' vicisse videret. Precedit tēptatō vt victoria seq̃t.p⁹victoriā stati fuiūt āgeli. vt victoris dignitas cōpbet. Ex hoc ei diuitas xp̄i apparz q fit maiestas.q; nulla natura ē sup̄ āgelicā nisi diuīa. Et ſm Gre.ex hac re vni⁹ psone vtq; natura oñditur.q; q bō ē quē diabol⁹ tēptat q idēi p̄e de⁹ē cui ab āgelis mīstrat̄. Hec aūt mīstratō tripl'r p̄t accipi. Prio de corpali subuētōe vt sit sēsus.mistrabāt.i.esurienti in cibo subueiebāt. Secūdo de adoratōe.vt sit sēsus.mīstrabāt.i.ipm tanq̄ deū supplicit̄ adorabāt. Tertō de ꝓgtulatōne et laudatōne. vt sit sensus.ministrabāt ib est sibi pugnāti et vincenti ꝓgaudebāt.et eum laudabant. De hac victoria dñi q ministerio angelo⁹.sic dicit Anselmus.Quadraginta dierum ꝓplew ieiunio diabolū cū suis tēptamētis superās:āgelico ē mīsterio glificat⁹.edocēs nos tow vitē pñtis tpe delectatōes rep̄ tpaliū declinādo.mūdū cū suo pncipe pedibo nr̄is substernē.q sic āgelicis p̄sidijs ꝓmuniri. Vñ et Bern. Deiñ tēptatōibo supatis.et tēptatore fugato. accesserunt āgeli q mīstrabāt ei. Et tu g̃ si vis hre mīsteriū āgelo⁹:fuge ꝓsolatōnes seculi.et tēptatōibo resiste diaboli. Renuat cōsolari aīa tua i alijs.si vis in dei mēoria delcī. Vñ etiā Criso. Ydiu em̄ fuit in pflictu posit⁹.nequaq̄ āgl'os apparē pmisit.ne.s.añ victoriā supandū fugaret. Postq̄ ho illū p cūcta devicit.q victū fugē pcepit.tūc āgeli ꝓsequnter apparent.vt tu discas q tē q̄z post pfectā de diabolo victoriā. angeli repētē suscipiēt plaudētes tibi. tēq; stipatow more vbiq; comitātes q in oīb honorātes. Sic vtiq; q lazar⁹ post fornacē pauptatis ac famis tot⁹ prsus āgustie suscipiētes ad requiē ptulerūt. Et iter⁹. Angeli agonē xp̄i pcul aspitiebāt.ne videret eo⁹ p̄sidio devicisse.q victoria fcta accesseret q mīstrabāt ei. Sz q̄d mistrabāt scriptura ñ exp̄mit.sz satis credibile ē q̄ mīstrabāt ei aliq̄d ꝓmestibile vt fui q mīstri q; legit̄ esurisse.q hoc ñ ppē necessitatē ipotētie xp̄i ei mīstrabāt.sz ad reuerētiā exhibēdā q ppē honorificētiā pēatis.ñ em̄ dr̄ q̄ adiuuāt.sz q̄ mīstrāt.hec Crys. Dic diligēti⁹ atq̄ de q ꝓspice dñm ꝓmedētē solū circūstātibo āgelis.q ꝓsidera bñ oīa.q; pulc̄ sūt valde et deuota. Et q̄ro quid āgeli mīstrabāt.vt post tālongū ieuniū ꝓmederet:De hoc em̄ scriptura ñ loquit̄. Vos sumus aūt victorioſū prādiū sicut volum⁹ ordinare. Et quidē si ei⁹ potētiā ꝓsiderem⁹ :potorat res q̄s vellet creare.q p sue volūtatis arbitrio creatas hre. Sz ñ inuenim⁹ q̄ hac potētia p se vel discipl'is suis vsus fuerit. Vero turb̄ ho vsus fuit.q̄s duabo vicibo in mltitudīe magna de panibo paucis pauit. De discipulis aūt legim⁹.q eo pñtē vellebāt spicas p̄ famē q ꝓmedebāt. Sil'r cū fatigat⁹ ex itinē sedebat sup putēū.loquēs cū samaritana.nō dr̄ q creaverit cibos:sz q̄ miserit discipl'os in ciuitatē ad q̄rē dū eos. Nec ē verisil'e q̄ p miraculū sibi puderet.q; miracula ad alio⁹ edificatōez.q ī pñtia pluriū faciebat. Sz hic ñ erāt aliq̄ nisi angeli. Qui g̃ circa hoc meditabimur. In mōte nāq; illo ñ erat hītatō hoīm q cibi pati. Sz an alubi pata cibaria portaverūt ei āgeli sicut ꝓrigit danieli. Cū em̄ abacuch p̄pha pulmētū messoribus suis parasset:portauit eū āgelus dñi p capillos de iudea in babilonē ad danielē.vt ꝓmederet.q postea in mom̄to eū r̄portauit. Immo remur g̃ hic.q hūc modū assumam⁹.q cū dño ihū in suo prādio iocūdemur.sentiatq; mr̄ sua excellētissima de hac eadē locūditate atq; victoria. Die itaq; q devotē sic meditemur. Pergūt duo ex āgelis dño ānuētes. q in mom̄to fuerūt corā mre.ac eā reverenē salutantes de filij sui statu sibi narrant.et modicū pulmētū q̄ sibi q ioseph p̄auerat.ac panē cū alijs oportunis: reportāt. Reversi g̃ parāt in plana ēra.q mēse bñdictōem solēnit̄ p̄agūt. Cōspice hic eū bñ in singulis q̄ agit.et q̄ fiūt. Sedet in ēra ꝓsitē. q ꝓmedit sobrie. Circūstāt āgeli mīstrātes dño suo.q ymnū cāt̄at de cāticis sp̄ō ac iocūdāt.q die festū agūt cū eo. Sz (si dici liceat) pmixtū ē hoc festū ꝓassione pmaxima: p̄pē quā q nos plorare debem⁹. Cōspiciūt em̄ eū reverenē.et ꝓsiderātes deū ac dñm suū q totius mūdi creatorē.qui dat escā oñi carni sic hūiliatū.q sustētatōe cibi corpalis indigentē.q ꝓmedentē sicut ceteros de p̄lo:movenē ꝓassione sup̄ eo. Et credo.q si corde affectuoso in hoc statu eū respiceres.et eū aliq̄lit̄ diligeres:ex valida ꝓassione plorares. Tandē sustētatōe cibi p̄cepta. et gr̃arūactōne reddita:dñs ihs volēs ad matrē redire.cepit de mōte descēdere. Cōspice etiā nunc bñ eū.qūo solus vadit nudus pedibo dñs oīm.q ei vehemenē ꝓpatē.q vade semp̄ cum eo

Fuiens sibi in omnibo studiose. Oratō. One ihu q̄ duct⁹ in deſto a spū.ieiunās q̄draginta diebo q noctibo.q postea esuriens tēptatorē tuum superasti.da mihi ihu mi-

sericors ȯtutē abstinētie ⁊ ꝑtinētie. ieiunare a vitijs ⁊ pcīis. esurire ⁊ sitire iusticiā ⁊ vt tēptatorē meū imo tēptatores meos. mūdū. carnē. dyabolū: deus tua gra. de⁹ tuo auxilio valeā supare. Et q: tēptatio ē vita nra ⁊ miseria sup terrā. meritō dne nre miserie ac laboris. et da nob in tēptatōne nō cadē: sz ꝑ tuā tēptatōnē semp vincē. et tandē ab oīb tēptatōnib⁹ misericorditer liberari Amen. Capi. XXIII.

De testimonio Johannis de xpo.

Altera autez die post regressū a deserto. venit ihs ad iordanē. quē iohes vidēs ad se venientē ostendit eu3 digito. et exclamauit: dicens. Ecce agnus dei: ecce q̄ tollit pcā mundi. Ubi tangit testimoniū iohānis de xpo dupl'r. Primo q̄tum ad eius verā hūanitatez. in qua ꝑ nobis īmolatus ē. cū dr. ecce agnus dei. id ē a deo missus. vt hostia acceptissima īmolādus. Secūdo q̄tum ad eius diuinitatē cū subdit. q̄ tollit peccata mūdi. q: tollere pcā ē ꝓpriū ipi⁹ dei. Hec quippe ē causa q̄ venit. vt peuntis mūdi peccata suscipiēs: peccati labem ⁊ oīm mortem in se q̄ vinci nō posset: aboleret. Jā venerat et nō agnoscebat sed nūc demōstrat. Ecce ē hic. quē desiderauerūt pr̄iarche. quē p̄nūtiauerūt ꝓphete. quē p̄signauit lex. Ecce agnus dr̄ q̄ tollit peccata mūdi. Ac si dicēt. Ecce innocēs inter pcōres. iust⁹ int reprobos. pius int ipios. in q̄ nullu3 pcm potuit inueniri. et ideo potēs est tollere pcā mūdi. Uñ sicut agn⁹ oblatus ē pro pcīis ꝓpr̄ios. q: in eo est gra ⁊ ȯtus purgatiua pcōz. Spāliter aūt inter cetera aīalia. q̄ in lege offerri cōsueuerūt: xpm agnū noīauit. q: licet alia aīalia īmolarent in lege. vt bos. vitulus. capra ⁊c. tñ xpc magis et potius vocat agnus q̄ cetera aīalia īmolaticia. Primo q: inter oēs figuras veteris testi agn⁹ paschalis exp̄ssus figurabat xpm innocentē immolandū. q: ille paschalis agnus erat sine macula. et p eius īmolatōem filij isrl' liberati sunt a seruitute egyptiaca. Sic ⁊ xpc erat sine pcō ⁊ p eius passionē liberati sumus a seruitute diabolica. Et nō solū ꝓpter innocentiā sed et ꝓpter simplicitatē xpc dictus ē agnus. q: sicut agn⁹ ad victimā ductus ē. et nō apuit os suū. Secūdo. q: licet alia fierent sacrificia in tēplo certis tpib⁹. vnū tñ erat quotidianū. in q̄ iugiter vn⁹ agnus mane et alius vespe offerebat. nec hoc mutabat vnq̄: sz tanq̄ p̄ncipale obseruabatur. alia erāt ex adiūcto ⁊ tpe determīato. Hoc ꝙ iuge sacrificiū qō figurabat ꝓpetuitatē bēitudinis: fiebat de agno. sic ⁊ xpc nra ꝓpetua bēitudo ē. Agnus etiā dr̄ ab agnitōne. siue ab agnoscendo. q: agnouit p̄rem: factus ei usq̄ ad mortem obediens. ⁊ agnouit mr̄em curā eius discipulo ꝓmittēs. Agnus etiā dr̄ a pietate. q̄ tollit pcā mūdi: nō semel tm̄. sz et q̄tidie. Uñ Theophilus. Nō dixit qui tollet. sz qui tollit q̄i semp hoc facientē ipo. Non em̄ tūc solū tulit cū passus est. sz ex illo tpe usq̄ ad p̄s tollit nō semp

crucifixus. Unā em̄ ꝓ pcīis obtulit oblatōem sz semp purgās ꝑ illā. Hec Theophilus. Tollit em̄ pcā. satisfaciendo ⁊ lauādo nos a pcīis in sanguine suo. et ꝑter hec dimittēdo q̄tidie que facta sūt. et adiuuādo ne fiāt. et oīno liberādo sc3 ꝓducēdo ad vitaz. vbi oīno fieri nō p̄nt. Nō solū aūt lauit nos. q̄ sanguinē dedit ꝓ nob vel q̄ baptizamur īmistēio passiōis illi⁹: verūetiā q̄tidie lauat nos ⁊ sāguīe suo. cū eiusdē bēe passiōis memoria ad altare replicat. cū panis ⁊ vini creatura in sacr̄m carnis ⁊ sanguīs eius ineffabili spūs sctificatione trāsfert. cū sctissimo eius corpe ⁊ sāguine satiamur. Propē duo ȯ alioz triū. s. ꝓ dimittēdo ⁊ adiuuādo dicim⁹ in missa bis. agn⁹ dei miserē nob. ꝑter tertiū dicimus da nob pacē. O agne dei agnosce me miserū. inē oues a dextris tuis ponēdas. sz ꝑus dimitte mihi pcā ⁊ offēsas. vt in meli⁹ inē tuas oues agscas. Scdm ctiso. ihs nūc scdo p⁹ baptismū venit ad iohem duplici de cā. Prima q: illō erat baptisma pñie. ⁊ ipe eū cū mltis baptizauerat. vt null⁹ suspicet ⁊ putat. q̄ñ ipe taliꝑ positꝰ ⁊ ex eadē cā ex q̄ ⁊ alij ad iohem ⁊ iordanē venerāt: puta vt pcā ꝓfessur⁹. aut ī pnīam in flumīe abluēdus. Propter ea accedit dās iohi occasionē corrigēdi hāc suspitōem. quā iohes ꝑ ōba correxit agnū ac redēptorē vocando. ab oī qō in toto orbe erat pcō. Etem̄ in dicendo ecce agn⁹ dei. ecce q̄ tollit pcā mūdi: oēz hāc ꝑmit suspitōz. q: eī ita pur⁹ erat vt alioꝝ pcā absolue. ⁊ cūcta hūani generis pcā delē posset: multomagis absq̄ oī erat ipe delictō. ⁊ iō manifestū ē. q̄ñ ū vt pcā ꝓfitēret. vel in pnīaz abluer̄et accessit. sz vt occasionē darz iohi loq̄ndi ō ipo Secūda cā vt hi q̄ ꝓra audierāt. certi⁹ recipe rēt q̄ dicta erāt ⁊ alia rursus audirēt. Uñ subiūgit. Hic ē de q̄ dixi añq̄ ad bapm veiret. Q⁹ me venit vir. virēs in ȯtute ⁊ gra et etate perfecta. q̄ añ me fcīs ē dignitate. q: ꝓr me erat eternitate. ⁊ ego nesciebā eū q̄tū ad psonā deīmitā añ suū ad me aduētū. Sz vt manifestet ī isrl' i. ipi isrl'. ꝓ ea veni ego ī aq̄ baptizās ⁊ pnīaz ꝓdicās. Jō inq̄t detum ⁊ solitudinē reliq̄. ⁊ ad planitiē descēdēs: baptizare cepi. vt manifestarē eū ꝑ vndiq̄ ab me ꝓfluēti. Totū em̄ officiuz iohis in baptizādo ⁊ ꝓdicādo erat ordīatuz ad manifestatōz xpi. ad testimoniū de eo phibēdū. Uñ fuit sibi ꝓceptū a dño vt baptizaret in noie venturi. ⁊ ꝓdicarz ei⁹ aduētū. et ꝓparet ꝑ īm ad eū recipiēdū. Et ferebat iohes de xpo plies testimoniū. vt efficati⁹ eēt pluries latuz. Dein q̄ rursꝰ testim phibz: dicēs. Quia vidi spm̄scm descēdētē. q̄i ⁊ vere colūbā de celo. ⁊ mānit ac sedit sup eū. Hoc fuit q̄ñ iohes eū baptizauit. In eo mānit spūsscs. etiā ex q̄ ꝓcept⁹ ē. nō solū baptizat⁹. in alijs ȯ q̄ñq̄ venit ⁊ ꝑ pcm recedit. Uñ Crisꝰ. In xpo spūsscs descēdit. ⁊ pmānit ce tꝝ in hoīb⁹ descēdit q̄dē sz nō ꝑmanet. Q̄ñ ei irascimur. q̄ñ detbim⁹. q̄ñ tristitiā habem⁹ que ducit ad mortē. q̄ñ cogitam⁹ ea q̄ carnis sunt putamus q: spūssanctus nō ꝑmanet in nobis

Si qñ ꝯ boni aliquid cogitam⁹:sciam⁹ qz spũs scẽs habitat ĩ nobis. Si ṽo aliqd mali:signuz ẽ q spũs scẽs recessit a nobis. hec Criso. Ediu spũs manet inclusus ĩ corpore. q̃uis corpus illud sit in aqua. bñ potest fluctib⁹ et vndis agitari. nunq̃ tamẽ submergit̃. sed sp supnatat et fluctuat. si aũt p aliquã pt̃e sui aq̃ subĩtret tũc spũs exit et corp⁹ submergit̃ et perit. Sic illi q sũt ĩ aq̃s mundi. ac diuitiaꝝ ꝛ delicіaꝝ tpaliũ. si bñt inclusũ spũm p amorẽ dei et ꝓximi:licet agitent̃ a fluctib⁹ tẽptatõnũ ꝛ tribulatõnũ nũq̃ tñ submergũt̃. Ad hoc aũt vt bñ custodiant spũm istuz:req̃rit̃ q habeant sẽsus clausos ad terrena ꝛ mũdi delectabilia. qz in vase bñ clauso nũq̃ aq̃ ĩtrabit:nec etiã p ꝓseq̃ns spũs de eo exibit. Deiñ ĩtꝝ subiũgit:ꝛ ego nesciebã eũ Scõm Criso. nesciebat eũ faciaľr ãtq̃ ad baptismũ veniret:qz extra paternã domuz ĩ deserto ꝙuersat⁹. psonalit̃ eũ añ temp⁹ quo venit ad iordanez nõ nouerat. licz nouisset dñm xp̃m natum de virgĩe. q̃ ĩ spũsancto baptizare debebat sed cuz xp̃c pñtiaľr accessit ad baptismũ. diuĩa reuelatõe nouit eum quẽ pr⁹ facialit̃ nõ nouerat. Aug⁹. aut̃ refert:nesciebã ad pt̃atem excellentie ĩ baptismo. quã xp̃c sibi retinuit. ac p seipm exercẽ ꝛ nõ alteri ꝓmittẽ voluit:qz nesciebat q hãc excellẽtiã ĩ baptizando sibi retinẽt Unde postea subdit̃. hic ẽ q baptizat. ſ. sol⁹ q̃tũ ad istã excellentiã. Ubi notãduz q potẽtia baptizãdi multiplex ẽ. Prima est auctoritatis. quã de⁹ nulli coĩcauit nec coĩcare potuit:sicut nec potẽtiã creãdi. Scõa ẽ sb̃auctoritatis quã potuit dare ꝑm mgr̃m sz noluit:sz alij dicũt q nõ potuit:qz implicat potẽtiã creãbi. ſ. gratiã. Tercia ẽ inouatõis quã dare potuit:nã posset de⁹ si vellet. q baptism⁹ dare ĩ noĩe scti Petri aut scti pauli sz hoc noluit:ne spez ĩ hoĩe ponẽ m⁹. ꝛ ne fieret scisma. ꝛ tot esset baptismi q̃t baptiste. Quarta ẽ excellẽtie puta q vn⁹ baptizet efficati⁹ alio:qõ eẽ nemi est ꝓcessũ. Quĩta ẽ istitutõis quã habuit xp̃c sol⁹ q hoc sacr̃m ĩstituit. Sexta ẽ p̃patõis quã habuit Johes:cui⁹ baptismus erat q̃dam p̃paratõ ꝛ significatõ futuri. Septima est misterij exteriozis. quaz dedit ecclesie mistris. Nesciebat ergo eum tamalte tamsubtiliter: quẽ spiritu ĩ eo descendentẽ cogn̄uit. Tunc eñ didicit q sicut alioꝝ sacramẽtoꝝ sic ꝛ baptismi sui pt̃atez dñs esset sibi retẽtur⁹ ꝛ nulli eã seruo dat̃ur⁹. Sic ꝯ xp̃o veniẽte ad baptismuz. didicit ꝑm Criso. q iste ĩ psona ille erat. quẽ predicauerat ventuꝝ. Scõm Augus. vo didicit. q hñret ĩ baptismo pt̃atez auctoritatis ꝛ excellentie:quã sibi retinẽt. siue pñs ĩ ẽra corpe siue absens corpe ꝛ pñs maiestate. Qz ꝯ xp̃c pt̃atez baptismi retinẽt hoc Johes nesciuit sz p columbã didicit. Eñ subdit̃. Sed q misit me. ſ. de⁹ ꝛ tota trinitas. cui⁹ opa sũt idiuisa baptizare in aqua. nõ ĩ spũ. ille etiã mihi dixit per subiectam creaturam. ſ. angelũ vel ĩspiratõem. Sup quẽ inter multos q̃s baptizab̃ videris spm̃ dei descẽdẽtẽ, et manẽtẽ sup euz ĩ signo visibili colũbe: hic sol⁹ ẽ q baptizat auctoritate et pt̃ate ĩ spũsco. ſ. ĩ remissionẽ pcto̅ꝝ que ẽ p spm̃sãctuz. qõ est ꝓpriũ ipsi⁹ dei. ſ. lauare aĩas p grãz spũsct̃i. alijs vo nõ pt̃atem contulit. sz mĩsterium commisit. Mĩster. n. mĩstrat. sed xp̃c baptizat. q̃propter siue a clericis siue a laycis siue etiã a mlieribo nccĩtate ĩminẽte baptism⁹ det̃. nõ tñ itert̃. Et ꝑm Hedã siue hereticꝰ siue scismaticꝰ siue facinorosus q̃sq ĩ ꝓfessiõe sãcte trinitatis baptizetur valet:ꝛ nõ debet ille a catholicis rebaptizari: ne ꝓfessio vel iuocatõ tã ti noĩs videat̃ ãnullari. Pt̃as q̃dẽ a dño in neminẽ trãsit:sz mĩsteriũ in bonos et malos. Ne q̃s ergo exhorreat malorꝝ mĩsteriũ. respiciat ĩ dñi potestatẽ. Veritas. n. sacramẽtoꝝ ñ minuit mẽito mĩstroꝝ. Et sb̃iũgit ego vidi. ſ. spm̃sãctũ p̃dicto modo descẽdẽte sup ih̃m et testioniũ phibui. qz hic ẽ filiꝰ dei vnicꝰ nõ adoptatꝰ. In quo oñdit̃ q̃d baptista ex hac visiõe ĩtellexerit sz q xp̃c essz filiꝰ dei verꝰ ꝛ naturalis. ꝛ p consequens eãdẽ vtutẽ hñs cũ pr̃e. Hic testat̃ dei filium quez iã supra dixerat vix:vt ab eo habeat̃ vtriusq natute testimoniũ. Quadriptitũ aut̃ habuit dñs testioniũ. habuit. n. testioniuz a pphetis qz h̃ esset xp̃c:habuit testimoniũ iohis. ecce agn⁹ dei. habuit testioniũ p̃is. h̃ ẽ filiꝰ meus dilectꝰ:habuit ꝛ testioniũ opm. si nõ facio opa q̃ nẽo alius ꝛc̃. Meditari h̃ potes quõ dñs ihs a iohe alat̃er suscept⁹ ibi aliq̃tulũ sb̃stitit ꝛ illa cruda heremi cibaria comedit cũ eo. Tu vo astãs ibidẽ ꝛ aspiciens:extẽde manum sicut mẽdicus elemosinã petẽs. insinua quasi tabefactꝰ famẽ:si forte vocari méaris ad refectõez Tãdẽ recreatõe habita et grãrumactõe pacta. dñs iohi valefecit:ꝛ ad tp̃s ab eo discessit. Tũc aut̃ sequẽs ih̃m. ꝛ ĩ aduentu et ĩ discessu genu flectẽ iohi. deosculãs pedes eiꝰ. ac bñdictõz petẽs recõmẽda te eidẽ. excellẽs emñ ꝛ magnꝰ ẽ valde. ipo etiã dño testioniũ de hoc phibẽte. Oro

O Omine deus agnus dei filius patris. q̃ tollis pcta mũdi. p merita illiꝰ q̃ hoc testionio te oñdit mũdo. tolle pcta mõi q̃ ꝓxi ĩ mõo. Et tu scte iohes q̃ ostẽdisti mõo tollẽte pcta sua p grãz tibi datã. fac mihi hãc miscõiaz vt tollat pcta mea. Tu deꝰ toll̃ pcta mũdi. tu amice eiꝰ dicis. h̃ tollit pcta mõi:ecce añ vos onustꝰ pctis mõi. pbate mihi ĩ me tu actũ tuũ ꝛ tu dictũ tuũ. tu eĩ magnus dñs ꝛ tu magnꝰ corã dño q̃ ẽ ieẽnũ misericors ꝛ supoiã bñdictꝰ deꝰ. De testioio iohis de xp̃o ac de prĩa discipl̃oꝝ vocatõe ꝛ occĺta xp̃i p̃dicatõe. XXIIII

Adhuc aũt ibu ĩ partibꝰ ill̃ manẽte. alta. i. q̃dã alia seu vna die. q ad hesternã nõ referẽt. nõ emñ semp respectiue ponit̃: itꝝ stabat iohes iuxta iordanẽ immobil̃ in culmine pfectõnis. nec flectẽs se a rectitudie veritatis:tã q̃ patus ad exercẽdũ officium suũ testificando de xp̃o ac baptizãdo ꝛ docẽdo. ꝛ oẽs ad se venientes de ipo ĩstruẽdo. Sup̃ q̃dẽ phibuit testioniũ

de xp̃o ad turbas. ℔ o ad discipl̃os. Et stabāt cū eo ex discipul̃ eiꝰ duo firmiṫ ihēntes eiꝰ magisterio: q̃ꝫ vnꝰ ādreas mēorat̃. sz alt̃iꝰ qꝛ insignū nō erat nomē tacet̃. Eñ sic stephanꝰ ē ꝓimꝰ martir pꝰ xp̃m: ita ⁊ ādreas ē ꝓmꝰ xpianꝰ. ⁊ sil̃r ꝓmꝰ xp̃i discipl̃s. qꝛ de duobꝫ ꝓmo adhēntibꝫ ꝓncipal̃ extitit ⁊ ꝓmꝰ. Quidā tñ dicūt. q̃ alt̃er duorꝫ fuit iohēs euāgelista. qꝛ modꝰ ē sēbētiū tacé laudē ꝓpaz. vel saltē loq̃ ꝺ se tā q̃ ꝺ alio ad vitādā arꝛogātiā. Et vidit iohēs ihm ābulā tē tā q̃ ī salutē nr̃a ꝓcurāda ꝓficiscētē iuxta iordanē. s. ꝓpe locū vbi iohēs stabat. qꝛ ihēs pꝰ q̃ a iohē ē baptizatꝰ ad tp̃s ꝓpe locū illū morabat̃ ⁊ factꝰ ē iohī familiaris. vt sic iohēs freq̃nt̃ testimoniū ī sui pñtia dicēt: ⁊ sic xp̃c ab alijs cog̃sceē. Jn q̃ ꝓmēdat̃ iohīs ꝓstātia. qꝛ nō vna die nec semel tm̃. sz plībꝫ diebꝫ ⁊ mlt̃otiēs xp̃o ꝓbibebat testioniū. Eñ subdit̃ eiꝰ testioniū ītērato factū. qꝛ cū viderat ihm: dixit. Ecce agnꝰ dei Ecce veruex q̃ seq̃ndꝰ ē sic dux greg̃. Breuit̃ repetit euāgelista testioniū qꝺ fuerat supi⁹dictū ⁊ iō obmittit residuū qꝺ sup̃ dictū est. s. q̃ tollit pcā mūi. Sic sup̃ ē habitū. ꝓ iohem p̃dicatorꝫ euāgelij designat̃. ⁊ ꝓ hoc qꝺ dicit̃ hic. stabat ⁊ vidit ihm ābulātē ⁊ dixit ecce agnꝰ dei: sig̃ficatur q̃ p̃dicatorꝫ euāgelij debꝫ eē ꝓstās ī p̃dicatō ne vbi dei. ⁊ diligēt̃ ꝓsiderare ꝓcessū vite xp̃i. ⁊ nō solū ꝓsiderare sz etiā p̃dicare. Et audiētes debēt deuotē recipe talē p̃dicatōz. et dñs ihs ad tales ꝓuertit̃ ꝓ clemētiā. ⁊ t̃cipit ꝓ grāz. ⁊ eos īstruit de nc̃ēijs ad salutē. Eñ subdit̃ fructus. testionij. Et audiētes illi duo discipl̃i credidērūt magistro loquēti ac ꝓmēdanti ihm. ⁊ de eo testimoniū ꝓhibēti: ⁊ secuti sūt ihm ad vbū iobānis. vt potiꝰ illū audirēt q̃ iohēz. gaudentes se tandē īuenisse illuz. de quo totiēs iohannem audierāt loquentē. Relinquentes iohannez secuti sunt non tm̃ passibus pedū. sz etiā deuotōne fidei ⁊ imitatōe operum. eū quē ipsius testimonio cognouerunt. ipsius quoq; iohannis est se magistꝫ. desiderantes ei adherē et eiꝰ doctrinā audire. Admirare simplicē ⁊ humilē ⁊ facilē discipulorꝫ vocatōnem. sine omni obiectione ⁊ ꝓscrutatōe factam. Benignius autem dominꝰ sitiēs eorꝫ et oim salutē. cōuersus ad eos ex sua benignitate: q̃ semꝑ ꝓuertit̃ ad eos. q̃ ad se ꝓuertunt̃. ⁊ recipit venientes. videsq; oculis misericordie et benignitatis eos se sequentes: vt daēt eis de se fiducia ⁊ audaciā dixit eis. Quid queritis? Quasi dicēt. paratus sū ad vestrā voluntatē. Non dicit quem queritis. qꝛ de ꝓsōa illuminati ꝓ iohannem erant. sed dicit quid queritis. quia sciuit q̃ de salute aliquid discere querebant. Nec petijt hoc ex ignorātia vt aliq̃ꝺ discat: sz vt ꝓ interrogatōz magis familiares faciat. et vt ex eorum responsione conueniēti⁹ eos dirigat. q̃ dominus ad eos conuertit̃. q̃ eos respicit ⁊ cum eis loquitur. clementie ⁊ bone voluntatis est iudiciuz. sciebat em̃ quo affectu sequebant̃ eū. Jn quo dat̃ nobis īt̃lligi. q̃ omnibus qui xp̃m sequi īcipiūt puro corde. dat fidu

cia ⁊ spem misericordie. ⁊ ad eos se cōuertit. vt opē misericordie sue eis impendat. Ende Chrys. Hinc erudimur. quia cū nos bene velle īcepimus. tunc multas dat nobis salutis occasiōes Ende ⁊ Theophilus. Elide autem q̃ sequentibꝫ se dñs cōuertit facie ⁊ respexit. qꝛ nisi ꝓ bonaz opatōez ipm secutꝰ fueris: ad visionē faciei eiꝰ nūq̃ ptiges. neq; ad domū eiꝰ poteris puenire.

Qui dixerunt ei. Rabbi. i. mg̃r ubi habitas. Quasi dicerēt: magisteriū tuū ⁊ doctrinā tuā q̃rim⁹. Ecce paucis voluntatē suā ⁊ cur eū seq̃ rēt̃ īsinuāt. sapiēti ei multa ex paucis innotescūt. Ubi būtas. Quasi dicerēt. Ubi ē hospitiuz tuū: vbi tā q̃ trāseūt ꝙuersaris. De hospitiolo q̃rūt. nō de domo eiꝰ quā nō habebat: qꝛ filius hoīs nō habebat. vbi caput suū reclinaret. Nihil habuit dñs ī terra ꝓter vnicū titulū Pilati: ⁊ nob plures tituli nō sufficiunt. Moraliter xp̃m īterrogāt. vbi habitas: q̃i vellent scire q̃les debēt eē hoīes. q̃ digni sūt vt xp̃c ī eis habitet: vt exēplo eorꝫ se tales exhibeāt ī quibꝫ habitare velit. Mistice autez delectabil̃ est ista q̃stio. ꝓemplantiū lucē ī qua deꝰ habitat. Ende psalmista. Dñe dilexi decorē domꝰ tue: et locuz habitatōis gl̃e. Querebāt q̃ habitatōnem eius sicut studiosi discipuli: vt possent ad eum frequēter venire. ⁊ cū eo frequēter loq̃. ⁊ ab eo instrui. Eñ beda. Nolebant trāsitorie magisterio vitatis ꝓfrui: sz māsionē q̃rebāt vt plenius ab eo possent instrui. Sz nos quotiens incarnationis xp̃i trāsitū ad mētē reducim⁹: solicito cor de eū rogem⁹. vt māsionis eē ne habitatōez nobis dignet̃ ostēdē. Ipe vo liberalit̃ ꝓdescendens eorꝫ petitōi: respōdit eis. Eenite et videte Eenite testimonio iohīs. ab onē legis ad fontē gr̃e: ⁊ videte reuelata fide tandem visuri specie quasi dicēt scōm Alchuinū. Dictacl̃m meuz explicari non potest sermōe. sz ope demōstratur. Eenite q̃ credēdo ⁊ bñ opando: ⁊ videte intellegēdo. Eel ſm Origenē. ꝓ hoc quod dicit venite ad actōz iuitat: ꝓ hoc aūt q̃ dicit videte ad cōtemplatōz. Non dixit in illo. vel ī illo loco habito. qꝺ si dixiſet: potiꝰ locū ostēdere q̃ eos inuitare videret̃. Et duxit eos ad domū ī q̃ tunc ī ptibꝫ ill̃ se reducebat: quia ꝓpriū habitaculū nō habebat. ⁊ manserūt ibi apud eum die illo. hoc est diei illiꝰ residuo. ⁊ sequentis sue noctis spacio: audientes ꝺba vite ab eo. Dicit aūt die qꝛ vbi ē xp̃c. lux ꝺtutuz et sol iusticie: ibi nulle tenebre p̃nt eē. O q̃ bt̃am diē. ⁊ q̃ bt̃az noctē duxerunt. audientes et videntes eum. quē multi videre et audire volentes. nō viderūt neq; audierūt. Quis ē q̃ nobis: que audierunt a domino. Edificemus ergo et nos ī corde nostro vbi habitet. ⁊ ī nobismetipsis faciamus domū quo veniat: ⁊ nob colloquat̃ ⁊ nos doceat. Hora aūt erat q̃si decima. i. ꝓpe vesperam. Ubi īsinuat cōmendatōem xp̃i ⁊ discipulorꝫ. hora em̃ decima ē ī occasu diei: ex q̃ ⁊ xp̃c cōmēdatur a diligentia: q̃ tā studiosus ad docendū fuit. q̃ nec ꝓpter tēpis tarditatem eos docere distulit: et

discipuli ꝯmēdāt a feruore audiēdi xp̄m. qz q̄ uis tarde eēt. ꝙ adhuc fortē ieiunarēt: nō tñ re tardabāt a seq̄ndo eū. ꝙ cū hora vesptīa soleāt hoīes reuerti ad domicilia ꝓpa: tñ omīb⁹ dimīs sis manserūt cum eo vsq; ī crastinuz: desiderio audiēdi ip̄m. Scōm Crisō. Hinc docemur om̄e tp̄s ponere ad diuinā auditōem: qz omne tēp⁹ ad eā aptuz ē. ꝙ nullū intꝛpaneum. Hnde ꝙ theophilus. Non frustra tempus notauit euangelista. vt tam doctores q̄ discipulos erudiret. q̄ doctrina ꝓpter tēpus nō est p̄termittenda. Hec theophilus. Hoꝛ igit exemplo nullā horā pretermittamus. ad disponendū nos vt xp̄m recipiamus. ꝙ cuz eo habitem⁹: qz nescimus qñ dom̄in⁹ siue in nocte siue in die siue ī mane siue ī sero siue ī gallicātu vēt⁹ sit iuxta mare hui⁹ mūdi: iudicare ꝙ bānare amaritudinē pctōꝝ q̄ fecim⁹. Queramus g̃ ī nocte culpe vbi xp̄c habitet. sequamur eū p̄ verā penitētiā. vt nos clementer respiciat: rogemus eū solicito corde vt habitatōez mānsionis etērne nobis dignet ostēdē: et vt nos secum habitare faciat. in cui⁹ domo beati q̄ habitāt. Per decimā etiā horā exp̄ mūt illi discipuli fuisse obſuatores decalogi. qz venerat hora ipsum implendi. Hñ Aug⁹. Numer⁹ etiā iste legē significat: qz in decē p̄ceptis data ē. Hlenerat tēpus vt īpleret lex p̄ dilectōnem: que a iudeis īpleri non poterat p̄ timorē Scōm Crisō. Non alterius alicui⁹ causa vel g̃tia xp̄m secuti sūt q̄ ꝓpter doctrinā. qua ita copiose voluptati sūt ī nocte vna vt ꝓfesti alēt ꝙ ad alioꝝ venatōz veniret. Hñ ādreas audita xp̄i doctrīa statī iuit ad q̄rēdū frez suū ad audiēdū ip̄m xp̄m. ꝙ hoc ē qđ seq̄t. Inuenit hic s. andreas primū symonē fratrē suū. cui ex cognatōne carnis pl⁹ tenebat q̄ alijs. Nō inuenit eū a casu sz diligēter q̄situ. desiderās euz habere frez ī religione fidei: sicut ꝙ ī ꝓpinq̄tate carnali ꝓ illos q̄ ꝓpos amicos retrabūt ab īgressu religionis. vel aliq̄s a via ūitatis ꝙ ūtutis. Et dixit ei. Inuenim⁹ sicut lapidē p̄ciosū ꝙ sicut thezaurū absc̄ditū Messyam ī lege ꝙ ꝓphetis ꝓmissuz ac diu exp̄ctatū ꝙ quesitū. qđ est intēr̄tatum xp̄c. id ē vnct⁹. Et bñ dicit inuenimus. qz sufficienter fuerat a xp̄o instructus: q̄ ip̄e erat vere xp̄c. Et (vt dicit Beda) Hoc ē vere dñm inuenire. vera illi⁹ dilectōe feruē. fraterne q̄z salutis curā gerē. Messyas hebraycē. xp̄c grece. ꝙ vnctus latine dicit. Xp̄c em̄ a crismate. i. vnct⁹ ab vnctōe dr̄. a quo om̄es xp̄iani vngūt. Ille aūt singulariter vnct⁹ ē oleo inuisibili. s. spūsc̄ti p̄ pticipibꝰ suis. pticipes em̄ eius sūt om̄es sc̄ti. quia isto oleo vnguntur ꝙ ip̄i: sed ille est singulariter sanct⁹. singulariter vnct⁹. Hñ cyrill⁹. Fuit aūt vnct⁹ saluator spūsancto humanit⁹ ī forma serui. vngēs vt de⁹ spūsācto credētes ī eū. Xp̄c ergo est rex ꝙ sacerdos vnct⁹. nō vnctōe humana sz diuina: qz ī hūanitate ꝓ nob assūpta fuit vnct⁹ a deo p̄fe. imo a tota ūnitate. pleitudīe gr̃e sicut reges ꝙ sacdotes ī veteri testa. vngebant corꝑali vnctōe (vt dicit albin⁹) ī fide nō q̄rit an-

nox mꝛtitudo nec paucitas. Andreas mīor erat symōe etate. ꝙ tñ ih̄m ꝑmo iuenit. statiq; inuētū nunciat fratri. traditur⁹ ei bona q̄ suscepit. vt sicut sāguīe sic german⁹ eēt ꝙ fide. Hlera pietas statī thezauꝛ iuētū frī nūciauit. qz euz ꝑmū iuenit. ꝙ si aliū prī⁹ iueniss ei nunciasset ꝙ ad saluatorē eū adduxisset. nullius em̄ bono inuidit. Et adduxit eū ad ih̄m. i. saluatorē. qz nō ꝓfidebat de se. q̄ posset eū sufficiēter īstruē. Et ex hoc accepit eccl'a. q̄ ī sac̄mēto baptismi ꝙ ꝓfirmatōis. vtiq; adducētibꝰ. q̄ ꝑsentēt suscipientes sac̄mentum. q̄ patrini solēt vocari. Ihs ꝺo alacriter eū suscepit. sciebat em̄ quid de ipo facturus esset. Hlide hic petri humilitatē ꝙ obedientiā. qz nō dedignat maioꝛ seq̄ minorē. sz ꝓfesti occurꝛit ꝙ nihil tardans obedit. Intuitus aūt eum ih̄s oculo misericordie. nō solū exterius. sed ꝙ interius videns deuotōem ei⁹. qz coꝛ ītuetuꝛ: dixit ei. Tu es symon. id ē vere obediēs quasi dicēt. nomē tuū ē ꝓpetati tue ꝓsonū. fili⁹ iohanna seu bariona. i. eius ī quo ē gr̃a seu filius colūbe. quasi dicēt. hoc cognomē cōsonat tuo nomī: qz ille qui est vere obediēs ē fili⁹ gr̃e spūsc̄ti. que ꝑ colūbā designat. merito symon fili⁹ iohāna seu bariona dicit siue vocat. Symō em̄ īterpretat obediēs. iohāna gratia. bar filius. ꝙ iona colūba. Quasi ei dicēt. Tu es obediēs fili⁹ gr̃e vel fili⁹ colūbe. i. spūsc̄ti. qz humilitatē de gr̃a spūsc̄ti accepisti vt vocāre andrea videre me desiderares. Cōgruunt ergo hec nomina misterio. vt ī sinuet q̄ obedīa nec̄ia ē cōuersis ad xp̄m ꝑ fidē. ꝙ q̄ hoīes ꝑ grāz veniunt ad fidē xp̄i: ꝙ q̄ ꝑ spūsc̄m firmamur ī amore dei. Tu vocabēis cephas qđ latīe īterp̄tat Petr⁹. ꝙ ī greco caput siue capitane⁹: ꝙ ꝓgruit misterio. vt ille q̄ debeat alioꝝ ee caput ꝙ xp̄i vicari⁹: firmitatē hēat quā designat petr⁹. Symō q̄ꝑe erat nomē eius ante vocatōem ꝙ conuersionē. sz post īpositū fuit sibi nomē petr⁹. sic etiā q̄ñ baptizat adult⁹. ꝙ q̄ñ aliq̄s ī papā ē creat⁹. mutat nomē e⁹. Symō g̃ ē ꝓpriū nomē. Petr⁹ ꝺo est cognomē. Bariona est hebreū. ꝙ sonat fili⁹ iona. Sed ſm alium euangelistā dicit filius iohanna. quia ſm quosdaz idem erat nomē patris iona ꝙ iohanna. aliqualiter tñ ꝓpter subtractōnem vni⁹ sillabe diuersificatū. sicut ī latino Nicolaus ꝙ colinus. Hel dicendum q̄ pater Petri erat binomius. et sic iona ꝙ iohanna sūt duo nomina. et hoc videt ex eoꝝ intēr̄tatōne diuersa. quia iohanna īterpretatur in quo gratia. et iona īterpretat colūba. Cephas hebreum est et syrum. Petrus grecum et latinum. ꝙ in vtraq; līgua nomē petri a petra ē derivatum. Hocatur em̄ petrus qđ intēr̄ptat firmus. ob robur mentis ꝙ firmitatē fidei. et propter fidelē confessionē xp̄i. qua dixit. tu es xp̄c filius dei viui. cui tanq̄ solidissime petre firmiter adhesit. Hltrum autem hoc nomē modo ei ī posuit an promisit imponendū est īcertū. Tuti⁹ tamen dici potest. q̄ non promisit. qz cū dicitur: vocaberis. non impositō ē sed p̄dictō: q̄i de

futura nois ipositõne loq̃ndo. ⁊ tũc iposuit cũ dixit. tu es ꝓetr⁹ ⁊ sup̃ hãc petrã edificabo ecclã meã. vel i electõe duodecĩ vbi dicit̃. et ipo-suit symoni nomẽ petr⁹. sicut ⁊ claues añ r̃sur rectõ ꝓmisit sz p⁹dedit. Si vo nomẽ modo im posuit. tũc i seq̃ntibo cõfirmauit. Et sic hi p̃dicti discipuli primo ad fidẽ vocati i aliqualẽ noticiã. ⁊ familiaritatẽ ihu venerũt. et deinde ad ꝓpria redierunt. In crastinũ autẽ post petri ⁊ andree vocatõez. volẽs ihs de iudea large dicta. vbi iohes baptizabat redire i galileaz. de q̃ patria discipulos vocauit. ⁊ ad matrẽ quã ibi reliq̃rat: ĩuenit philippũ q̃ erat de bethzayda citate sup̃ mare galilee. ꝯciuis petri ⁊ andree. Et hoc ꝯgrait misterio. bethzayda. n. dom⁹ venatoꝝ ĩterp̃tat̃. vt ostẽdat q⁹ de domo venatoꝝ cõ grue venatores ad capiẽdas aĩas ad vitã vocaret. Nõ a casu vel q̃i ignotũ. sed ex sua p̃ordinatõe ⁊ ex ĩtẽtõe q̃sitũ ĩuenit eũ. vt eũ illuĩaret et ad fidẽ vocaret. Ihñ seq̃t̃. Et dixit ei. Sequé me hoc ẽ doctrinã et exẽplũ imitare. Et dicit Alchuin⁹. seq̃t̃ eũ q̃ imitat̃ huĩlitatẽ ⁊ passionez ei⁹. vt sit soci⁹ resurrectõis ⁊ ascẽsiõis. Qui stati sine vlla ꝓ̃dictõe sic bon⁹ obediẽs secut⁹ẽ eũ

Scõm hec dicta p̃m⁹ oĩm apl'oꝝ philipp⁹ videt̃ esse vocat⁹. Di q̃tuor p̃dicti. s. andreas ⁊ alter cui⁹ nomẽ tacet̃ ac petr⁹ ⁊ philipp⁹: fuerunt discipuli iohãnis. q̃ vidẽtes q⁹ iohannes de ihu testimoniũ dederat ꝓiũcti sunt ei. Philippus aũt a xp̃o ĩstructus. iuit ad querendũ Nathanaelem fratrẽ suũ desiderãs eum habẽ fratrem ĩ fide sicut ĩ carne. Et inuenit eũ sub ficu nõ casu. sz diligẽt̃ q̃sitũ: ⁊ dixit ei. Quẽ scripsit Moy ses ĩ lege. ⁊ ꝓphetæ p̃nunciauerũt: ĩuenim⁹ diu expectatũ. ihm salutis auctorẽ: filiũ ioseph scz putatiuũ a nazareth: q⁹ ibi ꝯcept⁹ ⁊ nutritus erat. et q⁹ de eo p̃ ꝓphetas audierat. quoniã nazareus vocabit̃. philippus ꝑm cõem loq̃ndi modũ loquitur: q⁹ filius ioseph cui desponsata mr̃ eius erat: putabat̃. Et miratus Nathanael. q⁹ de galilea nõ de iudea surgeret ꝓpheta: ⁊ q⁹ scripture michee dixerat. xp̃m ĩ bethleẽ nasciturꝝ: ait negatiue ⁊ dubitatiue ꝑm Crisᵹ. A nazareth p̃ot aliq̃d boni eẽ. Quasi dicẽt nõ. Ihñ quia iste legisp̃itus legerat in ꝓpheta alio. nazareus vocabit̃: ⁊ signa domici aduent⁹ forte notauerat: q̃n audiuit a nazareth. stati erect⁹ ĩ spe: dicere volebat ꝑm Aug⁹. affirmatiue ⁊ assertiue. nũc tãdẽ a nazareth p̃ot aliquid boni esse. Et quia philippus nõ erat ita ꝓfecte ĩstruct⁹: ⁊ iõ duxit eũ ad ihm. vt ab illo pleni⁹ audiret: ꝓpter q̃d sequit̃. Dicit ei philip⁹. Veni ⁊ vide. id ẽ ab eo addisce: p̃ expimẽtũ vtutis que est ĩ ipo. Et adduxit euꝝ philippus ad ihm. vt dicit Crisᵹ. Ibit q̃dem euꝝ ad xp̃m. sciẽs de reliquo eũ non ꝓtradictuꝝ. si vba ⁊ doctrinã illius gustauerit. Nathanael interp̃tat̃ donũ dei: ⁊ q⁹ aliq̃s ad xp̃m ꝯuertit̃ ex dono dei ẽ. Et vidit ihs intuitu dilectõnis nathanaelem ad se venientem. ⁊ magis intus q̃ extra appropiq̃ãtẽ: q⁹ nõ solum vidit corpus exteri⁹. sed etiã cor ipsius ĩteri⁹: et dixit de eo circũstãtibo. Ecce vere israhelita. deũ videẽs: ĩ quo dolus ⁊ simulatõ non ẽ. Nã sine intentõe doli et falsitatis veniebat: vt veritatem agnoscẽt. Si em̃ habet peccata: confitetur ea Nõ igit̃ negat eũ esse peccatorem: sed laudat in eo confessionẽ. Dolosi quippe sunt. qui se predicãt bonos ⁊ iustos: cũ sint mali ⁊ pctõres. Magn⁹ vir iste Nathanael: cui ipe dñs tale testimonium ꝓhibet. Israhel ĩterp̃tat̃ videns deũ. Unde dicit̃ verus israhelita. primo ex fide. qua iã deum videre ⁊ ĩ eũ credere ĩcipiebat: q⁹ instructus ĩ lege. p̃ fidem ⁊ ĩtelligentiam scripturarũ saltẽ p̃ speculũ ⁊ ĩ enigmate deũ videbat. Secõdo ex ꝓfessione quã xp̃o respõdendo faciebat. Videẽs ꝑ nathanael q⁹ ꝯditõz sue mẽtis exp̃sserat: q̃siuit vñ ipsũ sciebat dicẽs. vñ me nosti. id ẽ ex qua vtute: cũ hoc sit sup̃ vtutẽ hũanitatis. Et xp̃c rñdit ei p̃ reuelatõz alterius occulti: dicẽs Priusq̃ te Philippus vocaret. ⁊ tibi de me loq̃ret̃ cum esses sub ficu: vidi. i. cognoui te ⁊ propositũ cordis tui. Ad lrãm sub quadam ficu sederat. forte cogitãs ỏ futuro saluatore: vbi philip⁹ supueniens de xp̃o cũ eo singularit̃. nullo alio pñte loq̃bat̃. Et iõ ꝓpter hoc signũ ⁊ prece dẽs: nathanael stati ꝓfessus ẽ ipm eẽ xp̃m. Ihñ seq̃tur. Rñdit Nathanael: et ait. Rabbi: tu es filius dei: tu es rex israhel. i. xp̃c expectatus ab israhel ĩ regẽ ⁊ defensorẽ. Expectabant em̃ oẽs iudei messyam tempalez regẽ futuꝝ: ⁊ hoc mõ videt̃ loq̃ iste Nathanael. q⁹ nõ habebat adhuc cognitõz p̃fectã de xp̃o: nõ em̃ videt̃ ĩtellexisse tũc ipi⁹ dinitatẽ: q⁹ nõ dixisset. tu es rex israel sed toti⁹ mũdi. et ꝓpterea cũ dixit. tu es fili⁹ dei. nõ fuit confessus eius dinitatem: sed ĩtellexit hanc filiatõz p̃ q̃ndã gr̃e excellẽtiã. vnde dicit Crisᵹ. q⁹ adhuc credẽs eẽ sapiẽtẽ. q̃ ex aliq̃ reuelatõe dei secreta nouerit: ꝓfitet̃ euꝝ eẽ filiũ dei. nõ p̃ naturã sed p̃ adoptõis grãz: q⁹ adhuc nõ erat plene illumĩatus de fide trinitatis. Alij tamẽ dicũt q⁹ hoc ex corde credidit. sicut ore confessus fuit: sz ꝑmũ ꝓbabilius ẽ sicut ĩferi⁹ patebit. Unde dñs docet eũ amplius eleuãs euꝝ ad maiora. scz ad diuinitatis sue cognitõem. p̃ ob sequiũ angeloꝝ sibi tãq̃ superiori exhibẽdũ: nulla em̃ natura ẽ sup̃ angelicã nisi dĩna. ⁊ hoc est q̃ dr̃. Respondit ihs et dixit ei. Quia dixi tibi vidi te sub ficu. credis me esse xp̃m. q̃tum ad excellentiã gr̃e: maius his videbis. cognoscẽdo vtutẽ diuĩe substantie. Unde Criso. q. d. Magnuz tibi visum est hoc esse quod dixi. ⁊ ꝓpterea me regez israhel confessus es. Quid igit̃ dices cuz maius videris? Et quid sit istud mai⁹: ostendit subdens. Et dixit eis. s. philippo ⁊ Nathanaeli. Amẽ amẽ dico vob̃. Amẽ idẽ ẽ quod fideliter. ⁊ iõ vbi duplicat̃ est signũ maxie certitudis et firmitatis. Videbitis celũ apertuz. et angelos dei ascẽdẽtes ⁊ descẽdẽtes sup̃ filiũ homis: ĩ obsequium deitatis ĩ humana latẽtis natura. In passione. n. apparuit angel⁹ de celo ꝯfortãs eum. et i resurrectõe visi sũt angeli circa sepulchꝝ ei⁹: ⁊ ĩ ascensione astiterunt tanq̃ duo viri ĩ vestib

albis. Ex q añ hoc acceſſerit q miſtrabāt ei. q euāgelizabāt e⁹ natiuitatē. vbi criſ. Elidē q̄lī paulatī eū a era ſubducit. q facit q nō vlē eſtimet eū hoiez ſolū. Cui ei angeli miſtrāt. q̄lī hic hō pur⁹ eēt. Per hoc igr. ſuadet angelox ſe eē dña rem. hec Criſ. Ueruntñ qr iſte nathanael doctiſſim⁹ q pitiſſimus erat ī lege: noluit eū dñs ī aplm cū alijs eligē. nec etiā nichodemū de quo ifra dicit. eo q̄ q ipe pitus q doctus eēt. ne ppē ſuā ſciam ſe electos diceret vel ꝓſumerent. Elo luit. n. xp̄c apl̄os p̄mos fundatores eccl̄e ydiotas et ſimplices hoies eligere. ne doctrina fidei q prima cōuerſio hoīm humane ſapie aſſcribētur. ſed diuine. Hoc etiā ideo fecit: vt mūdū q ſapiētes e⁹ ꝓfūderet. Fuerūt tñ nathanael et nichodem⁹ a p̄ncipio ad fidē vocati. ne doctrina fidei. q̄i a ſol' ſimplicibꝫ recepta. hr̄eſ ꝓcēptui: q ne ſi a p̄ncipio oēs fuiſſēt ſimplices. credēt p oppoſitū p ignorātiā decepti. Poſtq̄ vo fides catholica radicata fuit. paul⁹ ad apl'atū vocat⁹ ē. q̄uis lr̄atus eēt. Per andreā q philippuz. q a xp̄o edocti de ſalute frm ſuox ſoliciti fuerūt ſignificāt illi q̄ p̄rios ſuos. q̄ntū bono mō p̄nt. ad ſeq̄lā xp̄i īducūt. qđ ē ꝓtra multos. q nō ſolū nō īducūt. ſz p poſſe ſuo auertūt. Et r̄greſſus ē ihs cū philippo ī galileam. q veniēs nazareth ad mr̄ez ſuā: cū īdicibili gaudio recept⁹ ē p eā. Attēde q⁹ p⁹ baptiſmū p⁹ victoriā tēptatō nū. xp̄c redijt nazareth qđ īterp̄tat flos. q ſignificat q hō q̄ntūcūq lot⁹ ſit a pctis. q̄ntūcunq tēptatōes ſupauerit vel q̄cūq bona fecerit: ſp debet ſe reputare ī flore q ī p̄ncipio eē. Et deinceps p illū ānū ihs ī galilea remāſit. nec aliqs euāgeliſta poīt qđ ītrī vſq adnuptias fecerit In ānō. n. a baptiſmo vſq ad nuptias nihil aliud legit xp̄m feciſſe. niſi qđ legit de ieiunio ī deſto q de tēptatōe a dy̆abolo. q de teſtīonio baptiſte. q de diſcipulox conuerſione. Oratō.

O Bone ihu. redēptor pdituꝫ. ſaluator redemptuꝫ. ſpes exulū. pauperꝫ ſpū dulce ſolaciū. laborātiū fortitudo. laſſoꝫ r̄cre atō. triūphantiū corona. ſupnoꝫ ciuiuz vnica merces q leticia vera. īclita ꝓles ſūmi dei. q fruct⁹ ſublimis vœri ǒginal'. fōs grāꝫ oīm. de c⁹ plenitudīe nos oēs accepim⁹: ī te vt finē oīm. tendēs q ſperās q amās. ferar deſideratē ihu. ad te adducar. te ſeq̄r. qr tu ſol⁹ ſufficis. tu ſol⁹ ſaluas. tu ſol⁹ bon⁹ q ſuauis es te q̄rentibꝫ q diligētibꝫ nomē tuū Amē. De mutatōne aque ī vinum. Capitulum. .XXV.

DEinde āno ſequēti. ſ. tricesimoꝑmo. cepit ihs ſignis mirificis mūdū illuſtrare q p̄mo approbāſ ꝓiugiū nuptias inīt. q aquā ī vinū ꝓuertit. qđ eadē die q̄ baptizat⁹ fuit. ſ. anno ſuoluto fecit. Dñs ſua corꝑali p̄ntia. ac nihilo min⁹ ſigꝭ ſuox initō nuptias q̄s īſtituit tanq̄ licitas q honeſtas honorare q ꝓmēdare voluit ne eas hētici deſpicē q dānare p̄ſument. Elñ beda. qr bona ē caſtitas ꝓiugal'. melior cōtinētia

vidual'. optīa mōicia ǒgial' ad p̄bādū oīm electōz gduū diſcīnēdū tñ mēitū ſingl'oꝝ ex ītemerate marie ǒgis vēo naſci digt⁹ē. a ꝓphico āne vidue ore. mox nat⁹ bñdicit. a nuptiaꝝ celebratoꝝ iā iuueīs īuitatus. hos p̄ntia ſue ētutis honorat. Die itaq̄ ēcia. ī. tercō ab euāgeliſta notata. p⁹ p̄mos duos q̄bꝫ ihs p⁹ regreſſū a deſto ad iobem veit. q̄uis int̄ eos m'lti dies fluxerit: nuptie factē ſūt ī chana galilee. i. ī q̄dā vico ſeu villa puītie galilee ſic dicta. q̄uis aī dubiuz ſit c⁹ nuptie fuerit. tñ nos mediōmur eas fuiſſe iobis euāgeliſte: ſic ī ꝓlogo ſuꝑ iobez diero. videt affirmare. quē volēte nubē xp̄c de nuptijs vocauit. q extunc iobānes xp̄o ꝓpter mūdicīā cōtinētie ǒginalis. magis familiaris fuit Hoc etiā videt ex eo. q xp̄c nō legit fuiſſe ī nuptijs alijs. q ꝑ hoc mr̄ ihu erat ibi tāq̄ ī nuptiis ſui nepotis. nō em̄ ē veriſil'e q ipa veniſſet: niſi multū ſibi attinuiſſet. ſicut fuit ad Elyzabeth cognatā ſuam. nec legit in tali caſu fuiſſe ad aliaz. In ipſis ergo nuptijs domina noſtra fuit. non tanq̄ extranea inuitata. ſed tanq̄ p̄mogenita q dignior inter ſorores. fuit in domo ſororis quaſi ī domo ſua. Cū em̄ ſoror eius maria ſalome vxor zebedei. vellet facē nuptias filio ſuo iobi. vadens ad dominaz noſtrā ī nazareth. quarto a chana miliario. ītimauit hoc ei q ſic ipſa ante alios venit ad preparatōnē nuptiaruz. Unde legitur. q⁹ mater ihu erat ibi. ſz de ihu q diſcipulis eius dicitur. q⁹ fuerunt vocati. qui tamē diſcipuli. adhuc firmiter nō adhēbant. ſed ſequebant̄ gratia familiaritatis. ībui cupiētes eius doctrina. De ioſeph aūt ſpōſo virgis. non fit mentio. Nam quidam dicunt eum tunc mortuum fuiſſe. et ǒginem ī cuſtodiam filij tranſiſſe. quia nec etiam deinceps de eo legitur in euangelio. Qr ſi nondū mortu⁹ fuit. tñ ī paſſiōe dñi ſine dubio mortu⁹ erat. qr vxor illi⁹ alij ꝓmēdata ē. Cōſpice igit̄ dñm ihm ītra alios: ſicut vnū quēuis de populo comedentez q humiliter ī loco infimo nō inter maiores ſedentē. Nā docturus erat ipoſtex. cū inuitatus fueris ad nuptias. recumbe in nouiſſimo loco Ipe vo p̄us cepit facē q̄ docē. Cōſpice etiaz dominā obſequioſā q ī cunctis rectē q ordīate faciēdis ſolicitā. Cunq̄ ꝑpe finē ꝓuiuij ꝓgnoſcēt vinū deficē. iuit ad filiū q dixit ad eū. vinuz nō habēt. Nō caſu nec fortuitu accidiſſe putandū ē. vt dño veniēte ad nuptias vinuz deficēt. ſed eo magis vt occaſio miraculi fieret. vnde intelligens ſancta dei genitrix iam tps p̄fectē etatis. quo p miracula ſeip̄m deū mūdo inotēſcēt. q nō fili⁹ ioſeph. ſz dei q marie ǒgis credēt: ait vinū nō habent. ſcz ad ſufficientiā. Quaſi dicere. fili mi. vinum hic deficit. Solū inſinuat defectū nihil petens: ſciēs q⁹ amāti ſufficit ſoluz inſinuare neceſſitatē. abſq̄ vlla petitōne. vnde nō dicit. Da eis vinū. vt reuēntiā filio ſeruet. q ī liberalitatē filij q miſericordia ſpem ponēs. tñ defectum ꝓponit. Ex corde em̄ piiſſimo voluit p̄uenire totalē defectū. ne confuſio apparēt

ꝙ iō iuitauit filiū quē ad hoc potētem sciebat. Plena q̄pe spūscō iā tunc illud miraculū pre uidebat. qō fili⁹ ei⁹ factur⁹ erat. Q̄ō g̃ facē cogi tabat: hoc illa vt facēt: ām onebat. ſm Diero. Cōgruū ē q̄ vbi de⁹ inuitat tpalis vinū iocundi tatis deficē debeat. hoc ei vino scī nō delectāt qz iebriat ad dei obliuionē: ꝙ icēdit ad ꝓcupiaz nec dubiū ē q̄n xp̃c ad delectātes ī vino iocun ditatis nūq̄ ītroisſz. ꝙ iō ꝓgruū ē vt in nuptijs sanctorum deficiat. Respōdit ihs. Quid mi hi ꝙ tibi est mulier? Quid me molestas? Scōm Aug⁹. Maria mulier dicta ē. nō corrupta ōgi nitatē: ſz appellatōe gētis sue. Mulieres ei oēs femias illi appellauerūt: ꝑprietatē līgue hebree Ehñ ꝙ mulier de eua ōgine cū adhuc ī paradiſo eſ set: dicitur. mulier quā dedisti mihi sociaz ꝙē. Scōm Origenē ꝓgrue vocat mariā mulierē ꝑ sexu ꝙ ꝑpetatē cordis ꝑ misericordiam emolliti. qm̃ miscōia emollita. mollia sēsit de nuptijs ce lebrātibo. q̄ ex paupertate vini ī p̃rio manifestā da vēcundati fuissēt. Et addidit. Nondū venit hora mea. i. nōdū vini defectū sētiunt q̄ assunt Sine ergo eos p̃mū hoc sētire. qz cū nēcitatez cognouerīt. magis reputabūt bñficiū qō reci piūt. Naz ſm Crisō. beata ōgo ex pietate motu voluit p̃occupare tēpus debitū faciēdi miracu lū. ꝙ qz istud miracl'm ītēr miracula xp̃i erat p̃ mū. ꝙ ad confirmatōez discipulo⁹: ideo debuit eē notū ibidē existētibo. ꝙ gratū ipsis ꝓuiuātibo hoc aūt magis fuit ex eo qō factū ē post totalē vini defectū. q̄ si ante fuisset factū. Et quia (vt dictū est) mater ihu voluit p̃uenire totalē defe ctū. et q̄ stati antēq̄ esset oportunū. xp̃c facēt miraculū: ideo xp̃c matre (haut dubiū) sapien tior eam repressit: dicens. Quid mihi ꝙ tibi est mulier. q. d. Scire tempus aptū ad faciendu miracl'm fiēdū. nō ē mihi ꝙ tibi cōe ſz mihi soli ꝓueit. ꝑpē qō subdit. Nondū venit hora mea. id ē hora ꝓueniēs faciēdi miraculuz a me solo cognita. Sed ſm Aug⁹. Facē miracula ꝓpete bat xp̃o ſm diuinā naturā. quā a matre nō ha buit. et iō p̃dicto mō respōdendo matri. ostēdē voluit: q̄ ī hoc nō tenebat ei obedire. qz ī na tura dīna nihil habuit a mr̃e. nec ꝑ ꝓſeq̄ns cū ea aliq̄d cōmune. iō dicit. Quid mihi ꝙ tibi est mulier. q. d. Ēlis fieri miracl'm. sed ad hoc agen dū quid commune habeo tecū? Quasi dicēt. ex natura coī tecū hoc nō ago. sed ex eo q̄ habeo a patre. qz ōtutē faciēdi miracula a p̃re habeo nō a te. Sed qz humanitatē ī qua passus ē tra xit a mr̃e: iō addidit. Nondū venit hora mea a me dispoīta. hora. ſ. volūtatis nō necessitatis. id ē tp̃s patiēdi ex coī mihi et tibi. ſ. in natura quā a te habeo: ꝙ tūc te recognoscā. ꝙ tibi cōde scendā. vñ cum venisset hora qua vt hō morēt de cruce cognitā mr̃ez rēcōmendauit discipu lo. quē ꝑ ceteris diligebat. Prime tamē sētētie scz Crisostomi magis ꝓsonat lr̃a sequēs. quia mater ihu ex ei⁹ rñsione nō ostēdit petitōnem suam repulsā: ſz ꝓueniēter dilataz. vñ de domī rñsione non diffidens. sed de sua benignitate ꝑ sumens. redijt ad mīstros q̄ seruiebant in nu ptijs illis. ꝙ fiducial'r mittens illos ad filiū su um: dixit eis. qōcunqz dixerit vob facite. expe ctās hora ꝓueniēti a filio suo cognita īplebēz petitōis sue. q. d. Licz abnegare videat tñ faci et. Intellexit. n. ī ill' verb̄ domī se nō exaspatā ꝙ iō fiducial'r īpauit mīstris: vt p̃cepta īplerēt filij iubentis. Sciebat. n. eū tāte misericordie ꝙ pietatis. q̄ compateret ībigētibo. et facēt qō petebatur. licet aspere loqui ꝙ negare videre tur. Sana doctrina ōgis marie. vt semp debea mus xp̃o obedire. Et ꝑ hoc etiaz monemur de domīo. non desperare. si nobis cū oramus vide atur de facto durius respondere. sed cū bēa vir gīe fiducial'r eius miscōiam expectare. Sz cū xp̃c maximā reuēntiam mr̃i detulerit. mir̃ vi det q̄ sic extranee ei rñdit. Dura q̄dē videt p̃di cta dñi respōsio. sed scōm Aug⁹. īstructoria ē. qz ī diuinis que dei sunt: matrē recognoscē nō debemus. Et sil'r ſm Beñ. ad īstructōnem no stram fuit. q̄ de hoc loco sic dicit. Quid tibi et il li domīe? Nōne qō filio ꝙ mr̃i? Quid ab illam ꝑ tines queris. cū sisb enedictus fructus vētris sui īmaculati? Nōne ipsa ē que saluo pudore cō cepit. ꝙ sine corruptōne te peperit? Nonne ipsa est ī cuius vtero nouē mensibo morat⁹ es. cui⁹ ōgineis uberibo lactat⁹ es. cū qua duodecī āno rū fact⁹ de hirl'm descendisti. ꝙ eras subdit⁹ illi? dicis. Quid mihi ꝙ tibi? multū ꝑ oēz modū. Sz manifeste iā video. q̄ nō velut īdignās aut cō fūdē volēs. ōgis ꝙ mr̃is tenerā vēcūdiā dixeris q̄d mihi ꝙ tibi. cū veniētibo ab te iusta p̃ceptuz ei⁹ mīstris. nihil cunctat⁹: facias qō suggessit Et q̄d ergo frēs: vt q̄d rñderat prius? Etiaz ꝑ pter nos. ꝙ cōuersus ad dñm. vt iā nō solicitet carnaliū cura p̃ntū: ꝙ necessitudies ille nō ipe diāt exercitiū spūale. Quotidiu enī de mūdo sum⁹. debitores nos cōstat esse p̃ntibo. At postq̄ reli q̄m⁹ nosmetipos. multomagis ab eoꝝ solicitu dīe liberati sum⁹. Ehñ legim⁹ frēz q̄ndā ī hemo ꝓuersātē. cū ad eū carnal' frater auxiliū gr̃a ad uētalſz respōdisse: vt adiret alterꝝ frēz eoꝝ. cū ille vtiq̄ iā dbisſz. Cū admirat⁹ q̄ venerat rñde ret qz ille obijt. hemita se q̄z sil'r obijsse respon dit. Optīe ergo nos docuit dñs. ne soliciti sim⁹ supp̃fluis carnis nr̃e. pl⁹ q̄ religio postulet qñ ipi mr̃i ꝙ tali mr̃i rñdit. Quid mihi ꝙ tibi ē mu lier. Sic ꝙ ī alio loco cū suggerēt ei q̄dam. qm̃ mr̃ ei⁹ ꝙ frēs foras starēt. q̄rentes ei loqui: rñ dit. Que ē mater mea ꝙ frēs mei? Ebi mō sunt q̄ tācarnal'r ꝙ īaniter sup carnalibo p̃fluis suis soliciti sūt. acsi adhuc viuerēt et ipi cū eis. hec Beñ. Erant aūt ibi lapidee ydrie sex posite ſm purificatōem. i. ſm morē ꝙ ritū purificatōis iu deoꝝ. hoc ē vasa aquatica ꝙ aq̄ꝝ receptui para ta. ab ydor q̄ est aqua sic dicta. vt si forte con tigisset aliquē de cōuiuis vel mīstris lauare se vel vasa. aquā ad hoc īueniret ꝙ habēt paratā Crebro enī manus et vasa epulatoria iudei ba ptizabant. id est lauabant ꝙ purificabant. ꝙ si casu īmundū aliq̄d tetigissent. nisi p̃us loti nō

comedebāt. Capiebāt aūt single ydrie metretas .i. mēsuras binas vl'trias. a metrō qđ ē mēsura sic dicta ꝼm ysi. Metreta q̄dā mēsura ē cōtinēs dece sextarios. q ꝼm eūdē sextari⁹ ꝓtinet tm̄ duas libras: qui bis assumpt⁹ vocaūt bilibris. Et dixit ihs ministris. Impletę ydrias aqua. Aliqđ em̄ de aqua prius posita inde assūpserāt. ad purificatōez vasoꝝ: q iō iussit ihs suppleri qđ fuerat amotū. Eūtes igit̄ ministri hauserūt aquā de puteo. q adhuc ibi eē dr̄ extra viculū. q ipleuerūt ydrias usq; ad sūmū. Que cū fuissēt ipletę aq̄ ꝓuersa est ī vinū diuina ꝟtute. Nō dicit̄ hic q̄ aliqua ꝟba ad hoc dixerit. sicut ī trāssubstātiatōe panis et vini ī corp⁹ suū q sāguinē. sz occulta ꝟtute dīnitatis hoc opat⁹ ē. Sine g̊ oīi ꝟbo. sola dñi volūtate. ī optimū vinū aq̄ ꝓuersa ē: cū tn̄ alia miracula q ꝟbo et tactu corpeo q aliq̄n fletu ꝓfecerit. Et dixit eis ihs. Hauritę nūc q ferte architriclino. Jn hoc duo notātur Primū discretō dñi. qr ꝑmo misit magis honorabili. Nec ī hoc fuit ꝓsonaꝝ acceptor. qr scōm Aug⁹. nō cū hoīes diuerso mō ꝑ suis g̃dibꝫ honoram⁹. tūc timēdū est ne ꝓsonas accipiamus Scōm humilitas dñi. qr patz q̄ sedebat lōge ab architriclino. cū dicēt ferte illi. q̄i ab eo ꝼmodo q cū ille sedēt ī magis honorabili loco colligit̄ q̄ dñs nolēs sedē ibi. nec iuxta eū. elegit ibi humiliorē locū. Triclinīū ē loc⁹ vbi sūt tres ordines mēsaꝝ. ꝼm grad⁹ superiores q iferiores ordīa taꝝ (sic solet eē ī refectorijs religiosoꝝ) q dicit̄ triclinīū a triplici ordine lectorum. super quos sedendo recumbentes comedebant. Clinem em̄ grece. lectuz latīe significat. nam antiquitus ī lectis sedētes q accumbētes comedē solebāt vt ex labore fatigatōis ītērim dum cibꝫ sumitur. mēbra q̄escerēt: q iō ī scꝑturis dicūtur comedē tes accumbē. vel recūbē. seu discūbē: qđ ē quasi iacēdo comedere. Architriclinus est prīceps q primas triclinij. i. prīcipalis q ꝑmus inter cōuiuātes ī ēclinio. Et probabile est. q fuerit aliquis sacerdos illius temporis. q nuptijs intererat ab hīdicēduz q ad ostēdendum qualiter debeant procedere scōm legem et statuta seniorꝝ. Voluit ergo dominus noster: q̄ principalior ī ter conuiuas primo de vino illo gustaret. vt p̄sidentis sententia acceptabilior esset. et ex ipsius commendatōe miraculū notius fieret. Sic etiam nos debemus nostra examinatori prelato offerre. ad probādum ea. Et aūt gustauit architriclin⁹ aquā vinū factā. i. mutatā ī vinū. q nō sciebat vñ essz. s. ꝑ xp̄i ꝟtutē: vocat spōsum q̄i ad arguēdum ipm: q dicit ei. Oīs homo ratō nal' q prudēter agēs ī prīcipio bonū vinū apponit ꝓuuātibꝫ: quia tūc sēsus ē viuax. q pōt discerne vini bonitatē q acceptare: q cuz iebriati fuerint. tūc apponit id quod deteri⁹. i. aquosius q debilius ad mitigatōem ebrietatis: quia tūc nō sic sciūt discernere inter bonū q deteri⁹. Tu aūt ꝓtra ꝓsuetudinē faciēs seruasti vinū bonū usq; adhuc: ita q̄ mō sapor ei⁹ discerni nō pōt. q.d. arguēdo eum. inordīatē q ī prudēter fecisti ꝓtrarium. Jste tamē (vt ꝓdictū est) ignorāter loq̄bat. Mīstri ergo q̄ dederāt vinū illi. et alijs diuulgauerūt miraculū: quia ipi sciebāt quomō fuerat factū. Cōmēdauit architriclin⁹ vini bonitatē: q post ī ꝓmuni cōmēdauerūt miraculi nouitatē. Nō dubium: quin melior erat mutati vini natura q̄ nati. Elī Crisꝰ. Fecit aquaz ī vinū nō simpliciter aūt vinū sz vinū optimū Talia ei xp̄i miracula multo his q̄ ꝑ manū ꝑsi ciūt̄ speciosiora q potiora qđāmō sūt. Jta q in alijs: qñ mēbꝝ direxit corpis claudicans. sanis demōstrabat hoc meli⁹. Et itez. Generale ē ī oi bo xp̄i miracul': q̄ semp ad aliqđ melius termināt̄ q̄ possz fieri ꝑ naturā. hec Crisꝰ. Hoc miracl'm ꝑmo a xp̄o factū ē: ad maīfestādū ꝟtutez dīnitatis ī eo latētē: q ad ꝓfirmādū eoꝝ fidem et hoc ē qđ dr̄. Hoc fecit ihs ūtiū signoꝝ ꝑ se factoꝝ: qr añ hoc fuerūt signa ꝑ p̄ez facta circa ipm. q iō falsū ē qđ dicit̄ de signis puerilibꝫ ī libro de īfātia saluatoris. q ī euāgelio nazareorū. Fecit aūt hoc ī chana villa quadā ꝓuincie galilee: ī qua villa ostēditur locus vbi stetērūt ydrie: q triclinium vbi steterunt mēse. q descendit̄ ad ea ꝑ plures gradus sub terra: sicut est ī plibꝫ alijs locis scīs: qđ forte accidit ꝓpter frequētes destructōes q ruinas factas ī illi'. Et manifestauit ꝑ hoc signū gl'az suā. i. gl'osam lacētē ī carne deitatē. q ꝑ deitatis potētiam ꝑ quaz hec fecit. q q̄ gloriosus ē: ostēdēs ꝑ effectū diuine ꝟtutis. q̄ ipe esset dñs ꝟtutū q rex glorie. q q̄ ipe eēt spōsus eccl'e: q q̄ ipe eēt q̄ cūcta ex nihilo potuit creare: qui etiā sic dñs qñ voluit: potuit elemēta īmutare ꝼm Crisꝰ. ostēdēs quoniā ipe ē q̄ ī vineis aquā trāsmutat: pluuiā ꝑ radicē ī vinū ꝟtit. qđq; ī planta ꝑ multuz tp̄is fit: hoc repētę simul ī nuptijs opat⁹ ē. Et viso miraculo crediderūt ī eū discipuli ei⁹. s. magis firmiter q ꝓfectę q̄ antę miracl'm. Debat em̄ paucos discipulos. sicut q iohes q̄s familiariē docebat: nō tn̄ sic īsepabiliter adherētes q ꝓfectę credētes sicut post miracl'm: sz q̄ illi fuer̄t nesci m⁹. Elī dicūt̄ discipuli ꝑter noticiā q seqlā et mutuū int̄ xp̄m q ipos amorē. vl' qr p⁹ futurū discipl'i erāt: ad ꝟbum em̄ iohis pl'es eū occulte audiebāt: q postmodū oīno euz secuti sunt. Pōt etiā dici q̄ aliq̄ de nouo ī eū crediderūt. et illi q̄ ꝑus crediderant vt andreas q alij: ꝑ hoc ī fide solidati fuerūt. Vbi Aug⁹. Scriptura nō solū illos duodenos appellat discipulos ei⁹: sed oīs qui ī eum credētes. magisterio eius ad regnum celoꝝ erudiebant. Notāduz hic q̄ ꝼm q̄druplicē sēsū sacre scripture q̄druplices sunt nuptie. s. carnal' copulatōis. ꝼm sensū lrālē: diuine incarnatōnis. scōm sensum allegoricū: spū alis cōiunctōis scōm sēsum tropologicū: q beate fruitōis scōm sēsuz anagogicū. De ꝑmis nuptijs ad lrām est euangeliū ꝓns. Jstis nuptijs īteresse debēt mater ihu q ihs cū discipulis suis. Per tres istos intelligūt̄ tria bōa mr̄imonij Primū bonū ē fides castitatis qđ significat casta mr̄ dñi. Secunduz ē sacramentū. significat

em̃ ꝓiũctõem diuĩtatis ꝙ humaĩtatis ĩ xp̃o: vel xp̃i ꝙ eccl'e. quã sacrã rẽ significat ꝙ efficit xp̃c q̃ ĩærfuit nuptijs. tærciuꝫ est ꝓles suscipiẽda et educãda ĩ fide xp̃i. qđ significãt xp̃i discipuli.

Scđe nuptie allegorice sũt dĩne ĩcarnatõis. Jn his nuptijs spõsus ẽ fili⁹ dei vbũ eẽnũ. sponsa vo bũana natura. Jn his nuptijs wtal'r fuit mr̃ ihu. ꝙ ipe ihs ꝙ discipuli ei⁹ futuri. q̃s elegit ĩ ipo añ mũdi ꝓstitutõꝫ. Hanc nuptiam ꝓles sũt oẽs q̃ credũt ĩ eũ. Al'r iste nuptie allegorice dicũt esse ĩær xp̃m sponsũ ꝙ eccl'aꝫ spõsã. q̃m nuptiam ꝓles sunt omis fideles. ꝙ redit ĩ idẽ cum iam premissis. Tercie nuptie sũt tropologice spũal' videlicet ꝓiũctõis dei ꝙ aĩe. Jn his nuptijs cõsistunt tria bona ꝓiugij. fides. ꝓles. sacmentũ. Quarte nuptie sũt anagogice ꝙ celestes. ĩ q̃bo gaudiũ nr̃m erit plenũ. vñ ĩ apocka lipsi. Gaudeam⁹ ꝙ exultem⁹ ꝙ dem⁹ gl'am deo: qr venerunt nuptie agni. ꝙ uxor ei⁹ ꝑparauit se. Ad has nuptias nõ ĩtrant nisi bẽi. q̃ ad cenaꝫ nuptiam agni vocati sũt: q̃les sũt ỽgines prudentes que ĩtrauerũt cũ sponso ꝙ clausa est ianua Sicut ergo sũt nuptie homis ꝙ homis ĩ carnali copulatõne. ita sunt nuptie dei ꝙ homis ĩ natura ꝓiũctõe. ꝙ spũs creati ꝙ spũs ĩcreati societate. ꝙ hoc ĩ gr̃a ꝙ gl'ia. Prime nuptie dei et hois facte sũt. cũ humanã naturã dĩne nature ĩ vnitatẽ ꝑsone copulauit. scđe sũt dei et hois ĩ vno spũ ĩ gr̃a caritatis ꝓiuncti. ẽcie sunt dei et hois ĩ gl'a. q̃n fidel'aĩa ĩgredit thalamũ spõsi ĩ secreto celestis lumis. Jn oĩbo aũt his aqua terrene cõsolatõis ĩsipide. trãsit ĩ vinum iocũditatis eterne. ĩ dei sapore ꝙ societate. Possum⁹ etiã dicẽ. q̃ ꝑ nuptias de quibo hic ꝑm sensũ lrãlẽ dicit. ꝓiũctõ xp̃i ꝙ eccl'e ĩtelligit: ꝙ q̃ istud matrimoniũ ĩ vtero ỽginali iniciatũ fuit. q̃n deus pater filio humanã naturã in vnitatẽ ꝑsone vniuit. ꝙ sic thalamus hui⁹ cõiunctõis fuit vterus ỽginal'. Publicatũ aũt fuit. q̃n eccl'a sibi ꝑ fidẽ ꝓiũcta ẽ: ꝓsumatũ vo erit. q̃n spõsa. i. eccl'a introducet ĩ thalamũ sponsi ĩ celestẽ. s. gloriam Et scđm Bedam nõ vacat a misterio. q̃ die tercia nuptie facte referunt. Prim⁹ nãq; dies ẽ tẽpus legis natuẽ quo p̃riarchaꝫ exẽplo. Scđs tẽpus legis scripture. quo ꝑplũrimi scptis. Tercius tps gr̃e. quo euãgelistaꝫ ꝑconijs. quasi ẽ cie diei luce mundo refulsit. ĩ quo domin⁹ ĩ carne nat⁹ aꝑuit ꝙ nuptias celebrauit. vñ Osee Viuificabit nos p⁹ duos dies. in die tercia suscitabit nos. ꝛc̃. Sed ad hoc qđ ĩ chana galilee. i. zelo trãsmigratõnis eedẽ nuptie facte ꝓhibent̃ significat eos gr̃a dei dignos eẽ: q̃ zelo deuotõnis feruẽ. ac de vicijs ad vtutes. et de ẽrenis ad eterna nortũt trãsmigrare. Et ꝑm Aug⁹. misteria q̃ ĩ illo dñi miracl'o latẽt videam⁹. Oportebat ipl'e ĩ xp̃o que de illo scripta erãt. Illa erãt aqua. Fecit aũt de aq̃ vinũ. cũ aꝑuit eis sẽsũ ꝙ exposuit. Sic eĩ sapit qđ nõ sapiebat. ꝙ iebriat qđ nõ iebriabat. Et aũt dicit Alchuinus mistri sũt doctores noui testa. q̃ scpturas spũal'r aliꝫ intẽptant̃. Architriclin⁹ vo ẽ aliq̃s legispitus. vt Nichodemus. gamaliel. saul⁹. Duꝫ g̃ talibo euãgelij vrbũ ꝓmittit̃ qđ ĩ lrã legis occultat̃: quasi vinũ de aqua factũ archit̃clino ꝓpinat̃. Et bñ ĩ domo nuptiaꝝ tres ordines discumbentiũ. altitudie ĩær se distãtes desc̃bũt̃. qr eccl'a tribo ordinibo fideliũ ꝓstat. s. ꝓiugatorum. ꝓtinentiũ. doctoꝝ. Optimũ aũt vinũ xp̃c vsq; dahuc ꝓseruauit. i. euãgl'iũ suũ vsq; ĩ sertã etatẽ distulit. Sꝫ alijs ꝑpter plixitatẽ vitanda obmissis. de nuptijs tripologicis ꝑpter moralitatẽ aliq̃tuluꝫ latius videamus. Spũaliter ergo ĩ chana galilee fiunt nuptie. q̃n ĩtra scđaꝫ eccl'aꝫ siue ꝓuersatõem bonã. ꝑ feruorẽ xp̃o fideles aie sociant̃. Chana em̃ ĩærpt̃at zel⁹. ꝙ significat feruorẽ dilectõis. galilea vo ĩærpt̃at trãsmigratõ facta. ꝙ designat eccl'am. Ex q̃ intpt̃atõe hoc oñdit̃. qr illi felicit̃ ad has spũales nuptias veniunt. ꝙ discũbentes digni xp̃o sũt. q̃ feruore dilectõis ꝙ zelo amoris dei tacti. mala opera respuẽ. ꝙ bona amare didicerũt. ac de vicijs ad vtutes ꝙ de statu culpe ad gr̃aꝫ. necnõ de ẽrẽo amore ad celeste desideriũ ꝙ a seipis ĩ deum trãsmigr̃uert. Jn scđa nãq; eccl'a siue ĩ spũal' vite ꝓuersatõe hõesta. respuẽtes mala. amam⁹ bona. ꝙ postponẽtes trãsitoria. trãsmigm⁹ ad eẽna. Ad hoc facit. qr ille eximie nuptie ĩ ãnũciatõe. q̃n bẽa ỽgo celi nupsit architecto. sũt ĩ galilea factæ. ad ĩsinuandũ qr mens apta nuptijs spũalibo dꝫ eẽ ĩ trãsmigr̃atõe. Jn his nuptiis ihs saluator. i. q̃ ꝑplm̃ suũ saluat a pc̃tis eoꝝ aquã ꝓuertit ĩ vinũ. q̃n ꝓuertit ipiũ ꝙ facit pium. q̃n aufert culpã ꝙ ꝓfert gr̃aꝫ. Sed ad ꝑces bẽe ỽgis que sp cõpatit̃ miseris. iplent̃ ỽdrie: ꝙ aqua tristicie. ꝓuertit̃ ĩ vinũ ꝓsolatõis et deuotõis ineẽne. Sex ỽdrie sũt q̃nq; sẽsus corpis. cũ vno simplici sẽsu aie. Sꝫ ỽdrie dicunt̃ lapidee. qr sẽsus nr̃i añ gr̃aꝫ obdurati sũt ꝑ culpã. Jstas ỽdrias aq̃ iplem⁹. q̃n fletu nr̃e ꝓpũctõis oẽs sẽs⁹ nr̃os a culpa trãsacta ꝑfectæ lauamus Tali aq̃ purificãt̃ iudei. i. vere ꝓfessores xp̃i. q̃ nõ tm̃ ꝓfit̃t̃ eũ voce oris. sꝫ etiã ope manuuꝫ ĩ vitate cordis. Capiũt aũ ỽdrie metretas bias l'ẽnas. bias q̃n flem⁹ q̃ ꝓmisi⁹ delectatõe ꝙ ꝓsẽsu Trinas vo q̃n fletibo purgam⁹ nõ solũ delectatõꝫ prauã ꝙ ꝓsẽsũ. verũetiã op⁹ malũ. Aq̃ deniq; ĩ vinũ ꝓuertit̃. q̃n fletũ culpe iocũditatis g̃tie sequit̃. Vel etiã q̃n ĩ mẽte hois op⁹ dei quod laboranti ꝑus nõ sapit. ꝑ spũalẽ ĩtelligẽtiã illaiato dulcescit. Oĩs aũt hõ ꝑmũ vinuꝫ bonuꝫ ponit. qr hoies ea q̃ ad vinũ ptinẽt. s. delectabilia amãt ꝙ q̃rũt ĩ pñti. dein qđ deteri⁹ ẽ. qr amara ĩ uenient̃ ꝙ recipient̃ ĩ futuro. Sic g̃ dy̆abol⁹ ꝑmo suggerit aliq̃ sub specie boni:. ꝙ cũ q̃s ꝑ ꝓplacẽtiã iebriat⁹ fuerit: tũc qđ deteri⁹ ẽ. s. enormitates dr̃sas ĩ pc̃tis supĩducit. Sꝫ xp̃c nõ ꝑmo vinũ bonũ ponit. sꝫ ĩpostex fuat. qr a ꝑncipio amara ꝙ dura ꝑponit qr arta ẽ via q̃ ducit ad vitã ꝙ oẽs q̃ pie volt̃ ĩ xp̃o viuẽ. amaritudies ꝙ ẽbulatõs patiũt̃. sꝫ ĩ fuko delectatões ꝙ gaudia ꝓsequũt̃. ꝙ pua sũt bona q̃ nob ẽbuit ĩ pñti tpe ad ꝓpatõem futuroꝫ. q̃ nob datur⁹ ẽ ĩ eternitate.

Bon⁹ medic⁹ nũq̃ dat bonũ 7 pur̃ vinũ ifirmo vel illi qui euasit de ifirmitate. q̃diu ẽ debil' do nec pfectã habeat sanitatẽ. sed dat sibi vinum aqua mixtũ: sic homĩe existẽte ĩ vita ista q̃uis euaserat ifirmitatẽ pc̃i. tñ debilis ẽ 7 põt recidiuare: dat dñs vinũ mixtũ aqua tribulatõis. sed ĩ fine quãdo habebit pfectã sanitatẽ: tũc dabit vinũ pur̃ eterne consolatõis. De põdictis ỹdrijs 7 metretis sic dicit Berñ. Sex ỹdrie posite sũt his: qui post baptismũ ĩ pc̃a labũtur. Oria ỹdria 7 pma purgatõ ĩ ꝓpũctõne est. de q̃ legim⁹: qñ ĩ quacũq; hora ĩgemuerit peccator omnes ĩiquitates eius nõ recordabunt. Scda vo pfessio ẽ. Oia siq̃dẽ ĩ pfessione lauãt. Tertia elemosina ꝓ largitõ. Hinc em̃ habes ĩ euãgelio Date elemosinam 7 oia mũda sũt vob. Quarta ẽ remissio ĩiuriar̃. scdm qđ orãtes dicimus. dimitte nob debita nr̃a. sicut 7 nos dimittim⁹ debitoribꝫ nr̃is. Quita ẽ afflictõ corp̃is. vñ exoram⁹ vt mũdi p̃ abstinẽtiã deo canam⁹ gl'am. Sexta ẽ obedia p̃ceptor̃: sic audierũt discipuli: q̃ vtinã méamur audire 7 nos. vos mũdi estis p̃ pt̃ sm̃onẽ quẽ locut⁹ sũ vob. Nimir̃ q: nõ erãt sic hi de q̃bus dicit̃. sermo meus nõ capit ĩ vob sed ĩ auditu vbi obedierant ei. Hę sũt sex ỹdrie posite ĩ purificatõez nrãm 7 q̃ vacue sũt et plene vẽto: si p̃o iani gl'a obſuant̃. Aq̃ replent̃ si timore dei custodiant̃. qñ timor dñi fons vite. Aqua inq̃ timor dñi ẽ: 7 si min⁹ sapida. sed optie refrigerãs animã noctis desideriis estuãtẽ. Aqua ẽ q̃ iacta ĩimici ignita possit extingere. Sex dĩna vtutẽ aq̃ mutat̃ ĩ vinũ: qñ pfecta caritas foras mittit timorẽ. Dicũt̃ aũt lapidee ỹdrie nõ tã ꝓpter duriciã q̃ ꝓpter stabilitatẽ. Capiẽtes single metretas binas vel trinas Due metretę tior gehẽne incurrẽde: tior gle amittẽde. Sex q: hec de cõtigẽti futuro sũt: 7 blãdiri sibi põt aĩa: dicẽs. postq̃ aliquãdiu ĩ voluptatibꝫ tuis vixeris. ages penitẽtiã: vt nec istã pdas nec illã ĩcurras: bonũ ẽ adhiberi 7 tercium: qui vtiq; spiritalibꝫ not⁹ est. eo vtilior q̃ de pñti ẽ. Timẽt qui nouerũt spiritalẽ cibũ neq̃ fortę fraudẽt̃ eo. Ipe ẽ panis angelorũ. panis viu⁹: panis q̃ttidian⁹. Hic ẽ de quo pmissum ẽ q: cẽtuplum accipiemus ĩ hoc seculo. Sic em̃ mercẽnarijs 7 cibus quottidian⁹ dat̃ in ope. 7 merces seruat̃ ĩ fine: sic dñs vitã ĩ fine reddet: 7 ĩtẽr ĩ cẽtuplũ r̃promittit 7 exhibet. Quid g̃ mirũ si timet ne p̃dat hãc grãz. q̃ tã secut⁹ ẽ eam. Hec ẽ metreta tcia. quaz sub distictõe signãter posuit. eo q̃ nõ oim sit q: nec oĩbꝫ cẽtupluz repmittit̃. Et ĩtur̃ Berñ. Queramus ergo mẽsuras quas ỹdrie capiebãt binas aut trinas. Nã 7 saluator triplicẽ nob aquã apponit. 7 pfectus ois erit: q̃ has tres metretas habere potuerit. Plorat ipe sup̃ Iezar̃ 7 sup̃ citatẽ hir'm. hec ẽ aq̃ pma. Sudat ĩminẽte passiõis hora: 7 hec ẽ scda. nõ ab ocul' tm̃ sz a toto corpe manãs: rubea q̃dẽ 7 sãguinea. Tercia vo vna cũ sãguine manauit ex ei⁹ late. Et tu g̃ pmã bẽs si de peccatis ꝓpũct⁹ ꝓscie stratũ rigas. Secũdam ba-

bes. si ĩ sudore vultus tui pane tuo vescaris: et labore pñie corp⁹ tuũ castiges. Est aũt coloris sãguinei siue ppt̃ laborẽ siue ppt̃ ipm cõcupie quẽ extinguit ignẽ. Iaz vo si pficé potes vsq; ad gratiã deuotõnis. potaberis aqua gr̃e saluatoris: 7 spũssancti q̃ sup̃ mel dulcis ẽ: in te fiet aque fons ĩ vitam eternã salientis. Et memẽto hãc esse aquaz q̃ de late dormientis procedit. et sine omni molestia fluit. Oportet em̃ q: tã mũdo mortu⁹ sit: q̃ ĩ hac gr̃a delectari voluerit. p̃ma igit̃ a p̃teritis delictis abluit conscia m. secũda vt futura capias: extinguit concupiscẽtiã tercia vo si ad eam puenire meruerit sitientem potat aĩam. hec Berñ. Finito aũt cõuiuio. dñs ihs vocauit iohez seorsũ 7 dixit ad eũ. Dimitte hãc vxorẽ 7 sequere me. Qui viso miraculo ĩ ei⁹ nuptijs facto. statim relicta spõsa sua secut⁹ est dñm. Et hec fuit p̃ma vocatõ iohis: q̃ ad xp̃i venit familiaritatẽ 7 noticiã. Sponsa vo ei⁹ anachita noie. vel sm̃ alios maria magdalena: volũtarie sicut spõsus e⁹ cũ alijs sc̃is multi exhib⁹ dñm ẽ secuta. Dei em̃ pfecta sũt opa. 7 iõ ex quo vocauit vnũ ꝓiugũ: ꝓueniẽs fuit 7 altęrum. In hoc g̃ q: dñs nuptijs ĩterfuit: carnale mr̃imoniũ approbauit. sz ĩ eo q: iohem de nuptiis vocauit. intelligi apte dedit. q: lõge dignius ẽ spũale mr̃imoniũ q̃ carnale. Inde ĩ eccl'a obſuat̃ q: añ copulã carnalẽ põt licite alter cõiugum intrare religionem. Oratio.

Omie ihu xp̃e. qui die tercia. s. tpe gr̃e ad nuptias. s. cõiũctões tui 7 eccl'e. per carnẽ venisti 7 aquã ĩ vinũ ꝓuertisti: dũ ea q̃ ĩ scriptura veteri carnalia videbãt̃ spũalia ostẽdisti. vñ plene sũt ỹdrie. q: ipletę sunt ꝓphetie: cõuertę queso animã meã frigidã ĩ caritatis tue feruorẽ: ĩsipidã ĩ suauitatis tue saporẽ. fluxibilẽ 7 istabilẽ in vtutis 7 gr̃e tue constãtiã: mutãs aquã toti⁹ mee indeuotõis. in vinũ fructuose ꝓpũctõis. q̃ me miser̃ sp̃ potare 7 inebriare. ac illud tãdẽ ĩ vinũ iocũditatis ꝓuertere de tua misericordia digneris Amen.

De p̃ma electione vendentium de templo 7 de Nichodemo. Ca. XXVI.

Prefato miraculo in mẽse ianuarij facto. morã traxit ihs in galilea. vsq; dum appropiquaret mẽsis aprilis. in quo tunc erat pascha iudeorum: et tunc descendit scdm loci situm de chana in capharnaũ metropolim galilee. ipse 7 mater eius descẽderunt sil'r 7 fratres eius. id est cognati eius scdm carnem. s. consanguinei mr̃is vel Joseph. qui pater putabat̃: 7 discipli eius qui p̃ euz erudiebantur. Ideo aũt capharnauz. que erat metropolis voluit venire. quia iaz inceperat gloriam suã manifestare. Et mãserunt ibi nõ multis diebꝫ. quia ciues capharnaũ valde corrupti non se exhibuerunt deuotos ad suscipiendũ xp̃i doctrinã. et q: ĩminebat tẽpus eũdi ĩ hir'm ꝓpter proximũ pascha iudeor̃. Appropiãnte aũt pascha iudeor̃. ascẽdit

ihs cũ discipul' suis hierosolimã metropoli iu dee. fm legis ꝓceptuz. Et iuenit i tẽplo vẽdẽtes boues ꝙ oues ꝙ colũbas. ꝙ nũmularios sedẽtes Noie tẽpli nõ accipiẽ hic ipa dom⁹ dñi. in qua erat altare thimiamatis. ꝙ cãdelabꝝ: nec atriũ sacerdotũ. i q̃ erat altare holocaustoꝝ. ſz quod dã atriũ vbi hoies orabãt et doctores docebãt. ꝙ ibi vẽdebãtur ea que i tẽplo offẽbãt. Et qz de longiquo adduci nõ poterãt. iõ sacerdotes qui ꝑter cupiditatẽ diuersis adiuentoibꝫ populũ deꝓuꝑabãt. statuerũt hoies q̃ talia ibi vendebãt. vt veniẽtes de longiquo excusatoꝫ de oblatoibus dimittẽdis nõ haberẽt. Aliq̃ etiã aduei entiũ nõ habebant pecuniã. et iõ statuerãt ibi cãpsores. q̃ sub cautõe tradebãt eã. ꝙ cũ hoc vltra sortẽ recipiebãt aliq̃ munusla. nõ tñ pecuniã ne arguerẽt maifeste facẽ ꝛ legẽ dãdo ad vsurã. Et flagello de funicul' facto eiecit oẽs. s. vẽdẽtes ꝙ nũmularios ac oues ꝙ boues de tẽplo. ꝙ nũmulariorꝫ es. i. pecuniã effudit. ꝙ i diuersa spsit: ꝙ mẽsas eorꝫ q̃ erãt q̃i vasa denariorum euertit ꝙ deiecit: ꝙ bis q̃ colũbas vẽdebãt: dixit. Auferte ista hĩc de loco isto. ꝙ nolite facẽ ope vr̃o illicito. domũ pr̃is mei q̃ ẽ dom⁹ oratoĩs domũ negociatoĩs ꝙ mercatonis. Dis legi m⁹ ihm ascẽdisse hierosolimã i pascha. sel' i primo ãno ꝓdicatonis vt h. ꝙ itez illo ãno q̃ pass⁹ fuit. Et h q̃dẽ i ꝓncipio signoꝝ expulit vendẽtes de tẽplo. ſz scdo ad passiõz veniẽs expulit vẽdẽtes ꝙ emẽtes duri⁹ agẽdo. ml'to q̃ppe maior numer⁹ erat emẽtiũ q̃ vẽdẽtiũ. Dic q̃z remissa q̃dã de icrepatõe vtiq̃: dicẽs. nolite facẽ domũ pr̃is mei domũ negociatoĩs. ibi aũt durioribꝫ fmoibꝫ vtebaꝫ dicẽs. nolite facẽ domũ meã spelũcã latronũ. Fecit aũt flagellũ de fuicul'. qz fm aug⁹. de pcẽtis nr̃is sumit materiã vñ nos puniat Ipa ei ꝓlatõ pcẽtoꝝ. fm qd pcta pcẽtis addũt q̃dã funiculi dicũt. Eln i ꝓuer. dr̃. q̃ ipi⁹ funiculis pcẽtoꝝ suoꝝ ꝛstrigit. Mistice fm Alcbuinũ q̃rtidie de⁹ spualiter eccl'az suam itrat. ꝙ q̃liter vnusq̃sq; ꝛuerset: attendit. Caueam⁹ ergo ne i eccl'a dei fabulis vel risibus vel odijs vel cupiditatibꝫ vacem⁹. ne imꝓuisus veniẽs nos flagellet. ꝙ de eccl'a sua nos eijciat fm Aug⁹. Elen dẽtes i eccl'a sũt. q̃ q̃ sua sũt q̃rũt. nõ q̃ ihu xpi. Elenale totũ hñt: qz redimi volũt. Et nota q̃ ꝑ oues inocẽtes q̃ sua vellẽ vestiẽdis ꝓbent opa mũdicie ꝙ pietatis. signãt q̃ vẽdũt. dum ꝑ laude humana sub ypocrisi et i vestibꝫ ouium gerũtur. Ipocrite nanq; mẽtem lupinam habẽt sub ouina pelle. Per boues q̃ arãt ꝓdicatores celestis doctrine significãt quos vẽdũt: q̃ non amore dei. sed ꝑ questu tꝑali predicãt. Per boues etiã q̃ laboriosi sũt signari pñt illi. qui magnos labores sustinent pro diuinis vt ꝑ hoc i eccl'a valeãt ꝓmouẽi. Columbas vendunt: qui acceptã spũsscẽ gratiam que ꝑ columbã accipitur. nõ gratis sed ad ꝓmium dant. ꝙ si nõ ad questum pecunie. ad vulgi tñ fauorẽ tribuunt nõ ad vite meritũ. ſz ad grãz largiũtur. Nummos mutuo i eccl'a dãt. q̃ nõ simulate celestibꝫ

ſz apte ẽrenis rebꝫ i eccl'a defuiũt ꝙ sua nõ que ihu q̃rũt. Domũ etiã dñi domũ negociatoĩs faciũt. nõ solũ hi ſz etiã q̃ gradũ vl' grãz spiritalẽ quã i eccl'a ꝓcepeꝛt. nõ simplici itẽtõe ſz cã humane rebutõnis exercẽt. Oẽs istos eiecit de tẽplo xpc. signãs q̃ sũt excluſi de tẽplo gl'e sãcte dei. Qui q̃ nolũt de eccl'a ꝙ de domo celesti vẽiẽte dño auferri: auferãt ista de actibꝫ suis. et ab auaritie ꝙ ſymoie cessẽt negocijs. eijciũt ei ꝺ ꝑte sortis sctoꝝ. q̃ iné sctos poiti vl' ficte bõa. vl' apte mala faciũt. ꝙ fuicul' pcẽtoꝝ mõ flagellãt ad correctoꝫ q̃bꝫ icorrecti i fie ligabũt ad dãnatoꝫ. Posuit aũt dñs fmediũ ꝙ opis ꝙ vbi vt doceat eos q̃ curã hñt eccl'e: subditos facto ꝙ verbo debere corrigẽ. Si igit i figurali tẽplo etiã i atrio ei⁹ qd ẽ dom⁹ oratoĩs ꝓhibet negociatoẽz q̃ honesta putaꝫ. cũ sit de his que i templo offerũtur: multomagis ꝓhibet ꝓmissatones. potatones. risus. lites. vaniloquiũ ꝙ hmõi fieri i ecclesia dei. Ergo cũ oĩs xpi actõ nobis debeat eẽ lex ꝙ preceptõ. nõ licet candelas vel alias merces etiã dño offerẽdas i eccl'a vendi: nec aliqd officiũ nisi merum eccl'asticũ exerceri. Recordati vo sunt discipuli ei⁹. quia scriptũ est in psalmo de xpo. zelus domus tue ꝓmedit me. i. accẽdit. Ex xpi em̃ facto: recordati sũt scripture illi⁹ ꝙ ipletoĩs ei⁹ i xpo. Don⁹ zel⁹ ẽ animi feruor i bonũ: quo mẽs fict ꝙ abiecto humano timore ꝑ defẽsione vitatis accendit. Eln Aug⁹. Fratres vnusq̃sq; xpianus i membris xpi zelo dom⁹ dei comedat. Quis comedit zelo domus dei? Qui omia que forte ibi videt peruersa. satagit corrigi. cupit emẽdari: nõ q̃escit. Si emendare ñ potes. tolera. geme. suspira. fustie paleã obligãa. Elides frez curre ad theatꝝ. phibe. mone. contestare: sic zel⁹ dom⁹ dñi comedit te. Elides alios curre et inebriari velle. prohibe quos potes. tene quos potes. terre quos potes. q̃bꝫ nõ potes blandire: noli acq̃escẽ. Si aũt fueris frigid⁹ ꝙ marcidus. ad te solũ expectãs ꝙ quasi tibi sufficiẽs: dixeris i corde tuo. Quid mihi ẽ curare aliena pcta. Sufficit mihi ania mea vt ipsã itegrã seruẽ deo. Eya. ñ veit tibi i mẽte seru⁹ ille q̃ abscõdit talẽtũ ꝙ noluit erogare. Nunq̃d ei accusat⁹ ẽ qz ꝑdidit. ꝙ nõ qz sine lucro seruauit. Sic ergo audite fres mei. vt nõ q̃escatis Nolite q̃escere lucrari xpo: quia lucrati estis a xpo. Dec Aug⁹. Ubi sciendũ q̃ zel⁹ dicit quãdã itẽsionem amoris: quo itense deũ diligẽs nihil sustinet. qd amori suo repugnet. Ille igit ꝑprie zelũ dei habet: q̃ nihil patiẽter sustinere potest contra honorẽ dei quẽ maxie diligit. Nos autẽ debem⁹ diligẽ domũ dei itãtũ q̃ zel⁹ ei⁹ nos comedat. cũ si q̃d cõtrarij fieri videmus. studem⁹ etiã quãtũcũq; cau nr̃i sũt. qui hec faciũt fmouẽ: nec timem⁹ ꝑpẽ hoc aliq̃ mala ꝑpeti. Attendendũ ẽ aũt quãti meriti sit zel⁹ domus domi. ꝙ generalit oĩs zel⁹ bonus. cui⁹ actũ inẽ prima opa xpc ostẽdit. cui⁹ meritoꝫ phinees pactũ sẽpiterni sacerdotij accepit. cui⁹ feruore Mathathias legẽ defẽdit: cui⁹ igne succensus Delyas

ꝓphas balaal ītērfecit. Et dixerẽt ei iudei. qđ signũ ostẽdis nob. qr hec facis. i. qr cũ tãta auctoritatẽ ⁊ pẽatẽ nos expellĩ. Non videt̃ hoc tui officij eẽ: nec credim⁹ tibi licẽ. Ergo ostẽde nob signũ q̃ credam⁹. Cuius. n. factũ eẽt bonũ de se nõ tñ ptiebat ad quẽlibet hoc facere: sed soluz ad eũ q̃ haberet auctoritatẽ coꝛrigẽdi excessus sacerdotũ. qđ nõ cõueniebat alicui de coĩ ꝓlo. cũ sacerdotes essẽt supiores ī ꝓlo illo: ſz ꝓphe qñqz mittebãt ad hoc spẽaliꝛ a deo. Cuz g̃ xpc nõ eẽt filiꝰ aaron. et p ꝯsequns nec pontifex ſm legẽ. nec esset rex ī ꝯspectu ꝓli: non apparebat eis. quare sic auctoritatie eijceret eos. mẽsasqz subuertẽt: nisi dina auctoritate ꝓpheta magnꝰ missus esset: ⁊ iõ petierũt signũ missionis sue. Nõ ausi manꝰ ī eũ ijcẽ. Signũ petũt: vt sue potẽtie fidẽ capiãt. familiare. n. erat iudeis signa q̃rẽ. utpote p ea ad legẽ ⁊ fidem vocati. Quẽbãt aũt nũc signũ. nõ vt crederent ⁊ venerarent̃. ſz quasi despantes: q̃ signũ ostendere nõ posset. ⁊ sic eũ deriderẽt ⁊ ipugnarẽt. qđ ex hoc patz. qr statim dictũ suũ ipugnauerũt. Dedit ergo eis signum potestatis dine ī suscitatõe corꝛis sui ꝓpria vtute. ⁊ qr praue querebant. non dedit eis signũ aptũ sed occultũ. et in figura de sua ſſuꝛrectõe: qr digni non erant vt ꝓbiceret eis resurrectõem sui corꝛis manifeste. Inde respondit ⁊ dixit eis. Soluite tẽplũ hoc. et ī tribꝰ diebꝰ excitabo illud. Hoc autez dicebat spũaliter de tẽplo coꝛpis sui. ſ. ītrãsitie: hoc est de tẽplo quod ẽ corpus suũ. loquẽdo de coꝛpoꝛe suo sub noĩe tẽpli: qr humanitas xpi erat spẽale hitaculũ ipi⁹dei. Tẽplũ. n. dr̃ ī q̃ de⁹ihitat. ⁊ qr ī coꝛpe xpi dinitas ihabitat: iõ corpus xpi tẽplum dei nõ solũ ſm aiaz ſz etiã scõm coꝛpus dicitur Nec dicebat hoc ipando vel ꝯsulẽdo vel hortãdo: sed id qđ facturi erãt ꝓbicendo ⁊ denũciãdo nõ enim ẽ verbũ iductiuũ ad hoc faciẽduz cũ fuit simpliꝛ malũ ex pte iudeoꝝ: xpc aũt nõ poterat iducẽ ad malũ. ſz ẽ verbũ denũciatiꝫ eius qđ erat p ipos fiendũ: quo hoc qđ affectabant demõstrat nõ esse abscõdituz. q. d. soluite. i. solueris: qr ī passiõe xpi aia fuit soluta a coꝛpe. ⁊ sanguis a carne. ⁊ ptinuitas mẽbroꝝ ī fixione clauoꝝ ⁊ lãcee: ⁊ ego vtute ī me latentis dinitatis excitabo q̃i a somno illud tẽplum p vos dissolutũ. Dedit g̃ eis signũ resurrectõnis futurũ qr ī hoc maxie potẽtia ⁊ vt⁹ dinitatis e⁹ oñdit. nõ. n. puri homis ẽ vt se mortuis excitaret: ſz solus xpc q̃ iter mortuos liber fuit. hoc potentia ⁊ vtute dinitatis sue fecit. hoc etiam fuit signũ penitẽtie ⁊ remissionis. qđ solũ pcõribꝰ cõpetebat. Et qr ddit eis signũ ī figura. vocãs coꝛp⁹ suũ tẽplũ. iõ illi carnales hoc nõ itelligẽtes. ſz de iaĩato tẽplo eũ hoc dicẽ putantes: deridebãt eũ ⁊ volebãt arguẽ dictũ suuz p materiale tẽplũ: dicẽtes. Quadragita ⁊ sex ãnis edificatũ ẽ tẽplũ hoc. i. reedificatũ: ⁊ tu ī tribꝰ diebus excitabis illud? Hoc dixerũt deridẽdo. quasi esset ipossibile. Et multoplus derisissẽt: si resurrectõnẽ sui coꝛpis manifeste ꝓbiss. qr difficili⁹ est ſſuscitare moꝛtuũ. q̃ edificare tale tẽplũ. Et nõ loquũt̃ de tẽplo facto p salomonẽ. qr illd fuit edificatũ ī septẽ ãnis ⁊ pfectũ. ⁊ postea p nabuchodonoſoꝛ destructũ: ſz loquũt̃ de tẽplo reedificato p zoꝛobabel ⁊ neemiã p⁹ captitatẽ babiloĩcã. qđ factũ fuit ī. xlvj. ãnis. añq̃ cõplẽt̃ ĩimicis phibẽtibꝰ. qr iudei ipediebãt̃ ī edificatõne tẽpli a natiõibꝰ ī circuitu eoꝝ exiſtentibꝰ. mlti autẽ tũc crediderunt. i. credẽ icepeꝛunt ī nomĩe eius. id ẽ ī sue dinitatis notamine. cui⁹ nota fecit p signa. ⁊ ideo seqtur. videtes signa que faciebat. Inde patet q̃ ī fide adhuc confirmati nõ fuerũt. qr magis signis. q̃ ex deuotõe credidẽrũt. Ihs aũt nõ credebat se eis: eo q̃ ipe nosset oñs. ⁊ qđ esset ī homĩe. scire emĩ ea q̃ sunt ī coꝛde hoĩm. solius dei ẽ: q̃ solus corda plasmauit. et ideo sciuit q̃ istabiles erant. ⁊ ī tempe tẽptatiꝰ recederẽt. Quapꝛopter (vt dicit beda) mouemur. vt nũq̃ de nr̃a ꝓscia securi sim⁹. sed semp soliciti formidem⁹. qr qđ nos latet. etnuz arbitriũ late nõ valet. Dubitat̃ hic quenã signa viderũt facta a ihu cũ nullũ legam⁹ eũ tũc signũ fecisse ī hirl'm. Ad qđ potest dici vnomõ q̃ multa signa facta sũt ibi tũc a ihu q̃ hic non hñt̃. nã euãgeliste multa scienter ꝑmiserũt ꝺ miracul' xpi. cuz vt fecerit: q̃ nõ possẽt sibi de facili. Alio mõ qr iter cetera miracula põt maxim⁹ ꝛputari signũ. q̃ cũ flagello vno ihs ꝺ tẽplo sol⁹ ⁊ paꝝ adhuc reputat⁹ eiecerit multitudinẽ hoĩm. Dina qđẽ vt⁹ ī illo facto opabat̃. q̃ apparebat ī effectu cũ volebat. Corpus ei xpi erat istrumẽtũ dinitati ꝓiũctũ. ⁊ iõ qđã fulgor radios⁹ ⁊ mirabil' egrediebat̃ de vultu ⁊ ocul' e⁹ vtute dina eos deterrẽs: quo territi sacerdotes ⁊ leuite et alij. nõ audebant nec poterãt ei resistẽ. sicut ⁊ ī passiõe vox illa diuinitatis qđam modo instrumentum erat magnam armatorũ multitudinẽ legitur ꝓstrauisse. Inde Hieronimus in matheo de secunda eiectõne. Oluri⁊ arbitramur maria esse signoꝝ. q̃ Lazar⁹ suscitatus ẽ. q̃ cecus ex vtero lumẽ accepit. q̃ ī iordane vox audita sit p̃ris. q̃ trãsfiguratus ī mõte gloriã ostendit triumphãtis. mihi autez inter oia signa que fecit domin⁹. hoc videt̃ esse mirabilius. q̃ vn⁹ hõ ⁊ illo tpe contemptibilis et intantum vilis: vt postea crucifigẽt̃: scribis ⁊ pharizeis contra se seuiẽtibꝰ ⁊ videntibus lucra sua destrui. potuerit ad vni⁹ flagelli ũbera. tãtã eijcẽ multitudinem. mensasqz subuertẽ. et ꝓfugẽ cathedras. ⁊ talia facẽ q̃ infinit⁹ nõ fecisset exercit⁹. Igneũ. n. q̃ddã atq; sideꝛeuz radiabat ex ocul' eius. et dinitatis maiestas lucebat ī facie. hec Hieronim⁹. De his autez qui crediderunt ī nomine eius. est sciendũ. q̃ ſm Augustinũ. illi credunt ī nomine eius. q̃ soluz ꝓpter signa credunt ⁊ adherent nomi ei⁹. q̃ nõdũ sac mẽtũ baptismi ꝓceperũt velut cathecumi. hoc ẽ istructi. ⁊ qr plenã fidẽ vt oporteret non habẽt ī xpm et eius sacramenta. iõ adhuc non credit se eis. qr eccla nõ dat eis corpus xpi: quod quidem corpus sicut cõficẽ nõ potest nisi sacerdos

ꝑsecrat⁹.ita null⁹ sumẽ debet nisi baptizat⁹.Et �means Criß. isti ą̃ ꝓpter signa credebãt ĩ noĩe ei⁹ nõ firmiter nec ꝑfecte credebãt ĩ eũ.ꝙ iõ nõ cõfidebat ĩ eis.sicut ĩ discipulis ꝑfecte ꝙ firmiter credẽtibus. nec recipiebat eos ad ꝑfectõz ꝙ ꝓui ctũ.vt cũ eo iseparabiliter hĩtarẽt.nec oĩa sua dogmata ꝙ secreta eis ꝓmittebat. nec eis altiora misteria fidei reuelabat:qz hoꝝ credulitas firmerat ex fide firma.sz ex suspitõe quã de xp̃o receꝑant ꝓpẽ sig̃.nec estimabãt eũ deũ sz hoĩez a deo missũ doctorẽ vitatis.Et iõ signãt euãgelista: vt oñdat eos ipfecte credẽ. nõ dic ꝙ crederẽt ĩ eũ.qz nõdũ credebãt ĩ ei⁹ diuinitatez.sz dicit in noĩe ei⁹.i.illud qõ de eo noĩerenus dicebañ.scz ꝙ iustus ꝙ hmõi.Elñ Nichodem⁹ ĩter istos ꝓncipes ac vn⁹ de pharizeis et ꝓncipibo seu mgr̃is iudeoꝝ.qz ĩ tenebris hui⁹ erroris erat.nocte ad ihm ꝙ ad lucẽ veisse phibeñ. Ipe q̃dem in tenebris erat nõ luꝝ.qz nõ renatus.Et iõ nocte ad lucẽ venit.qz illumĩari volebat.Pre timore q̃z populi quem offendere metuit.cum esset vnus de rectoribus:quia tunc populus ꝑ doctores et sacerdotes gubernabatur. in palam venire et sciri nõ audebat.ne de sy̓nagoga expelleretur. Pre vecũdia etiã palã addiscẽdi.qz magister ĩ isr̓l erat.secrete et extra turbã alioꝝ docẽd⁹ ad ihm sol⁹ veĩt:vt ab ipo pleni⁹ istrueret. In hoc etiã ꝙ nocte venit a studio ꝙ diligẽtia iquisitõnis ꝓmẽdañ.ꝙ secretũ significabat.ꝙ extra scriptũ discẽ vitatẽ volebat.Elñ beda.Dic veĩt ad ihm nocte.cupiẽs secreta e⁹ allocutõe discẽ misteria fidei:cuius apta oñsiõe iã rudimẽtũ ꝓcepat.Dec beda.Et qz prudẽter apta sig̃ notauit pleni⁹ fidei misteria req̃rit:ꝙ iõ de his q̃ ad fidẽ ꝓtinẽt doceri meruit. Instruxit ei eũ dñs de secũda ꝙ spũali generatõe seu natiuitate.s.de baptismo ꝙ de itroitu regni dei.ac de sua dinitate ꝙ vtraq; natitate.de passiõe q̃z sua ac r̃surrectõne ꝙ ascẽsiõe.necnõ de vtroq; aduẽtu:ꝙ plibus alijs ad salutẽ necessarijs.Elñ ꝓgruẽt hoc euãgeliũ ĩ festo trinitatis legit̃.qz ĩ eo de baptismo dr̃.q̃ ĩ noĩe trinitatis ꝓferẽ.Doc q̃ꝑ sacmẽtũ baptismatis ẽ necessitatis:ꝙ iõ oportet ꝙ habeat̃ ĩ re si ẽ possibile.vl̓ ĩ voto quo ad ꝓccupatos:nã vbi ꝓtẽpt⁹ ĩ aliquo baptismũ aque exclubit neq; baptismus flamis neq; sãguis ꝑdest ei ad vitã eternã: quia nõ potest itroire in regnũ dei. Doĩes nãq; nõ ascẽdunt illuc nisi inq̃ tũ efficiũt mẽbra xp̃i.ꝑ generatõz aũt spũalez uniũt sibi.ꝙ mẽbra eius fiũt: ꝙ sic vtute ipsius ascẽdunt. Nemo emñ ascẽdit.id ẽ ascẽdẽ potuit ĩ celũ ꝓpria vtute nisi q̃ descẽdit de celo non ꝑ motũ localẽ celũ dimittẽdo.sz carnẽ de nouo sibi uniẽdo.qz oĩs qui ascẽdit vtute ipius ascendit:ꝙ ipe solus ꝑ suam vtutez ꝓpriam ascendit.

Si aũt hic obijcit̃ q plures vetis testamẽti saluati sũt sine baptismo.dicẽdũ q nõ erat ĩ ꝓcepto. ꝓsecuti sũt tñ spũalem vitã ꝑ grãz ĩ fide xp̃i vẽturi.ꝙ sic habuer̃t rẽ baptismi. habuer̃t ipm etiã ĩ figura ĩ aliq̃ correspõdẽte ꝑ qõ tollebat̃ pcm originale. Ideo etiã hoc euãgeliuz ĩ

festo trinitatis legit̃:quia ĩ eo quelibet ꝑsonarũ apte exꝓmit̃.Nã ꝑsona filij ẽ q̃ loq̃tur. ꝑsõa p̃ris exꝓmit̃ cũ dicit̃ scim⁹ qz a deo venisti:ꝑsona spũsscti cum dicit̃.nisi quis renat⁹ fuerit ex aqua et spũ ꝛc̃. Exꝓmũt aũt ꝑsone diuine cũ suis appropriatis.Exprimit̃ aũ ꝑsona p̃ris cuz sua potẽtia:cum dicit̃.nẽo potest hec signa facẽ q̃ tu facis.nisi fuerit de⁹ cũ eo.sig̃ emñ facẽ diuine potẽtie ẽ.Exꝓmit̃ ꝑsona filij cũ sua sapia cũ dr̃.scim⁹ qz a deo venisti mgr̃:ad mgr̃m emñ spectat sapiaz docẽ. Exprimit̃ ꝑsona spiritus sãcti cum sua bonitate cũ dicit̃. spũs vbi vult spirat:nõ emñ nr̃is meritis seb ex sua gratuita bonitate se nobis infudit. Quis emñ pater et filius ꝙ spũssãctus habeãt eãdez potẽtiam.sapiẽtiam ꝙ bonitatẽ:tamẽ qz apud nos nomẽ p̃ris ꝓpter ãtiq̃tatẽ iportat ipotẽtiaz:ne simplices hoc credẽrẽt de p̃re celesti attribuit sibi potẽtia Silz nomẽ filij apud nos ꝓpẽ iuuẽtutẽ iportat impitiam.ideo ne de filio dei hoc credañ:attribuit sibi sapia. Silr nomẽ spũssctĩ apd nos iportat quẽdaz furorẽ.iuxta illd ỹsa.q̃escite ab hoĩe.cui⁹ spũs ĩ naribo ei⁹ est:iõ ne de spũsãcto hoc credañ attribuit sibi boitas.fides et ꝓfessio sc̃e ẽnitatis si eã deuote recepezim⁹:valet ĩter ceꝛa ad ẽbulatõnũ ꝓpulsioez.Nã (sic ait iohes damascen⁹) cũ apud ꝯstãtinopoli pestilẽtia gueis eẽt:q̃dã puer de medio ꝓpli ĩ celũ rapt⁹ cãti cũ sc̃e ẽnitatis.s.sc̃e de⁹ sc̃e fortis.sc̃e ꝙ misericors saluator miserẽ nob.ab ãgel̓ẽ edoct⁹. qd cũ rediẽs corã ꝓplo decãtasset.mox oĩs pestilẽtia ẽ fugata. Per Nichodemũ q̃ veĩt ad ihm vt de ꝓtinẽtibo ad fidẽ pleni⁹ erudiret:sigficat discipl̓s humil̓ ꝙ diligẽs q̃ veĩt ad doctorez vt ab ipo istruat̃.q̃ debet eũ dulciter recipe exẽplo xp̃i q̃ Nichodemũ dulciter recepit. ac mãsuete valde ꝙ cuz q̃ete ei loq̃bat̃.qd ẽ ꝓ̃ irascẽtes q̃ furiose ꝙ cũ clamore frequẽter loquũt̃.Cõ q̃s ẽ reme diũ vtile molliẽ ꝙ sine clamore rñdẽ:sm illd sapiẽtis.Respõsio moll̓ frãgit irã.sm dui⁹ susci tat furorẽ.Etemñ sm crisß.si famuli cũ aduers⁹ eos irascimur.portãt huĩl̃ ꝙ cũ silẽtio ꝓtuelias ꝓpẽ tiorẽ nr̃m:q̃ venia digni erim⁹ aut quã excusatõz hẽbim⁹ nos:q̃ ꝓpẽ dei tiorẽ aliq̃d ferre nõ possum⁹.magis aũt nolumus. Oratõ.

O Bens indigẽtiam voluisti templum tuuz fieri ĩ nob:eijce a corde ꝙ corpe meo oĩa offẽdicula ꝙ tibi displicẽtia: mũdãs me ab oñibo inq̃namẽtis ꝙ maculis mẽtis ꝙ corpis: et fac de me templũ tibi gratũ ꝙ ydoneum:ĩ quo habitare delectaris tu.cuius delicie sũt esse cuz filijs hominum. O sapientia que ex ore altissimi prodisti.et magister qui a deo venisti:doce me queso a malo declinare ꝙ bonum facere.terrena despicere.et celestia amare. vt veterẽ hominem cum suis actibus exuens.ꝙ nouum induens.quasi de nouo natus regnum tuum introire merear ꝙ videre Amen.

De incarnatione Johannis baptiste.
Capitulum .XXVII.

POst hec. s. ꝯpletis dieb⁹ festis ī hirl'm: q̄ est ī vna ptē iudee. venit ih̄s cum discipulis suis ⁊ cretēt̄ibꝫ ī aliā partē iudee. s. ī iordanē. que a sorte iude vel a regno duarum tribuum iudea dicebatur. A tribu em̄ iude que erat pn̄cipalis ⁊ regia terra vbi habitauerunt filij isrl' nomīata est iudea. ⁊ illic demorabat. ⁊ per suos discipulos baptizabat. multiq; fiebant credentes ⁊ discipuli eius. Judea intērp̄tat confessio ad quam venit ih̄s. q; xp̄c ꝯfitētes. vl' sua pcta vl' dīnā laudē visitat: ⁊ illic morat: q; tales nō trāsitorie visitat. ⁊ illic baptizat. i. a pctis purgat. vñ Alchuin⁹. p iudeā q̄ppe signāt ꝯfitētes quos visitat xp̄c. vbi em̄ est pcorum confessio vel diuinarum laudū illuc venit ih̄s ⁊ discipli ei⁹: hoc ē doctrina ⁊ illumīatio eius. ⁊ ibi morat purgādo a delictis ⁊ vicijs p baptismum sācti spūs. Scōm Aug⁹. Xp̄c primo baptizauit discipulos aqua ⁊ spūsancto. postea officiū baptizandi eodē baptismate discipul' reliqt. īntentus p̄dicatōni ⁊ doctrīe. sicut ⁊ aplus Paulus paucos p se baptizauit vt possit p̄dicatōi fideli us īnendē. Postea q̄ soli discipuli ih̄u baptizabāt. eo īterī circa altiora docēda occupato. Jn q̄ dedit exēplū platis eccle. ꝯmittēdi ea q̄ p ifer iores pnt ꝯmode fiēi. vt ipi liberi⁹ possint ī actionib⁹ exercerī. Et q̄uis ih̄s tūc nō baptizaret maīb⁹ suis. ⁊ mīsteriū exhibēdo. ſz discipli eius baptizabat tñ pntia maiestatis. ipsius. n. erat baptismi sacmentū. ⁊ ad discipulos ptīebat mīsteriū. Hic ē. n. q̄ baptizat. Ergo adhuc ih̄s baptizat. ⁊ q̄uscq; baptizādi sum⁹ ih̄s baptizat. vñ Aug⁹. vtrunq; verꝫ ē q; ih̄s ⁊ baptizabat. ⁊ nō baptizabat. Baptizabat. n. q; ipse mundabat nō baptizabat. q; ip̄e non tīgebat. Prebebant discipuli mīsteriū corpis. p̄bebat ille adiutoriū maiestatis. de q̄ dictū ē. hic ē q̄ baptizat. Johānes aūt baptizabat ī ennō iuxta salim oppiduꝫ ppe iordanē sitū. q; aq̄ multe ibi erāt: qđ ē etiā īterp̄tatō ei⁹. qđ dr̄ ī ennon. ennos hebraice dicitur aqua latine. Et dicunt aliqui. q; hoc oppidū alio nomīe vocet salē. ⁊ sit locus vbi regnauit melchisedech. sed hoc ē falsū. q; salē vbi regnauit melchisedech idē ē qđ hirl'm. nā ipsā edificauit melchisedech. et p̄mo dicta ē salē. i. pacifica ex conditōe regis q̄ regnauit ī pace. Postea dicta ē hirl'm. a tempe quo abrahā voluit ibi offerre filium suū. q; locū illū appellauit. dñs videt. ⁊ ita hirl'm īterp̄tat visio pacis. q; cū p̄ma īterp̄tatōe addita ē visio. Mittebat at̄ iohes ad ih̄m baptizarī q̄ veniebāt ad eū. ſz nō mittebāt ad iohez venientes ad ih̄m. Sicut añ baptismū xp̄i. iohs baptizabat ī noīe xp̄i venturi. sic p⁹ baptismuꝫ xp̄i. illos q̄s baptizabat. ad xp̄m mittebat. sic ⁊ suā testionīū de xp̄o ꝯfirmabat Et exiñ turbati ⁊ īuidia moti discipli iohis. et īdiscrete zelātes p magro suo volētesq; p̄ferre baptismū e⁹ xp̄i baptismo. murmurabāt q; mgri sui gl'az zelabat. q; videbat eis q; mgri sui ⁊ baptismi e⁹ auctoritatē minuēt. Et facta ē q̄stio ⁊ ꝯtrouersia ō purificatōe. i. baptismo a discipulis iohis defētētibꝫ mgri sui baptismū. ⁊ putātibꝫ eū maiorē xp̄o. quē viderāt a iohe q̄ maiore baptizatū. cū iudeis. i. xp̄i discipul' ⁊ alijs ad xp̄i babtismū vēiētibꝫ. ⁊ magis ad ip̄m ppe miracl'a currētibꝫ ⁊ dicētibꝫ maiorē ee xp̄m. et ad e⁹ debē ꝯcurri baptismū. tāq; ad baptismū melioꝛē. q; iohes mittebat q̄s baptizabat ad ih̄m ñ ih̄s mittebat q̄s baptizabat ad iohez. Et hec q̄stio ad iohez p suos discipl'os ē delata. ⁊ q̄rimonia de xp̄o facta. q; baptizaret. et ples ad eū q; ad iohez currēnt. vñ zelo īdiscreto moti dixerūt ei. Rabbi cū sis excellēt mgr̄ oīm. ⁊ mgr̄i debeas hre gl'am. q̄ erat tecū sic cum pncipalioꝛi trāsiordanem. vbi eū q̄si discipl'm baptizasti. et sic bñficiū ei p̄stitisti. cui etiā testioniū pbuisti. i. quē tu cla ꝯ oñdisti. ⁊ sic magnū honorē īpēdisti: ecce hic a te sepans nūc baptizat ⁊ eadē tibi audēs. tuū officiū vsurpat. vñ valde miramur. ⁊ oēs ad eū ⁊ ad ip̄i⁹ baptismū venīūt. ⁊ te q̄ eū baptizasti: dimittūt. Quasi dicerēt. Nos deserimur. hic raritas ē. ad illū turbe ꝯcurrūt. de te nō curat. ⁊ sic gl'a tibi surripit. Nōne phiberi debēt. vt ad te poti⁹ veniāt. vbi Crisp. Jpse q̄dem non baptizabat. sed nūcij volētes erigere eos q; audiebant ī īuidiam ita ānunciauerūt Oīm malor causa ē vana gl'a. hec em̄ eos zelotipiā duxit. neq; ad malicia solā īpellit captos ſz ⁊ vtilib⁹ obstat. labores q̄dē sustiné cogens. fructib⁹ ꝺo ꝑuans. hec Crisp. Johes aūt emula tōz ⁊ īuidiā discipulor̄ sedare volēs xp̄m ꝯmendabat. ⁊ excelsa de eo p̄dicabat. seq; nō xp̄m: ſz ei⁹ nunciū. nec spōsū eccle. ſz sponsi amicū esse dicebat. ⁊ q; illū oportet crescē ⁊ exaltari. nō īse: ſz q̄ntū ad alios fama ⁊ auctoritatē. īq̄tū e⁹ vt⁹ p miracula ⁊ opa magis ⁊ magis īcipet eis īnotescē: ip̄m aūt minui ⁊ humiliari ī re vera. ⁊ q̄ ad ppl'm ī fama: sic lucifer minuit ī claritatē q̄ ad apparētiā oriēte sole. ⁊ auctoritas p̄conis aduenientē iudice: ⁊ officiū legati aduenientē pncipe. Jn estiatōe q̄ppe ppl'i ⁊ xp̄c creuit. q; agnit⁹ē qđ erat: et iuent⁹ē esse xp̄c q̄ putabatur tm̄ ppheta: ⁊ Johānes decreuit. q; cessauit dici qđ nō erat. et iuent⁹ē e⁹ prophetā q̄ putabat xp̄c. Cui attestat: q; Johānes nat⁹ē decrescētibꝫ diebꝫ. xp̄c crescētibꝫ: ⁊ q; Johānes capite minuit xp̄c ī cruce extendit. Moralr aūt hoc debꝫ ee ī vnoquoq; nr̄m: q; oportet illū s. xp̄m ī te crescere. vt scz ī e⁹ proficias cognitōne et amore. q; inq̄tū magis eū potes cognoscēdo et amando ꝓcipe. tantomagis xp̄c crescit ī te. sicut qui magis ꝑficit ī videndo vnā ⁊ eandē lucē. reputat lucē illā magis crescere: ⁊ hoc oportet homīes sic ꝑficiscētes minui ī sui reputatōne. q; quāto pl⁹homo cognoscit de altitudine diuina. tanto minorē reputat ꝓpriatē ⁊ humanitatē. Discipul' iohānis p magistro suo īdiscrete zelātibꝫ. ⁊ de xp̄o querimoniā facientibꝫ silēs sunt multi etiā religiosi. q̄ magis adherēt q̄busdaꝫ opinionibus. pro eo q; sunt opiniones illoꝝ quos

magis diligẽt. q̃ p ipa ũitate quã ꝛliquũt. cũ dicat pb̃us. q̃ duob⁹ existẽtib⁹ amicis scẽm ẽ ꝓbonorare ũitatẽ. ꝙ plato dixit de socẽ mgr̃o suo: amic⁹ q̃dem socrates. sz magis amica ũitas. per hoc aũ q̃ eosdẽ discipulos suos repbendit: iformanẽ doctores boni. vt tales adulatões nõ recipiãt. sz magis repellãt. Cõsiderẽt etiã hꝫ q̃ detractores libẽter audiũt. ꝙ ꝓtra eos q̃bus detrahẽ subito seuiũt: quõ iohes discipl'os xp̃o deẽ hẽtes stati ꝓsecuit. xp̃m laudib⁹ extollẽdo. et se humiliãdo. ꝙ exẽplo ei⁹ detẽctores ꝓsecãt de se humilr̃ sẽtiẽdo. ꝙ detẽctores laudãdo: iposq; detractores fortiẽ repbẽdãt. ꝙ eis malũ vultũ ostendãt. q̃ (vt dicit sapiẽs) vẽt⁹ aq̃lo dissipat pluuias: ꝙ facies tristis lingua detrahentẽ. In illo tpe dũ hec agẽt: ꝙ cũ iohes vno ãno ꝙ ẽb⁹ mẽsib⁹ ꝑdicasz. ꝙ arguẽs heodẽ plimos ꝙuertisz: misit herodes tẽrcha mistros. ac tenuit ꝙ cepit iohãnẽ p eos: ꝙ vinxit seu ligauit eũ q̃ libẽ ꝑdicauerat dei ũbũ: et ad se i galilea adductũ posuit seu poni fecit i carcẽ. ppt̃ heodiadẽ quã fratri suo abstuleat ꝙ sibi copl'auerat illicite quã fm legẽ quã accepat nõ licẽt sibi hr̃e vxorẽ fr̃is sui eo viuẽte. sic dy̓abl'is spũal'r tenet p delectatõz alligat p ꝓsẽsũ. icarcerat p ꝓsuetudinez. ppter aiaz a vero spõso xp̃o sepatã ꝙ alij copulatam Proselit⁹ q̃ppe fuit heodes. et ecucisiõz recepat vt magis acceptus iudeis eẽt: vt regẽre sup eos posz: iõq; ad legẽ moysi tenebaẽ i hoc sic ceẽi ꝙ ppt̃ legis q̃z nacal'hõestatẽ. ñ licebat fr̃i fuelare turpitudinẽ fr̃is sui. ducendo etiã eo mortuo e⁹ vxorẽ: nisi ad suscitãdũ ei semẽ. vñ iohes tãq̃ testis ꝙ detẽsor ũitatis dicebat heodi. nõ lz tibi hr̃e vxorẽ fr̃is tui. In q̃ ũt⁹ ꝙ ꝓstãtia iohis oñdiẽ. q̃ maluit apõ herodẽ pclitari. q̃ ppt̃ adulatõz imẽor cẽ pceptor̃ dei. q̃ em̃ venerat in spũ ꝙ ũtute arguit herodẽ ꝙ heodiadẽ: sic helias achab ꝙ iezabel. Nõ obmisit dicẽ ũitatẽ ppt̃ herodis pfatẽ vel herodiadis insidiatõz: dans in hoc exemplũ ꝑdicatoribꝰ euãgelij: vt ppt̃ talia ñ obmittãt ꝓstãtiã ꝑdicãdi ũitatẽ. Primo q̃ herodes iohãnẽ icarcerauit ex eo q̃ ipm reprhẽdebat de herodiade quã fr̃i abstulerat: et ideo ad suggestõem herodiadis ipm in vinculis posuit Scdo ex eo q̃ iusticiã ꝙ baptismũ ꝑdicabat. et iõ mult⁹ plꝰ ad iohez ob baptismũ ꝙ ꝑdicatõez vndiq; ꝓfluebat. ꝙ timẽs herodes ne sui plꝰ iohãnẽ seq̃ntis dispẽdiũ hr̃et. ꝙ ob ũba iohis plꝰ (cuz eẽt alienigena) exosus fieret. eũq; a r̃gno ob icestũ pellẽt. iohãnẽ tenuit. ꝙ victũ posuit i carcẽ ñ ausus eũ stati inẽficẽ. Tercõ ex eo q̃ iohes q̃ndã magnũ regẽ post se vẽtuꝝ ꝑdicabat ꝙ cũ romani ordinasset. ne aliq̃s sine senat⁹ auctoritate rex noiareẽ. offẽsã cesaris timuit ꝙ iõ ipm icarcerauit ꝙ isup ppt̃ hoc ẽ capt⁹ ꝙ icarcerat⁹. q̃ phariseipptẽ iuidiã ꝺ ꝑdicatõe iohãnis ẽbati suaserãt herodi vt capet eũ: icitãtes heodẽ ad e⁹ mortẽ. Herodias aũ adulẽa insidiabaẽ ei tiebat ei ne herodes ad ꝑdicatõz iohis de pcto suo peiꝛet. ꝙ eã marito suo reddẽt. q̃ eã forte occidẽt. ꝙ iõ volẽs iohãnẽ occidẽ mortẽ eius q̃

rebat. sed quonã facto ib aggredi possz suenire ñ poterat. Herodes ei metuebat iohãnẽ eũ r̃ vẽndo tiore mũdano vl'hũano: sciẽs eũ vir̃ iustũ q̃ ab hoies. ꝙ scẽm q̃ ab deũ. et custodiebat eũ ne ab heodiade occidẽẽ. ꝙ ex hoc ipe heodes dãnũ ꝙ piculũ patẽẽ. Solo ei metu ab iẽfectõne iohãnis tenebaẽ. q̃ ppt̃ sctitatẽ e⁹ q̃ erat nota toti plꝰ. timebat si eũ inẽficẽt. ne totus plꝰ ꝛ eũ insurgẽt: q̃ oẽs iohãnẽ ꝓphetã scẽm r̃putabãt. Et audito eo mlta. s. q̃dã pua ñ pncipalia faciebat sil'atorie nõ ex ũitate ꝙ libẽẽ eũ audiebat. s. sil'atorie. i. audire sil'abat. totũ ei istud erat sil'atoriũ. vt ex tali auditu ꝙ obtpatõe i aliq̃bus retinẽt plm̃ a rebellione ptra ipm. Herodes plm̃ et seditõem eius timebat. sed amor mulieris superabat. p quo etiã deũ postponebat. q̃ deum i causa nõ habebat. Nam scdm Criso. facile deuiat a iusticia qui i causis nõ deum. sz hominẽ formidat. Timor em̃ dei corrigit. timor aũt hoim peccandi differt facultatẽ ꝙ opatõez nõ aufert sed retinet voluntatẽ. donec habeat oportunitatẽ vel occasionẽ. Eñ ꝙ q̃s suspẽdit a ẽmie audiores reddit ad crimẽ. ꝙ estuat aio q̃ usq; pficiat q̃d malũ cogitat. Soli⁹ em̃ dei ẽ timor. q̃ nocẽtes corrigit. fugat ẽmia. inocẽtiã ẽ buit. ppetẽ ꝓfert facultatẽ. hec Crisz. Iste q̃ iohãnẽ tenuit et ligauit i carcẽ. eoq; de mal' suis eũ arguebat caritatie. ꝙ q̃ silia faciũt. sil'es sũt freneticis. q̃ pium medicũ pcutere vel occidere querũt. Cõsidera nũc quõ iohãnes magis volebat deo q̃ hoib⁹ placẽ. magisq; timebat deuz q̃ hoies offẽdẽ. ꝙ ei⁹ exemplo semꝝ ad deũ magis q̃ ad hoies aspiciẽdo. in oib⁹ dei beneplacitũ facias. ꝙ ab eius offensa omnimode abstineas. Eñ Crisz. Cũ a pniciosis q̃d patimur homib⁹. ad pncipẽ nostꝝ cõsideremꝰ ꝙ cõsumatorẽ fidei ꝙ qm̃ a mal'homib⁹. ꝙ qm̃ ppt̃ ũitatẽ. ꝙ qm̃ ppt̃ eũ. Si em̃ hoc excogitauerimꝰ oia facilia erũt ꝙ portabilia. Si em̃ p amabilibus quis patiẽs gloriaẽ. ꝙ ppter deũ si patiaẽ quicq̃ suscipiet sẽ sũ: Si em̃ ipe rẽ reprobabilissimã videlicet cru cẽ glriaz vocabat. multomagis nos ita disponi oportet. Oportet q̃ cũ debeamꝰ q̃d pati delectabile. nõ labores sz coronas excogitare. et si malũ q̃d delectabile appareat: excogita qm̃ deꝰ nõ vult. ꝙ idelectabile ꝓfectũ apparebit. Si ei hoim timor auertit ab icõueniẽtib⁹ reb⁹. multomagis xp̃i dilectõ. hec Crisz. Oratõ.

OMie ihu xp̃e mgr̃ bone: doce me ũitatẽ vite. iusticie et docẽne. cordis. oris et opis: ppt̃ metũ vl' fauorẽ hũanũ seu mũdanũ nõ obmittẽ: ne temeritudo carnal'tioris vl'amoris. valeat i me pfectõz spũal' dilectõis impedire. Et qm̃ ppter pcm̃ pmoꝝ pntũ vis irascibil'nr̃a cõtraxit debilitatẽ. ratõnabil'caliginẽ. ꝙ ꝓcupiscibil' pnitatẽ: da mihi paclitũ defensorẽ contra psecutões. illuminatorẽ contra errores. inflãmatorẽ contra ꝓcupiscẽtiã: vt i oñibus valeã beneplacitũ tuũ facere. ꝙ ab offensa tua abstinere Amẽ. De initio publice predicatõis domi Jhu. Ca. XXVIII.

Cum aũt ihs audisset. q̃ iohes tradit⁹ esset. fm Crisᵹ. sine dubio a deo. qr in vnũ sanctũ nemo potest aliq̃d nisi ẽdiderit eũ de⁹: et cog̃ uissᵹ p̃ intiatõᵹ sibi factã. qr audierũt pharizei q̃ plꝰ facẽt discipulos q baptizaret q̃ iohes. q inde ꝓtra eũ inuidiã ceperũt maiorem. q̃q̃ ihs nõ baptizaret tũc p̃ semetip̃m exteriori tictõe corpoꝝ: sed discipuli eius. quos tñ ipse baptizauerat prius. reliquit iudeã ĩ qua erant pharizei increduli. inuidẽtes augmẽto baptismi. q doctrine xp̃i: q̃ ad capiẽdũ iohez ꝓsiliũ dederant. q xp̃m etiã psequi cogitabãt. ppter baptismũ ipius q̃ crescebat q ppter doctrinã ei⁹ p quam euacuari legẽ ĩtelligebãt. et sic docẽdi gentiles habebat occasionẽ q secessit seu abijt iteruz in galileã. Cessit aũt ihs primo. vt exemplũ patientie q mansuetudis malis cedẽdi daret. Secõ vt absentatõe inuidiã eoꝝ mitigaret. donec melioris animi fierẽt. Tercõ vt nobis fugiẽdi psecutõés q pic̃m. formã p̃bẽt. Quarto vt alijs euãgeliũ p̃dicaẽt. Quĩto qr tps passiõis sue nõdũ venerat. Sexto vt ũbi dei trãsitũ a iudis ad gẽtes p̃figuraret. q ex hoc discipꝰos. q̃d q̃ñq̃ facturi essẽt ĩstruẽt. Iste ei trãsit⁹ ei⁹ trãsitũ eius dẽ ad gẽtes sig̃ficabat. ad q̃s eum trãsire ĩpellebãt. Et regress⁹ ihs ĩ galileã ĩ vtute spũs faciẽ di sig̃ q miracula. qr q̃uis eẽt plen⁹ spũscto. tñ extũc pl⁹ manifestauit vtutẽ suã ĩ publicatõe doctrie q opatõe miraculoꝝ: q fama exijt de eo p vniuersã regiõᵹ. Et receperẽt eũ galilei honorifice. ppt̃ illa q̃ eũ ĩ hirl̃m ĩ die festo fecisse viderãt q ꝓgnerãt. ppt̃ q̃ etiã nichodem⁹ crediderat Et relicta citate nazareth vbi fuerat ꝓcept⁹ et nutrit⁹. venit ad p̃dicãdũ ĩ galileã. q hĩtauit ĩ ciuitate capharnauz maritimã. q̃ iuxta mare ẽ sita ppe nazareth ĩ finib⁹ zabolõ q neptalim Et exinde scz de finib⁹ ill̃ cepit ihs apte p̃dicare q dicere. Quoniã impletũ est tempus scilicz humane redemptõis. q venit plenitudo temporis: ergo dũ tempus habetis penitentiã agite. q credite euãgelio. quia sine penitẽtia q fide impossibile est placere deo. Appropinquauit em̃ regnũ celoꝝ. qr ianua celi apta ẽ p xp̃m. vñ beda. Regni em̃ celoꝝ ianuis appropinq̃re est. de his quẽq̃ q̃bus ab eo discesserat penitẽ. Ih̃ et Iero. Pñiaz agit. q vult eẽ no bono. s. reg̃ dei adherẽ. Qui ei desiderat nucleũ frãgit nucẽ: amaritudinẽ radicis dulcedo pomi ꝓpẽsat. picꝰa maris spes lucri delectat: dolorẽ medicine spes salutis mitigat. Mistice p̃ hoc q ihs añq̃ p̃blice p̃dicaret. veĩt ĩ galileã ĩsinuaẽ q p̃dicatoꝝ euãgelij pus debz trãsmigre de carnalib⁹ ad spũalia. de ẽrenis ad meditãdũ celestia. qr galilea trãsmigratio interp̃taẽ. Et p̃ hoc q hĩtauit capharnaũ que maior q pꝰosior erat: vt p̃dicãdo q miracula faciẽdo plẽs illuĩaret. reliq̃t fm remigiũ p̃dicatoribꝰ exemplũ. vt eo tpe q in locis illis studeãt p̃dicare: q̃ñ q ubi multis possũt p̃desse. Capharnaũ etiã dicit eẽ inter fines iudee q gentiũ: exinde ergo ihs p̃dicare cepit vñ vocare iudeos q gẽtes p̃signareẽ. q̃ vtrosq̃ saluare venerat. In galilea em̃ gẽtes sil̃ q iudei habitabant. q ideo ibi debuit fũdari lapis anglꝰaris qui fecit vtraq̃ vnũ: duos in se ꝓcludẽs pietes gẽtiũ q iudeoꝝ. vñ q p⁹dixerũt sacdotes ad pilatũ. Cõmouz vniuersã iudeã ĩcipiẽs a galilea vsq̃huc. Sũt autez due galilee. vna iudeoꝝ. alia gẽtiũ. Diuisa ẽ ei galilea a tpe salomõis. q xx. citates ĩ galilea dedit hirã rẽgi tyri. q gẽtes ibi posuit. q̃ ps postea dicta ẽ gẽtiũ. q ꝓclq̃ iudeoꝝ. Et merito ĩ ꝓfinio illo cepit dñs p̃dicare vt mꝰti iudei q gẽtiles ad p̃dicatoᵹ ꝓfluerẽt. ĩ q̃ oñdebaẽ. q̃ ad redẽptoᵹ gẽtiũ q iudeoꝝ veneat Ihl̃erĩde. s. postq̃ baptizat⁹: vbi mõstraẽ in eo pleitudo gr̃e p̃ ẽnitatis testioniũ. p⁹q̃ ẽptat⁹ vbi mõstraẽ ĩ eo sc̃itudo vite p victoriã ẽpta tõnũ. postq̃ a iohe testificat⁹ vbi monstraẽ c̃titudo ꝑboneitatis ad p̃dicãdũ p⁹q̃ iohs ẽdit⁹ vbi sig̃ficaẽ. q̃ deficiẽte lege ĩcipit euangeliũ sic sol seq̃ẽ aurorã. cepit ihs p̃dicare q dicẽ. pñiaz agite. nõ tñ dicite: q̃ẽ loq̃ntes q̃ dicũt q ñ faciunt. ñ tñ ĩ aĩo ꝓpoĩte q̃ẽ differẽtes. ñ obmittite q̃ẽ negligẽtes. ñ destruite q̃ẽ recidiuãtes: sz agite pñiaz q̃si medicinã ad sanãdũ morbũ. q̃si armaturã ad ieũdũ bellũ. q̃i clauẽ ad reserãdũ eclũ: q iõ sbdiẽ. appropiq̃bit ei regnũ celoꝝ. sic elõgaẽ p̃ pcm. ita appropinq̃t p̃ pñiaz. Recto aẽ ordie iohe ẽdito ĩcipit p̃dicatõ dñi. qr desinẽte lege oriẽ gr̃a euãgelij: q̃d bõa ãnũciatõ solet dici. Lex ei p̃mittebat bõa ẽrena q trãsitoria. sz euãgeliũ p̃mittebat celestia q ẽrena. Ih̃ Theophil⁹. Et⁹ nãq̃ testioniũ bis q̃ fuabãt illũd dierũ lõgitudinẽ p̃mittebat: euãgeliuz vitã eternã. vnde et Crisᵹ. Propter hoc neq̃ p̃dicauit añ iohãnẽ. donec ille ĩcidẽt ĩ carcerẽ: vt nõ hac p̃dicatõne mꝰtitudo p̃pli scidẽt. idẽco neq̃ signũ vllũ fecit iohãnes: vt ex hoc q̃ multitudinẽ ẽdẽt xp̃o q̃ ad eũ signoꝝ admiratõne ꝓfluẽt. vñ etiã Aug⁹. Premissus ẽ iohãnes velut vox añ vbũ. aurora añ solẽ. p̃co añ iudicẽ. Fu⁹ añ dominũ. amic⁹ añ spõsũ. Et qr vniuersũ mõm tenebre q nox ifidelitatis oppẽsserãt. q solẽ iustitie aspicẽ nõ valebãt. bẽs iohãnes q̃i lucẽna p̃mittit. vt oculi q̃ liq̃itudĩe iniq̃tatis oppẽssi magnũ q vex lumẽ videẽ nõ poterãt admissũ lumẽ lucẽne p̃mũ q̃i tenuẽ splẽdorem videẽ ꝓsuescerent vt paulati pcẽoꝝ nubilo recedẽte q ifidelitatis digesto hũore xp̃o aduẽiẽte ab illo celesti luĩe letificari poti⁹q̃ retorq̃ri possẽt. hec Aug⁹. Et notãdũ q̃ pfectõ euãgl̃ica vsaẽ p̃cipue ẽca ẽa. videlz ẽca opa pietatis. ẽca ꝓfilia humilitatis. q ẽca p̃cepta caritatis. Hec eẽ ẽa p̃cipue dñs docuit ĩ euãgl̃io. Incepit aẽ dñs sic iohs eadẽ p̃dicãs q̃ ille añ diẽat. vt p̃dicatõ discipl̃i q mgr̃i ꝓsona esset: q dñs p̃dicatõᵹ ac docẽnã iohãnis approbaẽt q ꝓfirmaẽt. ac sr̃biã eoꝝ q̃ dcta alioꝝ dedignaẽ accipe ꝓfutaẽt: ac vt se ei⁹dẽ dei filiũ c⁹ille ꝓpheta sit eẽ oñdẽt. verbũ g̃ qõ in iohanne organo q ĩ omnib⁹ ꝓphetis clamauerat p̃dicãs regnũ dei. a penitẽtia ĩchoare volebat.

qz nisi remisso pcto p baptismū ꝙ penitētiā cō-
dignā: nō poterit qs itrare ī regnū celoꝝ. Elñ
Nō. n. statī iusticiā pdicauit sz pniam. Quis g̃
ausus ē dicē. volo bonꝰ eē ꝙ nō possū. Pnia em̃
correctō ē volūtatis. Et si vos mala nō erēt. vt
s. penitētiā agatis. vt bona delectēt: appropinq̃
bit em̃ regnū celoꝝ. i. bēitudo regni celestis. ac
si dicat. Paratæ vos p pniam. qz appropinq̃uit
tps mercedis eē ne. hec Crisо. Predicauit autē
dñs pnīaz. appropiquātæ reg̃ celoꝝ ꝙ fine mōi.
vt formidaēt fortæ iuuēil'etas mōi. Nūc ꝺo ap
pinquātæ reg̃ celoꝝ oñdit regnū mōi agē ī ex
trēis. iō merito ꝺebz ꝓuerti. Sic itaqz dñs a ba
ptismo suo vsqz ad iohīs icarceratōz pdicauit
ꝙ docuit occl'tæ ꝙ ī locis ꝑuatis: sz post eꝰ incar-
ceratōez publice ꝙ ī sy̓nagogis. Sic. n. iohēs e-
rat p̄cursor xp̄i ita pdicatō iohīs erat ꝑuia xp̄i
pdicatōi. ꝙ iō xp̄c nō pdicauit cōiē ꝙ pblice añ
iohīs icarceratōz. sz finita eiꝰ pdicatōe. ex hoc
nob tribuēs exēplū huīlitatis stupēde dū ꝓuo
suo iohi lōge se iferiori ī pdicatōis ꝙ docē ne of
ficō huīl' digt'ē deferre. O qt sūt pchdolor ho-
die religiosi. q nō dico iferiori sz nec pari. imo
nec supiori deferr't si q se dei filio pferre ꝙ eū pire
ꝓēdūt. Ad pdicatōz qz ꝙ doctrinā req'rit' etas
pfecta. pfectō aūt etatis ē annoꝝ triginta. ꝙ iō
ꝓueniēs fuit vt xp̄c nō nisi post tricesimū an-
nū publice pdicaret ꝙ docēt. Doc tps ē aptū p-
dicatōi vt hic patet: aptū platōi vt patet de io-
seph q hac etatæ factus ē ꝑpositꝰ egipti: aptuz
regimi. vt patet de dauid. q trigita ānoꝝ erat
cū regnare cepit. Dac etiaz etatæ pficiēdi essēt
epi. sed heu hodie pficiunt̃ puerī ac īsufficiētes
p hoc statu ꝙ minꝰ y̓ doneī. Fuerī aūt a baptis-
ma xp̄i vsqz ad mortē eiꝰ tres āni ꝙ tātopl' qn-
tū ab epiphania. vsqz ad pascha. et sic modico
tpe pdicauit. Sabē. n. die q̃ baptizatus ē reuo-
luto anno ꝓuertit aquā ī vinū. ꝙ ī pascha seqn
ti. s. tricesimipmi anni. icarcerat'ē iohēs. ꝙ ī a-
lio pascha seq̃nti. s. ēcesimiscōi āni decollat': ꝙ
ī tercō pascha. s. tricesimiēcij āni passus ē dñs
ꝙ ita vixit trigitaduob ānis īegris. de tricesi
motercio q̃ntū fluxit tpis a natali vsqz ad pa-
scha qō p āno dimidio ꝓputari solet. Fuit aūt
ā no ēcesimo pascha iudeoꝝ quīto kl'. aplis ꝙ fe
ria quinta. sz anno ēcesimoꝑmo fuit decimose-
xto kl'. maij ꝙ feria q̃rta. anno ꝺo ēcesimosc̄o
fuit nonas aplis. ꝙ die dñica. sed ānо ēcesimo-
tercio fuit octauo kl'. aplis ꝙ sexta feria. et pē
ēplex cā assignari. q̃re xp̄c modico tpe voluit p̄
dicare. Prima ad demostrādā suā ꝺtutē. q. s. ī
tāmodico tpe totū mūduz īmutaret. Scōa ad
excitādū desideria discipl'oꝝ. vt magis eū desi-
derarēt. quē tāmodico tpe corpali pntia bituri
erāt. Tercia ad augmētādū discipl'oꝝ spūalē p
fectū. cū ei xp̄i būanitas sit nob via tēdēdi ī de
um. nā ipe dixit ego sū via. nō debemꝰ ī ea vt ī
ēmino q̃escē. sz p eā ī deū tēdē. Ne g̃ corꝺa disci
pl'oꝝ ad xp̄m carnal'r affecta ī eo vt ī hoīe q̃e-
scerēt. corpalē pntiā cito subtrxit. Elñ apl's. Et
si xp̄m ꝺm carnē nouimꝰ. s. qñ corpal'r nobiscū

erat. sz nūc iā nō nouiꝰ. Elñ ꝙ añ passiōz ine ce
tera dixit eis. Si ego nō abiero paclitꝰ nō ve-
et ad vos. qz vt capaces spūs fierēt expediebat
q̃ caro et foꝛa sui ab eis auferē. ne adhuc car-
nal'r eū diligēnt. Ipe ei dñs q̃ mōm vicit. volu
it vt discipli aīm totū ad celū trāsferrēt. qz sic ꝙ
ipi facil'r vicē mōm possēt. Nos q̃z sil'r si ad pri
az nrāz coꝛ trāsponiꝰ. ꝙ ad p̄ncipē fidei nr̃e ispi
cientes. viā eꝰ seq̃ volūꝰ. faciliꝰ aduersa ꝙ pspera
mōi pōtēnē. ꝙ ipm mūdū vincē potērimꝰ. Ofo.

Omie ihu xp̄e q̃ nr̃e miserie ꝓpatiēs ꝙ tā
q̃ verꝰ medicꝰ medicinā aīaꝝ nob dare
volēs. a pnia pdicatōez tuā icepisti. et
nob pctōribꝫ dū tps hēmꝰ eā facē iussisti da mi
hi misero pctōri spaciū ꝙ effectū penitēdi. q̃ tā-
diu (p q̃ tibi laus) misc̄ditꝰ pepcisti delinquē
ti. vt p pniaz appropiquet. ꝙ reserē mihi rḡnū
celoꝝ. qō elongaē ꝙ claudiē p pcm. p verā pe
nitudinē ꝙ lacrimaꝝ ꝓpūctōz talē me esse con-
cede in mortis articulo. qualē me esse p aquaz
regeneratōis p̄stitisti ī baptismatis lauacro. vt
aptꝰ esse merear celoꝝ regno Amē. De secūda
ꝙ tercia vocatōne discipuloꝝ. Ca. XXIX.

Postq̃ igitur dominꝰ ibs
reuersus de iudea ī galy̓leā multa p
dicasset ꝙ fecisset. Propt̄ q̃ fama cla
re de ipo creuerat. ita vt turbe cū p̄s
sura ꝙ impetu irruerēt et impingerent in euz p̄
nimia deuotōe. ꝙ desiderio audiendi verbū dei.
quadam die cū esset secus stagnū genezareth.
(qō ꝙ maregalilee vel etiā ty̓beriadis dicit̄) ꝙ
in terra stare p̄ p̄ssura nō posset. vidit duas na
ues secus stagnū stātes. quaꝝ vna erat sy̓mōis
ꝙ etiā ādree sui frīs. altera ꝺo iacobi ꝙ iohānis
Piscatores aūt descēderāt ab terrā. ꝙ lauabant
retia sua. a mouētes īmūdicias vt plicarēt ea.
qz nullos pisces ceperāt nocte illa. Ascēdēs aūt
ī vnā nauē. q̃ erat sy̓mōis. vt ꝑl'm de naui ꝓue
niēti docēt. rogauit eū a ēra reducē nauē pu-
sillū ꝙ paululū. ita vt nō nimis a ēra distaret.
qz ita volebat a ēra elōgari vt possz audiri nō
tū oppmi. Et sedēs tāq̃ doctoris auctoritatē o-
tens. docebat de nauicula turbas ī terra stātes
Ecce mira xp̄i huīlitas ꝙ māsuetudo. p̄cipe po-
ēat. p̄ceptoꝛ ei erat: ꝙ tū rogat. In q̃ platis fo
mā dedit vt libēti' moneāt q̃ p̄cipiāt. magisqz
amari q̃ timeri appetāt. qz vt dic seneca. Genero
sꝰ aiꝰ facili' ducit̄ q̃ thit̄. Sz econtrio faciūt sa
tui. de q̃bꝫ ī ezechiele dr̃. Cū austeritatē impa-
batis eis ꝙ cū potentia. Mistice p stagnū p̄
itelligi lex. ex quā dñs erat. qz legalia tā cessa
re icipiebāt. ꝙ due naues q̃s vidit sūt duo ꝑl'i.
s. iudaicꝰ ꝙ gētil'. q̃s vidit. qz de vtroq̃ ꝑl'o mul
tos misc̄diter visitādo ad fidē vocauit. Piscato
res sūt pdicatōes ꝙ eccl'e doctōes. q̃ nos p ter p̄
dicatōis ꝙ fidei ꝓphēdūt. ꝙ q̃i littoꝛi sic ēre viuē
tiū aduehūt. q̃ debēt descēdē de alto pdicatōnis
ad ꝓsideatōz sue fragilitatis ꝙ ter̄tia lauacē. i ma
cl'as pctoꝝ. q̃ ī pdicatōe ꝓtrahūt q̃ ꝓtritōnis
delere. qz ꝺba pdicatōnis sepe maculant̄ a que
stu tpali. a gloria inani. ab adulatione fallaci.

Ille g̃ lauat rethia: q̃ lucr tpale vel curiosita
tem. vel hūanū fauorez. a doctrina ⁊ p̄dicatōe
sua excutit. Nauis Simois ē p̄mitiua eccl̄ia
iudeor. q̃r p̄dicator Petr⁹ erat. ī quā dñs p fi
dem ascendēs. de ea turbas docebat: q̃r de auc
ritate ipi⁹ eccl̄ie vsq; ad hodie gētes docz. Alia
nauis est eccl̄ia de gētibo. q̃bo Paul⁹ doctor est
missus. q̃r de iudea nō sūt credituri tot. q̃t ad
vitā eēnaz sūt p̄destinati. In naui aī terre vi
cina docebat ē bas. ita ei celestia debem⁹ doce
re. vt ea terreni valeāt saltem p fidē capc vel
intelligē. Ad ē bas q̃dē tpate ē vtēdū ōbo diui
no. vt nec ēzena eis p̄cipiāt. nec a ēzeis nīs vt
penit⁹ nō intelligāt. in p̄fūda sacr̄or recedat.

Aliter p istō stagnuz q̃d dr̄ mare. intelligit
mund⁹: q̃ ad modū maris tumet p supbiā. fer
uet p auaritiā. spumat p luxuriā. Ad trāseū
dum istū mundū vidit xp̄c. i. approbauit duas
naues. q̃r vna q̃ nō noiat significat viā cōem
mādator. eo q̃ oēs indistincte obligēt ad eā.
et alia q̃ noiat. s. simois q̃ intērptat obediēs:
significat ꝓsilior ⁊ statū religiosor. q̃r potis
simū votū est obediētia: ⁊ ad istā descēdit xp̄c
et ī ipsa sedit et docuit. ⁊ voluit q̃ reducēt a ē
ra: q̃r xp̄c ad cor religiosi deuote ꝓsilia obſuā
tis descēdit p grāz. sedet p ꝓtēplatōz. et docet p
donor spūsscti influentiā. ⁊ ipe vult q̃ a terra
reducat pusillū. s. corde etsi nō corpe: q̃r nō p̄t
taliter cor nr̄m retineri. ne aliq̃n terrā ex aliq̃
tāgat p̄te. ⁊ scti viri nō p̄nt penit⁹ elongari. sz
oportet corpi puderi. Sic g̃ nauis Simonis
i. religiosi debz a ēra elōgari sed hodie multi p
ingressū religionis nō sepant nec elōgāt a ē
renis. sed pot⁹ magisq̃ prius approximāt eis.

Iē due naues q̃s xp̄c vidit. sunt due vie q̃s
approbauit q̃r vtrāq; ingressus est: vna ē via
innocētie: altera est via p̄nie. Sicut ei duob⁹
modis hr̄ hereditas. s. p successionē ⁊ emptōez
sic celū hr̄ p viaz innocētie q̃i p successionē. et
hāc nauē ingressus est xp̄c. q̃ p̄cm non fecit.
nec inuēt⁹ est dol⁹ ī ore ei⁹. hr̄ etiaz p emptōez
i. p p̄niaz. et hāc nauē p nob xp̄c ascēdit. quā
vsq; ad morte ñ dimisit. Per has duas naues
trāsit mōs: et venit ad celū. Et ōo (ait Crisp)
habem⁹ p naue eccl̄iaz. p gubernacl̄o crucez.
p gubernatore xp̄m. p rethe p̄cz. p vēto spūs
sāctū. p velo grāz. p nautis apl̄os. p nauigā
tibo ꝑbas. p naui vet⁹ testamētū et nouū. Cō
mittam⁹ g̃ nos pelagi hui⁹ p̄fundo. ad p̄quirē
daz ī scripturis diuinis margaritaz latētem.

Et aī finita p̄dicatōe cessauit loq̃: doctrinā
suaz miracl̄o cōfirmare volēs: Simoni dixit.
Duc. s. nauē ī altū. i. ad locū aq̃ magis p̄fūdū
qui est ꝓuenientior ad piscādū: ⁊ laxate recia
vra ī capturā. s. pisciū. Et rñdēs Simon dixit
ilbu. p̄ceptor cui obedire debem⁹. p totaz nocte
laborātes nihil cepim⁹ q̃ uis diligētiā magnaz
adhibuerim⁹. ī ōbo aī tuo laxabo rethe. i. cō
fidēs ī virtute ōbi tui. Et cū hoc fecisset obedi
endo p̄ceptor. ꝓcluserūt pisciū multitudinē co
piosā. tātā. s. quātā ipe maris ⁊ terre dñs vo
ebat. Nimir q̃r obediebāt ei cui subiecta sunt
oēs volucres celi ⁊ pisces maris: ideo ī eor po
testate date sūt create. Ait Anshel. Ius siq̃dē
nullū ī his q̃ dei sūt. s. creaturis debēt hre. qui
volūtati ei⁹ p̄uis actibo nō verēt p̄ire. In hoc
aī facto discipulor dat religiosis fora obedi
entie. vt. s. facilior obediāt simplici ōbo: non
p̄ceptū vel cōminatōez expectādo. Et atē de q̃
etsi alijs impat vt relaxarēt recia p̄dicatōis ī
humilitate symois: scli tñ Petro dr̄. duc ī altū
rethe. s. ī p̄fundū scripte et doctrine. Quid. n.
tamaltū. q̃ scire dei filiū? Quasi dicēt. Suffi
cit minor ibo sacerdotibo scire p̄dicare minora.
epis ōo siq̃ dubia ī eccl̄ia emerserit offerri de
bēt: ut ea soluāt ⁊ doceāt. Mistice h̄ tāgunt
tria p̄dicatori expedientia. p̄mo sublimis ꝓuer
satio cū dr̄. duc in altū. scdo plana ⁊ nō inuo
luta locutio cū subdit. laxate recia vra. tercio
recta intētio cū addit ī capturā pisciū. nō p̄p
adulatōez humanā. nō p̄ter vanā gl̄az. nō p̄p
utilitatē tpalē. sz p̄ter hoim edificatōz. Rū
pebat aī rethe eor ex ḡuitate multitudis pi
scium. ex q̃ ptz duplex miraculū. q̃r nō solū cepe
rāt magnā multitudinē pisciū sup̄ modū soli
tum. ⁊ impossibilez p vrā humanā: sz etiā tāta
multitudo tenebat ī rethi rupto. Et annuerūt
Simon ⁊ Andreas filijs Zebedei q̃ erāt ī alia
naui. vt venirēt et iuuarēt eos. Ubi Theophi
lus. Per nutū ipos vocāt. q̃r ex stupore p̄pter
capt̄az pisciū loq̃ ñ potērāt. Et venert ⁊ ipleu
ert ambas naucl̄as ita vt pene mergerēt: sz
eccl̄ia submergi ⁊ deficē nō p̄t. lz fluctuet ⁊ q̃s
sat. Et cū stupor admiratōis circūdaret Si
monez petr et socios ei⁹. ac totā eor mētē oc
cuparet. p̄ter facta xp̄i insolita: Petr⁹ intel
ligēs q̃ nō poterat esse ōtutē hūana. p̄cidit ex
humilitate ad genua ihu. tāq̃ suū recogn̄scēs do
minū: et dixit ad eū. Exi ⁊ recede a me dñe. q̃r
hō p̄cor sū et nō sū dign⁹ habitare ī tua socie
tate. Exi a me. q̃a ego hō pur⁹. tu hō de⁹. ego
p̄cor. tu scs. ego fuus. tu dñs. Quasi dicēt:
separet te loc⁹ a me: quez sepat a te fragilitas
nate. vilitas culpe. et infirmitas potētie. Re
putabat ei se indignū esse p̄ntia tāscte p̄sone.
Argumētū. q̃r valde timēdū est hōi p̄cori scta
tāgē. circūdare xp̄i altare. ad eukaristiā acce
dere. Dñs aī Petr ꝓsolādo. ⁊ ei exponendo. q̃
captura pisciū significaret capturā hoim p
eum. ait ad illuz. Noli timē nec obstupescere. sed
poti⁹ gaude. et crede: q̃r maiori p̄destinat⁹ es pi
scatōi: alia nauis ⁊ alia recia dabūt tibi. Elsq;
mō cepisti p recia pisces. ex hoc. i. pt⁹ hoc tps
et decetero nō tñ statim. eris capiēs p ōba ho
mines. p sanā doctrinā trahēdo eos ad vitā salu
tis. hoc ē ad p̄dicatōis officiū assumēs. Ele: bū
ei dei hamo piscatoris ꝓpat. q̃r sic ham⁹ nō ca
pit piscē nisi ab ipo capiat. sic nec ōbū dei ca
pit hoiez ad vitā eēnā. nisi ipm ōbū mente ei⁹
teneat. Uel ex hoc eris hoies capiēs. i. ex hoc
q̃d p̄cm ē. significat q̃ hoies capies: vl ex hoc
q̃ sic te hūiliasti. bēbis officiū hoies capiendi.

humilitas em̃ virtus att̃ctiua est. et dignũ est vt illi alijs p̃sint. q̃ i pr̃ate extolli nesciũt. Ih̃ ñ i apl'atum eligit̃. sz aliqñ eligẽd' sit p̃dicit̃. totusq; facti hui' ordo. q̃d i eccl'ia (cui' ipe tẏpũ tenet) gerat̃ ꝟ oñdit̃. Per petr̃ etiã qui cũ socijs p totã noctẽ laborãs nihil ceperat. et i ꝟbo xp̃i laxãs rethe cepit copiosã multitudinẽ piscium: et tñ nõ attribuit sibi nisi culpã dicẽs. exi a me dñe. qr hõ pct̃or sũ: figurat̃ p̃dicator euã gelij. qr ꝓpe innitens vtuti. nihil ꝓficit: sz innitẽs virtuti dei magnũ ꝓfectũ facit. Et i hoc q̃ petr' capta multitudie piscium ꝓcidit ad genua ihu. dat̃ intelligi q̃ i p̃dicatõe vel exhortatiõe capta multitudine hoim. p̃dicator debz se deo hũiliare. et ei totũ attribuere. sibi at̃ nihil nisi defectũ ascribere. et tũc ꝓfortat̃ a dño dicentẽ. noli timere: et tũc maior ꝓfect' sibi ꝓmittit̃ cũ subdit̃. ex hoc iaz pl'es hoies eris capiẽs. Et sꝺuct' ad terrã nauibꝰ. i. tractis et collocatis aio et spe redeundi ad eas. relictis ab tps oibꝰ s. nauibꝰ et manuũ instrumẽtis. secuti sunt dñm aliq̃ntulũ cã reuerẽtie associãdo petr' et andreas. et iacobꝰ et iohes. sz itex ad ꝓpa rediert. Jõ em̃ naues ad terrã reduxert. qr adhuc volũtatez redeũdi ab piscatõis officiũ habuert. Ex q̃ ptz q̃ nõduz rebꝰ suis ꝓfecte renũciauert. nec ꝓfecte i hac vocatõe xp̃o adhesert. Et sciẽdũ q̃ idez est mare galilee et tyberiadis. et stagnũ genezareth. situ inf̃ irlim et damascũ. distãs q̃si tribꝰ dietis ab vrbq; ciuitate. et hr̃ i longitudie duodecim miliaria. i latitudine quiq; vel ẽca. arenoso littore et siluis circũdatũ. i q̃ ẽ magna copia pisciũ drsox genex. et est visu amenũ et delectabile ad potãdũ. Et q̃uis ei' aq̃ sit dulcis et nõ amara. dr tñ mare fm ꝓsuetudinẽ lingue hebraice. qr magnaz collectõz aq̃x. sive dultiũ sive salsax. vocat hebreus tharsis. i. mare. fm illd̃ Geñ. ꝓgregatõesq; aq̃x appellauit maria. Dr̃ at̃ maregalilee. a puicia adiacẽte. qr sitũ ẽ i ꝓfinibꝰ puincie galilee. s. iudeox nõ gentiũ. Dr̃ aũt mare tyberiadis a tyberiade ciuitate cui adiacz. quã ihs i sua iuuẽtute frequẽt̃ visitare solebat. Dr̃ etiaz stagnũ. qr ẽ lac' stãs q̃ fit ex reflexiõe et fluxu iordanis. ac vndis ebulliẽtibꝰ et influẽtibꝰ. nec hr̃ alpheũ q̃ fluat. ext̃ locũ suum vt fluui'. Porro genezar greco vocabulo q̃i generãs sibi aurã. dr̃ a natura et ꝓpietate laci ipi'. qr ex faucibꝰ mõtiũ circũstantiũ freq̃nt̃ de seipo sibi aurã excitat. et vẽtuz validum colligit. q̃ vndis crescẽtibꝰ et se mouẽtibꝰ. ex ipi' aq̃ resolutꝰibꝰ generat̃. ex q̃ facta i stagno ꝓturbatõe et inualescente tẽpestate vndis fluctuãtibꝰ nauicl'e plimũq; submergũt̃. Dic tñ Joseph'. q̃ sic dict' sit. a modica regione genezara. quaz ꝑterfluit. q̃ tpatissima est et ꝓuenientissima omi generi arborũ. Ih̃ intꝛptat̃ hort' vel pricipiũ natiuitatis. Dr̃ etiã interdũ lac' salinax ꝓter puteos. vñ sal trahebat̃. Fluuius at̃ iordanis ad radices mõtis libani iuxta cesareã philippi ex duobꝰ fontibꝰ. s. ior et dan: ex q̃bꝰ nomẽ trahit et originẽ. i p̃dicto stagno genezareth descẽdit et ꝑ ipm̃ trãsiẽs et inde tot' egrediẽs. p lõgũ spaciũ rgiõz adiacẽtẽ irrigãs p vallẽ illustrẽ q̃ vall' salinax ducit̃ i mare mor tuũ nõ lõge a hiericho se infũdit. et pt'ea nusq̃ apparẽs i abyssso absorbet̃. Deinde cũ p'istã vocatõz p̃dicti discipl'i ad sua: vt dictũ ẽ. et ad piscatõz redisset̃. Ambulãs ihs iuxta maregalilee. itex vidit petr̃ et andreã nõ tã corpalit̃ q̃ spũalit̃ et magis ad corda q̃ ad facit̃ respiciẽs. mittẽtes retia i mare ad piscãdũ et victũ q̃rẽdũ Et dic glo. dece ꝑ piscatoria vadit loca. piscatores piscat'. Et ait illis. Venite p'me affectu et imitatõe. et quẽadmodũ ego ãbulo et vos ãbulate. et faciã vos fieri piscatores hoim. nõ ꝑbẽdax. nõ decimax. sed aiax. qr ꝑ rethe scte p̃dicatõis pisces. i. hoies de pfũdo pelagi. i. infidelitatis ad lucẽ fidei traxerũt. q̃i ad lit' salutis. Ih̃ Theophil'. Admiranda at̃ est ista piscatio pisces em̃ cũ capiũt̃. mor moriũt̃: hoies cũ capti sũt ꝟbo p̃dicatõis. poti' viuificãt̃. Et aut̃ dic Crisso. i medijs at̃ opatõibꝰ exñtes eos vocauit: mõstrãs q̃ oibꝰ occupatõibꝰ sequelã suã ꝓponere oportz. Cũ g̃ q̃s ꝓficit̃ eccl'ie piscator et pastor. valde debet timẽ. ne nõ seq̃t̃ dñm pfectõe seq̃le: q̃ ẽ vt semetipm̃ abneget et crucẽ suã tollat. At illi ꝓtinuo relictis retibꝰ et nauisecuti sunt eũ oino. nõsolũ pedũ incessu. sz magis obediẽtia et affectu. nõ ampli' ad ꝓpa reuersuri. Et ꝓcedẽs inde pusillũ vidit. vidit iacobũ et iohez i naui cum zebedeo p̃e eox: q̃ tãq̃ senex tenebat remũ. reficiẽtes. i. ꝓponẽtes vl' repantes retia sua: qđ magne pauptatis erat indicium. Ih̃ Crih̃. Vide at̃ q̃ etiaz diligẽter inopiã eox euangelista signauerit. Jnuenit: inq̃t. eos suentes retia sua. Tãta erat pauptatis nimietas et supbabũdãtia. vt vetẽa et p̃rupta ꝓtexret̃ et emẽdaret̃. qr noua et meliora emere vl'bẽt neq̃t̃. et qđ ad maiorẽ pietatẽ eox ptiet. i tãta pauptate sic p̃i suo succ̃rebãt: vt secũ baiularẽt i naui. ñ vt istos ille adiuuaẽt i ope sz vt isti illũ ꝓsolarẽt̃ sua p̃tia. Nec sane pua hec sẽt dogta ꝟbutis. facile oẽz tolerare paupiem et de iustis laboribꝰ viuẽ. mutua sibi caritate ꝓnecti secũ hãe inopẽ p̃ez. atz i ei' obseq̃o laborare. hec Cri. Ergo qñz q̃escẽdũ a piscatõe et cessãdũ a p̃dicatõe. vt retia r̃ficias. Si refecisti retia et collegisti auctes facte scp̃e q̃bꝰ auariciã iugulasti. q̃escas a p̃dicatõe paulisp. vt itex r̃ficias retia. et colligas auctes q̃bꝰ aliquẽ vitõsũ hoiez capias et viciũ ei' iugules et extiguas. Et vocauit eos ad se: vt etiã de capta pisciũ ẽnsirẽt ad piscatõz hoim. fm Cri. eligũt̃ piscatores. qr erãt fute dignitatis gr̃az sui officij opem ꝓhantes. Qui i meli' mutato piscatõis offitõ. ꝺ ẽrena piscatõe ad celestẽ ẽnstati sẽ vt hũanũ gen' ꝺ pfũdo gurgite erroris velut pisces capent ad salutẽ. Jlli at̃ stati r̃lictis r̃tib' et ꝑe secuti sẽ eũ oino imitatõe et seq̃le pfectõe. Ecce q̃ mutat̃ itẽtõ ñ piscatõ. mutãt̃ r̃tia i docẽnã. cupiditas i amorẽ aiax. fit mare sclm. nauis eccia. pisces bõi et mali hoies. i bis at̃ dat̃ foꝛa oibꝰ xp̃z seq̃

volentibꝫ. Per hoc em̃ q̄ Petr⁹ et Andreas ac Jacobꝫ et Johes relictis retibꝫ naui et p̃e. vocãtꝫ dn̄m statim sũt secuti: oñdit nobis q̄ nõ volũtas carnalis. nõ cupiditas tpalis. nec affectio sanguis nos retrahere debẽt a seq̃la xp̃i. q: pfecti sectatores xp̃i relictis retibꝫ pcõp̃ et naui possessionũ et etiaꝫ pntibꝫ q̄tũ ad carnalem affectũ: aio pmptꝫ sequũt eũ. Jn retibꝫ eĩ q naui q p̃e tria significãt. q relinq̃re debẽt discipuli xp̃i. s. actio pcti. q p retia q̄i retinẽtia: possessio mũdi. q per nauim: affectio cõsãguinitatis q p p̃eꝫ pt intelligi. Eli Crisos. Tria em̃ sũt q relinquere debꝫ q venit ad xp̃m: act⁹ carnales. q p retia piscatõnis significãt. suba mũdialis p nauẽ. parẽtes p p̃eꝫ. Reliquerũt q̄ nauem. vt fierẽt ecclĩastice nauis gubernatores. reliquerũt retia vt nõ pisces afferrẽt ab ciuitatem terrenaꝫ. sꝫ hoies ad celestẽ: reliquerũt vnũ p̃em. vt spũales p̃es oĩm fierent. hec Crisost.

Et notãdũ q̄ de Petro et Andrea dr̃. q̄ mittebant rethe ĩ mare. sꝫ de Johes ffe ei⁹ dr̃ q̄ reficiebant retia sua: q: fm Crisost. ꝓter Petrũ dicti sũt mittẽtes. ꝓter Johez reticiẽtes. q: petrus euangeliuꝫ pdicauit sed nõ cõposuit. Johannes ꝓposuit q pdicauit. Jtẽ sciẽdũ est h̃ q: primo vocat actio: deinde cõtẽplatio. Que em̃ circa pet̄. actionẽ significãt: q̄ ho circa iohez ꝓtẽplatõꝫ. Petr⁹ nanq; feruidissim⁹ q magis solicit⁹ alijs: iohes ho theologus excellẽtissimus fuit. Cõsidera nũc quãta fuerit hoꝝ q̄tuor beatoꝝ discipulorꝝ obedientia. q ad vni⁹ iussionis vocẽ statim relictis oĩbꝫ etiaꝫ voluntatẽ q ꝓpositꝫ habendi. xp̃m dn̄m sunt secuti. Jn q̄ (vt ait Crisos) se veri abrahe filios ꝓbauerũt. q: sili exemplo audita dei voce secuti sũt saluatorem. Dimiserũt nanq; statim q̄stum corꝑalẽ. vt eterna luc cõquirerẽt. Reliquerũt p̃eꝫ terrenũ. vt p̃em celestem haberẽt. vñ nõ immeritꝫ eligi meruerũt. Et itẽ. Perpẽde ho et fidẽ q obediẽtiaꝫ vocatorꝝ. Noscitis aũ q̄liter auidũ q̄d ẽ piscatio. Siquidẽ ĩ medio ip̃i⁹ opis cõstituti cuꝫ illũ vidissent iubẽtẽꝫ. nihil distulerũt nihil oĩno cunctati sũt. Nõ dixerũt reuertimur domũ. loq̄mur ꝓpinquis: sꝫ cũcta ilico relinquẽtes. fecerũt qđ helise⁹ q̄ꝫ sub helia legit impleſſe. Talez quippe obediẽtiaꝫ a nob xp̃c efflagitat. vt neq; punctũ tpis differam⁹. etsi nos aliq̄d necciũ vrgẽ videat. ꝓter qđ q aliũ quẽ accedẽtẽ ad se. ac rogantẽ vt ad sepeliendũ p̃eꝫ rediret. ne id q̄deꝫ facẽ permisit. oñdẽs q: xp̃c cũctis sit. etiã necessitudibꝫ pferend⁹. hec Criso. Eli q Greg. Audistis q: ad vni⁹ iussionis vocẽ secuti sẽ redemptorẽ. et ad vnũ dn̄i pceptũ hoc qđ possidẽ videbant obliti sũt. Quid g̃ ĩ iudicio ei⁹ dicturi sum⁹. qui vocantẽ seq̄ pœmnim⁹. q ob amore pn̄tis scli nec pceptis flectimur. nec verbẽibus emẽdamur! hec Greg. Secuti aũ sũt dn̄m ei⁹ vestigia sequẽdo. ei⁹ opa imitãdo. ei⁹ ꝺtutes tenẽdo. Hoc nãq; ẽ p⁹ xp̃m ire. hoc est xp̃m sequi. Neq; em̃ sufficit nob pedibꝫ tm̃ ire p⁹ ihm nisi q mẽte q dilectõe seq̃mur eũ. Jn his g̃ (fm

Hilariũ) docemur xp̃m seq̄. et scl'aris vite solicitudie ac p̃ne dom⁹ ꝓsuetudie nõ teneri. Et si pauca hi discipuli habuerũt. multa tm̃ reliq̄rũt. q: ĩ hoc scl'o nihil retinẽ vel amare studuerũt. Eli Greg. Sz ĩ hac re affectũ debem⁹ potius pẽsare q̄ censũ. Multũ reliq̄t qui quãlibꝫ pauꝑ totũ deseruit. Multũ reliquit. q sibi nihil retinuit. Multũ dimisit. q desideria hñdi dereliquit. Multũ dimisit. q cũ re possessa etiã ꝓcupiscẽtijs renũciauit. A sequẽtibꝫ g̃. s. xp̃m tãta dimissa sũt. q̄nta a nõ seq̄ntibꝫ ꝓcupisci potuerũt. Cor nãq; et nõ subaꝫ dn̄s pẽsat. nec ꝑpendit q̄tum in ei⁹ sacrificio. sed ex quãto ꝑferat. Estimatoꝝ q̄ꝑe pcij nõ ht̃ sed tm̃ regnũ dei tãtum valet quãtũ hẽs. Añ dei nãq; oc'os nunq̄ est vacua man⁹ a mũere. si arcba cordis repleta est bõa volũtatẽ. nihil quippe offerẽ deo diutius. volũtatẽ bona. hec Grego⁹. Ofo.

Domine ihũ xp̃e fac me p̃ auiditatẽ ad audiẽdũ vbũ dei irruere. recta pdicatõnis ac desiderij et bone opatõis ab oĩ auaritia. adulatõe et inani gl'a lauare. nauez religionis a terrenis reducẽ. ĩ ea quiescẽdo sedere. et p̃ exẽplum alios docere. et ĩ pfundũ cõtẽplatõis q pdicatõis ducẽ. in vbo tue inspiratõnis recta laꝝare. et ĩ aq̄s tribulatõnuꝫ copiosam multitudinez interna p̃ cõsolatõnum cõcludere. Eloca q trahe me misep̃ ad tuũ sãctuꝫ disciplinatũ. q̄ten⁹ oĩa relinq̄ndo. q te sequẽdo. ad tuoꝝ paupm merear ptingẽ ꝓsortiũ Amẽ.

De epilogo vocationũ discipulorꝝ. et de diligentia xp̃i ad pdicandum. Capi. XXX.

Tres itaq; vocationes discipl'orꝝ sup̃ habuisti. De prima dic Johes. et tũc vocati ad fidẽ venerũt solũ. vt aliquaꝫ noticiã q familiaritatẽ ihũ ꝓberẽt. De scda dic Lucas. q tũc etiaꝫ secuti sũt eum aio redeundi ad pa. ceperũt tm̃ audire ei⁹ doctrinaꝫ. De tercia dic Matheus q Marc⁹ q tũc venerũt ad pseuerãdũ cũ eo pfectõꝫ ei⁹ imitãdo. Prie due vocatões fuerũt nouitꝝ ĩ religiõibꝫ. q pmo vocãt ad pbandũ q instrnẽdũ. q q̄ꝫ ad pa redeũt. Ecia tenet fuꝫ pfessorꝝ. q: tẽ velut pfessi religiõꝫ xp̃ianã. xp̃o inseparabilit adherẽrũt. Jtẽ de vocatõe Math. publicani hẽs infra. De mõ aũ vocatõis alioꝝ nõ est determiatũ vel scptũ. Eli Criso. Quid ẽ aũ q̄ de alijs aplis nob nõ dr̃ q̄liter et quo sũt vocati. nisi de pet. and. iaco. et iob. q matheo. Hi ei maxime erãt in cõueniẽtibꝫ et humilibꝫ studijs. Neq; ei theolonei offitõ ẽ aliq̄d detineri⁹ neq; piscatõe vili⁹. Cõsidera igr̃ q ꝓspice dn̄m ihm ĩ pdictis discipl'orꝝ vocatõibꝫ q ꝓuersatõe e⁹ cũ ill' quo affectuose eos vocat. reddẽs se eis affabilez. domesticũ. benignũ. q obsequiosũ. attẽdẽs eos int⁹ q extẽ. ducẽdo eos ad domũ mr̃is vl' alubi. vbi p tpe manebat q familiarit vadẽs ad domos eoꝝ. Docebat etiaꝫ eos q instruebat. ac curaꝫ de ipis pcipuã hẽbat: sic mr̃ de vnico filio suo hr̃e ꝓsueuit. Dr̃ em̃ q: b. petr⁹ referebat. q̄ qñ

ī aliq̄ loco cũ eis dormiebat. et surgẽs de nocte eos fcoopiebat. q; tenerrie eos diligebat. sciebat eī qđ ꝺ ipis facẽ erat. Nã q̄uis eẽnt hoies rudis ꝓditõis ⁊ humilis natõis. tñ ꝓncipes mũdi ⁊ duces ī bello spũali oĩm fideliũ eos erat ꝓstituẽ. Cõsidera etiã vocatoꝝ obiaz q̄ cõmendak: q; pmpta. eo q̄ ꝓtinuo ⁊ statim eã oñdert q; intæg̃. eo q̄ oĩa reliq̄rũt: q; recta. eo q̄ dñm ihm secuti sẽ. Primũ pfectũ. scõm pfecti. tertiũ pfectissimũ. Sz ad quid reliquert oĩa. Rm Crisо. In hoc docuert nos apli. q̄ nẽo pẽ trena possidẽ ⁊ pfectæ ab celestia ꝓperare. Aer inter celũ et terrã ꝓstituit oñdit. q̄ int̃ celestia ⁊ trena nll̃a pẽ eẽ ꝓiũctio. celestia em̃ q; spũalia et leuia. sursũ ducũt: trena q; ponderosa et grauia ad deorsũ depcnũt. Sz nõne p̄ea fr̃sũpserit. g̃ ipfectæ reliquert. Dicẽdũ q̄ pfecta fuit obedientia. q; etsi postea resũpserit. nõ ex ꝓpetate. s. amore vel cupiditate: sed ex nccitate vitæ hoc feceri. Cõsidera eẽ et no. a qbo et q̄libo cepit ⁊ orta ẽ eccl̃ia. Noluit dñs pr̃os fũdatores eccie eligẽ sapientes vel potẽtes. aut nobiles h̄ scli: ne fides euãgelij ⁊ vt̄ fidei. et opa q̄ fiẽda erãt. asscriberẽt eoꝝ sapie vl̃ potẽtie aut nobilitati. sibi hoc resuauit. q; sua potẽtia. sapia ⁊ bonitate nos redemit. Si em̃ doct̄ vel potẽs aut nobilis eligẽt. fortasse iõ electũ se dicẽt. q; doctrĩa vl̃ potẽtia vel nobilitas eꝰ eligi meruẽit: volens frãgẽ supbiaz elegit illr̃atos ⁊ mõdo despectos hosq; doctores faciẽs ⁊ ad ꝓdicãdũ mittẽs. ꝓ eos sbiecit mũdi rectores: ne fides crebẽtiũ putarẽt nõ ī vtute dei sz ī sapia et vtute hoĩm. Rñ Greg. Relictis sapiẽtibo insipiẽtes. relictis fortibo debiles. r̃lictis diuitibo paupes: elegit. ⁊ ꝓdicatores infirmos. abiectosq̄. q̄ potẽtes q̄sq; et fideles ꝓl̃os colligerẽt. hõe studuit. Ad pdicãdũ nãq; eũ. qui es deuerãt: q̄ vt laude ꝓpa nil hẽbãt. vt tanto soli⁹ vitatis cognoscẽt esse qđ agerẽt q̃nto ⁊ aptæ cernẽt si ab hoc agẽdũ idonei ꝓ se nõ fuissẽt. Rñ Crisо. O bẽos piscatores istos: q̄s dñs inter tot doctores legis ⁊ scribas. inter tot scli sapiẽtes. ad diuine ꝓdicatõis officiũ et ad grãz apl̃at⁹ pr̃os elegit. Et dig̃ sane dño nr̃o atz ꝓueniẽs ꝓdicatõi eꝰ fuit tal̃ electo vt ī ꝓdicatõe nois sui tãtomaioris laudis admiratio nascẽt: q̄to etiã eaz mũdi infimi ⁊ humiles scli ꝓdicassẽt. Qui ñ ꝓ sapiaz vbi mõm caperẽt: sz ꝓ simplicẽ fidi ꝓdicatõz de errore mortis hũanũ gen⁹ liberẽt. Nõ g̃ nobiles mũdi aut diuites elegit. ne suspecta fieret ꝓdicatio: non sapiẽtes scli q̄ ꝓ sapiaz mũdi ꝓsuasisse hũani generi crederẽt. sz elegit piscatores illr̃atos. impitos. indoctos: vt apta eẽt gr̃a saluatoris. Hũiles q̄dẽ ī scl̃o etiã ī ipo artis officio: sz ꝓcelsos fide ac deuotos mẽtis obseq̄o. Ingbiles scl̃o sed nobiles xp̃o. Nõ scptos ī aluo senat⁹ trenu sed scriptos ī aluo senat⁹ celo. Despectos terre: sz acceptissimos celo. paupes mõdo: sz diuites dono Scit ei de⁹ q̄s elegit q̄ occl̃ta cordis nouit. Eos vtiq; q̄ nõ sapiaz scli q̄rerẽt. sz dei sapiaz desiderarẽt. nec diuitias mũdi cupent sz thezauros celestes optarẽt. hec Crisо. Attẽdãt hec nobiles. potẽtes ⁊ sapiẽtes: supbi h⁹mõi. ⁊ cognoscãt ingbiles. impotẽtes ⁊ idotas sibi ꝓferri: ⁊ ex hoc ꝓfũdãt ⁊ erubescãt. ⁊ a sua supbia resipiscant. Exẽplo itaq; hoꝝ pricipũ ⁊ ducũ nr̃oꝝ relinq̄mus ⁊ nos oĩa: ⁊ seq̄mur ihm. ī q̄ hẽm⁹ oĩa. Ad qđ bñ hortat nos Cris. dicẽs. Mõach⁹ aplicaz vitã desidẽat imitari. Elis o mõache eẽ discipl̃s xpi immo vis discipl̃oꝝ ei⁹ esse discipul⁹. Fac qđ fecit petr⁹. qđ fecit iaco. et ioh̃. Hẽbãt ocl̃m scãdalizãtes: pẽz. ⁊ nauẽ. et rethe. Dic eis ihs Venite seq̄mini me. Abscõdit ocl̃s. ⁊ hi sequũt ihm. Mõachi apl̃oꝝ imitatores sẽ. Nõ g̃ possũ⁹ eos imitari. nisi feceri⁹ qđ feceṙ ⁊ apli. Nemo g̃ mõachoꝝ dicat. Habeo pẽz. habeo mr̃ez. et cetera pietatis cazoꝝ noĩa. Rñdeo tibi. Habes ihm. Quid q̄ris ista q̄ mortua sũt: Qui hẽ ihm hz pẽm. hẽ mr̃ez. hẽ filios. hẽ oñez ꝓinq̄tat̃. Quid q̄ris mortuos: Sequere viuũ. dimitte mortuos. sepeliãt mortuos suos. Dic ad eũ vn⁹ discipulus. Dimitte me: vt vadam ⁊ sepeliã pẽz meũ. Nõ dixit dimitte. vt sim cũ pẽ meo. sz dimitte me vni⁹ hore spatõ. Quid rñdit dñs. Et ī una hora ꝓpere potes. Elide neduz vis sepelire mortuũ. ipe moriaris. hec Crisо. De ꝓbictis q̄tuoꝝ discipul̃ a piscatõe vocatis. sic ait Hiero. Mistice autẽ hac q̄driga piscatoꝝ vehemur ad ethera vt helyas. his q̄tuoꝝ angulis cõstituit̃ prima ecclesia. his q̄tuoꝝ l̃ris hebraicis tetragrammathon nomen dñi agnoscit̃ a nob̃. Quibo sili exẽplo p̄cipit̃. vt audiam⁹ vocẽ dñi vocãtis. et obliuiscamur ꝓpl̃m vitõꝝ et domũ pr̃ne cõsuatõis q̄ est stulticia deo. et rethe arenaꝝ ī q̄ nos velut culices pene lapsos tenebat aer. q̄ pẽdet ī nihili. nauem ꝓstine cõuersatõis abhoiantes. Symõ at̃ obediẽs. and. viril̃. iaco. supplãtãs. iohãnes gr̃a in latinũ sonat. q̄bo q̄tuoꝝ noibo ī imagiez di ꝓuertimur. obediẽtia vt audiã⁹ virilitate vt pugnẽ⁹. supplãtõne vt ꝓseuerẽ⁹. gr̃a vt ꝓfuemur. Que q̄tuoꝝ vtutes cardinales dicũt̃. p prudẽtiã ei obedim⁹. p iusticiã virilit̃r agi⁹. p tpantiã spentẽ calcam⁹. p fortitudinẽ grãm dei mẽmur. hec Hiero. Et ẽcuibat ihs totã galileã docẽs ī sy̓nagogis eoꝝ. ⁊ pdicans euãgeliũ regni. ⁊ sanãs lãguoꝛẽ ⁊ oẽz infirmitatẽ ī ꝓl̃o. Ubi Cris. Quia em̃ illi vt debiles ad medicũ venire nõ potẽrãt. ipe sic studios⁹ medicus ẽcuibat g̃uit̃ egrotãtes. hec Crisо. Dic saluatoꝛ exẽplo suo. doctoꝝ suoꝝ vitã istruit ⁊ q̄l̃ eẽ debeat pl̃at⁹ ⁊ pdicatoꝛ euãgelij manifeste oñdit. Et ei ñ sint negligẽtes ⁊ pigri. sz diligẽtes ⁊ feruidi. docẽt̃ ꝓ hoc qđ dr̃ ẽcuibat ihs. vt ñ sint ꝓsoaꝝ acceptores. sz ī doctrĩa oĩbo cões docent̃ ꝓ hoc qđ sbiũgit̃ totã. Et at̃ ñ sit carnales nec q̃rãt delicatas ꝓcuratões. docẽt̃ ꝓ hoc qđ addit̃ galileã: erat ei galilea vil̃ ⁊ paupꝛ puicia. vt at̃ vacui ⁊ ociosi iuanũ ñ discr̃ãt. docẽt̃ ꝓ hoc qđ sbdit̃ docẽs. Et at̃ plibo ꝓdesse studeãt ⁊ doctrĩnã suã nõ suspectã hẽant. monẽt̃ ꝓ qđ seq̄t̃ ī sy̓nagogis. vbi pl̃es ⁊ doctores ꝓueiebãt. vt at̃ ñ errores neq; fabl̃as ⁊ inutilia. sz salutaria ꝓdicẽt

docenꝫ ꝑ hoc qꝺ ſubdiꝫ.ꝙ ꝓdicans euangeliuz regni.i.qꝺ doz venire ad regnũ. Elt aꝫ doctrinam ſuã vtutiw ꝓmẽdare ſtudeãt. et nõſolum ſpũalia. ſz etiã tꝑalia ſubſidia.et q̃cũz pñt bñficia ſubditis exhibeãt.docẽꝫ ꝑ hoc qꝺ addiꝫ. et ſanãs oẽz languoꝛẽ ꝙ oñez infirmitatẽ i populo.i.in turba pauꝑ ꝙ minoꝝ. Sic g̃ ꝓdicabat ibs.diligẽter:qz circuibat. generaliter: qz totã.nõ carnaliter.qz galileã.euãgꝫ.qz i ſÿnagogis:vtiliter.qz docẽs.q̃ ad virtutes ꝙ moralia:ꝙ ꝓdicans euangelũ regni q̃ ad fidẽ.ꝑceꝑta ꝙ miſteria mirabiliter.q̃ ſanans oñez languoꝛem diuturnũ.et omnẽ infirmitatẽ leuioꝛẽ vt quibꝫ ſmo credẽ ñ ſuaſerat:opa ꝑſuaderẽt. Nõſolũ docebat vbo.ſz ꝙ doctrinã ſuã ꝓfirmabat facto.ſ.ꝑ miracla varia. q̃ ſolũ fieri poterãt vtutes diuina. Elꝫ dixit languoꝛẽ.ad paſſiones voluit ptinere coꝛpales.qꝫ aꝫ dixit infirmitatẽ ad paſſiões aĩe ſpũales.vt oñdaꝫ nacẽ cõditoꝛ vtriuſq;. Elñ tanq̃ verus medicꝰ oẽs i teriꝰ et exteriꝰ curauit infirmitates. Hoc eĩ ꝑpheta ꝓdixẽat dicẽs. Elere languoꝛes nr̃os ipe tulit.et infirmitates nr̃as ipe poꝛtauit. Elnde Criſo. Ad hoc eĩ doctoꝛ vite et medicꝰ celeſtis xp̃c dñs venerat. vt magiſterio ſuo hoĩes eruꝺiret ad vitaz.et egritudies coꝛpis aĩeq; celeſti medicina ſanaret. vt obſeſſa coꝛpa a diabolo liberaret.ꝙ varijs infirmitatibꝫ laborantes reuocaret ad vitaz ꝙ integrã ſanitatẽ. Nã valitudines coꝛpoꝝ diuine pẽatis vbo curabat.aĩmaꝝ aꝫ vulnera celeſtis doctrine medicina ſanabat. Elerus g̃ et ꝑfectꝰ medicus ille eſt.qui ꝙ coꝛpi ſanitatẽ ꝙ aĩe ſalutez reſtituit.hec Criſ.

Et abijt opinio et fama eiꝰ ĩ totaz ſÿriã.q̃ eſt regio ſpatioſa.cõtinẽs paleſtinã.in q̃ iudei habitabãt.ꝙ q̃ſdaz alias ꝓuincias circa eaz. Sÿria enĩ tẽrminꝰ ad oꝛientẽ eſt eufrates. ab occidẽte mare magnũ achon.et a ſeptẽtrione armenia ꝙ capadocia.a meridie egiptꝰ ꝙ ſinꝰ arabicus. Et ſic large accipiꝫ ꝟ ſÿria.quia ſtricte accipiendo.ſ.ꝑ q̃ꝺaz regno.cuiꝰ caput ẽ damaſcus.ſic nõ ꝓꝑbendit iudeã. Nõſolũ g̃ in iudea. ſz et ĩ ꝓuincijs vicinis abijt eiꝰ fama.ꝓpter creꝺra ipiꝰ miracla. Propter qꝺ rex Abagarꝰ qui regẽbat iuxta eufratẽ. ſcꝑſit ſaluatoꝛi vnã epiſtolaz.vt hr̃ in eccliaſtica hiſtoria. Et obtulerũt ei oẽs male hñtes varijs lãguoꝛibꝫ et toꝛmentis cõꝑhenſos et qui demonia habebãt.et lunaticos ꝙ paraliticos et curauit eos. Curat coꝛpa vt pacius adeant inuiſibilia. aliter paꝝ erat moꝝ moꝛitur curaz impendere ſanitatis. Elbi Criſo. Et intẽte moderatoꝝ euangeliſte q̃liter nõ vnũquẽq; curatoꝝ nob enarrat.ſz breuibꝫ vbis copioſitatem trãſcurrit ſignoꝛũ.hec Criſo. Per demoniacos ſignificãt ſoꝛtilegi.et diuini ſupſtitioſi.ꝑ lunaticos inſtabiles i bono ꝑ paraliticos pigri.q̃ſi impotẽtes bonũ opari Iſti enĩ pñt curari.per bonã doctrinaz ꝓdicatoꝛis ꝙ cõfeſſoꝛis diſcreti. Et ſecuti ſunt eũ ẽ be multe.de galilea q̃ intꝛpt̃aꝫ trãſmigratio. et de decapoli q̃ dr̃ decẽ ciuitatũ regio.ꝙ de hieroſolimis q̃ intꝛpt̃aꝫ pacifica.et de iudea q̃ intꝛpt̃aꝫ cõfeſſio. et de trãſioꝛdanen.q̃ intꝛpꝛetaꝫ riuus iudicij. Per hoc.n.ſignificaꝫ.ꝙ illi xp̃m ſequũꝫ.qui ꝺ vitijs ad vtutes trãſmigrãt.ꝙ qui decalogũ obſuãt.et q̃ pacifice cũ alijs habitãt et qui pcã huiliter ꝓfitẽꝫ. et qui diuina iudicia formidãt. Multi dr̃ſaꝝ regionum ſunt euz ſecuti.ſicut dr̃ſi coꝛpore ita dr̃ſi mẽte. Alijꝑ inſtructoz et celeſte miſteriũ.vt diſcipuli. Alij ꝑter curatoez infirmitatũ.vt infirmi. Alij ꝑter refectoz.vt famelici. Alijꝑter vidẽda miracla.vt curioſi.volẽtes ſi veꝝ eſſz qꝺ dicebaꝫ expiri. Alij ꝑter inuidiam.vt iudei obſuãtes eum.et querẽtes ĩ aliq̃ verbo vel facto capere et accuſare. Elñ ſũt vſus. Moꝛbi.ſigna.cibi.blaſphemia.dogma fuere. Cauſe:cur dñm ẽba ſecuta fuit. Et ideo quotiẽs i euãgelio turbe vocabulum inſeriꝫ.ſicut dr̃ſitas hoĩm.ita ꝙ dr̃ſitas voluntatum intimaꝫ.nõ enĩ oẽs eaꝺez voluntatẽ.ſed ex dr̃ſis cauſis ſeq̃bantꝫ. quiꝺaz ꝑ bono.quiꝺã ꝑ malo. oĩbꝫ tñ dñs bñficia ꝓſtabat docendo.alendo.et ſanando. Iſtis q̃nq; generibꝫ dñm ſeq̃ntiuz rñdẽt quinq; loca ꝓdicta. qz de galileꝫ.i.rota venũt curioſi q̃ꝺ ꝺz. Eliri galilei quid ſtatis ꝙc̃. De decapoli veniũt infirmi vt per obſeruãtiã decẽ mãdatoꝝ curẽꝫ. q̃ꝺ dr̃. ſi vis ad vitaz ingredi ꝙc̃. De hieroſolimis obſeruatoꝛes ꝙ inuidi.quibꝫ dr̃.irꝝm q̃ occidis ꝙc̃. De iudea famelici vt ꝓfitẽꝺo pcã et laudes agendo.doctrinis euãgelij ſatienꝫ. De trãſioꝛdanen diſcipuli vt inſtruẽꝫ et lauenꝫ ꝙ poſtea inſtruant ꝙ lauẽt. In iſtis aꝫ q̃nq; ſignificanꝫ quiq; ſtatꝰ hoĩm q̃ ſequũꝫ xp̃m.ꝑ galileam.i. trãſmutatoez ſtatꝰ penitẽtiũ. per decapolim.i. decalogi opatoz.ſtatꝰ actiuoꝝ.ꝑ hieroſolimã.i. pacis viſionẽ.ſtatꝰ ꝓẽplatiuoꝝ.ꝑ iudeã.i.cõfeſſionẽ.ſtatꝰ platoꝛũ.per trãſioꝛdanen.ſtatus innocẽtium ꝑter reſtitutoz ſcitatis.ꝑ baptiſmũ ĩ ioꝛdane ſig̃tũ. Elbi Criſ. Seq̃mur illum ig̃ et iã nos. varios ſiq̃dez languoꝛes habemꝰ aĩaꝝ.ꝙ bi ſũt q̃ꝺ pricipaliter vult mederi. Accedamꝰ g̃ ad eũ et indulgẽtiaz pcoꝝ ꝑcemur. Nã etiaz nũc dabit ille.ſi nos nõ negligimꝰ poſtulare. Nũc ꝺo ſiquidẽ habuerimꝰ aliquã coꝛporis paſſioz.oĩa facimꝰ ꝙ negociamur vt ĩ reliquũ egritudie liberemur. aĩa ꝺo nr̃a tãmale ſe hñte diſſiliam. ſꝑ differimus. Propterea ne coꝛpis quiꝺaz languoꝛibꝫ liberemur. qm̃ q̃ maxie nccia ſũt.ſuꝑflua eſſe dicimꝰ.q̃ ꝺo pene diſſiliando.hec oĩno nccia iudicãꝰ.et fõtẽ ipm incuratũ relinq̃ntes.maloꝝ riuulos purgare conamur.qm̃ maloꝝ q̃ ſũt ĩ coꝛpe.malitia aĩe eſt cã. Exiccemꝰ ig̃ fõtẽ maloꝝ. et cũcta cõtinuo lãguoꝝ fluẽta ſiccabunꝫ. Nec qz nõ doles ipe cũ peccas age te ſecuꝝ.ſz ꝑter hoc ipm maxie ingemiſce.qz nõ ſentis de pcis doloꝛẽ.hoc eĩ fit.nõ qz pcã nõ moꝛdeãt.ſz qz inſẽſibilis ẽ aĩa q̃ peccat. Eſt g̃ ꝓmũ bonũ nihil oĩno peccare.ſcm̃ ꝺo ptꝰ pcm̃ ſentire qꝺ ꝓmiſeris atz lugẽ. Si aꝫ neq; hoc habuerimꝰ. q̃liẽ dẽpcabimur deũ.ꝙ remiſſioz pcoꝝ petemꝰ de q̃ꝺ nihil

oīno curam⁹. Cū eīm ipse ille q̄ deliquit ne hoc q̄dē ip̄m qđ peccauit studeat agnoscē. Pro q̄bo deū delictis rogabit. q̄ adhuc ꝓmisisse se nescit. Hec vo ig̃r ās. q̄naz modo nosse poterit diuini bñficij largitatē. Solicite igr̄ ꝑa delicta cōsidera. vt discas q̄z accipias veniā: atqz ita ipsi bñficio g̃tus existas. Nō dolere eī q̄ peccaueris. magis indignari aīz irasci facit deū q̄ illō ip̄m qđ añ peccaueras. ꝑter hec g̃ oīa sic deuz p̄cemur vt etiā nīa iūgamus: volūtatez videlz ac studiū q̄ desideriū bonū. Ita eīm etiaz breui tpe poterim⁹ a malis q̄ nos obsidēt liberari. et tūc saltem vbinam fuerim⁹ addiscere ac digna perfrui libertate. hec Crisostomus. Oratio.

OOmine ihu xp̄e qui tā q̄ studiosus medicus circuēdo q̄sisti egrotātes. ac corpoz q̄ aīaz sanasti infirmitates: sana me q̄so interi⁹ q̄ exterius varijs laborātē infirmitatibo. Trahe me p⁹te vt te seq̄r. de vitijs ad virtutes trāsmigrādo. decalogū obſuādo. pacifice cū alijs habitādo. pcā builiter cōfitēdo. q̄ diuina iudicia formidādo. Educ me de lacu miserie et de luto fecis. et dirige gress⁹ meos ī viā salutis: vt ī p̄ceptis tuis ꝓficiāt et ad bēaz patriā festinēt: ac sīn impediīto me ꝓducāt. A.

De vocatōe Mathei q̄ ei⁹ ꝓuinio. Ca. XXXI

ET cū p̄teriret dom⁹ ihs veīt ad mare galilee. vbi vectigalia marīe de rebo per mare deductis soluebāt. Et vidit ibi nō tā corporis q̄ mentis et miserantis intuitu hoīez. s. matheū: qui q̄ leui añ vocatōez dict⁹ est alphei filiū. sedētez ī domo ad theoloneū. i. ad curā et dispēsatōz vectigaliū. thelos. n. grece vectigal interp̄tat latīe. Sedebat quippe. i. ptinaci aīo lucris inhiabat: sessio eīm morā ī lucro ꝓseqndo notat. Et ait illi ihs. Seq̄re me. q. d. ei. iā nō sede: sz āmodo seq̄re. nō ad luc nō scl'aria negocia. sed me: et affectu cordis q̄ officio corpis et effectu opis. Matheū aī talibo occupatū vocauit. vt de gr̄a dei null⁹ despet: q̄tūcūz vilibo occupatus fuēit. Qui statim surgēs a theoloneo ī q̄ sedebat. et de amoze terreno⁹ ad desideriuz supno⁹ relictis oīb⁹. s. suis et etiā alieīs ex rapina collectis. reliq̄t eīm etiā ꝑa qui rape solebat aliena. q: ſm Cris. theoloneū est rapina p̄missa. secut⁹ ē eū sīn aliq̄ dilatōe tā gressu q̄ affectu sicut discipul⁹ mgr̄m. sicut viator ducem suū. sic̄ ſuus dñm. sicut ouis pastorē suū: sunē p̄cidēs nō soluēs ſm Hiero. ꝓsiliū. Secut⁹ ē q̄ dez sīn dilatiōe. diuina potētia int⁹ operātē. accendentē et docentē. Qui eīm exteri⁹ vocauit vt mox seq̄ret int⁹ accēdit. trahit q̄ modū docuit. Añ Hiero. Fulgor ipe q̄ maiestas deitatis occultē q̄ etiaz ī facie relucebat humana. videntes ad se trahere poterat ī p̄mo aspectu. Si. n. ī magnetē lapidē hec esse vis dr̄ vt ferrū trahat: q̄ tomagis dñs oīm creaturaz ad se trahere poterat q̄s volebat. Ubi q̄ Cris. Sicut vidisti vocātis vtutē. ita addisce vocati obiāz. Neqz eīm restitit neqz vacillauit. sz ꝑtin⁹ paruit q̄ nec in ꝑaz domū abire rogauit. vt suis hec intimaēt Hec Cris. Let⁹ igr̄ dñm sequēs. q̄ grat⁹ exñs eū et discipulos ip̄i⁹ ī domo sua recepit. et cōuiuij magni apparatū eis exhibz. ꝓgruā celestis bñficij vicez x̄pi rependēs. vt illi reddēt ērena q̄ ei seminauerat spūalia. q̄ accōmodaret tpalia. a q̄ expectabat bōa ꝑpetua. Cōuiuiū q̄dez exhibet magnū. i. ex magna deuotione et delectatione mētis. p aduentu et p̄nția tāti hospitis. et tā magnū vt de reliquijs reficiāt ageli ī cel' q̄ gaudiū ē angel' dei sr̄ vno pcātore pñiaz agētē. Et bñ ꝓgruit q̄ magnū eēt. Qui ei (vt ait Ambro) domicilio x̄pm r̄cipit inēno. maxīs delectabilibo exuberātiū pascit voluptatū. Itaqz dñs libenter ingredit et ī ei⁹ recumbit affectu. Ubi Cris. Statim vt dictū est illi a dño. seq̄re me: nō morat. nō tardat. sed mox surgens secut⁹ ē eū. In q̄ se fidelez deo et abrahe filiū esse sibi exemplo vocē dñi seq̄ndo ꝓbauit. Añ statim exēplo abrahe. et hospitio dñm recepit et ꝓuiuiū exhibz. vt vere p oīa dign⁹ abrahe fili⁹ noscēt. hec Criso. Mistice sicut mathe⁹ post suā cōuersionez fecit x̄po ꝓuiuiū ī domo sua. sic quilibz ꝓuersus ad x̄pm. debet sibi facere cōuiuiū spūale ī domo sua spūali. s. ī corde et ꝓscia. vbi seruire ei debz de scīs cogitatōibo. meditatōibo. q̄ affectōibo. Añ in Apoc. Ego sto ad ostiū q̄ pulso si q̄s aperuēit mihi. introibo ad eū q̄ cenabo cū eo q̄ ipe mecū. Discūbētibo aī eis in domo ecce multi publicani q̄ pcātores ac ceteri eiusdez ordis hoīes. illuc ad cōuiuiū ꝓueniebāt. q̄ cuz ihu et discipl'is ei⁹ discūbebāt. Fuerāt eīm socij Mathei. et eiusdē artis seu officij: et iō recebēs ab eis. q̄ volēs seq̄ x̄pm fecit eis ꝓuiuiū sic̄ fecit hel'ſe⁹ socijs suis. volēs seq̄ hel'ſaz mgr̄m suū. Erāt etiā multi pcātores alij q̄ tā penitētes seq̄bāt dñm spantes veniā ꝓseq̄ pcātor. Añ Hiero. Quia vidēr̄t publicanū a pcātis ꝓuersū. et p̄ñie inuenisse locū. ob id etiā ip̄i nō despabāt. sz velut penitētes veniebāt et discūbebāt cum ihu q̄ discipulis ei⁹. fo: te inuitati a matheo. vt hēret socios ī p̄ñia. q̄s habuit socios ī culpa. Et ſm glo. Pulchr⁹ fuit p̄sagium. q: qui apl's q̄ doctor gentiū erat fut⁹: ī p̄ma sua ꝓuersione. peccantiū gregē p⁹se ī bit ad salutē vt iam ꝓficēt exēplo qđ ꝓficere debebat q̄ vbo. Ubi Cris. P⁹cōpbatā igr̄ fidē mathei. q̄ vn⁹ ex p̄blicanis fuit. merito iaz cū dño ī cōuiuio pcātores q̄ p̄blicani recūbūt. Cōueniūt aī p̄blicani ad eū sic̄ ad collegā. et hoīez eiusdē officij. decorat⁹ ei ingressu x̄pi. q̄ gloriās de p̄ñia ei⁹. oēs eos cōuocauit. Xp̄c etiā qđlibz gen⁹ ſmedij exhibebat q̄ nōsolū disputādo. q̄ p̄stādo sanitatū remedia vl'arguēdo emulos: sz etiā comedēdo. nōnll'os errātiū dirigebat. inde nos īstruēs: q̄ qđlibz op⁹ et tps p̄ nob utilitatē afferre. sic nec p̄blicanoz ꝓticipatōz vitauit ꝑ utilitatē seq̄ntē moze bōi medici. q̄ nisi sanē tāgēt a morbo nō libaret. Añ q̄ Hiero. Ibat aī dñs ad ꝓuiuia pcātoz. vt occasiōz hēret docēdi q̄ spūales imitatoribo suis

pberet cibos. Deniq; cū frequēter pgere ad cō uiuia describāt. nihil referē aliō nisi qđ ibi fecerit. qđ docuerit. vt et humilitas ei⁹ eundo ad pctōres ⁊ potētia doctrine ei⁹ i cōuersione penitētiū demōstrarēt. hec Hiero. Et nos eadē cā possum⁹ māducare cum pctōribo. vt alteri⁹ cā potiusq; nīa agat. nō tñ cuz vsurarijs ⁊ raptoribo. qz ea q̄ apponūt restituere tenent. Pharisei vo tenacitati iusticie legis ⁊ ēditionū suaꝝ adherentes. et miscdiaz declinantes. de hoc indignati murmurabāt. ⁊ hoc arguētes ad discipulos ihu dicebāt. Quare cū publicanis et pctoribo māducat et bibit mgr vr? Quasi dicerent. Cōtrari⁹ est legi hoc phibēti. et estis fatui q̄ talez mgrm sequimini. Cōsuetudo detractoꝝ est. loqui de alio nō i facie illi⁹. Eli qñ discipli videbāt eis peccare alloq̄bāt mgrm. vt alubi: qñ eo mgr. alloq̄bant discipulos vt ḃ. vtrobiq; tñ i magistꝝ iniuriā irrogātes. qz error discipuloꝝ ignominia est mgroꝝ. Sic hodie faciūt detractores. bōa facta mēbroꝝ xpi denigrātes. Dupliciter isti errabant. qz putabāt se eē iustos. cum supbi essent: et illos reos. cum iaz penitērēt: siles pharisco q̄ se iustificabat ⁊ alios ꝺdēnabat. Elera iusticia ꝓpassionē hē. falsa designationez. Solēt etiaz iusti pctoribo indignari. sz aliō est qđ agit typo supbie. aliud qđ zelo discipline. His pharisceis siles sūt qui traditiōes suas ꝑceptis dñi. ⁊ opibo miscdie ꝑponunt: colantes cum appetitu ⁊ exequētes cum diligentia. culicem suaꝝ traditionū. et deglutientes camelū mandatoꝝ dei. ac mandata maxima. saluti neccia: q̄si amara cito exhauriētes et ꝑcreūdo postponentes. Sed ipis pharisceis murmurātibo obuiat dñs miscdia. ꝓuocās peccatores ad pñiaz. cui⁹cibo ⁊ pot⁹ ⁊ ambulatio ⁊ oia q̄ gessit. saluti fuit. cui⁹ois actio nra ē lectio ⁊ instructio. ac mgr cuius liuore sanati sum⁹. seipm medicū oñdēs. ꝑ discipulis suis rñdit pharisceis primo ꝑ rōez: dicēs. Nō est op⁹ ⁊ operosus. i. necci⁹ valētibo. i. sanis medic⁹. vex est ad collatōez sanitatis. sed tñ ad ꝓseruatōez bñ est necci⁹. sz male bñtibo et infirmis. et g̃ familiari⁹ se debet hre ad infirmos q̄ eo indigēt. q̄ ad sanos qui nō egent. Cū igr xpc sit verus medic⁹ aiaꝝ. familiari⁹ se debuit hre ad pctōres q̄ sūt infirmi infirmitate spūali. Quasi dicēt. Vos sani estis reputatōe vīa. ideo op⁹ nō habetis visitatōe nra. sz isti se infirmos reputāt et pctōres. Eli glosa. Ideo vos declino: qz putatis vos nō indigere. sz illos visito qz penitētio dāt locum gre. vbi (sm Crisō) oñdit nō mereri eos sanitatē celestem ꝓsequi. qui sanos se. i. iustos esse putant. medicinaz dñi respuentes: sz eos q̄ infirmitatē suaz. hoc est pcta ꝑpa cognoscentes. ac tota fide credētes medelaz celestis gre queūt. Elt em̄ (ait Aug⁹) nemo a deo fit firm⁹. nisi q̄ se a seipo sentit infirmū. Deinde rñdet eis scdo ꝑ auctoritatē i Osee inscriptaz. exprobrādo eis scpturaꝝ igrātiā: dicēs. Euntes aī discite a temeritate vīa recedēdo. discite igrātie vīe sue nicdo qđ est qđ dic dñs i Osee. Miscdiam volo ꝑ peccati dimissionē. ⁊ nō sacrificiū ꝑ holocaustoꝝ oblatōez. vñ i ꝑuerb. Facere misericordiā et iudiciū. magis placet dño q̄ victime. Quasi dicēt. Ite et diligenter ꝓsiderate illd qđ scribitur i Osee ꝓpha. qz si hāc ꝓsideraueritis scpturam. inuenietis me facere sm ipaz. Misericordiaz volo poti⁹ sñ sacrificio et cū cordis humilitate. q̄ sacrificiū sñ miscdia ⁊ cuz cordis elatōne. Elñ plus diligit de⁹ peccatorē humilez q̄ sue infirmitatis ꝓscius. penitēdo se gīe dei submittit: q̄ iustū supbum q̄ de sua iusticia ꝑsumens alios ꝓdemnat. ⁊ miscdiaz circa eos repbēdit. Scdm Cris. scribe ⁊ pharisei oīa pcta sua putabant sacrificijs legis posse deleri. ⁊ cñez reliquā virtutē ꝓtemnētes. i sacrificijs totā spez ponebant. ⁊ ideo dñs miscdiaz sacrificio ptulit vt manifeste cñderet nō ꝑ sacrificia legis. sz per opa misericordie pcta dicta posse purgari. Elbi glo. Non tñ despicit deus sacrificiū. sed sacrificiuz sñ miscdia. Faciebant aī pharisei sacrificia vt iusti apparerent corā ꝑplo. nec exercebant opa miscdie. i quibo ꝑpha vera iusticia Elbi et Raban⁹ admonet itaq; eos. vt ꝑ opa simetipis supne miscdie pmia ꝓquirāt: et non cōtemptis paupm neccitatibo. ꝑ oblatōez se sacrificioꝝ deo placere ꝓfidant. Eli et suū de misericordia exēplū eis ꝑponit: dicēs. Nō ei veni vocare iustos. s. ad pñiaz. sed tm̄ ad ꝓficiendū. et vt ꝓficiāt de virtute ad virtutē. sed pctores ad pñiaz vt corrigant ꝑ eam. Elel nō veni vocare iustos. i. eos q̄ se iustos reputant. q̄ igrātes dei iusticiā suaz ꝓstituere volunt. qz si conuertāt pctōres. iā nō sibi iusti vidēt. sed pctores. i. pcta ⁊ mala sua attēdētes. q̄ se pctōres eē et medico egē recogn̄scūt ac gīe dei penitendo se sbijciūt. Elel nō veni vocare iustos qz nulli sūt iusti: sed pctores qz oēs peccauerūt et egēt gl'a dei. Elbi Grego. nisse⁹. q. d. Adeo pctores non abhomioz. q̄ eoꝝ tm̄ gīa veni. Nō vt maneāt pctōres. sed vt ꝓuertant ⁊ bōi fiant. Eli apls. Xpc venit i hūc mōm. pctōres saluos facē. Ecce magna spes pctoꝝ. qz ꝑter eos venit dei filius i hūc mōm. Elnde ⁊ Aug. Nulla cā veniēdi fuit xpo dño. nisi pctōres saluos facē. Tolle morbos. tolle vulnera. et nulla est medicīe cā. Sic venit de celo magn⁹ medicus. qz magn⁹ ꝑ totum orbez iacebat egrot⁹. hūanū gen⁹. Eleit vn⁹ sñ pcto q̄ plēs saluos facēt a pcto. Nō em̄ de celo ꝓfert eū nra merita. sz nīa pcta. Ergo (vt ait Amb) vsurpatores iusticie nō vocant ad grāz. Naz si gīa ex pñia: vtiq; q̄ fastidit penitētiaz abdicat grāz. Publicani quipe vocātur. qui vel publice sceleribo fedant vl' q̄ publica vectigalia seu ēbuta exigūt. vl' q̄ ꝓductores sūt vectigaliū. seu fisci vel rerūpublicaꝝ. vel q̄ alijs publicis negocijs ⁊ actibo implicant ⁊ scl'i luc ꝑ negocia sectant. vt cōiter sē cāpsores. et pecuniaꝝ nūeratores ac alij hmōi ⁊ siles. Principaliter tñ q̄ vectigalia seu ēbuta exigūt. dicūt publicani a Publio rege romano. q̄ eos pmo

ordinauit. sic dicti. Et qz fm Greg. talia negocia vix aut nūq̄ sñ pcō exerceri pñt. ido i hoc magna dei gr̄a ptz. q̄ ex talibo Matheū ad statum aplicū reuocauit. Oñdit aī h i ōbis q factis xp̄i. q pcores redeuntes sūt dulciter recipiēdi. qz xp̄c dulcē se exhibuit i receptōne mathei p̄blicani. Elñ fm Hiero. ceteri euāgeliste ꝓter verecūdiam et honorē mathei noluerūt eū appellare noīe vulgato. sed dixerūt leui. Ipse aī matheus (fm illō Salomonis) iust⁹ i principio accusator est sui. matheum se q publicanum noīat: vt oñdat lugētibo nullū debere salutē despare si ad meliora ꝓuersus sit. cū ipse ō publicano i apl'm sit repētē mutat⁹. In hoc etiā instruimur q̄ pcā et defect⁹ alioꝝ inq̄tū possum⁹ celare q occultare debem⁹. vt nec ōbo nec nutu veniāt i alioꝝ non tm̄ cognitōez. sz nec suspitionem ac nosmetipos accusare. et qō turpi⁹ est i pcīs nr̄is exēplo mathei cōfitēri. Scōm Bedā. p mathei electōez q publicanoꝝ vocationez fides gentiū exprimit. q̄ pri⁹ lucris mōi inhiabāt. et nūc spūaliter a dño reficiuntur. sed p supbiam phariseoꝝ. inuidia iudeoꝝ insinuatur. qui de salute gentiū torquent. Vel mathe⁹ significat hoīez terrenis lucris inhiātem. quē ihs videt. dū oculis miscōie respicit. et vocat eum vl'p p̄dicatōez vel scripte admonitōez. vel p internā inspiratōem vel p tribulationem. vel p quācūq; viaz aliā. Pōt etiaz vocatio mathei ad apl'atū. significare vocatōnem hoīs scl'aris ad religionis statū: phariseī ō murmurātes hoīes maligni. religionis statui detrahētes: quibo bñ dr̄. euntes discite q̄d est misericordiaz volo q non sacrificiū. op⁹ em̄ magne misericordie ē. pcōres ad pñiaz vocare. Tunc accedētes phariseī et discipuli iohis q̄rebāt a dño ihu: q̄re ip̄i frequēter sed nō sui discipuli ieiunarēt. Phariseī em̄ frequēter ieiunabāt: cuz q̄b⁹ iohis discipuli adhuc i ꝓsuetudinibo iudaicis p̄manebāt. Sicut aī prius phariseī ad discipulos accesserāt. vt apud eos magist⁹ de ꝓsortio pcōrū in cōuiuādo arguerēt: sic modo ad magist⁹ accedūt. vt apud euz discipulos de ieiunioꝝ obmissiōe arguant. vt sic inter eos materia discidij possit oriri. Isti i duobo deficiebāt. Primo q̄ de sua abstinentia se iactabāt. cū talia in secreto fieri debeant. secūdo q̄ xp̄m arguebāt ex defectu abstinētie in discipulis: defectum q errorē discipuloꝝ retorquētes i magist⁹. Per istos qui de frequēti ieiunio se iactabāt q ꝓter illud se discipulis xp̄i p̄ferebāt: significāt ypocrite. ꝓter apparentiā sue religiositatis alios ꝓtemnētes: dicētes illō cū phariseo. non sum sicut ceteri hoīm. ieiuno bis i sabbato ꝛc̄. Ihs aī ꝓfutauit eos et rōnabiliter excusauit discipulos: tum q̄ corpaliter cū eis erat. tum q̄ rudes et nōdū p̄fectē innouati essent. nec difficilia q noua sustinerēt. ponēdo ad idē tres similitudines. s. de nuptijs q spōso. de pāno q vestimēto. de vtribo q vino. Vnde ait. Nūquid pñt filij nuptiarū seu sponsi. s. xp̄i spōsi eccl'ie. hoc est discipuli de me q eccl'ia per fidē geniti. ieiunare seu lugere. q̄diu cū illis ē spōsus? Scōm Hiero. q̄dam est ieiuniū expectatōnis. vt p̄sona meli⁹ expectet̄ et sic i vet̄ri testamēto ieiunabat̄. et isto discipuli nō indigebāt. q̄ iā pñtem xp̄m habebāt. Aliud est ieiuniū vexatōis. q̄d ordinat̄ ad carnis refrenationē. et disponit ad ꝓtēplatōz. q̄ quis ieiunat retrahēdo se a delectatōibo carnalibo. vt repleat̄ spūalibo: q isto etiā nō indigebāt. cū ad tl'es nō afficerēt̄ delectatōes q xp̄m pñtez haberēt. cui⁹ pñtia q doctrīa pl⁹ refrenauit ꝓcupias illicitas i eis. q̄ ieiunij austeritas i alijs. Et ideo ieiunare et lugere nō habebāt. q̄diu sponsum p corpalem pñtiaz cum spōsa esse videbāt. sed poti⁹ de spōsi g̃tulari pñtia. q̄ pl⁹ p̄ficit q̄ corporalis abstinentia. Est et aliud ieiuniū q̄d ex plenitudine q p̄fectōne ꝓtēplatōnis p̄cedit. q̄le ieiunium moysi in mōte fuit. q̄to em̄ aīa est i cōtemplatione magis eleuata. tāto est pautōri nutrimento cōtenta: et tale ieiuniū nō ꝓpetebat discipulis. q̄ adhuc erāt rudes et imp̄fecti. Sed prius debuer̄t per caritatē spūsc̄ti innouari (q̄d factū est i die pēthecostes. q̄n fuerūt per g̃raz spūsc̄ti innouati) q tūc debebant incipe nouū modū viuēdi. Deinde subiūgit. Veniēt aī dies. s. passionis et ascensionis cum auferet̄ ab eis sponsus corpali pñtia. et tūc ieiunabūt ieiunio merorис i hūilitatē tribulationis. et illi dies luct⁹ er̄t et doloris. Vnde apl's In fame et siti et ieiunijs multis. Elñ et Aug. Quasi dicēt. Tūc desolabunt̄. et i meroꝛe et luctu er̄t. donec eis p spiritūsc̄m gaudia et cōsolatoria retribuāt̄. Scōm Bedaz. notādū hūc luctum absentie sponsi nō nūc tm̄. i. p⁹ mortē resurrectōemq; eiusdez sponsi. sed et añ incarnatōnem illi⁹ p totum hui⁹ scli tp̄s esse celebratū. Prima quippe tp̄a eccl'ie. añ virginis partū sāctos habuere: qui desiderarēt incarnatiōis xp̄i aduentū. Ista vo tp̄a ex quo ascēdit i celū sanctos hñt. qui desiderēt ei⁹ manifestatōz ad viuos et mortuos iudicādos. Neq; h desiderabilis ecclesie luct⁹ requieuit aliq̄tulū. nisi q̄diu h cū discipulis i carne versat⁹ est. hec Beda. Et licz hoc de pñtia sua corpali xp̄c dixerit: moraliter tñ dies quibo auferē nobis xp̄c sūt dies culpe. qñ a domo ꝓscīe excludim⁹ vex spōsū aīe xp̄m. et introducim⁹ adulterātē diabolū. q tē ieiunamus q carem⁹ cibo spūalis ꝓsolatōis. et habē⁹ dies luctus et doloris. Igit̄ tēnēdus est spōsus ne perdat̄ cibo. Sz cū auferē a nobis spōsus. p mortale pcm̄. tūc ieiunāduz est nob p pñie affectū et luctū. Qñq; etiā sponsus se subtrahit vt auidius reuocet̄. et forti⁹ teneat̄: et tūc ꝓtinuis desiderijs et suspirijs est reuocādus. q̄ q̄diu sponsus nobiscū est. q i letitia sum⁹. nec ieiunare nec lugere possum⁹. Vnde Ambro. Ieiunant hi quibo abest xp̄c. qui bonoꝝ meritoꝝ copijs egēt. At vo cui virtus sua volūtatē sufficit. q̄ sua domo recipit xp̄m. ꝓuiuiū magnū exhibet. hoc est bonoꝝ opeꝝ spiritale cōuiuiū.

quo diues ppls eget. paup epulat. Nemo tibi xpm pt auferre. nisi te illi ipe auferas. Non te auferat iactatia tua. nō te auferat arrogatia. hec Ambro. Spualiter aia spōsa est cū qua xpc eē desiderat. Iste sponsus bt oēs cōditones desiderabiles i sponso. Quia ditissim⁹ alioquin sponsā suaz nō dotaret. Unde i prouerb. Mecum sūt diuitie. Quia sapietissim⁹. alioquin totum dissiparet. Uñ apls. In q̄ sūt oēs thezauri sapientie. Quia pulcherrim⁹. alioquin spōse displicēt. Unde i psal. Speciosus foīa p filijs hominū. Quia nobilissim⁹. alioquin ptemneret. Uñ Sapietie: generositatē illi⁹ glificat. Quia potentissimus. alioquin opprimeret. Uñ Eccl. Unus est altissim⁹ creator. Quia optim⁹. alioquin nō diligeret. vñ i Can. Dilect⁹ meus ꝛc. electus ex milibz. De his oīb apls ad Heb. locutus est nobis i filio. ecce nobilitatis excellētia: quē pstituit heredē vniuersoꝝ. ecce diuitiaꝝ affluentia: p quē fecit et scla sic mira. ecce mirabilis sapia: qui cū sit splēdor glē. ecce forē elegātia: portās oīa verbo virtutis. ecce infinita potētia: remissionē pcōꝝ faciēs. ecce bonitas immēsa. Talis sponsi sponsa. talis sponsi filij. nō hñt lugere. q̄diu sponsus est cum illis.

Et nota q xpc qñq vocat se dñm. qñq pīez. quādoq spōsum. Uñ Grego. Qñ vult timeri. dñm: qñ honorari pīez. quādo amari sponsum se noīat dñs. Attēde ordinez. Ex timore em̄ solet pcedere honor. ex honore amor. Uñ i Ber. Si ego dñs vbi est timor me⁹. Si ego p̄ vbi ē honor meus. Sed si se spōsū exhibeat: puto q mutabit vocez et dicet. Si ego sponsus vbi est amor me⁹. Exigit g̃ deus timeri vt dñs. honorari vt pr. et vt sponsus amari. Quid i his p̄stat. quid eminet? Nempe amor. Absq hoc q timor penā habet: et honor nō habz gr̃az. Seruilis est timor q̄diu ab amore nō manumittit. Et qui ō amore nō venit honor: nō honor sed adulatio est. Et quidem soli deo honor et gla: sed hoc acceptabit neutꝝ deus. si melle amoris cōdita nō fuerint. Is p se sufficit. Is p se placet et ppt se. Ipe meritū. ipe pmiū ē sibi. Amor preter se nō requirit causā. nō fructū. Fruct⁹ ei⁹. vsus ei⁹. hec Ber̄n. Et vt idē Ber. dic. Aia sponsa dei dr. q̄ donis grāꝝ sparrata. q̄ casto amore illi sociata. q̄ ple virtutū fecundāda.

Deinde ponit scdaz silitudinē. q̄ nemo sapiens q discrete opans. assumit vel immittit q inserit veteri vestimento assūmentū vel cōmissuram. i. pticulaz seu supplemētū panni rudis. s. nōdū vsitati. q̄ i nouitate ē spissior et rudior. Nouū em̄ tollit plenitudinez. i. vniformitatem seu pulchritudinē a vestimēto q facit difformitatē: q ppter pond⁹ suū rūpit vet⁹. et facit i eo scissurā seu rupturā maiorē. Cōmissura quippe idē est qđ iūctura seu pticla que mittit cū alia dicta a cō qđ est simul q mittere. q̄i simul mittere. illa em̄ q̄ pīūgūt simul mittūt. Deinde ponit terciā silitudinez. q̄ nemo sapiens et discrete agēs. mittit vinū nouū i vtres veteres. q̄ tūc est i ebullitōne. et vtres ppter vini fortitudinez rūpent et vinū effūderet: et nemo bibens vet⁹ vinū statim vult nouū ppter psuetū veteris vsum. Sic a sili boīb veteri psuetudine imbutis et de nouo puersis. nō expedit statim grauē abstinētiā imponere. q̄ difficile est assueta relinquere. Ex oīb his silitudinib cōcludere vult mgr̃ bon⁹. q̄ discipli sui adhuc q̄i nouicij. nō debeāt austep ptinuare ieiuniū: sed postea ieiunarēt cū essent magis solidati et innouati p spm̄sāctū. Ex his etiaz vult cōcludere. q̄ nouit puersi nō sūt nis p pniaz onerādi. neppter nimiā austeritatē despent⁹ totū dimittāt. et ea q̄ sūt pfectōis magne nō sūt boīb imponēda. donec spoliati fuerint vetēi vita. q̄ boīb de nouo cōuersis opa incōsueta sūt difficilia q dura: sed paulatim assuefaciēdo efficiūt facilia et suauia. Qui g̃ vult aliquē ab vtutes et pfectōz inducē. pua q̄daz debet primū suadē emendare. et sic gradatim vlt pcedē. Uñ Cris. Hoc at̄ dixit. reglaz dās suis discipulis. vt discipulos ex vniuerso orbe terraꝝ cū māsuetudīe suscipiāt. Itaq neq nos oīa ab oīb expectam⁹ i phemijs. sed q̄cūq possibilia sūt. et velocitēr q vlt incedē⁹. hec Cris. Dui⁹ loci memor dz eē q̄libz cōdēs decreta vl edictōes. q etiā cōfessor imponēs pniaz penitētib. Meli⁹ē em̄ exēplo dñi pniaz leuē q tolerabilez alicui iniūgere q̄ impleat: q̄ g̃uez et importabilē q̄ n̄ impleta. onerat⁹ reus pstituat. Melior ē leuis penitētia hilaritēr pacta: q̄ g̃uis i angaria q retecta. Ita est de snīa dāda. ita de decreto pmulgādo: vt sp miscdia et lenitas superexaltet iudicīū et austeritatē. Oratio.

Omine ihu xpe q̄ multis modis me vocas et admones vt seq̄r te: tu diuina inspiratōe cor meū accēde. vt te vocātez seq̄r tua gr̃a: nec aliquid me separet a caritate tua. Da mihi vt de sctis cogitatōib. meditatōnibus. et affectionib bonisq operibus et virtutib tibi fruā: et puiuiū ex magna delectatōe et deuotiōe mētis exhibeam. Et q̄ miscdiaz vis potiusq̄ sacrificiū. q veisti vocare pcōres magisq̄ iustos. pra mihi miso pcōri. vt i me tuā misericordiam merear clemēter expiri Amen.

De electōne duodecim apl̄oꝝ. Ca. XXXII.

Deinde postq̄ dominus apl̄es discipl̄os vocauit. vidēs ebas seq̄ntes dimisit eas. q a strepitu recessit. Ascēditq i mōtē thabor sol⁹ orare. q̄ q̄ bñ orat mētē sursū leuat a frenis. cui etiā nccia ē trāq̄llitas corpalis. Hic mōs ē i cāpo galilee. i. c⁹ descēsu q pede oñdit loc⁹ vbi Melchisedech obuiauit abrahe. a cede regū reuertēti. et ab radicē ei⁹ fluit torrens cyson. In hoc monte fuit abbacia nigroꝝ mōachoꝝ sub metropolitano nazareno. a q̄ ciuitate ꝫ orientē ipe mōs distat q̄rto miliario. Uel fm q̄sdā ascēdit in quendā mōtem aliū. supra mare galilee situm. Et erat pnoctans i oratione dei. non seculi non pro se tanq̄ infirmus et indigens: sed pro

nobis tanq̃ pi⁹ et clemẽs. Quedaz.n. oño ẽ dei vt p spũalibꝫ q veris bonis psequẽdis. Quedã est scli vt p terrenis pferẽdis. q̃ est etiaz diaboli si ex cupiditate fiat. Quedaz est tm̃ diaboli. p carnalibꝫ desiderijs implẽdis. Vbi Amb. Et erat: inquit. pnoctans i oño ne. Spẽs tibi data fo3a pscribit quaz debes emulari. Quid em̃ te p salute tua face oportet. qñ p te xpc i oño ne pnoctat? Quid te facere puenit cũ vis aliqd officium pietatis adoriri qñ xpc missur⁹ aposto los orauit pri⁹? Et solus orauit. nec vsq̃ alubi (si nõ fallor) orasse cũ aplis repit. Vbiqz sol⁹ obsecrat. dei em̃ psiliũ humana vota nõ capiunt. nec quisq̃ interiox pt esse pticeps cũ xpo Vñ q Bef. Tu: inquit. cum oraueris intra in cubiculũ tuũ. et clauso ostio ora. Et qd dixit: fecit. Solus i oño ne pernoctabat. nõ modo abscõdẽs se a turbis sed nec vllũ quidẽ discipl'ox. nec vllũ domestico x admittẽs. Deniqz tres secum intimos sibi adduxerat. cũ vltro xeraret ad mortẽ. auulsus est ab ipis orare volẽs. Ergo et tu fac sil'r. qñ orare volueris. Vñ q Criſ. Exurge igr̃ q tu in tẽpeste noctis. purior est tũc tpis aĩa. ipe tenebre. silẽtiũ nimiũ. pñt sufficiẽter ad cõpũctõz pducere. Tũc nõ verat inanis gl'a. nõ accidia q pcitatõ occupat. nõ sic ignis ferri seq̃strat rubiginez. velut nocẽna oño erugineꝫ pctox. Que de die solis estus pcussit. nocte refrigerat. quẽlibet rorẽ supant nocturne lacrime. q ꝯ cõcupiaz valẽt q quẽlibz tumorẽ. Si vo pdicto rore nõ foueat hõ. arescit sõ die. Quapropter ores noctu. et oñde q nõsoluz ad corp⁹ nox ptinet: sed etiaz ad aĩaz. hec Criſoſt. Qui g̃ deũ orãdo q̃rit. exurgẽtẽ strepitũ vitox pmẽs ad supiora pgrediat. et ad vertice sublimioris curie ascendat. vt exterioꝝ cessãte tumultu. i q̃daz mentis secreto. p interna desideria silẽter cũ dño loq̃t. Cupienti. n. cũ deo loq̃ q cõsolatõez diuinam pmereri. expedit solitudinẽ q̃rere. et psolatõz humanã relinq̃re. Cui⁹ exemplũ habem⁹ i Job̃e euan. qui quãtũ i solitudine pfecerit q luct⁹ sit. pene oĩbꝫ notuz est. In pathmos. n. insula exilio relegat⁹. q cõsortio boim destitut⁹. psolatõz angelox pmeruit et apocal'. quã ei dñs p statu ecclie. pñtis. s. et fuke reuelare dignat⁹ ẽ: pa manu scripsit. vñ Beda. Historia nota est. iobem a Domiciano cesare pter euãgeliũ i insula relegatũ. cui tũc pgrue secreta batũ est celi penetrare. cuz certa terrax spacia negabat excedere. Et sil'ia repiunt̃ de pl'ibꝫ aliis. qui modico tpe plus luct̃i sẽ soli. q̃ totꝫ tpe suo luct̃i fuerint comitatu. Qñ aũ xpc orat theorica. qñ docet pctica vitã informat. ne quis p cura primi a cõtẽplatõis studio torpescat. vel p studio diuine pemplatõis q̃uis supior sit primi curã negligat. Vñ Ansh. Regnũ dei pdicãdo diebꝫ cũ pl'o pmorat q cõfluentes ẽbas miraclis et vbis edificat. noctibus mõtez frequẽtans oñoibꝫ vacat. admonẽs p pgruẽtia tpis. nũc primis inter q̃s viuim⁹ vbis et exẽplis p modolo nr̃o vite viaz demõstrare: nẽ solitudinẽ mẽtis adeũtes. et virtutũ mõte ascẽdẽtes dulcedini supne pẽplatõis inhiare: q intẽtõnẽ nimiaz infatigabili affectu ad supna dirigẽ. Huic illd Bef. psonat: q̃ de se et sibi pi dicebat. Eleite ascẽdã⁹ ad mõtẽ dñi. q ad domũ dei iacob: et docebit nos vias suas. intẽtones. cogitatões. volũtates et affectões et oña interiora mea. Eleniter ascẽdam⁹ i mõtez dñi. i locũ vbi dñs videt vl' vidr. Cure solitudies anxietates pene expectate h̃ cũ azino corpe isto. donec ego cũ puero. i. intelligẽtia vsq illuc pgrates. reuertamur ad vos. Reuertemur. n. ad vos. et heu reuertemur q̃ cito. Et cũ fct⁹ essz dies: vocauit dñs ad se discipulos suos (forte adhuc dormiẽtes) et elegit ex ipis. xij. seu fecit statuẽdo vt essent. xij. cũ illo magis pncipales. q̃s et apl'os. i. missos. s. ad predicãdũ regnũ dei noiauit. Pri⁹ q̃dez vocauit eos ad discipulatũ sz mõ ad apl'atũ. Cõsidera h̃ q xpc apl'os elect⁹ orabat pluxe. qr erat pnoctãs i oño ne: et sic diutina q nocturna oñone phabita elegit apl'os per hoc oñdẽs. q pmotõni plato x i eccl'ia dei. debẽt oñones deuote pmitti: q q ipi p deuotas oñones q nõ p inductões et pmissiões sũt eligẽdi. Vñ glosa. Dñs i mõtez ascẽdẽs. ad se vocat et eligit q̃s vult. qr nõ illox electõis et studij. sz diuine erat dignatiõis q gre. vt i apl'atum vocarẽt. vñ ait. Nõ vos me elegistis sz ego elegi vos. Ergo hũanũ studiũ. vt pcum hũanax pecuie q̃st⁹ generis q hmõi excludit dñs ab electõne plati. vt i ea currat sola gra diuina. pt quã tm̃ et p quaz debz q̃s eligi. Vñ i ps. Ascẽdũt mõtes q descẽdũt cãpi. i locũ. s. platõis quẽ fũdasti eis. nõ pecuia. nõ carnal'affect⁹: sz sola gra et electõ canonica. q̃ hodie ad pniciẽ ecclesie multiplicit corrũpit. nõ sñ magẽ di offẽsa. Per hoc aũ qd apl'os instituit i mõte: significauit q epi apl'ox successores. i supiori gdu sũt ecclie. Vñ dicũt epi ab epy qd ẽ sup et yco pos intẽtio. q sup gregẽ dñicũ debẽt intẽdẽ: vt eũ ad supna valeãt dirigẽ. Sz heu m'lti ex eis inferiores i ope sũt. et nec sibi nec alijs psũt: et sic nomen sñ re tenẽt. Sic aũ i vocatõe fuit cõmẽdatio gre: sic i numero pgruẽtia figure. Nã duodenari⁹ apl'ox nũer⁹: i multis est figuratus. Isti ei. xij. apli sb figura loquẽdo. sẽ primo duodecim pmiarche totũ ppm xpianũ spũaliter generãdo. scdo. xij. viuẽtes fõtes i belym doctrinis suis eccl'iam q mũdum irrigãdo. tercio. xij. lapides pciosi i veste põtificali. exẽplis sctis eccl'iam adorãdo. quarto. xij. panes supra mẽsam propositionis. aĩas verbo vite reficiẽdo. quinto duodecim pncipes tribuũ. pcepta salutaria promulgando. et eccl'iaz salubriter gubernãdo. sexto. xij. exploratores terre pmissiõis futurã vitã p pẽplatõz inquirẽdo. q postea deuotis anũciãdo. septio. xij. lapides de iordane sbl'ati. mdi fluxũ cõtemnẽdo. octauo. xij. lapides altaris. xpi sacrificiũ in se portando. nono. xij. vituli dño imolati. p xpo martiriũ sustinẽdo. decio. xij. boues sub mari eneo: baptismi graz

predicādo et mistrādo. vndecimo. xij. leūculi in throno salomonis. tyrānos mōi vicēdo. q obstinatos ꝓmiatōe penaꝝ inferni terrēdo. duodecimo. xij. ꝑbe de fuco tpe eccliaꝫ admonēdo. tredecio. xij. hore diei. vite xp̄iane tpa ordinādo. q̄tordecio. xij. porte ciuitatis. pēatē clauiuꝫ regnū celoꝝ aperiēdo. q̄ndecimo. xij. fūdamēta ciuitatis. eccliam meritis q̄ pcibo sustentādo. sedecio. xij. stelle i corona spōse. eccliaꝫ doctrinis q miraclis illustrādo. Scōm Bedā. etiaꝫ hūc numeꝝ apl̄orū instituit certa cā mistery. vt. s. mōi salutē quā ōbo p̄dicarēt. suo q̄ nūero cōmēdarēt. Ter. n. q̄tuor. xij. faciūt. et totidem apli ad p̄dicādū missi sūt: qꝛ ꝑ eos fides scē trinitatis i q̄tuor mōi ptibo p̄dicāda erat. vt quadratū orbem fide scē trinitatis insigniret. Eli et de ciuitate scta irl̄m descendēte de celo a deo scptū est. qꝛ erāt ab oriēte porte tres. et ab aq̄lone porte tres. q ab austro porte tres. q ab occasu porte tres. Ibi figuraliter oñdebat: qꝛ p̄dicātibo aplis apl̄orūq; successoribo. cūcte per orbem natōes i fide scē trinitatis eccliaꝫ eēnt ingressure. Scōm Hiero. fecit vt essent duodecim. vt sint ip̄i sup thronos duodecim. iudicātes duo. tri. isrl̄. Vel cū duodenarios cōstet ex duplici senario. qui ē numer⁹ ꝑfectōis: significare voluit. q duplex ꝑfectio. s. vite q scie. siue opis et ꝟmonis debz esse i his q̄ hñt aplicū officiū. Noīa aūt apl̄oꝝ q̄s elegit sunt hec q̄ sequūt. Simon quē p⁹ cōuersiōz cogminauerat petꝝ. et andreas fr̄ ei⁹. iacobo zebedei. s. fili⁹. q iohs fr̄ ei⁹. imposuit his duobo noīa bonarges i. filij tonitrui: qꝛ sepe audierāt terrificā vocem et tonitruū p̄is p nubem de filio tonātis. philippus et bartholome⁹. thomas q mathe⁹ pblicanus. iacobo alpei. s. fili⁹. q̄ et iacobo iust⁹ ꝓpt̄ scitatē vite. et minor qꝛ posterior i vocatōe. q fr̄ dñi ꝓpter similitudinē est vocat⁹. et symō chananeus fr̄ ei⁹. a chana vico seu villa galilee: q̄ et zelotes est dict⁹. chana em̄ zel⁹ q chananeus zelotes. i. emulator. dr̄. et thade⁹ similr fr̄ ei⁹ qui q iudas iacobi. s. fr̄ est vocat⁹. et iudas scharioth. vico iudee in q̄ ort⁹ est noīat⁹. Hic inter apl̄os eligit. ad oñendū ꝓphetiā dō esse ꝓpletā. q̄ dñs ihs tradēd⁹ p discipl̄m p̄dicitur: et ad excusatōz bonoꝝ qñ i ꝓgregatōe eorum aliqs malus reꝓitur. Eli Aug. Nō audio mihi arrogare q dom⁹ mea sit melior cetu apostoloꝝ. Ite ꝟm eūdē Aug. vt ipo malo vtēs bñ. et sue passionis implēt disposituz: et ecclie sue tolerādoꝝ maloꝝ p̄bēt exēplū. Insup ꝟm Ambro. Proinde eligit. vt oñdat. qꝛ magna ē vēritas. quā nec aduersari⁹ mīster infirmat. voluit deseri. voluit p̄di. voluit ab apl̄o suo ēdi. vt tu a socio p̄dit⁹: modēate feras tuū errasse iudiciū perisse bñficiū. Ite ꝟm Theophilū. vt discamus q de⁹ nō repellit aliquē ꝓpter futurā malitiaz: sz ꝓpter p̄ntez ōtutē dignū hē. Noīat aūt apostolos ꝓpijs noībo. vt pseudo q falsi apli q futuri erāt excluderēt. q ab oībo vitarent: nec q̄sq̄ audēt aliū inscribere cathologo apl̄oꝝ. Ite vt tam noīa apl̄oꝝ q̄ sibi credētiū. oñderēt scpta esse i libro vite. Cōbinat ḃo eos. ac duos q duos noīatim exprimit. in signū mutue dilectōnis et approbatōis iugalis societatis. Ite q̄ vt mutuo se iuuātes essent fortiores. q insup ꝫ dolum i fidei ꝓfessione. q ꝫ cōflictū i tormētoꝝ toleratione. Et aī dic Aug⁹. elegit hos discipl̄os q̄s q apl̄os noīauit. hūlit̄er natos. inhonoratos. illr̄atos: vt quicq̄d magnū esset et facerēt. ip̄e i eis esset, et facēt. Vnde q Amb. Similiter aduerte celeste cōsiliū. Nō sapiētes aliq̄s. nō diuites. nō nobiles. sz piscatores et publicanos q̄s dirigēt: elegit. ne traduxisse prudētia. ne remisse diuitys. ne potētie nobilitatisq; aucte exisse aliq̄s ad suā grāz videt. vt veritatis rō nō disputatōis gr̄a ꝑualeret. hec Amb. Ad mōtana g dñs ascendit. vt a turbis recederet. q q̄etē oraret. et familiariter apl̄os eligeret et instrueret: vt et turbas ad altiora traheret. sz ē bis ascēdere nō valentibo. sequūt discipuli ei⁹. Voluit etiaꝫ dock⁹ i montē ascēdere: vt altiora ꝑcepta dat⁹ de altis ea p̄dicaret. Et qui minora legis precepta filijs isrl̄ i monte dederat: maiora discipulis euāgelicis i monte dare voluit: vt se eūdez deū oñderet: qui legē et euāgelicaz vitā dedit. Vt⁹ electōz itaq; apl̄oꝝ voluit eos de opibo ꝑfectōis instruere. qꝛ ad g̃duz maiorem ꝓmoti debēt cognitionē maiorē hr̄e. Eli Beda. Mistice mons ille i q̄ apl̄os elegit dñs. altitudinez designt iusticie. q̄ instruendi erāt. et quā p̄dicaturi hoībo. Nā qꝛ missur⁹ erat eos ad p̄dicādum euāgeliū regni celestis. merito ꝑ sb̄limitatē loci i q̄ electi sūt. amonere voluit eos nō in infimis desiderijs aī dissoluē. sz ad supna desiderāda q q̄renda sp erigere debere. Sic etiā legē dock⁹ p̄ozi ꝓpl̄o suo i mōte apparuit. de mōte q agenda essent innotuit. Eli et glo. Ascendit quippe mons i montē. vt altiora ōtutū culmina docēt. q eccliaz sup quā sedet p̄dicās p̄ceptū dñi sb̄limi⁹ erigēdam oñderet: quā eade doctrina vsq; ad finē scl̄i pleni⁹ erudiret. Quis g̃ ibi docere poterat vbi erat: i montē tñ ad p̄dicandū ascendit: in signū q in mōte q altitudinem ōtutū debet ascendere. qui p̄dicare vult et iusticiā dei docere. Eli Crisо. In veritate cōsistere dz. qui iusticiā docet et audit: nemo ei pē i valle stare. q de mōte loqui. Vbi stas inde loquere. aut vnde loq̄ris ibi sta. Si anim⁹ est in terra: qūo de celo loq̄ris? Si de celo loq̄ris: in celo ꝓsiste. Etsi iusticiā facē nō vis. qūo mḡm iusticie audis? Et q̄d mḡm vocas: cui⁹ nō vis esse discipl̄s? Eli Richar. Qꝛ aūt doc⁹ discipl̄os i mōtē ascēdit. hoc nob insinuat. q q̄ sacre doctrīe ōbū dispēsat nō i valle ꝑui opis. nō i cāpo effrenate dissolutōis ꝓsistere debeat. sz i mōtē spūalis ꝓuersatōis p exercitia ōtutū q exhibitōez bonoꝝ opeꝝ ascēdat: sic scptū est. Sup mōtez excelsū ascēde tu q̄ euangelizas syon.

Done ihu xp̄e q̄ ꝓpt̄ iestiabilē miscdiaz tuā i mōm veniſti. vt pctōres ab erroribo ad pniaz ꝛuocares. q ex bis q̄ples digt⁹ es

eligere ī tuos secretarios et discipulos spāles: reuoca misericors dē. me miserū pctōrē errātē. āplectere redeuntē. ꝑforta dolētē. instrue ignārātem. ac tādez me (lz indignū) cū discipul' tuis admittēs. totaliter a desiderio terreno leues. et mētez oīno ad celestia trāsferas: vt audiā et ītelligā ūba tua. et ope ꝑpleā vniuersa Amen.

De sermone dñi in monte. et primo de octo beatitudinibus. Capitulum. XXXIII.

POst hec dominus Ihs fecit ſmonē pulcherrimū et copiosum. quē (vt dic Aug⁹) siqs pie sobrieqz cōsideraverit: inveniet in eo ꝙtum ad mores optimos ptinet. pfectum vite xp̄iane modū. et istū sermonē oīb⁹ ꝓceptis. qb⁹ xp̄iana vita inforāt esse pfectū. Hūc sermonē Math⁹. et Luc. varie narrāt. et ob hoc quidaz dicūt. dñm prius ſmonē fecisse discipulis tm̄ ī supcilio mōtis. sedēdo p modū doctoris. et hūc narrat Mathe⁹: et p⁹ī late mōtis cōiter turbis et discipulis aliū silez stando p modū p̄dicatoris. et hūc narrat Lucas. Alij vo dicūt dñm p̄mo sedisse cuz discipulis in supcilio montis. et electis. xij. descendisse ad aliquā planiciē ī late mōtis eiusdē et ibi vnū ſmonē simul cū ēbis et discipulis habuisse: quē vterqz euāgelista narrat dīsimodē. eadē tm̄ rei veritate. Sz primum ꝓñi⁹ æneē. et veritati magis ꝓsentire videē. Et ex hoc inoleuit cōsuetudo ī eccl̄ia q⁹ qñ fit sermo ēbis et scl'aribus stat p̄dicator. vt inuitās ad pugnaz et opatōz: qñ clericis et religiosis. sedet vt inuitās ad quietez et cōtēplationem. Proponit aūt dñs ihs ī principio sui sermonis octo bītudies seu virtutes. et sbnectit p̄mia singlis beatitudinib⁹. seu ūtutib⁹ correndentia. Elñ poīē ibi aliqd p modū meriti: puta. beati nē. et aliq̄ p modū p̄mij: puta. qm̄ nē. primū ei ptinet ad beatitudinē meriti. scōm vo ad bītudinē premij. Sed qui desiderat ꝓsequi p̄miū: studeat p̄mo hīe meritum. Elñ Aug. Nemo quippe inveniri pē. qui bīs eē nolit. Sed o si boies qūo desiderāt mercedē: sic op⁹ mercedis nō recusarēt. Quis nō alacriter currat. cuz ei dī beat⁹ eris. Libēter audiat et cū ōr. si hec feceris. Nō recusēt certamen. si diligīt p̄miū: et accēdat aīm⁹ ad alacritatez opis cōmendatōe mercedis. hec Aug. Beatitudo quippe dr̄ dupliciter. vno mō ī spe sicut hr̄ ī via. alio mō ī re siē hr̄ ī patria. Beati sūt g̃ excellētes ī virtute bītudine vie per gr̃am beatificandi. beatitudine patrie per gloriaz. Vel ſm Aug. non inde beati sunt quia paupes spū: sed qm̄ ipor̄ est regnum celor̄. et ita de alijs suo modo. Docebat g̃ eos: dicens. Beati paupes spū. i. volūtate et electōe. nō necessitate vel sil'atione. qm̄ ipor̄ est regnum celor̄. qđ est p̄miū correndēs merito eor̄. Vbi sciendum. q⁹ pauptas ſp̄s sumīt⁹ p abstinentia ab amore mōi. i. ab amore eor̄ q̄ ī mūdo sunt. et q̄ amatōe mōi ꝓplectīt: et sic ē plenaria oīm delectabilium abdicatio. oīes delectatōes que

sūt in diuitijs. delitijs et honorib⁹ ꝓtemnēs. Et ideo bītudo ista p̄ intelligi duplicīt. vno mō p ꝓceptu diuitiar̄ et carnaliū voluptatū. scōo p cōtemptu sui et xp̄e excellētie. vt etiā bon⁹ se inutilem et ceteris reputet inferiorē. Cōcept⁹ aūt diuitiarū nascīt ex ꝓtemptu sui: qui em̄ veraciter et humiliter ꝓpter deū se ꝓtēnit: tpalia q̄ ꝓpter se sūt. facilīter etiaz ꝓtemnit: nec magno p̄cio exteriora estimat. qui se interi⁹ nō curat. Sic g̃ pauptas ſp̄s implicat virtutē volūtarie ꝓpter xp̄m egestatis: et etiā vere humilitatis. Et ſm vtrūqz intellectū hec beatitudo p̄mū tenet locum. Scōm p̄muz q̄dē intellectū. q⁹ pauptas est prima pfectio volentium seq̄ xp̄m. et totius spūalis edificij fundamētum. Non. n. pē expedit seq̄ xp̄m pauptatis speclm. qui cneat⁹ est rebus tpalib⁹. nec est liber sz suus. q̄ animi affectōez sbijcit istis rebus trāseūtib⁹. Ei⁹. n. rei quā affectu ose diligo: me seruū sponte ꝓstituo. Et iō nihil est amādū: nisi ipe de⁹ vl' aliō ꝓpter deū. Vnde Amb⁹. Primaz bītudinē hāc vterqz euāgelista posuit. ordine. n. prima est et parēs q̄dā generatē q⁹ virtutū. Quia qui ꝓcēpserit scl'aria ipe merebit̄ sempiterna. Nec pē quisq̄ meritū regni celestis adipisci. qui mōi cupiditate possessus: emergendi nō hē facultatē. Silr q̄ ad intellectum scōm. q⁹ humilitas oꝑ onīē initio oīm vitōr̄. s. superbie. q̄ inter oīa vitia tenet pricipatum. Vñ Aug⁹. Recte h̄ intelligūt paupes spū humiles et timētes deū. i. nō hñtes inflantem sp̄m̄. Nec aliunde oīno incipe oportuit beatitudinē. Sic quidē pueniē ad summā sapiaz. Initium aūt sapie timor dñi. qm̄ et a Ario initium oīs pcti superbia scribīt. vñ et Crisо. Sic cetera vitia deponūt ad inferos (sz maxīe superbia) sic vehunt vtutes ad celum: maxīe aūt humilitas. hec Crisо⁹. Cupidi g̃ et superbi appetāt et diligāt regna terra r̄. beati aūt paupes spū. i. spūali voluntate vel sui reputatōe: qm̄ ipor̄ est regnuz celor̄. nē in spe et ī fuco erit ī re. Et bñ p̄miū merito rndet. vt indigētie et humiliatōni copiositas et exaltatio succedat. Jn reg̃ cm̄ intelligīt oīmodo sufficiētia et excellētia. q̄ bñ ꝓmittīt in celis q̄ tlia ꝓcēpserīt ī cris. Deinde seq̄t scda. Bēti mites qm̄ ipi possidebūt terrā. Ot⁹ pauptatem seq̄t mititas. q̄ em̄ paup est. multis lacescīt iniurijs: et iō nccium ē q⁹ sit mitis vl' mā suet⁹ qđ idē est ſm rem sz dr̄nt noie. Mitis ei ē qui aliū nō offendit. māsuet⁹ q̄ se offendētes tolerat. Elñ māsuet⁹ dr̄ q̄i manu assuet⁹. cui facile est sustinē. nō maluz p malo reddē: mitis vo q̄ nlla aī accēsiōe ēbat̄. sz iugit̄ in aī bonitate pseverat. Et ſm hoc mitis dr̄ ī affectu. māsuetus ī effectu. Mites g̃ ſm rē sē boies māsueti. modesti. et humiles. ī fide simplices. et ad oēz iniuriā patiētes: q̄ nullā amaritudiez aī sentiūt et cū irritati fuerīt: nec cogitāt facē malū nec faciūt: cedē improbitatibus et nō resistūt malo. sz vincūt malū ī bono. Et vere beati mites qm̄ ipi possidebūt trā. s. duplicē. i. corpis ꝓpij quā gerūt. et padisi quā q̄rūt. Terraz inquā corpis

ꝓxij. qz mites bñt dñiū sui. sʒ nō iracūdi: qz nō ſbijtiūt sē ſualitatē rōi. Ite ērā padiſi. mites. n. q̄etæ ⁊ pacifice poſſidet dñs ī tærra moziēt iū. ⁊ iō lege viciſſitudīs mites poſſidebī dñm in ēra viuētiū. Et ſm glo. qm̄ ſeipos in p̄nti poſſidēt. hēditatē p̄is ī fuco poſſidebī. Vnde Aug. Tunc vere poſſidēb ērā. qñ inheſeris ei q̄ fecit celū ⁊ tærrā. Hoc eſt ei ee mitē nō reſiſtē deo tuo. Et ī eo qđ bñ facias. ipe tibi placeat: ñ tu tibi. In eo aī qđ mala iuſte pateris. ipe tibi nō diſpliceat: sʒ tu tibi. Neqʒ em̄ pax eſt. qz placebis ei. diſplicēs tibi. Diſpliceb em̄ ei. placēs tibi. hec Aug. Rixēt ḡ immites et dimicēt ꝓ tærremis ⁊ tpalib⁹ reb⁹. bī aī mites. qm̄ ipi hereditatē ac immobiliter ⁊ ſolide poſſidebī tærrā. eterne beatitudīs. Ad hoc ei boies feroces mouēt guerrus ⁊ liites. ſeq̄ntes mot⁹ iraſcibilis. vt q̄i ſecuri poſſidēāt tærrā deuictis inimicis. ⁊ iō illis q̄ ſē totaliter q̄etati a motib⁹ iraſcibilis. bñ ꝓmittitur poſſeſſio pacifica tærre viuētiū: de q̄ pelli nō poſſūt ab aduerſarijs. Significat em̄ tærra (ſm Aug) q̄ndaʒ ſolidiatatē ⁊ ſtabilitatē hēditatis ꝓpetue. vbi aīa ꝑ bonū affectū tā q̄ ī loco ſuo requieſcit. ſicut coꝛp⁹ ī tærra: et inde cibo ſuo alit ſicut coꝛp⁹ a tærra. Ipa eſt reqes et vita ſctoꝝ. Si ḡ (vt dic Beda) celoꝝ regnum pauꝑib⁹ et tærra mitib⁹ ꝓmititit. qđ ſupbis et ꝓtioſis niſi infern⁹ relinq̄t! Deinde ſequit tercia. Bti q̄ lugēt: qm̄ ipi ꝓſolabūt. Hec ēcia bītudo rectæ pīaʒ ſeq̄t et ſcdaʒ. p⁹ ꝓceptū nāq̄ mōi ꝑ pauꝑtatē. p⁹ quietē mētis ꝑ māſuetudineʒ: vacās hō ſibi ⁊ ꝓſiderās ſtatū ſuū. nihil inuenit nec in ſe nec in alijs niſi miſiaʒ luct⁹ et flebile: ⁊ iō incipit lugē. Eſt aī lugendū nō ꝓpt tpalia damna. sʒ ꝓpt ſpūalia tetrimēta. Et vere bī q̄ lugēt. qm̄ de⁹ eos cōſolādo oēʒ lacrimaʒ ab oc̄lis eoꝝ abſterget. Vñ Ber. Felix lacrima: q̄ manu pij dñi merēt abſtergi. Et dic Maxim⁹. lacrime veniaʒ nō poſtulāt ⁊ tñ merēt: cāʒ ñ dicūt. ⁊ tñ miſcdiaʒ ꝓſequūt: qz ſermo interdū nō totū ꝓfert negociū. lacrīa do totū ꝓdit affectū. Cōſolabunt aī lugētes ⁊ bī ⁊ in fuco. In p̄nti em̄ cōſolatōes ſpūales ꝓſolāte ſpūſcto q̄ paclit⁹. i. ꝓſolato⁹ dī recipiūt peitētes. Cōſolabunt ⁊ in fuco cū ab glīaʒ ꝓducēt vbi gaudiū ⁊ leticiā obtinebī. qz: ſm Criſ. h⁹modi luctū dñs ꝓpetui gaudij ꝓſolatōe ꝓpenſat. Et aī dic idē Criſ. Lugēdū eſt et vere lugēdū p̄nt⁹ vite tps. in q̄ tātā maloꝝ labē tātaq̄ q̄ttidie videm⁹ flagitia cumulari. q̄ ſi velis ꝓſiderare ꝑ ſingl'a. nūq̄ te potēis a lacrimis tpare. Etem̄ ſiqs extrinſec⁹ vndecūq̄ adeſſ⁹. ⁊ ꝓceptoꝝ xp̄i ac nīe ꝓuerſatōʒ et ꝑturbatōʒ vidēt. inimicos nos eſſe et ꝛrios ꝓceptoꝝ xp̄i iudicaret. ⁊ q̄i q̄ ſtudiū qđdaʒ habuerim⁹ ꝛria in oīb⁹ gerē quā ille mādauit. hec Cri. Et ſciēdū q. v. ſūt cāe luct⁹. q̄ꝝ due reſpitiunt culpā. ſ. ꝓpaʒ ⁊ alienā. due penā. ſ. p̄nteʒ et eternā. quīta gl'aʒ celeſtē. Lugēdū eſt ḡ ī hac vita. ꝑmo ꝑ pcīs et miſerijs ꝓprijs. ſcdo ꝑ pcīs et miſerijs alienis. tercio ꝑ incolatu p̄nt⁹ miſerie. q̄rto ꝑ picl'o ⁊

Capitulum .xxxiij.

dubio pene ecne. quinto ꝑ dilatōe gl'e. Et ideo bī qui lugēt. ſ. ī p̄nti. qm̄ ipi cōſolabūt plenarie ī fuco. Ꝫ quinqʒ luct⁹ p̄dictos. Ꝫ ꝑmū de peccatoꝝ remiſſione. Ꝫ ſcdm de ꝓximoꝝ bonoꝝ ſalute: et malo⁹ ꝓdēnatōe. Ꝫ tercīū de h⁹ exilij liberatōne. Ꝫ q̄rtū de euaſione pene fuce. Ꝫ q̄ntū in gl'e adoptōe. ⁊ tūc poterīt dicē cū ps. Scdm multitudinē dolo⁹ meo⁹ in coꝛ. meo ꝓſo. tu. le. aīaʒ meā. Huic ſnie cōcoꝛ. Grego. q̄ dic. Quatuoꝛ ſūt q̄litates quib⁹ iuſti viri aīa in cōpunctiōe vehemēter afficit. cū aut malo⁹ ſuoꝝ reminiſcit. ꝓſideras vbi fuit: aut iudicioꝝ dei sē tētiaʒ metuēs. et ſecum q̄rens cogitat vbi erit: aut cū mala h⁹ vite p̄ntis ſolertēr atēdēs merēs ꝓſiderat vbi eſt: aut cū bōa ſupne p̄tie ꝓtēplat. q̄ qz nōdū adipiſcit lugēs cōſpicit vbi nō eſt. hec Greg. Gaudēāt ḡ vani in hoc mōdo: bī aī q̄ lugēt. qm̄ ꝓſolabūt in celo. Cōgrue aī lugētib⁹ ꝓmittit ⁊ p̄pa eterna ꝓſolatio. vt q̄ triſtati ſt in p̄nti gaudeāt ī fuco: ⁊ tpalez amittētes leticiā ꝑfruāt eterna. Deinde ſeq̄t q̄rta. Bī q̄ eſuriūt ⁊ ſitiūt iuſticiā qm̄ ipi ſatiabūt. hec q̄rta bītudo recte ſeq̄t tres p̄dictas. q̄ em̄ mūdana ꝓtēpſit. ac moꝛes māſuetudine rexit. et defect⁹ luxit. iaʒ pt eſurire ⁊ ſitire iuſticiam qđ nō p̄i⁹ potuit. qz ſm Amb. eger cū ī graui morbo eſt nō eſurit. Prie vo tres a ſclo nequā eripiūt. pauꝑtas em̄ diuitias abijcit. māſuetudo iniurias nō ſētit. luct⁹ ꝓmiſſa dilūit: q̄ vo ſequūt ad celū erigūt. q̄ꝝ ꝑma eſt nō tā iuſticia q̄ eſuries ſiue deſideriū iuſticie. qz in p̄nti ꝑfectam iuſticiā nō poſſum⁹ bre. sʒ poſſum⁹ eſurire. Vñ dic. Bti qui eſu. ⁊ ſiti. iuſticiā. i. cū omi deſiderio ⁊ vehemēter ad modū eſuriētis ⁊ ſitiētis appetūt eam. ſm Beda nos inſtituēs. nūq̄ nos ſatis iuſtos eſtimare debē. sʒ q̄ttidiano iuſticie ſp ardē ꝑfectu. Vñ hiero. Nō ſufficit nob⁹ velle iuſticiam. niſi iuſticie patiamur famē. vt nunq̄ nos ſatis iuſtos. sʒ ſp eſurie opa iuſticie intelligā⁹. Et accipit h iuſticia ſm q̄ ē vt⁹ generaī ad oēs: q̄ declinat a malo et fit bonū. ſm q̄ hō ab ea generalit iuſt⁹ dī ꝑ exercitiū vtutū qz ſm Criſo. eſurit iuſticiā. qui ſm dei iuſticiā deſiderat ꝓuerſari. hāc iuſticiā et vite rectitudinē nōſolū ī nob: ſed et in oīb⁹ alijs appetē debemus. Et hec eſt iuſticia q̄ tribuit vnicuiq̄ qđ ſuū eſt: deo. ꝓxio. et ſibi. deo tria. ſ. honorē creatori. amoꝛē redēptori. timoꝛē iudici. ꝓxio tria obiāʒ ſupioꝛi. ꝓcordiā pari. bñficiētiā inferiori. Sibi tria mūdiciā coꝛdi. cuſtodiā oꝛi. diſciplinā carni. Et vere bī qui eſuriūt ⁊ ſitiūt iuſticiā. qm̄ ipi ſaturabūt. vt q̄ ꝑ eſuriez ⁊ ſitim iuſticie merēt. ꝑ ſaturitatē gl'e ꝑmiēt. ⁊ conatū quē paſſi ſt ī merēdo. reficiat ꝑmiū ī pficiēdo. Que ſaturitas reddet in vita bta. de q̄ dicit ps. Satiabo⁹ cū apparuēit gl'a tua. In p̄nti q̄ʒ reddit q̄a ſic auaricia ſitit aliena et eſurit. ſic ꝑ iuſticiaʒ ſaturat⁹ contentus eſt ſuis. et aliena non cupit. Nonſoluʒ itaq̄ illi qui faciunt iuſticiam ſeu iuſticie opus: ſed etiam qui eam eſuriūt et ſitiunt. i. qui eam facere ꝓcupiſcūt.

etsi nō pñt facé qđ desiderāt. tñ bti sūt: qr q̄tū in ipis est faciūt qđ desiderāt. et isti q̄dē saturabūt. qñ oia eor desideria pplebūt. Elñ Aug⁹. Qui pfecte nouit z pfecte amat iusticiaz iā iustus est. etiamsi nlla existat fm eaz forinsec⁹ p mēbra corpis opandi necītas. Desiderāt g̃ alij vana q̄ eos satiare nō potert: beati aūt q̄ esuriunt et sitiūt iusticiaz. qr ipi saturabūt p modulo sed plenarie ī fuco. Deinde seq̃t quīta. Beati misericordes qñ ipi miscdiaz psequēt. Pt⁹ iusticiā recte ponit miscdia. qr vna nō dz esse sñ alia sz altera ab altera tpari. Naz misericordia sñ iusticia descēdit ad dissolutōz. iusticia sñ miscdia descendit ad crudelitatē. vna cū alia incedit fm eq̃tatē. Est aūt miscdia miseria cordis fr malo. Elñ dicūt misericordes q̄si misex cor hñtes: qr alteri⁹ miseriā q̄i suā reputāt et de malo alteri⁹ q̄i de suo dolēt. Miscdia ē dimittē iniurias illatas. ac omnez rācorē z odiū z dare qđcūq; pt̄ spūale et corpale sbsidiū. Misericordie aūt exhibēde is est ordo. vt pri⁹ sit fr malo ppo. fm illd Ecci. Miserere aie tue placens deo: deinde sup primi malo ei⁹ defectibo pdesc̄ dēdo. c⁹ finis est p alio mori. exēplo xp̄i. q̄ p nobis ex misericordia debit se morti. Est igr̄ misericordia pria ppa ad seipm p pñiam. scda frna ad primū p bñficiētiaz. est et tercia filialis ad deum p ppassiōz. sed heu qr nihil ppatiūt sup cōtritōe ioseph. pma psequit miscdiaz ī remissione oīs culpe. scda cōseq̃t misericordiaz ī diminutōne pene. et intercessor multiplicatōe. q̄ em̄ diminuit alteri⁹ penaz. meret sue diminutōnez. tercia pseq̃t miscdiaz ī adeptōne gl̄e. q̄a fm aplm. si cōpatimur z pglificabimur. Sed (vt dic Amb̄) qui ppatit. nō pfūctorie ppatitur: sz vt tribulatōes xp̄i ī corpe suo impleat. sic implebat z Paul⁹. Igr̄ studiose circa misericordiaz insistē debem⁹. qr ī omibo miscdia dei indigem⁹. Hec virt⁹ tāta est. q̄ ea p cetteris do q̄i sibi ppa attribuat. vñ dr: de⁹ cui ppū ē miserī sp et pcere. Hanc etiaz negatā exprobrabit rebis. et impēsam pmēdabit iustis. Maxime ei succurrent opa miscdie ī die iudicij. his q̄ fecerint ea: qñ (vt ait Jacobo) iudiciū sñ miscdia fiet illi. qui nō fecerit misericordiaz. Elñ Aug. beatos esse dic. qui subueniunt miseris. qñ eis ita repēdet vt de miseria liberēt. fac z fiet. fac cum altero vt fiat tecū. Qđ egeris cū petitore tuo: hoc agat de⁹ cuz suo. Elñ z Hilari⁹. In tātum. n. de⁹ benivolentie nre ī oēs delectat affectu. vt miscdiaz suā sit solis misericordibo pstiturus. Elñ z Crisf. Dñs miscdiaz misericordes dic esse bēos. oñdēs vnūquēq; nr̄m miscdiaz pmereri nō posse: nisi z ipe misericors fuerit. Et itez. vidr aūt esse equalis retributio sz z multo maior: nō ē ei eq̃lis humana miscdia z diuina. Seuiant g̃ tyrāni cū suis crudelitatibo sñ misericordia perituri: bti aūt misericordes qñ ipi miscdiaz psequēt ī futuro. vbi ab omni miseria culpe et pene subleuabūt. et ī hoc seclo vbi eis culpa remittit et gra largit cōferūt tpalia et sbleuāt a multiplici miseria. put stat⁹ iste patit z saluti spūali expedire vidr. Deinde seq̃tur sexta. Bti mđo corde qñ ipi deū videbūt. Sexta beatitudo optie sexto loco ponitur. quia p ipaz hō ad dei imaginē. q̄ ipi⁹ dei p cognitōz et amorē capax est repat. quaz sexta die pdit⁹ perdidit et sexta etate recupauit. Et recte pt⁹ miscdiaz ponit cordis mūdicia. qr (fm Amb̄) qui misericordiaz defert. miscdiam amittit nisi mundo corde misereat. naz si iactantiam q̄rit. nlla est fruct⁹. Dic g̃. Beati mđo corde. nō dic supficie vt fallaces ypocrite. q̄ mūdāt qđ foris est: nō tñ corpe. vt mundani diuites q̄ corpis studēt mūdicie. sz corde q̄s nō arguit pscia peccatoz. q̄ declināt a malo q̄libz. et faciūt oē bonū qđ pñt. bono fine et recta intētiōe. Et vere sic mđo corde bti sūt. qñ ipi deū videbē. qr mđicia maxīe vnit sūme bītudini: et mđs nō nisi mūdo corde pt̄ videri. Illd ē cor mđm qđ nō arguit pscia vlla pcti: sz est tōpluz scām dei. ex q̄ cogitatōes male ñ procedūt. Si. n. cor fuerit mđm a puis cogitatōibo. tot⁹ hō erit mūdus ab iniq̄tatibo. ibi ei pcta oriūt. ibi radices figunt. q̄ si ibi succise fuerint. nō est vbi crescāt. De⁹ q̄ppe sps est. et ido nō oc̄lo cernis. sz oculo cordis et mentis tñ videri pōt. Et sic oportz oculū carnis esse pur z mūdū vt solē possit vidē: sic lōgepl⁹ oportz oculū cordis mūdū ee. vt possit deus q̄ lucē hītat inaccessibilez vidē. qr ī eo oīs sufficiētia nr̄a pleт. et finis desiderior nr̄or hr̄. q̄ solis mūdis corde debet. Elñ Aug⁹. Hic ē finis amoris nr̄i. Quicqđ bñ agi⁹. q̄cqđ laudabilit estuam⁹. quicqđ inculpabilit desiderā⁹: ad dei visionē cū venerit pl⁹ñ requirem⁹. Videre deū volum⁹. sz vide qđ dictū ē. Bti mđo corde. qñ ipsi deum videbē. Hoc para: vñ videas. Nō em̄ corde nō mđo vidē pmitteris. qđ non videt nisi corde mđo. Elñ z Amb̄. Emunda cor tuum. oēs pollutas cogitatōnes de corde tuo abijce: nihil sit q̄ tuus inquinet affect⁹. Siplex mēs pura sinceritas sit. talib⁹ se dñs volutabrum corpis deposuerit. demōstrare dignet. hec Amb̄. Immū di g̃ corde qui ī sordibo sr̄. sordescāt adhuc: bti aūt mđo corde. qñ ipi deū videbē. ī pñti p fidē z ī fuco p spēz: ī pñti fallari⁹. et ī fuco gliosi⁹. Hic fm q̄ aliq̄s eripuerit se a malis z bōa fecerit. fm hoc deū videt aut min⁹ aut amplī⁹: z ibi quāto mđtia maior. tāto visio potētior. z clarior. Deinde seq̃t septia. Bti pacifici. qñ filij dei vocabūt. Septio loco ponit. bītudo pacis. qr ī sabbato septime etatis plenarie dabit pax hñtibo bītudies supbictas. Bñ aūt p⁹mūditiā pax sequit. qr ad g̃duz pacis qui purgatus est dirigit. nec nisi in bona voluntate pax nutrit. Elñ Amb̄. Cū interiora tua vacua feceris ab oī labe pcti. a te pacē icipis. vt sic pacē alijs feras. dic g̃. Bti pacifici. nec dic aio pacati. qr hoc ptiet ab scdaz bītudiez q̄ ē mitibus. sz dic pacifici. q̄. s. pmo ī semetipis pacē facīt et quicqđ puerse cogitatōis. locutōis. opis. ve dephendūt. potēt expellūt: nec aliq̄d ēbatōnis

in sue regē dñatōis esse ꝓmittūt. et siqb eis aduersitatis occurrat. pacē suā tñ ſuāt et cūcta cū cordis sui trāquillitate iudicāt. Deinde nō i se tm̄ pacē custodiūt. verūetiaz alios discordātes sibi ad vnitatē pacis reducūt. ac sp paci faciēde. reformāde ꝙ ꝓseruāde. sive i se sive i alijs inuigilāt. Paci aūt ꝛriāt quinqz. s. bella. lites. tumultꝰ. inquietudines. ꝙ molestie. Pacifici g̃ hmōi bellis sopiēdis. litibz dirimēdis. tumultibus sedādis. inq̃etudinibz quietādis. molestijs mitigādis insistūt. Hec aūt sūt officia filij dei. q̃ i se pacificꝰ pacē reformauit i alijs. et iō ꝺ pacificis bn̄ dr̄ qm̄ filij dei vocabūt. Pacifici etiā dicūt q̃ totaliter etiaz ꝑ affectū mentis deo sic sūme bōitati ꝯiūgūt. ꝙ sic nihil aliꝺ exī ipm̄ q̃rūt. sz i ipo quietāt ꝙ pacificāt. Qui et filij ꝺi vocari merēt. qz filiatio dei importat assiℓatōz ad deū. ꝑpum aūt est ipiꝰ dei seipo frui ꝙ i ipo q̃etari. Pacifici g̃ esse debemꝰ vt vere ipm deum pacis i nobis hr̄e mereamur: de q̃ sc̄ptū est. factus est i pace locꝰ eius. Hbi Aug. Pacifici i semetipis sūt. q̃ oēs animi sui motꝰ exponētes ꝙ subijtiētes rōi. i. menti ꝙ spūi. carnalesqz cōcupiscētias bñtes edomitas. fiūt regnū dei. Jn q̃ ita ordinata sūt oīa. vt id qꝺ est i hoie ꝑcipuū et excellens. hoc impet ceteris nō reluctātibz. q̃ sunt nob bestijsqz cōia. atz ipm̄ qꝺ excellit i hoie. i. mēs ꝙ rō sbijtiaī potōri qꝺ est ipa vēitas vnigenitꝰ filiꝰ dei. Neqz ei impare inferioribus pē. nisi supiori se subijtiat. Et hec est pax q̃ daī i ēra hoibz bone volūtatis. Hec est vita ꝓsumati ꝑfectiqz sapiētis. hec Aug. Litigēt g̃ discordes. pīez suū diabolū imitātes. bti aūt pacifici: ꝑmo sibi deinde alijs. s. interna pacem et fr̄naz ſuātes: qm̄ filij dei ꝙ veri imitatores eiꝰ i supna pace vocabūt. bñt ei silitudīez dei pīis q: deꝰ pax et q̃es sūma ē. et oīa cū trāquillitate disponit. Deinde sequit octaua. Bti q̃ psecutōz patiūt ꝑpt iusticiā. qm̄ ip. ē re. ce. fm Crisꝰ. posita pacificoꝝ bitudīe. ne aliq̃s estimaēt q̃ sp pacē sibi q̃rere sit bonū. sbdit. bti q̃ pse. pa. ꝑpter iust. Hec etiā bitudo ꝑficit hoiez ad bn̄ patiendū. sic ꝓdicte ad bn̄ agēdū. q: sic ad ōtutem ptiet bn̄ agē. ita ꝙ bn̄ pati. Et iō pꝰ ꝓcedētes bitudīes q̃ ꝓsistūt i ꝑfectōe actōis. seqt̄ hec q̃ ꝓsistit i ꝑfectōe passiois: naz sic bitudo pīe distinguit penes aureā ꝙ aureolaz. sic bitudo vie q̃ ē imago q̃daz ꝙ silitudo illiꝰ. ꝓcedētibz em̄ rñdet ꝓmiū auree. huic ꝺo ꝓmiū aureole. q̃ h̄ ꝑ regnū intelligit. nam fm Hiero. hec martirio ꝓpat. Dic g̃. Bti. s. nō tm̄ q̃ bn̄ opāt. sz etiā q̃ psecutōz patiūt. s. patiēter. et nō ꝑpter scelera ꝙ pcā sua. sz ꝑpt iusticiā. s. legalē. q̃ includit oēz ōtutē. i (fm Crisꝰ) ꝑ ōitatē atz pietatē. ꝙ ꝑ alios defectiōe: solemꝰ ei iusticiā ꝑ oī ōtute ai ponere. Et vere bti i spe bificādi i re. qm̄ ipoꝝ ē regnū celoꝝ: ꝙ q̃ ad aureā ꝙ q̃ ad aureolā. Sz nūq̃d ꝑ libtatē ecclie me exponā morti? Jta ꝑ alijs q̃ spūalia sūt. nō ꝑ agris vel redditibz ecclesie et silibz. Sepe ei nos oꝑponimꝰ ꝑ bis magis ducti auaricia q̃ iusticia. Huiusmōi questionē Amb. determinās ait. Si a me petierit impator qꝺ meū est. i. fūdū meū. argētū meū ꝙ hmōi. sciat me nō refragatuꝝ. q̃q̃ oīa q̃ mea sūt sint paupeꝝ: veꝝ ea q̃ diuina sūt ipatorie pōati nō esse sbiecta. Si pīmoniū petit inuadite: si corpꝰ occurrā: vultis i vincla rape. vultis in mortē rape volūtatis ē mihi: nō ego me vallabo. circūfusiōe ꝑlorū. nec altaria tenebo vitā obsecrās. sz ꝑ altaribz ꝙ spūalibz ad ipa ptinētibz immolabor. hec Amb. Hec octaua ꝓplemētū ē aliaꝝ bitudinū ꝙ sūma oīm coronaꝝ. tē vt cū hō ꝑfectꝰ ē i ceteis: tāt̄ apt⁹ ad patiēdū aduersa dign⁹ repiaī. Hñ Crys. ꝑpter a pori sp sequēti viā faciens mādatū. scriē ꝙ cathenā nob q̃ndaz aurcā sbtexuit. Cū. n. q̃s humilis fuerit. erit ꝓnter et mitis. Qui aūt mitis etiā pcā lugebit. Qui ꝺo ob pcā luget: esurit sititqz iusticiā. Qui iustꝰ est: iste etiā misericors. Qui misericors fuēit et iustꝰ. idē est ꝓpūctꝰ ꝙ mōs corde Qui ꝺo talis est erit etiā ꝑfecto pacificꝰ. Porro qui ista ꝑfecerit erit absqz dubio etiā ad piacula ꝑpatꝰ. nec ab maledicta ꝓximus vlla terrebit. nec si mala q̃z mille patiaī. hec Crisо. Qui q̃ ꝑdictas ōtutes hē bēs est. multo aūt bētior q̃ has virtutes inter aduersis ſuare nō trepidat. Septē itaqz ꝑficiūt: sz octaua clarificat et demōstrat qꝺ ꝑfectū ē: nā patia opꝰ ꝑfectū hē. vt ꝑ hūc q̃duz ꝑficiāt ꝙ ceteri. tāq̃ a capite rursꝰ exordiens. Hnō octaua redit ad caput sive ad ꝓncipiū. i. ad primaz bitudinē. ꝑbās ꝙ purgās eam. siqꝺ fermenti hē admixtū. bti em̄ pauperes si ꝑsecutionē patiūt ꝑpter iusticiā. Redit etiā ad scām ꝑbās ꝙ purgās eā. bti ei mites si ꝑsecutōz patiūt ꝑpt iusticiā. Jta ꝙ ad oēs alias referēdo redit ite: vtpote ꝑbatō. purgatō ꝙ ꝓsumatio ea. Debz g̃ replicari ad oēs alias p̄cedētes. ad hoc qꝺ sint ꝑbate bitudīes. Scorpiꝰ nō calcatꝰ quietus iacet. aculeos nō exerit: sed tactꝰ statim exerit pugionē ꝙ pungit. Jta ꝙ bō vacuꝰ virtute. pūctꝰ vrēti ꝺbo vel iniuria ei illata: statim sic serpēs ira ꝙ odio ac ꝺbo ꝓtumelioso et impatia armatꝰ crepat. et insilit i illū q̃ eum lesit. i q̃ ꝑbaī. et vas vacuū esse cogscit Econtē scti ꝑcussi i vna maxilla p̄bent aliā. diligūt inimicos ꝙ orāt ꝑ ꝑsequētibz se. Hinc dic Bern̄. q: sicut stelle de nocte lucēt de die aūt nō apparēt. sic virtꝰ q̃ nō appꝛet i ꝑspis emicat in aduersis. Hnde fm hoc non videt octaua ꝑpte beatitudo dicenda et per se distincta. sed precedentium illluminatio potius et confirmatio. Octauo autē loco ponitur. quia significat generalem resurrectionem octaua etatē futurā. que etiam per octauas sanctorum designatur. Hec ergo circūcisioni et octaue resurrectionis compatur. quia per hanc circūciditur i nobis ꝙ aufertur siquꝺ fermēti i nobis remāserit. ꝙ ꝓsumamur in oñi perfectōne ꝙ ꝑbatione virtutū. Sic. n. in octaua resurrectōis immutabimur ꝙ ꝑficiemur i gl̃a: ita ꝙ per hanc h̄ immeritō ꝙ gratia. Et rñdet sibi itē ꝑmiū qꝺ prime. sc̄z regnū celoꝝ: quia illi maxime ꝑsecutionez

in mundo patiuntur. qui contemptui habẽt. q tles sẽ maxie paupes spũ. q iã a plibo deridẽt. Maxie etiaz ꝓueniũt in merito. volũtaria em̃ pauptas est qdam gen⁹ martirij. qz utrobiqz oportz vincẽ aim̃ q̃ ad delectabilia h⁹mdi. In regno q̃z includunt duo. s. diuitie et dñatio. ꝓmittit g̃ rgnũ paupibo ꝑ respectũ ad diuitias qz q̃ ꝓter xp̃m abrenũciãt diuitijs tpalibo. ĩ futuro gaudebẽ eternis: patiẽtibo vo per respectum ad dñm. qz q̃ ꝟ ꝓpt xp̃m oppmũt. ĩ fuko cum xp̃o oppssoribo dñabunt. Dẽ etiaz dici q̃ nõ est idẽ ꝓmium utrobiqz. qz ubi ꝑ regnũ intelligit ꝓmiũ auree ꝟ ꝓmiũ aureole. Hoc aũ vnũ ꝓmiũ qd est regnuz celox. etiã ĩ alijs est. sz varie noiatũ. Eñ Crisо. Tu vo etsi nõ ꝑ singlas bẽtitudies regnũ audias rpromitti. ne tristeris: etsi em̃ retributões ipas dr̃nter appellat. eas tñ cunctas ad vnũ celox regnum reducit. nihil ei oino alid nisi celeste regnũ ꝑ hec cuncta desigt. hec Crisẽ. Elideat g̃ vnusq̃sqz hec audies. si ĩ aliq̃ ista ꝓx bẽtitudinũ cõtinet. etsi ĩ aliq̃ se inuenerit. secur⁹ sit. bẽs erit: hoc ei vitas dixit. veritas aũ mẽtiri nõ pt̃. Deinde p⁹ generalẽ snĩaz sbdit spãlez psuasionẽ. vbũ ad apl̃os ꝓuertẽdo. q̃ ẽplicez actũ psecutois. s. ĩ corde. ore et ope. eis pnunciãdo dicẽs. Beati estis cũ maledixerint ex odio. q̃ oderint ex aio vos hoies. q̃ ad primũ: et psecuti vos fuerint q̃ sepauerit vos excludẽdo a sỹnagogis q̃ cõione sua tanq̃ immũdos. et sibi gues ad videndum. quo ad tercium: et dixerint omne malũ aduersus vos. i. oĩa genera vbox malignãtiũ q̃do vraz famã ledant: q̃ exprobrauerint vos ꝓuitia q̃ impropia vob dicẽdo. q̃ eiecerit nomen vr̃m. s. nomẽ xp̃iani tãq̃ malũ. illud execrãtes ac defamantes q̃ extinguere cupientes. q̃ ad scdm. Nõ q̃ debeat aliq̃s ista q̃rere. sz qz timore hox nõ debz vitaz vitæ. iusticie et doctrine dimittẽ. Sic aũ triplex ẽ psecutõ. s. cordis. oris. q̃ opis. et hec tercia triplex. s. ĩ dãno tpalũ. ĩ psecutõe aicox. ĩ afflictõe et iniuria ꝓpij corporis: ita et triplex est patia q̃ odiũ cordis. vbũ ꝓtumeliosũ oris. et manualez psecutõez opis sustinet patiẽter. remittẽdo oẽz iniuriã. ꝓpatiẽdo pcto ꝓximi. orãdo vt a via mala ꝓuertat̃. q̃ ita pcm̃ ei⁹ delea tur. Hic triplex hostis eccl̃iaz dei impugt. ꝫ q̃s triplicẽ patiaz oppoit. Hucusq̃z g̃ ad oẽs generaliter et indeterminate snĩas posuit: hic vo ad apl̃os spãliter vba dirigit. q̃uis q̃ hec etiã alijs ꝓueniãt pbicẽs eis pcipue. quãta ꝑ noie e⁹ passuri essẽt. q̃ mrãns qz eox hoc maxie ꝓpium ẽ sr̃ oẽs alios. Quia g̃ ꝓpt maiorẽ difficultatẽ spãli psuasiõe indigebãt: iõ ꝓuertit ad eos vt aĩmaret. q̃s sic agnos inter lupos missur⁹ erat. Eñ Beda. Nõ ab hoc nĩl sil̃es valẽt. sz eox qui ibãt gaudẽtes a ꝓsilio qm̃ digni habiti sũt ꝑ nomie ihu ꝓtumelias pati. Sz qz nõ oĩs persecutio beatificat sz tm̃ illa q̃ gaudiose suscipit ꝓpt iusticiã. q̃ est xp̃e fili⁹ dgis. iõ addit mẽtiẽtes. q̃ ꝓpt me seu filiũ hoĩs. qz ad hoc q̃ psecutõis tolerãtia bm̃ faciat. req̃rit q̃ mẽdose et false seu

iniuste ac ꝓpter xp̃m nobis inferat̃. ĩ q̃ tristicia persecutõis ꝓuertet̃ ĩ gaudiũ. q̃n reddet dns̃ctis mercedem labox suox. Al's em̃ nõ est bn̄⁹ sz miser. nec ẽ ei merces inde sz accumulatõ sue miserie. Eñ Aug. Si sustines qz peccasti. ꝓpter te sustines non ꝓpter deum. Si aũ sustines: qz mandata dei fuasti. vere ꝓpter deum sustines merces tecum manet ineternuz. Que sentiẽ in corde patientium. eox q̃ iaz pñt dicẽ: gl'amur ĩ tribulatõibo. Nõ. n. ista perpeti fructuosum ẽ. sz ista ꝑ xp̃i noie. nõsolum eq̃ aio. sed etiã cum exultatõe tolerare. Eñ ꝓcludit subiũgẽs ꝓmiũ et ꝑ hoc allitiẽs ad patiẽdũ. Et ei (dic Hiero) qdlibz op⁹ leue fieri solet. cuz ei⁹ ꝓmium cogitat̃: et spe mercedis leuigatio fit laboris. Gaudete: inqt. s. interi⁹ ĩ corde. et exultate. s. exteri⁹ in corpore. i. ꝓpter exẽpluz. gaudiũ foris ondite: tam ꝓpter bonum vtutis patiẽ q̃ ꝓpter spẽ ꝓmij et gl'e: qm̃ merces vr̃a nõ tm̃ magna ẽ sic alioq̃. sed copiosa. et supẽ cõdignũ ẽ i cel'. Al'ta em̃ merces est ĩ celis. multa ꝓpter iusticiã patientibo ĩ terris. Merces ista mag̃ est. multa ẽ. pciosa est. diuꝛna ẽ. Tãmagna est q̃ nõ pt̃ ꝓpbendi. Tãmulta est q̃ nõ pt̃ numerari. tãpciosa est q̃ nõ pt̃ estimari. tãdiuturna est q̃ nõ pt̃ finiri. Merces ista tãto est uberior. quãto gaudio et exultatõe ĩ tribulatõibo fides est deuotor Deus em̃ nõ tam q̃ntitatẽ labox vel multitudinez opex remunerat. q̃ q̃litatẽ q̃ modũ radicis ex q̃ oriunt̃ et tolerãt̃. Nõ. n. attendit quãtũ sed ex quãto. nã minutum vidue ptulit zachei dimidio. Sciunt g̃ (vt dic Aug) istaz mercedez. q̃ gaudẽt ĩ spũ alibo hoĩs. sed ex omni pte pficient̃ cum etiaz mortale hoc induerit immortalitatẽ. Sz nos heu ĩ mltis decipimur: q̃n nobis arridẽt scl'aria. q̃n vulg⁹ laudibo nos attollit. gaudem⁹ et exultam⁹ cum magis flere q̃ dolere debem⁹. qz mai⁹ piculum sũt ꝓspera q̃ aduersa. laudes q̃ vituperatões. Gaudeã⁹ g̃ et exultemus cum apl̃is. q̃do salubre gaudium. q̃ salubris exultatio demõstrat̃. cũ eis in ꝓtumelijs et persecutõibo gaudendum esse et exultãduz denunciat̃. Eñ Hiero. Nescio q̃s hoc nr̃m possit implere. vt laceret̃ obprobrijs fama nr̃a. q̃ nos exultem⁹ ĩ dño. Hoc q̃ vanã sectat̃ gl'az implẽ nõ pt̃. Gaudere igr̃ q̃ exultare debem⁹. vt merces nob ĩ celestibo ꝓparet̃. Elegãter ĩ q̃daz volumine scriptum legim⁹. Non queras gl'az: et nõ dolebis cũ inglori⁹ fueris. Eñ q̃ Crisẽ. Quãtum aliq̃s letat̃ de laudibo hoĩm. tãtum de vituperatione tristat̃. Qui vo gl'az cõcupiscit in celo. obprobria non timet in terris. Eñde dic Seneca. Nunq̃ felix es. si nõdum te turba deridet. Si beatus esse vis cogita hoc primum: contemnere contemptum. Si vis beatus esse si fide bona vir bonus sine te stultũ videri. siue ꝓtemnat te aliquis. Quisq̃s volet tibi ꝓtumeliam faciat et iniuriam: tu tñ nihil patieris. si modo tecum erit virtus. hec Seneca. Nonsolũ autem premio. sed etiaz exemplo eos ad patientiam ꝓuocat. et rigorez tribulatõnum tpat

cōfortāsq; eos exēplo ꝓphetarum et suadēs ad
sustinendū. consolationez eis de illoꝝ societate
prestat: q; ante eos afflictōnes varias ptulerūt.
dicēs. Sic em̄ crudeliē mltipliciter ꝙ icessanter
ꝓsecuti sūt ꝓphas veros. vt hieremiā ysaiā ꝙ ali
os q; añ vos fuerūt. qz ꝓ veritate ꝓsecutōez sunt
passi. ꝙ ita dāt vob exēplū ꝙ aīm paciēdi. Quasi
si diceret. Nō miremī si vos paciami qz ñ est no
uum nec isolituz. Illoꝝ ergo exēplum vos do-
ceat: si illoꝝ vos bītudo ꝙ letitia ōlectat. illoꝝ
exēplū vos inuitet ne tīore ōficiatis ꝓ verita-
te ꝓ qua ipi passi sūt sm̄ exēplo eos iuitāte: Se
cūdū hūc modū ostēdi solz elephantis sanguis
vue ꝙ mori. ad acuēduz eos ī pliū. Silit nobis
ꝓpoiē exēplū xpi ꝙ martiꝝ ad cōfortandū nos
in ẽbulatōne ꝓsecutōnū. Et idcirco ꝓpte glo-
rie pmiū ꝓsiderātes ad oēz tolerātiā passioīs de-
uota fide ꝓati eē debem⁹. vt ꝓsortes glorie ꝓphe
taꝝ atq; apl'oꝝ effici mereamur. Nō g̃ debet q̄s
tīore ꝓsecutōis veritatē deserē: sz poci⁹ vbi xp̄c
in causa ē ꝓsecutōem affectare. Et em̄ dic apl⁹
oēs q; volūt pie viuere ī xp̄o ꝓsecutōem pacium
tur. Si g̃ persecutōnē pateris habeto ib signū
in bonū qz ꝓ e ī xp̄o viuis. Nam si non pateris
ꝓsecutōnē nō vis pie viuere ī xp̄o. Unde ābrosi
us. Et fortasse cuz ꝓsecutōes nō patimur tanq;
ꝓtēnati habemur qz neāq; pie viuere volū⁹ in
xp̄o. Nam vtiq; cuz sit defita sētētia q; omīs qui
volunt pie viuere in xp̄o ihū. ꝓsecutōnes paci-
untur. videl is qui ꝓsecutōnes nō patiē abdica
tus: q; nō sit pie intētōnis ī xp̄o. Deuotōnē em̄
fidei plia sequūē. Hec ambrosius. Sz dicēt
aliquis. Nemo pē mō ꝓpter ꝓsecutōnē attigere
ad bītudinē. qz nūc ī pace ꝓsistunt oīa et sc̄a
eccl'ia fere de nulla ꝓe patiē aduersa. ad qō di
cēdū q; vbiq; tēptatōnes sūt et persecutōnes. qz
cottidie ī penetralib sc̄e eccl'ie perseq̄tur cayn
abel. ysmael ysaac. esau iacob. idest ipi⁹ iustū:
ꝙ si q̄s ꝓsecutōnez nō patiē ab extraneis. patiē
tm̄ a falsis frib. omēs em̄ q; pie volūt viuere in
xp̄o ꝓsecutōnez paciunē. Et si nō patiē q̄s ex-
trīsec⁹: patiē tm̄ ītrīsec⁹ et a neq̄cijs spūalibus
Et qz nō cessant ꝓsecutōes. paciencia nobis ne-
cessaria est: vt ꝝportem⁹ repromissiōs. Ule aūt
bis qui pdūt patiēciam qz et perdūt pacientie
coronā. Non g̃ murmuremus si ī paucis vexe-
mur qz ī mltis bñ disponemur. De his octo
bītudinib quas poīt mathe⁹ q̄tuoz tm̄ ponit
lucas. Sz scōm ambrosiū ī istis octo ille q̄tuor
sūt. ꝙ in illis q̄tuor iste octo. Mānsuetudo em̄ et
pax referūē ad pacīaz. mundicia coꝛdis ad pau
ptatē spūs. mīa ad esurie iustitie. Et qz dñs su-
pra pmijs ad ōtutes ꝙ fidē ꝓphos ꝓuocauit. cō-
sequēē eos etiam a crimib ꝙ pcīis futurorum
supplitōꝝ denūciatōne ōterret: dicēs. Uerūtm̄
ve scilicz doloris eterni vobis diuitib. non tm̄
oīb. sed qui hētis hic ꝓsolatōnē vestrā a vobis
optatā. abutētes diuicijs ad vite voluptatem.
Quasi dicēt. Non hētis meaz et nec ī pñti nec ī
futuro. Diuites ergo vocat q; ī bonis ducūt di
es suos. qz nō tā diuitie q̄ amor ꝙ abusio diui
tiaꝝ i culpa est. Cū em̄ supi⁹ regnū ceꝛoꝝ pau
peꝛuz esse dicatur. ex oppoīto apparet q; ab hoc
regno se alienat q; ī tpalib q̄ nō ꝓsolatō nō de-
litie sz remediuz refrigeriū ꝫ necessarias tpis
miseias eē dñt ꝓsolatōez q̄rit: auditur⁹ a iusto
iudice. fili recordare qz recepisti bona in vita
tua. Uñ ambrosius. Qui ꝓsolatōnē vite pñtis
habuerūt. remuneratōez perpetue pditer̄t. Ue
vob q; saturati estis ī pñti vacādo ꝓmessatōi et
ebrietati ꝙ ī ōlicijs viuēdo. qz esurietis ī futuro
nō cibi carēcia specialiter. sz toci⁹ boi penuria
generaliē. Sic dives q; epulabaē cotidie splēdi
de ī ōlicijs viuēs dirū ve sustinebat esuriēs. q̄n
de digito lazari quē despexerat guttā aq̄ q̄rebat
Epulones artissīo ieiunio marcerebūē ī pena
vt culpe eoꝝ scilz gule pena sit ꝫtria. Sic ergo
ꝓtraria ꝓtrarijs puniēē in pena: ita contraria
ꝓtrarijs curari debēt in pēitētia. Unde beda. Si
bēī sunt illi q; iustitie sēp opa esuriūt: infelices
eꝛio estimādi sūt qui sibi ī desiderijs placētes
nllaz veri boni famē paciūē: satis se rati bēos
si nō ab tp̄s sua voluptate priuēē. Ue vobis q;
nūc ridetis risu iordīato ac gaudetis ꝙ lasciui-
tis gaudio vano: qz lugebitis dolore ītēriori. ꝙ
flebitis dolore exteriori. Uel lugebitis pro oīs
boī carētia. ꝙ flebitis ꝓ oīs mali pñcia in ar-
doꝛib sēpiternis. vbi erit flet⁹ et stridor dētium.
Si em̄ lugētes bēificēē ꝙ ꝓsolabuntur: merito
ridētes tanq; miseri cruciabunē. Uñ salomō ait
Risus dolore miscebiē ꝙ extrema gaudij luct⁹
occupat. Ubi basili⁹. Cū dñs ridētes nūc argu
at. palaz ē q; nūq; erit fideli tp̄s ris⁹. ꝙ pcipue in
tāta mltitudine eoꝝ q; ī pcto moriūē: ꝓ quib
oportet lugē. Et crisostom⁹. Dic aī mihi cur
ꝓcuteris ꝙ defluis q; debes assistē terribili iudicī
et ponē ratōz de oīb hic operatis. Ue vobis cū
bñdixerīt vobis boīes scz adulādo ac laudādo
ꝙ extollēdo vos. ꝓ applausuz tlez nutriētes vos
ī malis. vt ceci efficiami. vosmetipos nō ꝓgno
scētes. nec attēdētes illō Apli. si boīb placerē
ꝑu⁹ xp̄i nō eē m. Scōm hoc faciebāt pseudo ꝓ
hetis pres eoꝝ qz bñdicebāt ill' ꝓphis. q; ob ca-
ptādū vulgi fauorē. ꝙ ad bñdū ꝓpli applausū. de
corde suo ñ de spū ꝙ ore dñi ꝓphetabāt flm. Et
hoc ẽ qō psalmista deplorat: qm̄ laudaē pc̄or
ī desideriis aie sue: ꝙ q; iqua gerit: bñdicīē. Sz
et de eis q; sic laudāt: qz pl⁹ nocet ligua adula-
toris q̄ gladi⁹ psecutoris. Qui em̄ mala agētib
adulaē puluinar sb capite dormientis poīt. vt
fulcit⁹ laudib ī malꝛ req̄escat. Si g̃ bēī sūt qui
ab hoīb odiose maledicūē: merito infelices ꝝpu
tādi sūt. q; ab hoīb adulatorie bñdicūē. Mag
q̄dē dei ira ē ꝙ vltio. q̄ pc̄ori deest correctō. et
adest adulatō q̄si de bñ gesto. qz ipa adulatōne
nutriē ī culpa. ꝙ maiorē foueē ad penam. Unde
s̄nas lucas poīt vt veritas q̄tuoz bītudinū q̄s
añ posuit clari⁹ ꝓ oppositā dānatōez eluceſcat.

Omine ihū xp̄e qui vt altiora ōtutum
culmina doceres in montem cum disci
pulis ascendisti. ibiq; beatitudines et
virtutes sublimes docuisti. et premia singulis

cõgruencia ꝓmisisti: da mihi fragili vt tuã vocem audiẽs. studeã ꝑ virtutũ exercitiũ hr̃e meritũ. q̃tenus te miserãtẽ ꝓsequar ⁊ premiũ. Fac vt ꝓsideras mercedẽ. op⁹ mercedis nõ recusem sed spes eterne salutis mitiget ĩ me dolorẽ medicine pñtis: ⁊ accendat animũ ad alacritatem opis. Fac me miserũ nũc beatũ beatitudine vie ꝑ gratiã. ⁊ tãdẽ beatũ beatitudine patrie ꝑ gloriã Amen. Q: plati debent lucere ope et sermone. Et q' xp̃c non venit legẽ soluere sed implere. Capitulum XXXIIII.

Et quia dominus horta tus est apl'os ad sustinẽdũ tribulatõnes. nunc cõsequenẽ ponit q̃tuor similitudines scz cõpando eos sali: luci ciuitati: ⁊ lucerne quibo ip̃os ostẽdit sil'es vt ꝑ hoc ĩtelligant se ĩ tribulatõibo debere magis esse fortes. Ac si eis diceret. Nõ vos debetis ĩ tribulatõibo deficere: q: defect⁹ vester multis esset occasio ruine. Clos enĩ estis sal terre. vos estis lux mũdi. vos estis ciuitas sup̃ mõtẽ posita. ⁊ lucerna sup̃ cãdelabrũ posita. Clos iq̃ estis id est esse debetis. Due p̃me silitudines dicũt̃ ꝑ affirmatõnẽ ĩ quibo ostẽdit̃ ad quid sunt: q: ad cõdiendũ affectũ et illuminãdũ intellectũ. Due sequẽtes dicũt̃ ꝑ negatõnẽ ĩ quibo oñdit̃ ad q̃d nõ sunt: q: nec ĩ abscõsione plone: nec ĩ occulta tõne doctrine. Apl'i igit̃ ⁊ plati dicũt̃ sal terre ꝓpter vite pfectõnẽ q̃ hoies cõdiũt̃ ⁊ mẽtes eor̃ q̃ adhuc terrena sapiũt imbuũt̃. Sal enĩ terrã sterilẽ facit: cibos cõdit: ⁊ carnes siccat a putrefactõne ꝓseruat: ex aqua ⁊ igne cõficit̃: ĩ oĩ sacrificio offert̃. Sic exemplũ sanctitatis terrenũ affectũ mitigãdo sterilẽ facit: scẽm desideriũ sapidũ reddẽdo cõdit: carnẽ mortificãdo desiccat: a putredine libidinis restringẽdo cõseruat et aq̃ deuotõnis ⁊ igne dilectõnis decoquẽdo in fornace pnie cõficit̃ in oĩ ope dirigẽdo ⁊ moderãdo offert̃. Precipue aũt sal ĩ scriptura discretõnẽ significat q̃ in plat̃is esse debz: qua debent opa subditor̃ sic cõdiri et dirigi vt corã deo sapida reddant̃: sicut cibaria sale condita magis sapida sentiũt̃. Et monet apl'os ⁊ ceteros eccl'ie plat̃os: vt ĩ vtutib⁹ pseuerãt: q: si sal ideſt plat̃us vl' doctor ꝑ quẽ alij cõdiẽdi sũt infatuat⁹ fuerit vl' euanuerit ⁊ defecerit scz aut psecutõis ⁊ adversitatis timore: aut cupiditatis ⁊ psperitatis amore: aut superbie ⁊ vane glorie elatõe: aut carnal' affect⁹ attractõe: aut negligẽtie ⁊ icurie seductõe aut sũuersus errore q̃ min⁹ condiat ⁊ doceat subditos exẽplo ⁊ vbo ĩ q̃ salieẽ ĩfirmus ꝑ'us subdit⁹: q̃ debz cõdiri vita ⁊ doctrina maiorũ. vl' ĩ q̃ et quo alio doctore cõdieẽ ⁊ emẽdabiẽ scz ipm sal. i. ipe q̃ alios bz cõdire. ſm illõ sapiẽtis. q̃s medebiẽ icãtatori a serpẽte pcusso Clñ dicẽdũ est ei: medice cura teipm. Silr̃ si discrecio q̃ opa nostra cõdit ab opibo nr̃is bonis ꝺ genere defuerit: deo accepta nõ erũt. In cuius figura sal in oĩ sacrificio ponebat̃. Sal igit̃ sic euanescens ꝓpẽ inutilitatẽ sui ad nihil valet vlẽ neq; ĩ terra: neq; ĩ sterquilinio. Nõ ẽ vtile terre

q: suo iiectu ꝓhibz eã germinare nõ sterquilinio. i. fimo: q: sibi ĩmixtũ nõ sinit ip̃m fecũdare Quasi diceret nihil valet: q: nec ĩ se fructificat aut fructũ boni opis fert vt ẽra. nec ĩ alijs fecũditatẽ seu fecũdãdi ⁊utẽ dat: aut eos excolere valet vt fim⁹: sz mittat̃ foras ab officio ⁊ hũili eẽ inẽ hoies: q: sibi nocet: ⁊ alijs nõ ꝓdest. Clñ tal'bz r̃pelli a plat̃oe: ne officiũ plator̃ ĩ ꝓspectu hoĩm reddat̃ vile. Aut g̃ a dignitatẽ eccl'iastica deponeẽ. aut ab vnitatẽ eccl'ie numero vel merito secerneẽ. aut a sc̃tor̃ gl'a excludeẽ: ⁊ tal' ꝓculcabiẽ. ab hoibo ĩ mũdo ꝑ derisionẽ. ab angel'i iudicio ꝑ sepatõz. a demonibo ĩ iferno ꝑ afflictõez. Dicũt̃ etiã apl'i ⁊ plati lux mũdi. i. hoĩm q̃ sũt ĩ mũdo ꝓpẽ ⁊ubũ doctrine qua debent ignorãtes de credẽdis ⁊ faciẽdis illuãre. Sicut enĩ sol ⁊ luna illuminãt oculos corp̃is sic apl'i ⁊ doctores illuminant oculos mẽtis. Qui⁹ autez est bñ viuere q̃ bene docere. ⁊ iõ ꝓ q̃ dixerat apl'os sal terre sapiẽẽ viuẽdo. dicit eos lucẽ mũdi tenebrosos illuãndo. Debz g̃ plat⁹ eẽ sal bñ viuẽdo: lux bñ docẽdo. sal ĩ exẽplis. lux ĩ doctrinis. Rect⁹ ordo iste. Primo bñ viuẽ: deide bñ docere. ſm gloſã. Deus ẽ lux nõ illuminata sz illuminãs: apl'i ⁊ apl'ici viri lux illuminata ⁊ illuminãs: simplices iusti lux nõ illuinãs sz illũinata Prima ẽ sic lux sol'. Secda sic lune. tertia sic lux stelle. Deide p⁹ cõdimẽtũ sal'⁊ radiũ lucis se quiẽ ciuitatis ꝓtectõ ⁊ lucerne illũinatio: quia apl'i ⁊ plati nõ debẽt se abscõdẽ. neq; lucernã diuini ubi ponẽ sub modio ⁊ occultatõe hũani timoris. neq; sub lecto ⁊ q̃etẽ mũdane ꝓsperitatis: sz dz eẽ ciuitas ĩ mõte posita vt sint refugiũ in iuste oppressis: ⁊ lucerna sup̃ cãdelabr̃ posita vt ꝑ scẽe vite exẽpla luceãt tenebrosis. vñ ad silitudinẽ ciuitatis sup̃ mõtẽ: ⁊ lucerne sup̃ cãdelabr̃ positẽ. sic monz apl'os ⁊ plat̃os sil'i lũie corã hoibus lucẽ ⁊ fulgẽ: vt visis opibo cor̃ bonis odore ⁊ admiratõe taliũ hoies attrahãt̃: ⁊ iformẽt̃ ac inde de⁹ p̃r glorificeẽ ⁊ nõ ipis sz ei a q̃ omẽ bonũ ẽ laus ĩparciaẽ. Debẽt g̃ lucẽ ⁊ opẽ ⁊ sermone: nõ enĩ ait vt audiẽtes vestr̃ sermonẽ bonũ. sed vt videtes vr̃a bona opa glorificẽt patrẽ vestrũ q̃ in celis ẽ. Magis enĩ opãdo q̃s ꝓficit q̃ loquendo: ⁊ plus mouẽt exẽpla q̃ ⁊ba: q: maior ẽ splẽdor opis q̃ sermonis. Iste enĩ tm̃ ore ꝓdicat ⁊ una hora ĩ septimana. ille ⁊o tot⁹ ꝓdicat ⁊ oĩ tocius tp̃is horavñ alubi. Fulgebunt iusti ⁊ tãq̃ scintille ĩ arun. dinetu discurrent: q̃ scẽm Gregoriũ ẽ vita scl'ariũ qui foris q̃si ad alta pficiũt: sz ĩtus a soliditate ianescũt. Ecõtra ⁊o docere voce: ⁊ nõ ope q̃dã vanitas ẽ: ⁊ parũ ꝓdest q: scẽm bernardũ lingua magniloqua ⁊ man⁹ ociosa. doctrina lucida ⁊ vita tenebrosa mõstruosa res ẽ. Ad hoc aẽ lucẽ debẽt vt finẽ boni opis in laudibo dei nõ hoĩm cõstituãt: q: nõ debẽt de hoc suã sz dei queré gloriã ⁊ primi edificatõez vt videtes opa eor̃ bona: deũ ꝑ quẽ ĩ eis fiũt nõ facientes glorificent per imitationem eorum ꝑ laudẽ q̃s oĩa ei asscribentes vt auctori bonorum

Non est ergo huic contrarium q̃d infra dicitur

atēdite ne iustitiaz vrāz faciatis corā hoīb: qz
i ope bono q̄rēda ē gl'a diuina ⁊ sic loq̄t hic. sz
fugiēda gl'a ꝑpa ⁊ hūana. ⁊ sic loq̄t ifra De-
inde incipit eos iam iformare qđ doceant pre-
ueniēdo ꝑmo fl'am opinionē quam habē potē-
rāt. Tanq̄ si q̄rerēt dicētes. Ecce volū⁹ doctrinaz
tuā nō abscōdē. sed q̄d ē hoc ipm qđ vetas ab-
scōdi? Nūquid alia doctur⁹ es. cōtra ea q̄ i lege
⁊ ꝑphetis scripta sūt? Non inquit. Nolite putare
ne scilicet i errorē incidatis. qm̄ veni soluē legē
aut ꝑphetas: ꝓhibēdo scilz ne spūaliter fiant.
vt em̄ dic augustin⁹. oīa q̄ i veteri testamēto cō
scripta sūt noui testamēti typū ⁊ imaginē ptu
lerūt. Non veni soluē et destruē legē sz poci⁹ ad-
implere eam. Jn hac aūt dñi sentētia scōm au-
gustinū duplex ē sēsus Nam adīplere legē est.
aut addēdo aliq̄d qđ min⁹ habz. aut faciēdo qđ
habz. Dñs q̄ addit qđ min⁹ habz. nō vtiq̄ sol-
uit qđ inuenit: sed magis ꝑficiēdo cōfirmat. Oīa
etiam q̄ lex ⁊ ꝑphe de eo ꝑmiserāt. iā ꝑ ꝑte i ipo
cōpleta sūt. et añq̄ celū et t̄ra trāseāt et elemēta
mutēt ab hac mutabili forma in īmutabilē sci-
licet añq̄ iste mūd⁹ q̄ ad figurā nō q̄ ad mate-
riā finiat. oīa q̄ de eo scripta sūt spiritualit im-
plebūt. nec vnū iota aut vn⁹ apex. idest mīmū
etiā legis p̄ceptū pt cadere ab effectu impletōis
vt remaneat irritū et iane. Jota mīma lrā est
īter alias. ⁊ vno ductu fit: apex aūt ē particula
lr̄e q̄ ponit in sūmitate ad distinctōnem. ⁊ notat
mīma p̄cepta. qz mīmū preceptū vl' minima p̄-
cepti pticula nō p̄teribit a lege: idest nō rema-
nebit qui ipleat suo tpe vel i capite vl' i corpo-
re. Deinde postmodū implēdi et docēdi ipsi
xp̄o ꝑriū ostēdit modū implēdi a ꝑte doctor̄:
⁊ q̄liter debet ei cōfirmari doctrina ꝓphetarum. Et
ponit quandā diuisionē bimēbrē doctorū. Qui-
dam em̄ sūt qui male vuūt et bene docēt. sicut
scribe et pharisei faciebāt. ⁊ de istis dicit. Qui
ergo soluerit male scilz viuēdo ⁊ trāsgrediendo
vnū de mandatis istis mīmis. idest de mādatis
decalogi q̄ dicūt mīma qz ichoant hominē ⁊ ad
vitam ꝑtinēt incipientiū. ⁊ docuerit sic homies
malis erēplis corrūpēdo mīm⁹ vocabit i rḡno
celor̄. idest i eccl'ia militāte: qz scōm gregoriū.
cui⁹ vita despicit: restat vt ei⁹ p̄dicatō cōtēmna-
tur. O quot sūt hodie in eccl'ia tales mīmi. qui
tñ sibi vidēt valde magni. Ubi augustin⁹. Cōse-
quens est. vt q̄ mīm⁹ ē in regno celor̄ q̄lis nūc
ē eccl'ia. nō ītret in regnū celor̄ q̄lis tunc erit
ecclesia. qm̄ docēdo qđ soluit: ad eor̄ societatē q̄
faciūt qđ docēt nō ꝑtinebit. Uñ ⁊ Crisſ. Docere
et nō facē: nō solū nihil lucri. sed et damni plu-
rimū cōfert. Grādis em̄ damnatō ē cōponēti q̄dē
sermonē suum: vitā vo suam atq; opa negligē
ti. Alij autē sunt qui bñ viuūt et bene docēt. et
tales debēt esse ꝓlati ecclesie: ⁊ de istis sb̄ditur.
Qui autē fecerit et docuerit. hic maior vocabi
tur in regno celor̄: qz scōm Crisſ. ꝑ verba phi-
losophari facile est: que vo per opa demōstratō
generosi cuiusdā et magni est. Magni q̄z erunt.
etsi nō adeo magni: qui faciunt et nō docēt. fa-

ctores em̄ legis iustificabunt apud deum. Oīa
autez mandata deputant fcta q̄n quicq̄d nō fit
ignoscit. Jdeoq; dicē debem⁹: dimitte nobis de-
bita nostra. Deinde cōfirmat qđ dixit. qz intm̄ n̄
soluit legē sz supabundanē vult eam impleri.
q̄ nisi sui eaz supabundāē ipleuerit. ⁊ iustitia
eor̄ super scribar̄ et pharizeor̄ q̄ dicūt ⁊ nō fa-
ciunt supabūdauerit: ⁊ nō solū doceāt. sedetiā
faciant. qz ad salutē nō sufficit bona doctrīa nisi
adsit bona vita. vl' scōm Augustinū. nisi nō so-
lū illa legis mīma p̄cepta ipleuerit sed etiā ista
q̄ ab eo addunt. negat eis ītroituz rḡni celor̄: p
iustitiā ei legis nll⁹ ītrae potuit i rḡnuz celor̄.
licz iustitia ꝑpe sumat p vtute cardiali. q̄ rōdit
vnicuiq; qđ suū ē. large tñ suit hic. qz (vt dic Je-
ronim⁹) oēs vtutū spēs vno iustitie nōe cōtinēt
Et scōm hoc dicit Aug⁹. duas esse ptes iustitie
scilz declīare a malo et facē bonū: qz sic iustitia
distinguit cōtra pcm. Ubi sciendum q̄ sicut sunt
varia dona grāe dei ita sūt varij stat⁹ et cōditō-
nes hominū. ꝑter qđ bis q̄ sūt in statu maiori
respectu minor̄. apte dici potest. nisi habūdaue
rit iustitia vr̄a pl⁹ q̄ tlīū scilz minor̄ nō ītrabitis
in rḡnū celor̄. Hic aduertendū ē. q̄ saluator
p̄cepta decalogi replicat. et ad obfuatōnē eorū
boies īducit. vel' ītellectm eor̄ declarādo ⁊ erro-
res iudeor̄ circa hec excludēdo. Nā doctores iu-
deor̄ dicebāt q̄ p̄cepta decalogi negatiua. tm̄ ac-
tū exteriorē. nō motū animi eē ꝓhibitū: ⁊ q̄ vo
lūtas mala nō ē pcm nisi exeat i effectū. Uñ di
cebāt ꝺ hoc p̄cepto. Nō occides. q̄ ꝑ hoc ꝓhibet
occidēdi factū. ⁊ nō occidēdi ꝑpositū: et hoc ē qđ
dic. Audistis qz dictū ē ātiq̄s. Nō occides sciz
hominē. hoc ē sic iēptabāt p̄ceptū hoc. Sz hūc
errorē excludit saluator ꝓhibēs irasci fr̄i causa.
Uñ nō occidere hoiem iiuste manu et actu ptinet
ad iustitiā legis. q̄ aūt sic occiderit: reus erit fm
legē iudiciō mortis. seu accusatōe ⁊ dānatōne in
mortē. qz lex punit scōm talionē. Sz pfect⁹ sup-
addit. ꝓhibēs ne q̄s fr̄i causa iusta irascat fr̄i in
corde: vl' signū ꝓmoti animi oñdat i voce dicēs
racha. q̄ vox īdignātis ē absq; certa exp̄ssiōe vi
tuperij vl' blasphemie: aut certā iniuriā sō exp̄ssio
ne vbi irroget. dicēs fatue qđ ē magis iniuriari
q̄ dicē racha: ꝓhibet g̃ ꝑmo mot⁹ ire in aio. se-
cūdo indignōnis in signo. tercio vituperatōis in vo
bo. Tribo aūt generibo et gradibo culpe assignāt tres
gradus pene. Prima culpa ē ira vel odiū in corde
latēs. scōa ē ira in generalē ꝓtumeliā p̄rūpens.
tercia ē ira in spēalē ꝓtumeliā ꝓcedēs. Uis tri-
bo culpis debet pena differēs eis corrūdēs. Nā
q̄ irascit motu interiori vl' odio fr̄i suo. nō vicio
vt sit ira ꝑ viciū. nō ꝑ zelū: q̄ deliberat odiū con
ceptū implere opere si oportunitas adesset. re⁹
erit iudiciō. id est dign⁹ accusatōne apud deū. et
in foro sūmi iudicis. licet nō hoīs. cū de volūta-
te non possit accusari corā homine. Qui autem
dixerit fr̄i suo racha ex indignatōe ⁊ cōtemptu.
reus erit ꝓsilio id est cōsēsu iudicij. de dāda i eū
sentencia et determinanda pena. qz iam venit
in otitiā culpa. Qui aūt dixerit: fatue ad ꝓcēptū

Prelati luceant opere et ser-
mone. Et xp̃c legem

ꝑsone. nō ad correctionē culpe. re⁹ erit gehēne ignis ⁊ pene determinate: q̃ scōm glosam non modicus furor ē quē de⁹ sale sapie cōdiuit: i fa tuatū dicere ⁊ saliēti derogare. Moyses g̃ ⁊ lex securim posuit ad ramū arboris ꝓhibēs homi cidiū. xp̃c vo tāq̃ sapiēs agricola et euāgeliuz securī posuit ad radicē ꝓhibēs irā: vt omnē ra dicē pcti ꝺ cordibꝰ nr̃is auferret. q̃ ꝑ iracūdiā etiā vsq; ad homicidiū ꝓueniri pōt. Et bñ inci pit ab ira. q̃ scōm glosam ianua oīm vicioꝝ est iracūdia. q̃ clausa. vtutibꝰ intrinsec⁹ ꝺ abiē re quies. apta ea ad oīe facin⁹ armabiē anim⁹ Scōm Jeronimū. ira ē omnis malus mot⁹ ad nocendū. aut ergo surgit subitꝰ: ⁊ sic est veniale aut ex deliberatōne et ꝓsensu: ⁊ sic est mortale. Considerādum tamen q̃ licet ira sit pcīm: nō tñ omnis ira. Jra enī est appetitus vindicte. Elin dicta autē si sit iusta nō est pcīm eā appetē. Est autē iniusta quadruplicit̄. vel quoniaz appetit̄ pena eius q̃ nō meruit. vel plusq̃ meruit. si ap petat̄ ordine debitꝰ ꝑmissō. vel q̃ appetitur ꝓter ītebitū finē: vt q̃n appetit̄ solū ꝓter vin dictā nō ꝓter iusticiā. xp̃c itaq; radices inimi citiaꝝ ipōsq; fontes ꝑ quos caritas necari solz ītercipiens studet nos mutuis nobis caritatis nexibꝰ colligare qꝺ tñ heu parū curam⁹ aduer tere. Elñ Crisostom⁹. Et nos q̃tē maiores nr̃os ⁊ potētiores etiā si iniurijs et ꝓtumelijs cōtra nos agāt ferim⁹. verentes ne q̃ ab eis grauī⁹ paciamur. erga equales vo vel inferiores ītēr dū nec lesi irascimur: in tñ human⁹ metus ti more dei p̃ponit̄. noli īquit irasci fratri tuo sine causa. Nū multꝰ hoc leuius ē q̃ si tu aliū feras irascentē tibi sine causa. Cū g̃ qꝺ mai⁹ ē ꝓter timorē hoīm feras. ꝓter timorē dei ne minimū quidē patieris. Hec Crisꝰ. Et si ꝓhibeat̄ ira fr̃es multomagis īuetērata. vt dicit Aug⁹. si irasci nō est fas fratri. aut dicē racha. aut fatue: mul to magis in aīo tenere aliq̃d. vt in odiū īdigna tio cōuertat̄. Jdeo ex p̃missis ꝯcludit q̃ volens offerre deo ī altari fidei et cordis sui qꝺcūq; mu nus. s. cordis. oris. opis. siue hostiā. siue elemo sinā. siue doctrinā. siue oratōez. siue ymnū. siue psalmū. siue aliud spūaliū vel corꝑaliū donorū ꝑus debet recōciliari fratri leso seu offenso per eū vbo vel facto. damno corꝑali: vel spūali: q̃ munus non accipiē nisi ante discordia ab aīo repellat̄. Deus quippe nō mun⁹ repellit: sz ca ritatē ꝓximi querit. ⁊ ideo caritatē pri⁹ ꝓximo exoluat q̃ munus suū deo placē exoptat. Mu nus enī deo oblatū nō ꝓficit ipi offerenti: nisi sit in caritate. caritatē aūt nō habet nisi proxi mo ꝑ eū leso velit satisfacere. Ubi sciendū q̃ si cōmode possit haberi ipi⁹ fratris offensi p̃nia. tūc ꝓgendū ē ad eū pedibꝰ cordis et reuocādus est ī gratiā satisfaciēdo: vel veniā postulando. Si aūt eius p̃nia nō possit comode haberi. tūc sufficit ad eū ire pedibus mētis. ꝓsternendo et subdēdo se illi pijs votis et affectu humili. ⁊ ha bendo ꝓpositū satisfaciēdi loco et tpe cōpetenti Et hoc modo vtit̄ eccl̃ia romana: q̃ reuz ꝓfitē-

mone. Et xp̃c legem

tem absoluit: ⁊ sibi satisfactōnē leso faciēdā im ponit. Sciēdū ē etiā q̃ si offensa nota ē fratri postulāda ē recōciliatio. si vo absc̄dita nō te neor sibi manifestare ne cōcitē ad irā. sz postu landa ē a deo ⁊ manifestāda sacerdoti. Et scōm Crisꝰ. si cogitatu offendisti recōciliare cogita tu. si vbis offendisti recōciliare vbis. si opibus offendisti recōciliare opibꝰ. oīe enī pcīm qūo cōmittit̄ eodē mō de ipa pnia agit̄. Et si offēdit q̃s vbo detrahēdo ꝺz recōciliare famā restituē do. Attēde bñ ista: q̃ r̃lucet hic circa nos mag̃ dei misericordia. qñ hoīm vtilitates plus aspi cit q̃ suos honores. ⁊ plus diligit fideliū cōcor diā q̃ munera sibi oblata. Elñ Crisꝰ. O admira bilē benignitatē atq; ineffabilē erga hoies amo rē dei. honorē suū despicit: dū ī ꝓximo caritatē r̃quirit. Nihil enī ita studet de⁹: vt nos mutuis nob caritatis nexibꝰ colligare. ꝓf hoc eī facta sūt oīa. id circo et de⁹ hō factus ē atq; oīa illa gessit vt nos ī vnū ꝯgregaret. Hec Crisꝰ. Relu cet ⁊ hic nihilomin⁹ seueritas dei mag̃. qñ dis cordāciū vota recusat et munera. Elñ gregori⁹ Ecce a discordātibꝰ accipe nō vult sacrificiū bo locaustū suscipe r̃cusat. Hinc g̃ ꝓpēdite quātū sit malū discordie ꝓter qꝺ et illud abiciē ꝑ qꝺ culpa relaxat̄. De hoc malo discordie sic dicit Cyprian⁹. Discordās ⁊ dissidēs et pacē cū fra tribꝰ nō habēs: nec si ꝑ nomīe xp̃i occisus fue rit. crimīe dissensionis fraterne poterit euadē Quale delictū ē qꝺ nec baptismo sanguis pōt ablui. q̃le crimē ē qꝺ martirio ñ pt expiari. Et iō vt ait crisostom⁹. mūera abel suscepta sūt a deo. Cayn r̃probata: q̃ abel pura ac siplici mē te dño munera offerebat. Cayn vo irā aduerl⁹ fr̃em tenebat. ⁊ iō ille placuit ī munere q̃ place bat ī corde. Sz heu hodie multi huic cayn sunt siles cū discordijs ⁊ dolis ad altare accedentes. Elñ Crisꝰ. Cū de⁹ tñ cure r̃cōciliatōis nr̃e habe at: vt patiat̄ īterrūpi ministeria sua. donec tu eas ⁊ resoluas īmicitiā cū fr̃e tuo: nec nos hoc ipm erubescim⁹. sed dies multos patimur ma nere inimicitias: ⁊ trahim⁹ sicut funē lōgū dis cordias. ignorātes q̃ tāto lōgior erit nob pena: q̃to ⁊ discordia. Et q̃ dictū ē de ꝓcordia cū fr̃e offenso habenda īducit generaliē vt ꝓsenciam⁹ aduersario nr̃o: ⁊ cōcordemus cū eo citꝰ duz si mus in via: ⁊ in hac p̃nti vita: vbi ē locus ⁊ tē pus penitēdi ⁊ merēdi. ⁊ qꝺ possum⁹ hodie non differam⁹ ī crastinū: q̃ mora trahit ad se picu lū: ⁊ nemo scit vite sue terminū. Elñ Crisꝰ. Nihil q̃pe ē q̃ ita vitā nr̃az valeat euertē: vt opez a ctōez bonoꝝ dissilare sp̃ sp̃z differri. Sepe enī istō ex oībꝰ nos bōis fecit excidē. Citꝰ iq̃ ꝓcor dem⁹ cū aduersario. ne ipe adūsari⁹ ēdat nos. idē cā sit vt ēdamur iudici ī vltio exaie. ⁊ iudex ēdat nos mīstro ⁊ exactori. i. maligno spiritui ad vltionē q̃ mittet ī carcerē. i. ī ifernū. ⁊ penā exigit ꝑ culpa quā suggessit. vñ nō exibit hō do nec reddat nouissimū q̃drātē ⁊ minutum. i. luat et minia ⁊ leuiora pcā: quia nihil erit impu nitū. donec eī ponit̄ hic ꝑ nūq̃ vt sit abnegatiō

omniũ cẽpoꝛ. ſicut qñq; omniuꝫ affirmatiuum. Ell̃ ſcõm Auguſtinũ. nõ ſignificat finẽ pene. ſz continuatõnẽꝫ miſerie. Penã ergo gebẽne tũc homo etiã ꝓ pcẽtis mĩmis ratõe mortalis ãnexi ſẽp rõdet paciẽdo ꝙ nũq; ꝓſoluet veniã ꝓſequẽdo ꝙ ſẽper puniet ꝙ luet. neq; vnq; venie locus ibi erit. vñ nũq; ad nouiſſimũ q̃drãtẽ veiẽ. qui ſẽp ſoluit. ꝙ iõ nũq; homo exibit. qꝛ i iferno vbi locus venie nõ ẽ. nũq; erit reddito poſſibile. Nõ loq̃t hic de dyabolo aduerſario nr̃o. qꝛ illi nõ ẽ ꝓſentiẽdũ. ſz pociꝰ r̃ſiſtẽdũ: ſed hoc loco aduerſariꝰ nr̃ ẽ ꝓmus offẽſus ſeu leſus. cui dẽmus ꝓ ſatiſfactõꝫ debitaꝫ et ipiꝰ placatõeꝫ cõſẽtire. et cũ eo ꝓcordare: vl̃ q̃cũq; aliꝰ nob aduerſatus cui beĩuoli et benigni eẽ dẽmus. Vl̃ aduerſariꝰ nr̃ ẽ ſyndereſis et ꝓſciẽtia q̃ male nr̃e volũtati ꝙ ɔ malũ remurmurat. et nos accuſat teſtimoniũ nob ꝓhibẽte cõſciẽtia. cui debemꝰ ad bonũ cõſentire. Miſtice etiã aduerſariꝰ nr̃ eſt de? qñ peccamꝰ. qꝛ nobis reſiſtit. cũ ab eo peccãdo recedimꝰ. cui ꝓſẽtire dẽmꝰ penitẽdo ꝙ eiꝰ volũtatẽ faciendo. Vel ſmo diuinꝰ: q̃ peccare volentibꝫ conẽdicit. ꝙ nos peccãtes arguit ꝙ accuſat: cui dẽmus obedire a pcẽtis abſtinẽdo ꝙ auertẽdo. ac ꝓceptis eiꝰ humiliẽ nos ſubdẽdo. Deinde ſbiũgit q̃dã alia ad ꝓfirmãdũ qđ dixit ſup̃. ſcz q̃ nõ venit ſoluẽ legem. ſz adimplere. ꝙ dat itellectũ altериꝰ ꝓcepti in lege. Judei emĩ ꝓ iſtõ ꝓceptum nõ ꝓcupiſces vxorẽ ꝓximi tui. intelligebãt ſigñ exteriora tm̃ ꝓhibita. vt ſunt tactus impudici oſcula ꝙ huiuſmoi. ꝙ ſic exponebãt nõ ꝓcupiſces. id eſt ſigñ ꝓcupiſcentis nõ facies. Sed lr̃ꝰ ꝓ iſtõ ꝓceptũ. nõ mechaberis. itelligebãt actum mechie exteriorẽ tm̃ eſſe ꝓhibitũ. ꝙ ſic ꝓcupiſcẽtia et volũtas interior latẽs oĩmode i corde nõ exp̃ſſa ſigno vl̃ fcõ: nll̃m eſſꝫ pcm̃. Sꝫ hoc eſt irrationabile. qꝛ actꝰ exteriores vl̃ ſigna nõ hñt ratõeꝫ pcti. niſi iq̃tũ ſunt volũtarij. et iõ ſalua tor hunc errorẽ excludẽs dicit. Omis qui vidit mulierẽ ad ꝓcupiſcendũ eam. id eſt ea itẽtõne ꝙ animo ꝙ hoc fine attẽdẽs: vt ꝓcupiſcat eam. qđ nõ eſt iã titillari ſed plene ꝓſentire libidini. iã mechatꝰ eſt eã in corde ſuo. Ell̃ Criſ. Et ſi ꝓcupiero. nec etiã plꝰ fecero. cũ adultериs ero. Per legẽ g̃ luxuria perpetta. ꝓ auctorẽ vo mũditie luxuria cogitata dãnat. lex adultериũ damnat euãgeliũ vo etiã ꝓcupiſcẽtiã q̃ radix ẽ euãgelij adultериj punit. vñ iobes i lũbis. ſz xp̃c i pectore cĩctus fuit. Et ſciẽdũ q̃ q̃dã ẽ ꝓcupiſcẽtia ex ſubito motu ſñ deliberatõne boni opis vl̃ mali et ſñ ꝓſẽſu. ꝙ dicit̃ ꝑpaſſio. et hec eſt pcm̃ veniale. Alia eſt cũ ɔliberatõe animi ꝙ cũ ꝓſenſu i delectatõeꝫ vl̃ in opꝰ. ꝙ dicit̃ paſſio. ꝙ hoc eſt pcm̃ mortale. Dñs vo loq̃t hic de ꝓcupiſcentia ɔlibe rata. q̃ implicat in ſe ꝓſẽſum i delectatõe vel in opꝰ. Cõcupiſcentia g̃ cuꝫ ꝓſẽſu i animo. ẽ mortale pcm̃: etiam añq; exp̃mit fcõ vl̃ ſigno. Et qꝛ viſꝰ eſt ꝓcupiſcentie ꝓuocatiuꝰ. iõ ſcõm ꝓſilium Ambroſij. auertamꝰ oculos a vanitatibꝫ: ne qđ oculꝰ viderit. animus ꝓcupiſcat. Ell̃ Gregorius. puidẽdum g̃ nob eſt: qꝛ intueri nõ debet.

qđ nõ licet ꝓcupiſci. Et emĩ munda mens i cogitatõne ſeruet̃. a laſciuia voluptatis ſue dꝛpmendi ſunt oculi. q̃ſi q̃dam raptores ad culpam. Vbi et Criſ. Qui ſtudet elegãtes facies inſpicẽ. ipe fornacẽ ſibi paſſionis accendit. et captiuã faciẽs animã. ad opus q̃ celeriter adducit. Quid iã hic q̃ reſpõdet. q̃ auſi ſũt tẽmẽ cohabitaẽ vir gibꝰ: Dui? emĩ ſãctõne legis mille ſũt adultериo rũ rei. q̃tidie illas ad ꝓcupiſcẽdũ videtes. Audiãt hec q̃ ſepi? ad theatra feſtinant. ſeq; ibi pene q̃tidie adultериj obſcematẽ ꝓmaculãt. ꝙ adulteros ſeipos ꝓ vnũquẽq; diẽ faciũt. ꝙ decẽ mille ꝓſtruũt ꝑditionis occaſiones. Hec Criſ. Sꝫ ꝓtra hec audi efficax ꝓſiliũ gregorij. Caro iq̃t cũ cõ cupiſcit̃. pẽſet̃ q̃d ſit examinis. ꝙ itelligit̃ quid amat̃. Nihil q̃pe ſic ad edomãdũ deſideriorꝫ carnaliũ appetituꝫ valet. q̃ vt vnuſq̃ſq; hoc qđ viuit diligit. q̃le ſit mortuũ pẽſet. Hec Gre. Et qꝛ dñs dixerat ex viſione mulieris mechari videtẽ iõ ꝓſequent̃ docet abicere occaſionẽ q̃ facit hoĩem ruẽ in tl̃eꝫ ꝓſenſũ: vt ſi ocul? tu? dexter vel man? tua dextera ſcãdaliſat te id eſt faciat te ruẽ i ꝑdcm̃ ꝓſenſũ. erue eũ vl̃ abſcide eã. nõ mẽbꝫ ſz mẽbri abuſũ: cohibẽdo ipm̃ mẽbrũ ab exercitõ ꝙ affectu illicito. ꝙ pice abs te. ex toto ãnichilãdo. Expedit ei tibi vt peat vnũ mẽbroꝫ tuoꝫ ꝑdicto mõ. ſcz actũ illicitũ (q̃uis delectabilẽ deſerẽdo) q̃ totũ corpꝰ tuũ cũ anima mittatur i gehennam. Ell̃ Gre. Intueri nõ debet qđ nõ licet ꝓcupiſci. Et Bern. Qui manũ mlieris tenet. ſciat ſe eſſe i vinculꝫ dyaboli. Attẽdant g̃ mlti q̃ malũ ſit pulcras facies mulieꝫ ſeu quorũcũq; iuuenũ itueri. aut hoꝫ manꝰ vl̃ facies ſeu q̃ſcũq; corpis ptes ꝓtrectare. vl̃ libẽt̃ cũ eis fabulari: qꝛ ſcõm plures doctores eccl̃ie. ꝙ religioſe vite pres. tl̃ia deſignãt itẽri oris hoĩs corruptõem. ac quãdã eiꝰ molliciẽ ꝙ delectõez. Dic ſcõm auguſtinũ. nõ ꝓcipit̃ aliqđ mẽbꝫ ad irãm erui. ſz occaſio peccãdi. Potẽſt emĩ eſſe occaſio ex aſpectu. ꝙ tũc oculus ſcãdaliſat: et cũ bona fit intẽtõne tũc ſcãdaliſat oculus dexter. Vel pẽ ẽ occaſio ex cõtactu. et cũ bona itẽtõne: ꝙ tunc ſcãdaliſat manꝰ dextera. Huiuſmoi g̃ ſi ſcãdaliſãt abiciẽda ſũt. qꝛ fugiẽde ſũt occaſiones peccãdi. Et pẽ accipi exẽplũ de viſitatõe bona vl̃ opere bono de genere. vbi grã. Si aliq̃s vadit ad collegiũ mlieꝫ cã ꝑdicatõis vl̃ ꝓſilij dãdi. vel ſi dat elemoſinã alicui mulieri. ꝙ ex hoc ꝓcipiat occaſionẽ ruine ſibi iminẽtis. ꝓ ortũ alicuꝰ fãiliaꝛitatis male. vl̃ exptatõnis ꝓiculoſe: debꝫ illꝺ bonũ de genere dittẽ. ne tota ꝓgeries bonoꝫ operũ ſubiaceat ruine. Et iõ dic alanꝰ. Si vitare vel̃ venerẽ. loca tpa vita: Et locꝰ ꝙ tp̃s: pabula donat ei. Et itẽ remediũ ẽ i oĩbꝫ. Ell̃ ſeneca. Qui deponẽ vult deſideria rex oĩm quaꝫ cupiditatẽ flagrauit. ꝙ oculos ꝙ aures ab his que reliquit auertat. Et hoc patet ex eo qđ dic itẽ. Auarior redeo ãbicioſior. luxurioſior ỹmmo vo cruelior qꝛ itẽr hoĩes fui. Hec ſeneca. Vl̃ accipe hic oculũ et manũ itẽriorẽ ſcz cordis. qđ mẽbꝫ dextꝫ hic dicit̃ compatione ſiniſtri et exteriꝛis. ſcilꝫ

corpis fragilioris. Si ergo dextera scandalizat sinistra qđ faciet? Ēlñ Jeronim⁹. Cauēdū ē ne qđ ī nob ē optimū: labať ī viciū. Si enī dexter oculus ⁊ dextera man⁹ scādalizāt. q̄ntomagis ea q̄ ī nob sinistra sūt. Si enī aīa labiť q̄ntomagis corp⁹ qđ ē ad pcīa ꝓcliui⁹. Ēlñ ⁊ Criſ. Oculū hic vel manū nō corpis humani significat: sz oculū vel manū cordis. i. sensuz male ꝓcupiscētie ⁊ carnal' desiderij cogitatōez: quā p fidem celestē erui ⁊ abscidi a cordibo ꝓcipit: vnde oīa mala ꝓcedūt. Ēlñ hic magis mēbra viciox male mētis ⁊ p̄ue cogitatōis: excidere nos dñs ꝓcipit ꝑ regnū celox. ne dominātibo vicijs ⁊ corpus ⁊ aīa. i. totus homo re⁹ efficiať ignis eēni.

Deinde postq̄ docuit alienā vxorē nō esse cōcupiscēdā. ꝓsequēter docet suā nō esse dimittēdā. ⁊ dat intellectū cuiusdā ꝓmissi in lege sz de vxoris dimissiōe: ⁊ libelli repudij datiōe. credebāt enī iudei q̄ hoc esset simpliciť licitū: sz ē falsuz. qz ideo hoc ꝓmittebať. nō qz licitū: sz ab eui tādū maius malū. s. vxoricidiū. Min⁹ enī malū erat vxores dimittere q̄ eas īterficē. ⁊ ideo non erat licitū nisi ꝑter fornicatōez vxorē dimittē. In lege ḡ moyses iussit dari libellū repudij: ꝑ duriciā cordis marito⁹. odio vxores suas habētiū: nō discidiū ꝓcedēs: sz homicidiū auferēs ⁊ min⁹ malū ꝓmittēs: vt maius abscideret: ne mariti ꝑter odiū sanguinē funderēt. Xp̄c aūt iubet vxorē nō dimitti debere excepta fornicatōis cā: qz tūc ipa vxor esse p̄mo noluit: q̄ fidez ꝓiugalē marito nō seruauit. Tūc enī licitū ē eā dimittē q̄tū ad cohabitatōez ⁊ debiti reddit̄oez manet tñ vinculū mr̄imonij ꝑ totā eox vitā: et ideo si dimissa nubet alteri cōmittit adulteriū: ⁊ silr q̄ ducit eā. Quisq̄s tñ cā fornicatōnis vult vxorē abicere: pri⁹ dz a fornicatōe purgat⁹ eē. qz ſm Jeronimū. qtqđ viris iubeť. hoc ꝓsequēter redūdat ī feias. neq̄ enī adultera vxor dimittēda ē: ⁊ vir mechus tenēd⁹. Deīde postq̄ docuit dñs nō eē iniuriā ꝓximo īferendā. phibēdo irā ⁊ ꝓcupiscēciā. ꝓsequēter docet ab iniuria dei abstinēdū. phibēdo ꝑiuriū ⁊ iuramētuz ⁊ dat itellectū cuiusdā ꝓcepti q̄ phibeť ꝑiuriū ī lege veteri. Circa qđ errabāt iudei: credētes q̄ solū iuramētū mēdax essz phibitū. ⁊ q̄ iuramētū illicitū esset seruādū: ⁊ silr q̄ iuramētū īcautū qđ sine necessitate fit: essz licitū. ꝑter qđ saluator dīc nō eē iurādū oīo. i. ex quacūq̄ causa vbi nō excludiť iuratio necessaria: sed īcauta. Justicia ḡ phariseox ē nō ꝑiurare. hanc cōfirmat dñs vetās iurare: qđ ꝓtinz ad iusticiā eox q̄ ītraturi sunt regnū celox. Sicut enī falsū loqui nō ꝓt q̄ nō loquiť: sic ꝑiurare nō ꝓt qui nō iurat. Et sicut ī multiloquio nō deerit pcīm. sic nec ī multiiurio ꝑiuriū. Sicut aūt de⁹ ꝓcepit sibi victimas legales offerri. nō qz ei placerēt sed ne eas ꝑut ꝓsueuerāt ydolis īmolarēt: sic īfirmis ꝓcessit iurare p deū: nō q̄ deo placet hoc fieri: sz q̄ min⁹ malū ē hoc deo q̄ creaturis exhiberi. Ēlñ ſm Jeronimū. ī lege ꝓceptū ē nō iurare nisi p deū. nō qđ bonū sit: sed ne iudei pessi ma cōsuetudine iurantes p creaturas. crederēt eas venerādas. Euāgeliū aūt nō recipit iramentuz cū oīs sermo fidelis p iureiurando sit. Ēlñ Crisostom⁹. vnde iurare nos ꝓrsus nō cōuenit. Quid enī vnicuiq̄ nostrū iurare necesse est. cū nobis mētiri oīno nō liceat. Quox ūba ita vera. semper ita debent esse fidelissima. vt p iuramēto habeanť. Et idcirco dñs non solum ꝑiurare: sz etiā iurare nos phibz. ne tūc tñ videamur vex dicē cū iuram⁹. ⁊ ne quos veraces ī omni sermone esse ꝓstituit. putarem⁹ sine iuramēto licitū esse mētiri. Juramēti enī hec causa ē. qz oīs qui iurat: vt qđ verū est eloquať. Et dñs īter iuramētū ⁊ loquelā nostrā. nullā vult esse distanciā. Quia sicut ī iuramēto nullaz cōuenit esse pfidiā. ita q̄ in ūbis nostris nullū dz esse mēdaciū. Quod vtrūq̄ et ꝑiurij ⁊ mendaciū diuini iudicij pena damnať. Quisq̄s ḡ nr̄m loquiť iurat: qz scriptū ē. Testis fidelis nō mēciet. vñ nō inmerito non iurare sepe scriptura diuina cōmemorat: qz deo q̄ verax est. ⁊ nosci quitqđ dicit. p iuramēto habeť: qz verū ē oīne qđ loquiť. Hec Criſ. Elñ et Seneca. Nihil īterſit an affirmes an iures. de religiōe ⁊ fide scias agi vbicūq̄ de vitare tractať. Scđm Augustinū. qm̄ ille iurat q̄ adhibet testē deū. ridiculū ē putare vt nō iurauerit qs: qz nō dixit p deū. sed dixit testis ē mihi de⁹. vl' ecce corā deo: qz ñ mēcior. vl' de⁹ scit qz nō mēcior. Precepit ḡ dñs ñ iurare oīo. i. iurare nō oī mō: ⁊ ī omni casu: qz hoc ē incauta iuratio. Per hoc tñ nō excludiť iuratio ī necessitate: qz negacio ibi ꝓpōiť signo vniuersali affirmatiuo. qđ equipollet suo ꝓtradictorio. sz postposita equipollet suo cōtrario. Dic enī nō dicit oīno nō iurare: qz essz sensus q̄ ī nullo casu esset iurādū qđ ē falsum. qz ī aliq̄ casu est iurādū: ⁊ ī aliquo nō. sed dicit hic non iurare oīno. i. iurare nō oīno. id ē nō oī modo. ⁊ ideo nō est sensus q̄ ī nullo casu sit iurādū. sz qñcūq̄ deest necessitas. ⁊ nō ē necessariuz: ⁊ sic excludiť omne iuramentū īcautū. Ēlñ ſm Augustinū. dñs nō ꝑcepit nō iurare tāq̄ oīno illicitū. sz ne quisq̄ iurare appetat tāq̄ p se bonū. et vt nullus iuret de facili absq̄ necessitate. ⁊ dilabať ī ꝑiuriū ex iurādi ꝓsuetudine. Ad hoc aūt q̄ rectū sit iuramētū tria requirūť. vnū ex ꝑte rei de qua iurať sz veritas. aliter enī non esset cōfirmādi ꝓbitas. alterū ex ꝑte cause pro q̄ iurať iusticia. aliť enī nō esset debita iurādi necessitas. terciū ex ꝑte iurātis. s. iudiciū siue discretio. aliter enī nō esset debita ꝑiculi cautela. Unde in Jeremia. Jurabis dicit dominus in veritate. et iusticia. et iudicio. Et non solum incaute iurare per deum est illicitum. sed etiam p creaturas inq̄tum in eis relucet virtus diuina ideo sequitur. Neq̄ per celum: quia thronus dei est ibest principaliter ibi relucet gloria dei. neq̄ per terram: quia scabellum pedum eius ē ibest infima creatura. sicut scabellum est inferior pars sedis. neq̄ per iherosolimam: quia ciuitas est magni regis ibest dei qui ē rex regum

et ab ei⁹ deputata cultum. qz scilz est opus diui
nū. non tuum. qđ ꝓbat: dicens. qz nō potes fa-
cere vnū capillū albū aut nigꝝ. Ālī vult dicē si
cut nec ꝑ deū nō ē iurādū. ita nec ꝑ creaturas.
qz cū q̄libet creatura sit op⁹ diuinū. q̄ iurat ꝑ
creaturā: iurat ꝑ deū ¶. ō etiā ꝓhibemur iurare
ꝑ creaturas ne creaturā i honore diuīe venera-
cōis hēam⁹. vl' ne putē⁹ nō eē ꝑiuriū iurare flm
p creaturas. q dū ꝑ creaturas iuram⁹ nihil iurare
q iuramētū nō obligaē credam⁹. ¶Fiūt tñ ifēduz
ꝑ cruces q euāgelia. id est ꝑ eū cui hec sūt dedi-
cata. Et silit fiūt ꝑ scōꝝ reliq̄as: qz i his poci⁹
deū q̄ scōs veneramur. a quo auctore oē bonū
qđ hāt eos habē fcogīsci⁹. Qui aī iuraē ꝓhibu
it. quō loq̄ oportet docuit sōdēs. Sit aut sermo
vestē. est est. nō nō. simplicit affirmādo veritatē. q
negādo flitatē. Ālī duplicat vtꝝq: vt qđ ē it⁹ in
corde. hoc dicaī foris i ore. Tūc ē ei sermo nr̄. ē
est. nō nō. cū gemina veritate cordis q oris affir
mam⁹ vl' negam⁹. Igit sic est i ꝓscientia ita sit q
in lingua. q sicut ē in re ita et i ore. q sic ē i ore
ita q in ope. vt qđ ore affirmam⁹ opibꝫ ꝓbem⁹.
q qđ ōbis negam⁹ fcōis nō ꝓfitemem⁹. Quod aī
his habundātius et āplius ē. scilz iurare a ma-
lo est. id est ab ifirmitate q suspitōne illi⁹ q̄ sine
iuramēto nō credit. Nō dixit malū est. tu ei nō
facis malū qui bñ vteris iuratōne. q̄ et si nō bo
na. tñ necessaria ē. vt alteri ꝑsuadeas. qđ vtilit
suades: sed a malo et ifirmitate illius ē cuius i-
firmitate cogeris iurare: cū videas pigrū ab cre
dendū qđ ei vtile ē credē. nisi firmet iuratione.
Semꝑ tñ ē malū ibi ex aliq̄ ꝑte. vel ex parte iu
rātis. qñ iurat sñ necessitate. vel si req̄sit⁹ iurat.
est ibi a ꝑte requirētis. q hoc vl' malū culpe. qñ
scilz requirit iuramētū sñ necessitate. vl' malū
pene. qz ex ifirmitate humana (que est quedam
pena generi hūano inflicta) ꝓcedit. q̄ homines
non credunt sibi mutuo simplici verbo absq̄ iu-
ramento. Ālerum igit loquamur. neq̄ id iura-
tionibꝫ crebris. sed morum ꝓbitate cōmende-
mus. Et in loquēdo ore tñ vtamur. quia qđ ore
āplius est (scilicet etiā ceteris artibꝫ vti) a ma
lo est. Ālt em̄ in ꝓuerbijs dicitur. homo aposta-
ta vir inutilis digito loquit. Stultus ergo est
qui talem imitat. et similit: digito loqnitur. sz
magis stultus est si etiam manu in qua plures
digiti sunt: loquatur. et per cōsequens stultissi-
mus est si etiā brachijs et humeris in loquendo
vtat. Si aūt ad motū mēbroꝝ istoꝝ accedit et
motio capitis. tam videtur q̄si i sano silis. Expe
dit q̄ oīa mēbra ꝓter os i loquēdo ꝓtinē: ne ide
scādalū ad alios possit quomodolibꝫ deriuaē.

DOmine ihu xp̄e qui antiquis tēporalia
nobis vo eterna ꝓmisisti. vt nostra su-
perhabundet iustitia. da mihi coram te
et proximis sermone et opere lucere. ac legem
tuam non soluere. sed suphabundanter iplere.
Custodi me ab ira et offensione proximi. vt mu
nus cordis. oris vel boni operis qđ tibi obtule-
ro. acceptum sit in cōspectu tuo. Concede mihi
clementissime deus a cōcupiscentijs q aspectibꝫ
malis caue. oñe iuramentū declinare: vt sicut
a proximi. sic q a tua iniuria valeam abstinere. q
tibi i omnibꝫ semꝑ placere. Amen. De pacīē-
tia et largitate circa proximos exhibenda.

Capitulum. XXXV.

QUōq̄ ergo domin⁹ do.
cuit non esse inferendā iniuriā pri-
mo. nec irreuerentiā deo: consequē
ter docet q̄liter se x̄pianus habē de-
bet ad eos qui sibi iniuriā inferunt. ponēs pau-
ca verba que omnibꝫ hominibꝫ ad perfectionez
sufficiunt: i quibꝫ omnis pacīētie et largitatis
virtus aperte cōmendatur et suadetur. Et ꝓmo
ponit intellectū cuiusdā ꝑcepti iuditialis. vbi ex
rabant iudei. credētes q̄ vindicta esset ꝓpter se
appetēda: sed hoc est falsū. quia velle penā alic⁹
absolute nō potest hīe ratōnē bōi. sz solū inq̄tū
appetit ꝓpter aliud scilz ꝓpter ordinē iustitie ser
uandum. vel ꝓpter illius qui deliquit correctōz
vel ꝓpter alioꝝ terrorē. vt videntes talez puniri
coerceant a malis. vl' ꝓpter aliquod huiusmoi.
Ālbi ergo nullū bonum tale ex pena alicui⁹ esti-
mat euenire. sed magis timet de scandalo vl' de
maiori malo suscitādo: tūc tenet homo desistere
a vindicta q̄renda. et hoc ē necessitatis: si aūt
citra talē casū desistat. est superogationis. Igit
non resistere malo in aliquo casu est ꝑceptū: et
in aliquo cōsiliū. et aliq̄n non resistē esset ma-
lum. qñ sz per hoc daretur audatia malī hoibꝫ
simplices oꝑimendi. et potest eoꝝ malitie sine
periculo occurri. Malo ei culpe sꝑ ē resistendū.
sed malo iurie nūq̄ libidie vindicte. sz ꝓ iudicem
amore iustitie. causa sz utilitatis eccl'ie et cor
rectōnis ꝓximi. ne malis discat assuescē. Ānte
in lege ꝑceptuz iuditiale de pena talionis erat
circa mortē. percussionēm. utilatōem. vt ꝑcuci
ens i eo patere et punire i quo leserat: et red
deret animā ꝓ anima. oculū ꝓ oculo. dētē ꝓ dē-
te. Quia ei iudei proni ad īferēdas iurias ꝓxi-
mo etiā sñ causa. q seui i vindicādo ꝓpas iurias
erāt modūq̄ et mensurā pene excedēbāt. lex tā
ꝑ te meritate ledētiū q̄ lesoꝝ: instituit modū et
terminū vltōnis. quē nullus excedēt in iniurijs
vindicādis. scilz penā talionis. Prouida ei q̄dā
cautela modū posuit. tā ꝓpē ꝓteruitatē ledētiū
vt reprimerēt timore q̄ lesoꝝ ne vltōnem sume
rent vltra modū ꝓpriū. Xp̄i aī cui⁹ misericor-
dia superexaltet iuditiū. q ipsi⁹ euāgelij iustitia ē
nō r̄sistē malo scz ꝑ malū. sz i bono pacīe vincē
malū iurie. Nec etiā r̄spōdēdū ē iurijs qđ mai⁹
ē. vt iurijs lasciscīti pati et prōti sim⁹ ad illas
pacīēt sustinēdas. In lege ē r̄tributō. qz iubz le
sū eq̄li iudicō iudicari: i euāgelio grā. qz docet
pacīe ōtutē etiā ꝑ mēbroꝝ dāna fuari. Scōm
crisostomū. si alteri⁹ oculū eruis nō tuū r̄cuꝑ-
asti. sz cū mēbro etiā pacīētiā ꝑdidisti. Dy̆abo-
lus vulnera ꝓcurat corꝑm: ꝓpter vulnera aīaꝝ
Si tu nō ꝑcusseris ab hoīe q̄dē vict⁹ videris: sz
dy̆abolū vicisti. Ālī si nō īdueris malū ꝑ malo.
q si mēbꝝ corꝑis ꝑdidisti vl' lucꝝ pacīe acq̄sisti.
Si aī reddideris: q corꝑis damnū passus es et

salutis. Nec tñ lederis qñ ab iniquis noceris. q̃ntũ cũ a ꝓstãtia bonitatis recesseris. Hec Crisostom⁹. Sũt autẽ q̃tuor g̃dus ad pacẽ. Primus est nõ plus reddere. Secũs ẽ mi⁹ reddẽ: ꝙ hoc additũ ẽ ꝓ traditõnez phariseoꝝ: q̃ dabãt q̃draginta disciplinas una mi⁹. Terti⁹ ẽ malũ nõ reddere. Quart⁹ ẽ ꝓpatuz esse ampli⁹ tolerare. Primi duo fuerũt ĩ lege. in tertio icipit euã geliũ cũ dicit: nõ r̃sistere malo. ĩ quarto ẽ euã gelij ꝓsumatio qõ ꝓsequẽter exponit declarãdo Eliñ qz nõ dixit resistẽdũ malo. ne aliq̃s ĩtelligeret de malo culpe nõ iniurie sbiũgit: dicẽs. Sz siquis te ꝓcusserit ĩ dexterã maxillã: ꝓbe illi alterã. s. dexterã mẽtis ĩteriorẽ. ne exterioris hominis cede: vel tacit⁹ ĩtra se moueat ĩteriorẽ. id ẽ sis ꝓpatus ĩ aĩo ad aliã ꝓcussionẽ. ꝙ maiora et ampliora sustinẽdũ: antẽq̃ ꝓ ipacientiã malo resistas. ꝙ scãdalũ vl̃ aliqõ malũ aliõ ꝓtra caritatẽ suscites. Eliñ Aug⁹. Nõ tñ nõ r̃pcucias: sed si vult alterã ferire pacienter sustineas. Elbi Crisostom⁹. Qui repcutit legis iplet mãdatũ non r̃pi. Sed dicis: dign⁹ ẽ ille repcuti. Etiã: sz tu nõ es dign⁹ repcutere: qz discipulus illius es q̃ cũ malediceret: nõ remaledicebat. Hec Criſ. Ad oñe g̃ nos exẽplũ pacientie et humilitatis dñs ꝓ euãgelica ꝓcepta ꝓfirmat. Non solũ em̃ ꝓhibet repcutere ꝓcucientẽ. sz et iubet nos ꝓpatos eẽ ĩterũ percuti. ꝙ nõ resistere malo iniurie q̃ min⁹ adhuc possit nobis iferri. Elnde Beda. Quid tã magnũ: q̃ ꝓcuciẽti ꝑbere maxillam: Nõne ignatõnis ĩpetus frãgit. ira sedat: ꝙ ꝓ pacientiã ille mutat vl̃ invitat ad pniaz: Per bui⁹ g̃ mãdati ĩpletõnem. homo r̃põ ꝓformat. dy̆abol⁹ ab hoĩe vincit. plena pax inter hoĩes obtinet. Elbi Criſ. Huiusmõi meditatio tollerãcie. ducit ad passionẽ martirij. Facile em̃ ꝓsecutõis tpe penas corpis poterit sustinere: si in pace añ exercitat⁹. huiusmõi iiurias eq̃nimit ac libẽter suscipiat. Hic fm Augustinũ. Nõ ꝓhibet ea vidicta q̃ ad correctõez valz. Sz huic vindicte inferẽde nõ ẽ ỹdone⁹. nisi q̃ odiũ dilectõne supat. nõ em̃ odit pater filiũ castigando. Eliñ nõ debz q̃s odio ꝙ libidine vindictã expetere. sed amore ꝙ ad correctõez. ꝙ vt iiurias ab eo cui rerũ ordine ptãs data est tã q̃ fili⁹ a patre corrigat: ꝓpatus si op⁹ sit equo aĩo plura tolerare ab eo quẽ vult eẽ correctũ. Talis em̃ vindicta ab correctõez ꝓpter amorẽ ptinet ad misericordiã. Beatus g̃ qui ipo corde ẽ ad oĩa pat⁹ vt in oĩbo q̃ patiẽ ꝓ deo. veracit̃ possit dicẽ ꝙ canere illud ꝓphetic̃ũ: paratũ cor meũ deus ꝓpatus cor meũ. Nõ solũ aũt maxillã ꝑbendã ꝓcuciẽti dñs ꝓcepit: sed damna subiri. Quia fm Criſ. Post corpalis iniurie tollerãciã: vult nos etiaz dñs seculariũ hr̃e ꝓtẽptũ. ꝙ non tantũmodo in plagis. vexetiam ĩ pecunijs. rebusq̃ diuersis nos vult ꝑstare pacientiã. Eliñ addit. Et ab eo q̃ aufert tibi vestimẽtũ: noli ꝓhibẽ. s. repugnãdo vel cũ eo cõtendendo. exẽplo dñi qui vestimẽta sua ꝓmisit a se auferri. ꝙ a militibo diuidi. Duz em̃ vis vindicare vestẽ corpis. ꝓciosissimũ aĩe vesti mentũ ꝓbis. Et q̃ vult tecũ ĩ iudicio cõtendere. i. ꝓtẽtiose agere. ꝙ tunicã tuã tolerare. i. vestẽ interiorẽ ꝙ magis necessariã. ꝓ quaz ꝙ cetera necessaria ĩtelligе. hoc ẽ si te ad iudiciũ ꝓpter tunicã trahat. ac negociũ tibi molestiãq̃ cõmoueat. dimitte ei palliũ. i. exteri⁹ vestimẽtũ: ꝙ cetera quibo nõ adeo idiges. nũq̃ ꝓtẽciose ꝙ cũ iracũdia agas. Quasi diceret. Si q̃s cõtendendo velit tibi auferre vnũ de necessarijs: antẽq̃ cõtendas ĩ iudicio. sustine poci⁹ vt auferat tibi ꝙ reliquũ de eis. Hoc q̃ fm augustinũ. ad ꝓparatõnez cordis: nõ ad ostẽsionẽ opis ĩtelligẽdũ. Ex hoc etiã potes trahẽ: vt si q̃s vult tunicã tuam tollere. i. aĩam vl̃ interiora bona dimittas palliũ. i. exteriora negocia. Elbi Criſ. Si litẽ tibi videris iminẽtẽ. etiaz illa q̃ nõ poteris indulgeli⁹ ẽ em̃ iurgio liberari q̃ retinere materiaz iurgioꝝ. Difficile ẽ rẽ dimittere: sz difficili⁹ de iudicio sine pcõ exire. Et ideꝝ: nõ solũ iquit iniuriã paciẽs. nihil iracũdie moueas aduersus eũ q̃ iniuriã facit: ꝙ nõ solũ ꝓ bijs q̃ abstulit nõ idigneris. sz et si q̃d tibi forte sbrelictũ ẽ. id spõte largire ei q̃ totũ abstulit. Cũ em̃ ille talẽ te iuenerit: resipiscet ꝓtinuo ꝙ facti pigebit. Elbi ꝙ Beda. Qõd de vestimẽto ꝙ tunica dictũ ẽ: non in eis solis: sz ĩ oĩbo faciẽdũ ẽ. q̃ aliq̃ iure tpaliter nr̃a eẽ dicim⁹. Si em̃ de necessarijs hoc ĩpatuz ẽ. q̃ntomagis superflua ꝓtẽnere oportz: Lex igit̃ ẽ vt alteri⁹ nõ tollas: ꝙ si tuũ nõ das. g̃ra autẽ vt ꝙ alteri⁹ nõ tollas ꝙ tuũ des. Secũm augustinũ. qui spõte vl̃ ꝓuictus pecuniã debitaz reddere noluerit. ĩ tantũ vt velit litigare: dimittenda illi ẽ. seruũ em̃ dei ñ oportz litigare manẽte illa r̃gula. vt ĩ aĩo ꝓpatus sit amittere qõ sibi debet Naz si modeste ac leuiter oĩno egerit vt sibi restituat. nõ tã intendes fructũ pecunie: q̃ vt hominẽ corrigat: cui sine dubio ꝓnicioſũ ẽ hr̃e vñ reddat ꝙ nõ reddere. nõ solũ nõ peccabit: sz ꝓderit etiã plurimũ. ne ille dũ aliena pecunia lucrũ facere vult. damnũ fidei patiat. Qõd tãto est graui⁹ vt nll̃a sit ꝓpatio. Et nota q̃ repetere sua ꝓtingit dupl̃r. aut corã iudice infideli. ꝙ sic r̃piano nõ licet: ꝙ maxie vbi eccl̃ia libertatẽ bz aut corã fideli: ꝙ hoc dupl̃r. aut cõtẽcioſe ꝙ cuz fraude. ꝙ sic nulli licet. aut modeste ꝙ cũ iusticia ꝙ sic infirmis et ipfectis licet. simplicit̃ ẽo repetere sine cõtẽtõne ꝙ fraude nõ corã iudice oĩbus licet. De religiosis ẽo sua nõ hñtibo ẽ sciẽdũ q̃ repetere aliq̃ ꝓtingit duplicit̃. aut vt aliqua ꝓpter vtilitatẽ ꝓpam. sic ꝑfectis nõ licet. aut vt cõgregatõnis ꝓpter vtilitatẽ cõmunẽ. sic licz eẽ ꝑfectis: q̃ et si nõ habẽt sua in ꝓ. tñ habẽt in cõmuni. ꝙ ita nomine cõmunitatis licet repetere. vl̃ si nõ habent dominiũ: nec in cõmuni: nec in ꝓpio. habent tñ res ad vsũ deputatas. Tam̃ magis expediret iudici secreto significare: q̃ in iudicio r̃petẽ. Deinõ sbiũgit. Et q̃ te ãgariaverit mille passus. vade cũ eo alia duo milia. i. paciẽr feras si ãpli⁹ te ire optat. Angaria dicit̃ debiti seruicij exigẽtia ĩ ꝓpa ꝑsona vl̃ q̃cũq̃ coactio iiusta. vñ angariare ẽ iniq̃ seu iuste aliq̃

mõ trahé. vl' psonalia obseqa ꝙ opa impẽdere. opprimẽdo i psona ꝙ gũãdo. Est g̃ sensus. qcũqꝫ te i seruicio idebito sñ pcto tñ coegerit seruire. ad hoc etiã ita debes pat⁹ eẽ. vt ãpli⁹ pati vel' q̃ ille optat iferre. Nã mille passus ẽ iter sabbati. ꝙ iõ hoc nõ ẽ ꝓ̃ sabbatũ legis. sic sustine iniurias i hijs q̃ nõ sũt ꝓ̃ sabbatũ pectoris. El'in millenario pfectõ spũal'significat: q̃ ipletõe b⁹ pcepti ostẽdit. Et cũ millenari⁹ sit numer⁹ pfectõis i tribo millẽarijs notat: qõ i tribo ꝓsistit pfectio pacientie. s. i corpe: ꝙ rõne: ꝙ volũtate. qõ significat p alia duo milia. Ubi Cris. Videres superbabũdantiã pbie: ꝙ cumulũ sapie. Postq̃ nimirũ deberis maxillã ꝙ tunicã ꝙ vestimẽtũ. etiã si nudo iãt corpe tuo vti voluerit inimic⁹ ad iniurias et labores: nec sic ãte illũ optꝫ pbibere Vult ei oia nos possibé coiẽ ꝙ pecunias videlꝫ ꝙ corpa nõ cũ idigẽtibo solũ. verũetiã cũ iniuriaꝫ faciẽtibo. Unũ ei mie ẽ: altꝝ vo pacie. Et itꝝ Ad omne deuotõis op⁹ ipigros nos cẽ pcipit dominꝰ: ac patos. Bonũ ei nr̃m vult nõ tã necessitatis eẽ q̃ ꝓpe volũtatis. vt dũ ampli⁹ ex nob facim⁹ q̃ ab alijs postulamur: maioris mercedis gr̃aꝫ ꝓsequamur. Integre em̃ caritatis ac pfecte deuotõis officiũ ẽ: pl⁹ spõte p̃stare q̃ peteris. Hec Cris. Ubi ſm augustinũ monet ñ tã vt pedibo agas q̃ vt aio sis pat⁹. Nõ solũ g̃ tua vt duites altricatõez. sꝫ ꝙ teipm̃ pbe angariãti naz tã ope ꝙ pedibo q̃ aio ꝙ ꝓpassiõis affectu: patus mltoplus seruire q̃ pcepit. Totũ em̃ qõ dictũ ẽ itelligẽdũ ẽ scõm p̃patõez animi i casu ꝓsili: nõ aut i casu i q̃ ex tli pmissiõe nutriret pecuniẽ aut rapiẽs: vl' angariẽs seu als offentẽs i sua malicia ꝙ iniqtate. Immo in tali casu sustinere nõ essꝫ bonũ: nisi ꝓpter scandalũ: vel aliqõ mai⁹ malũ euitãdũ. Naz testãte augustino. cui licẽcia iniqtatis eripit. vtiliter vincit: qm̃ nihil ẽ ifelici⁹ ifelicitate peccãtiũ. q̃ penal' nutrit ipunitas: ꝙ mala volũtas velut hostis iteriꝰ roborat. Et aũt dicit idẽ augustin⁹ i hijs triũ exẽploꝝ. nullũ gen⁹ iniurie ẽ p̃termissum. Naz oia i q̃bo iprobitate aliquã patimur. i duo genera diuidũt. quoꝝ altꝝ ẽ qõ restitui nõ p̃t in quo vindicte solaciũ tumid⁹ anim⁹ q̃rere solet q̃ talia fomẽta desiderat. sed san⁹ ꝙ firm⁹ misericorditer p̃ferendã alteri⁹ infirmitatẽ iudicat. neqꝫ hic vindicta ad correctõez ꝓhibet: vt etiã sup̃ dicit. Altꝝ iniuriaꝝ gen⁹ est qõ i ite grũ restitui p̃t. cui⁹ due sunt spẽs. vna ad pecuniã: altera ad opam ptinet. Exemplũ p̃mi de p cussa maxilla. scõi o tunica ꝙ vestimẽto. tertij o angaria passuũ. Quia qõ i corpe lesuꝫ ẽ nõ restituit integrũ. ꝙ reddi vestimẽtũ p̃t. ꝙ adiuuari opa p̃t si opus fuerit. In hijs g̃ oibo generibus iniuriaꝝ dñs docet pacientissimũ ꝙ misericordissimũ. ꝙ ad plura ꝓferẽda patissimũ aĩm xp̃iano rũ esse oportere. ꝓpter spez retributõis eterne. Sed qm̃ paꝝ ẽ nõ nocere: nisi etiã p̃stet beneficiũ q̃ntũ potuerit. ꝓsequẽter adiũgit dñs ꝙ dicit Oĩ petẽti te tribue. Quasi diceret. Ita debes esse pacies i aduersis ꝓximis: sꝫ ꝙ cõpacies alienis. Nõ dicit quid tribuendũ: qr nõ semp res ẽ danda. semp tñ dandũ ẽ saltẽ bonũ rñsuꝫ. Qui g̃ i necessitate sua petit a te rẽ corpalẽ vl' spũalẽ: da ei donũ vl' obuꝫ. Si em̃ rationabiliẽ petit: tribuẽdũ est donũ qõ petit. vl' de pcepto cũ i extrema necessitate posit⁹ oino idiget dareqꝫ possis. vel de ꝓsilio cũ petẽs aliter trãsire p̃t. ꝙ hec ẽ elemosina corpalis. Et si deest tibi facultas. da affectũ ꝙ bonã volũtatẽ: bonũ rñsuꝫ ꝙ orationez Si aũt irrationabiliter petit: dãdũ est obũ docẽdo eũ de irrationabilitate sue petitõis. ꝙ o causa iuste negatõis: vt nõ eũ ianẽ dimittas. ꝙ hec doctrina ẽ ps ꝙ opus iusticie et elemosina spũalis. Et si iste nõ accipit id qõ petit. meli⁹ tñ scz correctõez accipit. Ita oi petẽti te dabis: q̃ uis nõ semp id qõ petit dabis. Unñ omni petẽti inãt nõ oia petẽti: vt des qõ bene honeste ꝙ iuste potes. Ubi Ambrosi⁹. Nõ min⁹ ẽ crimis hñti tollere: q̃ cũ possis ꝙ habũdãs sis idigẽtibo denegare. Esurientis panis ẽ quẽ tu detines. viduaꝝ indumẽtũ qõ tu reclndis. miseroꝝ redemptio: et absolucio ẽ pecunia quã tu in terra fodis. Tot ergo bona scias te iuadere q̃t bona posses p̃stare. Quia vt dicit Cris. diuicie nostre nõ sũt: sꝫ dei. omnes em̃ dispẽsatores diuiciaꝝ suarũ nos voluit eẽ nõ dominos. Da g̃ ꝙ tribue nõ vẽde Uendit q̃ mltas p̃ces expectat. vẽdit q̃ bñficiũ p crastinat. vẽdit q̃ pauꝑi iproperat. vendit q̃ tristi vultu donat. vẽdit q̃ vicissitudinẽ expectat Pauꝑ tñ ꝙ nihil habẽs nõ teneꝫ ad donũ munera manu. sed ad donũ cõpassiõis a corde. cõsolatõis in ore. subuẽtõnis i ope: teneꝫ ꝓ loco ꝙ tpe. Unñ glosa. Si deest facultas. da obsequiuꝫ: vl' affectũ: vl' verbũ. Hec sũt illa q̃tuor q̃ obtulit magdalena xp̃o. s. lacrimas cõpassionis. capillos subuẽtionis. osculũ obsecutõnis. vnguẽtũ cõsolatõnis. Et eodẽ modo intelligẽdũ ẽ qõ subdit. Et volẽti mutuari idest mutuuꝫ accipe a te. ne auertaris ab eo. s. nõ mutuãdo: vel mutuũ differẽdo: vl' diminuẽdo. Mutua sibi si petit rationabiliẽ: vel rationẽ reddẽ si petit irrationabiliter. Da mutuũ hilariter. hilarẽ enĩ datorẽ diligit de⁹: ꝙ ex caritate pura. nihil inde sperãs vel recipiẽs vltra sortẽ. nec seruiciũ nec qõcũqꝫ cõmodũ: ta q̃ ꝓpter istã spem nõ debet mutuuꝫ fieri. licet a deo possit inde merces sperari. Amia te nõ auertas. nec i homie spẽ mercedis figas: sed i deo q̃ cuꝫ multo fenore tibi reddet: qõ illo iubẽte facis. Unñ Aug⁹. Nec ꝓpea volũtatẽ alienes ab eo q̃ petit. q̃si nihil recepturus a deo cũ rem que datꝰ mutuo. ille qui accepit: exoluat quia cum ib ex precepto dei facis: apud illũ qui hec iubet infructuosũ esse nõ potest. Hec aug⁹. Dicens ergo omni petenti tribue. ꝙ volenti mutuũ ne auertaris. duo genera beneficij ꝓplecti tur. vel cũ beniuole damus. vel cum reddituro cõmodamus et ad vtraqꝫ parati esse debemus. In vtroqꝫ enĩ genere elemosine. datoꝝ scilicet et mutuo: tenemur omni petẽti egenti subuenire etiaꝫ inimico si perfecti sumus. si imꝑfecti non nisi in sũma necessitate esse viderimus. Unde

Crisosto. Si misericordiã postulamus: qđ possumus largiamur. vt ipi id qđ a deo petimus ꝑcedẽte merito facili⁹ impetrare possim⁹. Nerũ si eos q̃ nos petũt despiciam⁹: qua fiducia deum nobis qđ petimus prestare credim⁹. Jubemur enĩ per oĩa rligionẽ pietatis ac fidei custodire. vt necessitatẽ tribulatõis alteri⁹ q̃i ꝑ̃ compu tem⁹: nec pluris facultatẽ q̃ fratrẽ faciamus: expectantes mercedem retributõis eterne. Hec Crisꝭ. Et nõ soluz de elemosinis hoc intelligẽdũ ẽ. sz q de pecunia q̃ nũq̃ deficit. id ẽ de sapiẽcia q doctrina. q̃ nõ ẽ petẽti denegãda: quoniaz auarũ dedignat possessorẽ q i alios trãslata crescit q magis ditat auctorẽ. Ergo petẽti eaz pro deo distribuas. q volẽti eã mutuari a te vt alios doceat ne auertaris. qz qđ alios ꝑter te docebit. tibi reddet a deo cum fenore multo. Utraqz ergo pecunia scz corꝑal' q spiritual' est cõmodãda. sz materialis sine vsura spiritualis cum vsura.

Deinde seq̃. Et q̃ aufert tibi q̃ tua sunt. siue pecuniã siue rẽ aliam. ne repetas scz in iudicio ac cũ lite q contestõne. Nõ enĩ licet alicui rẽ i iudicio ꝑpetẽ turbato animo et ex ira q cõmotõe. ac ꝑ inordinatuz affectum vindicte poci⁹ q̃ ad emẽdã delĩquẽtis. vl' ex auaricia q̃ magis vult cũ iactura ꝓximi bñ se habẽ. Et qz docuit dom in⁹ iniuriã inferẽtibz nõ eẽ rsistẽdũ. sed plura ꝓferẽda eẽ ꝑatũ. ꝓsequit̃r docet iniuriaz inferẽtibz impẽdẽdũ eẽ caritatis affectũ simul et effectũ. Quia enĩ opa iusticie ĩfructuosa sẽ sine caritate ideo addit de caritatis ꝑfectõe: q dat itelectũ ꝓcepti de dilectõne ꝓximi. i quo errabant iudei. Ex hoc enĩ q̃ ꝓceptũ ẽ i lege. Diliges ꝓximũ tuũ sic teipm. q ite ꝑ ibidẽ dr diliges amicũ tuũ: arguebãt a ꝑrio sẽsu q debebant odire inimicũ. sz hoc ẽ falsũ. qz ois hõ ex caritate diligẽ d⁹ẽ. inquãtũ ad ymaginẽ dei ẽ. q capax ipi⁹ per cognitõz q amorẽ. Dicit g̃. Audistis qz dictũ ẽ i lege. Diliges ꝓximum tuũ. q affectu sic ligat oẽs. q effectu sic ligat ꝑfectos pro loco q tꝑe. et oderis inimicũ tuũ. sz hoc vltimũ nõ ẽ scriptũ i lege. sz ẽ dictõ scribaꝭ q̃ hoc addebãt. q ex alijs scriptis ibidẽ. vt dictũ ẽ colligebãt. Uel si alicubi scriptũ dicat̃. tũc. ꝟm Augustinũ. ñ vox iubẽtis iusto accipiẽda ẽ sz ꝓmittẽtis ĩfirmo. Ego autẽ dico vobis. Diligite scz affectu inimicos vros. hoies scz nõ vicia. naturã nõ culpã. Quia scõm Augustinũ. sic diligẽdi sũt hoies. vt eoꝝ ñ diligant̃ errores. Diligere debem⁹ inimicos. bona g̃cie q glorie eis optãdo. q̃bo hõ nõ ꝑ̃ vti male: alia vo bona scz nature vel fortune. nõ sunt eis optanda: nisi q̃dam generalitate inquãtũ valẽt ad salutem eoꝝ quod soli deo est notum. qz talibus bonis ꝑ̃ homo bene vti vl' male: q ideo circa hec non est aliquid petendum determinate.

Et nota q̃ diligere amicum ẽ magis debitũ. et non excludit dominus a dilectione amicorũ mercedem. sz innuit minorem. quia ceteris paribus. dilectio inimicoꝝ est magis meritoria q̃ amicorũ. quia difficilior q cum maiori conatu bone voluntatis: quia purior q ex motu gracie nõ nature inclinãtis. quia liberalior non ex debito meriti precedentis. Et qz non sufficit diligẽ corde nisi dilectio probetur operis exhibitõne. ad minus loco q tẽpore: subdit bñfacite. scilicet effectu hijs qui oderũt vos: in hijs q̃ spectãt ad eorũ salutem. eam modo debito et possibili ꝓcurando. quia benefacere est dilectionis effect⁹ et exhibicio. Et ideo sicut tenemur diligere inimicos quantũ ad bona g̃cie et glorie ita tenemur in effectu salutem eoꝝ ꝓcurare. Inimic⁹ ergo quo ad naturaz qua ẽ ꝓxim⁹. de necessitate precepti ẽ generali dilectõe diligend⁹. q̃ dr diliges proximũ tuũ: sz dilectõe speciali. vt specialiter q̃s moueat̃ ad diligẽdũ inimicũ. nõ ẽ ꝑcepti sz ꝑfectõis. Non enĩ ẽ ꝑceptũ ad oĩs specialiter affici qz nec hoc ẽ possibile. q ideo nec ẽ ꝑceptuz specialiter affici ad inimicũ: sed generaliter in q̃tũ ẽ hõ ꝓxim⁹. Et qz exteriora bñficia ꝓpterea nãt̃ interiori dilectõni. signa general' dilectõnis vt aliqđ bonũ facẽ toti cõitati vel orare ꝑ toto ꝓplo in cõi: ista exhibere inimicis. cuz ab hijs q̃ sẽ generaliter exhibẽda nõ debeãt excludi: ẽ de necessitate ꝑcepti. qz si ab hijs intẽderet hõ eos excludere. iam generaliter dilectõ nõ ferretur. ymo magis odiũ ostẽderet̃. Et qz ex tꝑe extreme necessitatis obligat̃ hõ oĩ hoĩ i tali necessitate existẽti: ideo etiã inimico (nisi ex hoc deterior fieret q fidẽ impũgnaret) deboz i tali necessitate bñficiũ exhiberi. beneficia vo q̃ sunt signa dilectõis special'. ñ tenet̃ inimico exhibere extẽ casũ necessitatis. sz hoc ẽ ꝑfectõis. Dilectio ergo alia interior alia exterior. Dilectõne interiori et perfectione sufficiencie. quilibet etiam imꝑfectus tenetur quemlibet etiam inimicum diligere. dilectione autem exteriori. id est beneficij exhibitione q perfectione super erogacõis. tenetur tm̃ perfectus hoc facere: imꝑfectus enĩ tenetur inimico rancorem odij dimittere q bonum optare. siue pecierit veniam siue nõ: et si pecierit veniam tenetur ei colloq̃ q dicere aue. sed nõ tenetur beneficia tꝑalia ministrare. Perfectus aũt tenetur etiam presidia tẽꝑalia cõferre et necessaria ministrare: siue ab eo veniam pecierit siue non. Qz si inimicum a cõmunione nostra sepamus. eoipo ei benefacimus: dum illud hoc fine facimus vt eum ab errore reuocemus. Unde glosa. Benefacite ministrãdo cibum mentis id est instructionem vl' correctõnem vel corporis. omnia enim in ecclesia. etiã excõicatio: eo spectãt vt fratres et amici fiãt. Et quia est quoddam beneficium ad salutez ꝑtinens. quod a quolibet quãtumcũqz paupere potest exhiberi. scz orare pro animarũ salute: ideo subiũgit. Benedicite scz bona g̃cie q glorie in precando. male dicentibus vobis retro detrahendo. vel apte blasphemando. et orate dcta bona optando et deum deprecando. ꝑ ꝑsequẽtibus et calumniantibus vos. falsum crimen vobis imponendo. Hui⁹ exemplum dedit dominus in cruce suspensus. et stephanus lapidat⁹ et dauid a semei maledictus. Ubi nota q̃

triplex est iniuria.s.cordis que rācor vl' odiū dicit.oris q̄ detractiō vl' maledictiō.operis.s.lesio manualis. Huic igit̄ generibꝰ tria dñs apponit remedia.cōtra primū.diligite inimicos vestros. ꝓtra scdm benedicite maledicētibꝰ vobis:z orate ꝓ ꝓsequētibꝰ calūniantibꝰ vos. cōtra tertiū benefacite hijs q̄ oderūt vos. Unde glosa. Cōtra ecclesiā tribꝰ modis pūgnat̄.odio.ꝑbis.z cruciatu corꝑis.ecōtra eccl'ia diligit. orat z bñfacit Si q̄ volum⁹ esse ꝓfecti:debem⁹ iniuriātibꝰ nobis bñficiū dare cordis ipos diligēdo.bñficium oris.ꝓ eis orādo:z bñficiū operis ipis bñfaciēdo Et q̄ magnū dedit ꝓceptu.ꝓclaꝝ subdit ꝑmiuꝫ Ita inq̄t diligite. benefacite. orate ꝓ inimicis vestris.vt sitis filij patris vestri altissimi qui in celis est. filij inq̄ per bonitatis imitationē per gr̄e adoptiōez ꝑ educatiōez ꝑ hēditatis adeptiōez Et sicut estis filij dei ꝑ naturā et creationē. sic etiā sitis filij eius ꝑ gr̄am et imitatiōez i eo qđ ei ꝑ̄riū.nā ꝑ̄riū est ei misereri et esse bñficum. Unde beda. Nulla maior pt̄ esse merces.q̄ filios hoim terrigenas effici filios altissimi q̄ i celis est.Nos enī potestate accepta efficimur filij dei inq̄tū eis q̄ ab eo ꝓcipiūt implem⁹.Et sbiūgit. Qui solem suū facit oriri sup bonos z malos.et pluit sup iustos z iniustos ac gētes z ingratos. Et nō solū amicis:sz etiā inimicis bñfacit.Sic ei inimicos nutrit vt amicos.ac hos et illos sui solis splēdore illūinat:z suaꝝ pluuiaꝝ in undatiōne fecūdat.z bñficia cotia nō subtrahit.etiam malis hoibꝰ qui tū ei inq̄tū i eis ē inimicāt: sz ꝑ sua misericordia indiscrete oibus vite pñtis beneficia largit̄. Ubi Jeronim⁹. Noli negare qđ de⁹ nulli negat q̄uis sit blasphem⁹ et ipius. Sine distinctiōe oibus tribuam⁹.nō querentes cui sed quare demus. Et autē dictū ē sup̄.orare generaliter ꝑ inimicis z eis bñdicere. ꝑ q̄ntꝫ in generalitate ꝑ̄li icludūt est ꝓceptū.sicut qđ in generali dilectiōe diligant̄: sz in speciali ista facere nō ē ꝓceptū sz ꝓfectionis. Et sciēduꝫ q⁹ Crisostom⁹ ponit nouē grad⁹ scdm accessuꝫ ad ꝓfectionē mādati huius.Unde ait.Audisti nēpe q̄ntis ad ꝓfectionē gradib⁹ ascendit.z quēadmodū nos in ipm veritatis cacumē statuit.et paulati in ipm celū reducit.Prim⁹ grad⁹ ē:nequa q̄ ad ledēdū prior̄ venire.Secꝰ vt nō ampli⁹ referat.q̄ q⁹ a ledente sustinuit.Tertius ne lesus faciat illa q̄ passus ē: sed quiescat. Quart⁹ vt etiā ꝑbeat seip̄m ad iniuriā sustinēdā. Quintus vt etiā ab maiora se ꝑbeat. q̄ vult eē qui fecit. Sextus nō odisse eū a q̄ ista ꝑpetit̄. Septim⁹ etiā diligere ledentē.Octau⁹ beneficijs eū libenter afficere.Nonus etiā deū ꝑ aduersario deprecari. Perspexisti celsitudinē pbie.z idcirco tam claro digna est ꝑmio.qr tam magno ē subiecta ꝓcepto. Nam z ꝑmiū illi tale ꝑponit.q̄le prior̄ oino nulli.vt scz fierēt filꝫ dei.ꝑ̄t tū hoibꝰ id esse possibile ē. Igit̄ benefaciendū est oibus:qr vt dicit Seneca. Nemo nō cū alteri ꝑdest.sibi ꝑfuit.Quia vero ꝓfectio dilectiōis vltra dilectionem inimicoꝝ non potest ꝓcedere.ideo postq̄ ꝓcepit inimicos diligere. cōsequēter subiūgit. Estote ergo vos ꝓfecti: sicut z pater celestis ꝓfectus ē.que est lex amoris cōseruando.vt que ratis etiā inimicis ꝑdesse.qđ deū facere manifestū est:q̄ beneficia largit̄ etiā malis hoibꝰ.sic q⁹ ꝑ eoꝝ maliciā nō desezit benefacientiā circa ipos:ita nec vos circa inimicos. Nā scdm Crisostomū.sicut filij carnales similāt ꝑres ī aliq̄ corporis signo.ita filij spūales deū in sc̄itate.z nihil nos deo ita assimilat sicut iiusta faciētibꝰ ignoscere:z ꝑ eis orare. Et arguit hoc exēplo publicanoꝝ z infideliū q̄ suos amicos diligūt z eis bñfaciūt.Si ergo sup̄ ipos mercedē beatitudinis volum⁹ habere:debem⁹ plus ꝑ̄ter deū facere.dilectiōez etiā ab inimicos extēdendo. Si ei diligitis iquit tm̄ eos qui vos diligūt:quā mercedē habebitis hac scz de causa a deo i eterna vita:Quasi diceret nullā.de hijs em̄ dici pt̄.recepistis mercedē vestrā.Talis nāq̄ dilectio ē naturalis:z nō ꝓcedit de caritate q̄ et extēdit ad oēs hoies .z ido ñ ē meritoria.Sz tū hec oport̄ facere:et illa nō obmittere.Diligere em̄ diligētes ē nature.diligere nō diligētes ē gr̄e. nō diligere diligētes ē ꝓuersitatis maxime:nō diligere nō diligētes ē ip̄fectiōis humane.Et si salutaueritis fratres vr̄os tm̄:qui aliq̄ affinitate iūcti sunt vobis.i.salutē eis optaueritis:ac caritatis z dilectiōis affectū eis ostēderitis. quid amplius scz q̄ntū ad ꝓfectiōez facietis? Et si bñ feceritis tm̄ hijs qui vobis benefaciūt.qđ est debiti naturalis ex accepto beneficio: que vobis est gr̄a idest qđ meritū gr̄e apud deū? Quasi diceret nullū. Nam publicani z ethnici.i.pc̄ores z gētiles hoc faciūt. publicani q̄ publica vectigalia exigūt. a publio rege romanoꝝ nomen traxisse dicunt. ethnici đo ab ethnos grece qđ gens latine ē vocāt:q̄ tales sunt vt fuerūt genti scz sub pc̄o. Et si mutuū dederitis hijs a q̄b⁹ speratis recipe.que gr̄a vobis scz apud deum? Quasi diceret nulla. Nā vt dicit glosa.ex hoc solo q⁹ speratis recipe nō ꝑ deo datis. Unde de talibus dici pt̄ receperūt mercedē suā.qr spe retributiōnis hūane mutuāt. Nā z pc̄ores q̄ gratiā dei nō hñt pc̄oribꝰ fenerāt.i. mutuū dāt:vt eq̄lia nō vltra sorte recipiāt. Ex q̄ ꝑz q⁹ pl⁹ q⁹ pc̄ores sūt q̄ mutuāt.vt cū vsura recipiāt:Quasi diceret fm Bedā. Si tales int̄ se natura duce norūt eē bñfici.q̄ntꝫ vob⁹ grad⁹ ꝓfessiōis eximior̄ necesse ē:vt cura ꝓutis sit vberior̄. q̄ten⁹ etiā ñ amātes caritatis sinu ꝑplectami. Unde z Crisꝰ. Quonā igit̄ digni suꝑlitō sum⁹. q̄ cū ad similitudinē dei vitā nr̄aꝫ iformare iubemur: forsitan ne gētilibꝰ q̄dē iuenimur eq̄les? Et iter. Sed si nos ī hijs nec publicanis:nec gētilibꝰ meliores efficimur.nōne lugēdi z plāgēdi sum⁹?Quiꝫmo i tātū lōge sum⁹ a diligēdis inimicis: vt nec amicis q̄dē caritatis vicē rēdam⁹?:sz ecōtrario odio habeam⁹ etiā diligētes.i q̄ nō solū gētilibꝰ z publicānis neq̄q̄ differim⁹?:sz mlto eē iferiores existim⁹.xp̄c eē ñ solū vult nos ignoscē deliquētibꝰ sz vt eē amem⁹ eos z orem⁹ ꝓ ipis. Nam si

tñmodo nō lebas eū q̄ te lesit. auertis te tñ ab eo. nec libenter eū videas: manet sñ dubio vulnus ī pectore. ⁊ dolor augescit ī corde! Nūquid tu ita vis tibi ꝓpiciū fieri deū. vt nō te q̄dem ledat auertat se tñ abs te. ⁊ pcōz tuoz memoriam teneat: et videt te uolit! Igit̄ qualē vis ega te esse deū. cū delictoz veniā poscis: talē te exhibe debes bis q̄ dereliquerūt in te. Hec Crisos. Intellige q̄ qñ ista fiūt ex naturali affectōne. que potest ꝓcedē ex causa vtili aut delectabili et ex causa honesti. et p habituz moralis amicicie: sic nō sunt meritoria vite eterne. Sed qñ ista ꝓcedūt ex habitu caritatis. tūc sunt meritoria. ac pricipum et ratio merendi ab deum. q̄ sola diuidit inter filios regni et pditōnis. Diligere em̄ ꝓpter amorez reciprocū. nature est debitum. Diligē propter bñficiū acceptū vl̄ speratū ē mercēnariū: Diligē propter mutue failiaritatis oblectamentū. est malū: Diligē ꝓpter peccati cōsensū. est malignū. Diligē ꝓpter opus bonū ē gratuitū. Qui em̄ diligit proximū. aut quia bonus est. aut vt bonus sit. aut quia eiusdem corporis mēbra et eiusdem patris filij sū? diligere dicit̄: talis em̄ amor spiritualis est et iō ideficiēs: Carnalis em̄ amor cito dilabit̄. sic et ipsa caro. quali videlicet amore publicani et ethnici se iuicē diligūt. ī quibz est natura sine grā: et tñ diligētes se diligūt. stati em̄ vt se ab alijs non diligi intelligūt. ipsi q̄z alios non diligunt. Nos ḡ oēs diligē. oim salutē q̄rē. oib? bñ facere ⁊ caritatis affectū ostēdē debemus. non querētes cui sz q̄re ista faciam?. Sic ei augeē amor. et ꝓcordia crescit. Ista itaq̄z debēt fieri. nō ī spe retributōnis hūane. sed diuine. Sic ei deus ē oīs bōi pricipiū. sic vult eē et finis. Ego sū iquit alpha ⁊ o: pricipiū ⁊ finis. Ēn̄ augus. Qui amicū ꝓpter cōmodum q̄libet amat: non amicū ꝓuicit̄ amare. sz ꝓmodū. Et iō de? quo nihil ē maius aut meli? ꝓpter q̄ diligat̄: ꝓpter seipm ꝓfect̄e diligit̄ Si vo salt̄ ꝓpter illa q̄ pstat amatur. nō vtiq̄z gratis amatur: q̄z iam illō ꝓpter q̄ diligit̄. ei q̄ dictu q̄z nephas anteferē. Et iterū. Gratis de? ametur. vt operis quo illi ministrat̄ pcium sic esse cū illo. Nihil em̄ debemus pro amore ihu querē: nisi ei? suauem pñciam. Hec augustinus. Inde et bernhardus. Non sñ premio diligitur deus: et si absq̄z pmij ituitu sit diligēdus. Verus amator pmiū non querit. sed meretur. Hec bernhardus. Amemus ergo aduersarios nostros et nihilomin? eis beneficia prestemus. vt sim? perfecti ꝑ modulo nostro. perfectione gratie sicut et pater noster celestis pfectus est perfectione nature: quoniā pfectus domin? bonos ⁊ perfectos vult habere fideles Simus interī perfecti saltem perfectione sufficiencie: que est in dei ⁊ proximi caritate: ⁊ nitamur ad cumulum pfectionis superogationis: que est diligere inimicos: ⁊ orare pro eis: sicut fecit xp̄us. Inde crisostom?. Nō tantū ledimur ab iniquis q̄n nocemur ab ipsis: quātū cum ꝑ malitiā eoz cōstancia bonitatis a suo ꝓposito

victa recesserit. Ne igit̄ odio habeas facientem tibi mala: et ne maledicas veranti. sed magis ama. quasi multoz tibi consiliatorē bonorum: teq̄z ad amplissimū honorē ledendo ducentem. Alioquī ⁊ laborē sustinuisti: fructu autē priuatus es: et iactura quidē feres. mercedē autem ꝓdes. Qđ certe extreme oīo demencie est: vt ali qui cum maiora perpessi sunt nequaq̄ minora sustineant. Et quēadmodum inquies fieri ista possibile est. Videsti deū hominē factū: ⁊ eo vsq̄z ꝑ tua descendētē salute: tātaq̄z ꝓpter te esse perpessum: ⁊ adhuc inquiris aut dubitas. quēadmodū impossibile sit iniurias donare cōseruis Sed tu plurim ū oīno lesus es. Verū quid tale perpessus es. quale tuus imo omniū dominus Sin aut oīo nimis lesus es: idcirco maxime beneficiū ferer nocēti. vt et tibi ipsi clariorē facias coronā: ⁊ fratrem a periculo grauissimi lāguoris absoluas. Hec crisostomus. Oīo

Domine ihu criste mitissime tocius humilitatis et paciētie magister. da mihi seruoz tuoruz vltimo ⁊ simplici: vt me humilem et alijs inferiorē constituēs ab omnibus ꝓtemni cupiam et cōculcari. iniuriāq̄z in corpe vel rebus pacienter sustinens. animū patum ad plura sustinenda habeā: ac omni petē ti in corꝑabilibz ⁊ spiritualibz ꝓposse subueniā Concede etiā vt nō solum amicos: sed et inimicos me corde ore vel ope ꝑsequētes. ecōtra valeam diligere: eisq̄z benefacere. ⁊ benedicere: ac ꝑ eis orare: vt iter filios ⁊ electos tuos merear tua gratia numerari Amen.

De laude humana in bonis opibus non querenda. Capitulum. XXXVI.

Post hec magne perfectionis ꝓba docet ne de bonis opibz inaniter gloriem̄: q̄z valde difficile ē vt in eis vana gloria totaliter euitetur. Inde ait. Attēdite. ī. diligēter ꝓsideratē: et attēti ac cauti estote scz ꝓtra insidias superbie: q̄z etiā bonis opibz insidiat̄ vt faciat ea pire: ne iusticiā vestrā idest opa iusticie. scz opa bona de genere. quecūq̄z fuerīt illa: q̄z oīa ꝓtinētur sub iusticia generalit̄ dicta: faciatis coram hoīb: eo scz fine vt videamini ab eis. idē ꝓpē laudē hūanā ⁊ fauorē mūdi. nō ꝓpē gloriā dei: nec ꝓpē edificationē ꝓximi. alioquī mercedē nō habebitis apud deū cui? amore nō fecistis. Ille enī debet mercedē dare: cui? mādato mouet̄ operari? vel amore. Nisi ḡ de? singularit̄ sit ī causa. nō opis mercedē: sz fallacie supliciū apud deū bēbunt. q̄z hic ab hūano ore mercedē scz leuē aurā favoris recipe voluerūt. Ab hijs tñ dūtaxat acceperūt a q̄bz eā ꝓcupierūt. Ex quo enī intencio ferē ad hoīes tñ. nō ē aliq̄d a deo iuste expectā dū: q̄z nō vtus sz causa vtutis mercedē hz apd deū. Hoc igit̄ deputat̄ eis ꝑ mercede: cui? amore fecerūt. scz laus hūana quā quesierūt. Et nō solū vera mercede ob prauā ītentiōz euacuant̄ sz ⁊ nihilomin? ꝑ iani gloria (q̄ siue pcebat op? siue sequat̄. semp mortale pctm ē) penā eternā

merēt. Minuit etiā ꝓbitas ꝓscie ex fame mercede. Vñ boeci⁹. Minuit se ꝓbitatis ꝓscie secretū quotiēs ostētādo q̄s fructū recipit fame preciū. Et ideo vt idē Boeci⁹ dicit. sapiēs bonū suū nō populari rumore: sz ꝓscie veritate metitur. Et ꝓsidera q̄ (vt ait Crisō) nō solū ñ ostēdi iubz sed ꝙ studere latere. Neqz enī ē eqle nō studere apparē: ꝙ studere latere. Per hoc tñ nō ꝓhibēt opa bona fieri corā hoīb⁹ ad dei gloriā ꝙ ꝓximi edificatiōez: q: hoc ē bonū ꝙ meritoriū apd deū Sz (vt dicit Gregori⁹) Valde pfectoꝝ ē sic ostē so ope. gloriaz actoris queré. vt de illata laude nesciat ꝓuata exultatiōe gaudere: quā infirmi q: pfectē ꝓtemnēdo nō supant. restat necesse ē. vt bonū qd opanē. abscōdāt. Deide postq̄ generalitē iusticiā nomīauit. nūc ꝓsequēt ꝑ ptes exequit. ꝙ specialiter ꝓhibz ī elemosina. ꝙ oīone ac ieiunio vanā gl̄iaz queri: q: hec tria p̄cipue ꝓsueuit ianis gl̄a comitari. Hec sūt tria satisfactōnis opa. scz elemosina ꝓtra pcēm ī primuz. oīo ꝓ pcēm ī deū. ieiunīū ꝓ pcēm ī semetipm Hec etiā tria valēt ꝓtra tres radices pcōꝝ. s. ꝓ tria mala q̄ ī mūdo sūt. Elemosina ei ē iusticia conē ꝓcupiscētiā oculoꝝ. oīo ꝓtra superbiaz vite. ieiunīū ꝓtra ꝓcupiscētiā carnis. Ait ergo cū facis elemosinā corpalez. s. vl̄ spūalem. noli ante te tuba canere: sicut faciūt ypocrite id est noli eā facere ī manifestatiōe. ꝙ velle īnotescé: vt gl̄ieris ī laude tua: sicut ille aptū dat signuz q̄ canit tuba. Nō ē ingta deo elemosina q̄ videt sed q̄ ideo fit vt videat. Et q: tales p̄ncipaliter intēdūt honorē vanū et trāsitoriū. iō amittūt verū ꝙ etnū. Vñ seq̄t. Amē dico vob⁹ recepert mercedē suā scz gloriā hūanā. quā q̄rebāt ꝑ dono elemosine. sz pena expectat ꝑ mala itētōz. Ita q̄ faciūt ypocrite. Te aī faciēte elemosinā qd ē op⁹ d gené bōoꝝ. nesciat sinistra tua ꝙ itētio puersa: qd faciat dextera tua ꝙ itētio sc̄a. Sinistra ē appetitio ꝙ delectatio laudis hūane vl cōmodi ēreni. dextera aī itētō iplēdi p̄cepta diuina: seu amor dei ꝙ celestis p̄mij. Est q̄ sens⁹. Nō se īmisceat itētio alicuius p̄uitatis. dū p̄cepto dei iplē satagis. Et expōit qd dixit: nesciat. illō ei nesciē qd ī abscōdito ē. ꝙ iō dic. vt sit elēosīa tua ī abscōdito ē. s. fm rationez itētōis. ꝙ si nō fm rationez operatōis. Sit in abscōdito ꝙ secreto mētis. id est in ipa bona ꝓscientia: que hūanis demonstrari nō potest oculis. Sufficit tibi ad ꝑmerendū premiū: q̄ solus ꝓscie inspector ē: et hoc ē qd subdit. Et pat̄ tu⁹ scz deus qui est p̄ oīm ꝑ creatiōnē. ꝙ iustoꝝ per gr̄e adoptionē qui videt ī abscōdito: q: ipe solus videt intētiōnē cordiū. reddet tibi quia retribuet bonis scōm intētionē cordis hoīb⁹ abscōditā ꝙ occultā. et si nō in p̄nti: tñ in futuro. Non ergo si hec sciant hoīes formidādū ē. sz si hoc aīo fiāt: vt fruct⁹ placēdi hoīb⁹ ī eis expectet. ꝙ laus hūana admisceat. In oī enī ope nr̄o nescit sinistra quid facit dextera: si nō amore laudis hūane: sz amore dei et iusticie id agam⁹. Et ideo siue ī sȳnagogis: siue in vicis et platēis elemosinā vel aliud opus bonū quis faciat. ī abscōdito tñ facit. qui cūq̄ hoc faciēs nō ab hoīb⁹. sed a deo videri desiderat. Ecōtra vero qui in abscondito facit. et videri cupiēs laudem ex hoc et gloriam querit non in abscondito quidem facit. qm̄ abscōditū non vult esse quod facit. tantūq̄ ei valet ac si ī publico fieret. Vñ Crisō. Potest enī aliquis corā hominib⁹ elemosinam facere. nec tamē ad hoc facere vt eam hominū oculis ostēdat. ꝙ aliquis non coram hominib⁹ faciens eo tamē animo facere. vt se ib faciēt̄em optet videri. Propter qd nō factum ipsum. sed voluntatē aut coronat. aut punit. nec fini opis. sed volūtati operantis mercedē damnūue decernit. Nō igit̄ tantūmodo debisse elemosinā. sed quē admodū oport debisse virtutis est. Hec Crisō. Similiter in oratione docet fugere vanā gloriā. vt non ores ī publico ad manifestatiōnē: vt videaris ab hominib⁹ sicut faciūt ypocrite. q̄ vt (dicit Crisō) nō intendūt exaudirī. sed videri. Et quia intētionē habent puersam. ideo damnosā subdit sequelā: q: receperūt mercedē suā scz laudē transitoriā. sed tādem recipiēt penā eternaz. Argumentū habes ex hoc q: cū vana gloria sit mortale pcēm. ideo omne opus ex vana gloria factū est mortale reputandū. quia ꝑ eo pena infligit eterna. Ita ergo faciūt ypocrite. Tu autē cū oraueris intra ī cubiculū tuum id est in locuz secretum. ꝙ clauso ostio. ne veniat multitudo impediens eleuationē mentis. ꝙ auertens te a proposito. ora patrē tuum celestem in abscondito. Et est sensus fm Remigium. Sufficiat tibi vt ille solus nouerit tuam orationē. qui oīm corda nouit occulta. q: ipe qui est inspector erit exaudit⁹. Et pat̄ tuus cuius honorē debes īte dere. qui videt in abscondito. reddet tibi fructū orationis in aperto. Scōm Crisostomū. qui sic orat secreto: vt ab hoīb⁹ absconse orare videat. nō deū aspicit sz hoīes. ꝙ ido q̄tū ad ꝓpositū suū ī sȳnagoga orat. ac etiā sic duplicit laudat. et q: orat. et q: abscōse orat. Cui⁹ aī orātis mēs solū aspicit deū q̄ quis ī sȳnagoga oret. tñ apd se ī secreto vł orare. Orās g̃ nihil nouū faciat qd aspiciāt hoīes. vl̄ clamādo: vl̄ pect⁹ ꝑcuciendo: vl̄ man⁹ expandēdo. Hec Crisostom⁹

Vbi sciendū q: duplex ē oratio. quedā publica que fit a ministris ecclesie. ꝙ ista nō debet fieri ī occulto. sed magis ī publico et ī ecclesia corā populo: q: ꝑ tota offert̄ coitatē. ꝙ populus ī hoc ꝓformare se debet ministris ecclesie. ipsum deū deprecādo scōm moduz cōgruū et sibi possibilem. Alia est oīo priuata: ꝙ talis magis debz fieri ī secreto duplici d causa. vna est: quia oīo est eleuatio mentis in deum. mens aūt citius et melius eleuatur in deum. qn̄ homo est ī secreto loco: ꝙ a tumulto sepat⁹. alia ē ad euitatiōez vane gl̄ie q̄ d facili īsurgit ī publico. Orare itaqz volētib⁹ salubre dat xp̄c ꝓsiliū vt intrēt ī cubiculū. s. cordis secretū: ꝙ claudāt ostiū. s. carnales sensus: ꝑ q̄s exteriora ipedimenta se īgerūt: ꝙ turbe fātasmatū orātib⁹ obstrepūt: vt sic etiā clauso

ostio mentis ꝙ collectis anime viribꝫ oꝝo spiritalis fiat ī intimis cordis.ꝙ inde dirigat ad deum feruenciꝫ.vbi oratꝝ pꝝ in absconditꝫ.ꝗa absconditum ꝙ cubiculū ē secreta cordis intentꝫ. Quātū em̄ hō ꝓpꝛepnit qō ē extꝝ se.tantū potest se ꝛcolligere intꝝ se.et ꝗntū se recolligit ītra se.tantū potest supꝝ se ad oꝝonē ꝙ dei cōtēplatōnez ascēdere. Deinde circa oꝝoez excludit gētiliū errorē:dicēs.Orātes aūt nolite multū loq̄ sic faciūt ethnici.qui putāt ī multiloq̄o ꝙ altiloquio.ac suauiloq̄o suo exaudiri·ꝙ q̄ ipsi ita verbis flectere ꝗant deum sicut orator iudicē. Scit ei pꝝ vester celestis quid opꝰ sit vob añq̄ petatis eū·qꝛ audit ꝓparatōez cordis singl'oꝝ. Hoc addit ad excludēdū istoꝝ gētiliū falsū ītellectuz.scōm quē aliq̄d deo notificaꝝ de nouo qꝛ oīa scit ab eterno.Nō ꝓhibet dn̄s ī oꝝone multiplicatōez verboꝝ simplr et absolute·qꝛ ꝙ ipe pnoctauit ī oꝝone.ꝙ factꝰ ī agonia ꝓlixiꝰ orabat:sꝫ ꝓhibꝫ ne multiloq̄o vtamur ī oꝝone.eo fine ꝙ ea intētōne q̄b vtebāt gētiles ydolatre: qui triplici de causa vtebāt vocali oꝝone ī multiloq̄o facta.Pria qꝛ orabant demones q̄ nescirent q̄d illi petere nisi verbis ꝙ signo exteriori instructi eent.secreta em̄ cordis humani penetrare nō valēt.Scda qꝛ putabant demonib ꝗ boib verbis ꝓsuasibilib ꝙ multis ꝓsuadēdum ē.ꝙ sic eos ad miserēdū ꝓuocari.Tercia qꝛ demones q̄s orabāt.qñq̄ absentes ē putabant ꝙ q̄ ꝓ talē oꝝonē reuocari posset.Ista sūt mala. ꝙ iō ab oꝝone fideliū ēmouēda. Silr aūt triplex ē causa ꝗre:nos vtamur vocali oratōne: Prima vt obsequium oris sic et cordis ꝙ opis deo impēdāꝰ.triplex ei sacrificiū deo debemꝰ. scꝫ sacrificiū cordis.oris et opis.Scda vt ad memoriaꝫ ꝛuocemꝰ q̄d petere debemꝰ.ꝙ vt ipa vocal'oꝝo pigritiā nr̄aꝫ excitꝫ·qꝛ si hō sēꝓ īsilē tō oraret.ꝺfacili obdormiret.oblitꝰ q̄d peteret. Tercia.vt vocali oꝝone ꝓximꝰ īstruaꝝ:ꝙ ab cō sile opus inuitēꝝ.Vult aūt deꝰ vt oꝛemꝰ ne q̄d ab eo nob daꝝ vile habeāmꝰ:sꝫ eo ipso amplꝰ euꝫ adoꝛemꝰ.ꝺsideremꝰ.ꝙ ita āplꝰ meꝛeamur.Nec ad deū orātes frustra scīēti loq̄mur.qꝛ scōm Jeroni. nō narratores sꝫ rogatores sūꝰ.Aliꝺ ē ei narrare ignorāti.aliꝺ petere scienti.vnde ꝙ Cri sostomꝰ dicit.q̄ oportꝫ orare vt scꝫ deū nō doceas sꝫ inflectas.vt familiaris efficiaris ītꝛpellatōis frequēcia.vt humilieris orādo.vtq̄ pcōrum tuoꝝ recorderis. Et notandū q̄ possūt multiplicari verba ī oꝝone vt ꝓsignificatōꝫ verboꝝ deuotoꝝ animꝰ meliꝰ eleuet in deū.et non solū mētꝛe.sꝫ etiaꝫ corꝑali voce hō eleuet in eū. scōm illud.Cor meū et caro mea exultauerunt ī deū viuū.Non tn̄ pt ibi dari ꝛgula certa.sed debet hō talib vti in oꝝone.ꝗntū ꝓcipit q̄ faciunt ad deuotōnis exercitatōez .Si aūt ecōtrio ꝓcipiat q̄ multiplicatio verboꝝ diſtrahat mētē eiꝰ. qꝛ aliq̄n multiloq̄ū oris impedit deuotōꝫ mētis· tūc debꝫ cessare a verbis ꝙ orare deū mētis affectib.vñ scōm Augusti.q̄n rogamꝰ deū pietatꝛe opus ē nō verbositatꝛe.Aliud ē fmo multꝰ aliꝺ diuturnꝰ affectꝰ.Nam plurimūq̄ hoc negociuꝫ plꝰ gemitib agit̄ q̄ fmoib.plꝰ fletib q̄ affatu. Hec tn̄ intelligēda sūt de oꝝonib priuatis et voluntarijs:qꝛ oꝝones debitꝛe ꝙ publice debēt eē in verbis vt possint ꝓcipi ab alijs. Deinde docet fugē ypocrisim ī ieiunio dicēs.Tū ieiunatis(q̄ expedit protpe)nolite fieri tristes sic ypocrite. Non solū ꝓhibꝫ fieri sꝫ velle cuꝫ dicit.nolite:ꝛn volūtatꝛe ē em̄ prima radix merēdi vl demerēdi. Item fieri ꝓhibꝫ ñ esse·qꝛ scōm Crisō. sciēs dn̄s q̄ nō pt eē hilaris qui ieiunat.nō dixit nolite eē tristes.sꝫ nolite fieri:aliꝺ ē ei eē.aliꝺ fieri. Assiduū q̄ꝺ ieiuniū naturalit facit esse tristē· qui aūt ꝓ ypocrisim pallētꝛes apparēt.tristes ñ sūt.sꝫ fiūt sic ypocrite tristes in apparentia. vt ipa vultꝰ tristitiā sit ostētacō ieiunij falsa et vana. Exterminat em̄ et q̄i extra ꝓpos terminos ponūt et abducūt facies suas.ac deformāt corꝑa q̄ꝫ sua hītu sordido et squalido deturpant. vt pareant hoib ieiunantes.ac sēꝑ videāt tristes ꝙ q̄i de pctis et alioꝝ lugētes.Ostēdūt ei quāda faciei tristiciaꝫ.ꝙ extꝝ solitū alioꝝ modū.ī vultu ꝙ veste squalorē demōstrāt·vt pnitētie rigorē simulēt.ꝙ ꝛligiosi ꝓ ceteris appareāt.ꝙ ide laudes ab homib recipiāt.O insania vanitatis.nolūt eē.qō tn̄ volūt apparere. Et ꝓpter hoc cū assertione cōminaꝝ eis penā ñ modicā dicēs.Amē id ē vere dico vob.qꝛ ꝛcepert mercedē suam·sꝫ laudē hominū quā q̄rebant.ꝙ ī futuro ꝛcipēt ꝓ sil'atione damnatoꝝ quā ñ timebant. Et signanter dicit ꝛceperūt.nō ꝛcipiunt·qꝛ tal'laus adeo breuis est·q̄ quasi nichil de p̄senti habet. Vñ ī Job.Laus impioꝝ breuis.et gaudiū ypocrite instar puncti. Nō ergo prohibet domin̄ tristiciaꝫ penitētie pro pctis.sed tristiciaꝫ fictam ꝓ laudib ꝓsequēdis.nec prohibet videri ieiunantes.sꝫ hoc nō appetere ꝓpter hominuꝫ fauores. qꝛ nō virtꝰ vetaꝝ.sꝫ mēs ficta reprobaꝝ.Vnde Crisꝰ. Si ergo qui ieiunat ꝙ tristeꝫ se facit ypocrita ē.quātomagis iniquiꝛ ē q̄ ñ ieiunat.sed argumētis q̄busdaꝫ ī facie sua pingit venalem pallorē q̄i ieiunij signū. Deinde subdit modū ieiunādi debitū. Tu aūt cū ieiunas ñ scꝫ imitꝛis ypocritas.sꝫ vnge caput tuū.ꝙ faciē tuā lauа. Quia ridiculū eet caput oleo ab lrāꝫ vngē: ideo scōm Jeꝛo.accipit̄ methaphorice a palestinis q̄ ī festis solebant hoc facē:vt q̄n ieiunamꝰ letos nos ꝙ festiuos eē mōstꝛemꝰ.vnge ꝺ caput tuū.id ē hilarē tꝛ exhibe:et faciē tuam laua ad lrām ne sordidꝰ appareas. Duo dicit cōt duo: vnge oleo leticie cōt tristiciā ypocritaꝝ.Laua aqua mūdicie cōt exīmiatōꝫ faciēꝝ.Vel scōm duas ptes iusticie .laua faciē intnā id ē ꝓsciēciam a malo per confessionem tergendo.vt mūda sit antꝛe deum:sicut em̄ in conspectu hominū gracioſa est facies pulchra :sic in oculis dei pciosa est conſciencia mūda:et vnge caput id ē mentem seu racionem que in anima preeminet ac cogitatōes ꝙ ceꝛa hois ꝛegit in bono peꝛ deuocionem gaudendo: vt in ieiunio hilarez animum exhibeas deo. Spiritalis enim hilaritas

in ieiunio sicut in elemosina est necessaria: qz sicut de⁹ diligit hilarē datorē. sic q hilarē ieiunā tē. Ubi aug⁹. Intelligendū ē hoc ꝓceptū ad interiorē hominē ptinere. Ungere g̃ caput ad leticiā ptinet. lauare aūt faciē ad mūdiciā. Et ideo caput vngūt q letanē interius mētē atqz ratiōe Et hoc faciāt q nō foris querit leticiā: vt ō laudibo hoim gaudeat. Ita enī q faciē lauabit idest cor mūdabit q̃ visur⁹ ē deū: nō ꝓ interposito velamie ꝓpter ifirmitatē cōtractā de sordibo. Uel ꝑm Crisostomū. Unge caput id ē xp̃m oleo misericordie scz pauperes reficiēdo. laua faciē id est itentiōez ꝓpē deū hoc faciēdo. Et sōdit remouēs itentiōez prauā: ne videaris hoibo id est ad laudē q gloriā hoim querēdā ieiunare: sz pri tuo celesti cui⁹ gloriā tm̄ debes i opibo tuis querere. q ē in abscondito cordiū: qz scrutat renes q corda hoim. vel i abscōdito remuneratōnū: q̃s abscōdit timētibo eū. vel qz de⁹ in vita p̃nti nō potest a nobis videri: licet p̃sens sit vbiqz. Et pat̃ tuus q nō obliuiscit prolē suā qui videt i abscondito id ē approbat rectā q secretā intētōnē. reddet tibi tal' ieiunij mercedē: qz reddet de⁹ mercedē laborū scōz suoz. Ubi Remigi⁹. Sufficit enī tibi vt q est ispector pscie: sit etiā remunerator. De vtilitate aūt q fructu ieiunij sic dicit Aug⁹. Ieiuniū purgat mentē: sublevat sensuz: carnē spiritui subiicit: cor facit cōtritū q hūliatū cōcupiscēcie nebulas dispargit: libidinē extinguit: castitatis lumē accendit. Dic scōm Augustinū animaduertēdū ē nō solū esse iactāciā i corpm q rez corporeaz nitore atqz pōpa: sz etiā i ipis sordibo q squalore. q hoc eo piculosi⁹ ē quo sub nomīe seruitutis dei decipit: q̃ tñ ceteris opib⁹ cognosci pōt. Et ideo mediū ē tenēdū: qz nec nitor nec squalor nimi⁹ decet xp̃ianū. Ex p̃missis etiā perpēde q vtutes ꝓpter se. q deum nō ꝓpter hoies sunt appetēde. Unde Crisō. Non puus aūt fruct⁹ ē hūanā gloriā cōtemnē. per hoc enī aliquis a graui seruitute liberat̃. q ꝓpus virtutis operator efficit̃: eā amās nō ꝓpter alios sz ꝓpē seipam. Notāter vo oroni elemosinā q ieiuniuz adiūgit: qz oro est quedā auicula q̃ penetrat celum. q bz duas alas scz elemosinā q ieiuniū. et ideo p̃mo agit de elemosina: q vltio de ieiunio. q medio loco de oratōe: qz ipa oro bijs q̃si duabus pēnis a dextris q a sinistris sublevata penetrat celū. q ipsa q̃si volādo puenit ad deū. Unde i Thobia. Bona est oro cū ieiunio q elemosina In oibus ergo nr̄is opibo hūanā laudē fugere debem⁹: qz vt dicit Boecius. sapiēs bonū suum nō populari rumore. sed pscie veritate metit̃. Nō solū aūt i opibo: sz etiā i ocio laus humana ē fugiēda. Unde Seneca. Abscōde te i ocio: sed et ipm ociū abscōde. Nō iscribas tibi pbias. aliud ꝓposito tuo nomē ipone. valitudinē q ibecillitatē vocato q desidiā. Gloriari i ocio ambicio est. Aialia quedaz iueniri p̃nt: que vestigia circa ipm cōfundūt cubile: Idē tibi faciendū est: alioq̃n nō deerunt qui persequāt̃. Optimū est non iactare ocium suū. Ille se abscōdit: ille clausus

est: ille multis annis nō trāsit domus sue limē. Cōuocat turbaz q̃libz ocio suo aliquā fabulā iposuit. Cū secesseris nō est hoc agendū vt de te homines loquātur: sed vt ipe tecum loquaris. Quid in ocio facis. Ulcus meū curo. Si ostenderē tibi pedē turgidū liuēdam manū: ac contracti cruris aridos neruos ꝓmitteres me vno loco iacere q fouere morbū: maius malū ē hoc qđ nō possum tibi ostendere. Nolo me laudes: nolo dicas. O magnū virū cōtempsit oia: q dānatis hūana vite furoribo fugit. Nichil dānaui nisi me: nō ē q̃ ꝓficiendi causa venire ad me velis. Erras q hinc auxilij aliquid speras. Nō medicus sed eger ꝫ habitat. Malo illa cū discesseris dicas. Ego istū beatū hominē putabā q erubitū. Erexerā aures destitut⁹ sum. Nil vidi: nil audiui quod cōcupiscerē ad quod reuerterer. Si hec sentis: si hec loqueris aliq̃d ꝓ ꝓfectū est Malo ignoscas ocio meo q̃ iuideas. Hec Seneca.

Oracio

Omine ihu xp̃e qui nobis i oibus opibo tuis hūilitatis exēplū ostēdisti: ac vanā q inanē gloriā fugere docuisti: custodi me queso int⁹ q foris cōtra insidias supbie: vt nullus pateat loc⁹ inimicis aie mee: q da mihi vt i elemosina. orone. ieiunio q i cūctis bonis opibus laudē hūanā q mūdi fauorē nō querā: sz pure ꝓpter dei gloriā q pximi edificatōez ea faciā: nec de eis vnq̃ inaniē gloriari p̃sumam: ne mercedē hic recipiēs i futuro vera mercede merear euacuari: q nichilomin⁹ penis eternis deputari Amen. De oratōe dominica.

Capitulum. XXXVII.

Inter ceteza autē que de oratione dicūt̃ oro dominica iterseritur que multis ex causis oronibo ceteris ancellit scz auctoritate doctoris qz ipius saluatoris ore ꝓlata fuit breuitate sermonis: qz facile dicit̃ q cito ꝓfert̃ sufficiētia petitōnū: qz vtriusqz vite cōtinet necessaria. q fecūditate misterioz qz imēsa ptinet sacmēta. Unde Crisō. Dns sō ꝓpēdio vboz formā orādi tradēs discipul': q sūmā q sufficiētiā oim petēdoz tū beatitudinū tū donoz oim videlicz ad vitā p̃sentē q futurā ptinētiū ꝓplectit̃: i hac oronis formula huis paucitate vboz: sed sufficiēs ptinencia oim petēdoz. oi orone spūalioris q sanctioris: qz ex ore altissimi ꝓcessit: qz petūt̃ q icludūt̃ q̃ i oib⁹ alijs oronibo ptinēt̃. O q̃ fidel' hec q beata nobis oro est: cui⁹ ordinez nobis doctor vite ac magister celestis istituit. O beati etiaz nos esse possum⁹. si hui⁹ oronis domice vba nō tm̄ officio oris: sz etiā fidelissime ꝓuersatōis actu seruem⁹. Hāc itaqz formā dns discipul' suis ad spē salutis hūane orādi ꝓstituit. vniuersa igit̃ q̃ fidei ac saluti nr̄e sūt necessaria i hac huitate oronis dnice ptinēt̃. Hec Crisō. De sufficiētia q̃z isti⁹ oronis bndicte sic dicit Aug⁹. Quecūqz alia vba dicam⁹ que affectus orantis formet. nil aliud dicimus q̃ quod in ista oratione dominica positum est. si recte et congruenter oramus.

Et si ꝓpria ꝓcatōnū sanctarū verba discurras nichil inuenies qđ in ista oratōe dominica nō cōtinaꝛet. Quisquis aūt id dicit qđ ad istaꝫ euāgelicā ꝑcez ꝓtinere nō possit. carnaliť orat: qđ nescio quō nō dicať illicitū. qñ renatos dñs nō nisi spūaliť docet oraꝛe. Hec Augusti. Cipriā? etiaꝫ ō oratōe dominica dic: q? xp̄c i ista oratōne magisterio suo oñez ꝑcē nr̄aꝫ salutari ꝼmone breuiauit. Quaꝛe aūt hec oratō taꝫ buis ē. et taꝫ pauca ꝓba complectiť. ꝑnt assignari septez rōnes. Pria vt cicī? addiscať. scđa vt melī? retineať. tertia vt null? de eī? ignorātia excuseť q̄rta vt frequēcī? dicať. quinta vt tediū i dicēdo ꝼmoueať. sexta vt fiducia cito impetrādi ē buať. septima vt i deuotōe mētis nō i mltiplicatōe verboꝝ virtus oratōis esse ostēdať. Oēs vero petitōes sub septenario numero ꝯphēdūť q: septenarī? ē nūer? vniuersitatis. q vniuersitas oīm ꝛcte ꝯsiderabiliū i his cōphēdiť petitōi bꝰ ideo racionabiliter oēs petitōes sub septenario est cōplexus. Habet ꝯ hec oratō dominica octo ptes. ꝑma ē captatō beniuolētie quā sequūť septē petitōes. Captať aūt beniuolentia ꝼpliciter: ex ꝑte rogati. q: p̄r. cui? filij sum? per fidē: ex ꝑte rogantiū q: nr̄. nobis dat? ꝓ caritatez. ex ꝑte assessoꝝ rogati. q: est i celis id ē i sāctis q̄ꝝ auxilio erigimur ꝓ spez. Dicam? ergo Pater i quē credim?. noste: quē diligim?. q̄ es i celis ō q̄bꝰ speram?. hec em̄ tria faciūt oratōnē dignaꝫ. scz mot? fidei. caritatis q spei. Ipe q̄dē dñs dr̄ p̄r nr̄ tripliciter. scđm triplex eē qđ ab eo accepim?. scz natuē. grē q glorie. Esse naturre dedit nob i creatōe. esse ḡcie i r̄creatōe seu r̄dēptione: et eē glorie in r̄gni comitatōe. Dicit ergo p̄r oīm generaliter rōne creatōis. sz fideliū spāliter racōne adoptōis. nomīe aūt patris ītelligiť hic tota trinitas. scz p̄r q filius q spūs sc̄us. O q̄nta fiducia q fiducial' audacia. q̄ factura factorē. creatura creatōrē. hō deū patrez audeat nūcupaē. Quis vnq̄ aus?ē i veteri lege talia ꝑsumē. Nemo vtiqꝫ. q: scđm glosam. deus ātiq̄s vt suis dicebať dñs. nūc diciť p̄r cui nō timore sz amore sum?. Vnde et Aug?. Nunq̄ inueniť ꝑceptū ꝓpl'o israbel. vt dicēt p̄r nr̄. sz ē eis insinuat? tanq̄ dñs suis. Nos vero ꝑ sāguinem domini ihu. filij adoptōis effecti: cōfidēter clamam? Abba p̄r. Et ītez. Quo nomine q caritas excitať. Quid eī carī? filijs eē debet q̄ p̄r. q supplex affect? cū homīes dicūt pať noster. Et q̄daꝫ ꝑsūptō ipetrādi qua petituri sum?. Quid eī nō det iaꝫ filijs petētibus. cū hoc ipe añ dederit. vt filij essēt. Postremo q̄nta cura aīm tangit. vt q̄ dicit p̄r nr̄. tanto p̄re non sit indignus Admonenť hic etiā diuites vl' genere nobiles scđm seculū. cū xp̄iam fcī fuerīt. non supbire aduers? paupes et ignobiles. qñ siml' dicūt p̄r noster. qđ nō ꝑnt vere ac pie dicē. nisi se fr̄es eē cognoscant Hec Aug?. Vnde q Cris. Quāta dominī circa nos dilectō quāta mīa ei? q pietas. que nobis tante ḡtie mun? indulsit. vt licenter dñm ac deū nr̄m sui. patrē dicē audeam?. quo vocabulo non iam tm̄ suos sed etiā filios nos dei eē demōstrat. quia ḡ tāti muneris grāz cōsecuti sum?. q̄si filij dei agere et ꝓuersari debem? vt id nos eē qđ dicimur spiritali actu ꝓbē?. ne aliter agētes q̄ dei filios cōuenit rei sub vsurpatōe tanti nois teneamur. Docet aūt q generalez ꝓ frībus facē or̄onē. nō enim dicit pater me?. sz p̄r nr̄. vt ꝓ ꝓmuni scz corꝑe ꝑcez fūdas. et vbiq; nō tam ꝓpa cōmoda. q̄ primoruz r̄quiras. Ab hoc aūt q inimiticias ītēremit q supbiam reprimit. et inuidiaz r̄pellit. et mīem bonoꝝ oīum caritatē introducit. et humanaꝝ reꝝ ineq̄litatē prorsus excludit. q mutuaz r̄gis cū paupe eq̄litatez honoris ostendit: si tamē i maximis et ad eternā gloriaz necessarijs communione sociemur. Cūctis em̄ vnaz atq; eādez nobilitatē donauit de? cū dignatus est oīm p̄r vocari. Hec Cris. Admonemur hic ad fraternam vnionē q dilectōnez. sic geniti ab vno p̄re celesti ꝑ grām. ab vno etiā terreno ꝑ naturaz plasmato q creato a sūmo p̄re celesti. oñs etiā ō eodē luto formati. ne sim? elati q̄ alij alijs clarioribꝰ sint orti natalibꝰ. Per celos aūt intelligūť sancti et iusti. qui tēplū dei sūt. quia in eis tanq̄ in tēplo suo deus habitat Nam licet deus sit i oībꝰ per diuinitatis ꝑsenciā. ē tamē speciali mō i iustis ꝓ ihabitātē grām. q specialissime excellēcia ei? relucet in beatis ꝓ gloriaz. Vnde Aug?. Recte intelligiť qđ dictū est. p̄r nr̄ qui es in celis. i cordibꝰ iustorū eē dictū tanq̄ i tēplo sācto suo. Simul eciaz vt q̄ orat. i se quoq; ipo velit habitare quē inuocat. Et cū hoc affectat teneat iusticiā. quo munere inuitať ad inhabitandū aīmū de?. Hec Aug?. Vel qui es in celis id ē i secreto tue maiestatis. que adhuc celať nobis. ꝼm illō ysaie. vere tu es deus absconditus in quo admonemur et sanctos imitari in ꝓuersatōe. ac secreta et abscondita petere. Vel in celis id ē in illa celesti regione eterne beatitudinis. vt commoratōez vite ꝑsētis velut peregrinā. q a p̄re nr̄o nos seperātē. horrentes. ad regionē i qua p̄rem nr̄m commorari fatemur. summo desiderio properemus. et ad illaz tanq̄ ad patriam totā nostram intencionem figam? Admonemur eciam vt nichil admittamus eiusmōi. quod hereditate paterna nos priuet. Et per hoc quod dicitur esse in celis. non excludit. quin sit vbiq; et in omnibus locis. q̄uis enim vbiq; sit totus essencialiter. presencialiter q potencialiter: tamē dicit de eo qui es i celis. vt innuat q̄ celestis pater celestes vult habere filios. q idēo (vt ait Crisostom?) erubescant se terrenis rebus substernere. qui patrem habēt in celis. Jteꝫ vt orantes celestia petamus. q vt in celis hereditatem filiorum dei cogitemus. Jtem quia in celis magis relucet sue diuine operationis potestas et virtus. precipue et pocius dicitur esse ibi q̄ alubi. sicut anima vbiq; est i corpore: intensius tamen dr̄ esse in corde vel ꝼm alios etiam dicitur esse in capite. quia ibi nobiles sue opatōes magis videntē apparere

Jā nūc q̄ sint appetēda videam⁹. Primū aūt omniū q̄ petunt̄: hoc ē. Sāctificet̄ nomē tuū i. nomē tuū qđ ī se et semp venerabile ē et sanctū. glorificet̄ ac sāctū et celebre sit. et ostēdat̄ in nob et in corde credendo et amādo et in ore laudādo et p̄dicando et in ope bene viuēdo. vt. s. in nr̄a vita et ꝓuersatōe spirituali sānct⁹ appareas. Ita g̈ dicit̄ sanctificari sicut clarificari et magnificari: nō in se sz in nob nō eī petim⁹ q̄ aliqua sāctitas ei de nouo accrescat. qr hoc ē impossibile: sz q̄ sāctitas q̄ eternaliter inest: reluceat ampli⁹ ī creaturis. ac p̄mo et p̄ncipaliter querat̄ in opib⁹ humanis. vt sm aplm omnia in gloriā dei faciam⁹. Ex ñ crisost. Digna prorsus ei⁹ q̄ deū patrē appellauit oratio. nihil omnino prius q̄ p illius gloria supplicare. Dignare inquit in tā mūda nos ꝓuersatōe fuare vt p nos cūcti te omnino glorificēt. Sicut em̄ cū quis celi pulcritudinē aspicit: dicit gloria tibi deus. sic etiā cū aspicit alicui⁹ virtutē. qr hoīs virtus multomagis q̄ celuz glorificat deū. hec crisost. Vel nomē tuū. s. paternitatis q̄ dicetis p̄r. sāctificet̄. i. ꝓfirmet̄ ī nob per p̄seuerātiā 7 stabilitatē. ne a sāctificatōe noīs ī aliquo discrepem⁹. sz p̄is nomē ī nob tanq̄ ī filijs vita 7 moribꝫ ostendam⁹: vt nūq̄ p peccatū a filiatōnis gratia separemur. vel a nobis grā separet̄: filiatōnis. sz filij tui p grāz semp maneam⁹: vt vere simus filij tui. quoꝝ tu p̄ eē dignaris. Vel nomē tuū. i. notitia tua sāctificet̄. i. ꝓfirmetur in nobis p verā fidē. vt tu deus q̄ ī te sānct⁹es sānctus habearis ab hoīb⁹. et ita oīb⁹ inotescaris vt nō existimēt aliquid sācti⁹. qđ magis timeant offendere: et q̄ diligēti⁹ studeāt honorare.

Deinde sequit̄ secūda petitō. Adueniat regnū tuuz. s. ecclesie. i. manifestet̄ hoīb⁹. vt tu q̄ nūc regnas semp̄ꝫ regnasti ī terris. ab hominib⁹ ignorātib⁹ regnare p̄cipiaris et cognoscaris. q̄bus regnū dei q̄uis nūq̄ discedat de terris: tamē absēs ē. sicut lux p̄ns abest cecis: et oculos claudentib⁹. Vel adueniat regnū tuuz sc̄z gr̄e. q̄ quottidie regnas in sāctis. qđ fit cum dy̆aboli imperio p extinctōez vitioꝝ de cordib⁹ nr̄is pulso. tu ī nobis p virtutū fraglantiā ici⁹pias dominari. vt nō regnet dy̆abol⁹ aut mundꝰ vel carnalis affect⁹. seu vllū peccatū ī nobis sed tu solus sine illis. Vel adueniat regnū tuū sc̄z glorie. qđ p̄stituto tpe. oīb⁹ ē p̄fectis ac dei filijs generaliter repromissū. Vbi desideriū nostrū ad futurū regnū excitam⁹ vt nobis et ab nos veniat: et ī eo regnare mereamur. Nā velimus nolim⁹ vtiqꝫ adueniet. et vtinā p̄uos iueniat. Ex crisost. Hoc q̄ꝫ gratissimi omnino seruī ē. neq̄ inherere p̄ntib⁹. neq̄ magnū aliquid ea q̄ vident̄ putare: sz ad patrē semp̄ vrgeri: sē perq̄ in futura gestire. Quod certe de optima ori⁹ ꝓscīa. 7 mētē terrenis oīb⁹ exuta. Qui em̄ isto amore succendit̄. et hoc habet desiderium: neq̄ huius opib⁹ et benignis īflari poterit. neq̄ aduersis et tristib⁹ humiliari: sz tanq̄ in ipo celo habitās et ꝓuersās: ab vtraq̄ erut⁹ ē ī eq̄li tate. Et iterꝝ. Sz magne fidutie et sincere conscie est. hoc dn̄i regnū. vt adueniat cōfidenter optare. Et iccirco qr vt regnū dei veniat semp oramus: tales nos ī fide dn̄i et mādatis ei⁹ exhibere debem⁹. vt futuro regno digni eē possimus Dec crisost. Et sic regnū dei ē triplex. s. in eccl'ia 7 ī aīa atq̄ ī vita eterna. nec possumus ad deū venire p gloriā. nisi ip̄e p̄mo veniat ad nos p grām. Post hec seq̄t̄ petitio ētia. fiat volūtas tua sicut in celo et ī terra. i. sic ī angel' et electis q̄ sūt ī celo. pfecta est volūtas tua. vt volūtati tue ꝓformati p̄ceptis tuis obediāt: et tibi omnino adhereāt. et īculpate fruiāt teq̄ p fruant̄: ita fiat in hoīb⁹ q̄ de terra sūt et ī terra ꝓuersant̄. Vel fiat volūtas tua sicut ī celo et ī terra. i. sicut ī iustis ita et ī peccatorib⁹. vt ab te. s. vnū deū et vez ꝓuertant̄. et vniuersi ñ suā sz tuā faciāt voluntatē. ac te credāt omīa q̄ vident̄ vel aspera vel p̄spera p nr̄is vtilitatib⁹ dispēsare. Tantū em̄ spiritualiter interesse videt̄ inter iustos 7 peccatores: quantū corpaliter ītер celuz et terrā. et hoc accidit ex diuersitate affectuū. nā affect⁹ iusti ē circa celestia: peccatoꝝ aut̄ affect⁹ versat̄ circa terrena. Vel fiat volūtas tua sicut in celo et ī terra. i. sicut ī spiritu ita 7 in carne. vt caro nō ꝓcupiscat aduersus spiritū: sz quēadmodū bonus spūs nō resistat tibi: ita et corp⁹ nō resistat spiritui: et per ꝓsequēs nec tibi: et vtroq̄ oīa q̄ obis: obiam⁹. et q̄ diligis: diligam⁹. 7 q̄ p̄cipis: impleamus. De volūtate dei sic dicit cipr̄ian⁹ sup oratōem dominicā. Volūtas dei ē. quā xp̄c fecit 7 docuit. humilitas in ꝓuersatōe. stabilitas ī fide. modestia in verbis. in factis iustitia. in opib⁹ misericordia. in moribꝫ disciplinā. iniuriā facere nō nosse. et factā posse tollerare. cū fratribus pacē tenere. dominū toto corde diligere. amare in illo qđ pater ē. timere quod deus ē: xp̄o nil p̄ponere. quia nec nobis quicq̄ p̄posuit. caritati eius insepabiliter adherere. cruci ei⁹ fortiter ac fidēter assistē. q̄n de ei⁹ noīe et honore certamē ē: exhibē ī fmone ꝓstantiā q̄ ꝓfitemur. ī q̄stione fidutiā q̄ ꝓgredimur. in morte pacienti am q̄ coronamur. Hoc ē coheredē xp̄i velle esse hoc ē p̄ceptū xp̄i facē. hoc ē volūtatē p̄is implē Dec cipr̄i. Deinde sequit̄ quarta petitō. panē nr̄m quottidianū da nobis hodie. i. victum quottidianū corpori necessariū noīe panis de signatū. Et ī hoc ītelligūt̄ peti oīa vite necessaria. Ex aug⁹. Sic g̈ hic sufficientiā petim⁹ a p̄te q̄ excellit. i. noīe panis totā significātes. Panē g̈ dicit nō carnes. nō pisces. i. nō aliqđ superfluū: sz tm̄ qđ ē nature necessariū. qđ bene significat̄ p panē. qr sm ecclīasticū. initiū vite hoīs aq̄ et panis. Et addit nr̄m. vt nemo sibi tpalia appropriet. qr sm crisost. oīa q̄ nobis dat deus. siue orātib⁹ siue militantib⁹. nonsolū nobis dat: sed etiā alijs p nos. vt de eo qđ accepim⁹ a deo: p̄te impotētib⁹ faciam⁹. Qui g̈ de laboribꝫ suis indigentib⁹ nō p̄stat. nō tm̄ panē suū: sz etiā alienū mādducat. Et q̄ de iustitia

panē acq̄sitū mādūcat: suū panē mādūcat. qui aūt cū peccato: alienū. Nā illi dē dat panē. qui cū iustitia p̄parat. dijabol⁹ aūt ei q̄ p̄parat cuz pcō. Fm greg. nr̄m hūc panē dicimus et tñ vt dē oram⁹ dei em̄ ē ex munere. qz ab illo dat. q nō fit ex p̄ceptōe cū accipiāt. Dicit aūt quottidianū ñ annuū. vel ad plures ānos p̄uisū: q in horreis reseruatū: quē matheus dicit supsubstātialē. i. supaddītū substātie ad sustētatōem Et Fm cyrillū. ex eo etiā q̄ quottidianū alimētū iussit q̄rere: videt q̄ nihil p̄cebat eos habē: sz magis honestā colere pauptatē. Nō ei ē habētiū panē petē: sz oppressoz penuria. Et sūgit da nob hodie. qz nec mīmū habē possumus nisi det ille q̄ dat escaz oī carni. Vñ bō deuot⁹ tali mōe debz sumē cibū. ac si sibi de manu dñi p̄ sētialiter mīstret. Et addit hodie. i. in p̄nti. vel hodie. i. illū q̄ nob hodie tm̄modo sufficit. vt de crastino ñ cogitem⁹. qz nescim⁹ si ī crastinū p̄ veniam⁹. O sapīa vera et diuina prouidētia. q̄ docuit et panē soluz petē: q hodie noīare. hoc em̄ dicto et auiditas et auaritia tollit: et hūa ne vite īcertū īsinuat. Vel panē nr̄m quottidianū da nob hodie. i. panē spiritalē. s. p̄cepta diuina q̄ q̄ttidie oz meditari et opari. Nā ō ipis dñs dic. operamini cibū q̄ nō p̄it. Quottidianus dī iste panis: q̄diu durat hec vita tpalis. Dictū ē aūt. da nob hodie. qđ intelligit p totū tpe hui⁹ vite hūane. ī futura em̄ eis q̄ hic meruerūt nō auferet: qz cibo spiritali ieternū saturabūtur. Vel panē nr̄m quottidianū da nobis hodie. i. panē sacramētalē. q vinū q̄ de celo descendit. q ē supsubstātialis. i. sup oēs substātias: q vniuersā supat creaturā. q panis nr̄ ē ī altari et q̄ttidie offert p̄ salute fideliū. q reficit animā. naturā corpis trāscendentem. q q̄ttidie ad roborandū nos īdigem⁹. qz q̄ttidie labimur. q ad lapsū p̄ni sum⁹. Qui etiā vocat q̄ttidianus qz q̄ttidie ip̄m sumim⁹ p̄ mīstros eccl'ie. q hoc sacramētū p̄cipiūt p̄o se et p̄ tota cōitate. Vñ crisost. Nō īmerito semp orare debem⁹. vt hūc panē celestē quottidie mereamur accipe. ne a liq̄ intēruenīēte pcō a corpe dñi separemur. P̄ē etiā adhuc de alio triplici pane exponi. scz doctrinali seu ītelligētie. luctuali seu mestitie. et celesti seu glorie. De p̄mo dī cibauit illū pane vite et ītellect⁹. de secūdo cibabis nos pane lacrimaz. de tertio q̄ mādūcat panē in regno dei. Et bene illa beata fruitō dicit panis. quia sicut panis corpalis saciat appetituz edētis. sic fruitō illa saciat desideriū p̄ēplantis. Fm illud Saciabor cū apparuerit gloria tua. P⁹ hoc seq̄t petitō q̄nta. Et dimitte nob debita nr̄a. i. pcā q̄ nos debitores pene p̄stituunt. q ḡbo obligamur ad penā aut satisfactoriā aut purgatoriā aut eternā. Debita inq̄ et peccata q̄cūq; ꝫ te p̄miser⁹ vl' ꝫ primos vel ꝫ nosmetip̄os. Ite ꝫ te p̄em et ꝫ te filiū vel ꝫ spiritūsanctū. Item corde vel ore vel ope. Vbi cipian⁹. Et ne q̄s sibi q̄si īnocēs placeat. q se extollēdo plus peat. īstruit se peccare q̄ttidie. dū p pcīs q̄ttidie iu

bet orare. Sic et nos dimittim⁹ debitoribus nr̄is Ecce regl'a nob p̄posita. q si volum⁹ nob dimitti pcm̄ nr̄m: debē⁹ dimittē p̄rio pcm̄ ī nos cōmissū. vt Fm gre. bonū qđ a deo ꝫpūcti petim⁹ hoc ip̄m p̄mo p̄rio ꝫuersi faciam⁹. Vñ cipria. Qui q̄ p pcīs orare nos docuit. p̄nā miscōiaz p̄misit: sz plane addidit legez certa ꝫditōe nos ꝫstrīgēs. vt sic nob debitū dimitti postulemus Fm qđ et nosip̄i debitoribus nr̄is dimittim⁹. Vñ et crisost. Nō aūt dixit vt p̄us nob dē⁹ dimittat q postea nos ꝺbitoribus nr̄is. Scit ei dē⁹ hoies ee mēdaces. qñ etsi acceperint remissionē pcī sui ip̄i suis debitoribus ñ dimittūt. iō sic dic vt p̄us dimittam⁹ q postea petam⁹ dimissionē. Et itez Hec igit aīaduertētes q̄tes agēde sūt debitoribus nr̄is. fiūt ei nob si sapim⁹ cā īdulgētie maxie: q pauca exhibētes plīma repiem⁹. Nam et nos mlta debem⁹ et magna debita dño: q̄z si minimā p̄tē a nob vellet exigē: iā periissemus. hec crisost. Sz qđ de illo q̄ ñ satisfacē vult cū pōt. nec veniā postulare cū ñ p̄t: sane distīguendū ē. Is em̄ q̄ viā p̄fectōis arripuit: debet etiā nō petēti veniā omnimodis īdulgē. nōsolū rācorē animi dimittēdo: sz sine satisfactōe iuriaz. siñ restitutōe rez. sine īteruētu p̄cū oīa dimittere q ex puro corde diligē: et ad hoc tenent p̄fecti. qz sic ꝫsiliū ē. Qui ꝺo nōdū p̄fectōis votū assūpsit: tenet q̄dez rancorez animi dimittē. vt nec malū īimici velit augeri nec bonū ei⁹ minui: sz qđ in eū deliq̄t aliq̄liter satisfieri: q ad hoc tenent oēs: qz sic p̄ceptū ē. Remissio q̄ offēse est de necessitate. qz hō tenet ee ī caritate et oñs diligē: sz remissio iiurie ñ ē necessitatis: sz superogatōis. Sic em̄ pecuniā ablatā ñ tenet q̄s auferēti dimittere: sz p̄t eā rpetere: sic p iiuria sibi illata. p̄t recōpēsatōez p emendā petē Fm ordinē iustitie. Nā Fm aug. non loq̄t de debito pecunie siue iustitie exigēde: sz rācoris q īimicitie nō reinferēde. Quia ꝺo sūt culpe ī q̄ḃo culpa ē vindictā relaxare. etsi pcm̄ ī nos tenemur dimittere: pcm̄ tñ ī deū q pcm̄ ī p̄ximuz debem⁹ punire. Vñ hiero. Si peccauerit ī nos fr̄ nr̄ et ī q̄libet cā nos leserit: dimittēdi habem⁹ p̄tatē īmo necessitatē. Sin aūt ī deū q̄s peccauerit: nō ē nr̄i arbitrij. Nos ecōtrario ī dei iuria benigni sum⁹: in nostris cōtumelijs exercemus odia. hec hieronimus. Qui ergo laborat odio vel inuidia: grauatur magis hac oratione q̄ iuuetur ea. Tale enim est: ac si dicat. Noli mihi dimittere peccata mea. quia nec ego volo alijs dimittere sua. Ecce quantum detestatur dominus fraternum odium. cum ita conditionaliter. et non aliter dimittat peccatum. si scilicet fratri dimiserimus. Nam (vt ait Anselmus) indulgentiam nō habebis nisi dederis. Vnde dicit seneca. Alteri semper ignosce tibip̄i nunq̄. Deinde sequitur sexta petitio Et ne nos īducas in temptationem: scilicz carnis. vt non nos absorbeat per voluptatem: vl' mundi vt non nos comburat p cupiditatē vel dy̆aboli vt nō nos perdat per iniq̄tatez Est

aũt tẽptatio duplex.vna.ſ.pbatõis:et hac de⁹ ſãctos bene tẽptat.nõ vt ipe p hoc de eis notitiam capiat.cui añ oẽs tẽptatões quiſq; notiſſim⁹ẽ:ſz vt ipi ſeipos pbẽt: et ſibipis innotæſcant q̃ ſe neſciebãt. Alia ẽ tẽptatõ deceptõis. et hac de⁹ neminẽ tẽptat:ſz fit a carne q̃ ſuggerit mollia:et a mũdo q̃ offert vana:et ab hoſte q̃ ingerit amara:ſz de⁹ bene ꝓmittit ĩ hãc ĩduci ex cã. Añ ẽ ſenſus. ne nos ĩducas.i.ne ꝓmittas nos ĩduci ĩ tẽptatõez et tẽptare ſup̃ id qõ poſſum⁹ ferre:ſz fac cũ tẽptatõe etiã exitũ vt poſſimus ſuſtinere:ne irretici tæneamur et ſupemur ei⁹ fotitudine. Quaſi dicẽt. Etſi nos ꝓmittas duci p ſenſũ vt exerciæmur.nõ tñ ꝓmittas ĩduci p ꝓſenſũ vt ſuccũbam⁹. Cauſaliter quidẽ et efficiẽdo de⁹ p ſeipm nõ ĩducit:ſz ꝓmiſſiue et deſerẽdo patit̃ ĩduci eũ quẽ ſuo auxilio õſerit.ſicut cor pharaonis ĩdurauit.i.ĩdurari ꝓmiſit.et ſic dr̃ q̃ nõ ẽ maluz ĩ ciuitate qõ dñs ñ facit.i.qõ fieri nõ ꝓmittat. Vbi ciprian⁹. Qua ĩ ꝓce oñditur ꝺ nos nihil aduerſariũ poſſe:niſi de⁹ añ ꝓmiſerit.vt oĩs timor nr̃ et deuotõ ꝓuertat̃ ĩ deum. Aliud ẽ ĩ tẽptatõez duci: et aliõ ĩduci. Jn tẽptatõz em̃ ducit̃.q̃ a tẽptatõe pulſat̃:ſz nõ deicit̃. Jn tẽptatõez ĩducit̃.q̃ tẽptatõi ſuccumbit et ab ea ſupatur. Jnduci em̃ ẽ ĩtus duci et ſuccũbere. Oñdit g̃ nõ id a nobis orandũ eẽ vt nõ tẽptemur:qr tẽptari nõ ẽ malum:ſz magis vtile.et ad virtutis exercitiũ qñ viriliter reſiſtit̃. Nã ſine tẽptatõe nemo pt̃ ꝓbar⁹ eẽ ſiue ſib ipi ſiue alij:ſed ne deſerti ei⁹ adiutorio p blãda vel aſpa ĩ tẽptatõz p ꝓſenſũ ĩducamur. ne alicui tẽptatõi.vel ꝓſẽtiam⁹ decepti vel cedamus afflicti:et ſic ab ea deuicamur a deo deſti. Sz q̃ blãdis ñ decipit̃:etiã aſpis nõ ꝺicitur.qr (vt dicit aug⁹) nemo frãgit̃ rep̃ aduerſap̃ moleſtia q̃ ꝓſperap̃ delectatõe nõ capit̃. Et itep̃. Primo itaq; vitande ſũt delectatões:poſtea dolores. Quõ em̃ ſuꝑare pt̃ mũdũ ſeuiẽtez:q̃ ñ pt̃ blãdientẽ? Sic ergo dñs voluit nos ad ſe ĩ tẽptatõibo recurrere:et nõ ꝺ nobis ꝓſume. Vñ aug. voluit g̃ de⁹ a ſe poſci ne ĩferamur ĩ tẽptatõez. qõ poterat nob etiã nõ orãtibo dare.qr voluit nos ãmoneri a q̃ hec beneficia accipiam⁹. Jn q̃ (vt dicit ciprianus) ãmonemur ĩfirmitatis et ĩbecillitatis nr̃e.ne quis ſe ĩſolẽter extollat.vt dũ ꝓcedit humilis et ſubmiſſa ꝓfeſſio et datur totũ deo.quicqd ſuꝑlicit̃ petit̃: ipius pietate ꝓſtet̃. Poſt hoc ſeq̃ petitio ſeptima et vltima. Sz libera nos a malo.ſ.oñi.vel innato. qõ ꝓtrahim⁹.ſ.originali.vel adiecto qõ cõmittim⁹.ſ.actuali.vel ĩflicto qõ ſuſtinem⁹.ſ.penali.i.pena ꝓſequẽti. Vel a malo oñi.ſ.viſibili et ĩuiſibili.i.culpe et pene. Vel a malo oñi.ſ.ꝑterito.pñti et futuro. Et notandũ q̃ hec petitio nõ intelligit̃ de malo culpe iã ꝑpetrate. qr tũc coincidẽt cũ q̃nta petitõe:ſz culpe iſtãtis ꝑpet̃ri poſſibilis.a q̃ malo liberari nos petim⁹:ne videlicet peccem⁹. Jtẽ nõ intelligit̃ de malo pene future.qr tũc coincideret hec petitõ cũ ſecũda ſz pene pñtis.ingẽtuz ẽ nobis cã et occaſio ruine. Pt̃ etiã accipi de malo pene future.ita q̃ petam⁹ ſic nos liberari a malo pñti.vt ñ incurram⁹ pene future. Et ab oĩbo ꝓdictis petim⁹ liberari. orãtes et loquẽtes ĩ ꝑſona eccl̃ie. Sz q̃ vult a malis liberari:ſtudeat malis primis cõpati.qr q̃ vult ĩpetrare miſericordiaz a deo.neceſſe ẽ vt exhibeat eaz primo. Deinde ſeq̃t̃ ꝓcluſio tot⁹ oro⁹ ꝓmiſſe cũ dr̃ Amen.i. fiant oĩa ꝓdicta. Quo verbo deſideriũ orantis exprimit̃.qr ẽ verbũ optatiuũ r̃ſpectu bonor̃ ꝓcedentiũ q optatio ĩpletõis oĩm petitor̃. Hoc verbũ amẽ auditũ a iohãne qr angelicũ ẽ ſic q alleluia.nulla lingua ꝑſũpſit trãſferre. Hoc aũt verbũ ẽ hebreũ q nec grecus interꝑs auſus eſt interꝑtari.nec latin⁹. ꝓpter reuerẽtiã ſaluator̃.q̃ ad ꝓfirmandã veritatem ſepe eo ẽ vſus. Sic mãſit et nõ ẽ interꝑtatũ.vt honorẽ haberz velamẽto ſecreti. ñ vt eẽt negatũ. ſz ne vileſcẽt nudatũ. Ponit̃ aũt qñq; nominalit̃.vt ĩ apocalipſi:vbi dr̃. Hec dicit amen.i. veritas: qñq; verbalit̃.vt vbicũq; ĩ ꝑs.dr̃.fiat fiat.idem ẽ qr amẽ amẽ:et ſic ponit̃ ĩ fine oratonũ vt hic.qñq; aũt aduerbialiter.vt ĩ euãgelio vbicũq; dr̃ amẽ dico vob̃.i.vere et fideliter. Habet aũt hec dictio amẽ poſita ĩ fine triplicẽ efficatiã q̃ virtutẽ. Nã ꝓcludit oratoez. qr ſm hieronimuz eſt oratois ſignaculũ.vt ſicut p ſigillũ claudit̃ ſcriptura:ſic p amẽ claudit̃ oro. Recolligit etiaz intẽtõz. nã qñ dicit̃ amen:ĩtentio ſũmatim fertur ſup̃ oĩa p̃cedẽtia.q̃ſi aliq̃d ex fragilitate humana p diſtractõz mẽtis ĩ oratoe abſq; actuali ĩtẽtione p̃trãſitũ fuerit:ad id intẽtio redit: dicẽdo amẽ. Jmpetrat nihilomin⁹ exaudit̃onem ẽ em̃ amẽ exaudit̃ois nota q̃ ſignũ. Vñ raban⁹ Per hoc qr dñs dixerat amẽ:ſignat ĩdubitãter illis a dño ꝓferri oĩa.q̃ rite poſtulãt.q̃ ꝓdit̃is addite ſeruare pactũ nõ negligũt. q̃ q̃dẽ ꝓdit̃ ẽ dimittere debitoribo nr̃is de qua dictũ.hec rabanus. O domine parũ ẽ qr dixerim amẽ.vl̃ fiat optando:niſi tu dicas amen impando.i.fiat. O magnificũ q efficaciſſimũ verbũ fiat.hoc em̃ verbo tu pater ſũme ĩ p̃ncipio.i. ĩ ũbo tuo coet̃no oĩa creaſti. dixiſti et facta ſũt.hoc etiã ũbo nos ꝓdit̃os repaſti: dicẽte illa ſãctiſſia repatrice nr̃a ad angelũ fiat mihi ſm verbũ tuum. O ſalutiferũ verbuz fiat.o amen.o fiat.o verbũ omnipotẽtie.verbũ mire efficatie. Eya mi domine ihu bone verbũ patris. cõple tu orationẽ meã.pfice tu verba mea p te dictata. et ĩ os meũ ꝓmẽdata.pfice ea.et dic amẽ.dic fiat.dic mihi ſicut dixiſti illi mulieri ſyrophenis ſe.fiat tibi ſicut vis. O dulcis amor ihu. o dulcis veritas.o dulce amen.o dulce verbũ fiat.fiat mihi ſm verbũ tuũ.fiat amẽ. Et ſciendũ q̃ lucas obmittit duas petitões oro⁹ dñice.ſ. tertiã et ſeptimã.qr tertia ꝓtinet̃ ĩ duabo p̃cedentibus.q̃ ſeptima in ſexta. Jn ſanctificatõne em̃ anime que petitur in prima.et in reſurrectõne carnis que petitur in ſecunda.impletur diuina voluntas que petitur in tertia. Vel ſi gl̃iam dei p̃ncipaliter q̃ram⁹:et pticipatõnem

regni ei⁹.q̄ ꝓtinent̄ ī duab⁹ p̄mis petitōib⁹:bene volūtat̄ ei⁹ facim⁹.et ei⁹ volūtas īplet̄ ī nobis qđ ꝓtinet̄ ī tertia.q: ad hoc p̄cipue voluntas dei ēdit vt ei⁹ sāctitat̄ cog̃scam⁹ et cū ipo regnem⁹. Similit̄ septima ꝓtinet̄ ī sexta. vt sciat vnusquisq; se liberari a malo cū nō īducitur ī tēptatōez. Si em̄ ī tēptatōem n̄ īducimur ei succūbēdo:sz magis p̄ualem⁹ resistēdo:bene liberamur a malo. Et sic qđ mathe⁹ dic explicite:lucas cōplectit̄ iplicite. Et aūt dic august. nō negligēter p̄tereūdū ē.q⁹ ex oīb⁹ his sentētijs.q̄bus nos dn̄s orare p̄cepit.eā potissimum cōmendādū eē iudicauit.q̄ ptinet ad remissionē pc̄or:ī q̄ nos mifico:des eē voluit.qđ vnū ē ꝓsiliū miseias euadēdi. In nulla em̄ sentētia sic oram⁹.vt quasi paciscamur cū eo. Dicim⁹ em̄ dimitte nob⁹ sicut ⁊ nos dimittim⁹. In qua pactōe si mētimur:toci⁹ oīois nullus ē fruct⁹ Hec aug⁹. Eli p⁹ oīoez subiūgit̄. Et cū stabitis ad orandū dimittite siqđ habetis aduersus aliquē.vt et p̄ vr̄ q ī celis ē dimittat vob⁹ peccata vr̄a. Eli ait crisost. Jō celox et p̄is meminit: vt ex hoc puocet audito:rē. Nihil ei ita deo assimilat.sicut iuriā facientib⁹ ignoscere. Jncōueniēs ē aūt si talis p̄is fili⁹ existēs feralis efficit̄.et ab celū vocat⁹ terrenū quēdā et vite huius ꝑriū hab⁹ sensū.hec crisost. Si em̄ dimiseritis nō retinēdo rancore.nō appetēdo vīdictā hoīb⁹ peccata eox.s. ī vos ꝓmissa:dimittet vobis p̄ vr̄ celestis delicta vr̄a. Si aūt nō dimiseritis hoīb⁹. nec p̄ vester dimittet vob⁹ peccata vr̄a. Bene dicit vr̄a.q: hec ē sola opatō homis et possessio.s.peccatū. ī malū em̄ p̄ē p se nō in bonū. Ecce lex o hō tibi a dn̄o posita ē. Si em̄ dimiseris:dimittet̄ tibi.si nō dimiseris:nō dimittet̄ tibi. Eli cipr̄ian⁹. Excusatio em̄ tibi nulla ē ī die iudicij.cū fm tuā sentētiā iudiceris: et qđ feceris hoc ipe pacieris. Elbi et crisſ. Post īpletā oīois formulā nulli⁹ p̄sus mādati meminit.nisi isti⁹ certe q̄ ad bandū nos veniā cōcitauit. Ait q̄pe. Si dimiseritis homib⁹ pc̄a eox:dimittet et vobis pat̄ celestis pc̄a vr̄a. Itaq; a nobis tota hec res sumit exordiū:futurūq; de nobis:in n̄a ē p̄tate iudiciū. Ne em̄ vl irrationabilis quispiā.aut ī magno aliq̄ aut ī exiguo delicto:de iudicio dei ꝙrī posset:ipsum reū dn̄m illi⁹ fecit eē sententie. Quē admodū īquit tuipe iudicaueris:ita tibi etiā iudicabo. Si em̄ dimiseris cōseruo tuo:a me q̄z eandem gratiā ꝓseq̄ris. Et certe nequaq̄ istud equale ē Tu em̄ remittis.cū ipe q̄z remissione indigeas deus ho cū nulli⁹ onq̄ indigeat:ignoscit. Tu ꝓ suo remittis:deus suo. Et tu quidē mille peccatox re⁹:de⁹ ho ab oīi peccato exēne⁹. Et tn̄ sic q̄z habūdātiā ꝑtie miſatōis oñdit. Quo nō igī digni suplicio sum⁹:cū tali em̄ a deo p̄tate donata ipi salutis nr̄e efficimur ꝓditores: Quē admodū ho ī alijs causis. vt audiamur rogamus:q̄ nobis eaipa.q̄x dn̄i sum⁹ nō ipēdimus Nihil ē qđ sic dei similis faciat. vt malignis atq; ledētib⁹ eē placabilē. Propterea ⁊ p̄ singula

queq; ho⁹ba nos cōmonēs fieri oīoes docet.dicēdo. pat̄r nr̄ qc̄. plurali vbiq; numero nos vti docēs. vt p̄imis p̄ cūcta placati.ne vestigiū q̄dē in nobis iracūdie relīquam⁹. Qđ si vnius di ei salē vell⁹ nr̄a pc̄a dinumerare.tūc optime discerem⁹ quātox rei essem⁹ malorū. Quis igit̄ vīm in oīoe nō habet desidiā? Quis nō supbie ē iflatus tumore? Quis nō ianis gloria aurula vētilatus? Quis nō de fr̄e detraxit? Quis nō cō cupīam admisit malignaz:vel īpudicis oculis aspexit? Quis nō inimici cū passione animi recordatus ē? Quis n̄ emuli sui aut cruciat⁹ ē p̄speris aut delectat⁹ aduersis? Ezūtamē tot ac taliū peccatox cōpēdiosā nobis ac facilē deus viā liberatōis dedit. tociusq; laboris alienam. Quis em̄ labor ē fratri īdulgē merenti? Labor quidē ī remittēdo nullus:ī retinēdo ho inimicitias maximus. Siquidē iracūdia liberari magnā mēti reddit quietē:et valde hoc ē facile volēti. Sufficit velle tm̄mō:⁊ omnia ꝓtinuo peccata deleta sūt. hec crisо. Jgit̄ (vt ait aug) amplectēda ē hoī tā benigna ꝓditio:vt dimittendo delicta aliena diluat sua. Nā fm eundē multa sūt elemosinax genera.quas cū facimus:adiuuamur vt dimittant̄ nobis peccata:sz ea nihil maius ē q̄ cū ex corde dimittim⁹. qđ ī nob quisq; peccauit. Ne sim⁹ pigri ad dimittēdū alios.q̄ em̄ (vt ait crisо) remisit ꝓrio:se ꝑus q̄ illū de reatib⁹ liberauit. Eli et greg. Si cogitauerim⁹. qm̄ n̄ ei q̄ ꝓtristauit nos sz nobis ipis largimur:cito dimittere m⁹ venenū ire. Ad dimittēdū aūt alijs necesse ē frenare irā. q̄ frequēter nos stimulat ad vindictā. Eli augus. Fies mei exercete vos quātū potestis ad exhibēdaz māsuetudinē.etiā erga īmicos vros. Frenate irā.q̄ vos stimulat ad vindictā. Si vīdicare te vis de inimico tuo:ad ipaz irā te cōuerte.q: ipa ē īimica tua q̄ occidit aīaz tuā. Oratur⁹ es deū. vētura ē hora vt dicas.pat̄r nr̄ q̄ es ī celis vētur⁹ es ad illū versū. dimitte nob⁹ debita nostra. Quid seqtur? Sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Jbi illa īimica stat ⁊ te. Sepit viā oīois tue. Murū erigit.et n̄ ē q̄ t̄nseas Nō seuias ⁊ īimicū tuū.ī istā seuias. Melior ē q̄ vincit irā:q̄ q̄ capit ciuitatē. Nō potes illam interimere.potes istā repmere. Si fortis es. irā vice et ciuitati p̄ce. hec aug⁹.

Oratio.

Pat̄r noster excelsus ī creatione:suauis in amore:diues i hereditate. Qui es in celis speculum eternitatis. coroa iocunditatis.thezaurus felicitatis. Sanctificetur nomen tuum. vt nobis sit mel in ore.cithara in aure.deuotō ī corde. Adueniat regnū tuum iocūduz sine permixtione.tranquillum sine ꝑturbatōne.securum sine amissione. Fiat voluntas tua sicut in celo et ī terra. vt omnia que odis:odiamus.que diligis:diligam⁹.q̄ tibi placent:impleamus. Panem nostrū quotidianum da nobis hodie.s.doctrinalem.penitētialē.virtualez. Et dimitte nobis debita nostra

q̄cūq; ꝫ te cōmisim⁹: aut ꝫ ꝓximos. vel ꝫ nos metipos. Sic et nos dimittim⁹ debitoribꝫ nr̄is q̄ nos offēderūt ꝺbis. vel i ꝑsonis aut i rebꝫ. Et ne nos ıducas i tēptatōez mūdi. carnis. ꝺmonis. Sz libera nos a malo. ꝑnti. ꝑterito. et futuro Amen. De nō thesaurizādo i tērra sed in celo. Capitulum .XXXVIII.

DEinde docēs perfectuz ꝓpōptuz terrenoꝝ ꝑpē deū. ponit prohibitōz de collocādo thezaurū i piculo. ne. ſ. thesaurizem⁹ i terra. vbi erugo. i. eris rubigo ꝓsumit. et i hoc tāgit corruptō diuitiaꝝ artificialiū vt auri et argenti ac ceteroꝝ metalloꝝ: et tinea. i. vermis demolit. et i hoc tangit corruptō diuitiaꝝ naturaliū. vt bladi vini vestimētoꝝ et ꝓsimiliū. vbi fures effodiūt et furāt. hoc dicit ꝑter lapides pciosos. q̄ licet nō possint rubiginari nec a vermibꝫ corrodi. tn̄ possūt a latronibꝫ tolli. Sed ve nobis. qz totū ꝛriū facim⁹. Ain crisos. Quid dicā de illo mādato. q̄ iubemur nō thesaurizare sup̄ tras. Quod forte quidē faciūt pauci. Ceteri ꝺo q̄si ecōtrario audierūt pceptū. et q̄si dictú sit ad eos thesaurizate omnimodis sup̄ terras. ita relinquētes celū adherēt terre: q insaniūt erga pecuniā congregādā. hec crisost. Dein de subdit admonitōez de thesauro reponēdo in tuto. vt. ſ. thesaurizem⁹ i celo. vbi nec erugo demollit qz ibi nulla vetustas. nec tinea. q̄a ibi nulla passibilitas. q vbi fures non effodiūt nec furant. qz ibi nulla violētia vel fraus. Excellētissim⁹ mod⁹ thezaurizādi ē. qn̄ bona tpalia et trāsitoria i pios vsus ꝓsumūt: et sic i bona spiritualia et eterna et p ꝓsequēs icorruptibilia cōmutant. Nō g̃ thesaurizem⁹ i terra emolimēta terrenoꝝ vbi recōdita defitiūt et perdūt et vn̄ sum⁹ exitur⁹ i: sz i celo ꝑmia meritoꝝ. vbi recōdita ꝑfitiūt q fuant. et vbi semp sum⁹ māsuri. Ain hiero. Stultitia ē illic thesaurū reponē vn̄ exitur⁹ es. et illuc n̄ ꝑmittere vbi semp victur⁹ es. Illic g̃ substantiū tuā colloca: vbi patriā habes. vn̄ et greg⁹. Justi hic edificare et thezaurizare negligūt. vbi pegrinos et hospites se eē cogſcūt. nā qz i ꝑpriis gaudere ꝺsiderāt i alieno felices eē recusāt. Ain crisost. Qui em̄ collocat thesauros i terra: nō habet qd̄ speret in celo. Ait quid g̃ aspiciet i celū vbi nihil repositū habet Hec crisost. Quia ꝺo vnusq̄sq; illuc puenire desiderat vbi suas diuitias recondītas esse cognoscit. beatus ē qui diuitias suas i celo reposuit. vt semp ibi mētē habeat. sempq; illuc oīb⁹ viribꝫ et desiderio tēdat. Quia vt sub dit. Vbi ē thesaur⁹ tu⁹. i. res a te amata q desiderata: ibi ē cor tuū: et affect⁹ tu⁹. Necesse ē em̄ vt q̄ ꝑcessit dilectōis thesaur⁹: illuc et cogitatōis sequat affect⁹. Nā ſm aug. amor ē aīe pōd⁹. portās eā quocūq; ipe ferē: et aīa veri⁹ est vbi amat q̄ vbi animat. Ain fulgēti⁹. Et g̃ i celis thesaurizem⁹: celestia diligam⁹. Vis nosse vbi thesaurizas: Attēde qd̄ amas. Vis nosse qd̄ amas: Attēde qd̄ cogitas. Ita fiet vt thezauꝝ tuū ex tuo amore cogſcas. et amorē tuū iudicō tue cogitatōis ītelligas. Et iō (vt ꝺic greg⁹) in tot ꝑtes cor diuidit. quot sūt ea q̄ diligūtur Ain et crisost. Ne thesaurizaueris thesauros i terra. tinea em̄ et vermibꝫ q furibꝫ ea congregas Si aūt et hec effugeris nocumēta. et nihil horū erit. in seruitutē redactū eē cor tuū et affixū eē inferioribꝫ omnino n̄ effugies. In seruitutē redactū eē intellectū. egritudine hac mlto difficilius ē q̄ habitare carcerē. Nō paruaz sustinebis iacturā inferioribꝫ affixus. et fu⁹ p libero fact⁹. et a celestibꝫ bonis cadēs. et nil ex celsoꝝ cogitare potēs: ꝑter hoc et gētiles nō credūt his. q̄ a nobis dicunt. de actibꝫ em̄ n̄ de sermonibꝫ n̄ris futuroꝝ volūt habē documētū Nūc ꝺo cū videāt edificari a nob splēdidas domos. agros emi. balnea atq; ortoꝝ ameitates pari nolūt credē. q ad alteri⁹ nos vrb⁹ pfectōz parem⁹. Si em̄ inq̄ūt. verū eēt istud. vētentes prorsus cūcta q̄ possidēt: illuc pfecto p̄mitterēt Dec igit̄ ꝓsiderātes. vincula tāti abrūpam⁹ erroris. Qui em̄ pecunie fuit. et pn̄tibꝫ ꝓpedibꝫ stringit et futuris parat. Qui ꝺo istius cupiditatis ūmunis ē: vtraq; libertate pociet. Quā vt ꝓsequamur grauissimū auaritie ꝓterentes iugū: ad celi fastigia subleuemur. hec crisosto. Ain et anshel. Ailescat tibi mūdus om̄is amor carnalis sordeat. Nescias te eē i hoc mūdo. qm̄ ad illos q̄ i celo sūt q deo viuūt tuuz trāstulisti ꝑpositū. vbi ē thesaurus tu⁹. ibi ē et cor tuuz: noli cū argēteis simulacris vili marsubio tuo. tuū iclude aīm. q̄ nūq̄ cū nūmoꝝ ponere poterit trāsuolare ad celū. hoc aūt ſm hiero. nō tm̄ intelligendū ē de thesauro pecunie: sz vniuersaliter de cūctis voluptatibꝫ ac passionibꝫ q̄ē. Gulosi de⁹ vētr ē. luxurioſi thesaur⁹ epule sūt. lasciui ludicra. amatoris libido. auari pecunia: et sic ītelligendū ē i aliis. huic em̄ fuit vicio vnusq̄sq; q̄ vincit et ibi hz cor vbi thesauꝝ q ad hāc ꝓuersionē cordis. ad amorē passionū et reꝝ hmōi seq̄t auersio a deo. Si g̃ i celo est. mūdū ē: qz mūda sūt celestia. Si aūt i tra volutat. i. siqd̄ agat vt trena ꝓsequat. quō mundū ē: Ain aug⁹. Sordescit aliqd̄ cū inferiori nature miscet. q̄uis i suo genē n̄ sordidet. qz etiā de puro argēto sordidat auꝝ si misceat. ita et animus nr̄ terrenoꝝ cupiditate sordescit q̄uis trena i suo genē mūda sit. Igit̄ (vt ait richar) q̄cūq; i mūdo ꝓcupiscis. q̄cūq; i mūdo metuis. i pēde libēter p libertate cordis. qz (vt ꝺic aug) totū mūdū debz pcēnē. q̄ sibi thesaurizat i celo

Et ne timor surrepat diffidētie habēdi vite necessaria. ꝓsequēter excludit diffidentiā. q̄ nasci possz ex ꝓditōe ꝑpria: dicēs. Nolite timē pusill⁹ grex. i. congregatō humiliū. qz ꝓplacuit pr̄i vr̄o celesti dare vob⁹ regnū. n̄ q̄dē ob merita vestra: sz ex mera liberalitate q bonitate sua diuina. Quasi diceret. Ex q̄ regnū celoꝝ paratū est vob⁹: paꝝ debetis curare ꝺ terrenis. Nō em̄ ꝺ vite necessarijs dz diffidē: cui regnū vite ꝑmittitur

ī q̄ oīs sufficiētia habeē. Dī aī grex ꝑ̄ter fidi obedientiā. pusillus ꝑ̄ volūtarie pauꝑtatis ⁊ hūilitatis ꝺeuotōez. q̄ ꝓuenīt ad celestis regni possessionē. Vel pusill⁹ dī grex electoꝝ respectu maioris numeri ꝛprobo. q̄ pauci erāt fideles respectu īfideliū. et pauci sūt electi respectu reꝓbo. Vtinā et ego merear ꝺe illis paucis vl̄ minim⁹ eē: et cū eis regnū ꝓcipe. Peruenīt etiā ad regni opulentiā. ꝑ ꝯsiliꝝ superogatō nē. q̄lo ire ad pfectōez: et iō subiūgit: dicēs. Vē ꝺite q̄ possidetis etiā necessaria: et ꝺate elemo- Dñica xv
sinā. q̄ ad itē r̄gnū ē via. facite vobis sacculos Euāgeliū
i. repositoria bonoꝝ et loca ad reponēdū mer- ⁊
cedē elemosinaꝝ vīaꝝ. q̄ ñ veteresc̄ūt ⁊ ꝺefitiūt
sc̄z reponēꝺo elemosinā ī man⁹ paupū. q̄ vobis
ꝑ hostes et fures trāseūtibo pecuniā vīam vs-
q̄z ad locū tutū ꝓtent. ne eā amittatis. thesau
rū nō ꝺefitientē ī celis et eternis. q̄ merces e-
lemosine ī eternū manet ī celis. Naz fruct⁹ ele-
mosine auget merita. q̄ sūt thesaur⁹ iꝺefitiēs ī
patria. Etsi ꝑ elemosinā habem⁹ ī celo thesau-
rū meritoꝝ. ibi cor nīm suspiret ⁊ expectet the
sauꝝ p̄mioꝝ. Deīde docet eos ꝺe oculo sim-
plici habēꝺo. qꝺ atēꝺe ꝺebem⁹ ī oī ope nīo. vñ
ait. Lucerna corpis tui tui ē ocul⁹ tu⁹. Dic est
locutō methaphorica. q̄ corp⁹ morale hic acci
pit ꝑ ꝯgerie opatōnū. sicut corp⁹ materiale ē
q̄ꝺā aggregatō mēbroꝝ ꝺiuersoꝝ. et iō sic ocu
l⁹ materialis regit totū corp⁹ materiale. ⁊ diri-
git mēbra ad opandū: sic ocul⁹ moralis. s. ītē-
tio regit totū corpus morale: et dirigit varias
opatōnes ī finē. Jō subꝺit. Si ocul⁹ tu⁹ fuerit
simplex. i. ītētio tua recta. sine plica simulatō-
nis et erroris: totū corp⁹ tuū lucidū erit. i. ꝯge
ries opatōnū tuaꝝ erit bona et meritoria. etiā
si ñ ita hoīb⁹ videaē dū tñ opatōes sint bone ꝺ
genere vel saltē indifferētes ⁊ licite: aliter ñ ca
derēt sub recta itētōe. Vñ seneca. Nihil ītерest
q̄ aīo facias qꝺ vitiosū ē feciſſe. q̄ facta cernū
tur: anim⁹ ñ videē. Si aī ocul⁹ tu⁹ nequā fuēit
i. ītētio ꝓuersa. totū corp⁹ tenebrosū erit. i. ꝯge
ries opatōnū obscura ꝑ peccatū et mala etiaz
si opatōes sint bone ꝺ genē ⁊ hoīb⁹ videāē rcte
q̄ op⁹ bonū ꝺe genē: efficiē malū ex ꝓuersa in-
tētōe. Vide g̃ ne ītētio tua sit ꝓuersa. q̄ ꝑ hoc
corrūperēē oīa bona. Si enī lumē qꝺ ī tē ē te-
nebre sē. i. si actio bona ꝺe genē q̄ ē q̄si quoꝺdā
lumē: efficiē mala ꝓter ꝺefectū ītētōnis bone:
ipe tenebre quāte erūt: q̄si ꝺicēt multomagis.
q̄ actio mala ꝺe genere q̄ ē quasi quedaz te-
bre. si cū hoc supueniat ītentō mala: ē ml̄to ꝺe-
terior q̄ p̄ma. Q̄ñ eī q̄ ꝑ se mala sūt etiā cū ma
la intentōe fiūt: tūc duplex obtenebratō ē ⁊ p̄-
ue ītētōis et p̄ue opatōis. Nō g̃ qꝺ quisq̄z: sed q̄
aīo faciat ꝯsiderābū. ⁊ p̄mo circa puritatē ītē-
tōis laborābū ē. q̄ sine ipa op⁹ sequēs nihil va
let. Itaq̄z si bonū. bona ītētōe feceris. nō bñs ī
tua ꝯscia. aliquā ptē tenebrose cogitatōis. illu
mīaē etiā factū tuū. qualēcūq̄z exitū habuerit
et illuminabit te. i. splēꝺibū et fulgiduz reꝺꝺet.
et hic ꝑ splēꝺorē g̃ie. et ī futuro splēꝺore glorie

Etsi bene alicui ꝓueniat q̄ tu nō recta ⁊ mun-
da ītentōe facis. quō tu feceris tibi īputaē: nō
quō illi ꝓuenerit. Jgiē caue ne ipa cordis ītēn
tio q̄ lumē ē aīe. vitioꝝ caligine fuscēē. vt ocu
lus simplex totū corp⁹ faciat lucidū. ītēn⁹ q̄c-
quiꝺ feceris: facias ꝓter ꝺeū. et ad locū vñ exe
unt g̃ie: reꝺeāt vt itēꝝ fluāt. Et q̄ aliq̄s cu-
piēs assēq̄ terrena et celestia posset ꝺicē. q̄ re-
cta et simplex pē eē ītentō. vt q̄s agat ⁊ ꝓter tē
poralia. et ꝓter ꝺeū bona q̄ agit: hoc remouet
exēplo ꝺuoꝝ ꝯrioꝝ ꝺñoꝝ. q̄ nemo pē seruire
ꝺuob⁹ ꝺñis. s. ꝓtrarijs et ꝺisparatis. et nō sub-
alternatī positis. Nā (vt ait beꝺa) nō valet sil̄
trāsitoria et eterna ꝺiligē. Et vt ꝺic aug⁹. Vn⁹
ocul⁹ nō pē vidē ī celo et ī terra. Vñ ⁊ ciprian⁹
Mūꝺi amor et ꝺei: pter ī vno habitare nō pos
sūt: quēadmoꝺū oculi celū et terrā nequaq̄ cō
spitūt. Sicut aūt ꝺicit philosoph⁹ ī libro ꝺe a
nimalib⁹. Aues claudāt oculos cū palpebra ī-
feriori: anīalia ꝺo grossa cū palpebra supiori.
Per aues ītelligūē viri spūales q̄ ad inferiora
et terrena oculos claudūt. ꝑ aialia ꝺo grossa ī
telligunē viri mūꝺani. q̄ habēt oculos clausos
ad celestia et aptos ad terrena ⁊ secularia. fm
crisost. ꝺuos ꝺños ꝺic q̄ ꝯria iiūgūt. plures aē
ꝺez iiūgētes nō sūt plures sz vnū. nā cōcorꝺia
multos facit vnū. Jsti ꝺñi q̄lo nō pē sil̄ fuiri sē
vitia ⁊ vtutes. celestia et terrestria. ꝺe⁹ et ꝺya-
bol⁹. caro et spūs. nā ad ꝯria trahūt ⁊ ꝯria in-
iniūgūt. et iō ꝯsequēs ē. vt vnū ꝺeserat. ⁊ alteri
obtēꝑet. Vñ q̄si ꝺclarādo subiūgit. nō potestis
ꝺeo seruire et māmone. Māmona māmone sy
riace ꝺī ꝺiuitie latine. et mammon māmonis
nomē est ꝺemonis q̄ ꝑest ꝺiuitijs et tēptat ꝺe vi
tio cupiditatis. nō q̄ in ei⁹ ꝺitōe sint ꝺiuitie. vt
ꝺare eas possit vel auferre. nisi q̄ñ ꝺe⁹ ꝑmittit
sz q̄ his vtaē ad ꝺecipiēꝺū et irreciendū homi-
nes laqueis quos ī ꝺiuitijs ꝑēꝺit. Et licet ho-
mo nō possit seruire ꝺeo et ꝺiuitijs.: pē tñ ser
uire cum ꝺiuitijs. Diuitijs enīz qui seruit: illi
vtiq̄z seruit. qui ꝺe cupiditate ꝺiuitiarum tem
ptat et ꝺecipit. Jlle autem ꝺiuitijs seruit. q̄ eas
ꝓter se et vt finem vltimum ꝺiligit. aut qui
eas cupiꝺe acquirit. vel auare retinet ⁊ vt ser
uus custoꝺit. Jlle aūt qui in operibus pijs ꝺi-
nitias expenꝺit. non seruit ꝺiuitijs: sed magis
ꝺiuitie seruiunt ei. quia eas ꝺistribuit ꝺe domi
nus et eis vtitur ad opera virtutum sicut īstru
mentis. Nam fm ambrosium. sicut ꝺiuitie sūt
impeꝺimenta improbis: ita probis sunt abiu-
menta virtutis. Vnde crisostomus. Duo ergo
sunt nobis ꝺomini propositi. ꝺeus et mammo-
na. id est ꝺyabolus qui mammone est auctor
Jlle nos ad misericorꝺiam prouocat: hic ad a
uaritiam. Jlle ad vitam. hic ad mortem. Jlle
ad salutem. hic ad perꝺitionem. Cui ꝺe ꝺuob⁹
obtempare ꝺebemus? Vi vtiq̄z qui nos ad vitā
inuitat: non ei qui nos trahit ad mortē. Quiꝺ
enim terribilius est. q̄ si ꝓter pecunias a
xp̄i seruitio ꝺicamur excꝺere: vel ꝺesiderabili-
us. q̄ si ꝺespectu pecuniarum tota illi possum⁹

mẽte et dilectõe ꝓiũgi.hec crisost.Et cuz nullo mõ possit ꝙs duobꝫ dñis fuire.multi tñ fatui conãt ꝫ hãc ipossibilitatẽ. sil'es illis de ꝙbus i libro regũ dr̃.q̃ fuer̃t gẽtes deuz timẽtes:ꝙ nichilomin⁹ ẏdolis fuiẽtes. Et sciendũ q̃ diligere diuitias ꝓpter se et deũ ꝓpt̃ se.et utrũqꝫ ut finez ultimũ. ut i hoc fu⁹ utriusqꝫ dicat̃ ẽ ipossibile.licz possit unuz i ordine ad aliud appetẽ.puta diuitias ꝓpter deũ. Actio g̃ corꝑalis pt̃ referri ad finẽ tꝑalẽ.dũmodo postea illud tꝑale referat̃ ad deũ. Si at̃ i actõibꝫ finis ꝓxim⁹ ponatur de⁹.ꝙ finis ultim⁹ tꝑale pueꝛissimũ ẽ. Quecũqꝫ ei res ꝓpt̃ aliꝺ aliq̃d q̃rit̃.inferior ẽ q̃ id ꝓpter qꝺ q̃rit̃. Eñ bene licz ꝓstituẽ duos fines. scz tꝑalẽ ꝙ eternũ:et finẽ sub fine ponẽ: ut illꝺ qꝺ ẽ eternũ finis ultim⁹ sit.q: una ĩẽtio m'tuos act⁹ iformat. Diuersi ꝺo fines q̃ꝫ un⁹ sit ad ali ũ referibilis:ñ sũt faciẽdi. C P⁹ hoc ꝓcludẽdo iducit ut de victu ꝙ uestitu q̃ necessaria sẽt ñ solicitemur.loquẽs ad discipl'os suos q̃s spãliẽ ad mũdi ꝓcẽptũ tuitat.hec em̃ spãliter dicunẽ apl'is. eorũqꝫ successoribꝫ.et ceteris oĩbꝫ q̃ ad sũmũ ꝓfectõis culmẽ attingẽ cupiũt:nã talibꝫ nulla terrenoꝝ bonoꝝ solicitudꝺ ẽ.q: habẽtes victũ et uestitũ his ꝓtenti sũt. Hec oĩa dicũt̃ hic ad tollẽdũ a ꝓdicatoribꝫ euãgelij solicitudinez supfluã ꝺ necessarijs.q̃tũ ad pñtẽ vitã. Eñ ne dicerẽt q̃liter potrim⁹ uiuẽ si oĩa abiceerim⁹ iccirco inferẽdo intẽtũ suũ ex ꝓmissis subiũgit Jõ dico vob̃ ne soliciti sitis solicitudie superflua et iordinata aĩe vr̃e.i. vite aĩali.q̃ cibo sustentat̃.q̃d manducetis vel bibatis neqꝫ corꝑi vr̃o q̃d induamini. Quasi dicẽt. Si vultis deo ꝑ uire oz renũtiare mãmone i nimia tꝑaliũ solicitudie. Nõ ait.ne laboretis.ne curetis ne q̃ratis de cibo.aut potu aut uestimẽtꝺ:sz ne soliciti sitis ut uitõsaz solicitudinẽ ꝓhibeat.q̃ mẽte ꝓturbat:et ab eternis retrahit seu reuocat et ut necessariũ ꝓcedat. Eñ beda. Precipit̃ nobis ne soliciti simꝰ q̃d ꝓmedam⁹.et q: i sudore vultus ꝓparam⁹ nob̃ panẽ.labor exercẽd⁹ ẽ.solicitudꝺ ꝓcauẽda. Eñ ꝙ crisost. Nõ ei solicitudinibus spũalibꝫ sz laboribꝫ corꝑalibꝫ acq̃rẽd⁹ ẽ panis.q̃ laborãtibꝫ ꝑ ꝓmio diligẽtie deo prestãte habũdat.et negligẽtibꝫ ꝑ pena deo faciẽte subducit̃. Jtẽ ñ ait. Et mãducetis vel bibetis aut induamini.sz quid mãducetis vel bibatis aut induamini:mãducare nãqꝫ ac bibẽ et ĩdui necessariũ ẽ ad sustẽtatõez nature.solicitare ꝺo circa sũptuositatẽ vel delicatõez.ad vitiũ ꝓtinet gule aut vane glie vl' etiã auaritie. Ebi ꝟm bedã. videt̃ argui.q̃ spreto victu ꝙ uestitu cõi lautiora sibi vel austeriora ꝑ bis cũ q̃bꝺ vitã ducunt alimẽta vl' idumẽta req̃rũt. Spũaliter g̃ i mãducatõe possum⁹ itelligẽ gulosos.i iduitõe vane glioſos.i utroqꝫ auaros.vñ alubi. Erat q̃dez diues i q̃ cupiditas.q̃ iduebat̃ purpura et byſſo i q̃ vanitas.et epulabat̃ q̃tidie splẽdide i q̃ gulositas. Noli g̃ q̃cũqꝫ es q̃ mũdi gliaz spreuisti ac deo fuire elegisti.noli inq̃ solicit⁹ eẽ ut te tue de victu et uestitu:q: uanum est ꝑ bis eẽ

solicitũ. Eñ ꝓfirmat spez nãz dñs q̃mo de maiori ad min⁹ descẽdẽs.ꝙ ꝓbat a maiori neminẽ eẽ solicitũ circa hmõi. Si ei mai⁹ donabile dat̃ ex amore:et min⁹ dabit̃.saltẽ i necessitate sz de⁹ debit nob̃ maiora benefitia.s.aĩaz ꝙ corpus:g̃ dabit ꝙ minora.s. victũ et uestitũ. Nõ ei aĩa ꝓpter escaz creata ẽ.nec corꝑ⁹ ꝓpter uestimẽtũ:sz magis ecõtra ẽ factũ:iõ ñ sit solicit⁹ anim⁹ ne ꝓcipiat q̃d ꝓpt̃ se creatũ ẽ. Eñ crisost. Ni si de⁹ vellet ꝓfuare q̃d ẽ:ipm̃ nõ creasset.q: ꝺo ipe ꝓstituit ut aĩa cibo ꝙ corꝑ⁹ idumẽto ꝓseruetur:iõ ipe utrũqꝫ tribuit Dec crisost. Qui g̃ dedit sine solicitudie nr̃a vitã:dabit sine solicitudie nr̃a supflua.etiã illud vñ regat̃ vita:fact⁹ ẽ g̃ ꝙ ꝓpt̃ min⁹.s.escã aut uestimentũ:ꝓdit maius.s.aĩaz vl' corꝑ⁹. C Deide ꝓbat singulariter de utroqꝫ.s.cibo et uestimẽto. Et ꝑmo de cibo de q̃ ꝓfirmat spez nãz a minori ad mai⁹ ascendẽs:ꝙ ex minori mai⁹ ꝑsuadẽs. Et ponit exemplũ de irratõnabilibꝫ creaturis.s. volatilibꝫ celi i.aeris i q̃ volitãt.q: nõ serũt neqꝫ metũt.s.ad cibũ acq̃rendũ.neqꝫ ꝓgregãt i horrea.s.ad cõseruãdũ.ꝙ ꝑ celestis pascit illa ꝓpt̃ hoies sine solicitudie eoꝝ magẽ:g̃ m'tomagis pascit hoies q̃ sũt cariores sine solicitudie eoꝝ supflua. Rõnale ei aĩal (sic ꝙ hõ) maioris ẽ põderis et ꝑcij coram deo q̃ irratõnabilia.sicut sunt aues.q: aĩalia facta sũt ꝓpt̃ hoiez:finis at̃ est nobilior bis q̃ sũt ad finẽ. Sic g̃ de⁹ pascit aues cũ solicitudie ꝓueniẽti sue nature:sic pascit hoies cũ solicitudie ꝓueniẽti eoꝝ nature.q̃ ẽ ꝟm regulã ratõis recte.si tñ ea q̃ ꝑcipit studeãt iplẽ. Qr sic natura auiũ ẽ põdicto mõ viuere.sic natura hominis ẽ viuere ꝟm dictamẽ rõis recte.ad qꝺ seq̃tur ipm̃ debere solicitari solicitudine moderata.ad querendũ ea que nõ debit sibi natura.ut cibũ et uestimentũ necessariũ. Eñ nõ dicit de auibus:nõ volãt ad grana et ad pascua q: nõ ꝓhibet laborẽ et puidẽtiã sz solicitudinez et auaritiã. Ebi crisost. Omnia volatilia fecit deus ꝓpter hominẽ:hominẽ aũt ꝓpter seipm̃ Si ergo animalibꝫ ministrat ꝓpter hoiez.quõ ñ homini ministrat ꝓpter seipm̃. Deinde probat de uestimẽto:et ponit duplex exemplũ.primũ ẽ de eo qꝺ ẽ intra hominẽ magnitudie corꝑis. quã dat deus sine solicitudine ipius.qꝺ ex hoc patet.quia quãtũcũqꝫ aliquis solicitẽ de augmentatõne sua:nõ potest addere ad staturã suã cubitũ vnũ. Cũ igitur uestimentũ cõpetat maius uel min⁹ ꝟm quãtitatẽ corꝑalem. et quãtitas dat̃ ei sine solicitudine sua: per cõ sequẽs uestimentũ ꝓueniẽs dabit̃ ei sine solicitudine sua supflua. Secundũ exemplũ sumit̃ ex eo q: est ꝓtra hominẽ.s.ex terre nascentibus ut lilijs et herbis.quia sine sua solicitudie crescũt.et ꝟm suam quantitatẽ a deo uestiuntur. propter quod dicit.nõ laborãt ad ornandum se coloribus.neqꝫ nent.i.filãt ad faciendum sibi uestimentum:et tamẽ optime uestiunt̃ dei ꝓuidentia:tam preciosis coloribꝫ induta. Jpe em̃ color operimentũ est florum.qui oñes ex-

cellit colores vestiũ: et regale excedat ornamẽ
tũ. Qđ ꝓbat. qr salomõ licet fuerit rex potẽtiſ
ſim⁹: tñ ñ fuit ita bene veſtit⁹. qr licꝫ ars imite
tur naturã: tñ opa artis nõ aſſequũt ꝑfectõez
opeꝝ nature. Ad ñ biero. Et reuera qđ ſericum
q̃ regũ purpura. q̃ pictura textricuꝫ pẽ floribꝰ
cõpari? Quid ita rubet vt roſa? Quid ita can.
det vt liliũ? Viole đo purpurã nullo mõ ſuparat
murice: oculoꝝ magis q̃ ſmonũ iudiciũ ẽ. vñ
et criſ. Cur đo tanto etiaꝫ herbas decore veſti
uit. vt ſuã. ſ. ſapiaꝫ demõſtret. et ſuperabunda
tiã ẽtutis. vt vndiq; ei⁹ gloriã diſcamus. Nõ ei
ſoli celi enarrãt gloriã dei: ſꝫ et terra. hec criſ.

Et ex hoc ꝓcludit q⁹ de⁹ ſuffitiẽter veſtit ho
minẽ abſq; ſolicitudie ſuꝑflua: dicẽs. Si aũt fe
nũ. i. herbã agri. qđ hodie ẽ. i. in pñti. et cras i
clibanuꝫ mittit. i. i furno mittit ſeu ponit. qa
i q̃busdã tertiis loco lignoꝝ vtunt ſtipulis q ta
libꝰ ad calefaciẽduꝫ furnuꝫ: deus ſic pulchre q
variis coloribꝰ et formis veſtit. q venuſtate ad
ornat. quãtomagis vos minime fidei. ſ. ſine ſo
licitudie ſuꝑflua veſtiet? Quaſi dicẽt. Si đ flo
ribꝰ q̃ nati ſũt tm̃mõ vt videant et pereãt. tan
tã de⁹ curã gerit: quantomagis de hoibꝰ q̃ ad
ymaginẽ dei ſũt facti et ad eterna vocati. Vo
cat aũt eos q̃ nimis ſolicitãt modice fidei. qa
ex defectu fidei ꝓcedit talis ſolicitudo ſuꝑflua.
nõ aũt ſolicitudo ratõnal'. et moderata ſm glo
ſã ſancti nõ imeritꝰ auibꝰ ꝓparãt: q nihil i mũ
do habẽtes nec laborãtes: ſola ꝓtẽplatõe terre
na deſpitiũt. celeſtia petũt. iã ãgelis ſiles. Ecce
q⁹ cõmẽdant i ſanctis tria. ſ. pauꝑtas volũtaria
qr nihil habẽtes: ꝓtẽplatõis quies. ſiue ocioſi
tas ſancta. qr nõ laborãtes: mẽtis eleuatõ ad ſu
pna: qr eterna petũt. Per volatilia g̃ celi itelli
gi poſſũt viri ꝓtẽplatiui. q ñ ſerũt neq; metũt
neq; congregãt i horrea ſe negotijs ſecularibꝰ i
plicãdo: et dñs ꝑ eis ſolicitat necceſſaria miſtrã
do. Per lilia đo agri intelligi poſſũt vere caſti
qr ꝑter cãdorẽ mũditie et ꝑter odorẽ ẽtutis i
q̃bus creſcũt nõ tã ſuo labore q̃ dei dono. q cõ
ſiderãdi ſũt ad laudãdũ et imitãdũ. et icremen
to bone actõis. et in q̃ete ſancte ꝓtẽplatõis. et in
decore honeſte ꝓuerſatõis. Ex his g̃ iſtructi ñ
diffidam⁹ de neceſſarijs. qr tpe oportuno de⁹ ꝓ
uidebit nob de illis. ſi tñ ea q̃ ꝑcipit faciamus.
Si em̃ đ tpalibꝰ diffidim⁹. quõ eterna ſperabi
m⁹? Fides famẽ ñ timet. Modica fides. q̃ nec đ
minimo certa ẽ nedũ eterna ſperet. Qui itelli
git q̃d ẽ hõ. nõ deſperat de deo. qui aũt deſpat đ
deo neſcit q̃d ẽ hõ. qr de⁹ i hoie et hõ in deo. De
creatore deſperat: qui i creaturis ſpem ponit.
Igit̃ (vt ait anſh̃) nõ te futuri tpis ſterilitas
terreat. nõ future famis timor mẽtẽ tuã deici
at: ſꝫ ex ipo tota fiducia tua pẽdeat q̃ aues pa
ſcit et lilia veſtit. Ipe ſit horreũ tuũ. ipe apo
theca. ipe marſupiũ tuũ. ipe diuitie tue. ipe de
litie tue. ſolus ſit tibi oia i oibꝰ. Et ponit hic
dñs tria bona. q̃ de⁹ hoi đdit. ſ. aiaꝫ. corp⁹ q res
Aia debet ſubici ſupiori. ſ. deo ſibi obediẽdo. et
corp⁹ ſuo ſupiori. i. aie ſibi obtpãdo. et res ſuis

ſupioribꝰ. ſ. deo vt pauperibꝰ diſtribuãt. et aie vt
diſcrete diligãt. et corpi vt ſibi neceſſaria mini
ſtrẽt. Sꝫ iſtũ ordinẽ ꝑuertũt diuites. q̃ ñ ſubi
ciũt deo. qr pauperibꝰ nihil tribuũt. nec aie quia
res inq̃ diligũt. nec corpi: q̃a illud fatue affi
tiũt. Deide ad iculcãdũ arci⁹ qđ ſuꝑ dictũ eſt
repetẽs ſubiũgit. Nolite g̃ ſolliciti eẽ: dicentes.
q̃d mãducabim⁹. aut q̃d bibem⁹. aut q̃ operie
mur. ſm criſo. q⁹ dr̃: nolite ſolliciti eẽ. nõ idẽ eſt
qđ nolite opari: ſꝫ nolite rebꝰ mũdanis mente
affligi. cõtigit em̃ aliquẽ opantẽ nihil ſolicitũ
eẽ. Et ſm eũdẽ. ſi ꝑ neceſſarijs nõ oportꝫ eẽ ſoli
citos. qua pena digni erũt. q̃ ꝑ ſuperfluis ñ dormi
ũt q aliena rapiũt? Nolite iquã de his ſolliciti eẽ
Hec ei oia. ſ. ad victũ et veſtitũ ptinẽtia. gẽtes
ib ẽ gẽtiles iq̃rũt. cũ ſolicitudie nimia et vitiõſa
q̃ diuinã prudentiã circa act⁹ humanos negan
tes. circa talia imoderate ſolicitant̃. quoꝝ vi
delicet erga pñtẽ vitã. ſtudiũ omne ꝓſumit̃. q̃
bus nulla ꝓſus cura ẽ futuroꝝ. nec ꝓfidẽtia đ
ꝓmiſſione eternoꝝ. Vel hec oia gẽtes. i. hoies
mũdani cũ ſolicitudine imoderata q nimia iq̃
rũt. qr magis bona pñtia q̃ futura queſt. q nõ
talis ſolicitudo facit eos ifidelibꝰ ſiles. Quid ei
ampli⁹ habꝫ fidelis a gẽtili. cui⁹ ifidelitas aim
ſolicitat et curis hui⁹ vite fatigat? Sꝫ heu ml̃
ti ex nob ea q̃ mũdi ſũt magis q̃ gẽtes inq̃rũt.
Vos g̃ hec q̃rere ñ ẽ neceſſe: queré inq̃ cuꝫ ſoli
citudine. Scit em̃ pr̃ vr̃ q̃ viſcera ñ claudit bo
nis filijs. qr bis oibꝰ idigetis. ſ. i via neceſſarijs
ſine bis em̃ neq; viué neq; deo ſeruire poteſtis
q̃ vtiq; ipe dat. niſi ifidelitas vã auertat. Quia
ñ ẽ pr̃ pi⁹. q̃ ñ tribuit neceſſaria filijs indigen
tiã ſibi notã paciẽtibꝰ. Et qr pr̃ ẽ: vult. et quia
celeſtis: pr̃. ſi aũ pr̃ et vult: ſine dubio donabit
đ nob expediat ad ſalutẽ. Vñ raba. Quis rex
militibꝰ deuotis: debitã nõ ꝓcurat alimoniaꝫ?
Quis dñs famulis ſuis nõ miniſtrat cibaria?
Quis pr̃ nõ dat filijs alimentũ? Vñ et criſ. Nõ
dixit nouit de⁹: ſꝫ nouit pater vr̃. vt eos i ma
iorẽ ſpeꝫ ducat. Si em̃ pr̃ ẽ. q pater talis nõ po
terit deſpicere filios i vltimis mal'. cũ vtiq; ne
q; hoies pres exiſtẽtes hec ſuſtineãt. Eſt em̃ o
mnino claꝝ. q⁹ de⁹ naturã ipaꝫ nouit. q ei⁹ crea
tor exiſtit. quiq; illam talẽ formãdo creauit. i
digẽtiã q̃ ei⁹ magis pſpitiat q⁹ tuipe. q eiuſmo
di neceſſitatibꝰ coartaris. Nã ipi vtiq; ſic placu
it vt hãc idigentiã natura paterẽt. Nequaq̃ e
rit g̃ ꝛri⁹ i his q̃bꝰ ei op⁹ eẽ decreuit. neceſſaria
rũ eã rex ꝓceptõe fraudabit. hec criſoſt. Vñ eti
am aug. Scit celeſtis medic⁹ q̃d nobis datur⁹
ẽ ad ꝓſolatõez. quid ve ſubtracturus ſit ad ex
ercitatõez. nõ em̃ hõ iumẽto ſuo cibaria ſubt̃
hit ſine cã. Si g̃ ſcit vt dictũ ẽ: q vult q⁹ pr̃. et
pr̃ q⁹ oipotẽs: ergo nec ẽ timendũ q̃n ꝑuideat
nobis. hec aug. Notandũ aũt q⁹ ex pluribus
cauſis aliquãdo patimur penuriaꝫ in vite ne
ceſſarijs. Prima ẽ ex merito peccatoꝝ nr̃orum
Secũda ẽ cauſa exercẽde virtutis. Tertia ẽ ex
iportunitate nr̃e auaritie. nimia nãq; ſolicitu
do ne đfitiãt neceſſaria facit vt aliq̃n đfitiãt.

sed in celo

Quarta ē būana supfluitas: dignū ē em̄ q̄ supflua q̄rimus. vt aliq̄n necessarijs careamus Quīta ē abusus tpaliū. q̄ ei creatura dei abutitur: dignū ē vt aliq̄n ad necessita cē ei tollatur Sexta ē ingratitudo: dignū ei ē q̄ benefitijs dei p̄uec̄. q̄ ingt̄ exīstit. Septima cā ē vt cre dā? deū nob̄ p̄bē tpalia: et ñ eē a nob̄. vel ex debito nob̄ tribui a deo. ea em̄ subtrahēdo oñdit q̄ ipe sit dñs. Prohibet g̃ dñs solicitudinē diffidētie ⁊ timorē: sz p̄mittit solicitudinē puidētie ⁊ laborē. Prohibet solicitudinē deordinatam ⁊ supfluam. p quā ipediūt̄ et postponūt̄ bona spūalia: sz p̄mittit solicitudinē moderatā ⁊ necessariā ſm regl'az rōis rectē. cū sit ps pruden tie. alit̄ seq̄retur q̄ hō cēptaret deū si expectaret ab eo oīa necessaria: obmittēdo q̄ debet fieri circa hec via būana. Igit̄ cuz duplex possit eē amor rep tpaliū. ſ. respectu supflui. vel rīspectu necessarij. ℨ p̄mū p̄hibet dñs thesaurizatōnē. ℨ secūdū p̄hibz p̄focātē solicitudinē. Ubi notādū q̄ triplex ē solicitudo. Prima ē nature q̄ veri ?labor et cura dī puidētie. q̄ boī ne deuz cēptat p̄cedit̄. vt tñ de? oīb̄ p̄ferat̄. Un̄ ⁊ ade dictū ē. ī labore et sudore vult? tui vesceris pane tuo. et dñm loculos habuisse patet ex euangelio. Secūda ē culpe. q̄ p̄sistit ī quantitate rep. cū sup̄ necessitatē acq̄rūt̄. et hāc solicitudinez parit et comitat̄ auaritia. ī q̄litate etiaz ⁊ lautitia rep quā comitat̄ luxuria: in nimis q̄z anxia necessario p̄ quisione. ex qua seq̄t̄ spūaliuz negligētia. et hec solicitudo oīno p̄hibet̄: q̄ vitōsa iudicat̄. Tertia ē gñe q̄ p̄sistit ī opib̄ iustitie et p̄rimi cōpassiōe. Un̄ apl's. Instātia mea quottidiana ⁊ solicitudo oīm eccl'ia p̄. Hec solicitudo p̄cipit̄: q̄ ad caritatē p̄tinē dinoscitur. Prima ē tollerabilis. secūda vitup̄abilis. tertia cōmēdabilis. Tātē p̄cludit de q̄ dez hō eē solicit?: q̄ de eternis ñ de terrenis. Et īplicat hic triplex bonū. ſ. celeste. spūale ⁊ tpale. Primū ē bonū gl'ie. secūdū gñe. tertiū fortune. Primū ē maximū. secūdū min?. tertiū minimū. Iō primū dz eē ī intētōe sic p̄miū. secūdū ī op̄atōe tā q̄ meritū. tertiū ī adiectōe tāq̄ sustētamētum Ita īq̄t nolite eē soliciti circa tpalia q̄rēda: sz p̄mū ītētōe ⁊ affectōne ac p̄cipue p̄ oīb̄ alijs ⁊ p̄ncipalit̄ tāq̄ beatitudinē oīm actōnū et vltimū finē q̄ ē p̄ se appetibile. q̄rite regnuz dei. ī. vitā eternā et celestia bona: et ne sit error ī q̄rēdo. secūdo tāq̄ rectā viā: et ib̄ p qd̄ mereāt̄ obtineri regnū dei. q̄rite iustitiā dei seq̄ndo ei? p̄cepta ēt iustitie op̄a. et tertio ad vite necessaria vob̄ hec oīa. ſ. tpalia q̄ p̄ vniuersitatē ī tribus posuit. ſ. ī cibo. potu et vestimēto: adit̄ientur. ſ. vob̄ coop̄ātib̄ collaborātib̄ ac solicitudinē mō habētib̄. q̄ sic p̄ter mala op̄a fruct? terre subducit̄: sic p̄ter bona op̄a addicit̄. Uerūtamē si p̄ntia subtrahūt̄ ad exercitatōz ē et p̄batōz. ac etiā penit? subtracta. martirij p̄merēt̄ coronā. si vo dant̄ ad p̄solatōez ē et grārū actōez. q̄ diligētib̄ deū oīa coop̄ant̄ ī bonuz. scit em̄ medic? celestis q̄d magis expediat nob̄

Capitulū .xxxvíj.

Igit̄ q̄ p̄mū relatiue dicit̄ ad ſm: patet q̄ nō excludit solicitudinē oīno circa necessaria vite: sz oñdit q̄ p̄ncipalit̄ ōbem? solicitari ō spiritualib̄ et secūdario de tpalib̄. q̄ tpalia adiciēnt̄ nob̄. ī. p̄seq̄ntēr sine vllo nō īpedimēto: ne cū ista q̄rim? illic auertamur: aut ne duos fines p̄stituam?. Nā ſm aug. Cū dixit. p̄mū q̄rite regnū dei. significauit tpale posteri? q̄rēdū. nō tpe: sz dignitate. Illud tanq̄ bonū: hoc tāq̄ necessariū. p̄ter illud bonū. Hoc ē p̄mū q̄rē regnū dī ⁊ posteri? tpale. ī. hoc p̄ore loco ponē ⁊ illud posteriore. ſ. vt ī nō q̄ram? tpale vt habeam? regnū dei? nō ecōuerso. Apte ei oñdit nō tpalia sic eē appetēda vt p̄ter ipa bñfacē debeam?. licz sint necessaria: sz q̄cūq̄z facim? p̄ter regnū dei facē īstituimur. Ergo cū aliq̄d boni op̄amur: nō tpalia sz eterna cogitem?. et p̄muz intētōe et affectōe regnū dei q̄ram?. Sācti p̄mittui quesiet̄ p̄mū regnū dei. ⁊ iō de? adiecit eis regnū mūdi. ſ. tpe p̄stātini. Sz hodie a mltis p̄mo ⁊ p̄cipue q̄rit̄ regnū mūdi magis q̄ dī et magis soliciti sūt p terris et diuitijs: q̄ p animabus ecclesijs: et iō timendū ē eis ne cū regno mūdi amittāt regnū dei. Deinde vetat cogitare de crastino et futuro: dicēs. Nolite g̃ soliciti eē ī crastinū. ī. ī futurū solicitudinē. sz futuro tpi debitā ordinate p̄occupando. ⁊ curā q̄ icūbit diei crastino ī diē hodiernū anticipādo. De p̄ntib̄ g̃ (vt ait biero) p̄cessit debere eē solicitos: q̄ futura p̄hibet cogitare. Sufficit em̄ nobis p̄ntis tpis cogitatō: futura q̄ īcerta sūt reliquam? deo. Ubi petr? cātat sup̄ p̄hibuit solicitudinē viciosā de p̄ntib̄. q̄. ſ. sūt vni? āni: semel em̄ ī āno serim?. metim? et colligimus. Un̄ ⁊ p̄ntia quasi dicunt̄: hic aūt p̄hibet solicitudinē de futuris vt de his q̄ post annū veniūt De his em̄ q̄ p̄curat diuina ordinatō: nō cōuenit solicitari. Si g̃ puidētia tua vlē ānū extendit̄: iā ī viciosā solicitudinē vertit̄. vt abbatis q̄ vsq̄ ī ēternū ānū reseruauit ānonā. Cuiusmōi hoīes mō reputam? sapiētes. cū tamē veniāt ℨ dñi p̄hibitū. q̄ p̄cedit tm̄ curā p̄ntiū. Tales etiaz de deo diffidūt: et ob hoc mīrimi sūt. hec petr?. Un̄ et crīs. Q̄ aūt dictū ē nolite cogitare ō crastino. scio ego nec audire aliquē nec oīno p̄uare. Cū ei neq̄ orare p his iubeamur: nos oē studiū erga hec expēdim?. et de his singl'is cogitādo p̄sumimur. Sz q̄ntā ī his q̄ ad corp? sūt curā oñdim?. tantā ī spūalib̄ habem? īcuriam imo lōge etiā maiorē. hec crīs. Nō vult at̄ dñs de futuro nos eē solicitos tāq̄ certi ō futura vita sim?. q̄ neq̄ de p̄ntī certi ⁊ securi sum?. Un̄ ans'bel. Puta te q̄ttidie morituz. ⁊ de crastino ñ cogitab̄. Un̄ ⁊ seneca. Oīs dies sic vltīa ē ordināda. Sufficit g̃ nob̄ p̄ntis cogitatō tpis. futuroz curā q̄ īcerta ē relinquam?. Crastinus em̄ dies solicitus erit sibi p̄pi. ī. ipe affert solicitudinē suā secū. quia tēpus futurū habebit solicitudinem suam sibi p̄gruam et debitā. sicut patet. q̄ ex variatōe tpis occurrūt varia fienda: de quib̄ sufficit tūc solicitari. cum venerit eoruz

hora: ac si dicat. Cum futur⁹ dies aduenerit de ipo curabitis et ñ añ. sicut ei hodiernā solicitudinē ñ iærdico. ita nec crastinā. postq̄ crastin⁹ dies aduenerit. Et ſm hoc in ꝓdictis hoc nomē solicit⁹ dicit anxietatē auaritie. q̄ sp̄ ē fugiēda. hic discretōez puidētie. q̄ ꝺ ꝑntibꝰ ñ ꝺ futuris ē habēda. Sit g̃ hodiern⁹ dies de se solicit⁹ tm̄imō: q ñ de alio. Sufficit em̄ diei malitia sua. i. cuilibet tp̄i labor et fatigatō. calamitas et ꝓtritō. dolor et tristitia. afflictio et āgustia. solicitudo et cura. Mal̄ malitia hic dī nō maluz culpe qꝺ agim⁹: sz malū pene qꝺ patimur. in statu ei innocētie ñ ꝺiguisset hō tali solicitudine: acsi dicat. Nō oportz q̄ labor et cogitat⁹ ad habendū vitæ necessaria diē ꝓueniat: qr ad hoc sufficit dies q̄ necessaria sumere oporteat Cū ei p̄ se suā habeat solicitudinē: ñ oz addere aliā. Cur g̃ malitiā malitie. laborē labori. curā cure supaddere velis? Nō itaq̄ p malignitatē ponit hic malitia: sz p labore q̄ miseria. Sic em̄ dicē solem⁹. multa mala hodie passi sumus qñ aliq̄ magno labore vel miseria fatigamur. Mal̄ crisost. Malitiā ꝺo hic ñ malignitatē vocat: sz miseriā et laborē. Sic em̄ cū alubi dic. si ē malitia i ciuitatē. quā dñs ñ fecit: ñ auaritiam significat ac rapinas. nec taliū quicq̄ aliꝺ oīno: sz eas ꝑfecto plagas. q̄ diuinit⁹ iferūt. ꝺ q̄ ꝺo rurs⁹ loq̄t̄ ꝑ ꝓphetā q̄ facio pacē q̄ creo malū Neq̄ hic em̄ malitiā voluit intelligi: sz pestilētias ꝑfecto et fames. ceteraq̄ hmōi q̄ mala esse putāt̄ a pluribus: ita hic q̄z malitiā p afflictōe posuit: dicēs. sufficit diei malitia sua. Nihil ei ita dolorē ifert aīe vt solicitudo q̄ cura. hec crisſ. Itaq̄ ñ labor q̄ puidētia dānat̄ sz mētē ꝑfocās cura. Et ideo ſm aug. hoc loco vehemēter cauēdū ē. ne cū viderim⁹ aliquē suū dei puidere. ne ista necessaria sibi desint. vl̄ sibi cōmissis: iudicem⁹ eū ꝺ ꝓcepta dñi facē. q̄ de crastino solicitū eē. Nā et ip̄e dñs cui mīstrabāt angeli. p̄ exēplū q̄ ad iformādā eccl̄iaz loculos habē dignat⁹ ē. ne qs i hoc scādalū patēt̄. Et iterū satis apparet dñm nr̄m ñ hoc iprobare siqs hūano more ista pcuret: sz siqs p̄ter ista deo militet. vt i opibꝰ suis ñ regnū dei sz istoz acq̄sitōz ītueat̄. Ad hāc g̃ regulā hoc totū ꝓceptū redigit. vt etiā i istoz puisione r̄gnū dei cogitem⁹ i militia ꝺo regni dei ista ñ cogitem⁹. et simplici cordе tm̄imō p̄ regnū dei ꝺbem⁹ opari bonū ad oēs. ñ at̄ i hac opatōe vel solē vel cū regno dei mercedē tp̄aliū cogitare. Ita ei etiā si aliqñ defuerit. qꝺ plurimūq̄ p̄ter exercitatōnez nr̄am de⁹ sinit. nonsolū ñ debilitāt̄ positū nr̄m sz etiā examinatū posit ū ꝓfirmāt. hec augus.

dore. poti⁹q̄ fenū diuitæ secli. mitt̄ꝺos i cluba nū gehēne. Querā ꝓcipue regnū dei et iustitiā ei⁹. vt cū viatico tp̄aliū: p viā ꝺutū ꝓueniam ad regnū celoz Amē. De misicordia faciēda q̄ ñ iudicādo ac fiducia orōis. Ca. XXXIX.

Post hec hortatur nos dñs ad misericordiā circa primuz faciēdā: dicēs. Estote misericordes sic q̄ p̄ vr̄ misericors ē. De⁹ ei releuat miserias nr̄as nō expectādo aliq̄ꝺ a nobis sz p̄ suā bonitatē: sic nos ꝺebem⁹ moueri ad releuādā miseriā primi. ñ p̄ nr̄m cōmodū et emolimentū: sz p̄ter illi⁹ salutē et dīne bonitatis amorē. q̄ ei p̄ter suū cōmodū vel emolimentū primo ꝓsulit vel benefacit: ñ vtiq̄ caritatē hoc facit. qr ñ illi⁹ quē ꝺebet tāq̄ seipm diligē: sz suā vtilitatē q̄rit. vult nos dñs p̄ez imitari i misericordia. q̄ nos miseri multū ꝺigem⁹. ñ i potētia quā supbe appetēs ꝺyabol⁹ i infernū ē detract⁹. ñ i sapīa quā appetēs hō padisū ꝑꝺidit. imortalitatis spoliat⁹ glīa. Magnuz g̃ ꝓconiuz pietatis aīabꝰ nr̄is ip̄mit: q̄ nos deo conformes reddit. Naturale ē oībꝰ aīalibꝰ eiusdem spēi adinuicē misericordiā fuare. mltomagis hō ad ymaginē dei ꝓdit⁹: ꝺz alter alteri tanq̄ coymagini sue ꝓpati: q̄ vn⁹ alteri⁹ miseriā cordis assumē velut suā: q̄ i hoc ꝓsistit rō misericordie De pietatis opibꝰ sic dic hiero. Nō memi me legisse mala mortē mortuū. q̄ libēt̄ opa pietatis exercuit. ꝺz ei mltos ītercessores: et ipossibile ē mltoz p̄ces ñ exaudiri. Deide potit tres spēs misericordie: q̄z p̄ma ꝓsistit i ñ iudicādo. De mltis ei icertū ē q̄ aīo fiāt. cū possīt simplici corde fieri aut duplici: q̄ i deo bñ subiūgit̄. Nolite iudicare. s. iiuste q̄ temerarie ꝺ p̄rio: q̄ ñ iudicabimi. i. ñ incurretis pcēm p̄ qꝺ sitis digni a deo iudicari. etsi forte ex hūana fragilitatē p̄tigat vos suspitōse iudicare: nolite tñ ꝓdēnare. i. aliquē dignū ꝓdemnatōe dicē. et ñ ꝓdēnabimi. s. a deo p̄ hoc pcō. qr aliq̄s ē hodie pessim⁹: qui forte cras erit bon⁹. Circa istud sciēdū. q̄ iuditiū vno mō ē act⁹ iustitie p̄tinēs ad iudicē seculārē vl̄ ecclīasticū: et ꝺ hoc ñ loq̄t̄ hic. Alio mō accipit̄ iuditiū put aliq̄ꝺ signis aliq̄s iudicat ꝺ p̄rio male. q̄ hoc p̄hibz hic: dicēs. nolite iudicare. Pōt at̄ aliq̄s malū iudicare ꝺ p̄rio multiplicit̄. Uno mō ex euidētia facti. vt cū aliq̄s iudicat aliquē homicidā. qr vidit eū ītficē hoiez. q̄ hoc nullū ē pcēm. Alio mō ex signis euidētibꝰ. vt si aliq̄s iudicet aliquē fornicatorē. qr vidit eū nudū cū nuda. solū cū sola: q̄ hoc sil̄r nllū ē pcēm. Tertiō mō ex signis leuibꝰ. Et i hoc iuditiō ē triplex gꝺ⁹. Primus⁹ ē qñ ex leuibꝰ signis incipit aliq̄s dubitare ꝺ fīs boitatē: q̄ hoc peccatū veiale ē. qr ꝓcedit ex hūana ifirmitatē: et hoc ñ vocat̄ p̄prie iuditiū: sz suspitiō. Secūꝺ⁹ gꝺ⁹ ē qñ ex talibꝰ signis firmit̄ tenz i aīo q̄ fīs sit mal⁹: q̄ hoc p̄prie dī iuditiū. qr iuditiū ip̄ortat firmā sñiaz. q̄ hoc ē pcēm mortale. si malū qꝺ iudicat ꝺ fīe ex leuibꝰ signis sit ꝺ genē peccati mortal̄ qr ē ꝺ caritatē. Tertⁱ⁹ gꝺ⁹ ē qñ ex leui-

bus signis. nõsolũ ꝓdicto mõ iudicat: sz etiã ꝓ-
cedit ad punitõez fr̃is sicut defacto. et hoc ẽ g̃-
uis. qz nõsolũ ẽ ɔ̃ caritatẽ: sz etiã ɔ̃ iustitie eq̃-
tatẽ. et de talibo ĩtelligiẽ ꝺbũ ꝓdictũ. nolite iu
dicare qẽ. Prohibet dñs. ne temẽ indicem⁹ vl̃ɔ
tẽnem⁹. Mali eĩ boies sepe ĩ malã ptẽ iudicãt
q̃ vidẽt vel audiũt. Boni aũt ĩ bonã ptẽ ĩterp̃-
tãt. et nõ dubitãt q̃n recte oĩa fiãt. deo cuncta
vel recte opãte vel iuste ꝓmittẽte: et iõ de oĩbo
lucrũ faciũt. Et eñ ait aug. In tribo ꝓsistit or
dinatio bonoꝝ. ĩ estimãdo bonũ ꝺ q̃libz. ĩ exhi
bẽdo bonũ cuilibz. in sustinẽdo malũ ꝑ q̃libet.
Eñ et bernh. Caue aliene ɔuersatõis eẽ aut cu
riosus explorato⁹. aut temerari⁹ iudex. etiamsi
ꝓperã actũ q̃ꝺ deꝑhendas. nec sic iudices ꝓri-
mũ: magis aũt excusa. Excusa intẽtõez si op⁹
ñ potes. puta ignorantiã. puta subreptõez. pu
ta casũ. Qz si oẽz omnino dissimilatõez rei cer-
titudo recusat. suade nihilomin⁹ ipe tibi: et di-
cto apud temetipm. Nehemẽs fuit nimis tẽm-
ptatõ. Quid de me illa fecisset si accepisset ĩ me
silit̃er pt̃atẽ. hec bernh. De dubijs g̃ iudicare.
et suspectos quasi reos cõdẽnare: penit⁹ repel-
lit a nobis dñs. Et iõ sp̃ dubia sũt ĩ meli⁹ ĩterp̃
tãda. et in dubijs benigniora sũt ꝓferẽda. Eñ
aug. Hoc loco nihil aliud nob̃ ꝓcipi existio ni
si vt ea fct̃a q̃ dubiũ ẽ q̃ aĩo fiãt. ĩ melioꝛẽ ptẽ
ĩterp̃temur. Sũt eĩ q̃dã facta media q̃ ig̃ram⁹
q̃ aĩo fiãt. qz et bono ꝙ malo fieri pñt. de q̃bus
temerariũ ẽ iudicare: maxime vt ꝺemnemus
Duo aũt sũt. ĩ q̃bo temerariũ iudiciũ cauẽ de-
bem⁹. Cũ icertũ ẽ q̃ aĩo q̃ꝺ factũ sit: vel icertũ
ẽ q̃lis futur⁹ sit. q̃ nũc mal⁹ vel bon⁹ apparz. Nõ
g̃ repbẽdam⁹ ea q̃ nescim⁹ q̃ aĩo fiant: neqz ita
repbẽdam⁹ q̃ manifesta sũt vt desperem⁹ sanita
tẽ. et vitabim⁹ iudiciũ de q̃ nũc dr̃. nolite iudi-
care ne iudicẽr de vob̃. Hec aug. Eñ ꝙ crisost.
Nõ oporet exprobrare delictũ. neqz illũ q̃ pec
cato aliq̃ sit puẽt⁹ isolẽter obruere: sz clemẽter
mone. neqz ꝑseq̃ iurgio: sz iuuare ɔsilio. Nõ eĩ
illũ sz temetipm ꝓfecto ꝓdẽnas. et facis tibi ter
ribili⁹ eẽ iudiciũ: cogisqz aduersus te diligẽtis-
simã fieri etiã de minimis vltõez. Et eñ diligẽ
ti⁹ peccata examinenẽ tua. legẽ pm⁹ ipe posui-
sti. seueri⁹ de his q̃ prim⁹ peccauerit iudicãdo.
Sũt aũt he dyabolice t̃ptatõis ĩsidie. Nã qui
seuere discutit aliena: nũq̃ ꝓprioꝝ reatuũ mere
bit̃ veniã. Et itez. Si nullũ nob̃ alĩ ꝺ pcm fu-
isz admissũ: ꝑ hoc solo gehẽne nos tradi satis
habũdeqz sufficeret. Quippe q̃ ĩ alioꝝ ꝺlictis se
uerꝛ et amarissimi iudices resideꝛ⁹. nãs autẽ
trabes oculis ĩfixas ꝓprijs nõ videm⁹. q̃ aliena
etiã mĩma tã solicite ꝓscrutamur. et ad ꝓdem-
nãdos ceteros. omne vite nẽe tps absumim⁹. a
q̃ vitio neqz seculi boiez neqz monachoꝝ ullus
facile ĩuenias libeꝝ. hec crisost. In q̃ eĩ iudiciõ
i. p q̃li. s. iusto vel ĩiusto misericordi vl̃ duro iu
dicaueritis alios: iudicabimini a deo: ꝙ ĩ q̃ mẽ
sura mẽsi fueritis alijs: mõ remeciẽt vob̃. s. in
iudicio. ĩ. iuxta qualitatẽ temeritatis ĩ iudicã-
do. erit qualitas pene: et ꝟm mẽsurã ꝑue volũ

tatis: erit mẽsura retributõis ĩ futuro. Cõmi-
natẽ q̃ duo. s. iudiciũ et mẽsurã. iudiciũ refertur
ad culpe et pene qualitatem. mẽsura ad earuz
quãtitatẽ. Et ꝟm aug. nõ ẽ ĩtelligendũ si temẽ
nos iudicauerim⁹. q̃ temere de nob̃ de⁹ iudica-
bit. aut si mẽsura iiq̃ mẽsi fuerim⁹. q̃ apꝺ deuz
iniq̃ mẽsura nob̃ remetiet̃: sz qm̃ temeritas q̃
punis aliũ: eadẽ ipa te puniet. Eñ nõ accipit̃
hic equalitas iiq̃tatis ad iniq̃tatẽ: sz culpe ad
penã. vt q̃ ꝑ culpã male iudicat: ꝑ penaz iusti
diuini iuditij mala sustineat: et iuxta mẽsuraz
culpe sit mẽsura pene. Ad hũc sẽsũ etiã retoꝛq̃
tur illud. Qui gladio. s. iiique snie iudex quẽqz
ꝑcusserit: gladio diuine snie iuste ferietẽ q̃ eter
na morte morietẽ. Deinde ponit secũdã spẽz mi
sericordie q̃ ꝓsistit ĩ dimittẽdo. cũ subiũgit. Di-
mittite. s. iiurias vobis illatas a ꝓximo. et debi
ta vob̃ a pauꝑibo: ꝙ dimittet̃ vob̃. s. pcm vm a
deo. cui frequẽter iuriati estis et debitũ qꝺ ꝺo
debetis. Et ponit tertiã spẽz q̃ ꝓsistit ĩ dãdo cũ
addit. Date. s. idigẽtibo bñfitia tpalia. ꝙ dabit̃
vob̃. s. vita eterna. Indiuisibiles eñ socij sunt
dimittẽ ꝙ dimitti. ac similiter dare ꝙ dari. Eñ
aug. Duo sũt opa misericordie. q̃ nos liberant
Dimittite et dimittet̃ vob̃. date et dabit̃ vob̃.
Dimittite et dimittet̃ vob̃: ad ig̃scendũ ptinet
date ꝙ dabit̃ vob̃: ad beneficiũ ꝑstãdũ. Ignosci
vob̃ vultis: ig̃scite. remittite ꝙ remittet̃ vobis.
Accipe vultis: date ꝙ dabit̃ vob̃. Et ꝟm eunꝺ
be sũt due ale oĩois. q̃bo volat ad deũ. si illꝺ qꝺ
ꝓmittit̃ ig̃scit delinquẽti. et donat egẽti. Eñ ꝙ be
da. Dimittẽ nos iiurias dare bñfitia iubet vt
ꝙ nob̃ pcta dimittãt̃: ꝙ vita det̃ eterna. Qua se
cũtia breui: sz eximia. cũcta q̃ latissime de ɔuer
sãꝺo cũ iimicis mãdauerat. ɔphẽdẽꝺo ɔclusit.
Et qz (vt ait iaco) iudiciũ sine misꝛdia fiet ei q̃
nõ fecerit misꝛdiaz: multũ nob̃ iisistẽdũ ẽ circa
misꝛdiaz ĩ ꝓximoꝝ necessitatibo. vt et nos eam
ĩ nãis necessitatibo repiam⁹. Et eĩ ait august.
Enuiq̃sqz talẽ ꝺulgẽtiã acceptur⁹ẽ a deo: q̃lẽ
et ipe dedit ꝓrio suo. Et itez. Hoc vnũ ꝟmediũ
ẽ de malis euadẽꝺi. vt infirmitatẽ alioꝝ ferat.
ꝙ eis quãtũ pt̃ opitulet̃. q̃ sue diuinit⁹ desiderat
sꝺueĩri. ꝙ dimittat sic sibi vult dimitti. Bti eĩ
mifico⁹des: qm̃ ipoꝝ misebit̃ de⁹. Ubi nota ex
vitisp̃m. qz cuz fres cuiusdã mõasterij multuz
habũdaret̃ ꝙ ad pauꝑes mltũ libales eẽnt. tãdẽ
elemosĩas dimiserꝛt: et ipi egere cepert̃. Qꝺ cuz
viro scto referrẽt: ait. Duo socij ĩ isto mõaste
rio ɔsueuerũt bĩtare. s. Date: ꝙ dabit̃ vob̃. vos
expulistis ꝓmũ: ꝙ noluit secũꝺ⁹ remanẽ. De-
ĩde ex vbertate ꝓmij liberales nos facit dñs ad
bñfaciẽꝺũ ꝙ misꝛdiaz ipẽdẽꝺũ. qz illi q̃ꝺ fit da-
bũt. i. erũt cã q̃re de⁹ dabit nobis ꝓmiũ. Naz ꝑ
ipoꝝ ĩtercessionẽ ꝙ merita. q̃ꝺ vel calicẽ aque
frigide dederim⁹: dabit nob̃ ĩ eterna beatitudi
ne mercedẽ ꝙ mẽsurã bonã. i. iustã. qz ꝟm meri
toꝝ exigentiã: et ɔuertã. i. plenã. qz supꝝ ɔdi
gnũ et coagitatã. qz supꝝ desideratũ. et superflu
ẽtẽ. qz supꝝ coagitatũ. Et ꝓmiũ q̃ rmuneramur
mifico⁹des. ꝺscribẽꝺo dic mẽsuraz. qz vnicuiqz

distribuit ꝑmiū iuxta mēsurā meritoꝝ: et bonā qz bonū ē illud beatitudinis ꝑmiuz. ymmo bonuz omnis boni cōplectēs ī se quecūqꝫ sunt bona: et ꝙuertā. i. plenam. plena nāqꝫ erit anima celesti beatitudīe. ita vt nihil eiꝰ sit vacuuz a gloria. et coagitatā. i. firmā. q̄ eñ firma eē volumꝰ: coagitamꝰ. i. q̄ssamꝰ. sic ꝑmiuz beatoꝝ erit stabilitū ⁊ securū. et supefluētē. id ē habūdantē. q̄a excedit merita nr̄a. dedimꝰ tpalia ꝑ eternis: mūdana ꝑ diuinis. Et dicit in sinū. qz �means greg. Nihil securiꝰ et amabiliꝰ eo qđ in sinu collocamꝰ. Deinde ponit eq̄tas retributōis cū subdit. Eadē quippe mēsura qua mē si fueritis ī merito: remecietuꝝ vobis ī ꝑmio. Nō dixit in tāta: sz in eadē. i. ꝙsimili. q̄ eñ benefacit: bene fiet ei. qđ ē remetiri eadē mēsura sz supefluentē dicit. quia millies benefaciet ei et vltra. deus eñ habūdantiꝰ ꝑmiat q̄ mereamur. sicut et minꝰ punit q̄ demereamur. Generaliter aūt de oīb q̄ mēte. lingua. manu gerimus accipi pt̄. qz reddet deꝰ singlis �means opa eoꝝ et �means q̄ opa pietatis sūt maiora. similiter erit retributō diuina. Ista tñ maioritas nō est attendenda semp �means magnitudinē opis exteriozis: sz �means magnitudinē affectꝰ īteriozis. Eñ et vidua q̄ misit duo minuta ī gazophilatium. �means testimoniū saluatoris dicit ꝑ plus misisse: q̄ multi diuites q̄ magna dona miserunt ī ipm.

¶ Dicebat aūt illis similitudinez. Nunqđ pōt cecꝰ cecū ducē? nōne ambo in foueā cadūt. s. ꝑmo culpe ⁊ deinde gehēne? Nā (vt ait grego) cū pastoꝝ ꝑ abrupta gradit: cōsequēs ē vt grex ad ꝑcipitiū sequat. Quasi diceret dñs Predicta facē debetis: vt illuminātes ōbo ⁊ exemplo alios gubernare possitis: ne sitis de cecis speculatoribo synagoge nō eccl'ie. ridiculosa res ē ymmo magis ꝑiculosa: speculatoꝝ cecus. doctoꝝ insciuz. ꝑcursoꝝ claudꝰ. ꝑlatꝰ negligēs. ꝑco mutꝰ. Ergo rōne vitādi ꝑiculi nō debet ignorās ꝑsidere. Si q̄ tu aliū iudicas ⁊ ipe ī eisdē peccas: iā ceco cecū ducēti assimilaris. Quō eī ille a te duceť ad bonū. cū et tu pecces q̄ te ductorē putas et mgr̄m. Deinde inducit et aliā similitudinē de eodē dicēs. Quid aūt. i. quare et quō vides et ꝙsideras festucā. i. ꝑuum vel leue peccatū. qđ tñ oculū nō excecat et defacili sicut festuca ꝙsumit ardore caritatis. in oculo. i. ī intētōe et ꝙscia frīs tui. trabē aūt. i. magnū et graue peccatū ī oculo tuo. i. ī intentōe et ꝙscia tua ñ ꝙsideras? Quasi diceret. Cur habes oculū aptū ad iudicandū minima ⁊ aliena. clausū ōo ad iudicandū tua magna et ꝙsideratōe tui relicta: ꝙsideras alioꝝ errata? Conuenit aūt hoc oīb et maxime doctoribo. q̄ nō subditoꝝ mīma pt̄a puniāt. ꝑ ria impunita relinquūt. At quō. i. q̄ ꝙscia aut q̄ frōte dicis frī tuo minꝰ peccāti vl' innocēti. frater loquendo simulatorie. sine. i. pacienter sustine ⁊ ꝑmitte eiciā festucā. i. culpā licet modicā de oculo tuo. i. de ꝙscia ⁊ intētōe tua. te corripiēdo. ⁊ ipe trabē ī oculo tuo nō vides. Quasi dicēt nō potes dicere ordinate. Et ei dic crisost. videre festucā et eicere: nō ē oīm sz doctoꝝ ⁊ sāctoꝝ. Et qz �means eundē crisost. Oīs sacerdos: q̄ si vult docere ꝑ'lm: debet ꝑus docē seipm: ideo bene seq̄tur. Igitur tu ypocrita. i. simulatoꝝ et repsentatoꝝ ꝑsone aliene. qz sepe malus bonū arguit vt iustus videať. et aliū accusat vt se extollat: eice primū ꝑ colliriū pnie trabē maioris pcti de oculo tuo et ꝙscia. qz magis tui q̄ alteriꝰ es cognitor. qz magis vides maiora q̄ minora. qz magis te diligis q̄ aliū. qz ī maiori pcto maiꝰ ē piculū: et tūc. s. cū mūdatꝰ fuerit oculꝰ tuꝰ videbis et ꝑspicies. vt eijcias festucā minoris peccati de oculo et ꝙscia frīs tui. ipm arguendo. qz oculꝰ ꝙscie purgatꝰ videre pt̄: sz nube et caligine peccati cecatꝰ ñ pt̄. Sic facias. vt exemplo pocius q̄ dictis frem emendes. ne tibi dicatur. medice cura teipm. et illud apli. q̄ aliuz doces teipm nō doces. Sic ē ordo caritatis. q̄ a seipo icipiat ⁊ ꝑus se ac postea alios corrigat ⁊ emendet. Circa correctōez eī primi attendi debz ordo correctōis. s. vt hō ꝑus se corrigat. deinde primū: modꝰ māsuetudinis: cā mouēs. s. zelꝰ caritatis. circūstātia loci et tpis: estimatō euētus sequētis. Propemodū et fere naturale ē. vt q̄libz pcā sua leuiget: et aliena aggrauet. Eñ dicit hilariꝰ. q̄ vix īueniť aliq̄s ab hoc vitio alienus. quia vnusquisqꝫ vitijs suis fauens. aliena facile reprehendit. Et iō (vt ait augustinus) pie tāqꝫ vigilādū ē. vt cū aliquē reprehendere vel obiurgare necessitas cogerit. ꝑmū cogitet mꝰ vtꝝ tale sit vitiū qđ nūq̄ habuimꝰ. Etsi nū q̄ habuimus: cogitemus et nos homines esse: et habere potuisse. Si ꝺo habuimus et non habemus: tangat memoriā cōis īfirmitatis. vt illā reprehensionē aut obiurgatōez. nō obiuz: sed misericordia ꝑcedat. Si aūt cogitātes nosmet īuenerimꝰ ī eo vitō ī q̄ ē ille quē reprehendere pabamꝰ. ñ reprehēdamꝰ neqꝫ obiurgemꝰ: sz tñ ꝙge miscamꝰ. ⁊ ñ illū ad obtq̄dū nob: sz ad pt̄ē conādū īuitemꝰ. Ratio q̄ magꝝ necessitatē obiurgatōes abhibēde sē: ita tñ vt etiā ī his ñ nob sz ꝺo vt fruiať istemꝰ. hec augꝰ. ¶ In oīb istis (vt dicit basiliꝰ) ꝙsiderādū ē q̄ntē sit difficultatis alios iudicare. qz oz vt ꝑmo seipos iudicēt et ꝙspiciāt. qđ videť q̄uissimū oīm: qz cū oculꝰ cūcta videat exteriora: tñ sup se visu ñ vtiť: ita itellectꝰ cū alienū corrigit pt̄m: difficile ē ꝑ os ꝺfectꝰ pcipe. Aduertēdū tñ q̄ crimia arguētis aut sē publica aut occl'ta. si publica: peccat duplicit arguēdo. s. pcto pſūptōnis: ⁊ pcto scādali. si aūt sē occl'ta: tūc peccat ꝑmo mō tñ si tñ iste q̄ arguit ꝑmo peiteat: ⁊ postea builiť arguat: ñ peccat. Sz qz aliq̄ ꝺi ꝑceptis obtē pare cupiētes. q̄nqꝫ apiēdo ea q̄ bi q̄ꝺ aperiūt cape ⁊ sustinē ñ pñt. ālis nocēt q̄ si occl'tarēt rcte sbiūgut. Nolite scīm. i. sacre scripte misteria ⁊ fidei secreta. vl' etiā eccl'iastica sacramēta. dare vel. i. publicare ⁊ reuelare. ꝓdicando misteria dispēsādo sacmēta. canibo. i. oblatrātibo

detractoribꝫ ⁊ veritatis obpugnatoribus: neqꝫ miseritis margaritas. i. qđ sanctū. añ porcos i. pcēptores et derisores. ne forte pculcēt eas. s. porci pcēnēdo et fastidiēdo pedibꝫ suis. s. ītellectu ⁊ affectu. et pversi. s. canes ab eo qđ audierūt a vob. dirūpant vos reprehendēdo ⁊ blasphemādo. ac fidei simplicitatē et veritatē īpugnādo. Et ei (ait augu⁹) due res faciūt magna nō recipi. s. pcēpt⁹ ⁊ odiū. primū ad porcos secūdū ab carnes referē. Cauendū ē g̃ ne q̃d apiat ei q̃ ñ capit. meli⁹ em q̃rit qđ clausū ē: q̃ id quod aptū ē. aut infestet p odium vt canis. aut negligat p pcemptū vt porc⁹. Et possit aliqs ig̃rātie sue pscius dicē. q̃ sanctū me dare canibꝫ phibes. et quas margaritas mittē añ porcos. cū adhuc me habē ñ videā: oportune subiecit: dicēs. Petite. s. i fide et orādo: et dabit vobis. q̃rite. s. i spe et recte viuēdo: et inuenietis. pulsate. s. i caritate ⁊ pseuerādo: et apietur vob. Ubi crisost. Qm̃ maiora erāt mādata supius posita: q̃ ⁹tus humana: ē nsmittit eos ad deū. cui⁹ gie nihil ē impossibile: dicēs. petite et dabit vob vt qđ ex homibꝫ psumari nō pt: p grāz dei adipleat. Cū ei alia aīalia de⁹ muiuerit veloci pedū cursu. aut velocibꝫ pēnis. aut vnguibꝫ aut dētibꝫ aut cornibꝫ. hoiem solū sic dispositi. vt ⁹tus illi⁹ sit ipe: vt infirmitatis sue necessitate coact⁹: semp necessariū habeat dn̄m suū. Ubi et hiero. Si petēti dat et querēs inuenit: ⁊ pulsāti apiet: g̃ cui ñ dat ⁊ q̃ nō inuenit. et cui non apit. apparet q̃ ñ bene pecierit. q̃sierit. pulsauerit. Et crisost. petētis negligētia repbēditur vbi ⁹ dātis miſicordia ñ dubitat. Qm̃ et aug. Dn̄s ibꝫ xp̃c īt nos petitor cū pte dator. ñ vtiqꝫ nos tātū hortaret vt petem⁹ nisi dare vellz. Erubescat hūana pigritia. pl⁹ vult ille dare q̃ nos accipe. Pl⁹ vult ille miſeri q̃ nos a miſia libari. Nā ille qđ nos hortat: pp̃ nos hortat. Euigilē⁹ ⁊ hortati credā⁹: pmittēti obsecrē⁹. vt et dantē gaudeam⁹ Hec aug⁹. Sciendū ⁹o q̃ oratō ē exaudibilis tribꝫ pcurrētibꝫ. Primuz ē q̃ sit pia et iusta. i. de ptinētibꝫ ad salutē. quia exaudiri i alijs qñqꝫ nō expedit. Secūduz ē q̃ sit pseuerās. i. nō ītērrupta p aliqđ oriōi. Triuz q̃ nō cessat orare: q̃ ñ cessat benefacē. Tertiuz ē q̃ oret p se. q̃ licet aliqs pie ⁊ pseuerāter pro alio oret. oīo tñ posset impediri ppter demeritū illi⁹ p q̃ orat: sz tribꝫ p̄dictis pcurrētibꝫ semp exaudit. et hoc ē qđ notat i tribꝫ ⁹bis hic positis. s. petite pie. q̃rite pseuerāter. pulsate ⁊ aperiet vob. ex q̃ patet q̃ loq̃tur de oīone facta p se. cū dīc: et apiet vob. Et q̃ istis pcurrentibus sp exaudit oīo. iō ne homies ⁹sperēt i sua oīoe exaudiri: subdit oībꝫ spez pferēs ipetrādi. Dis ei inq̃t qui credendo petit sicut debet: accipit. et q̃ sperādo q̃rit sicut debet inuenit. et opando pulsāti apiet. Ergo pseuerātia op⁹ē vt accipiam⁹ qđ petimus. inueniamus qđ querim⁹ et qđ pulsam⁹ apiat. Hac em̃ tāta pculcatōne verboz ma nifeste dn̄s ondit. q̃ solicitos. molestos et importunos. violētos et īprobos ad pe-

tēdū nos eē velit. Un̄ ⁊ quidā ait. labor improbus oia vicit. Illud em̃ qđ ab salutē petit. nō semp statī dat: sz differt. vt cōgruo tpe det. et vt ex dilatōe carnis habeat. q̃ diu desiderata: dulci⁹ obtinēt. cito at data: vilescūt. Expedit etiā vt ab ociosa locutōe abstineat. q̃ i oīone exaudiri desiderat. Quia fm grego. os nīm ab omnipotēte dño tāto min⁹ exaudit ī pce. quāto ampli⁹ inquinatur stulta locutōne. Conetur etiā orās vt seipm intelligat. si vult q̃ deus eum exaudiat. Nā fm ambrosiū. Illam oriōez deus nō audit. ab quā iste q̃ orat nō intendit. Vult deus fideliter peti a se. qđ disposuit petentibꝫ erogare. Un̄ bernh. Vult aūt a se reqri deus. etiā qđ pollicetur. Et ī⁹ forte multa q̃ dare disposuit. prius pollicet vt ex promissione deuotio excitet. sicqꝫ qđ gratis dat⁹ erat: deuota oratō promereat. Nō at dicit dn̄s quid accipit petens vel querēs aut pulsās. q̃ qñqꝫ exaudit ad votū. vt cū dat id qđ petit: qñqꝫ ad meritū. vt cū aliqđ equiualēs vel meli⁹ dat. Aliqn̄ em̃ sācti nō recipiēdo qđ petūt: magis exaudiūt q̃ si illud ꝛcipent. Un̄ aug⁹. Nolite p magno habere ad volūtatē a ⁹o exaudiri. aliqn̄ de⁹ q̃si iratus dat qđ petis. ⁊ ppici⁹ negat qđ petis. Quid pfit et q̃d nō medic⁹ nouit. q̃ de⁹ si volūtati nr̄e nō dat: saluti dat. Quid em̃ si hoc pecieris qđ tibi obest. et medic⁹ nouit q̃ obest tibi. fīes discite rogare deū vt medico cōmittatis. Qđ ipe nouit: faciat. Tu morbū pfitearis: ille medicam̃tū adhibeat. Nō te exaudit ad volūtatē: sz exaudit ad salutē: nō fit qđ vis: sz fit qđ tibi expedit. hec aug⁹. Un̄ et bernh. nemo vīm ppendat oīoez suā. qm̃ ipe ad quē oram⁹ nō ppendit eā. sz aut dabit qđ petim⁹. aut qđ nouit vtili. Frequēter dn̄s discipulos ad adorādū monuit: sepe ope cōprobauit. ⁊ exempla plura ad hoc eis ppposuit: vt nob virtutē oīois cōmēdaret. Est q̃pe virt⁹ ei⁹ iestimabilis: et efficax ad oīa bona ⁊ pficua ī petrāda: ac mala ⁊ nociua repellēda. Si g̃ vis pacienē aduersa tollerare ora. Si vis quas affectōnes pculcare: ora. Si vis astutias sathane cog̃scē et fallatias ei⁹ euitare: ora. Si vis letanē ī ope dei viuē ac laboris et afflictōis non cedē: ora. Si vis ī spūali via te exercē et carnis curā ī desideriis ñ agere ora. Si vis vanarū cogitatōnū muscas effugare: ora. Si vis aīaz tuā sāctis ⁊ bonis cogitatōibꝫ. ac desideriis feruoribꝫ et deuotōibꝫ īpinguare: ora. Si vis cor tuū virili spū. et pstanti ppositu ī dei beneplacito stabilire: ora. Si vis vitia extirpare: ⁊ ⁹tutibꝫ ībui: ora. Si vis ad contēplatōem ascendere. et sponsi amplexibus frui: ora. Si vis celestiū dulcedinē et alia dei magnalia degustare: ora. Et breuiter ī qua cunqꝫ necessitate oīo valet. q̃ spūs malos a nobis fugat: et bonos ad nos vocat. Unde beda. Sicut fur audito clamore fugit. et vicini excitantur et veniūt ad succurrendū. ita clamor oīois dy̆abolū fugat. et āgelos ac sāctos oēs ad succurrendū excitat. Un̄ et bernh. Jnē ba-

bilonē ꝙ hierlim ē nūcī fidelissim⁹ regi bene no tus et curie. oratō. s. q̄ ī secreto noctis silentō ꝑ ignotas semitas archana celi penetrare: et cu biculū regis adire: et oportuna īportunitate īpij regis animū ad auxiliū mittendū inflecte re nouit. hec bernh. Videes q̄ magne potētie et vtutis sit oro. Ad quoꝝ oim ꝓbatōez. obmissis scripturaꝝ ꝓbatōibo. hoc tibi sit ꝑ efficaci ꝓba tōe. q⁹ audiuim⁹ et videm⁹ q̄ttidie per experienti am. illitteratas et simplices psonas predicta ꝙ plura alia etiā maiora ꝑ oratōem impetrare. Magnū q̄pe signū ē gr̄e dei vacare frequēter oroi. Vñ aug⁹. Cū videris nō a te amotā dēpca tōez tuā: secur⁹ esto q⁹ nō ē amota a te miseri cordia ipius. Et vt breuiter vtilitatez oroīs dicā: multū ē necessaria ad salutē ꝑmerendaz. Vñ aug⁹. Nullū credim⁹ ad salutē nisi deo iui tātē venire. nullū iuitatū nisi do abiuuātē bo na opari. nullū nisi orantē dei auxiliū ꝑmereri Vaca igr̄ oroi. nihilq; aliud (necessarijs curis tm̄ exceptis) te delectet nisi oro. q⁹ nihil tm̄ te delectare debet: quātū morari cū deo. qđ fit ꝑ oroez. Vñ crisost. Cōsidera quāta ē tibi ꝓcessa felicitas. quāta gloria attributa. orationibus fabulari cū deo. cū xp̄o miscere colloq̄a: opta re qđ velis: qđ desideras postulare. Deinde auget orātibo obtinēdi fiduciā: a minoribo cō surgēs ad maiora. ꝓfirmās supius ꝑmissū per exēpla. Et ponit ꝑmo similitudinē de amico. q̄ ꝑter importunitatē et ꝓstātiā amici media no cte venientis et petentis surgit: et panes necessa rios cōmodat. Si ei hō ꝑseuerāter petēti dat ex tedio: multomagis de⁹ ꝑseuerāter petēti dat ex amicitia. Vñ beda. Cōpatō ē a minore. Si em̄ amic⁹ hō surgit de lecto et dat nō amicitia sz tedio cōpulsus: quātomagis dat de⁹. q̄ sine tedio largissime donat qđ petit. sz ad hoc se pe ti vult: vt capaces donoꝝ ei⁹ fiāt q̄ petūt. Vñ et aug⁹. Nō ꝑter amicitiā q̄ quis amic⁹ sit: sz ꝑ ꝑter īprobitatē. q⁹ pulsare nō desistit. q⁹ et cuz eēt negatū nō se auertit: ille qui nolebat dare qđ petebat fecit: q⁹ impetēdo nō deficit. Quā tomagis dabit bon⁹ pat̄er q̄ nos hortat vt pe tam⁹. cui displicet si nō petam⁹. Vbi etiā am brosi⁹. Media noctē prexit. vt oīb⁹ momentis nonsolū diebo: sz etiaz noctibo oro deferat. Et iō scriptoꝝ memores. noctibo ac diebo oratōni instātes: peccatis nr̄is veniā postulem⁹. Nā si ille tam sāctus et q̄ regni erat necessitatibo oc cupat⁹ septies ī die laudē dño dicebat: matuti nis ꝙ vesptinis sacrifitijs intētus. quid nos fa cere oportet. qui eo amlpi⁹ rogare debem⁹. quo frequētius carnis ac mētis fragilitatē delinq̄ mus. vt de via lassis. ꝙ istius seculi cursu ac vi te bui⁹ anfractu grauiter fatigatis. panis re fectōis deesse nō possit q̄ hoīs cor ꝓfirmet: Nec solū media noctē dñs: sz oīb⁹ q̄pe docet vigilā dū eē momētis. Vigilandū ē semp. multe em̄ i sidie sūt nob: ꝙ grauis corpis somnus. Quia si dormire mēs cepit: vigorē sue vtutis amittet. Excita igit̄ somnū tuū. vt pulses ostium xp̄i.

bec ambro. Secūdo ponit similitudinez de patre carnali: q̄ dat filijs suis bona data: ꝙ ne cessaria q̄ petūt. Et ponit exēplū de tribo. ꝑ q̄ intelligūt q̄ a deo postulare debem⁹. Primuz ē panis: et significat caritatē. q⁹ sicut sine pa ne oīs mēsa īops dr̄: sic sine caritate oīs vtus vana et inanis ē: et omne op⁹ bonū ꝓdit. Du ic opponit duritia cordis. q̄ ꝑ lapidē intelligit. Et ꝑ vtroq; istoꝝ debet orari. vt. s. caritas det et duritia cordis auferat. Secūdo ponit exem plū de pisce. ꝑ quē intelligit fides. q⁹ sicut piscis ī aqua nascit et ī fluctibo aq̄ nō morit. sz poti us purgat et meliorat: sic ī baptismo fides na scit: et inter tribulatōes et fluct⁹ angustiaruz hui⁹ mūdi nō extinguit sz potius purgat. Du ic Prius ē serpēs ꝓpter venenū īfidelitatis. Istā fidē debem⁹ petere a deo. et nō dabit nobis ser pentē. i. īfidelitatē aut doctrinā vel ꝑuersitatē hereticoꝝ q̄ ꝑ serpentē intelligit. Tertio po nit exemplū de ouo et significat spem. q⁹ sicut ī ouo nondū ē fet⁹ pfect⁹ sz sola spes fetus: sic spes nō ē de habitis sz habēdis. Vñ sicut ab o uo expectat pullus. si ouū a mīe fuerit calefa ctuz: sic eēna beatitudo a spe expectat. si spes a mīe ꝓscie ī calore caritatis ꝓseruat. Huic ꝓ trariat scorpio. cui⁹ venenata ē cauda. Hanc spem debem⁹ petē a xp̄o et nō dabit nobis scor pionē. q̄ pūgit cauda: et occidit et mortē infer ni īducit. Tres vtutes p̄dictas petē debemus q⁹ sine eis nō ē salus. Si g̃ hō q̄ mal⁹ ē ad ꝓpa ratōz diuine bonitatis et clementie (respectu cui⁹ nemo ē bon⁹. q̄ etiā ideo malus dicit. q̄a ad malū ē ꝓnus) dat bona data sibi a deo. s. tē palia filio petēti: mltomagis pat̄er nr̄ celestis q̄ ex natura sua bonus et pius ē ꝑ essentiā. da bit spiritū bonū. i. bona spūalia. s. grām ꝙ glo riā petētibo se nō rēnuētibo. Vocat aūt oē do nū spūale spiritū bonū. q⁹ fm aug. Spūsanc t⁹ ē ꝓmū donū ī q̄ oia donant. Vbi aug⁹. Non denegabit se petentibus: qui sponte obtulit se non petentibus. Et p̄ter hec omnia q̄ ꝓpio fi lio suo ñ ꝑpcit: sz ꝑ oīb⁹ t̄didit illū. ꝙ dedit ad occidendū: quō nobis nō cūcta q̄ petim⁹ dona bit? Dabit aūt ea q̄ petim⁹. si tñ ea q̄ p̄cipit fe cerim⁹. Et iter. Qui vult audiri a deo p̄us au diat deū. Qua frōte postulas qđ ꝓmisit de⁹. si nō facis qđ iussit de⁹. Pri⁹ audi monitōes. ꝙ sic exige ꝓmissiones. Qui a p̄ceptis dei auertitur qđ ī oroe postulat ñ meret. hec aug⁹. Deide oñdit ꝑ qđ oro a ꝑte orātis exaudibilis sit. et ad meritū exaudibilē ꝓcludēdo subiūgit. Oia g̃ q̄cūq; vultis. s. rōnabiliē ꝙ dictāe caritate vt faciāt vob hoīes. s. vtiliē ꝙ ordinate: eadē; vos facite eis. s. loco ꝙ tpe. Qua ei frōte petis dīm tuū. q̄ ñ ag̃scis parē tuū? Quasi dicat. Si vul tis petita accipe. q̄sita īuenire. pulsātes ītre: g̃ vos facite alijs q̄ vob fieri vultis ab ill⁹. Sz nec ab alijs expectetis: qđ illis ñ feceritis. Vbi cris. Ac si dicēt. Si g̃ cupitis audiri. p̄ter illa q̄ di xi. etiā ista pficite. Vidisti certe. q⁹ cū oroe o p⁹ sit etiā disciplina vtutū. Que vis tibi fieri:

a ꝓſeruo:ea tu erga ꝓximū ītāt oñdē. Quid vn q̄ hoc ꝑcepto aut leui⁹ iueniaē aut iuſtius:hec criſoſt. Et q: iuſti faciūt hec oīa:iō multū valet oīo iuſti aſſidua. Juſt⁹ q̄ꝑe fortis turris et mur⁹ē ī aduerſis. et ſe et alios defēdit ab eis. Eñ figura ī numeris ē vbi dī. q aaron ſtās ī ter mortuos et viuos depcat⁹ē·q plaga ceſſauit et ab īcendio eos liberauit. Eñ et ſup illo vbo geñ.ñ delebo ꝓpē decē dīc ambro. Dīc diſcam⁹ q̄nt⁹ mur⁹ſit patrie bō iuſt⁹. Illorū fides nos ſeruat:iuſtitia ab odio diuino nos defēdit. vñ greg. Meli⁹ pugnat vir iuſt⁹ orādo: q̄ īnumeri ꝑliatores pugnādo. Oīo em̄ viri iuſti celos penetrat. quō g̃ ī ēris hoſtes ñ vīcat? Et nota q cū dictū ſit oīa. hoc mādatū ñ īplet q̄ aliq̄d taliū obmittit: ꝑcipue qñ illō facē pt̄ niſi maius bonū illud accuſet. Quid g̃ dicet̄ de illis. q nō tm̄ obmittēdo ſed alios mltiplicit̄ affligēdo qō ſibi nolūt fieri : alijs faciēt̄s: hui⁹ mandati trāſgreſſores efficiūt? Dici pt̄. q ꝓfecti t̄nent ad vtrūq;. ſ. nihil taliū obmittere. et nihil moleſtū qō ſibi nollēt alijs īferre. Imꝑfecti aē t̄nent ad vltimū: ſz ñ ad ꝑmū. niſi ī caſu neceſſitatis. q: ꝑmū ī tali caſu ē ꝑcepti: ſz in alijs ē ſuper ogatōnis. Cū g̃ ſit duplex ꝑceptū legis naturalis. vnū negatiuū de q̄ ī tobia dī. qō ab alio tibi oderis fieri vide ne aliq̄n alij facias: aliud affirmatiuū de q̄ hic hī. ī hoc affirmatiuo negatiuū illud ītelligit̄. Eñ criſoſt. Cū em̄ due ſūt vie q̄ ducūt ad virtutē. ſ. abſtinētia mali et opatio boni. hāc ponit ꝓ iſtā et illā ſignificās Hec criſoſt. Et iſtō affirmatiuū ab maiorē ꝑfectōez obligat q̄ negatiuū: q iō rōnabile fuit. vt affirmatiuū ponet̄ ī noua lege q̄ maioris ē ꝑfectōis. Jbi malū facē īterdicimur. hic aē etiam malis bona facē iubemur. Quia em̄ caritas paciēs q benigna ē. nō tm̄ iniurias primi fortit̄ ſuſtinet: ſz ei⁹q̄z grāz benigne ꝓuenit. vt benefitijs ad amorē t̄hat. Perpēde quante ꝑfectōis ſit hoc mādatū. cui⁹ē affect⁹. ñ amāte benefitijs cogi ad amorē. Eñ ñ ait. put faciunt: facite. ſz put vultis vt faciūt vob̄: facite illis. Qui hāc regulā obſuaret: nullū offēderet ſicut a nullo vellet offēdi. q alijs bona ꝓpēderet ſic ab alijs vellet ſibi ꝓpēdi. Qui em̄ cogitat vt ea alēi faciat. q̄ ſibi ab aléo fieri expectat. penſat nimirū. vt malis bona q bonis meliora reſpōdeat q exhibeat. Et declarās iſti⁹ p̄cepti p̄ contū: ꝓſeq̄nter adiūgit. Hoc ē eī lex q ꝓphe. i. ꝓpletō legis nat̄al̄: q: hec lex natural̄ ſcꝑta ē ī cor:de hoīs: q īſita nob̄. ꝓ quā q̄d ſit ōtus q viti uz dinoſcim⁹: ac ꝓpletō legis moſaycē q ꝓpheticē ꝓdicatōis. q: nihil dictū vt dēt̄ q̄ diliges primū tuū tāq̄ teip̄m: qō tm̄ ex dei dilectōe ē faciendū. Quaſi dicēt. Jn hoc vno īplēt̄ et ad hoc tēdūt. q ꝓter hoc ſūt. et hoc docēt lex et ꝓphe q oēs ſacre ſcripture. oīa ei ꝑcepta ordināt̄ia hominē ad primū: ñ ſt̄ niſi q̄dā ꝯclusiōes ex iſto ꝓncipio deriuate. Eñ apl̄s. Qui diligit primū legē īpleuit. Ebi et criſoſt. Breui ſmōe oīa q̄ ſaluti ac fidei nr̄e erāt neceſſaria dñs ꝓphēdit vt ea q̄ nob̄ ab alijs fieri volum⁹: ipi q̄z alijs ſimilit̄ faciam⁹. Jn q̄ mandato vniuerſa ꝑcepta legis ac ꝓphaꝝ ꝓſiſtē dñs apte mōſtrauit: dicēdo. Hoc ē eī lex q ꝓphe. Nā q̄cūq; lex q ꝓphe ſpaz ſi ī oīb̄ ꝑcepūt ſcripturis: ī hoc ꝓpēdioſo ꝓtinēt̄ mādato. q̄ſi īnumerabiles arboꝝ rami in vna radice. Qui g̃ ab alijs nob̄ ñ niſi bona q vtilia fieri volum⁹: ipi q̄z vicē gr̃e amorisq; repēdē debem⁹: vt ꝑcepta legis ac ꝓphetaꝝ īplentes: retributōez fidei a dño ꝓſeq̄mur. hec criſ. Jugū g̃ dñi ſuaue ē q on⁹ei⁹ leue. vt ī tā breui regl̄a ei⁹ lex q ꝑcepta ab primū cōpleanē. Naz alio loco de duob̄ ꝑceptis. ſ. de dilectōe dei q proximi loq̄ns: ñ tm̄ ait. lex pēdet ī his q ꝓphe: ſed addidit tota lex q oēs prophe. Qō cū hic ñ addidit: ſuauit locū alteri ꝑcepto. qō ad dilectōz dei ꝓtinet. Quidā tm̄ volūt q cōphēdat etiā dilectō dei. ſine q̄ ñ īplet̄ caritas proximi. q: nec proxim⁹ ſine deo: nec de⁹ ſine proxio diligit̄. Cōſidera nūc p̄miſſa dñi ꝑcepta. q vide q̄ra⁹ ſit q obſuet ea. Precepti q̄dē affirmatiui hic ī euāgelio poſiti. ſ. oīa q̄cūq; vultis vt faciāt vobis hoīes: q vos facite eis: neſcio ſi obſuator aliq̄s poſſit hodie repiri. Precepti vo negatiui in thobia poſiti. ſ. qō ab alio tibi oderis fieri ne facias alij. etſi ſint opaꝝ: ſt̄ tm̄ valde pauci. q̄a (vt dīc criſoſto) nos ecōtrazio oīa facim⁹ hoībus q̄ ipi pati nolum⁹. Hoc q̄ꝑe ñ ſolū ī ſecularibꝰ: ſz q ī q̄buſdā ꝑz religioſis. q̄ ſepe ī ꝑſonis q rebꝰ ſiue vtiles alijs ſubtrahēdo. ſiue de iutilibus ſe expediēdo fr̄ibꝰ ſnis īiuriā faciūt. ſicq; ī his q ceteris mōis varijs ꝯ ꝑdictū dñi mādatū id faciūt. qō ipi pati nollēt: nec mirū ſi ī futuro paciēt̄ qō nolent. Oratio

O Omine ihu xp̄e qui docuiſti nos facere oībus miſcōiā: et non iudicare quēq;. da mihi qō doces ꝓficere: vt tibi per te valeā ꝓplacere. hortaris nos vt oꝛem⁹: et vtiq; ꝓferre vis q̄ ſemp cōmones vt rogeris. Peto g̃ quia iubes: quero quia p̄cipis: pulſo quia inuīgis. Qui me feciſti petere. fac accipe: qui dediſti querere. da inuenire: qui docuiſti pulſare. aperi pulſanti vt poſſit ītrare. A te habeo deſiderare: a te habeā impetrare. Dona qō oferaz: cuſtodi qō exigas: vt velis coꝛonare qō ꝓſtas Amen. De arta via et concluſione ſermonis. Capitulum quadrageſimū.

Et quia multa et admiranda dominus p̄ceperat: cūctiſq; paſſionibꝰ ſuos eē liberos iuſſerat ne aliquis diceret quia importabilia ſūt iſta. p̄ſus ac dura: arta via ē iſta. valde difficilis obſeruationis ſunt iſta mandata: ſbdit monitionem: dicēs. Cōtendite ergo et ſolicite ſatagite intrare p̄ anguſtam portam. non per latam. Quaſi diceret. Quis p̄dicta ſūt difficilia et anguſta: tamē meritoꝛia ſunt et ītroitus ad celeſtia. Et notanter dicit contendite quia regnum celoꝛum vim patitur: et violenti rapiunt illud. Nō ei poteſt fieri ſine conatu

magno. q̄ homo ēren⁹ fiat ciuis ī celo. Et hec ꝓmēto ē bona et ſācta. qualis fuit ī legiōe theb eo p̄: inter quos erat de glorioſe mortis acceleratōe ꝓmēto. Sz hodie ē ꝓpētio de alijs. q̄ de maioritate et excellētia. de adq̄renda pecunia. de iniuria remordēda et hmōi ſimilia. Dein de reddit monitōis dicte rationē: dicēs. Ita ergo intrate p̄ anguſtā portā nō p̄ latā. quia lata ē porta et ſpacioſa via q̄ ducit ad perditōez et multi ſūt q̄ intrāt p̄ eā. Anguſta vo ē porta et arta via q̄ ducit ad vitā: et pauci ſūt q̄ inueniūt eā. porta ingreſſus ē q̄ ad īcipiētes. via p̄greſſus ē quo ad pfitiētes vel defitiētes. Et bñ dixit viā anguſtā et artā. aliā vo latā et ſpaciosā. Nā ieiunare vigilare a carnis deſideriis et voluptatibo abſtinere. p̄priā volūtatē nō facē: cui ñ videt̄ āguſtū et artū: At vo delitioſe mā ducare q̄ bibere. ceteriſq̄ carnis deſideriisq̄ voluptatibo obedire. ac volūtati ſue ī nullo ꝺdicere. cui nō videt̄ latū et ſpacioſū: Sz heu per latā viā quaſi oēs īcedim⁹. et de anguſta pauci curam⁹. Eñ criſoſt. Qui iuſſi ſum⁹ p̄ anguſtā portā incedere: p̄ latā ſemp incedim⁹. Et q̄ dez hoīes ſeculi latā viā ſpacioſāq̄ gradiāt̄ nō valde mirū ē. Eos aūt qui vident̄ ſuſtuliſſe crucē ſuā et ſequi x̄pm: per hāc latā et ſpacioſā velle incedere nō tibi p̄digiū videat̄. Deniq̄ monachi cū de monaſterijs requirūt. q̄ de locis habitatōnū p̄cūctant̄: ante oīa inquirūt. ſi req̄es ſit in loco. ſi habūdent oīa. ſi aquaruz copia ꝓfluant. Sz etſi de heremo requirāt. etiaz ibi ante oīa de requie tractant. et de oportunitate miniſterij corpalis. Iā vo ſi ad aliquā diſpenſatōz vocaueris. aut aliq̄d miniſterij diuini iniūgere volueris. prima ſtatim ſolicitudo eius et p̄ma verba ei⁹ iſta ſūt. Si ē ibi requies quo eundū ē. ſi inueniant̄ ea q̄ neceſſaria ſūt habūdanter. ſi nihil deſit eoꝝ q̄ lata via et ſpacioſa depoſcit: Quid agis. o hō. q̄d loq̄ris. Artam viā et anguſtā iuſſus es ambulare. vt quid de requie. vt quid de habūdantia p̄cūctaris. Per anguſtā ianuā trāſire iuſſus es. vt q̄d amplos req̄ris ingreſſus: Eſt aliquid iſta p̄mutatōe nequius. ē aliquid iſta p̄uerſitate deteri⁹: Et q̄dem qui principibo ſeculi miniſtrant hoꝝ nihil requirūt: ſz tm̄ ſi lucri habeat aliq̄d tēporalis militie ei⁹ loc⁹. Quid ſi ſolū eē cognouerint. iā nullus refugiet̄ labor. nullū p̄iculū vitat̄. nulla indignitas excuſat̄. ſeruilia etiā ſi ab ingenuo depoſcant̄ officia nō negabit. Peregrinatōes q̄z longiſſimas p̄iculoſaſq̄ nō reſpuet. cōtumelias cruciat⁹. p̄mutatōes tempoꝝ feret. omnia ſpe lucri. Nec timet ne forte ab ipa miſerabili ſpe decipiat̄ ac decidat. nec īmaturā peregrinis locis morte et ſubitā p̄timeſcit. ſeparatōnē ſuoꝝ p̄iugis etiā ac liberoꝝ abſētiā tollerabiliter patiet̄. nō patrie nō caroꝝ mollie affectu: ſed deſiderio et cupiditate pecunie velut amēs agit̄. q̄ amore ei⁹ icenſus nihil laboris ſētit. nihil doloris ītelligit. Nos ecōtrario q̄ non pecuniā querim⁹ ſz ſapiam. nec terrā ſz celum petim⁹: et ad celi diuitias feſtinam⁹. quas neq̄ oculus vidit neq̄ auris audiuit: nec in cor hominis aſcenderūt. Hec inquam querentes. et p̄ his celo ipi vim parātes inferre: de requie corporis p̄cūctamur. Videte illis quāto miſeriores ſumus et molliores. Quid dicis. o homo quid agis: Celū paras aſcendere. et regnuz celi inuadere: et interrogas ne qua tibi difficultas occurrat ī itinere. ne q̄d ī via tibi aſperuz accidat aut laborioſū. et nō erubeſcis nō pudore oppreſſus. ſub terrā temetipm defodis. Si ei oīa tibi mala occurrerēt. Si vniuerſa tibi p̄icula imminerēt. Si ꝓuitia. Si iniurie. Si ignominie. Si calūnie. Si gladius. Si ignis. ſi ferruz. ſi beſtie. ſi p̄cipicia. ſi fames. ſi egritudo. ſi cūcta que dici vel excogitari poſſūt mala ſup te irruēt. dignū aliq̄d erat vt nō tibi hec oīa p̄ tantis et talibo cauſis. ridenda p̄ſus et penitus ſpernenda viderentur. Anilis anime metus hic: et effeminate. Erit ergo aliq̄s ita abiectus et ita infelix et ita degeneris animi. vt celū cupiens aſcendere: de terrena requie cogitet: quā nonſolū requirere ſz etiā paratā recipere iudeoꝝ eſt. Non video carissime q̄ aliquis nīm vera et perfecta cupidine celeſtium teneatur. Alioquin omnia que vident̄ eſſe grauia: vmbras putaret et riſū. hec de via lata criſoſt.

De via vo arta ſic dicit grego. Arta quippe bene viuendi cenſura non eſt ampla via: ſz semita in qua quiſq̄ ſtudioſe conſtringitur. qui ſub p̄ceptoꝝ cuſtodia ſolicite coangustat̄. An non quaſi quedam anguſtia itineris ē. in hoc quidem mūdo viuere: ſz de mundi huius ꝓcupiſcētia nil habere. aliena nō appetere. p̄priā ñ tenere. laudes mundi deſpicere. et p̄ deo obprobria amare. gloriam fugere. et deſpectum seq̄. adulatores deſpicere. deſpicientes honorare. mala nocentiuz ex corde dimittere. q̄ erga eos dilectōnis grām immobilem in corde retinere. Que quidem omnia ſemite ſunt ſed magne. q̄a quāto in hac vita pro ipa viuendi cuſtodia anguſte ſunt: tantoamplius in eterna retributōne dilatantur. Perfecta q̄pe ſcientia eſt q̄ cūcta hec agere. et de ſuis viribo ſcire ſe nihil poſſe. Unde et Johannes abbas montis ſy̆nai. At tendamus nobiſipis. nequando artam et anguſtam viam ambulare dicimur: amplam et ſpacioſam tenentes curramus. Artam viam indicabit tibi et lucidabit tribulatio ventris. ſtatio ad vigilandum in orationibus per totam noctem. menſura aque et panis penuria. ſubſannationes. derisiones. illuſiones. deciſio propriarum voluntatum ignominiarum poculum. paſſionum et impulſionum pacientia. ſub deſpectione eſſe ſine murmuratione. violētia iniuriarū. leſus ſuſtinere fortiter. detractōne nō indignari. contempt⁹ et vilipenſus non iraſci: iudicat⁹ humiliari. Beati p̄ dictā viam ingredientes. qñ ipoꝝ ē regnū celoꝝ. hec iohānes. Non aut̄ te moueat. quia hic dicitur anguſta eſt porta et arta via que ducit ad vitā. q

dicit. iugum enī meū suaue ⁊ onus meū leue: qz sicut onus dicit leue in compatiõne ad mercedem. licet in se sit graue. sic pñtia incõmoda respectu glorie future. Itaqz lata dici ꝑt hec via qz in amore celestiū coz dilatat cogitantiū. qm̄ nõ sũt ꝓdigne passiones hui⁹tpis ad futurã gloriã q̄ reuelabit in nobis. ⁊ angusta qz amore terrenoꝝ angustat. ⁊ a terenis hoiez alienat. Ita fm Chrisо. Arta ẽ via ⁊ angusta ⁊ nihilomin⁹ leuis ac facil. qz cũcta aspera vite h⁹ ptrãseunt. ⁊ qz ad bonũ finẽ. s. ad vitã pueniũt Tẽporale sudoꝝ. ⁊ ꝑpetuũ cozonatoꝝ. Et qz ꝑ⁹ sũt laboriosa q̄ trãseunt. et postea gloriosa q̄ ꝑmanent: maximuz ꝑt laborũ esse solatium. Igit etsi in se difficile sit qđ iubemur: tñ faciẽdum ẽ vt ad gloriã ꝑuenire mereamur. Qui eī nõ ꝓpatit: nõ cõregnabit. nec cozonabit nisi q̄ legittime certauerit. Et itꝝ. Siqs viã laboriosam existimat: suã desidiaz accusat. Si enī nautis pelagi fluctus. si tẽpestates atqz hyems agricolis. si vulnera cedesqz militib⁹: si grauissimi ictus plageqz pugilib⁹. leues vident ⁊ tolerabiles sũt ꝑter spem tpaliũ. ac ꝑuntiũ cõmodoꝝ: tantomagis cũ celuz ꝑparat in ꝑmio. nihil ex pñtibus asperitatib⁹ debet sentiri. Nec aspicias q̄ via est aspera: sz q̄ ducit. nec alia qz lata est sz vbi desinit Hec Chrisо. Quõ autez domini ꝑcepta nobis nõ difficilia ⁊ onerosa: sz magis facilia ⁊ leuia esse videant: docet adhuc idem Chrisо. dicens. His ḡ q̄ dicta sũt ne vltra inobediẽtiam cõtemptõne foueam⁹. maxime cuz ꝑmia ⁊ voluptatẽ in se ⁊ vtilitatem habeãt ipa ꝑcepta. Que si molesta ⁊ onerosa plerisqz ⁊ ingentis cuiusdaz vident laboris: intellige ꝑter xp̄m ꝑ illa suscipisse faciẽda. ⁊ qđ videt esse triste. iocundissimũ iudicabis. Si enī cogitatiõez hanc semꝑ habuerim⁹. nihil experimur onerosum: sz ex diuerso plurimã vndiqz capiem⁹ voluptatez. Si quidem labor ipe nõ ampli⁹ labor apparebit: sz quãtomagis intendit tãtodultior ⁊ voluptuosior fiet. Qñ igit te cupiditas pecuniarũ aliorũqz obsederit cõsuetudo vitioꝝ. ipse ad aiam tuã loqre. Tristaris qz te corꝑis voluptate defraudo: sz letare poti⁹. qz celoꝝ tibi regna puideo. Nõ enī ꝑter hoiem: sz ꝓpt deum istud oparis. Paululũ igit expecta: et videbis q̄ sit ꝓmodum grande ꝑatum. Discе pñtis vite ponderа magnanimiter sustinere: et ineffabili apud deuz fiducia ac liberalitate gaudebis. Si enī ista semꝑ nr̄e inculcem⁹ aie: celeriter ab oibus illam vitijs subtrahem⁹. Enuz illud a te. ac solum req̄rit deus: vt aduersus hostẽ veras inimicitias ꝑ bonore regis ⁊ tua salute suscipias Itaqz si ei istud obtuleris. omẽ iam belluz ipse ꝓficiet. Ita etiã illa q̄ importabilia nũc putamus. facilia prorsus ac leuia. amabiliaqz ducemus. Quidiu enī in vitijs ꝑmanemus. asperã atqz difficilem. ⁊ omino arduã opinamur esse vtutẽ. ipa ꝺo vitia desiderabilia prsus ac dulcia. Si nautez vel breui illa tpe deseramus. tunc et hec horribilia ⁊ turpia. ⁊ virtus delectabilis apparebit ac facilis. Hec autẽ ex illis habũde valemus addiscere: q̄ vitam suã facta in melius cõuersione mutauerũt Hec Chrisо. Eñ dicit ⁊ Seneca. Quedã nõ qz difficilia sũt nõ audem⁹ sz nõ audem⁹ difficilia sunt. Et qz dixit paucos esse qui inueniũt angustã portam. ⁊ artaz viam: ne heretici ⁊ puersi hoies falsitatẽ apparentia virtutũ palliantes ⁊ se plurimũqz paucitatẽ cõmendantes. se nomĩe paucitatis suppo nant: ⁊ simplices in via dei ambulãtes decipiãt statim subiecit: dicens. Attendite. i. attente et diligenter cauete a falsis ꝓphetis. Eñ Hilarius Quia paucoꝝ est inuenire artã viam: fraudulentiam eoꝝ qui se eã inuenire mentiunt exponit: ne ab illa nos impediant. Attendite inq̄ a falsis ꝓphetis. i. a deceptoribꝫ hereticis. simulatis ypocritis. falsis fratribꝫ. religionis spem pretendentibꝫ. ⁊ hmõi. Moraliter tres falsi' prophete sunt. caro. mund⁹. dyabolus. Ille enī dicit falsus propheta: q̄ vnũ ꝓdicit ⁊ ꝑmittit. ⁊ aliud eueniẽs soluit: sicqz hoies decipit ⁊ fallit. Primus ergo ẽ cõcupiscentia carnalis. ꝑmittens delectatiõem. et soluens eternã afflictiõem. Secundus est cupiditas mundialis ꝑmittẽs sufficientiã: ⁊ soluens finalẽ inopiam. Tertius est dyabolus siue supbia secularis. ꝑmittẽs exaltatiõnem. ⁊ soluẽs futurã abiectiõnem: qz qui se exaltat: humiliabit. Potest etiã hoc exponi de omnibꝫ demonibꝫ: se ī angelos lucis (vt iustos decipiant) transferẽtes. Eñ dicit Iohes: nolite credere omni spiritui. sed ꝓbate spũs an ex deo sint. Qui veniunt ad vos. s. decipiẽdos in vestimẽtis ouiũ. i. sub specie religionis. in cõspectu hoim sil'es iustitie mistris. in habitu humili ⁊ oratiõne plixa. in ieiunio arto. ī elemosine largitiõne. in ꝺbis blandis. ceteris religiõis signis qz ꝑtendũt simplicitatẽ. simulãt mãsuetudinẽ. ostentãt humilitatẽ. fingũt suã ad ꝓpm humilitatem: hñtes fm apl'm spem pietatis. virtutẽ aũt ei⁹ abnegãtes. Eñ subiũgit. Intrinsec⁹ aũt. s. ī corde et volũtate decipiẽdi sũt lupi rapaces. qz cũ spẽ virtutis sint induti. vite tñ ꝑuitate sunt corrupti. ⁊ iõ magis cauendũ: ne rapiẽdo dilanient vos blãditijs ⁊ sil'atiõib⁹. Eñ ei (ait Chrisо) Nulla res sic exẽminat bonũ sicut sil'atio. nam malũ sub spẽ boni celatũ dum nõ ꝓgnoscit. nõ cauet. Ebi Hiero. Et de oĩb⁹ q̄dem intelligi ꝑt. q̄ aliud hĩtu ac sermone ꝑmittũt. aliud ope demõstrant. Sz spãliter ꝺ hẽticis intelligendũ ẽ q̄ vident cõtinẽtia. castitatẽ. ieiunio. q̄si q̄dam pietatis veste se circũdare. intrinsec⁹ ꝺo hñtes aĩmũ venenatũ. simplitioꝝ frm corda decipiũt Hec Hiero. Et qz isti falsi ꝓphe nõ ꝑt cognosci ex apparẽtia exteriori. iõ oñdit vñ debeãt cogn̄sci. s. a fructib⁹ ⁊ opib⁹. Cũ enī alteri sint exterius ī ꝓuersatiõe. alteri interi⁹ in affectiõne. ⁊ ita difficile cogn̄scant: tñ a fructib⁹ eoꝝ. i. opib⁹ cognoscetis eos. s. finalit. nõ tñ oĩb⁹. licet bona ⁊ laudabilia opa videant alijs: sz q̄busdã ⁊ maxie ꝑ impatiam eoꝝ tpe ꝑsecutiõis ⁊ aduersitatis. qz ꝺfacili ī tpe tẽptatiõnis recedũt ⁊ ꝑ simulata

iustitia ꝑssuras nō sustinēt. Sz vt dicit Aug⁹. Celestimīta religiosa sine bonis opib⁹ nōsolū remediū hr̄e ñ potꝛūt. sz etiā iustū dei iuditiū sustinebūt. vt ei dic Seneca. Mal⁹ vbi bonū se simulat tūc pessim⁹ē. Jgit vt idē Seneca dic. qs sis inēst nō qd hēaris. Deiñ ꝓbat. qd ꝓposuit exēplo ꝑticulari. qꝛ spine ⁊ tribuli. ac vitis ⁊ ficulnea cogſcunt̄ distīctæ ex fructib⁹ diuerſ. g ⁊ hoies. Nō ei colligūt ꝺ spinis vuas. aut de tribul⁹ fic⁹. Cbi Criſ. Qd ꝺo dic hmōi ē. Nihil hñt māsuetū. nihil mitæ. nihil dulce. vsqz ad pellem sūt oues. iōqz facil⁹ē cognitio. vt neqz ꝺ ꝓtīgēti dubitēs Dec Criſ. Noſe spine ꝑt intelligi carnalis ꝓcupīa. q̄ sp ardet. ⁊ nūq̄ ꝓsumit. noſe ebuli spūal⁹ malitia. q̄ plena ē pūctōib⁹ pcꝺoꝛ. noſe vue feruoꝛ vitæ actiē. noſe fic⁹ dulcedo vitæ ꝓtē platiē. Ex ꝓcupīa g̈ carnis nō colligit̄ bona actō: q̄ reqrit coꝛp⁹ spūi obediēs ⁊ subiectū. nec de malitia coꝛdis ꝓtēplatio q̄ reqrit coꝛ deuotū ⁊ pacificū. qꝛ ī maliuolā aīaz nō itꝛoibit sapīa q̄ ad ꝓtēplatiuā. nec hītabit ī coꝛpe subdito pec catis q̄ ad actiuā. q̄ ministerio coꝛpis exercet̄.

Deiñ ꝓfirmat hoc idē exēplo generali. qꝛ sic vnaq̄qz arboꝛ ex fructu suo cogſcit̄. ita vnuſq̄ſ hō ex fructib⁹ ⁊ opib⁹ suis cogſci ꝑt. Jōqz ñ dixit a foliis eoꝝ. i. ꝺbis. sz a fructib⁹. i. opib⁹ cognoscetis eos. Si ei ꝺba attēdim⁹ nō facile boni discernūt̄ a mal⁹. sz q̄ ī ꝺbis nō discernūt̄. ī opib⁹ ꝓhendūt̄. si fideles sūt. si mitꝛes. si pacifīcæ. si builes. si casti. si auaritiā oderīt ⁊ silīa. q̄ enumerare longū ē. Cogſcent̄ g̈ falsi ꝑbe a fructib⁹ suis. qm̄ etsi aliqñ bonū aliqꝺ facē videātur. s. elemosinā. oꝛonē et ieiuniū ⁊ hmōi. tñ qꝛ vel ꝑ lucro vel ꝑ laudē faciūt. coꝝ silatio diu ñ ꝑt celari. Cuis em̄ inscrutabile sit coꝛ hois. ꝑt tñ būano iuditio maxīe longo tꝑe cognosci ex actib⁹ et opib⁹: q̄ vocat fruct⁹: qꝛ q̄lis vnuſq̄ſqz ē. talia dicit ⁊ opat̄. Cñ licet mali ⁊ vicioſi malitiā suā optant aliq̄ tꝑe ⁊ operent̄ bonū ex genere. tñ nō ē bene possibile. q̄n opent̄ qñqz ſm inclinatōem sue malitie. Cñ Seneca. Nemo ꝑt diu ferre ꝑsonā fictā. citō ī naturā suā recidūt quib⁹ veritas nō subest. q̄ aūt ex solido nascūt̄ tꝑe ipō in melius ꝑficiūt. Detegit̄ etiam error qñqz tꝑalis cōmodi tēptatōne ꝑsecutōis tꝑe. et si fingant humilitatē ⁊ bona opa tꝑe ꝑsperitatis cū bonorant̄. tꝛaget̄ tñ eoꝝ supbia cū aduerſ tangunt̄ ⁊ bonoꝛ subtrahit̄. Qñt etiā cognosci qñ ꝓsecuti sūt ea ꝓpter q̄ opando laborauerunt vt dignitatæ ⁊ hmōi. qꝛ sepe postmodū cessant opari. Cñ Aug⁹. Quecunqz in factis vel dictis apparere nō potuerunt. tēptatōnib⁹ aperiunt̄. Temptatio autē duplex ē. aut ī spe adipiscendi aliquod comodū tꝑale. aut in timoꝛe amittēdi Cum em̄ aliquibus tēptatōnibus ceperint ea ipa illis subtrahi vel negari: q̄ isto velamine vl̄ consecuti sunt vel cōsequi cupiunt. tunc necesse ē vt appareat vtrum lupus in ouina pelle sit an agnus in sua Dec Augustin⁹. Jnsuper ⁊ in boc cognoscunt̄. quia simplices oppimūt. maioꝛibus detrabūt. minima redarguūt. coꝛrectō-

nem impugnant. nō faciunt quod dicūt. in dignitatibus se iactant. in bonis inceptis fastidiunt. in aduersitatib⁹ murmurant. ⁊ maxime ꝑ impacientiā in aduersitatib⁹ vt supra dictū ē: cognoscunt̄. Cbi nota q̄ homo nō loquit̄ ita exꝑsse nec ita ꝓprie sicut in lingua ꝓpria. Sunt autē aliqui q̄ faciūt sicut auis in capola. que mutat linguā ꝓpriam ⁊ fingit voce hominū. vel aliaꝝ auium. ⁊ licet qñ bene sit sibi. hoc faciat tamē si aliquis eam in pede leserit. vel alubi doloꝛem senserit. vel quicq̄ cōtra voluntatē receperit. statim ad vocē ꝓpriaz reuertit̄. Sic multi qñ sūt in ꝑsperitate. vl̄ qñ bene fit eis mutāt vocē ꝓpriā. deū laudant. adulatōnibus seruiūt. sz si sint in aliqua aduerſitate vel aliquo modo ledant̄: statim ad linguā ꝓpriā. s. ingratitudinē impacientiā. ⁊ hmōi reuertunt̄. Et bene dixit q̄ ex fructib⁹ cognoscunt̄. nam omis arboꝛ bona. i. homo bonus. bñs voluntatē bonā. fructus bonos. i. opa bona ⁊ vitæ etꝛne meritoꝛia facit: mala aūt arboꝛ. i. homo bñs voluntatez prauā. fructus malos. i. opa mala ⁊ demeritoꝛia facit. Nā actus interior volūtatis. causa ē imediata actus exteꝛioꝛis. Et iō vt Ambro. dicit. affectus tuus opi tuo nomē imponit. Cñ ſm Criſ. Colūtas ē aut q̄ renumerat̄ ꝑ bono aut ꝓdemnat̄ ꝑ malo. opa aūt testimonia sunt volūtatis. Et vere ita ē. qꝛ nō ꝑt arboꝛ bona in q̄tum hmōi fructus malos facere: neqz arbor mala inq̄tuz hmōi fruct⁹ bonos facere. Jstud em̄ ꝓpositæ intelligenduz ē: qꝛ arboꝛ bona manens bona. nō ꝑt fruct⁹ malos et demeritoꝛios facere. ⁊ arboꝛ mala manēs mala. nō ꝑt fruct⁹ bonos facere. i. meritoꝛios vitæ etꝛne. Et ideo si hō bon⁹ facit fructus malos. iā bon⁹ nō ē. etsi mal⁹ vult bona opari. bonus ꝓpio fiat. Et vere bona arboꝛ bonos fruct⁹ facit. et mala malos qꝛ bonus hō de bono thesauro coꝛdis sui id ē de bona intentōne ⁊ volūtatæ. q̄ sicut thesaur⁹ absconditꝰ latet interi⁹ in mētæ ꝓfert bona verba. sz ⁊ facta. ⁊ malus hō de malo thesauro. i. mala volūtatæ ⁊ intentōne ꝓfert mala. s. ꝺba ⁊ fca qꝛ cōtrarie cause bñt contrarios effectus. Naz ſm Beda. idē est thesaurus coꝛdis. qꝺ radix est arboꝛis. ⁊ qꝺ de coꝛde ꝓfert idē ē q̄ arboꝛis fructus. Cñ ⁊ Remigi⁹. Thesaur⁹ coꝛdis intētio ē ex qua de⁹ iudicat opa. vt aliqñ minora maioꝛ aliqñ maiora minoꝛ merces seq̄tur. Magnū ꝺo nū dei ē bona volūtas. ⁊ prestanti⁹ sup oēs res terrenas. Cñ Aug⁹. Bona volūtas ē qua appetimus recte honesteqz viuere. ⁊ ad sūmā sapiētiam ꝑuenire. Coluntatē quisq̄ cū habet bonā idcirco habet: qꝺ terrenis omib⁹ regnis. voluptatibusq̄ omib⁹ coꝛpis lōge añponenduz sit. Quisquis autem nō habet. caret ꝓfecto illa re. quā ꝑstantioꝛē omib⁹ bonis in ꝑtæ nō cōstitutis. sola illi volūtas ꝑ seipam daret. Et iterū Si desit facultas. nō queric̄ nisi volūtas Dec Aug⁹. Arboꝛis g̈ bone radix est voluntas. gracia diuina informata. foliuu cogitatio. flos sermo. fructus opus. Arboꝛis ꝺo male radix

ē volūtas grā dei destituta. c⁹ cadūt folia. marcēt flores. putrescūt fruct⁹ q̄ ex bona arbore ñ pūt procedē. Et merito qđ de bono vel malo corde procedit. bon⁹ vel mal⁹ dz iudicari fructus. ex habūdantia em̄ bonitatis vel malitie cordis q̄ int⁹ latet. os exteri⁹ loq̄t̄ vbū dictōnis ⁊ opis. Ex interiori em̄ hoīe procedit exterior effect⁹ tā i vbis q̄ in factis. ac vbū ⁊ factū exteri⁹ testīoni um cordis ē. ⁊ significatiuū pcept⁹ interioris. Per oris g̃ locutōem vniuersa q̄ dicto vel facto vel cogitatu de corde pferūt dñs voluit significare: nā moris scpturar ē. vba p factis et rebo ponē. Eñ in Ezec. Nō fuit vbū qđ ñ oñderī eis q̄ vtiq; rex ⁊ nō vbor chaldeis reuelauerat archana. De ore aūt h̄ spāliter exēplicat. qz p os cor maxie manifestat. ecq; vba in signis pmatū tenēt ſm Aug. Deus aūt ſm os oīa cordis diiudicat. q̄ ex q̄ intentōe vba procedūt nō ig̃rat. Et notanter dic. ex habūdantia cordis os loq̄t: qz plus int⁹ est q̄ effundit. Sicut fum⁹ ab igne surgit. si olla ebulies redūdat. Eñ Chriſ. Naturalis em̄ cōsequētia ē. vt cum intus habūdat neq̄tia: effluāt oretern⁹ verba nequā. Quare cū audieris hoīem p̄nitiosa ⁊ inhonesta loquentē nō tantā putas in eo latē nequitiā. q̄nta vbis ei⁹ exprimit: sz multoāpliorē concere eē fontē Qđ em̄ exteri⁹ dr̄. supfluū ē ei⁹ qđ intus ē. Lingua q̄dem profusa multotiēs nō repētē effūdit nequitiā. cor aūt nullū hoīm hñs testē sine timore q̄cunq; vult parit mala: dei em̄ nō mīta cura ē ei. Hec snīa ⁊ silitudo de arbore h̄ ponit ꝫ ypocrisim. spāliter scribar ⁊ pharisear: sz infra etiā ponit ꝫ eor malitiā ⁊ blasphemiā q̄ dicebāt xp̄m in beelzebub eijcē demonia. Et ne excidi putent se esse imunes a pena qz a malo abstinēt. aliena nō rapiūt. sine q̄rela viuūt: tñ bona ñ agūt. primis nō pparciūt. sua egentibo nō tribuūt. iō addit. Omis arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet. i. snīa iudicis a cōsortio oīm bonor ⁊ nūero fideliū sepabit. et snīe executōe ab angel⁹ messoribo i ignē eternū gehēne mittetur. Ubi minat dñs ifructuosis penā dāni. qz excident a terra viuentiū. ⁊ penā sens⁹ qz mittētur i ignē eternū. Nec exprobrabit dñs q̄ mala fecerīt. sz q̄ bona nō egerūt: dicēs. esuriui et ñ dedistis mihi māducare ⁊c. Et sciēdū q̄ fruct⁹ cordis sūt. ptritio. diuīe legis meditatio. bñfitior dei recordatio. mortis memoratio. primi ꝑassio. Fruct⁹ oris. oro. p̄dicatio. grārūactio ꝑsiliū. frīs errātis correctio. igrantis instructō Fruct⁹ operis sūt. pnīa. elīna. obedīa. obsequorū diligētia. difficiliū tollerātia. Sz ne putem⁹ ad fruct⁹ iā ptinere. siq̄s dicat. dñe dñe. ⁊ ex eo nob arbor bona videat esse. subiūgit. Quid aūt vocatis me dñe. ⁊ nō facitis q̄ dico: q̄si vellet dicere ypocritis ⁊ spāliter scribis ⁊ phariseis. Vos estis arbores hñtes folia sine fructu. ⁊ vba sine ope. ⁊ iō maledicti. Tales sūt sic salices folia similia oliuis: sz fructu carentes. Tantū em̄ ē inter dicē ⁊ facere. q̄ntū inter folia ⁊ fruct⁹. Deinde oñdit qz ad salutē nō sufficiūt vba cōfessionis. sz qđ exigit executō diuīe volūtatis: dicēs. Nō omis q̄ vbotern⁹ noie tm̄ dic mihi dñe dñe: pfitendo fidē catholicā. intrabit in regnū celor. pfessio ei fidei sine opibo ñ sufficit ad salutē: qz tal⁹ fides mortua ē. sic illor q̄ deū ore pfitent. factis aūt negāt. Sic mō plurimi i oratione positi vbotern⁹ ⁊ noie tm̄ dicūt. dñe dñe: cor aūt eor longe ē a deo. Ypocrite etiā dicūt hoc facto sctitatez exteri⁹ simulātes corā pl'o. Sz q̄ facit volūtatē p̄ris mei q̄ i cel' ē. ipse intrabit i regnū celor. Hi ei sūt fruct⁹ boni ⁊ bone arboris. s. facē volūtatē p̄ris. c⁹ faciēde seip̄m p̄bē exēplū dig⁹t⁹ē Quid ei meriti ē dño dicē. dñe dñe. Nūq̄d dñs ñ erit. nisi fuerit dict⁹ a nob: Vere dicē dñe dñe vel dñs ihs. ē corde credē. ore pfiteri. opibo attestari. Nā vnū sine alio negare ē. Vt ei ait aug⁹. Credē i deū ē credēdo amare ⁊ diligē. credēdo in eū ire. ⁊ ei⁹ mēbris incorpari. Et notādū q̄ hec vident̄ imediati⁹ facē volūtatē dei. s. sup oībo agēdis. sustinēdis ⁊ hñdis. ei se pformare. ⁊ inde q̄es mentis. faciē dñi oīa intuentē. sp vt p̄nt̄ intueri. ⁊ inde reuerētia. pudor ⁊ disciplīa int⁹ ⁊ ext̄. bonitatē g̃tuitē liberalitatis dei libēter psiderare sepi⁹ actualit̄ aduertēdo. ide amor g̃tuit⁹ ⁊ pfidētia de futuro. sp attendere ad edificatōez p̄xi. oē vbū ⁊ op⁹ p̄meditari. sepi⁹ sr̄ se reflecti. Et ne decipiamur ñ solū noie x̄pi p eos q̄ nomē ⁊ nō facta hñt: sz etiā q̄busdā factis ⁊ miracul'. adiūgit ⁊ dicit. Mlti dicēt mihi i illa die notabili ⁊ famosa. terribili impijs ⁊ blāda pijs. s. die extremi iudicij. q̄n ſm Chriſ. loquēt̄ corda ⁊ tacebūt ora. q̄n nō p̄sona int̄rogat: sz pscia discutit. vbi nō erūt testes adulatores: sz āgeli veraces. dñe dñe. nōne i noie tuo. i. i vtute ⁊ inuocatōe nomis tui pphauim⁹. i. pphetic⁹ ſmonē ptulim⁹ ⁊ occulta denūciam⁹. ⁊ i nomīe tuo demōia eiecim⁹ ab obsessis. ⁊ i noie tuo vtutes multas. i. miracl'a fecim⁹. Dis sil'es sūt bñ docentes ⁊ male viuētes. Ubi Chriſ. Illi q̄ppe qz p̄riū expectatōis sue finē videbūt: qz h̄ fuert mirabilia faciēdo pspicui. ibi aūt se intelligēt puniēdos. q̄i stupētes dicēt atq; mirātes. Dñe dñe nōne i noie tuo pphauim⁹. quēadmodū nos aduersaris mō. Quid sibi vult nou⁹ iste finis. nec a nob aliq̄n puis⁹? Deiñ subicit snīa iudicis tales reprobātis ⁊ abicientis. Et tūc inq̄t pfitebor ⁊ dicā ill'. nūq̄ i p̄destinatōe noui vos. s. notīcia approbatōis: sz reprobatōis. Illos em̄ de⁹ dr̄ scire q̄s approbat. illos vo nescire q̄s in sua dilectōe nō approbat. Eñ Aug⁹. Scit reprobos q̄s pgnoscēdo iudicat: ñ aūt approbat volūtatez q̄ ab ipo discordat. Eñ ⁊ Beda. Nō scīa scriptura deo notū facit. quē opm iniq̄tus obtut⁹ ei⁹ oñdit indignū. Et tandē eos ppē opa iniq̄tatis abiciendo subiungit. Discedite a me bonos glificātes. q̄ opami iniq̄tatē. Discedite. i. diuisi p iniq̄tatē cedite i eternā dānatōem. Nō g̃ cognoscit nisi eū q̄ opat equitatē. A deo q̄ vbiq; ē iubent̄ recedē: qz licet sit vbiq; p p̄nīā deitatis. nō tñ vt obiectū bītudīs. Dicit aūt in p̄nti q̄ opami qz affect⁹ mal⁹ adhuc remanet in eis.

Eñ Hiero. Nõ dixit. q̃ opati estis iniq̃tatẽz. ne videre tollere pñiam: sz q̃ opamini hoc ẽ q̃ vsq; in pñtẽ horã cũ iudiciũ tps aduenerit. licz nõ habeatis facultatẽ peccãdi: tñ adhuc habetis affectũ. Eñ ꝛ Chriſ. Nõ dicit q̃ opati estis: sed q̃ opamini. qz iniqui pmortem nõ desinũt esse iniqui: qz etsi peccare nõ pñt. peccãdi tñ volũtatẽ nõ amittũt. Nã mors aiam q̃dem a carne separat. aie aũt ꝓpositũ nõ imutat. Ygit (vt ait Chriſo) Eloluit dñs hoc loco asserere. q̃ fides absq; opm sanctitatẽ nil valeat. et nõ modo fides sz ne ipa quidẽ cuipiam mirabilia ꝓfutura sint. si ea opatus fuerit absq; possessione virtutum: qz neq; fides neq; mirabilia quicq̃ valent si nõ assistat vita. Et iterũ nusq̃ in ope signorum ꝓ mirabiliũ beatitudo ponit: sz in expletõne mandatoꝝ et pfectõne. Qui signoꝝ ꝓ mirabiliũ iuditijs ꝓbari vult. nõ pt ꝓbo videri. Elita eĩ ꝓ actꝰ ꝓbi etiã sine signis ꝓ mirabilibo merentur coronã. iniqua aũt cõuersatio. etiãsi signa ꝓdigia fecerit: suplitia nõ euadet Hec Chriſ

Notandũ q̃ hĩ miraculoꝝ opatio q̃ñq; ꝓuenit ex merito inuocãtis nomẽ dñi. q̃ñq; ex merito illiꝰ sup quẽ inuocat. q̃ñq; nec ex merito huius nec ex merito illiꝰ: sz ob utilitatẽz assistentiũ. vt videãtes hec deũ honorẽt ꝓ in xp̃m credãt. q̃ñ q; ad dãnatõem inuocãtis ꝓ pñtiũ. vt videntes nõ videãt. et videãtes ceci fiant. q̃ñq; etiã in elatõnem et vanã gloriã extollit. vel aliq̃ alio mõ faciẽti nocet. Nõ mireris q̃ si q̃ñq; iniq̃ ꝓphetẽt aut miracula faciãt: qz iste sunt gr̃e dei gratis date. q̃ dant principaliter ad ꝯmunẽ utilitatem eccl̃ie et raro ad utilitatẽ singularis ꝑsone. ꝓ iõ aliq̃ñ ꝑ malos homines a deo nobis dant ad inuocatõez nois xp̃i. nõ ꝓpter merita inuocantiũ sz ad declaratõem virtutis xp̃i. ꝓ cõfirmatõem fidei. licz ipi inuocãtes sint mali. sicut bona elĩna aliq̃ñ dat a bono dño. mediãte malo seruo. Bonũ q̃ sectemur. malũ omñe vitem⁹. totoq; affectu ꝑceptis celestibo obtpem⁹ ac talibo offitijs cogniti dei sim⁹ agẽtesq; poti⁹ qđ vult. q̃ qđ ꝑt gl̃iemur. Et qz dñs repellit ipm ꝓfitẽtes ore ꝓ opere legẽ suã nõ implentes. ꝯcludit inutilitatem audit⁹ vbi nõ sequit op⁹. ꝓ ãmonet nos vt xp̃i doctrinã ope impleam⁹: ne cũ operijs iniq̃tatis abeo discedam⁹. qz inutil̃ ẽ legis auditõ nisi sequat opis impletio. Eñ ꝯcludit totũ sermonẽ cui⁹ ꝯclusio q̃terribilit inferat. valde attenden dũ ẽ. Dis q̃ inq̃t nullo excluso. q̃ audit aure interiori intelligẽdo verba mea hec q̃ locut⁹ sum in apto. ꝓ facit ea affectu caritatis ope adimplẽdo: assimilabit viro sapiẽti sibi in futurũ ꝓuidenti: q̃ edificauit domũ suã. i. bonoꝝ opm cõstructõez sup petrã. i. xp̃m. oĩa opa sua faciẽs ꝑter ipm. talis em̃ facit opa bona de genere. ꝓ recta intentõne. q̃ duo req̃runt ad impletõez legis euãgelice. Nõ em̃ q̃sq; firmat q̃ audit vel ꝑcipit: nisi faciẽdo ꝓ ope implẽdo. Et qz petra ẽ xp̃c: ille in xp̃o edificat: qui qđ ab illo audit: facit. Descẽdit pluuia. i. tẽptatio carnal̃ lasciuie ꝓ ꝯcupie. venerũt fluia mũdane cupiditatis ꝓ auaritie: flauerũt venti diabolice vanitatis ꝓ supbie: ꝓ irruerũt ꝑ ipetuositatẽ ꝓ iportunitatẽ tẽptatõnũ i domũ illã. i. edifitiũ ũtutũ i xp̃o ꝓstructũ: sz nõ diruerũt eã nec cecidit a stabilitate ũtutis succũbendo tẽptatõnibo istis. fũdata em̃ erat. finalit. radicalit ꝓ ꝑseuerãter ꝑ fidẽ spez ꝓ caritatẽ. sup firmã petrã ꝓ solidã. s. xp̃m nõ i terrenis. Tangit q̃ hic triplex tẽptatõnuz dẽa. in q̃ significanter ꝓ ꝓsistũt oĩa tẽptatõnũ genera. Notest etiã dici q̃ q̃daz sũt tẽptatões voluptatis ꝓ ꝯcupie carnal̃. q̃ designant i pluuia q̃ guttatim cadit et emollit. alie sũt aduersitatis ꝓ tribulatõis q̃ significant ꝑ flumia. q̃ cũ impetu veniũt. alie sũt ꝑsuasionis siue ꝑ minas sive ꝑ blãditias hũanas. siue ꝑ suggestiões diabolicas. q̃ designant ꝑ ventos. Dox aũt oĩm q̃ ꝑsperitatibo inducit. aduersitatibo frangitur. Quoꝝ nihil metuit q̃ fundatã hz domũ sup petrã. s. xp̃m. cui innititur i obseruatõne ꝓceptoꝝ. i. q̃ nõsolũ audit ꝓcepta dñi: sz etiã facit. Et his oĩbo ꝑiculose subiacet q̃ audit ꝓ nõ facit. nõ eĩ q̃sq; stabile fundamentũ hz nec firmat i se. que dñs ꝓcipit vel ipe audit. nisi ea fecerit. Eñ ꝓsequẽter ait. Et ꝑ oppositum oĩs q̃ audit ũba mea hec supdicta ꝓ nõ facit ea. sz ꝓtẽpnit. silis erit i culpa viro stulto ꝓ malo q̃ edificauit domũ suã. i. edifitiũ opm suoꝝ sup arenã. i. amorẽ ẽreno rũ mobile ꝓ instabile fũdamẽtũ: qđ facit oĩs q̃ cõ tẽptis celestibo nõ cessat inhy̆aze terrenis. ꝓ qui intentõem suã sup aliud q̃ sup ipm deũ ponit qz oĩs creatura mutabil̃ ẽ. Arena cupiditati terrenoꝝ ꝓpat: qz sterilis. sic q̃ amat diuitias frui nõ pt. qz fluida sic trãseũt oĩa velut vmbra qz fluctibo ꝯcussa sic i mũdo ẽ ꝑssura. Petra ꝑ arenã ꝯgregatõez maloꝝ sig̃ficat. qz innũerabil̃ ꝑ multiplicitatẽ. qz discoherẽs ꝑ dissẽsionẽ. qz sterilis ad bonoꝝ multiplicatõz. Et iõ seq̃t casus i pcm. qz venerũt supdicta mala tẽptatõnũ ꝓ irruerũt subito ipetu ꝓ sil̃ i domũ illã male fũdatã. ꝓ cecidit ꝑ culpã. ꝓ facta ẽ ruina ei⁹ magna qz ruit vsq; i gehennã. Prio ruit i foueã culpe ꝓ postea i foueã gehẽne q̃ ẽ ruina magna. qz oĩno irrepabil̃. Oĩs ꝯscia q̃ spe fixa in deo nõ ꝑmanet in tẽptatõnibo subsistẽ nõ valet: ꝓ tãto ãplius agitat. q̃ntopl⁹ in his q̃ mũdi sũt a supioribo disiũgit. Ubi Beda. Manifestũ ẽ qz igruentẽ q̃libet tẽptatõe. mox ꝓ vere mali. ꝓ ficti boni peiores fiũt. donec ad extremũ ꝑpetuã labãtur i penã. Ubi et Chriſ. Et facta ẽ inq̃t ruina ei⁹ mag̃. Neq; eĩ exiguaꝝ leuiũq; rerũ ꝑiculũ ẽ sz de aie discrimine. de imortalibo supplitijs. de q̃ celestis regni amissiõe res agit hec Criſ. Nec tñ sp audiẽs ũbũ dei ꝓ nõ faciẽs cadit i illã ꝑiculosã ruinã: sz duplici distictõe op⁹ẽ. Una ex ꝑte audiẽtis. qz his q̃ audit ũbũ dei aut obmittit facere ex ꝓtemptu. ꝓ tũc locũ hz silitudo ꝓpositã. aut ex fragilitate ꝓ tũc ñ. Alia ẽ ex ꝑte ũbi di. qz ea ũba q̃ q̃s audit. aut sũt ũba necessitatis ad salutẽ. sic ꝑcepta euãgelica. ꝓ tũc silitudo hz locũ. aut sũt ũba ꝓsilij ꝓ supererogatõnis ꝓ tunc nõ nisi q̃tum ad pfectos. Moralit domus

ī domo iusti: c⁹ edificatō ptinz ad bonoꝝ opm
pfectōz. fossio ad ꝓcēptū ɛrenoꝝ siue pauptatē
fūdatō ad meditatōez celestiū ⁊ amorē. īpulsio
ad cēptatōnū īpugnatōz. īmobilitas ad finalez
pseuerātiā. Dom⁹ īpij ē mala ꝓscīa. de q̄ in mi-
chea. adhuc igis ī domo īpij: c⁹ ɛrēa edificatō p
tinet ad ɛrenoꝝ amorē. fūdamīti puatō ad mē
tis īstabilitatē. fluīs inūdatō ad carnaliū delīti
aꝝ fluxibilitatē. cas⁹ celeritas ad peccādi pni-
tatē ruīe magnitudo ad eɛnā dānatōez. Dom⁹
etiā ꝓcutiɛ ī cēptatōe. īclinaɛ ī delectatōe. cadit
ī ꝓsensu. Et ē cas⁹ magn⁹ ī ꝓsensu. qz sic cadit a
grā. maioz ī ope. qz sic cadit a vita. maxi⁹ ī ob-
stinatōe. qz sic cadit a miscdia. Sapiēs g̃ q̄ au
dita ope ꝓplet ⁊ pficit. structurā firmā erigit.
qz p cumulū bonoꝝ opm de⁹ grāz dat. q̄ nr̄a me
rita absqz ruīa cas⁹ ꝓsolidat ⁊ firmat. Per grāz
ei bñ opando meremur pseuerātiā in bono. vt
spūale nr̄m edifitiū ī pet̄ fidei fūdatū. p spem
erectū. p caritatē solidatū. nec pluuia. nec flu-
mīb⁹. nec vētis potuit euerti. xp̄o suā grām do
nāte. Stult⁹ do q̄ audit ⁊ ñ opaɛ. sz audita dis-
simulās. obliuios⁹ auditor fct⁹. tāq̄ sup arenā
op⁹ edificatōis īpēdit. ⁊ qz aué pceptū op⁹ ñ fir
mat statī cēptatōibꝫ supueniētibꝫ ruit ⁊ euane
scit. Nō. n. auditōes legis iusti sūt apd deū sz fa
ctores. Sūt aɛ tria genera hoīm edificātiū.
Sūt ei q̄ amāt solū deū. et hi edificāt auꝝ. ar-
gētū ⁊ lapides pciosos. ī amoɛ dtutis auꝝ. ī co
gnitōe dītatis argētū. ī coopatōe boni opis la
pides pciosos. Sūt alij q̄ amāt q̄dā p̄ deuz. tñ
nil ꝫ deū. nec aliq̄d plusq̄ deū. ⁊ ī his fūdamētū
q̄dɛ maēt. qz amor dei ñ dstruiɛ. tñ qz ex affɛtu
eoꝝ q̄ plɛ amāɛ. q̄daz corruptō ꝫbiɛ lignū ⁊ fe-
num ⁊ stipula superedificaɛ. ī ligno pcm illiciti
opis. ī feno siue ope pcm̄ pue delectatōis. ī sti-
pula pcm illicite cogitatōis. Sūt alij q̄ amāt
q̄dā ꝫ deū. ⁊ ī his oīno destruiɛ fūdamētū. qz a
mor dei eɛ ñ pt. vbi vel sol⁹ vl̄ sūm⁹ ñ ɛ. Jgiɛ ad
prīos ptinz laudari ⁊ saluari. ad scdos corripi
⁊ liberari. ad ɛcios argui ⁊ dānari. Jtē sr̄ fū-
damētū fidei q̄dā edificāt auꝝ ꝓcēplatōis. argē
tū p̄dicatōis. q̄dā lapides pciosos bonoꝝ opm.
Jsti q̄dɛ saluāɛ ⁊ mdito fūdamīti ⁊ bonoꝝ opm
Alij do edificāt ligna. s. amorē arctiorē tpali
um. alij fenū. s. fimū delectatōnū carnaliū. alij
stipulā. s. ociosoꝝ dboꝝ ⁊ opm infirmorū. Jsti
etiā saluāɛ merito fundamēti. ⁊ tñ q̄si p ignē q̄
exuriɛ edifitiū: tāto fūdamīto ñ ꝑdoneū. Deiñ
ad ꝓclusionē oīm pcedētiū subiūgiɛ. Et factū ē
cū ꝓsumasset ih̄s dba hec. s. sm̄ōes istos ī mōte
hītos. q̄ bñ dicūɛ ꝓsumati. qz nihil īpfectōis ha
bēt. ⁊ oīa saluti nccia ptinēt. admirabāɛ tur-
be sup doctrīa ei⁹ ⁊ d excellētia sapie ei⁹. qz nū
q̄ sic hō ē locutus. Et bñ admirabāɛ. qz (vt ait
Crisꝰ) q̄cq̄d digne laudaɛ ñ possū⁹ admiramur
Ebi oñdiɛ eminētia doctrīe xp̄i. qz admirabāɛ
turbe. eoq̄ eminētissias dtutes docebat ⁊ īpfe-
ctōem legis supplebat. ⁊ ñ solū ɛrena bona: sz ce
lestia promittebat. ac doctrīnā suā mirabiliɛ ꝓfir-
mabat. Eñ cāz admiratōis subdit. dicēs. Erat ei
docēs eos sic pr̄atē bñs. s. p seipm̄ ī sm̄ōe p̄ferē
do ꝓsilia p̄ceptis. ⁊ q̄ min⁹ videbāɛ ī lege addēdo
obscuritatis legis explanādo. ī iure ꝓdēdo ⁊ ad
libitū suū sic auctor ⁊ ꝓditor iuris sui mutādo
vl̄ illd sic nemī subiect⁹ cū vellet revocādo. vel
sic pr̄atē bñs ifirmos sanādi. ⁊ miracla faciēdi
vel sic pr̄atē bñs īpmēdi. ⁊ corda audientiū ad
se ꝓvertēdi. ñ sic scribe ⁊ pharisei eoꝝ. q̄ ea q̄ p
legē didicerāt p̄cepta pplis dabāt. nec eis aliq̄d
de bis mutare licebat. Sic nec etiā moyses aliꝺ
q̄ dñs iusserat patuit loq̄. ⁊ nihil de p̄ceptis ei⁹
mutare vl̄ sbticē. Ebi Crisꝰ. Admirabāɛ do ei⁹
inɛ ml̄ta alia p̄cipue pr̄atē. Nō ei q̄si ex alteri⁹
psona p̄cepta poēbat sic moyses fecerat ⁊ pplē
sz fere vbiq̄z se īdicabat eē q̄ īpandi auctatē tē-
nēt. Deniq̄z cū p̄cepta ipa sātiezet. sepe dicebat
ego aɛ dico vob̄. Et ɛribil⁹ illi⁹ iuditij faciēs mē
tōem. se mōstrabat eē iudicē de p̄mijs atq̄z sup-
plitijs. hec Crisꝰ. Cōspice nūc ⁊ ꝓsidera dñm ih̄m
ī sm̄ōe isto qūo affɛtuose benigne ⁊ efficaciɛ lo
q̄ɛ auditoribꝫ. ⁊ eos ad act⁹ dtutū īducit. ꝓspice
etiā discipl⁹ os qūo reuerēɛ humiliɛ ⁊ cū tota mē-
tis ītētōe eū aspiciūt. ⁊ dba illa mirifica auscul
tāt. ⁊ ea meōrie ꝓmēdāt. et cū iocūditatē magꝝ
tā ī dbis q̄ ī aspɛtu fruūɛ. erat ei speciosꝰ fora
p̄ filijs hoīm. ⁊ diffusa ē grā ī labijs suis. in hac
aɛ ꝓsideratōe iocūderis ⁊ tu aspiciēdo ⁊ auscul-
tādo ac si eū vidēs ⁊ loquētē audiēs. ⁊ approxi-
mādo eis si forte vocat⁹ fuēis. ⁊ īmorādo ibidez
vt dñs tibi dabit. Deiñ ꝓspice eū vna cū disci-
pl̄is de mōte descēdētē. ⁊ cū eis familiariɛ etiā p
viā eūdo loqñtē. ⁊ qūo ille simplitiū cet⁹ gregati
seq̄ɛ eū ñ curiose ordiati. sz sic pulli p⁹ gallinā
⁊ qlibz vt meli⁹ audiat magis eidē nitiɛ appropi
āre. Seqre ⁊ tu p̄ciosū illū thesauꝝ vl̄ alōge si
forte micas vl̄ reliq̄as aliq̄s ide cadētes p⁹ter-
gum taz pij mgr̄i valeas colligē. Oīo
Omīe ih̄u xp̄e clemētissīe. fac me p artā
viā iustitie ⁊ āgustaz portā pnie ītrare
ad aulā salutis. ⁊ vitā glie. doce me vitare dece
ptoꝝ fallatiā. ⁊ da mihi imitari spūal⁹ ouis sim
plicitatē ⁊ īnocētiā. fac me radicē cordis celo
ñ terre affligē. ne ī folijs dboꝝ tm̄ sz poti⁹ ī fru
ctib⁹ bonoꝝ opm fidel⁹ merear īuenīri: fac vt
volūtatē pr̄is celestis faciā. ⁊ dba tua audiens
ope adīpleā vt ī te firmat⁹ null⁹ a te separer cē-
ptatōibꝫ Amē. De curatōe leprosi. Ca. XLI.

Lege q̄ euāgelica in mō-
te data. ꝓsequēter ponit ei⁹ ꝓfirma
tio p miracula: qz boni mgr̄i est do
ctrinā suā ꝓbare p facta. Cum
itaq̄z ꝓplesset sm̄one dñs ascēdisset d mōte. secu
te sūt eū turbe multe. ppter q̄ edificatōnem ⁊
rogātis pplī deuotōem. mouebaɛ ad faciendu
miraculū. Eñ Hiero. p⁹ p̄dicatōem atq̄z doctri
nā signoꝝ offerɛ occasio. vt p virtutū miracla
pterit⁹ apud audiētes sm̄o firmeɛ. Et Chriso.
Post sm̄onē imediate pcedit ad miracula. vt d
bis pcedentibꝫ auctoritatē pstaret. vt mirabil⁹ ī
verbis mirabil⁹ apparēt ī ope. Et Theophilus.
Doctrīe aūt opatōez īmiscuit. nisi em̄ oñderet
miracula. ei⁹ sm̄oni nō credereɛ. Sic ⁊ tu p⁹ do

ctrinā opare vt nō sit in te vacuus tuus fmo.

Mistice. Cū descēdisset ihs de mōte. s. diuine excellētie in vallē hūanitatis. manēdo qđ erat assumēdo qđ nō erat. tūc em̄ de mōte descēdit. qñ se exinaniuit formā fui accipiēs. tūc p̄ descensū secute sūt eū turbe multe. qz nisi deus descēdisset hō ad seqlā suā nō ascēdisset. qz magna glia ꝫ dignitas ē hoī sequi hūc dñm. Et fm Augusti. prīo leprosū mūdauit. vt ex hoc apparēt nouū testamentū i monte datū. ꝫ grām euāgelij sup̄ legē esse. q̄ leprosū excludebat ñ sanabat Unde aūt hic p̄rietas in eo qđ math̄. dicit. Cū descēdisset de mōte. Lucas vo dicit. Cū esset in vna ciuitatū. Ad hoc dicendū fm glo. q̄ p̄ descensū de mōte fuit aliqđ ītervallū añq̄ intraret ciuitatē. ꝫ i illo ītervallo fuit sanat⁹ leprosꝰ. qđ math̄. suo loco ponit. Lucas vo dicit. Cū esset in vna ciuitatū. s. capharnaū. qz erat ibi ꝓpe ad leucā ꝫ dimidiā contra orientē. leprosꝰ q̄ veniēs nō tam passibꝰ corpis q̄ fide cordis genu flexo ꝓcidēs in faciē suā adorabat eū cuz humilitate corpis ꝫ rogauit eum cuz oratione oris. Ubi tria ista ꝓcurrūt. s. fides. humilitas. oro. nihil negat a deo. ꝓcidit i faciem sicut hūilis maculas suas nō tegēs: sz humiliē ꝓfitēs ꝫ publicās: iō exaudiri meruit ꝫ mūdari. Sic et tu humilieris vt exaudiri ꝫ mūdari merearis. Unde Ambro. Qz i faciē ꝓcidit humilitatis est ꝫ pudoris. vt vnusqsq̄ de vite sue maculis erubescat. sz cōfessionē verecūdia nō repsit. vulnus oñdit. remediū postulauit. Adorabat q̄ eū dicens. Dñe p̄ quē oia facta sūt. si vis potes me mūdare. Uolūtas tua op⁹ē. ꝫ opa tue voluntati obediunt. Nō dixit. Mūda me: sz in volūtate ei sicut deo p̄ratem ꝫ auctoritatē curādi tribuit. ꝫ ei totū cōcedit ōsi diceret. Quicqđ vis potes. sicut omi potēs. Ubi ṫptus. Addiscam⁹ ex verbis leprosi corpaliū infirmitatū medelā nō q̄rere: sz diuino bñplacito totū ꝓmittere: q̄ nouit oportuna ꝫ oīa iuditio disponit. Leprosus q̄ ꝓfitendo i xp̄o diuinā potentiā ꝫ p̄ratis auctoritatē ac suā oñdendo fidē ꝫ deuotōem. meruit curatōez. Ihs em̄ miser tus ei⁹ p̄ cōpassionē ꝫ affectū. ꝫ extendens manū suā qđ fuit liberalitatis cōtra auaros. tetigit eū qđ fuit humilitatis cōtra supbos: dicens. volo qđ fuit pietatis cōtra inuidos. mūdare qđ fuit p̄ratis cōtra incredulos. Ubi notandū q̄ leprā corpalē quīqz modis curatā legim⁹. Primo p̄ ablutōem sicut patet in naaman. ꝫ significat lacrimaꝝ effusionē. Secūdo p̄ oñsionē sicut pz in decē leprosis q̄ eundo ad oñdenduz se sacerdotibꝰ mūdati sūt. ꝫ significat cōfessionē. Tertio p̄ sepatōez sicut pz i maria sorore moysi ꝫ significat excōmunicatōez. q̄ instar cauterij debet esse medicinal. Quarto p̄ inclusionē sicut pz in manu Moysi. q̄ de sinu extracta leprosa apparuit. sz in sinū reposita curata fuit. sic mlti q̄ in seculo spūaliter erāt leprosi: mūdantur claustrū ingressi. Quinto p̄ tactū sicut pz hic. vbi man⁹ xp̄i carnē leprosi tetigit ꝫ mundauit.

Ubi notandū q̄ triplex ē dei tactus valde vir tuosus. s. tactus pure corpalis. et tactus pure spūalis. ꝫ tactus ptim corpalis ꝫ ptim spūalis. Tactus pure corpalis ē. i q̄ ꝫ qđ tangit ꝫ qđ tāgitur ē pure corpale. ꝫ iste fuit i xp̄o valde vtuosus. qz omēm infirmitatē sanabat [illegible]. sicut de multis pz in euāgelio. Tactus ptim spūalis et ptī corpalis ē. in q̄ qđ tāgit ē spūs: sz qđ tāgitē ē corpale vl̄ spūale. Hic ē tact⁹ ebulatōis. ꝫ iste tactus ē sīr valde virtuosus: valet nāqz ad cōstringēdū pctor̄ duritiā ꝫ ad reprimendū carnis concupiscentiā. ꝫ ad ꝓbandū iustor̄ patiam. Tactus pure spūalis est. in q̄ ꝫ qđ tangit et qđ tangitē est spūs. ꝫ hic ē tactus intrne inspiratōnis. ꝫ iste sīr ē valde virtuosus. Uirtus autē eius ad septē effect⁹ est fm septē dona spūsācti Prim⁹ effect⁹ est boni ꝓpositi ispiratio siue cōceptio. ꝫ hoc ptinet ad donū tioris a q̄ incipit spūs salutis. Secūs ē p grām pctor̄ remissio. ꝫ hic potest referri ad donū pietatis. fm illud dan. pctā tua elemosinis redime. Tertio ē vtiliū siue nccioꝝ ad salutē instructō. ꝫ hoc referē ad donū scie. q̄ docz recte conuersari. Quarto ē ad bñ opandū ꝫ arduā aggrediendū roboratō. et hoc q̄tū ad donū consilij qđ respicit maxīe opa supererogatōis. Quinto effect⁹ ē in tribulatōe cōsolatō p quā aīa fortificat ad tolerādū aduersa. ꝫ hoc q̄tū ad donū fortitudis. q̄ p̄cipue attēdit i tolerātia aduersor̄. Sextus ē caritatis ꝫ dilectōis dei inflāmatō. ꝫ hoc q̄ tū ad donū ītellect⁹ q̄ docet intelligē. i. int⁹legē dei bñficia. p q̄ aīa inei⁹ amorē accendit ꝫ inflāmat. Septim⁹ ē a terrenis eleuatio ꝫ celestiū cōtemplatio. ꝫ hoc q̄tuz ad donū sapie. q̄ ē de eternis. s. donis q̄ sursū sūt sapere nō q̄ sup̄ terrā. Et cōfestim mūdata ē lepra eius ad dñi impiū ꝫ voluntatē statim op⁹ē secutum. fm Cirillū. ista dictio cōfestim tardius p̄ferē op⁹ sanatōnis fuerit factū. Cū aūt hic magna appareat dñi p̄tas. nō minor eius declarat humilitas. leprosū em̄ quē lex extra castra ejiciebat. quē scribe ꝫ pharisei vix respicē dignabant. ipe tangere nō recusauit. nōsolū ꝓter cultū rei misteriū: sed vt nobis formā hūilitatis p̄beret. ꝫ cōpassionis exemplū. ne quis hominē p quacunqz corpis maculatōne vel infirmitatē spernerez vel obborrēt. Item tetigit eū vt se nō esse sub lege: sz supra legem que leprosum tangere prohibuerat: nec seruuz sed dominum legis ostenderet: qui cum fm legem ambulasset: etiam supra legem sanaret eos. quos remedia legis nō sanauerant. Item vt lepra que contaminare tangentē solebat. econtra tactu domini fugaret ꝫ recederet: neqz em̄ manus a lepra facta ē immūda: sz corpus leprosū a manu tactuz est mundatū. Lex namqz q̄ facere ñ potuit vt lepra tangentez nō sordibaret. iō leprā tangi ꝓhibuit. nō vt leprosi nō sanarent: sz vt tangentes nō inquinarent. nō aūt inquinari a lepra potuit. q̄ eam mūdauit. ꝫ iō q̄uis lām legis soluerit. tñ ꝓhibitōni legis nō obuiauit: nec ꝓpositū eius soluit: qz nō erat prohibitum tāgere leprosū ei qui ex tactu suo poterat

curare eum. sicut helyas ⁊ helyzeus nō fecerūt contra legē. tangēdo mortuū ad resuscitandu3 Licet etiā dns posset solo verbo curare leprosum. tn apposuit manū: qr humanitas xpi erat quasi instrumentū ipsi⁹ diuitatis. ⁊ iō sicut artifex mediāte instrumēto opat. sic virtus diuina in xpo p applicatōnem humanitatis aliq̄ faciebat. vt eam cōiunctā diuinitati declararet.

Et pcepit ei dns q̄ miraculū factu3 nemini diceret. ne iactanē se sanatū esse pdicaret. vt daret nobis exemplū. ⁊ nos doceret non diligere ostentatōe3 ⁊ honorē ⁊ bona q̄ facimus nō esse diuulganda: sz subticenda. vt nōsolū abstineamus a mercede pecunie sz etiā gracie ac laudis hūane ⁊ vane glorie. ⁊ ista nō queram⁹ in opibus nostris. ne vnq̄ aliqua sinistra man⁹ se admisceat dextere ī eis. An (ait Chrisо) Et nulli hoc eum iussit fateri. docens q̄ esset alienus ab aura glorie ⁊ pompa iactantie. Et certe nouerat ille qr nō esset tacitur3: sz passim tamgrā de benefitiū pdicatur3. ⁊ tn quantū ī ipso ē fugit ostentare qd fecerat. Et alubi publicari talia ipe pcepit. nō contra se veniēs: sz curatos a se gratos esse pcipiens. Nō em̄ semetipm pdicari iussit: sz dari gloriā deo. vt ⁊ p leprosum nos nō esse inane glorioso3. ⁊ glorie ac iactātie renūciandū doceret. ⁊ p illū quē a legione mūdauerat nō esse ingratos: sz grās nos deo referre cōmonerat. eiusq̄ bñfitia pfiteri. atq̄ vt oñderet semp ex mirabilibo suis. laudē nō nisi deo referendā. Quia em̄ hoies q̄diu egritudine detinenē. dei semp meminerūt. a morbo aūt liberati grauius obsidenē longuore desidie. idcirco pcipiens. vt ⁊ egroti ⁊ sani deū iugiter recordemur. ei quē curauerat: ait. da gloriam deo Dec Chriso. Ebi notandū q̄ triplex ē pceptu3. s. cautele. pbatōnis ⁊ obedīētie. In primo nō interdicit actus qui optim⁹ est: sz gloria q̄ immiscet se bonis actibo ⁊ honestis. tale pceptū fuit hic. In secundo nō vult deus actū: sz oñsione3 virtutis q̄ latet in eo cui dat pceptum. ⁊ ē vtil sibi et alijs oñsio virtutis eius. sicut in pcepto facto abrahe de immolatōne filij. cui dicit nūc cognoui. i. te ⁊ alios cognoscere feci. q̄ timeas dñm. In tertio autē vult deus actū vt pz Exodi. xx. p totum. El iussit vt nemini diceret. pptēr credentiū sponte maiorē vtilitatē: qr meliores sūt q̄ spontanee q̄ qui speratis bñfitijs credunt. El vt nemini diceret. s. antēq̄ ea que in lege sunt compleret: qr pri⁹ expectandū erat iudicium sacerdotum. ad quos ꝑtinebat iudicare d lepra. An Chriſ. El nō simpliciter pbibet. vt nō alicui dicat: sz vt añq̄ oñderet se sacerdoti nemi diceret. ne forte si añ alicui nūciaret audirēt sacerdotes. ⁊ occasionē hītes le pre pptēr obiū ⁊ inimicitias xpi. expellerēt eu3 de pl'o quasi leprosū. nō recipiētes mandatum Dec Chriſ. Et humilit misit eu3 ad sacerdotes quoz erat leprā discernere. pceptq̄ ꝑm legem munus ei⁹ offerre. Doc aūt. Primo iō fecit qr licet esset mūdat⁹. nō tn reputabat mund⁹ nec debebat ꝑm legem restitui ab cōmunē habitatōem hoim. nisi prius p sacerdotū iudiciū mūdatus esset demonstrare. et munus dño p eius mundatōne offerre. An sicut ad eoz arbitriu3 sepabat. ita nō ꝑm eoz arbitrio ad pfectiū alioꝝ admittebat. Secundo pptēr humilitatē. vt sacerdotibo deferēs nō videret eoz gloriā rape vl' honorē. ⁊ vt oñderet exhibendā sacerdotibo reuerentiā. Tertio vt qō in eo sepe criminabant oñderet se nō legis transgressorē nec legē soluē sz implere ꝑm legē gradiēs ⁊ supra legē curans Quarto vt intelligeret eū nō legis ordine ⁊ consuetudine: sz dei grā ⁊ opatōne supā legē curatū esse. ⁊ se maioris virtutis esse q̄ legē vel sacerdotes. qr leprā cognoscebāt: quā mūdare nō poterāt. Ite vt sacerdotū aīos ad credulitatē puocaret. ⁊ nō credentibo oēm excusatōem auferr3 offerri munus voluit in testimoniū illis. i. cōtra illos. si viso miraculo nō crederēt: sz p illis in testimoniu3 salutis si crederēt. vt. s. videntes leprosū mūdatū. si crederēt mūdatori salui fierēt. ⁊ sic credentibo esset testimoniū ⁊ causa salutis eoz. si nō crederēt inexcusabiles essēt. eo q̄ viderīt ⁊ nō crediderīt: ⁊ sic nō credentibo fieret accusatio ⁊ testimoniū dānatōis eoz. Per hoc etiā q̄ eū ad sacerdotē misit. figurare ⁊ docere voluit. q̄ pcōr qui p leprosū signat. licet sit mūdatus a lepra pcti p ꝓtritōem. tn adhuc tenet se sacerdoti oñdere p ꝓfessionē. ⁊ ad eius ꝓsiliū subire satisfactōem. An dns istū leprosū tangendo mūdauit. ⁊ postea vt sacerdoti se repñtaret ⁊ sacrificiū offerret: pcepit. Tūc em̄ leprosus a deo tangit: qn̄ pcōr ꝓpungit: tūc sacerdoti se repñtat. qn̄ peccatū ꝓfitendo manifestat: tūc sacrificiū offert. qn̄ satisfactōe3 ꝓplet Piger quippe expectat donec sacerdos eū q̄rat. sz tu pueni sacerdotē. ⁊ leprā aīme oñde p oris cōfessionē. Que cōfessio q̄tuor cōditōnes debet habere. Prima ē qr debet esse volūtaria. vñ dicit: vade. nō ductus. nec tract⁹ nec coact⁹. sicut q̄ tormētis afflict⁹ vel timore mortis ī vltimis ꝓfitet pcā. Scda ē qr cōfessio debet esse nuda ⁊ apta. An dicit. oñde q̄d. s. egisti. q̄d cogitasti. q̄d locutus es. nō dicit: abscōde. s. excusatōnibo. aut verboz palliatōibo. vel mētiendo aut etiam mutilando vel nō plene oīa pcā cū debitis circūstantijs recitando. Tertia ē qr cōfessio debet esse pura. An dicit. te. s. oñde. ⁊ nō alios. Cōtra q̄d aliqui duplicit faciūt. vel alioz facta recitando. vel eos cū q̄bus peccauerūt reuelando. Quarta ē qr cōfessio debet esse ordinaria. An dicit sacerdoti. qr nō cuicūq̄ faciēda ē. sz sacerdotibo q̄ hīt clauē sciētie ⁊ auctoritatis. Typice leprosus significat genus hūanum. lepra originali interfectū. et p hoc ad varia peccata pnū. Per leprā em̄ que morbo contagios⁹ ē. originalis culpa significat. q̄ p carnalē generatōnem ad posteros diriuat. q̄ manu xpi tact⁹ sanat. qr vtute ei⁹ p baptismū emūdat. Per obla tōnē aūt muneris ⁊ diuulgatōem opis significat q̄ baptizat⁹ tenet deo fidelit fruire et eū in-

giter collaudare. Ihñ Beda. Typice aũt leprosus hũanũ gen⁹ lãguidũ pctis significat plenũ lepra. qm̃ oẽs peccauerũt q egent grã dei. illa. s. vt extenta manu. i. incarnato dei vbo. hũanãq; contingente naturã. a prisci erroris varietate mũdent̃. q offerant p sua emũdatõne corpa sua hostiã deo viuã. Hec Beda. hoc idem dñs miraculũ p grãm suã facere q̃ttidie nõ dedignatur Quotiẽscũq; em̃ aliquẽ impiũ iustificat. recte leprosũ mũdat. Moraliter q̃ppe p leprosũ significat̃ peccator pluribo de causis. Primo q; lepra ẽ morbo cõtagiosus. q piculosũ ẽ cõmorari leprosis. sic pctores ptagiosi sũt et infitiunt alios ad peccandũ. q iõ piculosum est puersari cum eis. Scõo q; lepra ẽ morbus piculosus. ficit em̃ totũ corp⁹. nõ tm̃ ptem ei⁹: sz pctm est periculosi⁹. q; corpus q aiam inficit q corrumpit. q iõ valde timendũ q fugiendũ ẽ. Tertio q; lepra ẽ morbus fetid⁹ q abhomiabilis. sic peccatores fetẽtes sũt q abhomiabiles deo q angelis. Quarto q; leprosi separant̃ ab alijs hoĩbo q locantur extra alios. sic peccatores positi sũt extra grãm dei q extra cõmunionẽ fideliũ q eccle sie. q separant̃ a bonis. hic q̃tum ad meritum: sz in futuro q̃tum ad cõsortiũ q q̃tum ad locũ q q̃tum ad premiũ. Quinto q; sicut lepra vaziũ exprimit colorẽ in cute. sic pctm varias habet species in mẽte. Illa em̃ aia leprosa ẽ. q̃ superbia ira. auaritia. accidia. gula. inuidia. vel luxuria sordescit. Nã significat̃ in carnis tumore superbia. in exustione iracũdia. in siti auaritia. ĩ põ derositate accidia. in prurigine gula. in putredine inuidia. ĩ fetore ambitus luxuria. Talis leprosus pfidẽter currat ad ihm. festinet ad medicũ nõ dsperet. vere penitẽat. q mũdari desideret. Cũ fideli leproso ex humilitate q pudore in faciem pcidat. vt de sue vite maculis erubescat. Sz cõfessionẽ verecũdia nõ reprimat. vulnus oñdat. ac cũ lacrimis q gemitibo se peccatorez recognoscat. detecto vulnere remediũ querat. q dñi miscdiam cõpuncto aĩmo q corde imploret q remediũ postulet. Deo se humiliet. q dep̃cet̃ eũ vt sua gracia se tangat q sanet. Cõfitẽat̃ se se immũdũ. q xp̃m potentẽ ad se mũdandum. q apud ip̃m cũ leproso clamet q dicat. Dñe si vis potes me mundare. Si enim hoc egerit. certus sit de miscdia. nõ desperet de venia: q; benign⁹ est dñs. qui neminẽ ad se venientẽ repellit. sed oĩbo sinũ sue miscdie aperit q expandit. Non eget spacio annor̃ vel longitudine tp̃is in pnĩa. sed cor ptritũ q humiliatũ req̃rit. q digne penitentibus pcta p miscdiam relaxat. Tali em̃. manus diuine miscdie p̃tendit̃. cui⁹ tactu q impio cuncta eius crimina relaxant̃. Extendit em̃ dñs manũ q̃ diuine miserationis impendit auxilium. q statim cõsequit̃ remissionẽ delictor̃. Nec dz ecclesie recõciliari tal̃ nisi iudicio sacerdotis A pctis aũt mũdatus. debet deo offerre mun⁹ id ẽ sacrificiũ laudis. q eũ vbiq; laudare. q; debet deo valde grat⁹ esse. ei semp grãs referẽdo. et primis bona q̃ pt faciẽdo. Fuans erga deũ q ergaprimos caritatẽ. Nihil em̃ nob p vanã gloriã debem⁹ attribuere: sz oĩa deo offerre. De oĩbus em̃ opibo nr̃is deus vult. vt habeam⁹ totũ meritũ. q prim⁹ habeat bonuz exẽplum: sz deus vult br̃e laudẽ q gloriã. Tria em̃ deus sibi spãliter reseruauit. q nulli creature vnq̃ cõmunicare voluit. s. gloriã. vindictã q iuditij p̃ratem Gloriã aũt auferũt vane glorioſi. vindictã supbi q iracũbi. qui de iniurijs sibi illatis vĩdicare se cupiũt. iuditiũ temerarij q p̃sumptuosi. q de occultis alior̃ iudicare volũt. Et q; (vt dicit hic tytus) oportet bñficiatũ gratum esse. grãs reddere. etiãsi bñficias nõ indigeat. Iõ licet p̃cepisset dñs leproso mũdato. vt de sua curatõe taceret. tñ egressus q recedens. sermonẽ. i. opa q verba dñi diffamabat. q sermo sanitatis q doctrine de illo magis pambulabat. q; hocip̃o q; homo fugit famã et gloriã: acq̃rat eã. Naz (vt ait Berñ) Hoc solũ habz mũdi gloria glorioſũ q̃ insequẽtes se fugit. q fugientes insequit̃. Et iõ compat̃ vmbre. quã si secut⁹ fueris. nõ apphendes. etsi pcurreris non effugies. Ille itaq; functus offitio euãgeliste cepit p̃dicare. q se interius exteriusq; sanatuz docere. ita q; vni⁹ saluatio multos ad deũ cogeret venire. et ihs iam nõ posset manifeste p̃ter turbã q p̃ssurã hoĩm ad querendũ sanitates q videndũ miracula cõcurrentiũ in ciuitatẽ ad oranduz introire. Ihñ secedebat in desertũ vt secretius oraret. Sanat vt de⁹: sz orat vt hõ. Et puertebãt ad eũ vndiq; turbe. vt ei⁹ doctrinã audirẽt. q sanitates p̃cipe rent. Strepitũ igit̃ q tumultũ dñs fugit. et secretũ locuz q̃rit. vt ostendat se magis q̃etam q scli curis remotã diligẽ vitã: q; tumultũ q carnales mẽtes declinat. secretas do a mũdanis curis visitat. In q̃ etiã oñdit. q; p̃dicatores ubi diuini debẽt fugẽ applausũ p̃pli. q aliq̃n se retrahẽ a multitudie vt vacent oroni. Ihi Piero. Qđ aũt nõ poterat ihs manifeste ĩ ciuitatẽ introire sz foris in desertis locis esse. signat̃ q; nõ omĩbo manifestat̃ ihs. q latis atq; plataneis seruiunt laudibo q p̃rijs voluntatibo: sz his q̃ cuz petro foris exeunt q in desertis locis sũt. q̃ elegit dñs ad orandũ q reficiendũ p̃lm. q deserũt delectatõnes mũdi. q omia q̃ possident. vt dicãt: portõ mea dñs. Hlia uo dñi manifestat̃ his q vndiq; p̃uenit̃. i. q p plana q ardua ad eũ veniunt. q̃s nihil p̃t separe a caritate xp̃i. Ihi q Beda. Q; ĩ vrbe miracula facit. ĩ deserto uo vel mõte orãdo p̃noctat. vtriusq; nob vite q actiue. s. q p̃templatie documẽta p̃mõstrat. vt nec p̃templatõis studio q̃s p̃xior̃ curã negligat. nec cura primorũ imoderati⁹ obligat⁹ p̃templatõis studia dereliquat. q̃tenꝰ nec amore dei p̃pediat amor primi. nec amori primi obuiet amor dei. In mõte q̃ppe orare. ẽ relictis infirmar̃ cogitatõnuz curis. tota mẽte quẽlibz ad eẽna supne p̃templatõnis gaudia festinare. In desertũ secedẽ q orare. ẽ urgentẽ intrinsec⁹ strepitũ frenor̃ desideriorũ p̃mere. q qđã sibi cũ dño int̃ se secretũ q̃rere. ubi cũ illo exterioze cessãte tumultu. p̃ iterna

desideria silẽter loq̃tur. Añ etiã Greg⁹. Redem ptor nr̃ p diem miracula in vrbib⁹ exhibet. ꝙ ad oꝛonis studiũ in mõte pnoctat. vt pfectis vilz pdicatoꝛib⁹ innuat. q̃tenus nec actiuaz amore speculatõnis fundit⁹ deserãt. nec ꝓemplatõnis gaudia opatõnis nimietate ꝓemnãt: sz quieti cõtẽplantes sorbeãt. qđ occupati erga primos loquẽtes pfundant. Hec Greg⁹. Qđ aũt hic fm marcũ ꝙ lucã dicit. qꝛ ibs nõ posset manifeste in ciuitatẽ introire: sz secedebat in desertũ. nõ intelligit de illa die q̃ curauerat leprosũ. qꝛ illo curato intrauit ipa die capharnaũ ciuitatez secũdo miliario ibi primã. añq̃ sermo seu fama ad multos ꝙueniret. Añ et Matheus hoc miraculũ de leproso cũ sequenti de centurionis suo simul cõtinuat. Oratio.

O Omine ihu xp̃e q̃ de monte paterni so/lij ꝙ virginalis vteri desc̃endisti. vt sanares leprã generis hũani. ecce ego leproꝰ sus varijs pcoꝝ maculis aspersꝰ. adoro te domine si vis potes me mũdare. Extende manuz gr̃e ꝙ pietatis. tãge interiora ꝙ exteriora leproꝰ si te inuocãtis. miserere mihi penitẽti. et impa morbo pcti. Deus meꝰ ꝙ miscoꝛdia mea. q̃ nõ vis mortẽ pcoꝝ: sz vt cõuertar ꝙ viuã tecũ ineterñũ Amen. Capi. XLII.

De seruo Centurionis paralitico.

Deinde cepit ihs appro/pinq̃re ciuitati capharnaũ. q̃ vt dictum ẽ ibi pe erat. et tũc Centurio seu tribunus. i. princeps centũ militum positus ibi a romanis p collectõne tributi ꝙ custodia galilee. ne forte vellent cõtra romanos (q̃bus tota illa terra subiecta erat) rebellare. ꝓpter qđ manebat in capharnaum que erat metropolis illius terre. tũc ciuitas gloriosa: sz nũc valde abiecta. Accessit ad eũ fide. desiderio ꝙ deuotõe potiusq̃ gressu coꝛpalis pñtie. Unde Origeñ. Accessit alienigena generatõne. sz domesticus coꝛde. alienꝰ natõne. sz primus fide. et princeps militũ. ꝙ sociꝰ angelo. Iste non erat iudeꝰ sz gentilis. ꝙ ideo p seip̃m nõ est ausus ad ihm coꝛpaliter accidere. reputans se indignuz pñtia xp̃i esse. sz primo p seniores iudeoꝝ q̃si p familiares et dilectos ihu accessit. quos misit ad eũ rogans p eos ꝙ dicens. Dñe in cuiꝰ pt̃ate est moꝛbus et sanitas. moꝛs ꝙ vita. puer meꝰ. i. seruus ꝙ subditus quem curialiter loquẽs vocat pueꝝ ab etate vl̃ familiaritate potiusq̃ ꝓditõe contra supbos q̃ dedignant̃ famulos. iacet paraliticus in domo. contra inhũanos dños q̃ de domo sua expellũt infirmos. ꝙ ad hospitale mittunt eos. ꝙ male toꝛquet̃ ꝓpter mlta incõmoda q̃ patit̃. Tria vba hec. s. iacet. paraliticꝰ. ꝙ toꝛquet̃. dicit vt ꝙ aie sue angustias indicet. ꝙ dominũ ad miscoꝛdiaz flectat. Añ Chriso. Infirmitatẽ tm̃modo exposuit. sz remediũ sanitatis in pt̃ate miscoꝛdie eiꝰ dimisit. Diuia aũt ꝓuidẽtia iudei sũt missi. vt inexcusabiles fierẽt. si viso miraculo ꝙ credẽte gentili nõ crederẽt. Iste q̃dem centurio audit⁹ xp̃i miracul̃. firmit̃ credidit q̃ poterat sanare seruũ eiꝰ. q̃ erat sibi carus ꝙ moꝛitur⁹. nisi p xp̃m fuisz sanatꝰ. ꝙ iõ de eiꝰ sanatõne erat solicitꝰ. In hoc g̃ facto centuriõis tantã curã et solicitudinẽ p suo hñtis. discere debemꝰ ꝓmisereri seruis nr̃is ꝙ subditis. ac solicitudinẽ ꝙ curã hr̃e de eis. Nõ erat ipe sicut multi sũt hodie q̃ videtes subditos suos infirmari eos negligũt. ꝙ pl⁹ de seip̃is sanis q̃ de subditis infirmis soliciti sũt pluſq̃ sibip̃is in voluptatibus q̃ subditis ĩ necessitatibꝰ condescẽdũt. Rogauit⁹ inquã affectãs vt veniret ad domũ suam minꝰ plene p angustia sui ꝙ desiderio cure cogitans xp̃i maiestatẽ ꝙ reuerentiã. Ihs aũt sciẽs deuotõez eiꝰ. rñdit p ipos internũcios. Ego veniã. ecce humilitas. ꝙ curabo eũ. ecce pietas. Venit aũt potentia sanãdi nõ pñtia coꝛporali. Et ibat cũ illis. Alteriusmodi erat iste medicus. q̃ sũt illi. qui nõ pauperes sz diuites visitare sunt pati. Et cũ iam essz ꝓpe domũ. centurio pleni⁹. cogitans ꝙ p actũ fidei se cõuertens ad xp̃i eminentiã ꝙ maiestatẽ. accessit añ reditũ aliorũ p amicos sibi magis domesticos. quos misit ad eũ rogãs vt nõ veniret ꝙ dicẽs. Dñe noli vexari. nõ em̃ sũ dignus. vt intres sub tectũ meũ Nõ dicit palatiũ nõ domũ. licet princeps esset. sz tectũ p humilitate sui ꝙ ꝓsideratõne magnitudinis xp̃i. ꝓpter gentilis vite conscientiã timebat offendere xp̃m. quẽ credebat deũ. si coꝛporali pñtia intraret ad eũ. Sed fm Augu. dicendo se indignũ pstitit se dignũ. nõ ĩtra cuiꝰ parietes sz in cuiꝰ coꝛ xp̃c intraret. Unde ꝙ Chriſ. Quia indignũ se fecit suscipiẽdi xp̃m in domo. dignꝰ factus ẽ regno. Et ad maiorẽ sui humiliatõem adiecit dicẽs. ꝓpter qđ ꝙ meip̃m arbitratus nõ sum dignꝰ vt venirẽ ad te. et internũcios submisi p me. Sed tm̃ sine pñtia coꝛporali dic verbo. p quod omia creant̃. regunt̃ ꝙ sanant̃. ꝙ sanabit̃ puer ꝙ seruus meus. ipe em̃ dixit ꝙ facta sũt. vt dicit hic Beda. Magna ẽ fides. q̃ dicẽ credit esse facere. Ubi petrus cantor parisien. Hic argue meliꝰ esse abstinere ab oꝛdine a ꝓfectõne vel sũptõne eukaristie. nisi plurimũ ad hoc vel illud accedentez confoꝛtet bona conscientia. q̃ oꝛdinari vl̃ cõficere vel sumere cũ ꝓscientia nõ dico lesa. qꝛ hoc esset moꝛtale: sz dubia. de q̃ dubito an sana sit. cũ sic accedens potiꝰ grauet̃ q̃ iuuet. Et qꝛ irregularitas excludit aliquẽ a misterio huiꝰ sacramenti. ideo nõ debet ignorare ex quo incurrit̃ irregularitas. ex quo ponit se ad talem actũ: sed scire debet suũ statum. In ope huiꝰ centurionis tres mirabiles nobis oñduntur̃ virtutes. s. humilitas. fides ꝙ prudentia. Magnã em̃ humilitatez habuit: qui cum dñs ad eũ venire paratus esset. indignũ se vt sub tectũ suum intraret: iudicauit. Perfectam q̃z habuit fidem: qꝛ cũ esset gentilis. solo vbo deũ credidit posse puero reddere sanitatẽ. Nõ ꝙ etiã prudentiã habuit. qꝛ vltra carnẽ diuinitatẽ latentem cognouit. ꝙ eũ quẽ coꝛpaliter ambulãtem vidit. vbiq̃z per diuinitatẽ esse pñtem intellexit

Nec caritas in eo defuit. qz cũ multi p̃ sua suorũq; filioz ac carorũ salutẽ ab dñm rogaturi accederent: ille pro serui tm̃ sanitati rogauit.

Ad̃ adhuc ī fidei ꝓstantia ꝑseuerãs oñdit. q̃ verbo p̃t sanare dicẽs. Nã q ego hõ sũ sub pẽate altiori. s. p̃side q ipatore ꝓstitut⁹. hñs sub me milites q suos. q dico huic militi vade q vadit. q̃tum ad negotiũ implendũ ī absentia. et alio q̃ antiq̃ ẽ grãmatica. i. alij. dico veni q venit q̃tum ad offitiũ implendũ ī p̃ntia. q suo meo dico fac hoc q facit sine resistẽtia. Ex his ꝯcludit q̃ si dico ei⁹ vn⁹ vadit q ali⁹ veit. et ali⁹ facit. qõ iubet: multopl⁹ si xp̃c deus q dñs dicat infirmitati vade q vadet. q sanitati veni q veniet. q paritico fac hoc q faciet. vel seruientibo sibi angelis. vt hec miracula faciãt q faciẽt. Et ẽ rõ a minori talis. potius debz fieri ôbũ dei q̃ hoĩs subiecti: sz verbũ meũ fit q sũ hõ q nõ deus. subiectus q nõ dñs sũmus. g̃ et tuũ q es deus q sũm⁹ dñs. Si g̃ ego q sum hõ modice potẽtie q maiori subiect⁹. solo ôbo opor p̃ ministros meos. q possũ imp̃are inferioribo q ab verbũ meũ mihi obediũt. multomagis tu q de⁹ es vbiq; pñs q potens sup oẽs pẽates. et oĩm dñs: cui oẽs potestates suiũt. cui ãgeli q oĩa obediũt. potezis solo verbo q sine p̃ntia corpali. suũ meũ curare et iõ nõ ẽ necesse corpaliter eundo te fatigare.

Audiẽs aũt iħs verba cẽturionis exp̃ssiua. tante fidei. s. q̃ sub velamento carnis agnouit excellentiã maiestatis. mirat⁹ ẽ. i. ad modũ mirãtis se habuit. q vultũ mirãtis oñdit Admirabat dñs fidẽ centurionis. quã cordi ei⁹ mirabiliter mĩstrabat. q magnalia dei ī eo laudauit. ñ q̃ ei aliq̃d mirandũ esset. q cũcta mirabiliẽ operat: sz vt nos ī bñficijs dei mirari q laudare doceret. Ad̃ Aug. Qz mirat dñs nob mirandũ eẽ sigt. qbo adhuc op⁹ ẽ sic moneri: oẽs em̃ tales motus cũ de deo dicũt nõ p̃turbati aĩmi signa sũt: sz docẽtis mgri. Cẽturionis g̃ dñs fidẽ dñs admirãs p̃ter q collaudãs sequentibo se dixit. fidẽ ei⁹ approbãdo q ī exẽplũ ꝓponẽdo. Nõ inueni tãtã fidẽ. i. tãte fidei signũ vel fidei facilitatẽ. s. in credẽdo in isrl̃. i. ī ꝓlo israelitico. s. b⁹ tpis p̃ntis. Inuenit ei ī antiqs maiorẽ. vt ī abrahã. ysaac q iacob. q alijs pluribo p̃riarchis q ꝓphis: q fuerũt fidei nr̃e principiũ. Excipit aũt semp beata virgo. cũ de meritis vel pctis fit mentio Nec tm̃ hoc verbũ xp̃i de oĩbo p̃ntibo est intelligendũ. qz excludũt illi qbo loq̃bat. s. apli sequẽtes eũ. Hoc aũt apparet ſm̃ ꝯmunẽ vsũ loquẽdi. vt siqs intrat domum aliquã cũ societate. si nullũ ibi inuenerit. dicit nõ inueni aliquẽ ī domo ista. in tali em̃ mõ loquendi nõ ꝯnumerat secũ veniẽtes. q reddit locutio vera p̃ pluribus absentibo. Vel ſm̃ Chrisost. Si volum⁹ fidẽ huius p̃ferre fidei apl̃oz. sic intelligendũ ẽ ſm̃ q vnũ quodq; bonũ hoĩs ſm̃ q̃litatẽ illi⁹ laudat. Rusticũ em̃ dicere aliq̃d sapienter magnũ ẽ. qõ de pbo nõ est mirũ. Sic q hic. Nõ em̃ erat eq̃le iudeum credere q gentilẽ. Vel ſm̃ eũdem Chrisost. Intelligendũ ẽ quantũ ad originẽ credendi. qz alij pluribo signis visis crediderũt: iste 6o nullo miracl̃o viso: sz tm̃ audito credidit. Vbi Hieronim⁹. De p̃ntibo dicit nõ inueni tantã fidem in isrl̃. nõ de patriarchis q ꝓphis. nisi forte ī centurione fides gentiũ ꝓponat israheli. Et Beda Ex p̃ntibo iõ fides centurionis antefert. qz illi legis ꝓphetarũq; monitis edocti erãt: hic aũt nemine docẽte spõte credidit Hec Beda. Mirabatur g̃ ihs de fide centurionis gentilis homĩs q eã laudauit. vt ex istius laude erubescãt q ꝓfũdant israelitæ. et iõ tũc fidẽ gentiũ mirabat. quã vltra fidẽ iudeoz crescere videbat. Nec solũ fides gentiũ ẽ in centurione collaudata: sed etiã p̃figurata. Ad̃ occasiõe accepta. ex fide hui⁹ gentil̃ ꝯcludit q p̃dicit dñs ꝯuersionẽ q vocatõem gentiliũ. q ex opposito. s. infidelitatẽ reprobatõem iudeorũ dicẽs. Amen. i. fideliẽ dico q p̃dico vobis. q̃ ad exemplũ isti⁹. in q̃ fides gẽtium p̃figurat. multi sz nõ oẽs: qz nõ oẽs obediũt euãgelio. ab oriẽte et occidente ac etiã ab austro q aq̃lone. i. ex oi p̃te mũdi. q ex oi genere gentiũ veniẽt ad fidẽ q vnitatẽ eccl̃ie. Ad̃ ſm̃ Augu. Istis duabo ptibo. s. oriẽte q occidẽte totus orbis designat. Ad̃ sub typo eccl̃ie dictum fuit iacob dilataberis ad orientẽ q occidentez ad septẽtrionẽ q meridiẽ. Moraliter ab oriẽte veniũt q ex ꝯsideratõne p̃pe nature vel natiuitatis huiliant. vel q pniam agũt in sua iuuentute. ab occidẽte q ex meõria mortis ꝯuertunt vel q pniam agũt in sua senectute. ab austro q fauẽte p̃speritate vacãt opibo pietatis. q int̃ p̃spera seruant tpantiã. ab aq̃lone q necessitate vrgente ꝯpũgunt et inter aduersa seruãt pacientiã. de his em̃ oĩbo aliq̃ saluabũt. Et recũbent. i. felicit̃ req̃escent nõ carnaliter iacẽtes: sz spũaliter pausãtes cũ Abrahã. ysaac q iacob. q̃z fidez imitati sũt q cũ alijs fidelibo q amicis meis. in regno celoz q iustorũ. vbi lux q gloria et lõgeuitas vite eterne q oẽ bonũ. Abrahã ysaac q iacob spãliter noĩant. qz istis p̃cipaliter facta ẽ p̃missio de terra p̃missiõis. p̃ quã patria beatoz significat. Filij aũt regni. i. iudei in qbo regnabat deus. vel filij regni vocatõne nõ electõne. p̃missione nõ ꝯsecutõne. sua reputatõne nõ re: q̃ p regno hñdo facti fuerãt. sz se ĩdignos reddiderũt: eijcient̃ a facie q visione dei in tenebras exteriores: qz in se hñt interiores. Tenebre p̃me sũt culpe. alie aũt sũt gehẽne. Nã ſm̃ Grego. interiores tenebre sũt cecitas mentis. exteriores eterna noz dãnatõnis. Jõ aũt dicũtur ibi cẽ tenebre exteriores. qz licz ibi sit ignis tm̃ nõ lucet ad oñdendũ dãnatis aliq̃d ad eorũ ꝯsolatõem. sz ad eoz desolatõem. Ad̃ Isidorus. ignis gehẽne lucebit miseris ad miserie augmẽtũ. vt videãt vñ doleãt: nõ ad ꝯsolatõem vt videant vñ gaudeãt. Ibi erit flet⁹ oculoz ex fumo q calore ignis eoq; mors int̃uit p̃ fenestras qz nõ licz intueri qõ nõ licz cõcupisci. q stridor dentiũ ex frigore. qz ħ gaudebãt de edacitate. vel flet⁹ ex ãgustia aĩ. stridor ex indignãtis affectu. eoq; sero penituerit ꝺ pcto. q ī hoc oñdit

wrmētoꝝ magnitudo. Et dixit ihs centurio ni. ſ. p internūcios ſuꝑdictos. Vade. i. ſecur⁹ reuertaris. ⁊ ſicut ꝓfecte credidiſti ſic fiat tibi in ſanatōne ſerui tui. vt ſicut p nūcios acceſſiſſe. ſic⁹ ⁊ p nūcios reuerſ⁹ fuiſſe intelligat. Vbi Rabanus fidei meritō oñdit ipetraſſe ſalutē ſuo. vt fidei robur magis in eo accreſcezet. q̄ ꝓſpicere quecūq; vellet p illā impetraſſe ſe poſſe. Et ſanat⁹ ē puer verbo xp̄i abſentis ex illa hora. qz xp̄c ꝓtulit hoc verbū fiat. q̄ etiā verbo omīa creata ſūt. vt fides centurionis verificaret. et poētia xp̄i. quā centurio ꝓfeſſus fuerat. ex ope ſubſecuto pateret: dixerat em̄ centurio ⁊ ꝓfeſ⁹ eſt. dic verbū ⁊ ſanabit puer meus. ⁊ xp̄c dixit ⁊ ope ꝓpleuit. Vñ Chriſo. Vbi velocitatez admirare. neq; em̄ ſolū curate ſz iopinate ⁊ i momento tpis hoc facere virtutē xp̄i oñdebat. Jn itinere aūt verbo ſanauit eū. ne putaret ire coꝛ paliter ob impoētiā et nō ob huīlitatē. Dic ꝓſiderandū ē q̄ntuz vnicuiq; fides valeat ꝓpria. q̄ñ tantū valuit aliena: nā ꝓpter fidez centurionis ſanitas puero ē reddita. Cōſidera etiaz hic huīlitatē dñi: qz ad ſeruū centurionis etiā non rogatus ire ꝓpatus fuit. ad filiū aūt reguli (ō q̄ infra dicit) q̄ſi pompā refugiēs etiā rogat⁹ ire noluit. Excelſ⁹ em̄ dñs huīlia de ꝓpe reſpicit. et alta. i. ſuꝑba alonge contemnit. Jn q̄ ſm Gregoriū. Superbia nr̄a retundit ⁊ increpat. q̄ ꝓſonas acceptādo i hoīb⁹. nō naturā qua ad ymaginē dei facti ſūt. ſz honoꝛes ⁊ diuitias venerā-tur. Ecce de celo venit q̄ ſeruo occurrē in terrā nō deſpicit. et tñ huīliari in terra cōtemnim⁹ q̄ de terra ſum⁹. Quid ō apud deū vilius. q̄d eſſe deſpectius ꝑt. q̄ ſeruare honorē apud homines. et interni teſtis oculos nō timere. Et ſm Ambro. ad reguli filiū noluit ꝓgere. ne i reguli filio videret magis diuitijs detuliſſe. hic ipe prexit. ne videret in centurionis famulo ꝓbitōem deſpexiſſe ſeruilē. Dis em̄ ſeru⁹ ⁊ liber i xp̄o vnū ſumus ꝛDec Ambro. Jn centurione fides gentiuz ꝑfigurat. ⁊ p eū primitie ⁊ electi de gentibo deſignant. q̄ q̄ſi centenario militie ſtipati. virtutū ꝓfectōne ſūt ſublimes. credētes in xp̄m ⁊ laborātes ad ꝓuerſionē alioꝝ. Vñ Remigi⁹. p centurionē deſignant q̄ primi ex gentibo crediderūt. ⁊ ꝓfecti in virtutibo fuerūt. Centurio em̄ dī q̄ centū militibo ꝓeſt. Centenari⁹ aūt nūerus p fectus ē. Recte q̄ centurio p puero ſuo rogat. qz primitie gentiū p ſaluē toti⁹ gētilitatis deo ſupplicauerūt. Etſi opponit de magis q̄ primo dño crediderūt: rñdendū q̄ centurio dī primitie gentiū. qz prim⁹ credidit a nullo edoct⁹ niſi a ſpūſancto. magi ō etſi primi crediderūt edocti. tñ p libros balaam ⁊ p noue ſtelle inditiū. Jpis aūt gentibo corꝑalis xp̄i pñtia nō ē exhibita: ſz verbū fidei p ap̄los eis miſit ⁊ ab infidelitate ſanauit. Moralit per iſtū puez centurionis ſignificat pcōz. ꝓpter q̄tuor mala q̄ peccatoꝛ incurrit. q̄ deſignant in q̄tuor ꝓbitōnibo q̄ de iſto puero hic ſcribunt. Primū malū peccatoris ē fructus pcī. i. ꝓnitas peccādi. vñ dicit de puero iſto qđ erat ſuus. Vñ Johes. Dis qui facit pcm̄ ſeruus ē pcī. ⁊ petr⁹ a q̄ quis ſuꝑatus ē. hui⁹ ⁊ ſuus ē. Et Aug⁹. Pcōz ē ſeru⁹ tot dñoꝝ q̄t vitioꝝ. Pcm̄ aūt cū hoī dñat. facit eū ꝓnum ad peccandū. vt ex vno pcō ad aliud tendat. Pcm̄ etiā vltori⁹ deducit ad aliā ſuitutem. ſ. diaboli. qz ſuperbo ē ſeru⁹ luciferi. auar⁹ ē ſeru⁹ māmonis. luxurioſus ē ſuus aſmodei. Secūdū malū ē impoētia ad bñ operādū. qđ ſignificat per iacentē. Vñ dī iſte puer iacē i domo. iacētes em̄ nihil operāt vel opari ꝑnt. Jacet aūt pcōz aliq̄n in igne iracūdie. aliq̄n in luto luxurie. aliq̄n in ſpinis auaritie. Et bñ dicit iacere: qz nullū bonū meritoriū ꝑt opari. Tertiū malū ē tremoꝛ ⁊ timoꝛ. qz ſēper ē pcōz i timoꝛe qđ ꝓ paraliſim deſignat. ex q̄ ſit diſſolutō ⁊ tremoꝛ mēbroꝝ. Si ei dicat pcōri q̄ det elemoſinā. aut male acq̄ſita vel ablata reſtituat: timet ne ſibi deficiat. Si dī q̄ ieiunet. timet ne eſuriat. Si dī q̄ ꝓfiteat pcā ſua. timet de verecūdia. Si dī q̄ faciat pnīam ⁊ ſatiſfactōnem de pcīs. timet ō afflictōe ⁊ incōmodo coꝛporis Ecce qūo iſte paralitic⁹ tremit ⁊ ad ſonitū folij paueſcit. Quartū malū ē afflictio ſpūs. qđ ſigt̄ ꝓ hoc q̄ de puero iſto dī: qz male torquetur. Et reuera oīs pcōr male torquet in ſeipō ꝓpter ōmem ꝓſcie. q̄ ſēper pūgit ⁊ rodit. Vñ Aug. Juſtiſti dñe ⁊ ita ē. vt pena ſibi ꝑpi ſit oīs inordinatus aīm⁹. Vñ ⁊ Sapie. Sēper ꝑſumit ſeua ⁊ p turbata ꝓſcia. Ex alio etiā torq̄t pcōr. dū antius ē qūo acq̄rat honores. diuitias mūdi. oblectamīta coꝛpis. Torquet int̄ ꝓſpera per curā ſuperfluā. ⁊ int̄ aduerſa per impatiaz. Jt̄ male torquat q̄n ꝓſiderat turpitudinē vitioꝝ in q̄ bus iacet. ⁊ penas infernales q̄bo eternalit̄ ſub iacebit. nec tñ miſer per pnīam reſilit. Sed tñ talē q̄nq; curat dñs. veniendo ad eū ſuffragantibus meritis ſanctoꝝ. Tu q̄ ſi hēs aīaz paraliticā ⁊ talia mala i q̄ ſentis. roga ⁊ mitte ſcōs vt ad dñm intꝛcedāt p te. ſic ſenioꝛes p centurione. ⁊ clama ad dñm dicēs deuote cū eot̄. Dñe puer me⁹ iacet paralitic⁹ i domo ⁊ male torq̄t. ⁊ nō ſū dign⁹ ꝓpter fragilitatē nature. ꝓpt̄ fedita tē culpe. ⁊ mltiplicitatē miſerie. vt ītres ſub tectū meū tāanguſtū tāimūdū. tāruinoſū. ſz tm̄ dic ō bo ⁊ ſanabit ad tuū iperiū. Et qz iſtud verbū cēturionis tāte efficatie fuit. q̄ vt ſuꝑdictū ē. dignū ꝑſtitit. vt in corde ei⁹ xp̄c hītaret. ⁊ ad recipiendū corꝑ⁹ xp̄i i ſacramēto eukariſtie nullus ē dign⁹. iō q̄ñ ad mēſā xp̄i accedim⁹ ⁊ fragilitatē nr̄az ꝓſideram⁹. ō vis cēturiōis evocti dicam⁹ ſingli. Dñe nō ſū dign⁹ vt ītres ſub tectuz meū. nō ſū dign⁹ vt corꝑ⁹ ⁊ ſāguinē tuū ſuſcipiā i os meū. vt vilz ūtute ūborū iſtoꝝ digni efficiamur. Vñ origen. Nūc etiā q̄ñ ſcī ⁊ acceptabiles eccl'iaꝝ antiſtites ſub tectū tuū ītrāt ibit̄ dñs p eos īgredit̄. ⁊ tu ſic eſtimes q̄ſi dñm ſuſcipiēs. Et q̄ñ corꝑ⁹ ⁊ ſanguinē dñi māducas ⁊ bibis. tūc dñs ſub tectū tuū ītrat. et tu q̄ huīlians tēpm̄ dicas. Dñe nō ſuz dign⁹. vt intres ſub tectū meū. Vbi em̄ indigne ingreditur ibi

ab iuditiū ingredīt accipiēti Hec origen. Per istū etiā centurionē significat rō vel intellect⁹ cuius ꝟuus ē appetitus sensitiu⁹. q̄ debz obedire rōni: sz ex corruptōe nature ē infirm⁹ ad obediendū ei. ꝓter qđ hō ꝑ ratōez ꝓgnoscēs hāc ifirmitatē i suo appetitu sensitīo. ꝑ se ⁊ ꝑ alios dz rogare deū. vt sanet seruū suū. ⁊ sic puer ei⁹ sanat ꝑ dñm. Jtē sicut ille cēturio dicebat naz ⁊ ego hō sū sub pōtate ꝓstitut⁹. hns sub me milites ⁊ dico huic vade ⁊ vadit. ⁊ alio veni ⁊ venit ⁊ ꝟuo meo fac hoc ⁊ facit. sic vt dicit Cassian⁹. ꝑfecta mēs q̄ ꝑ cēturionē intelligit. sub dei potestate ꝓstituta oīb⁹ viribꝫ suis dñat. ⁊ dz pōtatem cogitatōes noxias depellēdi. ⁊ in bonis cogitatōnibꝫ īmorādi. Tūc malis cogitatōibꝫ dicere possum⁹. abite ⁊ abscedent: bonis vo dicemus venite ⁊ venient. ꝟuo q̄z nr̄o. i. corpi qđ dz seruire spūi ea q̄ castitatis ⁊ ꝓtinētie sūt silr iugem⁹. ⁊ sine vlla ꝓtradictōe obtēpabit. oēmq; subiectōis spiritui exhibēs famulatū. Oratio.

Omie ihu xpe nō sū dign⁹ vt intres sub tectū carnis mee. qr puer sensualitatis iacz palitic⁹. dissolut⁹ morbo pcti ī domo corpis mei. ⁊ male torq̄t ꝓcupiaꝫ motibꝫ: sz veni ꝑ gre infusionē. ⁊ dic vbo vitatis vt sanet puer me⁹ ⁊ resurgat a pctis. Presta miseri cors de⁹ mihi misero sub pōtate tue gre ꝓstituto ⁊ hnti de tua grā sub me vires ⁊ virtutes naturales. vt habeā pōtatē cogitatōes ⁊ mot⁹ noxios repellēdi. et ī bonis īmorādi. ac corpori vt spūi seruiat imperādi Amen. Capituluz. XLIII.

De curatione demoniaci ⁊ socrus petri.

Eingrediebatur dominus ihs ī ciuitatē capharnaū qđ īterp̄tat ager seu villa pulcritudis ⁊ pinguedis ⁊ ꝓsolatōnis. ⁊ significat aiam religiosi deuoti: q̄ dz esse inpinguata pinguedīe triplici. s. caritatis. deuotōnis ⁊ ꝓsolatōnis. Ad istā villam descēdit libēter xpc. ⁊ ob hoc efficit villa pulcritudis ⁊ ꝓsolatōis. De pulcritudīe ⁊ ꝓsolatōe hui⁹ ville. dicit Petr⁹ rauennas. Juxta sniam cordis mei si paradis⁹ in hac vita pñti ē. vel in claustro vel ī scolis ē. q̄ qđ em̄ ē extra hec duo. plenū ē anxietatē. inq̄etudīe. amaritudīe. formidīe. solicitudīe ⁊ dolore. Hoc tñ qđ dicit de scolis intellige de diuinis scripturis. nō de alijs vanis sciētijs. Ālñ Hugo. Nihil in hac vita dulci⁹ sentit. nihil auidi⁹ sumitur. nihil ita mentē ab amore mūdi seperat. nihil sic aīmū ꝫ ēptatōnes roborat. nihil ita hominē excitat ⁊ adiuuat ad omē op⁹ bonū. et ad oēm laborē sicut studiū sacre scpture. Et statim sabbato. qñ plures ꝓcurrebāt ⁊ ab operibꝫ seruilibꝫ q̄escendo spūalibꝫ vacabant ingressus synagogā. vbi legis̄piti ad docendū ⁊ cōis pl's ad audiendū legis doctrinaz ꝓueniebant: docebat eos. Maxīe tali tpe et loco docebat xpc. qr erāt ꝓgruētia doctrine ei⁹: tūc em̄ pluriū ad synagogam fiebat ꝓuentus. Sic mō q̄libz xpianus tenet diebꝫ dñicis venire ad ecclesiā. ⁊ audire ibi missā totā ⁊ integrā. Et nota q⁹ missa ē aliquo mō de lege nature diuina ⁊ euangelica lex nature vult q⁹ q̄libet aliq̄ tēporis spatio. vacet ad orandū deū. lex scripture p̄cipit sabbato vocandū ad oīonē. sz canones ordinauerūt ad istā oīonez tēpus misse. vbi deus ⁊ hō realiter ꝓtinet. Jō vt dicit glo. peccāt mortaliter: qui missā nō audiūt. qr p̄ceptū est. nisi cogat necessitas. de alijs vo diebꝫ n̄ ē p̄ceptū sz ꝓsiliū. Et stupebant. i. admirabant̄ super doctrina eius. tū qr legē ⁊ ꝓphas nō didicerat. et tñ clarissime docebat. tū qr doctrinā suā diuis operibꝫ ꝓformabat. Ālñ subdit. Erat em̄ docēs eos q̄si pōtatem hns. qr in ostensione signoꝝ ⁊ vtutis docebat. ⁊ qr ꝑ timore veritatē nō celabat. et nō sic scribe qui solū verbis docebāt. ⁊ veritatē dicere timebāt. vel qr nō custodiebāt. iō dicere erubescebāt. Ālñ Beda. Sermo doctoris in pōtate fit cū ea q̄ docet operat̄. Naz qui factis ipe sua dicta destruit cōtemnit̄. Ālel iō in potestate erat docens eos. ⁊ nō sicut scribe. qm̄ scribe q̄ per legem didicerāt p̄cepta ꝑlis dabāt. ipe vo quasi auctor. impletorq; legis vel mutādo vel augēdo que min⁹ videbant̄ libere substituit Hec Beda Quia q̄ xpc doctrinā suā ꝓfirmabat per opera miraculosa: ceteri p̄dicatores ⁊ doctores q̄ hoc nō pñt. debent doctrinā suā ꝓfirmare per opera virtuosa. ⁊ nō sicut scribe q̄ dicūt ⁊ nō faciūt ac doctrinā suā verboꝝ iactantia affirmant et ostētāt. Ālñ stati pōtas dñi oñdit ꝑ factū cū sōdit. Et erat ī synagoga eoꝝ forte adduct⁹ ad locū sanctū vt ibi liberaret̄. hō q̄dā hns spiritū imundū. i. obsessus a demone exclamauit voce magā dicēs. Quid nob⁹ ⁊ tibi nazarene. Ālenisti añ tps perdē nos. i. diminuere ⁊ auferre nr̄am pōtatem nocēdi homīb⁹ ⁊ torq̄re nos. Quia em̄ dyabol⁹ inuidia motus ō salute hoīm torquet̄. ideo de xpi doctrina que erat aīmaꝝ sal⁹ et medicina. dolebat et sic clamabat. Ālñ Theophil⁹ Exire em̄ ab hoīe perditōem suā dicebat demoniū. Jmmisericordes em̄ existūt in hoīes. malū aliquod pati se estimantes. cum homis nō molestant. Scio te quis sis id est vehemēter opinor. s. sanctus dei. id est xpc ad salutem hominū missus. Per ꝓphecias em̄ de xpo dictas que determinauerant tempus ⁊ modū ⁊ locum venie di ipsius xpi. ⁊ per alias circunstantias sciebat ipsū esse xpm in lege ꝑmissū. veruntamē nesciebant ipsum esse deum: nec per temptatōem xpi in deserto dyabolus potuit scire de xpo. vtrum dei filius per naturam esset. licet ad hunc finez triplicit̄er eum temptauerit. Si em̄ cognouissent demones ipsum esse deum nunq̄ induxissent iudeos ad ipsum crucifigendum. Ālnde apostolus. Si em̄ cognouissent nunq̄ dominū glorie crucifixissent. Ecce quante peruersitatis sunt multi homines. qui in aduersitate sua deum blasphemant. cum tamē demones ipm p̄dicent. Ālbi Beda. Nō volūtas ista cōfessio ē quā ꝑmiū nō seqtur cōfitendi sz necessitatis extorsio q̄ cogit inuitos. Et velut si serui fugitiui p⁹

multū tpis dñm videant nihil aliud nisi de ver beribo suspicanē sic ꝙ demones cernētes dñm ī ærris repentæ versari. ad iudicandos se venisse credebāt. pñtia saluatoris tormēta sūt demonū ¶Dec Beda. ¶Dicit autē demon spūs imund⁹ ab effectu. qz facit immūdū quē possidet. sicut dici tur spūs surdus vel mutus: qz hoiem surdū vel mutū facit. ¶Vel ſm Chriſo. immūdus dicit p- pter impietatem ac elongatōem a deo. ꝙ qz oī- bus immūdis ꝙ prauis operatōibo se immiscet. Ipsuz q̄z immundū spiritū dominus licet vera de eo testificantez: iussit obmutescere. ne veris falsa misceret. ꝙ ne videret ab ipo testimoniuz quereze. maxime quia pharisei dicebant ipsum in beelzebub demonia eicere. ꝙ ne videret vtili tas crucis ꝙ passionis sue. In quo datur nobis dogma salutiferum. vt demonibo q̄ mendaces sūt ꝙ in veritate nō steterūt nō credamus quā tumcunq; denūcient veritatē: qz si aliquos sibi credētes inuenerint. veritati mendatiū miscēt ꝙ veritatē in mendatiū cōuertunt. ac vera di- cēdo nitunt credentes ī errorē ydolatrie ꝙ pec- cata inducere. ¶Per hoc autē q̄ xp̄c increpauit demonē. qui suā ꝓfitebat potestatē ꝙ sanctita- tez. imponēs ei silentiū: docuit nos laudes tur pium fugere. ¶Un ſm Senecā. tam triste ꝙ tam turpe nobis esse debet laudari a turpibus: q̄ si laudemur ob turpia. Et spūs immūdus iuſſ⁹ exire ab hoie. ꝓiecit illum in mediū ꝙ discerpēs eum q̄tum ad afflictōem. exiuit inde ꝙ nihil ei nocuit q̄tum ad mutilatōem. vbi ¶Diero. Spi- ritus discerpens hoiem exijt ab eo. Appropin- quante salute. appropinq̄t temptatio. ¶Pharao dimissus ab israbel. ꝓsequit israbel. ¶Dyabolus contemptus surgit in scandala ¶Dec ¶Diero. Sic etiā accidit spūaliter. qz diabolus sepe in medi um ꝓijcit peccatū alicuius ad ei⁹ infamatōem. ꝙ cū peccatoz vide: se cōfusum. dimittit pcēm: cogiturq; diabolus ab eo exire. ¶Un et in psal. Imple facies eoz ignomia. ꝙ querēt nomē tuū dñe. ¶Verecūdia em̄ quā habet pcēor de peccato est valde vtilis ad dimittendū peccatū. ¶Propt̄ qđ dicit ¶Seneca. q̄ nutriend⁹ ē pudor: qz q̄diu in aio durauerit. aliquis erit bone spei locus. ¶Per hoc autē qđ discerpens eum exijt ab ipso. intelligit q̄ null⁹ liberat̄ a diabolo. nisi discer- pat̄ per ꝓpunctōem ꝙ ꝓtritōez salutarē. Et spe cialiter hoc de carnis vitio intelligit. qz vitiuz carnale nō nisi carnis afflictōne curat̄. vt per q̄ quis peccat. per hec ꝙ torqueat̄. Et factus est sicut mortuus. ita vt multi dicerēt qz mor- tuus est. ¶Unde ¶Greg⁹. ¶Velut mortuus q̄ppe oñ dic̄: qui a maligni spūs potestate liberatur. qz quisquis iam terrena desideria subijcit. vitā in se carnalis conuersatōnis extinguit. et mundo mortuus apparet: qz possessore prauo q̄ per im mūda desideria se agitabat: caret. Quez multi mortuū dicunt: qz spūaliter viuere nesciūt: eū q̄ carnalia bona nō sequit̄. extinctū funditus arbitrant̄ ¶Dec ¶Greg⁹. Si q̄ a maligno liberat⁹ est mortuus. sequit̄ q̄ qui nō est mūdo mortu⁹ nō ē a maligno liberatus. qđ est verbū terribi- le mundū diligentibo. Ibs aūt tenens manū ei⁹ leuauit eū ꝙ surrexit: ipe em̄ ꝓstratis manū auxilij porrigit. ipe elisos erigit. ¶Ubi Ambro. Mistice aūt q̄ in sy̆nagoga habebat spm̄ imun- dū. ꝓplus ē iudeoz: q̄ innobatus dy̆aboli laq̄is. simulatā corporis mūditiā interioris mētis sor dibus inquinabat. Et bñ spm̄ imūdū habebat qz spm̄ sanctū amiserat. Introierat em̄ dy̆abo- lus vñ xp̄c exierat. ¶Ubi ꝙ theophil⁹. Sciendū ē etiā q̄ multi nūc demonia bñt. oēs. s. q̄ demoni orū desideria implent. Et furiosi bñt demoniū ire. ꝙ sic de ceteris. Sz dñs in sy̆nagogaz venit cū mens hoīs fuerit cōgregata. ꝙ tunc dicet de moni inhabitanti. obmutesce ꝙ statim egredit̄ ab eo. Et ꝓtinus egrediēs dñs de sy̆nagoga. scz post p̄dicatōem et eius ꝓfirmatōem per de- monis expulsionē. introiuit in domuz petri. vt ibi refectōem acciperet post laborē. Saluator em̄ noster cum corpus passibile ab nostrā acce pisset salutē: aliq̄n declinabat ad loca familia- rium sibi ꝙ deuotoz. ad quietē habendā post la borem ꝙ fatigatōem: ꝙ isto modo venit ad petri domū seu hospitiū. ¶Un̄ Cirillus. Aspice autem qūo manet penes virū inopem xp̄c. qui sponta neam paupertatē ꝓ nobis passus ē: vt discam⁹ cum pauperibo cōuersari. nec spernere depssos ꝙ pauperes. ¶Un̄ ꝙ Chriſo. Et nimirū excogita q̄les erant domus piscatorū horuz: sz tamē nō dedignatus ē sub vilia tuguria piscatorum in- trare. erudiens per oīa hūanum cōculcare tu- morem. Et iterū. Propter hoc nunq̄ intrauit ī domum p̄claram xp̄c: sz in domum publicam ꝙ principis publicanoz ꝙ piscatoris: palatia di- mittens ꝙ eos q̄ mollia induūt vestimenta. Si itaq; eum vis ꝙ tu vocare: orna domum tuam elemosinis. orationibus. supplicatōnibo. vigilijs Null⁹ itaq; verecundet̄ domum vilem habens. si hec habuerit opertoria. Nullus diues magnū sapiat. domum habens p̄cioſam: sed verecūdet̄ magis. ꝙ hanc zelet̄ illaz dimittēs: vt ꝙ hic xp̄m suscipiat. et illic eternis potiat̄ tabernaculis. hec Chriſosto. Dic quidam dicūt q̄ licet Pe- trus fuerit de bethsaida. tñ ratōne vxoris habe bat domū in capharnaū. Sz contra hoc videt̄ qđ Marcus dicit. venit in domum Symonis et Andree. Ideo dicendū ſm Stephanū. q̄ dom⁹ petri nō dicit̄ possessiue: sz ad quā declinare cō sueuit causa vendendi pisces: ꝙ hac etiā famili aritate vxorē duxit de domo illa: que etiam di- citur domus Andree. ꝓter inseperabilitatē il- loz ī piscium negotiatōe. Et mox discipu lis petentibus ꝓ socru petri. id ē matre vxoris eius febricitantē: stans dñs super illā. impera- uit febri vt cessaret vel recederet: ꝙ apprehensa manu leuauit eā: q̄ statim ꝙ subito liberata est. ita vt cōtinuo surgens ministrauerit ei ꝙ disci pulis suis: vires quas accepit. quasi grās agē- do. in obsequium sui exercens saluatoris. nō re- manente vt solet molestia egritudis. Qđ nō ni si diuina virtute potuit fieri. Natura ei nō opat̄

in instanti. Et io hoc ꝓpriū ē medici celestis. sz secus ē in alijs: licet enī virtute nature possit homo a febribo curari: nō tñ in instanti ac ita subito ꝙ pfecte. ꝙ possit statim opa ꝓsueta facē. sicut hic dicit factū esse: ex q̄ oñdit ista curatio miraculosa ad discipulox ꝓfirmatōem ī fide. Unde Beda. Naturale ē febricitantibo incipiente sanitate lacescere: ꝙ egrotatōis sentire molestiā. Ecce sanitas q̄ dñi confert impio: simul tota redit. Nō soluz ipa redit: sz ꝙ tanto robore comitante. vt eis ꝓtinuo qui se adiuuerāt ministrare sufficiat. Et iurta leges tropologie. mēbra q̄ seruierāt imunditie ad iniq̄tatem. vt fructificarēt morti: seruiāt iustitie in vitā eternā. Unde ꝙ Cirillus. Et nos suscipiam⁹ ihm. Cuz enī visitauerit nos ꝙ portamus eū in mente et corde: tunc enormiū voluptatū estū extinguet. ꝙ incolumes faciet: vt mīstrem⁹ ei. hoc ē ei⁹ bñ placita pagam⁹. Moralit aūt p hoc dat intelligi qđ añ curatōem a pcō. nō est gratū seruitium impensū deo: sz penitēs q̄cito curat⁹ est a febre pcī: tamcito debet se occupare. ꝙ totalit mācipari seruitio dei: ſm illud apli. Sicut exhibuistis mēbra vestra seruire imunditie ꝙ iniq̄tati ad iniq̄tatem: ita nūc exhibete mēbra vestra seruire iustitie in sanctificatōez. Si ḡ aīa tua febre vitioꝝ ē capta: sanctos in adiutoriuz tuuz inuoca: vt eox rogatu grā dei curet te. ꝙ possis ei ꝙ sanctis suis gratā seruitutē exhibē. In hoc etiā ꝙ discipuli rogauerunt p illa: dat nobis exemplū orandi p infirmis. ꝙ necessitate aliena. Scōm Bedā. mistice domus petri ē ecclesia. de circūcisione ei⁹ apl'atui cōmissa: soci⁹ ē sy̓nagoga. q̄ quodāmodo mī ē eccleſie petro cōmisse in cura ꝙ custodia. Hec sy̓nagoga febricitat: qz inuidie estibo laborat. pſequēs eccleſiā: cui⁹ manum dñs tangit qñ carnalia ei⁹ opa in spūalem intellectū ꝙ vsum ꝙuertit: ꝙ sic erecta ministrat in spū. Moralit autē socrus petri febricitās ē caro ꝓcupiscens: cū enī hō calore cōcupiscentie laborat. q̄si febribo estuat: qđ pt esse triplicit iurta illud Johis. Omne qđ est in mundo. aut est ꝓcupiscētia carnis. aut ꝓcupia oculoꝝ. aut superbia vite: ꝙ sic triplicē habemus febrem. Quedam enī est ex corruptōne in spiritibus. Alia ex corruptōne in humoribo. Tertia ex corruptōne in mēbris: ꝙ in oīb⁹ ē calor inordinatus. supgrediēs nature cursus. Primā facit superbia. Secundā luxuria. Tertiā auaritia. Ad hanc veniēs Jhs videt p grām illuminātez: imꝑat p grām iustificantē: tangit manum per grām adiuuantē: ꝙ sic dimittit febris in contritōne: surgit sana in cōfessione. ministrat in satisfactōe. Moralit etiā dicit stans sup illā: qz nullum spūaliter sanat. nisi eū qui sub eo est. s. p timorē salubriter huīliantez. Unde Beda. Si virū a demonio liberatū. moraliter aīmū ab īmunda cogitatōne purgatuz dixerim⁹: ꝓsequēter femina febribo tenta. sz ad imperiū dñi curata. carnem oñdit a ꝓcupiscētie sue feruore p cōtinentie ꝓcepta frenatā. Omis enī amaritudo ꝙ ira ꝙ indignatio ꝙ clamor ꝙ blasphemia. spiritus furor est immūdi: fornicatōem vo īmunditiā. libidinē. ꝓcupiscentiā malā ꝙ auaritiam q̄ est simulachroꝝ seruitus. febrem illecebrose carnis intellige hec Beda. Potest etiam p socrū petri q̄ mulier erat. sensualitas q̄ ab Augustino mulier vocat significari: p xpm aūt q̄ est ymago patris. ratio ſm quā homo factus ē ad imaginē dei. Igit moraliter socrus petri sanatur. cum sensualitas q̄ calore ꝓcupiscētie febricitans iacet: p ratōem ad debitū ordinē moral' virtutis reuocat. Jō subdit. et mīstrabat eis: qz sensualitas reformata virtute morali ministrat ꝙ seruit ratōni. Et tūc hō pcm qđ añ cuz in eo eet. nō nouerat: incipit agscere postq̄ ab eo exiuerit. Unde Chrisō. Si vis discē pcī fetorē excogita id postq̄ factū ē. cū a desiderio erept⁹ fueris: cū nō adhuc molestat ignis: ꝙ tūc videbis qđ ē pcm. Nota etiā de q̄tuor ifirmitatibo ꝑmissis. q̄ spūalit p leprā pt intelligi culpa original': p palisim culpa actual' in omittendo: p febrem actual' in cōmittendo: p vexatōem demoniacā culpa erroris. Dein ponunt ad ꝓfirmatōez legis euāgelice multa miracula ī generali: qz audito hoc miraculo ꝙ vespe facto. cum sol occidisset ꝙ ad occasū venisset: oēs q̄ ī illa ciuitate hēbāt ifirmos varijs lāguoribo detētos ꝙ a demonijs vexatos: ducebant illos ad ihm. ꝙ obtulerūt ei vt curaret eos: qz tūc ad hoc poterāt vacare. Unde dic⁹ Theophil⁹ q̄ ita tarde addux erūt eos ad xpm. qz illa dies erat dies sabbati: ꝙ credebāt curatōes nō ee licitas durāte die sabbati. q̄ finiebat ī vespe illi⁹ diei: ꝙ iō expectabāt occasū vt curādos ad ihm adducerēt. At ipe sīgulis man⁹ imponēs curabat oēs: nulli⁹ ei⁹ morbū horrebat: qđ ē ꝝ medicos supbos ꝙ idignātis nature q̄ pauper ꝙ miseros dedignant visitare ꝙ tāgere. Et ejiciebat spūs īmūdos vbo: in signū q̄ verbū xpi vnote auditū. fugat demonē de corde pctox. Licet aūt posset etiā oēs curare solo vbo: tñ q̄nq̄ apposuit manus: qz hūanitas xpi erat q̄si organū seu instrumentū diuitatis ipi⁹ in miracul' faciēdis. Et iō sic artifex mediā te instrumēto opat: sic vtus diuina ī xpo p applicatōnem hūanitatis aliq̄ faciebat: vt eā ꝓiunctaz deitati declararet. Miracula q̄dem xpi ad duo ordinabāt: s. ad manifestatōem diuitatis sue. ꝙ ad ꝓfirmatōem sue doctrine. p quā hoies ad fidē inducebant. Unde ꝙ ad tactū man⁹ ei⁹ sanabant infirmi. curabant leprosi: illuminabāt ceci. ꝙ ad vocē ei⁹ suscitabant mortui: ꝙ ejiebātur spūs īmūdi. Per hoc aūt ꝙ vespe facto obtulerūt sibi ifirmos et demoniacos. significat ꝙ hora mūdi vespertina xpc venit demōes ejicere ꝙ infirmitates hoīm curare: ꝙ p occasū sol' significat ꝙ passio sua. in q̄ sol iustitie occidit. futura erat medicina oīs spūal'is ifirmitatis. Unde ſm Bedā. mistice sol' occubit⁹. passionez. mortēq̄ illi⁹ significat. q̄ dic⁹ q̄ diu sū in mūdo lux sū mūdi: ꝙ sole occidēte plures q̄ añ demoniaci ꝙ egroti sanant: qz q̄ tpalit ī carne viuēs. paucos iu-

deorũ docuit: oĩbo p orbẽ gentibo. fidei salutisq; dona transmittit. Moraliť vo occasus solis ꝑt dici casꝰ mundane ꝓsperitatis. pꝰ quẽ multi sananť: q̃ lucentẽ sole ꝓsperitatis grauiť infirmãtur. Cõsidera qꝫ paucis vbis multa hic miracula cõphendũť: q̃ exꝑsse fortassis incredibilia viderenť. Vñ Chriſ. Tu aũt intẽde. quãtã multitudinẽ curatã trãscurrũt euãgeliſte: ñ vnũquẽq; curatũ dicẽtes nobis q enarrãtes: sz vno vbo pelagus ineffabile miraculoꝝ supuenientes: vt nõ rursus magnitudo miraculi incredulitatẽz ſmittat: ſi tantã plebẽ. q varias egritudines i vno tpis momẽto soluit q emẽdauit Hec Criſ.

Exibant aũt demonia a multis clamantia q dicẽtia: qr tu es filiꝰ dei. Et increpãs ñ sinebat ea loqui: qr sciebãt ꝑ vehementẽ cõiecturã ipm esse xꝑm: nõ tñ ꝑ scie certitudinẽ. Vnde Beda. Demonia filiũ dei ꝓfitebanť q sciebãt ipm esse xꝑm. Quia cũ ieiunio fatigatũ eũ dyabolꝰ videret. verũ hoĩem intellexit: sz qr temptãdo nõ ꝓualuit. vtrũ filiꝰ dei esset dubitabat. Nũc autẽ ꝑ signoꝝ potentiã. vel intellexit. vel potiꝰ suspicatus ẽ esse filiũ dei: sz se mortẽ illiꝰ nõ ꝓuidit eẽ dãnandũ. Vere emĩ de hoc misterio a seculo abscondito dicit apl'us: qr nemo principũ huiꝰ seculi cognouit: si emĩ cognouissent. nunq; dñm glorie crucifixissent Hec Beda. Ideo aũt nõ sinebat ea loq̃: ne hoĩes audiẽtes demonẽ ꝓdicare mũdo veritatẽ: deinceps acq̃escerẽt sibi ꝓdicanti falsitatẽ. Vñ glo. Ideo ꝓhibet loq̃: neduz aliq̃s audit demonẽ vera ꝓdicantẽ: postea seq̃ errantẽ. Improbus eĩ mgr vera falsis ꝓmiscet: vt sub specie veritatis. falsitatis testioniũ obtegat. De hoc habes q alias causas. prime supꝰ de spũ imundo dictas. Facta aũt die q valde diluculo. egressus ihs de capharnaũ. ibat i desertum locũ. vt applausũ ꝓpli fugeret: q ibi secretius oraret. In hoc dans exemplũz qꝫ ꝓdicatoꝝ q mirabiliũ diuinoꝝ opatoꝝ. debet vanã gloriã q ostentatiõem fugere: q ab solitudinẽ ꝓcẽplatiõnis ac secretũ oĩonis ꝓꝰ laborẽ ꝓdicatiõnis redire: vt deo grãs agat de ꝓfectu ꝓterito. q se disponat ꝓ futuro: vt ibi hauriat qd̃ postea ꝓpli effũdat. Et ſm Theophilũ. oñdit nobis qꝫ deo debet attribui. si aliq̃d boni facimus: q ei debemus dicere. qm̃ omẽ optimũ desuper est descendens a te. In deserto q̃ xꝑc orat. nõ qꝫ ipse oratiõne indigeat: sz vt nobis bone exẽplificatiõnis opatiõnis exemplũ q forma fieret: q vt nos tumultũ fugere q curã mũdi vitare. ac secretum mẽtis queré doceret: cũ eũ orare vel ei silenter loqui affectamꝰ. Et turbe req̃rebant euz. s. ꝓ fidem: q venerũt vsq; ad ipm ꝓ spem: q detinebãt illũ ꝓ caritatez. ne discederet ab eis. vt ꝓfectũ cõsequerenť maiorẽ. Vbi Chriſ. Gaudens autẽ eos suscipiebat: sed q voluit eos dimittere vt q reliq̃ doctrine eiꝰ ꝓticipes esset. Et iõ sequitur. quibo ait. qr q alijs ciuitatibus oportet me euangelizare regnũ dei. i. q̃liter ꝓueniť ad regnum dei: qr ꝓ pnĩam q̃ ẽ via ad hoc ꝓueniẽdi. Vbi Theophil'. Trãsit emĩ ad alios magis indigentes doctrina: qr nõ conuenit in vno loco doctrinã ꝓcludere: sz vbiq; radios eiꝰ extendere. Vbi q Chriſ. Simul etiã cõsidera. qꝫ poterat i eodem loco manendo oẽs attrahere ad se. Non tñ illud fecit: ꝓbens nobis exemplũ. vt ꝓambulemꝰ q req̃ramus ꝓeuntes: sicut pastor ꝓditazouẽ. q medicꝰ accedit ad infirmũ. Una eĩ aĩa recupata: poterit aliq̃s mille delicta abolẽ Hec Criſ.

Capitulum .xliiij.

Domine ihu xꝑe remoue q eĩce spirituz imũduz a me: ne aliquo mõ me valeat maculare. vel in maculis detiné. vt sim q appareaz mũdo mortuus. cũ a possessore prauo. qui ꝓ imunda desideria nos agitat fuero liberatus. Deo etiã dñe te medicum aiarũ: vt me curare digneris a febre vitiorũ. q̃en surgens ab eis valeã tibi ministrare. q gratã fuitutẽ exhibere. Tu etiã dñe cura me. et oẽs varijs aĩe detentos lãguoribo. vt a pcẽtis sani q incolumes facti. tibi ministremꝰ q bñplacita tua pagamus Amen. Capitulum. XLIIII.

De suscitatione filij vidue.

Et deinceps ibat ihs cũ discipulis q turba copiosa q̃ eũ seq̃batuz. nouitate opm. suauitate doctrine. q ex sanctitatis eius deuotiõne. in ciuitatẽ galilee q̃ vocať Naym. Secundo miliario a monte thabor. est ciuitas naym. et supra naym mons endor. ad cuiꝰ radicem fluit torrẽs cyson. Añ huiꝰ ciuitatis portaz vbi erat maior ꝓcursus ꝓpli. obuiauit dñs multitudini hoĩm efferentiũ. i. extra portantiũ. defunctũ filiũ vnicũ vidue ad sepeliendũ. qr antiq̃tus loca sepulture erãt extra ciuitatez q hoĩm habitatiõnes. ne cadauerib̃ inficerenť loca q hoĩes. Hoc autẽ sic factũ ẽ. vt euidentiꝰ esset miraculũ corã multis factũ. q multi essent testes tanti miracli Et qr vacabãt ad pietatis opus ꝓsequẽdo funꝰ q ꝓsolando viduã q orbatã matrẽ. meruerť ipsũ videre miraculũ. Vbi Greg'. nicenꝰ. Erumne molẽ breuib̃ vbis explicuit. Mater vidua erat q̃ nõ sperabat vlteriꝰ filios ꝓcreare. nõ bẽbat i quẽ dirigeret aspectũ vice defũcti. qr vnicꝰ erat hũc solũ lactauerat. Hic solꝰ aderat alacritatis causa i domo. q̃q̃d mater dulce ac ꝑciosũ. hic solꝰ extiterat. Vñ q Cirillꝰ. Miseranda passio q ad fletũ q ad lacrimas potẽs ꝓuocare. Quã cũ vidisset dñs sic tristẽ q afflictã. misericordia ac pietatꝫ motus. ſm qꝫ hõ sup ea. tuz qr vidua erat. tũ qr nõ bẽbat aliũ filiũ. a q̃ in senectute sustẽtari posset q̃ ab ipo. dixit illi verbo ꝓsolatorio q dulci. Noli flere. q̃si diceret. cito ꝓsolata eris. desiste q̃si mortuũ flere: qnẽ moꝝ viuũ resurgẽ videbis. Merentiũ ꝓsolatoꝝ deꝰ. illoꝝ maxime lacrimas intuet: qui alioꝝ miserias q peccata deflent. Scõm Bedam. dñs misericordia motꝰ est. vt nobis exemplũ imitande pietatis oñderet. Vñ q Chriſo. Iubens q̃ cessare a lacrimis: qui cõsolať mestos. monet nos de ꝑsentib̃ defũctis ꝓsolatiõem recipe. resurrectiõez sperãtes Pagani q gentiles causam habent plangendi

defunctos. qz resurrectoez nesciũt: sz xpiani eã credũt. ꝛ iõ causã plangẽdi nõ hñt. Et accessit ꝛ tetigit loculũ. i. feretrũ. vt effectus salutis tactu corpis sui deueniret. et oñderet ꝙ corpus suũ deitati vnitũ: erat instrumentũ deitatis in miraculis faciẽdis. Loculus diminutiue ẽ mortui locus in q̃ iacet. Cui enĩ viuẽti magna palatia ꝛ ample domus nõ sufficiebant p loco. ei moriẽti puum spatiũ sufficit p loculo. Vñ mortuo Alexandro dixit q̃dam philus. Quez totus mundꝰ nõ capiebat. hodie pua cõtinet arcba.

Hi autẽ q̃ portabãt: stetez̃ũt. nec vltra pgredi ausi sũt. Et ait. Adolescẽs surge. et sic eũ fm ꝙ deus suscitauit. Et resedit q̃ erat mortuus. qz surgens sedit ĩ loculo in q̃ iacuerat prius. ꝛ cepit loqui. vt manifeste appareret. ꝙ erat vere ꝛ nõ apparẽter resuscitatus. ꝛ forte verba ipsius fuerũt grãrũactones. ꝛ dedit illũ matri sue: qz nõ suo merito: sz matris resurrexerat. vt q̃ de ipo tristis fuerat in ipo ꝓsolarẽ. Omnes autez inuasit timor ex stupore tãti miraculi. q̃ timor nõ fuit alicuiꝰ malu: sz reuerentie. de potẽtia et bonitate. ꝛ magnificabant. i. laudabant deuz ꝛ magnum põdicabant: qz quanto grauior ẽ casꝰ tanto pietas erigẽtis est gratior. ꝛ spes salutis penitentibo ẽ certior. Et dicebãt. qz pphet magnus. s. in lege ꝛ pphetis pmissus. surrexit ĩ nobis. ĩmo plusq̃ pphã: et qz dñs visitauit plebem suã. mittendo eis saluatorẽ. vt eos redimeret: sicut medicꝰ visitat infirmũ vt euz sanet Mistice iste defunctꝰ est hõ p peccatũ mortale mortuus. Eius mater ẽ ecclesia q̃ ẽ vniuersitas credentiũ: ꝛ cuiꝰ filij sunt credentes singuli. Pcto autez dicit filius vnicꝰ matris sue. s. ecclesie: qz quelibet ita deflet. qñ ĩ peccatũ cadit. sicut mater vnicũ filiuz qñ decedit. Ecclesia q̃z dicit vidua: qz sponsi sui morte redempta. vl̃ qz nũc q̃ diu pegrinat a dño. est ab amplexibo spõsi sui priuata. de qua vidua dicit in psalmo. viduam eius bñdicens bñdicã. Efferẽ defunctus. cũ cõ sensus interior exijt in opus. Quatuor portitores huiꝰ defuncti sũt q̃tuor affectões cordis nri sz gaudiũ ꝛ tristitia. spes et timor. Ista enĩ q̃tuor portant mortuuz p abusum. de quibo dicit Bernñ. Amant qđ nõ decet. timẽt qđ nõ oportz dolent vane. ꝛ gaudẽt vaniꝰ. Vel isti q̃tuor portitores sũt amor pcĩ. timor pne. spes emende. ꝛ psumptio đ dei miscdia. Vel q̃tuor portitores sũt q̃tuor q̃ aiam in pcto pseuerare faciũt. s. fiducia longioris vite: q̃ tñ hoiem sepe decipit. ꝓsideratio culpe aliene. q̃ homo correctoem ppriam deuitat. stulta spes penitẽdi in futuro. ꝛ fiducia de venia quã hõ ꝓcipit ex magna dei misericordia. inpunitas pctoris. q̃ reddit ad pcta magis pcliuus. Pñt etiã intelligi isti portitoes carnalia desideria. vel adulatoꝛ ꝛ bñdicentiuz blandimẽta. vel platoꝛ mercẽnatioꝛ verba vngentia nõ pugentia. et quicũqz verbo vel facto fouẽtes hoiem in pcto. Porta p quã efferẽ seu egredit mortuꝰ. est aliqs de q̃nqz corpis sensibus pcĩ manifestatiuꝰ. Nã qui videt vel audit vel loq̃tur qđ nõ licz. mortuꝰ extrahit p portã visus vel auditꝰ vel oris. ꝛ sic suo mõ de alijs. et iõ custodie ad istas portas sũt adhibẽde. Vnde Beda. Portã ciuitatis q̃ defunctus efferebat: puto aliquẽ de sensibo esse corpis. Qui enĩ semi nat inter frẽs discordias. qui iniq̃tatẽ in excelsum loquit. p oris portam extrahit mortuus. Qui videret mulierẽ ad ꝓcupiscendũ eã. p oculoꝝ portaz sue mortis inditia pfert. Qui fabulꝰ ociosis obscenisue carminibo vel detractõnibo aurẽ libenter apit: hanc aie sue portã mortis efficit. Ceteroscq̃ qui nõ seruat sensus: mortis sibipse reddit aditũ Hec Beda. Loculꝰ est conscia pctoris. in q̃ tanq̃ in lecto male cõscientie requiescit. Talis aũt mortuꝰ p pctm mortale suscitat a deo. p pces ecclesie. Sz qũo resuscitat in figura hic docet. Sicut enĩ tria sunt signa mortis spũalis. sic tria sũt signa resuscitatõis spũalis. Signuz mortis spũalis. accipit fm signum mortis corpalis. Signũ aũt mortis corpalis triplex ẽ. Primũ ẽ carentia opatõnis. sic carentia ad bñ opandũ ẽ signũ mortis spũalis Vñ in Exodo. fiant ĩmobiles q̃si lapis. Scõm ẽ carentia sensus qñ pcutit ꝛ nõ sentit. sic qñ hõ nõ sentit pcussiones et ammonitõnes spũales. signũ est q̃ ipe spũaliter ẽ mortuus. Vnde ĩ pverbijs. Verberauerunt me: sz nõ dolui. traxerunt me. ꝛ nõ sensi. Tertiuz est rigor. sic homo qñ habet coꝛ ita rigidũ q̃ flecti nõ pt p cõpassionem ad primum. nec p obedientiã ad deũ. signum ẽ mortis spũalis. Vñ in libro Regũ dicitur. q̃ manꝰ hieroboam quã extendit de altari exaruit. Sic g̃ tria sunt signa mortis spũalis. Bene quippe opari tollit superbia. sensum aufert luxuria. ꝛ rigorẽ facit auaritia. Et ecõtra sunt tria signa resuscitatõnis spũalis. q̃ tangunt in hoc q̃ resedit. ꝛ cepit loq̃. ꝛ dedit illũ matri sue Per hoc qđ dicit. resedit: intelligit ꝓtritio. ĩ cõtritõe enĩ homo rẽsidet ꝛ resilit a pcto. p hoc qđ dicit. cepit loqui: intelligit cõfessio. in q̃ homo loquit se accusando. per hoc qđ dicit: dedit euz matri sue. intelligit satisfactio. p hoc enĩ q̃ hõ absoluit ꝛ iniungit ei satisfactio: restituit matri sue. id est ecclesie ꝛ cõmunioni fidelium per spiritualem incoꝛporatõnem. que quidem satisfactio fit p tria. scilicet p oratõem. ieiunium ꝛ elemosinam. Sz modus iste resuscitatõnis tangit cuz dicit. accessit ꝛ tetigit loculũ. Ad mortuũ spũaliter saluatoꝛ accedit ꝛ appropinq̃t cũ aliquã grãm puenientẽ vel desiderũ ppe salutis ei donat. Loculũ tangit. qñ ꝓscĩam ꝛ coꝛ durũ pctoris ad pniam emollit. ꝛ pctoꝛem ad sui cognitõez reducit. ꝛ tũc mortuus a pcto resurgit

Et sciendũ q̃ spũsctus pctm p morte voluit designari. ad oñendũ quãtũ pctm sit fugiendũ ꝛ quãtũ de eo sit dolendũ qñ ẽ ꝓmissũ. Pctm fugiendũ ẽ vt mors. ꝛ đ eo dolẽdũ ẽ tãq̃ de morte Sic dolere debet q̃ amicũ suuz in pcto mortali videt. ac si eũ mortuũ videz. imo etiã eũ plꝰ dolere dz. Et qz sic mortuꝰ iste figurat pctorẽ. sic eius suscitatio figurat peccatoris cõuersionem

ideo sicut multū timēdū ē pcēm. ⁊ multū dolen dū de eo ꝓmisso: sic multū desiderāda ē pcōris ꝙuersio ⁊ multū gaudendū de ipa iā facta. Ob secro g̃ o pcōr dominū vt r̄suscitet te a morte pcī. ⁊ restituat te scē ecclie sue. i laudē ⁊ gliaz nois sui. Et (vt ait Ambro) si graue pcēm ē qđ pñie tue lacrimis ipe lauare nō possis. flet p te mr̄ eccl'ia: q̄ p singulis tanq̄ p vnicis filijs vi dua mr̄ iteruenit. Cōpatiē q̄dāmō spiritali do lore nature. cum suos liberos letalibo vicijs ad mortē cernit vrgeri. Viscera em̄ sum⁹ de viscer bus ei⁹. Vñ ⁊ Aug⁹. De iuuene illo resuscitato gaudsa ē mr̄ vidua: de hoibo in spū quotidie su scitatis gaudet mr̄ eccl'ia. Ille quidē mortuus erat corpe. illi aūt mētes. ¶ Moraliter tres mor tuos xp̄c suscitauit. puellā i domo clausā. id ē mortuū p ꝓsensū delectatōis praue. in cogitatō ne seu volūtate adhuc tectū. Iuuenē in porta. id est mortuū p actū pcī. in ōbo nutu vel ope. Lazarū in sepulchro. i. mortuū lapide mole cō suetudinis peccādi pressū. male olētē ⁊ alios fa ma corrūpentē. Omnes istos suscitat ⁊ sanat do min⁹. cū ad ipm redeūt veraciē penitētia. Et tā toleui⁹ resuscitaē q̄sq̄ p grām: quātomin⁹ mor tificat⁹ē p culpā. Vnde dñs puellā corā paucis defacili suscitat. puelle dicēs: surge. Iuuenē co ram pluribo ⁊ q̃si difficilius: tangēs feretruz ⁊ dicēs. adolescēs tibi dico: surge. Lazar̄ difficili me. qr cū lacrimis. cū fremitu. cū sui p̄turbatō ne. cū magna voce dicēs: lazare veni foras. ⁊ q̃ si cū auxilio ⁊ testimonio p̄sentiuz dicēs. soluite ⁊ sinite abire: ñ q̄ dño tamfacilis nō fuerit re suscitatō lazari sicut puelle: cū (vt ait aug⁹) ne mo tāfacile excitat i lecto. q̄ xp̄c in sepulchro. sed dñi facta aliar̄ rerū sūt exēpla. longa ei cō suetudie pressus. vir ⁊ q̃si cū labore suscitatur. Qui vt suscitet dñm cogit lacrimari ⁊ eiulare. Et ideo licet omne pcēm. maxime tñ peccādi cō suetudinē fugē debemus: qr hic sanaē difficili us. Vñ Ambro. Omne pcēm ꝙsuetudie vilescit. ⁊ fit homi q̃si nullū sit. Sic ⁊ ecōuerso. ois vir tus bona ꝙsuetudie fit grata et facilis. qr nihil dr̄t assuesci sic vel sic. Triplex est g̃ mors culpe designata i p̄dictor̄ triū mortē. scz pcēm cordis. pcēm opis. ⁊ pcēm ꝙsuetudis. In suscitatōe ho hor̄ triū mortuor̄ ostensū ē. q̄ saluator p̄tatez habet sup̄ triplicē mortē. scz nature. culpe. ⁊ ge henne. sup̄ triplicē vitā. scz nature. gr̄e. et glie. Quartū mortuū insinuāte discipulo audiuit. sz ad cū ire noluit. i. ad mortuū in obstinatōe vl' desperatōe seu p̄ua pcī excusatōe: de q̄ dixit. di mitte mortuos sepelire mortuos suos. Hec igiē audiētes. q̄ stāt nō p̄sumāt. sed cauti sint ne ca dant. ⁊ q̄ ceciderūt nō desperēt. sed soliciti sint vt resurgāt. Vñ Aug⁹. Hec g̃ carissimi audiui mus. vt q̄ viuūt: viuāt. q̄ mortui sūt: r̄suiscāt Siue adhuc pcēm i corde ꝙceptū. nō p̄cessit in factū penitēat. corrigaē cogitatō. r̄surgat mor tuus intra domū ꝙsciētie. siue iā qđ excogita uit: admisit. nec sic desperet. Nō surrexit mortu us intus. surgat elat⁹. penitēat facti de p̄rimo reu iuiscat. nō eat i p̄funda sepulture. nō acci piat desup̄ ꝙsuetudis molē. Sz forte iam illi lo quor. q̄ iā duro sui moris lapide p̄mit. q̄ iā vrge tur ꝙsuetudis pondē. q̄ iam q̃driduan⁹ putet. Nec ipe desperet. p̄fund⁹ mortu⁹ ē: sed altius ē xp̄c. Agūt etiā tales penitētiā. Neq̄ em̄ lazaro resuscitato post q̃driduū vllus putor i viuente remānserat. Ergo q̄ viuūt: viuant. q̄ aūt mortui sūt. in quacūq̄ hap̄ triū mortē se inenerīt: pe nitētiā agūt. accelerēt. iā resurgāt. Vñ ⁊ Crisē. Ne audeam⁹ q̄ stam⁹. sz dicam⁹ nobisipis. Qui estimat se stare: videat ne cadat. Ne desperem⁹ si cecidim⁹. sz dicam⁹ nobis. Nunq̄d q̄ cadit nō resurgat: Etenim multi i ipm celi verticē ascē dentes. ⁊ oēm pacientiā demonstrātes: pap̄ lapsi sūt. ⁊ ad ipm venerūt malicie baratp̄. Alij aūt rursus ad celū inde ascēderūt. ⁊ a scena ⁊ scurri litate ad angelicā sūt trāslati vrbanitatē: ⁊ tā tam oñderūt virtutem. vt demones abegerīt et multa signa alia opati fuerīt. Et hop̄ q̄dez ple ne sūt scripture ⁊ plena vita exēplis nob. Quē admodū em̄ medici difficiliores egritudinū eli gētes libris inscribūt. ⁊ hui⁹ emēdatōis metho dū. i. doctrinā docēt. vt in maioribo exercitati facile minora saperēt: ita vtiq̄ ⁊ de⁹ magē pcō rum i mediū adduxit. vt q̄ parua deliquerūt. p illa facilē hop̄ emēdatōez inuenīt. Si em̄ ma iora habuerūt sanatōez. multomagis minora. Igiē armem⁹ nosmetipos bonis opatōibo. et si aduenerit aliq̄d delictū abluamur vt digni effi ciamur in gloriā dei. viuētes p̄sentē vitā futu ra frui vita Dec Crisē. Considera hic viduaz de morte filij flētē. ⁊ ita tu oīb⁹ postpositis ō mor te aie tue luge ⁊ lacrimare. vt merearis ab ipa morte aie. p tactū diuine miseratōis r̄suscitari Abstine a risu ⁊ cachinno. cogitās qr de cūctis actibo tuis redditur⁹ es ratōez i iudiciō. Vñ Cri sos. Nihil q̄pe ita ꝙglutinat deo. vt lacrime ille q̃s ⁊ pcī dolor et amor ūtutis effūdit. siue p̄pa pcā q̃s siue etiā lamētē aliena. Cui⁹ etem̄ rei grāz i cachinnū laxatis ac diffluis. q̄ tātop̄ spō te fact⁹ es causa meror̄. ante terribile illud xp̄i statur⁹ tribunal. ⁊ sūma cū examinatōe rōez p cūctis actibo redditur⁹ Dec Crisē. Valde aūt piculosū ē q̄ pcōr i sordibo pcōp̄ ⁊ i morte aie iacet. nō curās se p penitētiā purgare ⁊ resurgē Si ei linguis hoīm loq̄ris ⁊ āgelop̄. ⁊ si tot p tu am doctrinā ꝙuertēs hoīes. q̄t fuerūt hoīes ab initō mūdi vl' q̄t sūt stelle celi. ⁊ teipm p penitē tiā nō mūdaueris: fact⁹ es velut es sonās aut cībalum tinniēs. cāpana em̄ ad vtilitatē homi nū seruiēs. pulsādo seipam ꝙsumit. Et si habue ris omnē sciētiā. ⁊ si p tuā sciētiā ⁊ tuis discre tis ꝙsilijs. oēs reges mūdi vl' p̄ncipes. imo tot⁹ mūdus pacifice dirigerēt. ⁊ teipm p penitētiā nō correxeris: nihil pficies. Et si habueris oēm fidē ita q̄ trahas ad fidē omnes iudeos. hēticos ⁊ paganos. ⁊ si i pcō mortali es. nihil tibi p̄de rit ad vite eterne salutē. Item si mille claustra faceres. ⁊ mille hospitalia manu p̄pria edifica res. et in illis omnes mundi paupes bonis tuis

pascés: q̄ diu i pcto mortali psistis in statu sal uádoꝫ ñ es. Jtē si corp⁹ tuū ad cremādū dares vt lauretī⁹. ad excoriādū vt bartholome⁹. si cru cifigeréis vt xp̄c. et sic cum vnico pcto mortali moreréis: nūq̄ saluaréis. Jtē si mille milia mis saꝫ p te diceret. si oēs scti i celo cū oibo āgel' p strati añ deū sāguineas fūderēt lacrimas vsq; in diē nouissimū orātes p te: ñ flecterēt misericordiaz dei ad miserēdū tui. si discedés i pcto mortali q iō pctori i morte aie iacēti pl⁹ valét vna ꝓfessio bona. q̄ oia bñficia p̄dcta p eū facta l' sibi ipēsa.

Domie ihu xp̄e dei i nayim aiaz fluctuā tē tēptatoibo: a ꝓpiq̄ porte cohibēdo. ne p sēc⁹ veniāt ad effect⁹. accede p grāz tāge cor p correctoz. stēt portitores occasiones peccādi et optunitates. dic aie iacēti i pctis vt rsideat p bonā volūtatē. icipiat loq̄ p ꝓfessiōez surgat p bonā opatoz. redde mri sue gre nutri ci vt stet p stabilitatē: et sic plebē tuā vires aie affectōes et cogitatōes visitet tua veritas p co gnitoz. ot⁹ p opatoz. q bonitas p ꝓsuatoz amē.

De scriba doloso q duobo alijs xp̄m sequi vo lentibus. Capitulum .XLV.

Videns aūt ihs turbas ml'tas circū se q se seq̄ntes. iussit di scipl'os ire ēnsretū. i. vlē mare gali lee. i locū secretū. q iuit vt cū eis ēns fretaēt: q eos a turb̄ seq̄straret. docēs etiā p̄dica trē euāgelij q oēs. applausū ꝓpli ꝺcliare. q nihil ad oñtatoz facé. Per hoc etiā inuit. q cure mū di sē fugiēde. q: ēbe ml'te sē ml'te cure. q̄ turbāt aiaz ex oi pte: q iō dic circū se. Nā ipediūt a po steriori. ne posteriori rcolat ab ātriori ne se me liora extēdat: a dextris ne desidēt eēna. a sini stris ne timeat supplicia. El' posteriori ne ōsi dere defect⁹ vite ptrite: ab ātriori ne ꝓsidere stat⁹ vite futué: a dextris ne ꝓsidere picla i sta tu psperitatis: a sinistris ne ꝓsidere picula in statu aduersitatis. Sic ei fab q̄ vult minuere eq̄. coopit sibi ocl'os. q tunc pcutit vbi vult: sic dyabol⁹ volēs hoiez pcuté. opit sibi ocl'os p cu ras q solicitudies. q tūc vulnerat p pcm q exē bit sāguinē ututū: q iō ab hac ēba eēt declinan dū. hec est ēba q̄ ipediebat zacheū i videdo ihm.

Et i via ascēdēs corpalit ñ spūalit vn⁹ scriba i. legisp̄it⁹ seu lrat⁹ ait illi. Mgr. ñ dic dñe. q: cā discēdi ñ fuiēdi veit. nec q̄ēs mgim sz ex mgo luce. seq: te q̄cūq; ieris. Jste duplici de cā vole bat seq̄ xp̄m. s. cā cupiditatis q lucri tpal'. ac ia ctātie q vane gl'e: ml'titudie ei et magnitudie si gnoꝫ visoꝫ mot⁹. volebat seq̄ dñm. vt discét si gna facé ꝑ lucꝫ adq̄rēdū. l' ꝑ vanā gl'iaz cō seq̄ndaz. hoc idē desiderās ꝓseq̄ a dño. qđ symon mag⁹ volebat emé a petro. Jhs aūt vidēs e⁹ ani mū ñ rñdit ad ei⁹ ōbū tm̄. sz ad ei⁹ animū dicēs Vulpes foueas hñt ad q̄escēdū q latitādū. q vo lucres celi nidos hñt ad q̄s ascēdūt q ꝓfugiūt. fi li⁹ aūt hoīs. i. ogis (ecce a pte iferiori denoiat ge n⁹ suū. ꝺ gl'iantes de gene suo: q allegātes. qđ ē in eo pcipuū) ñ habz domiciliū ꝑuz vbi caput suū recliet ad pausādū. Quasi dicét. Bruta hñt sua latibula q loca vbi pñt late q q̄escé. ego aūt sū ita paup. q̄ nō hēo hospicīolū ꝑtiū vbi pci piēdo q̄etē caput rclinē: q iō frustra veis ad me ꝑtē lucꝫ tpale. Eiñ Crisꝰ. Aspice q̄liē pauptatē quā dñs docuerat p opa demr̄at. nō erat ei mē sa. ñ cādelabꝫ nec dom⁹. nec q̄q̄ taliū. hec Cri so. Hospicīolū q̄dē habuit ogis vœꝫ. recliatori um habuit p̄sepiū ñ ꝑtiū q crucis patibulū. se pulchꝫ habuit sz alienū. Hic q̄ remouet cupi ditas crenoꝫ a volētibo seq̄ xp̄m. Audita autē xp̄i pauptate ñ istitit āpli⁹ vt seq̄ret. Eiñ Crisꝰ. Nō aūt rñdet seq̄r te paupem. hoc ei dñs forsi tan ꝓcessisset. El' p vulpes dolositas q simulatō p volucres ianis iactātia q elatō signat. Quasi dicét dñs. Dolositas q elatō latēt i corde tuo. q: scz cā cupiditatis q vane gl'e vis me seq̄: q ideo te i societatē meā ñ rcipio. q: fili⁹ hois simplex ꝺ dolositatē. humilis ꝺ supbiā. nō habz i te vbi caput reclinet: caput em̄ xp̄i de⁹ ē. de⁹ aūt habi tat i humili q simplici q tremēte smōes ei⁹. Et ipa reclinatō capitis. ñ erectō hūilitatis magi stra ē. q̄ i illo locū ñ habēt. Jn trib⁹ q̄ iste rep hēdit a dño. s. i dolositate: q: ficto aīo q nō sim plici seq̄ volebat: q i cupiditate. q: cū p q̄stu se qui intēdebat: q i elatōe. q: ꝑē inanē gl'iam ei adhere cupiebat. Sic vulpis ē aīal fallax. insi dijs itentū. q rapinis plenū: auis ꝺo alta petēs. q ascēdēs sursū. Hic q̄ seq̄ volebat mgrm. vt nō ꝺtutes discét. nō vt pauptatē q hūilitatē magi stri imitarēt: sz vt fict⁹ discipul⁹ decipet. et sub mgrio hūilitatis et pauptatis honoꝫ dignita tes ābiret. q diuitias ꝓgregaret. Et hūc ābitōli q simoniaci i eccl'ia imitat. q̄ cupiūt ad alta sē uehi. q̄rētes q̄ sua sūt. nō q̄ ihu xp̄i. nō vt mini strēt sz mīstrēt: q ideo vulpi dolose q volāti avi merito ꝓpanē. Per hūc etiā significāt. q̄rētes inēre religionē l' monasteriū diuitias habētiū ñ ex deuotōe. sz vt ex paupib⁹ diuites q ex ꝓtem ptibilib⁹ honorati fiant. Jdeo talib⁹ dr̄ vulpes foueas hñt q volucres celi nidos. i. demones do losi q supbi habēt i vob̄ habitaculū. sz nō xp̄c. Potest insup dici q vulpes foueas habēt. i. do losi habēt cautelas ad q̄s ꝛfugiūt. ne i suis capi ant malicijs: q volucres celi nidos. i. supbi q̄rūt eleuari i altis: fili⁹ aūt hois ñ habz vbi caput su um reclīet. i talib⁹ id ē ille q̄ fm dictamē rōnis viuit. talia ñ q̄rit. Et q̄ dic Crisꝰ. scriba l' ñ cre dēdi. sz simulata mēte accessit ad dñm. vñ inspe ctor cordiū q secretoꝫ cognitor de⁹. tēptantē se pot⁹ q̄ vere ac fidelit seq̄ volētē. nō imerito re futauit. Nā vt ait Augꝰ. videbat eum dolosa si mulatōe tenebroſū. q vētosa elatōne iactatū. nō habē locū hūilitatis. vbi doctorē se inclinātē ex ciperet: q: in discipulatu xp̄i nō illi⁹ gratiā. sed suā gloriam requirebat. Dixit autem domi nus alteri cui⁹ p̄fez iam mortuū sciebat. Seq̄ re me. Qui rñdit. Domine q̄ est reuerētie per mitte me q̄ ē obediētie. q: de discipulis suis sci licet futurus dicit⁹ q si nondū erat: primuz ire et sepelire patrē meum q̄ ē opus misericordie

Ubi Raban⁹ ñ discipulatū respuit.sz expleta p̄
mū p̄ni funéis pietatæ. liberior būc seq̄ desidé-
rat sīc helize⁹ vocātæ se helia.oscule:iąt.oro te
p̄ez meū ⁊ mātez meaz ⁊ sic seq̄r te. Ihs aī ait
illi aio corripiēdi. Sequé me. nō obstātæ p̄is
tui funé:q̄i dicat.nō ē de caritatis ordīe.min⁹
bonū maiori p̄ponė:⁊ dimittæ mortuos.s.mor
tæ culpæ sepelire mortuos mortæ nature suos.s.
sibi astrictos vinculo ꝓpinq̄tatis ł nature. Dicēs
aūt suos mōstrabat quoniā ł nō ei⁹ mortu⁹.sz
aliąs infideliū erat.cui⁹ ⁊ sepulcres p̄ infidelita-
tē ipietatis.i aīa mortuos itælligi volebat. In-
fideles dicūt mortui.qz fide carēt q̄ vita aīe ē.
ſm illud iust⁹ ex fide viuit. Hic g̃ remouet̄ car-
nalitas ꝓpinq̄tas.p hoc em̄ q̄ dixit ei sequé me ⁊
dimittæ mortuos sepelire mortuos suos:oñdit
q̄ carnalis affect⁹ a sequētibus xp̃m ē totalit̄ di-
mittēdus. Et ē hoc argumētū ꝺ excusātes se de
igressu religiōis ꝓpt̄ curā pntū. Jtē ꝺ pcrasti-
nātes.si em̄ noluit retardari p sepultura. mul
tomin⁹ p expeditōe diuturna. Ait Chrys. Ali⁹i-
tentōe ficta dixit seq̄r te.hic etiā sctaz rē petēs
nō sinit̄ recedé:qz alij erant q̄ sepelirēt.⁊ būc a
magis nccijs recedé nō oportebat Hec Cris. Et
vide quō p̄mū dolosū ⁊ supbū q̄ fictæ ⁊ simlata
mētæ accesserat:rīspuit.scōm simplicē ⁊ deuotū
q̄ vere et simplici mētæ ⁊ puro corde q̄rebat ad
sui sequelā traxit.⁊ absq; dilatōe se seq̄ iubens
nec p̄ez sepelire p̄misit:quē forte a sepultura p
hibuisset.si alij q̄ sepelirēt nō fuisset. ac si ei di-
ceret. Aenisti ad vitā.vis redire ad mortē:ego
sū vita.ego sum p̄ ⁊ creator tu⁹.me sequé ⁊ di
mittæ mortuos sepelire mortuos suos. Tu aūt
vade ⁊ ānūcia regnū dei.nō fabulas nō curiosi
tates vł aliąd hmōi. Nō nego sepulturā esse de
opib⁹ miscdie.nec dico opa ei⁹ prio nō eē ipen
dēda:sed p maioribus eē postponēda. Annūcia
regnū dei.suscita mortuos i aīa. Instruimur g̃
hic.vt p maiori bono min⁹ bonū deseram⁹. Nā
sit merituz sic pntē sepelire:dign⁹ ē tñ ōba vitæ
docé. Piuz q̄pe erat qđ volebat facé.sed docuit
mgr̃ qđ debēt p̄ponė. Maius em̄ ē aias mortuo
rū p̄dicādo ad vitā resuscitare:q̄ corp⁹ mortui
i terra absondé. Maius ē p̄dicādo vnū saltem
viuificare:q̄ oēs mortuos sepelire. Ait ambro.
Cū religiosuz būani corpis sepeliēdi accepim⁹
officiū.quō ł pat̄ni q̄z funeris sepultura phibe
tur.nisi vt itælligas būana post habenda diui
nis. Bonū studiū.sz mai⁹ impedimētū. Nā q̄ pti-
tur studiū.diriuat affectū: q̄ diuidit curā dif-
fert p̄fectū. Ergo p̄us sūt habēda.q̄ maxima.
Quō g̃ mortui sepelire mortuos p̄nt. nisi gemi
nā ł itælligas mortē vnā nature.alterā culpe
Est etiā mors tercia.i q̄ pcco morimur.deo viui
m⁹. Nō g̃ patērni funeris sepultura phibet̄.sz
necessitudī generis diuine religiōis pietas añ-
ferr̄. Illud ꝓsortib⁹ relinq̄t̄.hoc mādat̄ electis
Ait ⁊ Chrys. Incōueniēs em̄ erat.vt q̄ semel filio
dei credēs.viuū ⁊ celestē deū p̄ez habé iā cep-
at:de p̄re mortuo cogitaret. Et ideo dñs oñdit
p̄ferēdaz eē fidē ⁊ cognitōez xp̄i.hmōi pietatis
officijs. ꝓpter quē viuētes pntes iubemur relin
q̄re. Ihs g̃ phibuit eū nō iubēs pt̄enere bono-
rē q̄ ē ad eos q̄ pgenuer̄t.sed mōstrās q̄m nihil
celestib⁹ negocijs magis nob necessariū eē opor
tet.⁊ q̄m cū fastidio vniuersoz his iūgi optet.
⁊ neq; paz tardare.⁊ si valde ineuitabilia ⁊ in-
citātia fuerint q̄ attrahūt. Etem̄ multomeli⁹ ē
regnū diuulgare ⁊ alios euellé a mortæ.q̄ mor
tuū q̄ i nullo inde vtilitatē habz sepelire ⁊ maxi
me cū fuerīt q̄ hec vniuersa pplēt. Nihil igituz
aliud ł discum⁹.q̄ q̄m neq; pting̃s tp̄us p̄dere
optz.⁊ si decē milia q̄ puocāt fuerīt oīb⁹ ⁊ maxi
me nec̄ijs ipis spūalia p̄ponė Hec Chrys. Mora
liter mortui sepeliūt mortuos.q̄m pc̄ores i pec
catis suis mutuo fouēdo celāt ⁊ opiunt semet-
ipos. Unde scōm Greg.p mortuos intælligi p̄nt
adulatores. q̄ pc̄ores fouēt i pc̄is:eos q̄z am-
pli⁹ sepeliūt p̄mēdo terrā ⁊ crenā adulatōz sup
caput ipoz.vt exercēt̄ i vicijs:institis ligātes
pedes eoz.ne i vijs dei ābulēt. ¶ Et ait alē ad
illm. Seq̄r te dñe.sz p̄mū p̄mitte me renūciare
his q̄ domi sunt.volebat nunciare eis.ne forte
(quō fieri solet)q̄rerēt eū licētiādo se ab eis ⁊
dictur⁹ valete.ac dispositur⁹ familie. Sic heli-
ze⁹ req̄sit⁹ helyā seq̄ dixit. oro te vt deosculer p̄-
mū p̄ez meū ⁊ mātez meā ⁊ sic seq̄r te. Sic ho-
die multi faciūt.q̄ iutilit̄r ingressū religiōis vel
executōez meliozis vite differūt ⁊ dicūt.dispo-
nā p̄us de amicis vł de rebz meis.⁊ postea reli-
gionē itrabo seu vitā emendabo. Qđ Hiero.dis
suasit cuidā.eūq; ab hac piculosa dilatōe revo
cauit:dicēs. Nauicule hērētis i salo.funē poti⁹
p̄scinde q̄ solue. Ait ⁊ Chrys. Ne dicā dissoluā ne
gocia mea:p̄mū pncipiū desidie. hec tardatō ē.
Quoniā vehemēter instat dy̆abol⁹ ingressū quē
de⁹ volēs accipe.etsi paruā vocatōez ⁊ tardatō
nē appbēderit.magnā opat̄ pigritatōez: ꝓpter
hoc āmonet q̄daz ne tardaueris de die i diē. Et
hoc etiā remouet̄ ꝓueniēti exēplo cū subditur

Ait em̄ illi ihs. Nemo mittēs manū suaz ad
aratrū.s.p̄nie q̄ cor euertit̄ vt ōtutib⁹ semine-
mittēs inquā penitētdo ⁊ xp̄m seq̄ ꝓponēdo.⁊ re
spiciēs retro.facto vł ꝓposito ad statū p̄stinū re
dēūdo:apt⁹ ē regno dei.ꝓseq̄ndo vł p̄dicādo. vñ
Paul⁹.regnū dei bītatur⁹ ⁊ ipm alijs p̄dicatu-
r⁹ ait.q̄ retro sūt obliuiscēs. Quasi dñs dicat ei
Nocat te oriēs ⁊ tu attēdis ad occidētem. Hic g̃
remouet̄ iutilis dilatō.qz cū ꝓpositū mutādi vi
tā parētib⁹ revelat̄.quādoq; ab eis revocatur.
Arator q̄pe retro aspiciēs facit sulcū tortuosū
⁊ ineptū.sic accipiēs melioris vite statuz ⁊ hñs
affectū redeūdi ad statū p̄stinū:ieptus ē ad re
nū dei adipiscēdū. Talis ē religiosus q̄ mūduz
reliq̄t.sz ad mūdū mētæ recurrit.nūc hos nunc
illos.seu p̄us habita vł facta i corde revoluēdo
⁊ amorē seu delectatōz ad hmōi flectēdo. Unde
Maxim⁹ epūs. Omīs em̄ arās si retrospicit.aut
tortuosū ⁊ iutilē facit sulcū.aut aratz bouz su
orū vestigia vulnerabit. Ita ⁊ q̄ directo trami-
te ac spiritali vomé vicia mūdana p̄sulcās ice
dit ad dei regnū:si aspectū suū ad ipia et vana

puerterit. ꝙ iuges suos hoc ē corp⁹ atq; animā vulnerabit. ꝙ optimi itineris piculosū nimis ī currit errorē. Eñ ꝙ Aug⁹. Apponit manū aratro ꝙ affectuosus ē ad sequēdū: retro tñ respicit. ꝙ dilatōnez petit. occasiōe redeūdi ad domū cū aīcis oferēdi. Eñ ꝙ Beꝛñ. Si aī secutur⁹ dominū discipul⁹. qꝛ vł domui renūciare velit arguīē. q̄d fiet illis q̄ nulla utilitatis. nulla fidei edificādē gr̄a. sepi⁹ suoꝝ q̄s ī mundo reliq̄re domos reuisē non timēt: hoc facit ꝫ monachos in domib⁹ parētū ꝙ scl'ariū ꝓuuātes. Eñ etiā Cꝛiso. oñdit. qꝝ q̄ seq̄ dñm desiderat. q̄ manū in aratro ponit. i. q̄ in spe crucis xp̄i euāgelica fide fū datus secl'o renūciat: respicē retro ñ debeat. i. rursus ad ea q̄ secl'i sūt redire: ne p hmōi ianez seculi curā ꝙ vanā cupiditatē. regno dei efficiatur idign⁹. Eñ nō īmerito ꝙ ap̄l's admonet. ne ad infirma ꝙ egena mūdi fuertamur. Eñ ꝙ Beꝛñ. ꝙ hoc oīno timēdum ē. ne q̄s aut corde solo aut etiā corpe fiat apostata. Legim⁹ eī de filijs isrl'. qꝛ corde redierūt ī egiptū. Nā corpe reuerti. clausū p⁹ eoꝝ tales rubꝝ mare vetebat. hoc ē qđ ego vereoꝛ fr̄es. ne forte sint aliq̄ q̄b⁹ si pudor negat apostasiā corpis. tpor faciat apostasiā cordis: vt videlicz ī habitu r̄ligiōis cor secularе gerāt. ꝙ q̄cq̄d secl'aris ꝓsolatōis īuenire potuerīt leti suscipiāt Dec Beꝛñ. Qui g̃ seculo renūciauit nullaten⁹ retro r̄spiciat. qꝛ (vt ait gregoꝛ) nihil angelis cari⁹. nihil deo accepti⁹. nihil boī fructuosi⁹. q̄ ī suscepta religiōe p̄sistē. iura q̄ obediētie obs̄uare ꝙ ꝓplere. ꝙ (vt ait Ysido) atrociē ī discussione diuini iudicij arguēdi sūt. q̄ qđ p̄fessiōe spopōderūt. opꝛe iplere ꝓtēpserūt Et ideo cauti eē debem⁹. ne mūdo vnbiq; retrahētē. ꝙ p⁹ doꝛsū vt retro r̄spiciam⁹ strepētē sedu camur: ꝙ retro cū vxoꝛe loth q̄ ī statuā sal' versa ē respiciam⁹. Eñ nota qꝝ statua ꝫ figurā humanā. sꝫ nō sētit nec mouet. sic p̄sone q̄ exiert mūdū. habētes coꝛ adhuc ad negocia mūdi: ñ habēt sensū vł motū alicui⁹ boni opis. Ita ꝫ ēra vbi sal semīat efficit sterił. sic tales reddūt soci etatē in q̄ sūt sterilē. Ita sal p̄bet saporē alijs tñ p ꝓsūptōnē sui: sic tales ꝓsumūt ī religiōe sine ꝓpria utilitatē. ꝙ dāt alijs exemplū ꝓfuatōnis. Scōm bedā etiā manū ad aratꝝ mittit. q̄ q̄si q̄ daz īstrumētū ꝓpūctōis. s. ligno ꝙ ferro dominici passiōis duritiā cordis sui emollit ꝙ euertit ad penitētiaz: sicq; ad bonos fruct⁹ ferēdos ēra cordis vome pñie apit recolēs dominicam passiōez. Qui si ad relicta vitia desiderio rapit a regno dei cū vxoꝛe loth excludit. Sācti eī posterioꝝ oblīi sp ī āteriora se extēdūt. iuges suos. i. corp⁹ et aīaz q̄si bonos iugo dei ꝓiūctos. a iugo ei⁹ ñ relaxātes. sꝫ sp colla subdētes vt fructū pl⁹ afferāt. Et sciēdū. qꝝ q̄uis sepelire p̄ez ꝙ renūciare bonis vł aīcis. p se ñ īpediāt boiez a p̄fectōe ꝙ regno dei. p accidēs tñ ꝙ ꝫ p̄ aliq̄ supueniētia īminet piculū retrocedēdi a via dei. qꝛ dū differt īplere ꝫpositū. p̄ facilē imutari ab eo qꝝ ꝫposuit ꝫter intuitū eoꝝ q̄ dimisit: vel revocari a ꝫpositō. ꝫter suasū pentū seu aliozuz

q̄s reliq̄t. Et aī (dicit Aug⁹) in hoc capitulo ꝙ hoc discim⁹. qꝛ q̄s voluit dñs hos elegit. Obtulit se vn⁹ vt eū sequerē ꝙ reꝓbat⁹ ē. alius nō audebat citat⁹ ē: terci⁹ differebat culpat⁹ ē. Nō sis g̃ dolosus ꝙ supbus. ne cū ꝓmo reꝓroberis: sed magis sis simplex ꝙ deuotus. vt cum duobꝫ alijs eligi merearis. Oratio.

Domine ihu xp̄e mgr̄ bone. īspectoꝛ cordiū ꝙ cognitoꝛ secretoꝝ: exclude ꝙ r̄moue a me oēm dolositatē ꝙ simulatōez. et fac me vex ꝙ fidelē tuū discipulū. ꝙ sine fictōne seq̄ te veracē mgr̄m. Da etiā mihi vt ꝫter carnalē quoꝛūcūq; effectū te seq̄ nō differā. ꝙ min⁹ bonū maioꝛi ñ p̄ferā: p̄sta mihi dñe de⁹ me⁹. ne ad aratꝝ pñie manū mittēs. ꝙ te seq̄ p melioris vitē statū ꝫponēs. respiciā retro facto vel ꝫposito ad statum pristinū redeundo: vt non efficiar ineptus regno dei consequendo Amen.

De eo qꝝ dominus excitatus impauit ventis et mari. Capitulum .XLVI.

Post hec dom⁹ ihs dimittēs turbas ascēdit sero in naviculā ad trāseundū lacū genezareth vt in locū remotū ꝫter causas sup in p̄ncipio p̄cedētis capituli dictas. cū discipulis iret. Et em̄ dic Remigi⁹. Tria legit habuisse dñs refugia. scz nauis. mōtis. ꝙ deserti. et q̄tiens a turbis ꝓrimebat. ad aliqđ istoꝝ refugiebat. Ubi Oꝛigñ. Cū mlta magꝝ ꝙ mirāda dñs oñdisset ī ēra. trāsijt ad mare vt ibi excellentia opa demōstraret. q̄en⁹ ēre marisq; dñm se oñderet. Et secuti sē eū discipli ei⁹. trāsꝛetātes. scz cū eo. ñ tm̄ gressus sequētes sꝫ magis sc̄itatez ꝓcomitātes. Secuti q̄dē sūt eū. qꝛ ē habāt suauitatē hmōis ei⁹ ꝙ admiratōe opis. ꝙ benigna cōuersatōe ip̄i⁹. ita vt eēt eis difficile ip̄m relinq̄re. Et ecce mot⁹ magn⁹. vt mai⁹ apparēt miracu lū. fact⁹ ē ī mari: nō naturalit ꝙ ex se. sꝫ xp̄i imp̄io ꝙ ūtute. ita vt navicl'a operiret. s. fere fluctibus īundātibꝫ. Et bñ dic operiret. nō submergeret: qꝛ navicl'a petri ꝓcuti p̄. sꝫ submergi ñ p̄ cui⁹ figura ī archa noe fuit. Ipe ūo dormiebat ī puppi. i. in posteriozi p̄te nauis iuxta tabernaculū. sup ceruical nauis ligneū: oñdens fm crisost. suā hūilitatē. Nec mir̄ si dormiebat: ipe ei multū de nocte ī oꝛonibꝫ vigilabat. multūq; de die in p̄dicatōibꝫ laborabat. Dormiebat q̄dē coꝛpoꝛe. sꝫ vigilabat deitate. Eñ ipe in canticis dicit. ego dormio ꝙ coꝛ meū vigilat. Ubi Crisost. Ascēdit paruā naviculā vt navigaret. ille qui totū mundū diuina ūtute gubernat. Dormit in somnū. qui populū suum vigilia eterna custodit. Voluit autem dominus dormire: multiplici de causa. Pria vt veritatē hūane nature ī se demōstraret. ī miracul'ei xp̄i sp aliq̄d ponit ad oñdendā veritatē hūanitatis: ꝙ aliq̄d ad oñdendum veritatem diuinitatis. Secunda vt discipulorum fidem probaret. non q̄ ipse corda eorum ignoraret: sed vt ipsi seipos agnoscerēt.

Tercia vt discipuli magis timerēt et sic eos ad oōz ꝓuocaret. si eī (vt ait Crisꝰ) eo vigilāte tēstas facta esset: vl' nō timuissēt. vl' nō rogassent Quarta vt veritatē diuine nature ꝙ suā potentiā dēmōstraret. q̄ magis claruit ī eo q̄ mox excitat? ipe rauit vētis q̄ ei parebāt. Timētes g̃ discipuli. et ī ꝑiculo positi: accesserūt recurrētes ad ipm: ꝙ suscitauerūt eum: dicētes. Dñe salua nos: tu eī potes ꝙ nos īdigem?: qz perim?. ꝙ in ꝑiculo ꝓstituti sum?. Ubi origñ. O veraces discipli. saluatorē vobiscū habetis. ꝙ ꝑiculū timetis. vita vobiscū ē. ꝙ ō morte soliciti estis: Et iō qō dixerūt salua nos fuit fiducie. qō ꝑim? fuit pusillanimitatis: qō suscitauerūt īfidēlitatis. ꝑ̄ qō īcrepādo dixit eis. Quid timidi estis modice fidei: Quasi dicēt. si haberitis fidē ñ timeretis. ſz faceretis qō velletis. ꝙ vētos ꝙ mare placaretis Ubi Cyrill?. Jn q̄ oñdit q̄ timorē nō facit ēmptatōnū īductō. ſz inbecillitas mētis. Sicut eī aur ꝑbaē ī igne. sic ī tēptatōnibo fides. Redarguit g̃ ī eis duo. ſ. mētis pusillanimitatē. qz nō debebāt timē eo p̄sente quē vidērūt tot miracula facē. ꝙ cui q̄ adhēret ꝑire nō pōt: ac fidei modicitatē. qz nō credebāt eū tantū posse ī dormiendo q̄ntū ī vigilādo. vel tātū ī mari q̄ntū ī terra. Argumētū hinc habem?. qz modice fidei est. q̄ ī aduersitate famis p̄ssure ꝙ hmōi ꝓstitut?. murmurat timet ꝙ ipaciēter fert. Ubi fides maxīe necessaria ē ī ꝑiculis. hec ē em̄ victoria q̄ vincit mūdū. i. mūdi ꝑicula. fides nr̄a. Ait aē dīc Ambro. iconia fuaē ī apostol'. vt aduersitas sine tēptatōe neminē posse ex hoc vite curriculo demigrare: qz exercitiū fidei ēmptatō ē. Subiecti g̃ sum? neq̄cie spirital' ꝑcellis. ſz q̄si ꝓuigiles naute gubernatorē excitem?. ¶ Tūc surgēs ihs ipauit vētis ꝙ mari seuientibo. sic dñs creature. dicēs. tace ꝙ obmutesce. ꝙ cessauit tēpestas. ꝙ fcta ē trāquillitas magn̄. ita qō nec semita. nec vestigiū alicui? turbatōis remanēt. Sic itaq̄ vtriusq̄ sue nature. ſ. diuine et humane veritatē dñs ihs xp̄c dignat? ē h̄ ꝓmēdare. Quasi em̄ hō naue ascēdit. ſz q̄si de? mare ꝓturbat. Quasi hō in naui dormit. sed q̄si vētis ꝙ mari impat: ꝙ eorūz furorē ōbo cohercet. nā sentiūt dñi mādātē. q̄ꝑ tñ insensibilis natura videt. Ain dicūt deo obedire inaiata. qz solo verbo de his facit qō vult. ſm quē modū loquēdi solet dicit materia obediēs. vel inobediēs medicine. ¶ Porro homines ſm Hiero. nō discipuli ſz naute ꝙ ceteri q̄ erāt ī naui. mirati sūt ex effectu ōtutē deitatis ei? cognoscētes. ac etiā ꝓfitētes. ꝙ admirādo dicētes. Qualis ē h̄ ꝙ q̄ntus. i. q̄ magn?. q̄ potēs. quāte dignitatis ꝙ pōtis. Quasi dicerēt. nō ē hō purus: ſz ver? deus. Ubi Cris. Somn? hoiez. trāquillitas deū oñdebat. ideo dicūt: q̄lis ē h̄. quia sicut hō dormit: sicut de? miracla facit. Tria g̃ admirāt: ꝙ hoiez dormiētē: ꝙ deū īperātē: ꝙ creaturā obediētē. Ain addūt: qz vēti ꝙ mare q̄ īsensibilia sūt. obediūt ei ad nutū obsequendo. sicut creatura creatori suo. Jn q̄ redarguūt creature ratōnales. q̄ nō obediūt creatori. cū creature insensibiles obediāt ei. Qui g̃ ꝑus miracula in terra fecit: etiā ī mari facere voluit. vt dñs terre ꝙ maris appareat. ꝙ in signū qō tota ei seruit orbis machina. ꝙ cūcta ad nutū suū sūt creata Per hoc aūt q̄ a discipulis excitat?. ꝙ rogatus eos liberauit: oñdit. q̄ semp vult rogari a nobis. sepe em̄ exponit nos pressuris: qz vult vt eū orem?. ꝙ sic liberemur ab illis. Ain patet q̄ multomelior ē oratō q̄ lectō. Scōm Cris. xp̄c fecit in mari magnā turbatōem. vt magna turbatō magnū discipulis incutēt timorē: ꝙ magnus timor inducēt eos ad clamosā oratōnē. ꝙ clamosa oratō inducēt xp̄m ad magnā miraculi opationē. ꝙ magnū miraculū inducēt hoīes ad fidē ꝙ admiratōnē. Ain Aug?. Jdeo p̄memūt iusti vt p̄ssi clamēt. clamātes exaudiāt. exauditi glorificēt deum. Jste aūt clamor nō tm̄ debet fieri voce ꝙ corde: sed etiā ope. vt insistant ieiunijs ꝙ elemosinis et maceratōni corp̄is. ¶ Mistice istō p̄ exponi diuersimode. Primo allegorice ꝑut ptinet ad totū corp? ecclesie. vt nauicula intelligat ecclia fideliū. q̄ ad modū nauis ī p̄ncipio fuit arta. qz paucos habuit credētes. in fine etiam. scz tpe antixp̄i erit angusta. qz tunc pauci erūt fideles: in medio aut̄ ē lata. qz modo fides ē multū dilatata. Jn hac naui ptinent fideles qui cū xp̄o ꝑ mare seculi ad regnū celor ꝑueniūt. Hanc itaq̄ naue ascēdit xp̄c ꝑ regimen et gubernatōz. qz ip̄e ē rector ecclie ꝙ gubernator in qua discipuli ptinent. Hanc aūt ascendit in baptismo. qz baptismus ē ianua sacramētorum Jn ecclesia g̃ tang̃ in naue sum? ꝙ dñs nobiscū ꝑ̄ter sua sacramēta. Sed ptra ecclesiā flant vēti varij ꝙ validi malor. et eleuant̄ fluctus ptra eā vt sic nauicula q̄si opiat̄ fluctib: submergi tamē nō p̄t. Et inter hec oia xp̄c dormire videt̄ ꝙ nō attēdere: qz scōm origñ. pacientiā bonorum ꝙ penitētiā impior expectat. xp̄i em̄ dormitō ē diuina in tribulatōnibo ꝓmissio. qui excitat̄ q̄ñ bonor precibo pulsat̄. Accedam? g̃ ad eū dicentes. Exurge quare obdormis dñe. exurge et ne repellas ī finē. Jp̄e aūt exurget ꝙ imperabit ventis. i. demonibo qui ꝓcitant fluctus. i. malos huius mūdi ad īmitādū p̄secutōes sāctis: facietq̄ trāquillitatē magnā pacē eccle ꝙ serenitatē mūdo ꝑ cessatōez tribulatōis ꝓferēdo. vel pacientiā tribulatis dādo. De ista nā sic dicit Cris. Non dubiū ē nauē istā ecclesiā figurasse. q̄ nauigātibus apostolis gubernātē dño flātē spiritus sancto p̄dicatōnis ōbo vbiq̄ discurrit. portās secū magnā inestimabile p̄ciū. quo totū mūdū sanguine xp̄i mercata ē. Mare ō seculū intelligitur qō a diuersis p̄cis ꝙ varijs tēptatōnibo velut quibusdaq̄ fluctib estuat. Uenti aūt neq̄cie spirituales ꝙ īmūdi spūs intelligūt. q̄ ab naufragiū ecclesie ꝑ diuersas seculi tēptatōes velut ꝑ fluctus maris deseuiūt. Dormire ō dñs ī hac naui intelligit. cū ad ꝑbatōez fidei ecclesiā suā p̄ssuris ꝙ p̄secutōnibo mūdi istius tēptari ꝑmittit. Excitatō ō discipulor excitātium dñm et auxiliū īplorātiū vt liberēt. p̄ces sanctor oīm

ostẽdunt. Et q̃uis infestatõe inimici eccl'ia vel
seculi tẽpestate laboret. q̃uis tẽptatõnũ fluctibus pulset: naufragiũ tñ facẽ nõ pt. qz filiũ dei habz gubernatorẽ. Inter ipos ei turbines mõdi inter ipas seculi ꝓsecutões. pl'g'lie ac ỏtutis acq̃rit: dũ i fide firma ꝛ indissolubili ꝑmanet. Nauigat ei instructa fidei gubernacl'o felici cursu ꝑ hui' secl'i mare. habẽs deũ gubnatorẽ. ãgelos remiges portãs choros omniũ scõr̃. erecta in medio ipa salutari arbore crucis. in q̃ euãgelice fidei vela suspẽdẽs. flãte spũsancto ad portuz padisi ꝛ securitatẽ q̃etis et ne deducit. hec Crisost. Alio mõ hoc itẽ pt exponi allegorice ꝑ ut ptinet ad caput ecclie qõ ẽ xp̃c. vt nauicula quã xp̃c ascẽdit. intelligat arbor crucis. cũ qua mare hui' mũdi ptrãsit sine piculis cuiuscz bñficio ꝛ auxilio fideles adiuti. ẽnsretatis ꝛ emersis mũdi fluctibz. ꝓueniũt ad litus ꝛ portũ patrie celestis. Hãc nauiculam xp̃c i die pasceues cũ discipulis suis ascẽdit. ꝑ quã mare pñtis seculi trãsiuit. nõ q̃dẽ qõ ipi tũc passi fuerit. sz qz tũc eis exẽplũ paciẽdi reliq̃t. Eñ ascẽdẽre eo in hãc nauiculã sũt eũ secuti. qz oẽs ad tormẽta ꝛ vsq; ad mortẽ fuerũt eũ imitati. Cũ g̃ xp̃c i cruce posit' fuisset. magn' motus i mari fact' ẽ. qz mẽtes discipulorz mote sũt. qz a stabilitate fidei corruerũt. terremot' magn' fact' est. petre scisse sũt. ꝛ cetera signa q̃ tũc facta sũt: ita qõ nauicula opta ẽ fluctibz. qz tota vis ꝓsecutõis circa crucẽ xp̃i fuit. ꝛ mẽtes oim ꝓtra ipam fluctuabãt: ꝛ facta ẽ crux xp̃i iudeis scandalũ. gentibz aũ stultitia. Sz inter has ꝓmotões ipe dormiebat i cruce moriẽdo. qz suum dormire hoc loco mori ẽ. Excitãt aũ discipli dñm. dũ turbati mẽte maximis desideriorz clamoribz resurrectõz ef flagitãt dicẽtes. Salua nos resurgẽdo a mortuis. qz ꝑimus ꝑturbatõe tue mortis. Ipe ỏo resurgẽs ꝛ ꝑ resurrectõez excitat'. ꝑmo increpat discipulorz modicã fidẽ. qz exprobrauit icredulitatẽ eorz ꝛ duritiã cordis. Impauit aũt ventis. qz dy̓aboli supbiã strauit: ipauit ꝛ mari. qz vesaniã iudeorz ꝓsecuit. Et facta ẽ trãq̃llitas magna ꝛ ꝓsolatõ qz visa resurrectõe sedate sũt mẽtes discipl'orz ꝛ gauise. Nos ỏo hoies vidẽtes hec oia ꝛ cognoscẽtes. dicim' q̃lis est h̃ ꝛ q̃ntus. Discipuli g̃. i. oẽs fideles debẽt euz seq̃ iuxta illud. Si q̃s vult p' me veire. abneget semetipm ꝛ tollat crucẽ suã. ꝛ sequat me. Et qz: ꝑ penitẽtiaz maxime crux tollit: iõ etiã tropologice seu moralit ꝑ nauiculã penitẽtia designat. qz ꝑ ipam hõ ad portũ salutis deducit. ꝛ q̃cũq; extra istaz nauiculã inuẽtus fuerit. ad portũ salutis nõ ꝑueiet: sz ipm vnda ifernalis inuoluet. Ideo signi ficata ẽ ꝑ archã noe. qz illi q̃ i eã ascẽderũt fuerũt saluati. q̃ ỏo nõ ascẽderũt fuerũt submersi. Tũc aũt ihs nauiculã hãc ascẽdit. qñ q̃s salutis sue auid' penitẽtiaz assumit. Et sepe ꝓtingit. q̃ qñ q̃s penitẽtiã inchoat. g̃uis tẽptatõ eum pulsat: nec de' ipm liberat sz auciliũ subtrahit. Iõ recurrẽ debet ad deũ ꝑ feruẽtẽ oratõez. ꝛ tam ꝑ seuerãter instare: donec ipetret dei miseratõez.

Tãta aũt gr̃a sepe cũ ꝓsequit. q̃ ipe etiã in admiratõez excitat. Eñ fm Bedã. cũ signo dominice crucis ibuti seculũ relinq̃re disponim' nauem cũ ihu ꝓscẽdimus. mare trãsire conamur. Qui em̃ abnegãs ipietatẽ ꝛ secularia desideria. crucifigit mẽbra sua cũ vicijs ꝛ ꝓcupiscẽtijs. et cui crucifixus ẽ mũdus ꝛ ipe mũdo: q̃si cũ dño nauẽ ascẽdẽs. mare hui' seculi trãsire desiderat. Sed nobis nauigãtibz q̃si inter eq̃ris fremit' obdormit dñs. qñ crebrescẽte vel imũdorz spiritũ. vel hoim prauorz. vl' nrarz cogitatõnũ ipetu. fidei splẽdor obtenebrescit: spei celsitudo ꝓtabescit. amoris flãma rfrigescit. Sz tũc ad dñm recurram'. q̃tenus tẽpestatẽ ꝓpescat. trãquillitatẽ refũdat. ꝛ portũ salutis ỉdulgeat. Potest etiaz alit tropologice seu moralit exponi. vt ꝑ nauiculã intelligat q̃libz fidel' aia. Nec nauicula mari exponit. qz corpi sociat. Clere em̃ corpus nostrz mare ẽ: qz oĩa opa eius amaritudinẽ habẽt annexã. In hãc nauiculã xp̃c ascẽdit cũ eã ꝑ grãm inhabitat. Sequũt aũt euz discipuli. i. ỏtutes tres theologice. ꝛ q̃tuor cardinales. ꝛ septez dona spũssancti. Ecce q̃ pulcra xp̃i comitiua q̃ eũ semp comitabat. ꝛ q̃tidie cuz in aiam fidelẽ ascẽderit: comitat. Sed ꝛ hãc nauiculã ꝓmouent venti tẽptatõnũ. i. exteriores demonũ ipulsiones. ꝛ vnde seu ꝑcelle passionuz. id est interiores vexatõnes carnales. q̃ frequẽter insurgũt pie i xp̃o viuẽtibz: ꝛ nõnũq̃ ẽ tantus tẽptatõnũ ipetus. q̃ q̃si aia opitur fluctibus. ex quibz timẽdũ ẽ ỏtutes ꝛ dona ꝑclitari i ea. Sed xp̃c i nobis dormit. cũ talia ꝑmittit: eo q̃ somno nro ꝓsopiat i nobis. ita qõ videt nos dereliquisse: sed nõ est ita. imo ipe ꝑmisit dicẽs cũ ipo sum in tribulatõne ꝛc. Et ideo redeunte aia ad se. ỏtutes ꝛ dona excitãt dñm. exclamantes voce grãdi ꝛ dicẽtes. Dñe salua nos ꝑim'. Tũc xp̃c oẽm ẽbulẽtiã sedat. exteriores vẽtos demonum ꝓpescit. fluctus carnis ꝓtra aiam se erigẽtis mitigat: ꝛ sic fit magna trãquillitas exterius. cũ tribulatõ ꝛ tẽptatõ cessat. vel interi' cũ paciẽtiã bonã pstat. ꝛ hec trãquillitas virtutis. melior ẽ q̃ trãquillitas corpalis. sic dictum fuit paulo. sufficit tibi gr̃a mea. ꝑter qõ subiũxit libẽter igit' gloriabor i infirmitatibz meis. vt inhabitet i me ỏtus xp̃i. Tã magna aũ fit trãq̃llitas. ita vt ipe tot' hõ miret ꝛ dicat. Qualis ẽ h̃ misericordissim' potentissimus ꝛ sapientissim' dominus: quia mare et venti tẽptatõnum et passionũ obediũt ei ad nutũ. Quid igit tã benignissimũ. q̃ q' de' i hãc nauiculã de celo veniẽs ꝑ delitijs habz eẽ cũ filijs hoim. Quid iter tam ãmirãtissime vtilitatis eẽ potuit. q̃ q' de' ꝓiunctus aie ipam ꝑmouet ad salutẽ. Qui descẽdẽs in aiam dormire tũc dicit. cũ subtracta gr̃a spirituali. mot' tẽptatõis insurgũt: vigilare ỏo et excitari tũc dicit. cũ spũalis gr̃a iã pñs sentit. ad cui' psentiã oĩa tẽptatõnũ genera ꝓquiescũt Circa istud Aug'. q̃ñ de vno exẽplũ inducens sic ait. Intrãt vẽti i cor tuũ. vtiq; vbi navigas vbi hãc vitã tanq̃ ꝑcelloſũ ꝛ piculoſũ ꝑlagus

trāsis. Intrāt vēti. mouēt fluctus. turbāt nauē Qui sūt vēti? Audisti quiciū irasceris. Cōuiciū ventus ē. iracūdia fluct? ē. Periclitaris. disponis rūdere. disponis maledictū maledicto reddere. Jā nauis ꝓpinquat naufragio. excita xp̄m dormiētē. Ideo em̄ fluct? q mala ꝓ malis reddē ꝓparas: q: xp̄c dormit i naui. In corde em̄ tuo somnus xp̄i obliuio fidei. Nā si excites xp̄m. id est recolas fidē. q̄d tibi dic tāq̄ vigilās xp̄c i cor de tuo. Ego audiui demoniū habes q ꝓ eis orauī. Audit dñs q patit̄. audit suus q indignat̄. Sz vindictā vis. Quid em̄? Ego iā sū vīdicat?. Cū tibi hec loquit̄ fides tua. quasi impat vētis q fluctib⁹. q fit trāq̄llitas Hec Aug?. Et similiter de alijs q̄ nos tēptant vel tribulāt itelligas suo mō. vt ex oīi ptē excludat̄ mala ꝓditō. q: sicut modicū foramē exūs i naui ponit eā i piculo nisi obstruat̄. sic aīa ē in piculo dānationis ꝓter vnā malā ꝓditōez nisi excludat̄: et iō dicit̄ i ꝓuerbijs. oīi custodia seua cor tuū: q in ecclīastico. sepi aures tuas spinis et ori facito ostia q seras auribus. Igit̄ q̄n tribulamur q tēptamur debem? esse ꝓstātes i fide. q nihil hesitare: q: licet circa nos q facta nr̄a dñs videat̄ dormire. ip̄e tñ diligētissim? ē sup custodia nr̄a q̄tidie. Qui q si iam sui corpis somno ñ dormiat. caueam? tñ ne nr̄i corpis somno nobis dormiat q q̄escat. Dormit eī q̄n ab oratōibus q bonis opibus cessam?. q suscitād? tūc ē in nobis crebris q deuotis ꝑcibus: q ip̄e tūc facit trāq̄llitatē. q: facit in tēptatōe ꝓuentū. Sz fatui ip̄m magis obdormire faciūt. in hoc. s. q magis ab būanū ꝓsiliū q̄ ad diuinū ꝓfugiūt. Etñ Aug?. Nihil maxime suggerit̄ hūano cordi ab inuisibiliter expugnātibus inimicis. nisi q de? nō ē adiutor. vt req̄rentes alia adiutoria inueniamur iualidi q ab iimicis ipis capiamur Hec Aug?. Volēs q̄ ad fuitutē dei accedē scđm ꝓsiliū sapiētis ꝑparet se ad tēptatōes iminētes. Cū eī q̄s a vicijs et pcīis se subtrahē voluerit. vt soli deo vacare. i. intēdere possit: ꝓmotō magī fit i mari seu mūdo. i. ꝑsecutio mltiplex. cui? cā ē triplex. s. impulsus vētorū hoc ē tēptatō a dy̆abolo: turbatō mūdi. hoc est tēptatō a mūdo: ꝓmotō tēpestatis. hoc ē tēptatō a carne. q̄s tēptatōes ꝓtra se sentit insurgere. Procella eī tēptatōis ex inuidia dy̆aboli. conat? viri iusti a bono ꝓposito ꝓmouere optat aliq̄n prauoꝝ ꝑsecutōibus extērius. aliq̄n in pulsū malaꝝ cogitatōnū intēri?. nō nūq̄ etiā ex ꝓpria fragilitate carnis stimul?: q: quātomagis q̄s deo appropinq̄re voluerit q i deū ꝓfecerit. tā wampli? iuenit qđ duri? portet. In exēplo videlicz israhelitaꝝ. q tūc duri? a pharaone sē affligi. q̄n ꝑ moysen q aaron ad ērā ꝓmissiōis sunt vocati. Qđ dñs etiā suo exēplo oīdit quādo p? baptismū q ieiuniū tēptatōes dy̆aboli pertulit. Sepe eī p? ꝓuersionē nos dy̆abol? acrius tēptat. q̄s a sua fuitute recedē ꝓsiderat. Sz ille q nō dormitat neq; dormiet custodiēs isrl̄. q̄i dormit i naui: cū mētē viri iusti inter ꝓcellas tēptatōnū duri? ꝑmittit fatigari. Cūq; sentit tēptatōnes sua vtute supare nō posse. accedit ad oipotētiā dei recurrēs. q suscitat dñm: cū ꝑ mētis deuotōez illi appropīquās. q suā fragilitatez hūilit̄ recognoscit. ac diuinā potētiā et dei misericordiā deuotissime. totis viribus mentis ip̄lorare nō cessat. q̄sq; i sui adiutoriū diuinū excitet auxiliū. Tūc ei surgēs impat vētis q mari: q: tēptamēta dy̆aboli insurgētia ꝫ mētē vitī iusti ꝙquiescē facit. q eū sibi libē fuire ꝑmittit. fit aī tūc magī trāq̄llitas. q: expulsis malaꝝ tēptatōnū rabicibus. vtutes aie q ea q̄si ñ sin̄ formidie obfuabat. postmodū velut naturaliter ꝑ bonā ꝙsuetudinē custodiē icipit. gaudēs cū ꝑpha q cātās: declinate a me maligni. q scrutabar mādata dei mei. sicq; ēnsnauigato mari. q b? secli fluctib⁹ calcatis ad portū felicit̄ ꝑueīt padisi. Ōro.

Domie ihu xp̄e ipera suggestionū q tēptatōnū flatibus q motibus. veni et grade sup cordis fluct? vt serena q ēnq̄lla fiāt oīa mea. Req̄escat i te de? me? cor meū. cor mare magnū tumēs fluctib⁹. dormiat ab oīb⁹ q̄ sub celo sūt. vigilās i te: q̄ten? āplectar te vnū bonuz meū. q ꝙtēpler te lumē oculoꝝ meoꝝ. q letabūd? cantē q dicā ego dormio q cor meū vigilat: q illō i pace in idip̄m dormiā q requiescā Amen.

De duobus demoniacis a legione obsessis. Capitulum .XLVII.

Cum aūt ihs et discipuli ei? ēnsfretassēt. q mare galilee ēnsiuissēt: venēt i rḡione gerasenoꝝ ꝫ galileā. Gerasa q̄ppe ē insignis ciuitas arabie trāsiordanē. iuxta mōtez galaad. in q̄ laban ꝙphētdit iacob i tribu manasse. ñ lōge a stagno tyberiadis ex oppoīto galilee. stagno i tēriacētē: a q̄ ciuitate ōnomiat̄ regio gerasenorū. Et cū de naui essēt ad ērā egressi. occurrerūt ei duo hoīes demōiaci. seui nimis: q: i se q i alios seuiebāt. ñ q: demōiaci aliq̄d possīt nisi q̄tū de? eis ꝑmittit: ita vt nemo possz ꝑ viā illā ēnsire. Hoc ei ītendūt seuiētes i nos demōes. s. obstruē nob⁹ viā vite: exeūtes ō monumētis i q̄bus habitabāt q domiciliū hēbant. Ideo i monumētis gētiliū vbi corpa eoꝝ sepulta erāt demones habitabāt. tāq̄ hituri sup corpa eoꝝ ptate ꝑ iudiciū. sup q̄ꝝ aīas ptatē iā hēbāt. In monumētis etiā aliq̄n demōiaci habitāt. vt ꝑ hoc demones terroreꝝ hoīb⁹ de aīabus defunctoꝝ ingerāt. q etiā q: i mortuis opib⁹. i. i pcīis delectāt̄ q gaudēt. Qui etiā vinciebāt̄ catenis q ꝙpedibus et ruptis viculis agebāt̄ i desertū a demonibus. His silēs sūt mali religiosi. q̄s vincula obedientie q ꝙstitutōez nō p̄nt tenere. quin exeāt ō monumētis. id est de claustris in quibus mūdo mortui dñt esse. q hoc ad negocia secularia vl̄ inutilia seu etiā mala exercēba. Et vtutē dei sētiētes atq; ex magno timore nō ex hūilitate añ ihm ꝓcidentes. eū adorauerūt: q clamātes. s. coacti voce magī (vt em̄ dicit Hylari?. nō ē volūtatis ꝙfessio ꝫ necessitatis extorsio) quia timēt ei? ꝑsentiā dixerūt. Quid nobis q tibi ihu fili dei? q̄si diceret. nihil ē ꝙ̄ tibi q nob⁹: tu de? nos dy̆aboli

tu hūil'nos supbi. tu venisti saluare nos ꝑdere. Ad̄ñ apl's. Que cuētō xp̄i ad belial. i. ad dy̆abolū. certe nulla: qz xp̄c oīa facit bñ: dy̆abol⁹ oīa male. Supra dubitās dixit. si fili⁹ dei es: hō erudit⁹ tormētis asserit. ihu fili dei: pena em̄ oculos apit. q̄s culpa claudit. Nō cognouer̄t ex certa scīa ihm eē filiū dei. sz ex diecturis q̄busdam opinabāt. nō tñ de hoc certi. Ad̄ñ Aug⁹. Qz demones clamāt q̄d nob et tibi ihu fili dei. magis ex suspitōe q̄ ex cognitōe dixisse credēdi sūt. Si em̄ cognouissēt. nūq̄ dñm glie crucifigi ꝑmisissent. Istis demoniacis ex timore dñi adorātibꝫ ꝗ ꝑfitētibꝫ. siles sūt q̄ timore gehēne potiusq̄ amore iusticie deo fuiūt: q̄ magis habēt oculuz sinistꝝ ad gehēnā vl̄ ꝯmodū trāsitoriū. q̄ dextꝝ ad celū ꝗ incōmutabile bonū. nō gratis colētes deū. Veniſti añ tp̄us debitū torq̄re nos. Sciebāt ei ī die iudicij sibi futurā dānatōz. ꝗ se mittēdos ī abissū ꝗ torquēdos: sz iā torq̄ri se dicebāt. qz scōm Diero. p̄sentia saluatoris tormētū ē demonū. Ad̄ñ Crīs. Etem̄ flagellabāt inuisibiliter pūcti ꝗ infixi. ꝗ intolerabilia pacientes ex p̄sentia sola. Vel ideo torq̄bant. qz suspicabāt q̄ exire ꝗ a lesione cessare cogerēt: nā ſm Diero. magnū tormētū ē demonibꝫ a lesiōe hominum cessare. ꝑ odiū q̄d erga nos habēt: ꝗ tātogrui⁹ dimittūt. q̄ntodiuti⁹ possederūt. Caueat g̃ lesus a dy̆abolo vt cito ei⁹ iugū dirūpat. qz tāto facili⁹ q̄ntocitius ei⁹ dominiū euitat. Et interrogabat ihs de noīe. nō qz ignoraret. sz vt multitudo demonū ex ꝯfessiōe eoꝝ apperet. et magis credibile esset q̄ tot demones ī duobꝫ hoībꝫ fuissent: ꝗ vt ꝯfessa peste. vtus curātis gratior emicaret. Ad̄ñ dixer̄t Legio mihi nomē ē. qz multi sum⁹. Legio aūt ꝑprie dicit numer⁹ decē miat⁹ armatorū ī exercitu. ꝗ ꝯtinet sex milia sexcentos sexagita sex. ꝗ inde dr̄ legio ī demonibꝫ. qz militāt ꝯtra nos. Et qz et si nō possint hoībꝫ nocē ī ꝑsona. saltē appetūt eis nocē ī subā ideo rogabāt ihm si eos eicēt ne se expellēt extra regionē id ē habitatōez hoīm. vl̄ ī abissuz ꝗ ifernū. loc⁹ em̄ iferni debet demonibꝫ. ꝑmittūt tñ intēr homines habitare vsq̄ ad iudiciū. vt gloriosior sit victoria electoꝝ ī supatōe demonū cēptātiū: sed mittēt eos ī porcos. vt saltē sic ī aliq̄ affligerēt hoīes. qz vbiq̄ hoīes ī mestitiā mittē studēt et de ꝑditōe eoꝝ gaudēt. Ecce demonū infirmitas qz nihil p̄ñt nisi ꝑmissi. Si g̃ porcis nocē ñ poterant nisi ꝑmissi: multomin⁹ homibꝫ factis ad ymaginē dei. Optet igit deū solū timē illos aūt ꝯtēnere. In quo etiā apparet eoꝝ vilitas. qz ingredi volūt ī porcos. ¶ Et ꝑmisit dñs ꝯcedendo eis petitōez ipoꝝ q̄d patet ꝑsequētē effectū. Nā porcoꝝ gregē q̄ iuxta pascebāt: inuasert. ꝗ duo milia ī stagno genezareth seu tyberiadis submerserūt. ꝗ sic demoniaci liberati sūt et curati. Permisit aūt hoc dñs. nō ꝑ eoꝝ ꝑsuasionem vel vt impiā eoꝝ ipleret volūtatē: sz ꝑter multiplicē causā ꝗ vtilitatē. Quarū ꝑma ē. qz forte hoīes illi⁹ terre pcīis suis illud dānuz sibi fieri demeruerāt. Scōa vt ex euētu ꝗ iacture magni tudo demonū ex ꝯfessiōe eoꝝ apperet. et magis credibile esset q̄ tot demones ī duobꝫ hoībꝫ fuissent: ꝗ vt ꝯfessa peste. vtus curātis gratior emicaret. Ad̄ñ dixer̄t Legio mihi nomē ē. qz multi sum⁹. Legio aūt ꝑprie dicit numer⁹ decē miat⁹ armatorū ī exercitu. ꝗ ꝯtinet sex milia sexcentos sexagita sex. ꝗ inde dr̄ legio ī demonibꝫ. qz militāt ꝯtra nos. Et qz et si nō possint hoībꝫ nocē ī ꝑsona. saltē appetūt eis nocē ī subā ideo rogabāt ihm si eos eicēt ne se expellēt extra regionē id ē habitatōez hoīm. vl̄ ī abissuz ꝗ ifernū. loc⁹ em̄ iferni debet demonibꝫ. ꝑmittūt tñ intēr homines habitare vsq̄ ad iudiciū. vt gloriosior sit victoria electoꝝ ī supatōe demonū cēptātiū: sed mittēt eos ī porcos. vt saltē sic ī aliq̄ affligerēt hoīes. qz vbiq̄ hoīes ī mestitiā mittē studēt et de ꝑditōe eoꝝ gaudēt. Ecce demonū infirmitas qz nihil p̄ñt nisi ꝑmissi. Si g̃ porcis nocē ñ poterant nisi ꝑmissi: multomin⁹ homibꝫ factis ad ymaginē dei. Optet igit deū solū timē illos aūt ꝯtēnere. In quo etiā apparet eoꝝ vilitas. qz ingredi volūt ī porcos. ¶ Et ꝑmisit dñs ꝯcedendo eis petitōez ipoꝝ q̄d patet ꝑsequētē effectū. Nā porcoꝝ gregē q̄ iuxta pascebāt: inuasert. ꝗ duo milia ī stagno genezareth seu tyberiadis submerserūt. ꝗ sic demoniaci liberati sūt et curati. Permisit aūt hoc dñs. nō ꝑ eoꝝ ꝑsuasionem vel vt impiā eoꝝ ipleret volūtatē: sz ꝑter multiplicē causā ꝗ vtilitatē. Quarū ꝑma ē. qz forte hoīes illi⁹ terre pcīis suis illud dānuz sibi fieri demeruerāt. Scōa vt ex euētu ꝗ iacture magni tudo demonū ex ꝯfessiōe eoꝝ apperet. et magis credibile esset q̄ tot demones ī duobꝫ hoībꝫ fuissent: ꝗ vt ꝯfessa peste. vtus curātis gratior emicaret. Ad̄ñ dixer̄t Legio mihi nomē ē. qz multi sum⁹. Legio aūt ꝑprie dicit numer⁹ decē miat⁹ armatorū ī exercitu. ꝗ ꝯtinet sex milia sexcentos sexagita sex. ꝗ inde dr̄ legio ī demonibꝫ. qz militāt ꝯtra nos. Et qz et si nō possint hoībꝫ nocē ī ꝑsona. saltē appetūt eis nocē ī subā ideo rogabāt ihm si eos eicēt ne se expellēt extra regionē id ē habitatōez hoīm. vl̄ ī abissuz ꝗ ifernū. loc⁹ em̄ iferni debet demonibꝫ. ꝑmittūt tñ intēr homines habitare vsq̄ ad iudiciū. vt gloriosior sit victoria electoꝝ ī supatōe demonū cēptātiū: sed mittēt eos ī porcos. vt saltē sic ī aliq̄ affligerēt hoīes. qz vbiq̄ hoīes ī mestitiā mittē studēt et de ꝑditōe eoꝝ gaudēt. Ecce demonū infirmitas qz nihil p̄ñt nisi ꝑmissi. Si g̃ porcis nocē ñ poterant nisi ꝑmissi: multomin⁹ homibꝫ factis ad ymaginē dei. Optet igit deū solū timē illos aūt ꝯtēnere. In quo etiā apparet eoꝝ vilitas. qz ingredi volūt ī porcos. ¶ Et ꝑmisit dñs ꝯcedendo eis petitōez ipoꝝ q̄d patet ꝑsequētē effectū. Nā porcoꝝ gregē q̄ iuxta pascebāt: inuasert. ꝗ duo milia ī stagno genezareth seu tyberiadis submerserūt. ꝗ sic demoniaci liberati sūt et curati. Permisit aūt hoc dñs. nō ꝑ eoꝝ ꝑsuasionem vel vt impiā eoꝝ ipleret volūtatē: sz ꝑter multiplicē causā ꝗ vtilitatē. Quarū ꝑma ē. qz forte hoīes illi⁹ terre pcīis suis illud dānuz sibi fieri demeruerāt. Scōa vt ex euētu ꝗ iacture magni

tudine appeat hoībꝫ q̄ sint crudeles ꝗ nocētes sibi subditis ꝗ obtēperātibꝫ: ꝗ qō hoīes q̄s magis odiūt pl⁹ affligerēt. si de⁹ ꝑmittēt ꝗ eis licēt Ad̄ñ Crīs. Et ꝯcessit eis volēs furiā quā ꝫ homines habēt demones oībꝫ demōstrare: ꝗ q̄ ml'ꝫ peiora vellēt hoībꝫ infligē. si possent vtute non ꝑpediti diuina. Et qz in hoībꝫ hāc demōstratōez fieri ei⁹ pietas nō ferebat. ipos ī porcos ītrare ꝑmisit: vt ī illis vtus ꝗ furor demonū videatur. Tercia ſm Crīs. vt discāt oēs. qm̄ neq̄ aduersus porcos audēt vel p̄ñt. nisi de⁹ ꝯcesserit vel ꝑmiserit. Quarta ꝑ saluē hoīm. vt inde hoībꝫ salutis occasio ꝑberet. et vt hoīes regiōis illi⁹ discerēt dei vtutē. ꝗ ī ei⁹ venirēt cognitōz. Hui⁹ em̄ occasione pastores fugert. ꝗ hec oīa hoībꝫ ī ciuitate gerasa nūciauer̄t. Quīta ꝑ dignitatē homī oñdenda. s. q̄ dignior sit hō bestijs: cū ꝑter saluē duoꝝ hoīm pire ꝑmisit de⁹ duo milia porcoꝝ. Multū g̃ peccant. q̄ hoīez ꝑdere vel mutilare nō formidāt. Sexta ad ꝯtumeliā demonū. qz porcus aīal ē īmūdū. Elegerūt em̄ intrare ī porcos: qz hoc magis sibi ꝑmitti putabāt. ꝗ hoc magis ꝯgruebat: porci em̄ ꝑ īmūditiā. ꝗ serpētes ꝑter astutiā magis eis ꝯpetūt Ad̄ñ Remigi⁹. Ideo aūt nō pecier̄t mitti in homines. qz illū cui⁹ vtute torq̄bant. hūanā spēm gestare videbāt: nec pecier̄t vt ī pecora mittērē tur. qz velut mūda aīalia ī tēplo dei offerebāt. Pecierūt autē vt ī porcos mittērēt: qz nullum aīal īmūdius ē porco. ꝗ demones semp ī spurcitijs delectāt. Septima ꝑ misteriū nā porci q̄ nō habēt ad celū faciē. sed ad terrā. ꝗ in luto iacere delectāt: significāt illos q̄ deū p̄ oculis nō habēt. sz vicijs sordidāt: ꝗ hi in p̄catoz demonū tradunt. ꝗ ī infernū cū eis finaliter demergūt. ꝗ nūc suffocati ī aq̄s ꝗ voluptatibꝫ hui⁹ mūdi. tūc suffocabūt ī abissis et puteo inferni. Inde glo. Nisi q̄s more porci vixerit. dy̆abol⁹ p̄catē ī eo nō habebit. nisi forte ad ꝑbandū nō ad pdē dū. Ad̄ñ ꝗ Aug⁹. Certi misterij gr̄a. et certa dispensatōe dimisit demones ī porcos: vt oñderet dy̆abolū ī eis dominari. q̄ vitā porcoꝝ gerunt. Vbi scōm Ambro. clemētiā dñi debem⁹ aduertere. q̄ nullū prius ipe ꝯdēnat: sed vnuq̄sq̄ ipe sibi auctor ē pene. Timeāt ergo libidinosi. castrimargi ꝗ īmūdi. q̄ in sordibꝫ luxurie ꝗ voluptatū viuūt: ne in p̄catē dy̆aboli etiā viuētes dño iubēte. vel ꝑmittēte trabāt. ꝗ postea cū eo ī infernū demergāt. Dicit etiā q̄ demones nobiliores pcā detestāt vilia. q̄ntomagis hō debz detestari ea. Patet aūt ex hoc q̄ detestabilis sit libido castrimargia sicut et supbia. nō em̄ legit dy̆abolū ī aliq̄d aīalis organuz intrasse ꝑter q̄ porci serpētis ꝗ hoīs. Vbi Crīs. Cū porcini homines sūt. facile capi p̄ñt ab actionibꝫ. Porcini sūt hoīes auide ꝯmedentes ꝑ gulā. pingues ad luxuriā. in luto iacētes ꝑ accidiā. in terra fodientes ꝑ auaritiā. spumātes ꝑ iracūdiam. Per porcos etiā significāt detractores ꝗ referēdarij qui pascunt de fecibꝫ ꝗ īmunditijs alioꝝ tanq̄ porci. referentes que vidēt vel audiūt. rodunt

vitā eor. qs etiā dēmões intrāt ⁊ demergūt i infernuz. Erubesce miser de hoc detestabili offitō pacis ⁊ bamētō ⁊ discordie semīatio ⁊ isup time de aīe pic'o: qr dy̆abol⁹ i te pātē accepit. qñ te ad hoc officiū pduxit: ⁊ q nunc te suffocauit in hoc vitō. postea te suffocabit i iferno. Timeat etiā ⁊ caueat auditor. ne talibz ꝓsētiēdo ⁊ aures pbēdo. eis silis fiat: qr sic sup liguā detractoris sic sup aures auditoris dy̆abol⁹ sedet. ⁊ si ñ eēt auditor ñ eēt detractor. Ñ glo. sup illō. vēt⁹ aq lo dissipat pluuias. ⁊ facies tristis linguā detrahentē sic dic. Si hilari vultu detractorē audieris tu illi das fomitē detrahendi. si vo tristi: discit nō libēter dicē. qō didicerit ñ libēter audiri. Auferz dñe obprobriū taliū hoim pestiferoz a religiōe fuoz tuoz. Mistice p demoniacuz significat dy̆abol⁹ q i monumētis ⁊ i mōtibz. i. i sedis ⁊ supbis habitat hoibz. Nomē ei⁹ legio dr. qr multis i malū associat. Ei⁹ aī eiectō p xp̄m. significauit demonū multitudinē deuincēdā p ipm. Legio qz ab hoibz pulsa porcos ingredit. qr dēmões ab illo q ad vitā eōnā pdestinati sr. p grām eiecti: male viuētibz ⁊ terrenis intendētibz dominat. Qō tñ nō faciūt nisi ihs ꝓcedat. qr nec malos tēptare pos sūt. nisi potētia diuina pmittat. Grex vo porcoz a legiōe i mare pcit. dū p dēmões malorz vniuersitas ad ifernalē amaritudinē pducitur.

Nō repugnat aī qō mathe⁹ de duobz dēmōiacis. marc⁹ vo ⁊ lucas de vno loquūt: sz fm Aug⁹. itelligas vnū eoz fuisse psone alicui⁹ clarioris ⁊ famosioris: vl fm Crys. seuioris ⁊ insanie maioris. p q illa regio maxie dolebat. qō volētes significare duo euāgeliste. solū vnū ꝓmemorādū iudicauerūt. de q fcti b⁹ fama lati⁹ pclari⁹ qz fragrauerat. Illi aī boies de ciuitate exeūtes. venerūt ad ihm. Ubi tyt⁹. Illos aī ad saluatorē duxit dāni ncessitas. freqnē ei de⁹ boies dānat i rebz possessis. ⁊ ꝓfert bñficiū aīabz. Et homies ihm ac fcta videntes. ꝓscij fragilitatis sue. velut adhuc infirmi. ⁊ pntia dñi indigni: rogabāt eum ex hūilitate. vt a finibz eoz discederet. qr tiore magno admiratōis ⁊ reuerētie tenebant Reputabāt ei se indignos tāto doctore ⁊ ei⁹ ꝓuersatōe. sic cēturio ꝛputabat se indignū tāto hospite: ⁊ sic petri⁹ fragilitatis sue memor ait exi a me dñe. qr hō pct⁹ sū. Uel forte isti geraseni ex pctis suis territi. timebāt offendē pntiā xp̄i. ⁊ p ꝓsequēs incurrē pnā maiorē pcedēti. ⁊ p eum ā pli⁹q i amissione porcoz dānificari. si vt oza tāgerēt archā dei. Ipe aī ascēdit nauē vt infirmos deseret. qbz onerī suā pntiā eē videbat Ubi Crys. Attende aī xp̄i hūilitatē postq ei collatis a se talibz bñficijs emittebāt eū: ñ obstat. sz discedit. ⁊ eos q seipos idignos sua doctrina pmulgauerāt dereliqt. dās eis doctores. liberatos a dēmōibz ⁊ porcoz pastores. Cūqz ihs nauē ascendēt. rogabat illū ex deuotōe sanat⁹. vt cū eo eēt. qr gt⁹ de bñfitō sibi collato eū seq volebat. Ihs aī ñ admisit. i. ñ recepit eū ad discipulatū: ꝓpter pcedētes passiōis horrorē: ⁊ ne ascriberet dēmoni qō iste facēt. si discipul⁹ xp̄i esset.

Ex hoc loco accipit ⁊ ꝓsuetū ē i eccl'ia. qō demoniaci ⁊ furiosi p⁹ curatōz ñ pmouēt ad ecclesiastica officia. Sz dñs eū quē curauerat: secū ducē noluit. vt iactātie causā vitare docēt: ⁊ ꝓpter fructū pdicatōis ipm ad suos remisit. vt p euz alijs procurarēt sal⁹. ⁊ infidelibz eēt exēplo ipe sanat⁹. Ñ ñ eū a sua seqla simpl'r ñ rpellit. sz ipm pdicatorē magīū diuini ꝓstituit: dicēs. Rade i domū tuā ad tuos. qbz ex offitō caritatis pl⁹ te neris. ⁊ nūcia ill' q̄nta tibi dñs fecit. ⁊ tui mist⁹ sit. sanās te i aīa ⁊ in corpe. Ubi Theophilus. Ecce saluatoris hūilitatē. Nō dixit denūcia oia q̄ feci tibi. sed oia q̄ fecit tibi dñs. Sic tu cū bonū aliqō oparis: ñ tibi sz deo attribuas. Ubi et Crys. Licet aī alijs sanatis ꝑcepit nemī dicere ꝓueniēter tñ hunc pcepit qō ānūciet: qm̄ oīs illa regio demonibz detēta sine deo manebat. Ñ etiā Aug⁹. Qr aī ille sanat⁹ cupit iā eē cū xp̄o. ⁊ dr ei redi in domū tuā ⁊ narra q̄nta tibi fecit de⁹. sic itelligit. vt sic q̄sq itelligat p⁹ rmissiōez pcatoz redeūdū sibi eē i ꝓscia bonā sic i domū. ⁊ fuiēdū euāgelio p̄ē alioz saluatē. vt deinde cū xp̄o requiescat. Ne dū pprope vult iā eē cū xp̄o. negligat pdicatōis misteriū. frat̄ne redēptōi accomodatū. Et Greg. Cū ei quātūlibz pax de diuina cogitatōe pcepim⁹. redire iā ad būana nolum⁹. q̄tē ꝓtēplatōis q̄rētes. Sz dñs pcepit vt mens pus exsudet i ope. ⁊ postmodū refici debeat p ꝓtēplatōz. Et abijt nō mētē sz corpe sepat⁹ a dño. ⁊ pdicauit i decapoli. i. i regiōe decē ciuitatū. q̄nta sibi feciss ihs magnalia. ⁊ oēs mirabāt ⁊ p eū ad fidem edificabāt. Ecce mutatō dextre excelsi. qr ex infideli ⁊ dēmōiaco. fact⁹ ē pdicator fidel' ⁊ deuot⁹. opātē dño: ⁊ vere fidel'. qr ad gl'az dei ⁊ ad vtilitatē primi effect⁹ ē tal'. Qō vo ꝑ dicit de vno. itelligēdū ē etiā de alio q erat cū eo: qr ambo volētes xp̄m seq. ad suos missi sūt ⁊ ābo salutē sibi factā ⁊ magīa dei pdicauerūt. Hoc qz exēplo docet quēq; suo ꝓrio salutē sibi factā pdicare. ⁊ a dy̆abolo se liberatū ee: vbis ⁊ opibz bonis demōstrare. ⁊ alios ad eāde salutē pcipiēdā vocare. Studeam⁹ g̃ ⁊ nos si nōduz liberati sum⁹ a dy̆abolo liberari. ⁊ si iā nos liberatos eē ꝓgnoscim⁹. salutem alijs ꝓdicem⁹ quā nos obtinuisse gaudem⁹. mēores qō scptuz ē. q audit: dicat vei. Sz mlti hoc exemplū mīme sequūt. ⁊ vō his q̄ ad corpa ptinēt ēca aīcos suos soliciti sūt ⁊ inq̄rūt: sz vō his q̄ ad salutē aīaz ptinēt. solicitudinem nullā gerunt. Oratō.

O Omine ihu xp̄e amator hominum benignissime. supplico lacrimabilit bonitati tue: libera me ab oīb⁹ pcatoz sordibz. ⁊ dēmonū infestatōibz: me qz ab eis liberatū vsq; in finē misericorditer custodi illesū. vt ad tuam gloriā ⁊ primoz vtilitatem valeam verbis narrare. ⁊ operibz demōstrare: q̄nta magnalia feceris aīe mee. p tuam graciaz liberare: q̄tēn⁹ cognoscētes ceteri. qr hec mutatō dextre excelsi. omnes meo exemplo puocentur. ⁊ te miserā te ad meliora conuertantur Amen.

De curatõne paralitici per tectum dimissi.
Capitulum .XLVIII.

Et cũ dom̃s ihs ascen-
disset i naviculã. vt ꝺ tra geraseno
rũ rediret i galileã. vñ illuc iuerat.
Scõm Crisꝰ. navigio trãsierat q̃ po
terat pedẽ ptrãsire. ñ sp eĩ voluit potẽtiã oñdẽ i
mirabilibꝫ. ne incarnatõis nocẽt misterio. At ꝫ
hoies hui⁹ mũdi. si vllã habẽt potẽtiã. semp vo
lũt ea uti: magis q̃ veritate iusticie. Ideo etiaꝫ
sine vehiculo navis trãsire noluit. vt nos doce-
ret navi ⁊ suffragio pñie uti i mari seculi hui⁹.
vt i ciuitatẽ celestẽ ꝓueniam⁹. Hec eĩ navis pe
nitẽtie i ciuitatẽ celestẽ deducit. iõ seq̃t. Et veit
i ciuitatẽ suã. s. capharnaũ. i q̃ frequẽti⁹ ꝓuer-
sari solebat: ⁊ miracula opari. Scõm Crisꝰ. ciui
tatẽ suã ꝫ dic capharnauꝫ. quã nõ nascẽdo sed
miracul' illustrãdo suã ipe fecerat. Alia q̃dꝫ eũ
extulit. i. extra i lucẽ duxit vt bethleẽ. Alia aũt
nutriuit vt nazareth. Alia aẽ diu ihabitãtẽ ha
buit. vt capharnaũ. Hãc eĩ ciuitatẽ magis fre-
quẽtauit ꝓuersatõe et i miraculoꝝ opatõne. qꝛ
scõm Aug. erat q̃i metropol' et ilignioꝛ ciuitas
galilee: vbi plurimoꝝuꝫ ꝓcuꝛsu fidꝭ ⁊ doctrina
ei⁹ clari⁹ patẽt: ⁊ miraculis ꝓfirmata ad mltos
salubriꝭ ꝓueiret. Al' qꝛ (vt supꝝ dictũ ẽ) caphar
naum inẽptaꝭ villa pulchꝛitudiꝫ et pinguediꝫ
⁊ ꝓsolatõiꝫ. q̃ sũt occasio peccãdi mltis: ideo ad
sui ꝓuersionẽ pluribꝫ idigebat miracul'. Vel sic
metropolĩ regiõis alicui⁹ ciuitatẽ nr̃aꝫ dicim⁹
exñtes tñ de ciuitate subiecta illi: ita ⁊ caphar-
naũ metropol' nazareth galilee. sita inter naza
reth ⁊ stagnũ. dicit ciuitas dñi i nazareth ꝓce
pti et nutriti. Et cũ i domo docẽt turbas viri
q̃tuoꝝ portãtes i lecto paliticũ. iueniẽtes q̃ mul
titudie ianuã obturatã. ⁊ nõ valẽtes itroire p
eã. ⁊ illũ iferre p̃ turba: ascẽdert supꝝ tectũ. ⁊ nu
dãtes illud. p tegulas submiserũt illũ cũ lecto in
mediũ ante ihm. et hoc fuit signũ magnũ fidei
ipoꝝ. Vñ post fidẽ eoꝝ oñdit dñs diuine pñatis
actũ. ⁊ supꝝ aiaꝫ ⁊ supcoꝛp⁹ ipm. ⁊ hoc triplicit.
Prio i remissiõe crimis. Scõo i cognitõe cogi
tatõnis. ⁊ hec duo ptinẽt ad aiaꝫ. tertio i subito
curatõe egritudis coꝛpal'. Nã videꝭ ihs fidẽ illo
rũ. s. offerẽtiũ. ⁊ etiã paliticí oblati. nõ eĩ se poꝛ
tari ⁊ p tectũ submitti sustinuissꝫ. nisi curatõis
fidẽ habuissꝫ: dimisit ei pcã dicens. Cõfide fili
remittũt tibi pcã tua. Et nõ dic remitto. sꝫ re
mittũt causa hũilitatis ⁊ pietatis iisinuãde. Ex
hoc patꝫ q̃ fides paliticí aderat. qꝛ licꝫ sanitas
coꝛpal' vl' aliqꝺ hmõi dert alicui ꝓter fidẽ alie-
nã: remissio tñ pcõꝝ nõ dat alicui adulto siñ
fide ꝓpria. ⁊ ideo bñ filiũ vocat qꝛ iaꝫ credebat.
Vbi Diꝛo. O mira hũilitas. despectũ ⁊ debilem
totisq; mẽbꝛoꝝ ꝓpagiꝫ dissolutũ filiuꝫ vocat.
quẽ sacerdotes nõ dignabãt attingẽ. Aut certe
ideo filiũ. qꝛ dimittũt ei pcã sua. Et q̃daꝫ de
scribis. i. legispitis dixert intra se. i. cogitabãt
qꝛ extra dicẽ ꝓpẽ populũ nõ audebãt. ꝺbũ ei in-
trinsecũ ẽ cogitatõ mẽtis. Hic blasphemat. i. qꝺ
dei ẽ sibi vsurpat. Est eĩ blasphemare deo iniu-

riam irrogare: qꝺ fit tripl'. vel cũ deo attribui
tur qꝺ ei nõ ꝓuenit. vel ab eo remouet qꝺ ei cõ
uenit. vel cũ hõ sibi qꝺ ꝓpriũ ẽ dei tribuit: ⁊ hoc
mõ tertiõ indicabãt eũ blasphemare. qꝛ ipm pu
tabãt hoiez tm̃ ⁊ non deũ esse. dimittẽ aũt pcã
soli deo ꝓuenit. Sꝫ xp̃c ꝓueniẽter eos redar-
guit oñdens se esse deũ duplr. Prio qꝛ rñdet eo
rũ cogitatõnibꝫ q̃s cognoscẽ p certitudinẽ soli
deo ꝓpriũ ẽ: dicẽs. Et qꝺ cogitatis mala in coꝛ-
dibꝫ vr̃is? imponẽdo mihi falso blasphemiã. s.
me nõ posse pcã dimittere. ⁊ qꝺ dei ẽ vsurpa-
re. Quasi dicẽt. Qua p̃tate cogitatões vr̃as vi-
deo. etiã pcã dimittẽ possũ. Quia cogitatões
sũt fons boni ⁊ origo mali. ideo saluatoꝛ nr̃ cuꝝ
vidisset malas scribaꝝ cogitatões. ne vlteri⁹ pe-
direr̃t i peius. stati redarguit eos dicẽs. vt quid
cogitatis mala i coꝛdibꝫ vr̃is. dãs nobis doctri
nam. vt q̃citꝺ ꝓpenderim⁹. nos mala cogitatõe
pulsari. statĩ debeam⁹ nosmetipos reprehẽdere
vt q̃si dicas tibiꝑi. hec xp̃o ꝺba: vt quid cogitas
mala i corde tuo? Deinde hoc etiã oñdit sanãdo
paliticũ p imperiũ tãq̃ ꝓpria ꝺtute. qꝺ ẽ eiusdꝫ
pñatis sic ⁊ pcã dimittẽ. licet enim paliris ꝺtute
nature aliqñ possit curari. nõ tñ subito nec ita
pfecte. vt stati hõ possit lectũ i q̃ iacet portare.
vt ꝺ dicit factuꝫ eẽ. Vñ subiũgit. Quid ẽ facili⁹
itꝛer duo ista. s. dicẽ dimittũt tibi pcã tua. aut
dicẽ surge ⁊ ãbula? hoc est solo ꝺbo efficẽ vt di-
mittãt pcã. an ꝺbo efficẽ vt paliticꝰ surgat sa
nus ⁊ ãbulet? Quasi dicẽt. Si vobis hoc manife
stius ⁊ mai⁹ videt. s. subita curatõ coꝛpoꝝ q̃ aia
rũ. ⁊ possũ hoꝝ ꝑmuꝫ: g̃ ⁊ reliquũ. qꝛ eq̃lis pña-
tis ẽ utrũqꝫ. ⁊ utrũqꝫ ẽ ꝺtutis infinite. Vñ ex
hoc ꝯcludit ꝺtutẽ diuinitatis sue p factũ dicẽs.
Et aũt sciatis qꝛ filꝰ hoiꝭ habꝫ pñatẽ i tꝛa di-
mittẽdi pcã. tũc ait paliticꝺ. q̃ ꝺbũ itꝛponit
ab euãgelista. Surge. s. sanus a lecto. tolle lectũ
tuũ i q̃ diu decubueras ifirmãdo. vt qꝺ fuit te-
stimoniũ ifirmitatis. sit ꝓbatõ sanitatis: ⁊ va-
de i domũ tuã p te ñ indigẽs vt ꝑus portitore.
Et fecit sic. magnificãs deũ q̃ sanauit eũ. Mag̃
ꝺtus ubi sine mora. sal⁹ imperiũ comitat. vt ne
mo tã dubitaret eũ paliticꝺ dimisisse pcã. q̃ eũ
deꝫ sublatꝺ grabatꝺ ãbulare ꝓcepit. Vñ meritꝺ
q̃ aderãt stupẽtes ⁊ mirãtes flictis blasphemijs
ad laudẽ ꝓuertũt tãte maiestatis. ꝓpẽ qꝺ seq̃t.
Videntes aũt turbe. s. miraculũ factuꝫ i paliticꝺ.
timuerũt reuerẽdo ⁊ admirãdo. ⁊ glorificauert
laudãdo deũ. q̃ dedit pñatẽ talẽ. s. dimittẽdi pcã
⁊ curãdi solo ꝺbo ifirmos. hoiꝭ ad eoꝝ. s. salu-
tem. Vel fm glosã hoiez tãpotẽter inter hoies
opantẽ. Et hãc pñatẽ dedit de⁹ p̃ xp̃o causative
hoiꝭ aũt receptive. Xp̃c q̃ꝑe tribꝰ decausis mi
racula faciebat. primo ꝓter illoꝝ circa q̃s hec
faciebat utilitatẽ. qꝛ eos i coꝛpe ⁊ i aia curabat
scõo ꝓter alioꝝ ꝓuersionem. quia multi viden
tes ea ꝓuertebant. tertiõ ꝓter dei gloriam ⁊ ho
noꝛem. ⁊ ista triplex causa hic tangit. Ex hoc
tamen quod timuerunt videtur. q̃ nec de xp̃o
plenam cognitionem habebant. quia purũ ho-
minẽ esse ⁊ posse ⁊ hãc pñatem a deo credebant.

Unde gloſa. Spectāt ſurgentē increduli mitā-
tur abeuntē: ꝙ diuini opis miracula malunt ti
mere ꝙ credere: nā ſi crederēt nō timerēt. ſed di
ligerēt: pfecta em̄ caritas foras mittit timorē.

Conſidera hic. q̄ dñs curādo paraliticū. ince-
pit a morbo ſpūali. q̄ erat cauſa ꝙ radix morbi
corpalis. q̄ primo remiſit pcā ei⁹que fuerunt
cauſa morbi. ad modū boni medici. qui p̄mo re-
mouet cauſā morbi. ꝙ tūc poſtmodū intēdit cu
rationē. Infirmitas aūt hec fuerat iflicta para
litico ꝓpter pcā ſua vt purgarent̄. ꝙ ideo dñs
p̄mo remouit cauſā. q̄ ceſſante cauſa ceſſat et
effectus itroduct⁹ ob illā cauſā. Nulla em̄ noce
bit aduerſitas. ſi nulla dominet̄ iniq̄tas. Unde
ſm̄ gloſā. quinq; modis iſirmitates ꝓtingūt. vl̄
vt iuſtis merita ꝓ paciētiā augeā̄t vt Job. vel
ad cuſtodiā virtutū ne ſupbia cēpt̄et vt Paulo
vel ad corrigendū pcā vt Marie lepra. ꝙ ſicut
huic paralitico. vel ad gloriā dei vt ceco nato ꝙ
Lazaro. vel ad initiū pene vt Herodi. quatenꝰ
hic videāt quid ī inferno ſequāt. Dic q̄ ſm̄ hie
ronimū dāt intelligi. pleraſq; corpoꝝ debilita-
tes euenire ꝓpter pcā. Et ideo p̄ius pcā dimit
tunt̄. vt cauſis debilitatis ablatis ſanitas reſti
tuat̄. ꝙ fit viſibile ſignū vt inuiſibile ꝓbet̄. Unde
ꝙ Beda. Curaturus aūt hominē a paraliſi do-
minus. p̄mo peccatoꝝ vincula diſſoluit. vt oñ-
deret eum ob nexus culparū artuū diſſolutio-
ne fuiſſe damnatū. nec niſi his relaxatis mēbro
rū poſſe recuperatōe ſanari. Sed heu nos ecō-
uerſo magis ſatagimus ō curatōe corpis q̄ ani
me: ideo ſepe deſtituimur vtrobiq;. Unde Criſ.
Nos autē ſi corpaliter patimur. ſatagimus no
cium abicere. Cum ō male ſit aīe. differimus:
atq; ideo nec a corpis nociuis curamur. Abſci
damus q̄ fontē malorū: ꝙ ceſſabūt egretudinuꝫ
fluxus. Hec Criſ. Ergo quia ꝓſtat. q̄ ꝓpter pec
cata quādoq; homo egrotat: medic⁹ egrum viſi
tans. p̄mo eum ad penitētiā ꝙ ꝓfeſſionē mone-
re debet: ne pcō tanq̄ ferro manēte ī vulnere.
fruſtra ſit emplaſtr⁹ apponē. Unde peccāt medi-
ci. qui curā materialē adhibēt corpi: priuſq̄ cu
ra ſpūalis ſit adhibita aīe: ignorātes cauſā mor
bi ſi videlicꝫ ꝓ pcō anime. inflictus ſit corpo-
ri. Ubi Criſ. Sed q̄ hec ipa dñi geſta ſpirita-
liū in ſe rex ꝓtinēt ratōem. cui⁹ tȳpū paralitic⁹
iſte gerat. debem⁹ aduertē. Figurā nāq; ī eo po-
puli gentiliū p̄ſtenſā eſſe cognoſcim⁹: q̄ pecca
tis grauib⁹ aīo diſſolut⁹. q̄ſi quadā inſanabili ī
firmitate plagat⁹: ī q̄tuor āgulis mūdi iſti⁹ ve
lut ī lecto iacebat. Ubi et ī eo paralitico cui re-
miſſa ſūt pcā. ib oſtēſū ē. q̄ popul⁹ gentiū qui
graui valitudīe pcōꝝ laborabat. data ſibi re-
miſſione ꝓ medicinā. celeſtē integrā ꝙ ꝓfectā ſa-
nitatē ſcōm corp⁹ ꝙ aīam eterne ſalutis accepe
rit. Cui nō īmerito poſt remiſſionē pcōꝝ red-
dita ſalutē iā dicit̄: redi ī domū tuā. i. in domū
paradiſi: de q̄ adā iā dudū expulſus fuerat. qui
bui⁹ infirmitatis auctor extiterat. Et merito ſe
quit̄. Hoc viſo turbe timuerūt. ꝙ magnifica-
uerūt deū: qui tantā potēſtatē dedit hominib⁹

Capitulum. xlviij.

Magnificat̄ em̄ deus. q̄ vel aplis ſuis pcā re-
mittēdi pcā donauit: vl̄ hoīb⁹ tātā grāz ꝓceſſit
vt p⁹ remiſſionē pcōꝝ ꝓ meritū fidei atq; iuſti
tie. pcā accipiāt ad paradiſū redeūdi. Ubi ꝙ Hi
larius. Uidētes aūt turbe timuerūt. Magni em̄
timoris res ē. nō dimiſſis pcīs a xp̄o ī mortez
reſolui. q̄ null⁹ ē in domū eternā redit⁹. ſi cui ī
dulta nō fuerit venia delictoꝝ. Ceſſāte aūt timo
re honor deo reddit̄. q̄ potēſtas hoīb⁹ hac vita
data ſit ꝓ ꝑbū ei⁹. ꝙ remiſſionis pcōꝝ ꝙ corpo
rū reſurrectōis ꝙ reverſionis ī celū. Hec Hilari
us. Moralit̄ ꝓ paraliticū. q̄ p̄uatus ē vſu mē-
broꝝ corpaliū. ſignificat̄ hō pcōr opib⁹ meri-
toꝝ ſ̄ p̄uat⁹ ꝙ turpi marcēs ocio. Talis em̄ p̄ua
tur greſſu meritorie affectōis. ꝙ tactu bone ope
rationis. ꝙ guſtu ſuauitatis celeſtis. et viſu diuine
ꝓtēplatōis. ꝙ auditu diuin⁹ ſm̄ōis. ꝙ odoratu di
uine ꝓſolatōis. Et tūc iacet ī lecto. q̄n ſuꝑueni
ens tenet eū p̄ua ꝓſuetudo. hec em̄ lect⁹ dici p̄t
hoc loco. Ipm̄ q̄z peccatū more ꝑalisis facit tre
mulū ꝓ mali dilectōnē: reddit inſenſibilē ꝓ ob-
ſtinatōez: impedit loquelā ꝓ deſperatōz. Ubi
ſciendū q̄ ſicut dñs legit̄ reſuſcitaſſe tres mor-
tuos. ſed multo plures ſūt. ſic legit̄ curaſſe tres
paraliticos licꝫ etiā pluꝛes ſint. ſ. paraliticū in
domo. paraliticū iuxta ꝑbaticā piſcinā. para-
liticū ī lecto vt ī propoſito. Et q̄r paralitic⁹ vt di
ctum ē pcōrē ſignat. ideo notandū q̄ tria ſunt
genera pcōꝝ. ſ. peccatoꝛ occultus. publicus. et
ꝓſuetudinarius. Paralitic⁹ in domo ē pcōr oc
cult⁹. paralitic⁹ iuxta piſcinā eſt pcōr manife
ſtus. paralitic⁹ in lecto ē pcōr ꝓſuetudinarius
ꝙ hoc peccatuꝫ in ꝓſuetudine dictū difficulter
relinquit̄. ꝙ paralitic⁹ hic in lecto iacere dicit̄.
i. peccatū ꝓtinuare dicit̄. Predictos pcōꝛes q̄-
tuor exportant extra domū ꝓprie ꝓſcientie. ꝙ eti
am extra eccleſiā tam militantē q̄ triumphan
tem. Primū ē tepiditas boni. q̄n em̄ homo in-
cipit ex deſidia tepeſcē in bono inchoato. talis
dimittit deū ꝙ ꝑ ꝓſequēs dimittit̄ a deo. Secū-
dū ē delectatō mali. quod ꝓiungit̄ quaſi ſocius
ei⁹. cū em̄ deus derelinquit̄. ſtatim aīa in malo
delectat̄. Et hi duo ſocij p̄cedūt. Terciū ē mali
operatio. cum delectatō ad opus ducit̄. Quartuꝫ
eſt mali op⁹ ꝓſuetudo. cum ipm̄ malum freq̄n
tatur. Et hi duo ſequūtur portātes peccatorem
extra ſuffragia eccleſie quibus ipſe priuatur.

Sūt aūt quatuor que ipm̄ reportāt ꝙ recōci-
liant. Primū ē vite breuitas. vt homo ꝓſideret
q̄ breuis ſit vita p̄ſens ꝙ incerta. Secundū eſt
timor pene gehennalis. vt homo cōſideret eius
acerbitatem. diuerſitatem. eternitatem. Terci
um eſt ꝓſideratō culpe. vt homo ꝓſideret q̄d gra
uedinis. quid īmundicie. quid malitie ſit ī pec-
catis. Quartū ē ſpes venie vt q̄uis in mltis of
fenderim⁹. nihilomin⁹ tñ venia ſperemus. Qui
hec quatuor habuerit. ante deum portabitur ꝙ
miſericordiam conſequetur. Uel portitores ei⁹
vt ſanetur a xp̄o. ſunt quatuor ſue ſalutis ꝓcu
ratores. ſ. monens ſecrete. p̄dicās publice orās
pro eo. et inuitans exemplo. et ſic iſti offerunt

eũ xp̃o. solicitãtes p ip̃o. q ip̃e offerꝛ quãdo eis ꝓformaꝛ ꝓsẽciẽdo. et meritis eoꝝ obicẽ nõ ponẽdo. Xp̃c aũt fidẽ illoꝝ ĩspicit. cũ p̃ces eoꝝ exaudit. q paliticus curaꝛ qñ pc̃m sibi dimittiꝛ. q donaꝛ sibi gr̃a p quaz ad actꝰ meritorios restituiꝛ. q tũc suũ male ꝓsuetudĩs lectũ tollit. quãdo ab ea p exercitiũ boni opis recedit. q sic pcedẽs de ũtutẽ in ũtutẽ. vadit in domũ suã: quãdo bonis actibꝫ ad celestẽ festinat patriaz. q ꝑl'us eũ glorificat de mutatõe tali. qm̃ hec ẽ dextere excelsi. Illi ũo qui inde murmurãt sig̃nt demones. q̃ inde valde dolẽt. Xp̃c ũo curans. q̃tuor ip̃at penitẽti. Primo antẽ oĩa vt ꝓfidat q spem de venia ꝓsequẽda habeat. quẽ etiã ia filium p adoptõem vocat. Deinde volẽs eũ sanare iubet eũ surgere ac lectũ tollere q in domũ suã abire Surgere: inq̃. a pc̃o q mẽtis dereictõe: in pc̃o em̃ male delectãdo pc̃oꝝ q̃si in lecto quiescit. et ex pc̃o ita mens deiciꝛ. vt nunq̃ possit esse leta. qz semp p̃sumit seua pturbata cõsciẽtia. tũc aũt surgit quãdo ista deserit. Tollere ũo lectuz q portare ẽ vt pc̃m qđ erat sibi q̃ti q delectatõni. incipiat sibi esse oneri et dolori. Abire q̃z in domũ suã vt in celũ meditatõe p̃gat. vel ꝓscientiã suã que domus aĩe ẽ: discuciat. q si q̃d ibi ĩmundũ ĩuenerit. p eos q̃si p ostiũ ꝓfitẽdo p̃iciat. a qua hõ p mlt̃itudinẽ pc̃oꝝ ita alienaꝛ q̃ q̃si ip̃am p̃dat et seip̃m nõ cognoscat. Homo q̃ paliticus. hoc ẽ mollicie q illecebris carnis vel voluptate seculi resolutꝰ q torpẽs ac p̃ turba cogitatõnũ q causaꝝ seculi vidẽ dẽũ ñ valẽs. post q̃ sup̃ rectuz carnis ascẽderit. vt spũs domineꝛ carni. videt dẽũ. q ad cognitõez dei vere redit. q tunc deꝰ eum sanaꝛ p gr̃ãm ab oĩi qđ deliq̃t. q vocat filiũ p adoptõez: q iubet surgẽ de torpore negligẽtie. q se erigẽ a carnalibꝫ desideriis p penitẽtiã. q corpꝰ in cuiꝰ desideriis iacuit ad voluptatẽ spũs attollere. ac carni dominari p ꝓtinẽtiã: q ire ac tẽndẽ p bonã opatõez q honestam ꝓuersatõnez ĩ domũ suã. sc̃z padyſũ q̃ ꝑma fuit hoĩs domꝰ. hoc ẽ in habitatõez eternã. vel ĩ bonã ꝓsciẽtiã. segregatꝰ a terrenis q custodiẽs illam. vl' ne itez peccet ad interną sui custodiã. Ubi Beda. Spiritaliter de lecto surgẽ. est aĩaz se a carnalibꝫ desideriis. vbi egra quiescebat abstrahere. Lectũ ũo tollẽ. est ip̃am q̃z carnẽ p ꝓtinẽtie frena correptã. spe celestiũ p̃mioꝝ delicijs ꝑuare terrenis. Ip̃e ẽ em̃ lectꝰ q̃ p singulas noctes lauaꝛ a dauid. i. p vniuscuiusq nocte maculis. digno penitẽtie flumie castigaꝛ. Sublato aũt lecto domũ ire ad p̃dilsũ redire ẽ. Ip̃a ẽ em̃ vera domꝰ. que hominez p̃ma suscepit: nõ iure amissa sz fraude: tandẽq restituta p eũ q̃ fraudulẽto hosti nihil debuit. Ubi q Anshel'. Sed q domũ illã nõ p̃teribis. vbi p tegulas paliticus ante pedes eiꝰ submittiꝛ. vbi pietas et p̃as obuiauerũt sibi. Fili: inq̃t. remittũꝛ tibi pc̃a tua O mira clemẽtia. O ĩdicibilis misc̃dia. Accepit felix remissionez pc̃oꝝ suoꝝ quã nõ petebat: quã nõ p̃cesserat ꝓfessio. nõ meruerat satisfactõ nõ exigebat ꝓtritꝰ. Corpis salutẽ petebat non aĩe. q salutẽ corpis q aĩe recepit. Uere dñe: vita in volũtate tua. Si decreueris saluare nos nemo poterit ꝓhibẽ. si aliud decreueris: nõ ẽ qui audeat dicẽ cur ita facis. Pharizee q̃d murmuras. An oculꝰ tuꝰ neq̃ est. qz ip̃e bonꝰ ẽ. Cerne mi sereꝛ cui ip̃e voluerit. Plorem̃ q orem̃. vt velit Bonis etiã opibꝫ p̃figuescat oꝛo. augeaꝛ deuotio. excitẽꝛ dilectio. leuẽꝛ pure manꝰ ĩ oꝛone q̃s nõ sãguis ĩmũdicie maculauit. tactꝰ illicitꝰ fedauit. auaritia nõ exaspauit: leuetuꝛ q cor sine ira q disceptatõne. qđ trãquillitas sedauit. pax ꝓposuit. puritas ꝓscie lauit. Soz nihil horꝝ paliticꝰ ille legiꝛ p̃misisse. q̃ tñ legiꝛ remissiõz oĩm pc̃oꝝ meruisse. Nec ẽ aũt ieffabilis misc̃die eiꝰ vt: cui sic blaspheműẽ derogare. ita q hoc sibi p̃sumẽ stultissimum. Potest cuicũq vult. q hoc ip̃m efficaciꝰ dicẽ qđ dixit palitico. dimittũꝛ tibi pc̃a tua. Soz q̃cũq sine suo labore l' ꝓtritõne vl' ꝓfessioue vl' etiã oꝛone sibi hoc dicẽdo expectat: nũq̃ ei remittũꝛ pc̃a Nec Anshel'. Oratõ.

O Omine ihu xp̃e q ĩ passiõe tua nauiculã crucis ascẽdisti. ĩ resurrectõe trãsire tasti. q ĩ ascẽsiõe ĩ ciuitatẽ tuã venisti: ecce timor de pc̃is. de ira dei. de p̃iculo supueniẽtis ifirmitatis. q de icertitudie mortis: offert tibi aĩaz. pc̃i morbo dissolutã. Dic iacẽti ĩ peccatis. vt ꝓfidat ꝺ gr̃a remissiõis. resurgat p cõtritõz q ꝓfessionẽ. tollat lectũ suũ p satisfactõz ãbulet p̃fectũ ũtutũ ĩ domũ suã eternã b̃itudinẽ. vt turbe fideliũ videãt. timeãt. q glorificẽt dẽũ: qui talẽ p̃fectem dedit ad hominũ vtilitatem Amen.

De emorroissa q archisyna- gogi filia. Capitulum .XLIX.

Post hec quidã p̃ceps synagoge nomie yairus accessit ad ihm̃ tã fidei q̃ corpis gressibꝫ. q adorabat eũ faciẽdo sibi reuerẽtiã debitã. q p̃cidendo ad pedes eiꝰ q̃bꝫ circũportauit oĩbꝫ salutẽ. rogãs p vnica filia ãnoꝝ. xij. dicẽs Dñe filia mea mõ defũcta ẽ q mortua. Hoc dixit scõm reputatõz. qz eĩ despabat filiã posse inuenire viuã. de ea loq̃baꝛ vt iã defũcta. desiderãs a dño vl' morientẽ sanari. vl' mortuã suscitari. Soz marcꝰ dic. q̃ erat ĩ extremis. tñ erat mori ita p̃pinq̃. q̃ reputabaꝛ mortua. Eñ fm cõez modũ loquẽdi. de illo q̃ sic ẽ morti p̃qu̇ dicit. q̃ ẽ mortuꝰ: qz qđ modicũ distare videꝛ. q̃i nihil reputaꝛ. Soz vei q p misc̃diaz ap̃propinq̃. q ipone manũ tuã adiutricẽ sup̃ eaz. q viuet sanitate sibi r̃stituta. Duo petit p̃ter tercĩũ. s. vt veiat q manũ ĩponat q sic filia r̃uiuiscat. ignorãs. s. q q absẽs liberare poterat. Sic moraliꝛ cũ q̃libꝫ nõ habeat nisi vnicã aĩam magꝝ debꝫ curare de eiꝰ sanatõe qz si eã amittit totũ amittit. Spiritualiter aũt veit deꝰ p grãz ꝑueniẽtẽ. manũ iponit p grãz ꝓcomitãtẽ. q tũc aĩa viuit p grãz cooperantẽ. Et surgẽs ihs seq̃baꝛ eum q discipuli eiꝰ q ẽba mlta cũ eo. Jn hoc daꝛ subditis forma obediẽdi. ac paribꝫ mutuo obsequẽdi. et p̃latis aĩas mortuas suscitãdi. Eñ remigiꝰ. Mira aũt p̃ter atq̃ imitanda dñi hũilitas q mãsuetudo.

Nam mox vt rogatus est.rogãtem cepit sequi Hic subditos et plãtos pcter ĩstruxit.subditis exemplũ obediẽtie reliqt. plãtis vo instãtiam ⁊ solicitudiẽz docẽdi ostrauit:vt qtiẽs audierit aliquẽ mortuũ in aĩa.statĩ adesse studeant Ihnó ⁊ Crisẽ.Cũ rogat⁹esset dñs a ỹairo. vt ad suscitandã filiã ip̃i⁹ veniret:nõ morat̃.sz statiz surgẽs secut⁹ẽ eũ. Quo exemplo docuit nos ĩpigros in oĩ ope dei esse debẽ. Et dum ihs pgeret:ecce mulier emorroỹssa.a morbo quem paciebat̃ sic dicta.ab ãnis duodecĩ sanguis fluxum passa.q̃ in medicos erogauerat oẽm substãtiã suã:accessit retro ⁊ a tergo.tũ qr verecũ dabat̃ de infirmitate fetida.tũ qr ỹm legẽ ꝑputabat̃ ĩmũda:tũ quia añ faciez nõ potuisz accedere p̃ turba.tũ ꝓpter misteriũ ꝓfusiõis quã debet hõ habere p culpa sua:⁊ tetigit fimbriaz vestimẽti ei⁹.nõ solũ tactu corpali.sed ⁊ deuotõne fidei:in q̃ laudãda ẽ hũilitas ei⁹.qa indignam se reputabat tãgere pedes dñi.vel plenitudinẽ vestimẽti.Habebat enĩ xp̃c fimbrias iuxta ꝓsuetudinẽ iudeoꝝ scõm legis p̃ceptũ. Ecce quia nõ habebat dñs ianitores vel stipatores seu massetios.nec aliquẽ qui ꝓximẽtes eũ verberaret:⁊ ideo libere mulier accedit et turbe cõ primũt.Vbi Remigi⁹. In q̃ fides ei⁹ admirãda est.qr desperãs de salute medicoꝝ in q̃s sua erogauerat:intellexit celestem adesse medicũ.⁊ in eo totã suã intentõnẽ collocauit.et ideo salua ri ꝓmeruit.Vñ raba. Docet mulier quãtuz sit corp⁹ xp̃i qđ in fimbria tantã demõstrauit esse virtutẽ. Quid g̃ nos sperare debem⁹.q̃ nõ solũ corpus dñicuz ꝓtingim⁹.sed ꝓficim⁹⁊ sumim⁹: Illa quidem medicinam accepit ex vulnere.ve illis quibo ipsa medicina in vulnus ꝓueritatur. Dicebat enĩ intra se firmiter.s.credẽdo: si tetigero tm̃ vestimentuz ei⁹. salua ab infirmitate mea ero:nõ qr vestimẽta aliquã vtutez sanãdi habebãt.sed quia p hoc declarat̃ virtus illorũ quoꝝ vestimẽta sũt.Tangẽs at̃ ꝓfestim est sanata a plaga sua.Et ẽ notabile.q̃ accessit.accedens dixit.dicens tetigit.tangẽs curatõem accepit:quia his tribo.scz vbo.fide et ope oñis sal⁹ acquiriẽ. Et cognoscẽs ihs ex se exisse vtutẽ dixit.Quis me tetigit:Non querit ex ignorãcia vt doceat̃.sed vt mulier sanata ꝓfiteat̃:⁊ p ꝓfessionem appareat fides eius.et a xp̃o ꝓmendetur.tum ꝓpter mulieris meritum p humilem confessionem.tum ꝓpter astantiũ edificatõnẽ: tum ꝓpter dei laudem et glorificatõez.tuz ꝓpter spem archisỹnagogi augendã:et ei⁹de sanatõe filie sue assecuratõez.Et dicentibo discipulis q̃ turbe eũ ꝓmerẽt:dixit.Tetigit me aliq̃s.nã ⁊ ego noui vtutẽ de me exisse.i.effectũ vtutis ĩ curatõe infirmitatis.Nã licet turbe q̃ in ipm̃ p deuotõe audiẽdi urgebãt eũ ꝓmerẽt.⁊ ĩ tali pssura corpaliter tãgerẽt:nõ tm̃ tãgebãt eũ cũ tali deuotõe et fide.sicut ista mulier tetigerat. et de tali tactu singulariẽ dñs q̃rebat. Videz aũt mlier quia nõ latuit.timẽs corde ⁊ tremẽs corpe ad maiestatẽ diuinitatis cui⁹ vtutẽ in se expta fuit: venit.et ante pedes illius pcidit.ac causã tactus et sanatõez coraz hoĩbus indicauit:ꝓfitẽdo veritatẽ de quãtitate et plicitate ĩfirmitatis.et de pceptõe integre sanitatis. hoc enĩ dñs sciri voluit ad laudẽ dei.et alioꝝ vtilitatẽ. Sed querit Crisẽ,quare ipam manifestat deus.cũ ipa latẽter accesserit:et rñdens ponit ad hoc sex ratões.Prima ẽ vt mulier sanguinaria xp̃m tangẽs.non haberet inde ꝓsciencie remorsũ.Scda vt mulierẽ emendet. qñ estimabat hoc latere xp̃m.Tercia vt fidem eius oñdat oĩbus ad exẽplar celeriter credendi. Quarta vt mõstraret se cognitorẽ oĩm. Quinta vt oñdat q̃ vt deus sistit sãguinis fluxũ. Sexta vt ĩ fidez dirigat archisỹnagogum. At ihs ꝓuersus et videns eã.i.approbans ipius fidem:dixit illi. Cõfide filia:fides tua te saluã fecit.i. banc tibi salutem meruit.Cum enĩ operatõ miraculosa sit supra naturã.fidei attribuit eã. eo q̃ fides ẽ de his q̃ sunt supẽ naturã.Vbi Hiero. Nõ autẽ dixit qr fides tua te saluã factura ẽ.sz saluã fecit q̃si diceret:in eo q̃ credidisti iã salua facta es. Vbi et Crisẽ.Quia formidolosa erat hec mlier ꝓpter hoc ait.ꝓfide et filiã eã fecerat. Filiam vo vocat sanatã fidei rõne.fides enĩ xp̃i dei filiatõem p̃stat.Notandũ etiã q̃ dñs nõ dicit ego sanaui te sz fides tua vt vitandã ostẽtatõez docat.et meritũ fidei extollat.Vñ scõm Crisẽ.dominus ait q̃ fides sua ipam sanauerat.nolens sue vtuti sed fidei eius sanitatis beneficiuz arrogare.docẽs p hoc in vtuosis actibo nr̃is.non nr̃am sed dei laudẽ querere debere ⁊ p̃dicare.et addidit dñs.Vade in pace.q̃ scilz prius eras in perturbatõne.ꝓpter longã infirmitatẽ tuã corpalẽ.Vbi Crisẽ.Dicit at̃ ei.Vade ĩ pace. mittẽs in finẽ bonoꝝ. In pace enĩ deus habitat vt cognoscat q̃ nõ solũ corpe curata ẽ.sz etiã a causis corpalis passionis.i. pctis mutata. Et salua facta ẽ mulier ex illa hora.Vbi glosa. Intelligendũ ẽ:ex illa hora ex qua tetigit fimbriaz. nõ ex illa hora ex qua ihs ꝓuersus ẽ ad eã: iaz enĩ salua facta erat.vt ex vbis dñi ꝑpendi põt Ex vbis Ambro. quibusdã videt̃.q̃ hec mulier martha fuerit.qui in quodã sermone inter bñficia xp̃i que enumerat sic dicit.Dum largũ sanguis fluxũ siccauit ĩ martha.dũ demões expulit de maria.dũ corp⁹ rediuiui spũs calore constrinxit ĩ lazaro.Sz ex istis vbis ambro. bñ habet̃.q̃ martha fuerit a xp̃o curata a fluxu sanguinis.q̃ autẽ martha fuerit hec mulier de q̃ ibi agit̃.nõ habet̃ ex vbis illis.Et q̃ hec mulier ñ fuerit martha ex hoc videt̃.qr de hac muliere dicit̃ q̃ oẽm substãtiã suã ĩ medicos erogauerat martha at̃ diues erat.Hoc etiã patet p eusebium q̃ dicit hãc mulierẽ fuisse quandaz cesaree philippi ciuẽ.Nã scõm eũ mulier emorroissa p⁹q̃ sanata ẽ.fecit in cesarea philippi (vñ oriunda ẽ) statuã eneã in curia sua fieri ad ỹmaginem xp̃i cũ fimbrijs vestimenti ipamq̃ ỹmaginẽ in mag̃ reuerẽtia hẽbat.⁊ deuote adorabat. Fecit ⁊ ex opposito imaginẽ suã flexis genibo.⁊ mãibo

iunctis ac cancellatis. ꝙsi ꝑcaꝛetur et ſupplicaꝛet verſus quā ymaginē xp̄i manū extendebat Cōtigit aūt q̄ ſubt? ymaginē xp̄i.cꝛeuit heꝛba q̄dā nulli? efficacie ꝛ ōtutis.q̄ cum fimbꝛiā attingebat.tāt ōtutis erat qđ oēs infirmitates ſanabat. Ait dicit Diero.q̄ iulian? apoſtata cū ꝯgnouiſſet q̄ ī ceſaꝛea philippi eēt ſimulacꝝ qđ ſcz ſāguis libēata ꝑ fluuio femīa fecerat:eo depoſito ſuā ymaginez ibi collocauit q̄ fulmīs ictu fracta eſt.Dic habes q̄dā valde notabile ad hūilitatis cuſtodiā.ſic Bern̄. hoc modo introducit:dicēs. Quilibz dño ꝑfectꝰ fuiēs.pōt appellari fimbꝛia q̄i vltīa ꝑs veſtimēti dñi. ꝑ ſuā hūilē reputatōz.Qui g̃ ad tātū ſtatū puenerit:q̄ ſciat ſe a dño exaudiri.in liberābis infirmis vel alijs miraclīs:nō extollat̄ ꝓꝛea.qꝛ nō ipe.ſed dñs facit.Quis em̄ hec mulier tāgeret fimbꝛiā.ad cui? tactū ſe liberari ꝯfidebat.et ſic ꝯtigit:nō tm̄ a fimbꝛia.ſed a dño ōtus liberatōis exiuit.Et ꝓꝛea ipſe dixit ſenſi de me ōtutē exiſſe.Nota igit̄ hoc bñ. et nihil boni tibi ī ꝑpetuū attribuas:qꝛ totū eſt a dño. Allegoꝛice mulier ſanguīe fluēs ſz a dño curata.eſt eccl̄ia de gētibꝰ cōgꝛegata:q̄ fedata fuit ſāguis martirū effuſione et ydolatrie pollutōe.et his q̄ carnis et ſāguis geruńt delectatōe.Que ꝛ fibꝛiaz veſtimēti xp̄i ꝛtigit.qñ fidē incaꝛnatōis credidit: hūanitas em̄ veſtimentū diuītatis ē in xp̄o.De q̄ dicit̄ q̄ in ſil̄itudine hoīm factus ē.et habitu inuent? vt hō.Et tunc a fluxu ſanguīs ſanata fuit.qꝛ fundē ſanguīez catholicuz deſtitit.et ab ydolatrie ac carnis delectatōne ꝛ ſanguinis effuſione ſanata fuit ac ab eius pollutōe ceſſauit.Pergēte aūt dño ad filiā archiſy nagogi.mlier moꝛboſa ſanata ē.qꝛ ſic diſpēſata ē ſal? hūani generis.vt ꝓmo aliq̄ ex iſrahel. deinde plenitudo gēciū intraret:ꝛ ſic oēs iſrl̄ ſalu? fieret.Emoꝛroiſſa aūt ſanata.aꝛchiſinagogi filia nūciat̄ moꝛtua.qꝛ dū gentilitas ad deū ꝓuertit̄:ſy nagoga ꝑfidie ꝛ iuidie rēte moꝛtua nūciat̄.Hoc etiaz ſignificatū fuit in ꝑabola de duobꝰ filijs:quoꝝ ſenioꝛ de ꝓuerſiōe triſtabat̄ iunioꝛis.Ait Ambꝛo.Quē aūt putam? ſy nagoge ꝓncipē eſſe.niſi legē cui? ꝓtē platōe dñs ſinagogā nō penitus deꝛeliq̄t.Ab hāc aūt ꝓncipis filiā dum ꝑꝛat dei ōbuz. vt ſaluos faceꝛet filios iſrael ſc̄a eccl̄ia ex gentibꝰ ꝯgꝛegata.que ī ferioꝝ lapſu criminū deperiebat. paratā alijs fide ꝓripuit ſanitatez.Quid aūt ſibi vult. q̄ hec ꝓncipis filia annoꝝ.xij.moꝛiebat̄.et mulier iſta fluxu ſāguinis ab ānis xij.laboꝛabat: niſi vt intelligat̄.qꝛ q̄diu ſy nagoga viguit laboꝛauit eccl̄ia.Ait ꝛ Diezo.Nota g̃ q̄ eo tp̄e hec mulier.i.genciū ꝑfus ceperat egꝛotare.q̄ genus credidit iudeoꝝ.Niſi em̄ ex ꝯpatōne criminuz viciū nō oñditur. Moꝛaliter etiā ꝑ mulierē ſanguīs fluxū pacientē.ꝑſona peccatrix a longo tp̄e.et de pc̄to in pc̄m cadēs pōt intelligi.q̄ tamē remediū q̄ꝛit a dño.dicēs ei:libera me de ſanguinibꝰ de? deus ſalutis mee.Dñs g̃ quotidit mulierē ſanguine fluentē ſanat.dū aīaz diuerſis vicijs coꝛruptā ꝑ grām curat. Deinde cū nūcij ad archiſy nagogū veniſſent: dicētes. e? filiā tā eſſe moꝛtuā:dixit ih̄s archiſinagogo eum ad fidē ꝯfoꝛtando:noli timeꝛe in fide dubitando:tantūmodo cꝛede:et ſalua eꝛit a moꝛte. Et veniēs dñs ih̄s ad domū ꝓncipis.inuenit filiam ei? iam defunctā: ꝛ tibicines ꝯductitios: caꝛmē lugubꝛe canētes.diuerſe em̄ melodie diuerſas paſſiones excitāt in hoīe.aliq̄ em̄ excitant audaciā.vt patet in tubis bellicis: et aliq̄ deuotōez.vt ꝑz ī cātibꝰ eccl̄iaſticis: aliq̄ leticiā vt ꝑz ī diuerſ̄ iſtrumētis muſicis:aliq̄ excitāt fletū ꝛ deuotā lamētatōz:et talibꝰ vtebant̄ antiquit? in exequijs magnaꝝ ꝑſonaꝝ.vt ꝓuocaꝛetur mlt̄itudo ad fletū et luctū.Xp̄ianis tm̄ non ꝯuenit tales hb̄re.qꝛ nō debēt incōſolabiliē flere:ꝛ inuenit etiā turbā tuml̄tuantē ī fletu plāctu et vlulatu multo.qđ vocat̄ tumult?. q̄a ide cauſat̄ ſonus ꝯfuſus ac etiā in ꝑparatōe funeraliū. Et dicebat. Nolite fleꝛe.nō eſt moꝛtua puella.i.in moꝛte manſura:ſz doꝛmit ſcz mibi. qꝛ ita deſacili poſſum eā ſuſcitaꝛe.vt de ſomno excitare.Ait Beda.hoībus moꝛtua erat. quia ſuſcitaꝛe neq̄uerāt:deo doꝛmiebat.ī cui? diſpoſitōe et aīa recepta viuebat.et caro ꝛſuſcitāda q̄eſcebat.Unde mos apud xp̄ianos obtinuit.q̄ moꝛtui q̄ reſurrecturi eſſe nō dubitant̄. doꝛmientes vocent̄. Et deꝛidebāt eu ꝛ putātes q̄ de doꝛmitōe ſomni diceret.ꝛ eā eſſe moꝛtuā neſciret.Ecce deꝛidet̄ in curijs ꝓncipiū.nec iraſcitur nec arguit eos:qꝛ q̄nto maioꝛ fuit deriſio. tāto poſtea maioꝛ ōtutis oñſio.Ait Diero. Nō aūt erāt digni vt viderēt miſteriū reſurgētis. q̄ reſuſcitātē idignis ꝯtumelijs iꝛꝛidebāt. Quis aūt dñs deꝛidebat̄ ab eis. nō tm̄ deſtitit ab iceptō:ī q̄ inſtruūt̄ boni.q̄ cuz deꝛidet̄ a malis.nō ideo debēt deſiſteꝛe a bono inchoato.Et cū ejeciſſet turbā ſcz lamētantiū.tumultuāciū ꝛ deꝛidētiū qui ꝑ incredulitatē ꝛ deriſiōez non erāt digni vidē miracl̄m:ītrauit cū ꝑe et mr̄e puelle.q̄s in fide ꝯfoꝛtaꝛe tāto miracl̄o diſponebat.ac petꝛo.iacobo et iohē:q̄s ſpāliter inſtrui volebat. hos em̄ q̄nq̄ voluit hb̄re teſtes miraculi.vt ī oꝛe duoꝝ ꝓntū.vel triū apl̄oꝝ ſtaret oīe ōbū. In hoc etiā facto oñdit nob dñs.qꝛ blaſphēis ꝛ irriſoribꝰ nō ſūt reuelanda miſteria.ſz fidelibꝰ q̄ honoꝛēt ea.Et ſm Criſ.in hoc q̄ turba ejicit̄. et diſcipuli ſolū in domū intrant.et neq̄ hi oēs erudit nos gl̄am q̄ eſt a multis euitaꝛe.Unde ꝛ Theophi. Moꝛtuā ſuſcitās eiecit oīs: q̄ſi nos docēs abſq̄ inani gloꝛia eſſe.ꝛ nihil ad demonſtratōez facē:nō em̄ humilis xp̄c ad oſtētatōez volebat aliq̄d opaꝛi.Predictos aūt tres diſcipulos tm̄ ꝑmiſit dñs intereſſe ſue trāſfiguratōni.item agonis ſui oꝛoni.itē huic ſuſcitatōni: primo ꝑꝛ eoꝝ dignitatē.ſcdo ꝑꝛ ſignandā trinitatis fidem.teꝛtō ꝑꝛ teſtiū numeꝝ ſufficientē.quaꝛto ꝑꝛ omniū ſtatuū eccl̄ie ſignificatōnē ꝛ ꝯmendatōem. Per peꝝ em̄ q̄ vꝛorē habuit.ſignificantur coniugati:ꝑ iobānez qui virgo fuit virgines:ꝑ iacobum q̄ neſcit̄ virgo

fuisse vel vxorē habuisse vitualis status. Ꝓhez aūt et mīrem ꝓmisit intrare ꝓpter eox crudelitatē. et ꝓpter eox ꝓstificatōez. Et tenēs manū puelle ait illi. tibi dico surge. Per tactum et vocē eā curabat. vt oñderet q̄ hūanitas esset īstrumentū diuitatis miracla faciētis. Eln ſm Crisſ. manꝰibu viuificatiua exñs. mortuū corpus viuificat. vox aī iacentē excitat. Et ꝓfesti surrexit puella et ābulabat. q̄ nulla mora īter verbū eiꝰ et factū erat. Elbi Crisſ. In ābulatōne eius nō solū suscitata. sz q̄ ꝓfectē sanata oñdit Et iussit illi dari mādducare ad demōstrādum q̄ eam vere suscitauit. q̄ nō vt videat fātasma esse qđ factū est. Mistice puella ī domo mortua ē aīa mortua p pcīm in cogitatōe. Dicit aī dñs q̄ puella dormit. q̄ q̄ peccant ī pñti adhuc per pniam resuscitari possūt. Tibicines sūt demones suggerentes vel hoīes adulatores q̄ fouent mortuā. q̄ tenēt h̄ corpus ī carnis lasciuia q̄ solacijs. q̄ facilīter termīanē ad luctū inferni et desolatōis. Sed nos ad pīam tendētes mortiferos. sȳrenaꝫ cantꝰ surda aure pīream⁹. Eln Hercules fecit se ligari ī malo nauis. et aures suas obturauit. ne deceptus sȳrenaꝫ cantibus in mare saltaret. Turbe tumultuātes sūt affectōes vel amici carnales. derisores sūt scīares vel detractores. Turba q̄ foris eijcīē vt puella suscitēē. q̄ aīa intus iacēs mortua nō resurgit nisi prius affectōnes carnales et cure seculaēs de corde expellanē. hec emī impediunt ne q̄s ad ꝓsideratōez sue salutis se collegat. Tibicines eī eijci debēt q̄ tanq̄ magistri in erroꝛē aīaz demulcēt. Derisores q̄z eijciēdi sūt. q̄ ꝓtemnēdi et minime curādi. Et tūc puella suscitaē. qñ xp̄c domū cordis ingrediē. ducēs secū iohem grāz. petrū cognitōem. et iacobū supplantatōez vicioꝫ Qui ꝺo a spiritali morte sz a vicijs resuscitatus fuerit. nō solu a sordibo scelex exurgere. sz etiā in bonis ābulare q̄ ꝓficere debet: q̄ mox celesti pane sz ȳi dei q̄ sacmento altaris saciati ncēe habet. Possūt aī hic notari tria. s. pcōris ꝑiculū in filia. i. in aīa morientē: penitētie remediū in principe. i. in ecclia deū rogātē: creatoris beneficiū in xp̄o ꝓficiantē. Periculū sic ꝓcedit. nam morti aꝓpinq̄t cū delectabile illicitū ꝓcipit. in extremis laborat cū ad ꝓsensū accedit. sed morīē cū ꝓsentit. q̄ tūc opa sē mortificata. Remediū querīē. cum ꝑnceps ad xp̄m accedit credēdo. adorat diligēdo. dñm appellat. metuēdo. Beneficiū datur cū xp̄c surgit preces exaudiēdo: turbā eijcit peccata expellēdo. vel impediēcia remouēdo: domū intrat grāz infūdendo pr⁹emī eijcīē culpa q̄ sic ingrediē grā. Et ad insinuandū hūilitatē docēs dñs ihs fugē ostentatōnē et inanē glāz: ꝑcepit ꝑntibus ne alicui dicerent qđ factū erat: oñdens vt dicit grecus qđ largitor bonorū est nō aī cupid⁹ glie. datq̄ totū. nihil recipiēs. Et tñ exiuit fama hec ī vniuersaz terrā illā. sz ꝓuintie galilee ad manifestandā miraculi magnitudinē et veritatē; obiq̄ Prohibuit quidē dñs iactātiā. nō miracli ma-

festatōnem. quia res ipsa se indicabat et manifestā faciebat. Ac si diceret. Nolite gl'ari in bonis opib vestris. sicut nec ego ī eis. Elbi sciendum qđ xp̄c publicari ꝑcepit opa miraculoruz ꝓpter mundi honorē. et laudes hoim. seu vanā gloriā publicari. sed non ad glorificandum deum q̄ ad fidem probandaz: ꝓpter qui dominus miracula faciebat nō ꝓhibuit enarrare. Eln̄ q̄ parētes puelle ꝑceptum dñi seruauerūt. ꝓpter humanū aꝓplausū ipsum miraculū nō publicādo. nec ꝓtra ꝓhibitōnem dei fecerunt hoc ad dei gloriā ꝑdicādo. Et similiter fecerūt duo a cecitate curati. de quib mox subiūgit. et plēs alij de quib alubi simile reꝑitur. Oratio.

O Omine ihū xp̄e adoro pedes miscōie et ꝑitatis tue. et deprecor te pissime: sana tactu gratie tue aīam meam sanguinolentā. et pcīis varijs maculata: ac resuscitata eaz a morte volūtatis. ꝓpositiq̄ pessimi q̄ occulti: ac restitue me deo et patri tuo. cui filiū ītercoheredes tuos adoptasti. Ne memineris bone dñe iusticie tue aduersus pcīorē tuum. neq̄ ire aduersꝰ reū tuū sz memor esto benignitatis tue erga creaturam tuam. et miseratōnis tue erga miserum tuum. domine deus meus Amen.

De duobus cecis et vno muto. Capitu. L.

ET transeunte inde ihū sez de domo ꝑncipis secuti sunt euz duo ceci. misericordiā cum clamore in via petentes: et deuota oratione: dicentes. Miserere nostri fili dauid. Eulgata emī erat fama apud iudeos. quod xp̄c nasciturus erat de semine dauid scōm carnem. Et ideo quia credebant ipsum esse xp̄m. ipi Dauid promissum. vocant sic eum sic dauid filiū. Clamabant autez quia ad lr̄am non videbant. qm̄ ꝓpe est dñs. Elbi Crisſ. Elide aī eox desideriū. et a clamore q̄ ab ipa inēpellatōe. Neq̄ ei simplicīter accesserīt. sz magne clamātes. et nihil aliud q̄ miscōiaz postulātes. Filiū aī dō vocabāt: q̄ nomē honoris eē videbaē. Cū aī venisset domū. i. ad hospiciū suum in illa regiōe: inēroga uit eos si crederēt eū hoc posse facē. Quasi dicēret. ꝓfessi estis hūanitatē. me dicēdo filiū dō. si creditis qđ possū hoc facē vt deꝰ. opꝰ ei ē diuinitatis. Nō inērogat q̄si ignorās eox fidē. q̄ oīa sciebat p certitudinē. sz vt ꝓfessio exterior addereē fidei interiori. q̄ sic essent digniores illuīari. et mercede āpliori quia ſm apl'm. corde creditē ad iusticiaz ore autem confessio fit ad salutem. Elnde rabanus. Non quasi nescius ītērrogabat. sed vt fidem cōfessio promat. cōfessionem virtus saluſq̄ comitetur ⁊tutez. Dicūt ei. fidē confitēdo. vtiq̄ domīe. Elbi Crisſ. Nō vltra filium dauid vocāt: sed altiꝰ extendūē. et dominū ꝓfitenē. qđ est nomen pātis. Tunc post confessionē fidei. tetigit oculos eox. Elbi Rab. Confessio oris tactum meruit diuine pietatis. Felix tactus. ad quem tanta sequitur ⁊tus. et dixit scōm fidem vestram fiat vobis. id ē sicut

fides mentē illūiat: ita oculus lucē rstituat. Et statī illumīati sūt et apti oculi eoꝝ. Ecce q̄nta ē fides simplr credētiū. q̄ mereť tot donoꝝ collatōem ꝙ augmentū a deo. vt oīa possibilia sint credēti. Nō eos ī via curat. vt laudes hoīm ꝙ iactātie gl'am vitare doceat. Unde Crisꝰ. Rursus ať hoc erubit nos gloriaz mltitudis expellere: q̄a em̄ ꝓpe erat dom⁹. ducit eos illuc singl'arič curatur⁹. Unde et ꝓpter hūilitatē etiā ꝓmiať eis. ne cui dicāt. vt ab fugiēdā iactātiā ꝙ inanē gl'az nos īstruat. Ut em̄ dicit Crisꝰ. iust⁹ cū laudať ī facie. flagellať in mēte. Sz illi ceci illūiati exeūtes scz ď domo: diffamauerūt eū. i. famā ei⁹ ꝓ miraculū factū diuulgauerūt ī tota ēra illa. et publice nūciauerūt: et ꝓpter memoriā gr̄e non potuerūt bñficiū tacē. sed nō ingti gr̄e dei facti sē e⁹ ꝓcones ꝙ euāgeliste. Unde Diero. Dñs q̄dē ꝓpē hūilitatē fugiēs iactātie gl'am hoc ꝓcepe rat. ꝙ illi ꝓpter memoriā gr̄e nō possūt tacē beneficiū. Unde ꝙ Crisꝰ. Si aūt alteri videť: dicens Unde ꝙ enarra gl'am dei: nō est ꝑuū illi hoc. sz vt valde ꝓueniēs. Erudit em̄ nosipos quidē de nobisipsis nihil dicē. sz ꝙ eos q̄ volūt nos ꝓpter nos laudare phibere. Si ať ad dei gl'am referē nō solū phibere. sz ꝙ imūgē hoc facē. Et em̄ supra dictuz ē solū phibet dñs publicari bñficia ad laudē hūanā. sz nō phibz hec enarrari ad ōi gl'az. Unde sciendū q⁹ ꝓceptū dať vel exeq̄ndum vel ad phādū: vel ad īstruēdū. Primuz obligat ad faciendū rem ꝓcepti. Secōm ad seq̄ndū volūtatē seu intentōz ꝓcipiētis. Terciū ad discendū aliq̄d ex ꝓcepto: ꝙ hoc tertō mō ꝓmiatus est eis ne alicui dicerēt. Unde nō fuit simplr inhibitio dicēdi: sz poti⁹ moralis instructō. vt exēplo sui bona q̄ faciūt hoīes velint latē: sz tñ vt ꝓsit alijs ꝓdant inuiti. et ideo isti nō sūt trāsgressi: q⁹ nō fecerūt ꝑ intentōz ꝓcipiētis. Unde deus vult sit taceri nō simplr: sed ꝓpter gl'am. sz taceri nō potuit. vez est vtiliter: ꝓpter alioꝝ salutē. Naz nō posse vtiliť fieri. dicit ꝑm ius nō posse fieri De hoc etiaz habes supra de curatōne leprosi.

Allegorice vterq; ꝓpl's cec⁹ ꝙ sine luie ỏitatis erat. dño ꝓ hoc scl'm trāseūtē. ꝙ nisi vterq; ī domū. i. in sc̄am eccl'iam veniat ꝙ ỏbo dei credat lumē nō mereť recipe. In ipa em̄ eccl'ia ī quā venit xp̄c ꝓ carnē. illuīanť ceci. ꝓ fidē xp̄i incarnati. Unde. Remi. Allegorice ať ꝓ hos duos cecos duo ꝓpl's designanť. i. iudaicus ꝙ gētilis. De vtroq; ať ꝓpl'o in se credētes xp̄c illuīauit ī domo. ꝓ quā intelligit ecclia. q⁹ absq; vnitatē ecclesie null⁹ saluari mereť. Illi ať q̄ crediderunt aduentū dñi: ꝓ vniuersū orbē diffamauerūt. hec Remigi⁹. Spūaliter etiā duo ceci sūt intellect⁹ ꝙ affect⁹. duo ať sūt oculi ītellect⁹. dexter fides diuītatis. sinister fides hūanitatis: duo similiter sūt oculi affect⁹. dexter amor bōitatis siue gl'e diuine. sinister timor iusticie vel gehēne. Et sic ē quadruplex cecitas in q̄tuor oculis Prima ē error circa diuītatē. scda ē error circa hūanitatē. tercia ē malignitas cōtēnens bonitatē siue gl'az diuinā. q̄rta ē p̄sūptuositas non videns gehēnā et nō timens iusticiā. Egressus ať de domo illis scz duobz cecis iā illuīatis obtulerūt ei hoīes illi⁹ terze hoiem mutuz. et ꝓ pei⁹ ē hñtē demoniū. Dic ꝑm Crisꝰ. nō erat mutus a natura. sz a demone insidiātē et linguam tenētē: ꝙ ideo eiecto ꝙ expulso ꝓ dñm demonio locut⁹ ē. q⁹ amoto impedimento habuit loq̄ndi officiū sicut pri⁹. In q̄ ꝑm Hilarium rex ordo fuatus ē. nam demoniū prius ejciť. ꝙ tūc reliqua corꝑis officia succedūt. Et mirate sūt turbe sc̄z ex signoꝝ nouitate: dicētes. Nunq̄ apparuit sic in isrl'. i. talia miracl'a nō sūt visa inter iudeos. Ubi Crisꝰ. Preponebāt quidem ceteris eū. nō q⁹ curabat solū. sz q̄m facile ꝙ velociter ꝙ infinitas egritudines et insanabiles sanabat.

Pharisei ať dicebāt. in ꝓncipe dmonioꝝ ejcit demōia. Quasi dicēt: ñ ē hec pt̄as a se vl' a deo. sz a diabolo. Ubi Diero. Quia ỏtutē negare nō possūt. op⁹ calūniantť. Et Remi. Scribe nāq; ꝙ phārisei facta dñi negabāt q̄ potērāt. et nō potērāt negare: in siniſtrā pt̄ē intꝛptabāť. Turbe nāq; deuoti ꝙ simplices opa dei ꝓfitēbā tur. ꝙ cū dei reuerētia et laude admirabāť: sed pharisei īuidi ꝙ insidiātes. expulsiōz demonis ꝓncipi demōioꝝ assc̄ribebāt. ꝙ opa dei calūniabanť. Odiū em̄ ꝙ īuidia faciūt intꝛptari fc̄a in deteriorē pt̄ē. et ꝑuerti iudicia. Pharisei ať obiebāt xp̄o. q⁹ acriter arguebat vicia eoꝝ. et ideo miracl'a a xp̄o facta ỏtute diuina dicebāt eē facta artē magica: ꝙ eodē mō eiectōz domonum factā ꝓ xp̄o dicebāt fieri ỏtute cuiusdaz demōis supioris sibi familiaris ꝙ ꝑuati. quē vocabāt beelzebub. cui iferiores demōes obediebāt ad nutū ỏ corꝑibz exeūdo. Sz istō iferi⁹ de alio demōiaco. rōnabiliť r̄probať a xp̄o. Mistice ať in ēbis ꝓfessio natōnū: ī phariseis īfidelitas sigtur iudeoꝝ. Et sicut ī duobz cecis sigtus est vterq; ꝑls iudeoꝝ et gēciū: ita in hoīe muto et demōiaco generaliť sigtū ē oē gen⁹ hūanū. Unde ꝓdicatores obtulerūt dño hoiem mutū. i. genus hūanū mutū a ꝓfessiōe fidei. demoniū hñtez et ỷdolatrie deditū. Sz eiecto demōio ꝙ ỷdolatria relicta. locut⁹ ē mut⁹: et xp̄m ꝓfessus. Per istū etiā mutū signať q̄libet hō possessus a demone ꝓ pcēm mortale. ꝙ dr̄ mut⁹ q⁹ loq̄ nō pt̄ē meritorie. sed deo curandus offertur. quādo iusti ꝓ eo deprecantur. Et tūc demon ejcitur quando peccatū ipsius a deo ꝓ infusionem gratie relaxatur. tunc q⁹ soluitur eius līgua ad dei preconia ꝑsoluenda. Unde em̄ a demone per peccatuz possidetur q̄s: si ꝑuertať ꝙ ad penitentiam redeat. mox videbis mutū loquentē deum laudantem. seipsū accusantē: et veritatem p̄dicantez. Pharisei autē hoc demoniox principi attribuentes. sūt homines maligni bona alioꝝ deprauare. et ꝑuertere studentes. Dñs autez nō desistebat a predicatōne ꝓpter illoꝝ deprauatōem docens nos accusatoribz nr̄is retribuere. non accusatōnes sed beneficia. Unde Crisꝰ. Soluit dominu⁹ ipo facto accusatōem rebarguere phariseoꝝ dicenciū in ꝓncipe demonioꝝ ejcit demōia.

dæmon enim conuiciũ passus non benefacit sed nocet eis q̃ eũ inhonorãt. dñs aũ ꝓtractũ facit qui post ꝓuicia q ꝓtumelias. nõ solũ nõ punit sed nec etiã ĩcrepauit q̃nimmo bñficia p̃stitit. Vñ seq̃tur. Et circuibat ihs: hoc ẽ ꝫ negligentes oẽs ciuitates et castella. i. oĩa loca maiora et mĩora: hoc ẽ ꝫ locoꝝ vel p̃sonaꝝ acceptores. Vñ Theophil⁹. Non solũ in ciuitatibꝫ dñs p̃dicabat. sed etiã in castellis: vt discam⁹ qua loca nõ spnere. neq; magnas semp q̃rere ciuitates: sed ꝟbũ dei in vicis abiectis q vilibꝫ semiare. Circuibat inq̃ docẽs in sy̓nagogis eoꝝ. i. in locis cõibꝫ et debitis vbi erat ꝙuent⁹ hoĩm. non in latibulis sicut mos est hereticis. et predicãs euãgeliũ regni. i. legẽ nouã. q̃ immediate ducit ad regnũ. qꝺ nõ faciebat lex vet⁹: nõ fabulosa inutilia vel curiosa. q curãs oẽm lãguorez plurum. qui licet nõ sit multũ vehemẽs. grauat tñ ex diuturnitate: et oẽm infirmitatẽ. s. vehemẽtem. q̃ grauat ex passiõis acerbitate. vt nõ sermone tm̃ sed q ope p̃suaderet. Exq̃ patẽt mlta miracla ꝟ in q̃dã generali ꝓclusa ad ꝓfirmatõ nẽ legis euãgelice a xp̃o facta. Hic ei ponũt̃ miracla in generali. q̃a euãgeliste nõ potẽrãt oĩa facta xp̃i scribẽ in pticulari. Nã (vt dicit Johãnes) mlta alia signa fecit ihs. q̃ nõ sũt scp̃ta ĩ libro hoc. Sicut em̃ in eccl̃ia legit̃ q dicitur in martirilogio et alioꝝ plurimoꝝ sc̃oꝝ martiꝝ et ꝓfessoꝝ atq; ũginũ: hac sez de cã. q̃a karolus magn⁹ fecit ingri diligẽter obit⁹ et act⁹ martiꝝ et alioꝝ sc̃oꝝ. q inuentũ est. q̃ diebꝫ singlis occurrebãt plus q̃ trecẽta festa. ꝓter qꝺ statutũ est vt in fine martirilogij addat̃ clausula p̃dicta: vt salt̃ in generali fiat mẽoria sc̃oꝝ ĩ die trãsitus eoꝝ: ita simlit̃ euãgeliste q: nõ potẽrant oĩa miracla xp̃i in pticulari scribere. ideo freq̃nter multa ꝓcludũt in q̃dã generalitate. sicut patet hic. et alubi in diuersis locis euãgelij Circuibat ergo ihs nõ deuorandũ q pdendum sed ad maxia bñficia eis affezendũ. vnũ quidez regni euãgeliũ. aliud aũt oĩm egritudinuz curatõnem. in q̃ꝝ primo sal⁹ aiaꝝ in scdo sal⁹ corporꝝ exprimit̃. et illos q̃s corpe sanabat extrinsec⁹. etiã mẽte sanabat intrinsec⁹. Oĩm quidez salutem affectabat. q bonuz cõmune magis q̃ priuatũ ꝓcurabat. Sz prochdoloz hodie bonũ priuatũ magis q̃ comune q̃ritur: et per hoc in magna ꝑte mũdus destruit̃. Hoc aũt ꝓcedit ex defectu caritatis. q̃ nõ q̃rit que sua sũt: sz q̃ alioꝝ. Vñ Crisꝰ. Hec ẽ pfecta grã caritatis. qñ q̃s alijs festinat ãpli⁹ vtilis q lucrosius esse q̃ sibi. Jgr̃ ad tam piũ samaritanũ. ad tã salutarem pastorẽ et medicũ. in oĩ necessitate semp est recurrendũ: et nõ solũ aiaꝝ sed corpoꝝ salus ab ipo solo ẽ q̃rẽda. et i eo tota spes nr̃a ẽ ponẽda ipse em̃ meli⁹ nouit q ꝓsiderat q̃d cuilibet expediat. Vñ Aug⁹. Bonũ ẽ vt de salute corpis non satagas. nisi vt a deo illa petas. Si scit tibi p̃desse. dabit illã. Si nõ tibi dederit: nõ tibi pderat habere illã. Nouit deus. q̃d nobis expediat. Jb agam⁹ vt sanum sit cor nr̃m a pc̃is. Et qñ

Capitulũ quinquagesimũ p̃mũ

forte flagellamur in corpore. ipsum depcemur Hec fres ideo dixi: ne quis q̃rat aliquid preter auxiliũ dei Hec Aug⁹. Permittit quidẽ de⁹ tribulatõnes et temptatões aduenire. q scit q̃diu debeãt durare. Jpse em̃ qui earũ nouit p̃ncipiũ et introitũ. nouit etiã finẽ et exitum. Et tõ oĩa pacienter feram⁹ et ad ipsum solũ recurrentes omnia sibi ꝓmittam⁹. Vnde Crisꝰ. Oratõibꝫ cuz diligencia intendam⁹. et si nõ accepim⁹: ĩmoremur vt accipiam⁹. Jdeo em̃ aliq̃diu q annuere pcantibꝫ differt. et tribulatões irruere pmittit vt ꝓtinue ad ipsuz refugiam⁹. nec abeo aliq̃n discedam⁹. Qsi quales in tribulatõe sum⁹ tles essemus. etiam in requie nequaq̃ egerem⁹ afflictõnibꝫ erudiri. Et q̃d dico de vobis. Etem̃ oẽs quicunq; vnq̃ clariores induti sũt coronas. a tribulatõnibꝫ et temptatõibꝫ coronati sũt. q famosi effecti. Que oĩa cognoscẽtes ne festinem⁹ in tpe inductõis mali: sed vnũ solũ erudiamur vt viriliter cuncta toleremus. nec de his q̃ nobꝫ accidũt questiõz curositatis moueam⁹. Scire em̃ quando oportet solui tribulatões pmittẽtis est eas aduenire: illatas aũ cũ omni fezre grãaꝝ actõe. nr̃e ẽ bone mẽtis opus. Qsi fiet oĩa bõa sequentur. Et igit̃ hec ꝓseqũmur. et ꝓbabiliores hic et clariores illic fiam⁹. oñe qꝺcũq; supuenerit equo aĩo suscipiam⁹. grãs agẽtes ei. q̃ supoñs scit magis ib qꝺ nobis expediat. q his qui genuerũt vehemẽci⁹ nos diligenti. et ad singla quecq; discrimĩa has vtrasq; excogitatões ĩ nobisipis cãtãtes tristiciã ꝓp̃mam⁹. glificemus aũt in oĩbus deũ ꝑ nobis cũcta facientẽ. nobis q oĩa puidentẽ. Sic em̃ facile et eas qui ꝟtuti opponunt̃ expellem⁹ ĩsidias. q ĩmarcessibiles cõseqũmur coronas Hec Crisꝰ. Oratio.

Omine ihu xp̃e. lumen claritatis eterne. illumina oculos meos ĩteriores: ne vnq̃ obdormiam in morte anime vt per tuam gratiam illuminatus. oĩa que agenda sunt videam. et ꝑ eandẽ adiutus adimplẽdũ que videro ꝓualescã. ac inde tua beneficia enarrem ad tui gloriã et aliorꝝ vtilitatẽ. Aperi etiam dñe os meũ mutũ. pc̃a mea ꝑ infusiouem gratie relaxando. et linguã meã ad tua p̃conia soluẽdo: vt loquẽdi grã pcepta. meipm accusez te deũ laudẽ. p̃mũ edificem. et predicem veritatem Amen.

De missione aplorꝝ ad p̃dicãdũ cũ p̃state curatõnum. Capitulum .Li.

Posita euãgelice legislatõe ꝑ xp̃i p̃dicatõz. q descpta eiusdẽ legis ꝓfirmatõe ꝑ miracloꝝ opatõnẽ: nũc ꝓñter ponit̃ p̃dicte legis promulgatõ ꝑ discipuloꝝ missiõz. Vbi Crisꝰ. Attende aũt oportunitatem missionis. Postq̃ eum viderunt mortuos suscitantem. mare increpãtem. et cetera huiusmodi. et sufficienter virtutis eius demonstratõem susceperant per verba et opera. tunc eos emittit. Vnde et glosa. Non ab initio misit illos: sed postq̃ viderunt para-

liticos curatos. et mortuos suscitatos. Quia g̃ multi ibm̃ seq̃bant: tũ ꝓpter ꝓdicatõnem audiẽ dam. tũ ꝓpter infirmitatẽ curatõnem habendã ibs aũt ita pauꝑ erat q̃ nec domicilium vbi caput reclinaret hẽbat: et ideo turbe seq̃ntes eu3 fessi et vexati sub diuo sup̃ terrã iacebãt. ꝓpter qd̃ vidẽs intuitu clemẽtie turbas ad se ꝯgregatas. viscera miscõie expandẽs circa ipas. misertus et cõpassus ẽ eis: q̃ erãt vexati labore corꝑali et etiã spũali. sc3 corꝑor et pcõrũ: et abiectæ iacẽtes sic oues pastorez q̃ eos dirigeret ñ hãtes. In q̃ pontifices iudeoꝝ redarguit q̃ magis lupi q̃ pastores erãt. Vnde Hiero. Vexatõ gregis et oĩm atq; turbaꝝ pastoꝝ culpa q̃ vicium mgr̃oꝝ est. Sacerdotes em̃ q̃ doctores illi? tpis intẽti auaricie. nõ vacabãt debito mõ eoꝝ doctrine: sed erãt sicut lupi rapaces. spoliantes ꝑlim bonis tꝑalibꝫ ꝑ malũ exemplũ reuocãtes a spũalibꝫ. Ihs vo tanq̃ pastor bon? pascebat eos ꝓtinue vbo doctrĩe sue spũaliter. q̃ aliq̃ndo etiã tꝑali subsidio corꝑaliter. Sicut aũ tũc. sic et hodie prochdoloꝝ multi. q̃ pastores dicuntur attamẽ ea q̃ luporũ sũt facere nõ verenẽ. Non solũ em̃ nõ emẽdant subditos sed ꝑ negligẽtiã et mala exẽpla nocẽt eoꝝ ꝓfectibꝫ. Mittũt collectores decimaꝝ. et ꝓfiscatores reꝝ tꝑaliũ. non inq̃sitores hereſũ q̃ emẽdatores viciorꝝ: q̃ iõ tot et tãte hereses et sentes viciorꝝ in orto ecclie iã pullulãt q̃ crescũt. q̃ vix eradicari q̃ extermiari possũt. Vexatõ g̃ ouiũ et negligẽtia pastorũ fuit occasio mittẽdi apl̃os ad p̃dicandũ ꝑlim. et sanandũ infirmos: vt nõ esset necesse q̃ turbe curr̃erent post ibm̃ tanto labore. Et q̃uis p̃mo a ꝑlis et p? modũ septuagĩta duobꝫ discipulis cũ eos mitteret. precepta quedã dns dederit: tñ q̃ fere oĩa et his et illis et nõ solũ ipis. sc3 q̃ eorum successoribꝫ q̃ imitatoribꝫ ꝓuenire videtur ideo in seq̃ntibꝫ simul ordine ꝯgruenti ponunt̃. Cõsiderãs itaq; ihs vexatõz ouiũ q̃ negligentiã pastoꝝ. poterat dicẽ discipulis suis. Messis q̃dẽ multa. i. multitudo p̃parata ad hoc q̃ per fidez colligat̃ et in horreũ reponat̃. Vñ q̃ alubi dr̃. Leuate oculos vr̃os. et videte regione. q̃a albe sũt ad messem. Operarij aut̃ pauci. i. doctores et p̃dicatores veri respectu tãte multitudis ꝓuertende. q̃ adhuc nõdũ p̃dicauerãt x̃pi discipuli. Messis ẽ ẽba credẽtiũ. i q̃ nũc sẽ g̃na cũ paleis i. bõi cũ mal̃. sc3 i futura messiõe sepabũt̃: dr̃ ei vnomõ mes? collectõ hoĩm ad fidẽ. alio mõ collectõ fideliũ ad retributõez. Operarij sũt in ecclesia qui q̃rũt opus nõ ociũ. onus nõ honorẽ. aĩas ñ decimas. ꝓdesse nõ ꝑesse. Pauci aũ sũt operarij sc3 multi ꝓducticij. pauci operarij sc3 multi mercenarij. pauci operarij salutẽ aĩaꝝ querẽtes. sc3 ml̃ti q̃stuarij lucꝝ tꝑaliũ sectãtes. Et ideo rogandus ẽ dns vt operarios multiplicet et mittat eos quia et si sũt q̃ bona audiãt. desunt tñ q̃ dicant. Rogate g̃ dñm messis sc3 me qui scõm q̃ deus. sum dns messis. vt mittat operarios in messem suam. i. p̃dicatores ad erudiendũ ꝑlim. q̃ null? fit aptus ad p̃dicatõem verbi diuini. nisi ꝑ gratiam dei et ab eo missus immediate vel mediate. Ecce optima et necessaria oratõ: quã quotti die debemus deo facere. vt mittat inquit nõ vt ipsi se ingerãt sicut fures et latrones faciũt. in messem suam. i. in salutem aĩarum: ad hoc em̃ mittuntur. sed multi cõuertũt falcem suam in messem alienam. sc3 in temporalia ad que non dirigunt̃. Dominus mittere proponit q̃ tamen rogari vult. et hoc propter rogantiũ excitandã caritatem. et augẽdum meritum: quatenus fidele sui nõ solũ de opatõne. verũeciaz de affectu et volũtate renũerent̃. Ex quo patet q̃ licet deus velit aliquid facere: vult causaz q̃q̃ꝑ hoc a iustis exorari. Et ꝓuocatis xij. apostol̃. dedit eis pr̃atem ejiciendi spũs immũdos ab obsessis. et curãdi oẽm languorẽ corꝑoꝝ et infirmitatẽ aĩaꝝ. que quidẽ dns facit potestatiue: sed discipuli fecerũt ĩ eius noĩe id est in vocatõne q̃ virtute. Vnde Beda. Benignus et clemẽs dns non inuidet suis atq; discipulis virtutes suas. et sicut ipe curauerat oẽm languorẽ. et oẽm infirmitatez: aplis quoq; suis dedit pr̃atem. vt curent omnem languorem et omnem infirmitatẽ Sed multa distantia est inter habere et tribuere. donare et accipere. Iste quodcũq; agit potestate agit. illi si quid faciũt imbecillitatẽ suam et virtutem domini ꝓfitentur: dicentes. In nomine ihũ. surge et ambula Hec Beda. Per istum numeꝝ apostoloꝝ duodenariũ. qui componit̃ ex denario et binario: significat̃ q̃ apli et eoꝝ successores. debent p̃ ceteris iplere decalogum legis et duo p̃cepta caritatis. Et misit illos binos in signũ caritatis que requirit̃ i predicatoribus: et vt haberent mutuo solatium societatis. q̃ adhuc erant infirmi: quando aũt erant ꝓfecti sc3 post p̃ceptõnem spiritussancti. misit eos simplicit̃ siue binos siue solos. quia tũc erãt spũsc̃o solidati. Misit inquã illos p̃dicare regnũ dei. i. euãgeliũ q̃d̃ ꝓmittit regnũ dei et docet q̃lit̃ ad hoc itur̃ q̃ ꝓuenit̃ q̃ ꝑ pniaz. vl̃ p̃dicare id est in sua p̃dicatõe penitentibꝫ promittere. regnũ dei et sanare infirmos corꝑalit̃ et spũaliter. Hoc etiã quottidie facit p̃dicatoribus euãgelij. si faciãt q̃d̃ in se est. q̃ dat eis potestatem ejiciendi demones spũaliter de cordibꝫ hominum: et sanandi languores viciorũz. Instruxit etiaz dns apostolos. q̃ ꝓgerent. et quid facerẽt. quo vitarent̃ et a q̃ abstinerent: et a q̃bus cauerẽt et a quibꝫ nõ timerent. Sicut itaq; ex p̃cedentibꝫ et sequentibꝫ potest intelligi ñ nisi ẽtuosi sũt missi. pauꝑes et expediti. stabiles impigri q̃ benigni. nõ malis cõmunicantes nec cupidi. debent p̃dicare regnũ dei. Misit g̃ xij. p̃cipiens eis q̃ dicẽs. In via genciũ sc3 q̃ ad gẽtes ducit ne abieritis. vbi ꝓhibuit eis ne irẽt ad predicandum gẽtibꝫ extra terram ꝓmissionis. et in ciuitates samaritanorum ne intraueritis. q̃ samaritani licet essent in terra ꝓmissionis. tñ erãt partim gentiles et ꝑtim iudei. quia receperũt libros Moysi. et cum hoc seruierũt ydolis. Ideo autem apostoli fuerũt prohibiti.

predicare predictis gentibus. quia vsq; ad passionē xp̄i nō erat magnū tempus. et ꝓueniens erat vt eius aduentꝰ primo denunciarēt iudeis quibꝫ principaliter erat missus: ꝙ ideo tp̄s qđ erat vsq; ad passionē xp̄i futuꝝ. erat necessariū ad manifestandū iudeis p̄ apl̄os xp̄i aduentū. Et hoc est qđ subdit. sed potiꝰ ite ad oues domꝰ isrl̄ q̄ perierūt ꝓpter ydolatrie pcēm et legis p̄uaricatōem. Nō g̃ negat q̄n aliq̄n ituri sint ad gentes. sz pociꝰ et primo ad iudeos. ne iudei haberent excusatōnem et causā nō recipiendi dominū et euangeliū. qꝛ ad gētes misit apostolos dicentes se qui ꝓpriꝫ erant esse reiectos. Vnđ pꝰ resurrectōem ascēsurus in celū dixit eis: euntes in mundū vniuersū. p̄dicate euāgelium oī creature. Vbi Hieronimꝰ. Non est contrarius locus iste. ei p̄cepto quo postea dicit: eūtes docete omnes. quia hoc añ resurrectōem illud pꝰ resurrectōem p̄ceptuz est. et oportebat priꝰ aduentū xp̄i nūciare iudeis. ne iustam haberēt excusatōnem dicentes ideo se dñm reiecisse quia ad gentes et samaritanos apl̄os miserit. Vñ ꝙ Grego. Redemptor nr̄ prius soli iudee voluit q̄ postmodū cūctis gentibꝫ p̄dicari: vt dū illa vocata. ꝓuerti rēueret. p̄dicatores sancti ab vocatōnez genciuz per ordinē venirent: quatenꝰ redemptoris nostri p̄dicatōne. a ꝓprijs repulsa gentiles p̄l̄os quasi extraneos quererent Hec Grego. Mistice in viam genciū. nō est adeūdum. id est modus viuendi eoꝝ nō est tenēdus et in ciuitates samaritanorū. per quas significanť ꝓuentic̄a hereticoꝝ nō ē intrandū p̄ consensum: sicut enim samaritani. i. gentiles. partim tenebant vetus testamentū. et partim negabāt: sic heretici partim cōfitenť fidem xp̄i et partī negāt. Deinde oñditur forma docendi cum dicit. Euntes aut̄ p̄dicate: dicēntes. Quia appropinquabit regnū celoꝝ. q̃si diceret. Predicate quia ꝓpe ē vt aperiať ianua regni celestis sz mea passione. quod regnū ante xp̄i aduentum erat longe quia nullus poterat illuc puenire. Hoc regnum diuersimode nominať. Aliquando regnum dei a regnante. Aliquando aī regnum celoꝝ a subditis angelis ꝙ sanctis. qui celi dicunť. Item etiā qui ꝓpe est vt rex celorum regnet in hominibus sibi subditis in fide et hominibus obedientibus. Vel appropinquabit regnum celoꝝ. i. xp̄c qui ē dator regni celorū. A p̄dicatōne igit̄ regni celoꝝ incipit iohes ꝙ xp̄c et discipuli eius. Et quia doctrina nō ē efficax nisi assit ꝓbatō: sequiť modus cōueniens ad ꝓbandū veritatez huius doctrine. sz opa facta virtute diuina cū dicit. Infirmos corpe vl̄ mēte curate. mortuos in corpe vel aīa suscitate. leprosos r̄spsos maclis in corpe vel aīa mūdate. demones ab obsessis ꝙ crimia a pc̄oribꝫ ejicite. Hic ponunť quatuor genera miraculorum ad p̄dicatōis ꝓfirmatōnē. Procedit autez ordo fm misterium: quia infirmi sūt. qui tēptatōnibus ꝓsenciunt: mortui sūt qui opanť et digna mortis opa faciūt: leprosi sūt. q̄ cōsuetudine se

Capitulū quinquagesimū ꝑmū

et alios inficiunt: demoniaci sunt qui contemnunt. Hec aūt ideo dñs concessit. vt ipsa miraculoꝝ opatio fidem sermoni eoꝝ faceret. Vnđ Hiero. Ne hominibꝫ rusticanis ꝙ absq; eloquij venustate indoctis et illr̄atis. pollicētibꝫ regna celoꝝ nemo crederet: dat p̄ latem miracula faciendi vt magnitudinē ꝓmissoꝝ probet magnitudo signoꝝ. Vnde et Grego. Adiuncta sūt aī p̄dicatoribꝫ sanctis miracula. vt fidē verbis daret virtus ostensa. et noua facerēt ꝙ noua p̄dicarēt. Et ite. Hec aūt signa in exordio ecclie necessaria fuerunt. vt em̃ fides creſceret credentium. miraculis erat nutrienda. Et Chrys. Postea aūt steterūt reuerēcia fidei vbiq; plantata. Si aūt ꝙ postea facta sūt. pauca ꝙ rata fuerūt.

Deinde excludēs ab eis cupiditatē subiūgit. Gratis et sine p̄cio accepistis p̄ latem miracla faciēdi. grām p̄dicandi et misteriuz sacramēta dispensandi. ꝙ dona alia a deo vob̄ collata: gratis et sine p̄cio date alijs. eodem modo quo accepistis. ne desinat esse grā sed merces videatur. ne vilescat inestimabile. dū p̄ciabile reputatur Quasi dicat scōm Hiero. Ego magister et dñs absq; p̄cio hec tribui: q̄ et vos sine p̄cio date. Vñ et Chrys. Ne videat eoꝝ beneficiū. supbiam eoꝝ comprimit: dicens. gratis accepistis. ꝙ ab amore pecunie eos mūdos ꝓparat: dicens. gratis date. Et ite. Quasi dicat. Nihil vos de vestro largimini suscipientibꝫ. neq; em̃ mercede hoc accepistis. neq; laborātes. in ea est grā: gratis em̃ accepistis. ita igit̄ alijs date. neq; ei est condignū precium eoꝝ inuenire Hec Chrys. Hec audiāt symoniaci. hoc audiant illi qui spiritalia vendere vel emere non formidant. Pro spūalibus em̃ actibus vt pro administratione sacramentorū et predicatōne vel miraculorum opatōne ꝙ ꝓsimilibus. nō debet aliq̄d q̃si p̄cium accipi. quia nō est p̄cium eoꝝ dignum inuenire

Deinde ab omni eos liberat solicitudine. vt vacatōez oñez tribuat ōbo dei. ꝙ tota sollicitudo eoꝝ ꝓgregata ꝓuertať ad p̄dicatōnez euangelij: dicēs. Nihil tuleritis in via eūtes ad p̄dicandū. sz neq; aurꝝ neq; argentū neq; pecuniā aliquā in zonis ꝙ burſis vr̄is. ad ꝓuidendū scilz vobis in via de necessarijs. neq; sacculum neq; peram. i. repositoriū ciboꝝ ad portandū ī via. neq; panez q̄ magis videť necessarius inter alia. et multominus cibaria delicata. Neq; duas tunicas. i. vestes supfluas habeatis. q̄tq̄t ei sūt necessarie ꝓ vna reputanť. neq; calciamenta. s. integra. quia apl̄i sandalijs vtebanť: neq; virgam. que sz itinerarijs prebet auxilium. Qui em̃ domini habet auxiliū. cur baculi vel alterius rei querat p̄sidiū? Sed si prohibet virgaz et quedā alia q̄ videnť necessaria. q̄d de eq̄s et eq̄rū faleris. vel ceteris supfluis? Vbi oīs cupiditas ꝙ auaritie occasio. ꝙ solicitudo tēpaliū tollitur. omne supfluū amputatur. et sola necessaria ꝓcedunť. Deniq; expedit̄ via et fugit timor creſcit securitas. Vñ non immerito poeta iuuenalis ait. Cātabat vacuus coram latrone

viator. Hoc ergo totum dicit ad excludendum a
p̄dicatione verbi diuini solicitudinē tp̄aliū. tē-
poralia enī in sui acq̄sitione molestāt animum.
et adhuc plus in sui possessiōe turbāt eū. q; iaz
sūt q̄si mēbra ipsi hñti icorpata: ⁊ ideo magis
trahūt animū hoīs ad inordinatā dilectōz sui.
et q; hoc suffocat v̄bum dei. ideo nō debet esse in
p̄dicatoribus euāgelij. Jgit̄ (vt dicit Grego) tan
ta p̄dicatori debet ī deo esse fiducia. vt pñtis vi
te sumptus q̄uis nō p̄uideat. tñ sibi hos nō de-
fecturos certissime sciat: ne dū mens eius occu
pat̄ ad tp̄alia. min⁹ alijs p̄uideat eterna. Et ſm
gregoriū nazanzenū: hoc sūma ē vt adeo vtu-
osi existāt. q; nō min⁹ p̄t̄ vite modū q̄ p̄t̄ eoz
verbū euāgeliū p̄ficiat. Elñ ⁊ ſm Crisſ. hoc etiā
eis dñs p̄cepit. vt p habitū oñderent quātum a
diuicijs desiderio distabāt. Et ſm theophilus
vt videntes eos p̄dicare pauptatē acq̄escāt. cuz
apli nihil habēt. Jta aūt exp̄sse phibuit posses-
sionē tp̄aliū: q; sic oportebat in p̄mitiua eccle-
sia. vt oñderēt omnia gubernari dispēsatōne di-
uina et oñderet virtus fidei ꝫ errores hoīm. q̄
cursu sydez vel fortuna credebāt agi oīa: ⁊ hoc
adhuc ꝓpetit apostolicis viris apl̄oz successori
bus. Quidā tñ sūt. qui p̄cati nō pauptati succe
dere volūt. cū tñ non p̄cati sed pauptati regnū
celoz sit p̄missuz. Tres ḡ sūt rōnes. quare hoc
p̄cepit. prima ne sint q̄si cupidi ⁊ ābitiosi. scōa
ne sint solicati q̄i pusillanimes. tercia vt mitē
tis virtutē oñderet qñ nihil eis deest. Si q̄ritur
an alij ab hoc obligant̄. dicendū q; ꝓsiliū ē non
p̄ceptū. Sed certe nō auderet aliq̄s vtile et sa-
nū ꝓsiliū repellere in facie ei⁹: quātomagis il-
lud q̄ dedit magni ꝓsilij angl's. Et q̄cunq; hu-
ic ꝓsilio fiducialiter adhereret. nō dubiū quin
deus sufficiēter sibi p̄uideret. Qñ enī missi fuerīt
apli ad p̄dicandū. sine sacculo et p̄uisione aliq̄
necessarioz: fuit diuinit⁹ eis laute p̄uisuz. quia
nihil eis defuit: qñ vo relaxatū fuit illis p̄uide-
re sibi de necessarijs in via. passi sunt penurias
multas postea. hoc aūt fecit de⁹ ad dandū fiduci
am pauperibus p̄dicatoribus. ad exeq̄ndū cōstanter
p̄dicādi officiū. Elbi nota pulchrū de duobz
religiosis vltra mare ad t̄rā sc̄am p̄fectis exē-
plū. Cū enī vltra mare ⁊ redeūdo circa mare ad
huc inē ignotos eēnt: semp in deo solo spem ha
bebāt. ⁊ nihil de necessarijs eis deficiebat. Cum
aūt p̄uenissent ad dulce natale solū. dixit vnus
inē eos ad alt̄z. Mō p̄icula euasim⁹ q; iā ī t̄-
ra nr̄a et inter notos sum⁹. Et cū sic ponerent
spē in hoie. inceperunt in necessarijs deficere. et
maiorē passi sūt penuriā q̄ añ. Et q; quodā-
mō nudos et expeditos ad p̄dicandū discipl'os
dñs miserat. seueritatē p̄cepti insequnti sn̄ia tē-
pauit: dicēs. Dignus ē enī operi⁹. i. p̄dicatori q̄
opat̄ opus dei ad vtilitatē p̄rimi. cibo suo. id ē
necessarijs ad vitā. q; in cibo intelligit̄ etiā ve-
stimentū ⁊ domicilū sine quibz decēter nō viuit
gen⁹ hūanū. Quasi dicēt. Tantū accipite quā-
tū in victu et vestitu vobis necessariū ē. Elñ et
apl's replicat. Ordinauit deus his q̄ euangeliū
annūciāt de euangelio viuere. Et iter habētes
victū et vestitū his ꝓtenti sim⁹. Hinc ē q; dyaco
n⁹ p̄cedit a p̄sbitē o q̄i missus a dño ad p̄dicādū
euāgelium. cui subdiacon⁹ fert puluinar q̄ liber
sustētat̄. q; alij debēt p̄dicatorem sustētare. Di-
gnus ē enī operi⁹ mercede sua. nō soluz eēna q̄
debet̄ in patria ad remuneratōz. sed etiaz tp̄ali
q̄ debet̄ in via ad sustētatōz. scz ꝓuenienti victu
ac vestitu ⁊ domicilio. ḥ est duplex honor q̄ digni
sūt q̄ bñ p̄sūt. Nā ſm Grego. merces p̄dicatōis
ḥ inchoat ⁊ in celo p̄ficitur. q; vni nr̄o opi due
mercedes debent̄. vna ī via q̄ nos ī labore sustē
tat. alia in patria q̄ nos ī resurrectōne remune
rat. Ergo q̄ ñ opat̄ nec laborat. ñ mād ucet nec
mercedez exigat. Ecce q̄re p̄cepit eis nihil ferre
q; oīa debēt̄ eis p laboē. De iure enī naturali ē
⁊ diuino ac etiā hūano vt ill'q̄ fruūt ꝓmūitati i
spūalib⁹. s. ī diuino cultu ⁊ doctria: p̄uideant̄ a
ꝓmūitate ī tp̄alib⁹ necia. Nō ḡ phibuit eis ferre
necessaria ad sustētatōez hui⁹ vite: sz vt demon
straret hec eis deberi ab illis quib⁹ predicarēt.
nec oīno et simpliciter p̄cepit eis illa. sz magis
ad reuocandū eoz affectū ab inordinato amo
re tp̄aliū. vt nō quererēt superflua. sz eis suffice-
rēt necessaria. q̄ ī eis nō defectura dñs ordīauit
dādo eis p̄t̄ate sumēdi ea ab his quib⁹ euangeli-
zabāt. et sic carnalia metereēt q̄ spūalia semina-
bāt: Nec tamē inobediētes sunt qui de suo iure
cedūt. Elñ Aug⁹. Apparet aūt hec nō ita prece
pisse dominū. tanq̄ euāgeliste viuere aliūde nō
debeant. q̄ eis p̄bentib⁹ quib⁹ annūciāt euāge-
liū. Alioq̄n ꝓtra hoc p̄ceptuz fecisset apl's q; vi-
ctū de manuū suaz laboribz ēnsigebat. ne cuiq̄
grauis esset: sed p̄t̄atem dedisse aplis in q̄ sciret
sibi ista deberi. Cū enī a dño aliquid imperatur
nisi fiat. inobediētie culpa est. Cū aūt potestas
dat̄. licet cuiq̄ nō vtiq̄ et tanq̄ de suo iure cede
re. hec Aug⁹. Et nota ſm Crisſ. q; Mathe⁹ et
lucas nō calceamēta neq; baculū portare per-
mittit. quod oñdit p̄fectissimū esse. Marcus vo
iubet baculū assumere et sandalijs calceari q̄d
dictum est p̄missiue. Elñ et illud de duabz tuni-
cis nō portādis. exponit Hiero. nō ad litteram
sed q; vna tunica dicatur vestimentū necessariz-
um. scōa superfluū. ne alio vestiti aliud nob⁹ fu-
turorum timore seruem⁹. Sed si nō p̄ter tio-
rem. multomin⁹ p̄ter ostentatōz. Jn q̄ comp̄-
hendunt̄ qui particas vestiūt et archas īplent
et qui equos mutatoribz vestimentoz onerant.
Elñ et Aug⁹. Hoc de duabus tunicis intelligen-
dum est. ne quisq̄ eoz preter eam quā esset in-
dutus aliā portandā putaret solicitus. ne op⁹
esset cū ex illa p̄tate posset accipere. Jn math.
etiam. et in marco virga accipit̄ equiuoce. Jn
Matheo ei accipit̄ methaphorice. vt sit sensus
neq; virgam. id est nec minimas res. Vel nō i-
nitamini subsidio temporali. sicut corpus inni-
titur baculo sustentāti et similibus. Jn marco
autem vbi dicitur nisi virgam tñ accipitur ad
lr̄am p quaz tamē intelligit̄ p̄tas accipiēdi sū-
ptus. qua vti potuerūt vel nō vti sc̄om q; volu-

erint. Unde doctores hebreorum in signum doctrine virgam in manu portabāt. qr apud iudeos ꝓsuetum erat puideri eis de victu a ꝓpl'o quē docebāt: ideo xp̄c voluit q̄ hoc eis ꝑ alia ꝓuisione sufficeret. ꝑ hoc enī oñdebatur q̄ ꝓpl'is cui ꝑdicabant puidere eis debebat. Igitur nō ꝓhibz dñs necessitatē sed supfluitatē. et ꝓhibet euangeliū ānūciantibo nimiā curā et solicitudinē de tēpalibo. ne velint portare vltra necessaria aliud timētes. q̄ sibi ōficiat. Item vt sub quāta festinatōe ad ꝑdicandū ꝓgere debeāt oñdat adiūxit. Et neminē ꝑ viam salutaueritis. Non simpliciter salutatōnem ꝓhibuit: sed cū mora et ꝓfabulatōne hāc fieri noluit. ne occasione salutatōis impedirent̄ a cursu ꝑdicatōis. q̄ minus cito salutez ꝑdicarēt auditoribo. Vel ꝓhibuit ne salutarēt scz ex curiositate sicut quidā faciunt. qui nō ex studio salutē optandi salutare cōsueruūt. sed nō ꝓhibuit hoc fieri ex caritate q̄ ad ꝓsulandū ac studio optādi salutē. Vbi ostēdit quāta diligētia et festinatōue ꝑdicator verbi diuini debet officiū sibi iniūctū exercere: q̄a non debet ab officio hmōi ꝓter familiaritatē cū aliquo retardari. Et ideo ꝑdicator multum debet plangere tp̄s quo ꝓtermittit fructū ꝑdicatōis. et similiter alij debēt plangē tp̄s quo ꝓtermittunt spūalia exercitia ad eor̄ statū ꝓtinentia. Item oīm eis aperiens domos de necessario cibo fecit eos ꝓfidere: dicens. In quācūq̄ aūt ciuitatē aut castellum id est quecūq̄ loca maiora vel minora intraueritis. interrogate quis in ea dignus sit. id est fidelis et bone fame. q̄ nō suspectus ipse vel locus eius. ne infamia suscipiētis fama et dignitas predicatorum maculetur. q̄ eor̄ ꝑdicatō et doctrina deturpet̄. ac tan q̄ suspecta impediat̄. Vbi Iero. Testimanio vicinor̄ q̄ ꝑ famā eligēdus ē hospes: ne eius i famia ꝑdicatō ledat̄. Ergo multomagis socius eligendus ē dignus. Item hoc dicit: vt sciat hospes se magis grām accipere q̄ dare. Et in quācunq̄ domum intraueritis causa hospitandi: i eadem manete. non sine honesta causa inde exeundo. nec curiose et inutiliter discurrendo. do nec exeatis trāsituri scz alubi ad predicandum. Non est tñ intelligendū. q̄ per hoc velit excludere causas honestas exeundi. vt ad docendum vel aliquid huiusmodi faciendū. cum ꝓter hoc intrauerint ciuitatez vel castellū: sed ꝑ hoc vult discursus vagos excludere. qui nō debēt esse in ꝑdicatore. sed magis cessante necessitate exeundi debet vacare ꝓtemplatōni vt ibi hauriat qđ ꝓpl'o postea effūdat. Item hortat̄ eos ad tēpantiā dicens edentes q̄ bibētes q̄ apud illos sc̄ id est nō querētes nec queri facientes extra domum delicata et superflua que apud illos non sūt. sed māducate q̄ vobis spōte apponunt̄ q̄ oferūt̄ ab illis. q̄uis modica sint et vilia. nō q̄rētes lauciora vel plura etiā si apud illos sc̄ tlia. et certe q̄nto pautioribo q̄ viliorib vtūt̄. tanto ampli⁹ implent qđ hic dicit̄. Dignus est vt ibi maneant et ab eis ꝓsequant̄ terrena q̄bo offerūt celestia. dignus ē enī operarius mercede sua. nō solum eterna in patria ad remuneratōez sed etiam temporali in via ad sustentatōnem. Iterz iubet ne de domo ad domum quadā vaga facilitate demigrent. et hospitem propter lautiora habenda non mutent. quem etiam ex hoc infamare possent. Unde iubet hoc ideo scōm Crisō. ne leues et vagabundi discursores videantur et gulosi. quibo non sufficit vnius hospitis victus necessari⁹. et ne ꝓtemnē q̄ iniuriari seu ꝓtristari videre ē̄ suscipiētē vt ingti. Duo q̄ h̄ mādant̄ vnū de electōe hospicij. aliud de impmutatōne electi. nec dicit̄ hic quin liceat ꝑdicatori aliq̄n mutare hospiciū. vel cum alijs comedere. maxime vt nō grauet hospitē suū. dum tamen ad dignos diuertat et honestos: sed ꝓhibuit domin⁹ mutatōnem hospicij rōne triplici. vna est vitatio leuitatis que nullo modo debet apparere in ꝑdicatore: alia suspitio gulositatis. quia homines consueuerūt nouos hospites laucius procurare: tercia declinatō infamie hospitis. quia si dimitteretur: videretur indign⁹. Item iubet vt cum benedictōne intrent domū: dicens. Intrantes aūt in domū salutate eā scz familiā scz homines habitantes in ea. vt sit lata relatō scz antecedens ꝑ ꝓtinente et relatiuū pro ꝓtentis. dicentes: pax huic domui id ē familie. vt q̄ cibum et necessaria recipiunt. salutem et pacis beneficium largiant̄. Quia ꝑdicator debet habitantibus in domo quā intrat pacem offerre q̄ optare. et nō solū optare. sed etiam euangeliū xp̄i qđ est euangeliū vere pacis ꝑdicare. et eos ad pacem interna et fraternam inducere. ac salutem habitantiuz bonis verbis et exemplis procurare. vt appareat eos legatione fungi pro xp̄o ih̄u qui est vera pax et salus oīum. Ob hoc solis vicarijs apostolor̄. scz epīs p̄cipuis ecclie sponsis licet in principio misse salutare populū q̄ dicere pax vobis. Pax peccatoris pax tp̄is tantē pax eēnitatis. Fit q̄ introitus cū optatō ne salutis salus cū optatōe pacis: q̄ hec duo sē optāda hospitibo: sal⁹ in amotōe maloꝝ. pax in adeptōe bonoꝝ. salus ꝫ piculū dānatonis. pax q̄tū ad bonū recōciliatōis. Dūc aūt modū intrādi q̄ salutādi dñs dedit: vt ex hoc oñderet ad qđ veniret. pacem scz facere. bella sedare. p̄dicatores non de nugis sed de salute aīarum loqui debere. Et si fuerit domus illa digna recipiēdi pacem oblatā. id est si fuerit eius familia ad vitā eternā ꝑdestinata. et ibi fuerit filius pacis. id ē amator vel obseruator vel heres pacis. ad pacē eternā ordinat⁹. veniet q̄ requiescet sup illā pax vra a vobis nūciata et eis optata: qz oro vra q̄ p̄dicatō hēbit ibi effectū. Recipiētq̄ pacifice vestrā doctrinā. et seqnt̄ eā q̄ vocat ad pacē eternaz Si aūt ñ fuerit digna. i. ad vitā eternā ñ ordinata et null⁹ doctrinā vraz recipit q̄ secut⁹ fuerit. vos tñ nō eritis sñ fructu. nec ꝑuati merito vro: qz pax vra. i. meritū q̄ merces optate pacis ad vos reuertet̄. nā vob a vo recōpensabit̄ et q̄uis ñ hēat q̄tū ad ipos effectū. vos tñ hētis mercedē ide

apud deū. a quo p labore vri opis rebdet vobis
premiū. Et qcunq; nō receperūt vos hospitio.
necessaria vobis mīstrando. neq; audierint ser-
mones vros: vris monitis obtempando: exeū-
tes de domo vel ciuitate illa. excutite puluerē
pedū vroz in testimoniū illis siue signū. scz tri-
plex. qz iudei sig querūt et mos fuit iudeoz ty-
picis et figuratiuis vti opib. Primū (vt dicit
Diero) in testimoniū laboris sui: scz q ingressi
sūt ciuitatē et pdicatō ad illos puenit. Excuti-
te g puluerē. i. minima itineris q laboris que p
ill' sustinuistis exponite. q erit eis occasio ma-
ioris dānatōis. Scdm signum est qz puluis in
pedib; signū est laboris. excussio puluis inu-
tilitatē significat laboris. iutilia em excuti so-
lent q abici. Excuciendo g puluerē oñdunt. qa
inaniter laborauerūt. q ideo inexcusabiles erunt
nec iniuste damnabūt. q salutē sibi oblatā reci
pere noluerūt. Terciū signū est vt oñderent se
ab eis nihil terrenū querere nec etiā minimum
de terrenis opib; accipe. vt nec etiā puluerē de
terra sua sibi paterent adherere. cuz incorrecti
fuerīt et euāgelium spreuerīt. Ergo nihil vnq;
nec etiā necessaria accipiāt ab incorrectis et a
cōtēptoribus euangelij et indignis. Vel excutite
puluerē pedū. i. leuia pcta q solent ex talib; ac
cidē etiā in homīb; pfectis. Moraliter pedes
iubent excuti. in signū excussiōis terreni ap-
petitus vel hūane laudis. Prohibent g in pdica-
toribus et platis sarcinarū multiplicitas. victus
curiositas. tpaliū cupiditas. vestiū supfluitas.
instabilitas. q malop; pmunicabilitas. Et ne le
uis culpa videatur ap'los nō recipere. subdit.

Amen dico vobis. tolerabili' erit terre sodo
mop; q gomorreoz i die iudicij. q illi ciuitati.
id ē hītatoribus illi' ciuitatis. q spreuit vos q ser
mones vros. Dui' ratō est fm Diero. qz illis ñ
fuit pdicatū. huic at cū pdicatū sit. non rcipit
euangeliū: et fm Raba. qz illi solū legē nature
trāsgressi sūt. scz isti etiā legē scriptā. et dicta p-
phop; q ap'op;. Nō fit ppatō hop; q̄tū ad pcm
carnale. q sodomite grauius peccabāt. scz q̄tum
ad pcm inhospitalitatis. q isti magis pecca-
bāt. qz de illis dicit q egeno manū nō porrige
bāt. scz isti tātos p' auditā veritatē repellebāt:
et nō ē dubiū q g̃uius pcm est negare victum
semīantib; spūalia quib; tenent hoīes de iure
naturali diuino et hūano: q manū nō porrigē
egeno simplici. spūalia non semīanti. Cui enz
multū datuz est. multū q̄ret ab eo. Vñ Beda.
Sodomite et si inhospitales fuerīt inter cetera
carnis aieq; flagicia. nulli tñ apud eos tales ho
spites q̄les ap'li repti sūt. et loth quidez aspectu
q auditu iust' erat. nō tñ ibi aliq̄d docuisse aut
signa fecisse phibet. Vnde et Remig. Spāliter
tñ sodomop; et gomorreop; mentōez facit. vt p
hoc demōstret. qz illa pcta sūt deo magis odibi
lia. que fiūt ꝫ naturā. p quib; delet' est mūdus
aq̄s diluuij. et q̄tuor ciuitates submerse et mū-
dus quottidie diuersis malis affligit. Vnō fm
Diero. videns dñs hoc pcm in carne. pene de-

sijt incarnari. quia naturā quā assūptur' erat
corrupant. Sūma em mūdicia. talem sūmam
immūdiciā maxime abhoīatur et sustinē nō pōt
Vñ etiā dicit Aug'. Qui aūt faciēdo q malum
est. etiā mala ꝓsuetudine se īplicāt vt ipa ꝓsue
tudo mali nō eos sinat videre. q̄a malū est: fiūt
defensores malop; factop; suop;. irascūt cū rep-
hendunt. intātum vt sodomite quōdā dicerent
loth rephendenti neq̄ssimā volūtatē. habitare
venisti nō leges dare. Tanta enim ibi nephāde
turpidinis ꝓsuetudo erat. vt iam neq̄cia. esset
iustīcia. q phibitor poci' repherderet q̄ factor
Dec Aug'. Q̄ grauiter at hoc pcm de' punie-
rit. testat maxe mortuū. siue diaboli. q vere mor
tuū. qz nil viuuz recipit. q dyaboli. qz instinctu
eius q̄tuor ciuitates igne sulphureo ꝓcremate
in illud submerse sūt. Vñ mare maledictū etiā
appellat. semp; fumās q tenebrosū de vaporib.
quasi sit inferni caminus. Est vltra iericho nō
longe positū. diuiditq; iudeā q arabiā. q habz i
latitudine septē leucas. Et licet q̄nq; ciuitates
fuerīt destructe p̄pter hoc pcm. tñ due noiant
tñ. q̄a maiores q famosiores erāt i mlitudine
pp̄li et turpitudine peccati. Oratio.

O Omine ihu xpe q discipulos tuos ad p
dicandū mittēs. dedisti eis pacē curā-
di. ac pcepta viuendi q ꝓuersandi. diri
ge pedes meos in viā pacis. q da mihi salutem
mentis et corpis. et vt habeā in operib; iustici
am in moribus disciplinā. q in oīb; tuū timorē
et amorē. Mortifica in me oīa vicia. meq; tuis
donis intēri' q exteri' rstaura. vt ea q discipīs
tuis pcepisti. p modulo meo merear imitari. q
cū ipis eēna gl'a de tua miscdia mūerari Amē.

De pacia in aduersis hūda. Capi. LII.

Et q̄ omnē solicitudinē
discipl'op; abiecit. q eos signop; oñ-
sione armauit. ac ferreos quosdam
opatus est et fecit. ab omnib; bui'
vite negocijs eos eruens. q ab omni tēpanea
solicitudine liberās. nūc post prospera dicit eti
am illa q debēt eis ꝓtingere mala ad pīandū
ꝫ mūdū et dyabolum eos p̄pans. q ad paciam
ꝓtra aduersa tolerāda instruēs. qz (vt dicit Se
neca) cui' dolori est remediū pacientia. Et hec
p̄cipue discipīs erat necessaria. qui em̄ (vt dic
Grego) locū pdicatōis suscipit. mala inferre ñ
debet sz tolerare. vt ex ipa sua māsuetudine irā
seuientiū mitiget. et pcop; vulnera in alijs ipe
afflictōnib; vulnerat' sanet. Dicit g. Ite scz ad
pdicatōnis officiū. ecce ego dñs et mgr vester.
q vos elegi. vos docui. ego dñs omīpotēs qui
vos armaui. ego cui nemo resistē valet. ego in-
q̄ qui dñs sum messis. mitto vos hoīes electos
doctores instructos. milites armatos. medicos
peritos. sicut oues. i. simplices q inocētes p ar
ma vos nō defendentes. vt lacte doctrine alios
nutriatis. exēplo māsuete cōuersatōnis attra-
batis. p eis etiā corpa exponatis. in medio lu
pop;. i. scribop; et phariseop; et alioz crudeliuz

persecutorum et detractorꝝ. qui dicunt lupi ꝓt rapacitatē. crudelitatē. et dissimilitudinē. Quasi dicét. Sicut māsueti inter crudeles ad pacīē dū itis. pacīam et innocentiam custodiæ. Non vos defendatis. qa oues estis. seuiāt illi q̄ lupi sūt. Mirabilis venator est dñs qui ꝑ agnos siue oues capit q̄ deuincit lupos. ꝑ pacia3 vincit potentiā. Et bñ dicit ī medio lupoꝝ. vt pacia sit q̄si centꝝ ad oēm iuriā circūdantē. Jē in medio ꝑ ꝯmunē oīm ꝯuersionē. ac ꝓpter ouiū vnitatē in fide. q̄ lupoꝝ pluralitatē3 in errorib. Et hec vnitas maxīe facit vīcere. qr (vt dicit Ambro) Oīs pugna vnanimit aggressa parit victoriā. Dicit aī. ecce ego mitto vos. vt dū mittētis pīas ꝯsideraī. ꝓiculi magnitudo nō timeaī Elī Crisꝰ. Que igit hoꝝ erat ꝯsolatō? Mittētis vtus. Jdeoq; hoc añ oīa posuit: dicēs. ecce ego mitto vos. Sufficit hoc ad ꝯfitendū. q̄ nullum formidandū supuenientiū. vides auctoritatem vides pīatem. vides virtutē inexpugnabilē. hec Crisꝰ. Mittit dñs discipl'os sicut oues inter lupos. sed heu hodie multi plati sūt inter suos sicut lupi int oues. Estote ḡ prudētes sicut ꝟpentes. ꝫ scriba3 astutiā et fallaciā scz ad intelligēdas et cauēdas fraudes q̄ insidias: q̄ simplices sicut colūbe ꝫ tyrānoꝝ crudelitatē q̄ maliciam scz ad sustinēdas q̄ ignoscēdas lesiones et iniurias. Prudētia est necessaria ī ꝓcauēdis malis simplicitas ī faciendis bonis. Quasi dicét. Sic serpentes residuū corꝑis ꝓ capite ꝓiculo exponunt. q̄ caput in q̄ vita ē toto corꝑe occultando custodiūt. et letale vulnꝰ excludūt: ita q̄ vos tocius corꝑis ꝓiculo caput vrm. i. me. ac fidē q̄ animam integre q̄ incorrupte seruate q̄ custodite: q̄ sicut colūbe sine felle et amaritudine malicie sē et nulli malū faciūt. ita et vos innocētiā custodiēdo malū inferre vel referre alijs nolite. vt ꝑ prudētiā malū deuitetis. q̄ ꝑ simplicitatē nulli malū faciatis. Pōt etiā prudētia ꝟpētis ꝓsiderari in trib. vetere ē. īm pellem ad artū foramē deponit. et cū sit frigide nature solē diligit. Pellis depositō ꝓtinet ad incipiētes. qui debēt ꝺponere ꝟm pristinā ꝯuersatōē3 veterē hoīem cum actib suis. Corꝑis expositō ꝑ capite ad ꝓficientes ꝓtinet. qui ꝑ mētē defendēda q̄ est caput hominis. totū hoīem morti tradūt. Solis dilectō ꝓtinet ad ꝓfectos. q̄ insistūt diuine ꝯēplatōni. q̄ et illumiant et inflantur. sic em serpēs ꝓpter duo diligit solē: ꝓpter calorē quo natura vigorat. et ꝓpter lucē q̄ illuīat. qr cuz senescit. amittit visū. scz ad radios solis directe oculos oppōnēs recipit eū. Jn his trib nos dñs voluit assimilari prudētie ꝟpētis. scz nō ī veneneta ꝯplexione. nō ī ligue ꝓtitōe nō in anfractuosa dēbulatōne. Simplicitas silr colūbina debet ee ī trib scz ꝯgnitōis in iudicādo. bz em blādos oc'os et dulcē aspectū: affectōis ī diligēdo figit em in amore ad gen' suū. vñ et freq̄ntat osculū: īteōis in opando. residet em supfluēta aq̄ ꝓ vt accipitris insidias caueat ꝑ umbrā. Et ꝟm Remigiuz bene adiūgit prudētie simplicitatez. qr simplicitas absq; prudētia facile decipi potest: et potē tia piculosa est ad decipiendū. nisi simplicitate ꝓpet. Unde patet q̄ astucia vulpina vituꝑabilis est et similiter ruditas bouina. sed medium est tenendū. et medio modo ē incedēdū. Unde et Grego. Utraq; necessario in āmonitōe ꝓiunxit vt simplicitatē colūbe astucia ꝟpētis instruerz et rursus ꝟpētis astuciā colūbe simplicitas obtēperet. Uñ etiā Crisꝰ. Estote ḡ prudētes sic serpētes ad intelligēdas fraudes. estote simplices sicut colūbe ad ignoscēdas iniurias. Nolo vos ee semꝑ q̄si colūbas. ne ꝓpter simplicitatē nimiā per seductōez in laqueū incurratis. Nolo vos ee sēꝑ sicut ꝟpētes. ne ex corde ꝯ aliquē venena fundatis: sz ꝟm tps q̄ psonas mutetis q̄ modes. Et (vt breuit dicā) estote prudētes sicut ꝟpētes. vt oē maluz intelligatis q̄ caueatis. estote simplices vt colūbe. vt nō faciatis vllū malū. qr intelligē malū. laudabile ē. facere aūt vituꝑabile. Nec q̄ intelligit malū ille facit malū. sed q̄ facit malū Hec Crisꝰ. Et subiūgit. apiendo q̄s lupos dixerit. Cauete aī ab hoīb. scz lupis deterioribus. i. ab hoīm ꝑsuasionib. q̄ q̄rūt fraudulēter vos decipe q̄ violent ꝓuertere. Ubi se exponendo dñs declarat. q̄ lupos non bruta sz homies dixerit. Uñ Crisꝰ. Jta dixit. Attēdite vobis ab hoīb q̄si a quibusdaz pessimis malis. et super oīa mala malis. ostendere volēs qr ꝑ oīb malis hō est pessimū malū. Nam si bestie eū ꝯparevolueris. peiorē inuenies euz. Bestia em q̄uis sit crudelis. tñ qnia irratōalis est. declinabit ab hoīe crudelitas eius. Homo aī crudelis cuz sit et rōnalis. nō facile euadet crudelitas eius. Si compaueris hominē serpēti. peiorem inuenies eum. qm̄ serpēs et si maliciā habet. tamē et hominis habet timorem. Jdeo si quidez potuerit mordet. si aūt nō potuerit: fugit. Homo autez maliciā habet serpētis. q̄ timorē nō habet sicut serpēs. Jdeo q̄diu nō habet tps. latet sicut serpens. si autez tps inuenerit. irruit sicut bestia. Adhuc aūt oīs bestia si quidez irritata fuerit. seuit: si aūt irritata nō fuerit ī silētio trāsit. Homo aūt nō irritat' insanit. a quib nō fuerit irritat'. Et (vt breuit dicā) vnaq; bestia vnum et ꝓriū malū habet. hō aūt oīa mala bz in se Deniq; hō malus peior est q̄ ipe dyabolus. Dyabolus em si viderit hoīez iustū. nō ē ausus ad eū accedere: hō aūt malus. q̄uis hoīem sanctū viderit. ñ solū illū ñ timet. sz adhuc magis ꝓtēnit. nō em dyabolus ꝑstat homini virtutez sed hō dyabolo. Arma ḡ dyaboli. hō est mal'. Sicut em hō sine armis nō pōt aliquid facere cōt hostē. sic et dyabolus sine homie nō valet ꝓtra sanctos. Et iterꝝ. Uirt' dyaboli homines malisūt. nec enim potest aliqd malū seminare ī mūdo. nisi per suos ministros. qr in sanctis nō inuenit locū Hec Crisꝰ. Unde et Aug'. Si ꝓpian' es. ipe mundus inimicus est absq; priuatis inimicitijs. Non enim est nobis colluctatō aduersus carnem et sanguinem. sed aduersus principes et pīates et spūalia nequicie. ib ē aduersus

dyabolum.et angelos eiꝰ:qꝛ et qñ patimur homies iportunos.ille iſtigat.ille inflammat ille tāḡ vaſa ſua mouet. Actēdamꝰgᵈ duos hoſtes quē videmꝰet quē nō videmꝰ:hoiem videmꝰ.diabolū nō videmꝰ.hoiem diligamꝰ.diabolū caueamꝰ.p homie oꝛemꝰ.ꝫ diabolū oꝛemus Dec Augꝰ. Eñ etiam legiē in vita ſcī columbani. qꝛ cū ipſe p opaca ſaltus iter deuia ābularet.et libꝝ humeris ferēs.de ſcpturis ſacris ſecuꝫ diſputaret.ſubitꝫ cogitatō in mentꝫ ruit.qđ eligeꝛet melius:in hoim iiurias incidere.an ferarū ſeuiciā ſuſtinere:Cūqꝫ vrgeꝛet cogitatōꝫ illata ſeueritas.crebro frontꝫ ſigno crucis armās atqꝫ oꝛās intra ſe ait.meliꝰeſſe ferocitatꝫ beſtiaꝝ abſqꝫ alieno pcō.qꝝ hoim rabiē ſuſtinē cū damno aīaꝝ. Eñ interꝛogatus quidā a philoſophis qꝛe horribilis hō grauioꝛ ei eſſꝫ qꝝ qđ libet pondꝰ. taliē eis rñdiſſe fertur: hō inquit horribilis pondꝰeſt ſoliꝰanimi.alia vo pōdera aīe et coꝛpis ſunt. Eñ Seneca. Quid ē hoi inimiciſſimuꝫ:Alter hō. Cauete igiē ab hoibꝫ vos malicioſe et inſidioſe ad pcēm trahere nitētibꝫ.ne vos decipiāt.ne vos ſeducant.ne vos blandicijs et ꝑſuaſiōibꝫ.ne vos minis ꝙ flagellꝫ a veritate deuiare faciāt. Tradēt enī vos p̄muꝫ in ꝓſilijs.i. in locis p̄uatis.vbi ꝓueniētes ꝓſiliaṁ.ḡſi ratōnabiliē openṁ.vos ibidē ꝓueniēdo vel ꝓhibēdo.ne p̄dicetis in noīe meo:ꝙ deinde īcoꝛrectos flagellabūt vos in ſynagogis ſuis.i. publicis ꝓuentibꝫ ꝙ ꝓgregatōnibꝫ vbi ꝓueniūt ſub ſpē cuiuſdā iuſticie et ſcītatis.et tandē ad magiſtratꝰ.i.p̄ncipes ſynagoge ſcꝫ poncifices et ad reges.i.ad maioꝛes p̄ncipes.ꝙ p̄ſides id ē p̄ncipes maioꝛes ſcꝫ romanoꝝ ducemī.ſ.violenter nō māſuete.vt ſcꝫ ꝓdēnemini ad moꝛtē. qđ nō licebat iudeis.qꝛ erāt ſubditi romanis: ꝓpter me.i.ꝓfeſſionēꝫ noīs mei.ecce optimus titulus.ꝙ honeſtima cauſa paciēdi.qꝛ (vt dicit Beda) Felix iniuria.cui deus ē cauſa. Inde ꝙ Criſ. Nō enī pua ꝓſolatō ē ꝓpter xp̄m pati:qm̄ nō vt p̄nitioſi et nociui hoc paciebaṁ. Et hoc in teſtimoniū illis ſcꝫ iudeis.de eoꝝ puerſitate ꝙ gētibꝫ de eaꝝ coꝛrectōe.illis ad accuſatōēꝫ.et gētibꝫ ad ꝓpūctōēꝫ et coꝛrectōēꝫ.in teſtimoniū quiꝑe ſaluatōis electoꝝ.ꝙ ī teſtimoniū dānationis repꝛoboꝝ.qꝛ ꝑ illos et ꝑ iſtis feretis teſtimoniū. Eñ Criſ. Añ reges ꝙ p̄ſides ſtabitis in teſtionū illis ꝙ gētibꝫ.ꝙ dū apli accuſāṁ. dum rñdent.in qbꝫ qꝫ p̄toriis xp̄i veritas p̄diceṁ.iudeoꝝ ꝑfidia demōſtreṁ.ꝙ gētibꝫ ad ſalutē credētibꝫ miſteriū reueleṁ. Et itꝝ. Moꝛs qꝑe iuſtorū bonis in adiutoꝛiū ē.malis in teſtimonium. vt inde puerſi ſñ excuſatōe pereāt. vñ electi exemplū capiūt vt viuāt Dec Criſ. Futuris ḡ aduerſꝫ vt p̄uiſa minꝰledāt a dño p̄dictis.quia tot ꝛoꝛibꝫ auditis.diſcipuli ēbaꝛi poterāt.ſub iūgit ꝫ ꝛoꝛes ꝓſolatōꝫ:dicēs. Cū aī inducēt et tradēt vos ad iudices adducēdo. oꝑoſitōes ꝓ vos machinādo.vt me negetis:nolite cogitare ꝙ ſoliciti eſſe vos p̄ ſolicitudine anxiādo.qliter aut quō.i.de modo ꝑferēdi qꝫ ad formā.aut qđ

id eſt de modo inueniendi quo ad materiam.reſpondeatis interrogantibꝫ.vel loq̄mini diſcere volētibꝫ:dabiē enī vobis.ſ.a p̄ce luminū.in illa hoꝛa ſcꝫ ad reſpondendū oportuna.quid loq̄mini id eſt ſapientiā in mente et eloq̄ntiā i oꝛe Non ꝓfidatis de ſcīa vꝛa et eloquētia.ſed de diuina puidentia.qā ſpūs ſāctus docebit vos tūc ſine p̄meditatōe veſtra qđ loq̄ oporteat. Nō ei vos eſtis qui loq̄mini.i.non ex ſolo ingenio veſtro ꝓcedunt verba veſtra.ſed ex ſpūſſancti grā ſpūs enīꝫ patris veſtri eſt.qui loq̄tur in vobis vt in oꝛganis.quia ſicut oꝛgana emittūt modulatōem.ad motū tempantis.ſic bonū qđ p̄dicatoꝛ loq̄tur ad volūtatē p̄ris inſpirātis. Per hoc aūt (vt dicit Criſ) ad ꝑſuaſiōeꝫ eos dignitatē reduxit.qꝛ ſcꝫ dei ſpū ſunt locuti. Eñ Grego. Ac ſi menbris ſuis infirmātibꝫ dicat. Nolite pertimeſcere.vos ad certamē accedītis.ſꝫ ego p̄liaboꝛ:vos verba editis.ſed ego ſū qꝛ loquoꝛ. Hinc Paulus ait. An expimentū q̄ritis eiꝰq̄ in me loquiē xp̄c:Securi ḡ ibāt. quocūqꝫ ducebaṁ Securus enī ad p̄liū vadit.qui talibꝫ armis et ſub tali p̄ncipe pugnat.ſecurus ad ꝓſiliū ꝑgit qꝛ tali plocutoꝛe cauſā ſuam defendit. Eñ Criſ. Cū aī tradēt vos.nolite ſoliciti eſſe quō aut qđ loq̄mini.mea ē enī cauſa. Ideo vos mihi tantū modo ꝑſonas p̄ſtate.ꝙ ego vob̄ ſenſū. Nā ſolicitum eſſe añ iudiciū.nō eſt p̄paratō rei.ſꝫ deſperatō ꝺ deo. Siniē ḡ vt in cā ſua deꝰloquatur p vob̄.qui ꝓſciam interrogātis agnoſcit. Nō enī eſt impoſſibile vt rex q̄ milites ſuos mittit ad bellū.p̄ſtet illis arma aduerſus hoſtē. Quid ḡ ſolicitus eſt qđ loquaṁ.in ſua ſapīa ſperat.que eſt p̄ma cauſa ruine. Nā in ꝑſecutōibꝫ ꝺtus dei non req̄riē. niſi preceſſerit fides. Eñ et Diero. Cū ergo ꝓpter xp̄m ducimur ad iudices. voluntatē tm̄ nr̄am p xp̄o debemꝰoffeꝛre. Cetꝝ ipſe xp̄c qui in nobis bitat.loquiē p ſe et ſpiritus ſancti in reſpondēdo grā miniſtrabitur Dec hieronimus. Per hoc tm̄ nō intendit excludē meditatōēꝫ rñdendi et viam puidendi de rñſione.ſi tps et ſciencie facultas aſſit:ſꝫ p̄mittiē ſecuritas.ſi iſta deficiāt. Qđ frequēter ꝓtingebat in p̄mitiua eccl̄ia qꝛ tūc ſepe fideles illrāti et ſimplices ſubitꝫ trahebaṁ ad iudices.ꝙ deus puidit illis. Eñ nō debēt ꝓpter hoc ꝓturbari ſi iſta deficiāt.qꝛ hoibꝫ de deo ꝓfitentibꝫ ſpiritus ſanctus nō deficit in nccitate.cū non poſſūt aliter occurere:et itē quia in tali cauſu ſufficit ad ſalutē ꝓfiteri conſtāter in generali fidem.qđ pōt facē qlibet xp̄ianus.q̄ntūcunq̄ ſimpleꝝ. Et patet ex p̄dictis.qꝫ nō loquiē ḧ ꝺ ꝟbis p̄dicatoꝛis debet enī p̄dicatoꝛ ꝟbi diuini p̄cogitare qliē debeat ꝟbū dei ꝓponere.aliter tēptaret deuꝫ. ſi negligeret de hoc cogitare:dū tm̄ de hoc tps opoꝛtunū poſſit habē. Dec ꝓhibet dñs ꝓuiſionē ī dicēdis.ſꝫ oꝛnatū ꝙ nimiā ſolicitudīe p mltū tpis Facile eſt enī veritatꝫ dicere.que ſine oꝛnatu perſuadet vt recipiatur vbiqꝫ. Et ne in auxilio amicoꝝ ꝓfidant.ſubiūgit grauioꝛē p̄ſecutōēꝫ que eſt ab amicis.quia ſcm̄ Gregoꝛium plus

in nobis ea tormenta seuiunt. qui ab illis patimur. de quibꝫ ꝑsumebam⁹. qz cū damno corꝑis mala nos cruciāt amisse caritatis. Ēlñ ait. tradet aūt frater frēz pī filiū. ⁊ filiꝰ ꝓnteꝫ i mortem. s. infidelis fidelē. qz (vt ait Hiero) Nō ē inter eos vllus fidꝰ affectus. q̄ꝫ diuersa fides est. Ēlñ Cris. Nemo speret in patronis. nemo in amicis aut ꝓntibꝫ. cū etiā frater frem tradat in mortē. pī filiū. ⁊ filius pīem. Elide q̄le tūc incēdiū ꝑsecutōnis ardebit vt nec sibi pī parcat natura. Quō aūt tūc patronoꝝ aut amicoꝝ fidē integrā q̄ras. cū videris amicitiā frnitatis ⁊ paternitatis esse extinctā: Si enī amicitia i ipsa natura deficiet: quō inuenieē extra naturam: Hec Cris. Et eritis odio oībus hoīb. būana sapiētibꝫ. scz amatoribꝫ mei. q̄ inimici sūt dei: hō enī ꝟ magis dicit viciū q̄ naturā. qz multū repugnat amor dei et mei. distāt eniz pl⁹q̄ celum et terra. Quasi dicēt. Eritis odio nō solum inimicis. sz etiā amicis. nō solū exēneis. sz etiā ꝓpinquis. scz ꝓntibꝫ et frībꝫ. Seq̄ntes enī xp̄m frequēter sūt odiosi alijs etiā carnalibꝫ fratribꝫ.

Et subdit. ꝓpter nomē meū. qđ addit ꝓpē cōsolatōem eoꝝ. qz delectabile ē ꝓpter amorē nois dñi esse odiosū. q̄ enī habeant odio ꝓpter nomē xp̄i. causa ē sufficiēs pacienter ꝑsecutōes sustinēdi. ⁊ ad hoc magnū sequit p̄miū. qz nō martirē facit pena sz causa. Et ne in tribulatōibus deficiāt. cōsolat eos subiūgens. Qui aē ꝑseuerauerit vsq; in finē. scz in grā ꝑmanēdo. nō finaliter succūbendo. vel ſm Remigiū. q̄ ꝓcepta fidei nō dēfuerit et in ꝑsecutōibꝫ nō defecerit. ꝟ saluus erit. qz finis nō pugna coronat. nō enī cepisse. sz ꝑfecisse vtutis est. In q̄ nō modicā dat cōsolatōez inter ꝑsecutōnes. et in tolerātia tribulatōnū. qz nō inchoantibꝫ. sz ꝑseuerātibꝫ ꝓferē premiū. Nō enī coronabit. nisi q̄ legittime certauerit. Hoc significat in signo thau. q̄ est vltima lra. q̄ oīes saluādi signant. Dicit aūt hic. in signū discretōis. singlaritatis et paucitatis Ēlñ Cris. Quia incipe multoꝝ est finire paucorum. semꝑ in p̄ncipio delectatō ē. in fine ꝓbatō Cura bone fidei ē exitus bonꝰ. qz nō incipe aliquod bonuz: gl'osū est. sz finire. Qđ ꝓpter deū fit eternū est. sicut deus eternꝰ est. Cuz q̄ ꝓuersus fueris ad deū. et ceperis deo fuire et opa iusticie facē. nec aliq̄ acta tua p̄terita recorderis. sed finē tuū cogita. qz p̄teritoꝝ opeꝝ bonorum cōsideratō. negligentiā vel iactātiā opat. cōsideratō aūt finis timorē. Ēlñ et Bernñ. Perseverantia ē vigor viriū. cōsumatō vtutū. nutrix ad meritū. mediatrix ad p̄miū. soror pacis. cōstātie filia. amica pacis. amicitiarū nobꝰ. vnanimitatis viculū: sanctitatis ꝓpugnaculuz. Tolle ꝑseuerātiaz. nec obsequiū hēbit mercedē. nec beneficiū grām. nec fortitudo laudē. Deniq; nō qui inceperit. sz q̄ ꝑseuerauerit. saluꝰ erit. hec Ber.

Et nota q̄ duplex ē ꝑseuerātia. vna ē ꝓtinuatio i bonis opibꝫ. hec nō est in p̄cepto. alia ꝑseuerātia voluntatis in ꝓpositō bñ agendi. ⁊ hec ē in p̄cepto. Et qz apli adhuc erāt infirmi. nōduz virtute ex alto induti. docet eos tanq̄ teneros fugere vt pluribꝫ possent ꝓdesse: dicēs. Cum aūt ꝑseq̄ntur vos in ciuitate vna. fugite i aliā vt amplioꝰ diuulgeē nomē vestꝝ et vestra predicatio audiaē. et vt vestre infirmitati puideaē. et hostibꝫ ꝓcaē. Ēlñ Cris. Sciens in tēptatōibꝫ infirmitatē hūane nature. si q̄s vos inquit persecutus fuerit in ciuitate ista. fugite in alteraz Non enī ꝓtemno timidos. nec eligo tm̄ fortes. quia nō vtutē hoīm deus ꝓsiderat. sed volūtatē. Nam ille q̄ fugit et si vtute quidē dissimilis est. voluntate tm̄ eccl̄is ē. Nā sicut iste ideo passus est ne se magis videaē amare q̄ deū: ita ⁊ ille ideo fugit. ne victoꝰ in doloribꝫ. thesaurū xp̄ianitatis amittat. Hoc aūt mādat. nō vt q̄ steterit peccz sz vt q̄ fugerit ñ peccet. Infirmitati hūane consulit. nō fidei ꝓmptōis virtutez excludit. Dicimus aūt ad ꝓsolatōem fugientiū xp̄ianoꝝ. qm̄ stare quidē fortis fidei ē. magne aūt humilitatis fugere. hec Cris. Ēlñ et Remi. Sicut preceptum ꝑseuerādi in ꝑsecutōibꝫ. specialiter ad apostolos ꝓtinet ⁊ ad eoꝝ successores viros fortes: sic licentia fugiēdi satis ꝓuenit infirmis in fide. cuilibet condescendit pius magister: ne si se vltro ad martirium obtulissent. fortassis posiri in tormentis negarent. leuius enim erat fugere q̄ negare. Sed q̄uis fugiendo ꝑfectē fidei constantiā in se nō oñderent. tm̄ magis meriti erant. qm̄ oīa ꝓ xp̄o pati erāt deserere fugiēdo. Nisi aūt illis licentiā fugiendi dedisset. dicerent eos aliq̄ alienos esse a gl'a regni celestis. hec remigius. Ēlbi sciendū q̄ ꝑsecutō aliq̄n est ꝑsonalis. vt q̄n q̄s q̄ritur ad mortē. nō qz fidelis p̄ncipaliē. sz ꝓpter odiū ꝑsone determiate. et tūc est semꝑ fugiendū. sicut paulus querebaē ab morte in damasco. quod patet ex hoc q̄a alij fideles ꝓmittebantur ibi pacifice habitare. sed querebant solum paulum interficere. ideo dimiss⁹ a fratribus per murū. fugit ꝑsecutōnem personalem: non timendo ꝑsecutionem. sed poci⁹ declinādo vt multis ꝓdesset. Itaq; nō est ip̄fectōis fugere ſm dictamen rectē ratōnis. ad tempus salubrius. vt saluēē fugiēs ad maiores fructus Aliquādo aūt nō solū est ꝑsecutio ꝑsone sed etiam fidei et iusticie: et tūc si homo ꝓcipiat ꝓbabiliter q̄ ex fuga sua sequaē deriſio fidei et dep̄ssio iusticie. fuga est mala et pc̄m mortale. Si autem nō aꝑaret hoc probabiliter. sed magis contrariuz. vtpotē quia ex fuga tali pōt alubi fieri vtilitas eccl'ie. ex mālīōe aē nō hēretur nisi occisio mīstroꝝ eccl'ie. ⁊ ꝓculcatō articulorū fidei ab obstinatis infidelibꝫ. tūc ē fugiēdū et alubi ꝓficiendū. qui enī nō potest in vno loco ꝑficere. debet ad aliū trāsire. Ēlñ Augꝰ. Faciāt ergo serui xp̄i qđ p̄cepit vel ꝓmisit. sicut ipe fugit in egiptū. Fugiāt oīno de ciuitate in ciuitatē. q̄n eoꝝ quisq̄ spāliter a ꝑsecutōribꝫ q̄rit. vt ab alijs q̄ nō ita q̄runt. nō deseraē eccl'ia. sz prebeant cibaria ꝓseruis. quos aliter viuere ñ posse nouerint. Cū aūt oīm. ip̄ē epoꝝ. cleriꝯ et laycorum. est cōmune periculū. bi qui alijs

indigent. nō deserant ab alijs quibo indigent. Aut igit ad loca munita omnes trāseāt. aut qui hñt necitatē remanēdi nō relinquāt ab eis. p qs illoz ecclīastica suppleda ē necitas. vt vl' piter viuāt. vel piter sufferāt. qđ eos pfamilias volet pati Dec Aug⁹. Sed ne dicerēt. iussisti ne ad gētes iremus. quid g faciem⁹ si omnis ciuitates iudee circuiem⁹. et nos abiecerīt: Doc puenit. hūc timorē remouēdo: dicēs. Amē dico vob nō psumabitis ciuitates isrl'. pdicādo scilz ibi aduentū vel fidē xpi. donec veniat fili⁹ hois resurgēdo scz a mortuis qz denūciato aduentu xpi ab aplis. p ciuitates iudee. imediate pass⁹ē xpc et a mortuis resurgens apparuit discipulis Elñ Raban⁹. Predicit q nō añ pdicatōibo suis ad fidē producent ciuitates isrl'. q resurrectō dñi fuerit ppetrata. et tot⁹ orbe terrarum pdicādi euāgeliū pēas psessa. Vel si intelligat de aduētu xpi ad iudiciū tūc intelligēda est psumatō pdicatōis apl'oz p totū orbem q̄tū ad psuersionis effectū. qz vbiq dispsi sūt filij isrl' scōm predestinatōem. Licet em̄ pdicatō apl'oz discurzerit p totū orbem tpe ipoz. qz in oēm terraz exiuit sonus eoz. tñ effect⁹ psuersionis fideliū. q̄tū ad eos q generaliter psuertēdi sūt ad fidē. habebit plenarie effectū circa mūdi finē. Elñ dicit. Amē dico vob. nō psumabitis. i. psplebitis ciuitates israel fugiēdo vel fidē pdicādo. et ad fidez psuertēdo: donec veniat filius hois scz ad resurrectōz generalē in gloria pīs. nō em̄ psuertent cōiter filij isrl' donec ppe finē mūdi. Elñ Crisz. et q̄si dicētibo eis. q̄diu possum⁹ fugere: grauior ē em̄ fuga longa q̄ velox mors. psolans eos ppter ea dñs ait. Non psumabitis ciuitates israhel. donec veiat fili⁹ hois. Si de aplis hoc tm̄ intelligit dictū nō ppedit intellect⁹. cū multo añ defuncti sint apli. q̄ xpc adueniat. Sed oia q ad apl'os loquit. etiā ab illos loq videt à postmodum p illos fuerāt credituri vsz ad exitū mōi. Ipse em̄ duodecim erāt capita toti⁹ xpianitatis future. Et quēadmodum qđ i os miseris. p tota corpis mēbra dispgit: sic q aplis qđ dicebatur ad totā plenitudinem xpiani corpis ptinebat. Sciebat em̄ dñs. qz noticia ei⁹ tot occupatura fuerat ciuitates. ita vt pene oēs toci⁹ orbis ēre ciuitates israbelitice dicerēt Dec Crisz. Deinde p⁹ostēsaz magnitudinez tribulatōnis imminētis. hortat discipl'os ab ei⁹ tollerātiā. q psolatur eos suo exemplo. q ppedit a minori sic. Si in mgr'o. i. dño in pfamilias blasphēias iniecerēt et iniurias mlt'as sñ cā fecerīt. q ipe pacienter q intrepide sustinuit: multo pl⁹ fiet in ipis q̄ sūt vt discipli. fui. et familie: et ipi sil'r debēt pacienter sustinere. Elñ dicit. Nō est discipl's sup magistrum neq̄ fuus sup dñm suū. intelligendū ē donec q q̄diu fuerit discipl's q fuus. nō est inq̄ sup magistrū et dñm fm bonoris naturā. vel nō est discipl's. i. nō debz eē sup mgrm. nec fu⁹ debz velle sup dñm suum. Pria et q̄si potētiora mgr'o et dño suo opādo. Quasi dicēt. Nō dedignemi tolerare vos fui q discipli. qđ ego tolero l' tolerabo

dñs q mgr'. qz dñs sū faciēs qđ volo. et mgr' docēs qđ vtile scio. Mea exēpla vos doceāt. ad me respicite. quid in me fieri videtis hoc in vob ne formidetis. Qui me offendē et psequ nō timent vos q̄z offendē et psequi nō timebūt. Elñ Crisz. Nūc incipit eos psolari in passionibo eoz futuris. suo exemplo. Naturalis est res. si p deo iniuriam patimur ab aliquibo indignis. irascimur et dolem⁹. Si ēo audierimus aliquā preclarā psonaz que similiter passa est. refrigeramus et inflatō indignatōis nre laxatur. Dicimus em̄ si vir ille q clarior ē q̄ ego passus est talia. plāe ego iniurie mee nō debeo sentire dolorē. Quātomagis psolabunt discipli i passiōibo suis. cū discipuli essent et fui: recordāt xpm dñm et magistrū tlia aut maiora ppessuz. hec Crisz. Et ideo debēt dñm nō solū pacient. sz etiā gaudēter seq. qz (vt dicit Seneca) malus miles ē qui imperatorez gemēs seqtur. Et subiūgit. Sufficit discipulo. i. sufficere debet. vt sit sicut mgr' eius et seruo vt sit sicut dñs eius. iniurias suscipiēs et vindictā nō querēs. mala recipiens et bñficia psterēs. vel sufficē debet ei si nō plus psculcet et cōtemnat. Perfectus aut erit si sit sicut mgr' et dñs eius. ipm in suis imitādo operibo. qz perfectio et assimilatō magistri. Elñ Beda. Si mgr' nō suas vult vindicare iniurias q deus ē. sz ipos mauult insecutores pacientē reddē meritores: eādem necesse ē discipuli q puri hoies sūt vt fgulam pfectōis sequant. Dec Beda. Doc aut dictū dñi inposito est vez. vbi de se loquit. qui ē magister et dñs ymo pater oim. se enim dicit magistrū et dñm. apl'os autē et eoz imitatores vsz ad finē seculi dicit discipulum et seruum. Duius magistri et domini imitatō est humana pfectō. Unde Augu. Sūma xpiane religionis est imitari quem colis. Non autē dicit hoc dñs ō alio si enim magister indoctus fuerit. nō sufficit discipulo ignorancia magistri. et si dominus miser fuerit. nō sufficit seruo miseria dñi. Vl' fm Crisz. nō fm ea q raro ptingunt. sed ab amplioribo et ab his que sūt in pluribo suscipit hunc sermonez. Et addit. Si pfamilias. i. me qui paternā gero solicitudinē. patris hūs auctoritatē: beelzebub vocauerūt. id est me operari in beelzebub dixerunt: quantomagis domesticos eius scz vos in hoc etiam diffamabunt: Qz em̄ apli facerent miracula ōtra demonis sepe dixerūt iudei q gētiles. vt patet mlt'ipl'r ex apostoloz legendis. Non ergo boni ptristari debēt si forte ab aliquibo pravis hominibo sine culpa detrahat eis. quia ad psolatōez nostrā sua dñs obprobria adducere dignatus est: dicens. Si pfamilias beelzebub vocauerūt quātomagis domesticos eius: Sūt em̄ plurimi. qui vitā bonoz fortasse amplius laudāt q̄ debēt. et ideo ne eis elatō de laude surrepat. ppmittit omnipotens deus malos i obtrectatōe prūpere. vt si q culpa ab ore laudantiū in corde bonoz nascit p obtrectatōem malorū ad penitētiā revocēt. Sed inter verba laudantium q vituperātium

ad mentē semp recurrere debemus. ⁊ si in ea ñ inuenīt bonuz qđ de nobis dī. magna tristicia in nob generari debet: et si i ea nō inuenīt malū qđ de nobis dicīt. in magnam letitiā resilire debem⁹. Unđ Grego. In oñe qđ de nobis dicīt semp taciti ad mentē recurrere debem⁹. interiorē testem et iudicē q̄rere. Quid eñ pdest si oēs laudēt: cū scīa accusēt? Aut qđ potuerit obesse si oñs nob derogēt. et sola nos scīa defendat? Unđ Catho. Cum te qs laudat iudex tu⁹ esse me mēw. Plus alijs de te q̄ tu tibi credē noli. Sz vt dicit Grego. q̄ nō amat gl'am. nō sentit stumeliā. Et de vtutibz alijs ⁊ vicijs similiē iudicabis. Unde aūt piculosū est hoiem in pñtia sua laudari. qa optaret eū valde fortē in deo esse q̄ nō eleuarēt intus i corde. vt etiā Isaias. Oracius. q̄les mentes aspice. ne mox incuciēt tibi aliena pcā pudorē. Igit̄ loco gl'e id amplectimur. si dño nr̄o in passionū odītonibz adequamur. Quia eñ in igne tribulatōis pcā purgātur. ideo sicut tunc caput eccl'ie xp̄m fluctibus passionū de⁹ exposuit. sic et corp⁹ ei⁹. s. eccl'iam suā. vsq; in finē seculi ad pbatōem et purgatōz tribulari pmittit. Aspera eñ ⁊ dumis ac sētibz plena et horrida ē vtutis via. Sic p̄iarche. sic ꝓphe. sic apl'i. sic martires. sic cōfessores. sic virgines. et q̄tq̄t placuerūt deo. p multas tribulationes trāsire fideles: sic etiā oīa xp̄i mēbra vsq; ad diē iudicij ptrāsibūt. Unde Aug⁹. Nullus fu⁹ xp̄i sine tribulatōe ē. Si putas nō hr̄e psecutōnes. nōdū cepisti esse xp̄ian⁹. Et subiūgit dominus ꝓcludēdo. ne q̄ domestici ⁊ imitatores mei timueritis eos scz psecutores. hoies fragiles ⁊ pcōres. nec eoz blasphemias vel seuicias. obmittēdo veritatē fidei ꝓpt̄ psecutōnis timorē. sed fortē pacient̄ iurias ꝓpt̄ dei amorē. Ad tollerā dū igr̄ pacient̄ aduersa. ml'tū iuuat. si q̄s xp̄m p se passū cogitat. Unde Aug⁹. Noli eē pusillanimis. si eñ plēo corde intuit⁹ fueris. qđ p te xp̄c pass⁹ fuerit. nec tu pusillanimitatē deficies. sed magnimiē et tu q̄cq̄d aduersi acciderit tolerab insup ⁊ gaudeb. q: inuētus es in aliq̄ sl'icitudine passionū r̄gis tui. Et iterum. Si ille q̄ verissime dixerat. Ecce veit p̄nceps mōi hui⁹ ⁊ i me nihil inueīet. dict⁹ ē pcōr. iniqu⁹. beelzebub insan⁹. tu dedignaris sue audire p meritis tuis qđ dñs audiuit. nullis meritis suis? Ille veit vt p̄beret tibi exemplū. q̄i g̃tis hoc fecerit si tu nō pficis. Quare ei ille audiuit? nisi cū audires tu. nō deficeres. Ecce tu audis. et deficis. Frustra g̃ ille audiuit. nō ei ꝓpt̄ se sz ꝓpter te audiuit. Ideo eī prior ille sustinuit. vt nos sustinē discerem⁹. et si ille qui nō hēbat qđ sibi obiciebat̄. quātomagis nos. q̄ ⁊ si nō hēm⁹ pcm qđ nob objcit inimic⁹. hēmus tñ alter qđ digne in nob flagellatur. Nescio q̄s furē te dic. ⁊ nō es fur. audis obprobriū. nō tñ sic ñ es fur vt ñ sis aliqđ qđ deo displiceat. Et iterū. Unusq̄sq; ꝓsideras ꝓscīaz suam. si mōi amator ē. mutēt̄. fiat amator xp̄i. ne sit antixp̄c. Si q̄s ei dixerit q̄ antixp̄c sit. irascīt̄. iniuriā sibi factā putat. Dicit ei xp̄c. Paciens esto. Si falsū audisti. gaude mecū. quia et ego ab antixp̄is falsa audio. Si aūt ver̄ audisti. ꝓueni ꝓscīam tuaz. et si audire times. esse plus time. hec Aug⁹. Unđ et Grego. Tūc illata ꝓuicia bene toleram⁹. cū i secreto mētis ad mala ꝓpetrata recurrim⁹. Leue q̄pe videbit̄ q̄ iniuria ꝓcutimur. duz in actōne nr̄a ꝓspicim⁹ q̄ pei⁹ est qđ meremur Hec Grego. Deinde dñs hortat̄ discipulos ad tolerāciaz ex ꝓsideratōne diuini iudicij. in q̄ oīa manifestabunt̄. q: bona et mala oīm erunt oībus manifesta. tale enim erit iudiciū qđ oībus videbit̄ iustū. qđ nō posset esse. nisi merita ⁊ demerita viderent̄ ab oībz manifeste. Unđ dicit. Nihil eñ ē optū in p̄senti tpe. q̄tū ad opata que occultant̄ ex industria. qđ nō revelet̄ in iudiciō futuro: ⁊ nihil ē occultum nūc. q̄tū ad cogitata. q̄ occultant̄ ex p̄pria natura. qđ tūc nō sciat̄: q: nō solū opa. sz etiā cordis secreta que soli deo sūt nota. tunc erunt nobis manifesta. Quasi diceret ſm Hiero. Nolite timere ꝓsequentiū seuiciā. ⁊ blasphemātiū rabiem. neq; emulemini simulatores. q̄a veniet dies iudicij. in q̄ et vīa virtus. et eoz nequicia oīmbus domōstrabit̄. et cuilibet scōm opa sua tam interiora q̄ exteriora reddet̄. q: tūc pacientia martiz premiabit̄. et neq̄cia ꝓsecutorū puniet̄. Nolite ergo euāgelium erubescere. sed tota intentōne verbo opam date: fixa mēte retinentes illū extreme retributōnis diem. quo illuminabit deus abscondita tenebraz. et manifestabit cogitatōes cordiū: tūc enim erit vobis a deo laus. ⁊ aduersarijs veritatis: pena manet eterna. Cōsideratō huius manifestatōnis debet dare magnā audaciā in veritatis p̄dicatōne. ⁊ p̄dicatores monere ad p̄dicandū veritatē secure. Propt̄ qđ subdit̄. Qđ dico vobis. scz mō existētibz in tenebris scz timoris. i. dūadhuc i timore carnali estis. dicite. i. p̄dicate in luīe. i. in fiducia securitatis. qđ ⁊ fecerūt accepto spūsācto. ⁊ qđ in aure auditis. i. solo auditu ꝓcipitis p̄dicate op: ꝓplendo. exñtes sup tecta. i. corpa vīa. que sūt aiaz domicilia. Uel qđ dico vobis in tenebris. dicite in luīe. i. quod auditis i misterio enigmatis. p̄dicate apti⁹ ⁊ mānifeste: ⁊ qđ in aure auditis. p̄dicate sr̄ tecta. i. qđ vos erudiui i puulo iudee loco. audacter dicite in toto mōdo. vl' qđ dico vob i tenebris. i. i locis p̄uatis dicite i luīe. i. in locis publicis et cōibz: q: apl'i postea i palā pt̄o p̄dicauerūt ea q̄ scorsū a xp̄o didicerūt: ⁊ qđ i aure auditis. i. in secreto soli. p̄dicate sr̄ tecta. i. publice corā oībus nll'i abscōdētes vbū. q̄si q̄s stet sup tectū. ⁊ clamet i publicum. Et loquit̄ ſm modū in palestina. vbi domus nō hñt tecta cacuminata. sed plana. ⁊ ibi solebāt ſmōes fieri ad pl'm iferi⁹ in era positū Cōsidera h̄ q: discipuli dñi exponunt̄ psecutōnibz. nos aūt in pace pigritam⁹. ꝓpter qđ venia digni nō sum⁹. Unde Crisp. Quo vtiq; erimus digni. in pace molliti et pigritātes? Nullo denig; bellātē occidimur. nullo ꝓseq̄nte dissoluimur. In pace saluari iussi. ⁊ neq; hoc possum⁹. Que

igitur nobis venia? Non flagella. non carceres nō p̄ncipes. nō sy̓nagoge. nō aliud aliquid taliū imminet. sed et p̄traziū vniuersuz. Nos regnamus. etēm̄ reges pij sūt. et honores multi sunt xp̄ianis et neq̄ ita supamus. Si igit̄ fieret preliū eccl̄ie x et p̄secutō. excogitanta esset diversio. quāta obprobria? Et valde decenē. Cū enim in palestra null⁹ exercitat̄. q̄lit̄er in agone erit clarus? Sta igit̄ aduersus passiones. fer utiliter dolores q̄ sunt mētis. ut et eos q̄ sunt corp̄is sustineas. Etēm̄ bē Job. nisi bn̄ esset exercitatus añ agones. nō utiq̄ ita clarus i agonib⁹ effulsisset: nisi meditat⁹ fuisset extra oēm tristiciam esse. dixisset utiq̄ aliq̄d p̄tinax. nunc aūt ad oīa stetit certamīa. Hāc igit̄ fortitudinē. hanc māsuetudinē et nos zelem⁹. illi⁹ q̄ añ legē et g̃tiā fuit. ut eternis cū eo possim⁹ cōmunicaē tabernaculis Hec Crisꝰ. Oratio.

O Omine ihu xp̄e clemētissime. qui discipulos tuos ad p̄liandū contra mundū et dy̓abolū sicut oues inter lupos misisti. et eis p̄solatōnem intollerancia tribulatōnū p̄stitisti: p̄firma fragilitatez meam. et mihi contra mundi pericula et insidias dy̓aboli prebe firmitatē: custodi me ab hostib⁹ meis visibilib⁹ et iuisibilib⁹. et da mihi pacientiā in aduersis et tribulatōnib⁹. ut te meū creatorē semper sēciā meum defensorē: et in p̄nti vita semp a te defensus. post hanc ad te pueniaz a pc̄is oīnib⁹ absolutus Amen. De non timendo mortem et confitendo xp̄m. Capitulum .LIII.

POst q̄ dominus excussit discipulis timorē p̄secutōnū et infamie seu maledictōnis. p̄sequēter aufert eis timorez mortis corp̄alis. q̄ est ultimū oīm terribiliū in hoc mundo. et finis Et (ut ait Crisꝰ) nō p̄mittit eis ereptōnē a morte. sed p̄mittit mori maiora largiēs. q̄ si nō fecisset hoc pati. suadere em̄ p̄temnere mortem. maius est q̄ eruere a morte. Euacuat aūt dns timorē mortis sex ratōib⁹. q̄ in serie litterę ponūtur. Prima ē ex p̄sideratōne hūane impotentie. q: boies nō possūt ledere nisi in mīmis. sc̄z in corp̄e. et sic Iesus p̄ficit in magnis. s. i aīa Elī ait. Dico aūt spāliter vob̄ amicis meis. qui nihil terrenū cupitis. q̄ debetis alijs esse exemplu fortitudīs. Nolite timē eos q̄ occidūt corpus. i. boiez in corp̄e tm̄ et ad tps. aīaz aūt non possūt occidere. q̄n deus eā corp̄i reddat. et ip̄m corp⁹ resuscitet. Elbi Crisꝰ. Nolite timē eos q̄ occidūt corp⁹. ne forte p̄pter timorē mortis nō libere dicatis in lumīe. q̄d audistis in tenebris: nec fiducialiter p̄dicetis oīnibus. q̄d in aure soli audistis. Sicut g̃ ex his ꝟbis oñditur. nō solum ille est p̄ditor veritatis. q̄ transgrediēs veritatē palā p veritatē mendaciū loquit̄: sz etiā ille q̄ nō libere p̄nūciat veritatē. quā libere nūciare oportet: aut nō libere veritatem defendit. quā libere defendere p̄uenit. p̄ditor ē veritatis. Non solum ille trāsgressor est veritatis. q̄ palā denegat veritatē. sed etiā ille qui p̄pter timorē

eo x qui possūt occidere corp⁹. tacet veritatem. Et (q̄d dico) q: p̄pt̄ timorē mortis tacēt boies veritatem? p̄pter misex ventrē. et p̄pter spem vani honoris tacent boies veritatē. Sed forte dicis. Si taceo veritatē añ aduersarios. nūquid p̄sentō mendatō eorū? Dic mihi. Si princeps aliq̄s romani imp̄atoris. vidēs ciuitatem romanā ab hostib⁹ expugnari: cū possit liberare. defendē neglexerit. num ip̄e videbit̄ tradidisse. quā potuisset liberare si voluisset? Sic et tu vidēs ūitatē dei ab ip̄ijs expugnri. cū possis eaz defendē si loqui voluisses. tacēs expugnti p̄ hoc ip̄m. q: eā pass⁹ es expugnri. Et si p̄pt̄ timorē eorū q̄ occidūt corp⁹. tacē veritatē ip̄ietas ē. quō nō sit ip̄ietas maior. tacē veritatē p̄pter misex vētrē. q̄ spez vani honoris. melioremq̄ facē grāz panis q̄ honoris q̄ grāz ūitatis dei? Et nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹. qm̄ corp⁹ q̄ si ab impijs occisū n̄ fuerit p̄pt̄ deū. a seipo p⁹ modicū morit et p̄pt̄ nacaz. Ergo occisi fm corp⁹ ab ip̄ijs nihil p̄dūt nisi mortis dilatōez. magis autem nec ipsam dilatōnem. Si enim verum est. q: nec folium cadit de arbore sine p̄cepto dei. et q̄a nūerati sūt nobis dies ad vitam. credere debem⁹ q: nec moriunt̄ ante diē. nec trāsire possum⁹ diez. Tamē ponam⁹. qm̄ et añ diem morit̄. q̄ morit̄ p̄pter deū. Si g̃ et g̃tis post modicū morituri sum⁹. nulla dei cā p̄posita: quare nō añ modicū in causa dei cū gl̄a moriamur. ut fiat sacrificium volūtariuz p̄posita causa dei. ut offeramus deo p munere. q̄d aliq̄n rebdituri sumus p debito. Ecce si mutuo acceperis: ut puta. bouē. aut equū. aut azinū. nōne assidue op⁹ tuū oparis ī eū? Dicis em̄ apud te. hodie aut cras tollēdus est a me. q: nō est meus. Et in corp̄e corruptibili natus. q̄re nō ad utilitatez aīe tue uteris corp̄ali corp̄e tuo. sciēs q̄a post modicū tollēduz ē a te. q: nō ē tuū? Que ē ista insipiēcia nr̄a odie q̄d nr̄m ē et amare q̄d nr̄m nō ē. Studere q̄d seruare nō possum⁹. et negligere q̄d in eternū habebim⁹? Nolite timē eos q̄ occidūt corp⁹. Quid est timor mortis? Nō dolor exeūdi de corp̄e. sed desperatō vite post mortē. id ē timet mortē qui nō putat se viuē post mortē. Elis scire? Ecce hē q̄ntēr boīes grauē dolorē paciunt̄ in infirmitate. et nō moriunt̄. et tamē magis p̄ti sūt grauem dolorē pati. et nō mori. Elides g̃ q: non dolor mortis sed mors ip̄a timet̄. Et iterz. Qui male conscientie est. semper pusillanimis ac timidus est Hec Crisostomus. Unde et Seneca. Timidum non facit animū. nisi rep̄hensibilis vite p̄sciencia mala Hec Seneca. Sit ergo tibi singularis et superflua fiducia in xp̄o et eius p̄missis et verbis. in oīni piculo et dubio. et in oīni inopia. cor ineffabilit̄ assecurans: ita q̄ si oīnia castra demonū. et tota sy̓nagoga peccātiū. ac tota caterua mūdanor⁹ sapiētū et p̄ncipū te obsidēāt: habeas oēs p fumo volatili. et p stuppa. et p spuma g̃cili et inani: et si i p̄ncipio tēptatōis fortis fueris. postea minus vinci poteris. Elī Crisꝰ. Omnis op̄atō inimici talis est

In primis grauis ⁊ fere intolerabilis ē ipetus eius. Q; si q̃s forti animo sustinuerit eū: secūdo inueniet eū infirmiorē. Et quātopl⁹ repcussus fuerit. tātomagis frigescit. Vñ puto in psecutōnibꝫ xp̃ianis. si in p̃mis qñ ꝯflēdunt ñ denegauerit territi. nullis potērūt postea vinci doloribꝫ. q; diabolus nō tantū habet in se ūtutis. quātū terroris. hec Crisꝰ. Secūda rō est ex ꝯsideratōne diuine potētie. q; deus p̃t p̃ter ordinaria. nō ab alio delegata vel p̃missa. ⁊ aiam ⁊ corpus pdere. qđ plus ē q̃ corpus occidē Vñ dicit. Sz potius eū timete qui p̃t corpus ⁊ aiam pdere in gehennā. que ē mors aie eterna Manū em̃ omnipotētis nullus p̃t effugere. neq; viuus neq; defūctus. Vñ in eccl̃iastico. Deum time ⁊ mādata ei⁹ obserua. hoc. i. ad hoc. est ois homo. Nullū siquidē sūme pius perdit: sz pdere dicitur. qñ nō soluat. sicut indurauit cor pharaonis. i. nō emolliuit. sed indurari p̃misit. Vt aūt dicit Greg. magna securitas ē nihil timere p̃ter deū. ⁊ stultus timor ē quo plus timetur humana indignatio q̃ diuina. Nā (vt dicit sapiēs) q̃ timet hoīem: cito corruet. q̃ spat i dño: sublevabit̃. Sz prochdolor hodie a mltis pl⁹ timet offēsa hoīs q̃ dei. ⁊ magis dānū corpis q̃ aie. Instū ē ei. vt timeam⁹ ñ timēda q̃ timere nolum⁹ timēda. Vñ Crisꝰ. Quia ei q̃ oportet ñ timem⁹. p̃t hoc q̃ nō oportet: formidam⁹. Timore igit̃ mūdi expulso. fuitute dño timore geh̄ene. donec illū caritas foras mittat. p̃manēte casto timore. i. reuerētia sine fine deo exhibenda. Vt em̃ dicit idē Crisꝰ. in natura creauit de⁹ timē carnalia mala. vt p timorē carnaliū magis timeam⁹ spūalia. Et sciendū q; multiplex ē timor. s. hūanus. mūdanus. naturalis. fuilis. initialis. filialis siue cast⁹. Duo p̃mi sūt vitia duo vltimi sunt ūtutes. duo medij nec vitia nec ūtutes. Hūanus timor ē ille q̃ q̃s a bono declinat ad malū. vt vitet corpale piculū. Sicut petr⁹ q̃ ne morte incurrēt vitā negauit: īmemor eius qđ audierat a mgr̃o. nolite timē eos q̃ corpus occidūt. aiam aūt nō p̃nt occidē. Mundanus timor ē ille q̃ q̃s a bono declinat ad malū. vt vitet corpale incōmodum siue damnū. Sicut herodes qui ne regnū p̃deret: īnocētes occidit. illic trepidās timore vbi nō erat timor. Naturalis timor ē ille q̃ q̃libet hō naturalit̃ horret penā ⁊ timet nocumētū nature. Sicut et ipe xp̃c de quo legit̃ q; cepit ihs pauere ⁊ tedere. ptristari ⁊ mestus esse. Seruilis timor est ille q̃ q̃s timet peccare p̃ter gehennā. ⁊ nō amore iustitie: sz formidine pene cohibet manū sz nō aīm a peccato. Et de tali timore legit̃. timor non ē in caritate: sz pfecta caritas foris mittit timorē. Initialis timor ē ille q̃ quis timet gehennā et cū hoc dei offensam. ac declinat a malo ptim amore iustitie. ⁊ ptim formidine pene. De hoc timore legit̃. Initiū sapiētie timor dñi intellectus bonus oībꝫ facientibꝫ eū. Oēs isti timores sunt imp̃fecti. q; pfecta caritas foras mittit timorē. Sz filialis siue castus timor ē ille q̃ quis amore boni et ūtutū succēsus pure timet offendē deū. et ab eo separari. ac declinat a malo tm̃ amore iustitie. Iste timor ē pfectus ⁊ ñ expellit̃ p caritatē. imo augēt̃ ꝑm augmētū caritatis. Et ō isto tiore legit̃. Timor dñi scūs p̃manens in seculū seculi. Prohibet q̃ dñs ne timore hūano vel mūdano. et p̃t corpale piculū vel tpale p̃modū: de ūtute ad vitiū declinem⁹. De timore serui et filiali seu casto sp̃aliter sic dicit Aug. Est timor fuilis et ē timor castus. Est timor ne patiaris penā. est alius timor ne amittas iustitiā. Timor ille ne patiaris penā serui ē. Nō est magnū timere penā: sz magnū ē amare iustitiā. Eam de⁹ innocētiam p̃bat. qua homo nō metu pene fit innocēs: sz amore iustitie. Nā q̃ timore nō peccat q̃uis ñ noceat cui vult nocē. sibi tñ plurimū nocet. ⁊ abstinēs ab iniquo ope. sola tñ reus ē volūtate. Et iterum Inanit̃ putat victorē se esse pcti. qui timore pene nō peccat. q; etsi nō implet̃ foris negotiū male cupiditatis. ipa tñ mala cupiditas ītus ē hostis. Nā quātū in ipo ē: malls ⁊ ñ esse iustitiā puniētē pcta. Inimicus iustitie ē qui pene timore nō peccat. amicus aūt erit si ex amore iustitie ñ peccauerit. Mādatū dei si timore potius fit pene q̃ amore iustitie: fuiliter fit. et ñ liberalit̃. et ideō nec fit. Nō em̃ bonus fructus ē. qui non de caritate p̃cedit. Nemo inuitus facit bonū: etiā si bonū est qđ facit. quia nihil p̃dest sp̃ūs timoris. vbi ñ ē sp̃ūs caritatis. hec Aug. Vñ et Crisꝰ. Qui in timore fuit deo. penā quidē euadit. mercedē aūt iustitie nō hz. q; inuit⁹ fecit bonū p̃ter timorē. Vñ etiam dicit poeta Oratius. Oderūt peccare boni ūtutis amore. Oderūt peccare mali formidine pene. Vñ dicit ⁊ Seneca. Nō putes ūtutē hoc effecturā: qđ efficit nimia formido. Tertia rō ē ex ꝯsideratōne diuine p̃uidētie. q; p̃uidētia dei ordinat̃ vita et mors sc̃orū. q; et irrōnabiliū aīaliū. q̃ nō est eis timendū siue viuāt siue morianē. Vñ dicit Nōne duo passeres asse veneūt. i. vendunt̃ (q; veneo venis habet sensū passiui sub voce actiua) et tñ vnus ex illis quātumc ūq; sint p̃cij ⁊ valoris. nō cadet sup̃ terrā ⁊ in laqueū. i. ñ morietē sine p̃re vr̃o. i. sine dei p̃ris p̃uidētia. in qua sūt oīa. Quasi diceret. Nolite timē mortem. q; mori nō potestis sine nutu et volūtate dei p̃ris: qđ liquet ī minoribꝫ. Si em̃ passeres q̃ pui et viles sunt in auibꝫ. ⁊ minimi pretij. sine dei volūtate vel p̃missione nō p̃nt mori. quāto magis vos q̃ pluris estis. hoc ē a pud deū maioris dignitatis et p̃tij. q; rōnales. ac empti p̃tio magno. et redēpti sanguine xp̃i. nō moriemini sine ordinatōne dei. Nō est em̃ p̃portio valoris infinitoꝝ passer⁹ ad vnum sp̃iritū. Et ita patet rō ꝑm appreciabilitatē. Idem p̃t probari ꝑm eternitatē. et est sensus ꝑm Piero. Si pereritura sine dei p̃uidentia nō pereūt. vos qui eterni estis: timere nō debetis. q; absq; dei p̃uidētia viuatis. Vñ Crisꝰ. Si ergo passeres in volūtate dei positi sunt. non in potestate hominis. q̃s

deus ad vsũ hoim fecit. quãtomagis vos non estis in pãtæ hoim: sz in volũtate dei. ꝙs deus ad suã gloriã fecit. Si passer euẽtu nec moriẽ nec cadit. ꝓpter hocipm qz opus dei ẽ. quãtomagis iustus homo nõ est in euẽtu positus. quia ymago dei ẽ. sz aut a deo traditus. aut a deo liberatus euadit. Si in passeribo nihil sine rõne agiẽ. quoꝝ duoꝝ pretiũ vnus ẽ assis. quãtomagis in vob sine deo nihil agiẽ. quoꝝ pciũ est sãguis meꝰ. Si sic hñtur passeres. qũo hñdi sũt filij? Ideoq nõ debetis timere hoies. qz nõ ẽ in vobis illoꝝ pãs: sz dei. Non ei qñ volũt impij tũc pñt nocere sctis: sz qñ illis nocẽdi tps ꝓcessit. vt puideat sctis suis coronã. Que est g sapientia. illũ nõ timere qui dat pãtem: sz illũ timere q accipit? Si g ñ es traditus: sine causa times. etsi tradit⁹ es: pter sine causa times. Deo emi liberãte: homo tibi nocẽ nõ pt. deo aũ tradẽte bõ tibi pcere non pt. etsi vult. Nescitis qũo pylatus volebat dimittẽ xpm: sz ñ potuit qz deus eũ tradebat Hec Criꝰ. Eli ñ dicit et Seneca. Elir bonus qcquid illi accidit: equo aimo sustinebit. sciet emi id accidisse lege diuina qua vniuersa pcedũt. Mistice (fm Hyla) duo passeres. s. corpus et aĩa minimo pretio vẽdunt. cũ p mima delectatõe dyabolo tradunt. Quarta rõ est ex ꝯsideratõne resurrectõis future. q solũ ptinet ad hoiem. qz deus habet puidentiaz de minoribo. s. de capillis q sũt extrema ps. et de supfluo hois. vt corpe in debito numero redeãt g nõ est timendũ de aliis maioribo. si ꝓpter deũ morti trabant. Eli ñ dicit. Eli aũt et capilli capitis oẽs numerati sũt apud deũ. et in dei pñtia et redibũt quãtum sufficit ad ornatuz corpis. in resurrectõe futura. et lõgemagis corpus et pres corpis. etiã si a bestijs ꝓmesta fuerit. quã tũ sufficit ad debitã substantiã: in resurrectõe redibũt. Quasi dicẽt, Mori ne timueritis. qz iplenitudie resurgetis. Eli ñ glo. Et de tota taceã massa corpis: etiã mime pticule future resurrectõni fuant. Meditatõ hꝰ resurrectõis multũ facit ad tolerãtiã martirij. qz p resurrectõez redibũt in electis. nõsolũ illa q sũt de necessitate hũane nature: sz etiã ea q faciunt ad decorẽ cuiusmõi sũt capilli. Nõ g nroꝝ corpm casũ pti mescamus: sz oẽm curã in eũ apud quẽ nec capillus perit: pficiamus. Scõm Hiero. nõ dixit saluatoꝛ q capilli oẽs saluãdi sũt: sz numerati. vbi scia numeri demõstrat. nõ eiusdez numeri ꝓseruatõ. qõ imensã dei erga hoies oñdit puidentiã. et ineffabilẽ affectũ significat. qz nihil nroꝝ deũ lateat. Non g actu ꝓputatõis: sz facilitate ꝓgnitõnis sũt a deo oia numerata. qz cũ ꝓgnita sũt oia: numerata sũt omnia. Sñ etiam numerata dicunt q seruat. qz illa q volumus seruare: numeramꝰ. Eli ñ capilli numerati sũt. vt seruent ad resurrectõem gliosam. sicut numerat pecunia vt fuet. Mistice (fm Remig) xpc caput ẽ. inde pdeũt capilli. scz oẽs iusti. qui pulcre numerati dicunt. qz noia sctoꝝ scripta sũt in celis. Et fm Cirillũ. caput hois ẽ intellectus. capilli ho minutissime cogitatões. q patent deo et discutient in iuditio. Et hñ p capillos intelligunt cogitatões. sicut emi capilli capiti. sic cogitatões cordi adherẽt. et oẽs iste numerate sũt. vt bone remunerent. et male puniãtur. Omnia etiã opa nra siue bona siue mala: deo nuerabilia sũt et nota. vt ista remunerent. illa puniũt. Deiñ ꝯcludẽdo subiũgit. Nolite g timẽ. s. mortẽ. qz multis passeribo meliores vos estis. s. q ad statũ nature. qz rõnales et ꝑpetui. q ad statũ gre. qz p adoptõem filij: q ad statuz futuꝝ. qz in glia bificãdi. et pluris ac maioris reputatõis ẽ apud deũ. qz ad ymaginẽ eiꝰ facti qõ nõ ꝓpetit creature irrõnali. Quinta rõ ẽ ex ꝯsideratõne bẽe retributõis. qz omnis q ꝓfitebit me. et fidẽ meã corã hoibo scz malis. ñ timẽdo eos apõ qs ꝓfessio xpi ẽ odibilis. sz non ẽ magnũ ꝓfiteri corã bonis. ꝓfitebor et ego eum glia et vita eterna dignũ corã pre meo rege sũmo. q ẽ in celis eterne bitudinis. vt approbet. vt recipiat. vt remuneret. Qui g xpm h ꝓfitebit. i. simul corde et ope fatebit. ñ recusãs mori p eo. et ꝓfessione nois xpi. ac mãdatis eiꝰ vsq ad mortẽ. fidẽliter. firmiterq psistẽs. ꝓfitebit et xpc eũ de diuio iuditio corã pre suo p eo attestãs. ac ipo effectu rmuneratõem testionij adiecit: dicẽs. Venite bñdicti pris mei ꝑcipite regnũ. Nõsolũ emi martires: sz et ꝓfessores xpm ꝓfitentur. Eli ñ Anꝰ. Que olim venerãdi ꝓfessores et doctores doctrinis sacris et opibo iustis cõfessi sũt corã hoibo. nũc ꝓfitet eos corã pre suo et sãctis angelis eiꝰ. Quãto aũt melioꝛ ẽ deus hoie tãtomelioꝛ ẽ ꝓfessio eius ꝓfessione hois. Sexta rõ est ex ꝯsideratione future dãnatõnis. qz q corã hoibo vbi debet ꝓdesse ꝓfessio nois mei negauerit me. nõ audens me ꝓfiteri et veritatẽ euãgelij: negabo et ego eũ corã pre meo tanq̃ idignũ ꝓsequi glĩam in celo. Qui g hic xpm negauerit corde. nõ credendo in eũ. vel ore. qz nõsolũ corde credere ẽ necessariũ ad salutẽ: sz etiã ꝓfiteri ore p loco et tpe. casu recurrẽte. vel ope qz qui pceptis ñ obedit. etsi ore ꝓfitet: factis tamẽ negat. hunc xpc negabit in tpe scz extreme necessitatis. qñ dicet. Nescio vos. et ite maledicti in ignẽ eternũ. Ubi Criꝰ. Omnẽ rẽ possibilẽ q̃tuz ad naturã carnalẽ mãdauerat. nũc et penã ponit et premiũ. vt mõ timore pene. mõ ꝺsiderio premij: ꝺtus aĩe adiuuet. Sz ꝑus dicit premiũ. postea penaz. qz misericors deus patior ẽ ad remunerandũ q̃ ad puniẽdũ. Igit (vt ait Aug) Ama q pollicet oipotẽs deꝰ. time q minat oipotẽs. et sic vilescit oĩs mũdus. siue ꝑmittẽs siue terrẽs. q mõs (fm Aug) periculosioꝛ ẽ blãditijs q̃ molestijs. et magis cauẽdus cũ allicit se diligi. q̃ cuz admonet. cogitq contemni.

Oratio

Omie ubu xpe da mihi vt sic oẽs cupiditates ẽrenas et delectatõnes vitiosas despitiã. q nihil p tuo noie in ẽris pati timeã. sz tuũ nomẽ et tua passio sic cordi meo sp inscribant. vt palmã victricẽ ꝺ oĩa aduersa et ꝑspe-

ra aia mea bre mereak̃.et sic te cõfitear corde. ore.et ope.corã hoibus ĩ terris.q̃ tu fm promissũ tuũ cõfitearis me corã pre tuo in celis. vbi de tua pietate et miscdia cũ sãctis et electis tuis pcipe merear gaudia.p te bõe ibu sic pfitẽtibus repromissa Amẽ. De quibusdã impedimẽtis pfectõnis et sequele xpi. Capitulũ.lvij.

ET quia dominꝰ ibs valde nos dilexit.et ita etiã diligi vult a nobis.iõ vehemẽtiã amoris quẽ expetit oñdens.pseq̃nter subiũgit: dicẽs. Ignẽ scz diuinũ.i.feruorẽ spũssc̃ti.ac caritatẽ dei et pximi.veni p incarnatõem mittere in terrã.i.in hoies ad psũptõem pc̃or.q̃ innouatõem aiaꝝ.et quid volo nisi vt mediante sufflatorio diuine inspiratõnis.vel hũane pdicatõnis.vel secrete meditatõnis accẽdak̃.i.ardeat et augmẽtek̃.q̃ caritas merek̃ augeri.vt aucta mereak̃ pfici.Eñ Greg. Ignis quippe in terrã mittit.cũ p ardorẽ spũssc̃ti afflata terrena mens a carnalibus desideriis suis cõcremak̃. Succẽsa aũ a spũali amore malũ qd̃ fecit:plãgit.et sic ardet terra.qñ accusante se psciã:cor pc̃oris in dolore pnie pcremak̃. Vnde Beda. Ignẽ quippe dicit spũssc̃ti feruorẽ.qui secreta cordis illuminãs:ptinuis motibus ad supna puocat.vitia pcupie carnalis q̃si spinas tribulosq̃ cõburit.aurea dñice domus vasa pbando meliorat.et lignũ.fenũ.stipulãq̃ psumit. Et q̃ ob hoc solũ de sinu pris exiui.et veni in mũdũ vt hoies a terrenis cupiditatibus ad celestia desideria succendã.q̃d volo aliud q̃ vt hui⁹ incẽdij iubar cũctas mũdi plagas illustret hui⁹ flamma deuotõnis.vsq̃ in finẽ seculi fideliũ semper augescat in corde.neq̃ vllo infidelium vel fluctuũ extiguatur in cursu vel flatu Hec Beda. Eñ etiã Hugo de scõo victore.Hoies gre sũt hi qui p aspiratõnem spũssc̃ti sũt illumĩati.vt bonũ qd̃ faciendũ ẽ:agnoscãt.et inflãmati vt diligãt Hec Hugo.Si g̃ te a vitijs purgaueris:accẽdes in te ignẽ diuini amoris:si dulcedinẽ diuini amoris in te pfecte gustaueris:de dulcedine tpali ñ curabis. Et subdit tps missiõis isti⁹ ignis.q̃ nõ pfitiek̃ eius missio donec ipe pass⁹ fuerit. Eñ dicit. Baptismo aũt habeo pus baptizari.id ẽ(fm Bedã)sãguinis p̃ij tinctione prius habeo pfũdi.et sic corda credentiũ spũs igne inflãmare. Qd̃ ẽ dicẽ añq̃ mitto spiritũ: dabo me crucifigendũ. Eñ dr̃. Nõ erat spũs datus.q̃ ibs nondũ fuerat p resurrectõem q̃ passionis victoriã glificatus. Quia enĩ passio xpi quã ex magna caritate p nob̃ sustinuit:ẽ maximũ caritatis incẽtiuũ.iõ dicit se pus baptismo baptizandũ.bapm hic appellãs effusionez et tinctura sui sanguis.in sua passione bñdicta. ex q̃ baptismus et alia sacra eccl̃ie hñt efficatiã. Quasi dicẽt.vt ignis iste accẽdak̃.q̃ a meis oñia terrena despiciank̃.respersione p̃ij sanguis pfũdi habeo.vt baptizat⁹ in sanguie meo alios baptizem ĩ eo.vt eos magis in meũ accendã amorẽ. Nihil enĩ est qd̃ ita excitet et accẽdat nos ad diligendũ deũ. sicut q̃ passus ẽ p nobis.et in sanguine suo lauit nos a pc̃is nostris. Et aũt dicit Amb̃. Tanta est dñi dignatõ. et infudende nobis deuotõnis.et psumãde pfectionis in nobis.q̃ maturãde p nobis passionis studiũ sibi inesse testek̃. Vnde sequitur. Et quo coarctor vel angor q̃ ptristor vsq̃dũ pficiak̃ per passionẽ meus baptismus et hoim salus.id est quãto desiderio affecto oõnem meã q̃ passionẽ p saluce generis hũani psumari. Quasi dicẽt. multũ. Per hoc g̃ intelligit magnũ desiderium eius.pfitiẽdi nram saluẽ p suaꝝ passionẽ. Vñ alubi. Desiderio desideraui hoc pasca mãducare vobiscũ.vt mihi vnizemi p dilectõem. Vnde Amb̃. Cũ enĩ in se nihil habuit qd̃ doleret.nãis tñ augebak̃ erũpnis.et tpe mortis mestitiam ptendebat.quã ñ ex metu mortis sue.sz ex mora nr̃e redemptõnis assumpserat. Et aũt dicit Beda.qũo post baptisma sue passiõis.p⁹ ignis spũalis aduentũ terra sit arsura.declarat subdens. Nolite arbitrari.i.falso iudicio rõnis opinari.quia veni mittere.i.pcurare vel pfirmare pacẽ in terra.id est pcordiã praue colligatõnis sue carnalis afflictõnis. Non veni pacẽ sz talẽ mittere.q̃ guerrã pstituit. et hoim inimicũ dei facit:sz gladiũ.i.sepatõem et pc̃isionem eius que pacẽ inducit et hoiem deo pcũgit. Veni separe filiũ aduersus pr̃em suũ. et filiã aduersus mr̃em suã. et nurũ aduersus socr̃ suã. id ẽ fm glosam. Veni priuatos carnis affectus extinguere.quibus ita inuicẽ diligũt. vt deo minus seruiãt.vel penitus a dei seruitio se auertant. Vnde loquit̃ hic de sepatione spũali.s.ab amore amicoꝝ inordinato.non de corpali qñ ẽ sine ptumelia creatoris et offẽsa.et inimici hominis.qui scz sic optatus ẽ ab alijs.vel fide.vel religione.et moribus sũt domestici eius.qui etiã ante sepatõem etsi carnaliẽ diligũt.tñ spũaliẽ odiũt.dũ cursum vite spũalis ipediũt. Deiñ ostẽdit modũ quo venit separe hoiem ab amicis.et ponit primũ impedimentũ pfectõnis et sequele xpi.quod ẽ inordinatus amor p̃inquorũ:dicẽs. Qui amat pr̃em aut mr̃em.vel filiũ aut filiã plus q̃ me:qd̃ fit multipliciter.cũ pter eos ad fidẽ non venit.vel acceptã dimittit.vel mortale pmittit.vel status sui piculo se exponit.nõ est me dignus.me.s.in mũdo hr̃e hospitem.in iuditio tẽstẽ.in regno remuneratorez. Scõm enĩ aug.peccator etiã nõ ẽ dignus pane quo vescik̃. Quasi dicẽt dñs. Sic veni separe hoiem a patre vel amicis.nõ quin pr̃em diligat.et in parẽtes pietatẽ seruet.sz ne pr̃nam pietatẽ sue saluti.diuine religioni.ac pietatis cultui anteponat.et vbi pri vel mri nõ pt seruari honor aut pietas sine offensa dei.q̃ tactura pxie salutis.tũc odiũ in suos:pietas ẽ in deũ et salubriter relinquit̃ pr̃ et mater.q̃ pferẽdus ẽ creature creator. Caritas enĩ ẽ sic ordinata.q̃ bõ debz deũ diligere sup oñia.etiã sup seipm. et ido pro nullius quãtũcunq̃ amicitia debet

retardari. quin ꝓsequaꝫ ea que ꝑtinent ad honorẽ dei. Sub deo et ꝓꝑter deũ quicꝗd amaꝫ: ẽ amãdũ. Ad̃ Hiero. Dic ordo in oñi affectu necessarius est. Ama post deũ pẽm. ama mr̃em. ama filios. si aũt necessitas venit. vt amor ꝑentũ ac filioꝝ amori dei ꝯpareꝫ. ꝙ ñ possit vterꝗ seruari. etiã odium in suos: pietas in deum est.

Circa hoc primũ impedimẽtũ sequẽdi xp̃m. nota hic vtile exemplũ. Cum em̃ quidã amore ꝓpinquoꝝ detẽtus. ꝑ hoc a sequela dñi esset impeditus. quadã vice volens apponere remediũ ꝙuocauit eos ad ꝙuiuiũ. Et inter epulas rogauit vnũ ex illis. quẽ magis sibi fidelem esse crederet ꝓ ceteris. vt si eũ diligeret: digitũ suuꝫ minimũ ꝓ eo in ignẽ mitteret. Sed ille penã timẽs hoc facere rennuit. nec fidẽ quã simulauerit ei exhibuit. Et deinde ceteris oñibꝫ ꝑ ordinẽ similiter requisitis. idem qd̃ in ꝑmo etiaꝫ reperit in eis. Tunc ꝓpositũ suũ apiens oñibꝫ dixit. ꝙ ob solũ amorẽ eoꝝ hactenus a sequela dñi retardatus esset. sꝫ qr fidem in eis nõ inuenit: amplius retardari nollet. ꝙ qr ipi minimũ membꝝ corpis noluerũt ꝑ eo ad horã exponẽ igni trãsitoꝛio. nec ipe totũ corpus et aiam ꝓ eis exponẽ vellet igni ꝑpetuo. ꝙ valedicẽs oñibus illis: recessit ab eis. Deiñ subiũgit de nõ diligẽdo corꝑe ꝓximo plusꝙ xp̃m. Et ponit secũdũ impedimentũ. qd̃ ẽ amor carnalis voluptatis: dicens. Et ꝙ nõ accipit crucẽ suã quotidie et sequit̃ me: nõ est me dignus. qr nec meo ꝙsortio ꝑ gr̃am. nec meo solatio ꝑ familiarẽ ꝑntiã nec meo ꝙuiuio ꝑ gl̃iam. Ad̃ em̃ dicit Bernh. Delicata ẽ diuina ꝙsolatio. et nõ daꝫ admittẽtibꝰ alienã. Crucẽ aũt accipimus. cũ ꝓꝑter fidẽ xp̃i martiriũ sustinemus. passionẽ dñi ꝑ sãguinis effusionẽ imitando. aut cũ pñe onus assumimus. ꝙcupiscẽtias carnis ꝑ eius afflictionem reꝑmendo. aut cũ ꝓximis ꝯpatimur. necessitatẽ illius nr̃am ꝯpassionẽ putãdo. In cruce em̃ oñia tormentoꝝ genera designantꝫ. Ad̃ crux a cruciatu dr̃. et cruciari dr̃. qui q̃libet mõ affligit̃. Et quotidie ac semꝑ crucẽ portare debem? vt amorẽ xp̃i oñdamus. et semꝑ nos xp̃m amare doceamus. Nõ sunt aduersa timẽda. nõ ꝓspera et carnalia desideria sectãda. vt crux ipi ferat̃. q̃ necessario in hac vita ẽ ferẽda. Ad̃ Aug. Crux dñi nõ tm̃ illa dr̃ que tꝑe passionis ligni affixione ꝓstruit̃. sed et illa q̃ totius vite curriculo cunctaꝝ disciplinaꝝ vtutibꝰ coaptaꝫ. Tota em̃ vita xp̃iani hoīs si fm euãgeliuꝫ viuat: crux atqꝫ martiriũ est. Ad̃ Crisꝰ. Crucẽ suã tollit. qui ꝑatus ẽ ad omne ꝑiculũ ꝓꝑter deũ. si necesse fuerit vsqꝫ ad mortem. magisꝙ relinquere xp̃m. Ille talis. et si miscordia dei euadat. tm̃ q̃tũ ad ꝓpositũ suũ q̃tidie cruciaꝫ. iõ etsi nihil tale passus fuerit. tm̃ mercedẽ accipiet. volũtas em̃ apud deũ remuneraꝫ nõ opus. qr voluntas ex arbitrio nr̃o ꝓcedit. opus aũt ꝑ dei gr̃am ꝓsumaꝫ Hec Crisꝰ. Et qr crucis acceptõ posset fieri sinistra intentõne. iõ additũ est. ꝙ sequit̃ me non mundũ ꝑ viam cupiditatis. non carnẽ peꝛ viam voluptatis. non hoīes ꝑ fauorẽ ꝙ gl̃iam vanitatis. Dñm em̃ sequit̃ licꝫ crucẽ ferri videatur. qui nõ ꝓꝑter dei laudẽ et eternã intentiõeꝫ sꝫ ꝓꝑter inanẽ gl̃iam et tꝑale lucrũ aut ꝙmodũ imitaꝫ dñi passionẽ. seu affligit carnẽ. seu primo carnalit̃ cõpatit̃. vt culpe eius faueat. vel etiã qui in angaria vt rota fenũ: crucẽ portat

Quia vo (vt dicit Crisꝰ) ꝑcepta hec q̃ iniungit: onerosa videbant̃. ponit et vtilitatẽ eoꝝ maximaꝫ: dicẽs. Qui inuenit aiam suã. s. hanc ꝑntem vitã que causaꝫ ab aĩa existẽtie in corꝑe et querit eã saluaꝫ facere. s. potius xp̃m et nomen eius negãdo. vel ab amore eius cadẽdo. vl̃ quodcunqꝫ opus iusticie derelinquẽdo. vel etiã carnis desideria sectando. vel alīs verbo aut opere postponẽdo. q̃ vitam ꝑntem tꝑaliter amittendo: ꝑdet eam eternaliter. qr ꝑdet vitaꝫ eternã. Ad̃ Remigius. Qui hãc ꝑntem vitã et lucem. ac eius delectatiõnes et voluptates ad hoc desiderat. vt semꝑ inuenire possit istã quã seruare cupit: perdet. et aĩam suã eterne dãnatiõi preparat. Et qui ꝑdiderit tꝑaliter aĩam suã. i. vitã hanc aĩalem. et ꝑatus est ꝑdere eã ad mortem tꝑalem eã ꝓ xp̃o exponẽdo. ꝙ oñia xp̃i amore postponẽdo. et ideo sequit̃. ꝓꝑter me. s. diligẽdum in corde. ꝓfitendũ in ore. imitandũ in opere ñ ꝓꝑter se vt latrones. vel ꝓꝑter fauorẽ hũanũ. vt superbi vane gloriantes. nõ ꝓꝑter tꝑalem mercedem. vt cupidi terrena sectãtes: inueniet eã in futuro saluã. qr inuenet et accipiet ꝑ trãsitoria eternã. Ad̃ Aug. Quisquis ꝓꝑter deũ hãc vitã que nũc corꝑis viuificatiõne ex aĩa tꝑaliter mortalis ꝓstat libenter despexerit: in futuro eandem corꝑis nõsolũ aĩe vitam eternam ꝙ imortalẽ recipiet Hec Aug. Animaꝫ ꝯ in hoc loco ꝑ vita ꝑnti posuit. qr oĩs vita nr̃a in aĩa ẽ Anima quippe dr̃ inq̃tum corpus animat siue viuificat. spũs dum spirat. mẽs inq̃tum recordatur seu meminit. animus dũ vult. ratio duꝫ rectũ iudicat. sensus dũ sentit. memoria dũ recordaꝫ. volũtas dum ꝓsentit. Hec noĩa diuersa sũt anime. nec ꝓꝑter aĩe pluralitatẽ: sꝫ ꝓꝑter effectuũ multitudinẽ. Ad̃ Augu. Anima ex eo dicta ẽ qr animet corꝑus ad viuendũ. hoc ẽ viuificet. Spũs ẽ ipa aĩa. ꝓ spũali natura. vel ꝑ eo qr spiret in corꝑore. Spiritus ad substantiã dicit̃. anima ad viuificatiõem. Eadem ẽ substãtia: sꝫ ꝓꝑietas diuersa. Nã vnus et idem spiritus: ad seipm̃ dr̃ spũs. ad corꝑ? aĩa Hec Aug. Spũs ergo qui est substãtia nr̃e anime. si desiderat ea que sunt corꝑis. in his ꝑdit̃ totũ bonũ eius. qr totũ bonum spũs nostre anime est. in auertẽdo se a carne. et abstrahendo se a desideriis ꝙcupiscẽtie. sic em̃ vincit passiones. et virtutes ꝑficit̃. et ꝙtemplatiõi cõiungit̃ superiorum. et depuratur et mũdatur. vt sit honestati subiectũ. et diuine sapientie speculũ. Qui ergo animã. i. vitam ꝓsentem in aĩa designatam. inuenit et amat inordinate in ea carnalit̃ viuere cupiẽdo. vnde et dicitur animalis homo: ꝑdet eam in futuro. Res em̃ perdit̃. que finem

debitum nō ꝓsequitur. sicut medicina perdit. cū ꝑ eam sanitas nō acquirit. et eodē modo vita pñs. que finaliter ad ꝓsecutōem vite eterne ordinat: recte ꝑditur qñ ꝑ ipam ad eternā vitā nō ꝙuenitur. quod illi ꝓtingit. qui inordinate ipam diligit. Et ecōtrario qui ꝑdiderit vitaz pñtem ꝓter xpm negligēdo. talis em̄ dicit ꝑdere nō fm veritatē: sed tm̄ fm hominū opinionem: inuenit eā accipiēdo pro transitoria eterna. Non debet ꝙ homo trahi a bono ꝓter dulcedinē pñtis vite. que ē breuis et trāsitoria. et ad merendū eternā vitā ordinata. finis em̄ melior ē his q̄ sunt ad finē. imo ea que sunt ad finē. non fūt nisi ꝓter finis assecutōnem. ideo de ipis nō curat. nisi q̄ finis habeat. ꝓpē quod ñ est curandū de vita pñti: sed de assecutōne vite eterne. Vñ Crisz. Meli? ē pro tpe mori. q̄ in ꝑpetuū viuē. q̄ pro tpe viuere et in ꝑpetuū mori. Si ille ꝑ nobis mortuus ē qui mori nō poterat nisi voluisz: quātomagis nos ꝑ eo mori debem?. q̄ etsi nolum?: mortales sumus. Si dñs ꝑ seruo mortuus ē. q̄ hoc sine p̄mio: iustius est vt suus ꝑ dño moriat. et hoc cū p̄mio. Vnde q̄ Aug. Non hēbat ille q̄re moreret. et mortuus ē. tu habes q̄ quare mori dedignaris: Dignare equo animo pati ꝑ meritū tuū. qđ ille pati dignatus est. vt te a sempiterna morte liberaret.

Circa p̄dictū secundū impedimentū nota hic ꝑ edificatōne exemplū. Nā cū quidā monach? deuotōne motus: vitā austerā duceret. q̄ pntes sui hoc ꝓgnito ad eū veniētes: ipm̄ sup hoc arguerent. tale eis dedit rñsum: corde q̄ memorie ꝓmendandū. Tāta et talia audiui et legi de vita eterna. q̄ nō curo quātū mihi ꝓstet. q̄ q̄d expendā pro ea. Qđ aūt dicit Matheus de nō amare p̄rem et h?. plus q̄ xpm. hoc refert lucas de odire: dicens. Si q̄s venit ad me. i. vult venire ꝑ fidem credēdo. vel statū ꝑfectōnis assumēdo. q̄ nō odit p̄rem suū et mrem q̄ vxorē. q̄ filios. et frres. et sorores. adhuc aūt q̄ aīam suam id ē animalitatez et vitā aīalem seu corpalem. eā ꝓpnendo ꝓter deū: patus (si opus fuerit) ꝑ fidē exponē et eligēs occidi potius q̄ in deum peccare. eiusq; acquiescēdo desideriis carnalibo. nō ꝑt meus esse discipulus. qđ valde damnosū ē. q̄r ipa ē veritas. et vera docet. Non q̄ ꝓpinq̄z naturā odiamus. sed ea quibo nobis in itinere dei obsistūt. et nos impediūt ne ad xpm fidē q̄ caritate accedam?. Nullus em̄ odio ē hñdus etiā si sit malus. Vñ Boetius. Apud sapiētes null? ꝓrsus odio locus relinquit. nā bonos q̄s nisi stultissimus oderit. malos vo odisse rōne carz. nā si vti corpm lāguor ita vitiositas quidē ē. q̄i morbus aīmoz. cū egros corpe mīme. dignos odio. sz potius miseratōne iudicem?. multomagis nō insequēdi: sz miserēdi sūt. quoz mētes oī lāguore atrotior vrget ipbitas Hec Boetius. Vñ excludit hic affectō carnalis. s. amor inordinatus pentū et ꝓiūctoz. q̄ hoc ē vnū impedimentū sup̄ fm matheū etiā dictū. qđ obest sequele xpi. et volentibo venire ad ipm. Vbi

Capitulum .liiij.

Amb. Etem̄ si ꝓter te dñs sue renūciauit mri dicens. que est mr̄ mea aut qui frres mei. cur tu dño tuo cupias ā te referri: Sz neq; ignorare natura. neq; fuire nature dñs iubet. sz ita indulgere nature. vt veneraris auctorē. nec a deo parentū amore desistas. Vñ et Greg. Quisq̄s iam eterna ꝓcupiscit: in ea quā aggredit causa dei extra p̄rem. extra mr̄em. extra vxorē. extra filios. extra ꝓgnatos. extra semetipm fieri debz. vt eo verius ꝓgnoscat deū. q̄ in eius causa neminē recognoscit. Amandi ꝙ sunt primi: impendēda caritas oñibo et ꝓpinquis q̄ extraneis nec tm̄ ꝑ eadem caritate a dei amore flectendū. Fideles quiq; ꝓpatiant ꝓximis ꝑ caritatem. q̄ tm̄ de via dei nō exorbitent ꝑ ꝓpassionē. Secū dū impedimentū etiā fm Matheū sup̄ positū ē amor carnalis voluptatis. et hoc tangit scdm Lucā cū subditur. Et qui ñ baiulat crucē suā et venit post me: nō p̄t meus esse discipul?. Nā (vt ait Crisō) Perfect? xpi discipulus ē. q̄ oīa mala patit. aut pati ꝓtus est ꝓter xpm. De his duobo impedimentis iam supra dictum est latius. Simile etiā habes infra ante dñi trāsfiguratōem: sz nō est idem. Tertiū impedimētum ē incōsiderata levitas mētis. qua q̄s impedit a pseuerātia vite assūpte. dū incōsiderate aggredit viā. quā non p̄t ꝑficere. Vñ huic qui aggredit viā ꝑfectōnis: necessaria ē discretio. vt cōsideret si habeat illud qđ ab hoc requirit. qđ est fortitudo animi ad relinq̄ndū omnia. et sustinendū aduersa ꝑ deo. ne ꝓter indiscretōez resileat ab icepto. Et hoc oñdit ꝑ similitudinē de volēte edificare turrim. i. aggredi ꝑfectōem euāgelicā. q̄ vite sublimitatē. ꝑ quā xpi sumus discipuli. Qui ꝙ xpi discipulus esse q̄ dici desiderat: sedeat ꝑius et ꝓputet. i. deliberās ꝓsideret si habeat sūptus requisitos ad ꝑficiendū. si discipulox vitā tenere. patiētiā hr̄e. laborē sustinere. et simul cū eis turrim virtutū edificare. ꝫ hostes pugnare. q̄ cetera q̄ secunt agere valeat Magnā etem̄ turrim edificare incipit. q̄ mundi honores. divitias. q̄ dignitates ꝓtenens. oīa relinq̄t q̄ aplox vitā ac monachox ꝙersatōz ꝓmittit. Sz iste ꝑius ꝓputare debet q̄ artam q̄ laborosam viā aggrediat. et q̄ magnū et difficile opus agere incipiat. q̄r (fm Greg) oñe qđ agimus: ꝑuenire ꝑ studiū ꝓsideratōis debem?. Sedens igit. i. a vita veteri. et a tumultibo mūdi et passionū q̄etatus et quiscēs. ꝓputet et diligenē discernat erogandā esse substātiā tpalē et cor a cupiditatibo avertendū. q̄ animā ꝓtra seculi aduersa preparandam. Debet etiā cogitare si habeat sūptus spūales ꝑtutū et bonorum opex. sumptus em̄ tpales potius spargēdi sūt antq̄ ꝓgregādi. si habeat inq̄ ad ꝑficiendum opus intentū. i. hūilitatē. patiam. obedientiā. et ꝑseuerātiā q̄ ꝓsumat: tenere et custodire valeat. sine quibo hoc edifitiū ꝑfici nō ꝑt. Sumptus quidem sunt ea q̄ debes deo. tibi. q̄ primo. Edificans ergo spūaliter. ꝓsidera si pie. sobrie. et iuste vixeris. Ne posteaq̄ posuerit fūdamē-

tum.quod ꝓsistit in obseruātia mādatox.et si potuerit pficere:a bono ꝓposito declinādo.ꝛ in edifitio bone opationis defitiēdo:irrisionē patiaē ab inimicis.s.malignis spiritibo.nr̄is bonis opibo semp insidiantibo.ꝛ ex nr̄is defectibo gratulantibo.et oīs qui viderint eū deficē:incipiāt illudere ei.aut hoīes ī vita.aut dēmōes in morte.aut dn̄s in iuditio.ꝛ etiā sancti q̄ sup eū ridebūt:dicentes.qr hic homo cepit edificare:iter pfectōnis assumēdo.ꝛ nō potuit ꝓsumare:in incepto pseuerādo.Sz q̄d ei cepisse ꝓdest si saluus nō erit:Non em̄ qui cepit:sz qui pseuerauerit:hic saluus erit. Quartū impedimentū est ꝓfidentia stulte securitatis. dū quis ꝓfidit in securitate sua ꝙ viriū vel meritox.q̄bus violenter credit celeste regnū obtinere.et ex meritis saluari iuste.Sz qr ñ ꝑt cū nullus meritis suis ad gl̄iam ꝓtingere possit.nisi seueri iudicis sn̄ia tēmpetur ꝑ miscōiam: necesse ē vt ꝑmittens legatōem lacrimaꝙ et opm bonorū.roget ea que pacis sūt et ad pacē aīe pertinēt:in ꝓspectu ei eius oīs homo impfectus ē.et nullus iustus.Et hoc oñdit ꝑ similitudinē de rege volēte ꝓmittere bellū aduersus aliū regem.qui cū nō possit cū decē milibo occurrere venienti cū viginti milibo:querit pacē.Sic rex a rege pacē querit.multomagis nos infirmos cū deo pacez hr̄e ꝓgruit.Sic quipe accipiē rex quicūq; vult aggredi statū pfectōnis. qr debet bñ regē opationes et cogitatōnes suas.oīesq; sensus suos intēriores et exteriores.ꝛ hz ꝓmittere bellū ad rapiendū sibi celeste regnū.qr regnū celoꝙ vī patiē ꝛ violēti rapiūt illō.Ecclia q̄i ꝓmittere bellū cū deo.est aliquē ꝓfidere se ex meritis iuste ab eo saluari.Sz q̄i cū decē milibus deo occurrit.qui offert opa et obꝙuantiā decē mādatoꝙ que extērius gessit.Deus ꝺo celestis duplicē obꝙuantiā exigit ab eo.s.mādatoꝙ et ꝓsilioꝙ.qr ꝑma nō sufficit ad pfectionis statū acquirendū.Vel (ꝑm Greg) deus rex q̄i cū duplo exercitu ꝛ simplū venit.qr nos vix in solo ope prepatos.simul de ope ꝛ cogitatōe discutit.vel qr multoplura sep nobis sustinuisse allegabit. Mittamus g̃ ad eū nobis placandū legatōem.assentiēdo ei in obꝙuantia ꝓsiliorū. vel offerēdo munera lacrimaꝙ.oz̄onum et bonoꝙ opm.Sicut g̃ p̄meditatio ē necessaria ad cauēdā inimicoꝙ irrisionē.ita ē necessaria ad impetrandā indicis miscōiam.Vñ hec sil̄itudo eadē ē q̄ ꝛ supior.nihil ei aliud his ꝺbis āmonemur.nisi vt vltra vires nr̄as nos ñ extēdam⁹.

Quintū impedimentū ē amor substātie talis.q̄ multū impedit pfectōnem et sequelā xp̄i. Vñ subiūgit inferēs ex sil̄itudinibo premissis. Sic g̃ oīs ex vobis q̄ nō renūtiat oīibo que possidet:nō ꝑt meus esse discipulus.Quia nō ꝑt quisq; deo fuire simul ꝛ mundo. ꝓterea (vt ait ꝙsper) voluit deus cultores suos oīibo renūtiare.vt exclusa mūdi cupiditate:diuina in eis caritas possit augeri ꝛ pfici.Vñ Aug. Disce nō diligere mundū.vt discas diligere deū. fundē vt implearis.auertē vt ꝙuertaris.Dilectio g̃ tpaliū nō possessio hic repbendiē.qr (vt dicit Aug) Nō damnat deus diuitias.vñ meremur celū:sz cor apositū.q̄ eas nō expēdit:sed recōdit.Vñ abrahā legiē multas possessiones hūisse.ꝛ tñ fuit pfectus.Nō dixit ei dn̄s.relinque oīa:sz ambula corā me.s.pfectē me amādo ꝛ sic esto pfectus.Sz qr difficile ē diuitias hr̄e in archa ꝑ possessionē.et nō in animo ꝑ amorē.iō ꝓsuluit dn̄s iuueni diuiti:dicens.Si vis pfectus eē.vade et vēde oīa q̄ habes ꝛ da pauperibo.et seq̄re me.Hac igiē ꝓclusione ꝛm glo. ostēditur.qr edificare turrim.facere cū fortōri pacē.nihil aliud ē q̄ esse discipulū xp̄i.p̄parare ꝺo sūptus.mittere legatōem.nihil aliud ē q̄ renūtiare oīibo.et iō infert ex p̄dictis sil̄itudinibo.qr sicut nō ꝑt edificare.qui nō ꝓputat sūptus.nec secure occurrere.qui ñ p̄mittit legationē.sic oīis ex vobis qui ñ renūtiat oīibo que possidet:non ꝑt meus esse discipulus.Hec oīa sūt nonsolū tpalia:sz et amor ꝓximorū. et ipsa aīa.quibo oīibo deū ꝓponere debemus. vt renūtiemus tpalibo.et carnalibo ꝓpinquorū affectibo.et aīalitati nr̄e.vt etiā ipam animā. vitam.s.p̃ntem.pro deo et ꝓximo (si opus fuerit) ponamus. Vñ dicit oīibo.vt ī̃uat qr integra debet esse renuntiatio.s.quo ad sua.q̄ ad suos.et q̄ ad se.ꝛm quod dictū ē abrahe. Egrere de terra tua.et cetera. Vñ quidā ait.Xp̄e tuos.tua.te.g̃tis accepimus a te.Ergo meos. mea.me. meritō nūc exigis a me. Istud qd dictū ē abrahe ꝑt exponi de religioso.cui loquiē deus:dicens.Egredere de terra ꝑ votū paupertatis.qr sicut lutū et puluis adherens.fatigat et impedit ambulātes.sic terrena cupiditas post dn̄m ire volētes.Et de ꝓgnatōne tua.q̄tuz ad votū castitatis.in ꝓgnatōne em̄ tangiē carnalitas.q̄ multū impedit castitatem.Et de domo p̄ris tui q̄tuz ad votū obediētie.qr monachus debet esse in religione.sine p̄e.sine mr̄e.sine genealogia. Ista tria significata fuerūt ꝑ munera magoꝙ.per aurꝙ.votū pauꝑtatis.ꝑ mirraz castitatis.ꝑ thus.deuote obediētie hūilitatis. Et veni in terrā quā mōstrauero tibi.spūaliter nō dedero.qr adhuc q̄diu sumus in hac vita:ñ daē terra ꝑadisi sz oñdiē.Et nota qr (ꝑm Beda) distat inter renūtiare oīibo.ꝛ relinquere oīia.paucoꝙ em̄.s.pfectoꝙ.est relinq̄re oīia hoc ē oīia tpalia et curas mūdi postponere ꝛ solis eternis inhiare.cūctoꝙ aūt fideliū est renūtiare oīibo.hoc ē sic gerere terrena.ꝛ tenere que mūdi sunt. vt tñ ꝑ ea nō teneātur a mūdo:sz tota mēte tendāt ad celestia.Vñ renūtiare ꝓuenit oīibo eis q̄ licite mūdanis vtūtur. relinquere ꝺo oīia pfectoꝙ est.vt apostolorū et suorū sequatiū.Omnibo ergo renuntiat.qui q̄uis aliqua possideat.omnia tamen si necesse sit pro xp̄i nomine amittere nō timeat.Hā ipi q̄ apli.et vestimēta ꝛ calciamēta qualiacunq; hēbant. quibo tamē iam renūtiauerant.qm̄ si necesse esset ea simul cum ipa vita perdere non

timebāt. Dñe igitur victū q̃ quibꝫ tegamur. his p̃eti sum?. Hoc em̃ (vt ait Bern) ē pfectō euāgelica. Et fm hoc p̃sideranda ē discipulatus xp̃i. Alius ē necessitatis. q̃ sic ī p̃mitua ecclia oēs dicebañ discipuli. qui nūc dicūtur xp̃iani. Alius ē supꝛerogatōnis. q̃ q̃s xp̃m sequit̄ ī p̃cilijs euāgelicis. Primo discipulatui necessariū ē renūciare omñibꝫ q̃tum ad affectū ne q̃s ita afficiat̄ ad bona tp̃alia. vt postponat eterna. q̃ amore tp̃aliū supꝛatus: ordine puerso diligat creaturā sup̃ creatorē. Secūdo discipulatui necessariū est oīa relinq̃re. nōsolū q̃tum ad effectū: sed etiā q̃tum ad rē in effectu. sicut apli omñia reliquerūt p̃ volūtariā pauptatem Non q̃ oēs tenēt̄ omñia relinq̃re q̃tum ad effectū nisi pfecti. qui voto pauptatis sē astricti omñes ꝺo tenent̄ renūciare omñibꝫ q̃tum ad affectū. ne plus afflitiant̄ ad ista q̃ ad deū. Similit̄ relinquēdi sūt p̃entes et ꝓpinqui fm carnē et amici fm seculū. q̃ aliter non p̃t q̃s esse xp̃i discipulus. Qꝺ q̃tum ad primū discipulatum intelligēdū ē sic. q̃ homo hmōi ꝓpinquos q̃ amicos nō amet nisi in ordine ad honorē dei. et iō si instigēt ad aliquid qꝺ sit ꝛ̄ diuinū honorem. tūc sūt obiendi q̃ relinq̃ndi. Sꝛ q̃tum ad secūdū discipulatū relinq̃ndi sūt realit̄ q̃tuꝫ ad oēm victū mūdanū. etiā in licitis. nisi q̃tum cedit ad honorē dei. Tertiō relinq̃ndū ē corpus ꝓpriū. et vita corꝑalis. qꝺ significat dñs p̃ animā. fm vnū sensū. cū ait. adhuc autem q̃ aīam suā. vbi (vt sup̃ dictū est) aīa accipit̄ p̃ vita aīali. put aīa viuificat corpus q̃ delectat̄ in eo. Et sic (fm Aug) aīa dupliciter ē odiēda. vno mō vt homo morte p̃ xp̃o nō timeat. vt cū xp̃o in ꝑpetuū viuat. Alio mō vt hꝫ vitā delectatōem respuat. vt voluptatē felicit̄ in regno dei inueniat. Et vtrūq; horꝫ est necessariū. si velimus ee discipuli xp̃i q̃tum ad discipulatū vtrūq;. Nā p̃mo discipulatui necessariū est. vt qui in causa fidei interꝛogatus et exactus: mori p̃ xp̃o nō timeat fm p̃paratōem animi q̃tum ad primū. et in delectatōnibꝫ corꝑalibꝫ ad peccandū nullatenus acq̃escat q̃tum ad secūdū. Secūdo aūt discipulatui necessariū est. vt q̃s etiā ñ exact? cū de fide agit̄: ad mortē se offerat. q̃ hoc q̃tuꝫ ad primū. Rursus q̃tum ad secundū huic discipulatui ꝓuenit. vt quis nōsolū nō frangat̄ delectatōe carnali: sed etiā vt corpus ñ nutriat̄ ꝓpter voluptatē sed ꝓpter solā nature necessitatem. nec hoc ꝓpter se: sꝫ ꝓpter honorē diuinū. vt ex hoc deo expeditius ſuiat̄. Ita q̃ hō ymaginet̄ q̃ deus sedeat in mēte: expetēdo corꝑis necessaria tanq̃ sui mancipij. et sic quicq̃ homo de cibo vel potu sumit. p̃ hoc intēdat nōsolum sue necessitati subuenire: sꝫ etiā deo p̃ncipalit̄ ministrare. et ꝓpinq̃re p̃ sui mancipij sustētatōe Silr est intelligēdū de quolibet ꝓmodo corꝑali. Quarto relinquēda est aīa ꝓpria accipiendo p̃ nobiliori vi anime. qualis ē volūtas. q̃ scōm hoc in ꝓposito relinquere aīam nihil ē aliud q̃ voluntatē ꝓpriam relinq̃re. q̃ eam diuine volū-

tati ꝓformare. Quod cōtingit dupliciter scōm duplicē discipulatū. Uno mō q̃tum ad diuina p̃cepta quibꝫ hō ñ velit aliq̃liter ꝓtraire q̃ hoc est necessariū p̃mo discipulatui. Alio mō q̃tuꝫ ad queuis diuina bñplacita. quibꝫ hō voluntatem suā inquantū scit q̃ p̃t p̃ oia ꝓformat. Ita q̃ animus q̃i sui et oīm exteriꝫ oblit?: se totū in diuinā voluntatē trāsformet. iuxta illud verbū dñi. qui vult venire post me: abneget semetip̃m. Unde dicit Basili. q̃ abnegatō suip̃ius ē totalis sui obliuio. et recessus a ꝓprijs volūtatibꝫ. Et isto mō relinq̃re aīam ꝓpriam ꝓuenit se cūdo discipulatui. Et nota q̃ hec omñia p̃dicta ꝓpter xp̃m relinquēda: ꝓp̃hendunt̄ in ꝓfessione religiosoꝝ. etiā hoc modo q̃ aliter q̃ sup̃. Nam relictio rerꝫ exteriꝫ ac etiā ꝓpinquoꝝ q̃ amicoꝝ ꝓp̃hendunt̄ in voto volūtarie pauptatis. relictō vite carnalis et delectatōnis corꝑalis: intelligit̄ in voto castitatis. relictio ꝓprie volūtatis intelligit̄ in voto obediētie. Oratio

O Omine ihu xp̃e splendor paterne glie. mitte in me ignē et feruorē spūsancti. vt accēdat̄ et augeat̄ ac pficiat̄ in me caritas dei et ꝓximi. Da mihi affectū carnalis ꝓpinq̃tatis. et amorē corꝑalis delectatōis oīno relinq̃re. teq̃ sup̃ omñia diligere. ac p̃consideratiōnē q̃ discretōem in omñibꝫ agēdis hr̃e. q̃ nūq̃ in securitate viriū vel meritoꝝ meoꝝ ꝓfidē: sꝫ legatōem lacrimaꝝ et bonoꝝ opm̄ semp̃ ad te mittere. pacēq̃ a te petere q̃ r̃portare. Da etiā mihi vt omñibꝫ renunciē ex affectu. q̃ oīa relinquā in effectu. vt sic tuus ver? sim discipulus Amen. De ꝓsolatione discipulorum inter onera p̃ceptorum. Capitulū. LV.

QUia vo dominus separat discipulos ab amicis et tp̃alibꝫ bonis: dat eis p̃ ꝓsolatōe alios qui eos caritatiue suscipiēt. et ip̃is domos suas ap̃ient. ac nec̄ria mīstrabūt vite ꝓpē spem retributōis esse: dicēs. Qui recipit vos corꝑalit̄: me recipit spūalit̄. et q̃ me recipit: recipit eū q̃ me misit. Silr alubi hr̃. vbi dr̃. Qui accipit si quē misero: me accipit. q̃ aūt me accipit: accipit eū q̃ me misit. Quia inq̃t vos mēbra mea estis. q̃ ego ī vob̄ sū. q̃ recipit vos: me r̃cipit. Silr aūt qꝫ ego et p̃ vnū sumus. q̃ ego sū in p̃re. et p̃ in me ē. q̃ me recipit in mēbris meis: recipit euꝫ q̃ me misit. s. p̃rem. Et p̃ ꝓns etiā recipit spm̄sc̄m. qui cū p̃re q̃ filio p̃ gr̃am inhabitat recipiētis mentē. Un̄ manifestū ē. qꝫ et p̃rem et filiū totāq; trinitatē recipit. q̃ dei nūtiū venerat̄ q̃ recipit. qui vo dei mīstro iniuriā facit: deo oīpotēti et trinitati inſepabili iniuriā facit. Et certe hoc mangnū ē p̃miū. q̃ tu recipiēdo hoīem: effitiaris totius trinitatis habitaculum. Et p̃ hoc hortat̄ eos q̃ discipulos q̃ nūtios suos recipiūt: oñdens magnitudinē p̃mij quā hēbunt. Un̄ Crisꝰ. Seip̃m posuit ī eis. vt ad susceptōem eoꝝ oēm xp̃ianū ꝓp̃m̄ ꝓuocaret. sibi imputans acceptū. qꝺ eis foret datū.

Hec Cris. Sz stubeant p̄dicatores et discipuli dñi. vt se tales exhibeant q⁹ ceteri bono⁊ opm eo⁊ exēplo ꝓuocati: bñfitia caritatis libētius eis impendāt. Elī dū quidā in p̄dicādo exclamatōem nō modicā facēt. de hoc q⁹ caritas et affectus hoīm multo⁊ ad deuz ⁊ ad scōs eius defecisset. et q⁹ xp̄c suā marthā in mūdo iā non inueniret. que tot vt olim obsequia sibi faceret post ꝯpletū ſmonē. quedā mſona deuota ipm adijt. eiq; q̄i substomachādo: dixit. o fr̄ si martha nunc vt olim inueniret suū xp̄m. vtiq; xp̄c nūc q̄z sicut olī inueniret suā marthā. intēdens q⁹ si quidā de p̄dicatoribo essent sicut deberent. adhuc essent q̄ eis cū omī deuotōne subuenirēt

Et vt in suscipiēdis discipulis vnuſq̄sq; credentiū xp̄m se suscipe arbitrē: adiungit. Qui recipit ꝓphām. nō simpl'r: sed in noīe ꝓphete. et iustū nō simpl'r: sz in noīe iusti. i. nō ex affectu carnis. seu ꝓpter ꝯsanguinitatē vel affinitatē. aut q⁹ amicus ē seu ꝯpatriota vel h⁹. nec ꝓpter lucr⁊ vel ꝯmodū tpale. q⁹ sic nō recipit eū pure in dei vel ꝓphe seu iusti noīe: sz q⁹ dei mīster ē. ac xp̄i fidē ꝓphetat et nūtiat. vel iustitie op⁊ facit: mercedē ꝓphete. vl̄ iusti a deo. cuius ꝓpha ille ē. et qui hūc iustificat: recipit. Recipit enī q̄s dupl'r. vel ītuitu doctrine sue. sic dicit ꝓphetam. vel intuitu bone vite. sic dicit iustū. Meritō ꝓphetie ⁊ iusticie mercedē accipiet. q̄ intantū ꝓphiam et iusticiā diligit. vt omībo hoīb⁊ ex affectu seruiat. in quibo ꝓphetia⁊ vel iusticiā esse ꝯgnoscit. Nā q̄i operios in ꝓphia et in opibo iusticie sibi ꝯstituit. dū sua largitate eos sustentat. ne ꝓpter inopiam defitiāt. Qui enī spūalia dona hūtibo tpalia subsidia tribuit. in ip̄is spiritualibo donis eis collaborat. ⁊ coopator existit. et idcirco cū illis apud deu⁊ p̄mia hēbit. et p̄nceps meriti eo⁊ erit. Sil'r qui sacerdotes p xp̄i noīe. ⁊ q⁹ sacerdotes sūt venerat̄ et recipit: mercedē sacerdotij hēbit. Eandē itaq; mercedē hēbit recipiēs de receptōne. quā ꝓpha de ꝓphia et iustus de iustitia. et sacerdos de sacerdotio. ⁊ p̄t esse eq̄litas q̄tum ad mercedē substātialem si eq̄li opent caritate. Ibi Cris. Prophetē doctores intelligunt. iusti aūt oīs xp̄iani. ꝓphe q⁹ noīe voluit oīdere oīes p̄dicatores xp̄i. iusti aūt noīe omnē hoīem xp̄ianū. In noīe ꝓphe id est q̄i ꝓphām xp̄i. in noīe iusti. i. quasi iustu⁊ xp̄i seruū. Qualē aī mercedē habet ille q̄ ꝓpter deū ꝑegrinat̄. talē mercedē habet et iste q̄ suscipit ꝓpter deū ꝑegrinantē. et fiūt ambo eq̄les. et ille qui ꝓpter deū laborat ⁊ iste qui ꝓpter deum laborantē refrigerat. vtpotē suscepisti sacerdotem: sacerdotis habes mercedē. suscepisti laicū iustu⁊: laici iusti habes mercedē Hec Cris. Si q⁹ oīibo sufficis: oīi petēti ⁊ indigenti sine p̄sona⁊ electōne tribue. des nature vel gre nūq̄ culpe. Si nō oīibo sufficis. des tm̄ gre. iuxta illud. desudet elemosina in manu tua donec iustū inuenias. tñ si opus fuerit pasce fame morientē. alioq̄n si nō pauer⁊: occidisti. Et (scōm Hiero) ne quis posset se per pauptatem excu-

sare. ac causari et dicere. pauptas me retinet q⁹ hospitalis esse nō possū. hāc excusatōem leuissimo p̄cepto deleuit: dicēs. Et quicūq; potū dederit. nō dico aliud. vni nō pluribo ex minimis meis. nōsolū maioribo. calicē. nō lagenaz. aque nō vini. frigide nō calide. in noīe discipuli. i. intuitu isto. q⁹ ē discipulus meus et fidelis denūtians fidez xp̄iani. amē dico vob̄. i. fidelit̄ ⁊ certitudinalit̄ ꝓmitto: nō ꝑdet mercedē quaz ex bono affectu potius meruit q̄ ex actu. q⁹ et actu meruit ⁊ affectu. Nō enī inquit de maiori obsequio: sz de mīmo q̄z mercedē suscipiet. quicūq; in noīe discipuli vob̄ fuerit. Hoc aūt de aq̄ frigida dicit. vt nemo excusek̄ excusādo se p inopiā. Non enī ait aque calide. ne in calida ⁊ pauptatis penuria. de lignoꝝ occasio q̄rerek̄. Et iō qui nō habet vñ aquā calefaciat. saltem frigidā: det ꝓ deo petēti. Quilibet q̄ quātūcūq; pauꝑ p̄t aliq̄ pietatis opa facē. q⁹ p̄t aque frigide potū dare. In his enī q̄ dank̄ ꝓpter xp̄m. ñ tantū pensak̄ quātitas doni qđ dak̄ quātū pensak̄ quātitas bone volūtatis ex q̄ dak̄. Nō quātū deꝰ: sz ex quāto attēdit deus. Ibi trūq; quidez attendit: sz potius hoc q̄ illud. Ibi Cris. Vere iust⁹ iudex. q̄ enī et ꝓ ōbo otioso ꝓstituit penā. iustū erat vt ꝓ aq̄ frigida daret mercedē. Frigidā aquā ideo dixit. vt nec calefaciēdi īpēdat labore. Nō q⁹ aliquid ē qđ dat. iō habet mercedē: sz q⁹ magnus ē ꝓpter quē dat. Quid enī si aliqđ amplius voluit dare ⁊ ñ potuit. nūquid iustū ē vt fm modicū opus āgustek̄ larga volūtas? Melius ē q̄ vt op⁹ extēdak̄ fm volūtatē. q̄ larga volūtas angustek̄ fm opus. Quo q̄ oēs pauperes volētes bñfacere ꝓfortat. ita nolētes bñfacere: inexcusabiles reddit. Qui enī aq̄ frigide mercedē ꝓstituit. puto q⁹ sine op⁊ nude volūtati redd̄et mercedē Hec Cris. Et nota q⁹ triplicē recipiēdo⁊ dr̄am ponit. s. ꝓphām. ⁊ iustū ⁊ minimū discipulū. In ꝓpha ꝓrogatiua doctrine. in iusto ꝓrogatiua vite. in mīmo discipulo ꝓrogatiua superogatōis. Scōm glo. enī mīmi sūt. q̄ nil penitus ex hoc mundo bñt. ⁊ iō iudices cū xp̄o erūt. Ibi tō aūt loquit̄ de receptōne discipulo⁊. q⁹ hoc p̄cipl'r intēdebant q̄si ex p̄missis ꝯcludere sic. Maior ē imitatio discipuli ad mgr̄m q⁹ ꝓphe vel iusti. sz illo⁊ receptō r̄munerabit̄ a xp̄o. q̄ multoꝑplus discipulo⁊ xp̄i receptō. Magno q̄ affectu recipiēdi sūt discipuli ꝓpter xp̄m. qui tā minima bñfitia ñ euacuat a mercede. Ea enī q̄ fiūt xp̄i fidelibo: reputat sibi fieri xp̄c. et hoc tā ī factis malis sicut ibi. Saule saule q̄d me ꝑsequeris. i. fideles meos. q̄ etiā in bonis. sicut ꝑz hic ex p̄missis. q⁹ dicit se esse receptū in discipl'is suis. Ibi Bñdict⁹ in regl'a Oīs supueniētes hospites tā q̄ xp̄c suscipiāt̄ q⁹ ipe dicturus ē. hospes fui et suscepistis me. Oīibo venientibo siue discedētibo hospitibo inclinato capite xp̄c ī eis adoret̄. q̄ ⁊ suscipit̄. Pauper⁊ et ꝑegrino⁊ maxīe suscepto: oī cura solicite exhibeatur. quia in ipsis magis xp̄c suscipitur. Infirmorum cura ante omnia et super

oĩa adhibẽda ẽ. vt sic ñuera xp̃o. ita eis fuiak q: ip̃e dixit. Infirm⁹ fui. ⁊ visitastis me. Et qđ fecistis vni de his minimis meis: mihi fecistis. hec Añdict. Igĩ (vt dicit Crisꝰ) caueamus ne si nos duri in hospitũ receptõe fuerimus: post hãc vitã nob hospitia sc̃oꝝ denegenk. Deinde ad ꝓmẽdãdũ obedĩam subiũgit. Qui vos audit: me audit. et q̃ vos spernit: me spernit. q̃ aũt me spernit in vob: spernit eũ q̃ me misit. s. p̃rem. q: ego ⁊ p̃ vnũ sumus. Hoc addit salua to: ad oñdendũ q⁹ doctrina discipuloꝝ eius est deuote et reuerenẽ audiẽda. saltẽ ꝓter reuerentiã ipius dei. cuius principl'r est hec doctrina. Quia enĩ xp̃c in discipulis. p̃ ho in filio. ⁊ fili⁹ in p̃re ẽ. nõ ꝑt vnus honorari sine alio. vel ꝓtẽni. Igĩk in audiẽdo euangelij p̃dicatores. sciat se quisq; nõ viles ꝑsonas quaslibet audire vel spernere: sz ip̃m dñm saluatorẽ ⁊ suũ p̃rem. In discipulo enĩ mgr̃ audiẽ. ⁊ in filio p̃r honorat̃ Quicũq; g̃ es. q̃ sacerdotes audire ꝓtemnis. et eoꝝ ôbis et exhortatõibo acq̃escere despicis. saltem deũ ip̃m nõ ꝙuipẽdas. ⁊ eũ audire ñ fastidias. Si despicis audire sacerdotẽ. audi vel dominũ in eo loquentẽ. ꝙ eũ te ãmonentẽ ⁊ ad vitam reducentẽ. In sacerdotibo enĩ ⁊ discipulis xp̃c loquit̃. et in eis honorat̃. vel ꝓtemnit̃. Añ Apl's. An exꝑimẽtũ q̃ritis eius q̃ in me loquitur xp̃c: Noli itaq; sperne discipl'os ⁊ nuntios xp̃i. ne ad illũ ꝙueniat qđ illis feceris. ĩmo noli deũ sperne in discipulis et nũtijs suis. Hic g̃ xp̃c nos ĩstruit. vt p̃ceptis eccl'ie et ꝓlatoꝝ obediamus. ne ad deũ ꝙueniat ĩiuria quã illis fecerimus. Et ĩõ quilibet sic missũ et ꝓpositũ accipiat. vt in eo mittentẽ et p̃ponentẽ attẽdat. vt in petro xp̃m. s. in suo dñm. in xp̃o p̃rem. s. in vnigenito genitorẽ. ⁊ deo ac ꝓlato nõ in his que exp̃sse docẽt vel dicũt. sz in his q̃ nouerit eoꝝ p̃cisse eẽ volũtatis vel ꝓsilij obediat. Añ Aug. Magna ẽ vtilitas hoĩs iubẽti deo. etiã incogmta iussionis rõne fuire. Jubẽdo enĩ deus vtile facit. q̃cq̃d iubere voluerit. de q̃ metuendũ ñ ẽ ne ñ ꝓfutura recipiat. Nec fieri ꝑt vt volũtas ꝓpria nõ grãdi ruine ponde sup̃ hoĩem cadat. si eã volũtati supioris extollẽdo preponat. Et itez. Suã volũtatẽ hoĩes facĩũt. nõ dei. qñ faciũt qđ volũt. ñ qđ iubet deus vt diuine fuiãt volũtati. qñ aũt ita faciũt qđ volũt. q̃uis volẽtes agant qđ agũt. illius tñ volũtas est a qno p̃epat̃ et iubet̃ qđ volũt. Volens fac qđ iuberis. atq; ita ⁊ hoc facies qđ vis. ⁊ nõ voluntatẽ tuã facies: sz iubẽtis. Añ ⁊ Bern. Spñ discretionis nihil ita extinguit sicut ꝓpria volũtas. Voluntatẽ dico ꝓriã. q̃ nõ ẽ ꝯmunis cũ deo et hoĩb⁹: sed nr̃a tñ. i. qñ quod volumus. non ad honorem dei. nõ ad vtilitatẽ ꝓximi. sz ꝑẽ nosipos facim⁹. nõ intẽdentes placere deo ⁊ ꝓdesse ꝓximis. sz satisfacẽ nobisip̃is. Huic ꝛria caritas ẽ. que ẽ de⁹. Quid enĩ obit aut q̃d punit de⁹ ꝓter voluntatẽ ꝓriã. Cesset volũtas ꝓpa. et infernus nõ erit. Et aũt ait Hiero. Tantũ vtuti adijcies quantũ volũtati subtraxeris. Et g̃ nõ

ꝓfidas in oĩonib⁹ ⁊ opib⁹ priuatis: ꝓceptũ mãdatũ supioris. q: (vt dicit Aug) Citius exaudi tur vna oĩo obediẽtis. q̃ decẽ milia ꝓceptoris. et iõ (vt dicit Bern) grãde malũ ẽ ꝓpa volũtas q̃ fit vt bona tua tibi bona nõ sint. Quando ẽo magis. et qñ minus meritoria sit obediẽtia. oñdit Greg. Obedĩa aliqñ si de suo aliq̃d habeat: nulla ẽ. aliqñ aũt si de suo aliq̃d nõ habeat minima. Nã cũ hui⁹ mũdi successus p̃cipiẽ. cuz locus supior impak̃. is q̃ ad p̃cipiẽda hec obedit. obediẽtie sibi ôtutẽ euacuat. si ad hec etiã exꝑo desiderio anhelat. Neq; enĩ se sub obediẽtia dirigit. q̃ ad p̃cipiẽda h⁹ mũdi ꝓspera: libidini ꝓprie ambitõnis fuit. Rursũ cũ mũdi despectus p̃cipiẽ cũ ꝓbra adipisci. ⁊ ꝓtumelie iubẽt nisi hec et ex semetipo aĩmus appetat. obedientie sibi meritũ minuit. q̃ ad ea qua in hac vita despecta sũt: inuitus nolensq; descẽdit. Debz g̃ obediẽtia ⁊ in aduerꝺ ex suo aliq̃d hr̃e. ⁊ rursũ in ꝓsperis ex suo aliq̃d oĩno non hr̃e. q̃tenus ⁊ in aduerꝺ tãto sit gl'iosior. quãto diuini ordini etiã ex desiderio iũgitur. et in ꝓsperis tanto sit verior. quanto a pñti ipa quã diuinitus p̃cipit gl'ia. fũditus ex mẽte sep̃at̃ Hec Greg. Et aũt dicit Bern. tria vincula debet hr̃e vera obediẽtia. videlicet celeritatẽ in iussione. iocunditatẽ in labore. perseuerantiã in operis exꝑcutõne.

Quantũ ẽo bonũ sit obediẽtia et ꝑ oppositũ quãtũ malũ inobedĩa. oñdit Aug. dicẽs. Perfecte deus euidenẽq; mõstrauit. quantũ sit bonũ obediẽtia. cũ hoĩem in ꝑadiso posituz ab ea reprobibuit q̃ nõ erat mala. Sola ibi obediẽtia potuit tẽnẽ palmã. sola inobediẽtia incidit penã. Añ ⁊ Bern. Inobedĩa deũ offẽdit. angelos alienat. eijcit a ꝯmunione sc̃oꝝ. vitã eternã amittit. gaudiũ facit demonib⁹. eternũ merẽ supplitiũ. Et itez ñ dabit inobediẽti copiã sui. tãtus amator obediẽtie q̃ maluit mori q̃ ñ obedire. et ne ꝓderet obedĩam: ꝑdidit vitam. hec Bern. Cũ g̃ ꝓsumasset ihs fmones p̃dictos p̃cipiens duodecim discipulis suis. moduz sz p̃dicãdi et viuẽdi p̃dictũ. trãsit inde vt doceret et p̃dicaret in ciuitatib⁹ eoꝝ. s. discipuloꝝ. quaꝝ dñi nõ erãt. sz in quib⁹ nati vel enutriti. seu morati fuerãt. hoc ẽ vt p̃dicaret iudeis. q̃bus missus erat. Predicãs itaq; ibidẽ iudeis. ñ samaritanis. nõ gẽtib⁹: fecit qđ docuerat ⁊ mãdauerat discipulis. vt fm ꝓmissa ꝑus offerret iudeis occasio salutis. Hic g̃ dat maioribo ꝑlatis exemplum. vt ip̃i p̃dicare nõ desinãt. q̃uis alios destinẽt ad predicãdũ. ne alijs laborãtib⁹ otiosi fiãt. et bonoꝝ glorioſũ fructũ ꝑdãt. Sz heu hodie multi ꝑlati vicarios ñ adiutores q̃rũt. et q̃scẽ ñ collaborare volũt. opinãtes q⁹ sic sue et subditoꝝ aĩe req̃escãt in pace. Immo qđ peius est p̃dicatõnib⁹ obmissis. quidã vacãt guerris et pugnis. et qui p̃dicãdo deberẽt aĩas viuificare. guerras faciẽdo. nõ timent ⁊ corpa et aĩas ꝓmere. ⁊ sic lotis extrinsec⁹ manib⁹: sz pollutis ĩtrinsecus cordib⁹ ad altare accedere.

Ubi Crisſ. Cū ꝓsumasset ihs ꝑcipiēs discipulis suis. exijt ad ꝑdicandū. ne laborātibꝫ discipul' otiosus eēt mgr̄. Nō em̄ vicarios opis sui illos ordiauerat: sꝫ adiutores. Et iō festinātibꝫ mercēnarijs: necesse erat vt ā plius ipe pr̄familias festinaret. Nā in secularibꝫ q̄ fuerit maior aut clarior. et hūerit sec⁹ se minores aut subditos. adeo oīa q̄cunq; nccia fuerit ipi adimplēt. ille aūt in suo honore ꝓstitut⁹. tm̄modo iussionibꝫ p̄est: ab oī labore securus ē. In spūalibꝫ aūt viris nō ē ita. sꝫ qui maior ē: maiorē habꝫ laborē Iō ꝑdicantibꝫ aplis ā plius laborabat xp̄c. Miserat em̄ illos q̄i sol radios suos. q̄i rosa suauitatis odores. q̄i ignis scintillas suas disperſit. Et sicut sol in radijs suis apparet. sicut rosa in odoribꝫ suis sentit̄. sicut ignis in scintillis suis aſpicit̄: sic in illoꝝ ⁊ututibꝫ xp̄i potētia ꝯgſcat̄. Quis em̄ vidēs discipulos suos bn̄ instructos. nō sciam mgr̄i collaudet: Aut opa eoꝝ magna ꝓsiderās. nō potētiā admiret̄ auctoris: Faciebat em̄ xp̄c miracula: faciebāt et discipuli ei⁹. et int̄ mirabiliū opatōes maior virtutū fama crescebat Dec Crisſ. Exeūtes aūt duodecī discipuli. circuibāt p castella euāgelizātes. nōsolum ꝓcuratōem recipiētes. et curātes in aīa et corpe nō malo exēplo occidētes. q̄ hoc vbiq; sine ꝓsonaꝝ acceptōe. Exierūt ab arce ꝓēplatōnis ad actōem ꝑdicatōnis et curatōnis. inducē do hoīes verbo et exemplo. vt pn̄iam agerēt de pctīs. Sꝫ heu multi hodie exeūt a latebris puerse cogitatōnis ad actōnem iniq̄tatis corrū pēdo hoīes verbis et exēplis malis. Oratio

Omine ihu xp̄e mgister bone. da mihi ꝓphas. s. q̄ doctrina te ꝑdicāt. ⁊ iustos q̄ bona vita te demōstrāt. ac discipl'os et nūtios tuos q̄ te quoq̄ mō denūtiāt. sic proinde tuo venerari ⁊ recipe. ac eis caritatis obsequia et bn̄ficia ipendē. vt mercedē cū eis merear te donāte meritis eoꝝ obtinere. Da mihi etiā dn̄e deus meus ꝓlatos. ꝑdicatores. ⁊ sacerdotes reuerēter audire. ⁊ eoꝝ āmonitōibꝫ obediēdo acq̄escē. vt cū veris obediētibꝫ valeā apd te gr̄am inueīre Amē. De q̄stione Iobis baptiste et eius ꝓmendatōne. Ca. LVI.

Iohannes aūt baptista in vinculis ⁊ in carcere ꝓstitutus. cū p discipulos suos magis inuidia q̄ simplici corde stimlatos. audisset opa ⁊ miracula q̄ faciebat xp̄c. pl⁹ de discipuloꝝ salute q̄ de suo ꝑiculo solicit⁹. mittēs duos de discipl'is suis dubitātibꝫ. vt ipis fuerꝫ credēt̄ ab alijs. q̄i ore duoꝝ vel triū testiū stabit oīe verbū. ait illi. s. xp̄o p discipulos suos missos. q̄i dicēt. si mihi n̄ creditis q̄ testimoniuꝫ de xp̄o phibui. vosipe dicite ei. Tu es q̄ vēturꝰ es xp̄c. ⁊ messyas in lege ꝓmissus. qui debes saluare isr̄l'. an aliū expectam⁹ ad saluādū: Iohes intērp̄tat̄ gr̄a. Johs q̄ in vinculis ē. cū gr̄a in aliq̄ vincul'mūdi vel carnis vel pcti: ligata te net̄. ne ꝓficiat. Deu in mltis hodie iohs tenet̄ in vīculis. corpus em̄ carc̄. ē ipediens hoīez a ꝑēplatōe veritatis. Nō aūt ipe iohs dubitauit nec dubitando q̄siuit. qui ⁊ xp̄i pn̄tia in vtero mr̄is exultauit. q̄ ei etiā ad bap̄m veienti dixerat. ego a te debeo baptizari. ⁊ tu veis ad me. ⁊ in bap̄o eū p colūbā ⁊scēdentē ac p p̄is vocē ⁊ testioniū aq̄uit. ⁊ postea digito demōstrauit. q̄ etiā p xp̄o ac fide ei⁹ ⁊ iusticia posit⁹ ē in carcere. ⁊ patus morē sustinē. sꝫ morez dubitātis gerēs q̄siuit. vt discipuloꝝ dubitatōi ꝓsulēdo: eos p xp̄m ꝓfirmaret. et xp̄i discipulos faceēt. q̄s ⁊ xp̄o adhuc dubitātes nouerat. vt videntes sig̃ et correcti dictis crederēt. scādalū em̄ patie bāt̄ qz ihm ꝑponi ⁊ ꝑferri suo mgr̄o audierāt Sñ Aug. Ite dicite illi. Nō qz ego dubito. sꝫ vt vos instruā. Q⁹ ⁊ ego soleo dicē: ab ipo audite. Audistis ꝑconē ꝓfirmamī a iudice. Sñ ⁊ hyla. Johes igit̄ nō sue: sꝫ discipuloꝝ ignorātie ꝓsuluit. Et em̄ scirēt nō aliū a se ꝑdicatū: ab opa ei⁹ intuēda discipulos suos misit. vt auctem dictis illius opa ꝓferrēt. nec xp̄c ali⁹ expectaret̄ q̄ cui testimoniū opa p̄stitissēt. Sñ etiā Crisſ. Johes in carcē sciēs se esse iā in exitu ꝓstitutū volebat discipulos suos xp̄o adiūgere. tanq̄ si puibus p̄ moriēs filios suos ꝓsignet fideli tutori. Desiderabat em̄ viuens plenā fidē vidē discipuloꝝ suoꝝ. et sine dubitatōne aliq̄ credētes xp̄o. Sicut p̄ moriēs si viderit filios suos bonis moribꝫ ornatos. et oīm̄i sapia ꝑfectos. q̄i securus moritur. nihil decetero timēs de illis. sic ⁊ iohs volebat discipulos suos ꝑfectos vidē in xp̄o. vt iocūdius morerēt. Magis aūt nō sicut p̄ filios suos ꝓmēdauit xp̄o q̄i tutori. sꝫ q̄i pedagog⁹ alienos filios. q̄s ad tps accepit vt erudiet: eruditos volebat xp̄o reddere. q̄i ꝑtio p̄ri ipoꝝ. Ideo inꝛogabat p discipulos suos. n̄ vt ipe accipiēs rn̄sum a xp̄o audiret ⁊ discēt: sꝫ vt missi discipli oculis suis viderēt opa ei⁹ et crederēt. Misit iohes discipulos ad xp̄m. vt miracula eius viderēt. q̄ tot fecit vt paucoꝝ aīas lucrarēt. qz melior ē apud deū vnus iustus q̄ totus mūdus pctoribꝫ plen⁹ Dec Crisſ. Sꝫ (sc̄em Grego) q̄rit iohes p discipulos. tu q̄ venisti in mūdū nascēdo: es tu vēturus ad īferos moriēdo. et p̄t dici q̄ nō simplicit̄ dubitauit de descēsu ad inferos: sꝫ de descēsu in aīa et corpore ad eos. Ihs aūt amouit dubitatōem discipulorū. ⁊ ondit eis p̄mo factis. ⁊ postmodū ⁊bis. qz ipe esset xp̄c. ꝑm illud cepit ihs facere et docere. In quo ꝑdicatores et doctores instruxit. vt nonsolū verbis sꝫ etiā factis doceāt. In eoꝝ em̄ pn̄tia ⁊ multoꝝ q̄ ibi aderāt cecos. surdos. claudos. et leprosos curauit. ⁊ alia miracula fecit. ꝑ quo ꝑdicauit. cuius euāgeliū ꝓmo pauper receperūt. qz pauper ⁊ hūiles magis credūt euāgelio q̄ diuites. Et p hoc rn̄dit questioni iohis vel magis discipuloꝝ eius: ondens p miracula soli diuine ⁊tuti possibilia. q̄ ipe esset vere xp̄c Dec em̄ plenū ꝑhibebāt ei testimoniū q̄ esset dei filius. Iametsi añ euāgelium aliqui similia egerunt. rari tamē fuerūt. et sua auctoritate ⁊

iussione.sed misterio ⁊ oꝛone hec fecerunt. Ait dñs. Et rñdens ihs.s.verbis et factis:ait illis.

Ite et renūtiate iohi que audistis ab alijs anteq̄ veniretis.et vidistis pñtialiter ad p̄ceptū meū fieri postq̄ venistis.et vos de me certificemini p̄ eu3 potiusq̄ ipe.vel que audistis in p̄dicatōne.et vidistis in miraculoꝝ opatione. Quasi dicēt. Videtis me. agnoscite me.videtis facta:agnoscite factorē. Cecos illumino.mortuos suscito.paupes ad fidē ꝙuerto.⁊ cetera facio.que me factuꝝ ꝓhibe nūtiauerūt. Ipa opa que ego facio:testimoniū ꝓhibent de me. Ait̄ si mihi nō creditis.vel operibo credite. Conferte opa que in me vidistis.cū ꝓphaꝝ oraculis q̄ legistis.vt et me illū de q̄ dixerūt esse ꝙgnoscatis Ceci vident.vt impleat̄ illud ꝓpheticū.tūc aperient̄ oculi cecoꝝ. Claudi ambulāt.vt impleatur illud.tūc saliet sicut ceruꝰ claudus. Leprosi mūdant̄.vt impleat̄ illud.lāguores nr̄os ipe tulit.cuius liuore sanati sumꝰ. Surdi audiūt. vt impleat̄ illō.⁊ aures surdoꝝ patebūt. Mortui resurgūt.vt impleat̄ illud.viuent mortui. int̄fecti mei resurgēt. Paupes euāgelizant̄.i. p̄ euāgeliū instruunt̄ et illuminant̄ et ad fidē ꝙuertunt̄.vt impleat̄ illud euāgelizare vel ad ānuntiandū paupib⁹ misit me. Fit aūt potiꝰ mētio de paupib⁹ q̄ ō diuitib⁹.q; paupes ꝙuertunt̄ facilius. Ibi Diero. Paupes aūt euāgelizātes ītellige.vel paupes spū.vel certe opib⁹ pauperes.vt nullā int̄ nobiles et ignobiles. int̄ diuites et egenos in p̄dicatōe distātia fit Narratę ḡ iohi que quidē audistis in ꝓphis per messyā fiēda:vidistis mō p̄ me impleta. Ea ei tūc agebat xp̄c.q̄ ꝓphe loquēt̄es de tpe messye: p̄dixerāt eū factuꝝ. Subtiliter ḡ rñdit.innuēs talē rōnem.Qui operat̄ opa:omnē nature facultatē excedentia.⁊ que ꝓphe p̄dixerāt de xp̄o. ille pfecto est xp̄c.sꝫ ego talia operor.ḡ ego sū. Similiter ḡ ad iohānis discipulos rñdit.dñs potius p̄ opera q̄ si dixisset ego sum.vt ipa opera eius manifestarent eis q̄ ipe esset messyas.potiusq̄ verba.q; testimoniū quod ē a rebo ⁊ operibo.credibilius et validius ē testimonio quod est a verbis.et validior ē vox opis q̄ ſmonis. Noluit etiā apertis ōbis dicere.ego sum. p̄ter arrogantie vitāde exemplū.sed tñ euidētissime oñdit se esse illū.de quo querebāt eū. Mora litere per sex opa xp̄i mirabilia hic posita quibo liberauit hoīes a corpalibo defectibo:p̄ñt accipi sex mala.a quibo quotidie spūaliter liberat aīas. Cecitas est ignorātia et error rōnis eligētis. Claudicatō est infirmitas et curuitas affectionis mouētis. Lepra ē ꝓcupīa et īmunditia ꝓcupīe carnalis. Surditas ē malitia ⁊ duritia obstinata mētis. Mors est sepatio aīe a deo p̄ mortale pc̄m. Paupt̄as ē defectus gr̄e ⁊ ōtutum. Hec sex mala p̄ magna p̄t̄e nobis ex pc̄to primi hoīs inflicta:tollit fides et p̄dicatō xp̄i deuote accepta. Nam rō illuminat̄.affect⁹ certificat̄.ꝓcupiscētie ardor extinguit̄.obstinatio frangit̄.peccatū fugat̄.et gr̄a ꝓfertur. Quidā eñ sunt ceci p̄ ignorantiā.quos liberat xp̄c illustrādo mētem ad diuinoꝝ ꝙgnitōem. Quidā sunt claudi in affectu p̄ue volūtatis.qui bñ vident quid agēdū sit.et quo derelicto mūdo xp̄c sequēdus esset:sꝫ nolunt.vel p̄tim volunt sequi mundū.p̄tim xp̄m claudicātes in duas p̄t̄es.s. versus deū et mundū.quos liberat xp̄c disponēdo mentē ad diuīe volūtatis expletōez. Quidā sunt leprosi luxurie q̄ corpus et aīam maculat vel alterius pc̄i ꝓtagiōe.q̄s liberat xp̄c depurādo mentē oīmode a culpabilibo ōfectibo quibuscūq;. Quidā sūt surdi p̄ cordis duritiā ⁊ īmisericordiā.siue ad p̄dicationis vocē.siue ad paupeꝝ clamorē.q̄s liberat xp̄c inclinādo mentem ad verbi dei et pauperꝝ obaudītōem. Quidā sūt mortui p̄ peccati mortalis obstinatōem q̄s liberat xp̄c viuificādo et renouādo mentem et hoīem int̄riorē. Quidā sūt paupes a celestibus gratijs et ōtutibo nudi et miseri.q̄s xp̄c liberat ditādo mētem gratijs et vestiēdo ōtutibo. Ista aūt miracla spūalia sūt maiora q̄ corpalia.magis em̄ est(ꝛm Aug)iustificare impiū q̄ creare celū et terrā.plus ē iustificare aīam inetern̄ victurā. q̄ suscitare carnē it̄ꝝ moriturā.plus est in aīa reformare ymaginē dei.q̄ in corpe reformare matēriā nr̄i limi. Deiñ dñs subiūgit. Et bēs est q̄ nō fuerit scādalizatus in me.s.in infirmitate ⁊ hūanitate mea.dubitādo de deitate ⁊ diuīa potētia.credēs me purum hoīem esse.q; me videt in passibili carne. Beatus q̄ me pati viderit.et nō me negabit.cꝰ fidei nihil tēptamēti affert crux.mors.⁊ sepultura. Ait̄ ⁊ latro fuit bēs.q; nō fuit scādalizatus. Quasi dicēt. Licet operer vt deus mirabilia.q; tñ vt hō suꝫ crucifigēdus.cauēdū ē valde hoīb⁹ ne in me mortē despitiāt.qui signa venerātur. Et bñ dixit in me.ñ a me.q; xp̄c nūq̄ fuit causa scādali actiue.sꝫ potuit esse quodāmodo matēria scādali et occasio. Ait̄ ñ et dr̄ petra scādali.petra em̄ nullū scādalizat.q; nature sue debitū facit.sꝫ de petra cecus vel incautus scandalizat̄ qui ledit̄. In hoc ḡ dñs int̄ nūtios iohis qui eū xp̄m nō credebāt:p̄cutit.⁊ a perfidie scādalo castigat. Hoc em̄ induxit vt iohānis discipulos ad se traheret.qui de eo offendebant̄.q; iohānes in operibo maior clarebat. Quasi eis diceret. Videte ne scandalizemini in me.⁊ ne in aliquo de me minus sentiatis

Sicut aūt p̄cursor int̄debat amouere a discipulis dubitatōez de xp̄o.sic saluator viceuersa a turbis de p̄cursore:ꝓmendās eū multipl'r turbis q̄ nesciebāt misteriū secretū.seu causaꝫ int̄rogationis. ne turbe suspicarent̄ iohem male motū fuisse.et iō discipulos misisse.ac p̄ hoc minus crederēt p̄ceritis testimonijs iohis Audientes em̄ questionē a discipulis iohānis xp̄o ꝓpositam.putare potērāt iohānem leuem in fide ⁊ mollem in vita.quia videbat̄ prius dū erat liber de xp̄o affirmasse.que modo in carcere quasi aduersitate fractus videtur querere. Leuitas ad hesitatōnem ratōnis.mollities ad

ꝑcupiam voluptatis ꝓtinet. et vtraq; dñs a iohāne ꝑcludit. et eū de ꝓtarijs ꝙ quibusdā alijs ꝓmendat. Magis aūt voluit ꝓmendare iobem in absentia discipulo⁊ eius q̄ in pñtia. vt eius ꝓmēdatio nō ex fauore hūano vel ex adulatōe ſz amore veritatis ꝓcedere videret. Et per hoc docuit nos fugere notā adulatōnis in ꝓmēdatione alio⁊. et maxime magno⁊ in pñtia eo⁊ Añ Crisо. Qbene recedentibo discipulis cepit laudare iobem. Nō sicut quidā hoīes blanditores. qui libenē hoīes in facie laudāt. aut qñ vident amicos eius fideles. aut domesticos eius q̄s credūt nūciaturos illi q̄quid audierint. Nā qui insipiēs ē: gaudet laudatus in facie. vir aī sapiens qñ laudaī in facie: flagellaī in corde. Propter duas q̄ causas homo in facie laudari nō debet. Primū si sapientē illū putas: q̄uiter susceptur⁹ ē. Et quare illi laudibo tuis molestiā facis? Si insipiētem illū existimas: extollēdus est. quare insipientiā eius laudibo tuis nutris? Hec Criſ. Deinde ꝓsequēter ꝓmēdat iobem a multis. et primo a ꝓstantia fidei et mētis. Dicit q̄. Illis aūt ſz discipulis iohānis abeūtibo ſz a xp̄o et reuertētibo ad iobem. dixit ihs ad turbas. Quid id est qualē existis in desertū videre. nō modo sed olim cū adhuc iobes esset in deserto: nūc eñ erat in carcere? Quasi diceret. Qualis creditis q̄ sit ille. quem iamdudū ante vinculā frequēter existis videre? Añ Criſ. Ac si diceret. ꝓpter quid ciuitates dimittētes: ꝙeniſtis in desertū? Non plebs tāta cum tāto desiderio in heremū venisset. nisi magnū quendā ꝙ mirabilē et petra solidiorē se videre estimans. Existis inq̄ videre arūdinem vento agitatam? Quasi diceret. Non fuit mobilis sicut arundo. vt leuitate mētis ꝙ fidei de dño ambigeret quē antea predicauerat: ſz ita ꝓstans q̄ nec timore nec fauore a veritate ꝺclinabat. Nō fuit arūdo iobes: sed colūna. non mouebaī vēto. nec ꝓsperis erigi. nec aduerſ inclinari nouerat. ſz inī aduersa et ꝓspera imobilis ꝑmanebat: seruās in ꝓsperis humilitatē. et in aduersis patiam. Nō quatiebaī timore. nec flectebaī adulatōne nec eū blandū gr̄a. nec aspe⁊ ira cuiuslibet faciebat: vno eoꝺēq; vultu respiciebat illos q̄ eū laudabāt. ꝙ illos qui eū vitupabāt. Sic inimicos et amicos diligebat. sic potētes et ipotētes arguebat. Arūdo igiī vento agitata iobes nō erat. quē a statu sue rectitudinis nulla re⁊ varietas inflectebat. Añ Criſ. Calamus ē vacu⁹ et nullā hñs virtutē. et iō qualis vis vētus leuis flauerit sup eū. huc et illuc flectit eū. Sic et homo carnalis et secularis. in q̄ fidei nulla ē medulla et virtus veritatis nō inueniī in eo. qualiscūq; tēptatō venerit sup eū: curuat eu⁊. Añ et Greg. Discamus q̄ frēs carissimi arūdo vēto agitata ñ esse. Solidemus aīm inī auras linguarū positū. Sit inflexibilis: status nr̄e mētis. Nulla nos detractio ad irā ꝑuocet. atq; ad remissionē inutilis gr̄e nullus fauor inclinet. Non nos ꝓspera eleuēt. ñ aduersa ꝑturbēt vt q̄ soliditate fidei figimur. nequaq̄ re⁊ trāseū tiū mutabilitate moueamur. hec Greg. Mistice hic iobez laudat. vt sic ipe nec mortis timore nec carnalis vite amore formā iusticie ꝺseruit sic nec nos vtilia relinq̄mus ꝑ vanis. vel eterna ꝑ trāsitorijs. et crucē potiusq̄ faleras mūdi eligamus. Secūdo ꝓmēdat eū ab austerita-te vite ꝙ pnie. q⁊ nō fuit mollibus vestitus. nec delitijs vsus. Añ dicit. Sz q̄d existis videre hominē mollibo vestitū. s. ꝑ carnis curā delitōsa? Quasi diceret. Nō. q⁊ (vt dictū ē supra) iobes habebat vestimētū de pilis camelo⁊. ꝙ esca eius erat locusta. et mel siluestre. vt ipso ꝙuersatōis sue testimonio ꝓpōneret mundū cum bonis ꝙ delitijs suis. Ad hoc etiaz manebat in deserto. vt austerā vitā duceret. nō solū victu et vestitu ſz etiā ex loco. ꝑ quod subdiī. Ecce qui mollibo vesciūtur. et delitijs vtunī. nō in deserto ſz in domibo regū sunt. q⁊ ibi vita delitōsa agitur. Ad hoc eñ multi magnatibo adulanī. vt cum ipis ꝓmorātes delitijs vtanī. ſz hoīes veritatis talia aspernanī. Añ narrat Valeri⁹ maximus q̄ quidā dixit dy̆ogeni olera lauāti. Si tu dy̆onisio adulari velles: ista nō ederes. Cui rñdit. Si tu ista edē velles: dy̆onisio adulari nolles. Et seq̄ī. Ih̄ veridic⁹ veritatis annūciato⁊. malēs oleribo sustētari q̄ magnatibo adulari. Sz heu hodie multi etiā religiosi ꝛriū faciūt. et ꝑ modico maioribo et etiā alijs adulari ñ erubescūt Et bñ dicit. in domibo regū. ñ pōtificū. dñt eñ pōtifices et oēs ꝓlati ecclie. ꝙ etiā eo⁊ familia indui veste simplici et religiosa. nō molli ꝙ ꝓtiosa. Añ legiī de beato Aug. q̄ vestimēta ei⁹ erāt nec nitida plurimū. nec abiecta nimiū. Unde ꝙ Hiero. Ornatus ꝙ sordes pari modo fugiēbi sūt quia alter⁊ delitias. alter⁊ gl̄iam redolet. Quō q̄ clerici ꝙ religiosi eque mollibo ꝙ delitijs vtunī. sicut et hi qui in domibo regū sūt. Sz timeāt ꝙ caueāt sibi. q⁊ nō celesti: sed terreno regi militāt qui ꝑ deo perpeti aspera fugiūt. sed solis exterioribo deditī: pñtis vite mollitiē et delectatōnem querūt. Si q̄ vilibo vestimētis indui ōtus ñ esset. nequaq̄ dñs iobem de vestimēti sui asperitate laudasset. Etsi ꝑtiosis indui vestimentis pcēm nō esset. nequaq̄ de pena diuitis locuturus ꝓmisiſſz. q⁊ ībuebaī purpura ꝙ bisso. Qꝛ vo ꝑiculosū sit vti mollibo vestibo. patet ꝑ Criſ. q̄ dicit. Mollis vestis dissoluit rigidā aīam. et si rigidū corpus assumat et aspe⁊: facile ꝑ hmōi mollitiē delicatū reddit et fragile. Facto autez corpe molliori necesse ē et aīam ꝑticipare lesionē. nā vt plurimū opationes ipsius ꝓsonāt dispositōibo corpis Hec Crisо. Mistice ꝑ vestitos mollibo pñt intelligi adulatores quob bñ significaī ꝑ indumentū. sicut eñ indumentū adaptat se illi cuius est. sic adulatores adaptant se malis. vt qui timore ꝑsecutōnis vel amore laudis: peccantiū vitia nō redarguūt. ꝙ vt tpalia lucra vel ꝓmoda ꝓsequi possint. illis se ꝓforma re non metuūt. Sz scōm Greg. Johannes sic mollibo vestitus nō erat. quia peccantiū vitia

non blandiendo fouere: ſꝫ increpãdo caſtigare nouerat. Moraliẽ ſm Hiero. ⁊ Raba. docemur hic. q̃ ꝓdicatores veritatis declĩare dñt molliũ palacia. que mollibꝰ induti adulatores frequẽ tãt. qui vitã peccantiũ palpãt: vngũt. et nõ pũgũt. Item notaẽ hic. q̃ ꝓdicatio veritatis ꝯuenit cũ duritia cibi⁊ vestis. Qui autẽ falso ꝓdicãt: adulatores sũt. lucra sectanẽ. diuitias querũt. delitijs affluũt. Et tales sic mollibꝰ vestiti in domibꝰ regũ sunt. id ẽ (ſm Greg) exteres regni celestis. sub iure diaboli sunt. q̃ sunt reges tenebraꝝ. Per desertũ q̃ ꝑt intelligi religio. q̃ sicut ꝺsertũ fuit mediũ ⁊ quedã via inẽ egiptũ et terrã sãctam ꝓmissionis. sic ſligio ẽ quoddã mediũ inter celũ et mundũ. et q̃i quedã via directa qua itur ad celũ. Per iohem existentẽ in deserto intelligiẽ religiosus. q̃ nõ debet esse arũdo. i. ỹpocrita. exterius sicut arũdo virẽs ⁊ interius vacuus. ſꝫ exterius debet virere ꝑ honestã ꝯuersatõem. et interius debet esse plenus ꝑ fidem et feruentẽ deuotõem. Item nõ ꝺbet eẽ fragilis sicut arũdo. et omni vento cedere. ſꝫ debꝫ esse firmus et omni ẽptatõni resistẽ. ⁊ nec bñdictione. nec maledictõne debet moueri. Item ñ debet esse mollibꝰ vestit⁹. i. adulator. ſꝫ seriosus ad vitia. et nulli⁹ in hoc ꝑsone acceptor. Tertio ꝯmẽdat saluator iohẽz ab excellẽtia ꝑsone et claritate noticie. q̃ plusq̃ ꝓpha fuit. Prophete quidẽ fuit. q̃ xp̃m ꝓuidit et ꝓdixit. qꝺ et alij ꝓphe fecerũt. vñ sup̃ dictũ est. tu puer ꝓpha altissimi vocaberis. Item plusq̃ ꝓpha fuit. Prio q̃ a deo ꝑ angelũ ꝓphatus fuit. Secundo q̃ in vtero mris ꝓphare cepit. Tertõ q̃ finis ꝓpharũ fuit. Quarto q̃ xp̃m a se ⁊ ab alijs ꝓuisum ⁊ ꝓdictũ digito ꝺmõstrauit. qꝺ alij nõ fecerũt. Nã (ſm Greg) ꝓphe officiũ est vẽtura ꝓdicere. sed nõ etiã demõstrare. Quito (ſm Aug. ⁊ Amb) ẽ maior ꝓphetis. q̃ ꝓphe ꝺnm ventuꝝ ꝓnũciauerũt quẽ videre desiderauerũt ⁊ ñ viderũt. Huic aũt ꝑstitum ẽ qꝺ illi quesierũt. Sexto (ſm Hiero) quia ad priuilegiũ ꝓphetale etiam baptiste accessit premiũ. vt suus et ꝓphetaꝝ baptizaret dñm. Septimo q̃ angelus etsi non natura. tñ officio dictus ẽ. Octauo q̃ primior xp̃o fuit et pene cũ ipo venit. Ait Crisꝰ. Omnes quidẽ ꝓphete ante faciẽ xp̃i trãsmissi sũt. solus aũt iohes sic missus ẽ ante faciẽ xp̃i. vt pene cũ xp̃o veniret Quantũ ꝑ ceteris ꝓphis iohes in ꝑe iuxta xp̃m tantũ iusticia pre illis primior erat xp̃o. Multe quidẽ stelle ante lucẽ precedũt. nũtiantes lucis aduentũ: nulla eaꝝ luciferi nomẽ bñe meruerit nisi vna. q̃ cũ ipa luce ꝓcedit. Sic omnes ꝓphete ante faciẽ xp̃i ꝓcedũt. nũtiantes aduentũ eius. solus tñ iohes ꝑcursor ẽ appellatus. q̃ nonsolũ aduentũ eius annũtiat: ſꝫ etiã illũ digito oñdit: dicens. Ecce agnus dei Dec Criſo.

Quarto ꝯmẽdat eũ ab auctõe doctrine ⁊ officij dignitate. cum dr. Hic est enim de q̃ scriptum ẽ in malachia. et sũt verba p̃is ad filiũ iohem ꝯmẽdantis et dicentis. Ecce ego mitto angelũ meũ. i. nuntiũ. ſ. iohem baptistã. qui etiã vitã duxit angelicã. ante faciẽ tuã. i. ante p̃tiam tuã tꝑalem. et ante eiusdem p̃tie manifestatõnem et cognitõem. qui ꝓpabit viã tuã ꝓdicãdo pniam. baptizãdo ad assuefactõem. te annũtiando ac manifestãdo. ac corda auditoꝝ ad recipiendũ te et tuã ꝓdicatõem. peruia reddẽdo. ante te. i. ante ostẽsionẽ tuã ad mundũ. Sic officiũ ꝓdicatoꝝ. est ꝓpare corda auditoꝝ ante aduẽtũ dñi ad iuditiũ vel in mentẽ. Dictus est aẽ iohes angelus ꝑter duo. Primo ꝑ officij dignitatẽ. q̃ nũtius. officiũ emi angeloꝝ est archana reuelare. sic officiũ iohis archana ꝓdicere. Nã sicut angelus gabriel natiuitatẽ saluatoris paucis annũtiauit ꝑsonis. ſ. virgini. ioseph. pastoribꝰ. et magis. ita iohes palam illuz toti mũdo nũtiauit. Ait Beda. Angelus vocaẽ iohãnes. ñ nature societatẽ. ſꝫ officij dignitatẽ Quo noie recte appellari potuit homo ille. qui fuit missus a deo vt testimoniũ ꝓhiberet de lumine. et venientẽ in carne dñm mũdo nũtiaret Et sacerdotes angeli nũcupanẽ. Ait apl's ꝓhibet ne mulieres detecto capite oret ꝑter angelos dei. i. sacerdotes. Et (ſm Greg) vnuſq̃ſq̃ fidelis si a ꝓuitate ꝑimũ revocat ⁊ ad bonũ exhortaẽ. si eternũ regnũ vel supplitiũ errãti denũtiat: ꝓfecto ãgelus. i. nũtius dñi ẽ. Secũdo dictus ẽ ãgelus ꝑ vite angelice puritatẽ. quã duxit in solitudie. in ỏginitate. in ꝯtẽplatõne. Ait crisꝰ. Beatus iohes q̃ talẽ meruit bñe laudatorẽ. audi nũc et intelige dignitatẽ. Puto si ñ esset audatie dicẽ. q̃ gl'iosior ẽ iohãnes q̃ bõ fuit. et ꝑ meritũ ỏtutis angelus ẽ vocatus: q̃ si noie angelus et natura fuisset. Angelus emi hocip̃m q̃ angelus ẽ nõ tantũ ẽ ỏtutis ꝓmiũ. quantũ nature ꝑetas. Iste aũt mirabilis ẽ. q̃ in natura hũana euãgelicã trãsgressus ẽ sc̃itatẽ. Et hoc obtinuit ꝑ gr̃am dei. qꝺ ñ habuit natura Dec Crisꝰ. Et vt sũmã ỏtutũ ꝯmẽdatõnis ei⁹ dñs breuiter ꝯpẽdat: subdit. Amẽ dico vob. inẽ natos mulieꝝ nõ surrexit maior iohãne baptista. Signanẽ dicit natos. ñ natas. ne ỏgini mri xp̃i ꝑferri vel eq̃ri q̃ ad sc̃itatem intelligaẽ. q̃ ꝑlata ẽ oĩbꝰ sc̃tis. et post xp̃m sanctior fuit vniuersꝰ. Dicit aũt mulieꝝ ñ ỏginis. ne xp̃o ꝯpari videaẽ. q̃ mulier ibi nõsolũ sexũ sed etiã corruptõnem significat. ſm quẽ modũ bẽa ỏgo melior ñ fuit. Etsi mulier aliqñ in euãgelio nũcupaẽ. ibi mulier ꝑ feia et sexu ponitẽ. Nec ceteris ꝓphetis et pr̃iarchis cũctisq̃ hoĩbꝰ ꝑferẽ hic iohãnes: ſꝫ eq̃tur. vl' null⁹ei añponitẽ Nõ enim statim sequitẽ vt si alij eo meliores ñ sũt ille maior alioꝝ sit. Ait non negat q̃n equalis sibi aliqñ surrexit. vt rũ ỏo postea sanctior eo aliquis fuerit. vl' adhuc futurus sit: indiscussũ relinquit. Ait Crisꝰ. Scriptura quidẽ nõ dicit iohãnem maiorẽ esse ceteris sanctis: ſꝫ ceteros sanctos nõ esse maiores iohãne. Coequauit eĩ ceteris. non ꝓposuit. Et iteꝝ. Quod autem dicit. tale est. Non peperit mulier isto maiorem. Et sufficit quidem hec enuntiatio xp̃i. Si autẽ vis a rebus ipsis discere hoc. excogita eius

inmensã ꝓuersatõem.et mẽtis altitudinẽ. Ve-
lud enĩ qui celitus descẽdisset degebat in terra.
fere nullã gerens curã de corpe: intellectualit
erectus in celũ. Et soli deo ꝓiũctus ꝺ nullo mũ
dano ꝓ solicitus. Sicut enĩ in celo. ita ꝓuersa
bat̃. et nature necessitatibꝰ supior effectus. ex-
traneã quãdã ambulabat viã. in ỹmnis q ozo-
nibꝰ omne ptãsiens tps. hoĩm quidq nulli. deo
at̃ ptinue soli colloquẽs. Neq enĩ vidit aliquẽ
ꝓseruoꝝ. neq visus ẽ alicui horum. Nõ lactẽ
usus ẽ. nõ lectulo. nõ tecto. nõ foro. nõ aliquo
q̃ potit? ẽ hũanoꝝ. Sermo seuer? q lenis. Nã
cũ ꝓpho iudeoꝝ virilit̃ q feruẽter. cũ rege auda
cter: cũ discipulis leniter ꝓferebat. Nil frustra
vel leniter. sed omnia ꝓuenienter agebat. Propt̃
hoc dixit. Nõ surrexit in natis mulieꝝ maior
iohe baptista Dec Criso. Et qz nulla est iohis
cũ filio dei collatõ. ideo fm Crih. vt copia lau
dũ iohis iudeis occasionẽ nõ daret pferẽdi io-
hem xpõ: subdit distinguẽdo excellentiã xpi ab
excellentia iohis: dicẽs. Qui aũt minor est. s.
etate et multoꝝ opinione. in regno celoꝝ. i. in
eccl̃ia sanctoꝝ militãte: maior ẽ illo sc̃z digni-
tate et maiestate. Quod de xpõ recte accipitur
qui tũc in eccl̃ia militãte. que a primo iusto
incipiẽs usq ad vltimũ electũ ꝑdurat: mior a
mltis r̃putat̃. Sz (fm Crih) ñ putes q ꝓpatie
se dixerit maiorẽ iohe. Et ei etiã dic̃ Amb. alia
ẽ ista natura. nec cũ hũanis generatõibꝰ ꝓpan
da. ñ enĩ ꝑt hoĩ cũ deo vlla esse collatõ. Vel no
uissimus angelorũ. qui in regno celoꝝ. i. in ec-
clesia triũphante ministrat. seu minimus sc̃to
rum. qui iã ibi cum deo regnat: maior ẽ eo qui
statũ fruitõnis. qz quilibet beatus et ꝓphensor
quãtũcunq minimus: maior ẽ actu q̃ quilibet
viator purus. licet aliquis viator sit maior in
potẽtia aliquo iã beato. Vñ Diero. Nos autem
simpliciter intelligamus q omnis sãctus qui iã
cũ deo est: maior sit illo qui adhuc ꝓsistit in p̃-
lio. aliud ẽ enĩ coronã victorie possidere. aliud
adhuc in acie dimicare. Intelige tñ q̃tum ad
p̃mij securitatẽ. non q̃tum ad meriti magnitu
dinez. Deinde quasi declarãdo q erat plusq̃
pphet̃a. ꝓmẽdat eũ a tpis ꝓmoditate in q̃ venit
qz in tpe gr̃e: cõmodo et vtili hũano generi. A
diebꝰ enĩ iohis. i. postq̃ cepit iohes p̃dicare ꝓse
cutõem regni celestis p pnĩam. usq nũc inclu-
siue. qz tps gr̃e a tpe p̃dicatõnis iohis. inchoa-
tum semp erit. q̃diu nũc dici p̃t. et usq ad finẽ
mũdi durabit: regnũ celoꝝ vim patit̃ a penitẽ
tibꝰ et violẽti. illi. s. qui nõ videnẽ hr̃e ius sicut
publicani q pcores rapiũt illud. exclusis sc̃z fi
liis regni. A simili dictũ ẽ. sicut si aliqꝺ regnũ
datũ esset extraneis q̃i violentia videret̃ infer
ri ipõ regno. Vñ Hila. Regnũ celoꝝ vim pati
tur. qz gloria dei. israhel patribꝰ debita a pphis
p̃nunciata. a xpõ oblata. fide gentiũ occupat̃
dum p pnĩam quã iohãnes predicauit fideles
ad celestẽ p̃riam quasi in locũ alienũ penetran
tes. Vñ Crisо. Videes ergo qz magnus est iohes
in cuius tpe tanta gr̃a effusa est sup terram. et

quod in diebus oĩm pphetarũ factũ non est. in
illius tpe factũ est. et ipe factus est gr̃e huius
minister Dec Crih. A diebꝰ q iohis regnũ celo
rum patuit penitẽtibꝰ. a quibꝰ vim patitur. et
violẽti rapit̃. qz primus pnĩam p̃dicauit. qua
velut quadã violẽtia nos affligẽdo. et p pcis
satisfaciẽdo: regnũ celoꝝ q̃i violenti non pigri
rapimus et intramus. A quo enĩ p peccatum
alieni facti sumus. vi q virtute pnie acquirim?
et id quod nobis de iure ñ debet̃: labore et vio-
lentia rapimus. Quasi rape quidẽ est. vbi nul-
lũ ius habemus. et qꝺ angeloꝝ ẽ possessio acq̃-
rere. Non p̃t enĩ homo natus in terra rape ce-
lũ nisi sibi faciat violẽtiã. cohercẽdo a delecta
tionibꝰ pprium appetitũ. et subiugando spiritui
carnẽ suã. Vñ Diero. Grãdis est violentia nos
in terra genitos esse. et celoꝝ sedẽ querere pos-
sidere p virtutẽ. qꝺ nõ tenemus p naturã. Vñ
et Amb. Et ideo faciamus vĩ regno celoꝝ. Oĩs
enĩ qui vim facit: vehemẽti studio pperat. non
torpẽdi lentescit affectu. Ei iõ vim facimus na
ture. vt nõ ad terrena dimergat: sz ad supna se
subrigat. Vñ et Greg. Cum pcores ad pnĩam
redeũt: q̃i in locũ alienum intrãt. et violent̃ re-
gnũ celoꝝ rapiũt. Et iter. Recogitemus q̃ fra
tres carissimi mala q̃ fecimus. et nosmetipos
assiduis lamẽtis atteramus: hereditatẽ iustoꝝ
quã nõ tenuimus p vitã: rapiamus p pnĩam.
vult a nobꝰ oĩpotens de? talẽ violentiã perpeti
Nã regnũ celoꝝ rapi vult nr̃is fletibꝰ: qꝺ nr̃is
meritis nõ debet̃. Vñ et Eusebius. Nõ sine vio
lentia fieri p̃t vt vnusquisq iracundiã pacien-
tia. supbiã humilitate ꝓmutet. amore paupta
tis et indigentie affluentiã supet. vinolentiaz
sobrietate. luxuriã castitate ꝓmutet. et homo
subito in virũ alter̃ trãsmutet̃. et sic a talibꝰ p
violentiã regnũ celoꝝ diripit̃. Vñ etiã in col-
latõne abbatis abrahã sic dr̃. Regnũ etenĩ ce-
loꝝ. nõ desides. nõ remissi. nõ delicati. nõ tene-
ri: sed violenti diripiũt. qui nõ alijs: sz aie sue
preclarã inferũt violentiã. omni eã p̃tiũ rerũ
voluptate fraudãtes. Isto pfecto sũt laudabi-
les violenti. qui vim faciũt p̃ditõni sue. Homo
enĩ (vt scriptuz est) in doloribꝰ laborat sibi. et
vim facit p̃ditõni sue. Perditõ nr̃a est oblecta
tio p̃ntis vite. et executio desideriorũ voluptа-
tũq nr̃arũ. q̃s si q̃s ab anima sua subtraxerit
ac mortificauerit. gloriosã pfecto q vtilẽ p̃ditõ
ni sue vim facit. abnegãs dũtaxat ei iocũbissi-
mas volũtates Dec Abrahã. Scõm Bern. q̃-
dã regnũ dei mercãt̃. vt q̃ exercẽt opa miscdie
elemosinã. et h?. quidam furant̃. vt qui faciũt
occultas pnias. quibã ꝓpellũt̃ intrare. vt pau
peres necessarij. nõ volũtarij. quibã rapiunt.
vt paupes volũtarij. qui paupes spiritu sunt.
Si aũt adhuc dubitas regnũ ꝓsequi. forte pp̃t
defectũ meriti vel auxilij. audi Augustinũ di-
centẽ tibi. Si queris qũo istud p̃t fieri. quibus
meritis. quibusue auxilijs: audi. Res ista ẽ po
sita in potestate faciẽtis. qñ regnũ celoꝝ vim
patitur. Regnũ celoꝝ o homo aliud nõ quezit

posita in p̄fatæ faciēt̄is. qm̄ regnum celoꝝ vim patiē. Regnū celoꝝ o hō aliud ñ q̄rit p̄tiū nisi tēip̄m. tantū valet quātuꝫ es: tē da et habebis illud. Quid turbaris de p̄tio. xp̄c semetip̄m tradidit. vt tē acq̄rēt regnū deo p̄ri. ita tēmetip̄m da vt sis regnū eius. vt nō regnet pec̄m in tuo mortali corpe: sꝫ xp̄c in acquisitōnem vitæ. Et itēꝝ. Venale habeo. Quid dñe? Regnum. Quo emiē? Pauptatæ regnū. dolore gaudiū. labore requies. igm̄nia gl̄ia. mortæ vita. Hñ et Criß. Qui seip̄m donauit hoīb: qūo regni sui societatē nō dabit? hec Criß. Igiē non cures q̄d vel quātū mō ꝓstet. ꝙ q̄d vel quātū de ꝓmodis seu lucris tpalib ꝫdas. aut q̄d vel quātū de incōmodis seu dāns tpalib sustineas. vt regnū illud de q̄ tā gl̄iosa dicta sūt rapias ꝙ possideas.

Deiñ subdiē. Oēs em̄ ꝫphie et lex q̄ erant de xp̄o vēturo. durauer̄t vsq; ad iohem. i. vsq; ad tp̄s iohis. et etiā xp̄i. q: xp̄c et iohes fuerūt q̄i ꝓtpanei. extūc em̄ cessauerūt legalia et ꝫphetica. Hbi xp̄i tp̄s oñdit. vt quē illi venturꝫ eē dixerūt: iohes veisse oñderet. Nō q: tūc lex ꝙ ꝫphetia fuerit ānihilata. īmo impleta. et impfectio eius amota. q: extūc p̄dicari cepit ꝫfectō euāgelica. Ita iohs initiū ē euāgelij. ꝙ ē min⁹ legis et ꝫphaꝫ. Lex em̄ et ꝫphetia ibi finit. vbi id qd̄ p̄figurauerat et ꝫphauerat: adimpleē. Nā vsq; ad iohem lex et ꝫphetæ figurāt et ꝑmittūt. sꝫ extūc in antea figurata et ꝑmissa succedūt. q: in lege et in ꝫphis veritas de xp̄o erat sub figuris ꝙ enigmatib. sꝫ a iohe ē maīfeste oñsa. quē em̄ lex et ꝫphetæ vēturꝫ p̄dixerāt. iohes venisse ostēdit: dicēs. ecce agnus dei. Et q̄uis post iohem fuerūt ꝫphetæ vt agabo et q̄tuor filie philipi. ñ tñ de xp̄o in carne vēturo sunt vaticinati vt p̄cedentes. ꝺ quibꝫ tm̄ ē hic ꝑmo. Hñ Beda. Lex et ꝫphetæ vsq; ad iohem. q: nō potuit vltra ventuꝫ ꝫphetari. qd̄ iohis preconio iā venisse clarebat. Hñ et Aug. Inter oñes diuinas auctoritatæs euāgeliū merito excellit. Quod em̄ lex et ꝫphetæ futuꝫ p̄nunciauerūt. hoc redditū atq; ꝓpletū in euāgelio dēmōstrat. Nō obseruamus sacramenta que in lege et ꝫphetis p̄cepta sūt. quia mutata sūt. q: intelligamus q̄ ibi predicta sūt. et tenemus q̄ ibi ꝑmissa sūt. Hñ etiaꝫ Criß. Ergo finis ꝑmissionis iohes est. Si autē finis ꝑmissionis iohes ē. et initiū beatitudinis ipse est. Quecūq; enim ꝑmissa sunt seculo isti: vsq; ad iohem ꝑmissa sunt. Ex illo aūt iam nō ꝑmittunt̄ futura. sed ea q̄ ꝑmissa fuerāt: adimplent̄. Hsq; ad eū fuit spes. ex illo aūt cepit eē res. De ꝓmēdatōne etiā iohis sic dic̄ Bern. Johānes vbiq; maior. in oñib singularis. mirabilis sup̄ oēs. Quis sic gl̄iose annūciatus ē? Quis sic spāliter in m̄ris vtero spūsc̄o legitur fuisse repletus? Quē legisti intra m̄ris vteruꝫ exultasse? Cuius natiuitatē vidisti eccliam celebrare? Quis sic puer heremū ꝓcupiuit? Quis ita sublimit̄ legitur cōuersatus? Quis pniam et regnū celoꝝ p̄mus oñdit? Quis regē gl̄ie baptizauit? Cui se primū trinitas sic aptæ ꝙuela-

uit? Cui tale testimoniū ꝓhibuit dñs ihs xp̄c? Quē sic honorauit eccl̄ia? Johānes p̄riarcha. īmo p̄riarcharū finis et caput. Iohes ꝫpheta. īmo plusq̄ ꝫpha. q: quē venientē nūtiat: digito demōstrat. Iohes angelus: sꝫ et inter angelos electus: saluatore attestātē cū dicit. Ecce mitto angelū meū ꝛc̄. Johānes apl̄s: sꝫ et apl̄oꝝ primus et ꝑnceps. q: fuit homo missus a deo. Johānes euāgelista. sꝫ et euāgelij ꝑmus inceptor p̄dicās euāgeliū regni. Iohes virgo īmo ꝺginitatis norma. pudicitie titulus. castitatis exemplū. Johānes martir. sꝫ ꝙ martirij lumē. inter natiuitatē siquidē mortēq; xp̄i ꝓstātissima forma martirij. Hpe vox in deserto clamātis. p̄cursor iudicis. p̄co verbi. Hpe ē helyas vsq; ad quē lex et ꝫphetæ. lucerna ardens et lucēs. amicus spōsi. spōse prepator. Silētio trāseo cetera. sic nouē ordinib angelorꝝ insertus ē. vt etiaꝫ ad seraphin apicē transferat̄ Hec Bern. Deiñ dñs subdit. etsi vultis recipe et intelligē. ipse ē helyas. nō in ꝓsona sꝫ in spū. q: fuit similis helyē. et hoc in trib. Primo in austeritatæ pnie. q: de helya scribit̄ q̄ erat vir pilosus. q: hēbat vestē hirsutā et asperā. et zona pellicea accinctus renib. Silr ꝺ iohe dr̄ q̄ habebat vestimētū de pilis camelorꝝ. et zonā pelliceā circa lūbos. Secūdo in soliditatæ ꝓstantie. ꝺ helya em̄ scribit̄ q̄ ipe ꝓstanē arguebat regē achab ꝙ regē ochoziam. et silr iohānes ꝓstāter arguebat herodem. Tertio in aucte doctrine. q: sicut helyas vēturus ē per p̄dicatōez suā denūtiās xp̄i aduentū secundū. ita iohānes (vt supdictū ē) p̄uenit primū. Et ſm Dier̄o. hoc dictū. ipe ē helyas. misticū esse. et egere intelligētia. sequens dñi sermo dēmōstrat: dicens. Qui habet aures coꝛdis audiēdi. i. intelligengi. audiat. i. intelligat. s. q: nō dixit iohem esse helyā in ꝓsona. sꝫ in spū. Hel q̄ habet aures ad ofitiū audiēdi exterius: audiat interius adhibēdo diligētiā circa ea q̄ dico et dixi supius. Hric aūt xp̄c talibꝫ verbis. ꝓponēdo aliqd̄ arduū vel misticū. ꝙ hoc vel vt moueat intellectū ad intelligēdū. vel affectū ad acq̄escendū et exequendū. Oratio.

Omine ihu xp̄e q̄m̄ tu es qui vēturus es ad saluādū nos. et aliū nō expectamus. da nob vt vincti tuo amore et timore exeam⁹ de arūdineto vanitatis. et de mollī vestitu voluptatis. in deserto pnie. Renūtia nob ꝑ effectum miscōie tue. q: tu es veritas: q̄ mētæ ceci vidēt. caritas q̄ affectu claudi ambulāt. hūilitas q̄ supbia leprosi mūdanē. verbū q̄ surdi audiūt. vita q̄ mortui resurgūt. ꝙ ētus q̄ paupes euāgelizanē. vt oñes ad te cōuertantur Amen. De increpatōne et ꝺdemnatione infideliū iudeoꝝ. Ca. LVII.

Remissa igitur ꝓmēdatione iohis increpat ꝙ ꝺdēnat dñs supbiam iudeoꝝ. qui p̄dicatōne iohānis moti ñ sūt: sꝫ et ipius xp̄i p̄dicatōem despexerūt. et ꝓpat eoꝝ generatōem

peruersam et obstinatã. per quã tam predicãtes q̃ audiẽtes ꝓphendit. pueris in foro clamãtibꝫ. et eoꝝ coequalibꝫ. i. in ptes equales diuiſ ac ſibinuicẽ impꝛoperantibꝫ et dicentibꝫ. Cecinimus vob̃ et non ſaltaſtis. lamẽtauim⁹ et nõ plãxiſtis. Elbi ſciendũ q̃ pueri hebꝛeoꝝ ad exercendũ ſe in ludis honeſtis: inducẽtibꝫ ad virtutes ⁊ retrahẽtibꝫ a vitijs: talẽ ludũ hr̃e ꝓſueuerũt. Diuidebanẽ in medio ciuitatis ĩ duas ptes eccl̃es. et illi q̃ erãt ex vna pte canebãt carmẽ leticie. ⁊ alij ex oppoſita pte carnẽ lugubꝛe. deridẽtes trãſmutatiõem repentinã pñtis vite. et poſtea ſibi mutuo exprobrabãt. ⁊ exultãtes dicebãt alijs. quare ſibi nõ ꝓgaudebãt. et exꝛio alij quare ſibi ꝓpaciẽdo nõ ꝓdolebãt. et hoc fiebat ad exprimendã vanã leticiã hoĩm. et defectũ ꝓpaſſionis et amicitie abinuicẽ in hoc mũdo. ſicut videmus frequenẽ fieri in eadẽ ciuitate. ĩmo et in eodeꝫ vico. vel etiã eadem domo. q̃ aliqui letanẽ et alij ex oppoſito triſtanẽ. et q̃ñq̃ modicuꝫ ſibinuicẽ ꝓpatianẽ. Huic negotio ſil̃e eſt negotiuꝫ circa iudeos. et poſtea xp̃i tpe factũ. Multi eñ pphaꝝ ſedentes pter docẽdi ⁊ iudicãdi auc̃tem. in foro. ⁊. in eccl̃ia. vbi lex et iura ꝓmunẽ. et canentes p gaudioꝝ eternoꝝ ꝓmiſſionẽ. monuerũt iudeos exultare pꝛo ſpe futuꝛoꝝ. ⁊ exultare noluerũt. multi etiã lamẽtantes per tormentoꝝ ꝓminatiõem monuerũt eos dolere p peccatis. et noluerũt. Propẽ hoc igitur poterãt eos arguere pphetæ: dicẽtes. Cecinimus vobis et nõ ſaltaſtis ad laudes dei aſſurgendo. lamẽtauimus et nõ planxiſtis penitentiã agendo. Id eſt inuitauimus vos ad exultandũ pꝛo ſpũalibꝫ bonis. ⁊ non exultaſtis. niſi in terrenis. monuim⁹ ad pñiam et nõ penituiſtis nec doluiſtis. Eo mõ etiã factum eſt tpe xp̃i. Johãnes eñ ieiunãs et abſtinẽs: inuitabat eos ad dolendũ pꝛo pcĩs. ⁊ dolere noluerũt. dñs aũt ꝓmedens et bibens cũ eis inuitabat eos ad exultandũ p gracijs. q̃ mos ꝓmedẽtiũ ẽ exultare. et noluerũt hoc facere. Sub ſimilitudine g̃ eos increpat. q̃ nec habuer̃t plãctum ꝓpunctionis ex pñia p̃dicata a iohe. nec ſaltũ exultatiõis ex miſericoꝛdia exhibita a ſalnatoꝛe. Johes eñ predicabat lamẽta pñie. xp̃c exultatiõez miſcꝛdie: ſꝫ generatio iudaica ñ plorat cũ iohe plorãte. nec gaudet cũ xp̃o gaudẽte. Per clamãtes g̃ intelligũt predicãtes. ſ. iohãnes et xp̃c. et p coequales ipi quibꝫ p̃dicant ſcꝫ audiẽtes. Nã q̃ ait. Lamẽtauim⁹ ⁊ nõ plãxiſtis ad iohem ptinet. cuius abſtinẽtia a cibo et potu: luctũ pnie ſignificabat. Q̃ aũt ait. cecinimus et nõ ſaltaſtis: ad ipm dñm ptinet. q̃ vtendo cũ ceteris cibo et potu: leticiaꝫ futuri ſeculi et regni figurabat. Johes eñ pceſſit in typo pñtis vite. que debet eſſe in lamẽto: ſꝫ xp̃c ſecutus ẽ in typo future q̃ erit in gaudio. Elnõ in pſalmo. Qui ſeminãt in lacrimis: in exultatione metẽt. Sꝫ puerſi iudei videntes auſteritatẽ iohannis. per hoc moti nõ ſunt ad pñiam. ⁊ poſtea dulcedinẽ xp̃i. ⁊ tñ p hoc moti nõ ſũt

ad pietatẽ. Eñ Diero. Dicũt g̃. Cecinimus vobis et ꝓuocauim⁹ vos. vt ad nr̃m cãticũ bona opa faceretis. ⁊ noluiſtis. Lamẽtauim⁹ ⁊ vos ad pñiam ꝓuocauim⁹. nec hoc quidẽ facere voluiſtis: ſpernẽtes vtrãq̃ p̃dicatiõem. tã exhortatiõis ad vtutes q̃ pnie poſt pcã Nec Diero. Doctoꝛ vel predicatoꝛ cantat q̃ñcunq̃. ſ. de vtutibꝫ et eternis gaudijs docet vel predicat. ⁊ tũc auditores extra vitia vt mũdũ ſaltare dñt q̃ñq̃ lamẽtanẽ. q̃ñcũq̃. ſ. vitia et iferni dolores detẽſtanẽ. et tũc auditoꝛes plãgere debẽt ⁊ penitere. Spũaliẽ pueri ſũt p̃dicatoꝛes ⁊ doctoꝛes. pueri p ꝓuerſatiõis humilitatẽ. p colũbinã ſimplicitatẽ. et p vite puritatẽ: ſedẽtes in foro. q̃ vẽditoꝛes celeſtiũ. iudices aiaꝝ. ⁊ p̃cones regaliũ p̃ceptoꝝ. clamãtes p̃dicãdo. coequalibꝫ ſm capacitatẽ auditorũ doctrinã ꝓtempando. canentes miſcdiam pcĩoꝝ. gr̃am iuſtoꝝ. gloriã beatoꝝ exprimẽdo. Triplex g̃ canunt carmen ſcꝫ nuptiale pꝛo vnione dei et anime. familiare p inhitatione diuine pñtie. triũphale p ꝓſu matiõe victoꝛie. et nõ ſaltãt mali. ſaltu ꝓuerſionis. quo ad primũ. ſaltu deuotiõis q̃ ad ſecundũ. ſaltu ꝓplatiõis quo ad tertiũ. Lamẽtãt oñdentes culpã multiplicẽ. miſeriã pñtem. penã eternã. ſꝫ mali nõ plangũt planctu ꝓpũctiõnis p culpa. planctu ꝓpaſſionis p miſeria. plãctu oꝛionis p pena. Deinde applicãdo ſimilitudinẽ ad ppoſitũ. ſubdit increpatiõis duplicem rõnem. q̃ nõ crediderũt iohi ad pñiam exhoꝛtanti. nec ſaluatoꝛi ad miſcdiaꝫ aduocãti. Nã nec p̃dicatio et pñia iohis eos ad luctũ et penitẽtiã inflexit. nec p̃dicatio et ꝓuictus xp̃i eis placuit. ſꝫ remanſerũt obſtinati in pcĩs. vtriuſq̃ p̃dicatiõez ꝓtẽpnẽdo. ⁊ vtriuſq̃ vitã in malũ interp̃tando. Elenit eñ iohes nõ manducans neq̃ bibẽs. i. in abſtinentia maxima viuẽs. ille eñ qui parum ꝓmedit: dr̃ nõ ꝓmedere ſm cõmunẽ modũ loq̃ndi. vel ñ mãducans neq̃ bibẽs delicata. ſ. vel nõ manducãs ſcꝫ panẽ. neq̃ bibẽs. ſ. vinũ et ſiceraã Scõm Aug. Johes dict⁹ ẽ nõ mãducãs neq̃ bibens. q̃ illo victu q̃ iudei vtebanẽ: nõ vtebanẽ. hoc g̃ dñs niſi vtereñ. non in eius ꝓpatiõne mãducans et bibens diceret. Ecce vn⁹ pueꝛoꝝ lamẽtãtiũ. i. pphaꝝ ad pñiaꝫ vbo et exẽplo ꝓuocantiũ. et tñ nõ credũt ei iudei: ſed dicũt. demoniũ habet. q̃ſi diceret. more demonũ nõ ꝓmedit. neq̃ bibit. vel demoniac⁹ ⁊ inſanus ẽ. auſteritatẽ ei⁹ demoni attribuẽdo. demoniaci eñ pñt multa agẽ ⁊ pati. q̃ ñ pñt alij vel nõ ẽ hic bõ a deo. ita rigidus ſibi ⁊ alijs. cũ dñs ſit ſuauis et miti⁹. Elenit filius hoĩs. ſ. vgines. nõ hoĩm. ſ. viri ⁊ mulieris mãducãs et bibẽs. ſ. in mũdo ⁊ in publico cũ alijs hoĩbꝫ. id ẽ ꝓmunem vitã inter hoĩes ducens. hoc eñ facere debebat. quia mediatoꝛ dei et hoĩm erat. et ideo talẽ vitã debuit ꝓmuniẽ ducẽ. vt ꝓmuniẽ viuentes peccatores acceſſũ familiarem ad ipm poſſent hr̃e. Ecce vn⁹ pueꝛoꝝ gaudẽtiũ. i. pphetaruꝫ leticiã ꝓmittentiũ. et tamen dicunt pueri generatiõis et pharizei male interptãdo

Ecce homo nil habens diuinũ. vorax ꝑ auiditatẽ potator vini ꝑ ꝓsuetudinẽ: publicanorꝫ. id est peccãtiũ publicor. ꝙ peccatorꝫ id ẽ peccãtiũ occultor amicus. scz per malã societatẽ. cũ illis mãducãs ꝙ bibẽs: quod tñ non faciebat vt eorꝫ vicia amaret. sed magis vt sanaret. et eos alliciendo attraheret. et ad penitẽtiã ꝙuerteret. Ipse enĩ homines attrahebat ꝙ victꝰ ꝓformitatẽ. ꝙ familiaritatis ostensione. Vbi hieronimus. Si ergo ieiunũ placet vobis. cur iohannes displicuit: Si saturitas vobis placet. cur nõ placet filius homis: Quorꝫ altera ꝺemoniũ hñtẽ. altera vorator nũcupastis et ebriũ. Hec hiero. Ecce pessima lĩgua q̃ ꝙ mãducãtes indicat ꝙ nõ mãducãtes ꝙ ex vtraqꝫ ptẽ sedit. qz maledĩc ꝺeũ ꝙ boies nec ẽ ei q̃ se abscõdat a furore eiꝰ. Abstinentia q̃ꝺẽ iobis fuit alijs exẽplũ austeritatis ꝙ penitẽtie. mãducatõ ꝺo xpi fuit alijs exẽplũ cõdescẽsionis ꝙ misericordie. Per illos igit̃ q̃ vtrꝫq; ĩ malũ ĩterpt̃ãt̃. significã ẽ ꝺetractores. bonos actꝰ alioꝝ neq̃ter ꝺepuãtes. Sũt nãq; quibã peruersis similes. ꝺe oĩbꝰ male iudicãtes. Dicũt ei si q̃s studet et vacat humilitati q̃ ypocrita est: si pacientie et mansuetudini. tĩdus est: si iustitie. impaciẽs est: si sĩplicitati. fatuus ẽ: si prudẽtie. malitiosus est: si maturitati. flegmaticus ẽ: si iocũditati. dissolutꝰ est: si religioni. singularis est: si societati. secularis ẽ: si silẽtio ꝙ paci. melãcolicus vel dissimulator ẽ: si aliorꝝ correctõni. turbator pacis ꝙ pſũptuosꝰ ẽ: si dissimulat negligens ẽ: si ĩstat vigilijs ꝙ oratõibꝰ. ĩdiscretꝰ est: si communi dormitõi. sõnolẽtus ẽ: si ꝓdicatõi ꝙ aliorũ saluti. appetitor laudis ẽ: si ꝺesistit. remissꝰ est: si habet grãz hominũ. adulator ẽ: si adulari rẽnuit. superbꝰ ẽ: ꝙ sillr ĩ mltis alijs tẽmẽ iudicãt. et q̃ bñ fieri possũt. in malũ ĩterpt̃ant̃. Qui cũ talibꝰ habitat potest ꝺicẽ illud. Job. Frater fui draconũ et socius strutiõnũ. Dñs ergo ꝙ per se et per iohãnẽ conatꝰ ẽ iudeos ĩ ygnũ ĩtroducẽ. ac si cuz ꝓpha ꝺicẽt. q̃ꝺ ꝺebui facẽ vince mee. et non feci. Et scõm Chrys. fecit sicut faciũt venatores. q̃ per duas vias ꝓtrarias alicui ĩsidiãtur aĩali. vt ĩ alterã ĩcidat ꝙ capiat̃. Misit enĩ iohãnẽ cũ vita austera. venit ipse cũ cõmuni vita: sed ipsi rẽnuerũt. ꝙ vtrãq; viã salutis respuert: qz nec cũ iohãne lugere. nec cũ xpõ gaudẽ voluerunt. Istis iudeis similes sũt multi. qui nec flagellis nec beneficijs a malo reuocari vel ad bonũ ꝓuocari possunt: et ideo cũ superbis et peruersis iudeis ĩ fasciculis sil' colligati pnas merito sustinebũt. Et licet xpc cui est sapiẽtia ꝺei patris sit ꝓdictꝰ modo reprobatus a phariseis et legisperitis. q̃ ꝺei ꝓsiliũ et vite documentum spreuerũt: tñ iustificatꝰ ẽ id est pgnitꝰ ꝙ cõprobatus iustus. a filijs suis id est ꝺiscipulis. et ab eis q̃ ygnũ celoꝝ fidei iustificatõne diripiunt: q̃ sũt filij xpi per adoptõnẽ. ꝓfitẽtes iustũ sapiẽtie opus. ac ꝺei dispositõnẽ ꝙ doctrinã. Deinde pꝰ ꝓmunẽ iudeoꝝ icrepatõnẽ. q̃si notiatim icrepat tres ciuitates galilee. sitas ĩ littore laci genezaret. quibꝰ specialiter ꝓdicauerat ꝙ miracla fecerat: nec tñ ꝙuerti volebant. Tũc ei scilz postq̃ icrepauit iudeos ĩ ꝓmuĩ. ꝙ vidit eos obstinatos. cepit ĩ speciali exprabraẽ. id ẽ ad modũ exprobrãtis mala futura ꝓdicẽ. ciuitatibꝰ ĩ quibꝰ facte sunt plurime ꝺutes eius. vt saltẽ oper magnitudini et mltitudĩ crederẽt: q: penitẽtiam nõ egissent. q̃si diceret: et doctrinam audierũt et miracula viderũt. ꝙ tñ credere noluerũt. sed peiores gentibꝰ remãserũt. Exprobrat eis dñs ad correctionẽ. ꝙ ꝓminatur eis ve. id est eternã damnatõnem: predicẽdo vẽtura. nõ optãdo mala: sicut ꝙ cũ dicit̃. maledicã illis qui maledicẽt tibi. id est qui malefaciẽt. infligã eis pnã: maledictõ enĩ ĩ scriptura nũq̃ est imprecatiua. sed ꝓphetica. Vbi Chrys. Deplorat autẽ dñs ad nostr exemplum. eo q̃ effusio lacrimarũ et gemitus amarus sup paciẽtes insẽsibilitatẽ doloris. non modicũ anti dotũ ẽ: ꝙ ad correctõnẽ paciẽtiũ. et ad remediũ igemiscentium sup eos. Hec Chrys. Dicit ergo ve scz dãnatõnis eterne ĩminet tibi corozaim. ꝓpe quã ciuitatẽ iordanis ingredit̃ mare galilee. et ĩ qua nutriet̃ antixpc. ve tibi bethzayda. ꝺ qua ciuitatẽ fuerũt. Petrus et Andreas. Jacobus et Johes. ꝙ distat a bethzayda quarto miliario. qz si ĩ tyro ꝙ sydone q̃ fuerũt vrbes gẽtiliũ ydolatrie ꝙ vicijs ꝺeditẽ. q̃ tñ legẽ naturalẽ habebãt. factẽ essẽt ꝺutes. id est diuina ꝓdigia ꝙ miracula. q̃ facte sũt in vob frequẽt̃ :et ꝓdicatũ eis fuisset sicut vob olim penitẽtiam quã vos non fecistis. ipi egissẽt dolẽtes ꝺe peccatis. in cinere et cilicio ex ꝓsideratõne mortis. et cilitio ex ꝓsideratõne peccati pungẽtis. sedẽtis id est ĩ pscientijs se hũiliantes. vel ĩ cinere humiliatõ ĩterior. in cilitio exterior ꝺesignat̃. Hec addit. qz ãtiq̃tus erat mos sic agẽ penitẽtiam. Verumtñ ꝺico vobis iudeis. q̃ tyro ꝙ sydoni. licet nõ sũt ꝙuersi. remissius erit ĩ die iudicij q̃ vob. qz minꝰ punient̃ q̃ vos iudei obstinati: nã minus peccauerũt illi. Gentiles enĩ neqz legẽ scriptã receperũt. neqz ꝓdicatores habuerũt. neqz miracla viderũt. sz tñ legẽ nature trãsgressi sũt. Judei ẽo doctrinã audierunt. et miracla viderũt. ꝙ post trãsgressionẽ legis naturalis ꝙ scripte. etiã legẽ gratie ꝙ fidẽ ꝓtipẽꝺerũt: ꝙ ideo propt̃ ingratitudinẽ punit̃ẽ isti seuerius. et illi remissius. qz grauiꝰ ẽ fidẽ audita repellere. q̃ mori ĩ gẽtilitate: ꝙ ẽ argumentũ q̃ ceteris paribꝰ maior erit pẽa xpianorꝫ q̃ ifideliũ. clericorꝫ q̃ laycorum. sapientum q̃ sĩplitiũ. prelatorum q̃ sꝺitorꝫ: nã cui mltũ donatũ ẽ mltũ ab eo q̃retur. ꝙ potẽtes potẽter tormẽta paciẽt̃: et suus sciẽs volũtatẽ dñi ꝙ nõ faciẽs. plagis vapulabit multis. Deinde separati exprobrat cũati capharnaũ. qz districtius alijs iudicãda eo q̃ bõa a dño acceperat celebriora. Jtẽ qz duas alias aggerat ꝺe obmissiõe penitẽꝺi ꝙ negligẽtia. hanc ẽo ꝺe ꝓpter tu ꝙ superbia. Ejñ ꝙ alius ꝓminatꝰ est pnã in genere cũ ait ve. huic aũt ĩ specie q̃ꝺ apparet plus esse. Dicit ergo. Et tu capharnaum ponẽꝺo vt sup ꝓtinens prio ꝓpter. nũquid scõm opinionem tuam vsq; in celum exaltaberis: Quasi diceret. Non. ymmo propter pcm superbie et

ingratitudinis vsq; in infernū descēdes. nam qui se exaltat humiliabit. Quia si in zodomis (q̄ tñ fuerūt homines pessimi) factæ fuissēt vtutes. que frequenter factæ sunt in te: forte pmansissēt vsq; in hāc diē. q; fecissēt penitētiam. vt niniuitæ fecerūt ad ione p̄dicatōnem. Dicit aūt forte. nō ad denotandū dubitatōnem ex parte sua: sz ad denotandū mutabilitatē liberi arbitrij ex parte hominis. Verumtñ dico vob. q; terre zodomoz remissius erit in die iudicij q̄ tibi. id est minorē penā sustinebūt ratione incredulitatis: sz maiorem ratōne enormitatis pcti et crimis. Per istas ciuitates q̄bus xp̄c frequēter p̄dicauerat et miracla fecerat. significanter illi q̄frequēter audiūt verbū dei et vident exēpla vtutū: et tñ in pctis suis obdurāt. propter quod ceteris paribus grauius alijs punient. Specialiter aūt p has tres ciuitates assignāt tria in hominibus q̄ maxime aggrauāt ingratitudinē in eis. Primū est litteratura et sapiētia. quod p corozaim. q̄ interpretat secretū mihi. vl misterium meū. Secūdū est ordo vl platō. quod p bethzaidā. q̄ interpretatur dom⁹ pecudū et dom⁹ venatoz seu dom⁹ frugū: sc̄ eī dom⁹ dñi peculiares. et fugiū pecudū. i. sobiitoz et ceteroz. Terciū est religio. quod p capharnaū. q̄ interpretat villa pulcritudinis seu p̄solatōnis. vel ager piguedinis: et vtinā iteri⁹ sicut exteri⁹. Et isti si inuēti fuerint negligētes seu peccatores. et xp̄o inobedientes. duri⁹ q̄ ceteri redarguent et acrius punient. vel p corozaim significantur huius seculi sapientes. p bethzayda diuites. p capharnaū carnales: q̄ specialiter xp̄m repellūt. sic ille ciuitates fecerūt. vbi Crisp. Considerate xp̄iani quedā miracula facta sūt in corozaim. q̄dā aūt in bethzayda. alia in capharnaū: apud nos aūt xp̄ianos omnia facta sūt. Que enī fcta sūt in corozaim. forsitā bethzayda nō p̄gnouerat: et q̄ fcta sūt in bethzayda. forsitan capharnaū nesciebat. Nos aūt xp̄iani quicq̄d vbiq; ozat⁹ est xp̄c omnia euāgelio referētes didicim⁹. Si ergo sic xp̄c lugz sup illas ciuitates (q; penitētiā nō egerūt) que nō omnia mirabilia viderūt: putas quō quotidie luget sup nos xp̄ianos. q̄ quotidie vtutes eius in eccl'ia legim⁹ et audim⁹. et tñ penitētiā pctorū nr̄orū nō agimus: Si tēpore zodomitaz xp̄c venisset et talia demōstrasset forsitā puersi fuissent Illi q; loth hominē iustū nō audiuerūt. sulphure et igne p̄busti sūt. Nos q̄ et q̄lia expectāt tormenta. qui ipm p̄temnim⁹ xp̄m: Et vide. q; non dixit. tūc inproperauit ciuitatibus. sz tūc cepit improperare. Si ergo tūc cepit. et vsq;nūc quotidie improperat talibus. Et quotiēs legit in eccl'ia improperās inproperat bis q̄ tales sūt in ecclesia. ve ergo vobis xp̄ianis. quibus quotidie omnes scripture vociferātur. et vos tā q̄ aspides surde obturātes aures vtras nō auditis voces eaz. Quidā enī dicūt. pcta nostra erubescimus p̄fiteri. Dic homo quid est prius. facere malū an dicē: Si q̄ ante dei p̄spectū facere malū nō erubuisti. quomodo añ p̄spectū hominis erubescis dicere: Ad iracūdiā deū excitare nō timuisti. et ad misericordiā eū flecte dubitas. hec Crisp. Oportet igitur lectioni scriptaraz vacare et intēdere. ita ei peccator ad melius potuerit proficē. vñ idē Crisp. Debemus scripturas scrutari cū diligētia. et nō simplicit̄. poterim⁹ salutē nr̄a potiri. si sēper eis īmorabimur. Et si vehementer durus q̄s fuerit et si nihil lucratus fuerit in alijs tēporibus. tēpus saltē lucrabitur hoc: et suscipiet aliquā vtilitatē. Quid igit ais. qñ audiēs nō facio. nō paruū lucrū. miserū vocare seip̄m. nō inutilis hic timor Si īgemueris solū qñ audiēs nō facis. omnino ad faciēdū venies quādoq;. Nō enī est deo loquēte et audientē deū loquentē nō luctari. Et iterū Quicquid queritur ad salutē. totū iā adīpletum est in scripturis. Qui ignarus ē. inuenit ibi quod discat. Qui p̄tumax ē et peccator. inuenit ibi futuri iudicij flagella que timeat. Qui laborat inuenit ibi glorias promissionis perpetue vite. q̄s māducādo āplius excitet ad opus. Qui pusillanimis ē et infirmus. inuenit ibi mediocres iustitie cibos. qui et si pinguē animā nō faciūt. tñ mori nō p̄mittūt. Qui magnanim⁹ est et fidelis. inuenit ibi spiritaliores escas p̄tinētioris vite. q̄ p̄ducāt eū prope ad āgelorū naturā. Qui p̄cussus a dy'abolo vulneratus est in pctis. inuenit ibi medicinales cibos. qui eū per penitentiā reparēt ad salutē. hec Crisp. Scōm Beda. quare nō olim bis qui credere potuerūt. verū iudeis q̄ credere noluerūt sit euāgelizatū. ip̄i⁹ est scire. cui⁹ vniuersa sūt vie misericordia et veritas. Quia fm Anselm. alio modo iuste damnat malos. alio modo iuste parcit malis. Nā cū dānat malos iustum ē. q; illorū meritis p̄ueuit. cū vo parcit malis. iustū est. nō q; illorū meritis. sed q; bonitati sue p̄decens est. Parcendo ergo malis iust⁹ ē scōm se. et misericors scōm nos. nō scōm se. Non enī ideo est misericors q; miserū coz habeat. sed quia circa miseros coz pietatis impedit. Qui etiā scōm Augus. cuius vult misereē. nō iniusticia. sed grā: quē vult obdurat. nō iniquitatē. sz veritatē vindictē. Sic tñ misericordia et veritas obuiāt sibi. vt nec misericordia impediat vitatē: q̄ plectit̄ dign⁹. nec vitas misericordiā. q̄ liberat̄ indign⁹. De q̄dē ab eterno sciens puersationez hoīm malā futurā. et q; nec sola seueritatē posset saluari. nec sola misericordia peruenire ad p̄fectū meritoz: decreuit q; in vnoquoq; tēpe p̄dicandū eēt. vnūquēq; p̄mittēs suo iudicio. id est naturali legi. q̄ dicit in corde: quod tibi fieri nō vis. alij ne feceris. Sz q; natural' lex obturpuit p̄suetudine peccādi. p̄dicata ē q̄ refrenaret peccātes. Et q; iterū hō nō se p legis seueritatē cohibet. imo p interdictū reus tenebat: p̄dicata est misericordia q̄ saluaret confugientes ad eam. vt excecaret refutātes: mittens gentes ad promissionem iudeoz. vt ipsi iudei saltem emulacione gentium conuertērentur. Et hec ē altitudo consilij dei. q̄ mira prouidentia iudeos et gētes reduxit ad vitā quā p̄diderant in adam. Oīo

O Omine iesu christe qui nos verbo et exemplo prouocasti ad dolēdum pro peccatis. et ad exultandum pro spū alibus bonis. da mihi gratiam lacrimarum. et terram

septuagintaduorũ discipulorũ

cordis mei arida irriguo celesti fecũda: vt plangã me quotidie ĩ omni vita mea. ita vt efficiãt mihi lacrime mee panes die ac nocte: et mens mea oblita vanitatis ⁊ miserie. ardeat ĩ tuo amore: ita vt saltãdo ad bona opa ⁊ laudes dei assurgẽdo: nũc exultẽ ĩ spe. et tãdẽ semp te laudando tecũ gaudeã sñ fine Amen. De reuersione apl'oꝝ. ac missiõe ⁊ reuersiõe septuagitaduorũ discipulorum. Capitulum .LVIII.

REuertẽtes autez apli de pdicatõne ad ihm. nũciauerũt ei que docuerãt pdicãdo. ⁊ fecerãt miracla opando. ostendẽtes q' mãdatũ eius fideliter executi fuerũt. et grãs referẽtes sup bis q̃ acceperũt. Veniũt apli ad ihm. riui ad sontẽ: ad locũ vñ exeunt flumina reuertũtur vt iterũ fluãt. Ibant animalia de quiete pte̅platõnis ad laborẽ actõnis. et reuertebãt itez ad quietem cõte̅plationis. Et compaciẽdo eis de laboribus suis. duxit eos seorsũ in desertũ locum. vt post laborẽ quiescerẽt pusillũ. segregati a tumultu populorũ. et vt se colligerẽt in oratõne. sic dispersi fuerãt in predicatõne. nec emñ spaciũ edẽdi habebant p̃ turbis que veniebant et redibant. Vnde Beda. Vbi magna tẽporis illi⁹ felicitas. de labore docentiũ simul ⁊ discentiũ studio demõstratur que vtinã ĩ nr̃o euo rediret. vt tãta mistris ubi frequẽtia fideliũ insistat auditorum. que nec liberum eis curandi corporis spaciũ concedat. Nã quibus necessaria curandi corporis hora negatur. quantominus illecebris anime sue carnis studendi facultas adest: quinpoci⁹ a q̃bo ubũ fidei ⁊ salutare misteriũ oportune iportune exigitur. hoz animus psequẽter ad agẽda semp ⁊ cogitãda celestia succẽdit. ne ea q̃ ubis docet fctis impugnent Hec Beda. Mistice autẽ scõm Jeronimũ. scorsum ducit dominus quos eligit. vt inter malos viuentes mala non intendant. Et bene dicitur vt quiescerent pusillum. qz pusilla requies est hic sanctis. ⁊ labor magn⁹: sz postea dicetur eis. vt requiescãt a laboribz suis. opera emñ illorũ sequũt illos. Vnde dicit Grego. q' tãto tũc maior requies erit. quãto modo ob amorez pditoris sui requies nulla fuerit. Et ecõtra itelli ge o piger. q' tãto tũc minor requies erit: quãto nunc ob amorẽ carnis requies maior fuerit. Et ideo vt tũc gaudere possis dulcedie quietis. non abhorreas nũc gustare amaritudinẽ laboris: attẽdens verba Boecij dicẽtis. dultior ẽ apium melle labor. si malus ora prius sapor edat. Qui escere ergo facit xp̃c discipulos suos. vt discant omñs: ⁊ maxime q̃ p̃sunt. q' qui laborãt in ope et sermone: requiẽ pmerẽt . Per hoc etiã ostẽdit q' pdicatores p⁹ pdicatõnis discursũ redire debent ad pte̅platõnis secretũ. et opa sua corã deo discute ⁊ diligenter examinare: vt de bonis grãs agãt. et de defectibz veniã petant. Admonemur itaq; hic in dñi factis. vt aliquãdo ab actione q̃escamus. ⁊ ad secretũ pte̅platõnis trãseamus: qz in actione exteriori. spaciũ pte̅plãdi nõ habẽt. Que pte̅platio recte desertũ dicit. qz a mltis de-

Capitulum .lvii.

erit. et a paucis inhabitat. in qua requiescim⁹ pusillum. qz p nr̃a fragilitate non diu diuine visioni valemus inherere: nec p necessitate proximi illius curã diu pretermittere. Taceas ergo ad tẽpus a proximorũ edificatione. vt tacendo discas q̃liter suo tẽpore utiliter eloq̃ valeas. Rogãdo tñ deum. q' p seip̃m suppleat cordibz primoruz interius ea inspirãdo. a quibz interi te abstineas linguã psilenciũ edomãdo. Vñ Gregorius. Nemo debet propter pte̅platõnez dei. omnino postponẽ necessitatẽ primi: nec propter necessitatẽ primorũ pte̅nere pte̅platõnẽ dei. Quid ei p̃dest si amãtes nosmetip̃os. relinq̃m⁹ primos: vl' q̃d rursꝰ pdest. si amãtes vl' zelantes primos. rlinquamus nosmetip̃os? Et post hec dñs ihs designauit. id est signãter elegit et ab alijs distinxit. ac instituit septuagintaduos discipl'os alios pẽ duodecim pdictos: in signũ q' p⁹ xp̃i resurrectõnẽ ⁊ ascẽsionẽ in celũ. fides xp̃i pdicãda erat gẽtibz septuagintaduaz linguaz. sicut añ duodecim tribubz scõm numerũ duodecim apl'orũ. Prima ḡ lingua int̃ oẽs erat hebraica. q̃ postea in septuagintaduas fuit diuisa. Et sicut apli sorte mã demõstrabãt episcoporũ. id est p̃mi ordinis ⁊ maioz sacerdotũ: sic ⁊ isti figurã gerebãt presbiteroz. id est secũdi ordinis ⁊ minoz sacerdotũ scz curatorũ. In p̃mis tñ eccl'ie tẽporibz utriq; p̃sbiteri utriq; vocabãt episcopi. Quia ergo episcopi sũt successores apl'oꝝ: iõ si gaudẽt ꝺ apostolico honore. dñt eis eẽ sites in labore. Septuaginta q̃z p̃suꝛgũt ex ductu denarij p septenariũ iõ significãt impletõnẽ decalogi. cũ septẽ donis spũsancti: p binariũ ꝺo supadditũ. significatur maxime gemina caritas. scz dei ⁊ primi. q̃ omnia dñt eẽ in pdicatoribz euãgelij. Et misit illos binos. Sic etiã scõm Origenẽ. et duodecim bini et bini numerati fuerũt. vt ĩ eoz cathalogo matheus ostẽdit. Misit aũt binos. p̃mo propt̃ duos populos cõuertẽdos. iudeorũ scz ⁊ gentiũ. secũdo propt̃ salutẽ duplicẽ operãdã. corpis scilz et anime. tercio propt̃ duplex mãdatũ caritatis. scz dei ⁊ primi. q̃ debet esse ĩ pdicatore euãgelij. quarto propt̃ geminã pfectõnem. scz vite ⁊ scientie pdicatori necessariã. quinto propt̃ mutuã pseruationem et securitatẽ custodie. vt vn⁹ essz custos castitatis alterius. et bonoruz ceteroꝝ. sexto propt̃ mutuã cõsolatõnẽ ⁊ societatis emolimentũ. septio propter cõfirmatõnẽ veritatis predicãde ab ip̃is. ⁊ eius testimonium. vt in ore duorũ testiũ staret verbũ: ante faciẽ suã scz añ presentiam. vt aduẽtus xp̃i nõ lateret. et vt ei viam et hospiciũ ĩ cordibz hominũ prepararẽt: in omnem ciuitatẽ et locum. quia indifferenter xp̃c et discipuli eius predicabãt in ciuitatibz et locis paruis et magnis. quo erat ipse venturus scz in iudeam. Post resurrectõnem tamen et ascensionem domini ad predicandum etiam gẽtibus missi sunt. Scõm Gregoriũ. predicatõ puenit. et sic ad habitaculum mentis dominus venit. quia verba exhortationis percurrunt. per quã veritas ĩ mentẽ suscipit. Et dicebat illis

Messis qdē mlta. operarij pauci. Ista ⁊ plura alia q̄ sequūt̄. modū p̄dicādi ⁊ viuēdi discipulor̄ pti nentia. dicta sūt supra de missione apl̄or̄. ⁊ ideo hic repetere nō ē necessariū. Expleto aūt ministerio legatōnis sue. reuersi sunt septuaginta duo discipuli cū gaudio. tū de fructu p̄dicatōis sue p quā popolū edificauerāt. tū de miraculor̄ op̄atōne. q̄ dēmones ejecerāt: gloriātes ⁊ dicentes sibi in nomīe ⁊ inuocatione nomīs x̄pi. non solū languores ⁊ infirmitates. nōsolū homines imūs. sed etiā demonia subici. q̄ tñ sūt tante potestatis vt non sit p̄cas sup̄ terras q̄ op̄etur eis. Vbi Beda. Bene q̄dē professi sūt. deferētes honorem nomī x̄pi. sed ifirma adhuc fide gaudebant in ūtutibus. Et q̄ discipulos de signor̄ op̄atōe dominus vidit elatos. q̄ ex hoc nimis gloriabant̄ tāq̄ infirmi ⁊ imp̄fecti: ideo hec gloria eor̄ rep̄mit̄. cū subdit̄. Et ait illis. Vidi sathanam sicut fulgur de celo cadēt̄. q̄ p̄ns erat q̄n corruit immo eū p̄cipitauit. Fulgur em̄ cadit celeriter. et manifeste ⁊ cū fetore. ⁊ inflāmatōe: sic dēmones de celo empireo ceciderūt. in īstāti. ⁊ vidētibus sānctis āgelis. ⁊ cū fetore p̄prij p̄cī ad inflāmandū homīes p̄ tēptatōem p̄ati: ⁊ causa hui⁹ ruine fuit elatio siue sup̄bia de sua excellētia. Quasi diceret saluator suis discipulis. Cauete diligenter debetis. ne ex elatōe ⁊ p̄tate p̄cessa sup̄ dēmones nimis eleuemī. ⁊ sic corruatis. Sathane q̄ exēplo deterrētur. ⁊ ad humilitatē reuocant̄: vt qui būc ob superbiā de celo recordarēt̄ ejectū. multomagis se de terra ejectos. si superbierīt humiliātos. vt casuz p̄prium hoc exēplo caueāt. ⁊ q̄ stat videat ne cadat. Et si ille p̄ter superbiā de celo cecidit. multomin⁹ superbo illuc ascendet: q̄ vt alubi dī. turpis eicit̄ q̄ ñ admittit̄ hospes. Vñ Grego. Mire aut̄ dñs vt in discipulor̄ cordibus elatōem premeret. iudiciū ruine retulit. qō ipe mgr̄ elatōis accepit. vt i auctore superbie discerent. q̄d de elatōis vitio formidarent. Vñ Isido. Quisq̄s iā exteriori melior esse cepit. caueat de acceptis extolli ūtutibus. ne grauius per vanā gloriā corruat. quā pri⁹ p̄ lapsū vitōr̄ iacebat. Itaq̄ nō cōfidas in nature dignitate. nō superbias de sapia. nō de honore. non de statu. non de potestate. q̄ in oīnibus natura āgeli te excedit. ⁊ tñ ex superbia cecidit ⁊ ex celo ē ejectus. ⁊ tuis pedibus subiectus. Et em̄ dicit Augus. melior est in malis factis humilis cōfessio. q̄ in bonis superba gloriatō. Et plus placet deo humilitas i factis malis. q̄ superbia i bonis. Humilitas tñ nō illa tñ laudat̄ q̄ de cōscientia p̄cor̄ū venit. sed illa q̄ ex virtute descendit deo cara ē. Igitur nō debet homo gloriari in grā gratis data. que malis ⁊ iniustis q̄nq̄ cōferē: sed in grā gratūfaciente. per quā i libro vite ascribit̄. ⁊ cū humilitate in oīnibus grās agere. Vñ ait. Ecce dedi vob potestatē calcandi. s. pede spūali super serpentes ⁊ scorpiones. ⁊ sup̄ oīnem virtutē. ⁊ multiplicia spūalia nocumēta inimici: et oīe gen⁹ immūdor̄ spirituū de obsessis corporibus eiciendi. et nihil vobis nocebit. Secōm Bedā. qr serpentes dente. ⁊ scorpines cauda nocent. serpentes enim morsu oris. ⁊ scorpiones punctōe caude venenū fundunt: ideo serpentes apertē seuientes. scorpiones clāculo insidiātes. vel homīes vel demones significant. Vel serpentes sūt. q̄ inchoandis virtutibus venena p̄ue p̄suasionis obiciūt. scorpiones q̄ cōsumatas virtutes ad finem vitare inēdunt. Secōm Theophilū. serpentes sūt qui visibiliter nocēt. velut fornicatōnis ⁊ homicidij demon: qui vero inuisibiliter nocent scorpiones vocant̄. sicut in vitijs spūalibus. Insup̄ etiā calcare serpentē. est subicere rationi sensualitatem. q̄ sm Augus. significat̄ per serpentē: ⁊ calcare scorpionē. est detestari detractorē: ⁊ calcare omnem ūtutē inimici. est obicere oīnem occasionē mortalis peccati. Verūtamē in hoc nolite gaudere. qr spūs vobis infirmis subiciūt̄: nā malos spiritus arcere ⁊ alia signa facere. aliq̄n p̄cessū est etiā malis homīb⁹. nō p̄ter seip̄os. sed ad cōfirmatōem fidei x̄pi p̄dicate p̄ eos: ⁊ aliq̄n nō ē meriti eor̄ qui operātur. sed potius per inuocatōnem nōminis x̄pi cōceditur. vel ad maiorem condēnatōnem eorum qui inuocant. vel ad vtilitatem eorum qui vident ⁊ audiūt. in quo semper honoratur deus. per cuius nomē miracula fiūt licet despiciātur qui faciūt. Vñ Crisost. Dicere dēmones cōmune opus est inter ministros dei ⁊ ministros dyaboli. Veritatem confiteri ⁊ iusticiam facere. p̄riuatū est opus tñ sanctor̄. Ideo quē videris dēmonia eicientē: si non est cōfessio veritatis in ore eius. nec iusticia in manib⁹ ei⁹: non est homo dei. Si aūt videris veritatē confitentem. ⁊ iusticiam facientē. ⁊si dēmonia nō eicit homo dei est. Et iterum. Non signa pete. sed animē sanitatem. Si aūt signa vis facere. eruaris a delictis. ⁊ omnia expletis. Etenim magnus dēmon est peccatum. ⁊si auferas maiora. decē mille dēmones abigentibus operatus es: signa em̄ multociens alijs profuerūt. facienti aūt obfuerunt. in elatōem extollentia. ⁊ vanam gloriam. vel in alio aliquo modo. In operibus vero nihil tale suspicari est. sed et participantibus eis. et alijs multis p̄sunt. Hec itaq̄ cū magna diligentia operemur. Si enim ab humanitate ad elemosinaz transmutatus fueris. siccam manum existentez extendisti. Si a spectaculis desistens ad ecclesiam ieris: claudicantem pedem correxisti. Si autem destiteris oculos tuos a meretrice ⁊ pulchritudine aliena. cecos existētes aperuisti. Si pro sathanicis vijs didiceris psalmos spūales. mutus existens locutus es. Hec itaq̄ miracula sunt maxima. Hec signa sunt inopinabilia. Si hec signa fecerimus. ⁊ ipi magni quidē et mirabiles per hec erimus: et pernicōsos vniuersos ad virtutez attrahemus. ⁊ futura fruemur vita Hec Crisost. De hoc etiā habes sup̄ circa finē sermonis dñi in mōte. Si q̄ nō est gaudēdū i subiectōe spirituū. mlto min⁹ ē gaudēdū i subiectōe hoīm. ⁊ adhuc min⁹ i subiectōe rer̄ t̄palium: de q̄bus tñ gaudēt mlti. etiā q̄ vident̄ spūales deuoti. Et subiūgit. Gaudete aūt. quia nomina vrā scripta

et sñ oblivione memorie trabita sūt ī celis. id est in libro vite. licet deleanť q tāq̄ malū eiciātur ī terris. et hominū reputatōne. Ecōē nomina malorū scribunť et magnificanť ī terris. et iō non ī celis. Jn libro vite aliquorū nomina dicūť scripta duplicit. Uno modo scōm pñtem iustitiā q̄ scriptura est delebilis. Alio modo scōm eternā pdestinatōz que scriptura est īdelebilis. q utroq̄ modo nomina eorū erāt scripta ī celis. q erant pdestinati. et cū hoc habebāt grām dei: quia ista gloriatio quā habuerūt de eiectione demonum nō fuit mortale pcm. Si autē et tuū nomē vis scribi in celis. stude vt bonū q nō malū operetis quia qualia opera facis. talibus nomen tuum inscribitur litteris. Et ex his litteris elicietur iuditiū. q in Apocalipsi dicitur. Judicati sunt mortui ex his q̄ scripta erant ī libris scōm opera iporum. Uñ Beda. Salubriter autē īelligēdū est. q siue celestia siue terrestria quis opa gesserit: per hec q̄si litteris annotatus. apud dei memoriā sit eternaliter affixus. Quedā autez sunt que scribunť q̄dē nō in vita. Sed scōm bieze. Jn terra. vt scōm hoc īelligať duplex quedā pscriptio. horū q̄dez ad vitā. illorū ad pditōnem. Qđ autem dicit de libro viuētiū. intelligit de bis qui digni putabāť ī libro dei pscribi. Et scōm hoc fieri dicitur scripture mutatio. qñ a vtute dilabimur ī pcm vel ecōē Hec beda. Gaudeant ergo discipuli xpi nō de humiliatōne demonū. qui per superbiam celi sedē amiserūt. sed de sua sublimatione. quia ī locū illorū electi sūt: vt vñ illi ceciderunt sublimati. illuc isti ascendāt humiliati. Jllud eñ gaudiū vanū q tēporale ē. hoc autē vtile et eternū. Jllud ad vanā respicit gloriā. hoc ad gloriā spectat eternā. Et illud q̄dē simul habere possūt et mali q boni. hoc aūt nō nisi boni. Et quia regressi discipuli. de duobus gaudebāt. primo q: predicatōnem eoz receperāt illi ad quos missi fuerāt. secūdo q: demonia subiciebanť eis. ideo repssa superbia in discipulis. et audita fide eorū et illorū quibo pdicauerāt vbū salutis. exultauit dñs ihs in bonis spūscti. q grās egit pro salute hominuz deo patri. Uñ Theophilus. Sic benignꝰ pater videns filios suos dirigi gaudet. sic xpc exultat q discipli tātis bonis facti sūt digni Uñ et Cyrillus. Jnspexit q̄dē p spūs opatōnem quā apostol'ē didit plurium acquisitionē. Unde q ī spūscto letatꝰ dicit. id est in effectibus q̄ per spiritūsctm pueniunt. Quasi eñ amator hominū gaudij reputabat materiā conuersionē errātium. de quo grās egit Hec cyrillus. Grās ergo egit dicēs. Confitebor tibi. id est grās ago q laudo te pater per eternā generationē. dñe celi q terre inuisibiliū et visibiliū. ptpalem creatōnem. quia absc̄ōdisti per iustitiam. hec scz misteria fidei. et archana sapiētie tue. q̄ in aduētu filij sūt ipleta a sapiētibo q prudētibo scōm suā reputatōnē. q ī oculis suis scz scribis et pharizeis. q alijs supbis sapiētibus q̄dē ī diuinis. vt in lege q pphetis. et prudētibo in mūdanis seu humanis. vl' sapiētibo scōm philosophiā humanā. ō qua aplus. Stul-

Capitulum. lvij.

tā fecit deus sapientiā huiꝰ mundi. Hec autē est triplex. scz terrena. propē affectū terrene cupiditatis. animalis. propē affectū carnalis voluptatis: dyabolica. propter affectū mūdialī sublimitatis. Terrena est in cupidis et auaris. animalis ī voluptuosis et luxuriosis. dyabolica in superbis q ābitiosis: et reuelasti ea puulis. id ē humilibo. q īellectū ī obseq̄ū fidei captiuantibo scz piscatoribo. q alijs sīplicibo se exaltare nescientibo. vt humiles ad te veniāt. q supbi a te recedant. Xpc in eo q̄ deus equalis patri. ī eo q̄ homo est pfitet: id ē grās agit deo patri. ymmo ibi uidue trinitati. Pulcre autē sapiētibus et prudētibus. nō īsipiētes q ebetes. sz puulos. id ē humiles oppositit. vt scōm grego. probaret se damnare tumorem q supbiā. nō acumē īgenij q sapientiā. Et scōm Crisꝰ. Et erubiret per omnia nos ab elatione erui. et humilitatē zelare. Magnus honor ex hoc ē humilibus veris. q: sunt de secreto cōsilio sūmi regis. vocati et admissi ad notitiam veritatis. Et eñ dicit Beda. humilitas est clauis cōsciētie. qua ad notitiā veritatis xpi poterit peruenire. Ubi Crisꝰ. Gratias agit q: illuminati sūt rustici et simplices homines. qui totū quicquid fecerīt boni. imputant auctori: non sapientes iudeorū. qui prius sapientes videbanť ī eloquijs dei. cum non essēt sapiētes: sapiētia eñ est. nō eloquia dei scire. sz scōm eloquia dei viuē Tu autem ab quascunq̄ volueris personas potes dilatare tractatuz. quoniā et oībus sapiētibus. qui scōm sensū carnis sunt sapientes et nō scōm spiritū cordis. abscondit deus sēper misteriuz veritatis. et reuelat illud paruulis. Sic q̄ iudei quotidie meditātes legē dei iuenire non potuerūt. piscatores q rustici iuenerūt quotidie tractātes retia manibus suis Hec crisꝰ. Non letatur dominus. quia est sapientibus occultatū. sed quia humilibus est reuelatū: q: hoc dignum est letitia. illud autē mestitia. vnde Crisꝰ. Quid igitē in pditione letatur. et q: non didicerūt hoc illi? Nequaq̄. reuelatū eñ esse his dignū est letitia. occultari autē ab illis non letitia. sed lacrimis ē dignū. Hoc deniq̄ et fecit lugēs ciuitatez. Non ergo propter hoc letatur et grās agit. q̄ dei misteria latebāt scribas q phariseos (nō eñ erat materia alacritatis. sz gemit?) sed q: qđ sapientes nō nouerant. humiles nouerūt Hec Crisost. Accipit ergo hic cōfessio pro gratiarūactione et laude. quia: vt dicit Jero. cōfessio non semper penitētiā. sed et grārūactionē significat. vnde q Aug?. Nō solius ē cōfessio pctoris. sed aliquādo etiā laudatoris. Confitemur ergo siue laudātes deū. siue accusantes nosmetipos Hec Aug?. Et sic patet q̄ causa ex parte credētiū fuit eorū humilitas. que ad sapiētiā dispositit. q: vt dicitur in Prouerbijs. vbi humilitas ibi sapiētia. Et vt dicit ptolo. philosophus: qui inter sapiētes ē humilior. iter sapiētes est sapiētior. Ex pte aūt nō credētiū fuit eoz supbia. q̄ ē īellectus excecatia Sed ex pte dei causa fuit sīplex voluntas diuina. et hoc est quod subdit. Jta pater factum est

quoniã sic placitũ est ante te. id est tibi in cõspectu tuo. añ quẽ scz nihil iniustũ potest placere. Nullã vero aliã rõnem reddere voluit filius. qz pater illos reprobauerit q̃ hos elegerit: nisi solum bñplacitũ ipius pris. in exẽplũ: ne secreta dei discutiamus. q̃ in confusionem illoz q̃ de secretis dei volunt q̃rere ratõem. Eñ Grego. His dñi verbis exẽpla humilitatis accipimus: ne te mere discutere supna cõsilia de alioz vocatõne alioz vꝛepulsione psumãs. Cum eñ pmisisset vtrũqz. nõ moz ratõem reddidit. sed sic deo placitũ dixit. hoc videlicet intẽdens. qđ iniustuz esse nõ potest qđ placuit iusto. In cũctis ergo que extrius a deo disponũtur. apta causa ratõis ẽ occulta iuditia volũtatis. Eñ q̃ Criso. Nõ dicit q̃ ratõe sic ei placuit. sed tñ grãs agit patri qz sic ei placuit. Sic q̃ tu nunq̃ discutias consilia dei in opibo eius quid fecit. aut q̃ ratõe fecit: sed q̃cũqz modo rem suam voluit ordinare. grãs ei agas sufficit tibi ad testimoniũ ipa dei natura. qz deus sine ratõe q̃ sine iusticia nihil facit. Nõ eñ ad discussionẽ suã. sed ad honorez suũ creauit te. Nec iudicez te voluit esse actuũ suoz. sed seruũ pceptoz. Boni eñ dñi est. oñia prouidere q̃ ad vtilitatẽ ptinẽt serui: boni autẽ serui ẽ fidelitez operari. et nõ discutere dñi sui actus. Hec Criso. Eñ q̃ August. Quare illũ trahit q̃ illũ nõ trahit. noli velle diiudicare. si nõ vis errare. Et aũt dicit Prosper. deus resistẽtẽ nõ trahit. inuitũqz nõ cõpellit: sed ex inuito volentẽ facit. q̃ infidelitatez resistentis inclinat: vt cor audientis obediendi in se delectatõe genita. ibi surgat vbi pmebatur. inde velit vbi nolebat. Hec Prosper Et licet in speciali nõ possit assignari ratõ. quare illũ eligat q̃ illũ dimittat. nisi eius simplex volũtas: q̃ tñ aliq̃ sint electi et aliq̃ reprobati. bñ potest assignari causa in generali. etiã ex parte dei: vt ĩ electis appareat dei misericordia. in alijs aũt eius iusticia: quia sicut ad gloriã regis q̃ decorem sui regni non solum pertinet aula in qua strennui milites honorant. sed etiã patibulũ in quo malefactores puniũtur: sic ad gloria dei nõ solũ ptinet pmiatõ bonoz sed etiã punitõ reproborum. Et quia dictũ ẽ de vocatõe humiliũ. cõsequnter ponit huius vocatõnis mediũ. Xpc eñ mediator est dei q̃ hominũ. debitus autẽ processus est. vt ab extremo in extremũ pcedatur p mediũ: ideo oñis pcessus gie deriuat ad nos p xpm. q̃ hoc ẽ q̃ dicit Oñia mihi tradita sũt a pre. quia scõm naturã diuinaz xpc habet esse a pre. et per cõsequns posse. licet habeat idẽ esse numero q̃ posse cũ ipo. et sic oñia tradita sunt sibi a pre ab eterno. Scõm aũt naturã humanam oñia ẽdita sũt in potestate xpi q̃ dño a deo pre. Eno modo q̃tũ ad auctoritatẽ. q̃ sic sibi sũt tradita ab instanti cõceptõnis. quia eoipo q̃ natura humana verbo ẽ vnita. oñia creata sibi sunt ẽdita: alio modo q̃tum ad effectũ. q̃ sic in iuditõ oñia erũt subdita pedibo eius. quia tũc eius voluntas pfecte implebit in oñibo. Et quia scõm diuinã naturã ẽ idẽ cũ pre. ideo subdit. Et nemo

nouit filium nisi pater. neq̃ patrem quis nouit nisi filius: nec tñ p hoc excludit spũssanctus. qz fit excepcõ essentialis. nõ psonalis. sed spũssanctus nõ ẽ alteri⁹ eẽntie q̃ pr̃. Et qz xpc est mediator dei q̃ hoim: ideo noticia diuinoz ad nos deriuatur p xpm. ꝓpter qđ subditur. Et cui filius voluerit reuelare. nõ q̃ isti qbo reuelatõ fit mediante filio. habeãt noticiã cõphensionis sicut filius: qz hoc ẽ impossibile creature. illud ei qđ cõphenditur. totaliter q̃ pfecte cognoscit. Et qz vt dictũ ẽ xpc ẽ mediator dei q̃ hominũ: ideo cõsequnter oñdit q̃ familiariter et secure ad ipm ẽ accedendũ. Eñ nos ad hoc inuitãs ait. Venite: credẽdo q̃ obediendo. non pedibo. sed moribo: nõ corpe. sed fide. Iste nãq̃ est spũalis accessus q̃ quisq̃ deo appropinq̃t verius. ad me orãduz per fidẽ. ad me comitãdũ p imitatõem. ad me fruẽdũ p glificationem. Ergo venite vos clausi. ad me ostiũ veritatis: venite vos egri. ad me medicũ salutis: venite vos naufragi. ad me portũ q̃etis. Felix emin⁹ ad quẽ. sed infelix terminus a q̃. ideo ait. oñes qui laboratis. siue scõm naturã in q̃ nascimur. siue scõm culpã q̃ transgredimur. siue scõm penã in q̃ morimur. specialiter tñ loq̃tur hic de dolore infideliũ in cultura ydoloz. O tñ quãtũ laborat luxuriosus in voluptatibo. auarus in cupiditatibo. ambitiosus in dignitatibo: Et onerati estis triplici onere. s. veteris legis. pharizayce ẽditionis. dyabolice seruitutis. O dei nri dignatio admirabilis. o caritas ineffabilis. o verba dulcia. verba dꝛifica. Ecce inuitat inimicos. hortat reos. allicit ingratos. Ubi Crisz. Nõ aũt dixit. venite ille q̃ ille. sed omnes q̃ in solicitudinibo. q̃ in trisiciis. q̃ in peccatis estis: nõ vt expetam noras sed et saluã pcta venite nõ qm̃ indigeo vestra gloria. sed qz volo vrãm salutẽ. Eñ dicit. Et ego nõsolũ eronerabo sedetiã reficiã vos triplici cibo: scz doctrine. eucharistie. q̃ glorie. vel reficiã vos. id ẽ interna refectione q̃ iocunditate saturabo q̃ recreabo. q̃ in pnti p grãm. q̃ in futuro p gloriã. Ubi Crisos. Nõ dixit saluabo solũ. sed qđ multoamplius ẽ reficiã vos. id ẽ in omni quiete pstituã. Ad ipsum quippe ẽ veniendũ: qui est quies laborãtibus. est subleuator oneratis. ẽ refectio famelicis et deficientib⁹. q̃ nõ venit vocare iustos. sed peccatores ad pnitẽtiã. Eñ Gerñb. Mundus clamat. ego deficiã: caro clamat. ego interficiã: xpc clamat. ego reficiã. ad quẽ ibis: Jugum q̃ legis accepti. q̃ solicitudinis tpaliũ. q̃ vob laborioſa sũt q̃ onerosa abicite: q̃ ita tollite ib ẽ volũtarie accipite. iugũ a iungẽdo dictũ: iugũ ĩquã euãgelice legis q̃ eruditõis. eo q̃ gẽtes q̃ iudeos ĩ vnã fidẽ iungat: iugũ amoris q̃ dilectionis. eo q̃ homies deo iungat: iugũ crucis siue mortificationis. eo q̃ carnẽ spũi sõiciat: meũ dic. qz p⁹ p nob illud tulit. pmũ docẽdo. secũdũ diligẽdo. ẽciũ sustinẽdo sup vos. vt ĩ pleatis q̃ ĩ honore habeatis. ne sorte subt⁹ po. ẽtes q̃ pẽnẽtes pedibo vicõz cõculcetis. vbi Crisz. O gtissimũ põd⁹. qđ magis pfortat portãtes. Nã pond⁹ terrestriũ dominoz at-

terit paulatim mĩstrãtiũ vires. põdus autẽ xpi magis adiuuat baiulantẽ: qz nõ nos portamus grãm. sed gratia nos: nec nos ad auxiliũ gratie dati sumus, sz grã magis ab nostr. hec Crisz. Et discite a me mgro. docẽte vbo et exẽplo: qz mitis sũ exterius i moribo. iterius i affectibo. corde et nõ fictus pro humanis laudibus: mitis sũ. qz nullũ ledo: humilis. qz nullũ despitio: sz corde. qz nullũ decipio. Ecce tria imitãda. mititas in conuersatõne. humilitas i cogitatõne. veritas i intẽtione. quibo maxime generaẽ ac nutriẽ et conuersaẽ dilectio. Quasi diceret. Discite a me. q si tis mites moribo. vt neminem ledatis: humiles mẽtibus. vt neminẽ pternatis: corde. vt qõ exẽ est i ope. sit et itus i corde. ne latrat spẽs i speꝛtie colũbe. Merito ergo iugũ est tollendu. qz mitis ẽ et humilis: libentius est enĩ quis sub iugo dñi mãsueti et humilis. q rigidi et supbi. Considera hic quia dñs iter ceteras suas ũtutes. specialiter ad humilitatẽ nos remittit. vt hanc ab eo discam⁹. qz olim ũtutũ radix q fũdamẽtũ ẽ. vñ Ambro. Nõ dixit. discite a me qz potẽs sũ. Non dixit. discite qz gloꝛosus sũ: sz discite qz hũil' sũ. qõ potestis imitari. Unde Aug⁹. Fratres mei tota medicina nostra ẽ ista. discite a me qz mitis sum et humilis corde. Discite iquit a me nõ mundũ fabricare. non cũcta visibilia creare. nõ in ipso mũdo miracula facere. et mortuos suscitare: sed qz mitis sũ et humilis corde. Unde etiã Bernhar. Quis deinde auctor et dator virtutũ xpc. i quo omnes thesauri sapiẽtie et scientie sunt absconditi in. quo omnis plenitudo diuinitatis habitat corporaliter: nonne tamẽ ipse de humilitate tã q summa sue doctrine suarumq ũtutũ gloriatus est: Discite ait a me. nõ q sobrius aut castꝰ. aut prudẽs aut aliqd huiusmodi. sed qz mitis sũ et humilis corde. a me iquit discite nõ ab doctꝛinas patriarchaꝝ. nõ ab pphetarum libros vos mitto: sz meipm vobis exemplũ. me formã humilitatis exhibeo. Nescio quo pacto familiarius semp humilitati propiquare solz diuinitas. Denĩq illa se iduit. vt appareret hominibo: substãtiã. foꝛmã. habitum gestauit humilẽ: ipius nob ꝓmendans virtutis excellentiã. quã speciali sui voluit honorare pñcia. Unde Gre. Ab hoc nãq vnigenit⁹ dei filius formã ifirmitatis nre suscepit. ad hoc iuisibilis nõ solũ visibilis. sed etiã despectus apparuit: ad hoc ꝓtumelias ludibria et irrisionuz pbria passionũ tormẽta tolerauit. vt supbuz nõ eẽ hominẽ doceret deꝰ. Quanta ergo humilitatis ũtus ẽ. propt quã solã veraciter edocẽdã. is q sñ estimatõe magn⁹ ẽ vsq ad passionẽ factꝰ ẽ paruꝰ. Ecce q ꝓpe nouimꝰ eã o sue celsitudis culmie. vt hũano generi gliaz daz. ab ỹma descẽdisse. Quia enĩ originẽ pbitõnis nre se pbuit supbia dyaboli. istrumentũ redẽptois nostre inuẽta ẽ humilitas dei. qz igit rẽptor nost cordа regit humiliũ. et Leuiathã rex dicit supboꝝ apte ognoscim⁹. qz euidẽtissimũ reproboruz signũ supbia ẽ. ac ꝑ. electoꝝ humilitas. Cũ ergo quã quisq habeat ognoscit. sb quo rege militet

luenit. vnusquisq ei q̃si quẽdã titulũ portat operis. quo facile ostẽdat sub cui⁹ seruiat potestate rectoris. hec Gre. Et breuiter dicit Cassiodorus tãta fuit i sãcta icarnatõe humilitas. quãta est i diuinitate icõprehẽsibilis maiestas. Elige ergo magis sub rege celi q̃ pricipe mũdi militare q magis sub dei q̃ hoĩs potestate seruire. Et ad hoc faciẽdũ. nota b vtile exẽplũ. cũ ei q̃dã miles dño suo scz cuidã marchioni militãdo. diu ad voluntatẽ defuisset. tandẽ ad ifirmitatẽ de qua q mortuꝰ ẽ puenit. Quẽ q ipe marchio i ifirmitate eade visitãs. exhibuit se paratũ ad omĩa. q̃ ꝓ eo facẽ posset dicẽs. q nec auro nec argẽto ꝓ ipius necessitate parcẽt. cui miles grãs agẽs dixit. q eũ iuuare nõ possz. qz ipe scom medicoꝝ iudiciuz moꝛitur⁹ eẽt. Deinde idẽ miles aduocãs sil' i vnũ nobiles q alios q̃ circa marchionẽ erãt. admonuit eos dicẽs. carissimi qz videtis q dñs meꝰ marchio. cui diu ad nutũ seruiui. iã me i necessitate positũ iuuare nõ potest. q̃uis etiam vellet: et sic corpꝰ q tẽpꝰ ac fruitiũ meũ perdidi vane. qõ me penitet: rogo vos q ãmoneo. vt tli dño studeatis fuire. q vob in necessitatibo omnibo poterit sbueĩre. Deinde sbiũgit ꝑmiũ dicẽs. Et si iugũ acceperitis q didiceritis obediẽdo iuenietis req em aiabus vris. scz i pñti q futuro. q̃ requies hic ichoaẽ. sed i patria perficiaẽ. Unde Crisz. Nõ dixit. et iuenietis requiem. et tacuit. sz addidit animabo: q̃niã mãdata xpi i hoc seculo. animaꝝ requies sũt. nõ corpoꝝ. Quoniã et si laborãt q tristanẽ i corpore. reqescũt q gaudẽt in spũ et i spe Ideo alibi dicit. Hec aũt locutꝰ sũ vob. vt in me pacẽ habeatis. i hoc mũdo aũt tribulatõnes. Et ne ex iugo legis euãgelice tã q̃ graui et oneroso aliqui terreãtur et timeant. et q̃e sb iugo dñi requiem animabo suis inueniant. sbiũgit: dicens. Jugũ enim meũ suaue est sed graue erat iugum legis. ꝓpter multiplicitatez ceremonialiũ propt austeritatẽ iudicialiũ. propter defectũ sacmẽtorũ iustificantiũ: sed non sic erat euangelij iugũ Unde et seqẽ. et on⁹ meũ leue. qz sufficit caritas pbui⁹ oneris releuatione. Unde iero. Nil amantibus durũ. null⁹ labor difficilis. Amem⁹ ꝑm et facile nobis videbit omne difficile. Unde etiaz Quintilian⁹ dicit. q nulla pena est nisi inuito. nullũ habem⁹ nisi de impacientia dolorem: q vt crudele aliquid sit. met⁹ facit. Queriẽ aũt q̃liter iugũ euangelij suaui⁹ sit q̃ legis. cũ in lege adulteriũ. in euangelio concupiscẽtia: in lege homicidiũ. in euangelio ira puniaẽ. Et respondetur scom hieronimũ. qz in lege opa reqrebanẽ. in euangelio sola bona volũtas premiũ non amittit. Item cur dicit onus leue. cũ superi⁹ dixerit angustam portam et artam viam. que ducit ad vitam. Et respõdeẽ scom augus et hilariũ. q arta vel angusta via dicit. quia angustat i initio graue est enim consuetudinẽ dimittere: sed in processu temporis ineffabili dilectionis dulcedine dilatatur. sicut stupentibus dẽtibus grauat in pricipio commedere. sed postea delectat. Suauis ergo et lenis est impletio euangelij amãti

atz caritatem habenti: vel in progressu consuesenti. vel in respectu opum legis. vel respectu expectate mercedis. Oratio.

DOmine ihu xpe da mihi p sanctam discipulox tuox pdicatōem. sic grā tua edoceri. q nō in vanitatibo vel qbuscunqz. eleuatōem 7 extollentiā mihi ingerētibo: sed in tua cruce. 7 singulis humilitatē in me excitantibus mihi libeat gloriari. Ipsa sancta doctrina euāgelica in profunda humilitate 7 in oīibus virtutibo cor meū cōfirmet semp et corroboret. vt a vitijs purgatus. et virtutibo ornatus. merear in pīti vita 7 in futura requiē anime inuenire. quia inquietū ē cor meū. donec reqescat ī te ihu bone Amen. De hoīe sauciato 7 vulnerato a latronibo. Capitulum LIX.

ET quia dixerat dominꝰ ibo misteria fidei 7 archana sapiencie. absconsa superbis 7 reuelata humilibo cōsequēter obmissa iudeorum excecatōne. ostēdit discipulox illuminatōnem. vt oīdat eos esse paruulos. quibo pī aduentus sui misteria reuelauit. Vñ dicit eos beatos. q ī eis fuit completū. qđ antiquis pīibo fuerat promissum. Beati inquid oculi q̄ vidēt q̄ vos videtis. Et p hoc eos beatos dicit. q dīm ihm 7 corpaliter oculis exterioribo 7 mētaliter oculis interioribo videre meruerūt: videndo em̄ xpm per fidē caritate formatā. bī sunt in spe. 7 si pseuerēt bī erūt in re. Dico em̄ vobis. q multi prophete pollentes in cognitōe: reges seu iusti pollentes in sanctitate. qs em̄ lucas reges dicit. matheus iustos appellat: q magni reges sūt. qui tēptatō nū suax motibo nō cōsentiendo succūbere. sed regendo posse nouerūt: voluerūt videre q̄ vos videtis. 7 nō viderūt: 7 audire q̄ auditis. 7 nō audierūt: desideraverūt em̄ videre 7 audire eo mō quo discipuli viderūt et audierūt. sed nō viderūt neqz audierūt eo mō. q nō corpaliter licet spiritualiter. sed discipuli vtroqz modo. Nā exterius viderūt pīntiā corpalē. 7 miracula cōspiciendo. interius viderūt diuinitatē latentez intelligendo: 7 exterius audierūt vocem doctrinā recipiendo. 7 interius audierūt p fidem assentiendo. Prophete siquidē 7 reges a lōge aspicientes. p figuras vel visionū species q̄si per speculū et in enigmate xpm viderūt 7 audierūt per fidē: sz discipuli pīntem dīm hītes. 7 ab ipo q̄ volebāt interrogātes. docebāt per ipsū aperte: non per āgelos. aut varias visionū spēs in enigmate. Non bīficat eos q̄ em̄ corpaliter 7 nō mētaliter per fidē eū videre ūt. vt iudei. q̄ increduli remā serūt. 7 quē corporalit viderūt. mētis oculis nō viderūt: 7 ideo eox oculi nō beati. sed maledicti: sed eos beatificat. qui eū per fidē videbāt. nō solum exteriora cōspiciendo sedetiā virtutez diuinitatis latentē intelligendo: q̄ p interiores oculi beati per qs etiā pīntē cernere meruerūt. Viderūt eī apli. gtiosam pīntiā in assūpta humanitate: viderūt sanctitatē vite. in eius cōuersatōe: viderūt eiꝰ pōtē. in miraculox operatōne: viderūt eius gloriā. in trāsfiguratōne. Beati 7 illi q̄ licet corporaliter nō viderūt. per fidē tm̄ et mētis oculis viderūt 7 crediderūt: qđ per speciē 7 facie ad faciē qñqz videbūt. Et rīqz bī per fidē. 7 hoc i spe. sed illi q̄ nō viderūt. ppter difficiliorē assensū. in q̄ maior strenuitas: isti q̄ viderūt ppter pīnti aliorem aspectuz. in quo maior delectabilitas. Vbi scōm Crisō. vtriusqz testamēti liquet veritas. vt qđ pres veteris testamēti futux puidēt 7 videre cupierunt. hoc in nouo ē cōpletum: 7 ab eodē spiritu 7 eadē fide ātiqui viderunt futurum xpm. quē apli pīntem viderūt 7 nos credim? aduenisse vt eadē fides probet in nobis 7 in pīibo 7 idē auctor nō auctores ptrarij fuerūt vtriusqz testamēti. Et notandū q̄ q̄druplicit videt xpc. s. oculo corporali. quomō visus ē in carne Ista aūt visio nō beatificat. q sic etiā eū vidēt iudei 7 infideles. Sedo ex visione corporali. oritur in mente āmirabilis visio q̄ ipe creditur filius dei. Vñ ē illud. Quia vidisti me thoma scz oculo corporis. credidisti videndo me oculo fidei. Hec visio beata non est. sed huius beatitudinis mercatio q̄ meremur beatitudinē. Tercio ex visione fidei orit visio. q̄ xpc ipe videt oculo intellectiue cōtēplatōnis. 7 hec visio iaz ē aliq̄ beatitudinis participatio: inde em̄ videt 7 gustatur qm̄ suauis ē dīs. Quarta visio. q̄ ipe videt sicuti est in lumine glorie. Hec visio beatificat intellectū. quē admoduz perfecta caritas beatificat voluntatē nrām. Et ecce tūc quidā legisperitus. peritia litterali. nō intelligētia spūali. verba legis tenens. vim legis ignorās: surrexit. vt melius audiret. vel vt bonus videret: tēptans eum. nō vt addisceret. sed vt reprehenderet 7 dicens. Mgr̄ quid faciendo vitā eternā possidebo. Mgrm vocat non dīm. quia vult scire nō seruire: audire non obedire. Mgrm vocat cuius non vult esse discipulus. 7 significat laudatores sanctox nō imitatores. Et bene dicit. quid faciendo. quia non auditores legis sed factores iustificabuntur: 7 nō in sermone est regnū dei sed in virtute. Et dīs dixit ad eū. In lege. s. diuina quid scriptū ē? Quō legis scz de habendo vitā eternā? Hec lex diuina ē lex legū: de q̄ fiet interrogatio in examīe districti iuditij. secōm illud apli. Qui i lege peccauerūt. p legē iudicabūt. In hac ergo studere deberemus vt de ea rīdere possem?. sicut vir iustus de quo in psalmo dicit: 7 in lege eius meditabit die ac nocte. Sed vt ait Dieto. tanq̄ maiora sint imperatox scita. q̄ leges xpi amamus euāgelia pferimus. Secōm Bedam. iste tēptādo quesiuit de vita eterna. si forte diceret aliquid contra moysen: 7 ideo xpc per verba moysi respondendo profuit eū. per hoc ostendēs q̄ derisores fidei catholice sūt profutādi p illud qđ tenēt indiscusse. s. iudei per scripturas hebreox 7 sarraceni per legē machometi. Ille vero respondens dixit. quod legerat. sed nondum impleuerat. Diliges dominum. quia per suā potentiam te creauit: deū. q: per suā sapiaz te docuit: tuū. q: p suā bonitatem se tuū fecit. 7 sic te redemit.

ex toto corde tuo.i. ex tota volūtate. q: sicut ex corde otiē motus ad alias partes corpis ita volūtas mouet anie potēcias:q ex tota ania tua. id est ex appetitu sēsitiuo q̄ mouet p volūtatez Unde ps sēsitiua pē hic itelligi p aiam. scom qđ scribit i Genes. factꝰ ē homo i animā viuentez id est vt dicit glosa. vitā animalē.i. sensibilē corpori dantē:q ex tota mēte tua.i. ex toto intellectu. q̄ etiā mouet p volūtatē ad assenciendum bis que sūt fidei q ad medītandū de deo dilecto: q ex omnibo viribo tuis. vl ex tota fortitudie seu ſtutie tua qđ idē est. p qđ notant potēcie motiue q executiue. que etiā mouent p volūtatē ad opandū ex dilectōne viriliter q nō remisse. Ubi Maximus. Cū hac igit intentōe trinā ad deum dilectōz lex ptractat. vt euellat nos a trina mūdi habitudine q̄ respicit ad possessiones. ad gloriā. et ad voluptates. in qua etiā tēptatꝰ ē xp̄c. Sequit q primū tuū. i. omnē hominē. sicut teipm. i. eo affectu. quo teipm vel ad qđ teipm. scz ad grām in p̄senti. q gloriā in futuro. vbi Basilius. Est igit pmū q p̄cipuū mandatū diuine dilectōnis. secundū aūt primi ꝯpletiuuz. et ab eo ꝯpletum. quo ꝯmonemur diligere primuz. vbi q Crisꝰ. Tu aūt attende qualiter fere cū eode excessu postulat vtrūq; preceptū. De deo enī ait. toto corde tuo. de primo sicut teipm. Qđ si diligenter obseruaret. nec Iudas esset nec liber. nec victor nec victus. nec diues nec pauper: nec notus vnq̄ essz dyabolus. Potius enī palee ignis sustinerēt imissionē. q̄ feruorē caritatis dyabolus: adeo cūcta superat dilectōnis ꝯstantia. Unde etiā Gregꝰ. Cum aūt dicat. diliges primuz sicut teipm: quomodo alteri miserēdo pius ē. q adhuc iniuste viuendo sit ipius sibimetipsi: De hac materia habes latius infra scz feria tercia post palmas. Dixitq; illi dñs. Recte rndisti. hoc fac. scz deū q primū diligendo. q dicit fac. q nō sufficit diligere. nisi dilectio demonstret in opere. quia probatō dilectōnis. exhibitō ē operis: q viues scz vita ppetua. hec est enī excellentior via eūdi ad vitā eternā. Quasi diceret. Dicis sed nō facis: q ideo ad vitā nō vadis. Ille aūt volēs iustificare seipm. id est iustū ostendere scom apparētiā: putās se esse ante hominē. q tm̄ videt exterius. q nō ante deū q videt interi? dixit ad ihm. Et q̄s est meus primus? In quo a dilectōne primi vacuū se oñdit. q primū non nouit. Forsitā putabat q̄ xp̄c diceret. iudeꝰ est primꝰ tuus: q tūc rndet. deū q iudeū diligo. et sic apparet iustus. Suspicies aūt ihs. i. sursum aspicies ihs. ꝓposuit ei pabolā de homie. qui descendēs ab hrlm i hiericho incidit i latrones. Ideo sursū aspexit. q̄ de rebo magnis locutur? erat: vnde. s. būanū gen? descēderat. duz p pcm cecidit. Scom aliq̄s ē hic pabola. scom alios ē res gesta. q̄ inter hierusalē q hiericho erat quedam solitudo. vbi frequēter boies transeuntes spoliabāt q occidebāt a latrontibo desertū illō inhabitantibo. Allegorice hō iste designat genus humanū. q̄ in pmis parentibo descēdebat ab hierusalem q̄ visio pacis dicit. id ē a paradiso q superne ac celestis bēitudinis pace q visione: i hiericho q̄ luna intērpitat. q mutabilitatez significat. id ē in defectū q miseriā hui? vite mutabilis q erronee: q̄ a cōtēplatōe superna q vita pacifica. quā in paradiso habuisset ad mutabilitatē hui? exilij q terrene miserie per culpā corruit: q incidit in latrones. id ē in potestates demonum seu in dyabolicas vel etiā humanas tēptatōes in quos nō incidisset. nisi prius intus tumuissz Vera est enī sentētia. dicēs ante ruinā exaltat cor. Qui eū dispoliauerūt vestē innocētie q immutabilitatis seu immortalitatis per fraudulētiā auferēdo. Veste īnocētie seu stola p̄ma amissa. cognouit se esse nudum: gloria q̄ immortalitatis perdita pelliceū hoc ē mortale sumpsit in dumētū. Unī in signuz mortalitatis induit deus primos parētes tunicas pelliceas. q̄ de mortuis fiunt animalibo: q plagis peccatoz impositis et illatis. id ē naturalibo per peccatū vulneratis q debilitatis abierūt. non ab insidijs cessando. sed eas occultando: primo enī sensibiliter in specie serpentis dyabolus decepit. sed post occulte q īuisibiter tēptauit: semiuiuo relicto. q̄ etsi immortalitas potest auferri. oculus tñ rationis remanet hominū. quo deꝰ pē cognosci. Unī Beda. Semiuiuuz reliq̄rūt. quia beatitudinē vite immortalis eruere. sed nō sensū rationis abolere valuerūt. Ex q̄ enī parte sapere q cognoscere deū potest. viuus ē homo: ex q̄ vero peccatis cōtabescit: q miseria deficit. mortuus idē letifero q̄s ē vulnere fedatus. Unī q Theophi. Ac semiuiuus dicit homo post peccatū. quia anima īmortalis est. corpus vero mortale: ita vt medietas hois succūbat. Unī Augus. Semiuiuus enī habet vitalem motū. id ē liberū arbitriū vulneratuz. qđ ad eternā quam perdiderat redire non sufficiebat. Et ideo iacebat. q̄ vires ei ꝓprie ad surgenduz nō sufficiebāt: vt ad se sanandū medicū id ē deū req̄reret. Uel semiuiuuz reliq̄rūt. remanēte vita nature. nō vita gr̄e. scom illud apli. Uiuo aūt. s. vita nature. iā nō ego. s. vita culpe: viuit vero in me xp̄c. s. vita gr̄e. Fecerat enī deus hominē ad ymaginē suā. scom rationez: ad similitudinē. scom dilectōem: vt per vtrūq; deo adhereret. q inherēdo beatus esset. Sed dyabolus humane beatitudini inuidēs: 3 duo bona p̄dicta. duo homini in originali intulit principalia mala. In eo nāq; q factus erat ad imaginē seu ſm rōem. vulnerauit eū per ignorātiam boni: in eo vero q factus est ad similitudinez dei scom dilectōnez. vulnerauit euz p ꝯcupīam mali. Homo g vulneratus semiuiuus relictus ē. q̄ etsi in humana natura possit diuina similitudo q̄ i dilectōne ē penitus corrūpi: diuina tñ ymago q̄ i ratōne ē nō potest penitus deleri. Quis enim tāta malicia possit affici. vt nil diligat boni. nō tñ ignorātia tāta excecari pē vt nil cognoscat veri. Sacerdos aūt q leuita descēdētes eade via viso spoliato q vulnerato pterierunt: q vite pñtis statum tūc sancte viuendo pertrāsierūt: sed humanum

genus p culpā vulneratū sanauerūt minime q̄ sacerdociū legis. q ei⁹ mīsteriū peccata nō curauerūt. sed solū oñderūt: īpossibile eñ erat sāguine vitulo⁹ q agno⁹ q hirco⁹ auferri peccata hominū. Uel sacerdos q leuita intelligūt lex q ꝓphetia: q boies nō sanauert. sed pcā ostēderūt q repbendert. Samaritan⁹ vo iter faciens. id est xp̄c q animas custodit p humanitatē. mo mēta vie hui⁹ curres. p nob eñ fact⁹ est homo in mūdo: venit sec⁹ eū. i. vulneratū. q̄ in similitudine hominū fact⁹. q habitu inuētus ē vt homo: q vides eū oculo clemēcie. miscōia motus ē ex cōpassiōe. Et appropinquās homī vulnerato miseratōnis exhibitōe: alligauit vulnera ei⁹. q̄ redarguēs pcā cohibuit. q vīculis gre ligauit infundēs oleū mitigatiuū. spem venie penitētibus pmittēdo: q vinū pungitiuū. terrores pene peccātibo incutiēdo. Alligat g̃ vulnera: dū pcipit. penitētiā agite: īfūdit oleū. dū addit: appropinquuit eñ regnū celo⁹: infūdit vinū. cū dicit. oñis arbor q̄ nō facit fructū bonū. excidet q in ignē mittet. Qua ī re docuit nos dñs q̄liter infirmis q ad penitētiam venientibo mederi debeamus. Ulnera eñ ligam⁹. qñ pctōrē a pcto cessare iubem⁹. Oleū aūt infūdim⁹. qñ misericorditer q blande ꝓsolādo indulgētiā pctori pmittimus. Insup q vinū infūdimus. qñ aspere q austere īcrepando ieiunare q carnē macerare iubemus. Nō sic igit oleum sine vino. neq vinum sine oleo. Unde Greg⁹. Miscēda est g̃ lenitas cū seueritate. faciēdum ē quoddaz ex vtroq tēperamētuz: vt neq multa asperitate exulcerētur subditi. neq nimia benignitate soluant. Uñ et Uerñ. Semp punire ferocitatis ē. semp parcere pusillanimitatis. nec hoc nec illud eqtatis: habere plus amaritudis q̄ suauitatis. dānabile est: ecōuerso cōmendabile. vtrūq tolerabile.

Et leuans illū in iumētum suum imposuit. ac ducens ī stabulū. curā eius egit. Iumētū dicit hic caro xp̄i. in qua ad nos venire dignat⁹ est. Huic iumēto sauciatū imposuit. fidē incarnatōnis inspirādo. q pcā nr̄a in corpe suo sup lignū portādo: q iuxta aliā pabolā inuētaz q̄ erauerat orē humeris suis impositā ad gregē reportādo. Et duxit in stabulū. i. intra sanctā p̄sētem eccl̄iam collocauit: vbi deposito onere peccatoꝝ. viator lassus reficit. q refect⁹ salubri pascua repat. Nō domū sed stabulū vocat. q̄ noie fetores q miserias hui⁹ p̄sentis vite significat: ne homo ī hoc exilio tanq̄ ī patria gaudeat. Et vt bon⁹ medicus q necessarius. curā ei⁹ egit. q̄diu ī hac vita cū eo fuit: q circa egrotū solicitus fuit. Et altera die post pactū ministeriū redemptōnis. scz post domini resurrectōnem. q magis splendet q̄ tēpus pcedēs: prima eñ dies fuit dies mortalitatis q passibilitatis. altera dies fuit īmortalitatis q impassibilitatis. qñ splē dor lucis eterne magis effulsit: ptulit duos denarios. scz duo testamēta. in quibo et nomen et ymago regis eterni ꝓtinent. q quoꝝ precō vulnera nostra curantur: et dedit stabulario. quia distribuit vtriusq testamēti sciētiā et p̄dicandi graciā aplis: quibo sensū aperuit vt scripturas intelligerēt. ac platis q oībo qui eccl̄iam gubernare debēt. vt curā egroti agerent q haberent. Qui etiā debet ī hac cura aliq̄d superogare. vt nonsolū ea q̄ in duobo testamētis ptinent studeant p̄dicare: sed q alia multa scōm ea q̄ scripta sūt. laborēt aliis p̄dicatōe manifestare. Supererogat etiaz qui sine sumptibo ex ēplo apostoli p̄dicat: q ab eis quibo p̄dicat. sumptus nō accipit. Qđ superogat. q̄ nonsolū p̄cepta· sedetiam ꝓsilia implet vel p̄dicat. in die aūt iubitij cū dominus redierit. totum q̄d ꝑmiserat tāq̄ debitor redderet. cuz fideli seruo dicet. q super pauca fuisti fidelis supra multa te constituam. intra in gaudiuz domini tui. Quilibet ergo paccator. q̄ peccādo mortaliter. a deo qui ē pax nostra tāq̄ ab hierusalem se auertit: q ad hiericho id ē ad culpabilē defectū se cōuertit. et sic a bono incōmutabili ad bonū ꝓmutablē descēdit. hoie aē sic lapso ī latrones. q spoliato ac vulnerato et relicto. quid aliud restat nisi flagitare. vt samaritan⁹ ille id est custos animo⁹ ihs xp̄c. iter miserationis sue per nos faciet. latrones fugiet. spoliatos gratia restituat. vulnera nr̄a liget. semiuiuos ī integrū abilitet. et sic demū in celestem hierusalem nos p̄ducat. Moralit per hierl'm stat⁹ vtutis designat. q ió per hominē descēdētē ab hierusalē in hiericho. designat pctor descendēs a statu iustitie ī pctm mortale: q̄ incidēs in latrones. id ē demones: spoliat per eos gratuitis. q vulnerat ī naturalibo. ac relīquit semiuiuus. q: tollit ab eo vita gratie. remanente vita nature. Sacerdos et leuita trāseūtes sūt mali ministri eccl̄ie. samaritanus ē confessor q p̄dicator mot⁹ ex caritate: alligās vulnera sauciati per sanū ꝓsiliū. infūdēs oleū misericordie. et vinū iustitie: q īponit illum ī iumentū. q: nō solū mēte p̄bet auxiliū: sedetiā put potest corpe. qđ est anime iumentū: q ducit ī stabulū q domū eccl̄ie vbi dat pabulū vbi dei q sacramēti eukaristie: et altera die postq̄ duxit ī stabulū ptulit duos denarios. per q̄s designat grā ī p̄nti et gl'a ī futuro q debit stabulario. i. dādos denūciauit bono curato facienti debitum suum erga peccatorē sibi ſbditū: q ei curā pctoris ꝓmēdauit. dicēs: curā illi⁹ habe debitū tuū exercēdo. q qđcūq supererogaueris. faciēdo circa debitū alii qđ bonū ad qđ nō teneris: rōdā tibi .i. rōdendū denūtio. pmittēs ei vitā eternā p salario. Et īterrogat⁹ legisperitus a dño q̄s p̄dictoꝝ prim⁹ fuisse⁹ ei q̄ incidit ī latrones: rīspōdit. Qui fecit misericordiā ī illū. Ubi cyrill⁹. Neq ei sacerdos neq leuita fact⁹ fuit p̄xim⁹ paciētis. si ille q̄ est eius miser⁹. iutilis ē eñ sacerdocij dignitas et legis sciētia. nisi per bona opa ꝓximet Uñ et beda. iuxta lrām manifesta ē domini sētentia. nullū nob āplius q̄ qui misereatur esse proximū. Sic ciui hierusolomite. non sacerdos non leuita ex eadem gente. ymmo in eade vrbe nati et nutriti: sed externe gentis accola. quia

magis miſertus ẽ. factus eſt proximus. Deinde dñs ex legiſperiti rñſione ⁊ cõfeſſione oſtẽdens oñem hominẽ miſericordiam faciẽtẽ eſſe proximũ. ⁊ ſpecialiter ipm dei filiuz: cõcluſit dicens. Vade ſcz de virtute in virtutẽ. et tu fac ſimiliter proximo ſicut ſamaritanus fecit iudeo: q̃. ſ. oñem hominẽ etiã inimicũ proximũ reputes ⁊ ei miſericordiã affectu. affatu et effectu impendẽdo neceſſitates eius ſubleues: vt te proximũ diligere ſicut teipm manifeſtes. Vbi Criſoſ. Qu aſi dicat. Si quẽ vides oppreſſum. nõ dicas. vtiq; nequã eſt: ſed ſiue ſit gentilis ſiue iudeus. ⁊ ope indiget. nõ cauilleris. ius habet auxiliuz quicũq; mala fuerit paſſus. Hec Criſo. Ex rñſione q̃z legiſperiti dñs cõcludit: q̃ ꝓpinquitas generis nõ facit proximũ. ſed opus miſericordie ĩpenſum. Acſi dicat ei. Tu ergo me dilige. et in me vtrũq; mandatũ legis implere ſtude: q̃ ſum deus. ⁊ ſum ille tuus proximus: ⁊ quicq̃d vales ĩ proximi neceſſitate ſubleuanda. vel corpali vel ſpirituali. deuotus operare: vt manifeſteris ꝓximus eſſe. Vñ Bern. Vtramq; teneo dilectõez dei ⁊ proximi. cũ te amo dñe ihesu: qui meus proximus es qñ homo es. ⁊ feciſti mecũ miſericordiã. Hec Bernh. Ex vtraq; ergo dñi cõcluſione legiſperitus cõuincit. quia xpm deũ ⁊ hominez proximũ nõ dilexit. qui ſuſcipiẽs carnẽ noſtraz ꝑ humanitatẽ factus ẽ nobis proxim⁹. ⁊ tot miſericordie opa impẽdit: vñ merito diligi debet. Ad dei em̃ dilectionẽ in nobis excitandaz. nutriendam. ⁊ agendaz: nihil ita valet ſicut beneficioz eius freq̃ns ⁊ diligẽs ꝓſideratio. Magna ẽ igitur miſericordia. q̃ ignotis ⁊ extraneis nos proximos facit: magna ẽ miſericordia ꝑ quam vita poſſidẽt eterna. Ille quippe ẽ proxim⁹ tibi. cui miſerẽdo appropinquas: qui eo nulli miſeretur. nullũ ꝓximũ habet. In illo ergo mãdato. diliges ꝓximũ tuũ ſicut teipm. dñs ꝓximũ intelligit oñez homiez: hic aũt cũ qui ĩplet legem naturalem. vt qui facit alij q̃ ſibi fieri vult. Vbi Ambro. Ergo qñ nemo magis ꝓximus q̃ qui vulnera nra curauit: diligam⁹ eũ q̃ſi dñm. diligamus ⁊ eũ q̃ſi ꝓximũ. Nihil em̃ tam ꝓximũ. q̃ caput mẽbris. Diligam⁹ etiã cũ qui imitator eſt xpi: diligamus eũ qui ĩ opie alteri⁹ corpis vnitate ꝓpatitur. Neq; em̃ cognatio facit ꝓximuz. ſed miſericordia: quia miſericordia ſcm̃ naturaz eſt. Nihil em̃ tã ſcm̃ naturaz. q̃ iuuare conſortẽ nature. Hec Ambro. Ad hoc q̃ faciendũ hortat nos Auguſ. dicẽs. Nũc cũ in hac vita. i. in hac via ſumus. inuicem onera nra portem⁹. vt ad eaz vitã q̃ caret oñi onere puenire poſſimus. Dilectionis officiũ ẽ. inuicẽ onera noſtra portare. Nihil em̃ ſic probat amicũ. quẽadmodũ oneris amici portatio. Neq; vlla res officioſuz iſtũ laborẽ ad portãda onera aliorũ facit libenter impendi. niſi cogitemus q̃nta ꝓ nobis ꝑ tulit dñs. Hinc admonẽs ait apl̃us. Hoc ſentite in vob. qđ ⁊ ĩ xpo ihu. Huic cogitatõni accedit etiã illa. q̃ hoĩes ſumus: et q̃ egritudinem ſiue animi ſiue corpis. quã in homie alio videmus. etiã nos hẽ potuim⁹ aut poſſumus. Hoc g̃ exhibeamus ei. cui⁹ ĩfirmitatez portare volum⁹: qđ ab illo vellemus nob exhiberi. ſi forte nos in eo eſſemus. ⁊ ipe nõ eſſet. Ad hoc ꝓtinet qđ apl̃us ait. Oĩb⁹ oĩa fact⁹ ſũ. vt oñes lucrifacerẽ: cogitando. ſ. in eo vicõ ſe eſſe potuiſſe. vnde cupiebat aliũ liberare. Deinde etiã illud cogitãdũ nullum eẽ hominẽ q̃ nõ poſſit hẽ aliq̃d bonuz. qđ tu nõ habes etiãſi lateat: in q̃ ſine dubio poſſit te eſſe ſuperior. Vñ apl̃us. Nihil ꝓ cõtentionem neq; ꝓ inanẽ gloriã. ſed in humilitate mentis alter alterꝫ exiſtimãtes ſuperiorẽ ſibi. Iſte cogitationes dẽpmẽtes mẽtis ſuperbiã. ⁊ acuẽtes caritatẽ. faciũt onera fraterna inuicẽ nõſolũ equo ãio. ſed etiam libẽtiſſime ſuſtineri. Hec Auguſti. vñ ⁊ Grego. Si q̃ſq; ſua incomoda q̃ ab alijs ꝓtãtur cõſiderat. ea q̃ ab alijs ſuſtinet leuius portat. Et iterꝫ Quia illa ĩterna pacis viſio ex ſcõrꝫ ciuiũ congregatõe ꝓſtruit. hic ĩm celeſtis vt ciuitas edificat. Que tñ ĩ hac pegrinationis terra. dũ flagellis percutit ẽbulatoĩb⁹ tũdit. ei⁹ lapides q̃tidie q̃dranẽ. Que videlicet ciuitas. hẽ hic ĩ ſcõrũ motibus. magnũ tã edificiũ ſuũ. In edificio q̃pe lapis lapidẽ portat. ⁊ q̃ portat alterꝫ. portat ab altero. Sic nũc ĩ ſcã eccl̃ia vnuſq̃ſq; et portat alterꝫ ⁊ portat ab altero. Nã viciſſim ſe ꝓmi tolerãt. vt ꝑ eos edificiũ caritatis ſurgat Oñe aũt põdus fabrice fũdamẽtũ portat. q̃ re dẽptor nr̃ de quo Paul⁹ apl̃us ait. Fũdamẽtum aliud nemo ponẽ pt̃ ꝑter id qđ ẽ poſitũ qđ ẽ xp̃c ihs. oĩa nrã tolerat: ſed in ipo malũ nõ fuit qđ tolerari debuiſſet. Hec Greg. Ex his ẽbis grego rij colligit. q̃ ãto plura q̃s ꝑ deo portauerit. tanto erit ipi fũdamẽto. ſ. ihu ꝓpinq̃or: ⁊ quanto paucõra portauerit. tanto erit ab ipo fũdamẽto remotior. Hec igĩ oñia bñ ꝓſidera ⁊ proximorũ ĩfirmitates ac defectus ⁊ onera nõſolũ patiẽter ſedetiã libẽẽ ꝓ deo porta ⁊ tolera. vñ Anſhel. Quis bonis alteri⁹ arridet. ſanctis ꝓſentit: q̃ eo inuidet diabolis. Siq̃dẽ magis puto ſaluatõez ei⁹ ſperãdã. q̃ paꝫ boni facit ⁊ factis alioꝫ fauz q̃ q̃ mlta. ⁊ inuidet. Et iterꝫ. Caritas q̃ colligit et viuificat oĩa mẽbra eccl̃ie: cũ nos viderit de alteri⁹ ruina gaudere. ſtatim nos ꝑcidit de corpe Forte igĩ nõ dolem⁹ de ruina ꝓximoꝫ nr̃oꝫ. q̃ ꝑciſi ſum⁹ a corpe. Si em̃ ibi eſſem⁹ ſine dubio doleremus: q̃ tãdiu dolet mẽbꝫ. q̃diu in corpe ꝓtinet. Si aũt abſciſũ fuerit. non dolere poterit nec ſẽtire. Ex hijs g̃ pt̃ hõ ꝓpẽdẽ ſi ẽ mẽbꝫ xp̃i. Et ſicut dictũ ẽ de ꝓpaſſione ⁊ ꝓgtulatõe. ita intellige de ꝓmunicatõe: q̃ ĩ corpore hũano vnuz mẽbꝫ ꝓmunicat alteri indigẽti ſuũ officium. et cibũ quẽ recipit: ita ĩ corpore xp̃i qđ ẽ eccl̃ia q̃libz ꝏbz alteri ꝓmũicare grãz diuinit⁹ ſibi datã. ac cibũ ⁊etiaz tẽporalia oĩa a deo recepta. Similiter ĩtellige de cõſideratõe. vt ſicut membra inter ſe adunantur tanta amoris concordia. vt nulla ratione inter ſe valeant diſſentire occaſione aliqua. ita etiã ſit inter nos. Siliter ĩtellige de ſupportatõe. vt ſicut vnuz membrum ſuppoꝛtat alterꝫ. ⁊ ſuſtinet leſionem ꝓ curatõne. ſiue

ꝓtectione alterius: ⁊ si ledit ab alio. sñ vltione sustinet lesiõz. sic debet ee in nob Dec Anselm⁹.

O Omine ihu xpe custodi nos descendẽtes de ꝓplatõne ad actõnẽ. ne incidamus i latrones sensuũ appetit⁹. nec spoliemur gratuitis: nec vulneremur i naturalib⁹: sacerdos ⁊ leuita superior ⁊ inferior portio ratõis non descẽdãt eadẽ via ꝓfitiẽdo i pcm. sed poci⁹ ascẽdãt sursũ. Samaritan⁹ vo grã ꝑdestinatõis sec⁹ nos appropriet. nob vulnera pctorũ liget. infũdẽs oleũ. spem venie ⁊ vinũ. timorẽ iustitie. iponat i iumentũ. ordinãdo ratõnẽ sup sẽsualitatẽ. ducat i stabulũ i ꝓsideratõe pctorũ: altera die resurrectõis det duos denarios. stolã anime ⁊ corporis Amen. De penitentia marie magdalene. Capitulum .LX.

POst hec ascendit ihs de galilea i iudeam. vbi q̃dã de phariseis scz symõ leprosꝰ volẽs se iustificare ⁊ de iustitia iactare. rogauit dñm ihm vt cũ illo mãducaret. Cuiꝰ tñ simulatã iustitiam benignꝰ medicꝰ nõ vitauit. sz magis curare voluit: et ingressꝰ domũ pharizei discubuit. Legit aũt xpm mãducasse cũ publicanis ⁊ pctoribꝫ vt eos ad penitẽtiã ꝓuocaret. sic qñ i domo mathei cũ publicanis ꝓmedit. Ita cũ iustis eũ diligẽtib⁹. vt eoꝝ amorẽ ⁊ deuotõnẽ nutriret ⁊ augeret: sic dicit de martha ⁊ maria. Ita cũ ꝓgnatis et pauperib⁹. vt eoꝝ inopiã supleret. sic habet de nupcijs. vbi aquã i vinũ ũtit. Ita cũ phariseis superbientib⁹. vt eoꝝ superbiã reprimẽt ⁊ eoꝝ vicia argueret. sic i hoc loco facit. Aliquãdo etiã humiliter ⁊ cũ gratiarũactõe cũ inuitabat recipiebat. ꝑ loco et tẽpore ex pauptatis amore. q̃ paup erat ⁊ de hui⁹ mũdi substãtia paꝝ habebat. Nõ imerito talꝰ ⁊ tãtus hospes ẽ inuitãdus. ⁊ cũ se inuitat libẽtius suscipiẽdus. veniũt ei omnia bona pariter cũ illo. Audiẽs aũt hoc magdalena. que iã forte ipm ꝓdicãtẽ audierat: tacta dolore cordis intrinsecus ꝑ pctis suis. ⁊ de eis plene ⁊ pfecte contrita. amorisq; eius igne accensa: cuz alabastro id ẽ· tali vase vnguẽti prexit ad locũ ꝓuinij vt em̃ dicit Beda. alabastꝝ ẽ genus marmoris cãdidi varijs coloribꝫ intertincti. qõ ad vasa vnguẽtaria cauãt solẽt. eo q̃ optime seruare incorrupta dicãt. Iste pharizeꝰ quãdoq; i euãgelio symõ leprosꝰ dicit. cuiꝰ lepra nõ sñ causa memorat: vñ Chrys. Non sipliciter aũt lepre symonis meminit euãgelista. sed vt ostẽdat vnde ꝓfidẽs accessit hec mulier. q̃ em̃ lepra videbatur valde imũda eẽ passio et abhominabilis. vidit autẽ q̃ ihs curauerat illũ hominẽ: ꝓfidit q̃niã ⁊ anime ei⁹ imũditiã facile expurgabit Dec Chrys. Et cũ mulier ad locũ peuenisset. facie inclinata. et oculꝰ i terrã demissis. añ puinas transiẽs. non q̃uit donec ad ihm peueniret. Et tũc ilico retro ad pedes ei⁹ pstrata. q̃ se añponẽ nõ audebat. ꝑ peccatoꝝ suoꝝ verecũdia: ⁊ pcũbens vultu supꝝ pedes ipsos cũ quadã ꝓfidẽtia. q̃ iã intẽse ⁊ supꝝ omnia eũ diligebat ⁊ i ei⁹ amore ardebat. cepit fortiter fletib⁹. ⁊ sigultibus habũdare. ac lacrimis largiter decurrẽtibus. pedes dñi balneare et lauare. vñ patet magnitudo ꝓtritõis. ex qua lacrimas penitẽtie sãguinẽ cordis fundẽs. tñ fleuit q̃ pedes vni⁹ hominis lauari potuerũt: tãdem a fletu cessãs capillis suis pedes ihu lotos extersit et amore crescẽte osculabat eos sepe dulciter ⁊ amãter. nec de hoc saciari potuit. Et q̃ propter itinera squalidi ⁊ lassi erãt. eos etiã vnguẽto ꝑci oso vngebat. ad refrigeriũ caloris. ⁊ mitigatõz doloris ex labore itineris. Et hec q̃dẽ que dicta sũt agebãt exteri⁹. q̃ vo reuoluebat ei⁹ intentio. mlt⁹ feruẽtiora erant. q̃ sol⁹ deus inspiciebat. vñ Grego. nissenus. Indignitatẽ aũt suã ostẽdens. stabat p⁹ tergũ deiectis lumib⁹. et effusa coma. pedes ãplectẽs. lacrimisq; eos pfuntẽs: rebo tristẽ animũ ostẽdebat. veniã iplorãs. hec Gre. In eo ergo q̃ mulier retro stat. deuotio et humilitas agnoscitur. i eo vo q̃ lacrimis pedes rigat. vera penitẽtia ⁊ cordis cõpũctio demõstrauit. Et qñ easdẽ lacrimas capillis tergẽdo abscõdit et delet: sese de illis nõ eẽ ostẽdit. q̃ opa sua faciũt vt ab hominibus videãt. in osculo pacẽ. amorẽ. et dilectõnẽ mõstrabat. in vnguento vo cordis intima blãdimẽta. ⁊ deuoti obsequij affectõnẽ significabat. Per alabastꝝ pectus ⁊ cordis secretarium plenũ fide ⁊ caritate possum⁹ intelligẽ: tale ei alabastꝝ huiusmodi vnguẽtũ ꝓsueuit seruare. vbi Grego. Cogitanti mihi de penitẽtia marie. flere magis libet q̃ aliquid dicẽ. Cui⁹ em̃ vl saxeũ pect⁹ ille hui⁹ peccatricis mulieris lacrime ad exẽplũ penitẽdi nõ emolliãt: ꝓsiderauit nãq; quid fecit. ⁊ noluit moderari q̃d facẽt. Supꝝ puiuãtes ingressa ẽ. non iussa venit: iter epulas lacrimas obtulit. Discite quo dolore ardet. que flere et inter epulas nõ erubescit. Sed q̃ turpitudis sue lacrimas aspexit. lauãda ad fontẽ misericor die cucurrit: puiuãtes nõ erubuit. Nã q̃ semetipsã grauiẽ erubescebat. int⁹. nihil esse credidit q̃d verecũbareẽ foris Dec Grego. Mistice pedes dominici corporis sũt pauperes: q̃ sũt inferior pars corporis mistici ꝑ deiectõnẽ. ⁊ cruci affixi per afflictõnẽ. Diues ergo ⁊ pctor volẽs optinẽ veniã in pñti. et regni q̃d paupꝝ ẽ gloriã i futuro: debet sec⁹ pedes istos stare ꝑ familiaritatis exhibitõnẽ. et amicitie acq̃sitionẽ: lacrimis rigare ꝑ ꝓpassionẽ: capillis extergẽ squalorẽ pauptatis. ⁊ refouẽ ꝑ tpaliũ q̃ ꝑ capillos designãt ꝓmunicatõez et miserie releuatõz: osculũ dare per affabilitatẽ ⁊ blandam allocutõnẽ fraternitatisq; amorẽ: vnguẽto vnguere per miserẽdi hilaritatẽ. et cordis benigni dulcedinez. ac cõsolatõnis suauitatem. Aliter em̃ scom Aug. non possũt diuites dicẽ cõpetenter pat⁹ noster nisi se fratres paupꝝ cognoscãt. Sed heu mlti faciunt his contraria. et ergo cuz pharizeo nec gratiam merentur nec gloriã. Sñ Grego. Nos ergo nos illa mulier exꝑssit. si toto corde ad dominũ post peccata redeamus: si eius penitentie luctus imitemur. Quid autez vnguento nisi bonus odor opinionis exprimitur. Si igit recta opera agimus. quibus opinionis bone odore ec-

ecclesiā respergimus. quid aliud in dñi corpore nisi vnguētū fundim⁹. Conē pedes dñi stetimus. cū in pctis positi. eius itineribo reniteba-mur. Sed si ab verā pñiam post pcm cōuertimur. iā retro secus pedes stamus. qz eius vestigia seqmur quē ipugnabam⁹. Lacrimis mulier pedes rigat: quod nos qz agimus. si quibuslibet vltimis mēbris dñi. per cōpassionis affectū inclinamur. Capillis pedes dñi tergimus. quādo sanctis eius quibo ex caritate compatimur. etiā ex bis q nobis superfluūt. miseremur. Osculatur mulier pedes qs tergit: qđ nos qz agimus si studiose diligimus qs ex caritate cōtinemus. Hec Grego. Per hāc ergo mulierē peccatricē ad dñi pedes accedētem. significatur qlibet persona vere de peccatis penitēs et cōtrita: ad qđ reqrit. q sicut deū offendit per culpā. ita ei seruiat per pñiam. scōm illud aplī. Sicut exhibuistis membra vrā seruire immūdicie q iniquitati ad iniquitatē ita exhibete nūc seruire iustitie in sanctificatōem. q sic fecit mulier hec penitēs. Elñ Grego. Liquet fres q illicitis actibo prius intēta. vnguentuz sibi p odore sue carnis adhibuit. Quod ergo sibi turpiter exhibuerat hoc iā deo laudabiliter offerebat. Oculis terrena cōcupierat. sed hos iā per penitētiā cōterēs flebat. Capillos ad cōpositōem vultus exhibuerat. sed iaz capill'lacmas egebat. Ore superba dixerat. sz pedes dñi osculās hoc i redēptoris sui vestigia figebat. Quot q in se habuit oblectamēta. tot in se inuenit holocausta. Cōuertit ad numez vtutuz numez criminū: vt totū seruiret deo in penitētia. quicquid ex se deū cōtempserat in culpa. Hec Grego. Cōsimile inducit Hiero. de beata Paula dicēs. Cūqz a nobis crebrius moneret vt parceret oculis. vt eos euāgelice seruaret lectōni: aiebat. Turpāda ē facies. quā ꝫ dei pceptū purpurisso q cerusa q stibio depinxi. Affligendū ē corpus. qđ multis vacauit delitijs. lōgus risus perpetuo pensandus ē fletu. Mollia linthiamina et serica pciosissīa. asperitate cilicij sūt cōmutāda. Que viro q seculo placui. nunc xpō placere desidero. Hec Hiero. Hinc ergo habemus qmō facienda sit pñia. In q em̄ quis peccat. in eodez per cōtriū pñiam agat. Verbigrā. Peccasti nimis po' ādo. pñiam age a potu abstinendo. Qui nimis comedisti vel pciosiora. ieiuna q comede viliora. Et sic de alijs suo modo. Conspice igituz bene hāc mulierē q eius deuotōem. q super bijs moroso: meditare. qz factū hoc solenne fuit valdē Conspice etiā dñm ihm qbenigne eaz suscipiet. q qpatiēter sustinet quicquid facit. Cessat q qescit a comedēdo. donec negotiū pcleat: cessant q cōuiue. q omēs super hac nouitate mirāt. Sz pharizeus qui eū vocauerat nō tñ inuocauerat qđ melius fuisset. fallaciter iustus. ac de falsa et putatiua iusticia veraciter superbo: nullaqz cōpassione nature motus. et sue fragilitatis oblitus: de hoc murmurās. ait intē se. ꝫ suū hospitē murmurādo: dicens. Hic si esset pphēta verus sciēs occulta. sciret vtiqz. q in persona. q qualis. in vita est mulier. q tangit eū: q per cōsequns nō permitteret se tangi ab ea. qz peccatrix ē. q ideo vnguentū eius vitare deberet. Egram reprehendit de egritudine. q potius erat cū mēdanda: qz languoris sui remediū. qrebat apud tantū medicū quē etiā reprehendit de subuentōe de qua ḡti arū actōnes erāt refrēde. qui ipe quoqz de elatōnis vulnere egrotabat q ideo nec medicū p subuentōne requirebat. Nescis pharizee stulte. nescis nuper te mūdauit a lepra. quē modo nō credis esse pphetā. Et pphēta quidē est. q optime scit. qz peccatrix ē mulier q eum tangit. Ad hoc em̄ ipe venit. ad hoc ipe de celis descendit. Nō em̄ venit vocare iustos. sed pcōres ad penitētiā. hoc ipe testatur. eius verba sūt hec. Non horet ergo pcōres. qui pro pcōribo factus est homo. Jgr̄ scōm Grego. necesse semp est. vt cuz peccatores quoscqz cōspicimus nosmetipos prius in illoz calamitate defleamus: qz fuisse in similibo aut lapsi sumus. aut labi possumus si lapsi nō sumus. Per istū pharizeū qui xp̄m notauit de ignorātia. q mulierē de immūdicia. significatur ypocrita. de falsa iusticia psumēs. q alios cōtēnens: quia scōm Grego. vera iusticia compassionem habz. falsa vero indignatōem. p̄ terqđ iste pharizeus arguitur de pietatis obmissione in modicis respective. q mulier ꝓmendatur de maioribo valde. Elñ dñs ihūs nō verba pharizei audiēs. sed cogitatōes inspiciēs. respōdit cogitatōni eius ad cōfutatōem illi⁹: per hoc em̄ qđ ad eius respōdit cogitatōem q soli deo est nota. ostendit se plus q̄ pphetam. et dñm pphetaz. q proposuit ei parabolā de duob⁹ debitoribo⁹. vt ꝓuenietius ꝓcludat. ꝫ eū ex rnsione ipius. Cuz ei de sua sentētia pharize⁹ ꝓuicit. qli frenetic⁹ funē portat. cū quo legeret. Isti duo debitores erāt maria deo debitrix quingētoz denarioz. q pharize⁹ qui quinqgīta debebat qz minus se peccasse credebat. q ideo maria plus diligere debebat. qz maiorē remissionē acceperat. et plus diligebat. ideo maiora obsequia xp̄o p̄bebat. Exēplo igr̄ debitorū q fenoratoris cōuincit pharizeum. q hec mulier esset grā diuini amoris iustificanda. q dignior amari q peccata sibi remitti. que plura grata deo obtulit in hoc facto. q superbo pharizeus i ꝓuiuādo. qz amor in humanis plerūqz causat ex donis pcedentibus. q per ꝓsequns maior amor ex donis maioribo⁹. Elñ dñs enumerās bona peccatricis et mala falsi iusti. redarguit pharizeū ex defectu triplici: scz pietatis. qz ñ dedit aquā pedib⁹ suis q tñ erāt fessi q dolētes. q labore itineris. ac lutosi seu puluerizati. eo q̄ ire debāt sñ calciamētis. Elñ Tit⁹. Quasi. d. facil' ē vl⁹ aqz. ñ ē facil'lacmaz effusio. tu pmtis ñ es vl⁹. hec effudit ñ pmpta: lauās lacrimis pedes meos. lauit lacmas ꝓpas. Scdo rdarguit ex defectu caritatis. qz ñ dedit ei osculū. qđ ē signū aīcicie q dilectōis. Tercō ex defectu hilaritatis q̄ dsignauit ī noie olei. q̄ ñ vnxit caput ei⁹. Tria ei pdicta faciebāt olim suis hospitib⁹. q pmo habant osculum ī signum securitatis: deinde lauabant

pedes propē laborē itineris: postea vngebāt caput vnguētis refrigeratīs conē estū caloris. Et p̄dicta tria .scz caritas. pietas. ⁊ hylaritas. req̄runē ī hospitalitate vera ⁊ gratiosa. ex q̄ ad obsequiū magis tenebaē pharizeus q̄ mlier supueniens ab exē. Vñ p̄sidera q̄ p̄ferē hic devotū obsequiū largitōi cibi ⁊ potus. q̄s credibile est pharizeū ī domo sua dño p̄buisse. Hīc potest elici argumentū. q̄ cū suscipiē q̄s hospitio. magis meritoriū est ei benigne mīstrare. q̄ ip̄m cibū ⁊ potū exhibē. Et econuerso laudat dñs mlierem. de triplici p̄fectōe. defectib⁹ pharisei oppōita. prout clare patet ī lrā. Ex fctis ergo mulieris apparet. q̄ dominū mltū dilexit. et iō veniā reportās. iustificata fuit. propter qđ ⁊ ex pctis mltis sibi dimissis magis ī amore eius exarsit. Vnde volens dñs mōstrare q̄ omina ī dilectōe cōsumāē. dixit symoni. Propē qđ dico tibi. remittunē ei pcta multa. qm̄ dilexit multū. caritas em̄ operit mltitudinē peccatorū. Et tu plurimū dilige. vt tibi plurimū remittaē. Vñ Crisp. Nā qui vehemēter se īgesserūt malis. rursus ⁊ bonis vehemēē īsistent: conscij ad q̄t debita se obligaueŕt. Cui autē minus dimittiē. min⁹ diligit. vt scz tu pharizee. Sed nō supbias si ī pauōribus teneris. q̄ tu q̄s venia eges. nullus em̄ potest p̄ semetip̄m a debito peccati liberari. nisi diuina grā veniā consequaē. Igiē: vt ait Crisp. opus ē nob⁹ feruēti anima q̄ nihil īpedit hominē fieri magnū. Nullus ergo p̄stitutorū in pctis despezet. neq; virtuosus dormitet. Nec hic p̄fidat. sepe em̄ meretrix p̄cedet eū: nec ille diffidat. possibile nāq; est eum etiam primos supare. Hec Crisp. Vñ et Grego. Quid fratres mei esse dilectionē credimus. nisi ignē! Et quid culpā. nisi rubiginē! Vnde nūc dicitē remittunē ei peccata mlta. quia dilexit mltum. Incendit plane pctī rubiginem. q̄ ardet valde per amoris ignē. Et si durū est valde qđ coquitē. habundat tñ amoris ignis. quo etiam dura cōsumantē. Tāto nāq; ā plius pctī rubigo cōsumitē. quāto peccatoris cor magno caritatis igne concrematur. Vbi Augustin⁹. Hic multa cōmisit. et mltorū debitor factus est. ille gubernante deo pauca cōmisit. Cui deputat ille quod dimisit. huic ⁊ iste deputet qđ nō cōmisit. Nullū est em̄ pctm qđ facit homo. qđ nō posset facere et alter homo: si desit rector. a quo factus est homo. Vnde et Bernh. Quis nō videat. q̄ sicut in multa peccata cecidi. sic et ī multa alia cecidissem. nisi omnipotēs pietas seruasset. Fatēor et fatebor. nisi quia dñs adiuuit me. paulominus habitasset in inferno anima mea. videlicet cecidisset ī omne pctm anima mea. Mistiē fenerator iste deū significat. qui pro culpa penā et p bonis grārum meritū bonorū exigit. Debitores dici possūt maria ⁊ pharizeus. quātū ad ppositū: vel ppl⁹ genciū ⁊ iudaicus. vel pctor notorius ⁊ occultus. vel cleric⁹ ⁊ laic⁹: et sic duo debitores sūt duo ppli. vel duo stat⁹ pctorū. p̄mi debēt quīgentos denarios. q̄ plus peccāt. secūdi quīquagīta. q̄ min⁹. Sed nō bñt vñ reddāt. q̄ nullus p̄dictorū potest absolui ppijs viribus absq; grā. et iō donat vtrisq;. id ē donū gratuitū dat. per qđ eis debitū dimittit: non em̄ sine dono dei gratuito fit culpe remissio. Dixit autē dominus ad mulierem remittūē tibi pcta. scz nō solū q̄tū ad reatū et culpā. sed etiā quātū ad reat⁹ penam: et hoc fit ex vehementi amore dei ⁊ horrore peccati p̄teriti. O felix maria cui tot dantur munera. Nā primo datē ei pctorū remissio. vt p̄dicit. secūdo fit spiritualiē familiaris dño. vt in sequenti capitulo subdit. tercio fit ei dominice resurrectōnis prima apparitō. put īfra de resurrectōne dñi narraē. Et accūbentes simul cū dño. dicebāt ītra se ī corde suo. Quis est hic. qui etiā peccata dimittit! Hoc dicebāt. quia humanitatē exterius apparentē. q̄ non potest peccata dimittē tm̄ videbāt. Sed dominus cogitationes eoq; paruipendēs dixit ad mulierem. Fides tua id est a deo tibi infusa te saluā fecit. q̄ ista fides caritate formata fuit. et iō habentē dignū vita eterna fecit. Scōm Grego. fides eā saluā fecit: q̄ hoc qđ precijt. posse accipē ñ dubitauit. Spez em̄ iam ab illo acceperat: a quo salutē q̄rebat. Vade ī pace id est ī q̄ete ⁊ cessatōne a vicijs. nō discordādo a grā tui amoris. In pace re p̄cipiē vt ī veritatis itinere p̄seueret: et ab eo ī via scādali vlter⁹ nō declinet. Vñ Theophil⁹. Postq̄ autem ei peccata dimisit. nō sistit in remissione peccati. sed adicit oppatōnem boni. Vñ subditur Vade ī pace id est in iustitia. Nā iustitia est pax hom̄is ad deū. sicut pctm̄ est īimicitia inter deū ⁊ hoīem. Quasi diceret. Opare omnia q̄ ad pacē dei te ducūt Hec Theophil⁹. In hoc ergo q̄ dicitur vade ī pace. notaē q̄ ipa iuit solicite p bona opa. ⁊ q̄ ipa habuit pacem ī p̄scientia. O ōbum delectabile ⁊ suaue. q̄ libēē id magdalena audiuit ⁊ q̄iocūde recessit. ⁊ p̄fcte ad deū p̄uersa. deiceps honeste et sācte vixit: ac dño ihū ⁊ mīi ei⁹ p̄seuerāter adhesit. Et bñ ait ī pace p⁹ remissiōz pctorū. q̄ iustificatis est pax. cū p̄scientia nō remordet: scz nō est pax ipijs ⁊ existentibus ī pctis. Hic habes apte q̄ caritas reformat pacem ītē deū et pctorem. Vñ et bt⁹ Petrus dic. q̄ caritas operit mltitudinem pctorū. Sñ qua p̄fecto īpossibile est placē deo. cū qua sñ dubio placet quicūq; et iō hāc p̄cipue debem⁹ deo referre. Vñ Ambrosius. Quoniā nihil est qđ digne referre deo possumus. q̄d em̄ referamus p̄ susceptē carnis īiurias! Quid p̄ verberibus! Quid pro cruce! obitu. sepultura! Ele mihi si nō dilexero. Audeo dicē. nō reddidit petrus: et iō plus dilexit. Non reddidit paulus. Reddidit q̄dē mortē p̄ro mortē. sed alia non reddidit: quia multū debebat. reddamus licet crucem pro cruce. funus pro funere: nunq̄d reddimus. quia ex ipso et per ipsum et in ipso habemus omnia! reddamus ergo amorem pro debito. caritatem pro munere. gratiam pro sāguinis precio. Plus enim diligit cui donatur amplius Hec Ambrosius. Nemo ergo desperet. nemo de dei misericordia diffidat. Clemens est dominus. qui ex corde conuersis tam facile misere-

tur. Elñ si q̄d confessio et lacrime p̄nt. vide quis fides ꝙ dilectō opet. Paruo tp̄is spacio iustificata est mulier: et ab oñi peccato mūdata. q̄ vniuersis vitijs plena: ꝙ tā peccatrix fuerat. vt eaz phariz̄eus videre dedignaret. Danc igr̄ imitans peccatr̄ pc̄a nūc defleat. vt eius lacrimas q̄ñdoq; deus abstergat. Nā vt ait Ber̄n. Felices lacrime quas benigna man⁹cōditr̄is absterget: ꝙ bēi oculi q̄ ī talibꝰ liq̄fieri fletibꝰ elegerūt. q̄ eleuari in supbia. q̄ oñe sublime videre. q̄ auaricie petulātie famulari. Elñ ꝙ Crisos. Sicut autē vbi vehemēs ymber p̄rupit. sit serenitas: sic lacrimis effusis. apparet trāq̄llitas. ꝙ perit caligo reatuū. Et sicut p aquā ꝙ spm̄ purgamur. sic p lacrimas. ꝙ cōfessionē denuo mūdamur. Elbi et Anshel. Jā nūc ingr̄edere domū pharizei. recūbentē ibi dñm tuū att̄ende. accede cuz benignissima peccatrice ad pedes ei⁹. laua lacrimis. tr̄ge capillis. demulce oculis. foue vnguētis. Nōne iā sacro liquoris illi⁹ odr̄e p̄fūderis: Si tibi adhuc suos negat pedes. ista. ora. ꝙ grauidos lacrimis oculos attolle. tuisq; suspirijs inenarrabilibusq; gemitibꝰ extr̄q̄ qđ petis. luctare cum eo. sicut iacob. vt ipe se gaudeat superari. Elidebit̄ tibi aliq̄n. q̄ auertat oculos q̄ aures claudat: q̄ desideratos pedes abscōdit. Tu nihilomin⁹ insta oportune. īportuneq; clama vsq; q̄ clamabo ꝙ nō exaudies. Redde mihi ihu bone leticiam salutaris tui: qr̄ tibi dixit cor̄ meum. quesiui faciem tuaz: faciem tuam req̄rā. Dec Anshel. Null⁹ q̄ pc̄or debet de clemētia dei despare. qr̄ p̄sto ē cūctis debita relaxare: ꝙ penitētes ad regnū celor̄ reuocare. Jstud de⁹ p manassen regē isr̄l olim p̄figurauit: quē ꝑ p̄niaz ad grāz reuocauit. Manasses īfinitis deū offēderat. ysaiā q̄ eū ō pc̄is suis redarguit. cū serra lignea p medīū desecari fecit ꝙ tot p̄bas ip̄m arguētes trucidauit. q̄ plateas ihr̄l'm sanguine p̄betarū purpurauit. Tādem ab hostibꝰ ē capt⁹: ꝙ ī exiliū deduct⁹. carceri deputatus. Elbi cepit penitere. et ex corde scelera sua deflere. Et cū lacrimis orauit dñm: dicens. Peccaui dñe sup numer̄ arene maris: ꝙ iā nō sū dignus vidē celi altitudinē. p̄ multitudinē. Miser⁹ dñs p̄niam ei⁹ accepta-vit. Nā de captiuitate eoz liberauit. ꝙ ī regnum suū ī hir̄l'm reuocauit. Per hūc pc̄or designatur: q̄ p̄bas dñi ip̄m arguētes cruciat. q̄ñ p̄dicatores et doctores audire recusat. Et q̄diu tal' p̄seuerat in pc̄o mortali: tādiu ē in captiuitate dy̆aboli. Si aūt ex corde egerit p̄niam: de⁹ paratus ē suscipe eū ad grām. Hoc idē p̄figuratū fuit in rege dauid. q̄ adulteriū ꝙ homicidiū perpetrauit. Cunq; redargutus a nathan. peccaui dicere. statim nathan respōdit: dñs trāstulit peccatū tuū. id ē dimisit. O q̄ magna est pietas dñi ꝙ q̄ ineffabilis: q̄ nullū penitētē despicit. cuius cūq; cōditōnis. Nō ergo p̄pter immanitatē peccator̄ nr̄orū desperem⁹: qr̄ diuersos t̄estes dīne misericordie habemus. Neq; vlē peccatis seruiam⁹: qr̄ magnā dignitatē amittūt miseri boīes seruiendo peccatis. quodāmodo carnis volupt

tatēs ꝙ ꝯcupīas. q̄daz aspirando ad honores et excellētias. q̄dā p̄tinaci studio q̄rētes mundi facultates et diuitias. Et qr̄ pauci sūt hodie q̄ istū trinariū nephādū nō seq̄ntur: certe miseri merito dicūt. qr̄ illis rebus q̄ eis deberēt seruire et obseq. seruiūt ꝙ obsequūt. Tales p̄oculdubio seviles oñdūt nō nobiles. nō dños. sz potiꝰ gartiones ꝙ seruos. Exēpluz de Diogene. de q̄ legit. q̄ cū q̄dā vice ratōe sue eminētis scie ꝙ sapie imp̄atr̄ eū visitaret. p̄bus ei assurgere noluit: qđ videns imp̄atr̄. iracundia motus retrocessit: venerūtq; serui ei⁹ ꝙ dixerūt ad eū. Dñe: q̄re sic agere voluisti. Nō modicuz te imp̄atr̄ honorabat. qr̄ te pau p̄em talis ac tātus visitabat. tu ō ecōuerso ip̄m inhonorasti. qr̄ ei assurgere noluisti. Quib⁹ rñdit. Nō decet dignitatē meam vt seruo serui mei reuerētiā faciā. Seruit iste seruo meo sez mūdo. q̄ mihi seruit: eo fact⁹ ē vt mihi fuiat. Jgr̄ nō decuit me. signū alicui⁹ reuerētie sibi exhibere. Bñ dñabat iste mundo ꝙ impabat: bene nature sue dignitatē ꝙ p̄sidētiā obtuabat. O ō Jhesu bone spes penitētiuz. q̄ marie peccatrici. ad tuos pedes flenti. ꝙ eos lacrimis rigāti. capillis tergēti. labijs osculāti. pietatis signū sperīēs pc̄or̄ veniā tribuisti: ne despicias ihu misericors me pc̄orem ad clemētie tue vestigia p̄ouolutū. rigātem lacrimis intime compunctōnis osculantez labijs devote oratōnis. et fac me audire vocem tuam pietatē ꝙ clementia. suauitatē ꝙ misericordia plenam. quam audire meruit et ipsa. vt dimittant̄ mihi peccata mea mlta. p tuam grāz ꝙ ipsi⁹ merita. Amē De misterio marthe ꝙ ocio marie.

Capitulum. LXI.

Et post hec quadam vice intrauit ihesus in quoddā castellum scilicet bethaniam. que intērp̄tatur domus obedientie: per quod signatum est q̄ libenter intrat dominus domuz conscientie. vbi ei obeditur devote. Et venit ad domum marthe. et marie. ad illam enim domuz frequenter diuertebat ꝙ secure: p̄opter speciālem ibi habitantium amicitiam ꝙ devotionem. Sed marthe domus hic appellatur cum dicit. et mulier quedam martha nomine. excepit illuz in domum suam: quia maior natu erat. ꝙ curaz domus habebat. At ille sorores toto affectu ihesum diligentes. reuerenter ꝙ alacriter eū susceperunt. de tanti hospitis aduentu gaudentes. Et martha quidem se incontinenti ad refectionem domino ꝙ discipulis suis p̄ocurandam parauit ꝙ in ministerio laborauit vt eis conuenienter p̄uideret: maria vero ad pedes domini se posuit. vt diligentiam. assiduitatem. solerciam erga audit̄onem ostenderet: ꝙ multam reuerentiaz. quā ad dominuz habebat. Illa stabat et satagebat. vt pasceret dominum cibo vtiq; corporali. hec sedebat et audiebat vt pasceretur a domino suo cibo spūali. Sane quanto melior est anima corpore. tantodulcior est cibus spūalis in mente q̄

carnalis ī vētre. Et aī dic Aug⁹. quāto hūili⁹ sedebat. tāto āplius capiebat: cōfluit em̄ aqua ad humilitatē cōuallis. denatat de tumoribo collis. Et cū dn̄s more suo nolēs stare ociosꝰ. verba vitæ loq̄ret eterne. p hoc bās exēplū discipulis. vt cū recipiūt in domibo. suscipiētes repleāt sacris doctrinis: maria oculis ⁊ auribo in eū intēta. speciosissimā facie eius ꝓtēplabat. et in eius suaui sermone reficiebat: et vlt q̄ dici possit. in aspectu et vbis eius tocūdabat: nec quicq̄ aliud cogitabat. sed tm̄ dulcedini vbi diuini ⁊ operibo vitæ ꝓtēplatie intēta erat. ⁊ de illa mensa domini opulēta micas de vbo dn̄i colligebat. Martha vo in operibus vitæ actie occupata: stetit et substitit q̄si fatigata ⁊ fessa labore ministerij cessans aliquātulū. et moleste ferens q̄ ipsa sola in necessitatibo domus laboraret. soror vo ei⁹ ocio et quieti vacaret: et dn̄o hoc p̄mittēti cōquerēs postulauit ab eo. vt ad laborādū secū ī misterio et iuu īdū illū cōpleret. sz ꝑriam sentētiā reportauit. Maria aūt marthā adiuuat consilijs. opera eius dirigendo et suffragijs pro ipsa orando. Ecce q̄ sorores iste nec seruum. nec ancillā habebant. qui eis seruirent. nec dn̄s coquū vl'hostiarium qui ei⁹ ꝓmodo p̄uiderēt. ex quo habes argumentū cōtra supbiam p̄sexti p̄latoꝝ. Martha de sorore conq̄rens ex illoꝝ p̄sona loquitur. qui adhuc diuine ꝓtēplatōnis ignari. solū quod didicerūt fraī ne dilectionis opus. deo placitum ducūt: ideoq; cūctos. qui xp̄o per ꝓtēplatōnem deuoti eē volūt. huic mācipādos autumāt. Hāc ignaroꝝ obiectōnē soluit. Hiero. in epla. ī qua iuuitat nobilē ⁊ diuitem matronā ad heremū. dicens. Qñ finē habebit ista seruit⁹ impfcta? Nūquid nō habet dn̄s. vnde alet pauperes nisi per te? Inueniē aūt maria accusata triplicie: scilz a pharizeo. de p̄sūptione. de temeritate. eo q̄ peccatrix xp̄m recūbentē tetigit: a iuda. de p̄digalitate. eo q̄ p̄ciosū vngētū effudit. ac caput et pedes dn̄i vnxit: a sorore. de ociositate. sic patz hic ⁊ vbiq; maria tāq̄ pacies tacuit. ⁊ xp̄c semp pro ipsa respōdit. et eā excusauit: ostēdēs pharizeo. q̄ factū marie nō erat p̄sūptōis sed deuotionis. ostendēs quoq; iude ⁊ alijs discipul'. q̄ illa effusio vnguēti nō erat p̄digalitatis sed pietatis: ostēdens etiā sorori. q̄ sessio marie nō erat ociosa. sz melioribo actibo occupata. Maria autē q̄ ī vbis dn̄i quiescebat. et mira suauitate tenebatur. ad clamorē sororis. q̄si a somno euigilās. de quiete sua timuit: ⁊ facie inclinata ī terra. siluit. ac causam suam tanq̄ ociosa iudici ꝓmisit. non parās rspondēdi fmonē. ne remitteret vel iterrūperet audiendi intētionem. Et dn̄s excusando mariā. dixit ad martham. Martha martha: repetitio nominis. signum est dilectōnis. vel monende intētionis. vt scilicet audiret intentius: solicita es et turbaris erga plurima. ac circa multa es occupata: opera em̄ vite actiue. solicitudinē ⁊ distractionē mentis īducūt. ⁊ frequēter p̄turbatoꝝ ingerunt. Si ergo vis cū letitia viuē. noli multa agere: q̄ in multis actionibo minor eris. Porro vnū est necessariū. scz deo iugiter īherere. scdm illud. vnā pecij a dn̄o. hanc req̄rā. et cetera. Et el vnū scz ipe deus q̄ vnus est p̄ oībus querendus. vel vnū id est vnitas mentis ad deū. q̄ p̄ vitam ꝓtēplatiam mēs adheret deo q̄ ē simpliciter vn⁹. sicut econt̄ p̄ vitā activā intēdēdo creaturis que multe sūt. anima diuiditur ⁊ per mlta distrahitur. Et tñ mlta sūt necessaria tendētibo ad vnū. qđ omnibo est preferendū. Maria optimā p̄tem elegit. securā et digniorē. Quasi diceret. Nō tu malam. sz illa meliorē. Ne ergo ꝓq̄raris de ocio sororis: q̄ maior ē qui recūbit q̄ qui ministrat. Sed quomō dicit optima: cum eū tm̄ sit consecutura ī patria? Sed et illā optimitatē dulcedis et iocūditatis patrie. iam hic p̄gustauit: nō sic ī futuro apprehēdit. Non tm̄ reprehendit pars marthe. q̄ ⁊ ipsa est bona. sed laudat pars marie. q̄ optima: cuius causā subiūgit. q̄ nō auferet ab ea. hoc em̄ elegit qđ semp manebit. In hac vita incipit et auget: in alia vita plenius p̄ficietur. q̄ qđ nūc videt p̄ speculū et ī enigmate. tūc videbit facie ad facie: ⁊ amoris ignis q̄ hic ardē ī choat. cū ip̄m quē amat viderit. ī amorē āplius ardescet. Caritas nūq̄ excidit. q̄ vna ⁊ eadē caritas hic ⁊ in patria remanet. Ignis ē in sy⁹on. et camin⁹ ī hierl'm: ita et ꝓtēplatīa eadē ē hic ⁊ in patria. sed hic iocūditas mētis est semiplena. et ibi erit p̄fecta. Nō ergo ꝓtēplatīa auferet. q̄ sūtracta pñtis scl'i lucta p̄ficiet. actiua vo sicut et fides euacuabit quādoq; ⁊ auferet: q̄ in eterna patria nō erūt opa pietatis necessaria ī q̄bo ipa exercet. Maria ergo p̄ dn̄i excusatōnē excusata. sedit securius sedit. et iocūdius quieuit. Ēl Aug⁹. Dn̄s p̄ maria respōdit marthe: ⁊ ipe ei⁹ fact⁹ ē aduocatus. q̄ iudex fuerat īterpellatus. Que sētētia ī terpellāti respōdit. ⁊ susceptā defendit. Intēta erat martha. quo pasceret dn̄m: intēta maria quo pasceret a dn̄o. A martha ꝓuisum dn̄o parabat. ī cui⁹ ꝓuisio iā maria iocūdabatur. Mira ei suauitate tenebat. q̄ p̄fecto ē maior mentis q̄ vētris. Excusata ē. sedit securior. Nō ergo dn̄s opus repbēdit: sed mun⁹ distinxit. vna ē theorica. id est ꝓtēplatio dei. cui merito vniuersa vtutū studia postponūt. Ēl ⁊ Ambro. Agat te sic mariā desideriū sapiētie. hoc em̄ mai⁹. hoc p̄fectius opus. Nec misterij cura a ꝓgnitōe vbi celestis te auertat. Nec arguas eos ⁊ otiosos iudices: q̄s videas studē sapiētie. Nec martha tm̄ ī bono misterio repbēdit. sed maria q̄ melorem partē sibi elegerit auferet. Ibs ei mltis habundat. ⁊ mlta largit. ⁊ iō sapiētior qđ principale aduertit elegit. Denicq; apli optimū n̄ putauerūt relinq̄ dei vbū. ⁊ mistrare mēsis. Hec āb⁹osius. Itaq; marie pars. id est ꝓtēplatōnis ociū. marthe misterio prelata ē. q̄ dignior: scz āgelorum ꝓuersatōni vicinior. ⁊ q̄ securior. ⁊ q̄ quietior. et q̄ iocūdior. ⁊ q̄ diuturnior. quia nō auferet. Illa vo periculosior propter lutū ⁊ puluerē pedibus actiuoꝝ adherentē: et laboriosior. p̄pter solicitudinem et occupationem: proximis tamē vtilior. propter subuentionem et edificationē.

Actiua autē quedā ē platōis ꝙ ꝓdicatōis: q̄baz
misterij et vite cōmunis. Sicubi ergo legitur
actiuam proferri contemplatiue: intelligēduz
est de actiua prelatōis ꝙ predicatōis: ī aliquo eī
excedit actiua contemplatiuā. ꝙ ī aliquo exce-
ditur ꝑ illam. Elbi sciendū ꝙ distinguit̄ duplex
actō a doctoribo. vna q̄ ꝓsistit ī exercitio vtutū
moraliū. ꝙ ista disponit ad contemplatōez. Eliñ
greg⁹. Qui ꝓplatōis arcez tenē desiderāt: ne-
cesse ē vt ꝑus ī cāpo actōis se probēt. Sedatis
enī passionum tumultibus ꝑ exercitiuz virtu-
tum moraliū. disponit aīa vt libere possit ele-
uari ī contemplatōez vtutis: exquo patet ꝙ ta
lis actō ordinat̄ ad contemplatōz sicut ad finē
finis autez melior ē bis que sūt ad finē. Et ideo
de tali actōne cōcedunt oīs ꝙ ꝓplatō est me
lior. Alia aūt actō est que sequitur contempla
tōem. procedens ex plenitudine contemplatōis
sicut ē docere ꝙ ī regimine animaꝝ laborare. et
hīoi opera facē: ꝙ de tali actōe dicūt aliq̄ ꝙ est
melior ipa contemplatōe. et de ista actōe nō lo
quitur hic ꝛp̄c. vt patet intuētibus. Alij vo di
cūt. ꝙ etiam ī ista actōe contēplatō melior est.
qz id quod simpliciter preeligitur. videt̄ eē me
lius absolute. ꝙ id quod ꝑeligitur ī casu: sz cō-
templatō est ꝑ se eligenda. cura aūt aīarū ī ca
su necessitatis fraterne est suscipiēda. Elnde au
g⁹. Ocium sanctū querit caritas. negociū iustū
suscipit necessitas caritatis quā sarcinā si nul
lus īponit. ītuende veritati vacandum ē. si aūt
īponit̄: suscipiēda ē ꝓter caritatis necessitatē.
hec Aug⁹. De due sorores dño dilecte. s. mar
tha et maria duas vitas demōstrāt spūales. q̄-
bus preses exercet̄ eccl'a. martha actiuā: qua
proximo ī caritate sociamur. maria ꝓtempla-
tiuā: qua ī dei amore suspiram⁹. Eliñ nō maria
sed martha ꝛp̄m suscepisse dī ī domo sua. Ma-
ria. n. nō habet domū. qz vita ꝓtemplatiua om
nē hui⁹ seculi spnit hīe possessionē. Sufficit ei
ad pedes domī sedere: ꝙ verbū dei semp audire.
ac mentē poti⁹ q̄ vētrē nutrire. Sufficit ei re-
motis oīibo curis ꝙ solicitudinibo lectōi ꝙ ora
tōni assidue insistē. ꝙ ī dei contemplatōne vaca
re: crebra quoq; lacrimaꝝ cōpunctōe pro pec-
catorum remissione. et eterne vite susceptione
dulcissime suspirare. Tales enī ꝓphete fuerūt.
tales ꝙ apli. tales ꝙ multi alij. omnia relinquē-
tes. mūdū fugientes. dño adherentes. tanq̄ ni
hil habentes. et omnia possidentes. Activa vo
vita dicit̄ quia semp ī actu. semp ī fatigatione
ꝙ labore ē: ꝙ vix aliquādo in quiete potest esse.
Elnde hic de martha dicitur: qz satagebat circa
freqūs mīsterium. Elidem⁹. n. multos eccl'aruz
ꝓpositos ꝙ mīstros: ac multos alios solicite di-
scurrere. laborare. estuare. ꝙ multis modis fra
trum ꝙ proximoꝝ necessitatibo ꝙ misericordie
opibus insudare: vt eos quoq; nō īmerito cir-
ca frequēs mīstēiū satagare dicamus. Et ideo
maria sedet. qz cōtemplatiua pacatis vicōꝝ tu
multibo. optata iā ī ꝛp̄o q̄etis mentis ꝑfruitur
martha vo stat. qz activa laboriosa desudat in
certamine. Elnde Aug⁹. Remāserunt ꝑ in illa
domo que susceperat dn̄m ī duabus femīs due
vite: ambe innocentes. ambe laudabiles: Elna
laboriosa. altera ociosa. nulla facinorosa: quā
caue debz laboriosa. Nulla desidiosa. quā caue
debz ociosa. Erant ꝑ ī domo illa due vite. ꝙ ipe
fons vite. hec Aug⁹. De aūt mulieres prudē-
tissime. toti⁹ eccl'iastici exercit⁹ duces et preuie
sūt: has cetera turba seqtur. alij post marthaz
alij post mariā vadūt. Nulli enī celestē illā pa-
triā īgrediūt̄. nisi q̄ hanc vel illā sequunt̄. Dz
in his necesse est. vt vnusquisq; vires suas con-
sideret. ꝙ ad quod opus aptior sit. Si enī ad cō
templatōem sit abilior. ꝙ ad orādū deuotior: tu
te se transferat ad hēmū. pro se ꝙ alijs oratur⁹
nec sic abscondit talentū ī terra. sed ī domīo li-
cet nō predicet: qz talentū oratōis ꝙ deuotōnis
ī quo amplius valet ꝙ meliorem se sentit. omīi-
bus erogat: nec piger dici debet. qui totus ī sā-
cta deuotōe ꝙ oratōe ieiunijs ꝙ vigilijs ꝙ lachri
mis ē. Et de activa silz suo mō accipe ꝙ ītellige
Nō tn̄ fit diuisio inter has species vite quasi ꝑ
oppositas. sed ꝑ officia: conueniūt enī etiā eisdē
sed officia habēt distincta. Activ⁹. n. sepe ē con-
templativus ꝙ econuerso: qui tamē denomiat̄
ab altera. cuius. s. plura et frequenti⁹ gerit of-
ficia. Sūt autē officia active lege ī publico. p̄-
dicare. corripe. errātes revocare. nesciētes do-
cē. paupes sustētare ꝙ alē. petētibo ꝓsiliū ꝙ au-
xiliū dare. īopē de manu fortis eripe. īfirman-
tis curā gere: ꝓmissis nob qualiter subsistē va-
leāt puidē. q̄ singulis q̄busq; expediant dispen
sare. opera pietatis omnia exercē. Officia ꝓtē-
platiue sūt sibi ꝙ ī secreto legē. ī lege dei medita
ri. secreto orare. suauitatē ꝙ dulcedinez patrie
cū angel'ꝑ gustare ꝙ ꝑsentire. soli desiderio ꝓdi-
toris inherē. exutā mētē a cūctis hīe terrenis
eamq; quantuz humana ībecillitas sinit vnire
cū ꝛp̄o. vt nil iā agē libeat: sz calcatis curis oī-
bus ad videndā faciē sui creatoris anim⁹ inar-
descat: adeo. vt conuersatō cōtemplatiui iā q̄si
ī cel' sit. ꝙ nihil de terrenis sapiat. Cōtēplatiu⁹
enī ꝙ vere spiritual' homo tam fidelis debet eē in
tota vita sua. ꝙ ī omni ope suo: ac si singul' ho-
ris iudicari debeat corā deo. ꝙ tā ardenti deside-
rio viuē ꝙ ardē. q̄si singul' horis debeat iūgi ā-
gelorum cetibus ad fruendum deo eternaliter
et q̄ habet cor in supnis eleuatū. qñ sedet. q̄ndo
ābulat. qñ reqescit. qñ aliq̄d facit. cor a deo nō
recedit: omnes ad dei amorē exhortat̄. deridet
hui⁹ mundi gl'am ꝙ felicitatē. mirat̄ hoīm ceci
tatē: ꝙ q̄ stultū sit ī transitorijs fiduciaz habere
ostendit. Contēplatiuus tn̄ ꝑ oportunitatē
tpis ꝙ necitatē īstantē. alter alteri⁹ sumat offi
cia: fitq; de ꝓtēplatiuo activ⁹ ꝙ econuerso. cū ex
pedire visū fuerit eccl'e. Eliñ Cenomanēsis scri-
bēs cuidā assūpto ī plātū. conq̄rēti ademptā si
bi eē contēplatōis requiē. ꝙ actiue solicitudīs
sarcinā se īuitū sustinē: ait. Ad pedes dn̄i cum
maria sedebas. nunc cū martha domino mini-
stras. Spēs rachel' te allexit: sed nec fastidias

liam lyp̄ā: q; gignit sibi sobolē. Maria a dño fercula sumit. martha domio p̄parat ꝛ apponit hec deū reficit. illa a deo reficiē. hec mīstrat panē hoim: illi mīstrat panis angelorū. In mēsa ei⁹ nil fastidiē. ī mēsa marthe multa: ibi audiebas cāticū āgelo;. videbas lilia ǒginuz. rosas martiz. violas ꝓfessoz: hic filiū dei de cel'descēdēte ꝛ dicentē. gaudiū maius ē angel'dei super vno pcō;e pniam agente ꝛc. Elideē tibi cōtemplatiuā actiue debere p̄poni: tñ si solicite ꝓsideres. actiua materia ē ad gl'az. sic ꝓtemplatiua nō descensus ad ruinā: quaꝫ vtrāq; ī eodē ꝛ in diuerſ̄ iuenies. Xp̄c. n. docens ī cā pestribus: ī monte orauit. Moyses ī mōte ꝛ ī tabernaculo loq̄batur cū dño. descēdēs de mōte ꝛ egressus de tabernaculo loq̄baē cum p̄l'o. Petr⁹ cui dictū ē in cenaculo macta ꝛ manduca. p̄dicauit p̄l'o Apl's rapt⁹ paradisū: fact⁹ est doctor gentiū. Maria legiē tñ sedisse et audisse. nec aliq̄ sorori discurrenti subuenisse: licet ei⁹ auxiliū quadaz mētis amaritudie anxia sor;or postl'aret. Martha nequaq̄ legiē p̄ē marie suo miscuisse obsequio: ꝛ iō (sic dñs testatur) maria optimaz partem elegit que nō auferetur ab ea. Per mariā ergo signanē. quoꝫ conuersatō ī cel'est. vt q̄ dicunt. Ecce elongaui fugiens. ꝛc. Per marthaz negociosi sacerdotes reprehendunē: ī quibo turba negocioꝫ. contemplatōnis excludit sacrarium. ꝛ ꝓtriti cordis extīguit sacrificiū. Neq;. n. fieri potest vt aliquādo loquaē cū dño qui etiam silens cum toto fabulaē mūdo. Talibus occursant ūimica negocia. q̄ꝫ recordatō illos seq̄tur vsq; ad sacra altaria. q̄ ill' furanē oratōnū suffragia. ꝛ defraudāt suis tp̄ibo eccl'astica officia. martha mīstrauit. sz x̄po discurrit. sz p̄ x̄po Si nob discurrim⁹. querentes que nostra sunt aucupātes tp̄alia: nec martha sum⁹. sed negociatores. Unde si sic discurris. iusta ē tibi flēdi ꝛ conquerendi ratō. Cetꝫ si marthā simpl'r agis: bene agis. Si inter lyam discurris ꝛ rachelem melius agis. Si cū maria sederis ꝛ audieris: optime. Bonū est semīare q̄ illa fecit: melius est metē q̄ ista. Dec idcirco dixerī: vt magnū ꝛputes bonū sic alternare studia istaꝫ. vt nūc q̄eti vaces. nūc p̄imoꝫ vtilitatē. Una q̄pe ꝛ eadē est scala. q; iacob ascendentes ꝛ descēdentes vidit angelos. Rachelē diligas p;o specie: lyā p;o prole. Neutra ergo prelato est postponenda: sed vtraq; amplectenda. Ultrā vo alteri p̄ponas: ignoro. Elez hoc scio q̄ duo sunt ī lecto. vn⁹ assumeē ꝛ alter relinquetur ꝛc. hec Cenomonenſ. Dec autē historia que hic tangitur. licet ad beatā mariā nō ptineat. tñ hoc euāgeliū ī die assumptōis ei⁹ legiē q; ipa est castellum in quod dominus ītrauit. vel q; vitas ꝛ officia istarum soroꝫ habuit. Castellum quippe fuit corpus īcōmeratē vg̃is marie: quod inīt uit dñs ih̄s in ꝓceptōe. Quod bene dicē castellū p̄ter septem que constituūt nobile castrum Primū est situs altus. vt videlicet castꝫ sit ī alto situatū: p̄ quod spūaliū altitudo vite spūal'

accipiē: vt hō spūalis sit eleuat⁹ ab inq̄etudie ꝛ affectōe coꝝ que ī mūdo sunt. ꝛ in altitudine celestiū desideriozꝫ ꝛ cōtemplatōe dīnoruz. Talis fuit beata ǒgo maria. que altitudinem vite spūal'excellētissime ī se habuit quo ad oīa p̄dicta. Secūdū ē murus clausus ꝛ firm⁹. p̄ quē īelligiē firma clausura ꝛ vigil custodia ǒgina lis integritatis: que excellētissime fuit ī beata ǒgine. quā ita mur⁹ ǒginal'integritatis vndiq; valluit. vt nullus vnq̄ libidinis accessus ad eaz eēt. nec sēsus ei⁹ sola etiā cogitatōe ab aliq̄ tāgētur libidie. Eln ī ea ūificatū ē illō cāticoꝫ Ortus ꝓclusus es sōs signatus. Terciū est turris. p̄ quā intelligiē humilitas que hoiez proue bit ī altū vsq; ad celū: iuxta illud. q̄ se humiliat exaltabiē: ꝛ sicut turris ē ad p̄tectōnem oīm q̄ sūt in castro. sic humilitas p̄tegit ꝛ cōstruat oēs ūtutes ī hoie. Et hoc munimētū turris humilitatis valde ꝓueniēs ē ad mur;. ūginitatis: que duo inuicē se defendūt ꝛ excellentissime in bēa ǒgine fuerūt. Quartū ē fossatū. p̄ qō intelligiē pauptas. que oēm terrenitatē euacuat ab aīa ꝛ hec fuit in virgine maria. de q̄ dicē q; nō erat ei locus ī diuersorio q̄ suū parēt filiū. Quintuz ē armatura ad p̄tectōz castri et cōfugientibus ad id necessaria: p̄ quā intelligiē habundātia pietatis que ē in ǒgine beata. q̄ p̄tegit peccatores. ꝛ ab hoste ꝓpressos fugiētes ad eā. Sextū est alimēta sine quibo castꝫ ꝓseruari nō potest p̄ que intelligiē copia alimenti spūal'. quā sufficientissime in se bēa ǒgo habuit. ipa. n. inter se ꝓtinebat panē viuū ꝛ veꝫ qui de celo descendit. Septimū est fluuius ꝓfluens: p̄ quē intelligitur plenitudo gr̄e. que ꝓfluxit in beata ǒgine. Unde Piero⁹. Ceteris p̄ p̄tes. marie autē se totā infudit plenitudo gr̄e. Intrauit ergo ih̄s in quoddaz castellū. s. in beatā virginē in quā venit ipe deus ad expugnādū dyabolū: ꝛ mulier q̄dā martha noīe. i. bēa virgo excepit illum in domum suā. id ē in vtꝫ suuz. ꝛ huic erat soror nomine maria. Beata ǒgo martha fuit et maria: martha p̄ter studiū bone actōnis. maria p̄ter ocium ꝓtemplatōis. Martha. n. ꝛ actiua in x̄po filio suo fuit. q̄ñ omnia opa misc;ie ꝛ pietatis circa illū exercuit. et curā ei⁹ obtulit sicut mater egit. In membris ei⁹ etiā. q̄ñ elyza bet cognate sue p̄cursorē dñi pariēti ministrauit. ꝛ ipm p̄cursorē in cunabl'o fouit ꝛ ī balneo lauit: aliaq̄ obseq̄a vtriq; būil'r exhibuit. Fuit etiā maria ꝛ ꝓtemplatiua audiēdo angelū ꝛ dñm et cū eis loquēdo. ac seruās et ꝓferēs ea q̄ videbat ꝛ audiebat ī corde suo: que nō nisi tēpe suo apuit. cū. s. euāgeliū scribi cepit. ꝛ tūc docuit ap̄los ea q̄ dibicerat. in quo actiua erat. Jō dicē hic. ꝛ huic erat soror nomine maria. Que stetit ꝓstās in fide: ꝛ ait. Dñe nō ē tibi cure ꝛc. Jsta martha q̄ p̄q̄rē de sorore sua: ē ratō inferior. attendēs ꝛ vidēs filiū suū ad mortē p̄hendi inter hec solicita naturali ꝓpassione. q̄si satagebat eū liberare. sed maria ē ratō superior: p̄templās diuinā volūtatem ꝛ attendens totū factū

esse ex dei ordinatõe. quasi sedẽs sec⁹ pedes eius audiebat ea q̃ fili⁹ su⁹ p̃dixerat de sua passione. ꝙ ꝓformãs se dñe voluntati ꝓsentiebat q̃ sic fieret. ita q̃ quasi ratõ inferior beatæ virgis cõ-ꝙrebaꝯ de superiori. Sed q̃d respondet dñs: audiam⁹. Martha martha solicita es. ꝙ turbaris erga plima. q̃ bẽa ögo solicita fuit qñ herode p-sequẽte ī egiptũ fugit: quãdo iudeos filiũ suuꝫ ꝓsequẽtes cognouit. sed vnũ ẽ necessariũ. vt sc̃z vn⁹ moriaꝯ p populo et non tota gens pereat. et maria scilicet ratõ superior. optimã partem elegit. scilicet ī omnibus consentire diuine volũtati. ꝙ ideo nõ auferet ab ea. quia sic oportuit xp̃m pati: ꝙ ita ītrare ī gloriã suã. Vnde anselm⁹. hoc castellũ quod ītrauit ihs singulariter. ītemeratã virginẽ eiusdẽ ihu genitricẽ mariaꝫ p similitudinem accipimus. Castellum em̃ dicitur quelibet turris ꝙ murus in circuitu eius que duo se seiuicẽ defẽdunt. ita vt hostes p murũ ab arce ꝙ a muro p arcem arceant. Quiusmodi castello nõ īcongrue ögo maria assimilatur. quam virginitas mẽtis ꝙ corpis ita q̃ mur⁹ vndiqꝫ vallauit. vt nulli vnq̃ libidini eẽt ad eam accessus. nec sensus ei⁹ aliqua corriperet illecebra. Et quia virgitatem cũ libido nõ posit solet ī pugnare supbia. ẽ ī eadẽ ögnitate turris humilitatis omnẽ repellens supbiã. Itaqꝫ hec duo mur⁹ videlicet virginitas ꝙ turris huĩlitas ab alterutro muniunt. vt nũq̃ ī humili ögine fuerit nec supba virginitas. nec īquinata humilitas: sed semp in eadem permanserit ꝙ humilis virginitas. ꝙ ögnal' huĩlitas. Due iste sorores (sicut sãcti patres plenissime expo suerũt) duas ī sancta eccl'a vitas designãt: martha. s. actiuã. maria ö contemplatiuã. Ista laborat ad exhibẽda ydigenti omnia humanitatis officia. illa vacat ꝙ videt. quoniã suauis ẽ dñs ista circa exteriora occupat. illa īteriora pẽplat. Sicut aũt maria singularis ẽ mater dñi ita ꝙ effectus istaꝝ vitarum. quaꝝ iste due sorores typũ tenẽt. ī ea extitit singularis. Nũq̃ ī aliq̃ ꝓsona īmo ī omnib⁹ martha sic ẽ operata nũq̃ sic al's maria ꝓtemplatõni vacauit. nunq̃ sic al's hec vel illa quod suum ẽ exhibuit altera. martham ꝙ mariã dico eoꝝ significantiaꝫ ītelligo. Sed iã videam⁹ actõeꝫ huius marthe. deinde conijciam⁹ contemplatõem hui⁹ marie. ꝙ vt plenius ib faciamus quid alij p martham operant. ꝙ quid ista opata est cõferamus. Alij hospitẽꝫ quẽlibet ī domo sua suscipiũt. ista nõ quẽlibet sꝫ ꝓpriũ filiũ dei: q̃ nõ habet vbi caput suũ reclíet. nõ ī domo sed ī vtero suscepit. Alij nudũ quẽlibet veste mutabili atqꝫ corruptibili vndelibet ꝓposita opiunt. ista verbũ dei q̃d ī ea dẽ ögine carnẽ ī vnitate ꝓsone assũpsit. que sine fine īcorruptibil' atqꝫ īcõmutabil' ꝑmãebit. Alij quẽlibet esurientẽ vel sitiẽtẽ cibo vel potu exteriori reficiũt. ista hoiẽꝫ deũ humanit⁹ ydigẽtem non solũ exterioribꝫ cibis vel potibus pauit: verũetiã īteriori suo lacte aluit. Et vt breuiter sex illa opa miscõie ꝑcurram⁹. q̃ si vni ex his mimis fiunt deus sibi facta cõfitet: ista nõ quemlibet ex mimis. sed summũ dei filiũ hospitem suscepit: nudũ carne vel etiaꝫ pannis operuit. esurientẽ pauit. sitiẽtẽ lacte potauit. ifirmũ p ifãtiã ꝙ iacẽtẽ nõ solũ visitauit. sꝫ ꝙ balneando. liniẽdo. foueẽdo. gestãdo frequẽtauit: vt merito de illa dicat. Martha aũt satagebat ẽca frequẽs misteriũ. Comphẽso ꝙ crucifixo q̃i in carcẽ posito affuit. sicut scptum ẽ. Stabat aũt iuxta crucẽ ihu mater ei⁹. Inter hec solicita erat ꝙ turbabat. cũ fugẽt ī egiptũ a facie herodis. turbabat cũ iudeos insidiantes. ꝙ mortem ei īferre volẽtes ꝓgnoscẽt. Ad vltimũ turbata ẽ valde: cum vidit filiũ suũ talẽ comphendi. ligari. flagellari. ꝓspui. spinis coronari. deriderí. colaphizari. crucifigi. mori. sepeliri. Vñ ei cõgruit q̃d dr̃. Martha martha solicita es: et turbaris erga plima. Nẽo ö dubitat q̃n bẽa maria filium vellet de oi tribulatõe eripi. ꝙ seipaꝫ ī ptur batõne adiuuari a dñitate quã eidẽ filio sciebat īesse p theoricã q̃ ẽ ps marie. Hoc ẽ q̃d marta ꝓq̃rit: q̃ eã sor⁹ reliq̃t solã mistrare: ꝙ eius auxiliũ in misterio flagitat. hec de ꝑte marthe.

Porro de ꝑte marie. q̃ optia ꝓbicat. quãta vel qual'fuerit ī beata maria. q̃s digne loquat Si tal'ẽ vt dixim⁹. īmo melior ẽ q̃ dximus in bẽa maria ps marthe. q̃ tñ a dño nõ laudatur sꝫ tamẽ nõ vituꝑatur: qualis ẽ ps quã optimã maria elegit. q̃ sic laudat. vt ab ea nõ auferri dicat. O q̃ magna multitudo dulcedĩs dei. fuit ī beata ögine maria: qñ spũsscẽs in eam superuenit. ꝙ virtus altissimi ei obũbrauit. ꝙ de eodẽ spũscẽto concepit. Quid de eo nõ sapiebat: in q̃ sapientia dei latebat. ꝙ ī cuius vtero corp⁹ sibi aptabat. Nec aũt nõ solũ ab pedes. sed ab caput dñi sedẽs. audiebat verbũ ex ore ei⁹. Nec cõfuabat oĩa verba angelorꝫ. pastorꝫ. magorum. nec non ipsius filij sui: conferẽs ī corde suo. Nemo vnq̃ sicut ista gustauit q̃ suauis est dominus. īebriabatur ab vbertate domus dei: et torrente voluptatis eius potabat. Nec nimirꝫ. qm̃ apud eam īmo intra eã erat fons vite. de quo manabat tanta ꝑfectõ vtriusqꝫ vite. Circa plima vt martha occupabat: circa vnuꝫ vt maria delectabat. Porro vnũ ẽ necessariũ: q̃ plima auferunt. vnũ manet. Singulariter igit ꝑtẽ marthe ꝑegit. singl'arit optimã marie partẽ elegit Sed ps marthe ei auferẽt. iã. n. nõ erit solicita vt mistret ei sicut puero: cui omnes angelorũ ordines mistrãt sicut domĩo. Iã nõ tristabitur fugiẽs in egiptũ a facie herodis: quia ipe ascendit in celum. ꝙ herodes descẽdit ad infernum a facie ei⁹. Iã nõ turbabit erga plurima que fecerunt filio suo iudei: quia omnia subdita sunt ei. Iã filius marie a iudeis vel militibꝫ nõ flagellabit nec occidet: q̃ xp̃c resurgẽs a mortuis. iã nõ morit. mors illi vltra nõ dominabitur Pars ergo marthe auferẽ sed bono suo: quia pars marie ei preficitur. que nõ auferetur ab ea. Exaltata est enim super choros angelorum repletum ẽ in bonis desiderium suũ. Videt deũ

facie ad faciē sicuti est: gaudet cū filio suo ieē-
nū. Hec est ps optia. que nō auferet ab ea. Cu-
ius ꝙ nos ꝓticipes simus meritis ꝙ ꝑcibo eius.
ꝑ ihm xpm dominū nostruz Amen. hec Anselmus. Ipsa etiaz virgo maria elegit optimā
ptē ꝙ ī gratia ꝙ gl'a. In gratia quidem in vita.
ista ꝑ omnimodam ⁊ututū suphabundantiā. qz
vt dicit Hiero. sicut ī comparatōne dei nullus
homo bonus. sic ī comparatione matris domī
nulla iuenie ꝓfecta: quātūcunqz ⁊ututibus exi
mia ꝓprobet. Ideo bene de ea canit eccl'ia. Nec
primam simílem visa est nec habere sequentem
In gl'a etiam elegit optimā partē. illā videlicz
partem. qz nulla ī celo citra thronum dei maie
statis sublimioz: qz exaltata ē sup oīs chozos
angelop. ꝙ hec ps optia nūq̄ auferet ab ea ieē
nuz. De hac ꝓe optia Aug⁹ loquens ad eā di
cit. Ad hanc vsqz gl'am tu ⁊go gloziosa ꝓuecta
es. vt supno regi nil supius habeas ī supremis
que etiā angelicā transcēdēs dignitatē ad sup-
ni regis es sublimata cōsessum. Ubi. n. rex fili⁹
tuus posuit quod ex te sumptū ē: ibi posuit et
te matrē ex q̄ sumptuz ē. Neqz. n. fas ē credē te
eē alubi. q̄ vbi ib ē qđ ex te sūptū ē. hec Aug⁹.

Moral'r exponit istud de religioz. vt castellū
sit ipa religio. muri istius castelli est abbas ꝙ ꝑ
lati ceteri: fossata sunt pauptas. q̄ fossata ⁊ya
bolus vt castellū possit capę conat habūdātia
ditiap iplē: aqua circūdās. hoc castellū ē fons
lacrimap. alimenta sūt vigilie. ieiunium. disci
pline q̄bus caro attenuat. sed aīa ipiguat. ē-
ris ē ꝓe plato. In hoc castello ē martha. s. offi
ciales. q̄ sūt soliciti ꝙ turbāt erga pl'ima: ꝙ ma
ria. s. claustrales ī claustro circa pedes dñi resi
dētes. Ad istud castellū veit ihs qñ aliqs cā ho
spitalitatis ad ipam religionē declinat. ihs. n.
recipit. qñ aliqs nomīe eius recipitur. Igitur
ihs ī membris suis ītrat ī qđā castellū. i. frigi
onis locū: ꝙ mulier q̄dā martha. s. ꝑpassio. ꝙ sig
ficat q⁹ officiales debent eē mites. benigni ꝙ se-
duli circa hospitū receptōem. ꝙ huic erat sozor
nomīe maria nō dña. nō ācilla. qz officiales in
claustris nō debēt esse dñi claustraliū nec econ
uerso: sz oīs fres: qz magister vnus est xpc. et
vn⁹ ē pater xpc. vna mater regula. Que sedēs
sec⁹ pedes dñi. vbi describit officiū claustraliuz
sc̄z sedere. tacere. meditari. audire dñm loquē-
tē ī scptura ꝙ ī cordibo eop. Sed martha ꝙque
rit: dicēs. Dñe non ē tibi cure nē. qz officiales
q̄ sunt circa temporalia occupati debēt de clau
stralibus q̄ vacant cōtēplatōi conqueri pacem
contēplatōis appetēdo. ꝙ tumultum negociorū
mūdanop fugiēdo. Un Bern. Felix dom⁹ ꝙ be-
ata ꝙgregatō. vbi martha ꝙqritē de maria. naz
maria marthā emulari idignū est prius. Nam
maria optimā ptē elegit. s. claustrales q̄ vacāt
contemplatōni. que nō auferetur ab ea. qz nul
lus hodie appellat cōē claustralē: q̄ vult ī clau-
stro residere: sed bñ appellat ꝙtra euz q̄ vult ab
bas fieri. vel que non auferet ab ea: qz vita ac-
tiua cum vita pñti deficit. vita ⁊o ꝙtemplati-

ua post hanc vitam proficit. Oratō.

Domie ihu xpe q̄ pro nobis venisti ī car
nem. ꝑ diuine nature et humane vnio-
nem: moueant viscera miscōie tue sup
me ignum seruū tuū peccatōrē ꝙ reū: ꝙ illius
marthe que te in virginal'i vtero suscepit hospi
tio. et illius marie que verba tua conseruauit
cōferēs ī corde suo. scilicet illius clemētissime
genitricis tue fide. meritis ꝙ ꝑcibo veni. ꝙ ī men
tē meā ꝑ grē infusionē: vt nil ꝑter te diligā. nil
querā. nil etiā cogitare ꝓcupiscā. sz tu sol⁹ mi-
hi sis spes ꝙ oīe op⁹. oratō. vt ꝙ hic plibare ali
quatēn⁹ valeā consolatōis tue dulcedinē Amē.

De muliere samaritana. Ca. LXII.

Et abiit iterum Ihs ī ga
lileam de qua venerat ī iudeaz. An-
tēq̄ veniret autē ī galileam. oporte
bat eum transire ꝑ samariam regi-
onem. non ex intentōne declinandi ab samari-
tanos. ne doctrine sue videretur contrarius. q̄
dixit discipul'i suis: ī viā gentiū ne abieritis. qz
samaritani parti erant gētiles. sed ex vie dispo
sitōne ꝙ necessitate. qz samaria media ē ītēr iu-
deā ꝙ galileā. Uenit g̃ iuxta sych̄e. citatē regi-
onis samarie. q̄ corrupte sychar dicebat. nunc
⁊o neapol'dicit: quarto miliario a citate q̄ sa-
maria dicebat. nūc ⁊o sebaste dr: a qua tñ ad-
huc regio samaria denoiat. Distat ⁊o sych̄e de
hierusalē. xxx. leucis ad aqlonē. Et aūt ī gene
si dicit. iacob veniens de mesopotamia emit a-
gr ab emor pncipe citatis sych̄em. et ibi ad tē-
pus habitauit iuxta vrbē: sed ꝑter raptū dine
filie sue occisi sūt habitatores illius a filijs Ia-
cob. ꝙ sic cessit ī possessionē eius. quē locū dedit
iacob moriēs filio suo ioseph. sed tpe ꝓcedente
venit ad samaritanos et gētiles. Erat autē ibi
fōs iacob. i. putē⁹ nō lōge a porta sych̄e austra
li. quē ipe foderat quādo ibi habitabat q̄ hactē
n⁹ sic vocat⁹ fuerat: sed ex euētu q̄ sequitur po-
stea puteus samaritane ē denoiat⁹. sup quē ec-
cl'a fuit ꝓstructa ī modū crucis. ī cuius medio
ipe putē⁹ ē situs: ad cui⁹ sinistrā ostēdit mās io
iacob: ꝙ pdiū qđ debit filio suo. Iste putē⁹ ē fōs
dict⁹: qz oīs puteus fons ē: sz nō oīs fons pu-
teus. Fōs. n. dicit vbicūqz manat aq̄ de terra.
sz si ī supficie scaturit fons tm̄ ꝙ ꝓprie dicitur.
si ī pfundo scaturit ita putē⁹ appellat: vt nomē
fontis nō amittat. hic aūt fons ꝑ puteo ponit.

Ihs ergo fatigatus ex itinē ī q̄ apparebat vi
tas humane nature. ex infirmitate sedebat h̄ su-
pra. i. iuxta fontē seu puteū ꝓpē loci aptitudi-
nē ad q̄escēdū ꝙ docendū. vt. s. req̄escere faceret
corpus. qz sessio ꝓpter labore facta est: vt dicit
Crisⁱ. ꝙ iuxta fōtē erat locus aptus xpi docē ne
apud quē ē fons aque sapie. gratie ꝙ vite. vnde
etiā ꝓpter auctoritatē docendi sedebat. qz sum-
mus doctor erat. Hora autē erat q̄si sexta. Hoc
dicit ad ostēdendū causā fatigatōnis. qz ꝑ ma-
gnū tps etiā predicando laborauerat. non em̄
iumētū habebat. Ista fatigatō xpi hora sexta

fuit signū passionis eiꝰ future tali hora. ¶Fatigat dñs ꝑm carnē. cuiꝰ fortitudīe ꝓditi sumus fatigat ꝑ quem fatigati recreant̄: fatigat quo deserentē fatigamur quo pñtē firmamur. Suscepit em̄ oīa q̄ nr̄e infirmitatis sunt sine pcō. vt nos a pcō liberaret. ⁊ nos q̄ infirmus infirmos nutr̄et. ¶Fortitudo nāq; eiꝰ nos creauit. infirmitas nos recreauit. Assūpsit nō solū naturā hūanā: sz etiā defectꝰ cca naturā q̄s vidēlicz ipm̄ decuit assumē. Elñ cū pene sint exercitatie brutis ꝓfectē ⁊ testificatie hūane nature. nō simulatie assūpsit pēalitatēs tā corpales q̄ spūales q̄ respiciūt nrāz naturā i cōi: sic famē ⁊ siti i absētia alimēti. ēsticiā ⁊ tiorē i pñtia nocumēti. ⁊ cetera hmōi. vt ē calor ⁊ frigꝰ lassitudo ⁊ silia. Nec tñ oīs defectꝰ assumpsit corpales. sicut sunt defectꝰ egritudinū multiformiū. nec oīes spūales. sic sūt pcēm. ignorātia. rebellio carnis ad spūm. Xp̄c quippe volēs ostēdere ūitatē hūane nature. ꝑmittebat eā agē ⁊ pati. q̄ sūt ꝓpria hoīs: volēs etiā i se oñdere voluntatē diuine nature. faciebat et opabat opa dei. Elñ qñ refhebat īfluxū diuine nature ūtutis a corpore esuriebat ⁊ fatigabat. qñ ūo ipsam virtutem diuinā corpi exhibebat. sine cibo nō esuriebat. ⁊ i laboribo nō fatigabat. Iuerūt aūt di scipuli i cīvitatē sichem vt cibos emerēt. Hic ſm Criſ. euāgelista oñdit xp̄i humilitatē. i eo q̄ solꝰ relīquebat: etem̄ ita discipulos assuefecit. oēz supbiā conculcare. Elbi etiā nota xp̄i pſym̄oniā: nā ita paꝰ de cibis curabat. q̄ nihil comestibile secū ferebat. Et venit mulier de samaria regione. s. de ipa cīvitate sichem tūc samaritanorū metropoli. haurire aquā ꝛrāliter ꝓpter defectū corpalē. sed i misterio ꝓpter defectū spūalis doctrīe ⁊ gr̄e ꝑdicto peiorē: iter quā ⁊ xp̄m dy alogus fuit. q̄ plures locutōes mutuo habuerunt. Dño ergo potū petēte. quasi fidē eiꝰ sitiēte. q̄ ⁊ sitiebat aquā ꝓpter itineris fatigatōez. ⁊ salutē homīs ꝓpter eius amorē: mulier notās eū ⁊ cognoscēs ex fimbrijs pallij ipm̄ esse iudeū dixit iudeos nō couti samaritanis: quia iudei abstinēt a rebus eorum. Ex habitu ergo quem portabat: cognouit mulier q̄ iudeus esset. q̄ sicut erant distīcti ab alijs i cultu dei ⁊ i corpali circūcisiōe. ita etiā i veste. Iudei ei hēbāt fibrias i vestib. ꝑ quas discernebāt a gētib. Ergo ⁊ tu ex hītu ꝓgnoscaris eē xp̄ian⁹. ex hītu ⁊ sobrietatē cibor̄ ⁊ edificōr̄ ⁊ hmōi cleric⁹ vl̄ religiosus. Sed heu hodie vix ꝓgnoscūt ⁊ abīuicē discernūt: clerici a layc̄is ⁊ xp̄iani ab īfidelib

Et sciēdū hic. q̄ sublatis decē tribub in captīvitatē. rex assirior̄ misit ꝓprios hoīes i obiuz iudeor̄. ab īcolendū regnū decē tribuū. s. terrā samarie. ⁊ misit dominus leones eos devorantes: ⁊ iō rex assirior̄ habito sup hoc ꝓsilio misit vnū de sacerdotib captiuis. vt docēt eos colē deū. q̄ ꝓsilio ꝓsuasi receperūt ob metū ferar̄ a deo īmissar̄ libros Moysi ⁊ iosue discipli e⁹. ⁊ legittīa ēre. nō aūt ꝓpbias: ⁊ inde ill'circūcisio ierat. nō tñ ab ydolatria cessabāt: q̄ cū lege etiā ydola colebāt. ⁊ sic ꝑtī erāt gētiles ⁊ ꝑtī iudei: qui ꝑmo cynei a fluuio vocati. tūc dicebantur samaritani. q̄si iter gentiles ⁊ iudeos medij Dos igr̄ iudei execrāt. abstinēdo se a cib et vas eor̄ suppellātatwesq; vocāt. q̄ hēditatē p̄iarche iacob sibi vendicāt a q̄ etiā samaritani iacobite sūt dicti. Licet em̄ esset iudeis ꝑceptū ne iū gerēt fed⁹ ⁊ amicitias cū natōib. tñ spēalr abhoīanē samaritanos: ⁊ eos hēbant tāq; excoīcatos. tum q̄ terrā eor̄ ꝑ partē occupauerant. tum quia eis multas molestias ī reedificatione templi ⁊ ciuitatis fecerant: tum q̄ ydola colebāt. tum quia ī monte ⁊ non ī templo dei orabant. Cunq; colloquendo cum illo mulier accepisset ab eo q̄ quīq; viros. sz legittimos habuerat. ⁊ sexti concubīa erat: q̄ non erat su⁹ legittimus vir. licet hoc ab hom̄ibus loci illius crederet: ait. Elideo sz ꝑ effectum. hoc est ꝑ secreti reuelatōnem. quia prophēta es tu. Quasi diceret scōm Criſoſtomū. In hoc q̄ mihi occulta dicis. ostenderis prophēta esse. Et iō cōuertit se ad interrogandū eum de quodam dubio. quod inter iudeos ⁊ samaritanos vertebatur. sz de loco debito oratōnis. q̄ apud eos alius ⁊ alius habebatur. Dicebant em̄ iudei proprium locum adorandi esse hierusalem. ⁊ templum a salomone ī monte moria edificatuz. ꝑ quo templo iudei se samaritanis ꝓferebāt: econtra ūo samaritani montē garizim iuxta sichē sitū. iuxta fontē ꝑdictū ad dextrā. ī quo pres eor̄ adorauerūt: q̄ ante templi edificatōnem iudei i montibus adorare ⁊ sacrificare cōsueverunt. ⁊ ideo probabile est. q̄ Jacob et filij eius q̄ ꝑpe locū illū mansērūt. ī monte garizim oratōnes ⁊ sacrificia fecerunt. Elbi est adhuc phanū iouis hospitale: de quo dr̄ scōo libro machabeorum. vt patet ītuenti. ¶Pro hoc q̄ mōte samaritani aduersus iudeos se iactabāt: q̄ adhuc celebris locꝰ erat. Et vocabāt samaritani p̄res veteris testamēti p̄res suos: q̄ r̄ceperant libros Moysi: ⁊ ī ꝑte erāt iudei. Sciēdum tñ. q̄ locus conuenientior erat ī Hierusalē. q̄ erat a deo electus: vt esset oratōnis ⁊ sacrificij locus. Ihs autē respōdens dixit tps venisse sz publicatōnis euangelij. qñ neq; ī hierusalē adorabūt homies. q̄ ceremonie cessauerunt iudeorū: neq; ī mōte illo. quia sil̄r cultus cessauit gentilū. sed veri adoratores adorabūt patrē ī spū ⁊ ūitate. Dicit aūt p̄es. q̄ adoratō legis non erat p̄ris sed dñi: nos em̄ adoramus vt filij ꝑ amorē. illi ūo adorabāt vt serui ꝑ timorē. Dicit etiaz ī spiritu: ꝑ quod excludunt̄ figurales ⁊ carnales ceremonie legis ⁊ iudeor̄: ⁊ subdit. et veritatē. ꝑ quod excludit̄ falsitas ⁊ error ydolatrie q̄ erat ī cultu gētilū. q̄ utrūq; est amotū ꝑ xp̄m. A tē pore em̄ predicatōis xp̄i īcepit ꝑdicatō euangelij. ꝑ quā introductus est verus cultus diuin⁹. ⁊ ex iudeis ⁊ gentibus factus est vnus popul⁹ xp̄ianus. Cum ergo vmbra ablata lux ūitatis fidei radiauit. apparebat nō esse deū ī locis materialib: sz potiꝰ ī puris mētib. Quasi diceret.

nō ꝓfero locū loco ī adorādo. vbiqz adorē dē tm̄ ī spū ⁊ vitate. i. ī feruore spūs ⁊ ex dilectione seu caritate que ē a spū: ⁊ p his q̄ vere sunt. id est p eternis: vel ī spū ⁊ veritate. i. intīo cordis ⁊ spūali adoratōne: ac veritate fidei ⁊ e⁹ cognitōe. Nec putetis oratōnem esse meliorez ratōne corpal'loci. sed magis ratōe feruoris ⁊ desiderij. Cum. n. deus sit spūs ⁊ nō corpus. spūalē locum. s. cor mundum ⁊ deuotum ac purā mentem ⁊ nō fictā querit. nō corpalē locū ⁊ montē vel tēplū ī quo orādū sit: quia locus non est de substātia oratōis. sed ei⁹ templū ē spiritus purus. ī quo orēt de veris bonis scz eternis. nō de vanis ⁊ transitorijs. Qui sicut vbiqz ē. ita vbiqz adorari vult ⁊ pōt. Ende dauid ait: ī oīi loco dominatōnis eius: bñdic aīa mea domino. Ende Theophil⁹. Samaritanox erat opinio q̄ deus loco ꝯcludēt. ⁊ q̄ ī hoc loco deū adorare oportteat: ꝯtra q̄s dicit. q̄ veri adoratores nō local⁹ sed spūaliter adorāt. Judeis vo oīa sub figura erāt. ⁊ iō dicit q̄ veri adoratores nō ī figura adorabūt: scz ī vitate. Quia. n. de⁹ spūs ē. spūales adoratores q̄rit. q⁹ veritas: veros. Ende ⁊ Aug⁹. Querebas montez forte ad orandū. vt deo esses ꝓpīquior. sed ipe q̄ ī altis habitat humilibo appropinq̄t: ergo descende vt ascēdas. ascensiones īquit ī corde eius ī conualle ploratōis q̄ humilitatē habet. Jn templo vis orare. ī te ora: sed ꝑus esto templū dei. Et sic patet q⁹ xp̄c ī struxit mulierē de vero cultu diuino ī ꝓrio futuro: q⁹ ydolatrie gentiū ⁊ ceremonie iudeorū. cōuertēde erant ī spūalē noue legis cultū diuinū. Et venientes discipuli de ciuitate cū cibis emptis mirabāt q⁹ cū muliere loq̄bat. nō ꝓpt aliquā suspitōem. scz q⁹ tal' ⁊ tant⁹ doctor ac dñs orb̄ terre dignat⁹ē alloq̄ vnā solā mulierē pauperculā ⁊ gētilē. Nō mirabant q⁹ cum muliere loquebat. q⁹ mulieribus quādoq̄ loq̄ ꝓsueuerat ⁊ quādoq̄ ī comitatu eas habebat: scz mirabāt clemētiā qua gētilē ⁊ alienigenā erroneā docebat: ignorātes misteriū quo mulier ista typū gerēt eccl'e de gentibus future. quā q̄rebat qui venit querē ⁊ saluū facere q̄d ꝓierat. Ende Crisꝰ. Mirabāt q̄dē superbabūdātē xp̄i māsuetudinē ⁊ humilitatē: qm̄ ita ꝓspicu⁹ existens sustinuit loq̄ cum tāta humilitate iopi ⁊ samaritane. Nemo tn̄ illorū dixit ei: quid queris. aut q̄d loqueris cū ea? sciētes q⁹ eius locutō cū muliere nō erat inutil' ⁊ vana: q̄uis hoc nō viderēt. q̄d bene exsequēti effectu patet. Nam mulier edocta a xp̄o ex feruore denūciādi q̄d audierat. reliq̄t ydriā suā ⁊ abijt ī ciuitatē annūciare de xp̄o magnalia: monēs ciues egredi ad videndū hoīez. qui dixit ei quecunqz fecerat etiā occulta. Exq̄ patet eius deuotō quā ꝓcepat de xp̄o: q⁹ oblita aque necessarie ad vitā corpalē. cucurrit ad denūciā dū aque sapie necessariā ad vitā spūalē nō curās de corpali ꝓmodo ꝓpter salutē. Jn quo etiā seq̄tur exemplū apl'orum. qui relictis omnibus secuti sūt dñm. Ex hoc discāt euāgelizaturi: p⁹ us deponē curā ⁊ onus seculi. Ende Crisꝰ. Sicut apl'i vocati dimiserūt retia. ita hec dimittit ydriā. ⁊ euāgelizat ꝓ opus facit ⁊ nō vnū tm̄ vocat. sz cītatē integrā. Ende ⁊ Aug⁹. Oportebat aūt vt xp̄o credēs scl'o renunciaret: ⁊ relicta ydria cupiditatē secularē se reliquisse demonstraret. Proiecit q̄ cupiditatē: ⁊ ꝓperauit ānūciare vitatē. Discāt q̄ volūt euāgelizare. vt ꝑus ydriā ad puteū ꝓiciāt. hec Aug⁹. Jtē ex eo patz mulieris deuotō. q⁹ nō verēt fateri suā turpitudinē: vt eos adducat ad xp̄i p̄dicatōnē. vñ Crisꝰ. Nō verecūdata aūt ē hoc dicē: anima em̄ cum ignita fuerit igne dīno: ad nihil eorū que sunt in terra de reliquo īspicit: neqz ad gl'az neqz ad verecundiā. sed ad illā solā que detinet eā flāmā. Et dicebat. Nunquid ipe est xp̄c? Quasi diceret. Sic videt ꝓ effectū. Videtur ei magis deus q̄ homo: quia solus deus nouit cogitatōnes et secreta hoīm. Nota hic q⁹ xp̄c hanc mulierē ⁊ nos ī ea ad tria īduxit. Primo ad contemnendum amorē mundi: cū dixit. Omnis q̄ biberit ex aqua hac. s. materiali: sitiet iterꝫ. licz ad tps sitim auferat. amor. n. mundanox. s. diuitiarꝫ. delicijarꝫ ⁊ honorꝫ sitī nō extinguit sz augz de quibo dicit ī ꝓuerbijs. Sanguisuge due sunt filie: q̄ semp dicunt affer affer. Sāguisuga ē mī superbie. que est causa ⁊ initium oīm malorꝫ. habet aūt duas filias. s. cupiditatē ⁊ voluptatem q⁹ superbo nō tm̄ honores ambit. sz etiā bona aliorꝫ rapit. voluptuose viuit. Jsta aūt q̄ sint vacua ⁊ vana ī morte ostēdit alexādri. q̄ cū esset tot⁹ mūdi dñs diuitijs plen⁹ ⁊ libidinosus: ⁊ ei⁹ ossa ī vase aureo reposita fuissent: philozophi ibidē ꝓuenerūt. Ende⁹ ergo volēs suū dominium ostēdē vanū fuisse: ait. Heri isti nō sufficiebat tot⁹ mūdus. hodie ꝑua sepultura ē ꝓtent⁹. Alius volēs ostēdere vanū esse aurꝫ ⁊ argētū ꝓgregare: ait. Heri iste faciebat thezaurꝫ de auro: hodie aurꝫ thezaurꝫ facit de ipo. Ali⁹ volēs oīn dere vanū esse corp⁹ delitijs nutrire: dixit. Heri iste nutriebat corp⁹ suū diuersis delicijs. hodie vo comedit̄ a vermibo. Scdo xp̄c īducebat istā mulierē ⁊ nos in ista: ad desiderandū amorē dei cum ait. Qui aūt biberit ex aqua quaz ego dabo ei. s. de gr̄a spūssancti. non sitiet in eternum q⁹ amor spūssancti. extinguit amorē diuitiarꝫ. deliciarꝫ ⁊ honorꝫ. Ende⁹ Aug⁹. Qui biberit de fluuio padisi cuius vna gutta maior ē occeano restat vt ī eo oīs sitis mundi hui⁹ penit⁹ extincta sit. hec Aug⁹. Hui⁹ fluuij padisi vnam guttaz ꝓcepat paulus. ⁊ statī extinxit ī eo omnē superbiā: ita q⁹ ferocē lupū mutauit ī agnū māsuetū. Percepat mathe⁹. et mox extitit ī eo oēm auariciā: ita q⁹ rapacē conuertit ī cōtemplatorē. nā qui prius rapiebat aliena: postmodū cōtempsit ppria. Percepat maria magdalena. et mox extitit ī ipa oēz luxuriā: ita q⁹ cornicula nigra ꝓuertit ī colūbā cādidā. Tercio inducebat eā ⁊ nos ī sui ꝓgnitōem. Gradatī aūt mulier surrexit ad cognitōez xp̄i. nā primo dixit eū eē vnius dei cultorē: ī hoc q⁹ dixit eū esse iudeū et hoc fuit magnū. deinde dixit euz esse ꝓphetam.

q hoc fuit maiꝰ tāt̄ dixit q credidit eū eē xp̄m q hoc fuit maximū. Per hoc dat̄ intelligi. qꝫ de bemꝰa mīmis q paulatī ascēdē ad maiora. Iste gd̄ꝰsigficat̄ ī marco vbi dr̄. vltro ēra fructifi cat. p̄mo herbā. deīde spicā. deīde plenū fructū ī spica. hoc ē ſm glosā. tiorē. pniaz q caritatē. Primū ptinet ad īcipiētes. scōm ad pficiētes. ē ciū ad pfectos. De hoc hēs latiꝰ ifra pꝰsequens caplm̄ ī scda pabola: q̄ est de zizania. Et exie rūt hoies de ciuitate veniētes ad ih̄m vt p̄ntiaꝝr audirent eū. Jn q̄ dat̄ itelligi. qꝫ si ad xp̄m volumꝰire. oportet nos citatē exire. i. amorem carnal' cupiditatis deponē. Jntéa. s. dū mulier abessz ac ciuibꝰ p̄dicaret q añq̄ samaritani ad eū venissēt: rogabāt euz quē fatigatū videbāt discipli. q̄ cibos attulerāt vt māducaret. qꝫ hora comedēdi q locꝰ ad hoc aptꝰ erat: et silr ēpꝰ aptū ad prādiū ī absētia alioꝝ. Dicta aūt occasiōe ex cibo corpali. īcipit loq̄ de cibo spūali scz de puersiōe samaritanoꝝ q̄ p ei⁹ p̄dicatōz sūt ei icorpati. vñ subdit. Ego cibū habeo ex p̄ris or diatōe māducare. i. mihi icorpare quē vos nescitis. q. d. aliꝰ cibꝰ. s. puersio gentiū plꝰ me delectat q̄ cibꝰ p vos apportatꝰ. vbi Theophł. Dom̄ salutē hic cibū vocauit. oñdēs quātuz desideriū hēt nr̄e salutis. Sic. n. nob̄ pcupiscibile est pmedē: ita ei saluare nos. hec Theop̄. Dicāt g̃ hoc p̄lati eccl'e exēplo dñi. cuz eis offerunt̄ exenia ciboꝝ q hmōi: ego cibuz habeo māducare quē vos nescitis q pt̄enāt oblata eis. qꝫ excecāt oculos cordis. Et adiūgit. Meꝰcibꝰ ē. i. ī hoc ē mea refectō q delectatō ac firmitas q sustētatō vt nō curās de corpali comodo ppē salutē. in q̄ etiā sequit̄ exēplū apl'oꝝ. q relictis oīb̄ secuti sūt dn̄m. vt faciā volūtatē eiꝰq̄ misit me: vt pficiā q pleā opꝰeiꝰqđ scio euz velle ī hoīm cōuersiōe q redēptōe. q̄ vult oēs hoies saluos fieri. q ad agnitōz eiꝰ veire. Volūtas q̄pe p̄ris ē. vt ī filiū eiꝰ credam⁹. opꝰ ꝺo p̄ris ē puisio nr̄e r̄ dēptōis. Cibꝰ g̃ q potꝰ. i. delectabil' refectō xp̄i. nr̄a ē fides q nr̄a ē sal⁹: quā ipe cuz magno q̄re bat desiderio. cuiꝰ delicie sūt esse cū filijs hoīm. Tunc g̃ deo cibū spūalē offerimꝰ: qñ p p̄uenie tē grāz ab eo salutē nrāz poscimꝰ: cū. s. petimꝰ fiat voluntas tua sic ī celo q ī ēra. Scōm Origenē ois hō q̄ bene opat̄. ad duo debet dirigere suā itētōz. s. ad honorē dei et vtilitatē p̄rimi. qꝫ finis p̄cepti ē caritas q̄ ꝓtinet amorē dei q p̄rimi: q sic qñ aliq̄ facim⁹ ppter deū finis p̄cepti ē de⁹. qñ ꝺo ppter vtilitatē p̄rimi. finis p̄cepti ē p̄rimꝰ. Facit g̃ volūtatē p̄ris docēdo credē ī se facit opꝰeiꝰ manifestādo misteriū icarnatōis q̄ usq̄ p passionē q ceca p̄ficiat illō q ꝓpleat Et q̄ istet tps hoc faciēdi oñdit dicēs. Nonne vos dicitis qꝫ adhuc q̄tuor mēses sūt: q messis veit Eln̄ ppēdit̄ sic ī scola. histo. dr̄. q̄ hiemis tempe hoc factū ē. et videt̄ q̄ factū sit ī mēse ianuarij qꝫ ī illa calida regione sūt messes tēpestiue. vñ ī festo pēthecostes offēbant̄ fruguz p̄mitie. q. d. xp̄c: licet tps messis corpal' adhuc distet. tēpus tñ messis spūalis iam ist̄at. Dicit̄ em̄ messis material' q corpalis collectō frugum: et ad huius similitudinē messis ītelligibil' q spūalis. dicit̄ vocatō q collectō hoīm ad fidē. p quā cōgregamur in dn̄i horreū. Eln̄ seq̄tur. Ecce dico vob̄. leuate oculos vestros. s. spūales. q videte regiōes ad fructū fidei dispoītas. qꝫ iaz albe sūt. s. cādore deuotōis vestite. q mature ad messē: q metēdū. Hoc dicebat ppē samaritanos ad ip̄m veniētes. q̄s vocauit segetes albas q pataſ ad messē. i. patos q dispoītos ad credēdū. Ex citate aūt illa q̄ dicebat sy'chē multi samaritanorū crediderūt ī eū ppē ꝺbū mlieris testioniū p hibētis. qꝫ dixit ei q̄cūq̄ fecerat q̄ etiam occulta erāt. Cum g̃ samaritani audita fama xp̄i ad euz veissēt: rogauerunt vt ibi manēt. vt ab eo istruerēt̄ meliꝰ q firmi ī fide fierēt. Ecce deuotō auditoꝝ. qꝫ accepta fide desiderabāt p eiꝰ doctri nā ampliꝰ iformari ad suā ꝯfirmatōnem. Jn q̄ bus oīb̄us ecōtrario arguit̄ duricia iudeoꝝ q̄ in oīb̄ fecerunt p̄trium. Eln̄ Crīs. Sic ergo solo mulieris testionio credētes q nullū signuz videtes. exierūt depcātes xp̄m vt apud eos manēt. iudei ꝺo miracula videtes oīa egerūt: vt a regiōe eoꝝ euz abijcerēt. Et iudei q̄dē etiā visis signis incorrecti mānserunt. hi aūt et sine signis multā circa eū fidē demōstrauerūt. Et acq̄escēs dn̄s petitōi eoꝝ q̄ erat honesta q deuota māsit ibi. qꝫ semp satisfacit deuotis ī orōe sua p duos dies. ppē duo p̄cepta caritatis q̄ꝺo īstruit credētes. Terciꝰ aut̄ dies ē dies gl'e q ī hoc nō mā sit ibidem. qꝫ samaritani nōduz erant capaces gl'ie. Sic et hodie q̄ttidie mulier. i. eccl'ia bis q̄ foris sunt xp̄m ānunciat: veniūt ad xp̄m p famā q credunt. q xp̄c manet p caritatē biduo apud illos. hoc ē dat eis duo p̄cepta caritatis. s. dilectōis dei q p̄rimi. ī q̄ꝺo pendet lex q pphete. Rogemꝰeuz q nos. vt q nobiscū duos dies maneat: q̄tenꝰduo p̄cepta caritatis duoꝝq̄ testamentoꝝ fideꝫ. q amare q tenere nos doceat. Et multoplures q̄ ī p̄ncipio crediderunt ppter sermonē eiꝰq̄ sicut ꝺba vite p̄fēbāt ꝺbis mulieris: qꝫ nūq̄ sic hō ē locutꝰ. Et mulieri dicebāt. qꝫ iā ppter loquelā tuaz non credimus. que nihil ē ī compatōne eiꝰqđ videmꝰ. Licet. n. ex doctrina alicuiꝰ īducat̄ q̄s ad credēdum: fides tñ ſm se initiat̄ diuine ꝺitati seu ꝺtuti. ad id qđ credit firmandū. Jp̄i. n. exterius q interius audiuimus sapientie verba. ab ipso qui est deus q hō. q scimus firmiter credendo. qꝫ ī fide ē maioꝝ certitudo adhēntie q̄ ī scīa: q qꝫ non sufficit corde credere. sed oportet fidē cfiteri ore. iō fidē suaz cfitent̄ dicēdo. qꝫ hic p eminētiā singularē: est saluatoꝝ p efficaciā salutarē. mundi p influētiaz generalē. Cōspice nunc dn̄m ih̄m. qꝫ itinerādo nō vtiꝫ subiugalibꝰ aut vecturis. sed pedibꝰ incedebat. ne grauiꝰesset his ad quos declinabat q quō fatigatꝰplane q morose icedit. ac tādem ad q̄escendū sup putēū se ponit. Jn hoc g̃ q fatigatus ē ex itinē. dat̄ nob̄ exemplū nō refugiē di laborē p aliorꝝ salutē: simulq̄ dat̄ q paupertatis exemplum. qꝫ p̄dicabat et sedebat sic prout

ꝓtigit iuxta puteū supꝫ nudū locū. q. d. ſm Cri
ſoſ. nō i throno aut puluīari. ſꝫ ſiplr iuxta pu
teū: ꝙ vt ꝓtīgebat supꝫ ērā. Sepe fatigat⁹ē dñs
ihs: ꝙ tota vita sua ī pauꝫtate ꝙ labore fuit. vn
de ꝑs ī ꝑsona ipius. Pauper sum ego ꝙ ī labo
ribus a iuuentute mea. Ende Criſ. Xp̄c igit ī
samariā accedens facilē ꝙ delicioſā vitā abjci
ens: laboriosam ꝏ ꝙ ſtrictā sequens: nō subiu
galibꝫ vtit. ſed ita valide et difficulter īcedit vt
ex itinere fatigeť. Ex hoc vbiqꝫ erudit se opato
rē esse: ꝙ nō supflua petē. ꝙ nō multis indigere
Ita. n. vult a supfluis alienos nos eē: vt ꝙ ipo
rū necessariorꝫ multa abscīdamus a nob. Pro
ptꝛea dicebat. Vulpes foueas hñt ꝙ volucres
celi habitatōnes: fili⁹ aūt hoīs nō habet vbi ca
put reclinet. Propterea ꝙ ī mōtibꝫ ꝗplīmū cō
uersať: nō solum ī die. ſꝫ ꝙ ī nocte ꝙ in desertis
Hec Criſ. Cōsidera etiam. qꝛ discipuli nō de
ferebant victualia. sed hora comedēdi ist̄ate i
bāt ad ꝓpandū ea. vñ Criſ. Discim⁹ aūt dñi nō
solū circa itinera validū robur. ſꝫ etiā circa ci
baria negligētiā. Non. n. discipli ei⁹ defēbāt vi
ctualia ſꝫ viaticla: ꝙ oñdit hoc ali⁹ euāgelista:
dicēs. cū de fermēto pharisеoꝝ eis loq̄reť. q̄ni
aꝫ illi estimarūt qꝛ panes nō portauerūt: et cū
esurientes īducit ꝙ īcidētes spicas ꝙ ꝓmedētes. ꝙ
cū dicit eū ad ficū ꝓpter esurie venisse: nihil ali
ud ꝑ oīa nos erudit. q̄ hoc. ſ. contemnere vētrē
et non studiosā eius estimare esse mīstratōem.
Intuere equidē eos ꝙ hic. neqꝫ deferentes vtiqꝫ
quid: neqꝫ qꝛ non portabant. ſtatī ab initio diei
hui⁹ solicitos: sed ſm tempus ſm q̄ omnes pul
mentū accipiūt escas ꝓpantes: sed nō vt nos q̄
moꝝ e lectulo surgētes p̄ alijs hec īcendim⁹. co
quos ꝙ mēse positores vocātes. ꝙ cū multo hoc
scrutātes studio: ꝙ post illa ita alia tāgētes. se
cularia añ spūalia faciētes ꝙ q̄ supuacanea ha
bē oportebat. vt necessaria honorātes. ꝓpt̄ hoc
oīa surſū ꝙ īferi⁹sūt. Contrariū. n. oportēt om
niū spūalium multā faciētes ratōez. Postq̄ cō
pleuerim⁹ illa tunc tāgere hec. hec Criſ. Am
bulauit ergo xp̄c sine equis vsqꝫ ad lassitudinē
sine expensis vsqꝫ ad esurie: ac sine fructibꝫ ꝙ
pompis vsqꝫ ad mīstratōnem. Conspice etiam
quō nō dedignať cū neglecta ꝙ alienigena mu
liere loq̄: monstrās q̄mitis q̄qꝫ humil' sit. Nō
despicit ꝑsonas viles ꝙ humiles tales. n. īerdū
capiunt archana salutis. pluſq̄ diuites ꝙ nobi
les. Ita ꝓspice quō īcēt⁹ erat studio spūali. qꝛ cū
essꝫ tps comedēdi voluit tñ differre. vt īcendēt
p̄dicatōi ꝙ distulit refectōez corꝑis accipe. No
lēs comedē antēq̄ ill' de ciuitate p̄dicaret. q̄uis
iā esset hora sexta ꝙ ipe etiā ex itinē fatigatus
esset. volens ꝑus intendere cōuersioni samari
tanorum et opari ea que erant spūs q̄ ea que
erant corꝑis q̄tumcūqꝫ tunc idigēt. In q̄ bās
exemplū alijs similr faciēdi. oñdit verbo et fa
cto quātū p̄dicator euāgelij debet esse solicit⁹ de
salute hoīm ꝙ postponē oīe aliud negociū: et
q̄ hō debet esse magis solicit⁹ de sui ꝓximi salu
te spūali. q̄ de ꝓpria necitate corꝑali. Ita con-

spice quō fatigat⁹ ꝙ famelic⁹ sedet ī terra nuda
nō supposito puluinari: ꝙ reficiē cū discipul' si
cut aliqꝫ pauꝫ de ꝓpl'o ꝓmuni. nec ad magē ho
spitia ī ciuitate declīat sicut nos miseri. Nō. n.
legiť q̄ citatē tūc ītrauerit. ne sibi ꝓtr⁹ eēt q̄ di
scipul' dixit. ꝙ ī ciuitates samaritanoꝝ ne ītra
ueritis. Nec credas q̄ sola hac vice ī ērā come
dit. dñs humil' ꝙ amatꝛ pauꝫtatis: sed sepe cū
ibat p mūdū. comedebat extra ciuitatē et villā
ad aliquē riuū vel fōtē. q̄tūcūqꝫ fatigat⁹ foret
ꝙ afflict⁹. Nō hēbat cara et exq̄sita cibaria. nō
oasa dr̄sa vl' curiosa. nō p̄ciosa ꝙ delicata vina
ſꝫ hēbat aquā purā de ipo fōte vel riuo q̄ vine
as fecūdat ꝙ panē tāq̄ pauꝑ sedēs ī ērā būlitē
ꝓmedebat. q̄ escā oīi carni mīstrat. Cōpate si
bi. qꝛ vides eū fatigatū ꝙ sic huīliatū. ac susten
tatōe cibi ꝙ pot⁹ corꝑalis indigētē. ꝙ sic ceteros
de ꝓpl'o bis vtentē. Ende Aug⁹. Esuriuit q̄ oīs
pascit. sitiuit q̄ est fons sitientiuꝫ. fatigat⁹ē ex
itinere q̄ viam nobis fecit ī celum. Oratō.

OOmīe ihu xp̄e diues oīm bonoꝝ ꝙ lar
gitꝛ opulentissime: da mihi fatigato ī
hui⁹ vite itinere cibū ꝙ potū vt reficiar
a te. Fōs vite ꝙ oīm grāꝫ vbīe cor meū ab vb
tate voluptatis tue ieba. vt obliuiscať oīa ista
trāsitoria. paīs viu⁹ q̄ nūq̄ deficis: da mihi hūc
cibū spūalez vt tuā ī oīb faciā volūtatē. mane
apō me duos dies: q̄en⁹ duo p̄cepta caritatis
duoꝝumqꝫ testamentoꝝ fidē me amare facias ꝙ
obseruare: ac tercia die. ſ. gl'e apud te ſp mane.

De filio regli sanato. Ca. LXIII. ¶ re Amē.

OEnde p⁹ duos dies qui
bus dominus ihs mansit apud sa
maritanos. exijt inde. scilicet de sa
maria confirmatis samaritanis ī fi
de: ꝙ abijt ī galileā vbi fuerat nutrit⁹. ꝑ quod si
gnificatur. q̄ ī fine seculi confirmatis gentibꝫ
ī fide ꝙ veritate: reuertetur ad iudeos ꝓuertēn
dos. venitqꝫ iterum in chana galilee vbi in nu
ptijs fecit aquaꝫ vinū corā discipul' suis. Et cū
q̄dam regulus cui⁹ fili⁹ īfirmabať capharnaū
audisset ih̄m ad partes sibi vicinas aduenisse:
abijt ad eum ī chana vbi eū nouerat esse. et ro
gabat eū vt descēderet. ſ. ī capharnaū que erat
in basso respectu loci ī quo ih̄s erat. et sanaret
presentialiter filium eius quem diligebat: qua
si nō posset sanare nisi p̄ns esset. Scōm Theo
philū iste regul⁹ interfuit miraculo facto ī nu
ptijs quādo xp̄c aquā ī vinuꝫ mutauit: qꝛ tunc
credidit. sed tamē xp̄i diuinitatē p̄fectē non co
gnouit. Dicit aūt regul⁹ multiplr. vno mō pa
u⁹ rex q̄ puo p̄est regno. ꝙ hoc mō nō accipiť h̄
qꝛ tūc tp̄is nō erat rex ī iudea. romani. n. volē
tes frāgē iudeoꝝ supbiā. abstuleŕt ab eis r̄giā
dignitatē. regnū iudee ī. iij. tetrarchias diuidētes.
ad p̄cauēdū eoꝝ r̄bellioꝫ. Alio mō ſm crīſ. dr̄
r̄gul⁹ aliqꝫ de stirpe r̄gia seu genēis exñs r̄gal'
nec hoc mō accipiť h̄. Tercō mō dr̄ aliqꝫ r̄gl's
regū official': ꝙ isto mō accipiť h̄. qꝛ erat offici
alis imperatꝛis deputatus ad custodiā galilee

ꝓpter qꝺ manebat in capharnaũ q̃ erat metro
poli illius tercie: vel forte aliqꝭ de familia hero-
dis tetrarche. pollens aliq̃ ꝑncipat⁹ dignitate.
Regul⁹ iste auditis miracul' xp̃i. ſpauit ab eo ĩ
petrare ſalutẽ filij ſui: ⁊ credidit ipm poſſe ſa-
nare filiũ ſuũ a q̃ ſalutẽ q̃ſiuit. ſz in fide dubita
uit ĩ hoc q⁹ p̃tiã ei⁹ req̃rens. nõ niſi p̃tia cor-
ꝓali ⁊ tactu eũ poſſe ſanare putauit. nõ. n. vbi
qꝫ p̃ſẽ eum eſſe credidit. ſicut cẽturio qui ait.
Dñe nõ ſũ dign⁹ vt ĩtres ſub tectũ meũ. ſed tm̃
dic vbo et ſanabit puer me⁹. Agnoſcens itaqꝫ
dominus cor diffidentis. arguit hominẽ in fide
tepidum: dicẽs. Niſi ſigna. ſ. coĩa. ⁊ ꝓdigia. ſ. ſi-
gna maiora que ſũt ſine exẽplo. eo q⁹ ſil'ia eis.
nõ ſũt viſa vel audita. et ideo ꝓcul a digito. i. a
ſimiliũ demonſtratõe dicta. videritis ſicut ĩcre-
duli non creditis: nam ſigna dantur infidelibꝰ
ad confirmatõnem doctrine. non fidelibus qui
aſſentiunt ſcpture. Non reꝑhẽdit eũ de petitõe
ſalutis filij ſui: ſed de defectu fidei. Heruntm̃ q⁹
ex deuotõe repetit petitõꝫ: dicẽs. dñe deſcẽde ꝑ-
uſq̃ moriat fili⁹ me⁹: iõ exaudit a dño. Ibs ta-
men ibidẽ remanẽs. ⁊ ꝓpter ſemiplenam fidem
ei⁹ ſe non deeſſe. ſed vbiqꝫ ſicut deum p̃ntialit er
eſſe idicãs: ſolo iuſſu ⁊ verbo filiũ abſẽs ſanat
vt pater ampli⁹ credat: dicẽs. Hade. nõ. n. volu
it ibs ire corꝑaliter vt amouẽt ab eo falſã eſti-
matõꝫ. qua putabat ipm poſſe ſanare tm̃ per
p̃ntiã corꝑalẽ: fili⁹ tuus viuit. i. reſtitutus ẽ ꝑ-
fecte ſanitati de ianua mortis cui approp̃quit
q⁹ mori ĩcipiebat. Credidit homo ſermoni ibꝰ.
q⁹ fides req̃rit ad obtinendũ dei bñficiũ. ⁊ ibat
ſine corꝑali p̃ntia xp̃i. credens q⁹ vbiqꝫ eſſet ꝺ-
t⁹ ei⁹ ad curãdum. Iã incipit credẽ: q⁹ ſermone
ſanat. ⁊ ita eũ deum eẽ ⁊ p̃ſẽ vbiqꝫ exiſtere qꝺ
nõ ſuꝑ credebat. Ad informatõꝫ g̃ nr̃aꝫ ceſſit
dñs ſuꝑbo regulo ne iret cũ eo ad filiũ ſuũ: cõ-
ceſſit humili cẽturioni vt iret ad ei⁹ ſeruũ. Hm̃
Grego⁹. Quid ẽ q⁹ regul⁹ rogat vt ad ei⁹ filiuꝫ
veniat. ⁊ tm̃ corꝑal'r ire recuſat: ad ſeruũ ꝺo cẽ
turionis nõ inuitat. ⁊ tm̃ ſe corꝑal'r ire pollice
tur. Reguli filio ꝑ corꝑalem p̃ntiaꝫ nõ digna-
tur adeſſe. cẽturiõis ſuo nõ dedignat occurrẽ
Quid ẽ hoc: niſi q⁹ ſuꝑbia nr̃a retundit: qui in
homibꝰ nõ naturam quo ad ymaginẽ dei facti
ſũt. ſed honores ⁊ dĩtias veneramur. Cũq⁹ pen
ſam⁹que circa eos ſũt. ꝓfecto ĩteriora mĩme ꝑ
nidem⁹. Hã ea ꝓſideram⁹ que ĩ corꝑibus deſpe
cta ſunt: negligimus penſare qꝺ ſunt. Redem-
ptor ꝺo noſter vt oſtenderet q⁹ q̃ alta ſũt homĩ
ſanctis deſpicienda ſunt: ⁊ que deſpecta ſũt ho
mĩ. deſpicienda nõ ſunt: ad filiũ reguli ire no-
luit. ad ſuũ cẽturionis ire pat⁹ fuit. Increpa-
ta eſt g̃ ſuꝑbia nr̃a. que neſcit penſare hoies ꝑ
ptẽr homines. hec Grego⁹. Non ergo conſidere
mus aut penſemus que circa homines ſunt. ſz
quid ſunt. Multi. n. negligentes qꝺ ſũt: ſolicite
gl'am aliunde ſibi querunt. Hnde Criſ. Nabu-
chodonoſor itaqꝫ plũmi nũc iueniunt imitari.
Et em̃ ille tunc de ymagine. ſic mõ alij de veſte
ꝑciosa. de equis vel curribꝰ. de amplitudine do
mor. de pulcritudĩe columnar⁹ ⁊ picturis pa-
rietũ. opinãtur eſſe meliores. Quia. n. qꝺ erãt
hoies ꝑdiderũt. ſolicite hucilluc q⁹ circueũt ali
unde ſibi gl'aꝫ colligẽtes omni ſane irriſiõe ple-
niſſimã. hec Criſ. Credidit ergo regulus ſer
moni ibꝰ non tm̃ ĩtegre neq⁹ ſane. qꝺ oſtendit
ex hoc qꝺ ſeq̃tur. Haꝫ eo deſcendente de chana
galilee ĩ capharnaum que magis ẽ ĩ valle. cuꝫ
ſerui ſibi occurrerẽt ⁊ ꝓgaudẽdo filiũ ſuũ ſana
tum nunciarẽt: ĩterrogabat horã ab eis ĩ q̃ me
lius habuerat. Quod fecit ad certificatõem mi
raculi reſpectu ſui. Volebat em̃ ſcire vtruꝫ ca-
ſu hoc factũ eſſet: vel ex p̃cepto xp̃i. Et dixerũt
ei: q⁹ heri hora ſeptima reliquit eũ febris. Vbi
Criſ. Vide qualr miracl'm manifeſtũ ẽ. non. n.
ſimpl'r. neq⁹ vt contigit a ꝑiculo ereutus ẽ. ſz re-
pente ⁊ ſimul: vt appareat nõ eſſe ex nature cõ
ſequentia qꝺ fiebat: ſed actõne xp̃i. Vnde ſequi
tur. Cognouit ergo pater. quia illa hora erat. ĩ
qua dixit ei ibs auctor ſalutis. fili⁹ tu⁹ viuit. et
q⁹ ĩ hora verbi domici ſanatus eſſet: ⁊ credidit
ipe ⁊ domus. i. familia eius tota ⁊ hec ẽ conclu-
ſio ĩcepta. Ad hoc em̃ factũ ẽ iſtud miraculũ vt
regul⁹ cũ familia ſua crederet ĩ xp̃m: ⁊ extunc ꝑ-
fectus in fide fuit. quia perfecte credidit. Vnde
ſcõm Auguſtinũ ⁊ bedam datur intelligi et in
fide gradus eſſe ſicut ⁊ ĩ alijs virtutibꝰ. ſcz ini-
tium, ĩcrementũ ⁊ ꝓfectõnem. Dui⁹ ergo reguli
fides ĩitiũ habuit. quãdo dñm rogauit vt deſcẽ
deret. ⁊ filium ſuũ ſanaret: tũc. n. et credidit et
dubitauit. Credidit q̃dem q⁹ filium ſuũ ſanare
poſſet: ſz non credidit q⁹ eũ ſanare poſſet niſi ⁊
corꝑe ꝑſẽs eẽt. Deinde fides eius accepit incre-
mentũ. quãdo. ſ. credidit ſermoni dñi dicentis
vade fili⁹ tuus viuit. Sed ꝓfectõem obtinuit q̃n
do. ſ. ſerui ſanitatem filij nũciauerunt: q⁹ tunc
ꝓfecte credidit ⁊ domus eius tota. ſcõm illud lu
ce. hodie huic domui ſal⁹ a deo ꝓfecta eſt. Vaꝫ g̃
hic regul⁹ euãgeliſta efficit: dũ ad fidem ſuſce-
ptam alios ĩducebat. Et iõ ſignãter qui prius
regul⁹ ĩ euãgelio eſt vocatus: poſtea creſcẽte fi
de homo ẽ dict⁹. ⁊ ꝓſequẽter ꝓpter ꝓfectã fideꝫ
pater ẽ appellat⁹. Itẽ notãdũ. q⁹ tribꝰ vicibus ĩ
hoc euangelio de vita filij iſtius reguli habetur
oſtẽſio. Primo ꝑ dñm q̃ dixit filius tuus viuit
ſcõ ꝑ ſeruos q̃ nunciauerũt dicentes. q⁹ filius
ei⁹ viuẽt. tercio ꝑ hoc ꝓgnouit. q⁹ illa hora. ſ.
ſeptĩa ſanatus eẽt. Et hoc ad denotãdum q⁹ tri
plex ẽ vita triplici morti oppoſita. Prĩa natu-
re q̃ hẽt oppoſitã mortẽ nature. ſcõa gr̃e cui op
ponit mors culpe. tercia gl'e. cui opponit mors
gehẽne. Miſtice iſte fili⁹ reguli ſignificat hu
manũ gen⁹. filiũ reguli ꝓpagatũ de adã: q̃ ꝺ re
ge fact⁹ ẽ regul⁹. qñ ꝑdita caritate factus ẽ ma
lus. Hic fili⁹ reguli febre laborabat. qñ ꝑ diuer
ſa vicia gen⁹ humanũ eſtuabat. cui⁹ ſal⁹ int chã
na ⁊ capharnaũ cõplet ad hãdũ ĩtelligẽ q⁹ ꝺ ze
lo miſericordie diuine. q⁹ chana zel⁹ interp̃tat
ꝓceſſit ſal⁹ ĩ hoie. q̃ erat ĩ capharnaum: hoc ẽ
comeſſatõnibus ⁊ ebrietatibꝰ dedit⁹. q⁹ caphar
naum interpretata pinguedo dicit. Hore aut

septē sūt septē illustratōes sol' iusticie. q̄ ē xp̄c. scz sc̄ificatōis nature ī incarnatōe. visitatōnis hoīm ī natiuitatis huīlitatē: q̄ ꝓdēnatōnis cō cupiscētie ī circūcisione: regeneratōis nr̄e ī baptismo: sāctificatōis ꝑ nobis ī ieiunio: erudito nis nostre ī predicatōe q̄ miracul': et redemptō nis nostre ī passione qñ hora septīa sol declīauit q̄ infirmitas sanata fuit. q̄ hoc significabat ī libro regū vbi dicit. vade. lauare septies in iordane ⁊c. iordanis. n. humil' decurs⁹ ītērp̄tat. et significat ꝑ septē horas descēdētē ad nos dn̄m. ī cuius gr̄a lauamur ad sanitatē. Uel hore septē sunt septē recordatōes sol' iusticie. q̄ in nocte ī matutinis recolimus dn̄i captiuitatē: ī p̄ma illusionē: ī tercia ꝓductōem ad iudiciū. ī sexta sn̄iam. ī nona mortē: ī vespa sepultur̄a. ī cō pletorio positōez custodū circa sepulc̄r. his. n. horis ꝓducimur ad vitā q̄ salutē. Uñ ī psalmo Septies ī die laudē dixi tibi. sup iudicia iusticie tue. Mistice etiā iste cui⁹ fili⁹ infirmabat ñ rex sz regul⁹ appellat. nā sic ī puerbijs dr̄. rex q̄ sedet ī solio iudicij dissipat omne malū intuitu suo. Qui ꝯ seipm bñ dispoit. regē sedeat ī solio iudicij. discutiēs oīa opa sua. vt si q̄d ītermisceat. discretōis ītuitu illud dissipet: qm̄ q̄ regnū suū bñ ammīstrat. merito rex dicit. vñ seneca Uis hr̄e magnū honorē. dabo tibi impiuz. impa tibi. Qui vo male regnū ām̄īstrat nō rex sz regulus dici debet. Quilibet ita peccator pē dici regul⁹ diminutīe. q̄ deficit ī suip̄ius regimine. q̄ tunc eius filius infirmat. quando rationi sensibil' appetit⁹ ꝓtriat: q̄ debet obedire ratōni. sicut filius suo patri: sed cū homo ꝑ rationem xp̄m fidelit̄r dēp̄cat. tunc iste filius ꝑ virtutē xp̄i sanatur. ꝑ quem sensibilis appetitus subordine ratōnis collocat. Ipa ꝯ ratō rex est ī regno: que bene rex dicit. q̄ totū corp⁹ homis ꝑ eā regitur. q̄ affectus homis ab ea dirigit̄ q̄ informatur. necnō q̄ filie. scz vires aīe eaz sequūtur. Sed qñq; dr̄ regul⁹: qñ scz diminuit̄ in cognitōne q̄ obscura sequitur īordinatas passiones. et non resistit eis: et ideo filius eius. id est affectus infirmat. id est deuiat a bono q̄ declīat ad malū. Si em̄ ratō fuisset rex. i. fortis fili⁹ e⁹ non infirmaret. sed q̄ regulus est: ideo filius e⁹ infirmat. Serui ratōis sunt opa homis: q̄ homo ē dn̄s actuū suoꝝ q̄ affect⁹ ptis sensitiue. q̄ obediūt ratōni ī panti q̄ dirigēti. Isti aūt serui ānunciāt q̄ filius regul. s. ratōis viuit: quādo relucet ī opere. q̄ vires īferiores obediūt ratōi Per horā aūt septimā ī q̄ puer a febre dimittit signāt. vij. dona spūsc̄ti. ī q̄ oīe pc̄m dimittitur: q̄ vita spūal' i aīa creat ac tota q̄ pfecta salus mētis et corp̄is ꝓsistit. Dore etiā septē q̄bo aīa de pc̄o ꝑ pniaz resurgit p̄nt dici iste. Una ē ī ꝓtritōe. tres ī ꝓfessione q̄ ē vera simplex q̄ ī tegra: q̄ tres ī satisfactōe. s. ieiuniū. oratō q̄ elemosina. Iste septē hore significāt ī libro regum vbi dicit. q̄ puer ab helizeo resuscitat⁹ oscitauit septies q̄ redijt ad vitā: q̄ istis septē resurgit̄ a portis mortis ad vitā. vbi theopl̄. Regu l⁹ē oīs hō nō solū q̄ r̄gi vniuersoꝝ ꝓpiqu⁹ fm aīaz existit: sz q̄ ipe sup oīa p̄ncipatū sumpsit cui⁹ fili⁹. i. mēs febcitat voluptatibo p̄uis q̄ desiderijs. Accedit aut̄ ad ihm̄ q̄ dēp̄cat vt descendat. i. vt ꝓdescēsu miscōie vtat q̄ pc̄tis p̄cat p̄i usq; a voluptatū ifirmitate mortificet. Dz dn̄s dicit. vade. i. pfectū ꝓtinuū circa bonū oīdas q̄ tūc fili⁹ tu⁹ viuet. Si aūt ambulare cessaueris mortificabit̄ tibi ītellect⁹ ēca boni opatōz. hec Theop̄. Quottidie etiā regul⁹ ꝑ filio ifirmo sanādo ītercedit. dū plat⁹ q̄sq; ꝑ suo sōdito varijs tēptatōibo dēp̄uato. vt a dn̄o sanet̄ p̄ces effundit. Infirmus vo sanat̄. duz ꝑ culpā deprauatus ꝑ gratiam ad iusticiā reuocat̄. Debemus ergo rogare deū. vt a peccatis sanemur: q̄ nullus ꝑ se potest ad statū redire iusticie nisi a deo sanet̄. In hoc aūt q̄ ifirmabat capharnaū. notāt̄ tria: q̄ sūt cā spūal' infirmitatis. Capharnaū. n. ītērp̄tat̄ ager pīguedinis vel villa consolatōis. erat etiā cīvitas magni honoris. Ex q̄bo habet̄ q̄ sepe cā spūalis infirmitatis est habūdātia rei tēpal' q̄ nimia ꝓsolatō mūdana q̄ nimia exaltatō terrena. q̄ pspa plus nocēt homī q̄ aduersa. Uñ Boeti⁹. Plus homībus reor ad uersam q̄ prosperam prodesse fortunā. Unde q̄ Seneca. Tunc ꝓsilia salutaria aduoca. cū tibi alludit vite psperitas. Tunc te velut ī lubco sustiebis ac sistē. nec dabis tibi ipetus liberos sz circūspicies quo eūdum sit vel quousq;. hec seneca. In hoc etiā q̄ erat fili⁹ reguli dat̄ ītelligi q̄ nobilitas genēis sepe ē causa ifirmitatis spūalis: q̄ nobiles sepe efferunt̄ ī supbiā: sepe exercent rapinaz. sepe etiā imergunt se in lutum luxurie q̄ lasciuiā. Cauēdum ꝯ ī psperitate huius mūdi ne spūaliter infirmemur. q̄ tūc facilius q̄ frequētius ꝑ pc̄m arripimur. Uñ Crisē. Quādo psperitate ꝑfruimur. cū ī malignitate viuam⁹: tūc magis nobis ē ac magis dolenduz Nam semp̄ q̄dem nos oportet metuē peccātes maxīe aūt cū nihil triste ppetimur. Quādo. n. ꝑ partes ab vnoq; nr̄m penas exigit. leuiorez nob ipam animaduersionē facit. Quādo vo patiētius nostra videt̄ dissimulare delicta ad maxīmā nos ī talibo pmanētes penā refuat. Sanat̄ aūt filius hora septīa ī ōtute vbi dei. hora em̄ septīa declinat sol a meridie q̄ vergit ad occasū. Cum ꝯ vite nr̄e videmus transisse meridiem. q̄ nos ī declinatōe positos: tps ē vt ī virtute diuine p̄dicatōnis reliquat nos febris et ad dn̄m ꝓuertamur. Et notandū q̄ bñ ꝑ febrē significat̄ peccator: q̄ febcitās p̄ ītelligi pc̄or. Sicut em̄ febricitās nūc habet calorē nūc frigor q̄ trēorē: sic pc̄or hēt mō cupiditatē q̄ inordinatū amorē boni transitorij. q̄ hic ē calor aīe modo hēt timorē q̄ ē frig⁹ eiusdē aīe. Unde dicit Aug⁹. q̄ omnia pc̄a due res faciūt ī hoīe. s. timor q̄ cupiditas. Timor facit fugē oīa que sunt carni molesta. cupiditas facit appetē oīa que sunt carni suauia. Et fm hec duo duplicez penā habebit peccator in inferno. scōm illud iob Ab nimiū calorē trāsibit ab aquis niuiuz. Inē

cetera etiaz incõmoda que patit febricitãs est istud. q habet palatũ iordiatũ. ppt qđ dulcia vident sibi amara 7 insipida 7 ecõuerso:eodem mõ pctõr sic habet iordinatũ palatũ q oĩa spũ alia sibi vidt insipida. Or aũt febris a feruore 7 iõ ois iordinata passio feruẽs igne maligno febris est aie. Sicut aũt sunt diuerse spẽs febriũ:sic etiã sũt diuersa genera pctorũ. Prima ẽ effimera.q dicit ab effimero pisce marino qui eodẽ die q̃ nascit:moritt.7 significat motũ iordinate passionis.7 spẽal'r subitũ ire motũ.q debet finiri añ sol' occasũ.fm illud apostoli.Sol nõ occidat sup iracũdiã vestrã.Scda febris est terciana.q vno die iterrũpit:qua laborãt illi. q cũ peccanerit dolent de pcto.7 sic hñt vnũ diem penitẽtie que ẽ contritõ.sed ad secũdũ diez confessionis nõ pueniũt.7 ideo stati ĩ idem redeunt. Tercia febris est q̃rtana.vbi duo dies absq accessione sũt.Quidã.n.post accessionẽ peccati duos dies penitẽtie.s.contritõem 7 confessionem assumũt. sz qz iuxta sacerdotis arbitriũ ad diẽ terciũ.s.satisfactõis nõ pueniũt:iõ rursus ĩ pcti passionẽ incidũt.Quarta febris est quotidiana.eorum videlicet q absq contritõne aliqua frequentãt mala:qui ad lrãm omni die gule seruiũt aut mendacijs 7 litibo seu iurgijs vacãt.Sed hanc sequit febris q̃nta.s.cõtinua.qz frequentatõz seqtur cõtinuitas:7 hac febre maxime laborãt luxuriosi 7 inuidi 7 auari.q ppter cõsuetudinẽ difficulter pñt curari. Sexta febris ẽ iã generate cõsuetudis.q p ethicam itelligit. ethica.n.dicit que ĩ morẽ est deducta.ethis nãq mos appellat. Hec aũt febris radicat ĩ membris. 7 naturalẽ humiditatez assumit 7 consumit:7 spẽal'r significat seculi tristiciã.que ossa exiccat.7 mortẽ opat. Ẽ ĩ puerbijs.Spũs tristis exiccat ossa.i.robur vtutũ.Septia febris est acuta que ẽ defensio cõsuete iã neqtie cũ qs iam nõ erubescit nec timet nec pauescit facẽ q̃ cõsueuit. De salute tal' valde timendũ ẽ:qz ĩ tali febre solent medici despare. Hoc itep secũ dñs signũ fecit ihs ĩ chana galilee.vbi pmo mutauit aquã ĩ vinũ 7 nũc scdo sanauit reguli filiũ.Quis.n.filiꝰ reguli cũ sanaret capharnaũ fuerit:ihs tamẽ ĩ chana hoc signũ fecit. qz ibi corpal'r existens.verbo eũ absens sanauit. Mistice aũt p duplicẽ domi aduentũ in chana.significat duplex effectus verbi dei ĩ mẽte. Primo enĩ letificat.7 significat ĩ miraculo vini.qđ letificat cor hois.scdo sanat:7 hoc sigficat ĩ cura ifirmi. Itẽ p hoc sigficat duplex aduẽt⁹ filij dei.s.pmꝰ q̃ fuit mãsuetudis ad letificãdũ. qz ĩ natitate eꝰ angelꝰ nũciauit pastoribo 7 oi plo magnũ gaudiũ.7 hoc sigficat p vinũ. scds aduẽtꝰ eiꝰ ĩ mũdũ erit maiestatis. q̃n veiet tollẽ ifirmitates et pealitates nras.7 cofigurare nos corpi claritatis sue.7 hoc significat ĩ cura ifirmi

Domie ihu xpe q đ iudea ãgelice cofessiõis 7 laudis:ĩ galileã rotã bꝰ mũdi aduenisti.q̃n ifirmꝰ sũ tpaliũ rerũ pulcritudie ẽptatꝰ.7 iõ icipio mori ẽptatõne fatigatꝰ:miserere mei pusq̃ moriar morte culpe vel corpis aut gehẽne.vt vtute vbi humilitate cofessionis ieiunio.oone.pietate 7 exẽplo p grãm tuã liberer a febre fomitis 7 egritudie peccati:7 nulli succũbã iordiate passioi. Amẽ.

Capitulum.lxiiij.

De quatuor parabolis domi ad turbas. et ẽb ad discipulos habitis. Ca.LXIIII.

Post hec dominꝰ ihs iit ad mare.piscaturꝰ hoies ĩ era exñtes Et p ẽba ad eũ congregata·ascẽdes cũ discipul'ĩ nauiculã.7 sedẽs ĩ ea docebat ẽbas simplices 7 deuotas ĩ littore stãtes.vñ Crisꝰ. Ascendit ĩ nauẽ vt pꝰ se neminẽ dimittẽt.sz oẽs audiores añ faciẽ hret:7 vt audiret eũ pl's 7 vidt: 7 visꝰ delectaret auditũ 7 auditꝰ visũ.vbi 7 beda Prefigurabat hec nauis eccl'am ĩ medio natõnũ edificãdã:ĩ q̃ dñs dilectã sibi cosect mãsiõez Et ppositꝰ dñs turb q̃tuor parabolas dr̃sas.dr̃s dictõnibo hoim congruẽtes:vt p varietate morboꝝ varia eẽt medicia:alij.n.amaris alij dulcibo.alij austerioribo.alij lenibo delectãt cib. Et ei ait Diero. Turba nõ vniꝰ sniẽ ẽ.sz dr̃sarũ in singul' volũtatũ:7 iõ loqt ad eã ĩ multis parabolis:vt iuxta varias volũtates dr̃sas recipent discipliasꝰ 7 q̃ diues pr̃fallias iuitatos dr̃sis r̃fitiẽs cib:vt vnusq̃sq̃ fm naturã stõachi sui alimẽta varia suscipet. Et sciẽdũ fm eũdẽ diero.q nõ oĩa locutꝰ sit eis ĩ parabol' sz mlta. Si ei dixisset cũcta parabol'absq emolimẽto pl's recessissẽt: pspicua misco obscuris:vt p ea q̃ itelligũt puocẽt ad eoꝝ noticiã q̃ nõ itelligũt. In his autẽ iiij.parabol' 7 alijs ẽbo cõter sibi succedẽtibo:ponit decursꝰ eccl'e a pdicatõe xpi vsq̃ ad finẽ mũdi. In pma parabola q̃ ẽ de semie precto ĩ terrã'cꝰ q̃rta ps tm̃ fecit fructũ.denotat pdicatõ xpi 7 apl'oꝝ 7 q̃ pdicauerũt iudeis idifferẽter bonis 7 mal':7 pauci copatiue crediderũt. p maiori aũt pte ĩ infidelitate remãserũt. Prima g̃ est de semie 7 vbo dei.qđ ipe exiens a pr̃e:qñ de inuisibilitate pr̃is mundo visibil' appuit.seminauit in mũdo·7 ĩ quatuor locis cecidit.s.ĩ terraz triplã malã nec ferẽtẽ fructũ:7 ĩ terrã bonã faciẽtez fructũ triplicẽ.Seminauit aũt plura genera seminũ. Prio seminauit legẽ naturalẽ ĩ mẽte cuiuslibet hois:sic ẽ.qđ tibi fieri non vis alijs nec feceis:7 qđ tibi fieri vis alijs feceis. Itẽ seiauit p ãgelos reuelatões: p moysen legẽ scptã.s.precepta 7 phibitões:p pphas pmissiones 7 cmiatõnes: sz nũc exijt seminare p seipm legẽ euãgelicã oibo fidelibo. Nõ cessat etiã sp ĩ nr̃is aiabus seminare nõ solũ cũ docet:sed etiã cũ creat ĩ eis semia bona vtutũ.scz bonoꝝ. Exijt g̃ dei filiꝰ de sinu pr̃is·nõ fm diuinitatẽ qz sic ẽ vbiq̃:sz fm humanitatez 7 carnis assũptõz.vñ Crisꝰ.Exijt aẽ q̃ vbiq̃ ẽ:nõ local'r sed ĩcarnatõe:7 p amictũ carnis ppiq̃or nob factꝰ. Exijt inq̃ q̃ seminat.i.q̃ habet officiũ.scĩam 7 gr̃az seminãdi: seminare semẽ suum.i.doctrinã vbũ. Seminatoꝝ g̃ p prie xpc ẽ:predicatoꝝ.n.potiꝰ ẽ cophinus seminatoris q̃ seminator. Et duz seminat.i.doctri-

nam indifferēter ꝓgit: aliud cecidit secus viaz id est sup cor dēuiū ꝑ errores: vagū ꝑ lasciuias attritū ꝑ carnales affectōes: ac suggestōibo dēmonū ⁊ variis tēptatōibo vicōꝫ admodū vie exposituꝫ ꝑ carnis ꝯcupīas: ⁊ hoꝫ oīm sedulo trā situ ⁊ freq̄nti meatu. semē vbi ꝯculcaē. ne germīare possit: et volucres celi. s. aerei. i. dēmões q̄ volucres celi dicūt: siue ꝓpter aeris ībītationē. qr ꝑ aera discurrūt: siue ꝓpter naturā celestē. qr celestis, siue spūal' nature sūt: siue ꝓpter velocitatē ad malum. qr ad hoc semp ītendunt comederunt illud. i. sua suggestōne rapuerunt ⁊ fructū ipediuerunt: ⁊ sic tollunt verbū ⁊ mēoriā verbi de corde: vt nec memoria nec mēs teneat qđ ope exercere neglexit. vt ipedito vbo ī pediaē fides ne credētes salui fiāt qr fides ex auditu ē. Di sūt q̄ audiūt sed ī verbi vtutē nō afficiunt. Elū neqꝫ nascit qr dyabolus de corde eorū tollit. Elerba ḡ dei mente retinēda sūt: et sicut semē sub terra. ita vbū dei ī mēoria debz occultari vt fructificet: qr ꝟm grego. sicut eius vita despatur q̄ languēte stomacho alimēta nō rētinet: sic eē ne mortis ꝑiculū formidare debz. q̄ vba vitē. i. alimēta iusticie ī memoria nō tenet.

Aliud cecidit supra petrā. i. supra cor petrosū ⁊ duꝫ ac rebelle ⁊ protēruū ꝑ supbiaz: ⁊ natū statim sole ⁊ feruore tēptatōis ortꝰ aruit. et virorem fidei ꝓdidit: quia non habebat ꝓfunditatē terre. i. stabilitatem patīe: et humorem deuotōnis ⁊ gratie. Di sunt qui audiunt ⁊ aliquo mō afficiunt: sed nō ꝓponunt facere quod dicitur. Elnde nō radicaē ī eis verbuz ꝑ bonū ꝓpositū. In cordibo em̄ duris q̄nqꝫ citꝰ ad horā nascit germē ꝯpūctōis. cū vbū ꝯmīatōis audiunt: ⁊ stati feruore ꝑsecutōis vl' cuiuslibz ebulatōis ⁊ tēptatōis arescit. cū ꝑ ipatīam desolātur ⁊ deficiūt: qr vbū ꝓdicatōis sine hūore gratie ⁊ amore vtutis nō ꝓficit. Et bi radices non habēt. scz ꝓfunde firmitatis ⁊ firmi desideriꝰ: et ideo ad tempus credūt: et ī tempe tēptatōis recedūt: quia vbū ꝑus receptū rennuūt. Et sicut arbor que sepe trāsplātaē radices firas nō habet: sic bi frequēter de bono ī malū mutanē: ⁊ nō ī bono nō radicanē. Tēptatōe nempe ꝓbatur. si verbū dei radices fixerit: sicut ipetu ventoruz apparet si arbor bene radicata sit. Tales ī stabiles sūt de familia regis saul: q̄ ītēr ꝓphas erat ꝓphā. ⁊ ītēr stultos stultꝰ. Aliud cecidit ītēr spinas. i. ī cordā diuitiaꝫ ambitōe solicita ⁊ solicitudinibo earum lacerata. ac curis tpalibo nimis dedita per auariciam: ⁊ simul exortē spīe. i. multiplicatē diuitie suffocauerunt illō: ideē ipediuerūt fructū ꝓdicatōis occupādo mētem vt ī ea ꝓficere non posset fructus spūalis. Di sunt qui audiunt ⁊ afficiūē ⁊ ꝓponūt bonū facere. sed nō ꝑficiunt: quia suffocaē in eis bonum ꝓpositū ꝑualentibo ī eis curis ⁊ diuitijs ⁊ voluptatibus. Euntes em̄ a loco predicatōnis ad mūdana: suffocanē a solicitudīnibus que important auaraz acq̄sitōnem: ⁊ diuitijs q̄ notāt auarā conseruatōem. ⁊ voluptatibo vite que īportāt lasciuā fruitōem: ⁊ fructū non referunt: quia hec tria semē spūale fructificare nō sinūt: sicut spine ex condēsatōe semē īmissū suffocant ⁊ oriri nō ꝑmittūt. Diuitie q̄ppe ⁊ honores spine sūt: qr sic spine suis punctōnibus corpus laniāt ⁊ cruentāt. ac turpe ⁊ fedū ī ocul' hominū reddūt: sic amor ⁊ ambitō diuitiaꝫ ⁊ honoruz cogitatōnum suaꝫ punctōibus ac curis ⁊ solicitudīnibus que sunt spes acquirendi ac timor ꝑdendi, ⁊ solicitudo conseruandi animā lacerant: et cum vsq̄ ad peccatū ꝑtrahunt. quasi īflictō vulnē cruētāt: ac miserā et īfelicē corā ocul' dei faciūt. Et tñ sub his sētibo eē delicias multi reputāt. ⁊ qñ de spūalibus cogitare īcipiūt. statī se tpalibo īmiscent. ac suffocati ⁊ emolliti rigorem vtutū amittūt. Sicut ouis ꝯuersans ītēr spīas semp ibi de lana dimittit: sic vacās curis tpalibo et mundo multa bona spūalia amittit. vñ Crisꝰ. Quēadmodū spīa vndecūq̄ detīeatur pūgit eū qui detīet: ita ⁊ scl'aria vñcūq̄ detinēantē cōtristāt eū qui ꝯstrīgit ea ⁊ fouet. Hoz nō que spūalia talia: sed margarite alicui assimilantur. vndecunq̄ circumuolueris delectāt oculos. hec Crisꝰ. Hel diuitie dicūē spīe. qr pungūt aīam ī mūdo ⁊ iudicio ⁊ inferno. In mūdo triplex est punctura: s. laboris ī acquisitōne. timoris ī possessione: ⁊ doloris ī amissione. In iudicō etiā pūgūt mentē: qñ dominꝰ dicet auaris Esuriui ⁊ nō dedistis mihi mādūcare. sitiui et nō dedistis mihi bibē ⁊c. Iste pūcture erūt itapenose q̄ ipi auari q̄i cupiāt ñ eē: qr dicēt mōtibo cadite sup nos: ⁊ collibo coopite nos. In īferno etiā iste spīe pūgēt aīaz ꝑpetuo cruciatu: qr ex eis paē ignis q̄ peccaē aīa ꝯburit Et nota ordinē istoꝝ ꝓdictoꝝ triū seminū nō fructificātiū. Primū nō germīat sed ꝯculcaē ⁊ ab auibo comedit. Hecōm germinat sed nō multuz erigit: quia hūorē nō hēt. Tercīū bo iā ī stipitem eleuatur: sed nō fructificat: qr a spinis suffocatur. Aliud. s. quartū cecidit ī terrā bonā q̄ est nigra ꝑ despectū: pīguis ꝑ affectū: culta ꝑ vtuosū exercitiū: ⁊ sic fecūda ꝑ fructū. id est inter fidele ⁊ deuotū: ⁊ ortū fecit fructū bonoruz opeꝫ. Hbi Beda. Terra aūt bona est electoꝝ ꝯscīa. q̄ omnibus ꝓdictis tribo terris ꝯtraria facit: quia ⁊ ꝯmēdatū sibi semē vbi libenter excipit: ⁊ exceptū ītēr aduersa ⁊ prospera constanter ad fructus vsq̄ confuat. hec Beda. Aliud aūt fecit fructū centesimū: aliud sexagesimū: ⁊ aliud tricesimū. Ista bo triplex differētia fructuū. primo potest ꝯsiderari q̄tū ad tres statꝰ fideliū: q̄ sūt īcipiētes. proficientes ⁊ ꝑfecti. Incipiētes sūt tanq̄ terra q̄ ꝓfert fructū tricesimū: quia sufficit vt habeāt fidē ēnitatis cū īpletōe decalogi. Proficiētes sūt tanq̄ terra q̄ ꝓfert fructū sexagesimū: quia nō tm̄ habēt fidē ēnitatis ⁊ fuant decem ꝑcepta: sed etiā exhibent sexopa misericordie. Perfecti sūt tanq̄ ēra optīa q̄ ꝓfert fructū centesimū: qr habēt duplicē pfectōez: seruantes veteris legis ꝑcepta ⁊ euāgelij consilia. Iste triplex gradus. scz incipientium

pficiētiū 7 pfectoꝝ tāgit infra ī secūda ꝑabola vbi dicit. Ultro em̄ terra fructificat. ꝓmo herbā. deinde spicā: 7 deinde plenū fructū in spica. Scōo potest ꝯsiderari q̄tuꝫ ad tres status salūādoꝝ: s. virgines. viduas 7 ꝯiugatos. Aliud q̄ fecit fructū cētesimū. s. ī virginibus: virgines em̄ nolunt multiplicari ꝑ opus carnale ī alijs? sed ꝑ opus spūale ī seipīs: 7 ideo significāt ꝑ cē tenariū. q̄ fit ex ductu denarij ī seipsum. Aliud aūt fecit sexagesimū. s. ī viduis 7 ꝯtinētibꝫ? sexagesim⁹ em̄ ꝯstat ex denario ducto ꝑ senariū? ī q̄ significat decalog⁹ cum senario operꝝ miscōie. Aliud vo facit centesimū. s. ꝯiugatis: ꝓpter fidez trinitatis cū obſuātia decalogi. Ubi tanguntur tres gd⁹ castitatis. Prim⁹ē castitas ꝯiugalis ꝑ quē gradū vitat illicit⁹ ꝯcubit⁹: licito tn̄ ꝯcubitu retēto ī mr̄imoniali actu. Scōs grad⁹ est castitas vidual⁹: ꝑ quē euitat decetero oīs ꝯcubitus: vt anim⁹ possit deo liber⁹ deo ſuire: licet possit licite mr̄imoniū ꝯtrahē. Tertiꝰ grad⁹ē castitas ōgial⁹q̄ ē supioꝝ istis? ꝑ quē ois cōcubit⁹ simpl⁹r euitat: vt mens ipa tanq̄ sponso suo soli deo ꝑ amorē copl⁹et. Unde Theop. Qui ī centū fructificant sūt q̄ pfectā habent vitam: vt ōgines 7 heremite. Qui aūt ī sexaginta. qui mediocriter se habēt: vt ꝯtinētes et q̄ ī cenobiis sūt. Qui aūt ī triginta. qui pui q̄dem sūt sm̄ ppriā ōtuē fructū ferētes: vt laici 7 q̄ ī coniugio sunt. Ulñ 7 Aug⁹. Centesim⁹ fructus ē martirum ꝓpter sc̄itatē vite vel contemptuꝫ mortis: sexagenarius ōginū ꝓpter ociuꝫ ītērius. q̄ non pugnāt ꝯtra consuetudinē carnis? tricesimus vo ꝯiugatoꝝ. q̄ hec ē etas ꝑliantiuꝫ: ipsi ei acriorē habēt ꝯflictū ne libidinibus supentur. hec Aug⁹. Uel tricesimū fructū affert. q̄ detrimentum ī exterioribꝫ bonis constāter sustinet? sexagesimū q̄n̄ sustinet decimentū etiā ꝓprij corꝑis ꝑ flagellatōez 7 īcarceratōem 7 ceā huiusmodi: cētesimū q̄n̄ ꝯtēnit etiā totā vitā ꝑ martiriuꝫ. Ulñ Crisꝰ. Terra bona sūt q̄ abstinēt se a malis? 7 sm̄ vires suas faciūt bona: et ē iste fruct⁹ eoꝝ ēcesim⁹. Si aūt 7 oīa bona sua ꝯtēnāt 7 accedāt ad ſuiēduꝫ deo? hñt sexagesimū. Si aūt 7 p̄ceptū impiat⁹ snīe de morte eorum ꝓcesserit: hñt cētesimū. Aut si bona eoꝝ ꝑcussa fuerit et filij hñt sexagesimū: si aūt infirmitas aliq̄ corꝑis eis ꝯtigerit 7 fidel⁹r sustinuerit. hñt cētesimū. Nā iob añ tēptatōꝫ tricesimū habuit ī facultatibꝫ suis iuste viuēdo? p⁹ dāna subē 7 filioꝝ sexagesimum: post plagā aūt corꝑis cētesimū fecit Qui cētesimū hēt ī se: 7 sexagesimū hēt 7 ēcesimū. Ecōtra q̄ tricesimū hēt sexagesimū nō hēt 7 q̄ sexagesimū habet nō etiā cētesimuꝫ habet. Semp em̄ mai⁹ q̄d minus ē ī se hēt iclusū: illud aūt q̄d minus est mai⁹ in se nō habet. hec Crisꝰ. Jē (vt dicit Remigi⁹) semē verbi dei ēcesimuꝫ fructū facit. q̄n̄ bonā cogitatōꝫ gignit? sexagesimū q̄n̄ bonā locutōꝫ: cētesimū q̄n̄ ad fructum boni opis ꝑducit. Di q̄ ꝑ ērā bonā desigti ī corde bono q̄d itēdit vbū dei audire. 7 optio. q̄d itēdit sm̄ hec opari. audiētes vbū dei devote re-

tinēt fidel⁹r ī memoria: 7 fructū afferūt ī patia sc̄z vsq̄ ad finem expectando p̄mia? q: sm̄ Gregoꝝ. dum equanimiter ꝓmo ꝑ mala tolerant et humil⁹r flagella suscipiūt: postmodū ad rectam sublimiē suscipiūt. Et aduerte q: bona ēra hēt ꝯditōes peit⁹ oppositas alijs ī q̄bꝫ semen cecidit Q: em̄ hi audientes verbū retinēt⁹ē ꝓtra eos q̄ sūt secus viā: 7 venit dy̆abolus 7 tollit vbum de corde eoꝝ. q̄ aūt fructū afferūt sāctaꝝ. s. opatōnuꝫ: est contra eos q̄ sūt spine suffocātes dei verbum. q̄ vo hoc faciūt in patia? est cōtra eos q̄ supꝑ petrā: qui ad tēmp⁹ credūt 7 ī tēpore tēptatōis recedūt. Terra q̄ mala ī loca secus viā petrosa et spinosa distīguit? sc̄z ēra bona nō sō diuidit: q: vna ē eccl'a. vna ē colūba mea? licet fruct⁹ 7 vtutes ei⁹ subdiuidāt ī centesimū. sexagesimū 7 tricesimū: ita etiā 7 p̄mia diuersa sūt q: differt stella a stella ī p̄mio sic et ī merito. de semīe itaq̄ tres ꝑtes ꝑdolor ꝑeūt? ac vna tn̄ saluat 7 pficit: 7 neq̄ hoc eq̄l⁹r sc̄z cū multa differentia. Cuius em̄ semen diuini verbi de se sit fecūdum. fit tn̄ (vt visū est) tripl⁹r infructuosum Unde Theophilus. Unde quomō mali sūt pl'imi 7 pauci saluātur. quarta em̄ pars semīs saluata ī uenitur. Exquo patet. q: exemplo x̄pi p̄dicator verbi diuini nō debet cessare a predicatōe. licet videat inde paucos proficere: quia faciens quod ī se est. meritum suū nō perdit. Unde nota sc̄m Theophiluꝫ. q: non dixit: q: seminans aliud proiecit secus viam 7 cetera? sed q: semen cecidit: qui em̄ seminat doceat rectum sermonem? sed sermo diuersimode cadit ī audientes: quia semen quodlibet recipitur sm̄ modū 7 dispositōnem terre ī qua seritur? que si sit fertilis 7 culta profert bonum fructum: si aūt sit sterilis 7 inculta germinat spinas et tribulos. vel etiam nullum fructū: ita q: sm̄ variā dispositōz cordis nostri diuersimode recipit semen. quod x̄pc ver⁹ agricola de celo nobis adduxit. Primū q̄ debem⁹ verbū dei cū devotōne audire: ac cū gaudio 7 desiderio suscipe. Deinde itelligē. ac ītēr ꝑspera 7 aduersa vtil⁹r ꝓfuare: 7 deniq̄ fructus facere vel centesimū vel sexagesimū vl' ēcesimum.

In sc̄da ꝑabola q̄ ē de zizania: describit stat⁹ eccl'e seq̄ns īmediate p⁹ mortē x̄pi 7 apl'orum: quia dy̆abolus fidei ī cordibꝫ fideliū semīatē inuidit. 7 ideo p⁹ x̄pi 7 apl'orum dormitōz ꝑ mortē aliquos ītēr fideles ad ꝑfidiam hereſis ꝓmouit. q̄ seminās zizaniā ī medio tritici ad ipius destructōez. Potest aūt ois immūdicia ī segete zizania dici: vt lolium sterilesq̄ auene. et hmōi Sicut ergo zizania bono semini: sic hēsis bonis scripturis supseminant. 7 eis se admiscent Ulñ Aug⁹. Neq̄. n. nate sūt hēses 7 q̄dā dogmata ꝑuersitatis illaqueantis aīas? 7 ī pfūdū ꝑcipitantis? nisi dū scripture intelligunt nō bene? 7 q̄d ī eis nō bene itelligitur. etiaꝫ temere 7 audacter asserit. Et notādum q: x̄pc habet triplicē agrum suum ꝓpriuꝫ: in quo seminat triplex

semẽ bonum. Primus ager ẽ mundus in q̃ xp̃c seminauit semẽ verbi dei siue doctrinã vitatis. Secundus ager ẽ eccl'a catholica: ĩ qua xp̃c seminauit fideles homines qui sunt filij regni. i. sancti electi viri. q̃ ĩter filios regni computãtur Tercius ager est anima ĩ q̃ xp̃c semiat duplex semẽ bonũ. Primũ semẽ ẽ bona volũtas: ꝛ hoc semẽ debz pferre fructũ bone opatõis. Scõm semẽ est cognitõ sui. mũdi ꝛ dei. Ex cognitõe sui. quasi ex q̃dã semĩe orit dolor. ſm illud eccl'i. q̃ addit sciam addit dolorem. Ex cognitõne mundi oritur timor: q̃ ĩ medio laqueoꝝ homo ĩgre dit. Ex cognitõe dei orit amor: q̃ ipe ẽ creator redemptor ꝛ glorificator. Primũ ergo semen seminat deus ĩ agro affect': secũdũ ĩ agro ĩtellect' Iz ĩimic' dy̓abol' supseminat zizaniã. scilicz errores ĩ ĩtellectu: ꝛ cogitatões malas in affectu. Hoc semẽ tripl'r extinguit. Primo igne cõtritõis. Scõdo p pfessionẽ cõfessionis. Tercio p eradicatõz satisfactõis. Studeat g̃ aia fidel'. vt semẽ dei ĩ ea germinet sc̃tis desideriis ꝛ opibus bnuosis. Hic aũt ager. s. anima sepit fide. arat pdicatõne: ꝓpluit pluuia gr̃e ꝛ rore misericordie. Scõda itaq; pabola est de zizaniis ꝛ lolijs bono semi supseminatis: que describit cetũ hẽticoꝝ. Sile ẽ. n. regnũ celoꝝ. i. eccl'a militãs seu status eius. homi. s. xp̃o. qui dat regnare in celestibus ꝛ cui seruire regnare ẽ: q̃ p se ꝛ p apostolos seminauit ĩ agro suo. id ẽ ĩ mundo seu ĩ ecclesia labore ꝛ sãguĩe xp̃i exculta: bonum semen. i. sanctam doctrinam ꝛ fidem catholicam ac eos quos filios r̃gni vocat. Et nota hic q̃ ĩ istis pabol' nõ fit compatõ psone ad psonaz: sz negocij ad negociũ. seu facti ad factũ: acsi dicer'. factũ qđ agit circa regnũ celoꝝ ꝛ circa ecclesiam: simile est tali facto vel negocio. Cum aũt dormirẽt hoies. i. custodes ĩterius. qui ad tutelã ꝛ custodiã sunt deputati. p quos significant p̃lati: quoꝝ somno. i. negligẽtia ĩtrueniente. dy̓abol' supseminat zizaniaz seu lolium. Dormiũt. n. p̃lati tripl'r: vel cũ torpẽt inertia: vel cũ resoluũt lasciuia: vel cũ p̃munt ignorãtia siue culpa. Nec aũt dormitõ nõ solũ significat supioꝝ negligẽtiã circa custodiã gregis. sz etiã negligẽtiã cuiuslibet ẽca custodiã sue ꝓpe psone ꝛ salutis. Utrãq;. n. negligẽtiã explorat dy̓abol' ꝛ sic p suggestões malas seminat zizaniã ĩ cordibꝰ humanis. Cũ g̃ dormirẽt. veit inimic'. i. dy̓abolus. ꝛ supseminauit zizaniã. i. errores ꝛ sequẽtes iniquitates: ac eos quos filios maligni dominus ĩterp̃tat. in medio tritici. i. electoꝝ: hoc est hereticos pmiscuit electis. zizania alio nomine dicit' loliũ: ꝛ ẽ femĩ generis ĩ singulari: sed neutri vel femĩ ĩ plurali. vn de est versus. Est zizania sunt zizania plura nequ. Et dicũt aliq̃. q̃ zizania ĩ singulari penultimã pducit. sz ĩ plurali corripit. Vigilẽt g̃ ꝓpositi eccl'e ꝛ subditi: ne p eoꝝ negligẽtiã dy̓abol' valeat zizaniã semiare. Cũ aũt creuisset herba p̃fectũ fidei. ꝛ fructũ fecisset p effectũ operis boni quia fides sine opibus mortua ẽ: tunc apparuerũt zizania p manifestatõnez erroꝝ et sordium peccati ꝛ psecutionẽ fideliũ xp̃i. Et cũ serui hoc dom̃o dicerẽt: ait illis. Inimicus hõ fecit hoc. Dy̓abolus dicit' ĩimicus hõ. q̃ sub similitudine ratõis humane hoiez decipit: vel ex eo q̃ homi a principio inimicat' sit: vel ab euẽtu. q̃ hoiez vicit. sic ab affrica dicit' scipio affricanus q̃ affricã devicit. Serui isti sunt patres antiq̃ qui fuerũt ĩ p̃mitiua eccl'a: qui ad mirãdas pfidiã hẽsis ĩsurgentẽ ĩ ea: accesserũt ad deũ p oratõem ĩquirentes vnde oriret talis pfidia: quibus fuit diuinitus reuelatuz. q̃ hoc erat ex dy̓aboli ope deo p̃mittente factũ: ꝛ hoc vt stabilitas pbaret fideliũ. Dy̓abl's q̃dẽ ĩ mõdo seiauerat tria semia pestifera: s. ig̃ratiã obtene brãte: culpã ifrigidãte: ꝛ miseriã ig̃miniosã. Ideo de celo venit celestis agricola portãs tria semina ill' ptraria: s. sapiaz illuminãtem. gratiã inflamante: ꝛ gloriã exaltante. Seminauit quoq; xp̃c scĩaz doctrinã ꝛ fidẽ catholicã: ꝛ supseminauit dy̓abolus errores ꝛ iniquitates multiplices. Seminauit deus in mũdo pacẽ ꝛ fraternaz caritatem: superseminauit dy̓abolus inuidiaz et malã voluntatẽ. Seminat etiã deus quottidie in agro ĩteriori. id ẽ in mente bona proposita: dy̓abolus supseminat desideria carnalia. Seminat deus ĩ agro exteriori. id ẽ ĩ corpe mundicia ꝛ puritatẽ: supseminat dy̓abolus ĩmũdiciã ꝛ carnalitatẽ. Serui autẽ dixerunt. id est sancti patres p oratõez diuinũ consiliũ quesierũt Elis imus ꝛ colligimus ea: sepando malos a ꝛ munitate eccl'e p excõmunicatõez: ꝛ tandem di mittẽdo iusticie seculari exterminãdos p mortẽ. Et ait nõ. ne forte colligẽtes zizania eradicetis simul cũ eis ꝛ triticũ: id ẽ illud qđ ẽ triticũ. quo ad se sicut si aliq̃s fidel' dãnaret sola suspitõe: vel qđ ẽ triticũ quo ad alios: sicut si eradicat nõ ꝓmo victo. Tũc alij fideles scãdalisãt: q̃ nõ seruat ordo iuris: et sic eradicat triticũ. id ẽ alij fideles p scãdalũ: vl' qđ ẽ futuꝝ triticum: q̃ modo est aliq̃s malus q̃ cras erit bon'. Ubi pbibet eradicatõ festinata. dãnosa ꝛ suspicõsa Festinata ẽ quaz nõ ꝓcedit ãmonitõ. Dãnosa ẽ qñ multitudo ẽ i causa vel prĩceps: nisi fuerit causa manifesta redundãs ĩ iniuriam ecclesie. Unde Aug' dicit. q̃ aliqñ sunt tolerandi mali p pace ecclesie: q̃ndo timetur de scismate. Suspiciosa ẽ quãdo nõ habetur certitudo de alicui' heresi vl' vicõ. Tales g̃ nõ sũt excludendi. q̃ in his trib̃ modis prohibetur hic eradicatõ fieri Simitur vtraq;. s. zizaniã ꝛ triticũ. malos et bonos crescẽ vsq; ad messẽ. i. vsq; ad ꝯsumatõz seculi et diẽ iudicij: ꝛ hoc est intelligendum de illis q̃ non sunt notorij neq; p̃naces. neq; p eos imminet vniuersale dãnũ eccl'e. Hic dat pne locus ꝛ discretõnis exẽplũ. In hoc. n. monemur ne occultoꝝ iudiciũ nob̃ vsurpem'. sz deo illud reseruem'. q̃ ẽbuit vnicuiq; iuxta opa sua. Nec istud ẽ ꝓtrariũ apostolo: q̃ ait. Auferte malum ex vobisipsis. quia hoc dictũ domini intelligitur de ambiguis: illud autez apli de manifestis

7 tribus ad discipulos habitis

Dic etiã inuitꝫ dña benignitas 7 patia dilatõnis: sustinet. n. patiẽtꝛ dña clementia zizani a cuz tritico. hoc ẽ malos cũ bonis. Sustinet aꝫ eos ẽw de cãis. Oꝛia vt si velit ꝙuertãꝫ et ꝓ bonos adiuuãꝫ. Alꝛa vt iusti plimũ deo regtiãtur q electi sũt ꝓ grãz de nũero ꝓeũtiũ. 7 eorũ ꝙpatõe plnitãꝫ ad bonũ. Tꝛcia vt bonis ꝓficiant 7 eis merita sua augeãt. Oꝛo sũt ei mali bonis purgãdo: vt si q̃ ẽ i eis pcti rubigo eliminetur: 7 exercitãdo vt ôt' i bonis latẽs maifestẽ ac stimulãdo vt electi i via hui' exilij segnes nõ efficiãꝫ: sz ad patriã suã festinẽt 7 coꝛonãdo q dũ ẽbulatões iustis igerũt. lapides pcõsos i corona celestis gle apponũt. Seruiunt q̃ mali bonis pbictis modis: 7 iõ ꝓmittũꝫ viué cũ eis. deide dñs subiũgit. Et i tpe messis. i. iudicij et final' consumatõnis. dicam messoꝛibus. s. angel'. Colligite ꝓmũ zizania. i. malos a ꝓsortõ bonoꝛũ eos excludẽdo. 7 hoc q̃ ad penã dãni: 7 seq̃ pena sẽsus. 7 alligate ea i fasciculos ad ꝙburendũ: qꝛ misterio angelorũ sepabunꝫ tũc mali de medio iusto ꝝ. 7 mittẽꝫ i ifernũ: q̃ credit esse in cẽtro tꝛre. 7 tꝛra vallat' vndiq;. Et bene dicit i fasciculos nõ i vno fasce: qꝛ vnusquisq; punietur ꝓ modo ꝙuersitatis sue: 7 simul erũt imũdi cũ imundis: gulosi cũ gulosis: auari cũ auaris. supbi cum superbis. et sic alij impij cum suis similibus: vt q̃ socij fuerunt in culpa. simul toꝛqueantur i pena. Quo ad penam sensus erunt plures fasciculi: sed vnus erit quo ad penã dãni. Et subditur. Ibi erit fletus: id ẽ doloꝛ vehemens ex damno. sz ꝓ carentia visionis diuine: 7 exponitur ꝓ tristicia 7 doloꝛe: quia foꝛte non erunt ibi coꝛpales lacrime: 7 stꝛidoꝛ dẽtium. id est passio ꝛegens ex pena sensus 7 tormento sz ꝑ penarũ acerbitatꝛ. In quo signatur duplex pena inferni. vna ex parte mentis sz tristicia vehemens que significatur ꝑ fletuz: 7 alia ex parte coꝛporis que significaꝫ ꝑ stꝛidoꝛem dentiũ. Vel fletus ex caloꝛe dissoluentꝛ. et stꝛidoꝛ dentium ex frigoꝛe ꝓstrigentꝛ. Vñ Job. Ab aquis niuium transibit ad calorẽ nimium Deinde seq̃tur. Triticuz aũt. i. fideles 7 electos qui in area huius mundi sunt triturati flagellis. afflictõnibus et tẽptatõnibus varijs: ita vt i eis nulla sit palea vel macula: congregatꝛ i hoꝛreum meum sz celestiũ mansionũ. Et tũc iusti fulgebũt sic sol. 7 hoc ꝑ totꝛz claritatis ex gla aie ad coꝛp' redũdãtꝛ. vbi Cris. Nõ qꝛ ita soluz sic sol: sed qꝛ hoc sidere aliud magis luculẽtũ nõ noscim'. cognitis nob vtiꝫ exẽplis. hec Cris. Compaꝫ aũt gla iustoꝝ soli. maxie q̃ ad coꝛpus: qꝛ ania glorificata multo pulcrioꝛ erit sole. In sole aũt quatuoꝛ dotꝛs coꝛpis glificati notanꝫ. sz claritas. qꝛ i creaturis iferioꝛibus nihil sole est clarius: agilitas. qꝛ exiẽs ab oriẽtꝛ statim apꝛaret i occidẽtꝛ: subtilitas qꝛ trãsit ꝑ vitꝛ illesũ. i passibilitas. qꝛ radius eius non ledit nec maculaꝫ. Et subdit. Regno pris eoruz ergo tãq̃ filij regis accipient regnũ decoris. O q̃ gloꝛiosuz ẽ regnũ i quo sancta societas. qꝛ iusti

Capitulum.lxiij.

i quo pfecta claꝛitas. qꝛ fulgebũt. i quo pfecta delectabilitas. qꝛ sic sol. dulce em̃ lumẽ ẽ et delectabile: i quo sublimis dignitas. qꝛ i regno. i q̃ paterna caritas. qꝛ pris eoꝝ. Hanc ꝓbolaz secundã tangit marc' faciẽs tm̃ mentõem de bono semie. quod ad solos electos ptinet. q̃ tanq̃ triticũ 7 frumẽtũ i hoꝛreũ eterne bitudis colligenꝫ. qm̃ zizania 7 loliũ i caminũ ignis mittẽtur. Vnde compaꝫ regnũ celoꝝ. i. eccl'am que a deo regitur 7 homies regit. homi iacẽti semen i tꝛram 7c. Per semen itelligitur verbum vitꝛ. quod homo scz xp̃c semiauit i coꝛda humana: 7 dormiuit ꝑ mortem. Exuꝛgit autez semen noctꝛ 7 die. ac germinat 7 crescit. qꝛ post somnũ xp̃i numerus credentiũ ꝑ aduersa et ꝓspera germiauit i fide: 7 creuit i ope: dum nescit ille. hoc ẽ nescire nos facit quẽ. s. fꝛuctũ vsq; i finẽ afferat. Et ẽra vltro fructificat. qꝛ volũtatꝛ adducit vt fructũ faciat: ꝓmo herbã. deide spicaz 7 tandẽ plenũ fructũ. Ex semie. n. isto recepto i aliquo hoie, ꝓmo ꝙcipit timor dñoꝝ iudicõrum. 7 significaꝫ ꝑ herbã que est q̃d iperfectũ: 7 qꝛ ex tiꝛore cessat bõ a mal' 7 icipit se exercere i bonis. ideo secũdo ꝙcipit spes dñoꝛum bene ficioꝝ que significaꝫ ꝑ spicam. in qua ẽ iã spes grani futuri. Tꝛcõ ex hoc datur caritatiuus amoꝛ q̃ habet opus pfectũ: 7 iõ significaꝫ ꝑ plenũ granũ. qꝛ (vt dicit apl's) pleitudo legis ẽ dilectõ. Vel tꝛra fructificat ꝓmo herbã. deinde spicã. deide plenũ fructũ: hoc ẽ. tiꝛẽ. pniam et caritatẽ. Illi q̃ generãt herbã. i. tiꝛem. sunt icipientꝛs q̃ debent icipere a timore. Sicut em̃ herba ẽ pncipiũ spice. sic timoꝛ dñi est pncipiũ vitꝛ 7 itiũ sapie. Illi q̃ generãt spicã. i. pniam duram. sũt pficiẽtꝛs: q̃ sicut delectati sũt i peccatis. sic debẽt se affligẽ i pnia 7 lamentis. Illi q̃ producunt plenuz fructum. i. caritatẽ et bonoꝛum opeꝛum pleitudine sunt pfecti. q̃ habẽt caꝛitatẽ dei 7 pꝛoximi. qꝛ pleitudo legis est caꝛitas. Et tunc est homo dispoitus. vt de statu g̃tie trãseat ad glaz: et iõ dñs tũc mittit falcem id est mortẽ. abscidendo iustos de pñti vita: vt trãsferat ad glaz. qm̃ adest messis. i. collectõ instoꝛũ i patria. Scõm Gꝛego. semen homo iacit i tꝛram: cum coꝛdi suo bonã ĩtentõem inserit. Et postq̃ semen iactauerit, doꝛmit. qꝛ iaz in spe boni opis quescit. Noctꝛ ôo exuꝛgit hac die. qꝛ ĩter aduersa 7 pꝛosꝑa pficit. Et semen germiat 7 crescit dum ille nescit. q̃ꝛ 7 cũ adhuc metiri icrementa sua nõ valet: semel ꝙcepta ôtus ad pfectuz ducitur. Et vltro tꝛra fructificat: qꝛ pꝛeuenientꝛ se gra mẽs hois spontanea ad fructũ boni opis assurgit. Cum g̃ desideria bona cõcipim'. semẽ i tꝛra mittimus: cum ôo opari recta icipim'. herba sum'. Et cũ aũt adꝝuectũ op' ẽbim'. ad spicã ꝑuenim': cũq; i eius dẽ opis pfectõne solidamur. iam plenũ frumẽtum i spica pferim'. Omnipotẽs aũt deus productu fructu falcẽ mittit 7 messẽ suaz desecat. qꝛ cũ vnumquẽq; ad opa pfecta ꝑduxerit eius tꝛporalẽ vitã ꝑ immissã sententiam incidit.

vt granū suū ab celestia horrea ꝓducat. Elide ꝙ ne sis tm̄ i ḧba vel spica. ꝙ maturitatē expectes i purgatorij pena. nō. n. fructū imaturꝫ cōgregat de⁹ i horreū suū. Null⁹ tm̄ q̄ ad bonū ꝓpositū adhuc i mentis teneritudine eē ꝓspiciē: despiciaē. qr frumētū dei ab herba īcipit vt ḡnū fiat

In ēcia ꝑabola q̄ ē de grano sinapis describitur eccl'e status. seq̄ns imediatē post surrectōz hereſū: qr ꝓtra hēses isurgētes. suscitauit dn̄s i eccl'a doctores sanctos litteratos: vt ꝑ ratōez ꝙ scripturā confutarent hēticos. ꝙ licet primo fuerint humiles ꝙ abiecti: tamen diuina dispositōne fuerūt postea exaltati. Tercia ḡ ꝑabola ē de exaltatōe eccl'e ac p̄dicatōis fidei ꝙ euangelij. i qua ꝓpaē regnū celoꝝ grano sy̆napis. Similе est. n. regnū celoꝝ. i. p̄dicatō euāgelij q̄ dicīē regnū. qr docet regē manuz. cui⁹ ciues sunt opa: regē os. cui⁹ ciues sūt ōba. regē cor. cuius ciues sunt cogitatōes ꝙ desideria: grano sy̆napis. qr calefacit i amore. venenū expellit. i. errorē. caput purgat. i. mētē. qō accipiēs bō. s. xp̄c a patre seminauit ꝙ ꝑ se ꝙ ꝑ discipulos suos in agro suo. i. i mūdo: qō mīmū est oībus seminibus. i. omnibus disciplinis. vel quia vir ei i p̄ncipio credit. vel qr docet que in mundo mīma ꝙ vilia reputantur: quia ampullositati verborū non innititur. cum aūt creuerit ꝑ diuulgationem. maius est omnib⁹ oleribꝰ. i. scientijs p̄hisicis naturalibus ꝙ poeticis. q̄ dicūē olera. quia cito decidunt: nec fructū eternū. sed tēpalem habent: ꝙ fit arbor alta ꝑ eius sublimationem fructifera ꝑ eius vtilitatē. ita vt volucres celi. id ē aie credētiū celos affectantiū: veniant ꝑ fidē. ꝙ habitent ꝑ amorē in ramis eius. id est i dogmatibus: vel volucres. id ē predicatores. qui vt nubes volant. veniant studendo et habitent in meditando ꝙ opando in ramis eius. id est diuersis expositōmibus ꝙ sententijs: quatuor em̄ rami sūt historia. tropologia. allegoria. anagogia. Elm̄ regnū celoꝝ pōt hic īelligi p̄miti a eccl'a. que rōe humilitatis. pauꝑtatis ꝙ ꝑue multitudinis que videbaē etiaz abiecta. sed virtute est magna vel pro feruore fidei. que modica videbatur propter scandaluz crucis. sed feruida est ꝓpter calorem dilectōis. paruo grano sy̆napis compaē. qō cum sit mīmū i quātitate tm̄ ē magnū i vtute ꝙ calore. que creuit i arborē magnā qr vbiq̄ orb⁹ ē expāsa. hn̄s stipitē ꝑ spem. ꝙ ramos exaltatos ꝑ dilectōz dei dilatatos ꝑ caritatē p̄rimi. Alta ē. qr ad celestia sustulit. ā pla. qr totū mūdū occupauit. Quā arborē ascendit zache⁹ vt xp̄m videt. qr nisi i eccl'e ꝙ fidei arboē xp̄c nō videē: ꝙ volucres celi. i. p̄ncipes hui⁹mūdi alta petētes. vel alti īellectu. s. hui⁹mūdi sapiētes. habitāt i ramis ei⁹. et ei subiecti regūē ei⁹ ꝓsilio. Elel volucres. i. scī q̄ pēnis vtutū in alta ascēdūt. et ad p̄mia celestiū bonoꝝ volare ꝓtendunt: habitāt i ramis eius. i. i diuersis ei⁹ sentētijs spiritualibꝰ. Rami euāgelice arboris sunt dogmatū diuersitates. vt ꝑ varietatē morbo ꝝ varia sit medicina. i quibus vnaquaq̄ vo-

luc̄. i. aīa ꝝ iusta ꝝ requiescit. Volucres ei celi sūt aie fideles: que cor a terrenis leuātes ad celestia ꝑ desideriū volāt: ꝙ neglectis tpaliū rerū cupiditatibꝰ. sursū cor hn̄t i celestibꝰ. atq̄ in scē or dictis ꝙ ꝓsolatōibꝰ respirāt et requiescūt ab hui⁹ vite fatigatōibꝰ. Elm̄ ps. Quis dabit pēnas sicut columbe: ꝙ volabo ꝙ requiescā: Assumam⁹ ergo ꝙ nos pennas colūbe vt altiora volātes possimus i ramis hui⁹ arboris habitare. ꝙ nibulos doctrinaꝝ nob facē. terrenaq̄ fugiētes ad celestia festinare. Magnū q̄ ꝙ feruēs sit nob desideriū exaltādi fidē nostrā. vt dominus ihs̄ xp̄c ab oīb⁹ timeaē. ꝓgnoscaē ꝙ ametur.

In quarta ꝑabola que ē de fermēto. describit̄ stat⁹ eccl'e. sequēs exaltatōnem p̄dictoꝝ sanctorum: quia ꝑ diligentiā eoꝝ ad p̄dicandū ia fides vbiq̄ ē diuulgata. In hac ḡ ꝑabola cōpat regnū celoꝝ fermēto qō mulier abscōdit i tribꝰ farīe satis. Est aūt satū mēsura i palestia capiens vnū modiū ꝙ dimidiū. Regnū celoꝝ est eccl'a militās. i. q̄ deus ꝑ fidē regnat. vel doctrina fidei: que regnū celoꝝ p̄dicat. mulier autez dei sapientia vel diligentia sanctorum. ad p̄dicandum vsq̄quaq̄ fidē catholicā: tria ꝏ sata farine sunt tres partes mundi. scilicet asya affrica ꝙ europa. vel tres lingue: scilicz hebrea greca. ꝙ latina. Fermentū aūt licet i scriptura frequentius accipiatur i malo. eoq̄ ē corrupti uum: tm̄ quia aliud ē fermentū zizanie et aliud fermentum tritici. hic accipitur in bono tm̄. et ꝓptēr virtutez alterandi significat ōbū euāgelicum. quod ad fidē transmutauit magnā partē mūdi. et adhuc amplius transmutabit ip̄m. Unde i figura i penthecoste. que celebraē a iudeis ꝓpter beneficiū legis date. q̄nquagesima die ab exitu de egipto. que fuit euangelij figura. offerebāē duo panes de simila fermētata. Mulier ḡ. id ē dei sapiētia vel sanctoꝝ diligentia. accepit fermentum quod ꝓpter calorē intrinsecum et inclusum. legem euangelicam q̄ est lex amoris ꝙ feruorem fidei significat. ꝙ abscōdit seu posuit i tribus farine satis donec fermentareē totū. Hoc em̄ fermētū positū fuit in tribus mundi ꝑtibus a tempe apostolorum. ꝙ amplius ponetur donec fermentetur totum et multiplicetur fides trinitatis ꝑ totum mundū quia inde totum pene mundū ia fermentatum ꝙ viuificatū in eccl'e corpus creuisse videmus: sicut modicū fermēti magnā farine massā trāsmutat i suipsius virtutē. ac viuificat ꝙ crescere facit. Scōm Beda. mulier. i. anima sancta abscondit ꝑ rectam intentōnem a mundi laudibus occultando. fermentum. id est dilectionez i tribus satis farine. id est in tribus modis diligendi. scilicet ex toto corde. ex tota aīa. ex tota mēte: vel i tribus aīe viribus. scilicz ratōnali. concupiscibili. irascibili. i q̄bus caritas siue doctrina abscondiē: donec totā mētē i sui ꝑfectōnē ꝓmutet. quod q̄dem hic inchoatur: sed in futuro perficitur. Scōm Hylariū farina ē plebs ex diuersis collecta: tria sata triplex stat⁹ fideliū

scilz noe. daniel. iob: vl' qz de trib filijs noe ꝓcessit totū genus humanū. cui dei sapientia fidem et caritatē et sanā doctrinā cōmendat in pñti. donec totū fermētetur. i. donec ī fine mūdi cōpleto numero electoꝝ fideles ad resurrectionis gloriaz ꝓueniāt: et tūc ꝓfecta calefient caritate. modo em̄ est ignis paruus sz tūc erit caminus. Hec oīa. s. p̄dicta ꝙ talia multa locutus est ihs ad turbas ī ꝓbolis. et lz alia multa sine ꝓbolis dixerit turbis. tūc tñ nihil sine ꝓbolis dixit eis. vt. s. moverētur ad interrogādum de auditis. Quia em̄ hoīb rudib loq̄bat de regno dei. op' erat induci eos talib ꝓbolis. et rex sensibiliū eis cognita ꝑ similitudinibus ad diuinoꝝ archana vt ex his que anim' nouit surgat ad incognita. et exēplo visibiliuz rapiat ad inuisibilia: ac ꝑ ea q̄ vsu didicit discat amare q̄ nō nouit. vt qui celestia capere nō poterāt. ꝑ similitudinē terrenā audita ꝓciperēt. Parabola em̄ grece similitudo dr̄ latine. ꝑ quam veritas demōstratur ꝙ in q̄ aliud dr̄. et alio ratiōnabiliter intelligit. Unde sbdit ammonitionez: hec dicēs clamabat. Qui hr̄ aures audiēdi audiat. Hanc ammonitōz addit dñs ī locis plib. Naz fm Hiero. Ubicunq; ponit hoc verbū. designat misticus intellect': qz sub verbis ꝓbolicis ali' sensus est ꝑ intellectū requirendus. Et fm Bedam. aures audiēdi sūt aures cordis et sensus interiores. s. aures intelligēdi. obediēdi. ꝙ faciendi que iusta sūt. Innuit ꝑ triplicez auditum. s. sentiēdi. intelligendi. obediendi. Primus est exterior ī corpe de q̄ dic qui habet aures. scds interior ī mēte de quo sbdit audiendi. terci' vtrūq; ꝓplectēs de q̄ addit audiat. Primus audit' est sensitiue. scd' intellectiue. terci' affectiue. De his dr̄ in ps. p ordinem. Audi filia. quo ad primū. et vide q̄ ad secūdum. et inclina aurez tuā q̄ ad tercium. Et in Job. Auditu auris audiui te. In hoc aī q̄ ihs hec dicēs clamabat. tangit magnitudo affect' eius ī p̄dicādo: clamor em̄ iste signuz erat magni affect' ī ipo. De hoc clamore xp̄i dic Aug. Intonuit dñs ihs xp̄c. clamās dictis. factis. voce. vita. descēsu. ascensu: vt rediam' ad eū. Clamat surdis vt audiāt. clamat dormiētib vt euigilent. clamat trāseūtib vt attēdāt. clamat ign̄rātib vt intelligāt. clamat errātib vt rediant clamat pc̄oribus vt penitēāt. Clamauit quippe p̄dicādo. clamauit orādo. clamauit lazar resuscitādo. clamauit tandē moriēdo. Quottidie in celis exñs clamat ad nos: dicēs. Venite ad me oīes q̄ laboratis ꝙ onerati estis: et ego reficiā vos. Et nos miseri adhuc tātos clamores ꝓtēnimus. hec Aug'. Tūc dimissis ꝯbis q̄ eū nō interrogauerūt. et secedēs a tumultib venit in domū: vt discipli tāq̄ digniores haberēt opportunitatem querendi et interrogādi eum. Et accesser̄t ad eū discipli ei' tāq̄ familiares. nō tā corpe q̄ discēdi volūtate. Querētes q̄re ī ꝓbolis loq̄rer̄ ꝯbis: cū ipi nō capent: et petētes vt eis ꝓbolas exponēt. Quia em̄ ꝓcipiebāt xp̄m mistice loq̄: q̄sier̄t intellectū ꝙ sibi exponi. Qui rñdens ait. Vobis credētib. vobis hūilib. vobis obediētib. vobis mihi adherentib ꝙ dilectis. vobis mō abiectis et obiosis. Vobis volentib et simplicit̄r dignis. ac vr̄is seq̄cib ad me accedētib. datū est diuinit' et ex gr̄a dei. ñ ex merito vr̄o nosse aptē sñ ꝓbolaꝝ inuolutione misteria regni dei. i. secreta ꝙ intelligētiaz sacre scripe. q̄ ꝓtinet statuta atq; decreta illi' regni seu abbita. et ꝓfunditatē veritatis euangelice q̄ ducit ad regnū celeste: vel misteriū regni celoꝝ. i. ecclie militātis siue triumphātis. Apli em̄ erāt q̄i fundatores ecclie ꝓst xp̄m. et ideo ad ipos ꝓtinebat scire secreta ecclie. de q̄bus erat ꝓcessus ecclie vsq; ad finē mūdi. qz ista erant futura ī diuina dispositōe ꝑordinata. et istud ꝑ ꝯ vocari misteriū regni celoꝝ. i. secretū ecclie. Ceteris aī qui foris sūt. q̄ clausis sensib nō curāt intrare et cogn̄scere vēitatē. s. vulgaribus ꝯbis. seu etiā scribis et phariseis incredulis nō est datū neq; ꝓcessū ista intelligere. ꝙ ꝓter hoc loq̄bat eis talia ꝓbolice. vt videntes i. videre se reputātes nō videāt fm veritatē: ꝙ audiētes. i. intelligere se putātes nō intelligāt sniaz interiorē. Nā hec est vna cāꝝ q̄re dñs loquebat ī ꝓbolis. vt. s. veritas occultaret̄ malis. et boni ad inquirēdū exercerēt̄ in eis. Unde sequit. Qui hr̄. s. amorē verbi. dabit ei. s. intelligentia ubi amati: et habūdabit. s. sensu intelligendi. qz hñtib devotionē et fidez dat' est verus sacre scripe intellect': dr̄ em̄ in Luca. q̄ aperuit eis sensū vt intelligerēt scp̄turas. ꝙ ex habūdāti reuelat' est eis ecclie ꝓcessus. Qui q̄ habet op' dabit ei intellect'. et habūdabit augmēto ꝓfect'. Qui q̄ hr̄ grām dabit ei perseuerātia. et habūdabit gl'a qz grām ꝙ gloriā dabit dñs. Qui aī nō habet. s. amorez ubi. id qd videt hre. s. naturali ingenio vl' lr̄a ꝙ studio. auferetur ab eo. qz nll'a vere sapie gaudebit dulcedine: unde nō hñtib fidē et devotionē ad xp̄i doctrinā. intellect' scripe veteris testamti ablatus est ꝓter eoꝝ incredulitatē. et dat' est gentibus ꝓter eoꝝ fidez. Qui q̄ nō habz opus. id qd videt hre. s. intelligētie: auferetur ab eo qz fides sñ opib mortua est. Qui sic auarus multas habet opes et nullas sic q̄ nō diuinā sapiētiaz hr̄. nullā habz: qz fm Hiero. litteras nescit qui sacras ignorat. Scdm Ambrosi. intelligit quod habz id est quod se putat habere. Seorsum autem scilicet in domo discipulis suis disserebat omnia: unde patz q̄ nōsolum parabolas de quib eum interrogabant sed etiam alia ibidem eis exposuit. licet de aliarum expositōe mentio hic nō fiat. Et tunc etiam ī parabolis locutus est discipulis ꝓposuitq; eis tres parabolas alias a predictis. In quarum prima: que est de thesauro abscondito ī agro. designatur status ecclesie sequēs post predictum: quia diuulgata fide in orbe terrarum ꝑ predicationem sanctorū. multi valentes et litterati viri (vt Augustinus et alij) ad fidem catholicam

cõuersi. incepeñt se exercere et scīaz suã ad vtilitatem aīaz conuertere. Assimilat ḡ regnum celoz. i. celestem pr̃iaz thesauro abscondito in agro: qui ager oīb vendītis emīt. vt thesaur⁹ ibidez inuẽtus habeaī. Ager iste labor est ī exercitio vite actiue. et opib oīm misericordie. ī regimine eccl'e: thesaur⁹ aī abscõditus est premiũ celeste. cui⁹ diuitie nõdum omīb apparẽt manifeste. Fm illõ p̃s. q̃ magna multitudo dulcedinis tue quã abscondisti timẽtib te. Jnueniī tñ ipse thesaurus etsi nõ ad plenũ: qm̃ sãctoz doctrina ⁊ p̃dicatio. qualis q̃ntusue sit ex magna pte declaraī. Hũc aī thesauz inuentũ ille abscõdit. qui cognito q̃lis sit cordi retinet et mentẽ diligit: eiusq; nullo modo obliuiscīī. Et p̃ gaudio illi⁹ vadit pedib mẽtis ipm affectãdo. ⁊ vendit vniuersa q̃ habz. tpalia ac voluptates carnis et desideria terrena ꝓtemnendo. Et emit agz illũ oīb alijs dimissis. ī agro dominico ꝑter celeste p̃miũ laborãdo: ⁊ totaliter celestib inhiando. Cõtemnere ḡ scl'aria debz ⁊ totũ possideat: ⁊ vt sit ei pẽas vtendi thesauro cũ agro. qz celestes diuitie nõ nisi damno secl'i possidenī ab aliquo. Ad laudẽ virginũ exp̃miī ista pabola. et sic thesaur⁹ ī agro est virginitas ī carne. Circa istũ thesauz ꝓsiderãda sũt tria. primũ est q̃ inveniaī. scõm q̃ inuẽtus abscõdaī. terciũ q̃ absconditꝰ ceteris preponaī. Nõ aī inveniī in luxuriosis. nõ abscondiī in vanigloriosꝫ. nõ p̃poniī ī auaris. Sic ḡ hẽm⁹ triplicẽ vtutez. s. virginitatis. hũilitatis. paupertatis. Virginitas nouit thesauz inuenire: vt habeaī. humilitas nouit thesauz abscondere ne amittaī. pauptas nouit thesauz oīb p̃ponere ne vilipẽdaī. Jn scõa pabola q̃ est de margarita declaraī status ecclesie immediate sequẽs p̃cedẽtem. qz post statũ p̃dictũ inceper̃t aliqui ꝓemptis mũdi diuitijs ⁊ honoribo intẽdere vite ꝓemplatiue. sicut. b. benedict⁹ et alij sequentes eũ. ī dr̃sis statibo ⁊ gradibo religionũ. Et iste status figuraī ꝑ margaritaz q̃ inveniī in cõchilijs maris. qz religio fundaī ⁊ nutriī ī humore deuotõnis. Jsta aī margarita dr̃ vna ⁊ p̃ciosa. Vna: qz boiez vnit. actiua autẽ vita magis diuidit. et ꝓter hoc dr̃. q⁹ martha erat circa multa occupata: maria vo circa vnũ intẽta. Dicīī etiã preciosa: qz vita ꝓemplatiua silr̃ et absolute melior est q̃ actiua. licz ī casu actiua sit magis fructifera: ꝓter qđ dr̃. maria optimaz ptez elegit. Assimilat ḡ regnũ celorum. i. p̃tez eccl'iam hõi negociatori. qz sic̃ homo ille vni⁹ margarite desiderio oīa vendita eam emit: sic ⁊ ista inuẽta vna p̃ciosa margarita. s. dulcedie vite ꝓemplatiue: vadit ad forꝫ spũaliũ mercatõnũ. ⁊ vẽdit oīa que hẽ ꝑ ꝓemptum terrenoꝝ. et emit eaz ꝑ conatũ ⁊ desiderium eternoꝝ. Moraliter ī hac pabola p̃ponũtur nobis tria imitãda. s. officiũ sc̃oꝝ. studium moꝝ. desideriũ eternoꝝ. Officium notaī in negociando. studiũ in querendo. desideriũ in operando. ℣Felix qui nouit negociari spiritua-

liter. siue q̃tum ad statum actõnis opib mifi-cordie inẽdendo. siue q̃tũ ad statũ p̃fectõnis ꝑ xp̃o omīa relinquẽdo. siue q̃tum ad statũ superogationis per p̃dicatõez animas deo lucrifi-cãdo. Jtem felix negociatoꝛ qui nouit querere nõ nociua sicut ambitiosi. nõ inutilia sicut curiosi. sed salubria sicut scī. Jtẽ felix qui inuẽtis bonis mercib bñ nouit lucri. qui. s. abijt a se per carnis mortificationẽ. vendidit terrã ꝑ celo p omniũ abrenũciationẽ. ꝓpauit eaz per ꝓprie voluntatis subiectõez. Et qz iste status duraturꝰ est vsq; ad finem mũdi. ideo nõ ponitur alia pabola pt⁹ istã nisi illa que finẽ mũdi significat: que est de sagena ī mari missa. Jgiī quia sub parabola thesauri et margarite induxit nos ad eterne beatitudinis amorẽ ꝓsequẽdẽ sub parabola sagene inducit nos in timorẽ. vt mala caueamus ⁊ bona sectemur. Assimilat ḡ regnũ celoꝝ qđ hic notat p̃ntem ecclesiã sagene. qz piscatoribo est cõmissa: et p eã quisq; ad eternum regnũ. de p̃ntis seculi fluctib trahiī: ne eterne mortis ꝓfundo mergaī: misse ī mare. i. in mundũ. qui dr̃ mare ꝓter magnitudinez et ꝓter amaritudinez. ⁊ ex oñi genere piscium. i. hominũ ꝙgregãti. s. bonoꝝ et malorũ quia missa in hui⁹ seculi fluctib nullũ respuit. sed malos cũ bonis capit. ⁊ omīs generis boies ad veniã vocat. Quã cũ impleta essz qđ erit in fine seculi. qñ humani generis summa cõcludi-tur. et nũer⁹ electoꝝ impleī: educẽtes. s. de mari et de fluctib vite huius. et trahentes ad littus vite alterius. qz fm glo. sicut mare seculuz ita littus maris est finis seculi. et sec⁹ littus sedẽtes ꝑ immortalitatem. elegẽt bonos in vasa sua malos aī foras miser̃t. Nũc em̃ malos bonosq; cõiter quasi permixtos pisces sagena fidei continet. sed litt⁹ indicat q̃s sagena ecclesie trahebat. Nam sicut nõ distinguũtur boni pisces a malis q̃diu sagena est intra aq̃s: sic ī ecclesia militante ꝑmixti sunt mali cum bonis. Sed in fine mũdi trahetur ad littus per aptũ iudicium. quia tunc erũt manifesta abscondita cordium. Vnde subditur. Sic erit in consũmatione seculi. i. in fine mundi. Et dicitur cõsumatio tripliciter. vel quia tũc complet⁹ erit numerus electoꝝ. vel quia terminabiī status meritoꝝ. vel quia cessabit successio rerum mutabiliũ. Exibũt angeli de celo empirreo ad cõuocãdum populũ iudicãdũ. ⁊ sepabunt malos de medio iustoꝝ. O q̃dura sepatio quippe malis. qz irremediabilis q̃a irreuocabilis. Et mitent eos. s. malos ī caminum ignis inferni torr̃edos et exiccãdos. et sic eccl'ia purgata offereī deo p̃i sñ macl'a ⁊ ruga: tũc em̃ boni mittenī ī vasa celestiũ mansionum. malis sepatis et detrusis ī infernũ. Sic introductis prudẽtibus virginibo ⁊ exclusis fatuis: claudeī ianua regni celestis. Et subdiī de penis maloꝝ: cũ dr̃ Jbi erit flet⁹ p̃ ardore. ⁊ stridor dẽtiũ p̃ frigore. Tunc sero mali penitebũt et ingemiscent. sero sibip̃is irascẽī et indignabũtur. q̃ tamptinaci

improbitate deliquerint. Apte in multis locis sacre scripte dr̄ de tm̄itis malop ne qs se excuſz p ignorātiā. q totiēs cōmemorāt supplicia gehēnalia. vt sitiam⁹ q anhelem⁹ ad gaudia celestia. Deinde ponit pclusio principalis. ad hoc em̄ i p̄dictis parabolis prescript⁹ est pcessus ecclesie militātis. vt apli q erāt ipi⁹ fundatores p⁹ xp̄m. intelligerēt hmōi pcessum. Elī subiūgit. Intellexistis hec oīa. ſ. parabolas p̄dictas q. d. ad vos ptinet intelligere eas. Elī glo. Ad apl̄os fit sermo qs nō tm̄ vult audire vt pl̄os sed etiā intelligere. Et est argumētū q nō sufficit maioribꝫ tm̄ audire ad faciendū: ſz oportet etiaz intelligere ad docēdū. Dicūt ei. etiaz: ſ. intelligim⁹. Deinde vtit exhortatōne ad alios docendū: cum subdit. Ait illis: ideo oīs scriba. i. doctor: vt em̄ dic Aug⁹. apli sunt scribe et notarij xp̄i. verbū ei⁹ signantes in tabulis cordis. doctus et inspiratus i his q̄ nccia sūt sibi q alijs. in regno celorum. i. i ecclia militāte. vbi tria dicit. q sit doct⁹ p habitū scie. scriba p officiū doctrine. in regno celoꝝ per meritū vite. silis est hoī p̄familias. i. mihi. et intelligit de similitudie imitatōis nō equipationis. qui pfert de thesauro suo. i. de scia sua i corde abscōdita. noua et vetera. i. auctoritates noui q veteris testamenti. ex quibꝫ testamētis cōtexta est ecclesie sagena. vel fm Grego. noua de suauitate regni: q vetera de terrore supplicij: vt. ſ. pene terreāt qs p̄mia nō inuitāt. vel noua p admonitōez virtutū. et vetera p detestatōez vitōrum. Ex q̄ pt̄z q epi qui sūt successores apl̄oꝝ. debēt hr̄e notitiā vtriusqz testamīti. i cui⁹ signū portant mitrā i capite cū cornu duplici. Et bñ pparat eū p̄familias. q: sicut p̄fāilias bt̄ pascere filios pane corpali: sic iste paruulos fideles pane spūali. Hortatur g̃ dñs discipulos. q parabolas intelligāt. vt alios docere sciāt: q: iō sil̄es ei erunt si alios docebunt. Oratio.

Omie ihu xp̄e fac me ō veteri vita exire. ne semen ꝑbi tui qō in meo intellectu. boni ppositi qō in meo affectu. boni opis qō i meo actu seminasti. comedāt a volucribꝫ inanis gl̄e. ne conculcetur i via assiduitatis. ne areat i petra dure obstinatōnis. q ne suffocet in spinis solicitudinis: sed pot⁹ i tra bona et optima cordis hūilis. ppatiētis q hilaris: cētesimū fructū afferat in paciētia. fac etiam me hec oīa in parabolis dicta intelligere et facē. ac verbo vel saltē exēplo alios docē Amē.

De aduētu dñi i nazareth. qñ legit i synagoga eoꝝ et ipi volebāt precipitare eum.

Capitulum .LXV.

Et factum est cum cōsummasset ihs parabolas istas. transijt inde cum discipulis suis et abijt p patriam illaz. ſ. galileā et docebat i synagogis eoꝝ. tum ppter pluriū ibi pueniētiū utilitatē. tū ppter maiorē auctez: et magnificabat ppter doctrine et miracl̄oꝝ excellētiā.

ab oīb⁹. i. pl̄ib⁹ et de oīm̄ statu. nō tm̄ ab oīm̄ib⁹ vniuersaliter. cū multi eū ptemnerēt et sibi ꝺicerent. Et venit i nazareth vbi erat nutrit⁹ ſz in bethleē fuiſſz nat⁹. Et die sabbati qñ plures pueniebāt intrauit fm cōsuetudinē suā in synagogā. q̄ erat loc⁹ oratōis q doctrine legis: quibꝫ iudei fm p̄ceptū legis vacare debebāt in sabbatis. Et surrexit legere. vt nō p̄dicaret seip̄m verbo suo tm̄: sed etiā testionio sacre scripture. Ergo nō est legēdum i eccl̄ia nisi stādo: psallere tm̄ possum⁹ sedēdo. Et traditus est ei a ministris (qd̄ officiū hoc erat) liber Ysaie pphe clausus. qui de xp̄o loquit apt⁹. et fm Diero. nō tā pphā q̄ euāgelista est dicend⁹. Mistice aūt fm glo. ideo tradit⁹ est ei liber pphetic⁹. vt ost̄ deret esse q̄ locut⁹ est in pphetis: et q oēs pphecie ad ipm̄ pertinēt. et i ipo implēt et per ipm̄ aperiūt. Ytez vt i hoc oñderet. q oēs pphe libros suos ei tradidēr̄t. i. illi assripserūt quicquid dixer̄t. Et vt reuoluit. i. aperuit libꝫ: i q̄ intelligere debit se illū esse qui aperiret scp̄turas. inuenit nō a casu sed ex pposito. q: sciebat passus scripte loquētes de eo: locū vbi fm trāslationez septuaginta interp̄tum erat scriptū. Spūs dñi sup me q̄. put patebit infra. Circa quod sciendū. q iudei expectāt illa q̄ eis p̄mittunt in hac pphecia impleri p Messyā. quez expectant futuꝫ et toti mūdo tpaliter dñatuꝫ. et eductuꝫ iudeos de captiuitate. et posituruz eos i maxima gl̄a q honore sup oīes gentes. Sed q: tps aduent⁹ xp̄i trāsijt. ideo xp̄c hūc locum cōuenienter de seipo exposuit dicēs. Spūs dñi. ſ. p̄is sup me. ſ. requieſcit tā q̄ ductor et p̄ceptor cui⁹ exhortatōibꝫ sp obedio: ppter quod vnxit me idē ſps ab instanti ꝺceptōis plenitudine gr̄e. in regē. in pontificē. i pphaz. q i deitatis tabernaculū euāgelizare. i. bona nunciare pauperibꝫ. i. humilibꝫ q̄bꝫ doctrina p̄ficit. nō supbis misit me: qd̄ et ipe pfecit: dicēs. bt̄i paupes spiritu qm̄ ipsoꝝ est regnū celoꝝ: et p hoc sanare nō tm̄ corpaliē sed q spūaliter cōtritos corde. vulneratos a pcc̄is. q p̄dicare captiuis a diabolo pcc̄oꝝ cū carcere et vinculis remissionem. ſ. ad p̄niaz eos vocādo: et visum. i. veram dei cognitōz cecis. i. gentilibꝫ excecatis p errorem: dimittere ꝺfractos q dep̄ssos importabili pondere legis in remissionem scilicet per gratiam noue legis alleuiando. predicare annum domini acceptū. annū. ſ. benignitatis. quia nūc temp⁹ acceptabile nūc dies salutis. Iste ann⁹ est totum tps ecclesie. vt specialiter annus passionis xp̄i: i quo dominus placatus est humano generi. soluta emenda primi peccati: et die retributionis extremi iudicij sententiam comminando fm merita: vbi retribuetur vnicuiqꝫ fm opera sua. Tangūtur autem hic sex conditōnes quas debz habere predicator vel prelatus. Prima est miserorum cōsolatio. ibi. euangelizare pauperibꝫ. scda est penitentiū confortatio. ibi. sanare contritos. tercia est captiuoruz visitatio. ibi. p̄dicare captiuis remissiōez. q̄rta

est imperitor̄ instructio. ibi cecis visū. quinta est oppr̄ssor̄ releuatio. ibi dimittere cōfractos. sexta est pigror̄ excitatio. ibi p̄dicare annum dñi acceptū et die retributōis. Reuolutū g̃ libꝝ legit. qꝛ palā locut⁹ē ꝛ oīes vitatē docuit. Et deinde placuit libr̄ i q̃ legerat. in q̃ intelligē debit. q̃ nō oīa oīb⁹ fūt p̄dicāda. Hoc etiaz fecit ad oñdendū. q̃ libri sacre scripte reuerēter tractādi sūt. Elñ ꝛ iudei hāc reuerentiā faciunt libris veteris testamti. q̃ nullo mō iuxta illos sederēt tam alte q̃ libri sūt positi. Multomagis debem⁹ nos reuerētiā libris euāgelij exhibere: qđ tāte est reuerētie: vt ꝯm Crisō. si euāgeliuz suscipe oporteret nō lotis manib⁹. nō vtiq; eligeres hoc facere. Ex q̃ patet q̃ xp̄iani sūt multū rep̄hendēdi. q̃ nōsolū libros veteris testamē ti sz etiā noui et sāc euāgelia ita irreuerenter tractāt. et qñq; irreuerēti⁹ q̃ libros gētiliū dānator̄. seu vestes et multa alia rer̄ trāseuntiū. Et bñ dic reuoluit ꝛ plicuit. nec dic aperuit et clausit: qꝛ libri iudeorū in rotulis sūt. Debitq; ministro libr̄ plicatū. qꝛ alijs tradidit euāgelizādi officiū: ꝛ p captu audiētiū ꝓmisit dispēsandū verbū. ꝛ sedit vt sedēdo exponeret mature qđ stando legēat reuerenter ꝛ deuote. Stās g̃ legit. qꝛ dum nobis scripturas aperuit. i carne opat⁹ē: sz postea sedit. qꝛ se supne quieti restituit. Et instruimur b̄ qꝛ primo nobis ē sedēdū et flēdum p̄ hūilitatez p̃nie. deinde surgēdū a vitijs p̄ serenitatez cōscie. tercio legēdū. i. bñ opandū et p̄mio quietis expectādo: vt ea demū accipiamus i q̃b⁹ inetернū q̃escam⁹. Et oīm i sy nagoga ocli erāt intēdētes i eū p̄ter efficatiā vborū et aspectum humilez et decor̄: qꝛ i facie ei⁹ quidaz fulgor diuine g̃re relucebat. qui aīmos intuētiū attrahebat. Fuit em̄ pulcherrim⁹ vtpote virgo de virgie. nō ex voluntate viri sz ex deo nat⁹. Fuit⁹ eloquētissim⁹. ꝛ de vtroq; sic ei dictū fuerat p̄ ꝓphaz. Speciosus forma p̄ filijs hoīm. dif. ē g̃. i la. tuis. Et ꝓphetiā quaz legēat i seipō impletam oñdēs. dixit ad illos. Attēdite et intelligite. qꝛ hodie impleta est scriptura hec i auribꝫ vr̄is. s. in meipō. Impletaz dic esse scripturaz qꝛ sic illa p̄dixerat. sic ipse faciebat. q. d. In me impletā ꝛ videre potestis oculis: qꝛ ceci vidēt. claudi ambulāt. paupes euāgelizāt et audire etiā ꝛ intelligē auribꝫ mentis. cū vob eā exposuerim ad me esse referēdam. Cōspice bñ dñm qūo humiliter suscipiens lectoris officiū. benignoꝛ placitu vultu legit inter eos. Et em̄ ait Amb̄. ita ad oīa se curuauit obsequia. vt nec lectoris q̃dez spernaret officiū. Cōspice etiaz qūo humilit se manifestās. dic hodie impleta est scp̄tura hec i auribꝫ vr̄is. q. d. ego sū ille de q̃ loquit. Igit exēplo suo approbat officiū lectoris i hoc loco. officiū ostiarij qñ eiecit vēdētes ꝛ ementes de tēplo. officiū exorciste demones de obsessis corpib⁹ expellēdo. officiū acoliti siue ceroferarij se lumē mōi oñdēdo et dicendo. Sic g̃ ptz dñm q̃tuor officia minor̄ ordinū. i q̃tuor suis opib⁹ exercuisse ꝛ approbasse: p̄ter qđ nullus quātūcunq; magn⁹ debz dedignari minores ordies suscipe. vel eor̄ officia exeq̃ ꝛ exercere. Diaconatū ꝺo exercuit. qñ lintheo se p̄cinxit. ꝛ pedes discipl'or̄ lauit. Diaconatum exercuit. qñ i cena corp⁹ et sāguinē suū discipl'is mīstrauit. Presbiteratū exercuit qñ i cena panē et vinū i corp⁹ et sāguinē suum mutauit. Deinde vt pōtifex i ara crucis se obtulit. Et oñes. i. mīti de oñi p̄l'o testimoniū illi dabant. s. q̃ illa scriptura essz impleta: ꝛ q̃ ipe esset ille de q̃ Isaias et alij p̄phe scripser̄t. Et hoc erat signuz veritatis. qꝛ vt dic Seneca. ꝺi tatis argumētū est oīb⁹ aliqđ videri. Et mirabant in verbis gr̃e. i. gratiosis q̃ de ore ei⁹ p̄cedebāt. Bon⁹ ei homo de bono thesauro cordis sui p̄fert bona: q̃ de thesauro gr̃e ꝺba gr̃iosa. In ipō aūt erat thesaur⁹ gr̃e. qꝛ plenus gr̃e ꝛ veritatis: de cui⁹ plenitudine nos oñs accepim⁹.

Deinde p⁹ attestationē simpliciū de xp̄o subdit scriba⁹ ꝛ phariseor̄ detractio et emulatio. cum dr̃. Et dicebāt. s. scribe et pharisei ei inuidētes: dicebant inq̃ despectiue. et eum deridentes. Elñ huic sapia hec i doctrina ꝛ i verb̄. ꝛ ꝺutes i opib⁹ miraculosis! Hoc dicebant q̃a nō viderāt eum lr̃as discētez. nec in lege studētez. Quasi dicerēt. nō h̄ hec a deo vel exercitij studio. sz magis b̄z a diabolo: qđ arguūt ex infirmitate ꝛ paupt̃ate parētū: dicētes. Nōne b̄ est fabri fili⁹? i. ioseph q̃ erat faber lignari⁹. cuius ipe putabāt fili⁹. qꝛ eū Maria ioseph despōsata genuerat. Putabāt quidē sz nō erat. Nōne mr̃ ei⁹ dr̃ Maria? et fr̃es eius. i. ꝯsanguinei ꝛ sorores ei⁹. i. cognate: nōne oīes apud nos sunt? Scōm ꝯsuetudinez em̄ scripturar̄. cōsāguinei ꝛ ꝓpinq̃ dñi more hebraycō. fr̃es ꝛ sorores eius solēt appellari. Elñ g̃ huic oīa ista? q̃i dicerent. Si nō habz exercitio vl' ex genere. g̃ h̄ ex demone. Et ido seq̃t. Et scādalizabāt in eo. i. cōtēnebabant ꝛ indignabāt: ꝯsiderātes generis paupt̃atez ꝛ hūilitatem. acsi sapiēs ꝛ virtuosus nō possz de paupib⁹ et humilib⁹ ꝓcreari. cū potiꝰ oporteret ꝓpter hoc maxīe obstupescere ꝛ ipm honorare: qꝛ maiꝰ miraculuz ꝛ amplior stupor erat q̃ de talib⁹ exp̃s. talia loq̃batꝰ ꝛ faciebat: qꝛ manifeste apparebat. q̃ nō ex humana diligētia sz a diuina gr̃a erat. Humilia enim dñs respicit. ꝛ alta alonge ꝓgnoscit. Irrationabiliter g̃ mouebant despiciētes eum ꝓpter paupt̃atē ꝛ humilitatē generis: et attribuentes virtuti demonis quod debebat attribui virtuti diuinitatis. Quia dauid qui fuit radix regum ꝛ eximi⁹ ꝓphetar̄. fuit pastor ouium ꝛ cuiusdaz agricole. s. ꝓsse fili⁹. Sed et moyses legislator valde a se deficiētem habuit p̃ez: ꝛ i plib⁹ alijs simile poteris reperire. A quib⁹ g̃ oportebat āmirari dñm. ab his cōtemnunt eum. Elnde et hoc quod vētatis est ꝛ honoris. p̄ vituperio inducunt: dicentes eum esse fabri filium seu fabrū. Sicut em̄ pat̃er per filium in principio oīa fabricauit. sic ipe filius p̄ quez oīa facta sunt

omniū fabricator existit. vt vere et fabri filius et faber dici possit. ⁊ In illorum ꝯ errore veritas latet. nā vtiq; fabri fili⁹ erat: sed nō illi⁹ c⁹ ipsi putabāt. ſz fabricatoris oīm. q̄ fabricat⁹ est aurorā ⁊ solez. i. ecclīam primitiuā ⁊ sequētez. ⁊ Magna cecitas eor erat. qr eū in verbis et factis illi⁹ xp̄m cogſcere potērāt. et tñ ꝓpter generis noticiā eū ꝓtemnebāt: et ex paruitate generis et infirmitate carnis volebant ab eo excludere potētiam maiestatis. ⁊ Et qr auditis famosis miraculis ab eo frequēter ī Capharnaū factis: illi de nazareth indignati sunt ℨ eū. nec credebāt miracula ei⁹ esse vera: ipe intuēs eor corda obiectōez eor tacitā sibi ꝑpi obiecit. vt ab eaz ꝓgruenter rñderet. ⁊ Iñ ſdit. ⁊ Et ait illis ilꝫs. ſ. ſcribis et phariseis. ⁊ Vtiq; dicetis mihi q̄ multos ī capharnaū curaui hanc ſilitudinē. i. obiectōez a ſilitudine medici corꝑalis ad ſpūalem ſumptā: medice cura teipm. i. tuos ꝓpatriotas. quib⁹ magis teneris impēdere bñficiū caritatis. ⁊ Sicut em̄ medic⁹ ver⁹ citius et libētius curat seipm. et alios ad se ptinētes q̄ exteneos: ita dicebāt⁹ ei. ſi tu facēs vera miracla. citi⁹ faceres ea ī ciuitate tua. et poti⁹ inter ꝓpinq̄s tuos. q̄ inter exteneos. ⁊ Vnde ſubiūgit. ⁊ Quāta miracla audiuim⁹ facta a te ī capharnaum: fac et hic ī patria tua. i. ī tua ciuitate vbi ꝓcept⁹ es et nutritus: tot et tāta. vt credamus qr q̄ facis apud alienigenas. magis debes facere apud tuos compatriotas: magis em̄ teneris bñficia impēdere tuis ꝓpatriotis q̄ alienis. q̄ dicāt. ⁊ Multa audiuim⁹ a te facta miracula. sed nō credim⁹ qđ incerta vulgauit fama: cuz apd nos nihil tale fecēris. q̄b cōueniēti⁹ talia impēdēda erāt bñficia q̄ ceteris. ⁊ Sed dñs ꝓpter respōdēs oñdit. q̄ nō dimittebat inter eos facere miracula ꝓpter odiū patrie vel defectū potētie sed ꝓpter eor incredulitatē et malitiā. ⁊ Qđ em̄ ibi miracula non faciebat. nō erat ꝓpter hoc q̄ ꝑriaz suā despicēt. quā sua cōceptione ⁊ educatione honorauerat: vel ꝓpter hoc q̄ ipe impotēs essz. sed qr ipi indigni erāt. ⁊ Et ad hoc inducit sacre scripte exēpla. ⁊ Iñ sequit̄. ⁊ Ait at illis ⁊ Amen. i. vere dico vobis: qr nemo ꝓphā acceptus est in ꝑria sua in q̄ nat⁹ est. et ī domo sua ex q̄ ſm carnez ꝓcessit (et hoc vt ī pluribz) ac cū debito honore et reuerētia. ⁊ Minus em̄ helyas et ceteri ꝓphe ī suis ciuitatib⁹ fuerūt honorati q̄ in alijs. ⁊ Isaias sect⁹. hieremias carceratus: ⁊ ceteri vitupati. ⁊ Mos em̄ ⁊ pene naturale ē ciues ciuib⁹ inuidere: et nō pītia viri opa nec virtutes ꝓsideare. ſz infātie fragilitatē recordari: q̄i nō et ipi ꝓ eosdez etatis gradus ad maturā etatē puenerint. ⁊ Dū ei ciuis ⁊ ꝓtribulus ad alic⁹ virtutis vel ꝓbitatis eminētiā ascēdit. eiusq; fama crescit: ꝓciues⁹ cōtribuli q̄ nō sic laudāt inde gui⁹ sautiāt. ⁊ estimāt se ꝓtēni. si eis in laude et fama ꝓbitatis: ꝑsertim minor genere ꝑferat. ⁊ Hinc habē⁹ ī Ioseph exēplū respectu fratr̄ suor. ⁊ Vnde ꝓtingit q̄ facili⁹ ꝓmouēt boies ī tra aliena q̄ ī ꝑria ꝓpa. ⁊ Iccirco igr

nō curo patriā meā. qr ei accept⁹ nō sū. et qr fidem ī ea nō inuenio. ⁊ mihi sicut ceteri nō credit: tātoq; min⁹ me cogſcit. q̄to pl⁹ ꝑ ceteris me notum habuit. ⁊ Et qr nō erat accept⁹ eis. nec ei credebāt: ideo vtutes multas. i. sig̃ et miracula ibi facē nō potērat. nō de impotētia sed de incōueniētia: nō em̄ cōueniēs fuit. qr digni non erāt: et cā statim ſubdit̄. ſ. ꝓpter incredulitatē eor. ꝓpter quā etiā dñs mirabat̄ qr ipm etiaz pītez hītes xp̄m. agnitōz sui vbis et signis eis ingerētem: nihilomin⁹ increduli pdurabāt. ⁊ In hoc ptz q̄ fides maxime coopat̄ ī miraculis faciēdis: qr ꝓpter incredulitatez subtracta sunt illis. ⁊ Aliq̄s tñ vtutes ibi fecit. ſ. paucos infirmos fideles et deuotos manib⁹ deificis impositis curādo: quod patz ex hoc. q̄ supā dixerit. ⁊ Iñ huic sapia hec ⁊ virtutes: ⁊ Vro tāto q̄ nō posse dz qr noluit. nec decuit ꝓpter incredulitatē eorum: vt negek potētia nō absoluta sed ordinata. ac ꝓgruitatis ⁊ decētie: q̄ se dispoſuerat nō factuz. qr nō erat decens ⁊ ꝓgruū. q̄ ibi miracula facēt ⁊ multa. fides em̄ credētiuz est meritoria de cōgruo q̄ eis fiāt miracula. ⁊ Ideo autē alīq̄s virtutes ibi fecit vt fideles ꝓfirmaret. ⁊ īfideles excusatōez de pcto suo nō haberēt. dum opa diuinitatis ī eo viderēt: nec fecit multas. ne infideles ampli⁹ damnarēt̄. i. plus punirēt̄ dum. ſ. ꝓtemnerēt. ⁊ Iñ Criſo. ⁊ Pauca fecit sig̃. ne dicerēt hostis est nob⁹ ⁊ ꝓphas despicit. ſi fcta essent signa et nos vtiq; credissem⁹: ꝓpter hoc q̄ fecit. vt qđ suū est: impleat. ſz ptinuit vt non illos ampli⁹ cōdemnet. ⁊ Ad sui at excusatōez quare ipe dñs ī patria sua vbi accept⁹ nō erat multas virtutes nō fecit: oñdit exēplo helyē ⁊ helisei. q̄ similiter ꝓphe veteres ī maiori honore habebāt̄ apud exteneos q̄ apd domesticos. ⁊ q̄ pl⁹ miracula faciebāt apud alienos: q̄ apd suos. ⁊ Helyas em̄ a iudeis expellebat̄ et ꝓtēnebat̄: a gētib⁹ at ⁊ alienis recipiebat̄ ⁊ honorabat̄. ⁊ ibi miracla opabat̄. ⁊ Missus ei ad viduā ī sarepta vrbe sydonie puincie. ꝛcept⁹ ē honorifice: ibiq; duo miracla fecit. qr farina et oleuz nō defecit: ⁊ filiū vidue mortuū. ſ. ionā ꝓphām suscitauit. ⁊ Nō q̄ ī isrl vbi multe vidue erāt. ſz ī sydonia opabat̄ miracla: qr vidue isrl nō erāt ita deuote sic illa mlr sareptana: et qr helyas ꝓsecutionē patiebat̄ ī terra isrl. q̄ debuisset sibi esse grata ⁊ gtiosa. ⁊ Sarepta vrbs sydonie est ī littore maris: añ cui⁹ portā oñdit̄ loc⁹. vbi helyas venit ad viduā eiusdez vrbis: deinde est q̄dam capella vbi erat cenaclm in q̄ qeuit. ⁊ vbi filiū vidue suscitauit. ⁊ Quare at ozone helie clausū est celū et facta fames: oñdit ⁊ Basilius dicēs. vt em̄ aspexit ex saturitate non modicū generari dei obprobriū. ꝓ famē illis ieiuniū attulit. q̄ culpā illoz q̄ ī immēsū crescebat cobibuit. ⁊ Nō q̄ mirent̄ nunc boies si ꝓpter eor la sciuiā fiat fames. ⁊ Heliseⁿ etiā a iudeis deris⁹ ⁊ ꝓtēpt⁹. a naaman syro deuote est quesit⁹: quē a lep̄ sua curauit. qr deuotōz ei⁹ agnuit. ⁊ Qui añ curatōz bon⁹ fuit. qr ꝓ illū de⁹ salutē syrie dedit.

et post curationē adhuc melior ac valde grat⁹ deo ⁊ helyseo fuit. Curauit g̃ alienū et gentilē sed nō ꝯciues ⁊ cōsorcꝫ ꝓpter eoꝝ erga dēū ingratitudinē. qz regnū isrl̃ declinauerat ad idolatriam. colēdo vitulos aureos q̃s fecerat Jeroboam. Si g̃ isti famosissimi ꝓphe nō fuerūt accepti compatriotis suis. nō ꝓpter suā sed ꝓpter cōpatriotaꝝ malitiā ⁊ inuidiā: multoforcius nec minores ꝓphe fuerūt accepti ī patria sua: ex q̃ ptz verꝫ esse qđ dixerat. qz nemo ꝓpha acceptꝰ est ī patria sua. Moraliter aũt vidua de q̃ dictū est significat aiaz peccatricē: q̃ priuata est amplexibꝰ spōsi sui xpi. Modo multe vidue tales sūt ī mōdo: tñ ad nullā mittit̃ helyas nisi ad illaz q̃ est ī sarepta sydonie. Sarepta ītērptaꝫ incēdiū vel ãgustia panis. sydonia venatio inutilis: et significat aiam peccatricē q̃ ꝓpter hoc q̃ ꝓsiderat. q̃ quicq̃d q̃rit̃ ī mōdo ẽ venatio inutilis. siue diuitie siue delitie angustiãtur: qz pdidit illū panē verꝫ q̃ reficiebaꝫ. xpꝰ scz qui dic. ego sū panis viuꝰ q̃ de celo descēdi. et incēdit̃ p ꝯceptū terrenoꝝ et desideriū supnoꝝ. Ad talem aiam venit verꝰ helyas xpc: vt eam pascat ⁊ reficiat. cū filijs suis. i. cogitatiōibus et affectiōibꝰ suis. Sil'iter naaman syrꝰ significat peccatorē. eoq̃ pcēm sicut lep̄ inficiat hoiez. Modo multi tales sūt ī mōdo. tñ ad nll'm venit helyseꝰ nisi ad naaman syꝝ. Naaman ītērptaꝫ decorus vel cōmouēs me. syrꝰ sblimis. et significat peccatorē. q̃ cōmouet seipm p cōtritionē: currit ad iordanē q̃ intērptaꝫ riuus iudicij. i. ad ꝯfessionē. et ibi induit gr̃e decorez et p hoc efficit̃ sblimis qz p hoc eleuaꝫ ad dēū. ad talez venit verꝰ helyseꝰ. i. xpc. Et oēs ī synagoga hec audiētes. s. q̃ eos indignos reputaret inter q̃s miracula facēt: indignati sūt et repleti ira. q̃ ex xpi doctrina quiescē debebāt a malitia. Per istos significāt illi qui ꝓsequunt̃ pdicatores ⁊ defensores veritatis. eo q̃ dicūt displicētia illis. Hoc aũt facto ꝓbaꝫ verbū xpi qđ dictū est sup̄. qz nō est acceptꝰ ꝓpha ī pria sua. Naz cū audirēt nazareni q̃ ꝓphetis ꝓphaz se cōparabat. et qz eos de incredulitate notabat. et deuotionē gētiū q̃s vt canes abhominabāt̃ deuotioni eoꝝ ꝓferebat: creuit zelus. creuit ira. creuit inuidia. Et qđ dñs de eis dixerat ⁊ testabaꝫ vbo. hoc ipi oñdūt et testāt̃ facto: mala p bonis retribuēdo. Ex̄ surrexerūt. et eū tanq̃ dignū morte. exr̄ ciuitatez suā nazareth eiecerūt vt illū interficerēt. Ex̄ dic Amb. Nō mix si pdiderūt salutē. q̃ de finibꝰ suis eiecerūt saluatorem. Dñs aũt q̃ docuerat exēplo sui oīb oīa fieri. nec volētes repudiat nec inuitos alligat: nec eijciētibꝰ reluctat̃ nec rogātibꝰ deest. Et duxerūt illū vsq̃ ad supciliū mōtis. sup quē edificata erat ciuitas eoꝝ: vt ꝓcipitarēt eū. Nazareth q̃dez edificata erat sup mōtez: sed nō ī cacumine: vñ exr̄ ciuitatē ad cacumen duxerūt eū ad ꝓcipitandū. Jn q̃: frm Beda. iudei discipuli peiores diabolo mgr̃o suo oñdūt: qz ille verbo tēptās: ait. mitte te deorsū. isti facto de supcilio mōtis eū mittē ⁊ ꝓcipitare conabāt̃. Jhs aũt vtute diuinitatis q̃ poterat se fuare illesum qñ volebat: trāsiēs p mediū illoꝝ ibat. et descendit de mōte nō visus ab eis q̃s deserebat mēte furentiū subito p deū mutata vel obtupefacta Etenī qñ vult: capit̃. qñ vult: labitur. qñ vult: suspēdit̃. qñ vult: nō tenet̃. Qz capit̃ ⁊ tenet̃ a paucis. volūtatis est: q̃ a ꝓpho nō tenet̃ sz trāsit: maiestatis est. Nō g̃ resistit nec se vindicat. docēs nos ī hoc. vt nō queram⁹ vindictā de iniurijs nobis factis: sz p mediū inimicoꝝ trāsiens. canes hincinde latrātes ꝓuenit: malēs eos sanare q̃ ꝓdere. vt cassatā vidētes suā nequiciā deinde desisterēt ab eiꝰ morte. Tūc eī euadē voluit: qz pñie locum adhuc illis refuabat. et q̃a nōdū hora passiōis eꝰ veneat. nec tē ī loco passionis erat: et qz hoc genꝰ mortis (q̃ crucifigēdus p̄conizabaꝫ) nō elegeat. Adhuc oñdit̃ ibi locꝰ q̃ dr̃ ꝓcipitiū et saltꝰ dñi. s. p miliare a nazareth ꝓ meridiē vsus ir'm. Ibi: frm Beda. cū dñs de manibꝰ illoꝝ elapsus. p mediū illoꝝ de rupe descēdēt. atz ī ipa rupe latere vellet: subito ad tactū dñice vestis. saxū illō sbterfugit. ⁊ instar cere resolutum. quēdam sinū q̃ dñicum corꝑ recipeꝫ effecit: tāte vtiq̃ capacitatis. ãnte ipm dñicuz corꝑ extitit ãntitatis. ī q̃ vestigia pedū ⁊ vniuersa liniamēta ⁊ ruge vestis q̃ a tergo dñi fuerāt. veluti ꝺ manu sculptoris impssa fuāt̃. Saxea duritiꝫ sub descēdēte recedit. et ãsi nolēs ledē ei cedit: et sub pede pressa emollescit. Mira res. Lapis emollescit: et ipse hō emolliri nescit. sz lapidescit. Agscit dñm lapis emollitus. et ipe hō q̃ erat cogscendꝰ erat fortⁱ. Et notandū q̃ ãtuor modis ẽ dño mors intēmptata. Quidaz em̃ cēptauerūt eū primere gladio sicut herodes. quidā ꝓcipitio sic̃ ꝟ nazareni. q̃daz lapidatōe sicut ī tēplo iudei. quidaz crucifixione sic̃ ī passione etiā iudei. Adhuc et̃ xpc spūaliter crucifigit̃ ī nr̃a recidiuatōe. lapidat̃ ī nr̃a obduratōe. precipitatur ī nr̃a despatione. gladio perimit̃ ī blasphematōe. Qr̃o.

Domie ihu xpe. q̃ sic ad oīa te būiliasti obsequa. vt nec officiū lectoris suscipe dignareris. ac tāde pꝰ doctē ne bñficiū nazarenis huiliter impēsū. mala p bōis patiēt̃ recepisti. cū te ab ipis ꝓcipitare te volentibꝰ duci sñ resistētia pmisisti: da mihi bōe ihu hāc gr̃az vt te imitādo ad oīa būilitatis obsequa me curuare appetā. et patū gaudēt̃ exhibeā: da etiaz mihi iniurias patiēt̃ tolerare. ⁊ de ipis vindictā non q̃rere: omesq̃ meos aduersarios ex corde diligere. et eis beneficia exhibere Amen.

De decollatōe Johis baptiste. Ca. LXVI.

Post hec aũt imminente paschali festiuitate. passio ⁊ mors Johis bapt. ē sbsecuta: et poīt motiuū ꝓtinēs mltiplicē culpā. Herodias ei timēs ne pdicatōe Johis herodes penitēret. ⁊ ipam fr̃i reddēt. cū q̃ nō sñ pclo remaneret: ideo cogitauit modū q̃ interficēt Johes

abſq; ſedītione ꝓpl̄i: et herodes ꝓſci⁹ fuit eiuſdē doli. Cū igit̄ herodes tetrarcha. q̄ aliq̄n rex dr̄ nō a regia dignitate ſed a regēdi officio: diem natalis ſui celebraret corā pr̄icipibꝫ ꝫ p̄mis galilee. ſaltauit filia herodiadis id̄ē tripudiauit in medio vt vider̄ē ab oīb⁹: et hoc fuit ex diſpoſitione m̄ris et herodis. et placuit herodi. qđ tñ debēt erubeſcere. q; ſignū fuit impudice filie et diſſolutē: ꝫ cū iuramēto ꝓmiſit ei dare q̄cq̄d ab eo peteret. Scōm Hiero. ad hoc fortē iurauit. vt occaſionē apparēteꝫ ad occidendū Ioh̄ez et reprimēdum ꝓpl̄i ſeditionē h̄ret: vt vider̄ē facere inuit⁹ qđ faciebat ſpōtane⁹. Et p̄monita a m̄re petijt ꝓ munere dari i diſco. i. ſcutella caput ioh̄is baptiſte. Eſt. n. in hoc loco diſc⁹ vas rotūdū de ſup̄ extēſum. Q̄nq; etiā mēſa inferior diſc⁹ dr̄. et aliq̄n mappa ſeu mēſale diſc⁹ appellatur. Vnde ꝫ aīalia dicūt̄ petro apparuiſſe i diſco. qui i actib⁹ apl̄oꝝ linteū vocat̄. Vñ Criſ. Hec eſt mulier antiq̄ malitia. q̄ adaz eiecit ō ꝑadiſi delitijs. hec celeſtes hoīes facit terrenos. hec humanū gen⁹ merſit in infernū. hec vitā abſtulit mōdo ꝓpter vni⁹ arboris pomū. hec malū fecit qđ hoīes inducit ad mortē. hec inuenit vex laborē et p̄ſſurā. que nūc occidit baptiſtam. deijcit puericiā. ꝑdit iuuētutem. alliciat. inquietat mortuā ſenectutē. Et ꝓtriſtat⁹ ē rex ſil̄atorie nō vere: vt poſtea vider̄ē implere coact⁹. qđ diſpoſuerat facere volūtari⁹. Dr̄ g̃ ꝓtriſtat⁹. i. triſtari viſus. q; ſm Bedam. diſſil̄ator mētis ſue triſticiā p̄ferebat i facie. cum tñ leticiā h̄ret i mente: ſcel⁹ excuſabat iuramēto. vt ſub occaſione pietatis. magis impi⁹ fieret. Et ideo ꝫ ip̄m herodē ſignificāt̄ illi. qui ſb ſpecie religioſitatis: machinant̄ op⁹ facē maligntatis. Per herodiadē vo ſignificāt̄ luxuria ꝫ ſaltatricem diſſolutio libidinoſa: ꝫ ḡs ioh̄is i. hoīs g̃tioſi frequēter ꝓcurat̄ mors ſpūalis. et aliq̄n corꝑalis. Rex vo noluit eaz ꝓtriſtare ꝓpter iuſiurādū. qđ tñ nō erat obſeruādū: quia ſm Iſido. nō eſt iuramētū obſeruādū vbi maluz incaute ꝓmittit̄. et i malis ꝓmiſſis reſcindēda eſt fides. q. d. rex. Nō ē ex malitia qđ ego facio ſed ꝓpter iuſiurādū qđ trāſgredi nō lz: fuit em̄ doloſus i ꝓmittēdo. et ſacrileg⁹ i ſoluādo: ꝫ ꝓp̄ ſimul recūbētes corā quib⁹ publice iurauerat. vt om̄es fierēt ſceleris ſui ꝓſortes. non correptores nō reſiſtētes. Ecce q̄ de facili pcēm trāſit ō vno i om̄es: ſil̄iter etiā q̄ ludū ꝫ ſpectacl̄m illud inſpiciebāt. ꝓſortes ſceleris cū facientib⁹ fiebāt. Nā ſm Criſo. ſicut ſi nō eſſent inſpectores nō vtiq; eſſent q̄ talia exercerēt: ita q; ſūt. et ip̄i eoꝝ q̄ fiūt. igne vel ſcābalū ſentiūt. O q̄ multi ſubditi hodie p̄elitāt̄ i ꝓſcia ꝫ aīa. ꝓp̄ p̄ſidētiū facta mi⁹ iuſta. Miſitq; ſpicl̄atorem. q̄ ex officio portabat ſpiculū. q̄ amputabant̄ capita damnatoꝝ: et decollauit Ioh̄ez i carcere. occulte ꝫ vitāda ꝓpl̄i ſeditōe: et attulit caput ei⁹ i diſco. cruētas epulas i luxurioſū cōuiuiū. et tādigno ferculo indignū ꝫ debit illud puelle. i p̄miū ſaltatōnis ſue. et puella debit i ludibriū mātī ſue: vt illi mortuo illudēt. q̄ ſuā īceſtū reꝑhenderat. et vt i ſua p̄ſatē linguā h̄ret. que illicitas nuptias arguebat. Ecce q̄tuor crudelia: magna em̄ crudelitas. q; ſāctuz caput ē decollatū: maior. q; allatū et homicidiū oſtētatū et adhuc maior. q; ſaltatrici datū: ſz maxīa. q; i p̄ſatez adultere aſſignatū. Cōuiuante itaq; herode paulo añ horā diei nonā. s Ioh̄. bapt. ē decollatus i cuſtodia. clamādo voce mag̃. dñe deus me⁹ tibi ꝓmēdo ſpm̄ meū: et nudū ſub aere admodū deſpectiue iacuit. expoſit⁹ ſpectaculis. donec tolleretur a diſcipulis. Per hec q; i ꝓuinio iuſſus eſt iohānes decollari ad ſaltatricis et ſue matris adultere petitōez: oñdit̄ q; multa mala fiūt ꝓpter crapulaz ꝫ mulier⁹ malitiaz. Vñ i Eccl̄iaſtico. vinū ꝫ mulieres apoſtatare faciūt ſapiētes. Scōm Remigiū: i herode min⁹ pcēm. factū eſt cā maioris pcī. Nā q; libidinoſā voluntatē nō extinxit. iō vſq; ad luxuriā ꝓuenit: ꝫ q; luxuriā nō cohercuit. ad reatū homicidij deſcendit. Sz ꝫ herodis impietatez. q̄ iohānem ꝓpter veritatē decollauerat. ꝫ inſepultū reliq̄rat: cōmendat̄ diſcipl̄oꝝ religioſa et officioſa pietas. q; hoc audito veneř et tuleř corpus eius de carcere. qđ rex ip̄is reddi iuſſit: et ſepelieř illō reuerēter vt decuit. ꝫ venientes nūciauerūt ih̄u. ſ. paſſionē iohānis ac etiā opa ꝫ doctrinā. Jn oīb⁹ vo oñdūt diſcipl̄i deuotōez ſuā ad mgr̄m. et q; veneř velociter ꝫ tulerūt reuerēter ꝫ ſepelieř hūaniter. ꝫ q; nūciauerūt ꝓpatienter. Iſti erāt diſcipuli ioh̄is q̄ ad xp̄i diſcipulatū trāſieř. b⁹em̄ pietatis officio trāſire i xp̄i ſocietatē meruer̄t. Vñ Criſ. Tu ad̄ mihi intende. q̄liter diſcipli iohānis iā magis faciliores facti ſūt ih̄u. Jp̄i em̄ ſūt. q̄ anūciauerūt qđ factū eſt de iohāne: et vniuerſos dimittētes ad ip̄m ꝓfugiūt. Scōm Hiero. et Joſephū. Johānes occiſus eſt i ſebaſte vrbe paleſtine. q̄ olim dicta eſt ſamaria. vbi herodes fecerat domū regiā: ſz ſepult⁹ eſt in matheronta oppido arabie trāſiordanē. i ſorte duaꝝ tribuū ꝫ dimidie. Sz hoc videt̄ ꝫriū eccl̄iaſtice hiſtorie. i q̄ dr̄ q; i matheronta ſit occiſus: ſz i ſebaſte ſepult⁹. Caput vo fecit herodias i hirl̄m deferri. et ibidē iuxta herodis habitaculuz caute ſepeliri. timens ne ꝫphā reſurgēt. ſi cū corꝑe caput ſepultū eſſz: qđ poſtea reuelatōe. b Johā. duo mōachi inueneř. ſaccis cilicinis inuolutū veſtib⁹ (vt eſtimat̄) q̄bo i defto fuerat indutus: et i irl̄m inter helyaz et abdiā ꝓphas fuit ſepult⁹. Decollat⁹ ē ad̄ iohānes nō eo die q̄ decollatōis ei⁹ feſtiuitas celebrat̄. ſz ēca dies azimoꝝ paſche iudeoꝝ. i anno paſſionez xp̄i p̄cedēte: cū iā vno anno ſtetiſſet i carcē. Oportuit ad̄ vt ꝓp̄ dñica ſacra paſſionis et reſurrectōis xp̄i. minor. ſ. iohānes cederet maiori. ſ. xp̄o: et ob hoc decollatōis feſtiuitas fuit alio tpe fieri inſtituta. ſ. eo die q̄ caput ei⁹ inuētū eſt ſiue eleuatū. Vñ: ait Aug. factū eſt iohāni qđ ipſe p̄dixerat. De dño em̄ ih̄u xp̄o dixerat. illū oportz creſcere: me autem minui. Jſte minutus eſt in

capitæ. ille creuit ī cruce. Scōm Grego. decollatio iohānis minoratōz fame illi⁹ q̄ xp̄c a populo credebaē insinuat. sicut exaltatio saluatoris in cruce pfectū designabat fidei: qz et ipe q̄ prius a turbis ꝓpha esse credebaē. dñs ppha et dei fili⁹ a cūctis fidelibo est agnit⁹. Eñ iohānes quez oporebat minui. cū diurnū lumē decresce incepit nat⁹ est: dñs aē eo tpe q̄ dies crescere incepit. Ebi Hiero. Hoc iuxta lr̄az factū sit. nos aūt vsq; hodie cernim⁹. ī capitæ iohannis ꝓphe. iudeos xp̄m q̄ caput est ꝓphetax pdidisse. Et itex. caput legis qđ est xp̄c ð corpe abscindiē ꝓpo. i. iudaico pl'o: et daē gentili puelle. i. romane ecclie. ꝛ puella dat mr̄i sue adultere. i. sy̓nagoge crediture in fine. Corp⁹ iohānis sepeliē. caput ī disco collocaē: l̄a humata tegiē. sp̄s in altari honoraē ac sumiē. hec Hieronimus. Johannē etiā incarcerat. qñ q̄s dona gr̄e q̄ hē ad ērena deflectit: aufert ei caput. qñ bona q̄ habet. de se non a deo hr̄e presumit.

Cōspice nūc iohānez reuerēter. q̄liter ad iussum vili speculatoris collū parat. hūiliter genua flectit. et gr̄as deo agēs ceruicē extēdit: et patiēter ict⁹ sustinet. quousq; caput totaliē abscindaē. Sanct⁹ q̄ dñi p̄cursor qui añ faciē ei⁹ baptismū in aq̄ pparauerat baptizādo. et baptismū ī lacrimis ꝓpūctōnis predicādo: modo pparat baptismū in sāguine passiōis moriēdo. Ecce qūo vadit iohānes amic⁹ intim⁹ dñi ihu et ꝓsanguineus. ac dei maximus secretari⁹: et q̄liter talis et tant⁹ vir. impante nequitia. acsi essz vilissim⁹ malefactor occubuit. O impietas. o crudelitas. iust⁹ decollatur. fit caput ei⁹ p̄ciū saltatōis. in disco afferē: cōuiuātibo apponiē. magnū quidē ferculū sz horribile ad videndū. Eñ Cris. Hodie nob iohānis virt⁹. herodis feritas cū referē: ꝓcussa sunt viscera. corda tremuerūt. caligauit visus. hebuit intellect⁹. aufugit audit⁹. Aut q̄d cōstat ī sensibo humanis qñ virtutū magnitudinez. opit criminum magnitudo. Johannes stola virtutū. magisteriuz vitæ. sanctitatis forma. norma iusticie. ūginitatis specl'm. pudicitie titul⁹. castitatis exēplum pñie via. pc̄or venia. fidei disciplina. Johannes maior hoīe. par angelis. legis summa. euāgelij sanctio. apl'or vox. silentiū ꝓphax. lucerna mundi. p̄cursor iudicis. xp̄i mediator. testis dñi. totius medi⁹ trinitatis. Et hic tant⁹ datur incestui. ēdiē adultere. adiciē saltatrici. Merito g̃. cōcussa sūt viscera: corda tremuerunt. Et itex. Deus aē sustinuit: ꝛ iustum ampli⁹ coronās. et his qui postea iniuste patiūē. multā derelinquēs mitigatōez. Audiam⁹ igiē quicunq; in virtute viuētes. mala patimur a pncio sis hoīb⁹: etenī de⁹ tūc sustinuit euz qui ī heremo. eum q̄ in zona pellicea. eū qui in cilicino vestimēto. eum qui ꝓpha ꝓphetax maior erat. eū q̄ nullū maiorē habebat. occidi a puella incōtinēte ꝛ corrupta meretrice: ꝛ hoc leges dēdēē diuinas. Hec itaq; cogitātes: feram⁹ vniuersa viriliter. q̄cūq; patimur. Quis ei nō vtiq; hor-

rescēt. facx illud caput sāguie stillās. vidēs in cena prepositū? Si enī nos audiētes hec horre scimus. q̄d dignū erat visū illū tūc opari? quid pati eos qui simul recūbebāt. nouiter occisi capitis sāguinē stillātez videtes ī medio cōuiuij? Sed nō iniquus herodes. neq; abhoīabilior eo mlier. neq; sāguinis voratrix illa: passa ē aliquid ob spectacl'm istō. hec Criso. Eñ et Greg. Nō sñ ammiratōe ḡuissima ppēdo. q⁹ ille ꝓphecie spū. intra mr̄is vterū replet⁹. q̄ inter natos mulierx nemo maior surrexit: ab iniqs in carcerē mittiē. ꝛ pro puelle saltu capitæ trūcaē. ꝛ vir tāte sc̄itatis ꝓ risu turpiū moriē. Nūquid nā credim⁹ aliquid fuisse ī ei⁹ vita: q⁹ illa sic despecta mors tergeret? Sz qñ ille vel ī cibo peccauit. q̄ locustas solūmodo ꝛ mel siluestre edit. Qñ ꝙuersatōne sua offendere potuit. q̄ ð heremo nō recessit. Quid est q⁹ oīpotēs de⁹ sic vehementer ī hoc scl'o despicit. q̄s sic sublimiter añ scl'a elegit: nisi qđ pietati fideliū patet. qm̄ icēo sic eos p̄mit ī infimis. qz videt qūo remuneret in sūmis: et foras vsq; ad despectū deicit. qz int⁹ ad incomp̄hensibilia pducit. Hinc g̃ vn⁹ quisq; colligat q̄d illic passūri sint q̄s r̄probat si sic cruciat hic q̄s amat. hec Greg. Mortu⁹ est igr̄ iohānes ꝓ xp̄o. qz p veritatē. Eñ Greg. Neq; enī baptista iohannes de ꝙfessione xp̄i. sz de iusticie veritate req̄sit⁹ occubuit: sz qz xp̄c ē veritas. iccirco vsq; ad mortez ꝓ xp̄o. qz. s. pro veritate puenit. Ex q̄ ptz. q⁹ nōsolū p fide. sed etiā p veritatē iusticie martir q̄s efficitur. Eñ dic Aug. q⁹ cum mors p veritatē iusticie suscipiē: martires facit. Eñ ꝛ ī Ecclīastico dī. Certa vsq; ad mortē p iusticia. Martirē enī nō facit pena. sz cā. i. mors ꝓpt̄ xp̄m suscepta. Ebi nota. q⁹ multis de causis pt̄ q̄s martir fieri. s. p iusticia: vt abel. p lege: vt machabei. p assertione veritatis: vt isaias ꝛ hieremias. p argutione pc̄ti vel etiaz assertōne veritatis: vt iohānes baptista. p salute ꝓxi: vt xp̄c. p fidē xp̄i vt stephanus. p xp̄o: vt innocētes. p libertate ecclie: vt thomas cātuarienſ. Et nōsolū mors p veritatē et alijs p̄dictis causis suscepta. sz eē vera ī aduersis patia: martirez faē. Eñ Greg. Duo quippe sūt martirij genera. vnū ī mente aliō in mēte simul ꝛ actōe. Itaq; sñ ferro martires esse possū⁹. si patiaz veraciter ī aio custodimus. Patia aē vera. sm eūdez Grego. est iniurias fortiter sustinere. et postea vindictā nō querere: sz ex corde ei q̄ mala irrogat ignscere. et ꝫ eū nullo dolore morderi. Ille enī veraciter patiēs est. qui⁹ ipm amat quē portat. nam tolerare et odisse nō est virt⁹ māsuetudinis. sed velamētū furoris. Et etiā dic Her̄. Vera patia est. pati vel agere ꝫ qđ libeat. sed nō p̄ter qđ liceat. Insup sm Criso. martirium nō sola sanguinis effusiōe. sz ꝛ abstinētia pc̄or ꝛ exercitatione preceptor dei perficiē. Inde et Her̄. Semp xp̄iani p̄secutōez patiūē. Oīa q̄ in mōdo sūt p̄sequunē xp̄ianū. Si comedero paululū. ꝛ corpusculū meū fuerit robustū: sanitas corpis

mei ꝓſeq̃ aĩaz meã. Quocũqz me vertero ꝓſecutio mihi eſt. Si videro mulierẽ: oclꝰ me⁹ ꝓſequit̃ me. cupit em̃ interficere aĩaz meã. Si videro diuitias. ſi aurũ. ſi poſſeſſiones. ſi delitias corꝓales. ſi pulchra veſtimẽta: qcũqz videro. ꝓſequit̃ aĩaz meã. Adoleſcẽtulũ libido ꝓſequitur. Nõ putem⁹ tm̃ i effuſione ſanguis eẽ martiriũ xp̃ianis ac religioſis. Si g̃ ſũt martiria i pacis tpe. ſũt ⁊ negociones. Ego hodie q̃ videor monach⁹: ſi rupero ꝓpoſitũ meũ. xp̃m negaui. Etſi i pace xp̃m nego. i ꝓſecutõne qd facẽz? Hoc g̃ dico. qr oñi tpe ſũt martiria. ſũt ⁊ ꝓſecutões Hec Berñ. Sicut g̃ patiẽter ſufferre debẽ⁹ iniurias ab alijs i nos delatas: ita et tribulatões infirmitatũ et penas. q̃ nobis eueniunt patiẽter ſufferre neceſſe eſt. Multis. n. calamitatũ tẽptatõibo mẽtes bonoꝝ pulſant̃: et multis modis a diabolo tẽptãt̃. Sed nõ amplꝰ tẽptat eos. q̃ dei volũtas ꝓmittit: etſi nolens. cñ vtilitati eorũ ſeruit. qñ eos tẽptatõibo ſuis nõ decipit ſz potiꝰ erudit. Tẽptat aũt eos aliqñ ꝓ ſtimulos pauꝓtatis: ⁊ cum ꝓ ſtimulos pauꝑtatis nõ pt̃ eos mouere. diuitias adhibet ad ſeducendũ. et dum ꝓ cõtumelias et obꝓbria nõ ꝓualet. laudes ⁊ gl̃az adhibz. Si ꝓ ſalutẽ corꝓis nõ pt̃: egritudies mittit. Et dũ ꝓ delectatões ſeducẽ eos nõ pt̃. ꝑ moleſtias q̃ ꝺ votũ eueniũt eos conat̃ ſ̃uertere. Infirmitates vo etiã q̃ſdaz aduerſus eos q̃ tẽptãdi ſũt adhibz: vt ꝓ eas puſillanimes faciẽs. cõturbet caritatẽ eoꝝ quã hñt ad deũ. Sed q̃uis ꝓcitat̃ corꝓ⁹ ⁊ febribo validiſſimis iflãmet̃. inſuꝑ etiã ſi intollerabili ꝓtritõne affligat̃: q̃ſq̃s es q̃ hec ſuſtines. recordare futuri ſcli penas. et eternũ ignez et ꝑpetua tormẽta. et hec cogitãs nõ deficies. ad ea q̃ in pñti ꝓtingunt. Inſuper etiaz gaude qr viſitauit te de⁹. Quẽ ei diligit de⁹ corripit. et flagellat oñez filiũ quẽ recipit. Exulta vidẽs cui ſimilis fact⁹ es. Nam Paulo apl̃o ſil̃e donũ accipe meruiſti: qui dixit. Libẽẽ gloriabor i infirmitatibo meis. vt inhabitet in me virt⁹ xp̃i. Et rurſũ. Cñ em̃ infirmor tũc fortior ſũ et potẽs. Si frigore. ſi febribo. caſtigaris: memor eſto qd ſcriptura dicit. trãſiuim⁹ ꝑ ignẽ et aquã: qr refiduũ eſt vt inducaris in refrigeriũ. Clama etiã cũ ꝓpha. in tribulatõe dilataſti me. Perfect⁹ em̃ eris ꝓ hmõi tribulatões. Si forte amittis oculos nõ feras grauiter. exꝛollẽtie em̃ inſtrumẽtũ amiſiſti: ſz interioribus oclis gl̃az dei ſpeculari ſtude. Surd⁹ fact⁹ es ñ ꝓtriſteris. qr auditũ vanum amiſiſti. Man⁹tue ex aliq̃ paſſiõe debilitate ſũt: ſed intẽtiores patas habeas aduerſus inimici tẽptatões. Infirmitas totũ corꝓ⁹ tuũ tenet: ſed interiori hõi ſanitas creſcit. Nihil em̃ aliud ẽ egritudo corꝓoris. q̃ ſanitas mentis. Si infirmitas talis tibi fuerit. vt nõ poſſis ſtare ad orãdũ et pſallẽdũ: nõ ꝓtriſteris inde: qr ipa infirmitas orat ꝓ te. Si ieiunas. nõ tibi inuenias occaſionez: dicẽdo. qr grauat⁹ in egritudinẽ incurriſti: qm̃ et q̃ nõ ieiunãt ſil̃es egritudies incurrũt. Inchoa-

ſti aliqd bõi. ſi reuoceris ꝓ impedimẽta inimici: qm̃ ieiunia et labores nob ꝓſtituti ſẽ. ꝓꝑ tẽpes delectatões. Hec omia nob ꝓficiũt ad deſtruẽda corꝓis deſidẽia. Quaꝓropter diſcat nõ murmurare qui patit̃. ſi ig̃rat cur patit̃: ⁊ ꝑ hoc iuſte ſe pati arbitret̃. q̃ ab illo iudicat̃. cꝰ nũq̃ iudicia iniuſta ſũt. Qui g̃ i flagellis murmurat: iuſticiã iudicãtis accuſat. Qui vo iuſte recog̃ſcit a iuſto iudice pati qd ſuſtinet. etiãſi cãz ꝓ q̃ patit̃ ignoret: ꝓ hoc iaz iuſtificat̃. ꝑ qd ſeipm accuſat. et dei iuſticiã laudat. Igit̃ ꝓ xp̃o. ꝓ fide. ꝓ vẽitate. ꝓ iuſticia virilit̃ vſq̃ ad mortẽ certem⁹: et ad ſufferendũ ꝓ deo patient aduerſa nos q̃ttidie ꝑparem⁹. Et iõ martires maxie ꝓmẽdãt̃: qr pl̃a ſuſtinuert̃ ꝓꝑ amorẽ dei tẽptatões ꝑ humanã volũtatẽ. Hñ Eleazar dum plagis ꝓimeret̃: ingemuit et dixit. Dñe q̃ hẽs ſciaz ſctam. maifeſte ſcis tu: qr cũ a morte poſſem liberari. duros corꝓis ſuſtineo dolores: ſm aĩaz vo ꝓꝑ amorẽ tuũ libẽẽr hec patior In martirio em̃ nõ debet̃ premiũ ſm hoc q̃ ab exterioꝛi infligit̃: ſed ſm hoc q̃ ꝓ xp̃o volũtarie ſuſtinet̃: qr nõ meremur niſi ꝓ ea que ſũt i nobis. et nõ ꝓ ea q̃ ſũt ext̃ nos: ſicut nec deberemur niſi ꝓ ea q̃ ſũt intra nos. Quãto aũ illud qd q̃s ſuſtinet volũtarie. difficiliꝰ eſt volũtati ſuſtinẽ: tãto volũtas q̃ꝑ xp̃m illd ſuſtinet. oñdit̃ firmi⁹ i xp̃o fixa eſſe: et iõ excellẽtiꝰ ei ꝓmiũ debet̃. Ad efficatiã q̃ꝑe merẽdi tria valẽt. Primũ ẽ difficultas opis qd pz i martirio. qr: vt ait Greg. maioris meriti ẽ aduerſa patiẽter tolerari. q̃ bõis opib⁹ inſudare. Secõm eſt ꝓmptitudo volũtatis. qr: ſm apl̃m. hilarẽ datorez diligit de⁹. Et ſm Aug. nẽo inuit⁹ bñ facit. etiãſi bonũ ſit qd facit. Terciuz eſt magnitudo caritatis. qr ipa caritas pond⁹ eſt ſctuarij: ſm q̃ oia q̃ in tẽplo erãt: ponderabãt̃. Et ideo op⁹ tãtũ in ſpectu iudicis ponderat. quãtũ amor vnde ꝓcedit. opa aũ bona meritoria ſũt triũ. ſ. vite eẽne. augmẽti gr̃e. remiſſiõis pene. Primũ ſ. ſbale ꝓmiũ vite eẽne. rñdet radici opis. ſ. caritati. Premiũ vo accidẽtale. ſ. augmẽtum gr̃e. rñdet generi opis. qr opib⁹ excellẽtibo⁹ opibus ſuperogatõnis meremur maiꝰ augmẽtũ gr̃e q̃ꝑ opib⁹ alijs. Remiſſio aũ pene rñdet penalitati opis. nã opa q̃ magis ſũt penalia magis ſẽ meritoria remiſſiois pene. Est em̃ regl̃a i theologia. q̃ pena pene eſt reſolutoria. Sc̃ox igr̃ pugnam ⁊ patiaz ante oclos ponam⁹. vt ſingula nobis aduerſa et ꝛria faciã⁹ ꝓ deo libẽti⁹. aut patiamur. Vnde Greg. Labores ꝓcedẽtiũ ſanctorũ recolam⁹. et nõ erit grauia q̃ toleramus. Vnde et Criſoſ. Sãctoꝝ luctamina i corde nr̃o ſicut in tabula deſcribamus. ⁊ aſſidue meditemur ꝛ omẽz ſpiritaliũ inimicoꝝ armaturaz: et eoꝝ patiẽtiã nobis ꝓponam⁹ ad exẽplũ inuicte vtutis. vt iſtic emulãtes fortitudinez illoꝝ. ſil̃r illic eoꝝ coronaz poſſim⁹ adipiſci. Quãtã illi patiaz i pclis corꝓalibo oñderũt. tãtã nos i paſſioibo irrõnabilibo cõtinẽtiã demõſtrẽ⁹. i. ꝛ ira vel auariciã vl̃ inanis gl̃e ꝓcupiſcẽtiã ⁊ b⁹-

modi. diuino timore munitis sensibꝫ repugnā-
tes. et ꝓsilia figmēta diaboli destruētes ī nobis
Si em̄ cupiditatū et vitiꝭ hmōi ignes viceri-
mus. sicut illi tyrānidis ignē vicerī: poterim⁹
iuxta ipos pari gl'a cōstitui siles hīi. Et iterū.
Speculū est spūale bonoꝭ viroꝭ memoria. et
bē vitæ ipoꝭ historia ꝙ scripturaꝭ lectio. ꝙ q̄ a
deo datæ sūt leges. Etsi volueris semel solū in-
spicere ad sctoꝭ illoꝭ imagines: ꝙ turpitudiez
videbis mētis tue. et vidēs nullo indigebis alio
in liberatōz sordis hui⁹. Etem̄ ī hoc vtile ē no-
bis speculū. et facilez facit trāspositionem. Ne-
q; em̄ mōstrat deformitatez solum. sed trāspo-
nit eā ad pulchritudinē ineffabilez si volueri⁹
Hec Criso. Elī etiaz Aug. Xpm aio atēde. at-
tēde aplos. attēde aio tot martiꝭ milia. Ibi vi
debis nōsolū viros sed etiā femīas: postremo
pueros et puellas nec imprudētia decipi. nec ī-
iquitatē puerti. nec picula timore frāgi. nec se-
culi amore corrūpi. Ita te nō inueniētez quid
excuses. nōsolū p̄ceptoꝭ ineuitabilis rētitudo.
sed etiā exēploꝭ innūerabilis multitudo circū-
dabit. hec Aug. Oz ve nobis miseris. q̄ nec fle
ctimur p̄ceptis: nec mouemur exēplis. Et em̄:
ait Greg. nos plerūq; a bono ope ꝺba reuocāt
sctōs viros a scta intentōe frāgere nec tormen
ta potuerūt. nos ad p̄cepta dn̄ica largiri. nīa
saltem superflua nolum⁹: scti nōsolū deo suā sb-
stantiaz ꝓtulerūt. sed ꝑ illo etiā ꝑaz carnē de-
derūt. hec Greg. Et magna q̄dē alacritate hoc
multi fecerūt. et illaz horā tanq̄ ad nuptias ī-
uitati expectauerī. Elī Isaac abbas syrie. Oī
de mltis martiribꝫ. q; ī die q̄ pstolabāt coronā
ꝑcipere martirij. si p̄sciebāt hoc est ex reuelati
one vl' ab aliq̄ aico suo. ī illa nocte aliq̄d ñ gu-
stabāt. sed a sero vsq; ad mane stabāt vigilan-
tes ī oone. glorificātes deū ī psalmis ꝙ himnis
et cāticis spūalibꝫ: et ī leticia et exultatōe spe-
rabāt horā illā. sic illi q̄ sūt ad nuptias p̄parati. p̄stolantes occurrere gladio in ieiunio suo.
Nos q̄z qui ad inuisibile martiriū vocati sum⁹
ad recipiendas sctificatiōis coronas vigilem⁹:
nec ī aliq̄ ptē negocōis signū nr̄is inimicis ex-
hibeam⁹. hec Isaac. Elides g̃: q; fm doctoꝭ cō-
siliū. debem⁹ labores et agones sctoꝭ nobis añ
oculos ponere ī exemplū. Ele g̃ illis qui gesta
sctoꝭ tā q̄ apocrifa exufflantes. nōsolū legere
nolūt. sz quātū in ipsis est. nec inter alios legi
p̄mittūt: ꝙ ido tā q̄ illegittimi a sctis p̄bꝫ ī re-
ligiōe xp̄iana degenerātes. sortē hereditatis ī-
ter filios dei nō merēt. nec merita sctoꝭ qui ꝑ
deo passi sūt eis suffragāt. Cōtra q̄s pulcbre et
ꝓgrue ī quodā ꝓlogo passionis. b Anastasie sic
dr̄. Oīa q̄ a sctis gesta sūt vel gerūt. siq̄s volu-
erit studiose ꝙquirere. et sibi et plurimis edifi-
catōis exhibet fructū: ꝙ q̄i arbor fructifera nō
sn̄ cā ꝑbat terrā occupare dū viuit. cū ipe su-
is pomis ornat. ꝙ oīs q̄ ex eo fruct⁹ ꝓcipit sagi
nat. Scribim⁹ vt ī gestis inuenim⁹. q̄d egerint
quid locuti. q̄d passi sint scti! Oñditis vos esse
catholicos. qui xp̄i victorias libēter legitis. li-

bēter audītis. Interrogo vos. q̄ ista inter apo
criphas lr̄as exufflādas cēsetis. Per quos stat
canon scripturaꝭ oīm diuinaꝭ. Nūquid nō ꝑ
eos q̄ ꝑ ipso canone occidi magis optauere q̄
vinci? Quid em̄ tenuerūt martires? Fidē certā
q̄ sacris volumīb⁹ certo librorꝭ numero ꝓtinetur. Agūt illis gr̄as apices sactissimi. qz ꝑ eo-
rum perseuerātiā ꝓseuerāt. Et ido volūt eorū
gesta ꝓscribi: vt ī ꝓspectu dei et hoīm sp̄ sancti
laudēt. qui ī ꝓspectu incredulorꝭ ꝑ eoꝭ defensi
one tormēta immania ptulerūt. Nihil g̃ preter
scripturas canonicas recipiētes eoꝭ gesta stu-
diose cōscribim⁹. oñdentes dogma catholicū ꝑ
catholicos martires custoditū. exēplū postēis
dam⁹. edificatōz credētibꝫ tradim⁹. artem belli
xp̄i militib⁹ dmōstram⁹. Cōstat eos q̄dē nolle
pugnare. si necesse sit q̄ nolūt legē pugnatōes.
Impent silētiū infidēles. spectent pugiles dia-
bolicos. q̄ athletas dn̄i spectare ꝓtemnūt. Nos
diuinas ꝺtutes loquimur. scribim⁹. p̄dicamus.
Prohibeāt emuli. impent silentiū timidi. ver-
berēt ꝓtemnētes. legentes increpēt. libēter hec
audientes accusent. Glorioſos faciunt milites
vulnera ꝑ imperatoris laude susceptа. ꝑ q⁹ amo-
re etiaz aīas ponere libenē optam⁹. Triūphū
xp̄i ac victoriā laborioſi exercitus. de occultis
foras ꝓferim⁹. Scim⁹ em̄ q̄ illi visibiliter pas-
si sūt. inuisibiliter nobis excitari q̄tidie et ne-
gligēter pugnātes acri⁹ vulnerari. Ergo vt ar-
ma ptractes atēde bellātes. Da mētez studijs.
vt hostis incipiat te timere. hec vbi sup̄. Elides
g̃ impudēs sctōrū dēctor. et xp̄iane religionis
impugnator. qz fm hec dicta tā q̄ arbor infru-
ctuosa ēraz occupas. dū viuis: et nō te catho-
licū sed infidelē eē oñdis. idoq; timē hēs ne me-
rito excidaris. et ī ignē mittaris: ac ptez cū ī-
fidelibꝫ ꝓseq̄ris. Da g̃ miser gloriaz sanctis. vt
cum eis partem habere merearis. Oro.

O Beate p̄cursor et alme baptista. ꝙ ma-
gne aice xp̄i iohānes. lucerna lucens ꝙ
ardēs. ora ꝑ me misero ad deū p̄ez mi-
sericordiaꝭ. vt cor meū tenebrosū ꝙ frigidū illu
minet et accendat: ꝙ ita vt te imitādo ꝑ xp̄m. ꝑ
fidē. ꝑ vēitatē. ꝑ iusticia patiēter aduersa su-
stineam. et virilit̄er etiaz vsq; ad mortē certare
nō timeā. vt post hanc fragilez vitā tuis meri-
tis ꝙ p̄cibꝫ intercedētibꝫ. felicit̄er puenire vale-
am. ad regales nuptias immaculati agni: quez
tu almo tuo digito ꝓpio oñdisti Amen.

De refectōe quīq; miliū hoīm. Ca. LXVII.

QUm aūt audisset ihs ne-
cem iohis ꝑter doctrīnā ỽitatis. as-
sūptis discipl'is ascēdit ī nauicl'az ꝙ
abijt trās mare galilee ī mōtem et
desertū locū seorsū. deuotōi ꝙ doctrīe aptū iuxta
tyberiadē ciuitatē galilee: ꝙ ibi sedebat cū disci
pulis suis ꝙ docebat eos. Et dic Crisꝰ. ascēdit ī
montez erudiens nos a tumultibꝫ. ꝙ ab ea que
est ī mꝺo ebatōe q̄escere. Secessit aūt dn̄s et de-
clinauit herodis tyrānidē. nō timēs mortē: sed
qz nōdū venerat hora sue passionis. ꝙ vt ꝓcaret

inimicis.ne homicidiū dñi iūgerēt hōicidio Jo hānis et vt oñderet q aliqñ ad tps est cedēdus humane malitie. qdq licitū est xpi fidelibo fugere i psecutōe. vt se ſuēt p multoz saluare: q vt pberet nob exēpluz vitande temeritatis vltro tradētiū seipos. qz nō oēs eadē pstantia pseuerāt i tormentis. q se offert torquēdos. Secessit etiā vt pbaret fidē credētiū. si. s. sequerēt eum. Vñ seqt. Cū aūt cognouissēt hoc turbe. simplices. s. et humiles ac paupes: nō sapiētes hui? mōi. nō potētes. nō diuites: secuti sūt eū. nō i iumentis q vehiculis. sz pedo labore pedū et pedestres: vt ardorē mētis et desideriū sue salutis oñderēt. Erubescebāt etiā pedestrē dñm in eqs seq et q̄drigis. Minores sequebant. sz maiores psequebāt. Adhuc tpibo istis paupes q populares magis currūt ad fmōes: q diuites q potētes. Circa eos aūt benignitas xpi multipliciter apparuit: qui viscera miscōie in eis expādit. Cū em subleuassz oculos. et vidisset eos venientes ad se. descētes de mōte. et obuiā eis exiens curialiter illos excepit: q misit? in corpore q aīa curauit vt plena fides statim pmiū bret Naz quoscūq in corpe saluabat. eos pter q in aīa roborabat. Scom Beda per hoc q dr subleuasse oculos ihs. dat intelligi. q oculos non erigebat huc atz illuc. sz pudice sedebat attēt? cū discipulis suis. Et fm Crisо. nō simpliciter et otiose sedebat sz diligēter loquēs eis aliqd. q eos ad seipm conuertēs. Quatuor aūt bnficia fecit dns se seqntibo. excepit. n. fatigatos. docuit inscios. sanauit infirmos. refecit famelicos: per hoc quātū deuotōne credētiū letē insinuans. Hec sūt qtuor beneficia q dns spualiter exhibz sequētibo eū. Primo suscipit ad pniaz. opibus pcōz fatigatos. scdo illustrat p gīaz. tenebris pcōz excecatos. tertō sanat p iustificatōz. iaculis pcōz vulneratos. qrto reficit p interna consolationez. pdere pcōz debilitatos q desolatos. Sic etiam debet bon? platus face subditis. s. suscipe dulciter. docere sapiēter. sanare efficaciter. fficere spualiter. Qui g inter delta xpm qrūt et nō fastidiūt. a xpo suscipiūt: ac corporaliter et spualiter si indigēt curāt. Sed nemo cibū xpi accipit nisi antea sanat? fuerit. qz pt? remissionem pcōz tribuit alimonia celestis.

Erat aūt primū pascha dies fest? iudeoz. Istd erat fm festū paschale. q i eo ñ fuit dns i urlm. Sicut ei fuādo legē oñdebat se esse vez hoiez de filijs isrl fm carnē: sic aliqñ ptermittēdo observatōz ei? oñdebat se esse deū sup legē. Vbi nota q istd euāgeliū bis i anno in eccl'ia recitat. s. in qrta dnica qdragesime: et hoc ppt pncipiū euāgelij. vbi dr. erat primū pascha dies festus iudeoz. q in vltima dnica añ aduentū. q hoc ppter finē euāgelij. vbi dr. hic est ppha: q ventur? est i mundum. Velpe aūt facto iaz hora redeūdi ad pa q comedēdi pterijt: et ido refectio nccia fuit. In q oñdit desideriū saluatoris. qd de salute aīaz hēbat. qz vsq ad vesperam fmonez protrahebat: q turbaz deuotio. q dulce-

dine sermonis dnici tenebāt: nec ppter noctem imminētem ab eo recedebāt quis alimēta non haberēt. Tātum em desiderabāt audire xpm. q obmiserāt apportare secū alimētū: ppter quod necessariū erat fieri miracl'm. Vbi Crisо. Turbaz fidē oñdit: q dnm etiā famē patientes. expectabāt vsq ad vesperam. Cum g subleuasset ihs oculos misericordie sue. et vidisset miseratōis intuitu. qa multitudo maxia venit ad eū voti? mōi significabat multitudinem cōcurrētez ad xpm. incepit offerre cū philippo de tāta mltitudinis refectōe. q (fm Crisо) magis rudis fuit. et magis indigēs instructōne: et cog'uit (referente andrea) q vn? puer inter eos quinq panes ordeaceos q duos pisces tm hret. qs eo iubente i medio attulerit: ppter spūalez refectōz. quā cōtinue a dño habebāt: nō multū de corporali refectōe sibi curabāt putare. In q arguūt successores eoz. q de dilitijs sibi putare nō cessant. Vbi Crisт. Addiscim? aūt i hoc discipulo? phiaz: qlit offert escam. Duodecim em exītes quinq panes habebant et duos pisces. cōtptibilia em eis erāt corpalia. et a spūalibo possidebāt. Oportebat aūt erudiri discipulos exēplo: qm etsi pauca habuerim? oportet tribuere indigētibo. Jussi nāq discipuli afferre quinq panes. nō dicūt vnde mitigabim? famē nraz: sed obediunt pfestim. Et fecit turbas discūbere. i. ordinate ad comedendū sedere: super fenū. i. sup herbā agri viridē. i q oñdit. q loc? erat apt? ad sedendū. Vbi innuit pbatō fidei turbaz. qz alit nō sedissent ad comedēdū: nisi credidissent miraculū. Discubuerūt g quinq milia viroz pfectoz absq puulis q mlieribo: fm modum em hebraicū. soli viri a viginti ānis q sup numerāt: sz paruuli q mulieres tacēt. Hoc aūt dicit euangelista. vt appareat mai? miracl'm.

Accepit g ihs panes q pisces i manibo gloriosis et venerabilibo. q vim multiplicandi habebant. vt sactissima manuū tactu multiplicarent: ac magna munera datur? patius in celum aspexit. vt omīe datū optimū et donū pfectum desursū esse insinuaret. vt pez suū honoraret. et nō otute elemētari sz celesti hoc factum esse oñderet. Deinde orauit pāi gīas agēs. vt oñderet quātū de nris pfectibo gtuleī. Et fm Crisт. vt inforaret nos ad agēdas sp deo gīas: cū vl' i carne reficimur vel in aīa. q nō pi? tāgē mēsam donec gīas egerim? ei. q cibū hūc nob prebuit. q dat nob escā i tpe oportuno. Sil'r etiā bndixit: vt sua bndictōe multiplicarēt. sic. n. i pncipio creatōis rez. oibo creaturis bndicens protulit illis naturalē virtutē. vt ex seinuicē naturaliter multiplicarēt. ē? bndictōe semel acepta vsq hodie fructificare nō cessant: i q dat exēplū. q i pncipio mēse debē? panē deo offerre. q benedictōnem supnam super ipm elicere: q q nō debemus ad mensam accedere vl' cibum sumere. nisi pmissa bndictōe. Et istā bndictōz (vt credit) xpc aliquibo verbis expressit. quibus creaturā et sanctificauit q multiplicauit:

sed q̄ illa ꝺba fuerīnt euāgeliste non ponūt. qz forte secrete ea ꝓtulit. Et fregit ī grossas ꝑtes nō scidit ꝑ minutias. vt nos docēt panē nostꝝ frāgere ꝺebere. et ꝺare paupibꝫ: ꝙ sic multiplicata est illa matēria intēr manꝰ xp̄i frāgentis. qz hoc fiebat virtute ꝺeitatis. cuiꝰ orḡanū ꝙ instrumētū ē hūanitas eiꝰ. Scōm Crisꝰ. mltiplicat panes ꝙ pisces. ad significādū q tā mari q̄ aride dñaī. Fregit ḡ et frāgēꝺo multiplicauit ꝺeditq3 ꝺiscipulis suis. s. panes et pisces multiplicatos. vt ponerēt añ ꝯoas. in signū q̄ ꝺata sūt tpalia p̄latis ꝓpter paupes pascēꝺos. ꝙ sic ꝑ ꝺiscipl̄os ꝺistribuit. i. ꝺistribui fecit ꝺiscūbēꝫtibꝫ. officiū em̄ p̄lati est mīstrare ꝙ nō mīstrari. Ipos aī panes et pisces dñs ita multiplicauit vt oēs ꝓlibitu suo comeꝺerēt ꝙ multa fragmēta suparent. Unde sequit. Et aī impleti sūt. qz omēs māducaueṙt ꝙ saturati sūt. qꝺ significat celestem refectionē. in q̄ scī plene satiāī: ꝺixit ihs ꝺiscipulis suis vt fragmēta resꝺua colligerent. Unde postea cibū egentibꝫ p̄berēt: non sic ꝺiues epulo fecit. cui reliquias canes nō paupes comeꝺebāt. cui hodie multi sūt siles. idē vl̄ pei⁹ faciētes. In hoc q̄ppe q̄ turbā pauit. ꝺebit nobis exēpluz vt opibꝫ mīsericoꝛꝺie insistam⁹ : ꝙ lz hoc sit laborioſū. tñ est multū fructuosū. Collegerṫ ḡ ꝙ impleueṙt ꝺe reliquijs ꝺuodecim cophinos. hoc est magnas sportas. q̄ circulis ꝑ q̄s brachia inferūī ī ꝺorso portāī. vnusq̄sq3. n. apl̄oꝝ implet cophinū suū. vt quolibꝫ vnū sup humeꝝ ꝯportāte. ineffabile videreī miraculū. Hic ꝺñi miraculū augmentatū est. Magnū em̄ miraculū essz: si ꝺe quinq3 panibꝫ ꝙ ꝺuobꝫ piscibus quīq3 milibꝫ hoīm satiatis nil supesset. Soz creuit signū iuxta admiratōez. qz nōsolū q̄nq3 milia hoīm satiati sūt: sz etiā ꝯt fragmēta remāserūt. vñ. xij. cophini replerēī. Hoc ḡ etiaz ad euidētiā miraculi facit: q̄ plus remāsit q̄ a principio fuit. Et �fm Cirillū. hoc factū est. vt hinc essz maīfesta certificatio. q̄ opꝰ caritatis ī ꝓrimos, ꝯberem vēdicat retribuōz a ꝺeo. Et �fm Theō, vt addiscerē⁹ quātū hospitalitas pē: et quātū augēī nr̄a. cū indigētibꝫ subuenim⁹.

Illi ḡ hoies aliq̄ꝺ ꝺe rōne hñtes. cuz viꝺissēt potētiā ꝺiuinaz ꝑ effectū ꝓbatā. q̄ facēt signū alīs nō auditū: ī q̄ ꝓbauit se eē ꝺeū. qz illa multiplicatio ꝑ Heliseū facta multū ꝺeficiebat ab ista: ꝺicebāt magnificātes ꝺeū. qz h̄ est vere ꝓphēta. Immo: �fm Aug. ipē ꝺñs ꝓmḥaꝝ. ꝺe q̄ ꝺixit moyses. Prophaz suscitabit voḃ ꝺñs ꝺe frībus vr̄is. tanq̄ me audietis eū. �fm legis ꝺictū ventur⁹ est ī mūꝺū ad ipm̄ saluāꝺū. sic aī non veneṙt alij ꝓphe: sed solū ad ꝺenunciāꝺum isti⁹ aꝺuētū. Unde sciendū. q̄ xp̄c ꝓmissus erat ī lege tā q̄ ꝓpha ceteris excellentioꝛ. ꝙ iꝺo viso miraculo p̄ꝺicto. pl̄s ꝯfessus est illū esse ꝺe q̄ loquitur p̄ꝺicta scripṫa: ꝙ sic ꝯfitēbāī eē veꝝ xp̄m. Conspice igiī ꝺñm ihm. q̄liter indigentibꝫ misericoꝛꝺiter condescendit et subuenit. ac omīa oꝛꝺinate facit: et q̄liter illos comeꝺentes aspicit. et in eoꝛum iocūꝺitate letatur: et quomodo

illi sup̄ isto miraculo admirātur. ꝙ vnus ad alterꝝ inꝺe loquiī ꝺicētes. quia hic est vere ꝓphēta: et plura alia ad laudem eiꝰ pertinentia. Letanī et cū grārūactione māducāt. nōsolū coꝛporaliter cibū sumētes: sed etiaz mētaliter saltem aliqui ex eis refectōz ꝓcipiētes. Sta et tu alonge famē ꝺesiderij et miseriā lacrimis ꝓꝺe. manū tanq̄ mendicꝰ extēꝺe: si forte ꝺe ꝺei ꝺonis et bñficijs saltem modicū q̄ꝺ mereaṙis accipe. Ubi ꝯsiꝺerāꝺa est parsimonia victꝰ ꝺiscipuloꝝ xp̄i ī ꝺuobꝫ. primo in q̄litate. qz pane oꝛꝺeaceo vteb̄āī qui est cibꝫ iumentoꝝ. scꝺo ī quātitate qz ꝺuoꝺecim viri et xp̄c cum eis et forte nōnlli ꝺe alijs ꝺiscipl̄is eos comitati. nō nisi q̄nq3 panes oꝛꝺeaceos habebant. In q̄ notaī mira inopia xp̄i ꝙ ꝺiscipuloꝝ. q̄ paucos panes habebāt ꝙ viles. ꝺnde ꝙ frequēter cū ꝺño passi sunt famē. In quo etiā apparet quātū escā carnalez ꝓtempserṫ. solis spūalibꝫ intēꝺentes. Unde Crisꝰ. Discam⁹ aī hinc qui voluptati attēꝺim⁹. q̄ comeꝺebant mirabiles viri illi ꝙ magni: ꝙ quātitatem eoꝝ q̄ inferebāī. et vilitatē mēse eoꝝ. Et itēꝝ. Jobes aī panes oꝛꝺeaceos esse ꝺic. nō inaniter hoc enarrās. sz tumoꝛē p̄ciosītatis eruꝺiens nos cōculcare: talis etem̄ ꝓphaꝝ mensa erat. Et iussit eos super fenuz iacē pl̄ari ī cbas erudiēs. Nō em̄ nutrire coꝛpa solū volebat. sed et aiaz erudire. Et a loco igiī ꝙ a nihil amplꝰ panibꝫ ꝺādo et piscibꝫ. ꝙ ab apponēꝺo oīb eaꝺē et a faciendo coīa. ꝙ a nihil alteri plus p̄bēꝺo: et humilitatez et parsimoniā et caritatē. q̄ oīa estimarēt cōia eos erudiuit. Et qꝺ videbatur ī heremo iudeis eē mirabile: ꝺicebāt q̄ppe. nūq̄ꝺ et panē p̄ ꝺare vel ꝓpare mēsā ī ꝺesto: hoc ꝑ opa oñdit. ꝓpter hoc ꝙ ī ꝺesertū eos ꝺucit vt sñ oñi suspitōne sit hoc miraculū. et nullꝰ estimet ex castello aliq̄ ꝓpe exñtī inferri aliq̄ꝺ ad mēsā Hec Crisꝰ. Uoluit etiā ī ꝺeserto hoc miracl̄m facere. vt significaret se esse illū. qui. xl̄. ānis pauit ꝓl̄m ī ꝺeserto qui p̄ꝺibꝫ erat ꝓmissus. Jtē ī signum futuri. q̄ ī regione ꝙ statu multoꝝ. ꝺbi nec seminatur nec metitur. pascit ꝺeus seruos suos. Unde �fm Theophilū addiscimus ex miraculo ꝓpetrato nō fieri pusillanimes ī coartatōnibꝫ pauptatis. Et bene panibꝫ pauit oꝛꝺeaceis. quia panis ꝺelicatꝰ nō hic sed ī futuro est gustandus. Quotiēs autem ꝺominū legimꝰ ex paucis panibꝫ multas ꝺominū turbas pauisse non tātum est mirandum quantū venerāꝺum. Non est mirum quia pauit. sed potius venerāꝺum. quia facere voluit. Qui em̄ ex nihilo cūcta creauit. non est mirū si ex paucis panibus multas turbas pauit. Mistice ꝑ quīq3 panes quinq3 libꝛi moyſi. per ꝺuos pisces ꝓphe ꝙ psalmi intelligunī. ī his em̄ tribꝫ scilicz lege. ꝓphetis. et psalmis. totum vetus testamentū comprehenditur. Per quinq3 autez milia viroꝛum ꝺominū sequentium ꝺesignātur actiui. omnes quinq3 sensibus et exteꝛioꝛibus que possident bene vtentes: per mulieres vo ꝙ puulos significātur infirmi nondum pugne ꝺonei. qui nu-

mero sūt indigni. Hi g̃ p̃dicti rectæ quinq; panibꝫ alunt̃.q̃a tales necesse ẽ legalibꝫ adhuc p̃ceptis institui: naz q̃ mõo ad integr̃ renuncient. q̃tuoz sunt milia et septem panibꝫ refecti. hoc est euãgelica pfectõne sublimes ꝛ spiritali sūt gr̃a docti. Cũ g̃ ī hoc cõuiuio dñi tm̃modo viri fuisse dicũt̃.mistice monemur: vt si q̃ suauis sit dñs gustare desideram⁹.viri.i.fortes ꝓ t̃ emptatões sim⁹.vir em̃ a viribꝫ dr̃. et viroz̃ noĩe illos scriptura sc̃a designãre cõsueuit.q̃ viriliter t̃ptamẽta vicer̃t.Qui g̃ cenaz dñi mãducãt.virtutæ mẽtis ꝛ sensu viri esse debẽt: nõ in cõcupiscẽtijs emolliti sicut femine.nec puerilem sensũ hñtes sĩc pueri. Per discubitũ aũt ꝛ sessionez corpis intelligiẽt quies mẽtis: q̃ em̃ a deo spũaliter pasci desiderat.oportz q̃ sedeat.i. a curis supfluis ꝛ turbatõibꝫ ꝙquiescat. Scõm Bedã q̃z.sup fenũ discũbẽtes dñicis pascũt̃ alimentis.q̃ p cõtinẽtiam calcatis ꝙcupiscentijs audiendis.implẽbiscz dei ũbis opam impẽdũt. Fenũ em̃ carnẽ significat.fm illõ.ois caro fenum: nec ad mensaz dei digne sedere poterit.q̃ carnẽ p fluitutæz spũi non subiecit. Qui g̃ vult refici pane gr̃e spũalis.ꝙgruũ est vt sedeat sup fenũ.i.vt dñet̃ corpori suo. ꝛ mortificet carnẽ sũam. Saluator aũt nõ noua creauit cibaria.sz pñtibꝫ benedixit: q̃ venĩs ī carne nõ alia q̃ q̃ lex ꝛ pphe p̃dixerant predicauit.et ea misterijs gr̃a grauida demõstrauit. Respexit ī celum.vt illuc dirigẽdã mẽtis aciem.ibi lucẽ scĩe doceat esse q̃rendaz. Sed tripliciter impedit̃ q̃s ne oculos subleuet ad deũ. p̃mo q̃n̄ nis occupat̃ ĉca sensibilia.i.terrenas diuitias.q̃ tũc oculus fedat̃ puluere auaricie.scõo q̃n occupat̃ ĉca delectabilia.i.circa carnales delitias.q̃ tũc ocl̃s excecat̃ igne cõcupiẽ.tercio q̃n occupat̃ circa sublimia.i.circa ambitiones mũdanas.q̃ tũc ocul⁹ obscurat̃ fumo supbie. Fregit q̃z ꝛ añ t̃ bas ponẽda discipulis distribuit.q̃a clausa sac̃menta legis ꝛ pphecie.sc̃is doctoribꝫ q̃ hec totꝫ orbe p̃dicẽt: patefecit. Qõ autẽ turbis superat a discipulis colligi voluit.q̃ secretioza intelligentie et sac̃tioza misteria.q̃ a rudibꝫ capi neq̃unt.nõ sūt negligẽter obmittẽda:sz a discipl̃is dñi.et eoz̃ successoribꝫ diligẽter inquirenda:et illis q̃ idonei sūt alios docẽ cõmittẽda. Nam p cophinos duodecim apl̃i.et sequẽtes viri apl̃ici.et doctores figurãt̃:foris quidẽ hoĩbꝫ despecti. sed int⁹ saluatoris cibi reliquijs cumulati. Cophinis em̃ fusilia ꝛ rusticana agunt̃ opa ꝛ officia.ꝛ de⁹ infirma mõi elegit vt ꝓfũdat fortia. Est aũt cophin⁹ (fm Isidoꝝ) vas ex ũgultis factũ. ꝛ vt de iũcis vl̃ vimĩbꝫ aut foliis palmarum ꝓtextũ.aptũ ad portãdũ purgamẽta ꝛ ad fusilia opa. Vñ in psal.de ioseph dr̃.man⁹ eⁱ⁹ ī cophino fuer̃t. Sic aũt pauci panes et pisces fracti ī multas reliq̃as excreuer̃t.sic cibꝫ verbi dei: q̃tomagis distribuit̃.tãtomagis multiplicat̃. Nec a casu sz ex diuina dispositõe impleti sẽ.xij.cophini.fm nũer.xij.apl̃oz̃:nec data sẽ t̃be fragmẽta portãda sz discipl̃is.vt p hoc de-

sig̃ret̃.q̃ fragmẽta ꝛ reliquie ũboz̃ xp̃i.p apl̃os erãt p mõm portãda.ꝛ p eos corda ieiuna pascẽda.q̃ dñi.xij.esse dicũt̃.q̃a fides sc̃e trinitatis ī q̃tuoz mõi ptibꝫ p eos erat p̃dicanda. Vñ Ambro.Hic ẽo panis quẽ frãgit ihs mistice q̃dez dei ũbũ ẽ.ꝛ fmo de xp̃o.q̃ dum diuidit̃ augẽt̃:de paucis.n.fmonibꝫ oĩbꝫ pl̃is redundãtẽ alimoniaz ministrauit. Dedit fmones nob̃ velut panes.q̃ nr̃o dum libãt̃ ore germinãt̃. hec Amb̃. Moraliter p apl̃os intelligunt̃ p̃lati. p quinq; panes ordeaceos q̃nq; bona spũalia: q̃bꝫ aĩa a deo reficit̃ ī pñti. Sic̃.n.ī domo patrisfamilias solet eẽ mltiplex panis.s.paupz̃ famulo z̃.filio z̃.dño z̃.et amico z̃:sic in domo dei q̃ est eccl̃ia.sũt dr̃sa genera panũ spũaliuz. Prim⁹ est panis nature et abstinẽtie corpalis. hic est panis paupz̃.i.pcto z̃.hunc em̃ panez largit̃ dñs etiaz pctoribꝫ qui vere paupes sũt. de q̃ ī Gen̄.dr̃. In sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo. Et ī Ysaia. Dabit tibi dñs panẽ artũ et aquã breuẽ. Istũ panez debem⁹ paupibꝫ cõicare.si volum⁹ q̃ facta nr̃a deo sint grata. alĩs eĩ bona nr̃a opa deo nõ placẽt.nisi elemosinis ornati sint. Sc̃us est panis p̃nie luctualis h̃ ẽ panis famulo z̃. de q̃ ī psal.dr̃. Fuer̃t mihi lacrime mee panes die ac nocte. Et ī ieremi. Cibabis nos pane lacrimaz̃. et potũ dabis nob̃ ī lacrimis ī mẽsura.s.p̃portõnis.i. p modo culpaz̃.q̃ quãtũ hõ delectat⁹ est in pctis.tãtũ debz se affligere ī pñie lamentis. Hũc panẽ dat dñs p p̃latos penitẽtibus.inducẽdo eos ad cõtritõez et iniũgẽdo pñiaz. Terci⁹ est panis intellectualis ꝛ doctrinalis h̃ est panis filioz̃.de q̃ ī euãgelio dr̃. Non est bonũ sumere panẽ filioz̃. Et ī Ecclesiastico. Cibauit illũ pane vite et intellect⁹. Hũc panẽ mistrat dñs fidelibus p p̃latos ꝛ curatores. verbũ dei seminãdo. vnũquẽq; p modulo suo pascẽdo. Quart⁹ ẽ panis eukaristie sac̃mentalis. h̃ est panis dñoz̃.de q̃ ī euãgelio dr̃. Ego sũ panis viu⁹ qui de celo descẽdi. Et apl̃s. Probz aũt seip̃m hõ ꝛ sic de pane illo edat. Hũc panẽ dat dñs p p̃latos mõis et pcto dñantibꝫ. q̃ immũdis et malis nõ ẽ dãd⁹. Quint⁹ ẽ panis devotis internalis.hic est panis aĩoz̃.lz em̃ pfamilias hẽat ī domo sua panẽ bonũ. tñ amicis supueniẽtibꝫ q̃rit meliorẽ.ꝛ q̃ ī Isa.dr̃. Erit panis tre nĩe vberrim⁹ ꝛ pinguis. Duo aũt pisces dulcorãtes hos panes.sunt spes venie et amor dei: vel intellect⁹ et opatio. q̃ sñ eis nll̃s istoz̃ panũ est sapid⁹. Istis vo q̃nq; panibꝫ et duobus piscibꝫ reficit dñs aĩaz ī pñti effective et p̃lat⁹ misterio. O q̃felix aĩa est illa.apd̃ quã inuenti fuerint isti panes ꝛ pisces: vt de ea dicat̃.est puer vn⁹ h̃.qui hẽ quiq; panes et duos pisces. Per puerum em̃ intelligit̃ fidelis aĩa.a puritate innocẽtie puer dicta:que ī quolibꝫ fideli.etiaz obnoxio peccatis.debet p̃r pñiaz reparari:ad quod assequendum requirũt̃ quiq; panes.ꝛ q̃ habet illos est vere puer euãgelic⁹. Est et panis celestis quem sancti manducabũt in mensa xp̃i. de quo in Luca dicitur. Beatus

qui mãducat panem ī regno dei. Et de ista mã-
ducatione dr̃ in eodem. Et ego dispono vobis
sicut disposuit mihi pr̃ me⁹ regnum: vt edatis
et bibatis sup̄ mēsã meã in regno meo. Mo-
raliter etiã simul et allegorice et anagogice fa
ciamus. quinq; panes pñie. doctrine ⁊ refectõ-
nis eterne. Moraliter pñie quinq; sũt panes.
s. panis compũctionis ex cõsideratõe pcĩ. pa-
nis afflictõis ex ꝓsideratõne passionis xp̃i. quẽ
ille comedit. qui cõsiderãdo xp̃i passionẽ corde
et corpore se mortificãdo subiecit. panis cõpas-
sionis ex consideratione defectuũ ⁊ miseriaꝝ p-
ximi. panis timoris et tremoris. ex cõsideratõe
futuri supplicij. et panis suspirij ⁊ deuotionis.
ex cõsideratõe dilationis celestis gaudij et pre-
mij. Oñes isti panes sũt ordeacei. ideoq; sũt eũ
amaritudĩe sumẽdi. Pisces aũt duo sũt spes ve-
nie. ⁊ dulcedo vite eterne. Allegorice aũt pa
nes doctrine sũt quinq; libri moysi: ordeacei p-
pter lr̃e duriciaꝝ. reficiẽtes tñ ꝑpter spũalẽ in-
tellectũ reficiẽtẽ. Duo aũ pisces sũt dulcedo p-
phecie ⁊ dulcedo psalmorum. Anagogice vo
refectionis eterne sũt panes quinq;. ad q̃s su-
spiramus. et ex quibo reficimur in eternis: q̃ꝝ
vnus est pñtia dei. scõs est pulchritudo visionis
faciei dei. terci⁹ est societas angeloꝝ: inter q̃s cõ
sortes est sors nr̃e beatitudĩs. quart⁹ est cõsor-
tium sctõꝝ qui cũ xp̃o regnãt ī celis. quint⁹ est
dulcedo interne beatitudĩs quam ꝫ parũꝑ ex-
pimur. In oĩbo his ordeũ est dilatio suspirãtis
ad ista. Dulcedo aũ duoꝝ pisciũ ꝓsolãtiũ. cer-
titudo ꝓscie. et certitudo fidelitatis diuine. Jtẽ
prim⁹ panis ordeace⁹ q̃lis conuenit pcõri vere
penitẽti. est ꝓtritio ī corde. scõ⁹ est pudor in cõ-
fessione. terci⁹ est ieiuniũ ī carne. quart⁹ oꝛo ī
mente. quint⁹ pietas ī ope. Duo vo pisces ꝓdi-
entes ordeaceos panes. sunt timor qui capit̃ ī
salsissimo mari. i. penis inferni. et spes que ca-
pit̃ in dulcissimo fluuio paradisi: si cogitas q;
nõ sũt cõdigne passiones hui⁹ tp̃is ad futuraꝝ
gloriã q̃ reuelabit̃ ī nobis. Insup̄ moraliter
quinq; panes significãt quinq;. q̃ dñs dat nob
ad spũalem quinq; sensuũ refectõꝝ. Primo dat
pñtia. quo pane reficit̃ visus: dum videt omia
trãsitoria esse ⁊ caduca. Sc⁹ panis quez dat st̃
ꝑterita. q̃ pane reficit̃ audit⁹: qñ audit q; oĩa
trãsierũt velut vmbra ⁊ ideo spernis ea. Tertõ
dat futura. quo pane reficit̃ odorat⁹: qñ cogi-
tat mortẽ futurã et inferni pcĩa. et ideo se cõ-
mit oĩbo vtuosis. Quarto dat spũalia eẽna
s. bona celestia. q̃ pane satiat̃ gust⁹: qñ ꝑpter
amorẽ eoꝝ oĩa ꝓtemnũt̃. Quinto dat flagella
q̃ pane satiat̃ tact⁹: qñ ꝑ flagella mouet̃ ad di
lectionẽ dei et ꝓceptũ mõi. Et pisces fm istum
modũ significãt cognitõꝝ q̃ illũinat intellectũ
⁊ dilectõꝝ q̃ inflãmat affectũ. Cognitio eĩ tribo
primis dat sapore. q; cognitio pñtia intelligit.
fut̃a ꝓuidet et ꝑterita recordat̃. Dilectio silit̃
duabo vltimis dat saporeꝝ. q; diligẽs deum pre
amore et degustatione celestiũ ⁊ ī flagellis dñi
delectat̃. Hoc aũ facto miraculo: statim ꝓpu
lit dñs discipulos ascẽdere ī nauiculaꝝ. et pcedẽ
trãsfretum. ad bethsaidã ciuitatẽ andree ⁊ pe-
tri et philippi apl̃oꝝ. vt ab illo loco recederent
donec turbas dimittẽt: sub fora alic⁹ bñdictõ-
nis ⁊ valedictõis: volebat. n. separe se a t̃bis q;
sciuit q; vẽturi erãt vt facerẽt eũ regẽ. ⁊ ideo se
a discipulis inter quos a turbis q̃rebat̃: sepa-
uit. Coegit eos. q; nõ libenter recedebãt absq;
mgĩo suo. ei⁹ societatẽ ⁊ doctrina delectati. Elñ
Crisо. Cum aũ dicat coegit multã discipulorũ
instãtiaꝝ oñdit. q; nõ defacili ab eo poterãt se-
pari. et hoc quidẽ tum ꝓpter nimiũ affectũ quẽ
ad eũ habebãt. tum q; solicitabantur q̃liter ad
eos veniret. Et Hiero. Quo sermone oñdit̃ in-
uitos eos a dño r̃cessisse: dum amore ꝓceptoris
nec puncto quidẽ tp̃is ab eo volũt sep̄ari. Re-
cte aute q̃ inuiti et retractãtes apli a dño re-
cesserãt: ne illo abeunte naufragia sustinerẽt.
Et quia xp̃c erat ꝓmissus rex fut̃⁹. ideo postq̃
ꝓfessi sũt eũ xp̃m: voluerũt cõsequẽter ipm fa-
cere regẽ. cõsiderabãt. n. q; ipe qui eos satiauit
posset eoꝝ necĩtatibo subuenire: ⁊ sub tali rege
videbat̃ eis nõ posse egere. Putauerũt forsan
illum sic venisse vt iam regnaret: et volebant
ꝑuenire tp̃s ei⁹. qđ ipe apud se vsq; ī finez secli
occultabat. Vbi Beda. Turbe viso tãto mira-
culo intellexerẽt piũ atq; potẽtem: et iccireo vo-
luerẽt eũ facẽ regez. ⁊ boies nãq; volũt hr̃e re-
gem piũ ad regẽdũ: ⁊ potẽtez ad tuendũ. Elñ ⁊
Crisо. Nouit. n. eos q; tãfacilit̃ mĩtos ꝑcura-
uit. ⁊ iõ sub ipo ociosã et resolutã ⁊ castrimar-
ginosam putabãt ducẽ vitã. q̃ oĩbo habũdarẽt.
⁊ nihil labor̃ vel impẽsaꝝ impẽderẽt. ⁊ iõ cor-
ruptã eoꝝ nouit eẽ intentõꝝ. ⁊ nõ ꝓsentiẽs re-
solũte ociositati ⁊ gulositati fugit ab eis: quia
q̃is bonũ vellẽt. tñ nõ bñ voluerũt. Elñ etiaꝝ
Aug. Fugit xp̃c cũ eũ voluerũt facẽ regẽ. Oĩa
em̃ bona t̃rena ꝓtempsit hõ xp̃c. vt cõtemnẽda
mõstraẽt: oĩa mala sustinuit. vt nec ī illis q̃re-
ret̃ felicitas. nec ī istis timeretur aduersitas.

Jbs q̃ scrutatoꝛ cordiũ cog̃scẽs voluntatem
eoꝝ. postq̃ ꝑcepit discipulis suis transfretare.
fugit ipe sol⁹ a t̃bis ī mõtez orare. ⁊ gr̃as p̃ip
bñficijs agẽ: et nob ī hoc foraz dare: ita q; illi
nõ ꝓpendẽrẽt: nec eũ inuenire tẽ potuerẽt. Seqũ-
re aũ tu eũ alonge. si forte dignabit̃ te vocare
vel saltem aliq̃d de reliquijs refectõis ⁊ gr̃e tibi
impartiri. Fugit ergo dñs ī montẽ. i. celeriter
ascendit: noluit em̃ tp̃aliter honorari. exẽplo
suo nos docens. vt vanam gloriã fugiamus. ⁊
in bonis que agim⁹ humani fauoris retributi-
onem vitem⁹. Elñde Crisо. Cõsiderãdum aũ q;
cuz dñs magna operat̃ dimittit turbas: docẽs
nos nunq̃ gloriã que a multis est ꝑsequi: neq;
attrahere multitudinem. Et: vt dicit Augusti.
noluit rex ab hominibo fieri. quia humilitatis
viaz ostẽdit miseris. dedit itaq; nobis exemplũ
hũilitatis. et fugiendi honoꝛes ⁊ acceptãdi la-
boꝛes: q; q̃sit⁹ ad regnũ et honoꝛes fugit. q̃situs
ad passionẽ ⁊ mortez vltro se obtulit. vt. s. exẽ-
plo ei⁹ parati sim⁹ aduersa toleranda. cauti ab

blandimenta declinãda: et ne nos aduersa fatigando deiectiãt. vel ꝓspa emolliẽdo decipiant. crebris precib⁹ a dño implorem⁹. et ei⁹ auxiliũ inuocemus. Omẽz g̃ laudẽ humanã fugias cũ bonore tanq̃ venenũ mortifer: et omẽz cogitatum suggerentẽ tibi appetitum cuiuscũq; altitudinis sub q̃cunq; ꝑtextu caritatis ĩ ipo ꝑncipio et ortu suo. velut caput draconis infernalis tãcito mortifices cũ baculo crucis. Prepara q̃z teipm ad quecunq; obprobria. q̃cunq; aspa. q̃cunq; aduersa ꝓ xpi noie sufferẽda: ꝙ ĩ despectu tuo gaudeas. teipsum talez vere et ex corde reputãs q̃ merito ab oĩb⁹ despici debeas: sp tibi xpi humilitatez ꝙ durissimã passionem reuocãdo ad memoriã. q̃ regnũ fugiẽs crucem volũtarie est amplex⁹ oñi ꝓfusione contẽpta. Ascendit itaq; dñs in mõtez velut in locũ celo primiorez: innuẽs vt ad sblimia vite virtutũ cliuo ascendam⁹. ꝙ celo primi esse cupiam⁹. et orare. vt si bñ orare volum⁹. mẽtez sursũ a terrenis leuemus: et solus. vt nõ ĩ strepitu: sed in loco quieto orem⁹: ꝙ nos totos ꝙ vires nr̃as ad deũ colligam⁹. Et bene ꝓiungit ista duo. s. sol⁹ ꝙ orare: q: solitudo amica ꝙ vtilis ẽ oronti. ſm illud. tu aũ cũ oraueris intra cubiculũ et clauso ostio ora pr̃em tuũ in abscõdito. Habemus ĩ exẽplũ triplex. s. a terrenis recedẽdi. orandi. et nobisipis vacãdi. Et est notãd⁹ ordo. q: oñonez ꝑcedit dimissio ẽbarũ: dimissa enĩ turba. s. tumultu hoĩm. affectionũ. cogitationũ. ascendit in mõtez ad orãdum. ꝙ comitat̃ solitudo. quia solus ascẽdit cuz intẽtione orãdi. et sequit̃ nobisipsis vacatio. q̃a vespe facto sol⁹ erat ibi. In quo dat exẽpluz. q⁹ homo pt⁹ sermonẽ vel aliõ opus bonũ. debet a turbis recedere et tumultibus. et redire ad locũ solitariũ. vt ꝓpos defect⁹ qui ꝫhunt̃ ex ꝓuersatõne cũ hoĩb⁹ recolligat ꝙ abstergat. ꝓfect⁹ vo si q̃s inuenit vi gl'e asscribat. et debet ascẽdere ĩ montẽ ad orãdũ. vt deuz orãdo querat nõ. n. debz orãs in terrenis desiderijs iacere. naz: ſm Gedam. q̃ de diuitijs ꝙ honore scl'i obsecrat⁹ ĩ infimis iacet. viles ad deũ ꝑces mittit. debet etiaz sibi vacare vt hauriat: qõ postea docẽdo effundat: vel opando exerceat. Hic dat̃ intelligi. q: cũ dñs sederet ĩ mõte cũ discipulis suis et videret turbas ad se venientes descendit de mõte et circa inferiora loca ẽbas pauit. et deinde fugiẽdo honorẽ regiũ itez in montẽ solus ascẽdit. Eln̄ Crisо. Faciebat aũ hoc. rursus erudiẽs nos: neq; turbis cõmisceri ꝓtinue. neq; fugẽ multitudinẽ sp. sed alterutz vtiliter facẽ. Cõspice nũc dñm ihm quo fugit honorẽ et ascendit ĩ mõtez orare. videlz docens mõi ꝓspa fugẽ. et ꝫ ea deum inuocare. et quo q̃rit loca solitaria. ꝙ vadit ad ea: affligit se ꝙ vigilias longas impẽdit. pernoctãs ĩ oñonib⁹ se humilians corã pr̃e. intercedit pastor fidelis pro ouib⁹ suis. Orat enĩ nõ ꝓ se ſz ꝓ nob. tãq̃ aduocat⁹ nr̃. ꝙ mediator apud pr̃em. Orat etiã. vt det nob orãdi exẽplũ. Frequẽt̃ inde discipl'os monuit. ꝙ hic ope ꝓprobauit. Nõ orat ingtuz de⁹ q: sic ei orare nõ ꝓpetit: ſz ingtum hõ. et sic ei cõpetit. q: aduocat⁹ nr̃ fact⁹ est. et ideo pro peccatis nostris interpellat. Oratio.

Omine ihu xpe. fac me oculos mẽtis a carnalib⁹ delitijs. a terrenis diuitijs. ꝙ a mũdanis ãbitiõib⁹ ad te subleuare: et sup fenũ carnalis voluptatis. tpalis possessionis. et mũdialis gl'e discũbere: vt merear satiari quinq; spũalium panũ refectõne. s. timore diuini iudicij. horore pcti. dolore ꝓtritõis. pudore cõfessionis. ꝙ labore satisfactõis: ac duob⁹ piscib⁹ stabilitatez. s. ꝓpositi ꝙ desidẽio ĩ meli⁹ cõmutãdi ꝙ pficiẽdi: q̃s puer vn⁹. s. humilitas bt̃. q̃ gratiã et gloriaz mereri solet Amen.

De ambitõe ꝙ q̃busdaz alijs clericoꝝ ꝙ religiosorum defectibus. Capitulũ. LXVIII.

Arca premissa medita re et cõsidera. qũo dñs vere et non ficte honorez regiũ fugit ꝙ declinauit: nõ sic̃ illi qui ne apõ hoĩes vile scãt. recusant orare qõ corde desiderãt. Sũt enĩ multi ꝙ potissime religiosi. q̃ dignitatez se non appetẽ simulãt: sed cũ offerũt̃ manib⁹ ꝙ pedib⁹ ꝓmptissimi occurrũt. ꝙ leti suscipiunt. immo ꝙ q̃nq; voluntarie se offert. Sũt etiã ex his aliq̃ qui ĩ dignitatib⁹ positi. fingũt se velle eas non hr̃e: ſz nihilomin⁹ ꝑ se ꝙ mediatores ꝓcurant et occasiones q̃runt solicite. qõ possint ĩ ipis officijs remanẽ. Nõ fuit hmõi simulatio ꝙ fictio in dño. ꝓut ptz ex ei⁹ facto. Misit enĩ discipl'os ꝓmare. nec cũ eis nauẽ intrauit. ne turbe eũ intẽ discipulos q̃rerẽt. et deinde ipis nõ aduertẽtib⁹ solus ĩ mõtez ascẽdit. et sic manus eoꝝ euasit. Vide cũ quãto studio ꝙ cauẽla fugit ꝙ declinauit honorẽ. Exẽplũ debit nob⁹. vt et nos ita faciam⁹. Nõ enĩ ꝓ se: ſz ꝓ nobis fugit. Cogiscebat nãq; quãte sit demeritatis. si ad honores aspicerem⁹. Honor enĩ de maiorib⁹ est laqueis ꝙ gẽuiorib⁹ põderib⁹ ad sbuersiõz aiaꝝ. siue sit honor ꝓlatõis. siue potẽtie. siue scie. ꝙ silium. Vix enĩ fieri pt̃ q̃ q̃ ĩ honore delectat̃. ĩ pclo vel ꝑcipitio nõ sit: vel qõ ẽ pei⁹. iã ꝑcipitio collis⁹. Ambitõ ei ẽ vitiũ pessimũ: ac cã ꝙ radix mltoꝝ aliorꝝ vitiorꝝ. Mltos q̃pe hec passio sic excecat. vt etiã ea q̃ mltis alijs manifesta sẽt. ipi ñ videãt sicq; ĩ foueã ꝑme culpe ꝙ deinde gehẽne cadãt. Et q̃d ꝓdest eis si mõm lucrẽt̃ vniversũ. seipos aũ ꝓdãt ꝙ detrimẽtũ sui faciãt? Si forte blãdiũt̃ sibi aliq̃ ãbitiosi sub spẽ lucri aiaꝝ. q̃i sic meli⁹ possẽt intẽdẽ saluti aliorꝝ. Quib⁹ Der̃. rñdet dicẽs. Eltiná q̃s̃ sic ĩtrat: si fieri possz. tãfidelit̃ mĩstraret. qm̃ fiducialit̃ se ingessit. Ac difficile fortasſ ꝙ impossibile ẽ. vt ex amara radice ambitiõis. suauis fruct⁹ ꝓdeat caritatis. Sed heu cõiter hodie honor ꝙ nõ on⁹. gl'a ꝙ nõ pena atẽdit̃. ꝙ honoris nomen nõ vtutis teneꝫ. Vnde Der̃. Currit̃ a clero passim ab oñi etatꝫ ordine. a doctis pariter et indoctis ad ecc'iasticas curas tãq̃ ſn curis iã q̃s̃q; vicꝫ⁹ sit. cũ ad curas

ꝓuenerit. Multi nõ tanta fiducia et alacritate curzerẽt ad honozes: si eẽ sẽtirẽt ꝙ onera. Grauari ꝓfecto metuerẽt: nec cũ tãto labore et piculo q̃rũlibet affectarent infulas dignitatum. Nũc vo q: sola atẽdit gl'a et nõ pena: puꝝ eẽ clericũ erubescit ĩ eccl'ia. seqꝫ viles estimãtꝙ inglozios. ꝙ q̃cũqꝫ eminẽtiozi loco nõ fuerint sb̃limati. Idẽ etiã Bernñ. q̃i subsannãdo alloquitur ambitiosum: sic dicẽs. Age g̃ qm̃ durissimũ iudiciũ his qui p̃sũt fiet: ꝙ potẽtes potẽter tozmenta patiẽt. ascẽdit superbia tua sp̃. sequere regem tuũ. oñe sublime videant oculi tui. festĩa multiplicare p̃bendas. ĩ archidiaconatũ vola deinde spira ad episcopatũ. nec ibi quidez req̃em habitur?: qm̃ sic itur ad astra. Quo pgredeꝛis miser. An vt ab altiozi gradu sit casus grauioz? Neqꝫ em̃ sic paulatim decides: sz tãq̃ fulgur impetu vehemẽter q̃si alter sathanas subito deijcieris. hec Bernñ. Elñ et Diero. Letamur ad ascẽsũ: timeam? lapsũ. nõ est tãti gaudij excelsa tenuisse: quãti terroꝛis ỏ excelsis cecidisse. hec Diero. Timeat g̃ ambitiosus ꝙ se cozrigat. ne apud hoies exaltatus et ad tp̃s falsis flozẽs bonis. apud dẽũ huĩliẽ et inetẽrnũ veris peat tozmẽtis. Quãto em̃ maiozi honoze sb̃limat? ꝙs fuerit. tanto maioꝛis virtutis debitoꝛ erit. aut maiozi supplitio subiacebit. Honozes em̃ sũt q̃i quedaz ligna. ad augmẽtandum ignẽ ĩ futura pena. Elñ Criso. Honoris siquidẽ magnitudo. bis qui nõ digne viuũt in honoze. cumul? incipit esse penaꝝ. hec Criso. Et tunc ambitiosus nullaz requiem habebit. sicut nec ĩ p̃nti habere voluit. Coz em̃ ambitiosi nũq̃ quiescit. sz vl' honozẽ quẽ nõ bẽ appetit. vel eũ quez bẽ amittere metuit: et sic diabolus coꝛ eius sp̃ mouet ꝙ rotat. tãq̃ molẽdinũ qõ nũq̃ pausat. Et no. circa hãc matẽriã. q̃ p̃ter sy̓moniã et alia mala que frequẽter nõ sine g̃ui scãdalo ꝓmitt̃ũẽ sũt adhuc quedaz mala. quib̃ hodie multi q̃si nõ mala sed licita essent implicãẽ. Primũ malum est: qꝛ pleriqꝫ añq̃ vocenẽ ꝓmoueri ad dignitates et curas ecclĩasticas p̃ se ꝙ p̃ alios solicite querũt. nec vocatõz bũiliter expectãt. sz ambitõse p̃ueniũt. Di male accedẽ testãte ap̃lo qui sic ait. Nec quisq̃ sumit sibi honozẽ. sz qui vocaẽ a dño tanq̃ Aaron. Ꝙtumcũqꝫ em̃ sufficiẽs quis fuerit et vtuosus. ꝓfecto nõ erit dignus. si nõ assumaẽ inuit?. Nã cũ quis honoris primatũ ambit. ex hoc solo efficiẽ indign? quia indebite p̃sumit. Elñ Aug?. Stat? supioꝛ sine q̃ resp̃lica nõ regiẽ. etsi bñ admĩstreẽ. indecẽter tñ appetiẽ. Elñ et Greg. Elirtutib̃ pollens coact? ad regimen veniat: vtutib̃ vo vacuus. nec coact? accedat. De his qui sese ĩ p̃rimoniũ xp̃i ingerũt: sic dic Bernñ. Audi quelas dñi quid sup̃ hac temeritate loq̃ẽ. Ipi: inquit. regnauerũt et nõ ex me. principes extitẽrũt et ego nõ vocaui eos. Quid istõ temeritatis immo q̃d insanie! Ebi timoꝛ dei. vbi mozt̃is mẽoria. vbi gehẽne met? ꝙ terribilis expectatio iudicij! hec Ber̃. Elñ si aliq̃s ad primũ locũ in ecclesia eligitur. tolerabile est lz piculosũ: qꝛ (sm Bernñ) nõ oñes qui vocaẽ ad mĩsteriũ. eligũẽ ꝙad regnũ: sic̃ pt̃z de Saule ĩ regno. et de iuda in sacerdotio electis a deo: sz si se ingerit ꝓcurãdo se eligi. damnabile est ꝙ pnitiosũ oĩno: nemo em̃ debz eligi vel ꝓmoueri seu p̃fici. nisi de q̃ spũsc̃s inspirauerit. alioquin ip̃i spũisãcto iniuria fit. Ebi nota qꝛ cũ sanct? Ludouic? rex frãcie a q̃daz deuoto quereret. cur ep̃i modo sic̃ olim sancti nõ essent: ille (vt credit̃ nutu diuino) rñdit. qꝛ tũc ep̃i p̃ inuocatõez ꝙ inspiratõz spũsc̃ti ab electoꝛib̃ canonice eligebanẽ. nunc vo p̃ supplicatões et ꝓcuratões alĩs de eis ꝓuidetur: et ob hoc mõ sc̃ti nõ sũt. sicut olim cõiter fuerẽt. Quo audito rex dixit. q̃ deceteto nullatẽn? p̃ aliq̃ supplicaret. Nõsolũ aẽ qui ad curas et dignitates se ingerũt in p̃iculo sunt: sed etiaz qui ad eas cũ delectatõne accedunt. vel in eis cũ delectatõne p̃seuerãt. Unde Greg. vnusquisqꝫ supbus rectoꝛ. totiẽs ad culp̃ã apostasie dilabiẽ. quotiẽs p̃esse hoib̃ delectaẽ. ac honoris sui singularitate letaẽ. Elñ aẽ hec vitõꝝ radix pullulat ĩ corde regentiũ. nisi ex imitatõne illius. q̃ despectis angelozum societatib̃ dixit. Ascendã sup̃ altitudinez nubiũ. et silis ero altissimo. Unde magnope curãdũ est. vt q̃ regẽdis hoib̃ p̃fertur. apud se pensет: qꝛ ad satisfaciendũ districto iudici de sua tãtũmodo anima vix sufficit. et q̃t regendis subditis p̃sto est reddẽde apd eũ rõnis tpe (vt ita dicã) tot sol? aĩas hẽ. Nã cui eẽ nũc iudicẽ libet. huic videre tunc iudicẽ nõ libet. Nũerari em̃ culpe nequeunt. q̃ habẽde p̃atis amoze ꝓpetrãẽ. hec Greg. Nõ dicit qui iudex est sz cui iudicem esse libz. animũ videlz nõ gradũ redarguẽs. et ad volũtatez nõ ad factũ vitupatõz referẽs. Cui aẽ videre tunc iudicẽ nõ libet. de nũero reꝓbox̃ se eẽ nõ dubitet. Sicut em̃ electi tũc de visiõe iudicis gaudebũt. qꝛ appropinq̃t eox̃ redẽptio: sic ꝙ reprobi de visione iudicis dolebũt. qꝛ appropinquat eox̃ p̃ditio. Elñ ꝙ alio loco euãgelij dñs dic. Ele id ẽ eẽna damnatio vob. s. imminet. q̃ diligitis p̃mas cathedras. Nõ dic q̃ hẽtis. sz q̃ diligitis: nõ arguẽs eos q̃ bis vtũẽ ex officij ordine. sed eos q̃ hec dũ habẽt amãt. vel dum nõ hñt affectant. qõ ꝓcedit ex ambitõne. Ele quippe ĩ scriptura saẽ notat eẽnã damnatõz et gehẽne supplicĩũ. sz heu h? scl'i ꝓgrinatõz et p̃ns exilium. Elñ Cris. Hec dictio ve. sp̃ ĩ scp̃turis dr̃ de his q̃ nõ p̃nt euadẽ a fuco supplicio. Solẽt aẽ ambitõsi se excusãdo q̃nz allegare illõ ap̃li ꝙ dicẽ. Qui ep̃atũ desiderat. bonũ op? desiderat. Quib̃ rñderi p̃t. qꝛ op? ẽ bonũ. sz desiderare est malũ. Sic ꝙ dici põt. q̃ aux̃ furaẽ. bonã rẽ furaẽ. qꝛ aux̃ bõa res ẽ. sz furari malũ ẽ. Elñ ap̃ls. ipsũ op? tãq̃ bonũ ꝙ fructuosũ cõmẽdat. xp̃c vo ip̃m desiderare tãq̃ malũ ꝙ vanũ pdẽnat. Sic g̃ pt̃z ex xp̃i ỏbis ꝙ ceteris scp̃turis. qꝛ ãbitõs? nõ ẽ ĩ statu gr̃e ꝙ salutis. Pt̃z hoc etiã ex q̃busdaz rationib̃ et causis. quia ĩ tot humanis defectib̃ nullus relinquitur ambitioso loc? excusatõnis

et ꝓ hoc graue ei iminet ꝑiculū ꝓditōnis. Multi em̄ ꝓ infirmitatē vel ignorātiā aut ī toto aut ī ꝑte de ꝑcīis excusanť: sz ābicios⁹ cui p̄esse libet. ꝓ nullū hoꝝ defendiť. Nō q̄dez ꝓ infirmitatē: qz ducatum gregis libēs suscepit ⁊ tenuit: ⁊ ideo tanq̄ aries ī grege fortis p̄ ceteris esse debuit: nec ꝓ ignorātiā. qz magisteriū alioꝝ assumere ⁊ tenere sibi placuit. ⁊ ideo ignorare n̄ debuit q̄ magist⁹ esse voluit. Talē q̄ sz ambicios⁹ ū et cecitatē ei⁹ valde plangē debem⁹. qz hoiez ad dei ym̄aginē factuz. ip̄m lucifeꝝ (vt supra ꝓ gregoriū dicitē) imitari videmus. Et qz ābitōs⁹ in tāto versať ꝑiculo. ideo q̄ sciēter talē eligunt vel ꝓmouent. aut ī statu suo fouēt ⁊ defendūt. grauiter deū offendūt. ⁊ se ꝓncipes cū eo ī culpa faciūt. Unde timendū ē ꝓsentiētibꝫ ambicioso. ne cadāt cū eo. sicut ꝓsentiētes lucifero ceciderunt cū illo. Ista maledicta pestis ābitōnis totā īficit religionē xp̄ianitatis. ⁊ scandalū toti mūdo ꝓturit. nōsolū in clericis: sz ⁊ ī religiosis. Ue q̄ miseris ad q̄s pharisеoꝝ (quibꝫ dn̄s ve im̄pcabať) vicia trāsierūt: q̄ ꝓ breue ⁊ incertū hui⁹ vite sue curriculū. quo pcīa plangē debuerunt. ad dignitatē ⁊ honorē aspirare. vel ꝓ his laborare seu etiā certare. dei timore postposito nō metuūt. Scōm malū est. qz sepe carnales amici ī bñficioꝝ collatōne alijs melioribꝫ ⁊ dignioribꝫ p̄ferūť. quoꝝ ꝓmotoribꝫ ve damnatōms ꝓphēta cominať: dicēs. Ue q̄ edificat sy̆on ī sanguinibꝫ. Multi em̄ q̄ ꝓ amicoꝝ carnaliū ꝓmotōne. ⁊ corpus ⁊ animā eternis exponūt incendijs: q̄ econuerso ꝓ eoꝝ liberatōne extremū digiti vir ad horā ponerēt in tormētis. Multis quidē p̄latis ꝑcurat dy̆abol⁹ amicoꝝ carnaliuz multitudinē. vt eoꝝ ī carnali affectōne ⁊ ꝓmotōne obscuret dignitatē ⁊ sanctitatē. Sepe nāq̄ nepotes p̄latoꝝ ⁊ alij carnales amici. q̄ ante ipoꝝ p̄latoꝝ ꝓmotionē nō apparebāt. post promotionē eoꝝ apparē incipiūt. quasi vna die sz ꝓmotōnis nati videanť. Sed sup̄ hoc p̄ ecclia dicē illō y̆saie. Quis genuit mihi istos? Ego sterilis ⁊ nō pariēs ēnsmigrata ⁊ captiua. ⁊ istos quis enutriuit? Ego destituta ⁊ sola. et isti vbi erāt sz ante p̄lati ꝓmotōnē? Unde ait quidam Cū factor rerū p̄riuaret semine clerꝫ. Ad sathane votū succesśit turba nepotū. Hi tales q̄ ī ꝓmotōnibꝫ amicos carnales p̄ferūt. factis ⁊ opibus suis illud psalmiste dicūt. hēditatē possidemus sāctuariū dei. Et ideo timē habēt maledictionē. que ibidē sequiť: quā nōsolum ecclia ⁊ alij. sedetiā ipimet sibip̄is im̄pcanť sepius cum orāt: dicētes. Deus me⁹ pone illos vt rotā: ⁊ sicut stipulā ante faciē vēti. Sicut ignis q̄ cōburit siluā. ⁊ sicut flāma ꝑburēs mōtes. Ita ꝑsequeris illos ī tēpestate tua. ⁊ ī ira tua turbab̄ eos. Imple facies eoꝝ ignominia. ⁊ querēt nomen tuū dn̄e. Erubescāt ⁊ ꝓturbenť in seculū seculi ⁊ ꝓfundāť ⁊ peant. Ubi nota visionē de quodā pontifice nimis ad carnales vmicos affectū. q̄ statim post mortē eius ostensa est cuidā legato ecclesie in via iam posito. Quodā em̄ mane cū idem legatus excitatus a somno. vellet orare vt ꝓsueuerat: submissus ē quidā lectus in supfitie aureis tapecijs circūseptus. ī camera vbi q̄escebat. in quo residē videbatur ip̄e defūctus. ad modū pontificis ornatus: ⁊ in giro ei⁹ multi de genere suo ꝓ eū ꝓmoti ⁊ ditati choreā ducebāt ⁊ cantilenas lugubres cantātes in hūc modum ꝑclamabāt. Maledicta ꝓmotō et exaltatō tua. tu em̄ es ꝓditōnis nostre causa. Ille vo circūq̄ respiciēs. maledictōez similiter eis im̄pcabatur: dicēs. Maledicti vos a deo. quia ꝓpter vos traditus sum igni ꝑpetuo. Et hec dicēs cooptorium aureū eleuauit ⁊ flāma de lecto cuz fumo fetidissimo ascendit: et sic visio disparuit. Hec aūt visio p̄dicto legato. āgelo sibi referēte ideo ostensa fuit. vt ip̄e a similibꝫ abstineret. qz defūcti successor futur⁹ esset. Post hec quodā tpe q̄dam pontifex alius ꝓmotōni carnaliū amicorum nimis intētus. cū ex infirmitate in qua ꝓ medicos neglectus fuerat morti esse ꝓpinquus. q̄si de salute corpis ⁊ anime desperat⁹. dixit pluribus circūstantibꝫ ⁊ audientibꝫ. Medici abstulerunt mihi corpus. ⁊ amici animā. Ecce qualē retributionē de amicis habuit quos sic carnaliter dilexit ⁊ ꝓmouit. Sic ⁊ hodie multi religiosi carnalitatē nimis sequētes: non ea que spiritus ⁊ dei sunt. sed que carnis ⁊ dy̆aboli sūt. in electōnibus suis sapiunt: et magis corpi q̄ anime ꝓuidere soliciti sūt. Multi em̄ potius eligūt bonū coquū. qui carnalibꝫ voluptatibꝫ eorum satisfaciat. q̄ virū deuotū qui vtilitatibꝫ aiarum ꝓficiat: vt sic simul cū illo ducāt in bonis dies suos. ⁊ quasi de alia vita desperati. recipiāt bona in vita sua. ac si sic iretur ad astra. Hi tales similes illis sūt. de quibꝫ seneca sic dicit. Quidam voluptatibꝫ se imergūt. quibꝫ in ꝓsuetudinem adductis carē nō possūt. ⁊ ob hoc miserimi sūt q̄ eo ꝑuenerūt: vt illis q̄ fuerunt supuacua facta sint necessaria. His etiā talibꝫ applicari potest: qđ de quodā p̄re factū est. Qui cū q̄dam vice meli⁹ solitꝫ se refecisset. nocte sequēti dy̆abol⁹ sibi assistēs. ventrē ei⁹ suauiter q̄si manibꝫ ꝓtractādo deliniuit: ⁊ q̄si eū subsanādo dixit. Modo bene. modo bene. Ille aūt dy̆aboli illusionē intelligēs. penitētiā de hoc excessu egit. ⁊ ad abstinētiā ꝓsuetā rediit. Istud etiā verbuz sz modo bene. modo bene. potest dici cuilibet ī hac vita ꝓsperate vel delicate viuēti. Et similiter istud euangelij. ⁊ quidem in hac die tua que ad pacem tibi: nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. scilicet mala futuri tēporis. Tertium malum est. quia plerūq̄ causa mala mouentes et allicientes. indigni et quandoq̄ etiam mali et hostes xp̄i ad ecclesiastica beneficia ꝓmouentur. et magis ꝑsonis q̄ ecclesijs. magisq̄ vtilitati priuate q̄ cōmuni prouidēť: nec fiunt clerici vl̄ ꝓlati deo sed mūdo. Unde magna cura est multis. vt in domo sua officiales vtiles p̄ficiant. sed ꝑua cura est eis. vt in domo dei ministros y̆doneos īstituāt: qz heu q̄si nulla mīstrorū xp̄i est electō. cum tamē ministri hoim sepe

cū magno eligāt ꝓsilio. Probdolor sepe magis insufficiētes assumūt ad statū clericor ꝙ ad ecclesiastica bñficia etiā curata: q̄ ad statū mechanicor vel ad aliq̄ hmōi officia. Qui eī mechanicus esse voluerit: necesse ē vt ad suū officium spectācia sciat vel addiscat. ſz plerūq̄ ī clericis hoc fallit. Quō g̃ tales ꝑ ignorātiā potērūt excusari. maxīe si ad dignitates ꝙ bñficia curata fuerīt ꝓmoti? Ain Bern̄. Que ignorātia excusare possit hoīez. q̄ se magistr ifantiū. doctorē insipiētiū ꝓfitet? Taliū q̄ppe dū q̄s ꝓmouet. rcte a dyabolo supra tēpli pinaculū eleuat. cui diabolus q̄si subsannādo tūc loq̄t. Si filius dei es. mitte te deorsū. Jam int filios dei ꝓputat? es: iam ab his q̄ te nō cognoscūt videris ē qđ nō es. Fac igit aliq̄d vñ lauderis. vñ gloriosus habearis: ꝙ vñ magn? ab hoīb videaris. Mitte te deorsū. Quid em̄ tam ꝓpriū dyabolo: q̄ suadere vt vnusq̄sq; indign? ecclie se sibi submittat. Et reuera hi tales semꝑ deorsū se mittunt: q̄ solas diuicias dignitates ꝙ gloriā querētes quotidie deteriores fiūt. Promotores etiā taliū ī quacū q; dignitate. q̄si supra tēpli pinaculū ꝓstituti. se ad ꝑsuasionē ꝙ ꝓsiliū dyaboli deorsū mittunt quādo ꝑ carnalē affectōez. vel aliā causā malā eos excecantē. talib ꝓdescēdendo. eos ꝓmouēt vel eor ꝓmotōnib acquiescūt. Simea q̄ppe ponit in tecto. ꝙ latro ī scalis corā populo. nō ad sui honorē sz ad derisionē: sic etiā ē de indigno in eccl̄ia exaltato. Ain Seneca. Loco ignominie ē apud indignū dignitas. Et aūt dic greg?. necesse ē. vt is q̄ pest. que exēpla subditis ꝓbeat sollerter attēdat: et tātis se sciat viuere quātis p̄esse. Et ideo: vt idē dicit. nō debet hominū ducatū suscipe. q̄ nescit hoīes bene viuēdo pīre: ne q; ad hoc eligat. vt alior culpas corrigat. qui qđ resecare debuit ipe ꝓmittit. Et itr. Duruz q̄ppe est vt q̄ nescit tenē moderamīa vite sue: iuder fiat vite aliene Dec Greg?. Sic ꝙ hodie apō multos etiā religiosos ī electōnib ꝙ ꝓuisionib timore dei postposito: ibs. i. vir bon? ꝙ dign? ac dei amicus. q̄ se ꝙ alios saluare studet reprobatur. ꝙ barrabas latro insignis. i. malus ꝙ īdign? ac xpi hostis. q̄ se ꝙ alios in aīa ꝓmit eligitur. Ain q̄ in talib ꝓmotōnib faciēdo vel ꝓsentiendo culpabiles sūt. ipo suo facto vel ꝓsensu cū iudeis dicūt. Nō hūc sz barrabā. Et iō timeant tales ne alienati a ihu saluatore. pte sortiant cuz barraba latrone. Tales q̄ppe sic electi sūt subditis magis ī ruinā ꝙ scādalū. q̄ in resurrectōnē ꝙ boni exemplū: ꝙ hoc fermētū ꝓlator corrūpit totā massam subditor. q; dū caput egrotat cetera mēbra dolēt. Egrotāt q̄dem sed nō sanant q; morbū noli me tangē habē vident. ꝙ intacti remanētes ꝑ eos q̄r infest debite nō corrigūt Et iō heu iā apud plures de capite facta ē cauda. de pore posterior. ꝙ de magistro discipul?. et vtinā xpi nō dyaboli. Sed timere habēt hoīes in his culpabiles. ne iusticia ꝑ eos neglecta. ad supnū iudicē querelā suā dirigat: ꝙ ille voces q̄rimonie ei? suscipiēs. iusto iudiciō suo vindictaz

suā sup ꝓuaricatores rectitudinis inducat. Et istud ī multis talib factū nouim? ꝙ adhuc frequēter fieri videmus. ſz q̄daz miseri sic sunt excecati. q; nec cognoscē defect? suos volūt. vñ talia flagella ꝓcedūt: ꝙ ideo sepe ꝑiora eis supueniūt. Quartū malū ē q; vn? bñficiō vno ñ ē ꝓtent?. ī alior clericor ꝓiudiciū ꝙ dānū. plura occupat: ꝙ alijs esurientib ipe se pompis et vanitatib inebriat. Pauper nē necessitatib? subtrahit. quicqđ diuitū vanitatib accedit. et multitudo seruor ml'titudinē paupm facit. vnde est qđ coīter dicit. Quicqđ delirāt reges plectunt achiui. Et qđ peius ē. interdum vnus ad vnū etiā beneficium min? ydoneus plura occupat: ꝙ q̄ vnicū q̄uis modicū vir officiū implere sufficēt. plurimor stipēdia sibi vēdicat. Plura q̄dem bñficia habētib parat vagādi ꝙ delinq̄ndi materia: diuin? cultus ꝙ hospitalitas in ipis bñficijs minuit. ecclesiar ꝓmodis et honori detrabit. q̄ ꝑ hoc in spūalib ꝙ tēpalib multipliciter collabunt. Sed esto q; tales habeāt dispensatōez sup pluralitate beneficior. nunqđ dispēsationē habere potērūt sup ꝓpetratōe ꝓdictorū malor? Que q̄dem mala tāta sūt. q; sola ad dānationē sufficiūt. ꝙ reū ī infernū detrudere possunt: vbi vnus vt plures ī bñficijs. erit vnus vt plures ī tormētis. Jstos scōm Bern̄. sup montē excelsū valde dyabolus ducit. q̄bus etiā omnia regna mūdi ꝙ eor gloriā oñdit: ꝙ ostensa si ꝓcidētes eū adorāt dare ꝓmittit. Et reuera post q̄ auaricie sue ꝓsulēdo multa bñficia adepti sūt eū adorāt. eū colūt ꝙ venerāt. eū q̄si deū sequūt ꝙ post eum in tenebris demergunt. Ubi nota quedā exempla de hac materia. Guilhelm? pisiensis episcopus ī theologia regēs. ꝓuocatōez fecerat magistror. Et ꝓposita q̄stione de pluralitate bñficior. sollerti ꝙ longa disputatōe ꝓbatū est: duo bñficia dummō vnū quindeci libras pisienses valēt. ab vno teneri cū salute ñ posse. Hoc determinauit p̄dictus episcopus. hoc oēs alij magistri theologie determinauerunt. exceptis duob sz magistro philippo pisien cācellario: ꝙ magistro arnoldo postmodum ambian. epo. Quid aūt p̄dicto philippo cōtigerit audiamus. Agonizante in morte dñs Guilhelm? episcopus tanq̄ bonus pastor visitauit. rogās eū vt singulari opinioni de pluralitate beneficiorum cederet: ꝙ oīa beneficia sua vno excepto in man? ecclie resignaret. Sed rēnuit. dicēs se velle expiri: vtrū essz dānabile plura beneficia ab vno teneri. Mortu? est g̃ sic: et post paucos dies dicto pisienſi episcopo ī tetra et miserabili forma apparuit: dicēs inter cetera. ꝓpter pluralitatem beneficior se esse dānatuz. Similiter alius quidam clericus magne litterature. apparēs cuidā post mortē suā. dixit se damnatū ob hanc solam causā: quia duas tenuit prebendas Super hac eadem questione robertus romane ecclie cardinalis ꝙ magister ī theologia interrogatus. morti vicinus respōdit. Dico iam migraturus a vita: q̄ mortale et damphabile est

plura tenere bñficia. Hoc idē sācte memorie petrus cāt̄or parisien. q dixit q scripsit. Hoc idem mgr̄ guibard⁹ cameracen epūs. ꝺbo hmōi ꝓfitemauit. Nollē: inqt. ꝑ totū auro arabie vna nocte duo bñficia detinere: q hoc ꝓter discrimen incerte vite. Sup hoc etiā narrāte bern. quondaz dñi pape penitēciario: cū bēe memorie gregorio papa nonus interrogaret. si posset de plenitudine pēatis cū pluriū bñficioꝝ detentoribꝫ dispēsare: rñdit. Nō possū: inqt. nisi tm̄ sup vexatōne detinētiū dispēsare. Qꝺ forte ideo dixit. qz vt visū est plura mala ac pcā grauia q ieuitabilia inde subsequūt. sup q̄bus faciēdis dispensatō cadere nō videt: qz pcm̄ in nullo casu ꝓcedit. Quis g̃ erit sapiēs q̄ se fallat. q tanto discrimini ꝓmittat? Esto qꝺ multi dicāt hoc. q multi alij in cōtrariū opinēt: hoc solū tñ mortale ab augustino doctoꝝ maximo iudicat: cū q̄s ītegritatis ꝑiculo aut mortalis pcī discrimī se ꝓmittit. Sic q hodie multi religiosi. nonsolum grāgias sed q ecclīas. nō sine aiaꝝ ꝑiculo sibi incorꝑando multiplicare solliciti sūt. exponētes se ꝑiculo reddēde ratōnis de aiabꝫ ecclīarū. quaꝝ decimas q fruct⁹ ꝓcipiūt. Quintum malū est qz plerīq; ī beneficijs nō residēt. q fructus eoꝝ ꝓcipiētes debitū ꝑ his laborē vel seruitiū ecclesijs nō impendūt. Gaudēt et se iactāt qz habēt tot florenos sibi apportatos: sed timeant ne sint florēi eos ad īfernū portātes. Frustra em̄ se iactāt habē beneficiū vel mercedem. cui⁹ nō exhibēt opatōnez. Sed esto q tales habeant dispēsatōez sup absentia seu nō residētia nunq̄ dispensatōez habē potuerūt sup pcīs et malis ꝓmittēdis. q̄ ieuitabiliter sequūt ex eoꝝ absētia q negligētia? Et ideo bene eis esset si haberēt vicariū ī tormētis. sicut excusādo se dicūt habere ī beneficijs. Qui em̄ residere nolunt ī beneficijs. timere habēt ne residētiā ꝑpetuā faciāt in tormētis. Et ī hoc magis delinquūt prelati q curā habentes aiaꝝ: qz ex illoꝝz absentia maius seq̄tur ꝑiculū. Pauci q̄dem ex eis pastores: sed multi mercēnarij sūt: qz nō lucrū aiarū. sed mercedē tēpalis cōmodi aut lucri. vel honoris querunt. Istis bene congruit illud Bern. vbi ait. Ve tibi clerice. moris ī olla. moris in hmōi delicijs. Peccata em̄ populi comedis: ac si ꝓpria minus sufficere videret. Suptus ecclesiasticos gratis habē reputas. sed bonum erat magis fodē et mēdicare. Et itez. Indign⁹ lacte q lana ꝓuincīt. si nō pascit oues. si nō vigilat ī custodia gregis: iudiciū sibi māducat et vescīt. Quid tibi insipiēs delicie sapiūt. q̄o diuitie ille cecos delectāt oculos: q̄bus mereris taz graue iudiciuz tamdure tēmetipm̄ obligas ratōni? Vniuersa siq̄dez vsq; ad quadrātē nouissimū exigeris. hec Bern. Et itez sup illo vbo ꝑphete. pcā ꝓpli mei ꝓmedet. Quasi dicat. Peccatoꝝ pcia exigūt. q peccātibꝫ debitā solicitudinem nō impēdunt. Que dabis mihi de numero ꝓpositoꝝ. q̄ nō plus īuigilet subditoꝝ euacuādis marsupijs. q̄ vicijs extirpādis? Vbi q orādo flectat irā. q predicet annū placabilē dominō: Leuiora loq̄mur. grauiora grauī⁹ manet iudiciū. Ministri xp̄i sūt. q suiūt antixp̄o. Honorati incedūt de bonis dñi. qui dño honorē nō fecerūt Hec Bern. Sūt aūt q̄dam qui ecclesijs et ouibꝫ suis ꝓprijs derelictis. alijs deseruiūt ecclesijs vel p̄dicāt populis: sed ꝑ hoc de negligētia ecclesiaꝝ q ouiū suaꝝ nō excusant apud deū. qz reddent ratōez de omnibꝫ vsq; ad quadrātē nouissimū. Allegāt etiā quādoq; nō residētes. q ī ecclesijs eoꝝ sūt rebelles q tyrāni. vel īfideles et hmōi. In quo seipos magis redarguunt. qz vident lupū q fugiūt: cū tamē ꝑ illoꝝ q ecclie vtilitate deberēt tūc potius residere. Sic et hodie multi ī religione curā aiaꝝ habentes. claustrum quasi carcerē fugiunt. q cū sathā circuendo terrā q ꝑambulādo eaz quasi vagi discurrunt: parū timētes q̄ ligatis vagis eoꝝ pedibꝫ proiciant in tenebras exteriores. Primi q̄dem religionis patres. vrbes q palatia relinquētes solitudinem petebant. dicentes cū hieronimo. oppidū mihi carcer est q solitudo ꝑadisus: sz isti vagi solitudinē deserētes. vrbes q palatia querunt. quasi intra se dicētes. solitudo mihi carcer est. q oppidum ꝑadisus. Inde talibꝫ bene ꝓpetit q de eis scribi posset. qꝺ de quodam huiuscemodi post mortē eius quasi ꝑ epitaphio q̄dam verificator sic scripsit. Dum fuit in mundo. ꝑ mūdum vexit eūdo. Hec postrema dies. hec sibi prima quies. Sextū malū est. qz multi fructibꝫ beneficioꝝ q bonis ecclesiasticis abuti nō metuunt: ac patrimoniū xp̄i q res paupm in vsus supfluos. q illicitos ꝓuertūt. Quātūcūq; ei vtiliter ī benefitō q̄s laboret. vltra tamē victum q vestitū sibi vendicare nō debet. Quicqꝺ amplius est. pauper est. Inde Bern. Sz esto. studiose q̄s q fructuose laboret. viuat de altario. vt alimēta q q̄bꝫ tegat habēs his ꝓtētus sit. Nō supbiat. nō luxurieē. deniq; nō ditē. nec ex clericatu ditior fiat. nō sibi de bonis eccl'ie āpla palacia fabricet. nec loc'os inde ꝓgreget. nec ī vanitate aut supfluitate dispgat: nō extollat ꝺ facultatibꝫ eccl'ie ꝓsanguineos suos aut nepotes ne filias dixerim nuptui tradat. Res paupm ñ pauperibꝫ dare. par sacrilegij crimen esse dino scit. Nec em̄ ordinauit deus his qui euangelio seruiunt. de euangelio querē aut habere deliti as aut ornatuz: sed viuere ait apostolus de eo. vt videlicet sint ꝓtenti alimēta corpis. nō gule irritamēta aut incētiua libidīs. q q̄bus tegantur. nō q̄bus ornent accipere. Et itez. Pauci admodū sunt. qui nō que sua sunt: querant. Diligunt munera nō possūt pariter diligere xp̄m quia manus dederūt mammone. Intuere quo modo incedūt nitidi q ornati: circūamicti variet atibꝫ. tanq̄ sponsa procedēs de thalamo suo. Nonne si quēpiaz taliū repente emin⁹ ꝓcedentem aspexeris. sponsā potius putabis q̄ sponse custodem. Inde ꝺo hanc illis exuberare existimas rex affluentiā. vestū splendorē. mensaruz luxurie. ꝓgeriem vasoꝝ argenteoꝝ q aureoꝝ:

nisi de bonis sponse. Inde ē q illa paup ⁊ iops ⁊ nuda reliquit. facie miserāda iculta hispida exāguis. Propter hoc nō ē hoc tpe ornare spō sam. ſz spoliare: nō ē custodire ſz pdē: nō est de fendē ſz exponē: nō ē instruere ſz pstituere: nō est pascē gregē ſz mactare ⁊ deuorare. dicēte de illis dño q̄ deuorāt plebē meā vt cibū panis: et q̄ pmeberūt iacob ⁊ locū ei⁹ desolauerunt Dec Bern̄. Sic ⁊ hodie multi rligiosi bonis monasterij abuti nō verēt. ⁊ diuitē purpura ⁊ bisso ī dutū imitādo. querūt ad induēdū nō qđ utilius ſz qđ subtili⁹ inuenit: nō qđ frig⁹ expellat ſz qđ supbire ꝓpellat. ⁊ cū eodē diuite epulari quotidie splēdide volūt. ⁊ p carnibo a q̄bo abstinetur studiū suū ī piscibo ⁊ delicijs varijs ponūt: ⁊ ſm q̄ de q̄busdā dicit. plus ī salmōe q̄ salomōe studēt. qđ scōm prospex non ē delicias resecare. sed vnā ī aliā ꝓmutare. Ēlñ ⁊ Aug⁹. Qui sic a carnibo se tempant. vt alias escas. ⁊ difficilioris p paratōnis. ⁊ pcij maioris inq̄rant: multū errāt. Nō enī ē hoc suscipe abstinētiā ſz inuitare luxuriā. Isti nō intelligūt q̄ ī his hamū accipiunt. q̄ penā p singulis exoluēt. ⁊ q̄ntū se glorificauerūt ⁊ ī delicijs fuerūt: tātū de tormēto ⁊ luctu habebūt. Etiā multi mercēnarij ⁊ pseudo pastores hec attēderēt. q̄ plus de seipis etiaz sanis q̄ suis subditis etiā ifirmis soliciti sūt. plus q̄ sibi ī voluptatibo q̄ subditis ī necessitatibo ꝓdescēdunt. Et ideo sepe hmōi mercēnarij. diris a deo castigāt flagellis. ſz intelligē nolūt. vñ hec flagella pcedūt: ꝓquerētes q̄q̄ de pcussiōe. ſz tacētes de causa mouēte. scōm illō qđ coītr dicit. pcutit puer ⁊ q̄rit. ſz causa tacet. Quādoq̄ etiā iusto dei iudicio tales ī necessitate deserūt ab alijs vt sic fecerit. fiat ⁊ ipis: ⁊ vtinā hec sapērēt ⁊ intelligerēt ⁊ se emēdarēt. Septimū malū q̄ pcedēti sepe malo ē anexū. ē maledictū curiositatis viciū. a q̄ tam ī faciēdo q̄ vītādo. tanq̄ a venenoso serpēte ē oīno dei fuis abstinēdū. Curiosa enī q̄ faciūt et q̄ eis vti volūt. mūdo viuūt ⁊ fuiūt. Talia nāq̄ sūt ornamēta mūdi ⁊ blasphemia dei. Qui ēo ī puritate ꝓsciētie ītēdit vivere. mirū quō ī faciēdo vel vītādo se audet hac fece fedare. Est enī piculosū. ⁊ ē valde magnū viciū. Primo q̄ tēpus ad laudādū deū ꝓcessū pdi tur. ⁊ ꝓtra ipm ī vanis expendit. Multo ei pl⁹ de tpe occupat curiosū opus q̄ expediat: ⁊ hoc valde malum esse null⁹ sapiēs ignorat. Scōo q̄ faciēti ē causa vane glorie ⁊ iactācie. O q̄ciens cogitat ⁊ recogitat ac mēte revoluit. etiā q̄n n opat. ac etiā q̄n diuinis intēdere debet: vt pulcrū opus faciat. O q̄ciens illud aspicit ⁊ inde se reputat. ⁊ apud alios reputari vult ⁊ se iactat. Tertō q̄ etiā ei cui facit ē causa et occasio supbie. Tali enī oleo ignis supbie nutrit. ⁊ magis accēdit. Nā sicut rudia et grossa sūt būilitatis fomētū. sic curiosa ⁊ pulcra sūt supbie nutrimētum. Quarto q̄ ē matēria ⁊ occasio retrabēdi animū a deo. Nam scōm Greg. tāto q̄s a supno amore disiungit: q̄nto inferius delectat. Quinto q̄ est ꝓcupiscētia ⁊ voluptas oculoꝝ. Ad ni

bil enī talia curiosa valē vidēt. nisi vt inde oculi pascāt. ⁊ p ꝓsequēs etiā anim⁹ ex eis distrahit. Sexto q̄ multoꝝ alioꝝ est laque⁹ ⁊ ruina. Nā talia respiciētes mltis modis offēdere possūt. vel delectabilit aspiciēdo ⁊ similia ꝓcupiscēdo: vel detrahēdo ⁊ maledicēdo. seu alijs scandalū ⁊ malū exemplū inde trahēdo. Cogita ḡ quotiēs de⁹ offēdi potuerit. q̄n q̄ illa curiositas deleta sit. De oīnib⁹ aūt illis offēsis. ipe q̄ tale op⁹ fecit vel fieri pcurauit. ē in causa: et p ꝓsequēs in culpa. Ecce quot mala ex tali curiositate proueniūt. Adhuc ē ⁊ aliud malū magnū valde. q̄ curiositas directe obuiat pauptati. Et vlt̄ oia pdicta ē hoc malū. q̄ leuis ac vani ⁊ incōstantis animi est indiciū. ⁊ supbie in corde latētis signum. Hoc aūt malū curiositatis nōsolū repitur ī clericis. sed etiā plerisq̄ religiosis. Quidā enī eoꝝ relicta ⁊ q̄si ꝓcepta antiquoꝝ patrū simplicitate et humilitate. nouitates seculares in multis ad vsū ptinentibo adinueniūt: ⁊ dyabolū adulterantē cū suis satellitibo in religionē introducūt. Ende nō videnē filij religionis veri ⁊ legittimi. sed pocius adulteri: q̄ a sanctis patribus degenerātes adulterinas nouitates ⁊ curiositates adinueniūt. ⁊ q̄les sūt talia opa faciunt. Ēlñ ō eis illud vulgari dici pt̄. Qualis erat mulier. tale coq̄bat olus. Mīstri ḡ dyaboli sunt. q̄ opus ei⁹ faciēdo sibi fuiūt. Et ideo ppt̄ nullū de mūdo tale op⁹ q̄s facere debet. nec velle p se fieri etiā si gratis fieret: q̄ nulla de causa peccato est ꝓsenciendū. ⁊ ab offensa dei est omnibo mōis abstinendū. Nam: vt dicit Anshel. omne pcm p prevaricatōez dei exhonorat. Si ḡ peccare ē deū exhonorare. hoc homo facere nō debēt: etiam si necesse esset pire omne qđ de⁹ nō est. Mic ergo valde quomō homūcio cinis ⁊ puluis. tā audacter deum ⁊ tantā maiestatē presumit offendere. Unde Bern̄. Tangit montes ⁊ fumigāt et tam tremendā maiestatē audet irritare pulusculus. vno leui flatu dispergēdus. ⁊ minime recolligendus. Et si ppter nullū alium curiosa facere debēs: quātomagis offendis. si ppio motu ab solā ꝓplacentiā talia facis. volens magis ꝓplacere creature q̄ creatori. Ex premissis igitur apparet aliquātulū. in quali et quanto piculo sit hodie status clericorū: et quanta per eos veniunt scandala. quantāq̄ persecutionem suscitant in ecclesia. Illi enī vere ecclesiam persequūtur. qui vicijs ⁊ malis exemplis persequūt. Illi acerbius sanguinē fundunt. que xp̄m quātum in ipis est in homine occidūt. Unde Bern̄. Si dominus ppriū sanguinē dedit in preciū redemptōnis animarū. nonne tibi videt grauiorem suscitare persecutionē: qui suggestiōe mala. exemplo pnitioso. scandali occasione auertit ab eo aīas quas redemit ab illo qui sanguinem illū fudit. Et itez. Quis obsecro laycoruz audius clericis acquirit tēpalia et ineptius vtitur acquisitis. Cū tantū fastuz videant layci in suppellectile clericorum. nonne p eos pocius inuitātur ad mundū diligendū. q̄ negligendū?

Medice cura teipm. Si mundū ꝓbicas ꝓtēnendum. ꝓtēne tu prius: q ad ipm alios efficaci⁹ inuitabis. Da voci tue vocē ⁊rutis. ꝓsonet vita ⁊bis: q statī erit in ore tuo viuax q efficax sermo dei. q penetrabilior oñi gladio ancipiti. Nō sic ꝓfecto est. sed sic popul⁹ sic sacerdos: sicut laic⁹ sic q cleric⁹. vterqꝫ cupit. vterqꝫ diligit mundū q ea q in mūdo sūt. Laicus tamē cū labore: sed cleric⁹ sine labore volūt possidē totū mūdū. Cōmunicare volūt cupiditati et supfluitati hoīm sꝫ nō labori. Peccare volūt. sꝫ nō flagellari cū hoīb⁹. Eliñ timēdū ē. q flagellenť cū demonib⁹. Quomō seculares nō expēderēt substātiā suā. viuēdo luxurioſe etiā ī ꝑsentia sacerdotuꝫ: quō nō intēderēt vanitatib⁹ q lenocinijs hui⁹ seculi quō nō essent insolētes q elati. cū tantū fastum tantā insolentiā videāt clericoꝝ: Nōne in ꝑsentia eoꝝ irreuerēter abutimini elemosinis pauperum: De patrimonio crucis xpi. non facitis codices ī ecclesijs: sed pascitis pelices. ipinguatis carnes. adornatis equos. Et vere ī capitib⁹ omnib⁹ omniū platearuꝫ. dispsi sunt lapides sanctuarij. Platee late sūt. et lata ē via q ducit ad mortē. Lapides ꝯ sanctuarij. i. sacerdotes sūt in capitib⁹. i. in introitu latarū viarū: docent eñ ꝑplos ꝑ praua exēpla ingredi vias latas que ducūt ad mortē. q demergūt in ꝑfundū iferni. Dolor capitis ī mēbra redūdat. Et merito clamat scā ecclesia hodie: ecce ī pace amaritudo mea amarissima. Multa ē hodie et longe grauior q̄ credi possit ꝑsecutō sancte eccl'ie: q talis incumbit. qualis nō fuit a ꝓncipio. Multis modis ꝑsecutus est eā dy̆abol⁹. sed nūq̄ grauiꝰ q̄ hodie: q nunq̄ fuit maior ꝑditō xpianoꝝ. nec liberior aut securior trāsgressio diuinoꝝ ꝓceptoꝝ. Ecclesiā incipientē ꝑsecut⁹ est ꝑ tyrānos. ꝑficientē ꝑsecut⁹ est ꝑ hereticos: iam letā q florentē ꝑseq̄ē ꝑ motus illicitos Dec Derñ. Adhuc aūt vnū de clericis in fine subiūgo exemplū. Cleric⁹ quidem in sy̆nodo episcopoꝝ ꝓbicare ꝓpulsus. angustiabať nō modicū. q̄d nam digne posset coram tot ecclesie ꝑlatis ꝓdicare. At vbi accessurus ī oratōne iaceret. venit ad eū dy̆abol⁹ q dixit. Quid angustiaris istis clericis ꝓbicare: Dic eis istud. q nō aliud. Princeps iferni salutat ꝑncipes ecclie. leti oñes nos eisdē referim⁹ grās: q ꝑ eoꝝ negligentiā ad nos fere totus mund⁹ deuoluiť: q cum ipis ꝑlatis nobis eoꝝ subditi ꝑiter offerūť. Inuit⁹ q̄dem tibi dico: sed altissimi iussione coactus. Q̄ vera ista sint. status ꝑculdubio ecclesie mōstrat: qui nullā triū malorum que ī mūdo sūt. scꝫ superbie. auaritie. luxurie. ꝓparatōnē recipit in clericis q ꝑlatis. Elide moderatores orbis q reges magnos. vide duces. comites q barones. nihil videbis ī eoꝝ cultu et appatu tā singulariter exquesitū q pomposū. Eoꝝ auaritiā si attēdas. nullā mercatoꝝ. nullam ciuiū talē reꝑies. Qui tamē heredes legitimos si haberēt. tolerabilior ysania videretur. De luxuria vo eoꝝ nihil diffinire ꝑsumo. nisi q̄ illā solus nouerit oipotēs: qui renū q cordiū scrutatorē deus. A qua q̄dem luxuria valde terrere deberēt eos quorūdam clericoꝝ exempla: de q̄bus noui quosdā subito q ī prouise. in latrina q fetore vitā suā fetidaꝫ terminasse. q quēdā in ipo actu simul cum fine operis expirasse. Et si queris de gula que fomētū ē luxurie. inuenies populū semel ī anno carnisprevium facere: sꝫ clerū quotidie. In sabbato q̄ꝫ delicijs affluere mos erat iudeis. veri sabbati ignaris: quos clerici ī hoc satis imitanť. in festis diebꝰ delicati⁹ ꝓuinās: nec aliter diē festū nisi plus solito se ingurgitent reputātes. Elnde Hiero. Cum superbia ꝑpria sit demonib⁹ siue mulieribꝰ. luxuria pecudibus. auaricia mercatoribꝰ: ex his factum est monstrū q̄d est malus clericus. Similiter ī religiosis inuenire poteris vnū monstrum ex huiusmodi malis ꝯpositū. Quādoq̄ enī presidens est superbus et ambicioſus. diligens ꝑesse et querens mobis omnib⁹ in offitō remanere. Est etiam quādoq̄ cū hoc ꝓcupiscentie carnis debit⁹. querens frequēter occasiones vacandi delicijs q voluptatib⁹. Est insuꝑ quandoq̄ ꝓcupiscētia oculorū et auaricia cecatus. ꝑ questu faciendo discurrens: et qualitercūq̄ temporalia acquirens vel acquisita recipiens. Et quia in se habꝫ hec tria ex quib⁹ oriunť omnia hui⁹ seculi mala: nam testā te iobāne omne q̄d est ī mūdo. aut est ꝓcupiscentia carnis. aut ꝓcupiscentia oculoꝝ. aut superbia vite: ideo expectare habet ꝑ retributōne. condigna omnia seculi alterius ꝯmoda. Si quis ꝑter predicta mihi ea scribenti irascať. talis de seipo q̄ hmōi sit ꝓfiteť. Multi eī cū eis veritas ꝑponiť indigne ferūt. q cū aliter euadere nō possūt. respondēt q̄ de talib⁹ sibi cō scientiā nō faciūt: q hec ē mala ꝓscientia. q̄ veritati q ratōni ꝓtraria. Eliñ notādū q̄ q̄druplex est ꝓscīa. s. due bone q due male. Prima est bona q trāq̄lla. q hec ē illi⁹ q̄ pcta ꝑterita punit. et ꝓmittēda diligēť refugit. De q̄ ī psalmo beat⁹ vir cui nō īputauit dñs pcm. Oñe aūt q̄d ipe nō īputare decreuit. sic ē q̄si nō fuerit. Scda ē bona sꝫ turbata: q̄ se leuat. nō tñ in dulcedine. sed ī amaritudine repugnātē sēsualitatē. ita vt dura videať ei via recta. parca vita. longa vigilia. oro ꝑlixa. rudis vestis. cibꝰ agrestis: q tñ retinet se freno timoris. Sꝫ audiet iste a xpo cuꝫ aplis: vos estis. q̄ ꝑmansistis mecū ī tēptatōnibus meis: q illud psalmi. cū ipo sū in tribulatōne. Tercia ē mala q turbata. que nō tantum timet pcm. q̄ntum deꝑhendi ī peccato: q min⁹ timet dei offensā q̄ pcti infamiā. De q̄ in psalmo In opib⁹ manuuꝫ suaꝝ ꝓpensus est pcor. Et itēꝝ. Imple facies eoꝝ ignominia: q querēt nomen tuū dñe. Quarta est mala q trāquilla. ac ꝑ hoc sūme ꝑiculosa. Ista nec timet deū offendere nec hominē reuereť scandalizare: que cuꝫ venerit in ꝑfundū peccatoꝝ contēpnit. q ideo ī peccato q̄etē manet. Sed nihil est quo tantū provocetur vindicta iudicis. sicut cum securitate peccare: q nō desistē a peccatis. Talis ē conscientia quorūdam. qui cū errant q malefaciunt:

ita q etiã scriptura vel ratõne ꝓuinci pñt: post positu dei timore dicũt. q nõ faciũt sibi ꝺsciẽti am. putãtes q deus ĩ iudicãdo eoꝝ sequaẽ opinionẽ fantasticã. ꝯ relinq̃t iusticiã. Oratõ.

OOmine ihu xpe q̃ superbis resistis. ꝯ hũilibꝰ das grãm: da cunctis statũ dignitatis ꝯ regimis ꝑ bono obediẽtie hũiliter ꝯ sine ambitõe suscipiẽtibꝰ. ꝯ sic ĩ eo ꝑseuerãtibus. grãm in ꝑsenti ꝯ gl̃iam in futuro: ꝯ resistẽ ãbitiosis. sepiẽdo vias eorũ spinis ne ꝑsperent ĩ eis. ita vt neq; ꝑesse hoibꝰ delectẽt. neq; honoris sui singl̃aritate letẽt: sicq; tãdẽ illũiati ꝯ ad cor ꝟuersi. a pestifero vitõ ãbitõis desistãt. ꝯ tales eẽ desinãt. vt te miserãte ieẽ nũ ñ peãt Amẽ.

De eo q dñs supra mare ãbulauit ꝯ petrum ne mergereẽ: erexit. Capitulum .LXIX.

ITerum autẽ q dñs orauit ĩ mõte solus. nauicula in q̃ erãt discipuli ĩ medio maris iactabaẽ fluctibꝰ: ꝯ laborabãt ĩ remigãdo. qr ventus erat eis ꝓtrarius. Ex q̃ aduerte q̃ formidãda sit xpi absẽtia: qr illi q̃ xpi societate carẽt tẽptatõnibꝰ exponũẽ. Cõspice igiẽ eos et ipis ꝓpatere qr ĩ magna sũt ãgustia ꝯ tribulatõne. Tempestas emẽ eos ĩuasit. ꝯ tẽpus noctur nũ est: ꝯ absq; dño suo sũt. Cũ aũt a sero ꝯ deinceps q̃ ꝑ totã noctẽ laborasseẽt. videẽs eos dñs oculis miscdie ĩ mari laborãtes: q̃rta vigilia noctis te mõte descẽdit. ꝯ ãbulãs supẽ mare eis appropinq̃uit. Diuidiẽ aẽ nox ĩ q̃tuor ptes. sm q̃tuor excubias seu vigilias. q̃s faciũt in castris excubãtes: ꝯ ꝑ vices q̃tuor sibi succedẽtes. Prima dicitẽ ꝓticiniũ. qr tũc omẽs dormiẽdo ꝓticent ꝯ tacẽt. secda intẽpestũ. qr nondũ ẽ tẽpus ad surgendũ vel opandũ. Tercia gallicinĩũ. qr tũc excitaẽ gallus ad cãtandũ. Quarta ante lucanũ qr ante lucẽ. Ẽ ñ quelibꝫ vigilia tres horas habet: qr vt ait hiero. stationes ꝯ vigilie militares ĩ trina horaꝝ spacia diuidũẽ. Patet q̃. q q̃si per totã noctẽ ꝓclitati fueẽt: qr pene iã noctẽ finita dñs ad eos venit. ꝯ nõ mor sꝫ demũ tñ eis succurrit. qr ꝯ si ad horã differre videẽ auxiliũ tribulatis: tandẽ tñ eos ꝓsolari ꝯ corroborare nõ desinit. Ẽ ñ theoph̃. Permisit aũt dñs ꝓclitari discipl̃os: vt fierẽt paciẽtes. Ẽ ñ nõ statim eis astitit. sꝫ ꝑ totã noctẽ ꝓclitari pmisit. vt docẽt eos paciẽtes expectare: vt ñ a ꝓncipio ĩ tribulatõnibꝰ sperarẽt subsidiũ. Et ite. Ẽ ide quõ nõ ĩ ꝓncipio ꝓiculi dñs astitit sed ĩ fine: pmittit nãq; nos eẽ in medio ꝓiculoꝝ vt certãtes in tribulatõnibꝰ ꝓbabiliores fiam⁹. ꝯ vt ad ipm solũ recurram⁹ q̃ potẽs ẽ. ex isperatis nos liberare. Cũ eiñ intellect⁹ hũan⁹ sibi ꝓuidere nõ poterit. tũc sal⁹ diuina aduenit. Cõsidera nũc dñm. quõ fatigatus ex vigilia lõga ꝯ oõne ꝓlixa. solus descẽdit. noctis tpe. pedibꝰ nudis. de mõte laborioso. ꝯ fortẽ petroso: ꝯ vehemẽter ei ꝓpatere. ꝯ q̃mõ vadit supẽ mare firmo vestigio. ꝯ nõ infusis pedibꝰ sic supra terrã: nõ q̃dẽ assũpta agilitate. sꝫ corpis grauitate ꝯ aquaꝝ liq̃ditate manẽte: cognouit eiñ creatura suũ creatorẽ. cui⁹ etiam pẽ̃ate subiecte sũt omẽs tribulatões mũdi. Ẽ ñ miraculose hoc fecit. sic q̃ndo virgo manẽs ẽgo pepit: ꝯ qñ manẽte corpis soliditate ꝑ clausa hostia dñs intrauit. Cũ aũt appropinq̃uit nauı. discipuli videẽtes eũ turbati sũt. ꝯ p timore clamauerũt: putãtes esse fãtasma ꝯ apparitõnẽ rei nõ existẽtis. vel alicui⁹ spũs nocẽ volentis: ꝯ tamẽ iã viderãt eũ tãta miracula fecisse. q̃ credẽ deberẽt ipm sup aq̃s posse ãbulare. Et qr vt ex hoc appareat pax fidei erãt. ideo eos ꝑterire volebat. i. ad moduꝫ volãtis se habebat: eo modo sic post resurrectõeꝫ suã ambulãs cuꝫ duobꝰ discipulis. finxit se longi⁹ ire. qr ñ cognoscebaẽ: tales emẽ apparitõnes fiũt ꝓmũiẽ scõm dispositõeꝫ interiorẽ ipoꝝ q̃bus oñdiẽ. Ideo etiam ab horaꝫ ꝑterire volebat. vt dilata grã magis grata foret. ꝯ liberatõ dultior esset: sic ꝯ sinxit se longi⁹ ire. vt desideriũ accẽderet. At benignus dñs amplius eos vexari nolẽs. ne absorberenẽ a timore: qr prope est omñibꝰ inuocantibus eũ in veritate. statim assecurauit eos dicẽs Habete fiduciã scz liberatõnis. ꝓtra desperatõnem tribulatõnis. Ego sũ liberator nõ fãtasma nolite timere qr possũ vos de ꝓiculo aque eripere. Scõm Hiero. nõ dixit quis esset. qr ex voce sibi nota poterãt magistꝝ agnoscẽ: vel vt intelligerẽt ipm esse. q̃ moꝫsi dixerat: q̃ est misit me ad vos. Ẽ bi Crisꝰ. Nõ cognoscebãt ꝑsonã ei⁹ ꝑter tenebras. stati aũt ĩ voce cognouerũt eũ ꝯ timore solut⁹ ẽ. Ẽ bi ꝯ Theophil⁹. Cũ aũt hoies vel demones nos ꝑ timorẽ nituntẽ mouere. audiamus xpm dicentẽ. Ego sũ. nolite timere: id est ego semꝑ assisto. ꝯ sic deus ꝑmaneo et nunq̃ ꝑtranseo. Nõ ꝑdatis in me fidẽ ꝑ falsis terroribus. Tũc petr⁹ amore vehemẽti succensus et stimulatus: cupiensq; ad dñm venire ꝯ illi ꝑpinquior esse: dixit. Domine si tu es scz liberator ꝯ saluator: iube me venire ad te sup aquas. Quasi dicẽt. scõm Hiero. Tu ꝓcipe. ꝯ illico solidabũtur vndę: leue fiet corp⁹ qđ ꝑ se est graue. Et innuit illi dñs voce ꝯ manu vt veniret: et ꝓfisus de domini potẽtia insilijt in mare. cepitq; ꝯ ipse supra mare ambulare vt ad ihm posset venire. Felix motus. quia sup aquas mũdane ꝑsperitatis ꝑ ꝓemptũ: sed felitior terminus. qr vt veniret ad ihm saluatorẽꝫ animaꝝ. Jn tantũ emẽ desiderabat xpi societatẽꝫ. q̃ nolebat expectare aduentũ ei⁹ vsq; ad nauẽ: sed volebat occurrere sup aquã. oblitus ꝑ amore xpi aque piculũ. Ẽ biq; petrus frequẽtissime ꝯ ardentissime fidei fuisse monstraẽ. Neq; emẽ profundissimo ꝓlago sese crederet: nisi fidẽ certissimã de domino haberet. Sciebat emẽ saluatorem nostrum omnia posse. et nihil minus de pẽate in mari q̃ in terra eum credebat habere. Et in hoc miraculum maius apparuit. qr nõsolũ xpi virtute diuinitatis sup aq̃s ãbulauit. sed etiã petrus eadẽꝫ virtute ad ipm venit. Sed postea petrus videẽs vẽtum validum et vehementem. timuit ex infirmitate hominis ꝯ titubauit: ꝯ quia parũ dubi-

tauit.pax sōmersus fuit. Fides ardebat:sz būa na infirmitas ī pfundū trahebat. Supra mare dñs eū ambulare facit.vt diuinitatis sue potē tiā ostēdat:mergi facit vt priā infirmitatē cognoscat.ne putet se equalē deo ꝙ supbiat. Reliquit ꝯ paululū tēptatōni.vt ita p oratōez augeat fides eius.cretētis se dñi impio posse liberari. Et cū cepisset mergi statim dñm inuocauit:et dextera dñi eū ne mergeret erexit.ac naui restituēs dixit ei. Modice fidei.quare dubitasti. In hoc em̄ puitas fidei ī petro apparuit:qz ex quo ad p̄ceptū dei sup aquas liq̄das ambulauerat.de vēto ptrario timere nō debebat. vñ Crisz. Et igit mōstraret.quoniā nō vēti īmissio sed illius modica credulitas piculū operabat. subditur:modice fidei quare dubitasti. In quo manifestat:qz neqz ventus nocē potuisset. si fides firma fuisset. Modice fidei erat petr⁹.respectu eius que expediebat ei:magne tamē ꝙ arctissime respectu nostre fidei. Ēlñ Diero. Si apostolo petro q̄ pfidēter saluatorē rogauerat: dicens. Dñe si tu es iube me venire ad te sup aq̄s qz paululū timuit.dicit modice fidei quare dubitasti:q̄d nobis dicendū est.q̄ hui⁹ modice fidei nec minimā q̄dem habemus pticulā. Intrauit autē dñs nauē. cessauitqz ventus ꝙ tēpestas et oia sūt pacata. In hoc xp̄c se oñdit dominū aeris.sicut ī deambulatōne sup aquas oñderat se dominū maris. Ēlñ dat intelligi.q̄ dñs patitur nos ad tēpus tribulari. vt ōtus nostra pbetur:finaliē tamē ꝙ ī necessitate nō deserit.sz nobis primus fit. Et statī ōtute diuina fuit nauis ad terrā ad quā ibant.scz bethsaidaz ciuitatez in terra genezareth. Q̄d aūt iohānes dicit discipulos venisse trās mare in capharnaū. nō ē cōtrariū:qz capharnaū ꝙ bethsaida ī eodē littore sūt ꝙ vicine:ꝙ forte discipuli venerūt ī confinio vtriusqz.medium aūt ab vtroqz extremo possumus denominare. Ēl vēto excellentē venerīt primo capharnaū.ꝙ postea inde bethsaidaz. Et sic a deserto bethsaide.i.q̄d ptinet ad terminos ciuitatis bethsaide.ī q̄ deserto dñs turbas pauit. migrauerūt vsqz ad ciuitatē bethsaide. qz inter ciuitatē ꝙ desertū ptinēs ad ciuitatē.ē mare seu stagnū mediū. Pluries legim⁹ discipulox nauiculā fluctibo ꝙ vētis exagitatā.sz nūq̄ submersā. Semp em̄ de⁹ adest suis ī tribulatōe.qz promisit cū eis tūc esse. Ēlñ Beriñ. Quātūcūqz seuiat tribulatō.nō memineris te derelictū. sz memineris esse scriptū:cū ipo sum ī tribulatōne. Et ego aliud inteī ī tribulatōne q̄d requirā: Bonū mihi dñe tribulari.dūmodo ipe sis mecū.q̄ regnare sine te.epulari sine te.gloriari sine te.

Mistice nauicula ista ē eccl̄ia vel q̄libet fidel' anima.que fluctibo psecutōnū ꝙ tēptatōnuz seculi.modo ī hereticis.modo ī tyrānis. modo in falsis fratribo tundit̄ ꝙ turbat̄.cū ad patriā celestē tendere conat̄. Ēletus ptrarius. ē malignorū spirituū flatus.labor discipulox ī remigando. labores designat fidelīū ad q̄etz patrie celestis puenire conātiū. Sed dñs videns laborātes pietatis ītuitu corroborat.ꝙ aliq̄n manifesto adiutorio liberat:nō em̄ aufert auxiliū et si differat.ñ derelinq̄t ꝙ si q̄nq̄ pressuras exponat. Diluculo aūt appropinquāte dñs supra mare ambulans.ꝙ pressuras seculi p̄mēs venit ad eos qz cū homo mentē ad supni lumē presidij erexerit.aderit dñs:q̄ sicut lucifer matutin⁹ omnes tenebras pellit.ꝙ picula tēptatōnū cessare facit:deo em̄ presente pacificat̄ anima ꝙ fit tranquilla. Quia vo hec nauicula nō torpētes vehit sed fortiter remigātes:significat̄ qđ ī eccl̄ia nō desidiosi ꝙ molles:sed fortes ꝙ ī bonis opib⁹ pseuerātes.pueniūt ad portū eterne salutis. Moraliter mare mūdus ē.nauicula ē penitētia vl' crux xp̄i.motus aūt maris motus ē tēptatōnū ex flatu demonū:discipuli sūt in naui.qz penitētia que ē pticipatō crucis ꝙ passionis xp̄i. non ptinet nisi discipulos dñi. Ibs nō est in naui.qz penitētia nō indiget:eo q̄ aquas ꝑcupiscentie calcauit. Hec est scda tabula post naufragium vt dicit Diero. sine qua nullus venit ad littus solide eternitatis. Ibs auctor salutis īducit trāquillitatē.qz sedat tēptatōnē:turbe āmirantur.qz nihil talia trāquillitatis in se expiuntur qz nō est pax impijs. Petrus ambulans super aquā.nil mali passus ē ab aqua.sed a vento qui eū fere submersit:sic homies ambulando super aquā mūdi.p ptēmptū diuicia. nil ab eis mali pactūtur:tamē debent timere piculū vēti supbie ꝙ elatōnis. pter ptēmptū hmōi exurgentis. Hoc debēt timere illi. q̄ in angusta penitentia vel religione sūt.ꝙ terrena dimiserūt.et pedib⁹.i.affectōnib⁹ ꝙ desideriis q̄bus anima graditur sup aquas ambulāt:ne vento supbie agitent̄ ꝙ submergant̄. Inde p̄mo homī dictū est. dominamini vniuersis que mouent̄ sup terrā.

Item moraliter nauis est corpus humanuz.ī quo anima ē sicut nauta ī naui: que fluctibus passionū ire ꝙ ꝑcupiscētie que ī organis corpalibus sūt frequēter impellit̄.et aliquādo piclitatur: nam motus passionis aliquādo subuertit iudiciū rationis. Sed quarta vigilia (que ēminat̄ in luce matutina) xp̄c venit.qz dum mens ad superni luminis claritatē oculos erigit. passionum impetus ꝑquiescit. Et tunc fit applicatio ad terrā genezareth.id est generātis auram p quā significat̄ spiritus aure lenis.vbi ē dñs. ꝙ sanātur infirmi a languore pcti. Sic ergo triplex hic ꝑcurrit miraculū. scz ambulatō super mare.subita tempestatis sedatō.ꝙ nauis multū a terra distantis ad portum deductō: vt discamus.q̄ fideles in quibo est xp̄c.tumorez mundi premūt.fluctus tribulatōnū calcāt.ꝙ velociter ad terrā viuentiū trāseunt. Ēlbi Aug⁹. Attēdite seculū quasi mare. Ēletus validus et magna tempestas: vnicuiqz sua cupiditas. Amas deum ambulas sup mare.sub pedib⁹ tuis est seculi tumor. Amas seculū absorbet te. Amatores suos vorare nouit.nō portare. Sz cū fluctuat cupiditas cor tuū.vt vincas tuā cupiditatē:inuoca xp̄i diuinitatē. Discе calcare seclm̄ meritō fidē

in xp̃o. Et si motus ē pes tu⁹. si titubas. si aquā nō supas: si mergi incipis. Dic pereo: libera me Dic pereo: ne peas. Sol⁹ enī a morte carnis liberat te. q̄ mortu⁹ ē i carne p te Dec Aug⁹. Ubi q̄ Beda. Nec mirādū si ascendēte i nauiculā domino vētus cessauit: in quocūq; enī corde de⁹ p grām sui adest amoris. mox vniuersa viciorū et aduersātis mūdi. siue spirituū malignoꝝ bella ꝓpressa quiescūt. Et vt ait Theoph̄. si voluerim⁹ xp̃m in nauiculā nrām suscipe. i. in cordib⁹ nr̄is habitare: stati inueniemur i terra ad quā ire volum⁹. i. celū. Cū aūt dñs ihs q̄ discipuli ei⁹ trāsfretassent. venerūt i terrā genezareth sic dictā a loci vicinitate: q̄ gētes regionis illi⁹ cognouerūt ihm. alij rumore q̄ fama. alij facie q̄ p̄ sentia. Et ꝓquirētes infirmos vniuerse regionis illi⁹. adduxerūt eos ad ihm. vt vel fimbriā vestimenti ei⁹ merenē tāgere: sciētes q̄ poterat eos curare: q̄ ꝓsequebāt bñficia curatōnū tā mēte q̄ corpe. q̄ illos q̄s xp̃c sanabat corpe. sanabat q̄ mente. Ubi Crisō. Nos aūt nō solū fimbriā aut vestimētū xp̃i habem⁹: sed etiā corp⁹ eius vt comedamus. Si g̃ q̄ fimbriā vestimēti ei⁹ tetigerūt. tantā acceperunt ūtutē: multomagis q̄ totū ip̃m sumēt Dec Crisō. Mira fides gerasenoꝝ. vt nō tm̄ p̄sentiū saluti ꝓenti sint: sed mittant ad alios p̄ circuitū. vt currāt oēs ad medicū. Curre q̄ tu p̄ quacūq; infirmitate ad ihm auctorez salutis: vt bñficiū curatōnis ꝓsequi merearis. Hoc aūt facto dñi ihu significat: q̄ p̄dicator euāgelij debet curare lāguidos spūaliter. medicina p̄dicatōnis q̄ sācte opatōis. Mistice trāsfretatio hec significat trāsitū xp̃i ad gētiles p̄ apl̄os Innuit g̃ p̄mo ēnsitū apl̄oꝝ ad gētiliū ꝓuersionē: genesar enī interp̄tat vicīū nativitatis. et significat gētilitatē. scdo sequēte fidei ꝓgnitōnē q̄ cognouerūt eū. tertō fideliū multiplicatōem q̄ ad ꝓgregādū infirmos miserūt i vniuersā regionē. Et audiuit herodes tetrarcha famaz de ihu. i. de doctrina q̄ miracul̄ eius: ita vt q̄ ipe et quidā alij mirarētur in eo iohem resurrexisse a mortuis. Et vere de mortuis surrexit: q̄ de morte hui⁹ miserie corpalis. scdm spiritū in vitā immortalē trāstuit. Opinio enī omnū loquētiū de resurrectōe q̄ imortalitate aie fuit: q̄ post r̄surrectōez sit hō maioris q̄ excellētioris potēcie et ūtutis q̄ ante. dū adhuc ḡuaret infirmitate carnis: q̄ iō licet iohes baptista nō fecisset miracl̄a in vita sua. Herodes tamē credēs eū surrexisse a mortuis. asserebat eū facē miracula. Uñ theophil⁹. Sciēs herodes q̄ iohez iustū exñtem sine causa occiderat. credebat eū a mortuis surrexisse: q̄ q̄ ex resurrectōe suscepisset miracul̄oꝝ opationē Dec theo. Per hoc aūt moraliē designat q̄ resurgētes ō morte culpe. maiora ūtutū opa debēt facē q̄ ante: vt sic oñdant se gratos ō sua resurrectōe. Moraliter q̄s iohem decollat: qui bonū p̄positū ab aliq̄ aufert vel in se necat. Herodes ō inter dubiū timidūq; vacillans. optabat sepius q̄ querebat videre ihm: magis duct⁹ curiositate videndi miracula q̄ deuotōne. et vt si

forte sic iohez posset agnoscē: imo volebat eum occidere. Per hūc significanť curiosi: qui facta miracula videre querūt q̄ audire. sed nō imitari. Tremebat q̄dez q̄ formidabat herodes iohez adhuc viuū. paupem p̄sus q̄ nudū: timebat etiam q̄ formidabat eū iam occisū q̄ mortuū. Unde Crisō. Sed nec abscisū eius caput secure poterat ac libēter aspicē: q̄ post mortē q̄s iohānis in illo terror vigebat. Tanta ē vis q̄pe ūtutis. vt post mortē q̄s sit viuentibo fortior. adeo ē inbecillis nequicia: etiā si honore regis iuuet. etiam si p̄sidio mlt̄itudis atq; vniuersa h⁹ mūdi potentia fulciat: omnibo tamē pectoribo quibo inest. cunctis oīno rebo fragiliores fecit. Et iterꝝ. Peccatores enī sciētes q̄ nesciētes quēq; strepitū p̄timescūt: pcm enī nemine arguēte hominē p̄dit. nemine accusāte ꝓdit nat. q̄ timiduz q̄ pigꝝ reddit delinquēte Dec Crisō. Oratio.

Omine ihu xp̃e clemētissime. dignare i nauiculā pectoris mei ascēdere. q̄ superbie ventositatē ac viciorꝝ insurgētiū p̄cellas sedare: ne me. in aliquo tēptatōnū vent⁹ subuertat. vel vnda submergat. Da mihi in perturbatōne ꝓsiliū. in ꝓsecutōne auxiliū. in tribulatōne solaciū. in aduersitate fortitudinem. in omni temptatōne virtutē. Libera me a tempestatibo hui⁹ ꝓcelloſi maris. q̄ ꝓduc me ad trāq̄llitatē q̄eti littoris. dās mihi nūc pacē tp̄is q̄ pectoris. q̄ p⁹ hoc eternitatis Amē. De verbis dñi p̄ē que q̄dam retro abierūt. Ca. LXX.

Postq̄ ergo domin⁹ ihs trāsfretasset cū discipl̄is a desto vsq; ad genezareth. altera die turbe q̄s pauerat. nō inuenientes eū i loco vbi hoc fecerat. itrauerūt naues supueniētes a ciuitate tiberiade. q̄ est iuxta idē destū. q̄ trāsfretātes venerūt caphar̄naū. Et inuenientes ihm mirabāť quō illuc venisset: cū solā nauiculā vidissent. quā cū discipul̄ nō intrauerat: q̄ dixerūt ei Rabi quando huc venisti: q̄ sez nec discipulorꝝ nec aliā nauē itrasti. Respōdit eis ihs. nō ad q̄stionē eorꝝ: sz ad intentōez. Amē dico vob. licz vos q̄si deuotos oñdatis. tm̄ q̄ritis q̄ seqmī me. sz aliq̄ ex vobis (q̄ si nō oēs) nō p̄ter signa q̄ vidistis. quibo me cognoscē potuistis: nō p̄ē sermonē quē audistis: nō vt mihi vl̄ signis meis q̄ facio credē velitis: sed q̄ māducastis ex panib⁹ q̄ saturati estis. hoc ē. nō p̄ter me sz p̄ē refectionē. ne p victu oporteat vos laborare q̄ habere solicitudinē. Quasi dicēt. p̄ter carnē me q̄ritis nō p̄ē spm̄. q̄. s. vt saturemī iterꝝ: sz debetis esse magis soliciti de cibo spūali. quo aia sustētať. q̄ tāto melior ē cibo corpali q̄ corpus reficiť. quāto aia melior esse corpe dinoscitur. Cōsidera mō q̄ntē suauitatis fuerūt panes illi. q̄uis ordeacei: quoꝝ dulcedine illic turbe capte adhuc dñm sequebāť tam soliciti. Nec mirū. q̄ suauis q̄ dulcis erat p̄uisor q̄ dispēsator panum illoruz. Similiter quotidie multi querūt ihm. nō p̄ter ihm. sed vt bene sit eis in hoc tempore

q̃ p̃senti vita. vt assequãt ꝓmoda q vicẽt dãna. Multi etiã ꝓficiũt ihm. nõ ꝓpter ihm. sz ꝓpt nũmũ. Dic letus obuiat intrãtibꝫ religionẽ q assumẽtibꝫ clericatũ ex ignauia. vt sic ociose q sine labore panẽ mãducẽt. Quibꝫ ait dñs. Queritis me ab ambitõe pluriũ reddituum eccl'iaꝝ. celebratõne plurium missaꝝ. q ꝓpter alia hmõi: nõ qz vidistis signa. i. opa in q̃bus velitis me imitari. de q̃bus o dñe fac mecũ signũ in bonũ: sed qz mãducastis ex reddituꝫ q oblatõnibꝫ. nec tñ saturati estis: qz scõm dictũ ꝓmune q̃ plus sũt potatꝫ plus sitiũt aque. Ita etiã ẽ de cupiditatis pane. Ait Greg⁹. De panibꝫ em̃ fuerãt saturati. et p eoꝝ p̃sonã dñs illos intra sanctam ecclesiã dꝫstat: qui p sacros ordines ad dñm ꝓpinquãtꝫ. nõ in eisdẽ ordinibꝫ virtutũ merita sed subsidia vitꝫ p̃sentis exq̃rũt: nec cogitãt q̃d viuẽdo imitari debeãt. sed q̃ ꝓpendia p̃cipiendo sacienẽ. Saciatos quippe de panibꝫ dñm seq̃ est de sãcta eccl'ia tpalia alimẽta sumpsisse: q nõ p signis dñm. sed p panibꝫ queré. ẽ ad religionis officiũ. nõ p agendis virtutibꝫ. sed p requirendis subsidijs tẽpalibꝫ inbiare. Ait q Crisꝰ. Discamus assistẽ ihu: sed nõ ꝓpter datõnez sensibiliũ. vt nõ exprobremur scõm iudeos. Etem̃ queritis me ait. nõ qm̃ vidistis signa: sed quoniam comedistis ex panibꝫ q saturati estis. Propter hoc neq; ꝓtinue facit hoc signũ. sed scõo solum vt erudiat eos nõ ventri fuire. sz spũalibꝫ adherere ꝓtinue. Dis itaq; adheream⁹ q nos. q queramus panẽ celestẽ: q accipiẽtꝫ. omnẽ p̃ciamus vitꝫ hui⁹ solicitudinẽ. Unde etiaz Aug⁹. Q̃multi nõ quezũt ihm. nisi vt illis faciat bene scõm tẽpus. Alius negociatõez habẽs. q̃rit intercessionẽ clericoꝝ. Alius premit̃ a potẽtiore. fugit ad ecclesiaz. Alius vult p se intꝫueniri apud eũ apud quẽ parum valet. Ille sic. ille sic Implet̃ quotidie talibꝫ eccl'ia. Dix querit̃ ihs. ꝓpter ihm. Ait q Beda. Illi etiã qui in oratõne querũt nõ etꝫna sz tẽpalia: querũt ihm nõ ꝓpter ihm: sed ꝓpter aliq̃d aliud. Et qz turbe in hoc opabant̃. sz sequẽdo xp̃m. ꝓpter cibũ corporalẽ: inducit eos ad opa meritoria. vt ad reficiendũ querãt cibũ spũalẽ. Ait q satagẽs eoꝝ satiare mẽtꝫs. quoꝝ faciauerat vẽtres: altiorem eis panẽ ostendit: et ait. Operamini. i. operãdo q̃ritꝫ. seu operibꝫ mereami. nõ cibũ qui perit: sz corpalem: sed q̃ ꝓmanet in vitaz etꝫnã. sz spũalẽ: qui etꝫnã tribuit vitã. Cibũ qui perit opatur omnis ille. q̃ intentõez spũalem ad tẽporale refert lucꝝ: sic illi qui dñm sequebãt̃ ad hoc q corpaliter pascerẽt̃. qui aũt laborem corporalẽ p intẽtionẽ refert ad spũalia: hic operatur cibũ q̃ nõ perit: sed q̃ ꝓmanet in vitã etꝫnam. hic aũt cibꝫ ẽ verbi dei q gratie. p cui⁹ devotõne seq̃ debuerãt p̃cipue. Opus ḡ nostrũ. id est p̃ncipale studiũ q intẽtionẽ nrãm. dirigam⁹ ad querẽdũ cibũ q̃ ducit ad vitã etꝫnã. sz bona spũalia. Ad tẽpalia autẽ nõ debem⁹ p̃ncipaliter accedẽ. sed accessorie solum ea ꝓcurare ratõne corꝑis corruptibilis. qõ i hac vita oportet sustentari. Unde Crisꝰ. Quasi diceret. Vos exquiritis escam tẽpalem: ego aũt corꝑa vestra nutriui. vt p hoc exq̃reretis illã escã. que nõ tẽporalẽ: sed etꝫnã tribuit vitã. Et iterꝝ. Sed qz quidã eoꝝ qui volũt pigre nutrizi abutũt̃ hoc verbo: necessariũ ẽ inducẽ id qõ est pauli. Qui furabat̃ iã nõ furet̃. magis aũt laboret manibꝰ suis vñ tribuat necessitatẽ pacientí. Sz q ipse corinthũ veniẽs. morabat̃ apud aquilã q p̃scillam q opabat̃. Dicẽdo ḡ. ne operemini cibum qui perit. nõ insinuat q oporteat pigritari. sed q oporteat opari. q dare: hoc em̃ est cibꝫ q̃ nõ perit. Operari aũt cibũ q̃ perit: est affici secularibꝫ rebꝫ. Hoc igit̃ dixit: qz illi nullã fidei curaz habebãt. sed solũ volebãt ventrẽ implere nihil laborãtꝫs: q hoc dicẽdo cibũ qui perit vocauit Hec Crisꝰ. Quem cibũ pmanentez filius hominis dabit vobis. id est patus est dare: quia ad hoc venit in mundũ missus a patre. Hũc em̃ filium homis deus pater signauit. i. ad hoc ip̃m specialiterz assignauit q instituit. mittendo i mũdum: vt daret vitam etꝫnaz mundo. Unde infra dicit. ego ad hoc veni in mundũ vt testimonium p̃hibeã veritati: q hoc est dare cibũ spiritualem. Operam ḡ datꝫ vt possitis cibũ spũalẽ habere. Queritis me ꝓpter aliud: queritꝫ me. ꝓpter me nõ ꝓpter aliud: qui sum cibꝫ pmanẽs in vitam etꝫnam. Seipsum em̃ hunc cibũ insinuat: vt statim patebit. Operamur ḡ opus dei id est quod ip̃e acceptat. q per quod cõseq̃ possumus hunc cibũ qui nõ perit: dum p fidez veram q bona opera nos xp̃o incorporam⁹. q efficimus eũ nostrũ mentis cibum. quẽ ipse p gratiam seip̃m nobis dat. vt maneat nobiscum in etꝫnum. Ipse em̃ est cibus quo viuunt angeli qui ꝓmanet in vitam etꝫnam. Sed iudei q̃i ingrati de cibo. quẽ eis dñs dederat: mãna qõ patres in deserto ꝓmederant. p̃ferebant: dicentꝫs. Patres nostri mãducauerũt mãna in deꝑto. sicut scriptũ ẽ: panẽ de celo debit eis mãducare. Quasi dicerẽt. Tu adhuc nõ fecisti filia moysi. moyses em̃ debit mãna q annis q̃draginta. Tu aũt panẽ ordeaceũ et pauisti nos semel tñ. Ait Aug⁹. Attẽdebant itaq; qualia fecisset moyses q adhuc aliqua maiora volebãt fieri. Quasi dicant. Tu ꝓmittis cibum qui non perit: et non talia oparis qualia moyses: panes enim ordeaceos ille non debit. sed manna de celo. Et dixit eis ihs. Moyses panem scilicet significatiuum de aere. quia descendebat vt ros vel pruina. et ñ verum panem de celo descendentẽ vobis tũc debit: sed modo pater meus dat vobis panem de celo verum: ipsum scilicet dominũ ihm. quem ille panis figurabat: nam ille panis figura erat istius panis q̃ veritas est. Unde non diuiditur. sed distinguitur hic verum contra falsum. quia panis ille verus. nõ falsus fuit: sed contra figurale: et sic panis ille proprie non fuit panis verus. quia fuit figura panis substantialis dati in sacramento: et ideo iste panis est verus. qui fuit per illum figuratus. Panis enim dei verus

et nō figuralis est. q̄ descēdit de celo. ꝙ dat vitaz mūdo: effectus nāq; vel panis ē vitā ꝓseruare: ꝙ ideo ille ē verus panis spūalis. q̄ dat ꝙ conseruat vitā spūalem: hoc aūt ꝓpetit verbo incarnato. cui⁹ egressio a sūmo celo. i. a patre. vñ venit vt vitā daret mūdo. Panis corpalis nō dat vitam. sed tm̄ p̄existentē ꝓseruat ad tēpus. panis vo spūalis ita viuificat q̄ ipe dat vitā: naz anima incipit viuere p̄ hoc q̄ adhereat vbo dei: ꝙ ideo ipm verbū dei p̄ncipaliter dicit̄ panis vite: ꝓter quod xp̄c dicit. Ego sum panis vite. id est dans vitā p̄ diuinitatē: qui de celo descendi. p̄ assumptaz humanitatē: ex quo si quis digne manducauerit. ac ei fide et dilectōne ꝓiunxerit se. nō morietⁱ morte anie sed viuet. nō tm̄ in p̄senti. ꝙ tūc vite gīe: sedetiā i futuro. ꝙ in eternū vita glorie. Nō sicut patres eorꝑ q̄ similes istis erant māducauerūt manna ꝙ mortui sūt. morte anime: qz quod videbāt intelligebāt. qđ non videbāt nō itelligebāt. Justi autē q̄ similes istis nō erant. nō scdm animā mortui sūt: qz visibilem cibū spūaliter intellexerūt. Unde erga desuotos habebat omne delectamētuz suauitatis. malis aūt erat insipidus: quoꝑ ania nauseam habebat sup̄ cibo illo q̄n edebant. Sic eukaristia digne sumētibo est vite spūalis solacium. ꝙ idigne sumētibo iudicium. Ille ḡ est vere panis vite seu viuus. ꝙ de celo descendēs: q̄ potest p̄seruare a morte scdm aiam. ꝙ dare vitā eternaz talis vo panis ē verbū incarnatū. nō aūt dat⁹ a moyse i deserto. qz multi q̄ ex illo manducauerūt. mortui sūt in aia et morte eterna. Et tūc inter cetera dixit eis ihs verba spūalia o corpe ꝙ sanguine suo. Panis: inqt. id est signatū per panē. quē ego ꝙ sūmus sacerdos dabo sacramētaliter ꝙ spūaliter vel saltē spūaliter māducāti. caro mea ē. latēs sub specie panis. p̄ mundi voci⁹ vita sufficiēt̄. ꝙ si in q̄busdā nō efficit. culpa eorꝑ est. Et iterꝑ. Nisi māducaueritis carnez filij homis. viuificā ad vitā gracie ꝙ glorie: ꝙ biberitis ei⁹ sanguinē. intima aspgentē ꝙ emēdātem: nō habebitis vitā in vobis. i. pignus vite. gr̄e. ꝙ glorie. Et iterꝑ. Qui māducat carnē meā que pignus ē vite. qz in carne ē deitas. que viuificat: ꝙ bibit meū sanguinē potu spūali. qui: in quam. māducat ꝙ bibit vt debet. scz nōsolū sacrāmētaliter sedetiā spūaliter: habet vitā eternā. qz habet p̄ncipiū viuificās ineternū. Et iterū. Caro mea vere ē cibus inq̄tū est ꝓiuncta verbo dei. qđ est cibo quo viuunt angeli: ꝙ sanguis me⁹ vere ē potus. qz totus purus nihil habēs de ꝓtrario admixtū. ꝙ cetera hmōi dixit tunc eis.

Qualiter aūt ei⁹ vba intelligē debeamus. ipe dns exponit: dicēs. Qui māducat carnē meam vt spūalē cibū. ꝙ bibit sanguinē meū vt spūalem potū: in me manet p̄ vite ꝓformatōez. ꝙ ego i illo p̄ gracie ihabitatōez. Profecto fides in corde tuo. ē xp̄c in corde tuo: crede ḡ in eū. ꝙ māducasti. Hec fides p̄ dilectionē operans est opus dei. vt initiū ꝙ finis omnis boni. qz p̄ fidem veram homo incorporat̄ deo. Unde Aug⁹. Credere in eū. est credēdo amare. credēdo diligē. credēdo in eū ire. ꝙ eius membris incorpari. Ipa est fides. quā de nobis exigit de⁹. q̄ p̄ dilectōnē opat̄. Credere ḡ in eū. ē māducare cibū q̄ manet in vitaz eternā. Et qđ paras dentes ꝙ ventrem: Crede ꝙ māducasti Hec Aug⁹. Caro em̄ xp̄i dupler est. spūalis scz ecclia. materialis quā assumpsit de vgine maria. Comestio ḡ fit duobo modis. scz spūaliter qm̄ qs ecclie vnitur. et sacramētaliter qm̄ corpus ꝙ sanguis in altari sumit̄. Unde panis i altari est sacramētū corpis xp̄i. qđ est ecclesia. ꝙ qđ sūpsit de maria. Et cū hec dixisset in sy⁹nagoga. vbi loc⁹ ꝓmunis ꝙ public⁹ erat do cēdi: docēs i caphar naū. q̄ erat metropolis galilee. p̄ quod oñdit̄ q̄ xp̄c in palā docebat. sicut habēs doctrinā sanā ꝙ nō suspectā: ꝙ hec dicēdo caritatē suā nobis ꝓmēdasset i dando corpus et sanguinē suū. multi ex discipulis ei⁹. i. ex his q̄ eū sequebāt̄. ea tāq̄ carnales p̄ter cecitatē cor dis nō intelligētes. sed carnaliter accipiētes et abhorrētes: murmurabāt ꝙ dixerūt scz secrete apud discipulos. Durus ē hic sm̄o atq; difficilis: q̄s potest eū audire: id est intelligē ꝙ obedire: durū em̄ putabāt ad intelligendū. inaudibilem ad faciendū. Hoc aūt scdm Aug. dns dispē satiue p̄misit. vt bene docentibo causā pacientie ꝙ ꝓsolatōnis. ꝓtra malignantes eorꝑ dicta prebe ret: cū discipuli etiā verbis xp̄i detrahere p̄sumant. Scies aūt ihs q̄ scrutatur corda. qz de hoc occulte murmurarēt: soluit qđ illis mouebat. ꝙ aperit vñ fuerūt scandalizati. si tamē intelligerēt. Illi em̄ putabāt. eū erogatuꝑ corp⁹ ꝙ sanguinē suū. ipe aūt dixit se ascensuꝑ in celū vtiq; integrū: ꝙ ergo de spūali manducatōe hoc intellexit. nō de carnali. Cū videritis: inqt. oculis cordis filiū hominis ascēdentē. vbi erat p̄us q̄ assumeret carnē. certe vel tūc intelligetis. qz gracia ei⁹ nō ꝓsumit̄ moribo: ꝙ qz non eo modo quo putatis erogat corpus suum. Xp̄i em̄ intellexerūt carnem quomō in cadauere laceratur aut i macello vendit̄: nō quomō spū vegetatur. Ubi Aug⁹. Filius homis xp̄c ex vgine Maria hic esse cepit in terra. vbi carnē sūpsit ex terra. Quid ḡ sibi vult. q̄ ait. Cum videritis filiū hominis ascendentez vbi erat p̄ius: nisi vt intelligamus vnā p̄sonam esse xp̄m deum ꝙ hominē. nō duas: ne fides nostra nō sit trinitas. sz quaternitas. Sic ergo erat filius hominis in celo. quēadmodū filius dei erat in terra in suscepta carne. filius hominis in celo i vnitate persone. Unde ꝙ Theophilus. Non ergo p̄ter hoc putes q̄ de celo corpus xp̄i descēderit. sed qz vn⁹ ꝙ eidē erat filius dei ꝙ hominis. Deinde dicit. Spiritus est qui viuificat. i. verba scdm spiritualē sēsum intellecta viuificant et vitam dant. caro autem non p̄odest quidq̄ sine spiritu. id est secūdū carnalē sensum intellecta. nihil p̄derunt ymmo nocent. Sicut sciētia sine caritate iflat sed p̄ caritatem edificat. Uerba que ego sum locutus vobis ad vtilitatem vestram. de corpore meo māducādo. ꝙ sanguine bibendo: spiritus ꝙ

vita sūt.i.spūalem habēt intellectū: et spūalit̄ ꝙ nō ad litterā intelligēda sūt ꝙ viuificāt. littera enī occidit.spiritus aūt viuificat. Nam sicut palea frumētū.sic ꝙ littera tegit spm̄. Hinc enī voluit intelligē māducatores et potatores carnis ꝙ sanguinis sui.vt in illo maneāt ꝙ ip̄e in illis. Ex hoc aūt multi discipulorum eius ī doctrina eius.nō p̄fector̄:q̄ ad audiendū eius doctrinā ip̄m sequētes videbant̄.sed nō erāt vere discipuli:abierūt retrorsū ꝙ retrocesserūt.ꝙ iaz nō cū illo ambulabāt: credētes vel p̄ penitentiam redeūtes. Dixit g̃ ihs ad duodecim. Nunq̄d ꝙ vos quos specialit̄ elegi vultis abire: Nō petit quasi ignorās:sed vt oñdat se eis nō indigere:q: ponit in eor̄ optōne cū alijs recedere. Et Petrus q̄ erat p̄ncipalior ꝙ obediens ac firmus sicut petra.ꝙ in oñibo maxime ad interrogandū dñm.eiq; respōdendū p̄mptulus:ex feruore caritatis p̄ se ꝙ alijs respōdit. Dñe in cuius ditōne cūcta sūt posita:ad quē ibim⁹:quia nō ē dux veritatis nisi tu. Quasi dicēt. Similē tui inuenire nō possum⁹:tu solus sufficis nob. p̄ter quē oīa relinq̄mus. Et cū nō sit similis tibi:nō est a te.sed ad te eundū. Unde Aug⁹. Si nos repellis a te.da nobis alter̄ te quē seq̃mur In petri respōsione.exprimit̄ maxīa dilectō ad xp̄m. Iñ Crisō. Petrus frater̄ amator. amicitie ꝺseruator. p̄ toto respōdet collegio. dñe ad quē ibimus: Hoc aūt verbū multe amicitie est ostē siuū.iam enī xp̄c eis honorabilior erat q̄ p̄res ꝙ matres. Verba vite eterne habes ı. verba vite eterne p̄missiua.ꝙ ad eā inductiua.q̄bus q̄ ñ crediderit.ineternuz p̄bit. Qui in mīstratōne corp̄is ꝙ sanguinis tui p̄mittis vitā. etiā ī verbis p̄dicatōnis tue p̄mittis eā. virtus enī dei ē in euāgelio. Moyses habuit ōba dei.similiter ꝙ p̄hete:sed raro verba vite eterne.tu ūo p̄mittis vitā eternā. Quid g̃ aliud maius querim⁹: Exprimit̄ enī in petri rñsione vera ꝺfessio fidei cū subdit̄. Et nos credim⁹ corde.et cognouim⁹ signo p̄ virtute: vel credim⁹ ꝙ cognouim⁹.quia de credere p̄cedit ꝙ intelligere.q: tu es xp̄c q̄ tū ad būanitatē.in q̄ vnctus ē vnctōne deitatis.vt rex ꝙ sacerdos:filius dei patris naturalis q̄ tū ad diuinitatē.ꝙ p̄cōsequēs eq̄lis ei ī natura ꝙ potētia.i.scōm Augu. q: ipa vita eterna tu es.ꝙ nō bas ī carne et sanguine. nisi qđ es scz vitam eternā. Panē ac carnē ꝙ sanguinē suuz. vocat hic dñs fideliū societatē. in corp̄e suo qđ est ecclesia. Panē.q: ecclia quotidie reficit quos recipit:ꝙ in ea quousq; ad plenā societatē p̄ueniatur alter alter̄ verbo ꝙ exēplo pascit.vnde domin⁹ ad pet̄r̄:pasce oues meas. Caro aūt ꝙ sāguis xp̄i.ecclia dicit̄:q: incarnatōne verbi fide ꝙ sacramētis vnita viuit de spū xp̄i. Sicut enim corp⁹ vniuscuiusq; bois viuit ꝺ spū suo.i.de aīa sua:ita fideles anie viuūt de spūsancto. Unus ergo panis ꝙ vnū corp⁹. siue vna caro ꝙ sāguis xp̄i.multi sumus. Cōformitas etiā xp̄i ꝙ ecclie paritēr ꝙ caro ꝙ sanguis xp̄i appellat̄.eo q̄ sit p̄ prius effectus incarnatōnis verbi.ꝙ finaliter cau-

sa dominice passiōis. Iñ Aug⁹. Hūc itaq; cibū ꝙ potū.societatē vult intelligi corp̄is ꝙ membrorū suor̄.qđ est eccl'ia. Hui⁹ rei sacramētū.i. vnitatis corp̄is ꝙ sanguinis xp̄i i dominica mensa p̄parat̄ ꝙ de mēsa dñi sumit̄. Qui accipit misteri um vnitatis.ꝙ nō tenet vinculū pacis.nō misteriū accipit p̄ se.sz testimoniū p̄tra se. Hoc est g̃ māducare illā escaz.et illū potū bibere:in xp̄o mane.et illū manētē in se habe. Ac p̄ hoc q̄ nō manet in xp̄o ꝙ in q̄ nō manet xp̄c: p̄culdubio nō māducat spūaliter ei⁹ carnē.nec bibit ei⁹ sanguinē.licz carnaliter ꝙ visibiliter p̄mat dentibo sacramēta corp̄is ꝙ sanguis xp̄i:ꝙ tāt̄ rei sacramentū ad iudiciū sibi māducat ꝙ bibit. Signū ergo q: māducauit ꝙ bibit hoc ē.si manet ꝙ manet̄:si habitat ꝙ inhabitat̄.si hereꝺ ꝙ nō deseratur. Manem⁹ aūt in illo.cū sumus membra eius. manet aūt ip̄e in nobis.cū sum⁹ templuz eius. Hec dicūt̄.vt amem⁹ vnitatē:ꝙ timeam⁹ separatōz. Hoc totū qđ dñs de carne ꝙ sanguine suo locutus ē.ad hoc nobis valeat:vt carnē et sanguinē xp̄i nō edamus ꝙ bibam⁹ tm̄ in sacramento.qđ ꝙ multi faciūt mali:sz vsq; ad spūs participatōez māducem⁹ ꝙ bibamus:vt in dñi corp̄e tang̃ membra maneam⁹:vt eius spū vegetemur Hec Aug⁹. Et scēm eundē.ille sacramentaliter māducat ꝙ bibit.qui ip̄m sacramētū tm̄ sumit. spūaliter vo qui p̄tingit ad rem sacramēti.que est res duplex:vna signata ꝙ ꝺtenta. que ē xp̄c integer.q̄ ꝺtinet̄ sub spēbus panis et vini:alia res ē signata ꝙ nō ꝺtenta.et hec ē corp⁹ xp̄i misticū.qđ ē in p̄destinatis vocatis.ꝙ iustificatis. Et sciēdū q̄ nōnulli doctores aliqua de p̄dictis icidētaliter ad altaris sacrāmētū rferūt: sz ī ꝺtinua expositōne nullus:q: de sacramēto altaris proprie habetur infra in cena domini.quando hoc sacramentum instituit. Oratio.

Omine ihu xp̄e sufficies salus aie mee. Da mihi te solū desiderare: desiderādo te p̄ter te nō p̄ter aliud q̄rere. querēdo inuenire.inueniēdo tenē. tenēdo amare. amādo pcā redimē.redēpta nō iterare. Illustra queso dñe cor meū lumie tue gr̃ie diuine.vt te ductorē in oīb vijs meis habeā.ꝙ semp̄ te q̄ es sup oīa p̄ omnibo timeā ꝙ diligā.tuā q̄ ī omnibo faciam volūtatē:nec vnq̄ a te recedā. sed semp̄ tibi adhereā.quia tu solus sufficis.ꝙ vitā eternā promittis.ad quam misericorditer p̄ducere me digneris Amen.

De transitu domini ꝙ discipulorum per sata. Capitulum .LXXI.

Inde cuz domin⁹ quadā die sabbati trāsiret per sata seu blada.i.p̄ campos vbi erāt segetes. discipuli ei⁹ vt bōes esuriētes vellebant spicas.p̄t̄ cibor̄ defectū ꝙ penuriā:ꝙ manibo suis ꝺfricātes edebāt g̃na.ꝺsolādo famis i opiā. Ecce ferc'ia aplor̄.s.g̃na spicar̄. erāt enī colūbe.quarū ē grana ꝺmedē. Esuriebāt tū ex pauptate.tū ex turbar̄ iportunitate:in q̄ signat

q̄ p̄dicatores ⁊ p̄lati debēt postponē cibū corporum ꝓp̄ salutē aiaꝝ. Ihñ Beda. Nō habētes ei discipuli spaciū māducādi ꝓp̄ importunitatē turbarū. esuriebāt vt homies: sed vellētes spicas. mediā ꝓsolabant̄. qđ est indiciū austeritatis vitæ: nō p̄paratas escas. sꝫ simplices queré cibos Inde ⁊ Crisō. Putas quantā occupatōez doctrine habebāt apostoli: vt nec māducādi licentiā inuenirēt. O beati apostoli: in quibo tūc corp⁹ quod suū ē suggerebat: quando anim⁹ q̄d ageret nō habebat. Carnales aūt homies nec tūc spiritalia curant. cum nihil habuerint carnale qđ agant. Pharizei aūt videntes reprehendērūt dominū de hoc. quasi ꝓtra legē agerēt discipuli ex doctrina magistri: ⁊ dicūt. Ecce discipli tui faciūt: quod nō licet eis facere sabbatis. Nō arguebāt eos agere ꝓtra legē. quasi raperēt alienum. qz scōm legē licituꝫ erat famelico intrare segetē vel vineā ꝓximi ⁊ comedere. nō tamē falcem mittere. seu foras eicere vel portare: sed super eo. q̄ spicas vellēdo ⁊ fricādo die sabbati. cibū p̄parabāt sibi: qz p̄ceptū erat in lege q̄ cibaria p̄pararent̄ die p̄cedenti: ⁊ nō in die sabbati Ibi Crisō. Judei sciētes qz discipuli quasi speculū sunt mgri. qz in discipulis magister videtur. ꝓpter hoc errorē discipuloꝝ volentes in obprobriū xp̄i vertere: ita dicebāt. Nō ꝓpter iniuriā legis dolētes: sed detractōnis occasionē inuenire cupiētes. ista dicebāt. Nec em̄ poterant alijs ꝓtra legē agentibo ꝓtristari: cū ip̄i quotidie in lege peccarēt. Nam q̄ alio peccātē dolet: ip̄e circa iusticiā multū est ꝓfectus. Nec em̄ potest aliquis alteri amplⁱ misericors eē q̄ sibi Hec Crisost. Dñs aūt ꝓfutat pharizeos. discipulos rationabilit excusādo: et q̄ ꝓtra legē ñ faciebāt ostendēdo. Et p̄mo p exemplū in q̄ duplex tāgitur ratō. Prima ē a simili ex ꝓte sumētiū: qz similis necessitas fuit ī discipulis q̄ fuit i dauid. quādo ꝓmedit ꝓsecratos panes ꝓpositōnis. q̄s ñ licebat ei edere. neq; his q̄ cū eo erāt: si ḡ dauid excusat̄. qz ꝓmedit in necessitate. qđ alīs non licebat: p cōsequēs ⁊ discipuli excusant̄. qz necessitas eis īminebat. Secda ē a minori ex ꝓte sūptorum: qz dauid in necessitate ꝓmedit sanctos panes licite. qđ licebat solis sacerdotibo: ḡ multomagis discipli spicas ꝓmunes omnib: q̄si dicēt: si necessitas ibi legē ñ habuit. nec hic habē debet. Necessitas em̄ facit aliq̄d licitum. qđ alīs esset illicitū: ⁊ ideo discipulis esuriētibo. qđ licitū nō erat ī lege: factū est licitū famis necessitate. Sic hodie. Si q̄s eger ieiuniuꝫ fregerit: re⁹ nō habet̄. Cū ḡ pharizei illa legūt. laudant misericordiā factā ī dauid ⁊ suis: et qñ ista vident reprehendūt trāsgressionē ī discipulis: ex q̄ apparet q̄ nō legis iniuriā defendūt. sed suā maliciam oñdūt. Alia ratō est a maiori: qz sacerdotes quoq; interest maxīe ceremonias legis obſuare. violādo sabbatū. quādoq; sine crimīe sūt: vt dū in tēplo opa manualia circa sacrificia faciunt animalia occidēdo. excoriādo. hostias lauando carnes coquēdo. ⁊ ꝓsimilia faciēdo: vel etiā duz pueros circūcidūt: ḡ multoplus discipuli. q̄ nullius ī hoc legis sūt. vel ordīs. vellētes spicas in die sabbati. ⁊ ꝓmedētes sine crimīe sūt. Deinde post auctoritates alienas. ꝓuicit eos auctoritate ꝓpria. ⁊ p̄mo p assertōnē veritatis: ⁊ ē ratō talis. qz potētius ē templū spūale q̄ figurale: sꝫ figurale potuit defendē sacerdotes sibi seruientes: ḡ multoplus spirituale. qđ ē xp̄c. discipl̄os sibi credētes: de quo tēplo dicit. soluite templū hoc: qz maior tēplo est hic scz xp̄c. qz est templi dominus. Secda ratō est ī qua ꝓuincit eos p affectum pietatis: ⁊ est talis. Magis vult domin⁹ affectū misēdie et pietatis. q̄ ceremonias veteris legis: sꝫ pascere esuriētes est opus misēdie. ⁊ obseruare sabbatū vel victimas offerre est ceremoniale: ḡ et cetera. Inde magis vult de⁹ misericordiā. qua q̄s subuenit alteri. vel sibi indigenti. q̄ sacrificiū: ⁊ opera misēdie sunt magis accepta deo q̄ victime: hostia ei deo placabilis est salus hominū. Tercia ratō est ī qua ꝓuincit eos p sue potestatis ostensionē. ⁊ est talis. Dominus potest disponere in his rebo quibo totaliter p̄est. sed xp̄c p̄est totalit̄: ⁊ discipulis ⁊ sabbato: ḡ potest dispēsare cū discipulis de ope in sabbato. Ipe em̄ fecit sabbatū ꝓpter hoiem. vt ī eo quiescat ⁊ deo vacet: ⁊ nō hominē ꝓpter sabbatū. ⁊ ita domin⁹ est etiā sabbati: et ideo scōm Ambro. sicut posuit sabbatū. ita potest etiā destruere. Quia ergo sabbatū ꝓpter hominē fecit. et dñs sabbati est. magis curaꝫ abhiberi voluit saluti hominū q̄ custodie sabbati: ꝑmittēdo discipulos spicas vellere ⁊ famem repellere. Xp̄c itaq; nō subest obseruatōni legis. sed p̄est: et eā mutare potest. ⁊ ideo nō peccat. qui scōm ordinatōnem ei⁹ obseruat. Qz autē dicit factus sub lege: subiectō illa erat volūtatis ñ necessitatis. ideo quādoq; se subiecit ꝓpter humilitatē: quādoq; se p̄fuisse oñdit ꝓpter auctoritatē. Ibi Crisō. Sabbatū nō ꝓpter ociū factū ē. vt oīno ī die sabbati vacēt: sed vt ociātes mediterent̄ deū suū esse factorē. ⁊ per vacantiā dei opera recordent̄ vt dum vacācie illius ratō querit̄: deus rerum opifex demonstret̄. Ipe em̄ legem dans sabbati. nihil facietis ait. p̄ter ea que faciet anīa hoc est em̄ festum. si intendant̄ spūalia et secedant terrestria: ⁊ vacemus vacatōne spūali Hec Crisō. Mistice p aplos intelligi possunt p̄dicatores ⁊ p̄lati: per esurie. fames salutis humane. p sata mūdus in quo sūt diuersa hominū genera seminata: p diuersas segetes. diuerse natōnes: p spicas hoies. p paleas corpora. p grana anie. quia sicuti in spica duo sūt scz granum ⁊ palea. sic in homie corpus ⁊ anīa. Discipuli ḡ. i. p̄dicatores et prelati esuriētes hominū salutē. debēt transire per sata. i. p mundū p̄dicando: ⁊ euellere spicas homines a terrenis quibus corde inhereant separando: confricare manibus. exemplo sue operationis ad bonum prouocādo. in q̄ sepatur vicium a virtute. scz palea a grano: et sic manducare ecclie incorpando. ⁊ sabbato debent hoc agere. scz spe quietis eterne. ad quam

alios volūt inuitare. ⁊ de hoc ꝓquerūē pharizei id est demones ⁊ infideles pharizeorūz ꝓsortes. Ubi Beda. Uelle itaq; spicas. ē hoies a terrena intentōe. q̄ solū mētis q̄si radicē fixerāt eruē. fri care aūt manibo. exēplis ⁊utuz ab ipa carnis ꝓcupiscētia q̄i folliculis atq; i tegumītis arista rū puritatē mētis eruē: ḡna ⁊o māducari. est emūdatū quēq; ab oī inq̄namēto carnis ⁊ spi ritus. p ora p̄dicātiū eccl'ie mēbris incorpari. Dec Beda. Jtē p sata intelligiē sacra scriptura q̄ diuinaz sentēciaz seminibo ē seminata: p di uersas segetes. diuersi libri: p spicas sententie. Jtē p sata p̄dicatores cū dño ābulāt. cū sacras scripturas deuote studēdo ⁊ meditādo iuestigāt esuriūt. dū in eis panē vite p se ⁊ alijs inuenire desiderāt: spicas euellūt. dū ea q̄ sibi vtiliora vi dentē in eis colligūt: collectas ꝓfricāt. dū tādiu discuciūt. donec sub paleis litere. grana spūalis intelligēcie inueniāt: grana ⁊o ipa māducant. cū sibi ⁊ alijs mīstrādo. p impletōnē opez incor porāt ⁊ virtutes roborāt: ⁊ hoc sabbato faciūt dū a terrenis necessitatibo. et etiā turbidis co gitatōnibo quiescētibo. deo vacāt. scōm illud ec clesiastici. Sapiētiā scribe in tpe vacatōis. hoc dñs sabbati scz xp̄c ꝑbat: sed iudei vel adulato res mētis refectionē ⁊ requiē aiaz nesciētes re probāt: dicētes. q̄ quiescēdū ē saltē in sabbato: nō intelligētes q̄ tunc magis debem⁹ videre q̄m suauis est dñs: ⁊ requiē celestē querē opādo. Cō sidera nūc ⁊ intuē discipulos. et in tāta necessi tate ꝓstitutis ꝓpatere: q̄uis ipi gaudent hoc fa ciāt pauptatis amore. Quid em̄ ē cogitare p̄n cipes mūdi. p̄ne omniū ꝓditore. ad tā tenuem pauptatē redactos: vt tali pabulo more anima liū oporteat sustētari. Un Crisō. Tu aūt ammi rare discipulos: qui ita erāt suppōsi. et nullā tē palium habebāt curā: sed ꝓtenebant carnalē mē sam ⁊ fame oppugnabāt ꝓtinua. ⁊ neq; ita de sistebāt a xp̄o. Nisi em̄ cogeret eos vehemēt esu ries: nequaq̄ hoc fecisset Dec Crisō. O q̄ dulcis erat ille cibo esurientibo. sicut ⁊ illa aqua instar mellis sitiētibo obtinē videbat. de qua dicit. de petra melle saturauit eos. Aspiciebat eos dñs ⁊ eis ꝓpaciebat. q̄ teneritime eos diligebat. Sz nihilomin⁹ gaudebat. tā ꝑter eos q̄s i hoc mul tū mereri sciebat. q̄ ꝑ nos q̄bo exēplū relinq̄ bat. Jn hoc em̄ exēplo ad multas ⁊ututes ꝓfice re possum⁹. Nā hic mirabilit pauptas relucet pompa mūdi ꝓtenenda oīdit: sūptuosa ⁊ sapo rosa cibo⁹ ꝑparatō destruit. et gule voracitas cū turpi vnctuositate ⁊ insaciabili appetitu to talit eneruat. Jnsup ⁊ bestialitas multo⁹ ho minū hic ꝓfundit: q̄ vt dicit Aug⁹. appetē vo luptates corpis et vitare molestias. ferine vite actio ē. Jgit vt ait Bern̄. ridiculū ē sāctos ho norare ꝓuiuijs q̄ deo abstinētijs placuerūt. Hic etiā renouata videt ꝑme etatis beata simplici tas: in q̄ hoies fructibo arbo⁹. ac herb⁹ ⁊ aq̄ cō tenti viuebāt. Un Bohec⁹. Felix nimiū prior etas. ꝓtēta fidelibo azuis. nec inerta ꝑdita luxu facili q̄ sera solebat ieiunia solue glande. sōnos

babat herba salubres. potū q̄z lubricus ampnis umbras altissima pin⁹. utinam modo nr̄a redi rent. in mores tēpora priscos. sed seuior igniho ethne. feruēs amor arcet habēdi Dec Bohec⁹. Un ⁊ Dicto. Uidēs de⁹ q̄ diligēter appositū esset ad malicīā cor hoīs ab adolescētia: ⁊ spūs ei⁹ in his ꝑmanere nō posset. q̄z erāt caro. opa car nis diluuio ꝑdēnauit: ⁊ auidissimā hominū gu lam ꝑbās. debit eis licentiā ꝓmedendaz carni um. Esum em̄ carniū vsq; ad diluuiū ignoratū fuisse scias. post diluuiū aūt quasi i heremo mur murāti populo coturnices. ita dentibo nostris neruos ⁊ virulētas carnis ingestas. vinū ei cū carnibo post diluuiū dedicatū est. Unde etiā pe trus damianus. Post mūdi nascētis exordiū: p mille fere atq; sexcentos ānos humanū genus sine vini poculo ⁊ esu carniuz vixit. nec tamen quispiam eorū quos scriptura ꝓmemoret. lan guore contabuit Dec Petrus. Tunc q̄ simplex erat cibo. ⁊ morbo rarissim⁹. nūc aūt ꝓtraziū vi dem⁹. Un Seneca. Jmmunes erāt ab istis mal' q̄ nōdū se delicijs soluerāt. Mlt'os morbos mul ta fercl'a fecer̄t. variusq; ex discordi cibo morbo ē. Jnnumerabiles eē morbos ñ mirabe⁹is: co q̄s numera. Ex istis nō singl'ares morbi nascū tur. sz inexplicabiles. diuersi mlt'iformes. Un ⁊ Crisō. Uoluptas ⁊ ingluuies. sanitatis nr̄e stabi litatē oēm subtrahit facile. Et si iueris ad medici nalē locū. ⁊ accedēs inē rogaueris. oēs fere egri tudinū cās illuc iuenies exp̄tes. Nā vilis q̄dē et ꝑua mēsa sanitatis mr̄ ē. ꝑ̄ea ⁊ medici ita eā vocarūt. nō saturari dem⁹ sanitatez vocātes. i sacietas ei cibi sanitas ē. idigēter cibari mr̄em sanitatis dicētes. Si ⁊o idigētia ē mr̄ sanitas. manifestū ē. q̄m plenitudo mr̄ ē morbi ⁊ egritu dinis. ⁊ generat passiōes. ⁊ ip̄oz supercedēs me dicoz artē. Et em̄ pedū dolores. ⁊ capitis g̃uedi nē ⁊ caligies ⁊ manuū dolores. ⁊ tremores. ⁊ dis solutōes mēbroz. ⁊ ꝑctericie. ⁊ febres lōge ⁊ flā mee. ⁊ bis mlt'ōpliora: non pl'ymonia ⁊ philo sophica dieta. sz ex habūdāti ꝓmestione et ple nitudie generari apta nata sūt. Si ⁊o vis ⁊ aīe egritudines videre. q̄ hinc nascūt: aspicias q̄m auaricie. luxurie. melācolie. desidie. incōtinētie insci'tie. oīs hinc habet p̄ncipium. Que oīa excogitātes fugiam⁹. ⁊ ebrietatē ⁊ voluptatem nō eā tm̄ que imensis ē. sed ⁊ alīā omnē que ē in rebo mūdanis: e tpo ea ꝑmutemus eam que a spiritualibo est voluptatem ⁊ scōm ꝑbetā vo luptemur in domino. in his que hic sunt et fu turis pociamur bonis. Dec Crisō. Uoluptates ergo corporis spernēde sunt. q̄z dolores ingeren do nocent. Unde Oracius. Sperne voluptates. nocz empta dolore voluptas. Nec solū corpi no cent. sed ⁊ aīam occidūt. Un Greg⁹. Dum os de lectat in condimētis. anima necat comedētis. Et ideo qui sapiēs est. voluptatem corpis in vo luptatem animi cōmutet. Unde Rabanus. Si dulcedinem diuini amoris perfecte gustaueris de tempali dulcedine nō curabis. Un et Sene ca. Animi voluptates quisq̄s sequitur. et bene

intelligit: omniū sensuū blādimēta ꝓcēpnit. Si g̃ sic hodie fieret, ꝑut tunc discipuli et ī prima etate ꝓmunitꝫ hoies faciebāt. nō indigerem⁹ apparatu reꝝ. nec suppellectili varia ⁊ pomposa. in q̃bo gen⁹ hūanū est iextricabiliter intricatū. Eſñ Crisſ. Ubi em̃ coquoꝝ ars vtilis ẽ nobis Nusq̃. Sed ⁊ valde iutilis ⁊ nociua. et corpori ⁊ aie nocens: ⁊ mater ẽ vniuersaꝝ egritudinuꝫ ⁊ passionū: ⁊ lasciuiā ⁊ multa munificētia īducit. Eſnde ⁊ Seneca. Si audire hūanū gen⁹ voluerit. tam supuacuū sciet sibi coquū esse. q̃ miliē. Nō desiderabis artifices: si queris naturā. Simplici cura ꝓstāt necessaria: in delicijs laborāt. Eſnde etiā Horaci⁹. Si de eo q̃ nature satis ẽ replere īdigentiā velis: nihil ẽ ꝑter qđ fortune affluētiaꝫ appetas: paucis em̃ minimis q̃ natura ꝓcenta est. Cui⁹ sacietatē si supfluis vrgere velis. aut iiocundū qđ īfuderis aut noxiū erit. Q̃modicis aūt natura contenta sit. oñdit Seneca. q̃ dicit. Panē ⁊ aquā natura desiderat. nemo ad hec paup ẽ. Et Lucan⁹. Discite q̃ꝑuo liceat ꝓducé vitā: ⁊ q̃ntū natura petat fluuiū cererēq̃. Si vo istis famē ꝑ ꝓdimento ⁊ sal sa addideris: mixto modo sapida repies. que sine hac īsipida vidēt. Eſñ Berñ. Oꝛudēter sobrie q̃ ꝓuersāti: satis ẽ ad omne ꝓdimētū sal cū fame. Qua sola nō expectata necesse ẽ alias atq̃ alias. de nescio q̃b⁹ succis extraneos ꝓfici ꝑmixtiones. q̃ vitelicz ⁊ palatū reparēt. gulam ꝑuocēt. excitēt appetitū. hec Berñ. Igit̃ (vt dicit seneca) voluptatibo resistam⁹: q̃ facili⁹ nō ſcipiuntur q̃ exeūt. Et iterꝝ. Oꝛoice quecūq̃ cor tuū laniāt. voluptates p̄cipue extirpa. ⁊ inimicissimas habe more latꝛonū q̃ in hoc nos amplectūtur. vt strāgulēt. Et vt idē dicit. ad rabiē cogūt venire delicie. vt quicq̃d nō ex volūtate rñdet: iram euocet. Ad debellādū aūt voluptates. mlt̃ valet fugere eaꝝ occasiones. Eſñ Seneca. Debellāde sunt ī ꝑmis voluptates: ⁊ nihil delicate nihil mollit̃ faciēdū. his cogitatōnibo in tentū loca seria sanctaq̃ eligé oportet. Effeminat animos amenitas nimia. nec dubie aliq̃d ad corꝛūpendū vigorē regio potest. Sed q̃dam excusātes se dicunt q̃ debiles sūt: et q̃ assuetis carere nō possūt. Quibo idē seneca rñdet: dicēs Occurres hoc loco mihi illa voce. Nimis dura p̄cipis: nos homūciones sum⁹. oīa nobis negare nō possumus. Scis quare nō possum⁹ ista: q̃ nos posse ñ credim⁹. Nolle ī causa ẽ: ñ posse ꝓtendit̃. Et iterꝝ. Molestū ẽ inq̃s carere assuetis voluptatibo: abstinere cibo. sitire. esurire. Hec ꝑma abstinētia grauia sūt. deinde cupiditas relāgescit: inde morosus ẽ stomach⁹. inde q̃bo fuit aud⁹ tibi odiū ẽ: desideria ipa moriūt̃. Nō est acerbū carere eo q̃ cupere desieris. Quē admodū ꝑniciosior ẽ hostis fugiētibo. sic omne incōmodū magis instat cedēti ⁊ auerso. hec seneca. Expedit aūt vt nōsolū ī delicatis: sedetiā in vilibo escis ꝓcupiscētia īordinata vitet̃. ad cauendū murmur. quo de⁹ multū offendit̃. Eſnde Aug⁹. De nulla re magis deū offēdisse ille pul⁹dict⁹ ẽ. q̃ ꝓtra deū murmurādo. Sz vt sciꝛe m⁹ nō dei creaturā eē culpabilē. sz īordinatā cupiditatē nō ꝑp̄ē porcū. sz ꝑp̄ē pomū morteē ꝑim⁹ hō iuenit ⁊ esau ꝑmatus suos. nō ꝑp̄ē gallinam sed ꝑp̄ē lenticulā ꝑdidit. Et iterꝝ. Daniel iō vir desideriorꝝ appellat⁹ ẽ. q̃ panē desiderij nō comedit. ⁊ potū ꝓcupiscētie nō bibit. q̃ magis xp̄m q̃ epulas desiderabat Hec Aug⁹. Et nōsolū corꝛporis. sz et animi voluptates sūt debellāde. q̃ vt dicit Greg⁹. Incassū carꝛo attēriē. si a p̄uis suis voluptatibo anim⁹ nō refrenaē. Tu g̃ hoc exemplo discipl'oꝝ animat⁹ pauptatē totis ãplectere viribo q̃ sic emicuit ī p̄fatis mūdi ꝓncipibo. ⁊ si militer ī dño ilꝫ ⁊ sua mſe: ⁊ ī oñibo q̃ voluerūt eos ꝑfectꝫ imitari. Spū aūt eā ꝓplectere. ⁊ corde dilige: q̃ alꝫs meritoꝛia nō esset. Laudabile q̃dē nō ẽ paupem eē. sz ī pauptate pauptatē amare: ⁊ pauptatis īopias ꝑp̄ē xp̄m gaudēter: ⁊ hylariē sustinē. Oꝛohdolor: q̃ multi de pauptatis solo noie gloriāt̃. Sz q̃ pacto. vt eis penit⁹ nihil desit. Dicūt se amicos dñe pauptatis. sed pauptatis sodales ⁊ amicos fugiūt toto posse: scz famē. sitī. frig⁹. defect⁹. ꝓcēptū. despectum. ⁊ hmōi. ⁊ vt dicit Berñ. volūt esse paupes sine defectu. būiles sine despectu. paciētes sine ꝓtumultijs. Tu vo nunq̃ ꝑ aliqua re ipam pauptatē ledere velis: ⁊ nihil oīno vltra necessitatē habeas vel habē desideres. Et si queris q̃ sit illa necessitas. Rñdeo tibi: q̃ q̃ntuintimi⁹ pauptatē dilexeris. tātosubtili⁹ de necessitate iudicab. Illa nā q̃ necessaria sūt nobis. sine q̃bo eē nō possum⁹. Elide g̃ ea sine q̃bo ꝓmode potes eē ⁊ illa nec habere. nec appetē. nec ꝑcurare. nec a spōe dātibus recipe. Eſñ Seneca. Circūcide supflua: et ī artū desideria tua ꝓstrīge. Cōsidera tecū q̃ntum natura poscat. nō q̃ntū cupiditas expetat. Impone ꝓcupiscētie frenū: oīa q̃ sūt blādimēta rei ce Hec Seneca. Sz multi ī iudicādo ō necessarijs ⁊ supfluis decipiūt̃: ⁊ supfluis tāq̃ necessarijs vtūt̃. Eſñ Aug⁹. Multa nos ī facultatibus nr̄is supflua habē ꝑbamur. si necessaria sola retineam⁹: nā vana q̃rētibo nihil sufficit: ⁊ alioꝝ quodāmodo retētor ẽ. q̃ ꝑ futura paupibo iutilit̃r habet. Eſñ et Seneca. Q̃multa supuacua essēt nō ītellexim⁹. nisi deesse ceperit. Tota mihi vita mētit̃. necessaria īdicat: q̃rū magna ꝑs supuacua ẽ. que si quādoq̃ necessitas abstulit ñ sentim⁹ ablata Hec Seneca. Nōsolū aūt supuacua: sz ⁊ necessaria sūt q̃q̃ ꝓcēpnēda. Eſñ itꝝ Seneca. Nō te laudes: si ꝓtempseris aureos lectos. ⁊ gemmeā supellectilē. que est em̃ virtus supuacua ꝓcēpnere? Tunc te admirare. cū contēpseris necessaria. Nō magnā rē facis si viuere sine apparatu potes. tūc te mirabor. si ꝓtempseris etiam sordidū panem: si tibi ꝑsuaseris herbam. vbi necesse ẽ ñ pecor tm̃: sed homī nasci.

Et notandū q̃ abstractō a rebo mūdanis. fm Bernhardū. fit tribus modis. Oꝛimus modus q̃ quis solum in necessarijs contentetur. ⁊ tanq̃ aduenam et peregrinum se reputās victu et vestitu ꝓtētus. graue existimet alijs onerari. q̃

habente

scom Gregoriũ. hoc ipm grauiter tolerãt qõ festinãtes ad patriã i itinere multa portãt. Decũ bus modus ẽ q ds nec i necessarijs delectet. q i nullo ad tpalia sit affectus. sed tãq mũdo q mũ dialibo mortuus. habũdantiã q defectũ. laudẽ q obprobriũ equaliter accipiat. Mortuo em si qõ defuerit. nõ sentit: sic ania i suis affectibo mor tificata. pmodũ q incõmodũ nõ discernit. Ter tius mod⁹ est. q ds in vsu necessarioꝝ nõsolum nõ delectet. sed poci⁹ affligat q cruciet. vt dicẽ possit cũ apostolo. mihi mũdus crucifixus ẽ. et ego mũdo. Talis nãq nõsolũ mũdo est mortu⁹ q mũdana nõ sentit. sedetiã mũdo crucifixus q omnia velut stercora arbitrat. Tali pena ẽ res creatas p quacũq necessitate pspicere. sed solũ delectat p amorẽ deo dulciter adherẽ. Nec tamen dñm in pauptate pfecte imitari poteris quãtumcũq te astrinxeris. Nec videt q nostra pauptas sue eqparari possit. quãtũcũq a nob totis viribo obfuata fuerit. Ad qõ omissis alijs q reddi possũt rõnibo. scz q qz deus ẽ. q qz ditissi mus q oim dñs et qz pfectissimus. q hmõi simi libo hãc specialẽ adduco rõnem. qz ipe nõsoluz pauptatis penuriã: sed ei⁹ obprobriũ assumpsit Nam nostra pauptas qz volũtarie q p dei amo re assumpta ẽ. reputat q est õtuosa. et ideo non obprobriosa. sed honorifica. habet etiã apõ ma los. Ipius õo nõ sic. non em cognoscebat nec sciebat q volũtarie paup esset. sed credebat q necessaria pauptas eũ tenet. q hec obprobriũ q ptemptũ parit. Cũ esset absq domo q possessio nibo q diuicijs. sciẽtibo hoc vniuersis. magis ha bebat ptẽptui a multis: hmõi em paupes qua si ab oibo pculcãt. si sapiẽtes sũt. nõ eis credit. si nobiles: nihilomin⁹ deridẽt q ptẽnunt. immo qõ plus ẽ sapiẽtia q nobilitas. q ois õtus in re putatõe hoim i eis exticta videt. Deiciunt em ãsi ab omnibo adeo vt nec amicitie ãtique. nec sã guinis vicula vtplurimũ eis pfint: cũ oẽs fere tales amicos vel psanguineos habẽ recusẽt. Ali des bñ quõ nec ei⁹ pauptati equipari. nec eum imitari potes. in tã pfunde pauptatis q bũilita tis abiectõe. Et pterea paupes mundi ptẽnen di nõ sũt: q ipm dñm reputãt. Qtum etiam nra pauptas a dñi pauptate distet: cõsiderare potes ex pluribo q simul tãgit Crisẽ. dicẽs. Cuz nascitur⁹ erat nõ exãsiuit clauz domũ. neq ma trẽ diuitẽ sed paupem. q sponsũ tectorẽ habẽtẽ. Et i tugurio nascit: q in psepio ponit. Et disci pulos eligẽs: nõ rethores. nõ sapiẽtes. nõ diui tes. nõ nobiles: sed paupes. q ex paupibo. et vn diq ignobiles elegit. Et mensã apponẽs. qñq q dem ordeaceos panes apponit: qñq aũt ipo tpe discipulos a foro emẽ iubet. Et sedilia faciẽs. ō feno facit. Et vestimẽta induẽs vilia. q a mltis in illo tpe differẽtia circũamictit. domũ aũt ñ habuit. Si aũt trãsire de loco ad locuz oportẽ bat: ãbulãs hoc faciebat. q ita ambulãs q fati gabat. Et sedens nõ throno opus ei erat. neq puluinari: sz pauimẽto. Sic g̃ xp̃c paup erat. q tñ dñs omniũ rex expectabilis erat Hec Crisẽ.

Capitulum. lxxij.

Attẽdamus hec q erubescam⁹ nos miseri: qz ta libo nõ ptenti. dñm pẽpnim⁹ imitari. Et maxi me hoc tpe malo: quo omis q panẽ habet: ptẽ tari debẽt. Ain Dicto. Juxta miserias hui⁹ tẽpo ris. q vbiq glabios seuiẽtes: satis diues ẽ q pa ne nõ indiget: satis potes. q fuire ñ cogit. Oõ. Omine deus omnipotẽs q omnia q̃ celi ambitu ptinent. sub pedibo hois subie cisti: vt solus hõ tibi subiectus esset to tus: exteriora nempe p homis corpe cũcta cre asti: ipm õo corpus p anima: animã õo p te. vt tibi soli vacaret: q te solũ amaret: q etiam bas iumẽtis escam ipõz. ac volucribo celi. q piscib⁹ maris pastũ: da mihi hui⁹ vite necessaria ad sa lutem meã. q ad laudẽ tuã. vt sic p te puisus me lius tibi vacare valeã: da quoq mihi in omi de fectu q penuria pacientiaz. ne pusillanimitate fractus deficiam Amen.

De mãco manũ aridã habẽte. Ca. LXXII.

Factũ est aũt post hec in alio sabbato vt intraret ihs in sỹna gogã eoz: q doceret. Nam scõm Hy lariũ. premissa i campo dicta sũt et gesta et post hoc sỹnagogã ingredit. Sabbato intrauit sỹnagogã ad docendũ ppter maiorem populi frequẽtiã q puentũ. Unde Beda. Sabba tis pcipue dñs in sỹnagoga docet. opaturq viz tutes: nõsolũ ppter insinuandũ spirituale sabba tũ. sedetiã ppter celebriorẽ eo die populi puen tũ: cui tũc moris erat. qz vacare a labore p legẽ iubebat: legendis. audiendisq scripturis ope ram dare. Nam sicut hi quibo venandi ars est. vbi feras. vbi pisces. q volucres plus habũdare didicerint. ibi maxie sua recia tendunt: ita dñs semp docuit in sỹnagoga q in tẽplo. q oẽs iudei pueniebãt: volẽs oẽs homies saluos fieri. et ad agnitõnez veritatis venire Hec Beda. Ecce in xp̃o tria. scz mẽtis stabilitas. qz licet pharizei i sidiarent ei. nõ tñ metuebat venire vbi erãt. et hoc ẽ ptra pusillanimes: doctrina veritatis. qz in publico docebat. q hoc ẽ ptra hẽticos: zeli im mẽsitas. qz totũ hoc ppt salutẽ aiaꝝ faciebat. q hoc ẽ ptra eos q inde q̃runt vanã gloriã. vel tẽ pale lucrũ seu pmodũ. Et erat i sỹnagoga ho mo habens manũ aridam q ptractã: q obserua bant. id est dolose seruabant eũ pharizei. si sab bato curaret. vt illum arguerẽt vel accusarẽt. Ain interrogabãt eũ maliciose. si licet sabbatis curare. vt si diceret nõ. arguerent eũ de imiseri cordia vel ipotentia: si diceret sic. accusarẽt eũ de sabbati trãsgressione. Ubi Beda. Quia solu tionẽ sabbati quã i discipulis arguebãt. excu sauerat ipm calũniari volentes obseruãt: vt si in sabbato curet. trãsgressionis euz accusent. si non curet. crudelitatis aut imbecillitatis argu ant. Et em ait Bernñ. In factis obseruatores in verbis exprobratores: in tormẽtis sustinuit illu sores. Et videns domin⁹ cogitatõnes eorum:

iussit hominē infirmū surgere ⁊ stare i medio. vt miraculū esset magis manifestū: ⁊ euidētius argueret cecitas malignātiū: ⁊ quasi repetēdo questionē ab eis motā. sub alijs verbis. hoc idē quesiuit ab ipis. Illis aūt sic tacentibo. ꝓposuit silitudinē de animali. et soluit questionē prius ꝺbo. ostendēs ꝓ ratōnē q̄ licitū ē sanare hominē die sabbati. ⁊ est ratō talis. Magis subueniēdū est homi q̄ aīali. sed animal si ceciderit i putēū vel foueā extrahit ⁊ liberat die sabbati: g̈ multoplus homo ꝙ est nobilior ⁊ melior. cum sit factus ad ymaginē dei: si i infirmitatē ceciderit. curat die sabbati. Si em̄ hoc fit ꝓter cupiditatē tēpaliū. multomagis debz istud fieri vbi salus querit animaꝝ. Et sic ipi vite ꝯmunis ⁊ ꝓprie ꝯsuetudinis vincūl exēplo. Unde Crisost. Uobis ouē licet i sabbato saluare. ⁊ mihi hominem nō licet: Uobis manibo licet extrahē. mihi nec verbo licet curare: Ecce nec medicinā ꝯfitēor nec manū meā supꝝ illū extendo. Dico verbo: ⁊ sanat infirmus. ⁊ legē sabbati vestri nō transgredior ⁊ sine opē opus ꝺtutis ꝯsumo Hec Crisost. Sed auari pharisei plus diligūt ouem q̄ hominē ꝓximū. ⁊ laudāt impēdere subsidiū in oue. ⁊ accusāt beneficiū caritatis in homine. Unde Hiero. Sic soluit questionē ꝓpositā vt i terrogātes auaricie condēnaret. Si vos: inqt. in sabbato ouē ⁊ qlibet alīud aīal in foueā decidens eripe festinatis: nō aīali. sed vre auaritie ꝯsulentes: ātomagis ego hominē ꝙ multo melior ē oue debeo liberare: Elī ⁊ Raban⁹. Cō pētī g̈ exēplo soluit questionē eoꝝ: vt eos oīdat sabbatū violare in ope cupiditatis. qui eū violare arguūt in ope caritatis: legē male intēptantes. q̄ dicūt in sabbato a bono feriandū: in q̄ a malis tm̄ feriandū ē. Elī opus ꝟule nō facietis in eo. i. pctm̄. seruus ē pctī. Sic i eterna requie a malis tm̄ feriabit: nō a bonis Hec Raban⁹. Scdo soluit questionē facto: hominē habentē manū aridā sanādo. Tūc em̄ ait illi. extende manū tuā: ⁊ cū extenderet. statim restituta est sanitati: in q̄ patet ꝓfectio sanitatis. Ubi Crisꝰ. Et ꝓpositū legis quaz iudei nō intelligūt. sanitas manifestat. Si ei deus offendit in ope sabbati. sine dubio infirmitas nō fugat: q̄ nō potest iniuriā dei beniuolētia sequi. Iste mācus scōm Hiero. in euangelio quo vtunt nazarei. cemētari⁹ scribit. istiusmodi vocibo auxiliū pcans. Dō cemētari⁹ erā manibo victū q̄rītās: pcor te ibu vt mihi restituas sanitatē: nec turpiter mēdicē cibos. Dns ibs maxime i sabbatis docebat. ⁊ opabat virtutes ꝓmo vt oīderet q̄ euāgelicū ⁊ spūale sabbatuz melio⁹ ⁊ fructuosio⁹ veteri sabbato succedebat. secūdo vt sabbato pluribo occurrētibo ꝓficēt pluribo. ⁊ saluato⁹ mūdi ex miraculoꝝ ꝺtute manifestus fieret. tertō vt dns legis ⁊ sabbati ꝓbaret ur. quarto vt malū intellectū iudeoꝝ de observātia sabbati auferret. dū bn̄ opando sabbatū se nō violare ꝓbaret q̄ i n sabbato curabat: ⁊ in hoc corā pluribo legispitos cōfutabat. Circa

qō sciēdū q̄ aliq̄ sūt act⁹ boni in genē entis. qui tn̄ ex se n̄ bn̄t bonitatē i genē moris. sic edificare domū vl̄ hmōi: ⁊ talia n̄ erāt licita i die sabbati Alij aūt sūt act⁹ boni i genē moris scōm se. sicut sūt opa ꝺtutū: ⁊ talia licita sūt i die sabbati. de qbo erat sanatō man⁹ aride. q⁹ erat op⁹ pietatis ⁊ cū hoc erat ad gl̄iaz dei manifestādā. inq̄tū fiebat miraculose ⁊ supꝝ naturā: ⁊ iō talia possūt fieri i die sabbati. nō solū licitē. sz ⁊ laudabiliter.

Mistice scōm Beda ⁊ Rabanū. hō q̄ habebat manū aridā. hūanuz gen⁹ indicat. in bono ope arefactū. ꝓ manu in ꝓmo parētē ad pomū vetitū extēsa: sed i miseratōne dn̄i. saluti ⁊ bonoꝝ operū fructibo ꝓ innocentes xp̄i man⁹ in cruce extēsas. ē restituta. Et bene man⁹ in sy̆nagoga erat arida: q⁹ vbi mai⁹ donū sciētie. ibi trāsgressoꝝ maiori subiacet culpe: ⁊ grauio⁹ est piculū in excusabilis nocte. Sanādaqz man⁹ arida iubet extēdi. q⁹ infructuose debilitas aīe nullo meli⁹ ordine q̄ elemosinaꝝ largitate curat. Habebat aūt homo dextrā manū languidā. q⁹ ab elemosinis torpebat: sinistrā sanā. q⁹ sue vtilitati intendebat. Sz veniēte dn̄o dextra sanat vt sinistra: q⁹ qō ꝯgregauerat auide. modo distribuit caritative. Mistice etiaz in hoc infirmo docuit qtuor necessaria penitēti. scz q̄ surgat a culpa ꝓ penitētiā: q̄ stet in gracia. ꝓ pseuerātiā: q̄ in medio. ꝓ boni exempli euidētiā: q̄ extēdat manuz. ꝓ bonā opationē. Extēde g̈ manū ꝓmo ad paupes in elemosinaꝝ largitōne. secūdo ad deū in feruenti oratōe. q⁹ scōm Grego. frustra ꝓ peccatis rogatur⁹ ad deū manus expādit. qui eas ꝓ posse ad paupes nō extēdit. Moralit homo habēs manū aridā ē pcor: bn̄t em̄ quidaz cor aridū. q⁹ sine bona affectōne. sine ꝯpassione: q̄dam linguā aridā. q⁹ sine bona locutōe. sine dei laude: quidā manū aridā. q⁹ sine bona opatōe Hec aūt triplex ariditas sumit ex similitudine arboris aride: q⁹ tunc est vere arida. qn̄ est sine succo. sine foliis. sine fructu. Cor habēt aridu⁹ inuidi. linguam maliloqui: manuz auari. Iste ex obedientia diuina manuz debet extendere ad ꝓximū ꝓ elemosinaꝝ largitōnē. ille lingua loq̄ ad deū ꝓ deuotā orationē. alius cor eleuare ad celū ꝓ sanctā meditatōz: ⁊ sic sanat pcor. Jtez scōm Theophilū aridā dextrā habet manum. quisq̄s nō operat que sūt dextre partis. quia talis est impotēs ad bona sed potēs ad mala. Ex quo cm̄ manus ꝯstituitur in operibo ꝓhibitis: extunc arescit in operibo bonis. Jterum ꝺtore staurabit: quādo in virtute stans opabit. Per manū em̄ que ē organū organoꝝ. ꝯuenienter intelligit opus meritoriū: ⁊ ideo manus est arida que est ad hoc op⁹ inualida: sed cuz ad verbum xp̄i surgit ꝓ gratiā. tunc manū extendit ꝓ sanctam opationē. Potest etiam ꝓ hominem manū aridam habentē. signari piger ⁊ ociosus. q⁹ ad opandū est inualidus: sed cū ad verbuz xp̄i stat in medio virtutis. manus eius sanat. et in bonis opibus exercet. Specialiter tamē ⁊ precipue ꝓ hunc boiem auar⁹ signat. cui⁹ manus

ad opa pietatis ⁊ largitatis ſualiba repiſ. Du ius man⁹ ſūt ąnq; digiti. ꝑm⁹ ino:dinatū deſide riū habēdi. ſecūd⁹ labor acąrēdi. tertⁱ⁹ ſolicitu do ꝓſuādi. quart⁹ ſtudiū multiplicādi. quītus ifidelitas diſpenſādi. Sed vt ſaneſ ei ꝓ gr̃az di ciſ. extēde manū tuā: qr cū ex dei dono ad opa pietatis extēdiſ: tūc ſanaſ. Ēlñ ambro. Audi ſti dñi ṽba: dicētis. extēde manū tuā. Cōmuis iſta generaliſq; medicina ē. Et tu q̄ putas ma nuz habe te ſanū. caue ne auaritia. caue ne ſa crilegio ꝓtrahaſ. Extēde ſepi⁹ eā. Extēde illam ad paupez: q̄ te obſecrat. Extēde vt ꝑimuz iu ues. vt vidue ꝑſidiū feras: eripias iiurie. quez vides iiuſte calūpnie ſubiacē. Extēde ad deū ꝓ peccatis tuis. Sic man⁹ extēdiſ: ſic ſanaſ. hec ambr. Igiſ o auare. q̄ manū aridā et ꝓtractā habēs. nō vis dare. vis accipe. nō vis largiri. vis ꝑdari: extēde man⁹ tuas vt tribuas īdigēti bus. qr̄ i hoc tibiꝑi puidebis: et theſaurizabis i celis. Ēlñ criſ. Elemoſinā faciam⁹: et ne deſpi tiam⁹ a fame corruptus. Etēm̄ tibiꝑi benefaci es magis: illis bñfaciēs. Nā his q̄dē pñtia por riges: tibiꝑi vo futurā gl̄iā ꝑdeponis. hec criſ. Inter oīa g̃ opa miſericordie: ꝓrogatiuā ha bet elemoſina: quātociēs et tā attēte nobis in culcat diuina ſcriptura. Pharizei aūt r̃pleti iſipiētia. i. irratōnabili iracūdia. cuz magis deberēt eē grati de diuino benefitio: exeūtes de ſyn̄agoga et de ꝓſpectu xp̃i. et a lumīe recedē tes: ſtatim cū herodianis. p̃ncipis ſecularis ſa tellitibz ꝓſiliū faciebāt aduerſus ih̃m. quō euz pderēt. ꝟm ambro. quō vitaz perderēt: nō quō vitā iuenirēt. Iā g̃ de morte ipius tractabant et hic p̃mo loq̄ſ o ꝑcuratōe mortis xp̃i. ꝓ q̄ tūc p̃mo ꝓſiliū faciebāt. Magna iſipiētia de nece e ius tractare. cui⁹ benefitijs plurimū īdigebant q̄s etiā ad hoc nō ei⁹ culpa: ſz liuor mouebat. Magna etiā eoꝝ fuit obſtinatō: qr̄ nec ṽbis xp̃i nec factis reſilierūt a malo ſuo: ſz ąpli⁹ īuidia pmoti: remāſerūt i malo obſtinati. Ēlñ criſo. Pharizei aūt ꝓſiliū acceperūt. ſ. a dy̆abolo. vt pderēt eū. Inuidētes em̄ xp̃o: nolebāt eū facē ſigna. ne gloriā acąreret: et diſcipulos ꝓgrega ret: ſz turpitudinē īuidie ſue ſabbati deſēſione tegebāt: vt i p̃ima q̄dē facie viderent̄ ſabbati iuſtitiā defendere. reuera aūt ſuaz exequerent̄ īuidiā. Ihs aūt ſciēs machinatōes eoꝝ. quia nihil eū latebat: receſſit inde cū diſcipulis ſuis et ad mare receſſit. Receſſit aūt inde ꝓter mul ta. p̃imo vt eis pcēt: et occaſionē īpietatis au ferret. maioriq; vtilitati eccl̃ie ſe ſuaret. ſecū do q̄ nōdū venerat tp̃s paſſionis ſue p̃finitū a p̃e. necdū īplete erāt ꝓphetaꝝ ſcripture. tertio q̄r nō aderat loc⁹. ſ. hierl̃m. exē quā nō fuit lo cus paſſionis ei⁹. quarto ꝓter⁹ danbū ſuis i pſe cutōe fugiēdi exēplū. ne fuga eoꝝ īputareſ in pcēm. q̄nto ꝓter humilitatis et pacie iuditiū. et cū poſſit aduerſarios ſuos nutu dei cē i aby̆ſſū ſexto ad oſtendendū vere humanitatis ſignum. cū licet ipe morte nō timēt tn̄ tāq̄ hō fugit a ꝓ ſilio malignātiū. In q̄ etiā nos docuit. vt ab il lis recedam⁹. q̄s bonis monitis ſēp deteriores fieri videm⁹. hoīes em̄ in malis obſtinati: vix poſſūt ꝑ rōez ꝓpeſci. Ēlñ criſ. Scies aūt dñs ꝓ filiū eoꝝ. nō diu ꝓtēdit: ſz vna reddita rōe re ceſſit. ne magis īſaniā eoꝝ excitaret: q̄r nō p̃ fieri vt malitia rōe placeſ. Ignorātia q̄dē rōe placaſ. malitia aūt ampli⁹ excitaſ. Sciens g̃ patos illos eē ad malefaciendū: receſſit. nō q̄ſi timid⁹ ſubtrahēs ſe ab eis: ſz q̄ſi miſericors pa cēs eis. ne eos ad op⁹ impiū ampli⁹ irritaret. Quis em̄ q̄ pat⁹ ē malū facere: apud deū iā fe cit: tn̄ q̄ intelligit patū eē aliquē opus malum facere. et irritat eū. dās ei occaſionē vt ꝓpleat malū: ipe ꝑticeps ē peccati ei⁹. Et q̄d em̄ res mala ꝓ te exitū ſuū īuenit! Et q̄ ſine te fuerat piturus. aut quātū ad volūtatē ſuā iaz ꝑditus erat. vt q̄d ꝓ te īpleta ē ꝑditō ei⁹: hec criſ. Et multi īfirmi ſecuti ſūt eū. ex eo q̄r viderāt ꝑdi ctū hoīez curatū: curauit eos oēs. remunerās fidē ipoꝝ. forſitan q̄r oēs digni fuerāt curatōe Docti g̃ viſis ſignis ꝑſequūt: indocti opiniōe ei⁹ducti amādo ſequunt: et iō curari meren t. Ēlñ remigi⁹. Quē pharizei vnanimi ꝓſilio ꝑde re q̄rūt. turba īdocta vnanimi dilectōe ſeq̄tur. vñ mor ſui deſiderij ꝓſequi effectū. ſi vis q̄ tu curari ſi vis ſanari. ſi vis a mortis piculo libe rari. ſequere et imitare ih̃m. ipe em̄ neminē re pellit. oēs q̄ eū ſequūtur: ſanat. Per pharizeos q̄ diuerſi intērptant. diſcoli q̄ diſſēſiones faci ūt: ſignant. ꝑ herodianos vo ſupbi q̄ glorioſi i pellibz īterptant. Iſti vo ꝓſiliū faciūt ꝰ ih̃m q̄ cū humilibz et caritatē habētibz cōmoratur et iō recedit ab illis ſe elongādo. et humilibz eū ſequētibz benefacit. benefitia ſalutis impētēdo Et p̃cepit eis qui curati erāt. ne eū diuulgarēt et manifeſtū facerent. vt inanē gloriā et glori andi de ſe iactantiā declinaret: et vt nobis exē plū vitādi eā daret. Nō ꝓhibuit dñs miraculo rū p̃dicatōes ad vtilitatē audientiū: ſz i benefi tijs vane glorie appetitū. Ēlñ ambro. Hic miſti ce īſtruit nos: ne cū magnū aliq̄d facim⁹. lau dē foris credam⁹. Ēlñ et criſo. Ēlbi quidez ꝑter alios alij curaſ. nō p̃cepit eis vt nemī dicerēt quale eſt vbi oculos ceci nati aperuit: q̄ paliti cū triginta et octo annis iacētē erexit. Ēlbi aūt nō ꝑter alios: ſz ꝑter meritū ipius curat ho minē. p̃cipit ei vt nemī dicat: ſicut et leproſo mādauit. Ideo et iſtis p̃cepit ne vulgarent euz quia propter ipos ſolos curauerat eos: quia ñ eſtimationem hominū miraculis venabaſ: ſed credentium deſiderabat ſalutem. hec criſoſto.

Et venerūt in domum quandam ad hoſpitā dum et ꝓuenit iterū turba ad audiendū dei ver bum. et tunc ita feruenter intendebant predi cationi. q̄r ipe et diſcipuli eius nō habebāt tp̃s panē manducandi. Hoc ē contra illos. qui di mittūt opus p̃dicationis: ꝑter curā et ſaturi tatez cōueſtionis. Ēlbi beda. O q̄ felix occupa tio ſaluatoris: q̄ beata frequētia turbe ꝓfluē tis. cui tantum ſtudij ad audiendum verbū dei tantū fuit cure ad obtinēdā ſalutē. vt auctori

salutis q̄ cū eis qui secū erāt. ne vescēdi quidē hora a solatio vitæ miseris ipendēdo libera maneret. Ultimā dñe ihu et in nr̄i tpibo eui. tantuz gr̄e tuis fidelibo largiaris: q̄ doctores suos assi duitate discēdi. nōsolū ab appetitu carnalium voluptatum: verūetiā nōnūq̄ ab ipa q̄z panis quottidiani pceptōne ppediāt. hec beda. Et cū sui. s. iudei q̄ ex pte mr̄is de cognatōe sua erāt. vidērēt insolitū feuorē in eo. et audirēt altitudinē dine sapie. quā capere nō valebāt: estimabāt eū mētis alienatū. et in furorē versū. sensu pdito loq̄: et exierūt tenē eū et ligare. ne sibi vel alijs posset nocere. Unde beda. Vere sicut ipe dicit alubi: nō ē pphēta sine honore: nisi in patria sua: et i domo sua. Quē em̄ exteri quasi auctorē vite et sapiētiā dei adire et audire o sideratāt. hūc ppinqui quasi mētis impotē eē ligā dū decernūt. Allegorice aūt i eo q̄ turba ad illū pueniēte frequēti. vt furiosus a suis cōtēnitur: salus credentiū de gētibo approbat. et iuidia iudeox et pfidie notat. de q̄bo ait iohānes. in pria venit et sui eū nō receperūt. hec beda. Similiter et hodie q̄ ad sequēdū xp̄m sūt feruidi. a mūdanis hoīb ysani reputāt: et p eos quantū possūt a bono retinent. O quātū vna nō dico mēsura sz gutta huius vini valeret: q̄ hāc insaniā īduceret: Felices q̄ hac laborāt īsania. vt de illis dici possit illud sapie. Nos īsē sati vitā illox estimabamꝰ īsaniā. Ultimā q̄ ego miser vnus de illis merear fieri: ac cū eis iter filios dei putari: q̄ iter sctos sortē habē. Oro

Omine ihu xp̄e rogo te p viscera misericordie tue: vt me mancū ad faciēdū opa bona ualidū. digneris misericorditer sanare. q̄ ad oē opus bonū. fortē et aptū facere. Fac me stare i medio vtutū: vt te iubē te q̄ faciēte. extēdaz ad iustitiā. nō ad iniq̄tatē manꝰ meas: meq̄ i bonis exercēdo. tuuz beneplacitū in oīb faciā. et i malis arescēdo. ab offēsa tua ōnino abstineā. Da mihi bone ihu: vt p oīb diuitijs et delitijs seculi intēdā vbo dei. ac mee et aliox saluti Amen. De demoniaco ceco q̄ muto. Capitulum. LXXIII.

Post predicta oblatus ē ei hō demoniū habēs: cecus q̄ mutꝰ: sz lucas mutū tm̄ nō cecū dicit. tacens q̄d matheꝰ exp̄ssit. Nec talia sūt i demone formaliter: sz solū effectiue. q̄r efecerat hoīez cecū q̄ mutū. et iō ipo eiecto: vidit et loquebat hō. Un̄ seq̄tur. Et curauit euz. In quo notat a demonio liberatōr: its vt videret. in q̄ cecitatis illuminatō: et loquerē. in q̄ loquele restitutio. Unde biero. Tria signa simul in hoīe ppetrata sūt: cecus videt. mutus loquitur. possessus a demone liberat. Quod tūc q̄dē carnaliter factū ē: sz quottidie cōplet i pueritione fideliū. vt expulso demōe p̄mū. lum̄ fidei accipiāt: deīde i laudes dei tacētia prꝰ ora laxēt Un̄ q̄ aug. Demoniū ei hns cecꝰ q̄ mutꝰ ē. q̄ nō credit dor subditꝰ ē dyabolo. q̄ nō intelligit. q̄ n pfitet ipam fidē. vel qui nō dat laudez deo. Un̄ etiā crisꝰ. Ne aliquis putz quia sufficit homini fideli cognoscere deū: est et necessariū pfiteri deum: iō et cecū et mutum curauit: oculos ad cognoscendū. os ad pfitendū deū. Qui cognoscit et nō pfitet. ille etsi oculos mentis habeat curatos: tamē adhuc mutus ē. Qui g̃ videt n facit pcepta dei. et q̄ loquēs nō loquit laudem dei et gratiā: ille etsi loquit q̄ videt. q̄tū ad deū tamē et mutus et cecꝰ ē. Nō em̄ ille videt deū. q̄ scit deū: sz q̄ timet q̄ diligit deū. Et q̄ oratq̄ psallit. et nō facit q̄ laudat: ille corpe loquit: anio aūt tacet. hec crisꝰ. Spūaliter demoniū ille habet. q̄ in peccato mortali pseuerat. Quādiu enim peccatū i hoīe regnat. tādiu victus et captiuꝰ a dyabolo possidet et vexat. Uexat aūt demoniū triplex. superbia i mēte. cupīa i carne. cupiditas i rebo. quia oē qd̄ ē i mūdo: cupia carnis ē. aut cupīa oculox. aut superbia vite. Hoc aūt triplex demoniū facit mutū: nā cū loquela data sit hoī ad laudādū deū. et grās agendū. ad loquendū veritatē. et edificādū primuz. ad pfitendū peccatū: et veniam de eo petendū. p̄mā loquelā aufert superbia. q̄ q̄d dei ē. s. laudē vsurpat sibi. secūdā aufert auaritia. q̄ soli sibi īendit nō primo. tertiā aufert luxuria: et maxīe p̄ naturā. vñ sodoma interptat silentiuz: sive muta. Iē facit cecū: vt ad salutē suā ptinentia et sibi pficua nō videat: q̄ eā lucē q̄ ait. ego sū lux mūdi. nō sequat: sz i tenebris ambulet. Hic demoniacꝰ cecꝰ q̄ mutꝰ. si dño offerat. si ad penitētiā puertat: mox ihs curabit eū. ita vt eiecto demonio: videat et loquat. Abundat demonis malitia: superabundat diuina clemētia. In isto demoniaco malitia demonis multū abundauit. q̄r eū tenebat obsessū: ipm fecerat cecū et mutū. ac p̄m crisꝰ. etiā surdū: sz dei misericordia i ipo abundauit. q̄r demoniū ab obsesso eiecit. loquelā sibi restituit. lumē repauit. q̄ auditū reseruauit. Per hūc igit hominē sic curatū intelligē possumꝰ peccatorē iustificatum: cui deꝰ spūalit q̄tuor bñficia supdicta pcedit. Primū ē. q̄ dyabolū ab eo expellit. Pctor em̄ dyabolū i domū aie sue īducit: sz xp̄c eū expellit vt eā ihabitet. Domꝰ aūt aie tria hz solaria: vnū supi. s. spm̄. alid iferi. s. corp. ctiū mediū. s. aiaz. Deꝰ i supiori solario. s. spū habitat q̄n ipe sps pteplatōi vacat. habitat i solario medio. i. i aia: q̄n ipa intēdit interne meditatōi: habitat i solario iferiori. id ē corpe. q̄n ipm corpꝰ exercitat et intēdit mortificatōi. Secūdū beneficiū ē. q̄r deꝰ pctori līguā aperit. Deꝰ debit hoī līguā ad tria. s. vt deū laudet. vt primū edificet. vt i pfessione corā deo se reprehēdat q̄ accuset. Pctor aūt q̄r līgua sua ad ista tria nō vtit: ideo recte mutꝰ dr̄. Cū g̃ deū incipit laudare. primū edificare: et se accusare: tūc loq̄t q̄ līgua ad debita officia vtit. Tertiū bñficiū ē. q̄n deꝰ pctori lumē restituit. Signū aūt q̄d ipe illuiatꝰ ē. q̄n vidz añ q̄ retro. a dexteris et sinistris. Ille habet oculos retro. qui considerat et cogitat peccata que fecit. g̃ multa. q̄t pia. q̄ g̃ uia. et inde

habet dolorē. Ille habet oculos añ se. q̄ videt ⁊ cogitat de iudicio dei futuro. et inde habz timorē. Ille habz oculos a dextris q̄ videt ⁊ cogitat mūdi ꝓspera q̄ sint caduca et vana: et ad ea ñ allicit̄ ꝑ amorē: sz resilit ꝑ aspernatōez. Ille hz oculos a sinistris. q̄ videt mūdi aduersa: q̄ sint breuia ⁊ vtilia: et iō i eis nō frāgit̄ ꝑ impatientiā. Quartū benefitiū ē: qñ deus peccatori auditū restituit. Est em̄ peccator surdus. qr ñ audit deū āmonētē. nec deū benefacientē. nec deū inspirantē. nec deū cōminātē: tūc aūt surd⁹ auditū recipit qñ deū i hmōi audit. Et stupebāt turbe. s. simplices. diuinā vtutē i xp̄o admirantes: et dicebāt. Nūquid iste ē fili⁹ dauid? Quasi dicerēt: sic. qr hic ē xp̄c nob ꝓmissus de semine dō. Moraliter eijcit̄ demoniuz i ꝓtritōe. loq̄tur q̄ ꝑus erat mut⁹. i ꝓfessione: admirātur turbe i satisfactōe. s. qñ videt bene opari. q̄ ñ solebat nisi malū facē. Scribe aūt et pharizei. s. litterati et maiores inuidie nequitia pleni: audientes turbas. s. ipm ꝓfitētes eē xp̄m. ꝓpter euidentiā facti: dixerūt i corde et cogitatōe. In beelzebub ꝓncipe demonioz eijcit demonia: et sic i spiritū sanctū blasphemabāt. qr spūisācto. cui⁹ opus ē demones eijcere. et sanitates ꝓficē: ꝓtumeliam ꝛferebāt. Quia em̄ factū mirabile negare ñ poterāt. iō modū faciēdi calūniabāt̄: et sic factū infamare conabāt̄: dicētes ihm xp̄m ꝑ aliquez demonē supiorē sibi etiā familiarē et ꝑ quatum eijcere demones iferiores de corpib⁹ obsessoruz Nā (vt ait crisi) Inuidia ñ q̄rit q̄d dicat: sz solū vt dicat. Sic et hodie multi cū nō possūt alioz verba vel facta directe reprehendere: conant̄ intētōez et modū eoz infamare. Libi beda. Turbis aūt q̄ min⁹ erudite videbant̄ dñi facta mirātibus: scribe et pharizei vel negare vel sinistra interptatōe quertere laborabāt. q̄si ñ diuinitatis: sz imūdi spūs opa fuissēt. Sed eūdē beda noīa ydoloz a belo habuerūt originē. Nin⁹ ei rex ꝓbitor vel poti⁹ repator nyniue. belo patri suo. q̄ fuit p̄m⁹ rex assirioz statuā p⁹ morte ei⁹ ꝓsecrauit. ad quā cōfugientes q̄ forefecerant veniā merebant̄. Illā ipam statuā ceperūt venerari: et tandē istigāte dyabolo diuini honores sūt ipi statue attributi: ⁊ icepit cult⁹ ydolatrie. Cui⁹ simulacri ꝓsuetudinē caldei suscipientes vocauerūt beel: palestini. baal: moabite beelphegor. fm diuersitatē liguaz. iudi aūt vni⁹ dei cultores. i derisionē gētiliū beelzebub appellabāt: qd̄ sonat vir seu p̄nceps muscarū. ꝓpter multitudinē muscaz q̄ i tēplo ei⁹ erāt. ꝓptez sordes imolati sāguinis quē muscę seq̄ solebāt: In hoc simulacro dicebāt iudei p̄ncipē demonioz habitare: tū qr i eo fuit p̄ncipiū ydolatrie: tuz qr nullū ydolū iueniebāt̄ illo efficati⁹: tū quia cult⁹ ei⁹ erat generalis apud oēs gētes. Licz ei q̄libet natio habet alios deos spāles: hūc tamē tā q̄ vniuersalē deū venerabāt̄ oēs. Itaq; i virtute p̄cipis demonioz q̄ i hoc ydolo habitabat: pharizei dñm facē miracula dicebāt. Illā remigi⁹. Beelzebub aūt ipe ē beel et baal ⁊ belphegor. Bel fuit p̄ nyni regis assirioz: baal dict⁹ ē. qr i excelso colebāt̄: beelphegor a loco. i. a mōte phega: zebub fu⁹ fuit abimelech filij gedeonis: q̄ occisis septuaginta frib⁹ edificauit tēplū baal. ⁊ ꝓstituit eū sacerdotez i ipo ad abigēdas muscas q̄ ibi congregabāt̄ ꝓpter nimiuz cruorē victimaz: zebub nāq; muscā dicit̄. Belzebub g̃ vir muscarū interptāt̄. vñ ꝓpter spurcissimū ritū colendi. dicebāt eū ee p̄cipē dēmoniorz. Nihil g̃ sordidius iueniētes qd̄ dño obijcerēt: dicebāt eum i beelzebub eijcē demonia. Hoc remigi⁹. Hoc aūt totū ex inuidia faciebāt: de q̄ hic dicit crisi. Tale quid ē emulatio: qua ñ vtiq; erit malicia alia deterior. Sic em̄ porc⁹ gurgite. et demones iactura nīa: ita et emulator ꝓximi letāt̄ malis. et quēadmodū scarabei nutriūt̄ stercore: ita et hic alioz infortunijs. hec crisi. Libi notādū q̄ demones habēt sua officia valde ordinata i malū. Est em̄ vn⁹ demon q̄ ꝑest superbie. et vocat̄ lucifer: et iste multos habet satellites q̄ sibi astāt: et multos subiectos. q̄bo p̄cipat̄. s. oēs superbos. Illā iob. Ipe est rex sup oēs filios superbie. Et hic expellit̄ ꝑ verā humilitatē cordis. Alī⁹ q̄ ꝑest luxurie: ⁊ iste vocatur asmod⁹: de q̄ dr i thobia. qr interfecit septē viros sare: iste em̄ odit legittimū mīmoniū. ⁊ iō ꝑ hūc modū volebat trahere hāc puellaz ad fornicatōis vitiū. Et iste demon multos habet satellites. q̄ sibi assistūt. et multos habz subiectos. s. oēs luxuriosos. Et hic expellit̄ ꝑ ieiuniuz et mortificatōez corpis. Tertī⁹ ē q̄ ꝑest auaritie: et vocat̄ māmona. vñ dr i matheo. Non potestis seruire deo et māmone. Et iste multos habet satellites. q̄ eū iuuāt. et multos subditos sup quos regnat. s. sup oēs auaros. Et hic expellitur ꝑ tpaliū abiectōez q̄ fit aut totalit̄ sic faciūt ꝑfecti. q̄ oīa dimittūt. aut ꝑticulariter sicut faciūt q̄ de sua abūdātia pauperib⁹ largiūtur. Quart⁹ ē q̄ ꝑest imūdis cogitatōibo. ⁊ rācoribus et inuidijs. et malis affectōnibus. et vocat̄ beelzebub. i. vir muscaz: immittit em̄ muscas. i. cogitatōnes imūdas. odia et volūtates malas. q̄ dicunt̄ muscę. qr ad aīaz cito volant et ipam cōmaculāt. Iste aūt demon multos hz satellites qui eum adiuuāt. et multos subditos q̄bo ꝑest. et expellitur per ꝓfessionē et sacerdotalē absolutōz. Ihs aūt videns cogitatōes eorum probat pluribus rationibus q̄ non in beelzebub: sed in digito et spiritu dei eijcit demonia. ⁊ q̄ miracula que faciebat ñ poterāt attribui spiritui maligno: sz oportebat ea attribui spiritui diuino. Comparatur aūt spiritussanctus digito ꝓpter tria. Primo ꝓpter ꝓcessionem. quia sicut manus et brachium ꝓcedunt de substantia corporis. et digitus de manu et brachio et etiam a corpore: ita fili⁹ a patre. et spiritussanctus a patre et filio. Secundo ꝓpter partitionē. qr sicut i digito sunt plures articuli distincti: ita diuersa et distincta sūt dona spūssancti. Tertio ꝓpter operationez. qr sicut man⁹ ⁊ brachiū opat̄ ꝑ digitos. sic fili⁹ ꝑ spm̄sc̄m. fili⁹ aūt

manꝰ et brachiū ꝑis dictꝰ ē. qꝛ cūcta ꝑ eū opa
tur. Ab cogitatōes ꝺo eoꝝ rñbit. et ī hoc ꝺeita
tē suā oñdit. qꝛ solus ꝺeꝰ cogitatōes scit. vt vel
sic ꝓpellerēt credere ī eū. q̄ coꝛdis occulta vide
bat. Nā ſm crīſ. cū eoꝝ suſpitō irratōnalis eēt
metu multitudinis nō audebāt eū diuulgare.
Pꝛobat g̈ ꝑmo rōe tali. qꝛ si ꝑ ꝺemonē aliquez
eiciebat alios. sequit̄ q̄ diuisio eēt inter eos. ⁊
sic nō posset diu stare ꝓtas ꝺyaboli. et ex hoc
seq̄t̄ aduētꝰ xp̄i ꝑ quem ꝓtas ꝺemonis ꝺebebat
auferri. Ad hoc. Omne regnū ī se ⁊ ⁊ se diuisū
vtpotꝫ ꝑ discoꝛdias ꝑncipū ⁊ se alternatiz pu
gnantiū. ꝺesolabit̄ et dissipabit̄: et oīs ciuitas
vel ꝺomꝰ diuisa ⁊ se ꝑ ⁊rias volūtatꝫ et opatō
nes: nō stabit sz dissoluet̄. Nā ſm hiero. ꝓcoꝛ-
dia pue res crescūt: discoꝛdia maxime dilabū-
tur. Inductōez facit ī tribꝫ. ī regno. ī ciuitatꝫ
ī ꝺomo. ſm triplicē vnitatē. sub q̄ viuūt hoīes.
Aliq̄ eī viuūt tm̄ ſb̄ vna lege vl'iure: ⁊ hi ꝑ re-
gnū alij ſb̄ vna ꝓsuetuꝺie: et hi ꝑ cītatē. alij ſb̄
vno victu et societatꝫ: et hi ꝑ ꝺomū. Ita a re-
gno. ciuitatꝫ et ꝺomo sumit exempluz. ī. a ma-
gnis. mediocribꝫ ⁊ puis. vt ꝑ hoc rōez suā oñ
ꝺat foꝛtioꝛē et suffitientē. Ad cīrſ. Nihil em̄ ē ī
terra regno potēti: sz tm̄ ꝑ altricatōem perit.
Quiꝺ aūt ꝺicēꝺū ꝺe ciuitatꝫ vel ꝺe ꝺomo. Siue
magnū siue ꝑuū fuerit: ⁊ seipm̄ pugnās perit.
hec crīſ. Sz si sathanas ꝑ me et ad meū impe-
riū expellit et eicit sathanā: ꝺemonū regnum
diuisū ē ⁊ se et discoꝛs sibi. qꝛ ⁊ se pugnāt: et g̈
regnū et ꝓtas malitie ipoꝝ stare nō pt̄: et ita
finis mūꝺi erit. qꝛ vsq̄ ad finē mūꝺi stabūt hic
ad ꝛ̄ptandū nos. Regnū em̄ sathane ē ī malis
hoīb̄ q̄s sibi ſb̄ditꝰs tenet: qꝺ añ finē mūꝺi ñ
cessabit. tū ꝓpter ꝺiuine iustitie ordinatōem. et
hoc ab hominū exercitatōez. tū ꝓpter ꝓphetiaꝝ
nōꝺū impletōez. Ad crīſ. Quasi ꝺicēt. Regnū
⁊ se ītestino bello diuisū necesse ē ꝺesolari: qꝺ ⁊
ī ꝺomo et ī cītatꝫ vī. Quocirca etsi sathane re-
gnū ī seipm̄ diuisū ē: ita q̄ sathānas abhoīb̄ sa
thanā ꝛ̄pellat ꝺ solatō ꝛ̄gni ꝺmonū ap̄ropiq̄-
uit. ꝛ̄gnū aūt eoꝝ ī hoc ē q̄ hoīes ſb̄ditꝰs tenēt.
si igī ab hoīb̄ pellūt̄: hoc ñ ē aliꝺ q̄ ꝛ̄gnū eoꝝ
dissolui. Si aūt aꝺhuc in hoīb̄ ꝓtatē tenēt. ma
nifestū ē q̄ regnū maligni aꝺhuc stat: et nō est
⁊ seipm̄ diuisū. hec. crīſ. Moraliter regnū diui-
sū ē aīa hominis mali. cuiꝰ sēsualitas rebellat
rōi: et hoc regnū ꝺesolat̄. qꝛ xp̄c q̄ ē veritas in
ꝺe recedit ⁊ ꝺyabolus ingredit̄. Ita ꝑ regnū in
se diuisū signat̄ omnis cōgregatō. carēs ꝓcoꝛ-
ꝺia et pace: in q̄ sūt duo sathane: q̄ᷣ q̄libet ni-
tit̄ suā ꝓtē ap̄liare. vt sic possit alteri ꝑti p̄ ua-
lere: ⁊ talis ꝓgregatō ꝺesolabit̄: et ꝓcoꝛꝺia dis
sipabit̄: qꝛ si sint a se diuisi ꝑ ⁊rietatē effectuū
nō pt̄ durare: sz ꝺeficit ꝺomꝰ ⁊ ꝓgregatō eoꝝz
Sz heu vix ꝛueniūt̄ aliq̄ hoīes q̄ tantā ꝓcoꝛꝺi
am habēt ī bono: quātā mali spūs ī malo. Cū
em̄ sint infiniti et inumerabiles: oēs tñ ī eo cō
coꝛꝺāt. q̄ nihil nisi malefacere ꝺsiꝺerāt. Et vti
nā sic hoīes ī bono ꝓcoꝛꝺarēt: et ad faciendū
bonū se mutuo animarēt. Deinꝺe ꝓbat iꝺez

hoc secūꝺa rōe. q̄ talis ē. Eiusꝺem ꝓtatis ē eie-
ctio ꝺemonū per me ⁊ ꝑ filios vīos: sed illi ſm
vos nō eiciūt ꝺemonia ī ꝑncipe ꝺemoniorum
g̈ nec ego. Ad ñ ꝺic. Etsi ego ī beelzebub. ī. auctō
ritatꝫ ꝑncipis ꝺemoniorum eitio ꝺemonia. a
coꝛporibus obsessis: filij vestri. ī. exoꝛciste ſm
ꝺebā et rabanū. vel apostoli ꝺe eis nati ſm au
gꝰ. et hiero. ī q̄. ī. ī qua ꝓtatꝫ eiciunt: Quasi ꝺi
ceret. Cum nō possitis attribuere eiectōnem
per filios vestros factaz nisi virtuti ꝺiuine: ꝑ
ꝓsequēs nec eiectōem factam per me. Ideo ipi
iuꝺices vestri erunt. s. exoꝛciste vos condemnā
tes ꝺe menꝺatio quoꝺ ꝺicitis contra me. quia
si in virtutꝫ ꝺei eiciunt. multoplus et ego. cuiꝰ
oppositum menꝺacit̄ affirmatis hoc ꝺemoni
attribuendo. Vel apostoli ꝺe eoꝝum stirpe ge-
niti. qui sibi bene conscij sunt. nil male artis a
xp̄o ꝺiꝺicisse: erunt iuꝺices eoꝝum in futuro.
sc̄z assessione et approbatōe iuꝺitij. qꝛ sedebūt ī
duoꝺecim solijs iuꝺicantꝫ duoꝺecim tribꝰ isra
hel. Deinꝺe elisa falsitatꝫ phariꝛeoꝝz astru
it veritatem. quia ex quo non eicit virtutꝫ dia
boli. sequitur q̄ eicit virtutꝫ ꝺei. cū aliuꝺ medi
um nō possit ꝺari. Dicit ergo. Si. id est quia ī
digito et spiritu ꝺei eitio ꝺemonia. et sic expel-
lo regnū ꝺyaboli. vt concluſuz est ex ꝓꝺictis
et expulsio vniꝰ ⁊rarij est introductio alteriꝰ
ꝑfecto peruenit in vos regnū ꝺei. ī. ego xp̄c. q̄
ꝺeus ꝺebeo regnare in vobis. quare g̈ me blaſ
phematis? Vel regnū ꝺei. ī. tēmpus gratie. aꝺ
merenꝺum regnū glorie. quoꝺ vobis offertur
ꝺum ꝑ verba veritatis et miracula potestatis
p̄ꝺicatur. vel ꝑuenit in vos regnū ꝺei. ī. aꝺitꝰ
regni celoꝝum patefactꝰ ē vobis et credentib̄

Pꝛobato ergo q̄ ꝺemon nō ē actoꝛ miraculi
ꝺeinꝺe consequenter ꝓbat xp̄c multipliciter. q̄
ipe non ē minister ꝺyaboli: et ꝓma ratō ē ta-
lis. Minister nō est potentioꝛ actoꝛe: sz xp̄c po
tētior est ꝺyabolo. ergo xp̄c nō est minister ꝺi
aboli. Hoc aūt ostenꝺit sic. Non em̄ potest aꝑ-
q̄ intrare in ꝺomum foꝛtis. ꝺomuz suam custo
ꝺientis: et bona eius ꝺiripere. nisi ꝓius tanq̄
foꝛtioꝛ alligaverit foꝛtē: et tūc eo victo. ꝺomuz
et vasa. arma et spolia illius ꝺiripiet. auferet ⁊
ꝺistribuet. Dyabolus foꝛtis eſt foꝛtitudine na
turalium bonoꝝum. ꝺe quo scribitur in iob. q̄
non est potestas super terrā que ei compareꝫ
Arma eius sunt astutie et ꝺoli nequitiaꝝ spiri
tualium et omnes species peccatoꝝum. Domꝰ
et atrium eius est mundus. in quo ꝑncipabaꝫ
vsq̄ ad saluatoꝛis aduentū. Vasa et spolia eiꝰ
sūt hoīes obsessi. vel ꝺecepti a ꝺyabolo. Quo
custoꝺiēꝫ atriū suū. ī quo sicut ī ꝺomo habita
bat. in pace fueꝛt oīa sua. qꝛ nemo sibi resiste-
bat. et aꝺhuc ī pace sūt aꝺ euz oīa q̄ possiꝺet. ī.
oēs peccatoꝛes q̄ ei obeꝺiūt et fauent: quia ſm
grego. illos pulsare negligit. quos quieto iure
possiꝺere se sentit. Sed foꝛtioꝛ eo. s. xp̄c supue-
nens. id est ꝺesuper ꝺe celo veniens: vicit eum
⁊emptatōnibus eius viriliter resistendo. et pas
sionez ab eo ꝓcuratam pacienter sustinēꝺo. eo

q3 in ifernuz religatw:et ſub pede dñi cõtritw: vniuerſa ei⁹ arma.i.callidiſſimas ſutias neq tie ſpũalis.i qbw ꝓfidebat:abſtulit.eas ꝓpeſcendo et detegẽdo:et vaſa eius diripuit.i.pcores dy̓abolo ſubiugatos.a pate ei⁹ eripuit:et ſpolia ei⁹ diſtribuit.i.peccatores pri⁹a dy̓abolo captos diuerſis offitijs eccleſiaſticis aſſignauit: q3 quoſdã apl'os.alios euãgeliſtas. hos ꝓphãs illos paſtores et doctores ordinauit. ſm bedaz diſtribuit ſpolia in regno eccl'ie tã militãtis q̃ triũphãtis.i diuerſis dignitatibw et ꝑmijs. Et q3 xp̃c iſta fecit:ſequit̃ q̃ potẽtior ẽ demoibw:q iõ nõ ẽ miniſter eoꝝ.nec ututꝫ eoꝝ egẽs ad eitiendũ. Ex q̃ etiã ꝓcludit̃ q̃ ipe ſit vere xp̃c.q3 i aduẽtu xp̃i pte demonis erit diminuẽda et arcẽda. Nõ g̃ debem⁹ eẽ ſecuri.q3 aduerſari⁹ nr̃ fortis victoris q3 vocibw cõprobat̃ nec ubemus deſperare.q3 ꝑnceps nr̃ fortior illo nõ dubitat̃ Ely̓ cri⁹.Nõ debet hoſtẽ timẽ fortẽ.q̃ habet ꝑncipẽ fortiorẽ.Sz vigilem⁹ et laborem⁹:ne fiducia principis fortioris: ꝓcurnamus aduerſariũ nr̃m.Nã ſi ꝓcedim⁹ ꝫ eũ:fortiores illo ſum⁹.ſi aũt negligim⁹:ille fortior iueniẽt. Fortẽ em̃ diabolũ nza negligẽtia facit:nõ illi⁹ potẽtia.hec criſoſt.Ely̓ et greg. Dy̓abolus cũ ei reſiſtit̃:eſt debilis ſicut formica.cũ uo ei⁹ ſuggeſtio recipitur:ẽ fortis ut leo.Et hiero. Tẽptamẽta ſi adte r̃ſpitias:grandia ſũt.ſi ad deũ bellatorẽ fortiſſimũ:lud⁹ et umbra ſũt. Deinde ponit ſecũdã rõez.q̃ talis ẽ. Miniſter et actor ꝓcurdãt i volũtate:ſz xp̃c et dy̓abol⁹ habẽt ꝫrias volũtates:g̃ xp̃c ñ ẽ miniſter dy̓aboli.Et hoc ẽ qd dicit. Qui nõ ẽ mecũ:i bono ꝓueniẽs mee volũtati:ꝫ ſeu aduerſũ me ẽ:et hmõi ẽ dy̓abol⁹: q3 xp̃c vult aias ſaluare:ſz dy̓abol⁹ vult eas pdere. Xp̃c vult hoĩnes a peccatis retrahẽ et ad ututes reuocare:dy̓abol⁹ ad peccata trahẽ.q pvitia diſtrahere.Ely̓ hiero. Dy̓abolus q̃ cũ domino ñ ẽ:ꝫ ipm ẽ:q3 ille vult aias tenẽ captiuas:quas xp̃c liberare deſiderat. Deinde adid̃ ponit̃ tertia rõ tal'.Eadẽ ſũt opa actoris et miniſtri:ſz nõ eadẽ xp̃i et dy̓aboli: g̃ xp̃c nõ ẽ i opando ei⁹ miniſter.Et hoc ẽ qd dicit. Et qui nõ ꝓgregat ſeu colligit mecũ.ſ.i fidei vnitatꝫ in eccleſie ſinũ.i oliue ſupnũ:ſpargit ſiue diſpgit.ſicut lupus. et hic ẽ dy̓abolus. q̃ diuerſas ſectas et hereſes ac ſciſmata.quãtũ pẽ itrodu cit:diuerſa ei ſũt opa xp̃i ꝫ dy̓aboli.q3 xp̃c colligit diſpſa:ſz dy̓abolus diſpgit colligata. Ille p̃dicat y̓dola.hic uni⁹ dei notitiã. Ille ẽbit ad malũ:hic reuocat ad bonum. Dis g̃ et alijs modis dy̓abol⁹ ẽ ꝫri⁹ xp̃o.et nõ ẽ ſecũ ꝑ ꝓcordiam i volũtate et facto:et iõ nõ ẽ ſecũ nec coopat̃ ſibi i eiciẽdo demões et expellẽdo.Ely̓ cri⁹. Qui igr̃ nõ mecũ ẽ neq3 mecũ ꝓgregat:nõ erit mihi coopator.vt mecũ demones deitiat:ſz magis q̃ mea ſũt ſpargẽ deſiderat. Deĩde p⁹ĩſtructionẽ veritatis ſubdit cõminatõez dãnatõis. Quia em̃ eos induratos ſermonibw iſuaſibiles videt.ad ꝓminatões terrores ſe ꝓuertit: et blaſmiã ſpũſſãcti.ꝑ quez peccabãt:dicentes.opus ſpiruſſancti in beelzebub fieri. dicat omnino carere venia.in hoc ſeculo et i futuro: intelli ge tñ niſi penitẽãt de peccato. Ely̓ cri⁹. Quia dom in⁹ pharizeis excuſãdo reſponderat.iam eos terret:ẽ em̃ hec correctõis nõ ꝑua ps.nõſoluz excuſãdo reſpõdere:ſz ꝫ cõminari. Dicit g̃.qa nõ vultis acqeſcere ratõnibw.nec opibw. immo blaſphematis.ideo dico vobis veraciter et pro certo.q̃ oẽ peccatũ et blaſphemia.ſ.pcedẽs ex hũana ifirmitate vl'ignorãtia. remittet̃ hominibw ꝑ penitẽtiã.i.remiſſibile peccatuz ẽ de ſe. q3 ñ obuiat directe ꝓncipio.ꝑ qd fit peccatorũ remiſſio.ſicut obuiat peccatũ i ſpiritũſanctũ. cui⁹ ſex ſũt ſpẽs.ſ.deſperatõ.ꝑſũptõ.obſtinatio finalis impenitẽtia.inuidẽtia fraterne gr̃e.impugnatõ veritatis agnite. Ely̓ ſubdit̃. Sp̃s at̃ blaſphemie nõ remittet̃.i.difficile et vix ꝫmittet̃.q3 vix aut nũq̃ tales penitet. et hoc peccatũ nõ habet annexã excuſatõnis rõez. Ex hoc patz differẽtia iter peccatũ.blaſphemiã q̃ ſpiritũ blaſphemie.q3 duo ꝓma ſunt remiſſibilia tertiũ nõ. Peccatũ i ſe vel i alterũ:blaſphemia i deũ:q̃ ſi ẽ ex ignorãtia vel ifirmitate. dr̃ ſimplicit̃ blaſphemia.ſi ẽ ex certa malitia: dicit̃ ſpũs blaſphemie. Ely̓ blaſphemia erat i turbis ſz ſpũs blaſphemie i phariꝫeis.q̃ ſcientes ſcripturas:ex iuidia ipugnabãt opa xp̃i.et ex certa malitia blaſphemabãt deũ:dicentes falſa de ipo.qñ miracula diuinit⁹ facta attribuebãt dy̓abolo.qd erat ipugnatõ veritatis agnite.q̃dã ſpẽs peccati i ſpm̃ſãctũ. Blaſphemia q̃ꝑe ẽ.ꝑ quã de deo falſa dicũt̃.Sz ſm aug. raro iã iueniunt̃ q̃ blaſphemãt lĩgua:ſz multi vita.Quidã aũt blaſphemãt ex coactõe et hi peccãt i patrẽ ꝑ ifirmitate.q̃ ẽ ꝓtraria pris potẽtie.quidã ex deceptõe.q3 hi peccãt i filiũ ꝑ ignorãtiã.que ꝫriat̃ filij ſapie.q̃daz ex ſtudio:et hi peccãt in ſpiritũſãctũ ꝑ malitiã.q̃ ẽ ꝓtraria bonitati ſpirituſſãcti. Primũ et ſecũdũ dimittet̃ digne penitẽtibw:q3 ex aliq̃ circũſtãtia ꝫ remiſſione dignum eſt.ſcilicet quia per infirmitatem vel ig̃rantiam cõmiſſum eſt.que peccatuz atenuãt ſed tertium non remittetur. id eſt remiſſione dignum non erit.quia circũſtantiam excuſantem non habet. Inexcuſabiliter eniz meretur ſupplitium:qui ſi voluiſſet potuit vitare pcm Inde bernh. Potẽtia ad patrem. ſapientia ad filium.caritas pertinet ad ſpiritũſãctũ. Hoc ẽ quod alubi dr̃.peccare i patrem.peccare in filiũ.peccare in ſpiritũſanctum.Quando em̃ ex fragilitate peccamus.in patrem quaſi contra potentiaz peccamus.quãdo ex ignorantia peccamus:in filiũ quaſi ꝫ ſapientiam peccamus. quando uo ex maliuolentia peccamus:in ſpiritumſanctuz peccamus quaſi contra dilectõnem. Et ideo peccare in patrem et filium. hic ſiue in futuro remittitur.quia qui ex fragilitate vel ignorantia peccat.ſicut aliquam excuſationem habet in culpa.ita etiam aliquaz remiſſionem habere debet in pena.ſiue in hoc ſeculo ſi penituerit ut facilius conſequatur ĩdul

gentiam siue in futuro. si ī malo ꝑseuerauerit vt ꝟo lerabiliozē sentiat penā. Qui ꝺo ex malitia peccāt: eoꝝ ꝺelictū nullā excusatōez habz et iō pena eoꝝ remissionē habē nō ꝺebet: quia si penituerit ī hoc seculo: plena satisfactōe mꝫ ctādi sūt: si ñ penituerint. plena ꝺānatōe ī futuro seculo: nō q; penitētibꝰ venia ꝺenegeꝫ: sed q; pleno peccato: plena retributio ꝺebeaꝫ. hec bernh. Spūs g̃ blasphemie nō remittꝫ homī nō q; ei negeꝫ r̄missio si penitꝫat: sz q; hic blasphem⁹. exigētibꝰ malis meritis. sicut nūq̄ ad remissionē ita ad penitētiaz ꝓuētur⁹ē. Eñ ait iohānes. Est peccatū ad moꝝtēz nō ꝓ illo ꝺico vt roget q̄s. r̄m grego. Peccatum ad moꝝtē: ē peccatū vsq; ad moꝝtē: ꝓ q̄ nō ē rogandū. quia sez peccatuz qꝺ hic nō corrigiꝫ: ei⁹ venia frustra postulaꝫ. Peccatū g̃ ī spiritūsanctū: ē obstinatꝰ vel ꝓtinatia mētis ī neq̄tia obdurate: ꝓcedēs ex p̄sūptōe vel ꝺesperatōe. Qui em̄ p̄sumit ꝺe misericoꝝdia ꝺei. ꝓmittēs sibi impoꝝtunetatē. putās ita ꝺeū peccata īpunita relinq̄re: eoipꝰ obstinaꝫ. i. ꝓtinaciter ī peccato obduraꝫ. peccata peccatis supaꝺdēs: et ita peccat ꝫ iustitiā spūssācti. q̄ ita misericoꝝs ē ī iustitia. q; ē ꝙ iustus ī misericoꝝdia: q̄ oleū habz cū vino: et viceuersa. Qui aūt ꝓpter magnitudinē sceleris ꝺespat ꝺ misericoꝝdia ꝺi. tanq̄ magnitudo peccati sui excedat magnitudinē misericoꝝdie ꝺei: inꝺe obstinaꝫ. peccata peccatis supaꝺdēs. ꝺe peccato ī peccatū. effrenata libertatē ruēs. quousq; ad cumulū ꝺānatōis veīat Sz q̄uis tota etiā trinitas peccata remittat. hmōi tñ peccatū iō specialiter attribuiꝫ spūi sancto: quia spiritussācti⁹ amoꝝ ē patris et filij et benignitas vtroꝝūq;. Qui aūt ꝺesperat vel p̄sumit: specialiter facit illi ī iuriā. cui⁹ benignitati attribuitur r̄missio peccatoꝝ. q; putat eū ī misericoꝝꝺē vel ī iustū. q; sicut ex misericoꝝdia peccata remittit: ita ex iustitia ea impunita ñ reliquit. Male g̃ ꝺe iustitia vel misericoꝝdia spiritussācti sentit. q̄ ꝺesperat vl̄ p̄sumit. Sicut g̃ morbo ī curabilis ꝺ̄. q̄ directe tollit remedia. ꝓ q̄ expelliꝫ morbus et curaꝫ: vt cū tollit virtutē nature. vel viriū naturaliū: ꝺe⁹ tñ q̄ ē super oñia pē curare eū: sic peccatū ī spiritūsanctū ꝓnit et excludit illa ꝓ q̄ peccatū ꝺebet curari et vitari: vt timoꝝē ꝺiuine iustitie. q; spez venie et hmōꝺi: et sic ex sui natura ꝺ̄ irremissibile: ꝺe⁹ tamē sua benignitate oñe peccatū penitentibꝰ remittit. Eñ ꝺ̄ irremissibile. q̄si ꝺe difficili et vix remissibile. De hac materia sic ꝺicit aug⁹. Dico caritati vestre: fortē ī oībꝰ sāctis scripturis nulla maioꝝ questio nulla difficilioꝝ inueniꝫ. ī eo q; ait: q̄ blasphemauerit ī spiritumsāctū: nō habet remissionē ieternū: nō quocūq; mō blasphemauerit: reus erit huī⁹ remissibilis ꝺelicti: sz modo quoꝺā. quez nos queré atq; intelligé voluit: q̄ hāc sentētiā verā terribilemq; ꝺeꝓmsit. In spiritu em̄ sācto q̄ ī vnuz ꝺei ꝓplus ꝙgregaꝫ: eicitur: spūs īmūdus: q̄ ī seipm diuisus ꝺicitur. Contra hoc ꝺonum gratuitū. contra istam ꝺi gratiā loquiꝫ coꝝ impenitens Jpa g̃ ipenitētia ē spūs blasphemie. q̄ ñ remittꝫ. neq; ī hoc seculo: neq; ī futuro. Cōtra spiritū ei sanctū. q̄ baptizanꝫ. quoꝝ peccata oīa ꝺimittuntur: et quā accepit ecclesia vt cui ꝺimiserit peccata: ꝺimittanꝫ ei. verbū valꝺe malū et nimis impiū. siue cogitatōe siue etiā lingua sua ꝺicit: quē pacia ꝺei cū ab penitētiam aꝺducat: ipe r̄m ꝺuritiā coꝝꝺis sui ꝙ coꝝ ipenitētes thezauꝛizat sibi irā ī ꝺie ire et reuelatōis iusti iuꝺitij ꝺei. q̄ reꝺꝺet vnicuiq; r̄m opa ei⁹. hec g̃ omnino impenitētia: nō habet remissionez neq; ī hoc seculo neq; ī futuro: q; penitētia impetrat remissionē ī hoc secl'o. que valet futuro Sz ista impnīa. vel coꝝ impenitētes. q̄ ꝺiu quisq; in hac vita viuit. nō p̄ iuꝺicari: ꝺe nullo eī ꝺesperādū ē. q̄ ꝺiu paciētia ꝺei ad pnīam aꝺꝺucit nec ꝺe hac vita rapit impiū. q̄ nō vult moꝝtē impij. quātū vt ꝙuertaꝫ et viuat. Jō aūt oē ꝓpsus peccatū et blasphemia remittꝫ hoībꝰ: q; vbi hoc peccatū nō fuerit coꝝꝺis impenitentis Jspiritūsanctū. q̄ ī eccl'ia peccata soluūꝫ. cūcta alia ꝺimittūꝫ. Quō aūt hoc ꝺimittꝫtur qꝺ etiā remissionē impeꝺit alioꝝ? Omnia g̃ ꝺimittūꝫ eis: ī q̄ꝺus hoc nō ē qꝺ nūq̄ ꝺimittꝫtuꝝ In q̄ꝺus aūt ē. q̄m̄ hoc nūq̄ ꝺimittiꝫ. nec alia ꝺimittūꝫ. q; omniū remissio vinculo isti⁹ ipediꝫ. Ideo peccatuz omne atq; oīs blasphemia ꝺimittꝫ hoībꝰ ī hac ꝙgregatōe: quā ī spūsāctu ꝙ nō aꝺuersū seipm ꝺiuisio ꝙgregat xp̄c. Jpi⁹ aū spūs illa blasphemia. qua fit vt coꝝꝺe impenitēti huic tāto ꝺono ꝺei. vsq; ī finē vite isti⁹ resistaꝫ: nō remittꝫ. Eñū g̃ suffugiū ē. ne sit irremissibilis blasphemia. coꝝ impenitēs caveatur: nec aliter pnīa ꝓꝺesse creꝺaꝫ. nisi vt tenea tur eccl'ia vbi remissio peccatoꝝ ꝺaꝫ: et societas spūs ī pacis vinculo custoꝺiꝫ. hec augusti.

Deīꝺe aꝺ revellēꝺū et coꝝrigēꝺū phariseoꝝ errorē. iꝺucit sn̄iaz sub silitudīe arboꝝis. ostendēs q; miracula sua nō sūt a ꝺeutē maligna et ꝺy̓abolica: sz a ꝺeutē bona ꝙ ꝺīna. Eñ ꝺic. aut facite arboꝝē bonā et fructū ei⁹ bonū: aut facite arboꝝē malā ꝙ fructū ei⁹ malū. Loqꝫ vulgariꝫ. facite. i. ꝺicite: r̄m q; ꝺ̄ iste facit bonuz. i. ꝺic. Arboꝝ aū hic accipiꝫ ꝓncipiū iꝑoꝝ opum ꝙ fructꝰ ipa opa. Inter arboꝝē ꝺo et fructū ꝓ ē similitudo. q; arboꝝ bona semꝑ fructū bonū ꝙ arboꝝ mala fructū malū ꝓꝺucit. g̃ q; opa miraculosa q̄ xp̄c faciebat ñ erāt mala et vana. sic q̄ fiūt artē magica: sz erāt bona et salubria ꝓcludit q; ꝓncipiū ꝓ qꝺ talia faciebat erat sanctū et bonū. Quasi ꝺicēt. Cōsideratē fructū arboꝝis bone ꝙ fructū arboꝝis male. vt ex fructu cognoscatis vtrū sit bona an mala: q; ex fructu arboꝝ cogn̄sciꝫ. Siliter ꝙsideratē op⁹ actoꝝis. vtꝝ sit bonū an malū: q; op⁹ bonū ꝓcedit a bono ꝓncipio. ꝙ malū a maloꝝ sic ex boītatē opū q̄ ego facio potestis ꝓpēꝺe. q; ꝺt⁹ ꝓ quā ea fatō: ñ ē mala sz bōa ꝙ ex opibꝰ q̄ fiūt ꝓ artē magicā. cū sit mala ꝙ vana pt̄is ꝓpēꝺe q̄ fiūt ꝺeutē maligᵍ. op⁹ g̃ eiꝺē ꝺmoīa cū sit bonū ñ ē a

malo ꝓncipio.quale ē demoniū: ſz a bono ꝓncipio:qđ ē ſpūſſāctus.Male g̃ dicitis: q; ego i beelzebub eicio demonia.Ibi aug.In hoc admonuit nos dñs.vt bone arbores ſum⁹:et bonus fruct⁹habē poſſim⁹.Ibi em̃ ait.facite arborē bonā et fructū ei⁹bonū:ē ꝓceptū ſalubre cui obediētia neceſſaria ē.Q; aī dicit.facite arborē malā et fructū ei⁹malū:nō ē ꝓceptū vt faciatis:ſz monitio vt caueatis.hec aug⁹. Dei de q̄ſi explanādo et aptādo dictā ſimilitudinez phariſeis:oñdit falſitatis eoꝝ radicē: radix eī iſta erat iuidia et odiū.q; licet phariſei et legiſperti ꝑmo coḡuerīt xp̄m.tamē q; cepit repḡhēdere vitia eoꝝ:iō ꝓceperūt odiū et iuidiaz ꝑ ip̄m.ex q̄bo excecati:ceciderūt a p̄ma notitia i errorē.q; talia puertūt iuditiū rōis rectū.q ex tūc iceperūt oīa facta ei⁹ĩterp̄tari i malū:ad defamandū ip̄m.Oſtēdit ergo illos eē malā arborē ex mala radice:et malos fruct⁹dare. cū i intēcōe cordis eoꝝ malitia habūdet iuidie: dicēs.Progenies ſeu genimina vipaꝝ.i.venenati filij venenatoꝝ iudeorū:q; venenū iuidie ex vīis parētibo traxiſtis.q̄ ꝑſecuti ſē ꝓphetas ex iuidia.et vos ex eadē rōe ꝑſequimini me p̃ez xp̄m et m̃em eccleſiā:quō potēſtis bona loqui cū ſitis mali:Quaſi dicēt.nō potēſtis de me bona loq̄ iuidia phibēte:cū ei ſitis arbor mala:ñ poteritis fructū bonū ferre:vtilia quidz alij⁹ p̃ñt loq̄:ſz nō meritoria ſibi.Ibi criſ.Nō p̄ē fieri vt alia germina ꝓducā̄t:niſi q̄lis fuerit radix ī terra.Voluntas em̃ hoīm radix eſt:verba aūt q; opa fruct⁹ſūt voluntatis.Ideo quale cor vnuſq̄ſq; habuerit:talia et ōba loquit̄ q; opa facit.hec criſ.Et iō ſubdit̄.Ex habūdātia ei cordis os loq̄t̄.q; verbū exteri⁹ē ſignificatiuū interioris ꝓcept⁹.Quaſi diceret.Cor vīm plenū ē veneno:et eructuat de pleno.A ꝑte aūt totū itellige.ſ.p locutoꝝ oris.locutoꝝ cordis q; locutoez opis.Per oris em̃ locutōem vniuerſa q̄ actu vel cogitatu vel ſermone de corde ꝓferunt̄ dñs ſignificat.Nā verbū p facto q̄ñq; poni ſolet.Vñ yſaias de ezechia.Nō fuit verbū qđ nō oñderet eis.i.res digna verbo.Ibi criſ.Et vide ad maiorē accuſatōez maloꝝ.et maiorē laudē bonoꝝ.qđ dicit.Ex habūdātia cordis os loquit̄.Jd ē cū hō locut⁹fuerit ōbū bonū vl̄ malū: ne putes quia tantū boni vel mali habet ī corde:quantū oñdit in verbo:ſz multoampli⁹. Ex habūdātia em̃ boni vel mali q̄ ē in corde ꝓmoꝓcedit.Quod em̃ exterius dī:ē ſuperfluētia eius qđ intus ē.In q̄ eos vehemēter tetigit.Si em̃ qđ dictū ē ab eis ita malū ē.excogita radix verboꝝ q̄ ē magna.hec criſo.Et ideo (vt dicit greg)curandū ē et oñi cuſtodia mēs ſuāda:nō em̃ añ oculos dei trāſuolāt cogitatōes nr̄e.et nulla momēta tp̄is ꝑ animū trāſeunt ſine ſtatu retributōis.Et quia ex habundātia cordis os loquit̄:iō bene ſequit̄.Bonus hō de bono theſauro.i.de bona intēcōe et volūtate (que ſicut thezaur⁹abſcōdit⁹latet ĩterius in mēte) ꝓfert bona cogitatōis.locutōis⁹ opis et malus hō de malo theſauro ſuo ꝓfert mala. q; ꝑie cauſe habēt ꝓtrarios effect⁹.Ac ſi dicat Vos mali eſtis.ideo de theſauro cordis vīi nō niſi mala ꝓfertis.ſm gloſā.theſaur⁹ cordis eſt intētio.ex qua de⁹iudicat opa.vñ aliq̄ñ minora maiorē et maiora minorē habeāt mercedez Sepe em̃ maiora ī genere minori fiūt caritate et ecōuerſo.ſicut ſepe aliquis maiori caritate dat elemoſinā.q̄ alius cātat miſſaz:ideoq; hic magis meret̄ de elemoſina q̄ ille ꝺ miſſa.Vnde paupcula vidua dāꝺo duo minuta.parificata ē diviti zacheo.q; deus nō penſat quantū: ſed ex quātō.De ꝑdicta ſimilitudine arboris q; aliis iā tactis.habes etiā ſuꝑ circa finē ſermōis dñi in monte. vbi plura de his videri poteris.

Poſtq̄ aūt ꝓceſſit ꝓbando et arguendo:conſequēter ꝓcedit cōminādo.ne credāt ꝓpriū vitiū male loq̄:et mala verba nō puniri. Jta g̃ malus ꝓfert mala verba:q̄ quidē ñ ſūt ꝓpriꝑēdēda qm̃ de omni verbo otioſo non tm̃ ꝓnitioſo reddēt homines rōem.qđ erat valde difficile.quia locuti ſūt ſine ratione:vel reddēt rōz.i.ſoluēt ī die iuditij penā:qđ iuditiuz erit terribile.q̄a ſine ſpe venie.Si aī dī q; verbū otioſū ē.quod rōe vacuū eſt:g̃ de eo ñ debet queri. nec p̄ē rō reddi:reſpondendū q; licet otioſū ſit ratōne vacuū:tamē q; verbū debuit habē ratōez.ideo de ip̄o exigit̄ rō.ſ.obmiſſionis rōnis. Et ex hoc patet q; lōgemagis verbū nociuū et crimino ſū acriter punie⁹:et reddet homines in die iuditij cōdemnabiles: quale ē ōbū eoꝝ. quo opa ſpiritusſāctī calūniabā̄t et blaſphemabā̄t:dicētes.in beelzebub eicit demonia. Et ē ſēſ⁹ ſm hiero.Si otioſū verbū nō ē absq; piculo eius qui loquit̄.et in die iuditij reddet vnuſq̄ſq; rationē ſermonū ſuoꝝ.quātomagis vos reddituri eſtis rationē calūnie vīe!Caueāt g̃ ſibi ōtractores.opa primoꝝ minuētes vel ifamātes:dicendo illa ē facta in ypocriſi.vel ꝑ vana gloria.vel aliq̄ ītebito fine:et ita in beelzebub demonioꝝ principe.Si em̃ ita iudicat dñs ꝺ verbo otioſo.quātomagis de nociuo et crimino ſo Elt aūt dic hiero.otioſū verbū ē.qđ ſine vtilitate loquētis dī et audiētis: ſi obmiſſis ſerijs.de rebus friuolis loquamur: et fabulas narrem⁹ antiquas.Cetꝝ qui ſcurrilia replicat: et cachinnis ora diſſoluit.et aliq̄d ꝓfert turpitudinis:hic nō otioſi ſermonis: ſz criminoſi tenebit̄ reus:ideoq; ī verboꝝ ponderе probatō cōſiſtit humane vite.Et itꝝ.Quicquid nō edificat audiētes:in periculū vertit̄ audientiū.Et origenes.Inanis eſt omnis ſermo. in quo nō ē intrinſecus aliquid pro deo vel ꝑ dei mandato.Vnde etiam greg.Ocioſū verbū ē.quod aut ratōne iuſte neceſſitatis.aut intentōe pie vtilitatis caret.Etſi de verbo otioſo et cogitatōe minutiſſima reddenda eſt ratio in die nouiſſio penſandum eſt quanta peccata ſequantur mlt̄os.Sic enim deus vniuſq̄ſq; vias conſiderat. ſic greſſus enumerat:vt nec minutiſſime cogitationes.aut tenuiſſima verba que apud nos

uiluerūt. ei⁹ iudiciū indiscussa remaneāt. Eliñ ꝙ
cris. otiosū ūbū ītelligiē nō malū: sz bonuz. qđ
nō opaē. i. qđ nō edificat audientē. Si g̊ ꝑ bo-
no ūbo et otioso rationē sum⁹ reddituri. qđ spe
ram⁹ de malo: Etsi de malo ūbo rationē datu-
ri sum⁹: qđ speram⁹ de ope malo: hec cris. Et
ideo cauenduz ē a verbis otiosis et malis. Ex
verbis em̄ tuis si fuerīt bona ac bonitati mē-
tis ꝑsona. et sub debitis circūstātijs plata. iu-
stificaberis. i. mereberis. vel tāq̄ iust⁹ remune
raberis: et ex ūbis tuis ꝓdemnaberis: si fuerīt
mala et ꝑdictis ꝛria. Scriptū ē em̄. qz mors ꝙ
vita ī manibꝫ līgue. Et ideo ex ſmonibꝫ tuis
iustificaberis vel ꝓdēnaberis. qđ oīm ē iustissi
mū. etem̄ tu dñs es et dicēdi et nō dicēdi. Eliñ
cris. Mansuetuz iudiciū. nō em̄ ex qbꝫ ali⁹ dicit
de te: sz ex qbꝫ ipemet locut⁹ es calculatōes iu
dex feret: et tu dñs es dicēdi. Et itez. Elnusqsq
hoīm ex volūtate sua sola. aut peccatoꝛ aut iu
stus ꝓstituiē. Cōuincīē aūt vniuscuiusq pec-
catoꝛis volūtas. testimonijs tribꝫ. i. cogitatio-
nū. verboꝝ et opū. hec cris. Dic g̊ docemur. vt
os nr̄m custodiamus. ne ūba otiosa vel mala
lōq̄mur. qz sicut vas qđ nō operiē citꝫ īmūdū
fit. et quicquid ē ītus⁹: frigescit. sic ē et de coꝛ-
de. nisi os qđ ē ei⁹ opculū teneaē cū discreta cu
stodia clausū. Et (vt dicit greg) ab oī rectitu-
dinis statu ꝑeunt: q ꝑ noxia verba dilabūē. Et
ideo frequēter oꝛem⁹: dicēdes. pone dñe custo-
diā oꝛi meo: et ostium circūstātie labijs meis.
Eliñ cris. Magis vtiq virgine aliq̄ custodi lin-
guā. Equus ē fr̄galis līgua. Si igr̄ imposueris
frenū et docueris ābulaꝛe cū bona cōpositōne
qescit sup eā. et desup sedebit rex. Si aūt īfre-
natā dimiseris ferri et saltare: dy̆aboli et de-
monū sessio fit. hec cris. Eliñ et oꝛigenes. Eoruz
qui verba ōi loquunē os de⁹ apit: illoꝝ ꝺo qui
loquunē mendatiū. falsū testimoniū. scurrili-
tates. turpitudines. susurronū q̄z et detractoꝝ
et eoꝝ q̄ otia loquunē: dy̆abolus os apit. Ma
gnū g̊ piculū ē loq̄ ꝺ secularibꝫ et vanis. cum
multa sint diuina et vtilia. de qbus loqui pos-
sumus. Eliñ ambro. Nō mediocre piculū ē. cuz
tanta habeam⁹ eloquia dei et opa q̄ fecit: his
ptermissis loq̄ q̄ secli sūt. Et maxime a verbis
detractoꝛijs cauere debem⁹: ne male loq̄mur de
alijs. Eliñ aug⁹. Elide quō irasceris: siquis de te
mala loquaē. Quō irasceris altri qñ de te ma
le loquiē: sic irascere tibi qñ de altero male lo
q̄ris. Et nonsolū cauere debem⁹ ne verba detra
ctoꝛia loquamur: sz etiā ne audiam⁹: quia si ñ
eēt auditoꝛ ñ eēt detractoꝛ. Eliñ bernh. Detrahē
et detrahentē audire: quid hoꝝ damnabili⁹ sit:
nō facile dixerim. Et itez. lingua detractoꝛis
et auris auditoꝛis: dy̆abol⁹ sedet super vtrūq.
Cauendū ē etiā valde a verbis ꝓtōsis et rixo-
sis. qz occasionē dāt multis malis. Eliñ cris. Cō
tētō ē altricatō longa. Nascīē aūt ex vana gl'ia
que dr̄ amoꝛ victoꝛie. Nemo em̄ diu ꝓtēdit: ni-
si q̄ vincere ꝓcupiscit. Gloriā tibi putas esse si
viceris: sed occidisti gladio amicum et amici-

tiaz ei⁹ in ipō. et iō quasi de amico occiso dab
rationem. Nā si hominem nō occidisti ferreo
gladio: amicū tñ occidisti gladio ꝓtentōsi ſmo
nis. hec cris. Multū insup caue debem⁹: ne pri
mū verbo vel cogitatu iudicem⁹. Eliñ criso. Ex
sermonibus tuis ꝓdemnaberis ait. Nō audis.
qm̄ et phariseus vera locut⁹ ē: sz tñ vltimā de
dit vindictā. Etem̄ habet iudicē: qui deliquit.
Ne igr̄ capias dignitatē vnigeniti: illi iuditij
thron⁹ ꝓseruat⁹ ē. Sed si vis iudicare: est tibi
iuditiū. multū lucrū habēs. Sedere fac in con
sciētia tua ītellectū discernentē: et affer ī me-
diū omnia delicta tua: et iuestiga peccata aie
q̄ expetē cū diligētia noxas: q̄ dic. Propter qđ
hec et hec tu facere ausus es: Etsi hec quidem
fugerit oīa: q̄ aūt alioꝝ sūt inuestigauerit: dic
ad eā. Nō ꝑ his te iudico: nō ꝑ his ītrasti te ac-
cusatura. Quid ei si ille ūbeat: tu cur hec q̄ hec
dliqsti: Excusantē te accusa: q̄ tuipi⁹ sūt ītuere
nō que alioꝝ. Et ꝓtinue ī hāc deduc agoniam
Deinde si nihil habē dicat sz retardaē: dilania
flagella cā velut quandā ancillā elatā et for-
nicatā. Et hoc ſm vnāquāq̄ diē ꝓstitue iuditi
um et subscribe flumē ignis. vermem ꝓscīe ve
nenū emittētez. et alia loca tormentoꝝ: et ne di
mittas eā eē cū dy̆abolo. Etsi doluerit hec au-
dēs. nec subtrahas manū. Nō em̄ moriē si ꝑ-
cusseris. a morte aūt eā eripies. Et paruoꝝ ma
gnas expete noxas. vt neq̄ ꝑpe magna deueni-
at. Si hec feceris ſm vnāquāq̄ diē. cū libera ꝑ
palatōe stabis sec⁹ tribunal illud terribile. Ita
paul⁹ fact⁹ ē purus: ꝑpter hoc et dixit. Si nos
metipos iudicarem⁹: non vtiq̄ iudicaremur.
hec cris. Moraliter aūt ī verbis siue in loquē-
do attendēda sūt quinq̄. s. quid. cui. vbi. quādo
et qualiter dicaē. Isti sūt quinq̄ digiti in ma-
nu lingue. Quid determinat apl's: dicēs. Ser
mo vr̄ sit semp in grā sale cōdit⁹. i. grat⁹. vtil':
sine otōsitate. Otiosa sūt oīa. q̄ aut iutilia. aut
inhoneſta. aut nociua sūt. Inutilia sunt q̄ nec
loquētibꝫ nec audiētibꝫ ꝓsūt. Inhoneſta q̄ nec
dignitati loquētis nec audiētis ꝓueniūt: noci-
ua sūt. que vel ad errorē vel ad prauitatem du
cunt. Cui determinat sapiēs: dicens. Cuz stul
to ne multū loquaris. Qui g̊ cum alio loquiē:
ꝓsideret an ꝑpter se vel ꝑpter aliū loqui habeat.
Si ꝑpter illū. Eltrū sit talis. q̄ sua correctōe in-
digeat. vel qui correctōez nō r̄cipiat. Elbi. que-
dā em̄ sūt loca. vbi nullo modo. vt in sanctua-
rio. quedam vbi raro. vt in conuiuio: quedaz
vbi moderate. vt in locutoꝛio est loquendum.
Quando. determinat eccleſiastes: dicēs. Tem-
pus tacēdi ꝙ tps loquēdi. Tacēdū ē aliqñ ꝑpter
auditoꝝ ifirmitatē. aliqñ ꝑpē vitādā precipita
tionē. aliqñ ꝑpē ꝓsone altri⁹ reuerētiā. aliqñ
ꝑpē auditoꝝ indignitatē. Quō aūt loquen-
dum. i. quo gestu. quo sono. qua significatōne.
Sit g̊ gestus simplex et humilis. son⁹ mitis et
suauis. significatō verax et dulcis. Compēdiū
aūt omnium ꝑdictoꝝ hoc esse vr̄: vt tarde ꝙ
raro quis loquatur. Unde seneca. Sūma sum

olim ab eis electo

maruz hec est: tarditoquū te eē iubeo. Et iterꝝ Quicqd dictur⁹ es: añqꝫ alijs dixeris tibi. Magna ē res vocis et silentij tēperamentū. Et iterū. Quod tacitū eē vis: nemini dixeris. qz nō poteris ab alio exigere silentiū si tibipī nō pstas. hec seneca. Sz heu sūt aliq nōsolū secula res: sz et religiosi. q̄ qñqꝫ etiā sine causa rōnabili alijs irati. tozuos oculos et vult⁹ oñdunt: ac insuꝑ dentibꝫ stridēdo. voces furiosas emittūt: et sic demonē q̄ intus eos possidet: alijs extra pdūt. Hi tales. bene in hoc baciano in beatū vincentiū seuiēti assimilanē: de q̄ i sermone aug. sic dicitur. Per furiosas em̄ baciani voces. per truces oculos: et minaces vult⁹. et toti⁹ corporis mot⁹. ille habitator ei⁹ iterior mōstrabat. et p hec signa visibilia. tanq̄ p sui vasculi qd impleuerat crepātis rimulas videbat Hec aug. Tales etiā quādoqꝫ suis linguis acutis parcūt. et se absconditos: taciturnitati instūt: ac silentiū qd boni ex religionis obedientia deo sacrificāt: ipi ex puersitatis malitia demonijs et nō deo immolāt. Eñ i collatōe abbatis ioseph de amicitia: sic de talibꝫ dicit. Illud vo q̄le ē: q̄ interdū paciētes eē nos credimus qz respōdere ptēnimus lacessiti: sz ita commotos fratres amara taciturnitate. vel motu gestuq; irrisorio subsannamus. vt eos magis ad iracundiaz vultu tacito puocemus. q̄ tumida potuissēt incitare puitia: in eo nos estimātes minime apud deū reos. qz nihil ore ptulim⁹ qd nos notare hoim iuditio: aut pdemnare potuisset. Ita igit tacere nihil p̄dest. si iccirco nob idicim⁹ silentiū: vt quod agendū puitio fuerat hoc taciturnitate faciam⁹: assimilātes quosdā gestus. q̄bo et ille quē curare nos oportuit vehemētiore ītardescat iracūdia. Altiqꝫ em̄ tale silentiū erit equaliter noxiū: qz sic exaggerat i alteri⁹ corde tristitiā: ita i suo nō ptermittit extīgui. Nonnulli q̄ꝫ cū tristificati fuerīt vel irati: ab ipo etiā ptinaciter abstinent cibo. In quo plane sacrilegij crimē euitēter incurrūt. ieunia. s. q̄ soli deo p humiliatōe cordis et purgatōe vitioꝝ sūt specialiter offerēda p dy̆abolico tumore tollerātes. Qd tale ē ac si oues atqꝫ sacrificia nō deo sz demonibꝫ deferāt: illā q̄ꝫ mosaycā increpatōez mereanē audire: sacrificauerūt demonijs et ñ deo: dijs q̄ꝫ ignorabāt. hec vbi supꝝ. Sic g̃ pdicti miseri tāpuerse litigādo q̄ malitiose tacēdo domonibꝫ fuiūt: qui vtrobiq; se ingerēdo: eis illudūt. Quoꝝ illusiones ñ icurrerēt: si nō fictam sz verā humilitatē q̄ caritatē haberent. quia nec tūc ad tantā impacientiā deuenirent. Et quod adhuc peius est. tales sepe absq; fratris offensi r̄conciliatōe accedūt ad altare: et sic accedentes iuditiū sibi māducāt et bibunt. Et insuper a dy̆abolo exceca-ti. quandoqꝫ se excusando dicunt. quia nihil aduersus alium habent: nō intelligentes qz fm euāgelium attendere debent. si alius aduersus eos quid habet: Aufer domine obprobriuz taliū puersoꝝ a religione seruoꝝ tuoꝝ. Oratio.

Capitulum. lxxxiiij.

Oera virt⁹ eice a me demoniū p̄ ptritōnē: o ȳbū pīs. sana mutū p̄ pfessionē o intima lux illumina cecū p̄ satisfactōez: et vt fortis armat⁹ me nō possideat. vniuersa arma eius. s. vires aīe mee interiores: et corporis sēsus exteriores ī tuū puertere obsequm. Optō etiā et desidero deus altissime. vt q̄tiēscūqꝫ malign⁹ spūs abhominādas cogitatōs blasphemie mibi īmiserit: totiēs ex voto oīm desideriꝝ meoꝝ ineffabilis laus et grārūactō tibi sit ī perpetuas eternitates: et blasphemia sua secū sit in perditionem Amen.

De iudeis signū de celo q̄rentibꝫ. et de spiritu immūdo oli eiecto ab eis. Ca. LXXXIIII.

Hinitis autē verbis domini aduersus blasphemiā scribarū et phariseoꝝ: quidā ex eis pcatiores volētes ex piri volūtate xp̄i et capere eū dixerūt. Magister. volum⁹ a te signū videre. s. nō qdcūqꝫ: sed de celo. Reputabant em̄ miracula xp̄i pua: eoq; erāt vt cōiter circa inferiora. vtpote circa sanitates corpoꝝ et similia: iō querebant ab eo signa fieri circa corpa celestia. forte māna descēdere vt tpe moy̆si. vel sonare tonitrua. sicut tpe samuelis: qd magnū fuit in palestina tpe estatis. ꝓpter defectū materie et potētiā agētis. s. solis omnes vapores pſumētis: vel ignez de sublimi descēdē vt tpe helye. vl̄ solē stare sic tpe iosue. vl̄ rētrocedere vt tpe ezechie: vel alia hmōi: q̄si nō posset et illa calūniari. et dicē ex occultis q̄ varijs passionibꝫ accidisse. Naz q̄ calūniat eis q̄ oculꝫ videt. manu tenet. vtilitate sētit: q̄d factur⁹ est de his q̄ ō celo venerit: Altiqꝫ rñdebit q̄ magos ī egipto multa signa fecisse de celo: vel calūniabit alio mō. Eñ cris. Cū multa signa vidissent tanq̄ si nullū vidisset: ita signū petebāt. Videre em̄ nullū viderūt: quia corporali aspectu viderūt: nō spiritali affectu. Ubi sciendū. q̄ aliq; malignātes detrahebāt miraculis xp̄i duplicit̄ vno mō attribuebāt ea vtuti demonis. vt visū ē supꝝ ī pcedēti capitulo: alio mō reputādo ea pua vt dī hoc loco. Ipsi ei ac signa eius nō vidisset. vel q̄si q̄ viderāt pua vel nulla fuissēt: tē ptātes eū. de celo signū q̄rūt: nō ex deuotōe vt ex hoc credāt: sz magis ex curiositate: et vt facilius q̄ꝫ pmis ꝺdicāt. Adulātes aūt dicūt magister: vt blāditijs alliciāt: quem puitijs blasphemauerāt. Eñ cris.. Hi quos operabat admirari et obstupescē et credere: nunc a neqtia nō desistūt. Eñ aī vba: et adulatōe et y̆pocrisis sūt plena. Putabāt ei allicē p̄ hoc. Et nūc q̄dē puicianē: nūc adulanē: nūc aī demoniacū vocāt: nūc magistrū. Altraqꝫ pnitioso psilio. etsi ꝺria sit q̄ dicebāt: ꝓpt̄ hoc q̄ eos et vehemēter tetigit. hec cris. Et qz male q̄rebāt iō nō dat eis signū: sz rñdēs ait illis. Generatō maia in opere: et adultera ī fide. qz relicta ꝓrio viro. sz deo: y̆dolis fuicbāt. etsi y̆dola nō colebāt: tñ a vero sponso xp̄o se alienabant: signum de celo querit ad calumniaz contra me: quasi alia q̄ viderūt signa nō fuerint. Elide quō cuz iubei

De iudeis signū de celo que-

xp̄o ꝓuiciabāt: dicētes. ī p̄ncipe demoniorū eicit demones. māsuete eis respōdet p̄ rōes īpro bās dictū eorū: hic vo cū laudādo adulant. magistrū vocātes. aspe eos tāgit: demonstrās ſm crisost. q̄ vtraq; passione erat superior. et neq; ꝓ uitijs ī irā ꝓducit. neq; adulatōe mollit ī quo oñdit amplectēda eē obprobria: et adulatōes vitādas. nā (vt ait cris.) Elir sapiēs ī facie cedit: qñ ī facie laudat. Nō sic ml'ti maiores bu ius tpis faciūt. q̄ bona suadētes ꝓtēnunt. et eis tanq̄ ꝓuiciātibo irascunt: ſz mala suggerētes audiūt: et eorū adulatōe molliunt. Eltinā attēderēt ꝓsiliū sapiētis q̄ dicit. Meli⁹ē a sapiente corripi: q̄ stultorū adulatōe decipi. Deinde subiūgit. Et signū nō dabit ei. s. p̄atis et de celesti bus. quale petit ad calūpniā: nisi signū ione p phete qđ fuit humilitatis et abiectōis ꝫ eorū ſupbiā. Quasi dicēt. Tu generatō p̄ua. petis si gnū celeste et signū potētie vel glorie de sublimi: et tibi nō dabit nisi signū terrenū. ꝛ signū passionis et īfirmitatis: significatū signo et fa cto ione p̄phete. Jonas em̄ fuit niniuitis signū dupliciter. s. ōbo et facto: verbo. q̄ viua voce eis significauit q̄ p̄irēt. nisi ꝓuertarent: facto. eo q̄ fuēit ī vētre ceti tribo diebo ꝛ noctibo. Elbi fuerūt tria. s. absorptō. detētio. euomitō. absorptio fuit signū mortis xp̄i. detētio sepulture. euomitio resurrectōis. Et sic dabit eis signū. i. significatio ī facto ione. vt. s. ꝓuertant et salueāt. Nō hoc ē dictū. q̄i alia signa añ mortē xp̄i nō fuerit data: ſz quia mors ꝛ passio xp̄i fuit si gnū p̄cipuū et vltimū. ꝛ signū signoꝝ. ī qđ oīa signa ducebāt: iō dandū iudeis dr̄. q̄ si illi crederēt saluarent. si nō crederēt: dāpnarent. sic ionas fuit signū niniuitis. vtsi vellēt credē salvarent. sinaūt: subvertērent. Nō g̃ dat eis signū diuinitatis de celo qđ q̄rebāt: q̄ p̄ter eorū curiositatē et malitiā videre īdigni erant: ſz de abyſſo maris ꝛ p̄fūdo īferni q̄le ionas ceto fura t⁹ ſz ō abyſſo mortis liberat⁹. ꝛ accepit ꝛ dedit signū videlicet īcarnatōis ñ diuinitatis. passionis ñ glorificatōis. Discipulis aūt suis signū de celo dedit. q̄bo eterne beatitudinis gloriā. et p̄us figuraliter ī mōte trāsfigurat⁹. ac postea veraciter ī celū subleuatus oñdit. Quia em̄ iu dei terreni et īfimi erāt. iō de terrenis ꝛ īfimis signū debebāt habē. Eli⁹ dat eis signum ō ỹmo sue passionis et sepulture: dicēs. Sicut em̄ fu it ionas ī vētre ceti tribo diebo et tribo noctibo ita erit fili⁹ hoīs ī corde terre tribo diebo et tribus noctibo p̄ sȳnodochen accipiēdo. s. p̄tem sexte ferie ꝛ totā diē sabbati. et p̄tē diei dn̄ice resurrectōis p̄ tribo diebo ꝛ noctibo. Per istos q̄ q̄rebāt signū de celo: signanter curiosi et supbi. q̄ sup̄ vires celestia rimant. ꝛ nimis curiose di uina scrutant. de celo et celestibo. ac secretis di uinis disputātes. vel de reuelatōibo et visionibo p̄sumētes. obmissa via. s. p̄ceptis dn̄i ꝛ ꝓsilijs q̄bo venit ad illa. p̄ter qđ opprimūt a gloria. q̄ p̄ hoc aliq̄ labūt ī erronea documenta. vel q̄ñq; ī peccata spūalia et carnalia: p̄ter qđ dr̄

rentibus et de spū immundo

eis. generatō mala ꝛ adultera ꝛ cetera. q̄ q̄rūt q̄ nō sūt scibilia. nec ad fidē vel mores vtilia. et ideo nō dabit eis signū nisi signū ione p̄phete. quē deglutiuit cet⁹. et sic deludit et ōglutit eos dy̆abol⁹. Deinde iudeorū malitiā. quā obsti natā et obduratā dn̄s p̄uidit. exēplis q̄busdaz ꝓdēnat. q̄ ꝓuersio niniuitarū. et factuz regine austri. oñdit istos ī iudiciō (q̄ omnes tā boni q̄ mali surgēt) grauius puniēdos. et ꝓdēnabit eos. i. oñdet ꝓdēnādos. q̄ ex illorū facto apparebit iusta istorū ꝓdemnatō. Eli⁹ dicit. Eliri niniuite q̄ sūt assiriȳ. surgēt. s. ī resurrectōe generali. in iudicio futuro cū generatōe ista. s. iudaica. q̄ similiter tūc surget: et ꝓdemnabit eā. i. cō demnandā oñdet. s. p̄mo ex ꝓpatōne populi ad p̄phm. q̄ ibi niniuite gētiles ꝛ barbari. hic iudei p̄plus dei. Secūdo ex ꝓpatōe p̄dicātis ad p̄dicātē. q̄ ibi ionas p̄pheta purus hō. hic xp̄c dn̄s p phetarū de⁹ et hō. vbi ionas pegrin⁹ hic xp̄c cōciuis su⁹. Tertio ex ꝓpatōe p̄dicatōis ad p̄dicatōez. q̄ ibi ionas tm̄ tribo diebo. hic xp̄c tribo ānis p̄dicauit. ibi ionas nullū miraculum: hic xp̄c multa fecit. Quarto ex ꝓpatōe effect⁹ ad effectū. q̄ ibi egerūt penitētiā: isti vo ñ: ſz etiam addiderūt blasphemiā. Elbi crisost. Illi p̄phetā suscēperūt: isti dn̄m ip̄m repulerūt. Illi neq; ī lege īstructi. neq; p̄phetis admoniti: ad dn̄m ꝓ uersi sūt. cognoscētes suū peccatū: isti tot p̄ceptis eruditi legis et p̄phetarū: a dn̄o recesserūt. Illi qui semp̄ fuerūt populus dy̆aboli. īfra tres dies facti sunt populus dei: isti qui semper videbantur populus dei. infra tres dies facti sūt crucifixo xp̄o. populus sathane. Deinde subditur. Regina austri. id est regina sabba. cui⁹ regnum erat ī australi parte. respectu hierlm que non dubitatur electa esse. et ſm quosdam dicebatur sibilla: surget. id est resurget in iudi tio extremo cum generatione ista pessima: ꝛ ꝓ demnabit eam. id est ostendet condemnandam hoc est ex facto suo ostendetur iusta istorū cōdemnatio. quia venit a finibus terre. id est a lō ginquis partibus audire sapientiam salomonis: qui tamen non fuit nisi solum forma xp̄i. Ex his aggrauatur iudeorum malitia. quia illa mulier: isti viri. illa a remotis venit. isti p̄sentem habuerunt: illa cum labore. isti sine difficultate: illa laudauit alienigenam. isti condemnauerunt proprium terrigenā: illa ad ip̄m venit quem sola fama cognouit. isti probatuz miraculis contempserunt: illa ad purum hominem. isti ad deum et hominem: illa cum muneribus. isti cum obprobrijs et vulneribus. Et ecce pluſq̄ salomon hic. scilz xp̄c p̄sentialiter positus. quia hic deus: ille homo. ille scientiaz habuit terrestrium hic omniuz: ille edificauit templū defectibile: hic indefectibile. Elbi criso. Regina austri cum esset gentilis et mulier: ob tantam longitudinem itineris venire ad eum nec p̄ropter infirmitatē sexum impedita est. cō cupiscentia em̄ sapientie infirmitati dabat vi: tutem: isti autem viri et sacerdotes quorum p

prius eē debuerat amare sapientiā. ante oc'los suos.et ī medio gremio sapiaz posita ꝓ̄pserūt. Illa ad hoiez cucurrit.isti a deo recesserūt Illa munera multa obtulit vt audiret eū.isti aūt nec p̄mia regni celoꝝ accipe volūt vt credūt.Et itez. Regina austri venit a finibz terre.ad audiendū salomonē:et xp̄iani nolūt venire de platēis ad audiendū xp̄m.multi etiam de eccl'ia exeūt:et ibi xp̄m solū relinquūt. hec cris. Iustice hic damnata plebe iudeoꝝ.ecclesie misteriū secretū exp̄mit.q̄ ī niniuitis et in regina austri de toti? finibz orbis congregatur et ī illis fides gentiū israheli antefert. Due eī sūt p̄tes ecclesie.vl' duo genera hoīm ī ea.vnū qđ peccauit:sz desistit p penitētiā: et hoc signū ē p niniuitas.de q̄ꝝ peccato legit:altez qđ mortaliter nō peccauit et hoc signatū ē p regi nā austri:de peccato cui? ñ legit. Iñ ambro. Ecclesia fideliū ex gētilibz collecta.q̄ ī niniuitis p penitētiā p̄terita peccata delet.et in regina austri.q̄ electa eē nō dubitat.p sapiētiā cauet futura.ī iudiciō p̄denabit generatiōz hāc nequā dānabit autē nō sine p̄tate:sz operatiōnis exē plo.qz p̄fert eccl'ia synagoge.Ex duobz igitur cōstat eccl'ia.vt aut peccare nescias.aut pecca re desistas.pnīa em̄ peccata abolet: sapīa cauet.hec ambro. Per niniuitas etiā signantur peccatores.ad vocē p̄dicatoris pnīam agentes et p reginā austri simplices. sapīam xp̄i.deuote querētes:quo p salus fm sentētiaz saluatoris. p̄ponit saluti eoꝝ q̄ vident iusti vel sapiētes.q ō sua iustitia vl' sciētia p̄sumētes.Niniuite q̄z interp̄tant germina pulchritudinis.ideo etiaz significare possūt iuuenes existētes ī statu potissimo iuuētutis.q̄ solēt ōfacili ad vitia declinare. et ad bonā intētiōz defacili penitere p̄ter quod subdit. qz fecerūt penitētiā ad p̄dicatiōez tone.q̄ colūba interp̄tatur. et iō p eū siplicit̄ admonēs significat. Per r̄ginā ūo austri signari p̄t anīa rationalis.q̄ si bene regat vires inferiores p dictamē legis nature: dicit regina:sz si hoc facit ex caritatis feruore.tūc dr̄ regina austri:eoq̄ ab austro p̄uenit feruor caloris.signās feruorē caritatis. Et hec regia venit ad verū salomonē ih̄m xp̄m p deuotiōem afferēs ei aur̄ sapīe et gēmas ūtutū et aromata bone fame. istis vtēdo ad diuinū honorem. Ex facto igit̄ iuuenū p̄dictoꝝ.obstinati senes: ex facto aīe bene et ex caritate se regētis anīa frigida et negligēs:ꝓdemnabiles oñdunt. q̄ p generatiōz iudeoꝝ signant. Post hec dñs p̄t iudeos nolētes assimilari niniuitis. qz eo penitētiā p̄dicāte.nō penituerūt: vel regine austri qz eo docēte:nō didicerūt: īducit exēplum ad arguendū īgratitudinē eoꝝ. oñdens eos similes homini p̄us a demone obsesso. et post liberato:et itez p̄ter negligētiā plenius possesso. Nā p̄mo dy̆abolus habitauit ī eis.qñ erant in egipto viuētes fm ritū egiptiōꝝ. q̄ expulsus fuit ab eis.qñ ī figura xp̄i mactauerūt agnū. et sāguine ei? liniti sūt:qñ et legē acceperūt. q̄ ex cludebat cultū demonū.z īducebat ad colēdū vnū deū verū:et sic eiectus trāsijt ad possidendū plenius gētiles.sine lege et p̄phetaꝝ oraculis viuētes:et iō eos tenebat ī ydolatria subiectos. Sz aduenīēte xp̄i p̄dicatiōne et ap̄lorum iudei p maiori p̄te īcreduli p̄māserūt. gētiles ūo deuote fidez xp̄i acceperūt: et sic dy̆abolus eiect? a gētilib: reuersus ē ad possidendū populū iudaicū.errore excecatū:et facta sūt nouissima hui? p̄li peiora p̄oribz.qz peior ē modo q̄ꝑ a p̄ncipio añ legē data fuerit stat? ei?. Iñ ait.

Cū īmūdus spūs.s.dy̆abol?.īmundū faciēs et īmunditiā diligēs vel īhabitās: demones eī dicūt spūs īmūdi.vel affectiōe.quia diligūt immūda.vl' psuasione.quia suadēt imūda.vl' īhabitatiōe.qz īhabitāt corda īmunda: exierit ab hoīe.s.a p̄lo iudaico.quia fm ambro.in hoīe totius iudaici p̄li compatior ē:a q̄ viuentē adhuc sub lege nature īmūdus spūs exierat p sceptiōz legis mosaice:ambulat p loca arida et inaquosa.i.corda gentiliū. p̄us humore gratie et virore fidei.ac pinguedine spūssancti carentia.ritū ydolatrie et maculas criminū eis immittendo:querēs ī eis requiē.i.ppetuā māsionē appetēs ibi finaliter manere p infidelitatē q̄ dominatiōez et nō īuenit:qz aduenīēte xp̄o.et p̄dicantib ap̄lis.suscepta xp̄i fide:inde electus fuit. Tūc dicit intra se. Reuertar in domū meaz id ē ad populū iudaicū.vñ exiui eos dimittendo. Et veniēs īuenit eā vacantē ab obseruantia legis et opib virtutū p negligentiaz.ac fide et bonis opibus vacuā:z xp̄m hospitē nō habentē:et scopis mūdatā ab opib vitiōꝝ superficialiter et fm apparētiā. qz populus iudaic? habebat quādā exteriorē mūditiā.sicut em̄ scopa nō tollit tenaces sordes:sed superficiales: ita ip̄i qđ deforis ē scopebāt et mundabant. ac munditiā exteriorē q̄rebāt:sz it? sordidi manebant et ornatā exteri? p ypocrisim.et boni simulatiōez. p̄ter legis apparentiā.et traditiōnū phariseoꝝ obseruātiā. Tāgit ǧ tria q̄ dāt locū dy̆abolo.s.otiositatē.sanctitatis p̄sūptiōez:et virtutis simulatiōez. Similit hodie timendū ē eccl'ie ne olī expulsus ab eo dy̆abol?:eā īueniat vacā tē ab obseruātia mādatoꝝ dei:et scopis mundatā.fm exteriorē apparentiaz:et ornatam p exteriorez cultū:et obseruantiā humanarū traditiōnū. Multi em̄ hodie plus attēdūt ad cultū eccl'ie corpalē q̄ spūalē.qz pietas eccl'ie z altaria ornāt z ō ornatiōe z purgatiōe mīstroꝝ paꝝ curat. Sz ecōtrario ī eccl'ia fuit p̄mitiua:maior em̄ vis fiebat ī ornatu spūali et īteriori. Et iō multū distat nūc eccl'ia in hoc tpe malo:a statu suo p̄istino. Iñ hiero. Xp̄i eccl'ia p̄ius nata z post adulta.p̄secutiōib creuit:martiriis coronata ē. Et postq̄ ad xp̄ianos p̄incipes venit:potētia q̄dē z diuitijs maior:sz ūtutibus minor ē facta. Tūc vt firmi? possideat iudeos vadit p conatū:z assumit.vij.alios sp̄s.p q̄s vniuersitas ōmonū z vitiōꝝ q̄b tēptat:īteligit: qz vniuersitas hoc nūero sepe ōsigt.hec ſt.vij.

gẽtes pugnãtes ℨ filios isrl'. Iste aũt septenarius: septez donis spũsãcti expellit. Et addit. neqozes se. vel ꝓpter numez. vel ꝓpter conatum vel ꝓpẽ effectũ quẽ ĩducũt: qz eos ad qs redeũt neqozes q̃ añ faciũt. Et itrãtes seu ĩgressi habitãt ibi. et sic oĩa cumulãt ĩ eis vitia. hec ẽ eĩ intẽtio demonũ: vt nõ trãseãt ad horã vel tps modicũ: sz vt ĩmozẽt vsqz ad obitũ. Et fiũt nouissima hoĩs. s. ꝓpli iudaici. peiora ꝓozibz: qz iudei añ legẽ datã fuerũt pctis irretiti. et a dyabolo possessi: sz p̃aduẽtũ xp̃i ĩ peccato suo obstinati: sũt peiozes facti. qz eoz peccata ꝓpt̃ ignitudinẽ. sũt q̃si duplicata. deteriozes eĩ st̃ israelitæ blasphemãtes xp̃m ĩ ꝓuẽticulis suis: q̃ olim fuisset ĩ egipto añ notitiã legis: qz maioz infidelitas ẽ veniẽtẽ nõ suscipe: q̃ vẽturũ ñ credere. Deinde silitudinẽ dictã. et q̃ tẽdat parabola: exponit. q̃ q̃ hic quasi de vno hoĩe p similitudinẽ dictũ. de toto ꝓplo iudaico ĩtelligatur oñdit dicẽs. Sic erit generatõni huic pessime sz iudaice: ꝓut supdictũ ẽ de hoĩe vno. Mala fuit generatõ hec ĩ deserto qñ vitulũ adorauit. qñ ℨdñm murmurauit. qñ terre ꝓmissionis d̃ traxit: sz peioz ĩ terra ꝓmissionis añ aduentuz xp̃i. qñ filios et filias demonijs immolauit: sz pessima p̃aduentũ xp̃i. qñ dei filiũ ad eã missũ crucifixit. Moraliter exponit istud exẽplũ de hoĩe. qui p̃ grãm baptismalẽ vel penitẽtiale rcidiuat ĩ culpã: sicut canis reuersus ad vomitũ: dyabolus eĩ ab hoĩe exit. qñ ĩ baptismo pompis illi̇. et p̃cedentiũ peccatoz illecebris bõ abrenũtiat: vel qñ p penitẽtiã et cfessionez a peccatis mũdat. ꝓponẽs q̃ ab eis abstineat: qui eiect̃ ambulat p loca arida et inaquosa. quia corda iustoz ab oĩ carnalis cupie amore siccata et ĩmunia. tẽptãdo explorat: si quos ibi nequitie sue gressus figere possit. Sz ĩ eis tanq̃ p grãm dei solidatis requiẽ ñ ĩuenit: qa q̃ puis cogitatõibz et actibz pascit: ĩ mẽtibz fideliũ oĩa sua tẽptamẽta cessare ꝓpẽdit. Et volẽs reuerti ĩ domũ priorẽ: peccatoz em̃ ẽ dom̃ dyaboli. sicut iust̃ tẽplz dei: inuenit eã vacãtẽ a bonis actibz p negligẽtiã: et scopis mundatã a sordibz vitioz. fm apparẽtiã: et ornatã simulatis virtutibz. s. exterioribz et apparẽtibz nõ ĩterioribz et veris. Tũc assumit alios septẽ spũs neqozes se. i. vniuersa vitia dyabolo neq ora: qz dyabol̃ solũ suggerit malũ. habit̃ aũt vitiosi ĩtranei cũ quadã violẽtia ad malũ iclinãt: et ingressi ĩhabitãt vacantẽ et torpentem aut em̃ demonibus hõ possidẽt. quot vitijs ibi cit̃: singulis em̃ vitijs singuli demones ꝓsidere dicunt̃. Et fiũt nouissima hoĩs illius peiora ꝓozibz. et hoc ꝓpt̃ ĩgratitudinẽ doni et gr̃e ꝓcedentis: ĩuiora em̃ sũt crimina p̃ baptismuz vel pñiam: qz meli̇ẽ. i. miñ malũ ẽ viaz veritatis nõ agnoscere: q̃ p̃agnitã retrozsũ ꝓuerti. i. leuius ẽ ꝓmittere aliqd̃ peccatũ cũ ignorãtia: q̃ idẽ cũ scia q̃ ad penã: minozẽ em̃ ꝓ illo paciẽt pene vindictã: qz p ꝓcẽptũ gr̃e. quaz de se male viuẽdo pellit. deteriora supplitia mereẽ. et vul

n̄ iteratũ tardi̇ sanaẽ. Elñ crisost. Hec aũt nõ solũ ad illos: sz ad nos etiã dicta eẽ rõez habz si illuminati q a pozibz eruti malis: rursus ab eadez possideamur neqtia. Et̃ difficiliozia erit pena posteriozz peccatoz: ꝓpter qd̃ paliti co dixit xp̃c. Ecce sanus fact̃ es. noli peccare ne deterius aliquid tibi ꝓtingat. Et iterz cũ semel aliquis liberat̃ a malis. nõ sobri̇ efficitur multo difficiliora paciẽt prioribz. etm̃ difficiliozia erit pena posteriozz peccatoz. hinc aũt nonsolũ penã excogita: sz etiã infinitã di lõganimitatẽ. Sz ne ꝓfidam̃: sz timeam̃. Etenim pharao si in prima plaga erudit̃ fuisset. nõ vtiq̃ accepisset experientiã posteriozz: nõ vtiq̃ postea simul cũ ipo exercitu submersus eẽt. Sed nõ rubrũ mare iam ptrãsire nũc ẽ: sz pelagus ẽ ignis: pelagus nõ tale neq̃ tantuz: sz multo maius et siluestri̇. Tõq̃ rogo vt ꝓpũganẽ sermones gehẽne audiẽtes. Nihil em̃ delectabili̇ ẽ dispositõe hac: quare hac nihil amarius. Cõuertit em̃ alias nr̃as. et erigit intellectũ: et pnitosaz ꝓcupiaz captiuatõez ꝓicit. et medicina nobis hec fit. Excogitemus igit̃. et mittamus principiũ vel nũc et ostiũ pnie: et tangam̃ viaz artã. Elsqz̃ laſciuia: vsqzquo remissio. nõ ipleti sumus pigritãtes. deridentes. tardãtes! Nõ eadẽ rursus erũt mẽsa et saturatio. et superabundantia: et pecunie et possessiones et fabricatões. Et quis finis! Cinis et puluis et sepulcra et vermis. Ostendam̃ itaq̃ nouã quandã viã. faciamus terrã celũ. q omnino assumamus virtutẽ. vt futuris pociamur bonis. hec Crisostomus. Oratio.

Omine ihu xp̃e mgr̃ bone fac mecũ signũ gratie tue ĩ bonuz. vt me miserum quẽ cetus et draco ille magn̄ absorbuit pctis spũalibz et carnalibz tãq̃ diebz et noctibz. et hoc tribz. quia ꝓsẽsu et ope ac ꝓsuetudine: tu misericordit̃ de faucibz ei̇ digneris liberare. Fac etiã me ptrita peccata plangere et futura cauere. Exicca me ab humore ꝓcupie. vt quietẽ nõ ĩueniat in me. mũda me scopis ꝓfessionis a vitioz sordibz: et orna me veris ũtutibz. ne me a bonis vacantẽ ĩueniat: et iterato deterius peccare faciat Amen.

De muliere vocem de turba extollente. ac d̃ matre et fratribus domini eum querentibus.

Capitulum septuagesimumquintum.

Factũ est aũt cũ dom̃ ihs hec dicẽt respondẽs blasphemis iudeoz. extollẽs. i. ex corde tollẽs ac ꝓstanter et alte pferẽs vocem in xp̃i cõmẽdatõez et iudeoz blasphemantiũ ꝓfutatõez. q̃dã mulier ñ diues. nõ potẽs. nõ nobil̃ sz paup de turba et de cõi plebe et popularibz (Solẽt eĩ populares duotõres eẽ maioribus) prupit ĩ laudẽ xp̃i ℨ vitupiũ iudeoz. Et dẽ fuisse scta marcella. ãcilla beate marthe. q̃ ñ potuit ãpli̇ blasphemias iudeoz ℨ xp̃m sustinere et ℨ blasphemos vocẽ extulit ĩ laudẽ xp̃i q ma tris sue ꝓmẽdãs ei̇ ꝓceptũ q ptũ corpalem: et

bicẽs. Beatus ẽ vẽter q̃ te beatum portauit. p quẽ oẽs beatificamur et beata sũt vbera q̃ su xisti. Matrẽ beatificat et laudat ex filio. et nõ ecõuerso :qz grã et gloria puenit p̃ncipaliter ab ipo. Vbi apparet magna pfidẽtia et audatia et fides et deuotõ istius mulieris ĩ duobꝫ. Primo ĩ eo q̃ ñ silẽter et ĩ aure loq̃bat: sz extollẽs vocẽ ĩ altũ: nõ timuit. suauitate em̃ verborum xp̃i accẽsa fuit. Secũdo ĩ eo q̃ scribis et pharisẽis dñm tẽptãtibꝫ simul q blasphemãtibꝫ. ipa magna fiducia dei filiũ pfitẽ. vt et p̃sentiũ iudeox calũniã: et futurox hereticox pfidiã pfũdat. Nã sicut tũc iudei blasphemãtes. et eum ĩ beelzebub eicere demonia: dicẽtes. negabãt eũ ẽ dei filiũ: ita postea quidaz heretici negabãt eũ ẽ verũ hoiez: dicẽtes eũ nõ verã carnez ex maria virgine assũpsisse: sz corp⁹ ethereũ attulisse. Hec aũt mulier utrosq̃ pfutat. qz et verũ dei filiũ p̃ri psubstãtialẽ aduersus blasphemãtes pfitẽ. cũ matrẽ ex filio tanq̃ p̃ncipio. rõe diuinitatis beatificat: q verũ. nõ fãtasticũ hominis filiũ matri psubstãtialẽ testat. cũ eũ vẽtre portatum uberibusq̃ lactatum significat.

Spũaliter aũt ista mulier sãctã ecclesiaz signat. q̃ ĩter turbas iudeox. paganox et hereticox. credula voce dñm illm xp̃m pfitẽ. cuius reuera voce vẽter marie virginis beat⁹ p̃dicat q̃ tanti⁹ mũdi rẽdẽptorẽ portare meruit. sicut ipa de se ait: ex hoc beatã me dicẽt oẽs generatiões Vbi beda. Et nos igit extollam⁹ vocẽ cũ ecclesia catholica. cui⁹ hec mulier typũ gessit: extollam⁹ et mẽtẽ de medio turbax: dicamusq̃ saluatori. Beat⁹ vẽter q̃ te portauit: et ubera que suxisti. Vere em̃ beata parẽs. q̃ sicut quidã ait Enixa ẽ puerpa regẽ. Qui celum terrãq̃ regit per secula. cuius.

Nomẽ ab eterno pplectẽs omnia gyro.
Imperium sine fine manet: que vẽtre beato.
Gaudia mãis habẽs: cũ ũginitatis honore.
Nec primã similẽ visa ẽ nec habẽ sequẽtem. At ibs pfirmãdo ũbũ mulieris et pmẽdando laudẽ mãis. ac fidẽ et pstantiã eiusdẽ mlieris aliorũq̃ similiũ: dixit. Quinimo. beati q̃ audiunt ũbũ dei: et custodiũt illud. Per qd signauit beatã ũginẽ se pcepisse felitius p fidẽ et deuotõez spũaliter q̃ corpaliter. Acsi dicat. Juxta tuã sentẽtiã p̃ncipaliter beata ẽ illa cui⁹ vẽter meportauit: sz nõsolũ ipa beata ẽ. imo etiã oẽs sũt beati ĩ pñti ĩ spe. et tandẽ ĩ futuro ĩ re. q̃ audiũt verbũ dei corde credẽtes: q custodiũt illud ope adiplẽtes. Beata quidẽ et felix ẽ mr̃ mea. q̃ me portauit et lactauit: sz magis iõ felix atq̃ beata. qz verbũ dei audiuit. audiẽdo credidit. credẽdo custodiuit. hoc em̃ nisi fecisset: nec felix nec matẽr mea eẽ potuisset. Vñ elizabeth ad eã ait. Beata q̃ credidisti: qm̃ pfitienẽ ĩ te q̃ dicta sũt tibi a dño. Beatior ꝑ fuit. qz verbũ spũaliter mẽte pcepit. auditu fidei suscepit. memoriterq̃ ac studiose opatõe custodiuit: quia pceptõ spũalis q̃ xp̃c ĩ corde pcipiẽ: felitior est q̃ carnalis. Fides em̃ p dilectõez opans beati

tudinẽ eternã pmeruẽ. nõ aũt pceptõ vel portatio sine fide. q̃a impossibile ẽ sine fide deo placẽ Vñ fm aug⁹. beatior fuit maria pfitẽdo fidem xp̃i: q̃ pcipiẽdo carnẽ xp̃i: et felici⁹ pcepit deuz mẽte p fidẽ q̃ corpe p carnis assũptõem. Nihil em̃ marie matẽrna ppinq̃tas pfuisset: nisi illuz felitius corde q̃ carne gestasset. Vñ cris. Neqz p cipe xp̃m. neqz mirabilẽ illũ fetũ parere habet aliquã utilitatez. virtute nõ existẽte: qm̃ nulla bui⁹ei utilitas. si nõ vniuersa q̃ oportz fecerit et nihil part⁹ei pfuisset nisi valde bona et fidelis esset. Si ũo marie nihil pdesset. sine ea q̃ fm aiaz ẽ ũtute. genitũ eẽ ab ea xp̃m: mltomagis nos etsi patrẽ etsi filiũ habuerim⁹ ũtuosũ q nobilez. ipi ũo erim⁹ lõge a ũtute illi⁹: nob pdesse poterit. hec cris. Vbi beda. Pulchre attestatõi mlieris ãnuit. nõ eã tm̃modo q̃ verbũ dei corpaliter generare meruerat: sz q oẽs q̃ verbuz dei spiritaliter audito fidei pcipe: et boni opis custodia. vel in suo vel ĩ pximox corde parere et quasi alere studuerint: asserẽs eẽ beatos: qz et eadẽ dei genitrix et inde quibẽ beata. qz verbi icarnãdi ministra facta ẽ tpalis: sz inde multo beatior. qz eiusdem semp amãdi: custos manebat eterna. Qua sentẽtia sapiẽtes iudeox tãq̃ idignos beatitudine clam pcutit. qui verbum dei nõ audire et custodire: sz negare q blasphemare querebãt. hec beda. Et fm eundem. tota vite celestis perfectio duobus his pphenditur vt verbũ dei audiam⁹ et faciam⁹. Quẽ ergo beatitudo marie delectat: verbũ dei libẽter audire et custodire studeat: et beatus erit. Quisq̃s em̃ verbũ dei libenter audit: xp̃m pcipit. si aũt ope ꝑpleuerit: xp̃m parit. quẽ maria portauit corpaliter: ipe portat spũaliter. Vñ aug. Qui corde credit ad iustitiã: pcipit xp̃m. et q̃ ore cõfitetur ad salutez: parit xp̃m. Vnde dominus alubi. Siquis fecerit voluntatem patris mei: ipe me⁹ frater sor et mr̃ ẽ. Hac laude xp̃i matrisq̃ ei⁹. cũ se audiret laudari a quadã mliere. Norbert⁹ fũdãs q edificãs monasteriũ p̃mõstratẽse: ait ei. Et maledicta tu. et q̃ tibi suggessit ũba dñica et laudẽ ei⁹ ĩ me miserũ retorq̃re: q etiã modica laude capi psueuerã. Verbuz dñi debet audiri reuerẽter ꝑpter p̃ciositatẽ. Si em̃ aliq̃s habẽt pticulã de veste dñi. vel lacrimã q̃ exiuit de oculis ei⁹. vel stillaz sãguinis. q̃ exiuit de carne ipius: valde reuerẽter suscipet et suaret: multofort⁹ verbũ dñi. qd nõsolũ egredi ẽ ore ei⁹: sz ẽ ĩtimis cordis ipi⁹. Jtẽ pacifẽter: nõ cũ tedio vel murmure et detractõne Jtẽ obedienter. vt. s. quod quis audit: ope impleat. Mali libenter debẽt audire ũbuz dei. vt corrigan̄t: nã verbũ dei ẽ medicina aie ꝫ morbũ peccati. Boni etiã q̃ sũt ĩ statu triplici: libẽter debẽt audire verbum dei. Incipiẽtibꝫ enim hoc puenit vt eruditantur: et illis verbũ dei est lac. Profitiẽtibus etiam puenit audire verbũ dei. vt dirigãtur ĩ via pfect⁹ spiritualis. Perfectis etiã puenit audire verbum dei. vt ampli⁹ pfitian̄t: q̃bus verbum dei ẽ solid⁹ cibꝫ. Est em̃

verbũ dei manna celeste: et sapit cuilibet ꝑ suo velle. Ait origenes. Nũc ergo festinem⁹ celeste mãna suscipe: illud eñ mãna put quisq; desiderat: talẽ saporẽ reddit ĩ ore ei⁹. Tu g̃ si verbuz dei qđ ĩ ecclia p̃dicaẽ: tota fide et tota devotõe suscipias: fiet tibi ipm verbũ qđcũq; desideras. Verbi gratia. Si tribularis: ꝑsolaẽ tẽ dicens. Cor ꝓtritũ et humiliatũ de⁹ñ despicies. Si letaris pspere: futuroꝝ cumulat tibi gaudia: dicẽs. Letamini ĩ dño et exultate iusti. Si iracũdus es: mitigat tẽ dicẽs. Desine ab ira. et delinque furorẽ. Si ĩ doloribꝫ es: sanat tẽ dicẽs. Domin⁹ sanat oẽs lãguores tuos. Si in pauptate ꝑsumeris: ꝑsolaẽ tẽ dicẽs. Dñs alleuat de terra iopẽ: et de stercore erigit paupez. Sic g̃ mãna verbi ꝺi. rebdet ĩ ore tuo saporẽ: quẽcũq; voluer is. hec origenes. Adhuc aũt dño ihu p̃dicãte. et q̃ sup̃ dicta sũt ad turbas loquẽte: mater ei⁹ et frẽs. i. ꝑsãguinei venerũt querẽtes eũ licz eñ pharisei eẽnt mixti cũ turbis: tñ ꝓncipaliter p̃dicabat ꝓpter turbas eruditẽdas. Et qz facilit̃er eũ adire ꝓ turba nõ potẽrãt: q etiã ne fructũ diuini verbi impedirent: foris stabãt: et miserũt ad eũ vocantes ipm. Frẽs hic vocanẽ ꝑsobrini dñi ſm morẽ scripture. q̃ sepe ꝑsãguineos solet frẽs nominare. Et cũ dñs erat occupat⁹ ĩ offitio p̃dicãdi: ꝓmo vn⁹ q ꝓ illũ plures de turba dixerũt ei. Ecce mater tua et frẽs tui foris stãt querẽtes te. Isti ĩsidias tẽdebant. ac malitiose et in sidiãdo hec dicebãt. s. ad tẽptandũ et explorandũ. si carnis affectu p̃dicatõnem iceptã dimitteret. vel ĩterrũperet. vtsi spirituali opi pferret carnẽ et sãguinẽ. arguerent ipm eẽ purũ hoiez. natũ ꝓpter affectõez carnalez: et vt ꝓlis videẽs q̃ parẽtes carnales haberet. ipm filiũ dei nõ crederet: cũ deus carnaliter nõ generet. Et iõ multas ĩplicant circũstãtias. que ipm movere potrãt ad cessandũ: dicẽtes. Ecce mater tua. q̃ p̃cipiẽ honorari. et frẽs tui. q̃s et natura et lex iubet diligi: foris stãt expectãtes te ĩ loco exteriori. vbi verecũdũ ẽ stare. q̃rẽtes te q̃si ꝓpter te tm̃ venerĩt: et iõ debes meritо ad eos egredi. Ait crisost. Videẽs dyabol⁹ qz persuadebat ꝓlo xpo eẽ se filiũ dei: dicens. et ecce pl⁹ q̃ salomon hic timẽs ne si dei filius cognoscereẽ q putabaẽ hõ: ipe derelinquereẽ ab omnibus: ad cõvincẽdos sermones eius. subĩtrodux it gentes ipius carnales. vt p eoꝝ ꝓtẽplatõez divinitatis ei⁹ obscuraret naturã. Deoq; veĩt aliquis quasi dyaboli advocatus. q hũano ore verba dyabolica loquereẽ: dicẽs. Ecce mater tua et frẽs tui foris stãt: volẽtes loq tecũ. Ac si dicat. Quid gloriaris o ihu de celo dicens te descẽdisse: q radices habes ĩ terra. Ecce mater tua et frẽs. Nõ pt̃ eẽ filius dei. quẽ hoies genuerũt: nõ potes ĩ te illũ abscõdere. quẽ natura ꝓducit. Dec crisost. Sic et hodie multis p̃catis p curat dyabol⁹ ꝓpinquoꝝ multitudinẽ. vt ĩ carnali affectõe obscuret eoꝝ dignitatẽ et sanctitatẽ. Et bñ dr̃ foris stãt. ad significãdũ q̃ carnales amici clericoꝝ debẽt eẽ remoti ab eis. vt

salt̃ a cordibꝫ eoꝝ q̃tũ ad carnalẽ affectuz: et tñ ĩ mlt̃is videm⁹ hodie ꝓriũ. Mistice ſm bdã. mater et frẽs ihu possũt dici synagoga q iudei. ex qbo ſm carnẽ ẽ edit⁹. q foris stare dicũtur xpo p̃dicãte. qz gẽtibꝫ xpo credẽtibꝫ: synagoga cũ iudeis extra fidẽ mansit ꝓ maiori pte. Et notãdũ ꝺ beata virgine. q tã q̃ pia mr̃ filiũ q̃rebat puulũ. qz ei⁹ absentiã nõ sustinebat. scz qñ eũ amiserat. q̃rebat adultũ. qz ei⁹ pñtia saciari ñ poterat. vt hic patz. q̃rebat mgr̃m factuz scz crucifixũ. qz iã ei⁹ pñtiaz amittebat qñ iuxta crucẽ stabat. Sz iuenit ꝓmo ĩ medio doctorũ interrogãtẽ. nũc ĩ medio ꝓlox p̃dicãtẽ. vltimo ĩ medio latronũ pacientẽ. Primo ĩ tẽplo secũdo in domo. tertio ĩ patibulo. Ubi cupiebat iuenire. et iõ laborabat et dolebat ĩ querẽdo filiũ. hic cupiebat videre: et iõ stabat foris expectãdo ei⁹ aspectũ: ibi cupiebat simul crucifigi. et iõ stabat iuxta crucẽ. usq; ad finẽ suũ. Ubs aũt ad req̃sitõez mr̃is vocat⁹. p̃dicatõis offitiũ ꝓpter mr̃is affectũ (licz eã sume diligẽt q bonoraret) reliquẽ vl ĩterrũpe noluit. qz nobiliora sũt opa misericordie spũalis q̃ corporal. q utilitas mr̃is ecclie ꝓferenda ẽ utilitati mr̃is ꝓprie. In q̃ feruor xpi apparuit. quẽ ĩ p̃dicãdo habuit. Alñ ĩsidiãtes ꝓfutauit: et sicut q̃ itus p̃uã in tentõez vidit: malignũ eoꝝ verbũ rõnabiliter repulit: ostendẽs q̃ spũalis occupatio carnali affectõi. et op⁹ dei negotijs familiariũ ꝑsonaꝝ ꝓponi debet: et dicẽs. Que ẽ mr̃ mea. et q̃ frẽ tres mei? Acsi dicẽt mr̃i et ꝓximis. Nescio vos in ope spũali. et pr̃is mei p̃dicatõ nõ ẽ ꝓpẽ vos dimittẽda: seu etiaz ĩterrũpẽda. Et q̃si ad ꝓstandũ veritatẽ. extẽdẽs man⁹ ĩ discipl̃os suos q ĩ circuitu ei⁹ sedebãt: dixit. Ecce mr̃ mea. scz bi q me ĩ suo corde ꝓcipiũt. q me p̃ p̃dicatõez in cordibꝫ audituꝝ pariũt: q frẽs mei. q opa pr̃is mei faciũt. et mihi ĩ celo coheredes erũt. Quasi diceret. ĩtantũ ẽ mihi aliq̃s ꝓpinqu⁹: ĩquantũ est spiritualibus actibus intẽtus. Et ille est mihi magis ꝓpinquus. qui spiritualibꝫ opibus ẽ magis intent⁹. Spirituales ꝓximos ꝓfero carnalibus. et utiliora opa min⁹ utilibus. adeo: vt spirituali opi vacãs. omnino carnales postpona affectus. Dominus se nosse matrẽ dissimilat: q p cognationẽ ꝓximos: dicẽs sibi ꝓximos esse p spiritũ ꝓiunctos. Quo exemplo nob mõstrauit quod verbo docuit. s. q amat pr̃em aut matrẽ plus q̃ me: non ẽ me dignus. i. qui opi spirituali carnales ꝓponit affectus. Qui g̃ ĩ cõferendis benefitijs et dignitatibus ecclesiasticis personas accipit. preferens carnẽ spiritui. et opus minus utile utiliori: formã a domino ꝓscriptam relinquit: q maxime deũ offẽdit. vñ hiero. Nõ matrẽ negauit. ne nat⁹ de fantasmate putareẽ: sed aplos cognatõi ptulit. vt q nos in comparatione dilectionis: carni spiritũ ꝓferamus. Alñ et ambro. Nec tamen iniuriose refutãtur parentes: sed religiosiores copule mentium docentur esse q̃ corporum: nec putet esse aliquis offendiculũ pietatis. vbi mãdatũ legis

implet. Ita etiã crisi. Nõ spernẽs generatõem carnalẽ:neq erubescẽs humanã ꝓceptõez:tale debit respõsũ.sz volẽs oñdere qz ꝓponẽda est cognatio spiritalis carnali. Deinde dñs ihs quasi rõez dicti sui reddit.q̃si dicendo.nec solũ discipuli spãliter:sz etiã quicũq fideles et iusti eternaliter:sũt mater mea et frẽs mei. Qui cũq em̃ fecerit corde.ore et ope: volũtatẽ i ꝑceptis ac ꝓsilijs et exẽplis patris mei. q̃ i celis ẽ.ipe me⁹ frẽ et soror et mater ẽ. frater et soror credẽdo qz filius dei est. debit em̃ eis pẽatez filios dei fieri his q̃ credũt in noĩe ei⁹. Frater q̃p pe et soror dr̃ ꝓpter vtrũq sexũ.qui ad fidẽ colligit. Qui aũt xpi frẽ et sororẽ credẽdo:mr̃ eius fit ꝓdicãdo:et i cordibo primoꝝ dicto vel exemplo eũ generãdo. Igit q̃ filij et filie ac heredes dei sũt ꝑ grãm:frẽs et sorores q̃ matres ac heredes xpi sũt.q̃ ẽ dei filius ꝑ naturã. Dic etiaz eos et frẽs et sorores ac mr̃es vocat:qm̃ q̃si fratres et sorores ac mr̃es diligit. Et his q̃dẽ verbo aptissime mõstrat.q̃ carnali amoꝝ spũalis amoꝝ debet ꝓferri:et ꝓpinq̃tas caritatis ꝓpinq̃tati ꝓsãguinitatis. Eo em̃ amore et mr̃em q̃ fratres om̃esq; ꝓpinq̃s nr̃os diligẽ debemus.q̃ xpc mr̃em et frẽs suos dilexit. Diligebat em̃ eos: nõ qz magis fm carnẽ ꝓpinqui erãt:sz qz voluntatẽ ꝓris ei⁹ magis faciebãt. Ille q̃ magis xpo ẽ ꝓpinq̃or.q̃ ẽ melioꝝ.qz vt dicit hiero.nõ i sexibus:sz i factis discernit. Et:vt ait greg.apud dñm nõ grad⁹ elegãtioꝝ:sz vite melioris actio cõprobat. Hãc aũt sentẽtiã fm cris.dñs induxit.vt nullus ꝺ generis nobilitate aut sãctoꝝ ꝓpagine sine ꝟtute ꝓfidat.docens nos i nulla cognatõe ꝓfidẽtes virtutẽ negligẽ. Si em̃ mane nihil ꝓdesset mr̃em eẽ nisi ꝟtus adesset.q̃s vtiq; alius ꝑ cognatõez saluabit! Ina em̃ nobilitas sola ẽ volũtatẽ dei facẽ:q̃ hic nobilitatis mod⁹ ẽ illo melioꝝ et ꝓncipalioꝝ. Oratio.

O Omine ihu xpe da mihi vt verbũ tuuz audiam fide credẽdo.q̃ custodiam ope adimplẽdo:fac me spũaliter ꝑ auditũ portare.et ꝑ custodiã nutrire idipm̃ dei verbũ Da mihi dñe de⁹ me⁹.vt occupatõez spiritualẽ oĩ affectõi carnali.et op⁹ dei negotijs humanis.ac vniuersaliter vtiliora.min⁹ vtilibus.ꝛ rectore.ꝛ duce ꝓferã semp et ꝓponaz. Fac me corde.ore et ope.tuã i ꝓceptis.ꝓsilijs et exẽplis facere volũtatẽ.vt merear fuitoꝝ tibi gt⁹ fieri et tãdẽ inter dei filios et heredes ꝑ tuã gratiaz computari Amen.

De increpatõe phariseoꝝ et legis doctorũ.

Capitulum. LXXVI.

Q Vm aũt dominus iam ꝓmissa loquerẽ.rogauit eũ q̃dam phariseus vt prãderet cũ illo. Ingrediebãt phariszei dñm.nõ vt reficeretur:sz vt cõphẽderẽt.accusarẽt ac ꝓderẽt. Ita ad domũ phariseoꝝ nõ itra bat nisi rogat⁹:sz ad ꝓtuitũ publicanoꝝ bene ibat etiã ñ i uitat⁹. Supponendũ ẽ q̃ dñs p⁹ fmonẽ exiẽs de domo i q̃ hospitat⁹ fuerat et docuit.locut⁹ ẽ matri decentẽ honorẽ exhibens ei:q̃ deide iuit ad domũ pharizei magis intẽdẽs reficẽ q̃ refici. Ita cirillus. Sz xpc q̃ phariseoꝝ nequitiaz noverat dispẽsatiue ꝓdescẽdit.satagẽs cõmouẽ eos ad similitudinẽ optimoꝝ medicoꝝ q̃ grauiꝰ infirmãtibo afferũt remedia sue ĩdustrie. Et ingressus domũ recubuit et quieuit.i.ad cõmedẽdũ se posuit. Obmisit aũt lauare man⁹:vt illo rũ errorẽ corrigeret q̃ credebãt q̃ illa locio ad salutẽ necessaria eẽt:et vt ꝑ eã iteriorẽ mũdatõ a peccatis fieret:et vt demõstraret q̃ nõ lotis manibo mãducare hoĩez ñ coinq̃nat. Ita ñ pharizeus intra se murmurauit et reputauit magnã eẽ culpã.q̃ fm traditões iudeoꝝ nõ eẽt lotus añ prãdiũ. Mira stultitia filiũ dei arguit. qz pcepta hoĩm nõ fuat.q̃ traditõibo hominũ subiect⁹ ñ erat. Dñs aũt cogitatõni illius rñdit. ostẽdens ꝑ hoc se eẽ deuz.cui nuda et apta sũt secreta cordiũ:et arguit ipos phariseos:q̃ qõ foris erat a sordibo exterioribo mũdabãt.et qõ intus erat a macula rapine et iniquitatis q̃ fraudis nõ mũdabãt:qz de mũditia exteriori i vasis et corpibo suis erãt multi soliciti et diligẽtes.et de mũditia interiori ipius mentis negligẽtes et nõ curãtes.cũ tamẽ merito debẽt eẽ ecõuerso.qz ĩterioꝝ mũditia ẽ necessitatis.exterioꝝ aũt solũmõ honestatis:vñ ñ interior:sed exterioꝝ sine peccato obmitti pt̃. Et iõ xpc exterioꝛẽ lotionẽ omisit:vt haberet occasionem arguẽdi phariseos.ꝺ exteriori mũditia tm̃ curãtes.et interiorẽ negligẽtes:externi⁹ simulãtes iustitiã et sãctitatẽ.int⁹ retinẽtes neq̃tiã et iniq̃tatẽ. Sz o phariszee mũda ꝓius qꝺ int⁹ ẽ.s.coꝛ et aiaz a fraude et malis desideriis.vt munduz fiat qꝺ ẽ deforis:vt foris ꝑ opa veraciter sãctitatẽ oñdere possis. Qui em̃ vtrãq; hoĩs naturã scz corpus et aiaz fecit:vtrãq; mũdari deliberat. Ibi beda. Doc ꝫ illos q̃ corpalia pcta fornicatõez videlicet.immũditiã.libidinẽ.furtuz rapinã.et cetera talia q̃si grauissima detestantur:spũalia ꝺo q̃ nõ minus damnat apls.hoc ẽ amaritudinẽ.iram.indignatõez.clamorem. blasphemiã.supbiã et auaritiaz q̃ ẽ ydolorum seruit⁹:vt leuia ꝓtenunt.hec beda. Per hoc etiã arguunt illi.q̃ de minoribo magnã vim faciũt:et de maioribo parũ curãt. Sicut aliq̃ religiosi plus põderãt fractionẽ silentij:vl aliqꝺ eiusmodi.q̃ iniustũ grauamẽ ꝓximi. vel aliaz etiam transgressioẽ preceptorũ dei. Pharisei etiam simles sunt clerici.qui bene ꝟnso capite et rasa corona. in veste alba et mũda et lotis manibus accedũt ad altare:itus pleni auaritia et iniq̃tate aliisq; immũditijs multipharie.ac dei legez postponẽtes:et traditões hominum in exterioribus solicite custodientes.

Deinde dominus quasi bon⁹ ꝓceptor docet q̃liter nostri ꝓtagiũ corpis mũdare debem⁹:dicẽs. Verũtamẽ ꝺo vob̃ salutis ꝓsiliũ.s.qꝺ superest.id ẽ de eo quod supereſt post alioꝝ restitutionẽ.date elemosinã:q̃a ꝓmo ꝺz fieri r̃stitutõ et de eõ qꝺ remanet elemosinarũ elargitio. Alr

ſm bedã. de eo q̃ ſupeſt victui et veſtitui neceſ ſario: neq; em̃ ita faciẽda iubeẽ elemoſina vt ꝛeip̃m ꝓſumas inopia: ſz vt tui cura coꝛpis ex pleta inopez quãtũ vales: ſuſtẽtes. Et ecce oia mũda ſũt vob̃. q̃ elemoſina magnã habet ũtu tẽ ad peccatoꝝ remiſſionẽ. Eln̄ in daniele dicit Peccata tua elemoſinis redime. Elel verũtam̃ ꝓſiliũ et remediũ. qđ ſupeſt et reſtat p̃tãta ſce lera do vob̃. hoc. ſ. datę elemoſinaz. ſ. oꝛdinatę: vt incipiatis a vob̃. Qđ dictũ ſic ẽ intælligẽdũ vt p̃ius h̃ ſibi faciat elemoſinã. mũdãdo ſe i= ęri? p̃ fidẽ et baptiſmũ. credẽdo in x̃pm: q̃ſi p? baptiſmũ imundicia innocentie fuerit febata emũdet ꝓſciam p̃ pniam. Qui em̃ vult oꝛdina ꝛe elemoſinã dare. i. miſericoꝛdiã facẽ: a ſeip̃o debet incipere. et eã p̃mo ſibi dare: ẽ em̃ elemo ſina omne op? miſcoꝛie. Eln̄ dicit̃ i eccleſiaſtico miſerere aie tue placẽs deo. Nullus em̃ op? ho minis deo placere p̃t: niſi ipe p̃us placeat. Eln̄ in geneſi legim?. q̃ de? p̃ius reſpexit ad abel q̃ ad munera ei?. Et tũc ſupeſt: vt q̃ p̃rie ſubue= nit miſerie: ſubueniat et aliene. dãdo elemoſi= nã p̃cedentę ex fidę et caritatę: et ſic p̃ miſcoꝛdiã ſui et p̃rimi omnia mũda ſũt: et nullã mẽtẽ in quinãt et immũdã faciũt. Ergo miſcoꝛdia et ab= olitio peccati p̃mittit̃ omnib̃ miſcoꝛdiaz facien tib̃. Qđ itaq; hic dr̃. date elemoſinã ad oia que vtili miſeratõe fiũt: valet. Nõ ei ſolũ q̃ dat eſu= rięti cibũ. et cetęra hm̃oi: verũetiã q̃ q̃ dat ve= niã peccãti. atq; orat p̃ eo. et q̃ coꝛripit et aliq̃ emẽdatoꝛia pena plectit: elemoſinã dat. vñ au g?. Facere elemoſinã: ẽ facẽ miſcoꝛdiaz. Si ităl ligis: a tę icipe. Quõ em̃ es miſericoꝛs altęri ſi crudelis es tibi? Audi ſcripturã dicẽtẽ. Miſerẽ aie tue placẽs deo. Redi ad ꝓſciaz tuã. quicũq; male aut ĩfidęliter viuis. q̃ ibi iuenies mẽdicã tẽ aiam tuã. iuenies egẽtẽ. paup̃ez. erũnoſã in uenis foꝛtę nec egẽtẽ: ſz egeſtatę obmutęſcẽtęz Qñ iueneris aiaz talẽ itus i coꝛde tuo: illi fac p̃us elemoſinaz. In iudicio et caꝛitatę fac ele= moſinã cũ aĩa tua. Quid ẽ iudiciũ? Diſplice ti bi. Quid ẽ caritas? Dilige deũ. dilige p̃rimum. Dãc elemoſinã ſi p̃ętmittis. quãtũuis ames: nihil facis. quãdo ꝛecũ nõ facis. Dec aug. Et q̃ phariẽei ex ỹpocriſi nõſolũ q̃rebãt exteriо= rẽ mũdiciã: ſz etiã ap̃arẽtẽ iuſtitiã: ac decias dabãt et elemoſinã faciebãt: putauerunt x̃pm ianiter loq̃: q̃ſi eis q̃ elemoſinã ñ facerẽt: q̃ eũ i coꝛdib̃ ſuis deridebãt. Nõſolũ em̃ triticũ. vi nũ et oleũ: ſz etiã res ꝓẽptibiles. ſ. ciminũ. ru tã. mentã et hm̃oi decimabãt. et de reſiduo ele moſinã faciebãt. qđ nõ facile facit x̃pian? ali= q̃s. vt p̃ hoc ap̃aꝛẽt iuſti: q̃i volẽdo iplẽ mãda tũ õi de decimis reddẽdis: etiã circa mĩma. vt p̃ hoc credeꝛẽt multũ volũtarij ad implẽdũ di uina mãdata. cũ tñ eẽnt trãſgreſſoꝛes in maio ribo: et vt de eis diceꝛet a videntib̃. qm̃ oĩm de= cimas dãt. q̃ etiã olerũ decimas dare nõ negli gũt. Dñs ỹo cogitatũ eoꝝ ſciẽs: ſubiũxit dicẽs Ele. ſ. dãnatõis vob̃ phariẽis. q̃ decimatis mẽ tã et rutã et oẽ olus. ſ. minuta q̃ ꝓęmptibilia fructuũ vĩoꝝ. et reliq̃tis grauiora legis. ſ. iu= diciũ et iuſtitiã ſubuertẽdo. ac caritatẽ et opa miſcoꝛie obmittẽdo. Nõ ẽ hoc facẽ miſcoꝛdiã q̃ ele moſinã. hec ei. ſ. iudiciũ q̃ caritatẽ oꝛ facẽ p̃mo loco. q̃ hec p̃cepta ſũt ad dei honoꝛẽ: q̃ illa. ſcz decimã et elemoſinã nõ obmittẽ. q̃ ſũt ad ſacer dotũ et p̃rimi neceſſitatẽ. Illa facię et iſta p̃= ponię. Nõ em̃ p̃ elemoſinã emit̃ ipunitas i ini q̃tatę manẽtib̃. Decimãtęs igr̃ et elemoſinam faciẽtęs exteriora mũdabãt. ſz q̃ iudiciũ q̃ ca= ritatẽ reliq̃bãt: iteriora nõ mũdabãt. Optime aũt ꝓiũgũt̃. iudiciũ et caꝛitas. q̃ iudiciũ ſiñ ca ritatę vergit i crudelitatẽ: caritas ſine iudicio i remiſſionẽ: caritas cũ iudicio i eq̃tatẽ. Iſtud aũt de decimatõe p̃t duplicit̃ ităelligi. Eno mõ reſpectu ſui. quia licz miſtri tẽpli accipent de= cimas a p̃plo: tñ de illis acceptis a p̃plo et ỏ his q̃ habebãt ex laboꝛe ſuo: decimas reddębãt ſa= cerdoti ſũmo: et iõ ad ſimulatõz ſãctitatis red debãt eis decimas de minimis. Doc etiã facie= bãt rõe cupiditatis. vt p̃ exemplũ ſui iducerẽt p̃plm ad reddẽduz ſibi decimas de oĩb vſq; ad minima. Alio mõ p̃t ităelligi reſpectu alioꝝ. q̃s p̃ doctrinã ſuã iducebãt ad ỏcimas ſtrictę ſibi ſoluẽdas. Illud etiã qđ de obmiſſione grauioꝝ legis addit̃: ſimiliter duplicit̃ ităelligit̃. Eno mõ reſpectu ſui. q̃ iſta q̃ erãt magne neceſſita tis: facẽ obmittębãt. Alio mõ reſpectu alioꝝ q̃ alios ad talia obſuãda inducẽ negligebant Similiter hodie faciũt ſacerdotes eccleſie q̃ p̃= lati. q̃ ſoliciti ſũt circa ſubiectos de reddituõe de cimaꝝ et ſimiliũ q̃ eis debenẽt. q̃ parũ curãt ſi i maioꝛib̃ cꝛimiñib̃ ĩuoluãt̃. Et q̃ honoꝛ eſt p̃miũ ỏtutis. q̃ ex appetitu apparẽtis iuſtitie ſe= q̃t̃ appetit? idebiti honoꝛis: iõ ꝓſequẽtęr argu= it arrogãtiã et ãbitõez phariẽoꝝ: ꝓminando eis ve et penã etęrnã: dicẽs. Ele. i. etęrna dãna tio imĩnet vobis phariẽis. qui diligitis p̃mas cathedras i ſỹnagogis. Nõ dic q̃ habetis cathe dras: ſz q̃ diligitis. bas em̃ appetẽ ãbitõis ẽ: in iũctas ſuſcipę caritatis. In q̃ repmit omnem idebitũ appetitũ honoꝛis. q̃ iſtruit nos. vt ambi tõe caream? q̃ p̃matũ i eccl'ia nõ ãbiam?. Ele q̃ miſeris ad q̃s phariẽoꝝ vitia trãſierũt. q̃ per breue et icertuz h? vitę ſue curriculũ. q̃ pecca= ta hũilit̃ deplãgẽ debueĩt: ad p̃rioratũ aſpiraꝛe vel p̃ eo certare nõ metuũt. Et nõſolũ volebãt eſſe doctoꝛes et mgr̃i in ſỹnagogis. volẽtęs vo cari ab oĩb rabbi: ſz etiã q̃rebãt ſalutatões in foꝛo cauſaꝝ et negotiõꝝ: ex q̃ videt̃ q̃ idẽ erãt i ſỹnagoga mgr̃i: et ifoꝛo aduocati. Sz ñ ꝓueĩt vt litib̃ ităendant q̃ diuino offitio mãcipant̃: ne mo em̃ militãs deo: ĩplicat ſe negotijs ſeculaꝛ ib̃. vñ raba. Culpa ñ caꝛet. ſi i foꝛo litib̃ ităẽdãt q̃ i cathedra moỹſi q̃ ſinagoge mgr̃i cupiũt ap pellari. Et q̃ vitia occulta punientur a deo grauius. quanto peccatoꝛes tales volunt alijs p̃feꝛꝛi i honoꝛibus ideo poſt hec aꝛguit eorũ ſil'atõz. ꝓminãdo eis ve pene eẽne: q̃ erãt q̃i ſe= pulchra q̃ nõ ap̃aꝛẽt. ſ. exteri?. q̃lia ſũt inteꝛi? q̃ aliq̃ exteri? oꝛnant̃ et fetoꝛe ięri? replent̃

et boies ambulãtes supra. nesciũt q̃lia sũt int̃. Sic quicũq; decepti p̃ phariseoꝝ ꝫ ypocritarũ sententias eos imitant̃. q̃si supra sepulchra ig̃ranter gradiunt̃. Et bñ compat eos mortuorũ sepulchris. qr aia mortua est in corpe ypocrite ꝫ peccatoris. Eñ sepulchr̃ dicit̃ quasi semipulcrũ. ꝫ tales sũt ypocrite exterius nitidi. ꝫ interius fetidi. Tales nõ sũt filij sponse. i. ecclesie: que dicit. nigra sum. s. exterius. sz formosa sum scz interius. sz isti econtrario sũt dispositi. Dic reprehendit̃ q̃libz sanctitatis simulatio falsa. vt abstineam⁹ ab ea. Eñ Cirillus. Per ea quibo illos reprehendit. nos facit meliores. vult em̃ ambitõe nos carere. ꝫ nõ p⁹ venari apparentiã. q̃ verã existentiã. qõ tũc phariseí agebãt. Inde ꝫ Chriso. Sed q̃ tales extiterint phariseí. nõ est mirabile. Si aũt nos digni reputati fieri exempla. fiam⁹ repente simulachra. solũ fetorẽ continentia: hoc ẽ extreme miserie. Quibã aũt legisperitus dicta a x̃po contra phariseos. in cõtumeliã lepispitorũ retorquet: dicẽs. Magister hec dicẽs nõ tm̃ phariseis. sz etiã nobis legispitis qui maiores sumus cõtumeliã facis. Dic legisperitus ignorabat imperitus legem veritatis. qr redargutio culpe. nõ est contumelia p̃sone. et qui erubescit redargui. cesset a culpa: nec offendat eum corripientis caritas. sz ꝓpria iniquitas. Ubi Beda. q̃ misera cõscientia. q̃ audito dei verbo sibi contumeliaz fieri putat. Et cõmemorata pena p̃fidoruz. se semp̃ intelligit esse damnandã. Eñ mihi meisq; similibo vnum supest suffragiũ. dño cũ ꝓpheta supplicãe. Eltinã dirigant̃ vie mee ad custodiẽdas iustificatões tuas. tũc nõ ꝛfundar. dum respiciã in oĩa mãdata tua. Hec Beda. Cõmuniter scribe ꝫ legisperiti. erãt doctores legis. questiones legis solventes. phariseí ỏo. s. sacerdotes iudeorũ diuisi ab alijs. q̃si religiosi videbant̃. Dñs aũt liberrimus vitioꝝ corrector. ne legispitoꝝ altitudinez verebat̃. sz eos redarguit: qr pcẽa eoꝝ publica ꝫ manifesta erãt. ꝫ iõ publice eos arguendo. cõtumeliã eis nõ faciebat. put iste legispitus sibi ponebat. Sz nõ sic hodie nr̃i maiores faciũt. qui in corrigendo p̃sonas. accipiũt. Eñ Aug⁹. Nostri principes cũ paupes delinquẽtes publice arguãt ꝫ ꝛfundãt. diuitibo maiora peccãtibo nec nutũ faciũt: q̃propter Anaxagoras. leges principũ telis araneaꝝ ꝛpabat. q̃ minora aĩalia capiũt. ꝫ maiora trãsmittũt. Eñ Chriß. Si possibile esset in diuites vindictã ꝓcedere. videres ex eis repleri carceres vniuersos. Sz cum oĩbo suis hoc malũ hñt diuitie. q̃ i malignitate peccãtes. ab vltõnibo eruũt. Eñ etiaz valerius maxim⁹ narrat. q̃ Socrates vidẽs vnũ duci ad suspendiũ: risit. ꝫ interrogat⁹ cur rideret: rñdit Eo q̃ magnos latrones. ducẽtes paruum latronem ad suspendiũ. Minuta sacrilegia puniunt̃ sz magna triũphis extollunt̃. Eñ ꝫ Aug⁹. Remota iustitia qd sũt regna. nisi magna latrocinia. ꝫ latrocinia quid sũt nisi pua regna? Ideo eleganter ꝫ veracit̃ alexandro magno. quida pirata cõphensus. cum ab eo interrogatus. qõ sibi vt mare infestũ haberet: ille libera voce rñdit. quid tibi vt orbẽ terraꝝ: Sz qr ego exiguo nauigio facio latro vocor: qr tu magna classe imperator. Et reuera sic heu ẽ ꝫ hodie. nam minores ꝫ paupes p̃ leui trãsgressione grauit̃ puniunt̃. sz maiores ꝫ potẽtes etiã p̃ enormibo nihil patiunt̃. Sz nõ glorient̃. qr in p̃ti sic intacti p̃manent. nam in futuro penas debitas cuz vsura recipient. Tunc potentibo qui hic ꝓperã paupes innocentes iudicabãt: nullũ erit cõsistoriũ. nullum tribunal: sz corã illis tunc iudicio stabunt. quos hic suo puerso iudicio nebuz iudicabant. sz ꝫ sepius cõdemnabant. O quot ĩ iustitie fiunt hodie in vna ciuitate. de quibo nõ esset mirũ si ipa ꝫ tota patria redigeret̃ in nihilum. Aliter em̃ iudicãt extraneo q̃ domestico Aliter minori q̃ maiori. Aliter p̃ carnem conũcto q̃ remoto. Aliter paupi q̃ diuiti: qõ omĩno ꝫ manifeste ẽ contra legez dei altissimi. Nullam quippe legem scriptã in iudicãdo respiciũt sz ꝑm affectões varias. quas ad diuersas p̃sonas habent. sententias varias p̃ferunt: dicẽtes sic vel sic mihi videt̃: nec dicunt. sic vel in lege scriptum habet̃. Quanta aut̃ mala iniustitia inducit. patet ex bonis q̃ iustitia facit. de quibo Cyprian⁹ sic ait. Justitia regis. pax p̃ꝓ. tutamen patrie. vnitas plebis. munimentũ gẽtis cura languoꝝ. gaudiuz hoĩm. tẽperies maris. aeris serenitas. terre fecũditas. solatiũ paup̃erum. hereditas filiorũ. ꝫ sibimetipsi spes future beatitudinis Hec Cyprianus. Hoꝝ oĩm cõtraria timẽda ꝫ expectanda sũt de iniustitia. qr in lege veteri ꝫ euãgelica legit̃ p̃ꝓ⁹ punit⁹ p̃pter mala iudicia. Et heu iniustitia ꝫ maloꝝ cõsuetudo in multis locis iam tantũ excreuit. q̃ vix extirpari possit. Eñ qa mala consuetudo multa mala inducit. iõ apud longobardos cõmuniter dici ꝛsueuit: q̃ melio⁹ est in ciuitate ignẽ ponẽ. q̃ malã ꝛsuetudinẽ inducere: qr ad extinguendũ ignẽ oẽs currũt. ad malã ỏo ꝛsuetudinẽ ãpliandã oẽs intẽdũt. Sz vtinã seq̃rent doctrinã ꝫ ꝛsiliũ Senece q̃ sic dic de ꝛsuetudine. Bona ꝛsuetudo excutit̃ dz: qõ mala istruxit. et prio redarguit dñs legispitos de imoderata domiatõne. ꝫ inordinata austeritate. ꝛminãdo eis ve bãnatõis. qr alijs onera iportabilia imponebãt. ꝫ ipi nec vno digito tangẽt̃ sarcinas curabãt. i. alijs iposita nec i mimis p̃ficiebant. alijs erãt seueri. ꝫ sibi nimis p̃pitij. Ius naturale. in alijs fieri volebãt. qõ sibi nolebãt: dicebãt et ñ faciebãt. docebãt grãdia. ꝫ nõ faciebãt miora. Isti diuersa põdera hẽbãt. alit̃ ei facta p̃pria. et alit̃ aliena põderabãt: vbi theophil⁹. Quotiẽs ei doctor facit q̃ docet. alleuiat fascẽ. trahẽs ad exẽplũ seipm̃. Eñ ỏo nil agit eoꝝ q̃ docet. tũc g̃ues fasces vident̃ eis q̃ doctrinã suscipiũt. vtpote q̃ nec a doctore p̃t portari. Per istos signãt̃ p̃lati alijs iponẽtes g̃uia ꝫ mag̃. ꝫ pauca faciẽtes aut nulla. Eñ Greg⁹ nissen⁹. Tales sũt mõmiti iudices seueri peccãtiũ ꝫ debiles agoniste.

intolerabiles legislatores.ꝙ debiles portitores. nec appropinq̃re volẽtes.nec palpare vite bone statem. quã irremediabilit̃ exigũt a subiectis.

Deiñ redarguit legispitos pdẽnando eos de sil'ata deuotõe ꝙ falsa religiõe:qz ob fauorẽ vulgi captandũ.sil'abãt se horrẽ ꝙ pdẽnare acta et pcẽa.ac pfidiã pr̃m suo⁊.monumẽta ꝓphaꝝ q̃s occiderẽt pr̃es eo⁊.p ypocrisim ꝙ nõ ex pietate magnifice edificãdo ꝙ ornãdo.q̃si de morte innocentũ ꝓphaꝝ volẽtes ꝙ dicẽtes.q̃ si fuissẽt i diebus pr̃m suo⁊.nõ essent socij i sanguine ꝓphaꝝ. vt viderent̃ iustiores pribo suis:q̃ occiderũt illos. sz ipo ope testificabant̃ q̃ntũ pr̃ne neqtie psenserit.pseqñdo xp̃m dñm ꝓphaꝝ eis pmissuz ꝙ ab ipis ꝓphis pnũciatũ:defect⁹ alio⁊ videbãt ꝙ nõ suos:qz vt dicit ℟ Chriſ.alter alteri⁹ culpã facile itelligit.suã difficile:sm lr̃alem sensũ hoc faciebãt vt viderẽt horrẽ crudelitatẽ pr̃m suo⁊.et sil'r faciũt q̃ vitia ꝑbis detestant̃.vt ab eis inmunes ab igrantibo videant̃. Deiñ redarguit legispitos pdẽnando eos de p̃ua ꝙ puersa scpturaꝝ expositõe.qz gloriabant̃ se hr̃e noticiã legis ꝙ ꝓphaꝝ.quã xp̃c vocat clauẽ scie:qz p hãc noticiã potuerẽt in fidẽ ꝙ veritatẽ xp̃i intrare:sz ipi malitia excecati.hãc clauẽ abstulerũt.dicta legis ꝙ ꝓphaꝝ vel trũcando vl̃ puerse itelligẽdo ꝙ exponẽdo.ac xp̃i dogmata et opa denigrãdo.vt ipi ad intellectũ veritatis ꝙ fidez nõ intrarẽt.nec alios q̃ intrare desiderabãt:intrare pmitterẽt. qz puersitate doctrine sue phibebãt.Clauis g̃ scie ẽ auctoritas docẽdi. p quã dz intellect⁹ ver⁹ latẽs interi⁹ apuri. ꝙ ipi eõrio claudebãt puerse inẽptando.ꝙ alios in errorem ducẽdo.vt pz circa p̃ceptũ de honore pentũ.qđ p suã euacuabãt doctrinã.ꝙ etiã circa alia plura dñi p̃cepta. Scõm Beda⁊. ois etiã doctor q̃ auditores q̃s ẽbo edificat.exemplo scãdalizat: nec ipe regnũ dei itrat.nec eos q̃ poterãt itrare pmittit. De p̃missis redargutõibo scriba⁊ et phariseo⁊ hẽs lati⁹ifra feria tertia p⁹ palmas vbi ponũt̃ multa sil'ia:sz nõ sũt eadẽ.qz diuerſ tpibo dicta. Ultio exaggerat phariseo⁊ ꝙ legispito⁊ neqtiã ꝙ obstinatõem.q̃ ex ẽbis xp̃i ñ fuerẽt emẽdati:sz magis peiorati.qz cũ dñs hec p̃missa ad illos dicẽt.veritati offẽsi ceperũt doctorẽ ẽitatis pseqũ.ꝙ dolose sibi insidiari:qz cepe rũt grauit̃ insistẽ.i.resistẽ ac instare.ꝙ os ei⁹ cõ primere.i. smonẽ ei⁹ i pluribo interrũpere seu ẽba oris ei⁹ calũniari.de multis insidiãtes ei ꝙ mlta ab eo ilsidiose q̃rẽtes.vt eũ terrerẽt ꝙ stupefacerẽt.qz ꝓturbati min⁹ puidẽt et sic ex varijs q̃stis ꝙ abiectis aliq̃d calũniabile de ore ei⁹ extraherẽt.ꝙ i ẽbis eũ capent vt accusare eum possẽt. Doctria g̃ ẽitatis fiebãt detriores.q̃ ide debuerãt fieri meliores. Ult̃ Beda. Quera p fidie sil'atõis ꝙ ipietatis sue crimia audierit ipi testant̃.q̃ tãto intonãte turbine.ñ ipi resipiscẽ sz doctorẽ veritatis insidijs moliunt̃ aggredi.

Domie ihu xp̃e da mihi añ prãdiũ spũale.s.añ pceptõez scẽe eukaristie p ꝓfessionẽ purã spũalit̃ baptizari ꝙ lauari: vt ab inimicoꝝ insidijs ꝙ accusatõnibo ꝫ ꝓtegẽ ꝫ valeã liberari. Da mihi vitare oẽm ypocrisim ꝙ sil'atõem.oẽm arrogantiã ꝙ ãbitõem.nec peccẽ in ꝫ vel i primũ meũ.p mẽdacẽ vsurpatõem pfectõis.p excellentiã singl'aritatis.p temeritatẽ iiusti iuditj.vel p puitatez cuiuscũq̃ mẽdatij.ne cũ phariseis i vanitate ꝓticipem.sz ꝫ veritate me ducẽtem.p ꝫ viã ad ꝫ vitã miseri cordiẽ ꝓueniã Amẽ. De fr̃e petẽte hẽditatẽ ꝙ de diuite volẽte horrea ãpliare. Ca. LXXVII.

Quidaz aũt de turba cognoscẽs ihm eẽ iustũ:dixit ei. Magr̃ dic fr̃i meo.vt mecũ diuidat hereditatẽ. nõ fuit iste exptus.q̃ bonũ et ꝙ q̃iocundũ hĩtare frẽs i vnũ. Incõuenient̃ ait petebat:qz nec tp̃s nec loc⁹ erat.et xp̃c tpalibo nõ intẽdebat.imo ea ꝓpnere docebat:q̃ etiaz tm̃ colligẽ ꝙ nõ dispgere venerat.ꝙ iõ rñdit dicens.Nõ si carnalis ꝙ terren⁹.humum sapiẽs ꝙ sm horiem ambulãs.q̃s me ꝓstituit iudicẽ.s.litiũ.aut diuisorẽ.s.facultatuz sup vos.s.q̃ frẽs estis.inter q̃s nõ iudex sz pietas dz esse seq̃stra. q̃si diceret.Nõ sũ missus siue ꝓstitut⁹ ad iuditium terrenaꝝ possessionũ sz celestiũ.Nõ sũ dissensionis de⁹:sz collectõnis ꝙ pacis ꝙ vnitatis.qui veni hories pacificare cũ deo.ꝙ angelis.ꝙ vt mlti cor vnũ ꝙ aiam vnã hẽbant. nõ vt diuidant̃ p diuersa. sz vt colligant̃.ꝙ habeãt oia ꝓmuia nec sit aliq̃s egẽs inter illos: sz diuidat̃ singl' put vnicuiq̃ op⁹ fuerit. Ille q̃ nõ colligit mecũ ẽ frr̃itatis diuisor.ꝙ dissensiõis auctor. Albi beda. Qui mgr̃o supne pacis gaudia cõmendãti terrene diuisionis vult ingerẽ molestiã.merito bõ vocat̃ sm illud. Cũ sit inter vos zelus ꝙ cõtentio:nõne hoies estis? Albi Ambro. Dñs g̃ terrena declinat:q̃ ꝓter diuia descẽderat. Nec iudex dignat̃ esse litiũ ꝙ arbiter facultatũ. vnoꝝ hñs mortuorũq̃ iuditiũ iuditiũ ꝙ arbitriũ meritorũ. Nõsolũ g̃ q̃d petas.sz a q̃ postules intuendũ ẽ. Nec maiorib⁹ intento aio. putas minoribo obstrependũ. Ult̃ nõ imerito refutat̃ ℟ fr̃. q̃ dispensatorẽ celestiũ gestiebat corruptibilibo occupare Nec Ambro. Per hoc q̃ xp̃c noluit se intromittẽ ꝺ diuisione hẽditatis terrene.ondit q̃ ꝓdicatores euãgelij et spũalibo debiti.ñ debẽt se intromittẽ de negotijs secularibo. ob q̃ min⁹ soliciti sint de spũalibo. Sic ꝙ apli vt possẽt vacare verbo dei.curã tpaliũ a se abiecerũt:dicẽtes. Nõ est equũ nos derelinq̃re verbũ dei.ꝙ mistrare mẽsis. Sz heu hodie ꝓsone ecclĩastice libus ꝙ causis eousq̃ occupant̃:vt his solũmõ vacare videant̃. vtiliora postponẽtes.ꝙ legem dei.auaritia ab hoc tracti ꝙ inuitati. Primo q̃dem floruit eccl'ia i strage martirũ. scõo creuit i pfectõne hereticoꝝ.nũc aũt corruptõe falsoꝝ frm.litibo ꝙ inutilibo crescẽ nõ desinit. Quis g̃ dñs potuerat.tñ diuidere nolebat.ne sicut multi faciũt.spũalia ꝓter tpalia intermittẽt.ꝙ ne fauere videret̃ auare cupiditati petentis. q̃ ad circũueniendũ frẽm hoc petebat.ꝙ quẽ nõ tazius q̃ res ꝙ amor hñdi trahebat:quiq̃ terrena

et nō celestia sapiebat. sicut ēreni inē q̄s hmōi zelus ꝙ ꝓtentio diuidēdē hereditatis esse solet Elī ꝙ ex hoc ꝓsequenter auaritiā q̄ a deo sepat statim repbendit. ꝙ cauere docuit: dicens tā ad turbas q̄ ad discipulos. qz auaritia ꝓmune viti um ē tā clericoꝝ q̄ laicoꝝ. tam religiosoꝝ q̄ se culariū. tam minorū q̄ maioꝝ. qz oēs auaritie student. Elī eos sm Beda. occasione hui⁹ stulti petitoris aduersos auaritie pestē: q̄ radix oīm maloꝝ ē. ꝑceptis ꝓpter ꝙ exēplis minuere satagit: dicēs. Cauete ab oi auaritia. s. tā interiori q̄ exteriori: q̄ ꝓsistit in cupida acq̄sitōne tpaliū ꝙ tenaci retentōe eoꝝ. Elī Beda. Dicit aūt ab oīi. qz nōnulla simpliciter ab hoīb⁹ geri vidē tur: sz intern⁹ arbiter q̄ intentōne fiant qz cer nit: diiudicat. Hel sm Cirillū dicit ab oi. s. ma gna ꝙ pua. Quia nō in habundantia diuitiaꝝ cuiusq̄ vita ei⁹ est. s. spūalis ꝑ quā ꝓgitē deo: qz nō in solo pane viuit hō. nec etiaz corpalis. qz tpalis vita diuitiaꝝ multitudine nō ꝓtendi tur. imo frequēt ex solicitudinib⁹ aiarū ꝙ delī tijs corpm minuit. Vita homis tpalis nō cōsi stit in habūdantia reruz: qz q̄nq̄z plus minuit et abbreuiat in ꝑicitate q̄ aduersitate. Vita etiā spūalis nō ꝓsistit in habūdantia. imo fre quēter ꝑiclitat. Elī Chriſ. Neqz em̄ aīe soli: sz ipi corpori sūt nociue delitie. eoq̄ ex forti fit de bile. ꝙ ex sano egrotiuū. ex agili graue. ex for moso deforme. ex iuuene vetrosum. Elī ꝙ Se neca. Potest nostra puidētia languorē progaē huic corpusculo moram. si voluptates quibus maior pars perit. potērim⁹ regere ꝙ cobercere Dec Seneca. Propter habūdantiā q̄z ꝙ superflui tatem ciboꝝ ꝙ potuū. mors plurimū accelerat plures em̄ ex repletōne q̄ ex attenuatōne mori untur. Elī dicit ypocras. q̄ ex plenitudine q̄ cunq̄z egritudines generant. Vide etiā paupe nullus struit insidias. diuites aūt in oīi loco cibo ꝙ potu timent eas. Elī Theophilus. Hoc dicit dñs refellens auaroꝝ intentōnes. qui vi dent coaceruare diuitias q̄si diu victuri. Sed nūquid te opulētia longeuū efficiet? Quid igit manifeste sustines mala. incerte tā quietis? Nā dubiū ē an debes attingere senium: cui⁹ gracia thesaurizas. Et ad detestandū auaritiam. ꝙ ad suum ꝓpositum declarandū inducit similitudi nē. Elī Theophil⁹. Dicto q̄ ex affluentia opuz nō ꝓfectur vita būana. ad hui⁹ fidem ꝓpolaz subdit. Homis cuiusdā diuitis vberes fruct⁹ ager attulit. i. habūdantes. ꝙ multoplures q̄ so lito cursu cōsuevit: ꝙ cogitabat ꝑ solicitudīe. qz habūdantia diuitiaꝝ īducit solicitudinē. ꝙ per cōsequēs animi anxietatē. qz nō suppleat indi gentiam. Cogitabat inq̄ intra se dicens. nō ex tra seperens. ne audiret. diues enim auarus oēm hoīem timet: nā sm Augustinū. videt diui tem. ꝙ estimat ꝓdonem. videt pauperē ꝙ suspica tur furē. Quid faciam. qz nō habeo quo ꝓgre gem fructus meos? Angustiabat iste diues ex opulētia. infelix in pñtibus bonis. infelitior ī futuris, ager em̄ ei nō tam redditus q̄ gemit⁹ attulit g̃uiores. ꝙ solicitudo nimia creuit ei ex auaritia. ꝙ angustia. ex facietate destruaz hor rea mea. ꝙ maiora faciam. Nō oportebat eum horrea dilatare: bene erant horrea parata. s. pauperū esurientiū ventres. sz nō memīt ꝓmu nis nature: nec sciebat cogitare nisi de ꝓgrega tōne tpali. nō de celesti: cuius horrea sunt pau peres xpi. Et illud inquit ꝓgregabo. cū ecōtra rio deberet dicere: dispergam paupibus oīa q̄ nata sūt mihi. i. ꝑter me solum. vel meo labo re. ꝙ bona mea. in quo dicit mendatiū. quia ex iniquitate dictum ē meū ꝙ tuum. cū omia iure nature essent ꝓmunia. Bona sua reputant te poralia. cum tñ homis vt homo est. sint bona spūalia et nō terrena. Vnde Gregorius. Nō est homis terrena possessio: sz celestis. Et Ambro. Nō sunt bona homis. que secum ferre non po test: sola misericordia est comes defunctorum. Elī dixit quidā plus. qui de incendio euaserat Ego nihil ꝑdidi bona mea mecum sunt: aīmo em̄ illa porto. nō humeris. Bona nostra bona interna sunt. Vnde Seneca. Sapiens intra se omne bonū terminabit. Et dicit idem Seneca q̄ quidam capta patria. ꝙ liberis amissis. cum ex incendio publico solus ꝙ tñ beatus exiret. i terroganti victori. nūquid aliq̄d ꝑdidisset: ni hil inquit ꝑdidi. bona mea mecum sūt. Et di cam aīme mee. i. animalitati mee. vel mihimet ipi. sm q̄ totus homo denoīat a parte digniori Anima mea hīs multa bona. imo habebatur ab eis. posita. i. reposita ꝙ congregata ad obser uandū auare. nō ad erogandū libere in annos plurimos. Vbi Cyrillus. Diues igit nō parat ꝑmanentia horrea: sz caduca. ꝙ qđ stultius ē vi te sibi taxat longitudinez. Sz o diues. fruct⁹ q̄ dem habes in horreis: sz ānos plurios vñ potes obtinere? Dic arguit hūtiū redditus sibi suf ficientes repbensibilis detentio. ꝙ collectō supra ānū eoꝝ q̄ singulis ānis redeūt ꝙ innouant. Et subiūgit. Requesce. s. a labore. vbi pesti auaritie pestē iūgit desidie. vt nec ꝑ tpalibo deū inꝑpellet ecce ocietas. ꝓmede. ecce gulositas. bibe. ecce e brietas. epulare splēdide ꝙ suꝑbe. magno deliti arū apparatu. vbi ꝑdictis mal' etiā lasciuiā ꝙ vo luptatē addit. ecce ꝓmessatōis celebritas. Dic g̃ ex ꝓmūt q̄tuor mala. q̄ euenire solēt ex diuitiaꝝ habūdātia. Dec fuit iniq̄tas sodome. superbia in epulatōe. saturitas panis ī ꝓmestiōe. ꝙ habūdā tia ī ebrietate. ꝙ otiū in requie. Vbi Beda. Cui si mile ē qđ ī ecclīastico legit. ē q̄ locupletat ꝑce agēdo. ꝙ hec ē ꝑs mercedis illi⁹ in eo q̄ dicit īue ni requiē mihi. ꝙ nūc mādducabo de bonis meis sol⁹. ꝙ nescit q̄ tps ꝑtereat: et relinq̄t oīa alijs. Sm eūdez Bedā. nō repbendit iste diues. ī eo q̄ terrā coluerit. ꝙ fruct⁹ seruare voluerit: sz q̄ oē vite sue fiduciā ī sua habūdātia posuerit. fru ctusq̄z natos. fruct⁹ suos ꝙ sua bona ꝓputās. nil pauꝑib⁹ erogare ꝓstituerit. iuxta impiū dñi di cētis: qđ superest date elīmā: sz sue in futuꝝ elīne refuare studuerit. Sz: vt dic Basili⁹. dū ī ab scōdito loq̄t. eloq̄a ei⁹ examinant. vñ sibi rūsa

ꝓueniunt. Sequit enī. Dixit aūt illi deus. i. contrariū sue cogitatōni fecit. dicere enī dei facere ē. ſm illud ꝑalmi. Ipe dixit et facta ſunt. Stulte q̄ nō cogitas de dei ꝓuidentia ⁊ iuſtitia. Vbi Baſili⁹. Audi ꝓuenies tibi ſtultitie nomē qđ tibi nullus imponit hoīm: ſed ipe deus. hac nocte repetent. ſ. exactores ⁊ demones a te aiam tuā. tanq̄ ſuā. ⁊ ſibi ꝑ pcm venditā ⁊ obligatam. vt decetero tps nō habeas emendādi ⁊ te redimēdi. Vñ in Eccliaſtico. nihil iniq̄us q̄ amare pecuniā. hic enī aiaz ſuā venalē hz. Vbi Beda. Qui multa tibi delitiaꝝ tpa ꝑmittebas. prima hac nocte mortē ꝓcept⁹ alijs ꝓgregata relīques. Dec a deo ad boies dicere ē ꝓuas ei⁹ machinatōes ſubita aiaduerſione ꝓpeſcere. Dies enī exit⁹ tanq̄ fur i nocte ꝓphendit. qñ ſtultoꝝ aīas futura nō ꝑmeditātes eicit. Vñ ⁊ Gregori⁹. Eadē enī nocte ſublatus. q̄ multa fuerat preſtolatus. vt. ſ. qui in longū ſibi ſubſidia colligendo ꝓſpiceret. ſubſequentē diē vel vnū minime videret. In nocte aūt ablata eſt aīma. q̄ in obſcuritate cordis ē euulſa. In nocte ablata ē. q̄ ꝓſideratōnis lucē hre noluit. vt qđ pati poterat ꝑuideret Dec Greg⁹. Que aūt paraſti: cui⁹ erūt? Quaſi diceret. nō erūt tua: q⁹ nō portab ea tecū. ſolas ei diuitias virtutū portat homo ſecū. Vñ Chriſ. Dic enī ea deſeres. nōſolū nullū inde ꝓcipiens cōmodū. ſz etiā ſarcinā pcōrū portans ſup humeros ꝓprios. ⁊ q̄ quitē a te ꝓgeſta ſūt. plerūq̄ in man⁹ inimicoꝝ ꝓueniēt. a te ꝺo ſup his rō requiret. Vñ ⁊ Ambro. Fruſtra enī ꝓgregat opes. q̄ ſe his neſcit vſurū. Ne q⁹ enī noſtra ſūt. q̄ nō poſſum⁹ afferre nobiſcū Sola virtus comes ē defunctoꝝ: ſola nos ſeq̄tur miſcdia. q̄ tabernacula defūctis acq̄rit eterna Dec Ambro. Dec q̄ſtio. ſ. quo paſti. cui⁹ erūt potiſſime ꝑt fieri ꝓſonis ecclīaſticis q̄ non ꝑnt relinquere bona eccl'ie heredibo ſuis. vñ in Eccliaſt. Vnus eſt. ⁊ ſecundū nō hz. nō filiū. non frēm. ⁊ tñ laborare nō ceſſat. ⁊ nō ſaciant oculi ei⁹ diuitijs. Et applicando ad ꝓpoſitū ſubiūgit. Sic eſt videlz ſilr ſtult⁹. ⁊ ad ſilem finē venturus. ac i nocte ⁊ improuiſe a diuinis iudicijs rapiend⁹: q̄ ſibi. i. vtilitati priuate theſaurizat. ſcz bona tpalia. nō diſtribuens pauperibo. vt ab eis recipiat in eterna tabernacula. talis enī i morte pauperim⁹ erit: q⁹ theſaurizat. ⁊ ignorat cui ea cōgregabit. an tinee demolienti. an furi effodiēti. an hoſti diripiēti. an igni deuorāti. et nō ē diues in deum. q⁹ vacuus bonis ſpūalibo. ⁊ ſine theſauro meritoꝝ: cui⁹ expectatio non eſt dñs. nec apud deū eſt ſubſtātia ei⁹. In deū nāq̄ diues eſt q̄ trāſitoria contēpnens. pauperibo tribuit: cui⁹ expectatio eſt dñs. cui⁹ ſubſtantia. i. conſcia. fides ⁊ poſſeſſio q̄ ſuſtentat ⁊ paſcit ē apud deū. nō i ſaeculis ⁊ inferioribo terre hui⁹ Sz vt dicit Greg⁹. tanto quiſq̄ min⁹ dolet q⁹ de ſunt eterna. quanto magis gaudet q⁹ aſſūt tpalia. Vbi Beda. Si is q̄ ſibi theſaurizat ⁊ nō eſt in deū diues. ſtultus ē ⁊ in nocte rapiend⁹: q̄ q̄ vult eſſe in deū diues. nō ſibi theſaurizet. ſz poſ

ſeſſa pauperibo diſtribuat. ſic enī ſapiens ⁊ filius lucis eſſe merebit. Vñ bñ ⁊ ꝑſalmi. cū de auaro quolibet diuite ꝑmiſiſſet: ſz ⁊ fruſtra cōturbat. theſaurizat et ignorat cui cōgregabit ea: mox vbi cordis ſui theſauruz locaſſet: aperuit dicens. Et nunc q̄ expectatio mea. nōne dñs. ⁊ ſubſtātia mea apud te ē: hec Beda. Per iſtū q̄ diuite intelligit oīis homo ꝓgregans ⁊ cōſeruans bona tpalia. vt inde ociose ⁊ delitioſe viuat. ⁊ frequēter ꝓtingit q⁹ tales ſubito moriūt ⁊ ſic apoſito ſuo defraudant. Cū iſto enī diuite multi hodie dicunt apud ſe. Epulare. letare. quieſce. plenus es bonis. vere letus eris. nō curo qualia ſint poſt me tpa. fiat tm̄ pax ⁊ fertilitas in diebo meis. Sz timeāt tales ne ſubito ⁊ improuiſe aīam ab eis rapiant demones exactores. Vñ bene de talibo ⁊ ſimilibo ſic dicit Auguſtin⁹. Gaudet piſcis: q̄ hamū nō videns eſcaz deuorat. Sz cū piſcator eū adducere cepit: viſcera ei⁹ torquent primo. deinde ab omi leticia ſua ꝓpam eſcā de q̄ letatus eſt ad ꝓſūptōnem trahit. Sic ſūt oēs qui de bonis tpalibo beatos ſe putant. hamū enī acceperūt. ⁊ cū illo vagātur: veniet tps vt ſentiant quanta tormenta cū auiditate deuorauerūt Dec Aug⁹. Quis intelligens hec. in diuitijs ſpem ſuā ponet. cum ⁊ diuitie tamfacile amittant. ⁊ hō tā ſubito moriat? Qui enī iſta bñ attēderet. defacili ab auaritia caueret. Nā vt ait Diero. facile ꝓtempnit oīa: q̄ ſe cogitat moriturū. Diuitie q̄ ſi affluāt noli cor apponere. etſi nō affluāt. noli ſolicit⁹ p eis eſſe. ne īmūda peſte maculeris auaricie. Nā vt ait Ambro. oēs cupidi. oēs auari. q̄ſi lepra cū diuitijs ſuis poſſidēt. Et vt dicit Chriſ. q̄ auaritie ſeruit: ⁊ pūtibo ꝓpedibo ꝓſtringet. ⁊ futuris incēdijs ꝑparat. Dicit tantū malū eſſe in inferno. q⁹ ſemp ſiciant ⁊ nūq̄ ſacient. ⁊ hāc penā auari iam ſuſtinēt. qui tantā cupiditatē acquirēdi diuitias hūt. vt nullo modo ſacient. Vnde dicit Baſilius de iſto diuite. q⁹ horrea q̄dem crepabant p̄ copia ꝓdituꝝ. auarus tñ animus nequaq̄ implebat. Que ē iſta auiditas hominū cū ipſius beluc modū nō habeant. Tunc enī belue rapiūt quando eſuriūt: parcūt vo prede. cū ſaturitatē ſentiūt. Inexplebilis ē auaritia hoīm. ſemp rapit. ⁊ nunq̄ ſatiat. nec deū timet. nec homīem reuerent. nec patri parcit. nec matrē agnoſcit. nō frī obtpat. nō fidem amico ſeruat. viduam oppꝛimit. pupillū inuadit. Que ē inſania hec acq̄rere aurū ⁊ ꝑdere celū? Ait autem dicit Petrus damiani. auaritia q̄ſi biceps ē coluber. vtroq̄ conſueuit ore mordere. vtroq̄ peſtiferum virus influere: duz aut aliena res querit. aut habita delectabilit poſſidet. Aliena etiā ſm Gregoriuz rapere cōuincit. q̄ vltra ſibi neceſſaria retinere ꝓbat. Vñ dicit hic baſilius. An iniuſtus eſt deus: inequaliter res nobis diſtribuēs. Cur tu habūdas. ille vo mendicat. niſi vt tu bñ diſpenſatōnis merita ꝓſequaris. ille vo paciētie brauijs decoret. At tu nōne ſpoliator es: q̄ diſpenſanda ſuſcepiſti. propria

reputãdo: Est panis famelici quẽ tu tẽnes. nudi tunica. quã ī ꝯclaui ꝯseruas. discalciati calcius. q̃ penes te marcescit. indigẽtis argentuz qđ possides. q̃ circa tot ĩiurias. q̃t dare valẽs Eliñ ꝛ Berñ. Clamãt nudi. clamãt famelici. cõq̃rũt ꝛ dicũt diuitibꝫ. Nob fame ꝛ frigore miserabilíẽ laborãtibꝫ. q̃d ꝯferũt tot mutatoria. vel extẽsa ī pticis vel plicata in mãticis: Nrm ẽ qđ effũditis. nob crudeliẽ subtrahiẽ. qđ inaniẽ expẽditis. Et nos eñ dei plasmatio: xp̃i nos sanguie redẽpti sum⁹. Nos igiẽ frẽs vr̃i. videte q̃le sit. de frna portõne pascẽ oculos vr̃os. vita nr̃a cedit vobis ī supfluas copias. Nr̃is necessitatibus detrahiẽ. quicq̃d accedit vanitatibꝫ vr̃is. Duo deniq; mala de vna ꝓdeũt radice cupiditatis. dũ ꝛ vos vanitãdo ꝑitis. ꝛ nos spoliãdo perimitis. vñ ꝛ Chriſ. Oia q̃ nob deus dat. ꝑ nos alijs dat: vt de eo qđ accepimus partem impotentibus faciamus. Oratio.

DEreuoces me dñe ī dimidio dieꝝ meorũ: nec morte inꝓuisa me ꝑire ꝑmittas: sz spatiũ vere ꝛ fructuose ꝛ tibi gte pnie mihi ꝯcedas: vt sic valeã trãsitoria contẽpnere. ꝛ digna satisfactõne ī hac vita pcta delere: q̃ten⁹ p⁹ hãc vitã merear sine ĩpedimẽto te videre. ꝛ ad te letus ac secur⁹ ꝑuenire. Tu es eĩ dñe expectatõ mea. ꝛ apud te ẽ mea substãtia. tu es ꝑs hẽditatis mee. q̃ restitues hereditatez meã mihi. vbi cũ frib⁹ meis electis tuis q̃escaz epuler. ꝛ iocũder. in ꝯspectu tuo in etnũ Amẽ.

De probatica piscina ꝛ paralítico.

Capitulum. LXXXVIII.

POst hec ascendit ihs in birlim ad diẽ festũ iudeoꝝ. s. pẽthecostes. ꝛ hoc erat festũ nouoꝝ. qz ī hac solẽnitate mẽsis ꝑmitiuoꝝ offerebanẽ ꝑmitie frugũ. Ubi notandũ. q̃ apd iudeos erãt ꝑcipue tria festa. in q̃bꝫ debebat q̃libz ascẽdere ad locũ statutũ a deo: sicut erat tũc tẽplũ. s. in solẽnitate azimoꝝ. in solẽnitate ebdomadaꝝ. ꝛ in solẽnitate tabernaculoꝝ. Dria solẽnitas. s. azimoꝝ. q̃ vocabaẽ phase. fiebat annuatim ī prio mẽse. hoc ẽ in marcio. ad ꝓmeorandũ bñfitiũ liberatõis de egipto. qz phase inẽ ptaẽ trãsitus. Istud festũ spũaliẽ celebram⁹ qñ iã dimissis vitijs ad ũtutes trãsim⁹. Scdm festũ. s. ebdomadaꝝ hoc ẽ penthecostes. fiebat in memoriã legis date. q̃ data fuit q̃nq̃gesima die ab exitu de egipto. Doc festũ nos celebram⁹. cũ legibꝫ obtꝑamus. Tertiũ festũ. s. tabnaculorũ. hoc ẽ scenophegia. fiebat ad rememorandũ diuinũ bñfitiũ ptectis ꝛ deductis ꝑ desertũ. vbi ī tabernaclis bitauerũt sub vmbra ramoꝝ. ad signandũ q̃ ꝑ aridaz terrã deserti eos duxerit. ad terrã pmissionis. Doc festũ nos celebram⁹. qñ ꝑ hũc mũdũ q̃si pegrini trãsim⁹. ꝛ sic trãseũ do virides ramos hr̃e. ꝛ de ũtute in virtutẽ ꝓficere debem⁹. Ad dies festos iudeoꝝ dñs ascendit. hõ cũ hoib⁹ solẽnitates celebrãs. ꝛ cum eis dies festos agẽs. ne legi ꝑius videreẽ. ꝛ vt populis vndiq; tũc ꝯfluẽtibꝫ. fidei doctrinã annũciaret ꝛ ipartireẽ. salutisq; misteriũ pãderet. ꝛ veritatis lumẽ oñderet. ac ũtutẽ suã manifestaret. ꝛ eos ꝑ doctrinaz ꝛ signa attrabẽt. Erat aũt ī birlm iuxta tẽplũ ꝓbatica piscina. in q̃ aq̃ pluuiales. a tẽplo ꝛ edifitijs tẽpli stillantes colligebanẽ. Et dicebaẽ piscina. qz aq̃ nõ hñs pisces ī aliq̃ ꝯcauitate collecta. etiã piscina q̃si ꝑ ꝯriũ dici solet. Et a ꝓbaton grece qđ ẽ ouis latine dicebaẽ ꝓbatica. q̃si ouina seu ouiaria. vel peculialis: qz mistri. s. nathinei q̃ aq̃ baiuli in tẽplo erãt. exta et cadauera pecudũ ꝛ ꝑcipue ouiũ. q̃ ꝛ plurimũ in sacrifitijs offerebanẽ. ī ea ad sacrifitiũ prio lauabãt: ꝛ postea ī lutẽribꝫ ī atrio sacerdotũ existentibꝫ. cui⁹ interꝑtatõnem ponit ī hebraico dicẽs. q̃ cognomiaẽ hebraice bethsaida. i. domus pecoꝝ seu peculialis. qz ibi corꝑa pecoꝝ in porticu iacebãt. donec lauarẽ ẽ a mistris. Et habebat q̃nq; portic⁹ ꝛ abit⁹ in circuitu. vt ꝑ plura loca posset mistri ad aquã descẽdere ꝛ inde hostias abluere. In his. s. porticibꝫ iacebat ī casulis ꝛ locis. ꝛ ad q̃escendũ patis. magna multitudo languentiũ. cecoꝝ. claudorũ. aridorũ. ꝛ alioꝝ infirmoꝝ. expectantium aque motũ. Et subdiẽ causa. Angelus aũt dñi ſm tps aliqđ. i. ī diuersis tpibꝫ ꝑ interpolatõez descẽdebat in piscinã. ꝛ mouebaẽ aq̃ ex descẽsu angeli. q̃ dabat virtutẽ sanatiuã aque illi. ꝛ sanabaẽ vn⁹ infirm⁹. s. q̃ prim⁹ descẽdebat ī aquã p⁹ eius ab angelo motõem. a q̃cunq; detinebaẽ infirmitate. Quia eñ incertũ erat tps. q̃ angelus in piscinã descendere. ꝛ aqua moueri debebat: iõ languẽtes ꝓtinue ibi iacebãt. vt parati essent. Dicunẽ aũt languẽtes diu ex q̃cunq; infirmitate infirmati. qz languor ẽ long⁹ angor. Causa vo descensus angeli ꝛ ipsi⁹ miraculi assignatur a quibusdam dicentibus. q̃ in piscina fuit lignum dominice crucis. ꝛ ꝓpter eius ꝑsentiam ꝛ reuerentiã fiebant ista: quod ibi per aque motõem enatauit tempore cõuenienti. s. approꝑinquãte passione xp̃i. Per hoc etiaz oñdebaẽ. q̃ natura humana a morbo peccati per lignum dominice crucis erat sananda. Et quia hoc auctoritate nõ ꝓbatur: ideo potius est dicendũ. q̃ piscina reuerentiã accepit. tum a facto. tum a misterio. A facto autẽ duplici. s. ab ablutõne sacerdotũ ꝛ hostiarũ ꝛ ab hospitalitate pauperum ibi receptoꝝ. A misterio autẽ. qz ibi spũs sanctus dignitatem figuraliũ hostiarũ oñdere voluit: ꝓpter dignitatẽ passionis xp̃i que in eis significata fuit. ꝛ ideo angelus locũ illũ visitauit. ꝛ mouebatur aqua. vt infirmi ex ipso aque motu scirent graciã curatõnis adesse. Mouebaẽ autẽ forti motu. ꝛ turbabaẽ. qz a fundo cõmiscebatur. qđ relictum fuit ex ablutõne de carnibus sanctis. cum aqua sanctificatõnis ꝛ curatõnis vt baptismus significaretur cõmixtus cum passione xp̃i. qui curatõem spiritualem perfectã fuit exhibiturus. Voluit ergo dominus expressam figuraz baptismi ī hac piscina ostendere: que cõueniebat cum baptismo in mũdando ꝛ sanando. virtute occulta dei

ad motũem angeli. sicut baptism⁹ sub sensibili elemento mũdat aiam virtute occulta verbi. et aliqñ cũ hoc sanat corpus miraculose. Verũtñ qz figura est. deficit a figurato. ideo ista piscina nõ sanabat nisi corpus. ⁊ una vice nõ sanabat nisi vnũ. baptism⁹ aũt ꝓtingit ad aiam: ⁊ sanat oẽs quotq̃t veniũt ad ipm. nisi ponãt impedimentũ Hec itaq; piscina sanãs infirmitatem invisibili virtute. apparuit añ baptismuz xpi. ad signandũ virtutẽ hui⁹ baptismi. q̃nq; portic⁹ habens. i. aditus. p q̃s signanť lex. pphe. agyogra pha. euangeliũ. ⁊ aplica doctrina. hec em̃ q̃nq; mentõem faciũt de xpi baptismate. q̃si ad ipsuz ꝓbentes aditũ. tria prima figuratiue: duo alia exhibitiue. Per angelũ descendentẽ in piscinaz signať xpc. qui dicit magni ꝯsilij angelus. ipse em̃ descendens in iordane. vim regeneratiuã dedit aquis. tactu sanctissime carnis sue. Soz qm̃ diuina virtus nõ alligať sacramentis. ideo ad hoc significandũ. languidus iste de quo hic agitur. nõ fuit sanatus p descensũ in piscinã. sed p xpi sermonẽ. cũ ei dixit. surge tolle grabatũ tuum ⁊ ambula. Multi erãt ibi infirmi: sz vn⁹ sanabať. qz sol⁹ in vnitate fidei ⁊ eccle q̃ vnũ deũ colit ꝯsistens iustificať. vn⁹ dns. vna fides. vnũ baptisma. Ale g̃ illis q̃ vnitatẽ odiũt. ⁊ in hoibo ptes faciũt. Erat aũt ibi paralitic⁹ iacens in grabato. ⁊ trigintaocto annos hns in infirmitate sua. In quo oñdiť infirmi patia: q̃ tot annis expectauit eripi. ⁊ ñ ꝺsistebat. qp hoc digni or ad sanandũ apparebat. Iste em̃ ꝓpter peccatum ꝓcedens infirmitatẽ incurrerat. ⁊ diu punitus fuerat. et qz penã pacienter sustinuerat. ideo dignuz erat. vt ei subueniret. Propter qđ dns nõsolũ oculo corpis: sz etiã miseratõis eũ videns: dixit ei. Vis san⁹ fieri? Quasi diceret. i volũtate tua ẽ. qz tu tibi p pcm fuisti causa infirmitatis. ⁊ ideo voluntatẽ ad me a pcto ꝓuerte. sicut ad auctorẽ salutis ⁊ curaberis. Nõ petit q̃si dubitans de volũtate. sz vt euz erigat in spem sanitatis. de q̃ iaz q̃i despabat: ⁊ vt magis excitet desideriũ ei⁹. qz p hoc homo dignior efficiť accipere dei donũ. Rñdit ei languidus. oñdens suũ desideriũ. Dñe. hoiem nõ habeo. vt cũ turbata fuerit aqua. mittat me in piscinã. Dũ em̃ venio ego. ali⁹ añ me descendit: q̃si diceret. Multũ desidero. ⁊ bñ habeo voluntatẽ. sz inopia tanta ẽ. qr ñ habeo adiuuantẽ ⁊ portantẽ. ⁊ ego tam debilis sũ. qr ita cito sicut alij venire ñ possum. Pcto⁹ em̃ omi destituiť auxilio hũano. ⁊ hoc quidẽ facit pcm in hoie ipo. qz tollit ꝯmunionẽ scto⁹. p quã deberet hre adiutorium ab alio. ⁊ vulnerat ipaz naturã. p quã deberet habere auxiliũ in seipo. Hoc aũt dicebat paliticꝰ qz videbat ihm forte ⁊ aptũ ad portandũ eũ. et magnũ reputaret si in hoc ei seruire vellz. Soz statim ꝓtulit ei maius bñficiũ. videlicz sanitatem pfectã. Ale q̃ sequiť. Dicit ei ihs. Surge restitutus sanitati: tolle grabatũ tuũ. restitutus pristino vigori. ⁊ ambula. ad declaratõem diuini miraculi. Grabatũ syriace dicit a graba qđ

est caput. qz ẽ lectus portabilis. in quo tm̃ capiti aliqđ substratum ẽ. ⁊ solũ caput in stramẽto requiescit. sicut pauꝑes infirmi habẽ solent Et statim san⁹ factus ẽ. qz diuina virt⁹ infinita est. ⁊ in instanti opať. sanitas aũt que virtute nature restituiť. in tpe est. ⁊ nõ in instanti acquiriť. ⁊ sustulit seu portauit grabatũ suum. ⁊ ambulabat. in signum restitute virtutis. Et sic portat penitens onus peccati in quo pri⁹ reqeuit. qñ iniunctã sibi p peccato pnam suffert. ⁊ ambulat sicut gradu corpis ita pfectu virtutis Grabatum em̃ in quo iacet peccato: ẽ peccati delectatio: qz q̃diu homo portatur ab isto grabato. vel de eo surgere nõ ꝑt. infirmus est. sz cũ surgit de eo. ⁊ portat eũ: tũc est pfecte curatõis signũ: sed multotiens impediť homo ne portet grabatũ suũ. ꝓter peccati cõsuetudinẽ. Hic g̃ factũ est miraculũ ⁊ intus in aia ⁊ exteri⁹ in corpore. Adhiam q̃pe ꝓcepit. vt surgeret ⁊ tolleret grabatũ ⁊ ambularet. vt oñderet pfectã sanitatẽ hoi restitutã. In omibo em̃ miracul'ꝫm ipsi⁹ nature optimum. dns opus fecit pfectũ. sicut de aqua pfectũ fecit vinũ: qz dei pfecta sunt opa. Nihilomin⁹ tñ hec tria in iustificatõne ꝓcepit pcoris. primo q̃ surgat recedendo a peccatis. scdo vt tollat grabatuz. portando onus pnie p eo. tertio vt ambulet pficiendo in bonũ. ⁊ de bono in melꝰ ⁊ eundo de virtute in virtutẽ Considera hic. qr trigintaocto annos iste infirmus habebat. ⁊ tm̃ nõ desperabat. in q̃ pcoribo exemplũ dať pacientie. ⁊ vt pseverãter insistẽt oroni. cũ spe salutis ꝯsequende ab eo: q̃ ait. Petite ⁊ accipietis. q̃rite ⁊ inuenietis. pulsate ⁊ aperieť vobis. Ale añ Chrisꝰ. Oñdiť pacientia paralitici. triginta em̃ ⁊ octo ãnos manẽs hic. ⁊ fm vnũquemq; annũ. alios quidem erutos videns seipm̃ vo detentuz egritudine: neq; ita recedit neq; desperauit. Et nimirũ nõsolũ ꝓteritoꝝ tristitia: sz ⁊ futuroꝝ desperatio: sufficiẽs erat eũ nisi pacies esset abigere ab hoc loco. Soz tũc q̃dem infirmitas impedimentũ volẽti curari fiebat: nũc aũt dns vnuq̃sq; ẽ accedere. Nõ ei angelus est q̃ turbat: sed angeloꝝ dnatoꝝ: qui oia opať. Nõ est nũc dicere laborantẽ hoiem nõ habeo: nõ est dicere. in quo venio descẽdere. alius ante me descẽdit: sz etsi orbis terraꝝ vniuersus veniat. grã nõ consumiť. neq; actio finiť. sz sit manet ⁊ talis qualis añ hoc: ⁊ sicut solares radij p vnamquãq; illuminãt die. ⁊ nõ ꝯsumunť neq; a multa largitõne minor ei⁹ fit lux. ita et multomagis spũs actio in nullo minuiť. a multitudine eoꝝ qui pociunť ea. Et iterũ. Erubescamus dilecti: ⁊ ingemiscamus in multa desidia. Triginta ⁊ octo ãnos habebat assistẽs paliticus. ⁊ ñ potitus est bis q̃ volebat. ⁊ nõ pociebatur. nõ a ꝓpria negligentia: sz ꝓpeditus ab alijs. ⁊ vim pacies. ⁊ neq; ita torpebat. Nos aũ si decem diebus assiderimus studiose p aliquo rogantes. ⁊ non potiti fuerimus. neglimus de reliquo. eodem vti studio. Et hominibus tanto quidem assidemus tempore militates ⁊ afflicti

ꝙ in fine multotiēs ab ipa spe excitēcæs. dñatori bo clemēti. vbi omīno ē recipe retributōez mlto maiorē. laboribo nō sustinem⁹ assidere cū decēti studio. Et q̄nto hec supplicatio digna: Etsi nihil suscipe esset. hocipm. s. ꝓtinue ei loq̄. noīe infinitis dignū bonis esset estimare: Sz laborioſū: ais. ꝓtinua oz o. Et q̄ tibi gra vtiq; eēt vt ei⁹ rei suscipes mercedē. si nō laborioſa hec res esset: Qm̄ circa illa magis aīa affectuose disponit. p quibo laborauit Hec Crisſ. Cōsidera etiā q̄ sicut dns req̄siuit infirmū si vellet san⁹ fieri. ita nobis sine nīo ꝓsensu. salutē nō dabit. Et facilit̄er ꝓsequit̄ bō venīā a deo. dūmodo velit. et obicē ñ ponat. Et iō inexcusabiles sūt pc̄ores voluntati dñi ꝙ sue saluti nō ꝓsentiētes. Quia vt ait Aug⁹. Qui creauit æ sine æ: nō iustificabit æ sine æ. Moralit̄ ꝓbatica piscina. i. ouil'. in q̄ oues lauabant̄. q̄ in sacrificio deo offerebant̄. ꝓuersatōem designat sanctā ꝙ religiosā i qua lauat̄ aīa. q̄ ouis debet esse ꝑ innocentiaz. vt offerat̄ dño ꝑ opatōem bonā. Habet ista piscina q̄nq; portic⁹ ꝓpter q̄nq; sens⁹ corpis. ꝑ q̄s ois nostra actō ad effectū seu ꝑfectū ducit̄. In bis aūt. i. sensibo nr̄is iacet magnitudo magna languentiū: q: multiplex ē corruptio sensuum corpaliū. Quotq̄t em̄ in aliq̄ sensu illicitos appetit⁹q̄s hz. tot in eodē sensu languētes ꝓtinet Aqua in q̄ languidi sanabant̄. significat ꝓpūctōem. angel⁹ bo qui mouebat aquā. spm̄sāctū. Angel⁹ dñi descēdebat in piscinā. ꝙ mouebatur aq̄. ꝙ sanabat̄ infirm⁹. Sic spūssanct⁹ quotiens in nos descēdit ꝙ in nobis excitat grām ꝓpunctōnis. sanat̄ nr̄ anim⁹ vel sens⁹ a q̄cūq; detinetur infirmitate corruptōnis. Circa istos infirmos p̄dictos notat̄ morbi diuersitas. Oē em̄ peccatū aut fit ꝑ inertiā ꝙ desidiā: aut ꝑ ignorātiam. aut ꝑ infirmitatē hūanā. aut ꝑ certā malitiā. aut ꝑ consuetudinē longā. Illi q̄ peccant ꝑ inertiā ꝙ desidiā. sūt lāguidi. q̄ languēt ꝓpter inopiā ꝙ defectū gre ꝙ boni. Illi q̄ peccāt ꝑ ignorantiā. intelligunt̄ ꝑ cecos: q: ceci sūt q̄ lumen fidei nō hñt. vel qui nec dñm nec ei⁹ mādata cognoscūt. Illi q̄ peccāt ꝑ infirmitatē hūanā. intelligunt̄ ꝑ claudos. claudi ei sūt q̄ firmū gressum nō hñt. ꝙ in semita iustitie ac bonoꝝ opm gressus nō dirigunt. vel qui q̄ vident opari nō p̄nt. Illi q̄ peccant ꝑ malitiā. intelligūt̄ ꝑ aridos. tales em̄ arefacti sūt ab humore gre ꝙ volūtatis bone nā aridi sūt. q̄ quicq̄d agant. sine pinguedine caritatis sūt ꝙ operant̄. vel qui in bona actōne. vel elemosinaꝝ largitōne manus nō porrigūt. Illi qui peccāt ꝑ ꝓsuetudinē inueteratā. intelligūt̄ ꝑ infirmuz. qui trigintaocto annos in infirmitate sua habebat. Jō aūt potius sanauit istū inueteratuz. q̄ aliquē cecum. claudū vel aridu3. ad innuendū q̄ si deus aliq̄ iustificat hoīem qui peccauit ꝑ ꝓsuetudinē lōgam. nō debet desperare aliq̄s qui peccauit aut ꝑ desidiā vt languid⁹. aut per ignorantiam. vt cecus. aut ꝑ infirmitatē vt claudus. aut ꝑ malitiā vt aridus. Q: aūt vnus tm̄ sanat̄ de multitudine languidoꝝ. signat q̄ pauci saluant̄ ꝺ multitudie vocatoꝝ. Qui lāguerat: surgit. ac grabatū domi reportat ꝙ ambulat. cū aīa a vitijs surgens. ꝙ a corpore ac praua ꝓsuetudie se erigēs. pc̄oꝝ remissione curata: se ad internā sui custodiā cū ipo corpore refert. ne q̄d iterū vñ feriat̄ admittat. ac de virtute in virtutē ambulans. ꝙ in bono ope ꝓficiēs. vsq; ad visionez dei festinat. Erat aūt sabbatū die illa. qñ fiebāt ista. in q̄ nō ē licituz opa facere seruilia. Dicebant q̄ iudei. illi q̄ sanatus fuerat. Sabbatū ē. i. dies feriatus. nō licet tibi ꝑter legis ꝓhibitō nem tollere grabatū tuū. Quasi dicerēt. Si sanitas nō erat differēda: nūquid et opus fuerat impandū: Sic dicūt mali ꝓsiliarij. festū est. nō licet tibi ieiunare aut pnīam facere. Jsti falsū dicebāt: q: opa corpalia q̄ ad cultū ꝙ bonorem dei sūt. in sabbato licite fieri p̄nt. Sicut sacerdotes corpalit̄ opabāt̄ in tē plo: ipm tēplū ornando. hostias lauando. ꝙ īmolando. ꝙ ꝓsilia faciēdo. Silr portatio illi⁹ grabati erat ad magnificentiā diuini miraculi. sicut ꝙ mō illi q̄ de carceribo ꝙ hmōi liberant̄. portāt ꝓpedes suos publice. ad manifestatōem sue liberatōnis miraculose. Sz tñ aliter se excusat iste sanatus: q: auctorē sanitatis sue obiciēs calūniantibo. ꝙ auctorē dñice legis p̄tendēs: rñdit eis dicens. Qui me sanū fecit. ꝙ ꝑ hoc se diuinā virtutē habere oñdit: ille tāte auctoritatis ꝙ virtutis mihi dixit. tolle grabatū tuū ꝙ ambula. et huic obediendū fuit. Quasi diceret. Jlle q̄ me diuina virtute sanauit. eadē virtute ꝙ auctoritate mihi p̄cepit. ꝙ ꝑ ꝓsequens sibi q̄ tantus ē. ꝙ bñfitium mihi tale ꝓtulit. obedire æneor. nec sum transgressor. Quare em̄ nō acciperē iussionē: a quo acceperā sanitatē: Nō cedit aduersarijs. nec timet p̄dicare eū: q̄ eū sanū fecit. Sz q̄s vel vbi ē qui nūc contra seuitiā principū vel damnuz ꝑpriū eū p̄dicet: Et q: curatuz hoīem qui ꝑ curantē se cōuenīēter excusabat calūniari nō poterant: ideo xp̄m curantē calūniari nitentes: q̄ rebant de eo. nō quidem bona intentōe vt ꝑficerēt: sz maligno aīo vt p̄derent. Et hāc eoꝝ malitiā. ipoꝝ verba manifestant. cum em̄ dns et sanauerit languidū. ꝙ tolli iusserit grabatū. p̄mū virtutis diuīe ostensiuū ꝙ irrefragabile signū subticent ꝙ aliud q̄d transgressio legis vidēbat̄ replicant. interrogādo eū: dicētes. Quis est ille hō. q̄ tibi dixit. tolle grabatū tuū et ambula. Quasi dicerēt. Malus hō ē. qui talia p̄cepit. Nō calūniant̄ de collatōe salutis: sz de portatōe lecti. ꝙ sic accipiebāt q̄d possent saltē apparenter reprehendere. nō q̄d poterant laudare. Sic mali hoīes. ꝙ malitiose cōtra aliquē agentes. frequēter notāt ꝙ ꝓsiderāt i alijs q̄d possint reprehendere ꝙ accusare: nō q̄d possint laudare ꝙ ad edificatōem trahere. siq̄d boni in eis videnᵗ tacent. ꝙ mala si qua vidēt: manifestāt. et q̄nq; etiā bonū in malū ꝓuertūt. Ubi Chriſ. Videamus quātū liuor malū. ꝙ qualiter aīme oculos excecat. aduersus eius qui captus est salutem.

Invidi em̃ ꝓprie rationem nō faciūt salutis. et ferīs sūt dēteriores. Ille quidē aut cibo indigētes aut pri⁹a nobis exacerbate aduersus nos armanť. hi vo et bñfaciētes multotiēs his q̄ sunt iniusta facientiū bñfactores dispoſuerūt. Igit̄ ferīs quidē hi sūt difficiliores. dēmonibo pares. fortaſſis aūt illis dēteriores. Illi em̃ ad nos q̄dem inexpiabilē hñt inimicitiaz. his aūt quibo sūt eiusdez generis. nō insidianť. Di vo neq; cōmunionē nature verecūdanť. neq; sibiꝑis parcūt. pri⁹em̃ q̄ eoꝝ quibo inuident suas ipoꝝ animas torquent tumultu oī q̄ tristitia implentes eas vane q̄ inaniť. Hec passio q̄ fornicatōne et adulterio multū est dēterior. Nā hec quidē vsq; ad eū q̄ egit stant. liuor vo tyrānis ecclesias integras euertit. q̄ orbem terrarū vniuersū lesit. Hec homicidij mater ē. Interfecit frēm Cayn. ita iacob Esau. ita ioseph frēs. ita homines vniuersos dyabolus. Et nimirū alijs ē difficilior. q̄ si non miserearis. etsi vigiles. etsi ieiunes. oībo fordidior factus es inuidens fratri Hec Chriſ.

Is aūt q̄ sanus fuerat effect⁹ nesciebat d̄ ihū quis esset. s. genere q̄ patria. licz sciret ī ꝑsona q̄ pñtia. q̄ qz diu languidus iacuerat. iō q̄ facta xp̄i q̄ ei⁹ famā ignorabat. Ihs aūt nolens se iactare de miraculo. declinauit a turba ꝓstituta in loco. p̄mittēs ab ipis suuz factū examinari. vt eo absente testimonium fieret insuſpicabile. dās ꝝ exemplū nō querēdi in bonis opibo laudem q̄ fauorē hoim. ac declinādi aliqñ cōfortia calūniari volentiū. q̄ fugiēdi oculos inuidoruz in opibo nr̄is. ne ex hoc inuidia crescat in eis.

Postea ꝓpalato miraculo q̄ soluta turba. inuenit eū ihs in templo: qz ad agendū grās de sanitate sibi collata. frequētabat templuz. qd̄ est loc⁹ ad orandū. In turba positus nō cognouit ihm: sz post in templo inuenit q̄ cognouit euz In quo mistice dať intelligi. q̄ ihs in multitudine hoim. q̄ in turbine curaꝝ tpaliū. defacili nō inueniť: sz in spūali secreto q̄ in templo cordis. qd̄ deus inhabitare dignať. Hñ Chriſ. Inuenit eū in templo qd̄ maxime religionis est signū. Nō em̃ secessit ad nūdinas et circuitōnes. neq; voluptati aut negligentie q̄ remissione dedit seip̄m. sz in tēplo ꝓuersabať. Ihm in turba nō cognoscebat. cognouit in tēplo. in loco sacrato. Hñ q̄ Aug⁹. Difficile est in turba videre ihm. Solitudo q̄dam necessaria ē menti nostre Quadam solitudie intentōis videť deus. Turba strepituz hz. visio ista secretū desiderat Hec Aug⁹. In hoc ꝝ dať nobis intelligi: qz si grām ꝓficere cognoscere q̄ ad ei⁹ visionē venire volumus. fugienda ē turba cogitatōnū q̄ effectuū pravoꝝ. declināda sūt ꝓuenticula hoim malorū. q̄ fugiendū est ad templū cordis nostri q̄ interne oīonis. i. ad secretū mundē ꝓscie. vt nosipos templū dei studeam⁹ facere. q̄s deus inuisere q̄ in quibo manere dignet. Et dixit ei. instruēs eū ad cautelā futurorū. Ecce san⁹ fact⁹ es dei bñfitio. iā noli. i. nō velis peccare deinceps. hoc ē habe voluntatē firmaz nō peccādi. qz oē pcm̃ ex volūtate sicut ex radice ꝓcedit. Dehinc ponit q̄ oñdit q̄ ꝑiculosa sit recidiuatio in pcm̃: dicēs. ne dēterius aliqd tibi ꝓtingat vel hic vel in futuro. qz in recidiuātē nouissima fiunt peiora prioribo. Et istud ꝑiculuz attendit ꝓpo ex ptē dei. qz recidiuās graviť peccat ꝓpter ingratitudinez. et iō a deo graui⁹ puniť. Secōdo attendit ex ptē dyaboli: qz sicut miles castrum qd̄ semel ꝓdidit. si postea illud recupat: forti⁹ munit et cauti⁹ custodit. sic dyabol⁹ forti⁹ munit recidiuantē: qz septē spūs neqores se. ibi ponit. q̄ ad oīa septē peccata mortalia ipm trahit Tertio attendit ex ptē boīs. qz recidiuans facilius postea in pcm̃ cadit. iā em̃ ex quadam mala ꝓsuetudie peccare ꝓ nihilo ducit. In his ꝝ verbis suis innuit dñs: q̄ ꝓpter pcā ꝑlitic⁹ languebat. q̄ q̄ infirmitas illa ꝓpter peccata inflicta fuerat. Hñ Chriſ. Hbi discim⁹. q̄ ex peccatis ei nata ē hec egritudo. Quia em̃ sepi⁹ aīa in nobis egrotāte. insensibiliter nos habem⁹. corp⁹ aūt si quā suscepit lesionē. oē facim⁹ studium vt ab infirmitate liberemur. ꝓpterea deus punit corp⁹ ꝓ bis q̄ aīa deliq̄t. Cū bis q̄ illud discimus. q̄ si graviť sustineam⁹ penā ꝓ prioribus pcīs. deinde in eadē incidem⁹. graviora paciemur. q̄ hoc dicēter. q̄ em̃ neq; suppliţio factus est melior. vt insensibilis de reliquo q̄ ꝓemptor ad mai⁹ duceť tormentū. Si autē hic nō om̃s ꝓ peccatis torquenť. nō ꝓfidamus. nihil em̃ nos hic pati ꝓ peccatis. signū est maioris illic suppliţij. Cauere ꝝ debem⁹. ne dēū in penis ꝓtemnendo tanq̄ indurati in pcō ꝑmaneam⁹. vel sanati a dño. tanq̄ ingrati in pcm̃ relabamur. ne ꝓpter ꝓemptū vel ingratitudinē deteri⁹ nobis cōtingat. vel qz dēteriores efficeremur. vel grauiori suppliţio hic vel in futuro traderemur. Ihs ꝝ sicut exterius corpe. sic interius mentē ꝑliticū sanauit. p̄monēs ne iteruz peccaret et graui⁹ iuditiū incurreret. Quasi diceret. Precedēs pcm̃ est tibi dimissū. ne iterū peccādo cōstituas te magis reū. Quis enumerare sufficiat mira q̄ magna opa dñi. exq̄sita in oēs volūtates ei⁹. q̄ in materiā laudis suę. q̄ in vsū necessitatis nr̄e creauit. Vidit deus oīa q̄ fecerat. et erāt valde bona. q̄ nihil odit eoꝝ q̄ fecit. Soluz peccatū qd̄ nihil est odit. psequit̄ q̄ destruit. Hñ cū sex diebo solo verbo cūcta creauit. ānis pl⁹ q̄ triginta ad destruēdū pcm̃ in mūdo laborauit Hoc solū ē qd̄ ei displicz. qd̄ oculos maiestatis ei⁹ offendit. qd̄ ipm̃ mitez q̄ suauē nobis asperū et durū reddit. hoc ē qd̄ de angelo dyabolū fecit. de amico inimicū. de libero seruū. de incorrupto mortalē q̄ corruptū. de beato miserū. de ciue exulem q̄ eiectū. de filio dei filiū dyaboli. hoc ē qd̄ nunq̄ impunitū ē relinquendū. Tūc abijt ille hō ad publicandū xp̄i virtutē. q̄ nūciauit iudeis. qz ihs esset q̄ fecit eū sanū. Ecce nūc in mēte sanatus. fide cognouit dñm. q̄ eo noto. nō est piger in ānūciando illū. Hñ Aug⁹. Nūc aūt ille posteaq̄ vidit ihm q̄ cognouit eum salutis sue auctorē. nō fuit piger in euāgelizādo q̄ viderat

Iste g̃ nũciauit salutẽ vt sequaẽ: sz illi econtra psequũẽ. Eñ sequiẽ. Propterea psequebanẽ iudei ihm. tanq̃ violatorẽ legis diuine. qz hoc faciebat in sabbato. agẽs cõtra dẽũ. qui req̃euit i eo opinãtes q̃ nihil peniẽ esset i sabbato faciẽdum. sz ab omi ope hoim vacanduz quãtũcũq; sit vtile ꝛ diuinũ. Male de sabbato inælligebãt qz hoiem i sabbato sanare. ac pietatẽ ꝛ miscoiam exercere. pcẽm esse putabãt. Judei psequebanẽ xpm. opus ei⁹ bonũ puertẽtes in malũ. ꝛ adhuc multos hñt sequaces. frequẽter seruos xpi ꝓter opus bonũ molestãtes. Cuz g̃ arguerent eũ. ꝛ murmurarẽt de hoc q̃ i sabbato opabaẽ: excusãs se. ait illis. Pater meus ỳ est in celis. q̃uis i sabbato cessauerit ab omi ope creatõnis. dispositõis ꝛ ornat⁹: tñ vsq;modo opaẽ gubernãdo ꝛ instaurãdo qđ corrupiẽ in ope et ꝓpagando. ꝛ ꝑ hoc nõ soluit sabbatũ. g̃ cũ ꝛ ego opor restaurãs. ꝛ reparãs corrupta ꝛ sanãs infirma. nõ soluo sabbatũ: sz in opando me patri ꝓsimo. ꝛ sicut a pncipio creando. disponẽdo ꝛ ornãdo. opatus sũ cũ ipo. ita facio ꝛ modo. Ac si dicat. Nõ tm̃ sex diebo primis: vt putatis. operatus est pater me⁹ creaturas nouas ꝓdendo ꝛ ꝓducẽdo. a quibo req̃euit die septio: sz vsq;modo ꝛ semꝑ vsq; in finẽ cõtinue opaẽ. in esse ꝓseruãdo ꝛ gubernãdo. vt cõdita ꝑmaneãt. Nõsolũ eñ de⁹ oia fecit: sz ꝛ facta ne deficiãt i esse ꝓseruat. ita q̃ si se rebo subtraheret ꝛ eas manu regmis nõ retineret. sicut de nihilo facta sũt. sic i nihilũ vniuersa tẽderẽt ꝛ defluerẽt. Eñ sic deus intelligẽbus est req̃euisse ab oĩbo opibo suis. vt iam nullã nouã creaturã cõderet. nõ vt conditas cõtinere ꝛ gubernare cessaret: cũ quo i cũctis ꝑter ꝛ ego opatus sum ꝛ opor: qz suz verbum patris. ꝑ qđ omia facta sũt ꝛ cõseruanẽ i esse. ꝛ g̃ bonuz est qđ ago: nec mirũ si hoiem in sabbato sano. qui de⁹ cũ patre oĩa semꝑ opor. Jn nullis eñ q̃ fiũt. opatio mea deest opatõni patris: sz in oĩbo simul ego cũ patre opor. cum diuina potẽtia nihil nisi ꝑ sapientiaz suã faciat. Si g̃ me i aliquo qđ ꝑ me factũ sit reꝓhendere ꝓsumitis: reꝓhenditẽ ꝛ deũ patrẽ ꝑter mecum opantez. cui⁹ vos ꝑplm̃ peculiarẽ esse iactatis. Ubi ꝛ Aug⁹. Quo ipe pater ꝛ filius ĩsepabiles sũt. sic ꝛ opa patris ꝛ filij ĩsepabilia sũt: nõ tm̃ patris ꝛ filij: sz etiã spũssancti: sicut equalitas ꝛ insepabilitas est ꝓsonaꝝ. ita etiã opa insepabilia sũt Hec Aug⁹. Pinc aũt totius trinitatis opa indiuisa. i. cõmunia esse dicunẽ. qz quicqđ potẽtia geriẽ. idem sapiẽtia moderaẽ. ꝛ bonitate cõdiẽ. Eñ bñ in his que facimus. vel deũ facere exoramus. cõmemoratõem trinitatis facimus dicẽtes. Jn noĩe patris ꝛ filij ꝛ spũssancti vel in noĩe sanctæ ꝛ indiuidue trinitatis. vt sicut ꝓsonaꝝ indiuisa est opatio. sic ꝛ eaꝝ sit insepabilis inuocatio. Et sic xpc excusaẽ i sabbato opando. Sz qz ex hac excusatõne sequiẽ q̃ xpc sit equalis deo patri. ideo ex hoc verbo magis psequebanẽ eũ tanq̃ blasphemum. qz blasphemia maius peccatũ est ꝛ acrius puniẽ i legẽ q̃ violatio sabbati. Eñ subdiẽ. Propterea g̃ magis. i. auidiori aĩmo. ꝛ feruẽtiori zelo. q̃ prius ꝓpe sabbati querebãt iudei interficere eũ qz nõsolũ vt eis apparebat soluebat sabbatum: sz ꝛ patrẽ suũ naturalẽ ꝛ sibi ꝓsubstãcialẽ dicebat deum. nõ vt nos qui adoptati patrẽ vocamus eũ: equalẽ se faciens ꝛ oñdens deo. ꝑ equalitatẽ nature ꝛ potestatis. qđ illi blasphemiam esse dicebant. Cuz eñ eũ tantũmodo hoiem putarẽt. ĩponũt ei q̃ rapinã faciat se equalẽ deo. q̃si nõ esset. cuz reuera esset talis qz ipe ꝑ naturam natus ẽ ei equalis. Duo quippe crimia i lege mortis punita fuerũt. s. crimẽ solutõnis sabbati. ꝛ magis crimẽ blasphemie. ꝛ hec duo ei imponebãt. ꝛ ꝓpterea eũ occidere querebãt. Et qz excusauit se de prio. cõsequẽter excusat se de secũdo. ꝓbans se esse filiũ dei. et equalẽ patri. Et ne iudei dicerẽt. tibi nõ credimus nullus eñ si bi testãs dign⁹ est fide. ideo ad cõfirmatõem ꝓpositi. multiplex inducit testimoniũ. scilicz Johãnis ꝛ operum. ac patris ꝛ scripturaꝝ. Dicit ergo. Si ego testimoniũ phibeo de meipo. testimoniũ meũ nõ est verũ. i. efficax fm̃ reputatõem vestrã. q̃uis in se sit efficacissimuz. Unde fm̃ Chrisosto. hoc qđ dicit. nõ est verũ: non q̃tum ad dignitatẽ suam. sz q̃tum ad illoꝝ suspicitõem loquebaẽ. Nota g̃ q̃ in testimonio sunt q̃tuor testes filij: qz in testimonio sũt quatuor testes filij. quia in testimonio possunt quatuor repiri. s. veritatis demõstratio. veritatis cõfirmatio. veritatis ĩmobilitas. ꝛ ipa veritatis veritas. Demõstratio aũt fiebat ꝑ Johãnem. ipe eñ Johãnes ad quẽ iudei miserũt. ꝛ quem magis oñibo fide dignũ putabãt: testimoniũ ꝓbibuit. nõ sibi: sz veritati xpo. sicut amicus veritatis. Cõfirmatio fiebat ꝑ opera fortissima. q̃ eñ cecos illumĩauit. aures aperuit. ora mutorũ resoluit. demonia fugauit. mortuos suscitauit. hec opa testimoniũ xpo phibebãt. Immobilitas patebat ꝑ attestatõez pris. q̃ testimonium phibuit de xpo. qz vox pris audita ẽ in baptismo ꝛ i mõte. ipo xpo trãsfiguato. Veritas aũt oñdebaẽ ex scripturis. q̃ mẽtiri ñ potẽrãt eoq̃ a spũ veritatis ꝓcesserũt. scripture eñ legis q̃ data ẽ per Moysen ꝛ ꝓphaꝝ. phibẽt de xpo testioniũ. Et sic penes hec q̃tuor q̃ oẽ testioniũ veritatis fulciũt. ista q̃tuor testionia accipiũẽ

Et q̃uis essent ꝑ tot inconẽdicibilia ĩducti ꝛ ꝓuicti testionia. tñ nolebãt credẽ in eũ. Eñ dic ꝛ nõ vultis venire ad me. s. ꝑ fidẽ. i. ñ vultis credere i me. ꝛ a me querẽ verã salutẽ ex sola malitia vre volũtatis: qz nihil aliud ĩpedit vos. nisi odiũ ꝫ me cõceptũ a vob. nõ vultis inquã credere i me. vt vitã eẽnã habeatis. nũc i spe ꝛ i futuro i re: q̃ habeẽ ꝑ fidẽ formataz caritatẽ. ita nec ỳitas vos ꝓuincit. nec ꝑmissio vite vos trahit. Deiñ rebarguit eoꝝ duritiã ꝛ tarditatẽ ad credẽdũ dicẽs. Ego veni i noĩe. ꝛ ad honorẽ pris mei. vt ꝑ me pr̃ glificeẽ: qđ patz ꝑ ꝓdicta testimonia. ꝛ nõ accepistis me. nec i me creditis: sz magis persequimini: qz dilectõez dei nõ

habetis. Et inde pena peccati vobis hec erit: q̄ aliū. i. antix̄pm in noīe suo venientē. i. nō hñtem p̄dicta cēstionia. ⁊ suā gloriā ꝓpriā querentem. accipietis ꝑ x̄po. ⁊ vero deo. vt ſm aplm credāt mēdatio: q̄ noluerūt credē veritati. q̄si diceret. Quia nō accepistis me. i. q̄ ñ credidistis me esse x̄pm. hec pena infligēt vobis. vt decepti ꝑ x̄po antix̄pm recipiatis. Per hoc arguit q̄ iudei p̄mi erūt: q̄ ad antix̄pm ꝓuertent. Judei enī in fine antix̄pm recipiēt. ⁊ templū ei facient: q̄ faciet se circūcidi. ⁊ dicet se eis ꝓmissū ⁊ ei adherebūt. quousq̄ ei⁹ falsitas detegat̄ per Enoch ⁊ helyam. ſm Augu. antix̄pc ceremonias legis cēptabit r̄staurare. vt euāgeliū soluat q̄ res iudeos eu⁹ ꝑ x̄po recipe suadebit. Deinde causā infidelitatis eoꝝ subdit. q̄ gloriā hūanā abinuicē accipiētes ⁊ acceptantes. i. ex supbia hūanū fauorē captātes. gloriā q̄ a solo deo est. i. hūilitatē. q̄ est vera glia vel gloriā celestē nō q̄rebant. Nō g̃ q̄ nō est apta veritas. ñ credūt ſ⁊ q̄ supbia eos excecat. q̄ laudari. ⁊ se sup alios efferre desiderat. Jō enī in x̄pm credē nō poterāt: q̄ cū supba mens eoꝝ gloriā ⁊ laudē appeteret. ⁊ sese sup alios efferret. reputabant in gloriā ⁊ dedecus ī x̄pm credere. q̄ abiect⁹ ⁊ pauper videbat̄. ⁊ iō ei credere nō poterāt: ſ⁊ ille in eū credere p̄t qui cor hñs humile. soli⁹ dei gloriā querit. ⁊ ei placere appetit. Ex q̄ apparet q̄ multum ꝑiculosa ē inanis gloria. Ælñ Chriſ. Nihil ita deformat aīaꝫ. sicut gloriā desiderare terrenā: nō enī ē possibile q̄ hāc gloriā amat. gloriā querere crucifixi. Ælñ dicit ⁊ Tullius. q̄ cauenda est boīm gloria. q̄ aufert animi libertatēꝫ. ꝑ qua magnanimis viris oīs debet esse cōtentio. Et iō ſm glo. magnū vitiū ē iactantia ⁊ hūane laudis ambitio. q̄ de se estimari appetit qđ in se nō habet. ⁊ gloriā suā. nō dei q̄rit. Econtra vō magna virtus est humilitas. q̄ se nihil reputat ⁊ solius dei gloriā q̄rit. eiq̄ soli placere appetit Hec ē etiā causa cur mandata dei nō impleam⁹ q̄ nō hūiles: ſ⁊ supbi et ambitiosi sumus. p̄sumentes de industria ⁊ viribꝫ nostris. vt ad ea īplenda nequaq̄ humiliari possimus. Æl hoc īpediuit iudeos a fide x̄pi in p̄te: q̄ solū attendebant ⁊ adhuc intendūt ad gloriā ⁊ exaltatōem tēporalē dandā eis per messyam: videbāt autē x̄pm pauperē ⁊ abiectum. ⁊ ideo nō receperūt eū. nō attendentes scripturas ꝓphetarū. q̄ de ei⁹ pauptate ⁊ abiectōne loquūtur. gloria aūt ⁊ exaltatio que ꝑ x̄pm danda ꝓmittit̄. illa ē gloria celestis. quā nō intelligebant. ⁊ iō gloriā que a solo deo est nō querebāt. ⁊ ꝓter hoc in infidelitate ꝑmanserūt. Ipse solus p̄t x̄po pauperi et abiecto credere. q̄ nō ꝓpriā: ſ⁊ dei gloriā q̄rit. vbi de vitio vane ⁊ humane glorie. sic dicit Beda. Hoc aūt vitiū caueri meli⁹ nō p̄t. q̄ vt ad ꝑfectiās nr̄as rediamus. nosq̄ puluerē esse ꝑsideremus. etsi q̄d boni nobis ineſſe deꝓhendam⁹. nō nobis ſ⁊ deo ascribam⁹ Hec Beda. Æbi ⁊ Chriſ Ælanā gloriā fugiam⁹ omi studio. Et q̄liter eā fugiam⁹: ais: Si ad aliā respexerim⁹ gloriaꝫ q̄ ex celis est. a qua eijcere nos hec cogit. Que igit̄ nobis spes erit salutis. cū iussi esse ab his exteri q̄ hic sūt exteri a celis sum⁹ et eoꝝ q̄ illic sūt: Quid hac insensibilitate deterius fiet vnq̄. cū ſm vnamquāq̄ diem ea q̄ iuditij ea q̄ regni audiētes: eos qui sub Noe et in zodomis erant imitemur expientia rerū expectantes omia discere: Et nimirum ꝓter hoc omia illa scripta sūt. vt siq̄s futuris decredit. ab his q̄ facta sunt manifestā ⁊ de futuris demōstratōem accipiat. Hec igit̄ intelligentes ⁊ p̄terita ⁊ futura. paꝝ saltē respiremus a difficili hac seruitute ⁊ aliquā anime faciamus ratōeꝫ. vt ⁊ p̄ntibus ⁊ futuris ꝓciamur bonis Hec Chriſ. Oratio.

O Omine ihū x̄pe sana me languidū longo languore male vexatū. ⁊ ꝑaliticum diutino corꝑe boni grauatuꝫ: da mihi vt surgā recedendo a peccato. ac tollam grabatum portando onus pnie ꝑ eo. ⁊ ambulē ꝑficiendo in bonū. ⁊ de bono in meli⁹. ⁊ eūdo de virtute in virtutē: sanus q̄ factus tuo bñficio: studeam a p̄cīs abstinere decetero. ne deteri⁹ mihi aliq̄d ꝓtigat vl̄ḃ vel ī futuro. Da mihi etiā bone ihū. vt te humilē sequens. hūanā ⁊ terrenam gloriā contempnā. ac laudari. ⁊ me super alios efferre nō cupiā: ſ⁊ tui solius gloriā queram. ⁊ tibi soli placere appetam Amen.

De arbore infructuosa. ⁊ muliere curuata. Capitulum. LXXIX.

Delictis illis in incredulitate sua. iterū abiit ihs in galileam. Cūq̄ ibi maneret et doceret. aderant eo tp̄e quidā iudei nūciantes x̄po q̄ pylatus q̄sdam de galileis. s. viginti viros dū sacrificarēt. ⁊ in actu in sacrifitijs occupati essent. interfecit. et sanguinē eoꝝ cū sacrifitijs miscuit: q̄ morte cū sacrifitijs cōcurrēte. sanguis interfectoꝝ cū sanguine sacrifitioꝝ mixtus fuit. Scōm Cyrillū. isti erant sequaces dogmatū iude galilei. cui⁹ mentōnem Lucas in actibꝫ aplōꝝ facit. qui dicebat q̄ illicitum erat iudeis cognosc ere aliquē dñm p̄ter deū: ⁊ multi ꝓsenserūt ei. intantū q̄ ꝓhibebant oblatōnes statutas a ꝓpho fieri ꝑ salute romani imperij: ꝺ quo pylatus indignatus venit sup eos sacrificantes ſm ritū suū. ⁊ inē ipas victimas. q̄s ritu legis se offerre putabāt. eos occidit. ita q̄ sanguis offerentiū oblatis victimis misceret̄. Æl̃ orte sūt inimicitie inē ipm ⁊ herodē. q̄ galilei ꝺ herodis p̄tate erāt. Et q̄ aliq̄ de vulgo illā occisionē subitā ⁊ horrēdā horribilibꝫ peccatis ipōrū occisoꝝ imputabāt. credētes iustissime eos talia passos esse. narrauerūt hoc saluatori. volētes ꝑcipere q̄d ei sup hoc videret̄. Dñs aūt nō negat. ſ⁊ ponit eos peccatōes fuisse. ⁊ ꝓter hoc perijsse: nō tñ asserit talia eos passos eē tanq̄ peiores nō pacientibꝫ. q̄ talis mors nō est argumentū sufficiēs q̄ grauius peccassēt ceteris oīb⁹: q̄ frequenter deus peccata minus grauia punit in p̄nti vita. ⁊ grauiora post vitam p̄sentem differt grauius puniēda. Mistice pylat⁹

signat dyabolū. semp aīmas occidere parātum sanguis exprimit peccatuz. et sacrifitia bonas actōnes. galilei q̄ intērptanē trāsmigrātes. signant hui⁹ mūdi viatores. mors q̄z istor corpalis. signat spūalē mortē eor q̄ nō pure offerūt sacrifitia. Pylatus ḡ sanguinē galileor cū sacrifitijs eor miscet. qñ dyabolus pces. elemosinas. ieiunia ceteraq̄z bona opa fidelū. vel mortifera carnis. et sanguinis delectatōne. vel odij meditatōne. vel inuidie furore. vel būane laudis ambitōne. vel sinistra intentōne. vel alia q̄libet nepharia peste cōmaculat. vt q̄uis oblata dño videanē: nihil tñ pfint offerentibo: sz potius intērdū fiant in peccatū. De iuda em̄ qui inter sacrifitia positus pditōem dñici sanguis cogitabat. scriptū est. Et oño ei⁹ fiat ī peccatū

Et ait dñs eis qui hec sibi nūciabant. iudeos nōminus illis galileis sceleratos. q̄ nisi ō pcīs penituerīt. silr in corpe q̄ anima pituros. Sola em̄ pnīa liberat a piculo: qz est secūda tabula post naufragiū. Illi quidem galilei nōsoluz qz peccatores fuerūt. sz q̄ in terrorez alior pniti sūt: qz frequenter mouenē hoīes ad pnīaz ex morte alior horrida q̄ repentina. Ēl̄ Chrīs Jn hoc aūt oñdit q̄ illos pmisit talia pati. vt viuētes alienis piculis territi. fierent heredes regni. Quid igiē dices. vt melior ego fiam. ille punit? Nō ideo: sz punit quidem ꝓpter alia crimina. fit ño ex hoc videntibo salutis materia. Deinde ponit aliud exemplū de decē q̄ octo hierosolimitis. q̄ dū edificarent quādam turrim ī syloa. subito cecidit sup eos. q̄ oppssit. punitiq̄z sūt instrumēto sue offensionis. quā ruinā aliq̄ imputabāt enormitati pcīorū suor. de quo similē sniam dicit xpc. sicut q̄ de primo exemplo supradicto. Ēl̄ Beda. Illi etiā hierosolimitē a ruina turris oppressi. significāt iudeos: qui penitere noluerīt cū membis suis esse pituros. illa turris signat illū q̄ est turris fortitudīs: q̄ meritoē in syloa q̄ intērptatē missus. signat ei eū q̄ missus a patre venit in mundū. qui oñs sup qs ceciderit: conterat. hec Beda. Sup q̄ dixit eis silibinem ficulnee fructū nō faciētis q̄ terram inutiliē occupātis: quā dñs vinee succidi voluit. qz tertio anno fructū in ea querēs. nō inuenit. sz a cultore vinee circa eā fodere q̄ stercora mittere volēte rogat⁹ etiā ipo anno tertō ꝓter spem emēdatōnis dimisit. cōcludens q̄ iu dei silr essent pscindendi de vita pñti q̄ puniēdi nisi fructum pnīe q̄ bonorū opm facerēt. Jn hac silitudine. q̄nta sit dei pacientia. q̄nta sit hominis negligentia: manifestat. ¶Ficulnea plantata in vinea: ē synagoga erecta in domo isrl̄ q̄ plebe iudaica. Tres anni visitatōnis. sūt legis edicta. ꝓphar ꝓfectatōnes. q̄ coruscantis euāgelij grā. in q̄bo de⁹ q̄siuit fructū bonor opm a iudeis. q̄ ñ inuenit nisi ī valde paucis. q̄ q̄si nihil cō putabanē respectu tante multitudīs. Et q̄uis cultores ei⁹ circa illā fodere̅t ligone acute inuectōnis. eā būliando: q̄ terrorē diuinor iudiciorū sibi imitendo. ac stercora mitterēt. febitatē q̄ abhominatōem pcīor suor ei oñdendo. ꝑ que solēt būilitas q̄ ꝓpunctio suscitari q̄ homīes de pcīis suis penitere. parū tñ cultores pfecerūt. q̄ iō iudei succidi meruerūt. Dei etiaz ager q̄ vinea mūdus dicit: cui⁹ arbores q̄ vites sūt homīes. q̄ alie quidē fructuose alie ño infructuose. Dui⁹ ño cultores sūt plati q̄ sacerdotes. Sz q̄ cuiuslibet aīa est arbor. vinea. ortus q̄ ager illius: q̄ illā excolere habz vt fructus faciat. Sz heu in multis terrā inutiliē occupantibo. fructus nō inueniē. q̄ ideo timere hūt penā. quaz ei dñs nō cōminat. Ēl̄ Greg⁹. Tertio aūt dominus ad ficulneā venit: qz naturā generis humani añ legez. sub lege. sub gracia. expectando admonēdo. visitando. reqsiuit. Sz tñ in tribus ānis fructū se nō inuenisse ꝙqueriē: qz quorūdam prauorū mētes. nec inspirata lex natural' corrigit. nec pcepta erudiunt. nec incarnatōis ei⁹ miracula ꝙuertūt. Sz cū timore audiēduz ē qđ dicit. Succide eā. vt q̄d ēraz occupat? Ēl̄n⁹ quisq̄z em̄ iuxta modū suū. si fructū bone opatōnis nō exhibet. velut infructuosa arbor terrā occupat Dec Greg⁹. Cultores ño sūt q̄ ficulnee pſunt q̄ ei⁹ curā gerūt. vel sancti q̄ intra ecclesiam orāt ꝑ eis q̄ extra eam sūt: q̄ oñes intērpellant dñm ꝑ ficulnea: dicētes. dñe dimitte illaz hoc anuo. i. tpe isto sub gracia. vsq̄dū fodiam circa illā excolēdo q̄ vitia reprehendēdo. et mittā stercora ꝑ fetorem pcīor ad pnīam suscitādo. Circūfodere em̄ ē būilitatē pnīe q̄ pacientiā docere. fossa nanq̄z est būilis terra. stercus autez sordes sūt q̄ mēoria pcīor. q̄ fructū dāt. Quid em̄ stercore sordidius. q̄ tñ si bene vtaris q̄d fructuosius? Ēl̄ Greg. Ex stercore igiē ad fructū reuiuiscit arbor. qz de ꝙsideratōe pcī ad bona se opa resuscitat. Vel fossio est pcīor recognitio. peccator em̄ peccata sua cooprit: sz fodiēdo videbit abhominatōem peccator. q̄ inde erubescet. Stercoratio aūt vel fimi appositio ē mortis recordatio. in morte em̄ homo sterc⁹ efficiē et putredo. ipa nanq̄z mortis memoria a pcīo pſeruat. in bono ope solicitat. q̄ grām dei ꝙseruat. Per arborē etiā fici moraliē pt̄ q̄libet pſona in ecclesia dei ad fructificandū plantata signari. q̄ ꝑ tres annos in q̄bus nō facit fructuz iuuentus. et etas media. et senecta intelligi. ꝓpter qđ meruit ꝑ morte de pñti vita succidi. ꝑ cultorē aūt angelus custos hui⁹ hoīs accipiē. q̄ rogat vt adhuc in senio viuere dimittat. vt ꝑ eius diligentiā circa talē hoīem se emēdet q̄ fructificet. alioquin succidatur q̄ in ignē mittatur

Potest etiā moraliē arbor fici. dici religio. quā dñs ei⁹ q̄ eā seruat. s. xpc hēbat plantataz in vinea sua. id est in ecclesia. s. ꝑ Anthoniū. ꝑ Benedictū. ꝑ Augustinū. q̄ venit querēs fructū sez religionis q̄ sanctitatis ꝓfectū in illa. s. religione. q̄ nō inuenit nisi folia tm̄. q̄ nihil de veritate religionis ꝓter verba et exterioē habitū. Dixit aūt ad cultorē vinee. s. ab cetū plator q̄ doctorum. quorum offitium ē sarmēta amputare. spinas euellere. q̄ cetera huiusmōi facere.

Ecce tres anni sũt. s. tpõs Anthonij. benedicti. ⁊ Augustini. ex q̃ venio. q̃rens fructũ. s. virtutũ ⁊ opm. ⁊ ñ inuenio illũ. nimis em̃ ꝓpe uiã ⁊ mũdum erat. ⁊ ideo fructus usq; ad maturitatẽ ⁊ finẽ seruare nõ poterat. Sz reuera oĩ religioso timor incutit. cũ hic dicit. Succide ḡ illam ib ẽ succidendã annũcia. q; est infructuosa. Et quid terrã occupat et tpalibꝫ utitur: q; locum quẽ tenet operibꝫ bonis nõ exercet. Vt eĩ dicit Aug⁹. peccator nõ ẽ dignus pane q̃ uescit. Et rñdens ꝑlatus. q; ꝑlati debent se opponere pro subditis: dixit. s. orando p eis. domine dimitte illam ⁊ hoc anno. s. vt penitẽat ⁊ fructificet. Sz heu q; concesso spatio pnie multi abutunt in supbia se nõ emendando. Elsq; dũ fodiã circa illam. s. p increpatiõez hũiliando. ⁊ ob amorẽ terrenoꝝ reuocando. q̃ em̃ fodit. terrã extrahit. ⁊ fossam. i. humilitatẽ facit: ⁊ mittaz stercora. s. malorũ q̃ facit. abhomiatiõem ⁊ fœditatẽ ⁊ utilitatẽ ad memoriã reducendo. Sũt tñ multi. qui nec sic penitere volũt. sz murmurant cõtra illos qui eis pcõꝝ suoꝝ abhomiatiõem ad memoriã reducũt. siue ĩ ꝓdicatiõne siue ĩ lectiõne. siue in correptiõne. siue ĩ accusatiõne. ⁊ iõ timendũ ẽ eis ne succidant: q; arbor q̃ nõ facit fructum bonũ: excidet. ⁊ in ignẽ mittet. Tres etiã anni possũt significare tria vota cõmunia omi religioni: super quibꝫ dominus quẽlibet nostrum interrogabit cũ exactiõne magna qũo fuerint obseruata: sz timendũ ẽ multis ne ista vota inueniat fracta vel male obseruata. Cultor etiaz hui⁹ vinee ꝓt ipa ratio esse. que debet fodere circa cõsciam suã in faciẽdo foueã humilitatis. et ipam euacuãdo ab oĩ appetitu mũdi hui⁹. ⁊ debet mictere circa illã stercora. ꝑsiderando hui⁹ mũdi miseriã: q; oĩa mũdana ꝓm apl'm nõ sũt nisi stercora. ⁊ istoꝝ cõsideratio ⁊ fossio ꝓdicta faciũt ficũ ꝑscie religiosi fructificare. Et bñ p arborẽ fici intelligit religio. Primo q; sicut ficus sub uno cortice multa grana ꝓtinet in q̃dam dulcedie. ita religio sub uno mõ viuẽdi et sub una regula. multos habet hoies cõcorditer viuẽtes. Secũdo q; folia ficus hñt. q̃si similitudinẽ manus hũane. sic uerba religiosoꝝ. que p folia significant debent opibꝫ adequari. vt q̃cquid dicũt: illõ faciãt. Tertio q; thauri ferocissimi dicunt mansuescẽ. q̃ ficui alligant. sic iuuenes insolentes ⁊ dissoluti mãsuescũt. ⁊ xp̃i iugo hũiliter subijciunt. q̃ religionẽ ingrediuntur. ⁊ ceremonijs ordinis alligant. Sz nota qõ in Hieremia dicitur. Quid tu vides Hieremia? Ficus bonas bonas valde. et ficus malas malas valde: q; q̃ religiosus ẽ bon⁹ nõ est melior eo. ⁊ q̃ ẽ mal⁹. nõ est eo peior. Vñ Aug⁹. Simplicitẽ fateor. ex q̃ deo fuire cepi. q̃ sicut difficile expert⁹ sũ meliores. q̃ ꝙ in monasterijs ꝓfecerunt. sic nõ sũ exptus peiores. q̃ in eis defecerũt. Docemur ḡ hic et monemur. vt nõ simus steriles sicut arbor infructuosa. ⁊ terrã inutiliter nõ occupem⁹. ne sine fructu bonoꝝ opm inuenti succidamur: ⁊ in ignẽ mittamur. q;: vt ait Bernñ. arbori infructuose duo debent. securis ⁊ ignis. Potest aũt p terrã sterili ficu occupatã ecclia significari. q̃ noxia ꝑlatoꝝ ⁊ ꝓpositorũ umbra ꝑmittit. ne lumen veritatis videat. ⁊ exẽplis eoꝝ impedit. ne sole dilectiõis dei calescat: de qbꝫ bñ dicit ꝑt. Ve vobis scribe ⁊ pharisei: q̃ claditis regnũ celoꝝ añ hoies. vñ Amb. inutiliter terrã occupat. q̃ locuz quẽ tenet bonis opibꝫ nõ exercet: q̃ exẽplo ꝑuitatis impedimẽtũ ꝑstat ceteris. Sz: vt ait Piero. q̃ viderit se insufficientẽ esse. vel nõ ꝓficere in loco in q̃ ministrare ⁊ alijs ꝓesse debet: tenet cedere. ne melioris locum occupet. Vbi ⁊ Aug⁹. Nihil est qõ sic quisq; cogitare debeat: nisi vt ĩ semetipm oculos ꝙuertat. in se discat. se discuciat. se q̃rat. ⁊ se inueniat. et qõ displicet: necet. qõ placet aptet et plantet. Cũ em̃ se hõ inanẽ inuenerit meliorũ bonoꝝ. vt qõ est auibus exterioꝝ bonoꝝ. Ecce qõ ꝓdest plena bonis arca. si inanis est ꝙscia? Bona vis hre. ⁊ bon⁹ nõ vis esse? Nõ vides eru bescere te debere de bonis tuis. si dom⁹ tua plena est bonis ⁊ te hz malũ? Quid ei est qõ velis malũ hre: dic mihi? Nihil omino. Nõ vxorẽ. nõ filiũ. nõ seruũ. nõ villã non tunicã. Postremo nõ caligã. ⁊ tñ vis habere vitã malã. Rogo te. prepone vitã tuã calige tue. Oĩa q̃ circãiacent oculis tuis. elegantia ⁊ pulcra. tibi cara sunt. ⁊ tibipsi vilis es. febus es. Si possent tibi rñdere bona quibꝫ plena ẽ dom⁹ tua. q̃ habere optasti. que ꝓdere timuisti. nõne tibi clamarent. tu nos bona vis hre. sic ⁊ nos volum⁹ bonũ habẽ dñm? Tacita voce interpellãt cõtra te dñm suum. Ecce tãta bona dedisti huic. ⁊ ipe malus ẽ Quid em̃ ꝓdest qõ hz. q̃ eũ qui oĩa debit nõ hz Dec Aug⁹. Per hec ꝺba ꝑdicta quendã lubricũ a pccis retraxit Augustin⁹ in q̃dam ſmone suo

Erat aũt docens in sỹnagoga eoꝝ in loco cõmuni. vbi ꝙueniebãt iudei. ⁊ in sabbatis. in qbꝫ homies debent intendere diuino cultui. ⁊ audiẽdum verbũ dei: vt ibi ꝑdictam similitudinẽ ꝓponens. eam ad sỹnagogaz ꝓtinere indicaret. et qõ sỹnagogam infructuose arbori cõparet. arboris em̃ succisio significabat sỹnagoge excisionẽ. q̃ ad q̃sdam reprobos ⁊ dãnandos: sz mulieris de q̃ sequit erectio. ecclie exaltatiõnem. et cuiuslibz fidelis aie erectiõez. siue ad fidẽ ⁊ graciã. siue ad gloriã. vñ Ambro. Qz clemẽs dñs q̃ pius in utroqꝫ. cum aut misereꝫ aut vindicat. in sỹnagoge typo arborẽ excidi iubet. in typo ecclie feminã saluat. Tũc ḡ mulierẽ quandã q̃ habebat spiritũ infirmitatis. i. infirmitatem a spũ maligno inflictam ⁊ causataz. q; erat a sathana decez ⁊ octo annis vinculo infirmitatis alligata. ⁊ more brutorũ incuruata. ita vt nec posset sursum respicere in celum. ad quod erat facta: q; terrena sapiens ⁊ infima reqrens. celestia ⁊ supiora cogitare nõdũ sciebat. cũ eã videret: vocauit ad se ⁊ sanauit. ⁊ cum manus ei imponeret. confestim erecta est. ⁊ glorificabat deũ p beneficijs acceptis. solam em̃ gloriaz retinet deus de opibus suis. totam uo utilitatem

cõcebit nobis. In hoc oñdit dñs suã hũilitatẽ. q; infirmos nõ dedignabat tãgere. quantũcũ qz deformẽ vel grauẽ hr̃ent infirmitatez. Licet aũt ista inclinatio mulieris intelligat de inclinatõne infirmitatis. quã diabolo veracẽ sustinebat. tñ accipim⁹ eã moraliẽ sic. q; vtinaz oĩs mulier sic hr̃et vultũ. ꝛ oc'los ad terrã ꝺmissos q; in ꝑpetuũ hoĩem nõ respicẽt. q; aspect⁹ eius valde ẽ piculos⁹. Hic erudimur ne vita nr̃a sit terrenis ĩplicata. sic mulier terre erat inclinata: q; vt dicit Aug⁹. quãtomagis quisqz terrenis occupatõnibz implicat. tãtomagis a sui ꝯditoris visione ꝑpedit. ꝛ vt dicit Greg⁹. cõcupiscens visibilia: inuisibiles ꝺtutes amittit. Ille q;ꝑpe hõ curu⁹ est. q; inclinatus ad culpã. sursũ respicere nõ ꝓt ꝑ iustitiã. q; terrenis voluptatibz dedit⁹. sola terrena ꝛ trãsitoria cogitat ꝛ diligit. ad celestia ꝯtẽplanda. mẽtis oculos ñ erigit. ꝛ eẽne felicitatis diuitias nõ req̃rit. Hũc aũt si dñs ꝑ grãm tangat. ꝛ sue miscordie manuz supẽ ponat. statim ꝑ iustificatõnem erigit. ꝛ terrenoz oblit⁹: celestia cõtẽplat. Vñ Greg⁹. Dis em̃ pcõr terrena cogitans. ꝛ celestia nõ requirẽs. sursũ respicere nõ valet: q; dũ desideria inferiora sequit. a mẽtis sue rectitudie curuat ꝛ hoc semꝑ videt. qꝺ sine intermissione cogitat Et q; ad celeste desideriũ nõ assurgit. q̃si mulier inclinata sursũ respicere nequaq̃ ꝓt. Vlsitata etem̃ culpa obligat mentẽ. vt nequaq̃ assurgere possit ad rectitudinẽ. Conat ꝛ labit: quia ꝺbi diu spontẽ ꝑsistit. ibi ꝛ cũ noluerit coacta cadit. Si g̃ iam bona pr̃ie celestis agnouim⁹ displiceat nobis q; curui sum⁹. Ponat añ oculos mulier curua. ꝛ arbor infructuosa. Vnde ꝛ Aug⁹. Ergo q; sterilis est agat pn̄iam. ꝛ faciat fructũ dignũ pn̄ie. Qui curu⁹ ẽ vt terrã intuear tur. ꝛ rena felicitatẽ letẽ ꝛ erigat. Si ꝑ seipm nõ ꝓt: inuocet deũ Dec Aug. Et merito se erigẽ dz homo. dz em̃ faciẽ ad celũ erectam. vt plus intendat celestibz ꝛ eternis. q̃ istis tpalibz ꝛ caducis. Vñ Aug⁹. Erecta in celum corpis forma admonet q̃ sursũ sũt sapere. Celuas dñs ꝓstratas in faciẽ fecit. pastũ querẽtes de terra. ꝛ in duos pedes erexit. tuã faciẽ sursũ attẽdere voluit. Nõ discordet cor tuũ a facie tua. vt habeas faciẽ sursũ ꝛ cor deorsũ. Vñ et Basilius. Bestie terrestres sũt ad terrã respicientes. sz celestis arbor hõ. quantũ figura corpalis plasmatõis tãtum ꝛ dignitate aĩe differt. Quadrupedũ figura q̃lis ẽ? Capite vel corpe ad terrã respicit. supꝝ ventrẽ vadit. ꝛ quicqꝺ voluptuosũ est ex oĩ ꝑte ꝑsequit. Tuũ caput ad celũ erectũ ẽ: oculi tui supiora ꝯtẽplant. vt si qñ tu passionibz carnis teipm ꝓuitaberis. ventri seruiens. et his q̃ sub ventre sũt. ꝓparat⁹ es bestijs insipiẽtibz. i. nõ sapientibz. ꝛ assimulat⁹ es eis. Alia tibi solicitudo ẽ digna. q̃ supi⁹ sũt q̃rẽ: vbi xp̃c ẽ. supꝝ terrestria esse mẽte. vt format⁹ es. ita dispone tuipsi⁹ vitã. Vrbanitatez habes in celis. vera tua patria q̃ supius ẽ hierl'm. Vñ et Bern̄. Curuitas aĩe est quererе ꝛ sapere q̃ supꝝ terrã sũt. Tur

Capitulum .lxxix.

pe est in hũano corpe. qꝺ est erectæ forme. beluinã mentẽ gerere. Et iterũ. Corpis staturã dedit hoĩ deus rectã. forsan vt ista corpea exterioris vilioris q; rectitudo figmẽti hoĩem interiorẽ illuz q; ad ymaginẽ dei factus est spiritalis sue seruãde rectitudis admonẽt. ꝛ decor limi deformitatẽ arguẽt aĩmi. Quid ei indecenti⁹. q̃ curuum recto corpe gerere animũ? Peruersa res ẽ ꝛ feda. lutũ vas qꝺ ẽ corpus ꝺ terra oc'los sursũ hr̃e. celos libere suspicere. celoz̃ũqz lumiaribus oblectare aspect⁹. spiritalẽ ꝺo celestẽqz creaturaz suos e3rio oculos. i. internos sens⁹ atqz affect⁹ trahere in terrã deorsũ. ꝛ q̃ debuit nutriri in croceis. herere luto. q̃si vnã de suibz. amplexariqz stercora Hec Bern̄. Vñ et Boetius. Qui recto celũ vultu petis etheriscz frontẽ. In sublime feras. animũ q̃z ne grauata pessũ. Inferioz si bat mens corpe celsius leuato. Et Quid? Peronaqz cũ spectẽt aĩalia cetera errã. Os hoĩm sublime dedit. celũqz videre. Jussit. ꝛ erectos ad sydera tollẽ vult⁹. Nota etiã vt dicit Aristoteles in libro de aĩalibz. q; aues claudunt oculos cũ palpebra inferiori. aĩalia ꝺo grossa cũ palpebra supiori. Per aues intelliguntẽ viri spũales. q; ad inferiora ꝛ terrena oculos claudunt. ac celestibz ꝛ supioribz intendũt. ꝑ aĩmalia ꝺo grossa intelligũtẽ viri mũdani: qui hñt oculos clausos ad celestia ꝛ spũalia. ꝛ aptos ad terrestria ꝛ secularia. Per hãc mulierẽ curuaz signat peccatrix aĩa. et mẽs auara. mulier. q; ꝓpter absentiã caritatis frigida. inclinata. q; lõgo tpe dyabolo ꝓcurãte sic ad inordinatũ amorem terrenoz ẽ incuruata. q; ꝓpter longã ꝯsuetudinẽ aspicẽ ñ ꝓt supna. tanq̃ celi oblita. frẽs em̃ fuer̃t manasses. i. obliuio. ꝛ effraim. i. frugifer. hũs spm̃ infirmitatis: q; ad spũalia ifirma decẽ ꝛ octo ãnis. q; valde diuturna. fm ei Hieroni. cũ cetera vitia hoĩe senescẽte senescãt. sola auaritia iuuenescit. Sz ihs eã tãgit ĩ sabbato: qñ ei⁹ ispiratõe ꝺescit a pcõ. ꝛ sic erigit sursũ ꝑ celestiũ appetitũ. In sanatõe aũt mulieris fecit dñs q̃nqz: vidit miscẽtur. vocauit. sanauit. terigit ꝛ erexit. Sic dñs aĩam peccatricem pfectæ curatur⁹. primo videt eã ꝑ pietatẽ. scõo vocat eam ꝑ internã inspiratõem. tertio sanat ꝑ pcõr remissionẽ. q̃rto tãgit ꝑ satisfactõis dolorem. q̃nto erigit ad supna ꝑ amoris feruorem.

Per archisynagogã ꝺo de q̃ statim subdit. ypocrita q; se supꝝ alios extollit: signat. q; ꝺ hoc murmurat. qñ male ꝺicat ꝛ interꝓtat. ꝓpter quod merito arguit de murmure tali. q; cura maioz circa hũanã naturã q̃ circa aĩalia bruta dz ab hiberi. Vñ seq̃. Rñdens aũt archisynagog⁹ i. ꝓceps synagoge. q; ex inuidia nitebat gesta xp̃i decolorare. ꝛ indignãs de hoc facto. q̃si ex legis zelo dicebat turbe. q; nõ venirẽt ꝑ cura die sabbati. sz sex alijs diebz ĩ q̃bz licz opari: q̃si ꝺirecte arguẽs dn̄m. ẽbe dicebat: q; eũ plonaliter ꝛ directe arguẽ ñ audebat. Et rñdit illi dñs vocãs eos ypocritas q; bñ licebat mlierẽ ipaz solue ab vicio ifirmitatis die sabbati. q; ꝛ ipi bouẽ aut

azinū tūc soluūt a psepio. q ducūt adaqre. Ubi Ambro. Qdulcis pabola. facil' aūt. Uinculuz viculo pparat. vt insimulatio iudeoz actu ipo rū redarguak. Nā cū ipi aialibz sabbatz soluūt vincula: repbendūt dnm q hoies a pcoz vinculo liberauit. Deniqz q de ab opibz mūdi req euit: sz nō ab opibz sctis. cui sempiena q iugis opatio ē: sicut filius ait. pr me vsqmō opak. et ego opor. vt ab similitudinē dei secularia opa nra. nō religiosa cessarēt Hec Ambro. Archisy nagog g male legē intelligebat. q pietatis q misericordie opa i sabbatz fieri nolebat. lex em n filiale et liberale: sz seruile q noxiū op sabbatz phibebat. pfigurās tps q nra secularia opa. n religiosa q laudādi deū cessabūt. In signū etiā hui rei dns sabbatz curabat. vñ curatio q miraculoz opatio. q ordinak ad dei gloriā q videtiū deuotōem excitandā. poterat fieri i die sabbati. q uenienti in die illa q in alijs. eoq dies illa erat ordinata diuio cultui. et ad deuotōem pli. Sz ipi op caritatis. s. sanatōez hois nō veren postponē opi cupiditatis. s. pecoris. Ideo bn eos ypocritas. i. silatores vocat. qz cū mgri plebiū videri appetūt. hoiem bestie postponūt. vñ Chriso. Bn dicit ypocritā principē synagoge. qz facie habebat legis cultoris. mens vo ei erat versuti q mūdi. Nō em turbak pter sabbatum qz violak: sed pter xpm qz glorificak Hec Chrisy. Sil'r hodie multi nōsolum seculares: sz etiā religiosi sūt tales. magis de pecore q de homie curātes. vñ Bern. Cadit azina. et ē q subleuet. perit aīa. q nō ē qui curet. Ergo q pponit curā eq vl' cuiuscūqz pecoris sui vel etiā corpis libenti sūptus faciēdo et laborādo vt liberek a morbo vl' ab alijs piculis. q p aīa xpiani. vt sanek q liberek a diaboli laqueis. cū ea multoma gis teneak diligē q corpus pprū. ypocrita ē. et gue facit pcm. Et sciendū qz qn dr. sabbata sctifices. istud pt triplicit accipi. primo generalit. vt cessem a vitijs q pcis. scdo spāliter vt cessem ab opibz corpalibz. q impediūt vacatōem ad deū q ei cultū. vt sūt opa mechanica. q agricultura. ac mercantiū q placitantiū. q h mōi. tertio spālissime. vt ē in viris pfectiuis q ab oibz mūdanis se sepant. vt totalit deo vacent. Prima vacatio ē necria. scda debita. tertia pfecta. Et cū hec dicet. erubescebāt omēs aduersarij ei. cōfusa sua rōnabili rnsione: qz veritati aptē nō potērāt dicere. Et oīs plus sz simplices q buīles gaudebāt i factis q dictis suis glriosis. tanq amatores veritatis. In ipsa die accesserūt qdam phariseoz dicētes illi scilz ihu. qdā forte bono zelo. s. vt sibi cōsulerēt. qui dā malo. s. vt pbarēt. si timore mortis a doctrina cessaret. Exi q vade hinc. s. ad locū in q herodes pte nō hz. Et oñdēs se talibz nō terreri. ait illi. Jte dicite vulpi illi. Per vulpē itelligit malus princeps: vulpis em ē aīal dolosū rapax. tortuose icedēs. q fetidū. sic princeps mal q qlis erat iste herodes. ē dolos p machinatōnem mali. rapax eris alieni. tortuose incedēs puersitatē iubitij. fetidus p infamiā noīs sui. Qui etiā nitit xpm occidē in se q i suis mēbris. qntū in ipo est Ait Bern. Patz qntū noceat initq ptas. quo caput impiū subiectos qsq sue pformet ipietati. Misera plane ciuitas in q regnat herodes. qm herodiane pticeps erit malitie. Herodiana vo malitia fuit. nascentē velle extinguē religionē Siqs g religiōis vel sctitatis ortū. vel pfectū. vel psumatōz ipedit. vel psequit. tal' cū herode xpm psequt. hec Bern. Dicite inq vulpi illi. Ecce eicio dmonia. q n pnt resistē. cū sit maioris ptatis. q herodes q iō n hēo timē eū. q saītates s. in corpe q in aīa pfitō. hodie q cras. i. paucis diebz vsq ad tps passiōis mee. q tercia die psumor p mortē: qsi dicēt. Herodes n poterit me impedire. qn faciā qd intēdo. Tāgit at intentōz i tribz dietis. pria psistit i demonū expulsiōe. secūda i ifirmitatū curatōe. ecia i offitij sui p crucis patibulū psumatōe. tūc ei psumata sūt oīa de ipo i lege q pphis dicta: vñ dixit. psumatū est Et notandū q aduerbia hodie q cras singillatī reddēda sūt ubis. vt sit sens. hodie eijcio demonia. q cras pficio sanitates. pmo ei ē demonū eiectō. p ea sanitatis collatō. ecio sanitatis collate cōsumatō. Mistice pria dieta fuit hostis expulsio. scda nature vulnerate pfecta sanatō. ecia hois ad deū recōciliatō. Moralit pria dieta psistit i abiectōe vitioz. scda i collatōe vtutū q exercio moz. ecia i adeptōe pmioz. vñ in Ozee. Eliuificabit nos p duos dies. q i die ecia suscitabit nos. s. ad glificandū. Hel isti tres dies sigficāt tres ptes pnie. q sūt ptitō cū doloe pfessio cū pudore. satisfactō cū labore. Et subiūgit de loco passiōis. vbi psumabit p mortē dicēs. Herūtn opz me n facili nccitate. sz pris q mea volūtate. hodie q cras q seqnti cras. i. paucis diebz ābulare. s. ad locū passiōis. qz n capit i. n penit absolute itelligēdo. n trāsitīe. nō capit inq pphaz. s. me pire. i. occidēdi ext hierl'm vbi mei pphe sūt occisi. ibi ego caput pphaz o q oēs pphe scpserūt: debeo imolari. vbi. s. n dnāt herodes sz pylat. Ex q pz qz mors mea nō ē in ptate ei. sic nec hora nec tps: qsi dicēt. Bn scio qn debeo mori. sz ipe n: bn scio locum passiōis mee. sz ipe n. Trina q hodie pdicatores q plati ac fideles ceteri a doctrīa q pfessiōe vitatis. tiore pncipū q maloz hoīm n cessarēt: sz xpm imitādo. vitatē corā hoīb pfitērēt audacē q ofēderēt

Domie ihu xpe da mihi fructum bonoz opm feruēt facē. q i eis iugit pseuerare ne sn fructu iuent merear succidi q in ignē mitti. Da etiā mihi de me. vt n si deorsuz iclinat p culpā. sz surstū respiciā p iustitiā. nec a mētis rectitudie curuat ereā. q trāsitoria cogitē q diligā. sz ad celestia pteplāda. mētis oculos erigā. q et ne felicitatis diuitias reqram. O dne vide me p pietatē. voca me p inēnā ispiratōem. sana p pcti remissionē. tāge p satisfactōnis dolorē. erige ad supna per amoris feruorez Amen. De ydropico q exhortatōne ad hūilitatem q misericordiā. Capi. LXXX.

DEinde ibat ihs per ciui/
tates 7 castella docēs. 7 indīnē pdi
cās. nō psonas accipiēs. Et factū ē
vt dū itraret domū cuiusdā pncipis
phariseor sabbato mādducare panē: nccitatis.
nō delitias. nō fercula voluptatis. noīe em̄ pa
nis vite nccria. excluſ supfluis designāt: quis
q̄pe erat pcent⁹. nec receptori onerosꝰ. Suppo
nendū ē q̄ inuenit ab eo iuitat⁹. q̄ dns n̄ venit
ad quiuiū phariseor nisi rogat⁹. q̄ iuitabāt eū
nō ex deuotōe: sz malitiōse. Ad quiuiū aūt publi
canorū accessit etiā nō rogat⁹. Phariſei em̄ se
iustos 7 sanos ſputabāt. nec medico egē: sz pu
blicani se pccores 7 infirmos pfitebāt. 7 medico
indigē. Jō istos vt illuīet: poccupat. illos autē
rogat⁹ vt se hūilient: expectat. Et ipi obſuabāt
eū insidiādo. vt vel i ei⁹ factis viderēt aliq̄d. vn̄ eū
repbēdē 7 accusare potuissēt. Magꝝ malitia eo/
rū q̄ eū pascebāt. 7 sibi insidias pabāt. cū eo co/
medebāt. 7 ipm mordē volebāt. Et ecce hō q̄dā
ydropic⁹ erat añ illū. spans de infirmitate reme
diū. Et rndēs ihs nō ad ōba. q̄ sibi q̄stio nō ppo
nebat. sz ad cogitatōes phariseor 7 legispitor
qm̄ cogitabāt curatōz i sabbato eē illicitā. in q̄
dei sapiaz se hre mōstrabat. q̄ corda hoīm intel
lexit. dixit ad eos. Si licz sabbato curare? Sic
inērogat. vt ex dictis ppis eos pfutet. At illi ta
cuerūt. Vbi Beda. Sz merito inērogati tacēt:
q̄ z se dictū quicq̄d dixerīt: videt. Nā si licz sab/
bato curare. q̄re saluatorē an curet obſuāt? Si
n̄ licz. q̄re ipi sabbato pecora curāt? Tacebāt g̃
q̄ nesciebāt q̄d dicē debuissent. Iste ydropic⁹ n̄
petebat sanitatē. q̄ infirmitas p eo loq̄bat. Vel
ppter iudeorū pātiā. nō audebat i sabbato petē
curatōem. Jpe em̄ apprehensū eū sanauit tan/
gēdo. ac dimisit libere sn̄ pcio: q̄ p inpositōem
man⁹ ipm curauit. 7 postea manū retraxit. Te/
tigit eū. nō cā nccitatis: sz hūilitatis. 7 vt diui
tatē i carne oñderet. eū sanauit. Vbi Cyrillus.
Neglectis g̃ iudeoruz insidijs. liberat a morbo
ydropicū. q̄ metu phariseor remedia nō postu
labat ppter sabbatū: sz solū astabat. vt ex aspe/
ctu miser⁹ ei⁹: sanaret eū. q̄d dns agnoscēs. nō
postulabat ab eo. si vellet san⁹ fieri: sz ptin⁹ euz
sanauit. Et rndēs cogitatōibo eor: q̄bo murmu
rando cogitabāt factū illud esse illicitū: oñdit
illud esse licitū p exēplū aīalis bruti. cui⁹ picu/
lo licitū erat etiā sm̄ ipos succurrē in sabbato
Si em̄ licz tūc subuenire pccm. q̄d ē op⁹ cupi/
ditatis. mltomagis licz subuenire hoī: ppē quē
facta sūt aīalia bruta. 7 q̄ fact⁹ est ad ymaginē
dei. q̄d ē opus caritatis. Vn̄ Beda. cōpetenti g̃
exēplo soluit q̄stionē. vt oñdat eos violare sab
batū in ope cupiditatis. q̄ eū violare arguūt in
ope caritatis. Dis phariseis silēs sūt hodie mlti
plati. qui pl⁹ soliciti sūt p salutē bestiar q̄ ho
minū eis cōmissor. Si patiē vel deficit bestia
statim remedia pcurant. si fr̄ vel subdit⁹ paruz
curant. et multi hūt de paruis curā magnā. de
magnis pauā vel nullā. Mirū aūt erat q̄ de cu
ratōnibo i sabbato eū arguebāt. Dnt em̄ i tra/
bitōnibo suis determīata genera operū. circiter
lxx. a q̄bo est vacandū i sabbato. inē q̄ nō ē cura
tio. marie q̄ solo fit verbo. sicut dns sepe legit
curasse. Sepe dns i sabbato docebat 7 curabat
siue vt plures q̄ ad sabbatū pueniebāt: lucrifa
ceret. siue vt i sabbato celestis q̄etis oēs infirmi
tates curādas eē oñderet. siue vt interdū a q̄e/
te pēplatōnis. ppter salutē aīar nos subtrahē
dos esse doceret. 7 iō ad mādducandū sabbato cū
isto pricipe inīt. nō ppter cibū sz propē aīar
lucrū. vbi etiā ydropicū istū in corpe 7 i mente
curauit. Et n̄ poterant ad hec rndere illi tanq̄
victi 7 confusi rōne euidēti. Mistice pīceps iste
fuit Moyses. dom⁹ ei⁹ synagoga. hāc inīt xp̄c
cū venit in mūdū. mādducare panē. i. delectari i
pnīa iudeor. Vn̄ i Apoca. Si q̄s audierit vocē
meā. s. in pdicatōne. 7 aperuerit mihi. s. in pfi
tōne. intrabo ad eū. s. i oris pfessione. 7 cenabo
cū eo 7 ipe mecū. s. delectādo in opē satisfactō
ne. Istud etiā pt sili modo accipi de plato 7 ec/
clesia dom⁹ ei⁹: quā tūc intrauit 7 q̄ttidie ītrat
xp̄c. Et notandū q̄ ppetates ydropici sūt se/
pē per q̄ septē capitalia vitia designantē. 7 ideo
iste ydropic⁹ quēlibet pccorē significare phibet
Habet em̄ ydropic⁹ corpis tumorez sic superbo
cordis inflatōez. Scdo hz spirituū pressionē
sic inuid⁹ bona pprimit ne publicent̄ 7 veniāt
ad lucē. Tertio sitis ardorē. sic auar⁹ quātopl⁹
de diuitijs bibit tantopl⁹ sitit. Quarto humorū
indigestionē. sic iracūdus per irā diminuit dies
suos. Quīto pedū pigritiā. sic accidios⁹ pigriti
am affectōnū 7 cogitatōnū ad bn̄ opandū. Sex
to genitaliū inflatōem. sic luxurios⁹ eorūdez tu/
mefactōez. Septimo oris fetorē. sic gulos⁹ oris
corruptōem. Spāliē aūt ydropis auaritiā desi
gnat. q̄ ydropic⁹ quātomagis habūdat humo
re inordinato et q̄ntopl⁹ bibit. tātoampli⁹ sitit.
sic auar⁹ q̄ntocē copiosior diuitijs q̄bo nō bn̄ uti
tur. 7 q̄ plus diuitias adept⁹ fuerit. tanto arden
tius eas pcupiscit: q̄ vt iuuenalis dicit. crescit
amor nūmi quantū pecunia crescit. Ferocissi/
ma pestis est cupiditas. q̄ eos q̄s capit. egenos
efficere solet. dū finē inq̄rendi nō inuenit. sz vt
magis q̄ fuerit locupletata mēdicat. Et iste a/
uarus stat añ ihm cū puertit ad deū. paratus
acquisita dispēsare ad honorē diuinū. 7 sic recu
perat sanitatē. q̄ de cupiditate mutat̄ in libe/
ralitatē. 7 ideo añ phariseos ydropicū curat. et
mor eos per exemplū aīalis bruti sic cōuincit
vt eosdem etiā auaritie cōdemnet. Comparat̄
etiā ydropic⁹ spūaliter ei quē fluxꝰ carnalium
voluptatū exuberās aggrauat. he em̄ sunt due
filie sanguisuge que semper dicūt affer affer. s.
carnis voluptas et auaritie cupiditas. Designt
q̄z ydropisis spāliter superbiā: q̄ sicut in ydro
pico erat turgēs corpis inflatio. sic i supbo est
tumēs mētis elatio. 7 iō corā supbis phariseis
curat ydropicū corpaliē. vt hoc exēplo ipo di/
scāt curari spūaliē. 7 per isti⁹ egritudinē corpis
oñdit in illis egritudinē mētis: quod em̄ iste i
corpore hoc illi gestabāt i mēte. Vn̄ inde dens

qũo primos accubitus. i. primas ⁊ honorabili ores sedes in ꝯuiuijs solennib⁹ eligerẽt: hortat eos ad huĩlitatẽ. ꝓponẽs exemplu⁊ vnius opis humiliter faciẽdi. vbi loci supioris arceat ape tẽtia. vt ad similitudinẽ ei⁹ fiãt cetera. et docẽs huĩlitatẽ nõsolũ apud deũ. sꝫ etiã apud homies esse laudabilẽ. Nõ em̃ intẽdebat principaliter docere. qđ hic dicit ad lrãm: sꝫ mistice aliud in tendebat ꝑm spũalẽ intelligentiã. Monet g̃ in uitatos ad nuptias. vt nõ in prio sꝫ in nouissimo recũbant loco. iuxta illud sapiẽtis. quanto maior es. tanto te huĩlia in omnib⁹. Et em̃ ait Chriso. Nihil ita deo amicũ est. vt cũ vltimis se ipm̃ numerare. hoc ei pbie vniuerse principiũ est. Hoc aũt nõ tm̃ corꝑaliter sꝫ ⁊ spũaliter in telligi debet. Multi ei cũ iactãtia et supbia cor dis recũbunt in nouissimo loco. nõ nisi vt iusti ⁊ huĩles ab alijs videant. et multi vere huĩles recũbentes in cornu. ꝓscia ⁊ corde reputant se i nouissimo loco esse. Et ñ Chriꝰ. Jubet nos dñs in vltimo loco recũbere. nõsolũ vt corꝑe in no uissimo iaceam⁹. sꝫ etiã aĩo. vt nouissimos nos esse oim̃ iudicem⁹. Sine causa loco se huĩliat. ꝙ corde se ꝓfert. Hic notandũ ꝙ sũt q̃dam nu ptie spũales ⁊ q̃dam celestes. Spũales sunt q̃s facit deus in pnti cũ aĩa in thalamo cõscie. Cõ iunctio aũt aie cũ xpo fit ꝑ fidem ⁊ dilectõnem ex q̃ cõiũctõne venit triplex bonũ. s. fidei. plis. ⁊ sacramẽti. Bonũ fidei est ne dyabolũ abultẽ rũ suscipiat. bonũ plis est vt spõsa xpi ꝑ bona opa se exerceat. bonũ sacramẽti ẽ. vt inter spõ sum et sponsã diuisio nũq̃ fiat. Nuptie celestes sũt refectio visionis diuine. vbi erit plena satie tas. in nuptijs em̃ cõsueuerũt oia habundare Hic aũt veniẽdi ad istas nuptias est huĩlitas. qđ notat cũ dr. vade ⁊ recũbe in nouissimo lo co. Et cõcludendo subiũgit ratõem. Quia oĩs ꝙ se exaltat supbiendo: huĩliabit vel hic vel ĩ fu turo. Nõ dicit exaltat: qz ꝑm Grego. nõ potẽ stas sꝫ elatio in crimie ẽ. Et ꝙ se huĩliat volun tarie nõ qui huĩliat q̃si ex necessitate. exalta bit in futuro. ⁊ qñq; etiã in hoc mũdo. Hec sen tentia infallibiliter ẽ vera in cõspectu dei. in c⁹ iuditio supbi abiecti sũt. ⁊ huĩles accepti. q̃uis in iuditio hoim̃ aliq̃n fit econtra. vt supbi sint in gloria ⁊ huĩles ꝯempti. Etsi supbi exaltan tur in hoc mũdo: huĩliabunt in inferno. etsi hu miles abijciunt in hoc mũdo: exaltabunt in ce lo. Hñ Cirillus. Hoc dicit ꝑm diuinũ iudiciu⁊. nõ ꝑm bũanã cõsuetudinẽ. ꝑm quã plures cõ cupiscentes honorẽ cõsequunt. alij vo se huĩli antes inglorij remanẽt. Hñ ⁊ Theophil⁹. Por ro nõ finaliter nec oĩb⁹ homĩb⁹ est reuerend⁹. qui se honorib⁹ ingerit. sꝫ dũ a quibusdã hono rat. alij detrahũt ei. ⁊ qñq; etiã ipi honorãtes.

Hic nota ꝙ cũ q̃dam supbus ꝓcuratõnem suaꝫ exaltatus. audiret in eccl'ia legi hec verba euangelij. oĩs qui se exaltat: huĩliabit. ⁊ qui se hũiliat: exaltabit. hoc verũ esse nõ reputãs et q̃si ĩ verba blasphemie prũpẽs: dixit. ꝙ si se hu miliasset. ⁊ nõ seipm̃ exaltasset. ad statum illuꝫ nõ pueniss̃et. ⁊ statim in eodem loco cecidit ⁊ a dyabolo suffocatus expirauit. Deu q̃ multi ho die hoc dicũt corde vel facto si nõ verbo. quasi nũq̃ exaltari possent si ad hoc ꝑ se nihil face rent. Per primũ g̃ locũ nõsoluꝫ intelligit hic honorabilior sessio in cõuiuijs solẽnib⁹. sꝫ etiã q̃libet dignitas in eccl'ia seu primat⁹. ad digni tates em̃ nullus catholicus ad xpi ⁊ eccl'ie nu ptias ꝙitatus se dꝫ ingerere. sꝫ alios meliores ꝓponere quantũ ẽ in se. alioq̃n inuitatoꝝ prici palis. s. deus a q̃ est oĩs ptas: deijciet euꝫ a sua dignitate saltẽ spũaliter sñia eterne dãnatõis aliq̃n etiã deijcit tales pena dãnatõnis tpalis. Si aũt huĩliter et ex corde refugiens. sicut fa ciebãt antiqui patres. vt Gregorius et cõsiles dignitatem ex obediẽtia suscepit. ⁊ ex caritate fraterna bene ea vsus fuerit. tandem celestem gloriã obtinebit. Quia oĩs qui se exaltat ꝑsum ptione se dignitatib⁹ ingerendo: huĩliabit mõ ꝓdicto. ⁊ qui se huĩliat nõ fallaciter ⁊ ficte: sed veraciter ⁊ ex corde: exaltabit. qz ꝑm qđ dicit ĩ puerbijs. humilem spm̃ suscipiet gloria. Hic sciendũ ꝙ huĩlitas meritoria cui debet exalta tõnis gloria. ꝓsistit in tribꝰ. Primo in ꝑprie esti matõnis ãnihilatõne. et hec inducit conẽptuꝫ sui. ita vt homo nihil ꝑputet seipm̃. ⁊ oĩm q̃ ha bet recognoscat datorẽ esse deũ. Quid ei habes inq̃t aplus. qđ nõ accepisti? Secõ ꝓsistit in di gnitatũ vilipensione. ⁊ hec inducit honorẽ dei. et hec habet qñ homo in magnis virtutib⁹. do nis ⁊ honorib⁹ ꝓstitutus. inde nõ extollit: sꝫ to tum illi infũdit ⁊ integrũ restituit. a q̃ oẽ bonũ fluit. Tertio cõsistit in alioꝝ sibi ꝓlatõne. ⁊ hec inducit primi appreciatõem. qũo fuare poteri mus qđ dicit aplus. honore inuicez ꝓueniẽtes. nisi alios dignioꝝ nobis in virtutum meritis estimem⁹. Homo em̃ illũ quo se dignioꝝ esti mat vir honorat: sꝫ poti⁹ contemnit. Potest et hoc qđ dictũ ẽ de dignitate. etiã accipi de meri toꝝ ꝓsumptõne. Hñ Beda. Mistice. quisq̃s nu ptias xpi ⁊ ecclesie inuitatus adierit: membris ecclesie ꝑ fidem cõiunctus. nõ se extollat. quasi sublimioꝝ ceteris gloriãdo de meritis. Dabit ei locũ honoratiori post inuitato. cũ illorũ qui se in xpo secuti sũt agilitate ꝓpitur. Et cuꝫ rubore nouissimũ locũ tenet. qñ de alijs meliora ꝓgno scens. quicqđ de sua opatõne celsum sentiebat: humiliat. Sꝫ recũbit aliquis in nouissimo lo co. ꝑm illud. quanto magn⁹ es humilia te in oĩ bus. Veniẽs aũt dñs quẽ humilẽ inuenerit. a mici nomie beatificãs superius ascendere ꝓci piet. Quicũq; em̃ humiliauerit se sicut ꝑuulus iste. hic est maioꝝ in regno celoꝝ. Pulcre autẽ dicit. tũc erit tibi gloria. ne nũc querere incipi as. quod tibi seruat in fine. Potest etiã ⁊ hoc ĩ hac vita intelligi. qz quottidie dñs suas nupti as intrat supbos despiciens. ⁊ huĩlib⁹ sepe tan ta sui spũs onera ꝓstans. vt discumbentiũ cet⁹ eos admirãdo glorificet. Qui em̃ se de meritis eleuat: humiliabit a domino. et qui se de bene fitijs humiliat: exaltabitur ab eo Dec Beda.

Cum ergo inuitatus fueris a domino p̃ predicatores ſuos ad nupcias ſpirituales. que ꝓſiſtũt in cõiunctione xp̃i eccl̃ie. ad quas nupcias inuitati ſũt omnes xp̃iani: quoꝝ quidã ceteros dignitate p̃cedũt. alij ꝺo merito virtutũ: 7 excellit vnus vna ꝺtute 7 excellit alia. alij ꝺo excellũt ſacra intelligẽcia: nõ diſcũbas in p̃mo loco: aut meritoꝝ tuoꝝ p̃ſũptõne: aut bonoꝝ mũdanoꝝ ambitõe. aut appetitu ianis glorie. Qua re aũt prim⁹ locꝰ nõ ſit ambiẽꝺ⁹: ꝓbat ex tribꝰ Primo ex cõpatiõe dignioris. ne forte honoratior. i. dignior maiori honore ſit inuitatꝰ ab eo: 7 talez ꝺebes tibi ꝓponere. Dignior em̃ maiori honore ẽ virtuoſior. 7 ideo q̃libet ãntacũq; dignitate polleat hz inuitatiuũ fugiẽꝺi honorẽ: ſi attẽꝺat q̃ in congregatõne eſſe p̃t aliq̃s eo honoratior. Nõ em̃ dignitati ꝺebet excellẽtia honoris: niſi qꝛ ipa atteſtat excellẽciã ꝺtutis. Scꝺo hoc idẽ ꝓbat ex indigni eiectõe: qꝛ locꝰ ſublimis indigno nõ ẽ ſtabilis. ſed ſepe inde eicit. vñ dicit. 7 veniens p̃ effectũ q̃ te inuitauit 7 illũ. dicat tibi. facto ſcz te hũiliando 7 aliũ tibi p̃ferẽꝺo. da huic locũ q̃ reputabas te dignũ. Hoc ſepe euenit q̃ q̃ putabat ſe dignũ honore eicit a ſua cogitatõe 7 expellit inde. Tertio hoc idẽ ꝓbat ex ꝓfuſiõe que ſequit. Eñ ſꝺit. 7 tũc incipies cũ rubore nouiſſimũ locũ tenere. erubeſcẽs. ſ. qñ qui ꝺe te maiora p̃ſũpſiſti incipies humiliari: q̃ſi deiectꝰ in aĩo tuo. aut eiectus ꝺe tuo officio. aut deiectus poſt mortẽ in inferno. Deinde oſtendit quiꝺ ſit obſeruãꝺũ ei q̃ vult honorẽ acquirẽ: qꝛ ꝺebet hũilia ꝺe ſe ſentire. Eñ dicit. Sed cũ inuitatꝰ fueris vade: nõ te excuſa: 7 recũbe in nouiſſimo loco. minorẽ te alijs reputãꝺo. 7 te eſſe in oĩbus in ỹmo merito: 7 ſi forte ſis excellẽtioꝝ dignitate: vl̃ originis nobilitate. Et not ãꝺũ q̃ triplex diſtinguit nouiſſimũ. ſ. ſtatuũ. graduũ. 7 locoꝝ. Inter ſtatus locꝰ nouiſſimꝰ ẽ incipientiũ. mediꝰ p̃ficientiũ: ſup̃mus p̃fectoꝝ. Inter gradꝰ locus nouiſſimꝰ ẽ ſubditoꝝ. medius p̃latoꝝ minoꝝ: ſup̃mus maioꝝ. Inter loca nouiſſimꝰ ẽ inferni. medius mũꝺi: ſup̃mus celi. Recũbe q̃ aut in nouiſſimo p̃mo. ſ. in ſtatu incipientiũ te reputãꝺo p̃ hũilitatẽ. aut in nouiſſimo ſcꝺo. ſ. in gradu ſubditoꝝ p̃ ꝺei timorẽ. aut i nouiſſimo tertio. ſ. in inferno p̃ iugẽ meditatõnẽ. Et abducit tria p̃ quẽ nouiſſimꝰ locus ẽ eligẽꝺus. Primũ ẽ quia ex hoc habeꝭ gr̃a amicicie: vt cũ venerit mẽtes viſitãꝺo: vel merita poſt mortẽ diſcuciẽꝺo. q̃ te inuitauit ad nupcias: dicat tibi amice. ſ. p̃ter tuã humilitatẽ. Scꝺm eſt ꝓſecutio loci dignioris: aſcẽꝺe ſupius. 7 in pñti p̃ gr̃az: 7 i futuro p̃ gloriaz qꝛ te hũiliaſti: 7 qꝛ etiã amicꝰ. Tertiũ ẽ honoriſ gloria q̃ ſequit dignitatẽ: tũc erit tibi gloria honoris corã ſimul diſcũbentiꝫ i eaꝺẽ fide: vel in eaꝺẽ beatitudine quieſcẽtiꝫ. tũ qꝛ humilis. tuz qꝛ amicus principis. tũ qꝛ alto gradu ſublimat⁹ Et nota q̃ dñs nõ intẽꝺit hic ꝺocere qũo acquirere ꝺebeam⁹ hũanã gloriã: ſed exẽplo acquirẽꝺi gloriã iſtã humanã. ꝺocet nos acquirẽ gl̃iaz celeſtẽ. ita q̃ ſicut humilitas ẽ neceſſaria ei qui cupit exaltari honore eccleſiaſtico. ſic ẽ neceſſaria ei q̃ cupit exaltari honore gr̃e et glorie. Sz ꝺifferencia ẽ: qꝛ quicũq; ſe humiliat vt exaltẽ p̃motõne eccleſiaſtica peccat. eſt em̃ falſa hũilitas in q̃ latet imunda ſuperbia: qui ꝺo ſe humiliat vt exaltẽ ꝺonis gratiaꝝ et p̃mio glorie. habz rectã intẽtõez. Quia vt dicit Jero. ſancta ſuꝑbia eſt virtutes apparere. Vltimo aſſignat ratõez dicti q̃ tũ ad omnia p̃miſſa. Quia omis ſiue laicus: ſiue clericꝰ: ſiue religioſus. q̃ ſe exaltat. ſ. ſuꝑbiendo. hũliabit̃ ſpõte. vel neceſſario hic vel i futuro. 7 q̃ ſe hũiliat volũtarie: non q̃ humiliabit̃ q̃ſi ex neceſſitate. exaltabit̃ vl̃ hic vl̃ i futuro. 7 hoc aut i officio: aut i merito: aut in p̃mio. Humiles dicti ſũt ab humo cui proſtrati ſunt. eo q̃ nihil inferi⁹ ſe: niſi humũ reputãt. et ſe ꝓculcãꝺos oĩbus exhibẽt. 7 p̃ter hoc exaltari merent̃. 7 ideo homo qui factus eſt ꝺe humo hũiliari ꝺebet: 7 exaltatio nõ ꝺebet ſibi niſi per hũilitatis meritũ. 7 talis hũilitas ducit ad letabundũ gaudiũ. Vñ Bernh. Semp̃ i corꝺe tuo ꝺebes hr̃e q̃ ſis pcõr viliſſimus. 7 omni ꝺono 7 gr̃a ꝺei indign⁹: nec ab hoc aliq̃ mõ aptus. vt ꝺe⁹ orationẽ tuã exaudiat. Multũ q̃ ꝺebem⁹ fugere ſuꝑbiã. q̃ nos ꝺeriſibiles 7 inimicos ꝺeo 7 hoĩbꝰ ꝓſtituit: 7 amplecti hũilitatẽ que nos ꝺeſiderabiles 7 amicos eiſꝺẽ facit. Vnꝺ Criſ. Ne timeas honore tuo ꝺeſtructo ſi hũiliaueris teipſuz. Jta em̃ magis extollit̃ gloria tua: ita maior efficit̃. Hec regni ẽ ianua. Si voluerim⁹ magni appꝛrere: nõ erim⁹ magni. ſed 7 oĩbus ꝺehonorabiliores. Qui em̃ ꝺeriſibiles ſũt et oĩbus inimici. et ab inimicis facile captabiles 7 imũꝺi. apꝺ ꝺeũ hij maxime oĩm ſũt. Quiꝺ autẽ humilibꝰ ẽ ꝺelectabilius aut beatius. cũ humiles et ꝺeo ſint ꝺeſiderabiles. Sed et ea que ab hominibꝰ eſt gloria hij maxime potiunt̃: 7 omnes eos velut patres honorant. ſicut fratres ſalutant: ſicut propria membra amplexant̃. Hec Criſoſtomus.

Et quia dominus inſtruxit inuitatos ad humilitatem. nunc inſtruit inuitantes ad miſericoꝛꝺie pietatem. et ad pauperum ac ꝺebilium potius q̃ amicorum et diuitum inuitationem: vt cõmunia faciant non propter hominum fauorem et vanitatem: ſed propter caritatem 7 pauperum neceſſitatem. arguens per hoc phariſeos: quia faciebant conuiuia non moti pietate. ſed magis cupiditate. intendentes per hoc conſequi vtilitatem ſeu honorem temporalem. Vnꝺe dominus vt pro refectione corporali ſrepenꝺeret ſpiritualem ſcilicet documentum pietatis dicebat ei qui ſe inuitauerat. et per hoc etiam alios aſſidentes qui erant in hoc culpabiles arguebat. Cũ facis prandiũ aut cenam noli vocare amicos. i. p̃ter amicitiã ſecularem. neq; fratres tuos. i. p̃ter conſanguinitatẽ. neq; cognatos. i. p̃ter affinitatez. neq; vicinos. ideſt p̃ter fãiliaritatẽ neq; diuites. i. p̃ aliquã vtilitatez conſequẽꝺã. Hec determinatõ. ſ. diuites omnibus predictis videnꝺe ꝺebere ſubintelligi. et ita fres et cognatos amicos et vicinos pauperes: ſicut et

alios egenos vocare potero: vt eis sicut q alijs pauperibo distribuaz pro deo. Et subdit causa cum dicit. ne forte q ipsi reinuitent te. Hec em est consuetudo carnalium hominū scz reinuita re inuitantes se. q fiat tibi retributio ab homie non a deo. in presenti non in futuro. ista namq reinuitatio intelligit cuiusq boni temporalis recompensatio. Unde dicit Ambrosius. q bo spitalem remuneraturis esse affectus auaricie est. Sciendum tamē q si vocentur predicti ad conuiuia propter caritatem mutuo nutriendā meritorium est. Si autem ad lasciuiam: vel ad gulam exercendam: vel ad inanem gloriam. peccatū est. q inuitans sustinebit penam. si aūt ad reinuitandū recepit mercedem suam. si aūt ad beniuolenciam seu liberalitatem indifferēs est. q potest bene fieri: q male prout ad finem vlteriorem ordinatur qui pt esse bonus vel ma lus. Unde hec inuitatio permittit: nisi de matri monio xpi qđ totum debet in vsus pauperū ex pendi. sicut de testamento mihi cōmisso ad faci endū elemosinam. non possum in alios vsus ex pendere quicq. Sed cū facis cōuiuium mot pietate. voca paupes censu: q nō habent de suo ad viuendum. q debiles conatu qui potenciam non habent ad laborandum. et claudos gressu: q ire nequiuit ad mendicādū. q cecos visu: qui nō vident ad aliqđ artificiuz opandum. q beat eris scilicet in pnti beatitudine spei. q in futuro beatitudine rei. quia inuitati non habēt retribu ere tibi. q ideo deum nūq obliuiscentē habebis debitorem. pietas em ad omnia vtilis est. pmis sionez habēs vite q nūc est et future. Unde Chrys. Non g turbemur cū nō recipim? beneficij recō pensatōez: sed cum recipimus. Qm si recipim? nō amplius recipiem? illic: sed si minime retri buit homo: tūc tibi de? retribuet. Unde sequit. Retribuet em tibi scz a dño i resurrectōe iusto rū. Scdm beda. q si omīs resurgāt. singularitet tñ et q̄si pria non imerito resurrectio iustorum dicit: qui in ea imutandi sūt. q se beatos esse su turos non dubitāt. Unde Grego. nissen?. Non g negligas iacentes: q̄si nullo sint digni. Cogita quid sint: q pciositatem eoz inuenies. Saluato ris induerūt imaginem: futuroz bonoz hered tes. regni clauigeri. accusatores et excusatores ydonei. non loquētes: sed inspecti a iudice. Unde q Chrys. Deceret g eos sursum i solario suscipe re. Si non placet salte deorsum. vbi sunt subiu galia q famuli. Xpm suscipias: fiat salte paup edituus. Unde ē elemosina. nō audet itrare dya bolus. Et si secum cōsedeas: mitte ei de mēsa fer cula. Et ite. Sed dicis. Immūdus est pauper q sordidus. Laua eū et fac tecum in mēsa sede re. Si vestes sordidas habet. mūdum indumē tum exhibeas. Xpc accedit p eum. q tu friuola loqueris. Hec Chrys. Moralit cū facis cōui uium. i. cum accedis ad oratōez vt fficiaris pa ne lacrimarum: q inebrieris vino cōpunctōnis noli inuitare amicos idest noli orare tm̄ p ami cis q cōsanguineis tuis. q p diuitibo. i. p iustis qui sunt diuites i virtutibo: sz p inimicis q pcō ribo qui vere paupes sunt. Unde subdit. Sed vo ca pauperes. i. assocta in tua oratōe peccatores q subdiuidit i tria genera peccatoz dicens. debi les. i. peccātes ex infirmitate. claudos. i. peccā tes ex malicia. s. qui habent pedē intellectus sa num. sed pedem affectus infirmū. q cecos. i. pec cātes ex ignorācia. Predicator etiā verbi diui ni facit spūale cōuiuiuz. sed si facit hoc propter honoris: vel lucri tēporalis cōsecutionem. non habebit a deo mercedez. si vo facit propter ani marum salutem. recipiet cū iustis vitam eter nam. Ex eo aūt q dns hic ait retribuet in re surrectōe iusto quidā de simul discūbentibus rubis q carnalis. motus verbis xpi. credidit q resurrectio futura esset ad vitā. cibis corpalibo indigentē. q q xpc pmitteret escas corporales i regno celoz. et dixit ei. Beatus ē qui māducat panē in regno dei. Unde Cyrillus. Homo iste ani malis erat: non diligēter percipiēs ea que xpc protulerat. putauit em corporeas esse remunera tones sanctoz. Sed quidā dicūt q p panez iste intelligebat beatitudinē veram: que cōsistit in visione q fruitiōe deitatis xpi principalit: et humanitatis secūdario: qui vocat se panem vi te. Unde Aug?. Uel q̄si in longinqua iste suspira bat. q panis iste scz quez desiderabat ante illum discūbebat. Quis em est panis regni dei: nisi q dicit. ego sum panis viuus qui de celo descendi: Noli parare fauces sed cor. Hec Aug?. Beat? igit q hūc panē: q refectio animaz est. manducabit in regno dei. vidēdo. s. et fruēdo. de q dicit i Ecclīastico. qui edūt me adhuc esurient. non propter famis inediā: sed propter fastidij absentiam Unde Beda. Panis qui māducat in regno dei: nō corpalis intelligēdus est cibus: sz ille vtiq q ait. ego sū panis viuus q de celo descendi. si qs mā ducauerit ex hoc pane viuet i eternū. Idē siqs mee incarnatōis sacmēto pfecte icorporatus. mee diuine maiestatis visiōe frui meruerit: hic ppe tua vite immortalis beatitudine gaudebit. Hec Beda.

Oratio.

Omine ihu xpe manu mie tue me appre hende q prege: ne pualeat i me ydropisis carnalis voluptatis: vel auaricie: aut superbie: q da mihi vt p veram cordis oris q operis hūilitatē. i nouissimo loco recūbā. minorez me alijs reputādo. q p miaz idigētes iuitare ñ ob mittā. eoz necessitatibo p posse succurrēdo. Largitor opulētissime de?. da mihi misero panē celicū: q tuipe es māducare i regno dei. p q̄ pāe tibi dñe q̄ttidie mlitam? p q̄ tota die mortifica mur: vt i tua vita viuam? Amē.

De iuitatis ad cenam magnam. Capitulū. LXXXI.

Et q? nonnulli terrenis. vl' voluptatibo mūdi h?debiti. hunc panē ō q dictū ē fideten? q̄si odorādo pcipiūt: dulcedinē ō ei? attigē veracit gustādo fastidiūt. iō ad ostēdendū taliū tepozē. celestibo epul'ñ eē dignū. sbiūgit dns pabolā: i q demō strat diuine largitatis effluēciā: et arguit mlti

plicem iudeoꝝ ingratitudinẽ: qui p̄ ceteris gentibꝫ. fuerũt inuitati ab celestẽ beatitudine. ꝫ. p̄mo p̄ ꝓphetas. scdo p̄ ipm̄ xp̄m. tertio per aplos: et tñ renuerũt venire p̄ fidẽ: et ita vocati sũt gẽtiles. Dicit g̃. Homo quidã. i. xp̄c verus homo ver⁹ deus: q̃ dicit homo ratõe veritatis nature bũane. quibꝫ ratõne singularitatis p̄sone respectu aliorꝝ. fecit cenã magnã. i. p̄parauit futurã glorie et vite eterne refectionẽ. et celestẽ seu eternã beatitudinẽ: quã sanctis aiabꝫ ab eterno p̄parauit dñs: q̃ vocat cena. eo q̃ ẽ refectio vltima: qꝝ sicut cena patur declinante die. postq̃ nulla refectio sequit. sic vita eterna dat p̄ diez pñtis vite vbi nihil aliud expectat. Iterꝫ dicit cena magna imo sic maxima: vt eius imensitas i coꝝ hoĩs nõ possit ascẽdẽ: et vocauit ml̃tos qꝝ vult oĩs hoĩes saluos fieri et beatos. Et vocauit dñs q̃sdã p̄ angelos: q̃sdã p̄ patres q̃sdã p̄ ꝓphetas: q̃sdã p̄ seipm̄: q̃sdã p̄ aplos: q̃sdã aliorꝝ p̄dicatorꝝ vbis: q̃sdã inspiratõibꝫ interius: q̃sdã bñficijs et psperis: quosdã flagellis et aduersis. Et misit seruũ suum. i. p̄dicatorẽ euãgelicũ: et licet plures sint serui p̄sonarꝝ. statuũ. et habituũ diuersitate. vnũ tñ debẽt eẽ fidei et caritatis vnitate. hora cene. i. vltima etate: et tẽpore gr̃e. Hora cene est finis seculi. s. vltima etas. nãetsi homines in aliis etatibꝫ ad cenã inuitabant. nullu⁹ tñ recipiebat ad cenaꝫ: sed oĩs ad limbũ descẽdebant. dicere inuitatis vt venirẽt. i. ad veniẽdũ p̄ bona opa se p̄pararẽt: qꝝ iam p̄pata sunt oĩa. Ante aduentũ xp̄i nõdũ erat cena xp̄i pata: qꝝ nullus poterat ingredi vitam eternaꝫ: sed agno xp̄o imolato aptus ẽ regni celestis aditꝰ: et tũc missi sunt apli ad q̃s añ fuerãt ꝓphete missi. Sicut enim xp̄c missus fuit a patre: vt inuitaret ad cenaꝫ: ita ipe seruos suos. aplos suos misit: et mittit p̄dicatores vt dicãt nob. venite ad cenaꝫ quia p̄pata sũt omnia. Cõsistit aũt illa cena i tribus. scꝫ i beata visiõe diuinarꝝ p̄sonarꝝ: i societate angelorꝝ. et i cõsorcio scꝯorꝝ. q̃ oĩa vt hic dicit sunt p̄pata. Et ceperũt se simul oĩs excusare. i. p̄ mala opa se retrahẽ: qꝝ plus dilexerũt terrena et coꝛpalia: q̃ celestia et spũalia. Omnes se excusant. et si nõ verbo: saltem cogitatu vel facto. Omnes dicit idest p̄ maiori p̄te: qꝝ pauci saluant respectine. Scdm Grego. multi vocãt sed pauci veniũt: qꝝ multi q̃ per fidẽ ei subiciũt male viuẽdo ei⁹ cõuiuio ꝓtradicũt. Sꝫ ve nob qꝝ scdm eũdẽ Gregoriũ. ecce homo diues inuitat et paup occurrere festinat ad dei inuitamur cõuiuiũ: et excusam⁹. Dominus clemẽter oĩs inuitat: sed q̃ venire nolunt excusant: et sic eternuꝫ cõuiuiũ qd̃ deus nõ rogat⁹. sed gratis offert volentibꝫ sibi itercludũt. Excusatio enim ista ẽ idispositio voluntaria: qꝝ alij cadũt in superbiã. alij i auariciã. alij in luxuriaꝫ. Primi signãt p̄ villam emptã videntes. Secũdi p̄ iuga boũ empta ꝓbantes. Tercij p̄ vxorẽ ducẽtes: et omnes isti ad cenã dominicã sũt inepti. Und̃ ꝓsequẽter excusantiũ cause subdũt cũ dicit. Primus dixit. Villã emi: et necesse habeo exire et videre illam

Ebi notant superbi amatores mũdi: i quibus ẽ ambitio dignitatũ et huiusmodi. i villa emi empta dominatio notat et superbia: qꝝ superbi volunt alijs dominari. Et alter dixit. Iuga boum emi quiq̃: et eo ꝓbare illa. Ebi intelliguntur auari et cupidi. quiq̃ sensibꝫ et terrenis nimis intenti. in quibꝫ ẽ cupiditas terrenorꝝ et mũdanorꝝ: p̄ boues enim q̃ terrã versant terrena signãt. Et ali⁹ dixit. Uxorẽ duxi. et ido nõ possum venire. Ebi notant carnales et luxuriosi: delicijs carnis dediti. in q̃bus ẽ amor voluptatũ carnaliũ. vxor enim ad voluptatẽ carnis ptinet. Dicit autẽ sm Basiliũ. nõ possum venire: eo q̃ intellectus hũanus vergẽs ad hũanas illecebras. debilis ẽ ad agendũ diuina. Omnes g̃ p̄dicti sunt idigni cena nupciarꝝ agni. Et si sũt versus isti. Et illa: boues vxor: cenã clausere vocatis. Mũdus. cura. caro. celũ clausere renatis. Ad ista ꝺo tria vicia reducũt omnia a beatitudine celesti exclusa: qꝝ vt ait Johãnes. Omne qd̃ ẽ in mundo aut ẽ ꝓcupiscẽcia carnis. aut cõcupiscẽcia oculorꝝ. aut superbia vite. Et sñ Aug⁹. O qui ad cenaꝫ dei venitis: nolite diligere mũdũ. neq̃ ea que i mũdo sũt. Amor rerũ terrenarꝝ: uiscus ẽ spũaliũ pennarꝝ. Quoniã oĩa que in mũdo sunt. cõcupiscentia carnis sunt: et cõcupiscẽtia oculorꝝ et ambitio seculi. Cõcupiscencia carnis. vxorẽ duxi. cõcupiscẽcia oculorꝝ. quiq̃ iuga boũ emi ambitio seculi. villã emi. Tollam⁹ ergo de medio excusatiões vanas et malas: et veniam⁹ ad cenã: quia intrinsecus saginemur. Nõ nos impediat extollẽcia. nõ superbia extollat. nõ nos tenet curiositas illicita et auertat a deo. nõ nos impediat voluptas carnis a voluptate cordis. Et veniam⁹ et saginemur. Hec Aug⁹. Scdm Crisꝰ. q̃uis videant rationabiles excusantiũ occasiones esse. tñ binc discim⁹. et si necessaria fuerint que detinẽt: oĩbus ꝑma facere spiritualia. Excusat quippe omnis qui plus terrena q̃ celestia diligit: etiã si se ab celestia tẽdere dicit. Qd̃ hodie clericis et religiosis multis obici potest: qui curã et solicitudinẽ tantã habent de terrenis et oĩbus quib⁹ laici occupant: vt nulla differẽcia inter bos et illos videat. Et sñ Gregori⁹. Sꝫ ecce iter hec pensare possum⁹. Quid sibi corda nr̃a respõdeant. Occultis enim fortasse sibi cogitatiõibus dicãt. Excusare nolum⁹. ad illd̃ enim supne refectionis cõuiuium: et vocari et venire gratulamur. Loquẽtes nobis talia mentes nostre verum dicũt. si non plus terrena q̃ celestia diligunt. si nõ amplius rebus coꝛpalibꝫ q̃ spũalibus occupãt. Hec Gregori⁹. Et reuersus seruus nũciauit hec domino. Predicatores exeũt ad p̄dicatõem reuertunt ad dei cõtemplatõem nũciant q̃d egerũt p̄ interiorẽ ꝓfessionẽ. Tũc iratus paterfamilias. scꝫ xp̄c: cuius familia sunt omnes angeli. omnes electi fideles. ꝓtra sue cene cõtemptores. ira nõ affect⁹ sꝫ effectus: quia punit vt iratus. nam scdm Augustinuꝫ. ira dei est vindicta peccati. Et iuste irascit deus de negligentijs hominũ: q̃ pataꝫ pro eis eterne vite

cenā cōtemnūt: ꝙ vilibus cibis mentē implent. Iratus inq̄ dixit seruo suo. s. p̄dicatori euāgelico. Exi cito. scz ab ocio studij et cōtēplatiōis. ad publicū actionis et p̄dicatiōis. in plateas et vicos ciuitatis. Per vicos ꝙ plateas ciuitatis. q̄ scz clausurā habēt. itelligit̄ vocatio iudeoꝝ. qui clausi erāt legalibꝫ obseruāciis. ꝙ q̄si dei ciues vt potē ei⁹ legē tenētes. quoꝝ quidā erāt i plateis idest i lata via ꝓsperitatis et voluptatis. q̄daz in vicis. idest i angustia aduersitatis ꝙ tribulationis. vicus em̄ arcior ē q̄ platea. ꝙ pauperes ꝓpter defectū gr̄e ꝙ virtutis. ac debiles ꝓpter defectū bone opatiōnis. ꝙ cecos ꝓpter defectū vere cognitiōis. ꝙ claudos ꝓpter defectū recte affectiōnis ꝙ intētiōis. hoc ē humiles: qui se tales reputant ꝙ itrare desiderāt. introduc huc. tales enim vult dn̄s ad penitētiā vocari: ꝙ ad suū cōuiuiū itroduci. Nam principibꝫ ꝙ sacerdotibꝫ ac legispitis iudeoꝝ ꝓpter igratitudinē ꝙ supbiā dimissis a deo ꝙ relictis. humiles simplices ꝙ publicani illi⁹ populi sūt vocati: vt patz in aplis et pluribꝫ alijs ex decursu euāgelij. Exñ Greg⁹. Quia ergo venire supbi renuūt. paupes eligūt̄: quia infirma mūdi eligit de⁹ vt cōfundat fortia. peccatores supbi respuūt̄. ꝙ pc̄ores hūiles eligūt̄ hos itaqꝫ elegit de⁹ quos despicit mundus. quia plerūqꝫ ip̄a despectio hoiez r̄uocat ad semetip̄z Paupes ergo ꝙ debiles: ceci et claudi vocant̄ ꝙ veniūt: qz infirmi quiqꝫ atqꝫ i hoc mūdo despecti. plerūqꝫ tāwoceleri⁹ vocē dei audiūt: quāto i hoc mūdo nō hñt vbi delectē̄t. Exñ ꝙ Aug⁹. Et q̄ venerūt: nisi mendici: debiles. claudi. ceci. Illi aūt nō venerūt: diuites. sani: q̄si bene ambulātes. ꝙ acute cernētes multū de se p̄sumētes. ꝙ iō tāto despatiores: q̄nto supbiores. Exeniāt mēdici: qz ille inuitat q̄ ꝓpter nos factus est pauper cū diues esset: vt illi⁹ pauptate mēdici ditaremur. Exeniāt debiles: qz nō ē opus sanis medicus: sed male habētibꝫ. Exeniāt claudi q̄ ei dicāt cōpone gressos meos i semitis tuis. Exeniāt ceci q̄ dicāt. illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiam i mortē̄. Hec Aug⁹. Et ait seruus. Dñe factū est ut imp̄casti: sed etiā eo modo vt ip̄asti. ꝙ sic notat̄ p̄fecta obedientia. s. in op̄e: ꝙ in mō ꝙ adhuc locus est. Quasi diceret. Multos itroduximus de iudeis: sz adhuc ē locus vbi recipiātur gētiles. Hoc etiā ideo dicit̄: qz ecclesia plures recipere semp̄ ē pata. Et ait dn̄s seruo. Exi cito i vias et sepes. i. extra iudeā discurrēdo ad gentilē ꝓp̄lm. p̄ vias em̄ ꝙ sepes itelligit̄ vocatō gentiliū: qui tanq̄ agrestes i vijs ꝙ sepibꝫ erāt dissi: ꝙ direptiōi bestiū expositi. in vijs scilicz mūdane ꝓsperitatis: ꝙ sepibꝫ aduersitatis: ꝙ cōpelle itrare. instātia et iportunitate p̄dicatiōis vocant̄ em̄ q̄ a malo retrabūt̄. feruētibꝫ exhortatiōibꝫ cōpellūtur qui trahunt̄ duris cōminationibꝫ. Exñ iudeos monet vocari et gentiles cōpelli: qz iudeis tanq̄ legē: ꝙ ꝓp̄has habentibꝫ leuior vocatio debebat sufficere. que nō sufficiebat gentibꝫ: vt impleat̄ domus mea. s. celū ꝙ celestis patria. vbi fit eternū cōuiuiū debito numero p̄destinatoꝝ. qui numer⁹ nō remanebit iexpletus. Vel cōpellunt̄ itrare heretici qui per ecclias puniti resipiscūt. vl̄ quicūqꝫ alij q̄ hui⁹ mūdi aduersitatibꝫ fracti ad dei amorē reūt. Felix necessitas q̄ ad meliora compellit. Multi em̄ q̄ i ꝓsperitate et securitate mūdo viuūt. istāte aduersitate ꝙ piculo ad deū fugiūt. Exñ Cris. Multomagis laborioſi⁹ ē in securitate cōcupiscētias vincere: q̄ i piculo diuicias posse cōtemnere. Ip̄e em̄ timore piculi adiuuat aim: ꝙ facile vincit̄ delectatō corp̄alis. Quot em̄ sūt qui i securitate nō fuerunt cōtenti paupes esse. ꝙ tñ videntes p̄secutoꝝ magis p̄ti fuerūt bona sua dimittē q̄ p̄ire. Illos tales sciēs de⁹ frequēter p̄cidit diuicias eoꝝ. vt a sollicitudinibꝫ relevati securius ꝙ meli⁹ p̄maneāt deo. Hec Cris. Liquet ergo: vt ait Greg⁹. q̄ alij vocant̄ ꝙ venire cōtemnūt. vt qui donū itellectus accipiunt. sed eūdē itellectū opibꝫ nō sequūt̄. alij vocant̄ ꝙ venīt. q̄ acceptā itellectus gr̄az opando p̄ficiūt. alij itrare cōpellūt̄: vt q̄s eccl'ia tp̄aliter punit

In fine aūt cōcludēdo subiūgit. Dico aūt vob cui⁹ dicere ifallibile ē. q̄ nemo viroꝝ illoꝝ q̄ vocati sūt. ꝙ se excusantes venire noluerūt. gustabit cenā mea ā imo nec videbit: sed sancti gustāt ꝙ vidēt etiā in p̄ti. sm illud psalmi. gustate et videte quoniā suauis ē dn̄s. Implenda em̄ est domus dei numero p̄destinatoꝝ: sed supbi pc̄ores q̄ vocati venire noluerūt: seip̄os irrecup̄abilit̄ excusarūt. Hec sentētia dn̄i: vt ait Greg⁹. valde timēda ē. Nemo ergo venire cōtemnat. ne dū vocat⁹ excusat: cū voluerit itrare nō valeat. Et certe q̄ nō itrauerit. famelicus ꝙ ianis a refectiōne diuine seruitiōis ꝙ visionis remanebit. Ecce q̄ piculosū est cōtemnere iuitatiōnem ihu xp̄i. tales em̄ a refectiōne ei⁹ i p̄ti p gr̄am ꝙ i futuro p̄ gloriā merēt̄ excludi. Hec igit̄ oīa ꝙ ad q̄ vocati sum⁹ diligent̄ ꝓsiderem⁹. ꝙ p̄ntia despicientes ad futura nos p̄parem⁹. Exnō Cris. Permaneam⁹ igit̄ custodientes eā quā initio suscepim⁹ dignitatez. ꝙ futura quottidie regna q̄ram⁹. oīaqꝫ p̄ntia vmbras eē p̄sus ac somnia iudicem⁹. Neqꝫ em̄ si rex terren⁹ aliq̄s assumētes pauperē ac medicū: repētē sibi adoptaret in filiū. tu iam ad tugurij tui respiceres vilitatez. Ita nūc igit̄ nihil p̄ntiū putes esse p̄cioſū. Longe quippe maiora sunt: ad que vocat⁹ es capesse da. Hec Cris.

Oratio.

Omine ihu xp̄e. q̄ oīs hoies volēs saluos fieri. r̄fectoꝝ celestis beatitudinis oībus p̄parasti. ꝙ multos ad eā multis modis vocasti: ne me miseruz excludas ab illa gr̄a generali quaz oīb⁹ venisti ip̄tiri. ꝙ da mihi calcare omnē supbiā ꝙ ābitoꝝ. auariciā ꝙ cupiditatē. ꝓcupiscēciā carnis ꝙ voluptatē. ne hec l' alia ip̄edimēta mihi eternū inf̄cludāt cōuiuiuz. sz q̄ sū paup ī gr̄a ꝙ vtute. ꝙ debilis i bona opatōe. ac cec⁹ i vera cognitōe. ꝙ claud⁹ i recta affectiōe misericordiē itroducat i idipsū Amen.

De scenophegia.

Capitulum. LXXXII.

POst hec ambulabat et manebat adhuc ihs in galilea docē do i sy̓nagogis eor. nō eñ volebat i iudeā ambulare: qz iudei querebāt eū itērficere. Licet eñ posset itēr eos sine nocumento esse. voluit tñ aliqñ ante tēpus passiōis se ab eis subtrahē. ꝑmo ratōe sui: qz nōdū venerat tēpus q̄ volebat occidi. scōo ratōne nostri: vt nostrā ꝯsolarē infirmitatē: dādo nob exemplū q̄ possum⁹ aliqñ declinare ꝓsecutōez. tertō ratōe iudeor. ne manēs i medio eor magis eos icitaret i odiū. Erat aūt in ꝓximo dies festus iudeor scenophegia. i. festiuitas tabernaculorū. qñ habitabāt filij israhel i tabernacul' septē diebo sub vmbra ramor. i similitudinē et memoriā tabernaculor in quibo habitauerūt patres eor cū educti ex egipto ꝓgrinarē in heremo. velut remiscentes bñficia dñi q̄ erāt dominum occisuri. Et est scenophegia dictio greca ꝯposita a scenos qđ ē vmbra et phagin qđ ē comedere: qz in vmbracul' comedebāt durāte illa festivitate. Et celebrabāt collectis fructibo anni in septēbri mēse septimo: qz illo tpe q̄ vue erāt colligēde. exiuerūt de heremi tabernacul'. q̄ venerūt i terrā ꝓmissiōis. vñ exploratores portauerūt i vecte vuas. Et tūc iudei habitabāt in vmbracul': qz pres eor ꝑ q̄dragīta ānos habitabāt i tabnacul'. Imminente igit scenophegia. fres ih ē ꝯsanguinei dñi nō apli. sz alij ꝓpinq̄ ei⁹ cognatōe ex ꝑte virginis Marie: qz viderūt ipsuz nō esse ꝓtum ad ascendēdū. inuitabāt eū vt ad diē festū in iherusalē q̄ caput regni est ascenderet. ibiq̄ gloriā miraculor ostenderet: q̄ se manifestaret. Xp̄c eñ habebat quosdaz cognatos scōm carnē: qui more iudeor fres dicebāt. Et dixerūt ad eū. Trāsi hinc q̄ vade i iudeā hoc est i iherusalē indee metropoli. vt et discipli tui. i. turbe te sequētes seu alie vndecūq̄ illuc cōuenientes. vidēt opa tua q̄ miracula. Ac si ꝺm Beda dicāt. Tu signa facis q̄ pauci ea vidēt. Trāsi q̄ ad regiaz vrbē vbi sūt principes: vt visis signis laudē ꝯsequaris ab eis. carnales amici gloriā eius querētes. vt illi⁹ pticipes fierēt. q̄ ꝑ miracula ei⁹ magnificarē carnale ꝯsiliū dabant q̄ saluator noster mūdi gloriam acquireret: et suū nomē longius dilataret. ideoq̄ nō i occulto q̄ abscōdito. sed palam q̄ i cōuentu multor miracula dominū ihm facere āmonebāt. Est nāq̄ ꝓriū ianis gloria cupidor: vt quitqđ gloriosū suū nel suor extiterit ostendat i publico. Neq̄ eñ fratres. i. ꝯsangninei eius hūanā q̄ mūdanā gloriam requirētes. fideliter credebant in eum estimantes eū vane gloriosū q̄ glorie hoīm amatorē q̄ cupidū. Facis iquiūt miracula sz i abscōdito. inotescе q̄ appare hoībo: vt laudari possis ab oībus. Putabant eñ q̄ laus q̄ fauor mundi esset fruct⁹ virtutū q̄ miraculor suor. Et quia suggerebant ei malū. s. gloriam mūdanā q̄rere ideo recusauit et eis nō adquieuit: vt daret nobis exemplū nō q̄rēdi gliaz huiusmōi dicens.

Temp⁹ meū. i. glie mee manifestāde nondū advenit: qz post resurrectōez manifestanda erit: tēpus aūt vr̄m. s. mūdane glie: q̄ q̄ mūdi laude hoīmq̄ fauore q̄ vana glia decipiami sp̄ē ꝑtū idest mūdi glia quā affectatis q̄ q̄ritis sp̄ē ꝑata vob. Ea eñ q̄ oībus bonis mūd⁹ exhibet q̄ritis. s. honores. diuicias. q̄ delicias. q̄ iō sicut vos tpi ꝑati estis. ita tēpus ꝑatū ē vob. Mūdani q̄ hñt tēpus glie ꝑatū: qz eadē amant q̄ mūdus et mūdo ꝯsentiūt. q̄ ideo qđ querūt semp̄ inueniūt sancti vo q̄ querūt gliaz spūalē. nō hñt hic tempus ꝑatū: qz vitupant q̄ mūd⁹ amat: q̄ mūduz cōtemnūt. Et iōo dicit. Nō pē mūd⁹. i. mūdani odisse vos: qz cū mūdo cōuenitis: q̄ de amatoribus ei⁹ estis: q̄ sil'iū i volūtate: q̄ voto: q̄ ope nō ē odiū: sz amor et amicitia. Ihñ Crisē. Qualiter eos mūd⁹ odit: q̄ eadē cū mūdo volūt q̄ ꝑ eo studēt. Me aūt et meos odit ꝑter dissimilitudinez q̄ ē in volūtate voto q̄ ope: qz opa eius mala nō approbam⁹: sz magis redarguim⁹. Sicut autē due glie. ita q̄ diuersa sunt festa. mūdani eñ habēt festa tēpalia. s. gaudē. epulari q̄ huiusmodi delicias exteriores. sancti vo hñt festa spūalia: q̄ ꝯsistūt i delectatōibo spūs. q̄ ideo bene subdit. Vos q̄ gliaz mūdi: q̄ festa gaudior mūdanorū q̄ritis. ascēdite ad diē festū hunc: in q̄ videri et videre i vanitate q̄ ꝯcupiscencia vultis. i. ad festū leticie tēpalis. Vbi laus hūana q̄ voluptas queriē. vbi carnalia gaudia extēdunē. ego qui talibo nō delector. nō ascendā. s. vobiscū ad diē festū istū. q̄ hoc modo sicut vos vultis. s. querēs gliaz: qz tēpus meū ib glorie mee scōm hūanitatē: ad quā ꝓueniēdū ē ipleta ꝑ hūilitate. nōdū est ipletū. nō eñ nisi ipleta hūilitate passionis. sequit tēpus glie et imortalitatis. Vel vos ascēdite ad diē festū hūc. i. ad pricipiuz solennitatis h⁹: qz iudei magis vacabant epulis. et leticie i principio festi q̄ i fine. ego autē nō ascendam ad diē festū istū. s. primū: qz tēpus meū nō dū ē ipletū. Temp⁹ eñ aptū doctrine veritatis ꝓter quā saluator venerat. nō erat sic in ꝓncipio solēnitatis ꝓpē ꝓdicta: sicut circa finē: quia tūc patiores sūt oīs ad doctrinā. Dicēdo autē vos ascēdite. nō ꝯsulit nec ꝑcipit: nec eos ad talia iuitat: sz ꝑdicit et ꝑmittit et ostendit. qđ ipsi q̄rebant: q̄ mūdana adhuc tñ sapiebāt. Ysti sp̄ volebāt eē i festo: q̄ nō i vigilia. q̄ sp̄ volebant hr̄e mūdi laudē et voluptatē. q̄ nullā ferre mūdi molestiā. Siles sunt multi i pñti vita: q̄ sp̄ volūt hr̄e festa. q̄ ideo i futuro faciēt vigiliā. volunt eñ mō esse i cōmessatōe et ebrietate. ac risu et vanitate. q̄ ideo sp̄ erūt i fame: et siti: et fletu: et tribulatōe. Ysud aūt festū dy̓abolicum triplici de cā nō ē faciēdū. Primo qz hec vita ē vigilia. ideo debem⁹ ieiunare: et pcā nr̄a plangere: vt possim⁹ ad festū celestis pr̄ie ꝓuenire Ihñ Mathei. Beati q̄ lugēt. ecce vigilia: qm̄ ip̄i ꝯsolabūē. ecce festū. Sz vani hoies volūt hic festū facere. q̄ iōo veniēt ad vigiliā. Ihñ Luce. Ve vob q̄ saturati estis. ecce festū: qz esurietis. ecce vigilia. Scōo qz ista vita ē exiliū. q̄ stult⁹

esset ille peregrin⁹ q̄ i exilio posit⁹. vellet facere festū: sed debz expectare quousq; ad patriā suā redeat. patria aūt nostra est regio celestis: que nos expectat. ꝛ q: pc̄ores de hoc exilio patriā faciūt. ideo a patria celesti exules ꝛ banniti sp erūt: Tertio q: ista vita est loc⁹ laboris. et ideo serui dei sunt i labore cōtinuo. ꝛ de labore veniunt ad quietē. vani aūt hoīes volūt esse i ocio. ꝛ ideo de ocio veniūt ad laborē. Hic g̃ ostendit discretio seu distinctio bonoꝝ a malis. tēpus eī glorie maloꝝ semp est i pñti. vbi dies mali sūt ꝛ mali florent. tēpus vo glorie bonoꝝ erit i futuro. qñ cū xp̄o regnabūt: ad quā gloriam per passiones ꝛ tribulatōes pueniūt. Dicāt g̃ deuoti alijs ad cōuiuia: ꝛ lasciuias eos īuitantibus. Elos ascēdite ad die festū hūc: nos q̄ talia non appetim⁹: nō ascēdim⁹. Nō em̄ debet seru⁹ xp̄i i talib⁹ delectari: q: delicat⁹ miles ē: q̄ vult simul gaudere cū seculo: ꝛ regnare cū xp̄o. cū dictum sit. ve hijs q̄ i bonis ducūt dies suos: q: i pūcto hore descendēt ad inferni nouissima. receperūt em̄ bona i vita sua. Elñ Aug⁹. Sim⁹ recti corde tēpus glorie nostre nōdū venit. Dicat amatoribus hui⁹ seculi: q̄les erāt fratres dñi. Tēp⁹ vr̄m semp ē paratū: tēpus nostrū nōdū venit. Audeam⁹ em̄ et hoc dicere et nos. Et qñ corp⁹ domini nostri ihu xp̄i sum⁹: quoniā mēbra eius sumus. qñ caput nostrū gratāter agnoscim⁹. dicam⁹ p⁹sus: qñ p̄ter nos ꝛ ipe dignat⁹ ē dicere. qñ nobis īsultant amatores hui⁹ seculi: dicamus eis. Temp⁹ vr̄m semp ē paratū: tēp⁹ nr̄m nōdum venit. Hec Aug⁹. Temp⁹ etiā diuitū sp est ꝑatū: q: ē in bursa eoꝝ. si em̄ est frigus bene se īduūt. vel aliter calefaciūt: si ē calor: hūt domos frigidas. vl̄ subuentōes alias. ꝛ sil'r i alijs defectib⁹ corporū promptū hūt remediū. ꝛ ideo tēpus eoꝝ semp ē paratū. pauper vo totum habent ꝓtrariū: sed alic̄ erit i alio seculo. Hec cuz dixisset ihs māsit in galilea: ex ratōe sup̄ dicta. Postq̄ aūt ascēderūt fratres ei⁹: duobz diebus trāsactis latēter ascēdit sine eis. Sicut em̄ noluit esse i principio festiuitatis. ne fratrib⁹ suis maluz p̄suadentib⁹ videret fauere: sic noluit se oīno subtrahere. nec doctrinā salutis obmittere quā venerat docere. Ascēdit g̃ ad die festū: sed nō ad illū ad quē fratres ei⁹ ascenderūt. nec vt illi. s. manifeste: ꝛ cuz magna comitiua: nec vt videret ab hoīb⁹. ne occasionez maioris īuidie daret iudeis: q: nō cupiebat gloriari tēporalit̄ sed aliquid docere salubriter. homies corrigē: de festo eterno admonere. amorē ab hoc seculo auertere: sed ascēdit q̄si in occulto. in hoc cōdescē dens fidelib⁹. qui timore mortis occultādi erant ꝛ ne se hoīb⁹ ostentēs. fauorē humanū quereret q: dies festus dñi nō exteri⁹: sed īteri⁹: nō facie sed i mēte agit. de q̄ in psalmo dicit: qm̄ cogitatio hoīs ꝓfitebit tibi: ꝛ reliquie cogitatōis diez festū agent tibi. Sic g̃ age die festū: si ad tuam festiuitatē vis p̄venire ihm. Qui em̄ agūt i manifesto. ꝛ vt ab homib⁹ videant. receperūt merce

dē suā. Vbi Beda. Mistice aut̄ designat q: singulis quibusq; carnalib⁹ humanā gloriā q̄rentib⁹ dñs manet in galilea: q̄ īterpretat trāsmigratio facta. id est i mēbris suis: q̄ trāsmigrant de vicijs ad virtutes: ꝛ i eis p̄ficiūt. Postmodū vo dñs ascendit: q: mēbra xp̄i nō hui⁹ vite: sed eterne gloriā querūt. occulte aut̄ dñs ascēdit: q: omnis gloria ei⁹ ab ītus. id ē de corde puro: et p̄scientia bona: ꝛ fide nō ficta. Hec Beda. Nota quia dñs. docturus. miracula. īmo in omnibus magnis opib⁹ potētie ꝛ virtutis sue gloriaz fugit. nolēs socios habere: vel nūcios p̄ambulos vt patet hic ꝛ i pluribz alijs. Quasi diceret. q̄nto maior es humilia te i omnib⁹. In opib⁹ vo hūilitatis turbā comitē habuit. veniēs ad passionez ꝛ discipl'os p̄misit vt sibi azinā ꝛ pullū adducerent. Etiā comesturus agnū paschalez. p̄misit q̄ p̄pararēt locū: sed hoc fecit i tanti sacramenti misteriū: qđ nō debet sumi nisi cū magna p̄paratōe virtutū: ꝛ bonoꝝ operū. Iudei g̃ cōmunit̄ querebāt eū in die festo antq̄ ascenderet q: nō viderāt eū adesse cum fratrib⁹ ꝛ dicebant. Vbi ē ille. s. talis: ꝛ tant⁹ p̄dicator ꝛ miraculorū opator. Non nomināt eū nomine p̄prio. taz querētes eum animo bono: q̄ malo. Quidā em̄ querebāt eū desiderio addiscendi: vt eius doctrinā deuote audirent. alij desiderio malignādi: vt eū īterficerēt. alij vana curiositate: vt viderēt. Illi ergo q̄ querebāt eū ex obio: dedignabāt eū nomine p̄prio nomīare: q: nomen suū suit eis g̃ue sed illi qui q̄rebant eū ex deuotōe: nō audebant eū nomīare: vel ita reputabāt eū famosū ꝛ autenticū. q: nō oportebat nomē p̄prīū exprimere vani aut̄ non curabant de suo nomine. Et erat murmur de eo i turba: ꝛ dissensio p̄ter cōtrarietatē opinionū de eo. quidā em̄ scz qui pia intentōe querebāt eū dicebant q: bon⁹ est. approbantes eius doctrinā et miracula. alij aut̄ scz qui mala intentōe q̄rebant eū: dicebant non. sed seducit turbas: dicta eius p̄sequētes ꝛ opa. Vbi Chrisō. Illā quidē estimo opinionē multitudinis esse. hāc vo principum ꝛ sacerdotū. Elides vtiq; principatū corruptū. eos aut̄ q̄ principatui sociunt. sanos iudicio. Nemo tñ scz illoꝝ q̄ dicebant: q: bonus est. palam loquebat de eo p̄ter metum iudeorum. scz principaliuz: ne extra synagogam et congregationem fieret aliorum. Ex quo patet: q̄ principes populi illius dicebant eum seductorem. et maior pars dicebat contrariuz. Seducit turbas clarius sonabant sed bonus est p̄ssius susurrabant. Ecce quātū deprimitur veritas: ꝛ extollitur falsitas. Quidam erant ibi formidolosi et timidi qui in xp̄m credebant: sed veritatem dicere non audebant ꝛ ideo in veritate peccabant. Tribus enim modis scōm Crisostomum. in veritate quis peccare p̄t: aut veritatē p timore tacēdo. aut ip̄az dicendo i mēdaciū cōmutādo. aut ip̄az veritatē nō defendendo. De primis dicitur. alij dicebant: q: bonus est. nemo tñ palā loquebat de illo p̄ter

metū iudeop. Et dicit Aug⁹. vterq; ē reus apd deū. et qui veritatē tacet. ⁊ qui mendaciū dicit ille q: pdesse nō vult. iste quia nocere desiderat De secūdis subdit alij autē nō: sed seducit turbas. De talibo dicit aplus. cōmutauerūt dei veritatē i mendaciū. De tertijs dicit: mult⁹ murmur erat de eo i turba. Murmurabāt q̄dē d eo q̄ pharisei xp̄m psequebant: sz tn eū nō defendebāt. nec apte resistere audebāt. cū tn dicat sapiēs vsq; ad mortē certa p iusticia. De oibo seruis xp̄i hoc idē dicit. Sed nō mirū si de eis iniq̄ hoies aliq̄n male loquūt: cū d ipo dei filio talia loquerēt. Eiñ Aug⁹. De oibo seruis eius itelligendū hoc dicit mō. Quicūq; apparuerit i aliq̄ gra spūali. alij dicūt bon⁹ est. alij nō: sz seducit turbas. Q: dictū ē ergo de dño. valet ad psolatōnez nr̄am. de quocūq; hoc dictū fuerit xp̄iano Hec Aug⁹. Sz si bn̄ psideras. hec malop derogatio: cōmēdatio est. Eiñ Greg⁹. Stultū valde ē: si illis placere querim⁹ q̄s nō placere deo scimus. Peruersop aūt derogatio vite nr̄e approbatio: q: iam ostendit aliq̄d iusticie nos hr̄e. si illis displicere icipim⁹: q̄ nō placēt deo. In oñi igit qd de nob dicit. semp tacite recurrere ad mentē debem⁹. ītēriorē tēstē ⁊ iudicez querere. Quid enī pdest si oñs laudēt: cū psciēcia accuset! Ad qd poterit obesse. si oñs derogēt ⁊ sola psciēcia defendat! Eiñ ⁊ boeci⁹. Itaq; nihil ē qd admireris. si i hoc vite salo circūflātibo agitemur pcellis: quibo hoc maxime ppositū ē pessimis displicere. Eiñ etiā Seneca. Taz turpe est laudari a turpibo: q̄ laudari ob turpia: vl esse turpē. Et itez. Nemo mihi plus videt estimare virtutē. nemo illo magis deuot⁹: q̄ qui boni viri famā pdidit. ne psciēciā pderet. Honesta turpitudo ē p bona causa. Hec seneca. Jam autē die festo mediāte. i. in medio solēnitatis. sz die quarta. qñ etiā deus ab inicio mūdi chorusc are fecit lumē in celis. ascēdit ihs i templū publice q: ibi erat locus cōmunis apt⁹ doctrine. ⁊ docebat: q: i principio festi hijs q̄ festi erāt magis i tēdebant. ⁊ ideo postea xp̄m attēti⁹ audiebant Euāgeliste qñq; more iudeop dies septē quib⁹ celebritas durabat. diē festū ppter vnā festiuitatē appellauerūt. Octau⁹ aūt dies d integritate scenophegie nō erat. ⁊ tn totus celebris manebat. Fiebat enī i eo collecta ad op⁹ paupez. ⁊ in necessitates fabrice ⁊ vtēsiliū ei⁹. Et quidā d turba dicebāt eū vere pphām ⁊ xp̄m. alij dicebant eū bē demoniū. qd patet manifeste falsū: quia demonia expellebant p ip̄m. Domin⁹ aūt non turbatus sz trāquillus. nō reddidit maledictuz p maledictū. sz trāquille ad oīa respondit. In q̄ fm beda. nob pacīēcie reliquit exēplū. vt quotiens nobis ab aliq̄ falsa obiciūt cōuicia. pacīēter tolerem⁹: ⁊ vera q̄ possum⁹ nō obiciamus: sed salutaria monita p̄dicem⁹. Et querebāt apphendē eū ad occidēdū: sed repressi sunt diuina virtute. ⁊ nemo misit man⁹ i illū: q: nihil ei facere potērāt: nisi quātū ⁊ quādo ip̄e permittebat q: nodū venerat ei⁹ hora. idest ab eo ordinata de captōe sua. Voluit enī pmissa longa serie pconū oportuno tpe nasci. ⁊ sil r pdicato euāgelio oportuno tpe mori. Quidā autē d turba humiles ⁊ pauperes pdicatōe ⁊ miraculis ei⁹ moti credebāt in eū. verba ⁊ facta eius glorificantes. Nō dicit d principibo: q: q̄nto maiores erāt tāto magis insaniebāt. Audiētes aūt principes ⁊ pharizei turbā de illo bona secreto murmurātē: ⁊ eū glorificātē. q: turbe nō audebāt cōfiteri i palam. ⁊ ppter cōtrarias de eo opiniones dissensionē i turba factā: iuidia cōmoti miserūt mīstros sz satellites p̄sidis. quos ab hoc cōduxerāt vt eū apprehēderēt. Nō sunt aūt ire psonaliter ad capiēdū xp̄m timore turbap: sz miserūt mīstros tanq̄ piculis expositos: q: tales psone pleni pcio. nō timēt se piculis exponere. Ipsi quidē maiores stātes i litore: nō timēt alios sbmergere. Insani audito murmure. q̄ xp̄c a turba glorificaret: ⁊ tāta bona d ipo dicerēt doluerūt valde: ⁊ querebāt eū occidere. Dixit g̃ eis ihs. erudiēs ad salutē etiā ptinaciū puicaciā. Adhuc modicū temp⁹ vobiscū sum. Quid festinatis me ītērficere: puū tēpus sz septē mē siū expectate! Qd mō facē vultis: facturi estis: nō modo: q: iam nolo. Quasi diceret. Nō modo iplebitis qd vultis: q: adhuc modico tpe volo manere i populo ad docendū ⁊ miracula faciēdū. In vanū laboratis: ⁊ vos: ⁊ pncipes vestri q: nō in vr̄a: sz i mea potestate ē: vt me apprehēdatis. Expectate dū tēpus aduenīat. cito vos relinquā. ⁊ pfecto ope redemptōis ppter qd vobiscū sū. vado q̄si spōtaneus. s. p passionē ⁊ mortē: ad eū qui misit me. s. ad patrez. Implere debeo meā dispēsatōgz p̄dicādo sz ⁊ miracula faciendo. ⁊ sic puenire ad meā passionem cōpleto dispēsatōis officio. Queritis me ⁊ nō iuenietis Hoc fm augustinū. fuit post xp̄i ascensionē: qñ multi iudei cōpuncti ad p̄dicatōez apl'op credidērūt. Istud aūt quottidie accidit: q: xp̄m multi querūt ⁊ nō iuenīūt: q: querūt eū nō ibi vbi ē sed vbi nō est. Xp̄c nō ē in delicijs. nec i diuicijs nec i honoribo. ⁊ ideo non ibi iuenit. Eiñ in iob. Nō iuenit in terra suauiter viuētiū q̄tū ad deliciosos. abissus dicit. nō ē i me: q̄tū ad auaros. quop cupiditas non habet fundū. ⁊ mare loquitur nō est mecū. q̄tū ad superbos q̄ semp sunt tumidi et inflati. Jnuenit aūt i hūilitate paupertate: ⁊ aspitate: q: ibi est. Ista enī tria xp̄c i hūc mūdū veniēs secū portauit: ⁊ cū istis nasci voluit. Eiñ i luca. Jnuenietis infantē ecce q̄nta hūilitas pānis iuolutū. ecce q̄nta pauptas: ⁊ positū i p̄sepio. ecce quāta aspitas. In nouissimo aūt die festiuitatis. s. die septio. q̄ sicut p̄m⁹ erat celeberrim⁹: ⁊ i q̄ maior erat ppli cōcursus. vel i nouissimo. i. in octauo: q: pactis septez dieb⁹ festiuitatis tabnaculop. i octauo die erat festū cet⁹ vel collecte: ⁊ dicebat illa dies sctissima in lege: quia figurabat congregationem sanctorū in superna felicitate: stabat ihs firme qui se nūq̄ deflectebat a rectitudine. ⁊ pstāter clamabat predicando verbum dei publice. Vocat dns

ihs nō utrūq; loquēdo: sed clamādo uocis itētōe ut oīs possent eū audire. In q̄ ostendit sui feruoris desideriū ⁊ affect⁹ magnitudinē. ad nostrā iformatōez ⁊ salutē. Scōz Crisē. Primo die laudibus ⁊ sacrificijs debiti erāt. ītermedijs dieb⁹ epulādo corā dño voluptati vacabāt. in vltimo die feruētius audiebant: ut doctrine aliq̄d secū recedentes portarent. ⁊ ideo illo die dñs magis doctrine instabat: ⁊ q̄si viatica salutis i doctrina dabat: q̄ ꝓcipiētes secū meditarenē: usq; ad aliud festū q̄ itez doctrina ꝓciperēt. Septē aūt isti dies significāt septez festa cordis q̄ dño agimus. i quoz ꝑmo sacrificium laudis offerim⁹. quiq; aūt sequētibo ꝛfectōes corā dño accipim⁹ primo quidē i pane lacrimaz ꝑ peccatis. scōo in cōfortatōne ꝓscientie ⁊ refectōe ⁊utis. tertio i pane serenatē ꝓscientie a pcōz reliquijs. quarto i refectōe desiderij. quito i cōsolatōe spiritus sancti. sexto i refectōe sacramēti. septimo die surgit ihs reficiēs in pane verbi. Quid aūt docebat subdit. Si q̄s sitit sez itus. i. desiderat aquā gre. doctrinā vite. ⁊ grām spiritussancti. neminē cōpello: sed si q̄s multū desiderat ⁊ feruēs desideriū habet: hūc ego voco. Generaliē loquit si quis nullū excipiēdo cuiuscūq; stat⁹ ⁊ cōditōis quilibet scōm suā sitim potū iueniet apud deū. Si q̄s īquā sitit veniat ad me fontē aque viue. veniat aūt nō corpis: sz fidei formate passibo. ñ pedibo: sz affectibo. nō migrādo: sz me amādo. ⁊ ab amore mūdi ꝛcedēdo. ⁊ bibat babūdāt aquā sapiētie salutaris ⁊ spiritūsanctū. nō solū ad sufficiētiā: sz etiā ad redūdantiā. ⁊ tūc flumīa aq̄ viue purgātis mētis ac viuificātis. ⁊ sp agētis scz doctrina sacra: ⁊ dona grāz. ac beniuolēcia q̄ vult ꝓsulere primis. fluēt habūdāt de ventre eius ītērioris hoīs. s. ꝓscientia cordis. ad alios ꝑ redūdantiā: qz fides ⁊ bonitas uni⁹ fidel' debz ad alios dimanari. Nō emī fluūt aque viue de ei⁹ vētre. q̄ qđ bibit putat sibi soli sufficē. Si aūt primo ꝓsulere festinat. ideo nō siccatur: qz manat. Propter qđ admonendo dicit petr⁹ unusquisq; sicut accepit gratiā i alterutz illā admistrātes dñs vocat illos sitiētes q̄ sunt vacui ab amore mūdi. ad aq̄s gratie. s. ad amorē dei. uñ Aug⁹. Si habitat amor mūdi i te nō ē quo itret amor dei i te. Plas es: sed plen⁹ es. Fūde qđ habes vt recipias qđ nō habes. Funde amorez seculi: vt amore dei iplearis. Hec Aug⁹. Vocat aūt sm Crisē. spūs sanct⁹ flumē: qz sicut flumē nō reuertit nec stat: sed semp currit. sic ⁊ illi q̄ hñt spiritū sanctū. nō reuertūt ad peccata: nec stāt per ociū: sz semp currūt ad fortia. Dicit quoq; spirit⁹ sanct⁹ aq̄ viua. qñ aliq̄s habet grē cōtinuationē ⁊ pseuerātiā: sine q̄ nihil valerēt oīa precedētia. Uñ Bernard⁹. Tolle pseuerātiam nec obsequiū mercedē habet. nec beneficiū gratiam nec laudē fortitudo. Ministri g̃ sermonibo ei⁹ delectati: ⁊ doctrine sue verbis capti. redierūt se excusantes ⁊ dicētes: qz nūq̄ sic locut⁹ est hō sicut hic homo loquitur. Quasi dicerēt. Ita bene loquitur q̄ non videtur homo purus: sed pl⁹

propter qđ temerarium esset ponere super eum manus. Vtinam ⁊ vos presentes fuissetis. Vtinam et vos eius verba audissetis. Nunq̄ fortas se vltēri⁹ aduersus eum aliquid ageretis. Pharisei ergo inuidia moti reputabāt eos seductos sicut et turbaz que defacili potest seduci ꝑ ignorantiam: quos et maledictos dicunt scōm illud deutro. maledictus qui non permanet in lege. In me vt dicit augustinus sit ista maledictio. Ita etiam et nunc est in ecclesia. q̄ simplices et laici sunt aliquātō deuotiores q̄ alij scōm illud ysaie. cognouit bos possessorem suum. ⁊ azinus presepe domini sui. israhel autē me non cognouit. Et quia xp̄i doctrina ministrorum preconia populorum fides. phariseos a sua malicia non trahrerant. surgit ad hoc Nychodemus. qui ad ihm nocte venerat. qui et unus ex ipsis erat. et legis auctoritate nititur eos a persecutione et captione xp̄i compescere. ac xp̄m in quez occulte credebat excusare ex lege dicens. Nūquid lex nostra hominez iudicat: nisi prius audierit ab ipso. et cognouerit quid faciat? Nemo enim fm legem condemnatur: nisi ex se confessus: vl' ab alijs conuictus. et presens non absens: quia in damnatione hominis non leuiter est procedendum. Nam etiam scōm leges ciuiles diligens iquisitio debet precedere sententiam. Sed illi volebant puerse ante esse damnatores q̄ cognitores. Credebat Nicodemus. si tantūmodo dominū ihm vellent patienter audire. q̄ verbum xp̄i esset tante efficacie. q̄ forte similes fierent illis qui ad tenendum eum missi fuerant. et ad verba eius conuersi sunt in eo facto ad quod missi erant. et crederent sicut illi crediderunt. Et ideo volebat per hoc eos inducere ad audiendum xp̄m: vt cōuertērētur per verba eius sicut etiā ipse fuit conuersus. Pharisei vo inuidia ⁊ ira cūdia agitati non recipientes de veritate persuasionem: sed magis nichodemo cōtradicētes tandem reuersi sunt confusi in domū suam ⁊ in ꝓpria. nullo perfecto negocio. vacui fide. ⁊ fraudati a malo desiderio suo. vel in domuz suam id est in ꝓpriam cordis malitiam. scz in infidelitatē ⁊ ipietatē suā. valde dolētes q̄ facē nō potuerūt volūtatis sue ꝓpositū: qz ꝓsiliū eoz ꝑ diuisionē fuit dissipatū. Ihs aūt q̄ misericordie viscerib⁹ babūdabat ꝓrexit i mōtē oliueti. i cui⁹ latere bethania erat ⁊ dom⁹ marthe. in q̄ hospitare solebat. Nā dñs hāc sibi ꝓsuetudinē fecerat: vt ꝑ diē qñ hierosolimis erat i diebo festis i tē plo ꝓdicaret. signa ⁊ miracla ostēderet. ⁊ i sero ꝑnoctabat i bethaniā: vt ibi hospitādo q̄escēt. Oro.

Omine ihu xp̄e. da mihi corde ⁊ desiderio ascēdē ad diē festū solēnitatis eēni ⁊ me sp ad illā ꝓparare: vt cū tēp⁹ visitatōis tue aduenerit ad ꝓtēplādū te facie ad faciē merear illuc felicit ꝓuenire. O fons aq̄ viue sitio ⁊ desidero ego miser grām tuā. venio ⁊ suspiro ad te toto affectu req̄rēs eā. da g̃ mihi bibere. ⁊ tāhabūdanē de ea ꝓcipe: vt dona grāz ⁊ mihi sufficiāt. ⁊ ꝑ beniuolēciā a me ad ꝓxios

fluant eisq; pficiant: vt tu videns in me opus misericordie.mouearis ampliorē grāz mihi infundere Amē. De muliere in adulterio deprehensa. Capitulum. LXXXIII.

Equēti autē die iterū diluculo venit ihs in templū.in q̄ ostē dit ī eo zelus aīar.ꝛ omis populus venit ad eū. ī quo patet deuotio audientium.ꝛ sedēs docebat eos de salute animar. Scribe vo q̄ habebāt noticiā scripturar.ꝛ pharisei q̄ videbanē p alijs religiosi.iuidēres ꝛ insidiātes ei.q: sciebāt eū māsuetū: ꝛ misericordie pdicatorē.ꝛ ob hoc hre pli gratiā ꝛ fauorē. adduxerūt ei mulierē ī adulterio deprehensam.ꝛ ob hoc scom legē lapidandā.ꝛ statuerūt eā in medio:vt oim ore cōdemnareē ad mortē.temptādo expectātes xpi sentēciā.ꝛ querētes q̄d de ipa faciēdū esset:vt si eā lapidari iudicaret:q̄si crudelē et ptrariū misericordie eū irriderēt. ꝛ non habētē misericordiam quā pli pdicabat. pter quā etiā populus eū diligebat:si aūt dimitti decerneret: q̄si cōtrariū iustitie ꝛ puaricatorē legis:q̄ adulterā lapidari pcipit.cū ipa adultera reū mortis iudicarēt. Putabāt deū vel īmisericordē esse ī iudicādo:vel iiustū. De iusticia facienda nō curabāt: sz xpm ī sermone capere volebāt. Ipe aūt vtrāq; calūniam prudēter euitauit:q: et iusticiā in iudicio seruauit:ꝛ a misericordia nō declinauit. Protulit em̄ iustū iudiciū salua misericordia. ꝛ sic suū sermonē tēpauit vt et legi nō cōtradiceret.ꝛ pietatē nō admitteret.Non tn statim iudicauit:sz pus inclinās se humiliē a rigiditate iusticie. digito scribebat ī terra tanq̄ ym Augustinū. illos tales in terrā scribēdos significaret nō ī celo. Scom alchuinū p terram cor humanū ostendit:qō bonarū vl malar actionū solet reddere fructū.p digitū aūt q̄ articulor cōpositiōe flexibilis ē.sublimitas discretōis exprimit. Nos q̄ instruit vt auditis malis ꝓximi. nō statī ea temere iudicemus sz pus ad pscientiā cordis hūiliter ruersi. digito discretōis ea sollicite disquiram⁹.nos etiā ipos si sine pcō sum⁹ itus discuciam⁹. Juder igit q̄ audit accusantes.nō debet statī dare sentenciā sed discutere.ꝛ ea q̄ audit deuz ī corde scribere. id est discrete iquirere.ꝛ q̄ agēda sūt videre. Digito quidē dns ī terra scribebat. ac si eis diceret Clos legis mihi testimonia affertis.ꝛ legis vba narratis.q̄ legē ipaz nō itelligitis. Dic ē digit⁹ ille:qui quōdā ipaz legē scripsit ī lapide. Precepit em̄ lex mulierē huiusmōi lapidare:sed nō sicut vos itelligitis.neq; a talibo q̄les vos estis Preuaricatores legis legē iplere cupiebāt. Elī cū ī temeritate pseuerarēt.interrogātes eū. erexit se ab eor importunitatē reprimēdā:ꝛ ꝓposuit eis sentēciā iusticie dicēs. Qui sine pcō ē vīm: prim⁹ i illā lapidē mittat. Sine pcō.i.sine crimine. Potest em̄ aliq̄s sine crimie eē:sed vix sn̄ peccato. Quasi diceret. Ascēdat vnusquisq; tribunal mētis sue.ꝛ iueniet se peccatorē esse. Aut ergo istā dimittite.aut simul cū illa penā legis

excipiat. Puniat peccatrix: sed nō a peccatoribus. ipleat lex quā allegatis: sz nō a legis preuaricatoribo. Pri⁹ iusti sitis:postea ream punia tis. Ecce plena iusticia vt iustus mala puniat nō reus. Elbi Aug⁹. Nō dixit nō lapidet ne cōtra legē dicere videret.abstit aūt vt diceret lapidet.venit em̄ non pdere qō iuenerat:sed queré qō pierat Hec Aug⁹. Si q̄s ergo ī mortali est. neminē iudicare debz:q: qui aliū iudicat de illo vel cōsimili q̄ ipe tenet. obnoxius seipm in hoc damnat:vl damnādū ostēdit. Ergo antēq̄ aliquē iudicem⁹:pscīēciā nostrā videam⁹.et iusta examiatōe dirimam⁹. Rigor em̄ diuine iusticie exigit:vt nemo aliū de crimie arguat. accuset. testimoniū ferat.iudicet.si de pari vel de maiori redarguend⁹ est. Sed nos hūc rigorē nimis tēpamus.ꝛ magis q̄ iustū est relaxam⁹. Audi q̄ hoc et senecā. Te primū exhibe bonū:ꝛ sic q̄re alterū similē tui. Elide si adhuc malus es:et similibo parce. Hec seneca. Quid aūt dns ī terra scripsit ad lram icertū ē. Aug⁹. tn dicit.q̄ scripsit illud qō voce expressit et eis respōdit. sz qō qui sine pcō ē vīm ꝛ cetera. Et sic ipe scom modū iudicialē suā sentēciā pmo scripsit.scdo ptulit. Hiero. aūt in quadā epla videt velle eū scripsisse.terra terra absorbe viros istos abdicatos Al fm Ambro. era terrā accusas. Al fm q̄sdaz pmo se inclinans scripsit verba hec.terra terra terra:mea ē equitas.meū est iudiciū.meū ē iudicare illū:vl illā. scdo vo se iclinās scripsit terra terrā accusat.meū aūt est iudiciū. Giel scom glosā scribebat pcā eor:vt eos ostenderet ineptos ad h⁹ sentēcie excutionē: q̄ illi legētes p verecūdia exierunt. Et erat illa scriptura tante virtutis. q̄ q̄libet eor cognoscebat in ea pcā sua. Non scribebat per singula:sz potuit facere virtute diuina. q̄ in alqua figura ab eo protracta. quilibet eorum videret sua ꝓpria peccata ꝛ non alia. Et iterum se inclinans scribebat eadē denuo in terra. Quasi diceret. Si ista ē peccatrix:et vos sil estis peccatores. Eadem denuo inclinatus scripsit:vt ostenderet maiorem sentencie sue firmitatez: ꝛ eos sua visione idignos esse. Unde cum eos zelo iusticie pcussisset: non ē dignatus eos attendere: sed obtutum ab eis auertit. In quo docet nos sicut prius antē correptionem alterius. ita et post nosipsos humiliter inuestigare.ne idem vel aliquid simile in nobis sit. Inclinauit se et vultum alio vertit. benign⁹ dns. etiā ꝑ emulis et aduersarijs suis q̄si dissimulās:vt a stulticia sua declinarēt.ꝛ vt eorum verecūdie cōsulens.liberā exeūdi facultatē eis daret:quos citius exituros q̄ plura interrogaturos preuidebat. Si em̄ eos intuetur ī facie magis erubescerēt exire.fac simile:ac confusis condole:ꝛ in faciem noli respicere. Hic instruimur ex xpi actione. qualiter ī iudicandis proximor defectibo.fidel q̄sq; debeat se habere. Ad qō sciēdū q̄ primo debz homo añ oculos cordis peccata et defectus proprios scribere: vt sic seipm iudicet: et tunc dignior fit alios iudicare.

questio. vtr peccator possit iudicare et reprehendere alios. Ad qđ dicẽdũ q iudicãs: aut ẽ irreticus solũ cõmunibus peccatis et leuibus. et tunc ad corripiẽdũ nõ redditꝝ indign⁹. aut eodẽ pcto vl maiori de q̃ corripit aliũ. et tũc aut pcẽm corripientis ẽ manifestũ aut occultũ. Si manifestum: tũc nõ pt corripere ꝓpter ꝓximi scãdalũ. Si occultũ: aut penitet. et tũc pt cũ humilitate corripere alios. vt et ipi de suis pctis penitẽant. aut nõ penitet. et tũc nullo mõ dign⁹ ẽ alios reprehendere: qr talis correctio nõ ꝓcedit ex caritate: vl vicij detestatõe. qr alꝫ pr⁹ detestaret in se q̃ in alio. nec homo debz plus diligẽ ꝓximũ q̃ seipm imo in hoc casu ĩ q̃ ipe aliũ iudicat seipm cõdẽnat. Ex hac aũt ꝓpr defectuũ ꝓsideratõe inascitur hũilitas. et hec hũilitas docet ĩ inclinatõne dñi deorsũ vsq ad terrã. Scõdo debz etiã hõ aliq̃ aliũ corripiat cũ sũma discretõne disquirere duo. ꝑmo ꝓpone dispositõez: an scz sic sit dispositus. vt ex hoc emẽdet: aut nõ. scõdo facti q̃litatẽ et circũstãtiã. an scz factũ qđ reprehendit in alio. sit scõm se malũ. et tunc debet corripere: aut ad vtrũlibet vt scz bñ fieri possit et male. tũc ẽ ĩ meliorẽ ptem ĩterp̃ tandũ. Tertio debz disquirere ꝓpriã intẽtõez. an scz ex caritate mouebat ad talẽ correptionẽ. vel ex ꝓpa ostentatõne: vel ex passione: vel suspitõne. de talibus iudicijs temerarijs dicit alibi. nolite iudicare: vt non iudicemini. At illi discesserũt omnes vn⁹ post aliũ qr oĩs pctores se esse sciebãt: qđ et ipo abscessu de se cõfessi sunt incipiẽtes a senioribus. tuz quia grauioribus ĩplicati erãt peccatis et crimibus. tuz qr melio⁹ cognoscebãt equitatẽ sentẽcie prolatæ. et euanuerũt eor astucie. Et remãsit ihs solus scz ab illis calũniatoribus: qr discipuli et multitudo populi mãserũt cũ eo. et mulier stans in medio. Relicti sunt duo. s. ihs misericordia: et mulier miseria. Et merito remãsit mia cũ miseria qr miserie necessaria ẽ mia. Posito g̃ timore iusticie. ꝓsequẽt xpc ipm tempat dulcore mie. Nã ꝓfutatis calũniatoribus erigẽs se itr ihs dixit. Mulier vbi sunt q̃ te accusabãt? Quasi diceret. Qui venerãt ad q̃rendũ iusticiaz fugati sũt iudicio iusticie. Ille aũt q̃ aduersarios repulerat lĩgua iusticie. leuãs ĩ illã oculos mãsuetudinis ĩterrogauit eã dicẽs. Nemo te condẽnauit? Que rñdit. Nemo dñe. Jam em̃ recesserãt: et q̃libet eor se silr inquinatũ sciebat. Ẽ ñ Aug⁹. Ideo em̃ liberauit dñs peccatricẽ: qr nõ erat q̃ iuste mitteret lapidẽ. Quomodo lapidaret qui se lapidandũ cognosceret. Nec Aug⁹. Et qr mulier territa poterat timere. ne ipe q̃ sine peccato est eã puniret. et timẽs ei dicere nemo quippe me cõdẽnauit: tu aũt qui sine pcto es. si vis potes: qr tibi soli peccaui ideo subdit xpi absolutõ Audiuim⁹ g̃ sup̃ vocez iusticie. audiam⁹ nunc vocẽ misericordie. Nam dixit ei ihs. Nec ego te ꝓdemnabo: a quo forte te damnari timuisti: qr ĩ me peccatũ nõ inueniſti. nec mirũ: quia veni pctores saluare: nõ cõdemnare. Noli timere: sz secura sis. credẽ tantũmõ meis cõsilijs. Nõ abi

tio pcõres: sz suspitio penitẽtes. Quasi diceret Illi dimiserũt te indamnatã ꝓpter pcta sua. et ego te absoluo ex mia mea. Ẽ lade absoluta a culpa et a pena. et iam ampli⁹ noli. ĩ. non velis peccare. hoc ẽ nõ sit tibi volũtas peccãdi. Magnũ g̃ pcẽm ẽ volũtas peccãdi. Facta secura ꝺ ptẽrito: caue de futuro: deleui qđ cõmisisti. obserua qđ ꝑcepi: vt ĩuenias qđ ꝓmisi. Ergo et domin⁹ damnauit: sed pcẽm: nõ hoiem. saluando em̃ naturã damnauit culpã. Qui ergo amat in dño mãsuetudinẽ: timeãt et veritatem. et em̃ dulcis et rectus ẽ dñs. Erect⁹ itaq̃ dedit sentẽciã iusticie in accusantes. et ĩterum erectus sentenciã misericordie circa accusatã: qr hoc vtrũq̃ facere diuine ẽ potencie. et eque vtrũq̃ ꝓpriũ est deo punire scz et parcere. et eque iustũ ẽ seruare misericordiã sicut iusticiã. Punit iuste: et parcit pie. Et sicut primo ptulit iudiciũ iusticie salua misericordia. sic scõdo ptulit iudiciũ misericordie salua iusticia. s. vt misericors pcta ꝑrita dimittẽs. et vt iustus ne ampli⁹ peccaret in terdicẽs. Nam vniuerse vie dñi misericordia et veritas. Sic g̃ liberata ẽ misera iubente misericordia. Licet aũt deus sit iustus sic et misericors tamẽ dicit ei ꝓpriũ esse pot⁹ misereri q̃ iustum esse. qr nihil requirit ad cõplendũ opus misericordie: nisi volũtas eius tm̃. sed ad cõplendus op⁹ iusticie. requirit etiã aliqđ ex pte hominis. scz exigẽtia meriti. Ẽ ñ Anshelm⁹. Occurrat iam nũc memorie mulier illa ĩ adulterio deprehensa. et ihs rogatus sentẽciã ferre quid egerit qđ dixit recordare. In terrã oculos iecit. ne forte accusatã respiciẽs nimis cõfunderet. Cũ em̃ scribẽs ĩ terra terrenos eos nõ celestes ꝓbidisset: qui sine pcto mãt ẽ vĩm primo ĩ illã lapidẽ mittat. O mira et ineffabilis xpi bonitas. Quã cõdemnare iuste potuit aduertẽs q̃ pie: et q̃ cautẽ liberauit. Cũ em̃ oĩs sentẽcia terruisset et expulisset de templo. imaginare q̃pius oculos in illã leuauerit. q̃ dulci et suaui voce sentẽciã absolutiõis ei⁹ ptulerit. Puta q̃ suspirauerit. q̃ lacrimatus fuerit cũ diceret. Nemo te cõdẽnauit mlier et cetera. Felix (vt ita dicã) hec adultera mulier q̃ de ptẽritis absoluit. secura efficit ꝺ futuris. Jhu bone te dicẽte. nec ego te cõdẽnabo. q̃s cõdẽnabit. Deꝰ ẽ q̃ iustificat. q̃s ẽ q̃ cõdẽnet? Audiat tm̃ decetero vox tua. vade et iam amplius noli peccare. Dec Anshelm⁹. Et q̃ vis dominꝰ ihs mulierẽ a culpa absoluẽdo. et ne ampli⁹ peccaret ĩterdicẽdo. nullã aliã iniũgeret ei penitẽciã seu penã. tm̃ hoc factũ xpi nõ ẽ trahẽdũ ad ꝓsequẽciã et ĩ cõsuetudinẽ. vt exẽplo dñi aliq̃s absq̃ ꝓfessiõe et pene inflictõe quẽq̃ absoluat. qr xpc excellẽciã ĩ sacmẽtis habuit et potuit cõferre effectũ sacmẽti sñ sacmẽto. qđ null⁹ pur⁹ hõ pt. imo debẽt sacerdotes ĩ foro penitẽciali ĩponere penitẽciã scõm cõditõez peccãtis. et pcti qr nõ hñt talẽ potestatẽ remittẽdi. Poterat et xpc illi mulieri tãtã cõtritõez dare q̃ sufficeret ad deletõez tot⁹ culpe et pene. et illã cõtritõem cognoscere. nõ sic aũt ali⁹ sacerdos pt: qui nec

mouet cor nec videt. Sili mō quottidie dñs recipit adulterā: cū p gratiā recipit quālibz aīaz a dyabolo corruptā p culpā. Per mulierē enī i adulterio deprehensam: significat quelibet psona xpō p fidē despōsata: sz postea p mortale pcm cū dyabolo adultērata. p scribas vero et phariseos significant dēmones: qui dicūt hic scribe: qr pcta nostra retinēt memoriter tāq firmiter scripta: q phariseī id est diuisi recte dicūt: quia a xpō q sancto p cōsortio sepantur. Dij mulierē ad iudiciū abducūt: qr damnatōez hominū solicite querūt. Et quia dñs non vult mortē peccatoris: sed vt magis cōuertat et viuat. ideo ei dicit. vade q noli amplius peccare: qr sibi sufficit vera penitētia de pēritis: q cautela contra recidiuū pro futuris. Oratio.

O Jhu clemēs q deprehensam in adulterio clementer ab accusatoribo liberasti q a te icondemnatā in pace misericorditer dimisisti: stat corā te anima mea adultératrix que totiens a te vero sponso recessit: quotiēs suggestionibo adulterātis inimici cōsensit. accusat psciēcia. accusant opa et actio praua: nō intres domine in iudiciū cum ea: ne memineris iniquitatū eius antiquar. libera ab accusatoribus peccatricē q ream. et dimitte in pace sibi cōsciencia a tuo tremēdo iudicio absolutaz qr tibi pprium est misereri semp et parcere. q non est numerus tue misericordie Amen.

De quibusdā ybis dñi p quibus volebant eū indei lapidare. Capitulum. LXXXIIII.

Q Dia vero fm alchuinū ibs mulierem absoluerat a crimine ne aliqui dubitarēt: an ille quez videbant verū hominē posset peccata dimittere. dignatur ipe aptius diuinitatis sue potentiā demōstrare. Dñ dicit. Jterum ergo locutus est eis ibs: dicens. Ego sum lux mūdi. s. tocius. nō pticulariter gentis vni⁹. Et ideo accedēs ad eū p fidē et deuotionē. ab eo illuminat ad salutē. ab eo vo recedēs obtenebrat ad gehēnam. Xpc scom vtrāq; naturā dicit lux: qr fm diuinitatē illuminat ītus animā. q scom humanitatē informat exteri⁹ vitā. q hoc triplicit. scz miraculis. pdicatōibus. q exemplis. q pmū ē potentie. scom sapiētie. tertiū bonitatis. Jpe q̄pe est lux q illumīat omnē hominē venientē i hūc mūdum: qr ipe vniuersalit omīs illumīat: et est solus lux p essentiā: qr ab ipo omnis noticia derivatur. cui⁹ pticipatōe alij ab hac luce illuminati dicūt lux: sed nō p essentiā vt ipe: qr ipe ē verbū a patre pgrediēs sicut lux a luce. Unde scom Augustinū lux mūdi a patre egrediens nube carnis tegit. q sic ptempata tolerāda hominibo efficit: vt p hoiez veniat ad diuinitatē. Jlla q̄ luce illuminātē illuminamur. mō collirio fidei q de adam ceci nati sum⁹. q sequit tam verbis q̄ exemplis obediēdo: vt exclusis ignorātie: vel pcto tenebris. i futuro manifesta visione deitatis illūinemur. Jtaq; subiūgit. Qui sequit me. s. credēdo amādo q imitādo. nō ambu

lat i tenebris. s. ignorātie. qr ego sum veritas: nec culpe: qr ego sum via: q p psequēs nō venit ad tenebras gehēne: qr ego sum vita. Fructus autē h⁹ lucis subdit: sed habebit lumē vite. nūc q i futuro: qr habebit xpm dei sapiētiā: q est lumē īdeficiēs q ineptiguibile. hic p fidē q ibi p speciē. Dñ hoc q dicit q sequit me: ptinet ad meritū. q vo dicit habebit lumē vite: ptinet ad pmium. Ubi Aug⁹. Ergo fratres mei. qm dñs buit ait. ego sum lux mūdi: q me sequit nō ambulat i tenebris: sz habebit lumē vite: q̄bus ybis alio ē qd iussit. aliud qd pmisit. faciam⁹ qd iussit. ne ipudēti frōte desiderem⁹ qd pmisit. ne dicat nob i iudicio suo. Feciste enī qd iussi vt expectas qd pmisi? Quid igit iussisti dñe de⁹ noster? dixi tibi vt seqreris me. Ergo mō faciamus: sequamur dñm. soluam⁹ cōpedes quibo ipedimur. Sequamur xpm lumē mūdi. ne ambulem⁹ i tenebris. Tenebre metuēde sūt: sz mox nō oculorū. Et si oculox nō exterioz: sz īterioz. vñ discernit nō albū et nigrū. sed iustū q iustū. Hec Aug⁹. De supercellētia autē isti⁹ lumis nob pmissi. dicit idē Aug⁹. Tāta ē iocūditas lucis eterne. vt etiā si nō liceret i ea amplius manē q̄ vni⁹ diei mora. ptter hoc solū inumerabiles anni h⁹ vite pleni delicijs q circūfluētia bonox tēpaliū. recte meritoq; ptemnerēt. Deinō post aliq iam icipiēs ad certamē passiōis iudeos puocare dixit eis. Cū exaltaueritis. s. i cruce filiū hoīs. id est filiū virginis scom cui⁹ carnē debebat pati: q exaltare i cruce. in q fuit extēsus et exaltatus in aere: ptter qd q exaltatus ē a deo patre. tūc cognoscetis. s. aliq ex vobis p fidē. qr ego sum. s. vere xpc ego sum sub carne deus absconditus. Ubi pdicit qsdā de eis post passionē suā cognituros qs essz q credituros in eū. pnūciās eis p q̄ debeāt puenire ad fidē: qr p suā passionē. Dñ aug⁹. Differo cognitionē vestrā: vt ipleam passionē meaz. Hoc oportebat ipleri p manus eox qui postea fuerāt credituri. Quare hoc: nisi vt nemo desperet i quocūq; scelere male sibi cōscius. qñ videbat eis donari homicidiū q occiderāt xpm. Hec Aug⁹. Trib⁹ modis nos offendim⁹ deū q ipsum būiliam⁹. s. malis cogitatōibus. malis ybis. q malis opib⁹. Qñ vo cōterimur cōfitemur et satisfaciam⁹. tūc ipm exaltam⁹ i aīa. ipm sup oīa diligēdo: q p cōsequēs cognoscim⁹ ipm sup oīa venerādo. Si q̄ vis cognoscere deū. exalta eum tribus modis pdictis. s. cordis cōtritiōe p̄ malas cogitatōes. oris pfessiōe: ptra malas locutiones. q corpis satisfactōe: ptra malas opatōnes.

Deinō quibusdā iudeis tūc i se credētib⁹ dicebat. Si vos māseritis i sermone meo. i. si pseueraueritis vsq; i finē. i fide q i vob cepit eē p sermonē. a doctrina q disciplina mea nō recedēdo. nulliscq; tēptatōib⁹ cedēdo: tūc vere discipli mei eritis. Hoc dixit: qr aliqui eox ficte credebāt. q isti veri discipli nō erāt: q vos cognoscetis veritatez q̄ modo carne tecta loquit vobis: et latet vos. vl' vitatē doctrīe quā ego doceo: q fidei quā modo creditis: q veritas cognita liberabit vos.

idest liberos faciet: qz in pñti liberat a seruitu-
te culpe ⁊ dat libertatẽ gratie. ⁊ tũc vera liber-
tas incboat: et in futuro liberabit a seruitute
miserie. et dabit libertatẽ glie: ⁊ tũc vera liber
tas pficiet. Respõdẽt alij ñ credẽtes: et iactã-
do dixerũt se esse semẽ Abrahe: ⁊ nemini vnq̃
seruisse: q̃si liberi essent: ⁊ liberatõne nõ indige-
rẽt. Sed manifeste patz dictũ eoz falsum esse:
qz pmo i egipto fuerũt i magna seruitute. ⁊ ite
rũ in babilone. In terra etiã sua seruierũt regi
assirioz et natõibo aliis. ⁊ itez romanis solue
tes tributa eis. Domin⁹ autẽ ꝓposuit eis ser-
uitutẽ difficiliorẽ q̃ hoim: dicens. Amen dico
vobis. q̃ omnis q̃ facit pcẽm cuiuscũqz ꝯditõis
ille sit: siue nobilis: siue ignobil'. iude⁹ vl' grec⁹
diues vl' paup: imperator vel mẽdicus: seru⁹ est
peccati. Eñ Criß. Oĩs qui dy̆aboli sequitẽ volũ
tatẽ seru⁹ ẽ: ⁊ si sit liber. Qui autẽ deo obaudit
ille verus ingenu⁹ ẽ: ⁊ si fuerit seru⁹. Ingenui-
tatẽ eñ spritalẽ nõ foedidat seruit⁹ corpal'. nec
turpitudinẽ spiritalez honestat corpalis liber-
tas. Seruitutẽ eñ nõ dei dispositio: sz hũana
violẽcia introduxit. Omnis eñ homo liber crea
tus ẽ: quẽ de⁹ in libero arbitrio posuit. nisi ipe
se fecisset seruũ. Eñ ⁊ Aug⁹. Bon⁹ et si seruiat
liber ẽ. mal⁹ aũt etiã si regnet seru⁹ ẽ: nec vni⁹
hoĩs: sed qđ est graui⁹: tot dñoz: quot viciоz.
Seru⁹ essz vtinã hoĩs nõ peccati. Et itez. Oĩs
qui facit pcẽm seru⁹ ẽ peccati. O miserabil' ser-
uitus. Plerũqz homies cũ dños malos patiũt
venales se petũt. nõ querẽtes dñm nõ hre: sed
saltẽ mutare. Seru⁹ peccati q̃d faciat: quẽ int̃
pellet: apud quẽ venalẽ se petat. Deinõ seru⁹
hoĩs aliq̃n sui dñi duris imperijs fatigat⁹ fu-
giẽdo requiescit. Seru⁹ pcti q̃ fugit. secũ se tra
hit quocũqz fugerit. Nõ fugit seipam mala cõ-
sciẽcia. Nõ est q̃ eat. sequit̃ se. ymmo nõ recedit
a se. Peccatũ eñ qđ facit intus ẽ. fecit pcẽm vt
aliquã corpalem caperet voluptatẽ. Voluptas
trãsit: pcẽm manet. Pretert̃it qđ delectabat. re-
mãsit qđ pũgat. Mala seruit⁹. Ad xp̃m omnes
fugiam⁹: ꝓtra pcẽm deũ liberatorẽ itez pellem⁹
venales nos petam⁹: vt eius sanguine redima
mur. Liberat q̃ ab hac seruitute solus dñs. Qui
illã nõ habuit: ipe de illa liberat. Solus eñ in
hac carne venit sine pcto. Dec aug⁹. Peccator
ergo: vt dictũ ẽ. seru⁹ ẽ tot dominoz quot vicio
rũ. Eñ legit̃ de dy̆ogene philosopho. q̃ cũ ale-
xander diceret se dominatorẽ orbis. ille ait. Ne-
quaq̃ es dñs: sz seruoz meoz seruus. Superbia
eñ dña tua: ⁊ ancilla mea te circũducit. ego aũt
eam suppeditaui. carnalis ꝯcupiscẽcia et gula
sunt dñe tue ⁊ ancille mee: q̃ te ducũt ⁊ tibi do-
minant̃. ego autẽ eas suppeditaui et vici. ⁊ ideo
tu es seruoz meoz seru⁹. Deinõ ostẽdit penã
h⁹ seruitutis dicẽs. Seru⁹ autẽ s. culpe nõ ma
net i domo. i. in eccl'ia i eternũ. licet mõ ad tem
pus inquãtũ ẽ de numero fideliũ: qz modo sunt
admixti mali cũ bonis. ⁊ i futuro abinuicez se-
pabunt̃. sicut oues ab hedis. fili⁹ aũt. s. dei na-
tural' manet ieternũ. qz solus ẽ sine pcto: et sic

habet potestatẽ alios liberãdi a pcto. faciendo
eos filios dei p gfam adoptõis. vt secũ maneãt i
domo libertatis. Et hoc ẽ qđ cõclusit dicẽs. Si
g̃ filius q̃ vere liber ẽ ⁊ potẽs i domo libertatis
vos liberauit a seruitute culpe. vere liberi eri-
tis: nõ a barbaris: sed a dy̆abolo. non a corpis
captiuitate: sed ab aie iniquitate. vt pcẽm non
dñet̃ in vob: qz in hoc ꝓsistit vera libertas. Eñ
dicit Grego. Quẽ cõsciencia defendit. etiã inter
accusatores liber est. Eñ ⁊ boecius. Liber est
q̃ habet liberã cõsciẽciã. Patet ergo q⁹ mũda-
na libertas de qua gloriabant̃. nõ est vera liber
tas. nec carnis nobilitas ẽ vera nobilitas. Sz
hodie heu sunt multi. qui de carnali nobilitate
et libertate querũt extolli. nõ verecũdantes de
seruitute peccati. Scõm Aug. q̃ ex amore pec-
cat. nõ ex languore nature. nec ex ignorãtia le
ui: seruus est pcti. Alia eñ sunt pcta infirmita-
tis. alia impicie. alia malitie. Infirmitas ⁊ im-
picia cõtraria sunt virtuti et sapiẽcie. malicia
cõtraria ẽ bonitati. Deinõ ostẽdit eos nõ eẽ
filios abrahe de q̃ gloriabant̃: sed poti⁹ degene-
res: qz eũ opibo fidei nõ imitant̃. Vera eñ filia
tio declarat̃ per imitatõez paterne ꝯditõis: qz
imitatio patris ẽ signũ vere filiatõis. iudei aũt
nõ imitabant̃ facta abrahe: qz querebãt eũ int̃
ficere. qđ abrahã nõ fecit. ex quo saluator con-
cludit. q⁹ eius vere filij nõ erãt: q̃uis abeo car
naliter descẽdissẽt. Eñ erãt filij abrahe tantũ-
modo carne. sed nõ opez et fidei imitatõe. Ca-
ro quidẽ illoz ex ipo erat: sed vita nõ erat. Ex
hoc patet q⁹ frustra q̃s gloriat̃: qz scõm habitũ
est filius augustini vel benedicti seu alteri⁹ scti
nisi opa ipius scõm suã possibilitatẽ studeat imi
tari. Euidentes aũt iudei q⁹ ex opibo filiatõnez
arguebat. ideo dixerũt se filios dei cui⁹ legẽ ⁊ ce
remonias seruabãt. ñ sicut alij ydolatrie debiti
vñ dicũt ei. Nos vni⁹ dei cultores. ex fornicatõe
sz spũali gẽtilitatis q̃ fornicat̃ cuz multis dijs
nati nõ sum⁹. ydola colẽtes sicut ipi. sed in fide
vni⁹ dei. fornicatõez eñ vocãt ydolatriã sicut et
frequẽter nomiat̃ i sacra scriptura: qz aĩa sepa
tur a deo p eã. vnũ patrẽ spũalẽ habem⁹ deum
quẽ colim⁹. qz ñ colebãt pluralitatẽ deoz sicut
gẽtiles. Sed hãc paternitatẽ saluator excludit
⁊ deũ nõ esse eis pẽm ostẽdit: qz nõ diligũt. nec
cognoscũt eius filiũ. s. ipm xp̃m ab eo missum.
nam dilectio ⁊ noticia xp̃i est signũ filiatõis dei
eoz eñ q̃ ab vno procedũt mutua ẽ dilectio i illo
a quo procedũt. Deinõ ostẽdit cui⁹ sint filij. et
dicit eos ex patre dy̆abolo eẽ. nõ creatõne: sed
imitatõe: qz desideria patris sui. scilicz dy̆aboli
volũt pficere ⁊ inocẽtẽ occidere. Quod pbat cõ
sequẽt̃ cõditões dy̆aboli explicãs. ⁊ postea ad
ipos applicãs. Eñ aũt cõditõez dy̆aboli pmo
tangit dicẽs. Ille homicida erat ab initio mũ-
di: ⁊ cõditi hominis. primos homies malis sua
sionibus occidendo: ⁊ eis immortalitatem aufe
rendo. Homo enim in specie humana reponit̃
per animam. et ideo magis ꝓprie est homicida:
qui animam per peccatum mortale occidit: q̃

ille qui occidit corp⁹ p qđ homo cuz brutis cõ-
uenit. Elbi Aug⁹. noli te ḡ putare nõ esse homi
cidã: qñ fratri tuo male ꝑsuades. Qui fratri tuo
male ꝑsuades occidis. Et vt scias q occiđ. audi
psalmũ. Filij hoim dẽtes eoꝝ arma ⁊ sagitte. ⁊
lingua eoꝝ machera acuta. Alia ꝓditio dy̆abo-
li tangit cũ subdit. et in veritate opis ⁊ iustitie
nõ stetit. i. in debita obediẽtia ad deũ: q nõ est
veritas ĩ eo. Res em̃ dicũt vere inquãtũ ꝓfor-
mant veritati ꝑme: a q̃ veritate deuiauit dy̆a-
bolus p pcm̃ supbie. ⁊ deseruit ordinatõez na-
ture sue: q̃ erat vt deo subiceret ꝓtinue. nec ste-
tit ĩ veritate vocis ⁊ loquele: q mẽdax est et pr̃
ibest ĩuentoꝝ ei⁹. s. mẽdacij. sicut deus pater ẽ ve
ritatis. ante ipm̃ nõ erat mẽdaciũ: ab ipo ⁊ per
ipm̃ est factũ: vt sit ois homo mẽdax. Ille q̃dez
dicit mẽdax: nõ tm̃ pater mẽdacij. q̃ mẽdaciũ
ab alijs ĩ mentẽ refert. sed mẽdax ẽ ⁊ pater mẽ-
dacij. qui nõsolũ refert illud: sz et facit. ⁊ ꝑter
hec dy̆abolus dicit pater mẽdacij: q primũ mẽ
baciũ adinuenit dicẽs mulieri. Nequaq̃ moꝛie-
mini. Hãc ergo ꝑpetatẽ. hãc nepharia hereditа
tẽ filijs suis dy̆abolus dereliq̃t: vt mẽcianť ⁊ pa
trẽ suũ dy̆abolũ mẽciendo sequãť. Cũ em̃ mẽci-
unť a dy̆abolo accipiũť: ⁊ eũ imitanť. Attẽ-
dãt mẽdaces illud verbũ xpi dicẽtis. ego sũ vita
veritas. ⁊ via: q recedẽdo a veritate recedũt a
via et vita. Tales ḡ tanq̃ illegittimi ĩ religiõe
xpiana merito sũt habẽdi: q a deo patre degene-
rãtes facti sunt filij dy̆aboli. O q̃ multi sunt
huiusmõi filij dy̆aboli: etiã religiosi. ⁊ q̃ plen⁹ ẽ
de eis mũd⁹. Et vtinã oms tales caractere pa-
tris sui dy̆aboli ĩ fronte gestarẽt: vt cognosce-
renť. ne alij p eoꝝ mẽdacia deciperẽť. sed heu
aliqui bñt frontẽ meretricis: ⁊ parũ erubescũt
de mẽdacijs. Et quid terrã occupãt tales pesti-
feri seductoꝛes. errãtes et ĩ erꝛoꝛẽ mittẽtes. ac
si patrẽ suũ qui vniuersũ oꝛbem seducit imitã-
tes. Mendax ḡ ĩ loquẽdo ⁊ mẽdacia fingendo.
ꝑpetatẽ dy̆aboli assumit male viuẽdo. Elñ dicit
Aug⁹. q dy̆abolus nõ speciale nomẽ est: sz cõ-
mune: et ĩ quocũq̃ opera dy̆aboli fuerint ĩuen-
ta. dy̆abolus est apellãdus. operis em̃ nomen
est nõ nature. Erubesce ḡ o xpiane et maxime
tu religiose de hoc nomie: et ab omni mẽdacio
abstine: q ĩ quolibet xpiano debet esse veritas
tãta: vt ĩter turamẽtũ: et siplicẽ iuratõez. nul
la sit differencia. Et quia solent ĩnocentes an-
teq̃ subeant iudiciũ passiõis expetere iudiciuz
examinatõis. ideo domin⁹ noster sciens iudeos
in moꝛtem suam cõspirasse. iudicium examina
tionis ab eis expecijt ad ostendendã suam ĩno-
centiã: ⁊ iudeoꝝ maliciã: et ad cõuincẽdam
apertius eoꝝ iudiciariã iniustitiã. Quis eĩ
vltro moꝛtẽ pati voluerit. ipe tm̃ xpc suam ĩno-
centiã omnibo manifestã esse voluit. Elñ dicit.

Quis ex vobis corã quibo palam docui et mi-
racula feci. arguet et repbendere potest me de
pcõ: Quasi diceret. Elos vultis me ĩterficere.
ostendite pcm̃ quo meruerim moꝛtẽ: qđ si non
poteritis: manifestũ erit q me ĩocẽter occidi-

tis. Scõm Grego. pensanda est mãsuetudo dei:
qui venerat peccata relaxare: qꝛ non dedignať
ex ratione ostendere se peccatoꝛem non esse: qui
etiam ex virtute diuinitatis poterat pcõres
iustificare. Et ideo cum non possitis me ỏ pcõ
arguere. si id est quia veritatẽ dico vobis. quo-
niam scilicet dico me filium dei: quare vos non
creditis mihi et in me. ex quo nõ sum peccatoꝛ
sicut ceteri. Et subdit causã dicẽs. Qui ẽ ex deo
nõ natura: sz fide. nõ oꝛe: sz amoꝛe et p cõformi
tatẽ volũtatis. verba dei audit: et hoc aure coꝛ-
dis: nõ solũ coꝛporis. audit ea libenter et amat
qꝛ quilibet libẽter audit doctrinã ad quã affe-
ctum habet: quia quasi connaturalis est. Ille
em̃ qui veracit̃er in deũ credit: ac veracit̃ deuz
timet et diligit: dei verba libenter audit. Qui
ỏ non habet fidem nec amoꝛem sicut iudei erãt
verba dei audire non possunt. In hijs verb̃ dñi
vnusquisq̃ cõsciencia suã ꝑbare pt̃. vtꝝ ex deo
sit an nõ. Qui em̃ verba dei. celestẽ patriã desi-
derare. carnis deseria ⁊ mũdi gloriã cõtemne-
re. aliena non appetere. ⁊ ꝑa largiri. ⁊ alia hu-
iusmodi iubentis libenter audit. ⁊ libenti⁹ ope
cõplet. nullo mõ se ex deo esse dubitet. Qui ỏ
vecoꝛs et durus. verba dei audire cõtemnit. vl̃
si hoc aure coꝛpis audierit: ⁊ tm̃ nullo studio vl̃
laboꝛe in op⁹ mittere conat⁹ fuerit. pfecto se ex
deo nõ esse ostẽdit. Et tales erãt isti quibo ꝯclu-
dendo a dño hic dicit. Propẽea vos nõ auditis.
id est nõ recipitis ỏba dei ex oꝛe meo. ⁊ mihi nõ
creditis: qꝛ ex deo nõ estis. ꝑter vicium qđ a deo
nõ ẽ: sz a dy̆abolo suggerit: ⁊ a mala volũtate p
ficit: et qꝛ nõ estis ex deo. nõ habẽtes fidem nec
amoꝛẽ. sequit̃ q̃ sitis ex dy̆abolo nõ p creatõez
sz p imitatõez. Elñ Aug⁹. Cuz dicit ex deo non
estis. noli attẽdere naturã sz vicium. ex deo q̃dem
sũt fm̃ naturã: sed ex deo nõ sũt vicio et praua
affectõe. Est aũt fm̃ grego. triplex ḡdus male
affectoꝝ. Nã sũt nõnulli q̃ ꝓcepta dei. nec aure
coꝛpis id est exteꝛioꝛi auditu ꝓcipere dignanť
quidã ỏ ꝓcipiũt: sed nullo mẽtis desiderio com
plectunť. nõ habentis voluntatẽ implendi que
audiũt. quidã aũt libẽter audiẽdo compungũť
sed post lacrimas tribulatõnibus pressi aut de-
licijs allecti ad iniquitatẽ reuertunť. hij pfecto
verba dei nõ audiũt: qꝛ exercere ĩ ope contem-
nũt. licet ergo omnes sint filij dei p naturã. illi
tm̃ ex dy̆abolo p viciũ sunt q̃ verba dei nõ dili-
gũt. Qui ỏ ex deo generatõis adoptõne rena-
ti sunt: audiũt verba dei ⁊ custodiũt. Dũ terra
est sub tecto ⁊ nõ cõpluta. latet q̃s fruct⁹ sit fer-
re apta: sz si ẽ sub aere nudo ⁊ ꝯpluta. patet q̃s
fruct⁹ veniat ex ea. Igit̃ si diuin⁹ sermo sit ti-
bi gui⁹: ⁊ q̃si sarcinat aures. time ne sis p̃scitus
cũ iudeis q̃s iber ỏbi cõpluit ⁊ ipi spinas ⁊ tri-
bulos exseruerť. q̃ potuit q ẽra maledictõ ꝓpria
erãt: quã ignis ỏuastare debuit. Et qꝛ iudei cõ
uicti sũt ñ eẽ filij abrahe vl̃ dei: sz dy̆aboli. iõ ne
sciẽtes ꝓdicere ỏbis. ꝓtradicũt iurijs: ⁊ igerť
cõuicia qꝛ r̃sistẽ nõ pñt ex ỏitate aliq̃. Mod⁹ em̃
hoim q̃ nesciunt rõnabiliter respondere est ad

cõuicia se cõuertere. ꝙ ideo iudei non habentes quid rationabiliter xp̃o respõderẽt ad cõuicia se cõuertũt. Unde ꝓtradicẽtes dicũt eũ samaritanũ esse ꝙ dæmoniũ habere. Licet em̃ xp̃c essz genere iudeus: et nõ samaritan⁹. tñ vocãt eũ samaritanũ ex causis pluribꝫ. Samaritani em̃ ꝙ erãt gentiles. iudeis infesti et odibiles erãt: eo ꝙ terrã eoꝝ possidebant. ꝙ ideo vulgare erat apud iudeos. ꝙ hoies malos et eis odibiles. etiam si iudei essent vocabãt samaritanos. taꝫ aũt erat xp̃c scõm opinionẽ eoꝝ: quẽ credebãt arguere eos ꝓpter odiũ. ideo vocabãt eũ samaritanũ ꝙ q̃si aduersariũ. Uel qz samaritani ꝓtim legẽ seruabãt: ꝙ ꝓtim nõ seruabant. videntes iudei xp̃m i aliq̃ legẽ seruãtẽ: ꝙ in aliq̃ dissoluẽtẽ. vocabãt eũ samaritanũ q̃si a lege diuina alienũ. Uel a samaritanis cũ quibꝫ cõuersatus erat: eũ samaritanũ q̃si pc̃orẽ vocabãt: qz peccatores illos ꝛputabãt: nec eis couti volebant. Dicebãt etiã eũ dæmoniũ hr̃e ꝓpter mirabilia q̃ faciebat: que magicis artibꝫ ꝛputabant. vel qz cogitatões ꝙ secreta eoꝝ reuelabat. ꝙ frequẽter dicebat qõ dæmoni attribuebãt: cui tñ cordiũ occulta sunt abscõdita. Uꝫ qz aliqñ quebã alta ꝙ subtilia loquebaꝫ q̃ ñ itelligebãt. credebãt ꝙ q̃si dæmonio plen⁹ loquereꝫ: ꝙ eũ arrepticiũ reputabãt. Dominus autẽ hic sicut et vbiqz ad pacie ꝙ mãsuetudinis exẽplũ nos ꝓuocat: qz mãsuetæ iniuriã declinat. Accepta iniuria nõ irascit. neqz cõuicijs cõuicia reddit: ꝙ vt dicit petr⁹. cũ maledicereꝫ nõ maledicebat. Et attẽde ꝙ licet dñs iudeos sepe docẽdo: vel corrigẽdo dure et aspe reprehenderit. tñ dura ꝏba vel facta iferẽtibꝫ. nũq̃ vel hic vel alibi dure vꝫ aspe respõdit. erudiẽs nos fm Crisꝰ. q̃ ad dæũ ꝓtinẽt vindicare. que ꝏ ad nos despicere. Uñ cũ in veritate eis respõdere possz vos dæmoniũ habetis. tñ noluit: sed malũ qõ i eis eẽ cognouit pacienter tacuit. imitabilẽ nob pacientiã ostendẽs. vt quotiẽs a ꝓximis iniurias patimur. eoꝝ etiã vera mala paciẽꝫ taceamus ne forte talis correptio non ex dilectõne: sed ex odio nata videaꝫ. In hijs q̃ fm Grego. superbia nostra cõfundit. que si exagitata vel leuiter fuerit. atrotiores iniurias reddit q̃ accepat. facit mala q̃ potest. ꝙ minaꝫ facere que nõ ꝑt. Duo quippe ei illata fuerãt. vnũ negauit: ꝙ aliud tacendo ꝓsensit. Tacuit qõ recognouit. ꝙ pacienꝫ repulit qõ dictuz fallaciꝫ audiuit. Demoniũ se nõ habere respõdit: sed tñ samaritanũ nõ esse negauit. Quia em̃ samaritan⁹ iterꝑtaꝫ custos ꝙ ipe ꝑcipue custos noster ẽ. nõ em̃ dormitat q̃ custodit israhel. ideo se samaritanũ esse nõ negauit. Negauit autẽ dæmoniũ hr̃e. dy̆abol⁹ em̃ honori dei resistit. qui ergo honorẽ dei querit. alienus a dy̆abolo est. ꝙ ideo xp̃c q̃ honorificat patrẽ suũ. ſ. dæũ: dæmoniũ nõ habz. Uñ ait. Sz honorifico dæũ patrẽ meũ. declarãdo ei⁹ virtutẽ in miraculis. ꝙ oĩa ei attribuẽdo. ꝓ cui⁹ honore vos me ihonorastis ꝓ falsa obprobria. ꝙ qõ virtuti diuine attribui debet. dæmoni asscribendo. Immo i hoc q̃ ihonorastis me: ihonora-

stis et patrẽ meũ. qui em̃ nõ honorificat filium nõ honorificat pr̃em qui misit illũ. Iacz habẽs dæmoniũ qui est rex sup oñs filios supbie sup⁹ ẽ. ꝙ se extollit querẽdo gloriã suã. ego aũt nõ sic. nõ em̃ quero gloriã meã: sicut simulatores q̃ se ostendũt ꝙ querũt videri qõ nõ sunt. Et vere nõ querit q̃ semetipm exinaniuit formam serui accipiẽs. Nõ quesiuit i isto mũdo gloriaz: nec vllã magnificentiã. venit em̃ vt doceret omnẽ mũdi gloriã cõtẽnendã. In q̃tũ homo ẽ loquẽs dicit. Ego gloriã meã nõ quero. solus enim dæus ẽ. qui ꝑ gloriã suã querere absqz culpa et ꝑcõo. alij aũt nõ nisi i dæo. Sed ẽ q̃ querat verã ꝙ debitã gloriã meã. ꝙ iudicet scilicz iudicio discretõis. id est a gloria vana. ꝙ scõm secula discernat et separet. sz pater me⁹ qui me et glorificãtes me r̃munerat. ꝙ vos et omnes qui me nõ glorificãt: damnat. Cum itaqz filius dei multa signa faceret: ꝙ ꝏtuẽs multas ostẽderet gloriã suã nõ q̃siuit: vt nos ei⁹ exẽplo instructi discam⁹ de bono q̃ agim⁹ nõ gloriari. ꝙ cũ a patre oñe iudiciũ sibi datum esset. illatas iniurias pr̃is iudicio seruauit: vt nobis insinuaret q̃tũ nos esse pacientes debem⁹. dũ se vlcisci nõ vult ꝙ ipe q̃ iudicat. Accepta q̃ cõtumelia meditemur in ope vocẽ dñi illã. ego nõ quero gloriã meam est q̃ querat et iudicet. Et qz fm Grego. cũ maloꝝ puersitas crescit. nõ solũ ꝓdicatio frãgi nõ debz: sz etiã augeri. ideo dñs postq̃ hr̃e dominiũ dicet⁹ est. ꝓdicatõis sui beneficia largi⁹ ipendit In q̃ ostẽdit magna xp̃i benignitas: qz illis a quibꝫ tãtũ receperat cõuicium. nõ negauit sue doctrine bñficiũ. Uñ dicit amen amẽ. idest fideliter dico vob. si q̃s sermonẽ meũ seruauerit nõ solũ fide: sed etiã vita ꝙ ope. mortẽ nõ videbit. i. nõ experieꝫ i eternũ. hoc ẽ eterne mortis amaritudinẽ. sz vitã habebit eternã. Deinõ ex hijs ꝏbis dñi volẽtes ostẽdere eũ hr̃e dæmoniũ dixerũt. Abrahã mortu⁹ ẽ et ꝓphete: sed fundabãt ratõez suã sup falsum. ſ. q̃ xp̃c dixisset de morte ẽpali. qui tñ itellexerat de morte eterna: ꝙ post pauca subiũgit. Si ego sz solus sine pr̃e meo glorifico meipm. ſ. inanit. ꝙ quero gloriã meaz ꝓter regulã diuine ꝛitatis. vt vos mihi ꝛponitis gloria mea quã dicitis meaz. nihil ẽ et falsa: qz falsũ ẽ nõ ens ꝙ nihil. Gloria mũdi nihil est: qz ẽ fum⁹ trãsiẽs ꝙ vent⁹ tumẽs. ꝙ ad nihil culpe ꝙ ad infernũ deducẽs. Sz gl̃ia mea ẽ a dæo patre a q̃ nullũ falsũ ꝑt esse. Est em̃ pr̃ me⁹ ibstãcial̃ q̃ gl̃ificat me voce et ꝓ miraculoꝝ opatõem: et postea gl̃ificabit ꝓ resurrectõis ꝙ ascẽsiõis gloriã: quẽ vos dicitis: qz dæus noster est ꝓ operũ imitationem. sed hoc est falsum qõ ꝓbat: dicẽs ꝙ nõ cognouistis eũ. ſ. per fidem formatã i qua ꝓsistit dei simulatio per adoptionẽ. Et quia dicentes nũq̃ tu maior es patre nostro Abrahã reputabant dominum eo minorem. ideo ostendit se esse maiorem q̃ Abrahã: qz abraham ab eo tanq̃ a maiore bonum redemptõnis expectat sibi ꝓmisisse. Unde dicit abrahã. pr̃ vr̃ fm carnẽ. ꝏ quo. sz gloriamini: credens exultauit

in ſpiritu ſperãdo: vt videret dñ̃ meum. intelligendo et cognoſcendo tantũ miſteriũ. qz deſiderauit cognoſcere tẽpus aduent⁹ xp̃i: qd̃ eſt videre xp̃m in ſpiritu: ꝙ vidit in figuris et fide diẽ eternitatis: ꝙ diẽ future tẽpalis mee natiuitatis. qñ in figura triũ angelo⁹ ſibi apparẽtiuz cognouit trinitatis miſteriũ. ꝙ qñ dictũ eſt ei i ſemine tuo benedicent̃ omnes gentes terre. et i oblatione ÿſaac in loco qui ideo dictus eſt dñs videt: qz dñs fecit abrahã videre occultũ xp̃i miſteriũ. ꝙ gauiſus ẽ ꝓpter beneficiũ a me: vt a maiore ſibi ꝓmiſſum. Ineffabili namq; gaudio exultare potuit. qñ et verbũ apud patrez manens. ꝙ idẽ aliqñ in carnẽ venturũ nõ de patris gremio receſſurũ ꝓſpexit. qñ eum de ſtirpe ſua naſciturũ preuidit. ꝑ quẽ nõ ſolũ ipe ſaluaret: ſed etiã totus mũdus redimeret: et facta ei de xp̃o repromiſſio ipleret. Et cũ iudei ſolã in eo etatẽ carnis nõ diuinã naturã penſantes: et de verbis ſuis mirãtes dicerẽt ad eum. quĩquagĩta annos nõdũ habes ꝙ abraham vidiſti: qui. ſ. ante mille annos eſt mortuus: ꝙſi dicerẽt hoc ẽ ipoſſibile: volens eos ab intuitu carnis ad deitatẽ trahere reſpondit eis. Anteq̃ abrahã fieret ſcz tẽporali generatõne. ego ſum eternaliter manẽs. Nõ dicit abrahã eſſet: ſz fieret. qz abraham creatura fuit. nec dicit ego fio: ſed ego ſuz qd̃ ẽ verbũ ſubſtãtiuũ. qz nõ creatura: ſed creator eſt oĩm. Vbi oſtendit ei⁹ eternitas cõiũgendo verbũ pñtis. ſ. ego ſum. cũ verbo ꝓteriti ſcz anteq̃ fieret: qz eternitas omni tp̃i aſſiſtit. Vñ deus ſolus hz eſſe ꝓfectũ: qz illud ꝓfectum ẽ cui nihil deeſt extra ipm: ꝙ ideo diuinũ eſſe cũ totuz ſimul ſit. nec q̃d̃q̃ de illo ꝓterierit aut futu⁹ ſit ꝓfectiſſimũ ẽ: noſtrũ aũt eſſe qz habet aliqd̃ extẽ ſe ipfectum eſt. deeſt enĩ nobis aliqd̃ qd̃ de nr̃o eſſe iam ꝓteriit: vel qd̃ futurũ eſt. Qz̃tũ g̃ ad ſ̃ſtantiã diuinitatis xp̃c eſt ante abrahã: ſz ſcõm naturã aſſumptã fuit poſt abrahã. Vnd̃ xp̃c vidit abrahã oculo diuinitatis. ꝙ Abraham vidit xp̃m oculo cordis. fide videlicet illuminat⁹. At infideles inſenſati iudei ꝯſiderãtes q̃ eternitas nõ niſi deo cõuenit. ꝙ q̃ ſe ꝑ eternitatẽ deuz eſſe ꝓfiterẽt ꝙ oſtenderet. iſtaq̃ eternitatis verba itelligere et ſuſtinere nõ valentes. reputabant ea blaſphemiã: q̃q̃ ꝑ tali blaſphemia eſſet lapidand⁹. ꝙ ideo ſm legis mandatuz eum tanq̃ blaſphemũ lapidare volentes. tulerũt lapides vt iacerẽt in eum: ſicut in blaſphemũ ꝙ mortis reum. Quia enĩ nõ valebãt ſapiẽtie q̃ loquebat̃ reſiſtere. nec ſciebãt verbis eius ratõnabiliter cõtradicere loquẽdo. ideo cõuertẽtes ſe ad lapides. cõtradixerũt corpaliter ꝓſequẽdo. ꝙ quẽ intelligere cuiuſq̃ ſermoni reſiſtere nõ poterant. eũ lapidibz obruere querebant. lapidei enĩ cordis cõtra veritatẽ. ac duri ꝙ iflexibiles ad credendũ erãt. et eo⁹ anim⁹ facto eorũdez cõſonabat. Vnd̃ ad hoc ſignificandũ lex ſcripta eſt in tabulis lapideis ꝑ dñm. Vbi Aug⁹. Tãta duricia q̃ curreret: niſi ad lapides ſibi ſil'eſ. Sz dñs q̃ ſolo verbo eos ſupare poterat: vindicare ſe noluit: qz pati venerat. ꝙ hoſtes ſuos ñ poteſta

te: ſed hũilitate vincere. ꝙ ideo abſcõdit ſe vt hõ ꝙ vt humilis. et exiuit de templo: qz cõmendanda erat paciẽtia: nõ exercẽdi poteciã. Abſcondit ſe nõ timore mortis: neq; ipoteccia reſiſtẽdi eis. ſed cedẽs furori co⁹: uſq̃dum veniret hora paſſiõis. ꝙ docẽs nos furorẽ hoſtiũ qñq; et pro tpe declinare. et exiuit d̃ tẽplo ab eis deſignãs derelictõez iudeo⁹ ꝙ trãſitũ ad gẽtes. Notandũ autẽ q̃ dñs aliquãdo fugiebat. aliqñ occurrebat. aliqñ ſe occultabat. Fugiebat quidẽ honores: vt qñ venturi erãt vt facerẽt eum regẽ. occurrebat ſuis crucifixoribz qñ volebãt capere eũ. abſcõdebat ſe ſicut hic patet a iudeis furẽtibus. vt occaſionẽ furendi ſubtraheret ab eis. Per iſta tria exempla dat nobis tria ſalutaria documẽta. ſcz vt fugiam⁹ mũdi ꝓſpera. deſiderem⁹ pro xp̃o pati aduerſa ꝙ vitem⁹ iurgia. Nos aũt cõtrariũ facimus: qz honores appetimus ꝙ ꝓcuram⁹. aduerſa fugim⁹ ꝙ vitamus. ꝙ litigijs nos imiſcemus. Cõſidera hic vt ait Greg⁹. ſaluatoris nr̃i mãſuetudinẽ et humilitatẽ. qui cũ poteccia diuinitatis. nutu tacite mentis ſuos ꝓſecutores poſſet ſubito ĩ penas mortis obruere. tanq̃ pauid⁹ humiliter ſe abſcõdit. Hoc autez fecit ꝓpt̃ tria. ꝓmo qz tẽpus mortis ſue nõdũ advenerat. ſcõdo qz tale genus mortis nõ elegerat. tertio vt daret nobis itelligere q̃ liceat ꝓſecutores declinare. ꝙ hoc qñ ẽ ꝓſecutio ꝓſonalis. ſm illud qd̃ dixit diſcipulis. ſi vos ꝓſecuti fuerint in vna ciuitate fugite ĩ aliam. Sz qñ nõ ẽ ꝓſecutõ ꝓſonalis. tũc ꝑlatis nõ licet fugere: vt patet de mercẽnario et paſtore. Ideo etiã abſcõdit ſe ab eis corpe: qz nõ merebanť eũ videre mẽte. Vnd̃ Greg⁹. Illis ipa veritas abſcõdit̃ qui eius verba ſequi cõtemnũt: qz eam quã nõ ſuenit humilẽ. veritas fugit mentẽ. Et Aug⁹. Tanq̃ homo a lapidibz fugit: ſed ve illis a quo⁹ lapideis cordibz deus fugit. Scõm auguſtinũ. Nõ abſcõdit ſe in angulo tẽpli: ꝙſi timẽs. aut ĩ domũculaz fugiẽs. vel poſt murũ aut calumnã diuertẽs: ſz celica poteſtate ſe iuiſibilẽ inſidiantibz cõſtituens. ꝑ mediũ illo⁹ exiuit: a ſuis tñ diſcipul' videbat̃: qz illi eum ſequebãt̃. Hoc g̃ exẽplo ſuo dñs nos inſtruit vt locũ ire demus. ꝙ vt ꝓſecutorũ ac malo⁹ ſeuiciã quãtũ ſine fidei piculo fieri pt̃ fugiam⁹. Vñ Grego. Quid aũt nobis hoc exemplo loquit̃. niſi vt etiã cũ reſiſtere poſſumus irã ſuꝑbiẽtiũ hũiliter declinem⁹. Quãta hũilitate irã primi fugere debeat ꝑpendat hõ. ſi furores iraſcẽtiũ abſcõdendo ſe declinauit de⁹. Nemo g̃ ſe ꝓtra acceptas cõtumelias erigat. nemo cõuicijs cõuiciũ reddat. Imitatõe etenĩ dei gloriſi⁹ eſt iuriã tacẽdo fugere: q̃ reſpõdẽdo ſuperare. Hec Grego. Sũt aũt mlti q̃ iudeo⁹ duriciã repbẽdũt. ſz ſuã minime attẽdũt. Vñ greg⁹. Ex mlti ſũt hodie q̃ iudeo⁹ duriciã deteſtãt̃: qz ꝓdicatõnez dñi audire noluerũt. ꝙ tñ ꝙles illos arguũt fuiſſe ad fidẽ. tles ipi ſunt ad opatõnez. Precepta dei audiunt miracula cognoſcunt. ſed conuerti a ſuis prauitatibns rẽnuũt. Hec Greg⁹. Conſpice hic dominuz ihm bene et cum

uehemẽti dolore. quomodo volens iudeorum furori cedere abscondit se. et intuere ipsum. ac discipulos tanq̃ imbecilles meste et inclinato capite recedere. et eis ex corde compatere.

Oratio.

DOmine ihu xp̃e qui ad subiendum verbum dei nos inuitas. doce nos cõtumelias et iniurias sufferre. propriam gloriam non querere. veritatem vite iusticie ⁊ doctrine ꝓpter scandalum vitandum non obmittere. ꝓpter iteratam contumeliam et iniuriam a predicatiõe nõ desistere. Ihu xp̃e summa veritas. bonitas. iusticia : misericordia. largitas mundicia. sobrietas: hũilitas. caritas. qui lapidaris et absconderis a mendacibo malicios in iustis. impijs. cupidis. imundis. luxuriosis. superbis ⁊ odiosis. ne exeas a templo anime mee redde me corrigibilem ⁊ tecũ per omnia concordantem Amen.

De ceco a natiuitate. Capitulũ. LXXXV.

ET preterieꝫ inde ihs in exitu templi. vidit hominẽ cecum a natiuitate qui ibi sedebat mẽdicãs elemosinã ab ingredientibus in tẽplum. ⁊ diligẽter intuitus est eum ihs: vt dicit Crisᷤ. quasi vellet aliquid agere circa eum. vt ex hoc se misericordẽ ad miserũ ostenderet. ⁊ discipulos in ammiratiõnẽ ⁊ ad querendum prouocaret. ⁊ ideo discipuli moti sunt ad querẽdum de causa cecitatis eius dicẽtes. Rabbi q̃s peccauit hic aut pentes eius: vt cecus nasceret. in vindictã. s. talis sui: vl̃ pentũ peccati. Putabãt em̃ penã sine culpa nõ infligi. et ideo crediderũt: q̃ pcm̃ ipsius vel pentes eius esset causa hui⁹ cecitatis. Ihs aũt nõ negat simpliciter ipm̃ peccasse vel pentes ei⁹. sꝫ solũ ad id de q̃ ẽ interrogatus dicẽs. Neq; hic peccauit: neq; pentes eius. scꝫ vt ideo cecus nasceret. q̃si diceret. neq; pcto ꝓpo cecus nat⁹ ẽ: q; ante natiuitatẽ peccare nõ potuit: in q̃ apparet questio apl̃i⁹ simplex quã tũ ad hãc ptẽ. nec mirũ. quia adhuc rudes erãt ante spirit⁹ sancti receptionẽ. Vel põt esse sensus talis. Rabbi q̃s peccauit ⁊ cetera hoc ẽ vt ꝑ pcm̃ originale hui⁹. an pcm̃ actuale in pentib⁹ fuerit causa cecitatis istius omnes em̃ filij ire nascimur. filius aũt ire merito punit. Et sic obicit: q; sic q̃libet puniẽd⁹ esset. cũ q̃libet i originali cõcipiat. Dicẽdũ q; mie diuine ẽ q̃n alicui pcit. iusticia autẽ ẽ q̃n aliq̃s punit. Vnde intrenis. misericordie dn̄i q; nõ sum⁹ ꝯsumpti. et apl̃us. omn̄is peccauerũt ⁊ egẽt gr̃a dei. ⁊ sic questio ab hanc ptẽ fuit bona. Neq; pcto parẽtum hoc contigit licet peccauerit. Vbi sciendũ q; est duplex pena qua homies puniunt. vna spiritualis q̃tum ad animã q̃ nũq̃ filius ꝑ patre punit: q; aĩa filij nõ est ex patre: sed a deo. scꝫ per creationẽ. alia corpalis q̃tũ ab corpus: q̃ filius cũ q̃tuꝫ ad corp⁹ sit res quedã patris. ꝑ patre punit tẽpaliter. hoc ẽ malus pater i filio: vt filiũ videndo torqueat. Sꝫ hec ẽ causa cecitatis

hui⁹. s. vt manifestẽt opa dei i illo. i eius illuminatiõne mirabili. Ac si dicat. Nõ ẽ cecus natus ad punitionẽ peccati. sꝫ poti⁹ cecitas ista est dispẽsatiua: vt manifestato ope mirabili i ei⁹ illuminatiõe. filius dei manifestet. ⁊ diuina ei⁹ virtus declaret: ⁊ sic ad fidẽ boies edificẽt. Vbi cõsiderãdũ q; egrediẽs de templo. studiose venit ad opus sui manifestatiuũ. ipe em̃ vidit cecũ ⁊ nõ cecus accessit ad eũ. Vnde dicit Crisᷤ. q; exiẽs d templo curauit cecũ. et absentatiõe furorẽ mitigans. ⁊ per operationẽ signi duriciã ⁊ insanabilitatem eoꝝ molliẽs: ⁊ hijs q̃ dicta sũt fidẽ faciens. Et expuit in terrã: vt ostẽderet q; virtus sanatiua q̃dãmõ erat ab eius hũitate. inq̃tum ẽ organũ diuinitatis. saliua em̃ fluit a capite: ⁊ fecit lutũ ex sputo: vt ostenderet se esse illũ q̃ formauit primũ hominẽ de limo: ⁊ liniuit lutũ sup oculos eius. sic ⁊ homo excecat⁹ ꝑ pcti delectatiõnez apponere debet ꝑ remedio peccati vilitatẽ. ⁊ misit eũ ad natatoria syloe ab lauãduꝫ. vt cecus trãseundo sic ꝑ ciuitatẽ. linit⁹ luto a multis videret: ꝑ consequẽs miraculũ magis diuulgaret: ⁊ firmaret q̃ interpretat̃ missus. hoc addidit euãgelista. volẽs interpretari nomẽ hebraycũ. ⁊ ad designãdũ misteriũ xp̃i missi ad salutez hoim: ⁊ abijt ⁊ lauit: ⁊ venit videꝫ nõ virtute luti vel aque. sed vtute diuina q̃ fuit illuminat⁹. Est aũt syloa fons ad pedẽ ⁊ radicẽ mõtis syon descẽdẽdo in vallẽ yosaphat: q̃ nõ iugibo aquis sed i certis horis ꝑ cõcaua terraꝝ ebulit: quia nõ fingulis ⁊ cõtinuis: sed interpolatis diebus. ter vl̃ quater i ebdomada dulces aq̃s ex visceribus suis emittit. de q̃bo cũ excipent q̃si stagnũ nõ longe a fonte ꝯstructũ erat. quã collectiõem mõ piscinã mõ natatoria scriptura vocat. Vbi ẽ et fons virginis Marie. de q̃ ipa aquã ꝑ se et ꝑ suo filio hauriebat: ⁊ suos pannos lauabat.

Erat autẽ sabbatũ q̃n hec fiebãt. ⁊ ideo pharisei hec cognoscẽtes reprehẽdebant sed errabãt: q; opa ad dei magnificenciã ordinata: licite in sabbato fiebãt. Vnde Crisᷤ. Ipse poti⁹ sabbatuꝫ custodiebat. q̃ sine pcto erat. Sabbatũ em̃ obseruare spũaliter: est nõ hr̃e pcm̃: ⁊ hoc admonet de⁹ q̃n cõmẽdat sabbatũ. omn̄e op⁹ seruile n̄ facietis i eo. Quid sit op⁹ seruile a dño audite. Omnis qui facit pcm̃ seru⁹ est peccati. Sꝫ isti sabbatũ carnaliter obseruabãt. spũaliter violabãt. Hec Crisᷤ. Ecce qũo hij traditionibo suis innitebãt: vt nullo mõ violari eas ꝑmitterent. et mãdata dei magis necessaria obmittebãt: colãtes culicẽ: ⁊ glucientes camelũ. Sic ⁊ hodie multi suas traditiões ⁊ instituta magis sequũt. ⁊ obseruãt q̃ dei mãdata. silꝫ i hoc phariseis i ope: sꝫ timeant ne etiã i mercedis retributiõne Et cũ scisma ⁊ dissensio ide fieret. cec⁹ illũinat⁹ ꝯstanter ⁊ viriliter etiã cõtra maiores iudeoꝝ ꝑ tez domini defendit. in q̃ gratitudo eius magna apparuit. et ꝑ hoc etiam ostendit q; q̃libet gratãter ⁊ ꝯstãter beneficiũ diuinũ r̃cognoscere debz: ꝯstans athleta ⁊ imobil⁹ ꝯfessor vitatis apte facte bn̄ficiũ. ne incurrat ingratitudis damnuꝫ

Annunciat gratiam.euãgelizat et confitẽ libere veritatẽ ad gloriã dei et laudẽ. Hoc nõ nisi a dño nec a discipulis nisi deus essz in eis fieret Ait Criß. Vides ꝓconem veritatis.vides quãta audiuit ex inicijs ꝙ quãta passus ẽ et ꝑ ôba ꝙ ꝑ opa:et ãliter testatus ẽ. Non em̃ verecũdatus de priori cecitate: neqz formidauit furorẽ plebis.neqz rẽnuit oñdere seipm. vt ꝓdicet benefactorẽ. Hec aũt scripta sũt:vt et nos imitemur. Et itez. Hec veritatis ẽ natura:ꝑ que putatur insidias ab hoĩbus pati.ꝑ hec fortior fit:ꝑ hec claret.ꝑ que obumbratur. Mendaciũ ôo sibi obuiat:et ꝑ ea ꝑ que ledere veritatẽ videt. per ea clariorẽ eam oñdit.qó et nũc factũ ẽ. Scõm eundem Criß.ex ista ceci constantia apparet.q̃ forte quid sit veritas:que si despectos assũpsẽit claros et fortes eos facit et oñdit:et q̃imbecille quid sit mendaciũ.qó et si cuz fortibo fuerit: imbecilles eos monstrat et reddit. Tandẽ post longã ꝯcertatiõnem maledixerũt ei scõm suam reputatiõem.licet magis esset bñdictiõ ſm veritatẽ.et dixerũt:tu discipulus illius sis. Ait August. Maledictũ est.si coz discutias:non si verba ꝑpendas. Tale maledictũ sit supꝝ nos:ꝙ supꝝ filios nostros. Et sequit:nos aũt moysi discipuli sum⁹. Moyses ꝓdicauit seruãtibo legẽ fertilitatẽ et bona tpalia:et ꝓpter hoc habet pluẽs discipulos q̃ xp̃c.qui ꝓdicauit pauptatez et similia. Et iniuste ꝓdemnãtes eiecerunt eũ foras extra sy̓nagogam.i.extra societatẽ iudeoꝝ:tã q̃ excõmunicatũ et reprobatum.qó apud eos erat maximum obprobriuz.sicut apud nos excõmunicatiõ et eiectio a societate et cõmunione xp̃ianoꝝ. Ob ꝓfessionẽ quidẽ veritatis.ꝙ quia dño adhesit imobilis. eiectus ẽ foras a iudeis. Ipse ne deũ ꝓtemneret voluit ꝓtemni ab hominibz:nos ôo ne ab hoĩbus ꝓtemnamur deũ cõtemnimus. Deinde cũ cecus curatus foras a iudeis eiectus esset.et ad ihm̃ venissz:ab eo ĩterrogatus et instructus etiaz lumẽ fidei recepit.et fidẽ suam quã corde credidit.ore ꝓfessus est dicẽs:credo dñe:et ope ꝓtestatus.qz pcidẽs adorauit eum adoratiõne et seruitute latrie:per hoc ei⁹ diuinã virtutem oñdens et verbo opus adiũgens:nam ꝑstratiõ ꝙ adoratiõ debeẽ soli deo et creatori.in signuz q̃ manu eius de nihilo sumus erecti.sicqz eũ credidit et ꝓfessus est verum deũ et hominẽ. Quẽ ĝ iudei repellebãt.hũc xp̃c recipiebat:quantomagis em̃ quis ꝓpter deũ ab hoĩbo ꝓtemniẽt.tãtomagis a deo diligiẽt:et q̃ntoampli⁹ab illis eijciẽt.tãtoampli⁹ab ipo recipiẽt. Ait Criß. Qui ꝓpẽ veritatẽ ꝙ xp̃i ꝓfessionez iniuria oppriműẽt.hi maxie honorantẽ. qó i ceco factũ ẽ. Eicerũt em̃ eũ ex tẽplo iudei.ꝙ iuenit eũ dñs tẽpli.et eum suscepit sic agonetheca athletã multũ laborantẽ.ꝙ coronauit.hec criß. Xp̃c itaqz hũc totũ sanat exẽ oculos et intꝰcor aprit. Jam dñs agn⁹missus ad tollẽda pcã mũdi.lauat inuncto faciẽ corbis.iã mẽtis ocꝰlos illumiat:ꝙ ille ꝓfitẽt nõ tm̃ filiũ hoĩs.sz etiã dei Et ꝓmendando cecũ ex deuotiõe et fidei illuminatioñe.dixit ei ihs. In iudicium scilz discretiõnis nõ damnatiõnis.ego in hũc mõm qui cõplectiẽ bonos et malos veni.ſ.ꝑ assũptiõnẽ carnis. vt simplices et humiles qui nõ vidẽt id est se nõ videre reputant.ꝙ ꝓfitẽt ac medicũ req̃rũt.vt videãt ꝙ illuiẽt ꝑ fidem et veritatis cognitiõez:ac legispiti et sapiẽtes supbi qui vidẽt id est se videre ꝑsumunt et iactãt.ac medicũ nõ quezũt.ceci fiant ampli⁹.i.in sua cecitate pmaneãt.et indurenẽt ꝑ infidelitatẽ et q̃tum ad intuendã veritatem nolentes sustinere veritatis lucem:vt patet impletũ in hoc ceco nato. et in aplis.qui ꝓpter suã humilitatẽ a xp̃o sũt illuiati. sacerdotes aũt et legispiti ꝓpter suã supbiã sũt excecati. Jtem exponiẽ hoc de illuiatiõne gẽtilium ꝑ fidei susceptiõnez.ꝙ ob tenebratiõz iudeoꝝ ꝑ fidei refutatiõez:qz antea reputabanẽ gẽtiles ceci et iudei videntes.modo ecõuerso gentiles vidẽt.et iudei ceci sũt. Ait nõ accipiẽ hic iudiciuz ꝓdemnatiõis et ꝑmiatiõis manifestũ. qó in scõo aduentu expectaẽ futurũ:sed iudiciũ discretiõnis credentiũ et nõ credentiũ occultũ.qó ĩ ꝑmo aduẽtu est factũ. Quasi diceret. Jn hoc qó te illuminaui intelligе.q̃ ego veni separe pauꝑes spiritu a supbis.vt illi illumiẽnẽ.isti cecentur. Et notat hic causã. quia ad hoc nõ venit finaliter vt aliqs excecareẽ.sed notat terminũ: qa aduẽtus eius fuit ad hoc termiatus.sicut boni medici opatiõ in desperatis terminatur ad mortem. Et audiẽtes phariſei repugnauerũt dicẽtes:nunquid et nos ceci sumus? qui religiosi et lr̃ati in lege sumus et spiritualẽ visum illuminatũ habemus. Sed ex eoꝝ responsione eos cõfutat:dicẽs. Si ceci essetis.i. ignorantes scp̃turas et ꝓphetias de me.nõ haberetis pcẽm scilicz tantũ q̃ntũ habetis:nunc ôo qz dicitis videm⁹. idẽ reputatis vos intelligẽ scripturas: peccatũ vr̃m manet id ẽ aggrauaẽ et magis puniẽ. Ex q̃ ꝑz.q̃ sciẽtes scp̃turas ꝙ nõ obſuãtes eas. ĝui⁹delinquũt ꝙ ĝuiorẽ penã incurrũt. ſm illõ. Seru⁹ q̃ scit volũtatẽ dñi sui ꝙ nõ facit vapulabit plagis multis. Põt etiã exponi de corꝑali visione miraculoꝝ et opeꝝ xp̃i:qz si ea non vidissent. hẽrent aliquã excusatiõez de hoc q̃ ei ñ crediderũt:nũc aũt qz viderũt.ideo peccatũ eorum aggrauaẽ et magis puniendi sunt. Vel si ceci essetis vestra reputatiõne.i.si ex humilitate vos cecos aduertеretis seu reputaretis. recognoscẽtes ꝑ humilitatẽ pcẽm vr̃m.ꝙ currẽtes ad veniã ꝙ medicuz:nõ haberetis pcẽm.qa ego veni auferre peccatũ.quod remittiẽ ꝑ gratiaz que nõ datur nisi humilibo.et de se nõ ꝓsumentibo. Nunc ôo quia supbe dicitis:videmus.i. vos videre reputatis.ac veniã et medicũ nõ q̃ritis: pcẽm vr̃m manet.i.nõ remittiẽ.ꝙ ĩ cecitate infidelitatis vestre permanetis. Mistice cecus iste a natiuitate.humanum genus est.habens cecitatem ab Adam. Vnde scõm mẽtem ceci nati sumus. Hec enim cecitas contigit in primo homine per peccatum.de quo omnes originem traduximus.non soluz mortis sed etiam iniq-

tatis. Cecus etiaz ideo nascitur omnis habēs pcm originale. qz priuatus ē dei visione. Cecū g̃ a natiuitate. i. omne genꝰ humanū dns i hūc mōm venies illuīauit. Sputit in ērā. deitatē associās nature hūane: ac de saliua q ērā lutū fecit. ꝓtpando ērā sapie diuie. i. deꝰ hō fcs ē: per sputū ei qđ ē saliua ð capite descēdēs. significat vbū qđ a ðo capite oim rex pcedit. q sapia q̃ ex ore altissim pdit. saliua ei ē humoz salsus q sal sapiaz significat p ērā ðo carnē q hūanitas qnā p nob suscepit: liniuit aī seu vnxit oc̃los. s. cordis ipsius ceci. i. generis humani. p fidem incarnatōnis xp̃i. qñ fecit cathecuminū qđ interpretaī instructus. q fidē habet sed nōdū baptisatus ē: et ideo mittit eū ad piscinā vt laueī et illumineī. i. baptisetur. q in baptismo plenam illuīationem recipiat. Eliñ fm Dionȳ. Baptismus dicīt illūiatō: que piscina vocaī syloe. qđ interp̃taī missus. q̃a quicūqz baptisanī. optet q baptisenī in xp̃o qui est missus a p̃re. q tunc eum illūiat: nisi eñ ille fuisset missus. nemo nostrum esset ab iniq̃tate dimissus. Qui g̃ ð limo terre hoiem formauit. p idē gen̄ luti humanuz genus reformauit. q reformando significauit. Eliñ puluerē massans de sputo. liniuit sr̃ oculos ceci: q̃si diceret ei ego sum q̃ puluerem de terra accipiēs hoiem plasmaui. In facto etiā hui? ceci illūiati. significaī modus curatōis cuiuslibet pc̃oris iustificati. q̃ bñ p cecū intelligitur. pc̃m em̃ mētis oculos obtenebrat et obscurat Elbi notandū q cecitas spūalis causaī tribus modis. ꝑmo a puluere cupiditatis terrene. secūdo ex igne carnalis ꝓcupiscentie. tertō ex tumore superbie. Plerūqz etiā peccatoz vel ex ꝓsuetudine peccādi. vel ex obstinatōne mētis. vel etiam ex obcecatōne diaboli pc̃m suū nō videt qz videī nō vult. nec pc̃m reputat pc̃m. Unde Gregorī. Cū in graui pc̃o miser hō labiī. suadet ei dy̆abol? ne penitcat. ne ꝓficeaī. pc̃m leue et modicū in corde affirmat. miscdiam p̃dicat: longū spaciuz vite pmittit. vt pmaneat in pc̃o suggerit: vt sic eum in cōtemptū dei et despatōnem sui inducat q pdat. Ad hui? ceci illuminatōnem tria necesse ē ꝓcurere. Primuz est diuine gratie p̃uenientis respectū. et scdm est cordis de pc̃is ꝓpunctō. terciū est pura peccatoꝝ ꝓfessio. Hec tria p ordinem designauit dominus in curatōne istius ceci. Primū significauit in eo qđ dicīt. q vidit cecū oculo scilicz miscdie q gr̃e p̃uenientis. q̃ ante oia p̃exigiī ad ꝓuersionem pc̃oris: hō em̃ p se pī in pc̃m labi. sed p se r̃surgē nō pī sine auxilio gr̃e dei. Nisi g̃ dns pc̃orem oculo miscdie respiciat. r̃surgere nō valebit. Scdum designauit dns. per hoc q expuēs in terrā fecit lutū ex sputo. quo liniuit oculos ceci. Per sputū vel salituā q̃ a capite ī os defluit. itelligiī diuina sapia. q̃ ex ore altissimi pdijt: p terrā aī intelligiī corpꝰ humanū. q̃ duo ꝓmixta fuerūt in xp̃o: scz verbū eternum qđ p saliuā. q caro hūana q̃ p terrā intelligiī: et hoc bñdictū lutuz ē remediū cecitatis

nostre. si tamē super oculos cordis nostri liniatur. qđ fit qñ peccatoz ad ꝓsideratōnez dei per pc̃m offensi. ad recognitōem vilitatis sue p̃ pc̃m inducīt. tūc em̃ nobile lutū xp̃i. sup vile lutū pc̃oris ponīt ex quo ꝓpunctō causatur. Predicto igr̃ luto suo. tunc deus lutēos oculos pc̃oris liniuit. qñ eū ad ꝓsideratōnem sue offē se. q vilitatis pc̃i. ac miserie sui status instigat et inducit. Et aī pc̃oz plene illūieī ad rectaz cogitatōem et verā ꝓpunctōem. optet q ex grā dei ꝓsideret hec septē. Primo vt ꝓsideret pc̃um quod ꝓmisit. vt possit videre pc̃i mltitudinez et obmissionem boni q commissionem mali. cogitatōne. locutōne et operatōne. quinqz sensibo contra decem precepta. contra septem sacrām̃ta. in operibo misericordie: et tunc dicat. peccaui sup numer̄ arene maris ꝛc̃. Jtē pc̃i magnitudinē. q tāmagna pc̃a fecit. et ꝑ tam regnū dn̄m. q dicat: p̃ peccaui ī celū. q coram te q ñ suz dign? ꝛc̃. Jtē pc̃i ē pitudinē. q tāturpia pc̃a fecit. Scdo vt videat tps qđ amisit. Elide g̃ q̃t dies q̃t mēses q̃t ānos inaniī ꝓsumpsisti. Et qz fm Bern̄. om̃e tps pdidisti ī q̃ de deo ñ cogitasti. Tertō vt videat pulcritudinē aīe quā polluit q̃ pulcherria fuit q dignissima. qz ad imaginē di creata. q q̃ se sic ē pitez vilificauit. Quarto vt videat grām quā amisit. et quāta bona p pc̃m pdidit. O q̃mltaz grām multi negligūt: deꝰ em̃ semp̃ patus ē dare. sz pauci volūt accipe. Quinto vt videat irā dei quā puocauit. q q̃ benefitijs dei ita ingratus fuit. Sexto vt videat penā quā meruit: que est eterna amara q diuersa. Septimo vt videat gloriā quā demeruit q̃ est ifinita p cuiꝰ gustu ad vnā horā fm Augꝰ. ꝓtemnēda essent omnia. His septem ꝓsideratis: bene dux et lapideum coz haberet homo. qui non amara contritōne compūgeretur ð pc̃is suis. Tercium quod est pura pc̃oꝝ cōfessio. designauit dominus per hoc. q istum cecum sic linitū misit lauare se p ꝓfessionez apud sacerdotē. Quis em̃ deus dimittat pc̃m ad ꝓtritōnem pc̃oris: obligat tamen eum ad confessionez homini vice dei faciendā. Et talis absolutō facta in confessione fm Augꝰ. reducit hominem ad baptismi puritatē. Premissis aūt tribo pactis tūc incipit pc̃oz videre: q sic a sua cecitate diuina g̃tia curatus. pcibat humiliter et adoret supplicīter. gratias agens deo. Signum ðo q̃ peccatoz sic illuminatus est quando clare videt q cognoscit. Illa autem coginitō in duobus consistit. scilicet in cognoscendo deum. et in cognoscēdo seip̃m. Cognoscere deuz in p̃tio est cognitio sue potētie q sue bonitatis. Cognitō aūt potentie generat in nobis timorē. qui timor facit recedē a malo. cognitō bonitatis generat ī nobis amorē. qui amor ducit nos ad bonū faciendū. Cognitō aūt nostri. generat in nobis hūilitatē. q̃ est mater oim ūtutū. Et sic patet q̃ hec duplex cognitō. scz dei et nr̄i. est causa toti? nr̄e salutis. nam cognitō potentie dei generat timorem q̃ facit vitare malū. cognitō bonitatis dei

generat amorem qui facit operari bonum: cognitō nr̄i generat hūilitatē. que nos ꝓseruat ī euitatōne mali ꝙ in opatōe boni. Tps igit̄ obseruem⁹. ꝙ ab intēpaneis abstinem⁹: ne cuz cecis iudeis illō ī vanitatibz ꝓsumētes. cū ipis in cecitate maneam⁹. Vnde ait hoc loco crisō. Debit tibi vite terminū deus ad curandā aiam. tu bo inaniter ꝙ vane ꝓsumis. Et si argentū paucum ꝓsūpseris. simpliciter damnuz res vocas: dies aī tuos ꝓsumēs in pompas. nullum putas facere incōueniēs. Cōgruo exñte in letanijs ꝙ orationibz ꝓsumere vitā tuaz oēm. tu in tumltibz et ēpibus ōbis et iocūditate intpanea: opibz et laboribz lascuis vitā tuaz ꝓsumis inanit̄. et in malo tuo. nesciēs q⁹ omni rei magis parcē oportēret q̄ tpi. Aurum si ꝓsūpseris poteris rursū recuperare: tps bo si pdideris. difficile id resumes. Parū em̄ nobis seruatū est tps ſm pñtē vitā. Si igit̄: iquit. oportet eo vsu nō fuerim⁹. qđ dicem⁹ abutētes eo: Cū hoc ꝓsūpseris inaniter. quā hēbis excusatōez: Et cui⁹ grā agis paruum recōdidit: O insensibilitatis ꝙ indeuotōis ꝑ q̄ maxīe grās agē oportebat. qm̄ tuos labores ꝙ sudores icidit. ꝙ requiē longā et imortalē fecit. ꝑ his incusas ꝙ q̄ris Hec Crisō. Vnde et Seneca. etiā si mltū supesset etatis. pce dispensandū erat vt sufficeret necessarijs: nūc q̄ demētia ꝙ supuacua discere intāta tpis egestate: eo magis itaq; indignor. aliq̄s ex hoc tpe. qđ sufficere ne ad necessaria quidē pōt. eciā si custoditum diligentissime fuerit: ī supuacua maiorez pte erogare. nō tā benignū ac liberale tps natura nob dedit. vt aliqđ ex eo vacet pdere. Et vi de q̄mlta etiam diligētissimis pēat. Aliud valitudo sua cuiq; abstulit: aliud suoꝝ. aliud necessaria negotia. aliud publica occupauerūt: vitaz nobiscū diuidit sōnus. et hoc tpe tā angusto et rapido et nos auferētē. qđ iuuat maiorē pte mittere in vanum: Hec Seneca. Oratio.

O Omine ihu xp̄e qui illūiasti oculos ceci nati. illumīa q̄so oculos cordis mei. ne in tenebris offendaz vel vnq̄ in mortē obdormiā. Deus vite mee q̄uane ꝓsūpta sūt. q̄ infructuose elapsa sūt tpa mea: q̄ dedisti mihi. vt facerē volūtatē tuam in eis. ꝙ nō feci. Quot āni q̄t mēses q̄t dies. q̄t hore pierūt apud me: ī quibz sn̄ fructu vixi corā te. Fiat amāde pater hoc residuū tpis mei fructuosū et sanctificatū in grā tua. vt in diebz etnitatis inueniat locum et computabile sit ante te Amen. De pastoe ouium. Capitulum. LXXXVI.

Et quia cecī et incredulī phariſei et iudei. nō accedētes ad lucem xp̄m q̄ est via. veritas et vita. nec intrātes in ouile ouiū. vt oues dn̄i fierēt: iactabāt se vidē sn̄ xp̄o. ꝙ ꝑ ꝓs posse ad veritatē puenire sine eo: ideo xp̄c q̄ sup̄ ī cepit disputaē ꝺ superbiam et iactātiā eoꝝ. nunc vt hāc magis retundat. ꝓponit ꝓtra eam similitudinē humilitatis. de ouili ꝙ ostio ei⁹: quoꝝ

vtrūq; est humile. nec admittit nisi humiliantes se. Ac si eis diceret. Si vultis intrare ꝑ humile ostiuz. in humile ouile ouium: oportet vt vos humilietis. nec taz alta de vobis sentiatis. Et nō tm̄ inducit hāc similitudinez ad hūilitatis insinuatōz. verūetiā vt oñdat. ꝑ qđ ostiū in ouile ouiū sit intrandū: et exprimit̄ in ea distincta ꝓditō furis ꝙ pastoris ouiū. ꝓpter diuersuz ipoꝝ ingressum et officiū. Dicit q̄ amen amen dico vobis. q̄ nō intrat ꝑ ostiū in ouile ouium. ille fur ē ꝙ latro. Non em̄ venit ꝓpter bonū. ido q̄rit indebitū ingressuz. Qui aī intrat ꝑ ostiuz pastor ē ouiū: querēs bonū eaꝝ. Huic ostiari⁹ aꝑit. q: scit eū ouibz benivolum: et oues vocez ei⁹ audiunt. i. cognoscunt. q: bruta aīalia suos benefactores recognoscūt: et ꝓprias oues vocat noiatim. q: distincte eas cognoscit. qđ alienus nō facit. et educit eas ad pastū vite huic nec̄arīū. Et cū ꝓprias oues emiserit. añ eas vadit: q: cōmunit̄er solēt pastores p̄cedere greges. et ad pastorū gressum oues dirigunt̄. ideo subdit̄: et oues illū sequunt̄. q: sciūt et cognoscūt vocem ei⁹: alienū aūt sez furem nō sequunt̄. sed fugiunt ab eo. quia non nouerūt vocē alienoꝝ. pastores se mencientiū. Oñdit itaq; xp̄c pharisēis quia nec sapiētia. nec obseruatō legis. nec bōa vita quidq̄ valet. nisi ꝑ eum: et q: impossibile ē eos videre sine xp̄o. et ad veritatez puenire sine eo: dicens. Qui non intrat ꝑ ostium id est ꝑ xp̄m. in ouile ouium id est in eccl̄iam et cōgregatōnem fidēliū. ille fur est ꝙ latro. quales sunt omnes infideles ꝙ etiā mali fideles. Vnde Aug⁹. Intrat ꝑ ostium: qui intrat per xp̄m. qui imitatur passionem xp̄i. q̄ cognoscit hūilitatē xp̄i. Qui aūt intrat ꝑ ostiū. id est ꝑ fidē xp̄i et humilitatē et alias ei⁹ virtutes: in ouile ouiū. ab ascendū eas. pastor ē ouiū ſm veritatē. Nō ois q̄ intrat ꝑ ostiū pastor ē. q: ꝙ oues intrāt: verūtamē vnitas vniuersitatis ecclesie verbo et exemplo pascit quottidie. Huic sez pastori. ostiarius spūſc̄s reuelādo aꝑit ostiū veritatis ad rectē itelligēdū ꝙ iusticie ad bn̄ opādū vt oues pascē possit: et oues vocē eius audiūt. id est doctrinā recipiunt. ꝙ vocat eas noīatim ꝓdescendo familiariter subditis singulis. vt ex familiaritate vnicuiq; det ausuz veniendi ad se: et educit eas per instructionem. de tenebris erroris ī lumē veritatis. ꝙ ex merore ſuitutis in regnuz libertatis: ꝙ cū ꝓprias oues emiserit de tenebris ignorātie ad lumē vite. et de carcē culpe ad libtatē gr̄e: añ eas vadit. ꝑ exēpla bonorū opm et vite. et oues illū ac vestigia ei⁹ sequunt̄ ꝑ imitatōnem et rectā opatōnem: q: sciūt vocez ei⁹. id ē cognoscūt et in ea delectātur: alienū autē voce ꝙ vita nō sequunt̄. recipiētes e⁹ doctrinam vel exēpla: q: ōba inducunt ad errorē. ꝙ exēpla ad malū: sed fugiūt ab eo tanq̄ a latrone ꝙ inimico. quia non nouerūt aꝑobādo vocē et doctrinaz alienoꝝ. quia alieni aliena loquuntur et ideo non cognoscuntur. Ouile ergo ouiuz cōmūe. est ecclesia catholica sub vno pastoe xp̄o:

ecclesie autem congregationes particulares continentes. sunt etiam ouilia q caule ouium: sicut puentus religiosop. et ecclie p puentualiu q prochi aliu: in quibo fecit de accubare suas oues. hoc est fideles simplices q mansuetos. subiectos q humiles. Qui g non intrat p ostiu. hoc e q p principia religionis xpiane no venit: sicut p pncipia veritatis no venit hereticus. p principia gre no venit symoniacus. p principia libtatis no venit potenter vel armatis pcibo intrusus. p pncipia simplicitatis no venit dolosus: sz ascendit aliunde. qda em ad intrandu desup p scalas ascendut. sicut abitiosi cu lucifero. ac cu datha et abiron qs pter abitonem viuos terra absorbuit. quida pene irrumpit sicut auari cu symone mago. quida fudamenta suffodiut sicut hetici cu ario: ille fur e et latro. q in hoc differt. q fur e qui i furno hoc est in nigro. i. in tenebris. sz ignorantibo hoibo alie rem ptrectat inuito dno: latro at est. q violencia infert q manifesta ptrectat dno inuito et ideo fur e qui ouile ouiu suffodit. ac oues et utilitate ouiu clam iuito dno ptrectat: et iste e occultus et subdolus. vel ypocrita. vel heretic q: vterq oues q utilitate ouiu furat. latro aut est q violetia facit vt rapiat: q tales sut q pote ter se intrude volut. Fur g et latro p ostiu nō intrat: q vel abiciose ascendit aliunde. vel dolose suffodit occulte. vel violetia irrupit manifeste vt intrudat se. Qui at intrat p ostiu in catholica vita q dignitate. pastor ver e ouiu: q iste i troit e veritatis. libertatis. gtuite bonitatis. q simplicitatis. Intrat at ostiu ritatis p catholica fide. intrat ostiu libtatis p supna vocatoz intrat ostiu gratuite bonitatis. nulli ppe hoc facies aliqua pmissioz. intrat ostiu simplicitatis no obtines p aliqua dolositate: xpc at e ostium veritatis q libtatis q gtuite bonitatis q simplicitatis. Si vo aliqs aliu intrauerit. dice ei illo amice quo huc itrasti. no hns veste nuptiale: q eijcie exe oues in tenebras exteriores. Huic vo pastor ostiari apit. q est triplex: xpc qte exemplo: scptura doctrina: et spusscti inspiratone. isti em sut ostiarij ecclie. Xpc dat claues hoc e ligadi et soluedi ptatem: scptura docet claues volue q seras reserare. vn etia vna clauiu e auctoritatis discernedi q est scia: spus aut sanct dignitate et ydoneitate pfert ad intromittendu sicut ianitor fidelis cui pmittit custodia rerum Talis g ostiari exemplo xpi. doctrina scripture. et dignitate spusscti. apit tali pastori: apit at ostiu huile ad qd supbi ipingut. vo pastori huili vt no ipingat: apit ostiu artu p qd auari intrare no possut. paupi pauptate spus vt no constringat. vt huile et pstrictu in vita recipiat et alios repellat. Hic etia nota. q tribo modis mnera captat in officijs ad q a plerisq festiatur. Est em munus a corde scz fauor q gra. munus ab ore scz plaris adulatō. munus a manu scz pmij donatō. Qui ab his se excusserit. q sn horu intentone intrauerit: bns erit. q at hoc intone ingredit. fur est et latro. Hoc puerbiu dixit eis ihs. Prouerbiu dicit: quado p verbo ponitur. Sic e in pabola. qn p voce vna rem significante. aliud designat. Et q illi no intellexerut pnter exponit: dicens. Ego sum ostiu ouiu. p doctrina q exemplu: p qd ostiu e intrandu. Oms qtqt venerit no p me. et no intrates p ostium sed pter me. pter diuina auctoritate et suspicatoez. no cu intento diuine glorie qrende sz qppe no a deo missi sed ppa sponte ingerentes seipos impudice: fures sunt. alienum scz oues dei sibi vsurpando: et latrones malo exemplo et puersa doctrina. qntum in se est occidendo: sed no audierut eos oues. i. fideles i ouili ecclie pmanentes. illi scz de qbo dictu e nouit dns q sut eius.

Deinde pbat se esse ostiu. q officiu ostij e saluare ea q sut intra domu: et qd p ipm sit ingress et egressus: sic aute est de xpo. q p ipm fideles fuant et saluant: q sil p ipm est ingressus ad fidem. et egressus ad gloriam. Per xpm enim qui solus e ostiuz. si qs introierit et perseuerauerit saluabitur: quia non est aliud nome sub celo datum hominibus. in quo oporteat nos saluos fieri: et ingredietur hic ad fidem q ecclioz et egredietur ab ista miseria ad gloriam et vitam eternam: a fide ad spem. a credulitate ad contemplationem: ingrediet etiam p studium pntemplationis et secretum orationis. et egredietur p exercitium boni opis et exemplum bone actionis: et sic inueniet i eterna refectone pascua viriditatis. s. mel diuitatis et lac hanitatis: q bti reficiunt interi in aspectu diuitatis. q exteri in aspectu hanitatis xpi. p quā sut saluati q ideo dic pascua i plurali: vl i eccl'ia militante inueniet pascua. s. doctrie q gre. q i eccl'ia triumphante sz gaudij et gl'ie. Ait Aug. Quis g q h in ipso ouili no desint pascua. inuenient tn pascua vbi saturetur: qualia inuenit cui dictuz e hodie mecum eris in paradiso. Fur non venit ad populi salutem. sed magis ad eius destructonem. sz vt furet qd no est suum sibi vsurpādo no de preceptis xpi suos sectatores instruens. sed suis exemplis eos diuere suadens. et mactet. prauo exemplo et mala doctrina ad malum trahendo: et perdat in eternam damnatonem mittendo. Ego veni non sicut fur sz pro hominum salute missus a patre. vt ingredientes in ouile vitam gratie habeant in presenti p fidem in spe. quia iustus ex fide viuit: et egredientes de corpore. vitam glorie habundantius habeant in futuro per spem in re. quia gloria e gratia consumata. Unde Gregorius. Oues ergo eius pascua inuenient. quia quisquis illum corde simpliti sequitur. eterne viriditatis pabulo nutritur. Attendamus ergo animum fratres. inardescant ad superna nostra ō sideria. Ab eterne solennitatis gaudio nulla nos aduersitas reuocet. quia si quis ad bonuz propositum ire desiderat: eius desideriu quelibet vie asperitas no imutat. Nulla nos psperitas blādies seducat. q stulti viatoz e. q i itinere amena prata pspicies. obliuiscit quo tendebat.

Et si celestis pastoris veracitez oues sumus.qz in via delectatōnis nō figimur.eternis pascuis in quentōne saciemur Hec Crisˢ. Deinde oñdit se etiā esse pastorē.hoc aūt pz p hāc rōnez: qz sicut p pastorē grex gubernaē et pascit.ita etiā p xp̄m fideles regunt̄ q spūali cibo ac etiā corpe et sanguie suo reficiunt̄:sz ad differētiaz mali pastoris q furis addit bon⁹. Bon⁹ q̄dē nō solū in natura q grā.sz et in pastorali cura:q̄a iplet boni pastoris officia.Ait Crisˢ.Pastorem seip̄m et ostiū indifferent̄ p̄dicat. Quia em̄ adducit nos p̄ri.ostiū se dicit:qz vo pcurat.pastorem.Et ponit p̄dictōnes boni q mali pastoris.qz bonus q ver⁹ pastor.q attendit ad p̄miū glorie debet bñe affectōez ad gregem.in tantū q p eo si necesse ē:sustineat mortez.Bonus em̄ pastor aiam suā pria ib̄ vitā corpalē dat.cum opus est:semp aūt patus ē dare p ouibo suis et earū saluāe.Si hec est descriptio boni pastoris et signū.valde timendū est paucitatē bonop pastorum.Cadit em̄ bestia primi.q multi eaz subleuant:cadit aīa iusti.q nō ē ex om̄ibo caris eius q eam releuet. cū tm̄ quilibet plus teneat dilige re aīam primi q̄ corp⁹ priuz. Sed quō p ea corp⁹ meū ponam.q nec rem tpalez dare volo. vt eam a pcto eripiaz.Et nota q mori p grege dñico p̄ esse tripl'r. aut p ipō de bono in meli⁹ pmouēdo.et sic ē supererogatōnis q̄dā ad om̄es platos:sed ad op̄a supererogatōnis nullus teneat nisi vouo se astrinxerit.Aut p ipō ab imminen te piculo liberādo.et sic teneat quilibet p̄latus: qz suscepit curā dñici gregis.et de manu ei⁹ req retur sanguis.Aut p ipō in extremo articulo necessitatis pstituto.q nō p̄ euadere dānatōez nisi homo morti se exponat:et sic est necessitatis.sicut vendere sua et dare pauprib⁹ in extrema necessitate exñtib⁹. Sed sciendū q si ē psecutō generalis que plō ībicit:tūc debz pastor se opponē.et aīam suam ponere.ne totus grex dispgatur.Si vo ē psecutō psonalis.et ipe sol⁹ querit:tūc licet fugere psecutōem.exēplo xp̄i. q a facie herodis fugit ī egiptū.q exēplo.pauli q dimissus fuit p mur̄.oues nanq pastori in celo sedēti oz̄onib⁹ pmendabat: se aūt vtilitati eap fugiēdo seruabat.Hinc ait dñs. Si vos p secuti fuerint in vna ciuitate.fugite ī aliā.Ali quādo aūt debet fugē nec aīam suā ponere.sz pacienē expectare:q̄n scz tm̄ lana.i.tpalia diripiunt̄.nō pone. Mercēnari⁹ aūt a mercede dictus.vel qz mercede pductus ē.vel q̄a mercedez terrenā sperat:et q nō ē p̄prie pastor.qz nō attēdit ad p̄miū gl'e celestis.sed ad comodū rei tpalis.Talis em̄ fm grego. merito nomē pastoris p̄dit.eo q terrenā substantiā plus q̄ oues diligit:et ideo ei⁹ nō sūt oues p̄pe sed tm̄ vsurpatiue. qđ p̄bat p effectū:q̄a videt lupū venientem scz dy̆abolū vt oues recipiat. vel hereticū vt decipiat.vel tyr̄ānū vt corpaliter affligat:et timēs damnū rep vel corpis incurrere.dimittit oues direptōni patere.q fugit tacēdo nō resistēdo.et auxiliū debitū subtrahēdo.Dū em̄ sola exteriora p̄moda requirit.interiora q etiā exteriora gregis dāna negligent̄ patit:et ꝯ hec nllo zelo accendit̄.nllo feruore dilectōis excitat̄:qz mercēnari⁹ ē.solū curās de mercede ac lucro q commodo tēporali et non ptinet ad eum.i. ad eius curā de ouibo.de quap p̄dictōe nō solicitat̄ et curat:qz nō amore eap sed p sua mercede tpali laborat.Nam fm Aug⁹.nō diligit in ouib⁹ xp̄m. sed lac et lanā.Et lup⁹ rapit. ad malū q piculū ptrahēdo: et dispgit oues ab vnitate caritatis et eccl'ie separando vel affligēdo. Sz bon⁹ pastor aduersus p̄dictos lupos aīaz suā ponit:qz resistit tēptatōib⁹ diaboli.arguēdo q increpādo vicia:resistit fallacijs hēticop.p̄dicādo vera: resistit psecutōnib⁹ malop.orādo q iplorādo celeste bñficiū.Bon⁹ pastor q̄rit vtilitatē ouiū.sed malus pastor q mercēnari⁹ ꝯmodum p̄prium. bonus pastor vidēs lupū venientē.i. tēptatōz diabolicā.deceptōez hēticā.vel seuiciā tyr̄ānicam: opponit se:q subditos ꝯ hūc lupū triplicē.tuet̄ et defendit:sz mal⁹ pastor.fugit q dimittit oues nec aduersarijs r̄sistit. Ait ī zacharia.O pastor q ydoluz derelinq̄ns gregē.Quasi diceret.Non es pastor:sz similitudinē et ydolū geris pastoris.bonus pastor nō q̄rens q̄ sua sūt.sz q̄ ihū xp̄i.sup gregē suum solicite vigilat: cogitās quottidie quā ratōez de ꝯmissis deo reddat.Ait Aug⁹.dicebat.Et ptinetis ad curam nostram. vt ratōz d̄ vob̄ bonā reddam⁹.Tota aūt ratō nr̄a q̄ ē:scitis. Dñe scis qz dilexi.qz scis ñ tacui.scis qz ex aīo dixi.scis qz fleui cū dicere ē q ñ audirer. Ipa puto qđ integra ratō mea est Hec Augu.Mercēnarius vo sua.non que ihū xp̄i querens.sup gregem non vigilat nec de grege solicitus cogitat.quā ratōnem de eo reddere valeat:quia nō p̄pter deum.sed p̄pter tpalem mercedē quā b recipit deo militat.Ait Grego.Mercēnari⁹ q̄p̄e est qui locum pastoris tenet:sed lucra aīap nō querit.Terrenis ꝯmodis inhiat.honore p̄latōnis gaudet:tpalibus lucris pascit̄. impensa sibi ab hoibus reuerencia letat̄. Iste sūt etenim mercedes mercennarij:vt pro eo ip̄o q in regimine laborat.hic quod querit inueniat: et ab hereditate gregis in posterum alienus existat Hec Grego. Deinde qđ dixerat p̄bat.p signa dicens.Ego sum pastor bonus:q subdit̄ signū huius:et cognosco oues meas.non solum scilz noticia visionis.qua omnia nuda et apta sunt oculis eius:sed etiā noticia approbatōnis et dilectōis.quia cognoscit solum dignos vita eterna p̄missa eis.Cognoscit etiaz xp̄c oues suas p ymaginem et similitudinē suā quā eis ipressit:p arma q vestimēta vtutū quib⁹ fideles ornauit: p signa bonop operp quibus eos decorauit.per doctrinā suā. et spāliter p caritatē adinuicem qua eos informauit:que oia in eis inuenit. Et cognoscūt me mee.q̄a vere fideles cognoscunt xp̄m.noticia p dilectōnē op̄ante.et ideo decipi nō possunt.beneficia quoq eius manifeste cognoscūt. Boni ergo pastoris signū.ē mutua cognitio ip̄i⁹ q ouiū suarū.qđ p̄uenit ex hoc.qz

pastor frequenter et solicite oues suas visitat. et sic ꝑticularit cognoscit eas et indiuidualiter ꝙ ꝓbitones eax. ac diligit: ꝙ oues ex freqn-ti imaginatõe bñficij pastoris ipm attẽdũt. et spãliter ꝛcognoscũt ac diligũt. Sic aũ ẽ ỏ xp̃o et vere fidelibo: et ergo est pastor bon⁹ et verus

Scom signũ boni ꝙ veri pastoris. ẽ affectio quã oñdit ad oues. q̃ non pt̃ esse maior q̃ se ex ponẽ ꝑ ouibo: sic aũ est de xp̃o et fidelibo: et ideo subdit. et aiam meaz pono ꝑ ouibo meis: solis em̃ ouibo xp̃i ꝑficit passio eius. Unde Petr⁹ rauẽ nas. Ecce pastor bon⁹ aiam suam ꝑ ouibo suis dat: qỏ vtiq; facit vis amoris. qz nil dux nil amarum nil graue nil letale ꝓputat amor verus Qỏ em̃ ferrũ. q̃ vulnera. q̃ pena. q̃ mortes amorem ꝑualẽt superare ꝑfectũ. Amor est ipenetrabilis lorica: respuit iacula. insultat periculis: mortẽ ridet Hec Petrus. Ex cuz hỏ hẽat tria. scz res. ꝓpinq̃s ꝙ ꝑsonã ꝓpriam. ista tria ꝑ ouibo sũt ponẽda. Sua aũ ꝑ ouibo nõ ponũt q̃ tꝑalia eis nõ tribuũt. Suos nõ ponũt q̃ ꝓsãguineos insufficiẽtes ꝓmoueri faciũt: ꝑsonã nõ ponunt qui malis nõ resistũt. Xp̃c aũt ista tria ꝑ ouibo posuit. Unde in hieremia. Reliq̃ domũ ꝙ familiã meam scz angelos. dimisi hẽditatem meam scz celestẽ substantiã. dedi dilectã aiam meã i man⁹ inimicox meox. Terciũ signũ boni et veri pastoris ẽ. qz oues oñs ad ouile deducit: vnde xp̃c ne crederet q̃ ꝑ solis iudeis mori debẽt sub iũgit. Et alias oues habeo. iam in ꝑdestinatõe ex gẽtibo mihi credituras. q̃ nõ sũt ex hoc ouili scz de sy̓nagoga iudeox. sed de ꝓl'o gentiũ: et illas oꝑtet. i. oportunũ est me adducere in fidẽ ꝙ eccliam cũ ꝓl'o iudeox. qỏ factũ ẽ ꝑ ꝑdicatõnem apl'ox xp̃o ꝑncipaliter oꝑantẽ in ꝑdicatione eorũ. Scom Crys. hoc q̃ dicit oꝑtet nõ est necessitatis demõstratiuũ. sed ꝛfirmatiuũ eius q̃ oñes oues suas saluas faceret. Et subdit et vocẽ meã audient et ad fidem venient. qz gentiles ad ꝑdicatõem apl'ox deuote fidẽ receperũt et fiet vnũ ouile et fideliũ receptaculum. i. vna eccl'ia ex iudeis et gentibo collecta: ẽ vn⁹ pastor q̃ in celo ẽ xp̃c. qz ipe est pax nr̃a q̃ fecit vtraq; vnũ: in terra aũ ẽ papa xp̃i vicarius. Bon⁹ etiã pastor gregẽ suũ pascere debet. Unde ꝙ a pascẽdo nomẽ accepit. Hinc ait dñs petro q̃n pastorem ecclesie ipm instituit. pasce oues meas. Scỏ debet ipm diligere. ideo petrus q̃n debuit ꝑfici ecclesie. fuit examĩatus de caritate. petre amas me. Tertỏ debet gregẽ a lupo custodire et defendẽ. Unde dñs ait petro. et tu aliq̃n ꝙersus ꝛfirma frẽs tuos. scz ꝫ q̃zũcũq; lupox turbatões. Hec aũ tria ꝑ quandã excellenciaz facit nobis dñs nr̃. vt merito bonus pastor dici debeat: etem̃ nos pascit. nos diligit. nos defendit. Oñdit itaq; xp̃c sub methaphora ꝑdicta. q̃ ꝑ eũ tanq̃ ꝑ ostiũ sit intrandũ. et q̃ ipe pastor bon⁹ sit seq̃ndus. Bonũ q̃ pastorem xp̃m sequamur. sub eius disciplina maneamus: ꝙ vocem preceptorum ac consiliorum eius audiam⁹. vt ab ipo pasci mereamur. Quanta ỏ fuerit bu-

ius pijssimi pastoris ad perditas oues solitudinis cura. quanta q; clemencia. ipse bonus pastor alubi in ꝑabola pastoris ꝙ ouis centesime ꝑdite. multaq; cura quesite. ac tandẽ inuente ꝙ in humeris cum gaudio reportare. pia methaphora indicat: sed hic sermone exp̃sso apte declarat cũ dicit. bon⁹ pastor aiam suam dat pro ouibo suis: et in eo illud ꝓpheticũ vere et ꝑfecte impleꝫ. sicut pastor gregẽ suũ pascet. Nã ꝓter hoc labores lassitudines et medias passus: inter phariseox insidias ꝙ picula mlta. euãgelizãdo regnũ ỏi. ciuitates circuibat ꝙ castella: noctes ducebat in oz̃one ꝓuigiles. nec phariseox veritus murmur ꝙ scãdalum. publicanis se ꝑbebat affabilẽ. asserens ꝓter male hñtes se venisse in mundũ. ad penitentes quoq; paternum ꝑtendebat affectum: aptum eis ostendẽs diuine misericordie sinuz. Audite hec pastores. ꝙ ab vno pastore boni pastores esse discite. quod ipse fecit. hoc et vos si necesse fuerit: facite. Et aũt Hugo dicit: aiam ꝑ ouibus ponit. qui piculosum regiminis locum ascendẽs. clauso silentij ostio. claustraliũ gregẽ in pace custodit: aiam ponit. qui solus inter mundana pericula exteriora negocia curans necessaria querit: aiam ponit qui ad sustinenda iurgia rei familiaris exit. qui inter adulantium et detrahentiuz linguas medius incedit. qui pro infirmis laborat et laborantes pascit. consolatur pusillanimes et cum superbis increpando contendit Hec hugo. Nempe ad onus cure pastoralis portandũ. et salutem proximorum querendam hortatur Bernardus ad quendam abbatem sic scribens Pascas ỏbo pascas exemplo. pascas ꝙ sanctarũ fructu oz̃onũ. Manẽt itaq; tria hec. ỏbum. exemplũ. oz̃o. Maior aũt his: ẽ oratõ. Nametsi vocis virtus sit opus. operi tñ ꝙ voci gratiam efficaciã q; ꝓmerebit oratio. Quid causaris te aliquorũ qui tecum sũt magis grauari ꝓsortio q̃ frui solatõ? Denique inq̃tum grauaris in tantũ lucraris. et inq̃tum iuuaris in tantũ tua tibi ꝑmia minuit. Elige q̃ q̃s eligas. an q̃ q̃uãdo iuuãt an q̃ iuuãdo q̃uãt: Di tibi ꝓmerentes. illi fraudatões meritox existũt. Nã q̃ socij laboris ꝑculdubio et mercedis ꝑticipes erũt. Sciens ergo te missum iuuare. nõ iuuari: illius te ꝙ agnosce vicariũ. qui venit mĩstrare ꝙ nõ mĩstrari. Beati si sic ꝑmanserimus vsq; in finẽ semp. et vbiq; querentes. nõ que nostra sũt. sed q̃ ihu xp̃i. hec Berñ. Sed ad hec facienda. necesse est habere coz bene sibi ꝓscium. et conscientiaz securã. Unde idem Bernar. In omnibo actis vel dictis suis nihil suum quis querat. sed tm̃ aut dei honorẽ. aut salutem ꝓximorum. aut vtrũq; Nec pure valet dei vel proximi querere lucra: qui ꝓpria non contempserit. Bona obliuio: si te ipm nescias vt proximo prosis. Sane in tãta obliuione sui necesse est coz bene esse conscium sibi. quo se in lucra securius foras extẽdat: cuz securã intra se reliquerit coscientiã. Quid em̃ ꝑdest homi si mundum vniuersũ lucraꝫ. aime

autem sue detrimentum patiatur? Sed et ordinis exigit ratō. vt qui ad sui mēsurā ꝓximū iubetur diligē: prius seipm diligere nouit. Itaq; duo sūt q̄ post pcta bona reddūt ꝓsciam. penitere de malis et abstinere a malis: hoc ē vt verba loq̄r bti Grego. et ꝓmissa flere et flenda nō ꝓmittere. Dox neutrū sufficit. Utriusq; vtutis bene ꝓscius aīmus. secure iam seipm deserat et quodāmō ꝑdat: vt alios lucrifaciat Dec berñ. Caueāt aūt pastores ne subditos scādalizēt: vl occasionē ruine eis ꝓbeāt. Ue em̄ eterne damnatōis eis imminet. ꝑ q̄s scandala veniūt. et animar̄ pricula ꝓcedūt. Nam ſm Grego. tot mortib⁹ plati digni sūt. quot ad subditos suos pditōnis exēpla trāsmittūt. Et ſm Aug⁹. qui aīas ad peccandū inflāmāt et deo subtrahūt: magis peccāt q̄ qui carnē xpi crucifixerunt. Et scōm ysid. qui exēplis vitā moresq; bonor̄ corrumpunt. deteriores sūt bis q̄ substātias alior̄ prediaq; diripiūt. Non ꝓsumāt tales de quibusdaz iustitijs et opib⁹ suis. nec sperent saluari alijs neglectis. Nam (vt ait grego) nihil ei sua iustitia suffragab̄. de cui⁹ manu aīa ꝑeuntis exigēt Ual et Crisſ. Sacerdos et si ꝑpriaz bñ dispensauerit vitā. alior̄ vo nō cū diligētia curā habuerit cū ꝓnitōsis in gehennā vadit Dec Crisſ. Attendant etiā pastores. q̄a subditor̄ culpas deus ꝑ ipos leuius vindicat: sed ꝑlator̄ mala ꝑ semetipm grauius dānat. Ual Grego. Qui mō subditor̄ culpas ꝑ ꝑpositos vlciscit: tūc ꝑpositorum mala ꝑ semetipm seuiens dānat. Attendāt aūt subditi ne ꝑter negligētes et malos pastores. a cursu certaminis sibi ꝑpositi deficiāt: sz aspicientes in ihm totius boni speculū. etiā taliuz iudiciū pacienter suscipiant. q̄ tūc postmodū non habebunt aliud iudicium. cum non punit deus bis in idipsum. Unde super illud verbū ysaie. nunquid tota die arabit arans vt serat dicit glosatur aruens. De milio autem et vicia ſi dicit textus an triturēt: q̄ subiecti q̄tidie ꝺ suis actib⁹ firmis ꝑ plator̄ iudicant. Et si pñs iudiciū pacient̄ susceperint. ac deceter̄o mores suos emēdauerit. nō vltra iudicabūt. alioq̄n et ipi iudicabūt. Attēdāt etiā subditi et būlient̄ q̄ defect⁹ et negligēcia pastor̄. sepe ꝓuenit de meritis subditor̄: et a deo ideirco ꝓmittitur quia bonos pastores habere non merentur. Unde Gregorius clero mediolanensi. pastorez ab eo postulāti. inter cetera scribit. Uerūtamē quia antique mee deliberatōnis intentō est. ad suscipienda pastoralis cure onera pro nullius vnq̄ miseri ꝑsona: oratōnib⁹ ꝑsequar electōnē vāz vt omnipotēs deus talem vobis pastorē ꝓbeat in cuius lingua et moribus exhortatōnis diuine pascua valeatis inuenire. Sed q̄ iuxta meritū plebiū solēt supno iudicio ꝑsone ꝓuideri pastorum: vos spūalia queritē. celestia amate: temporalia et fugitiua despicite: et certissimuz tenete q̄ placētez deo pastorē hēbitis. si vos in vr̄is actibus domino placetis Dec Gregorius.

Oratio.

Capitulum. lxxxvij.

Omine ihu xpe pastor bone. qui p ouibus tuis posuisti aiaz tuā in ꝓciū: carnē in cibū. et sanguiez i potū: q̄ fact⁹ es nob⁹ ostiū in eccl'iam militantē. et triūphantem vt ꝑ te ad saluandā introeam⁹ ad te: cognosce me inter oues tuas. et miserēr nos respice in viā salutis dirigēdo. vt cognoscam⁹ te et tibi cō formemur te imitādo. Nō audiam⁹ vocē alienorum scz mūdi carnis et diaboli. sed tm̄ tuā. obediendo. tuis ꝓceptis et cōsilijs. vt vitā hēamus gratie. et abundanci⁹ habeam⁹ glorie. et apud te pascua inueniamus refectōnis eterne Amen.

De enceniis in quib⁹ voluerūt iudei ihm lapidare. Capitulum .LXXXVII.

Facta sunt autem encenia in hierosolimis: et hiems erat. Encenia dicunt̄ ab en qđ ē in. et neos. qđ est nouū. inē posita ce sillabica adiectōne. et sonat innouatōes. q̄ñ scz aliqua res noua suo vsui applicat̄: vel aliqua res a cōi vsu ad celebrē et diuinū vsū dedicat̄ Qđ em̄ latin⁹ dic̄ dedicatōz: hebre⁹ vocat inchoatōz vl⁹ noue rei seu inouatōez. Ual et vsus hēbat hoc ꝺbuz: vt si q̄s noua veste indueret̄ enceniare diceret̄. Est igr̄ encenio as are. i. initiare. et aliq̄d de nouo facē. Ual vestē nouā enceniat. q̄ ꝓmo eā vestē portat: et eps eccl'iam enceniat. q̄ñ eam dedicat. Dic igit̄ encenia vocant̄ festū dedicatōnis tēpli: q̄ in dedicatōe tēplū applicat̄ diuino vsui. qđ festū annuati solēniter celebrāt iudei. Et dr̄ encenia enceniorum in plurali: q̄a istud festū per pluēs dies solebat agi. Doc aūt nō ad ꝓmā neq; ad scdam: sz ad terciā spectabat dedicatōz. Legit̄ em̄ triplex dedicatō tēpli facta a diuersis. et diuersis tpib⁹. Prima a salomone decīa die septembris: que celebrāt̄ eadem die quotannis. vsq; ad euersionem tempi factam a babilonijs Secūda tempore esdre a neemia et zorobabel. et ab his qui redierunt de babilonica captiuitate. reparato templo ab eis. facta est duodecima die marcij: et eadē die quotannis celebrabatur. quousq; illud polluit antiochus. ponens in templo ydolum iouis. Tercia propter hanc contaminationem facta est a iuda machabeo. qui templum prophanatum a gentibus mundauit. quintadecima die decembris: et eadem die exinde celebrata est quotannis. et hec dedicatio tempore xpi celebrabatur vñ hic agitur.

Tūc ābulabat ihs in tēplo scilicet in porticu salomōis. i. in porticu tēpli vbi salomō ad orandū stare solebat. Noīe em̄ tēpli nō solum corpus ipi⁹ sz etiaz portic⁹ et atria seu loca circūstātia. et ad domū dñi ꝑtinētia itelligūt̄. i q̄bus ꝑl's stabat ad orādū nō in tēplo: ñ em̄ licebat ingredi templum nisi solis templi ministris. Alij autem orabant extra in porticibus seu atrijs templū tingentibus: vbi rex salomon sibi oratoriuz fecerat. quod hic appellat̄ porticus. in quo oratorio die dedicatōis colūnā seu basem eneā habē tem quinq; cubitos lōgitudinis. et tres cubitos

latitudinis.⁊ tres cubitos altitudinis erexit: sup quaz genibꝰ flexis orauit.q̄ locus etiam regis oratoriū dicebaꝫ. Ubi Theophil⁹. Satagas tu q̄z dum hijems imminet.i. vita p̄s turbinibꝰ iniquitatis ꝯcussa. spūalia encenia tui tēpli celebrare? semp renouādo teipm.et ascensiões in corde tuo disponēs: tūc ihs erit p̄sto in porticu salomōis. pacificū statuz tibi tribuēs sub regimine ꝓprio. In seculo aūt futuro nemo renouatōnis solēnia ꝓficere poterit. Circūdederūt eum g̃ iudei ꝯprimētes aīo circūueniēdi ⁊ pse quēdi. vt citius eū in verbis caperēt.⁊ dicebāt ei. Quousq̄z aīam nr̄am tollis.i. crucias.dimittendo nos in suspenso dubitatōis? certificandi eniz sumus de te. Adulatorie loquunt.volētes ꝓ hoc oñdere se desiderare scire veritatē de ipo. Quasi dicerent.aīa nr̄a est in suspenso desideriꝰ? q̄diu vinctos nos derelinq̄s? Spes q̄ differtur affligit aīam: ꝓ hoc innuētes q̄ vellēt eiꝰ dicto stare? et eū libent suscipere: cū tñ ꝯtrariū haberēt in corde. Si tu es xp̄c.i. rex et unctus: quē eī nos regē dicimꝰ iudei appellāt xp̄m id ē unctuz. q̄ unctō debebaꝫ regibꝰ? dic nobis palā; vt sciamꝰ quē sequamur. palā em̄ annunciandum est de veritate. Quasi dicerēt. peccamꝰ si tu es xp̄c et messyas in lege ꝓmissus: et tibi nō credimꝰ. Insidiose hec ab eo q̄rebāt? vt si se xp̄m diceret. q̄si se regē faciēs. cesari ꝑdicēt: mox tenereť et romanoꝝ mīstris occidendus tradereť. Unde glosa. Nō veritatē desiderabāt: sz calūniā prepabāt. Et q̄ dolo loquebanť: ideo rñsū tempauit: dicēs. Loquor vob̄ vt verbū di et dico vob̄ veritatē? et q̄ sim ꝓbo ꝑ opa: et nō creditis mihi. Opa q̄ ego facio i noīe p̄ris mei. et ad gloriā eiꝰ ꝯferendo eū et gloriā eiꝰ. nō aliā vbiq̄z q̄rendo. eiq̄z oīa tribuēdo: hec testimoniuz ꝓhibēt de me et de mea deitate. q̄ sz nō p̄nt nisi a deo fieri. et ideo manifeste appet q̄ a deo veni. Quasi diceret. Multis a me audire si ego suz xp̄c? et ego rñdeo vobis. q̄ nō optet vt ego dicam ꝑ vob̄is: q̄ opa q̄ ego facō illa testimoniū ꝓhibent de me. Et si opibꝰ nō creditis q̄liter verbis credetis? Et sic nō dixit expresse se esse xp̄m qđ q̄rebāt. sz dixit aliq̄d eq̄lēs vel maius. qđ tñ eis nō sufficiebat: vt veritatē rñderet et calūnie maliciā excluderet. Sic g̃ tpauit respōsum. vt nec illis sit calūnie locus. et fidelibꝰ ꝓpt̄ q̄s hec referuntur manifeste appareat. q̄ ipe sit xp̄c: nō homo tm̄ vt illi putāt sed verbū patris et dei filius. Illi em̄ xp̄m purū hoīem credunt venturꝫ: sed ꝑ oībꝰ regnaturꝫ. Non g̃ ꝓpter illos tm̄ rñdit eis: sed et propter posteros fideles.

Alia testimonia q̄ sit verus deus et ver⁹ hō ponit iohes: dicēs. Tres sūt q̄ testimoniū dant in celo: p̄. vbū et spūsc̄us. Et tres sūt q̄ testimoniuz dāt in terra: spūs. aqua et sanguis. Qz em̄ xp̄c fuerit celestis. i. verus de⁹. testimoniuz dedit pater qñ dixit. Ih̄ est filiꝰ meꝰ dilectus? testimoniū dedit spūsc̄s. qñ in specie colūbe super ipm baptisatū descēdit: testimonium dedit ipse filius qñ dixit ego et pater vnuz sumꝰ. Qz

autez fuerit terrestris id est verus homo? tres testes sūt. scz spūs id est aīa quaz in cruce emisit: aqua q̄ de eius latere. et sanguis q̄ de eiꝰ venis efluxit. Causa aūt incredulitatis eoruz subdit. Sed vos nō creditis. q̄a nō estis nec eē vultis ex ouibꝰ meis. id est innocētes et hūiles sed superbi et maligni: et ideo dei iudiciō excecati Oues mee .i. humiles quib⁹ revelať veritas a me. vocē meam audiūt. credendo corde. et obediendo ope. et ego cognosco eas non solū noticia visionis. sed etiā approbatōnis. et sequunť me ymitando hic in p̄senti ꝑ gratiā. et in futuro ꝑ gloriā: ideo sequiť. et ego vitā eternam do eis. hic in pastu mei corpis et sanguis. ⁊ in futuro in dulcedie fruitōis: et ideo nō p̄ibunt in eternū. q̄ p̄destinatō de eis frustrari nō p̄. Et ideo nō rapiet eas quisquā ꝺ māu. i. p̄tate mea ꝑ violenciā ḥ trahendo ad culpā. vel in futuro ad penā. qđ ꝓbat: dicēs. Pater meꝰ qđ dedit mihi maius oīb⁹ est. i. deitas quā habeo a p̄re. q̄a oīa excedit in infinituz. Unde Augꝰ. Dedit mihi vt sim verbū eius. vt sim vnigenitus filius eius vt sim splendor lucis eius. Et nemo pōt rapere de manu p̄ris mei ꝑ violenciā. cum sit infinite potentie: g̃ nec de manu mea ꝯtinente eas ⁊ cō seruante. Ego em̄ et pater vnum sumus. scz in virtute et potentia. sicut in deitate et essencia.

Notandum aūt qđ ex hoc verbo saluatoris. ego et pater vnū sumꝰ. excludunť duo errores ꝯtrarij circa articulum sanctissime trinitatis. Sabellius em̄ posuit in deo vnitatem ꝓsone sicut et essentie. et hoc removeť cū dicit. ego et pater sumꝰ: si em̄ pater et filius essent vna persona. dixisset sum in singulari. Arrius autem econtra posuit diuersitatē essencia ꝑ sicut et ꝓsona ꝑ. et hoc excludit cū dicit vnū: si eniz pať et filius haberent diuersas essencias. nō diceret vnū neutraliter. sed plura: ꝓ igit ꝑ ego et pater sumus. discretō et equalitas personarum exp̄mitur. per vnum vnitas diuine substantie intelligit. In theologia em̄ ꝑ neutꝝ genꝰ dicitur substātia diuina. ꝑ masculinū ꝓsone. ꝑ femininum notō. Unde pater. q̄ nō debet in ymno cantari. vnꝰ p̄ri cū filio sed vnū: q̄ pater et filiꝰ nō sūt vnꝰ in ꝓsona sed vna i substātia. Unde Augu. vtrunq̄z audi. et vnū sumus: q̄ dixit vnū. liberat te ab arrio. q̄ sumꝰ liberat te a sabellio. Si vnū. g̃ nō diuersum: si sumus g̃ pater et filius

Oues g̃ dei ꝑ signa quatuor cognoscunť que hic ꝑ ordinē tanguntť. Primo ꝑ bona opera q̄ faciunt. cognoscunť quia oues xp̄i sūt. Istud signū ponit dñs de se. q̄ ē pastor cū dicit: opa q̄ ego facio testimoniū ꝓhibēt de me. Notanduz tñ ē. q̄ sūt quedā opa q̄ boēm scēm oūdūt sz ñ faciūt. sicut sūt opa miraculoꝝ. q̄ etiā aliquando mali faciūt ꝺtutē fidei. Alia sūt opa q̄ scēm faciūt. sz nō oñdūt: sicut ē simplicitas et hūilitas scēoꝝ hoīm. ⁊ cetere ꝺtutes eoꝝ: que faciūt hoīem scēm corā deo. sz sepe reddūt despicabilē corā mūdo. Alia sūt opa q̄ hoīem scēm faciūt et oñdūt sicut sūt opa pietatis q̄ ex caritate fi-

unt. Secūdus signū est. q̄ oues xp̄i sunt. qñ vocē eius audiūt. vñ subdit̄: oues mee vocem meā audiūt. Quatuor aūt voces iste pastor dat ouib⁹ suis. Prima ē exterior exhortatō. scda ē interior inspiratō. tercia est bñficio⁹ elargitō. quarta ē corpalis flagellatō. Sed q̄ multi sūt q̄ istas voces nō audiūt: ideo dñs ꝯqueri: dicens. Vocaui sc̄z p exteriorē exhortatōem ⁊ renuistis: extēdi manū meā multa bona faciēdo et nō fuit q̄ aspiceret: despexistis oīe cōsilium meū. quo vobis bona ꝓposita inspirabā: et increpatiōnes meas neglexistis p q̄s aliq̄n vos arguebam et flagellabā. ideo subdit̄ magna ꝑmiatō ego q̄s interitu vr̄o ridebo. Terciū signū est q̄ aliq̄ sint oues xp̄i: q̄n ipse xp̄c qui est pastor eas cognoscit: vñ sequit̄. et ego cognosco eas. Cognoscit aūt vt etiā supradictū ē fideles suos p ymaginē ⁊ silitudinē suā quā eis impressit. p arma vtutū quib⁹ eos ornauit: p signa bonorum opm quib⁹ eos decorauit. p caritatē adinuicez q̄ eos instruxit. Quartū signū ē q̄ sint oues xp̄i. q̄n ip̄m vex pastorē sequunt̄: vñ subditur. et sequunt̄ me. Mali aūt nolūt seq̄ xp̄m. sed ab eo fugiūt et se auertūt. boni vo sequunt̄ ip̄m p imitatōz bonor⁹ opm. Xp̄m etiā quidā sequūtur ficte sicut ypocrite. quidā lente sicut tepidi et negligētes. quidā solicite sicut amore dei feruētes. Hec aūt p̄dicta dñi vba q̄n dixit ego ⁊ pater vnū sumus. iudei cetera ferētes iā nō tulerūt: sz lapides sustulerūt. ⁊ hoc durissima intentōe fecerūt. sc̄z vt lapidarēt eū sicut blasphemum. moti liuore inuidie. non amore iusticie: quia absq; legis ordine. Quia em̄ duri erant. et ꝓfunda dñi vba intelligere nō poterāt: lapidibus similes ad lapides curr̄ebāt. Rñdit eis ihs dulciter eos reprimēdo. Multa bona opa ondi vobis ab vestrā vtilitatē ex p̄re meo. hoc ē virtute p̄ris mei facta: sc̄z veritatem docendo. infirmos curādo et alia miracula faciendo: ꝓpter q̄d hor⁹ opm me lapidatis: cū tamē ob hoc me honorare deberetis. Vbi sciendū q̄ quidaz sunt q̄ reddūt mala p malis. et istud est ꝓhibitū: q̄a deus vindictā sibi reseruauit: dicens. mihi vindictam. ⁊ ego retribuā. Alij sūt q̄ reddūt bona p bonis: et istud ē quoddā naturale debitū. et nō meritoriū. q̄r et publicani hoc faciūt. Alij sūt q̄ reddūt bona p malis. et istud est ꝓfecte caritatis indiciū. sic fecit xp̄c et docuit suos discipulos Alij sūt q̄ reddūt mala p bonis: et istud est valde iniquū. et tales erāt iudei circa xp̄m. ⁊ iō eos arguit: dicēs. multa bona opa q̄ē. Rñderūt ei iudei: dicētes. De bono opc nō lapidamus te sz de blasphemia: q̄r tu hō cū sis. facis teipsum deū. Asserēs em̄ se esse vnū cū p̄re. innuit se eē deū. Non aūt ipe seip̄m fecit deū. sed p̄r generās eū fecit ip̄m deū. Dñs aūt volēs eor furorem temp̄are: rñdit eis se nō esse blasphemū. dicendo se esse deū vel dei filiū naturalē. qō ꝓbat ꝑmo p scripturā: q̄r scriptura sacra cū sit inspirata. nō p̄t esse falsa: et hec attribuit hoib⁹ sc̄is ⁊ ꝓphetis deitatē ꝓticipatiue: g̈ multomagis quē

ꝓter sanctificauit. ib est sanctū ab eterno genuit ſm deitatē: et iam sanctificauit. i. plenitudine gr̄e r̄pleuit q̄tum ad humanitatē. ⁊ misit in mūdū ad saluandū et sanctificādū ip̄m sicut erat ꝓphetas dictū. pōt dici deus ꝓprie: cuz tamen dicat̄ homo de⁹. et verbū deus dissimiliter quia homo adoptiue. verbū naturaliter. Si inquit adoptiui filij dij dicunt̄. quare natural' filius deus nō dicat̄? Scriptura quidez sacra attribuit hoibus sanctis deitatez ꝓticipatiue dictam. sed xp̄o attribuit deitatem ꝓprie dictam. Scdm em̄ Aug⁹. trib⁹ modis dicit̄ de⁹. natura vt de⁹ oipotēs. adoptiue vt ꝓticeps deitatis. de q̄bus in psalmo dicit̄. dij estis: opione seu nūcupatiue vt ydola ⁊ demōes. Deinde docet̄ oñdit p rōnē. sc̄z ex opib⁹ patribus que faciebat. Omnia em̄ ſm philosophum determinatur ꝓprio ope. et ideo p propriam operatōnem certificamur de natura rei. xp̄c aut̄ faciebat opa diuinitatis ꝓpria. sc̄z miracula. totam facultatē creature trāscendētia: et virtutē ꝓpria. nō solum obsecrando diuinā potentiam sed aliq̄n impād⁹: ex quo concludit̄. q̄r in eo vere erat natura diuina. et per cons nō erat blasphemus. dicēdo se esse deū vel dei filiū. Ac si dicēt. Nō tm̄ p vba me esse filiū dei credatis: sed etiam p opa. que et modo quo ea facio. et facto ipso ostendunt ī me naturam et virtutem dei esse. Si nō vultis credere vbis: fidem adhibete op̄ibus. vt meritō fidei amplius cognoscendo opa. veniatis ad fidem deitatis: vt cognoscatis et credatis. quia ī me est pater p nature inseperabilitatem. et sui consensus voluntatem in oīa facta mea: ⁊ ego in p̄re sicut a q̄ habeo naturā ⁊ veritatē ⁊ opa In eo ē p̄r et ip̄e in p̄re. tm̄q̄tum est vna natura amborum sicut vna operatō. Qui ergo magis diligit vel credit amplius cognoscit. Vide hic mirabilem iudeorum insaniaz. Ip̄i volebāt scire si esset xp̄c. et quia verbis et op̄ib⁹ hoc cōpabat. eum lapidare volebāt. Ip̄i ergo nec verbis nec op̄ib⁹ inducebant̄ ad credendū. sz tanq̄ obstinati querebant studiose eū apprehendē. nō bona apprehensione scilicet ad credēdū ⁊ intelligendum: sed mala scilicet ad seuiendum et occidendum. Tu apprehendas vt habeas: illi app̄hendere volebant vt nō haberent. Et exiuit de manibus eorum. virtute diuina trāsiens per ipsos. sicut al's fecerat: vt oñderet se ñ posse detineri. nisi quando vellet: et vt daret nobis exemplum declinādi malor⁹ seuiciam. quādo sine fidei ꝑiculo fieri potest. Nō em̄ apprehenderūt. q̄r man⁹ fidei nō habuer̄t. Et relicta iudea ꝓpter incredulitatē eor⁹. abijt iterum transiordanez in locum vbi iohannes primuz baptizauerat: et ibi ad tp̄us cum discipulis suis manebat. vt ꝓp̄li venientes ad ipsū recordarent̄ de testimōio iohis. et de testimōio dei patris. et alijs ibi factis et dictis: et sic habita primorum ⁊ nouissimorum collatōe. ꝓfirmarentur in fide ip̄i⁹. Cōspice igit̄ tam eū q̄ discipulos suos mestos fr̄e dē. ⁊ eis tuto posse ꝓpatē. Et m'lti venerūt ad eū

non tam corpe q̄ mentis deuotōne et crederēt in ipm ex corde. Ecce isti apprehenderūt pmanentē vt hr̄ent: sed iniqui iudei apprehendē voluerūt discedentē vt nō hr̄ent. Mistice autez fm Theophilum. recedēs ab hierosolimis dns hoc ē a plebe iudaica: ad loca fōtes habētia se trāsfert. i. ad eccl'iam ex gentibo. q̄ habet fontē baptismi. p quē multi ad xpm accedūt. q̄si transeūtes iordanē. Sciendū ē h̄ q̄ mali iudei sunt. nō solū illi. q̄ littere legis et circūcisioni carnis inniteētes xpm blasphemāt. sicut isti de quibo h̄ dicit: sz etiā oīs mali xp̄iani. q̄ solo noīe xp̄iani sūt. et solū nomē hnt xp̄i. a quo appellātur xp̄iani: q̄ verbis ꝓfitent xpm. factis aūt negāt de quibo etiā verificat qō hic dicit. qa sustulerūt lapides vt lapidarent ihm. Eln Ambro. Qō fecerunt tūc iudei psequētes. hoc vere faciunt hodie mali xp̄iani male viuētes. xpm enim lapidāt et occidūt. Quid est xp̄c? Veritas. pax. et iusticia. Qui ergo p falsitatē veritatē derelinquunt. p discordia odiūt vnitatē q̄ pacē. p tem porali p̄cio relinquūt iustitiā. nil aliud facē vident. q̄ lapidare crucifigere et occidē xpm. qa ipsius dona extinguūt in seipis Dec Ambrosi. Et tales sūt in triplici genere. Quidā em̄ lapidant ihm corde. quidam ore: et quidam manu.

Primi sūt corda sua prauis cogitatōnibo et malis volūtatibo indurātes. scdi sūt verba blasphemie in deū et sanctos pferentes vel p̄ceptis maior̄ et p̄latis suis recalcitrātes. tercij sunt p oppressionē violentie primos ledentes. Primi q̄ lapidāt dnm ihm. quelibet em̄ mala cogitatō q̄ mala voluntas. est vn? lapis qui iacit̄ ꝓtra eu Eln Beda. Quotq̄t malas cogitatōnes qs assumit. q̄si tot lapides in xpm mittit. Et ideo beat? Ambro. nos āmonet: dicēs. Videte fres ne per opa vel cogitatōes malas lapidetis ihm. Sed dices. Quō tam graue iudicatur p̄cm cogitatōnis. si ad opus nō p̄cedit? Ad hoc dicendum q̄ tota ratō peccati ē in corde: act? aī exterior n̄ aggrauat p̄cm. nisi extensiue. Et q̄ xp̄c habz domiciliū suū in corde. dicente apl'o. Vos estis templuz dei viui: hinc ē. q̄ sicut xp̄c inuitat̄ ad templū suū p cogitatōes et volūtates bonas: ita expellit̄ p malas. Et fm hoc quelibet mala volūtas. est q̄si lapis quo dns ihs lapidat̄ q̄ expellitur de templo suo. O q̄ detestabile est dnm domus lapidare de hospitō suo. Nam sicut dicit apl's. qs ꝓsensus templi dei cū ydolis? Quid aī aliud sūt cogitatōnes qs quis formet in corde q̄si quandā ymaginatōz ꝓtra honorē dei: nisi q̄dam ydola? Et cū talibo ydolis xp̄c in eod̄ templo habitare dedignat̄. Eln ad ꝓseruandā xp̄i p̄tiam in templo suo. hortat̄ nos apl'us petr? dnm inquit ihm sanctificate in cordibus vr̄is. Ille dnm ihm in corde suo sanctificat. qui nihil nisi qd̄ sanctū et deo placitū est ī corde versat.

Scdi lapidant dnm ihm multipliciter. scdm q̄ blasphemia in deū multis modis cōmittitur. Primo em̄ ꝓmittit̄ q̄n deo negatur qd̄ sibi ꝓuenit. sicut qui negaret in deo omnipotentiam et omnem scientiam vel prouidentiaz. Et ad hāc spēm blasphemie p̄tinent illi. q̄ in aduersis successibus dicunt in aīo suo. vere deus non curat res humanas vel similia. de quibo dicit Augr. sup̄ psalmos xxxj. Item illi de quibo dic Bern̄. sup̄ cantica. qui vellēt deum peccata sua vel vidicare non posse. aut nolle aut ea nescire. Vult ergo eum nō esse deū. qui q̄ntū in ipo ē vult eū aut impotentē: aut iniustū aut insipientē esse. Crudelis plane et oīno extranea malicia. q̄ dei potentiā. iusticiā. sapientiā p̄ire desiderat. Qui autem vult deū esse iniustū. vult deum non esse deū: et qui deū desiderat nō esse. nōne q̄ntū in se est deū lapidat et occidit Dec Bern̄. Scdo mō blasphemia in deum ꝓmittitur. q̄n deo attribuitur quod sibi non ꝓuenit. sicut illi qui dicunt deum esse auctorem peccati. Ad quam speciem blasphemie p̄tinent illi. qui peccata sua in deū retorquent dicētes. deus sic voluit vt adulterarer. furarer vel occiderez. et vt sic ꝓfunderer et turbarer q̄ ita omnia fato ascribunt. Ad hanc etiā p̄tinēt lusores. qui cū nō adprosperāt̄ deo maledicūt. et conuicia in sanctos p̄ferunt. Similiter et illi qui iurāt p deū ōbis execrabilibo et vituperosis: scz p nares dei. p iecur dei vel p brachia dei q̄ similia. q̄ sunt execrabilia auditui Tertō mō blasphemia in deum ꝓmittitur. quādo illud quod dei est aliquis sibi vel alteri creature attribuit: sicut illi qui sibi diuinum bonorem vsurpare p̄sumpserūt. vt symon magus. q̄ omnes ydolatre. Et ad istam speciem pertinēt ambitiosi ac superbi et vaneglorioši. qui sibi gloriam attribuunt quasi eam ex seipis q̄ meritis suis habeāt. cū tm̄ glia sit dei p̄pria. Iterz ad hāc partem p̄tinēt iracūdi. qui sibi vsurpant vindictam q̄ propria est dei. Similiter et illi temerarij qui p̄sumunt et volunt de aliorum cordibus iudicare. cū hoc sit proprium dei tm̄. Preter hec est et aliud blasphemie genus. qd̄ ꝓmittitur in sanctos regnātes cū xp̄o et in quibo regnat xp̄c Eln in eis xp̄c laudat̄ ac etiā blasphemat̄. et in p̄latos q̄ seruiūt deo in subditis q̄ vice dei supra subditos positi sūt. ac p hoc in eis deus honoratur ac etiā blasphemat̄. Tercij similiter lapidant dnm ihm. sicut iudei lapidauerūt stephanū. sic em̄ mali xp̄iani spūaliter tunc lapidant. stephanū imo ipm xpm. quando vi opprimunt et affligūt p̄rimū. Lapis em̄ dicit̄ a ledēdo. q̄ iō cū primus qui est mēbr̄ xp̄i ledit̄. ipe xp̄c i mēbro suo lapidat̄. Sz sepe tristitia taliter oppressor̄ ꝓuertit̄ eis in gaudiuz. sicut lapides quos mittebant iudei ꝓtra stephanum ad afflictōem carnis. dulces illi fuerunt ex gaudio mentis. et conuertebantur in lapides pretiosos ad coronam capitis. quia posuit deus in capite ei? coronam de lapide p̄cioso q̄ē. Posset etiaz dici q̄ vniuersaliter homo xp̄ianus in omni peccato mortali lapidat xpm. Eln Ambro. O q̄ pauci sunt in tanta multitudine xp̄ianor̄. qui ihm nō psequant̄ et lapidēt et occidāt. Huiusmodi etiā lapidatō sic declarat̄. Cum enim xp̄c sit ad-

uocatus noster et ꝓpiciatio pro pc̃is nostris. qui inc̃pellat ꝑ nobis apud p̃em. idcirco ipse de pc̃is dolet ⁊ luget: sicut ecõuersõne gaudet. Quotiẽscunq; em̃ peccamus xp̃m ꝓtristam⁹ ⁊ ledim⁹: ac ꝑ hoc eũ quodãmõ lapidam⁹. Et intelligẽda sũt hec sane: ñ q; xp̃c in corpe suo iã glorioso ledaẽ sensibiliẽ. cũ corpus illud sit ipassibile. vel q; ĩ ip̃m cadãt passiones aie vel ꝓtem sensatiuã. ⁊ q̃si sic pc̃is nr̃is lapidẽt. Sz hmõi lapidatõ ẽ methaphorica sic ⁊ crucifixio. quẽadmodũ dicit apl's de q̃busdã baptisatis et plapsis. rursũ crucifigẽtes in semetip̃is filiũ dei. vbi glosa. Nõ q; crucifigãt filium dei. sz q: sil'es sũt crucifixorib⁹. Crucifigũt aũ ĩ semetip̃is. i. q̃tum in ip̃is ẽ. Sic in ꝓposito. qñ mortaliẽ peccam⁹. xp̃m lapidam⁹ ⁊ ledimus et ꝓtristam⁹: q: quãtũ in nobis ẽ eũ gaudio. q; ip̃e de nob expectat priuamus. Jn q̃ etiã sensu loquit̃ Berñ. in ꝑsona xp̃i. sic alloq̃ns pc̃ores Nõne ꝓter te vulnerat⁹ sum: Nunq̃d nõ ꝑ iniq̃tate tua afflict⁹ sũ. vt q̃d addis afflictõez afflictio: Magis agg̃uãt me vulnera tui pc̃i. q; vulnera corpis mei. hec Berñ. Sz ve oĩb⁹ istis dominũ ilĩm lapidãtib⁹. q: abscondit noticiã suã talib⁹: exit de t̃plo cordiũ eor̃. et manifestat se amatorib⁹ suis. et habitat in illis. Oratio.

O Omine ih̃u xp̃e. fac me encenia et ĩnouationes in t̃plo cordis mei spũaliter celebrare: semp̃ meip̃m renouãdo. ⁊ assẽsiones ĩ corde meo disponẽdo: da mihi bona opa facẽ. q̃ testimoniũ ꝓhibeãt de me: ac vocẽ tuã audire credẽdo corde ⁊ obediẽdo. ope teq; ꝑ imitatõez bonor̃ opez̃ sequi. ⁊ inter oues tuas a te miscẽr cognosci. Custodi etiaz me dñe. ne vnq̃ malis cogitatõib⁹ et volũtatib⁹ aut locutõib⁹ vel opib⁹. q̃si lapidib⁹ te a me expellaz: sz semp̃ te ꝑ grãm in me hãtare sentiã Amen.

De traditõnibus phariseorũ etiam ꝓtra dei mãdatũ. Capitulum .LXXXVIII.

Quia vo scribe qui putabãt se hr̃e ꝓfectõnẽ scie. et pharisei qui simulabãt se hr̃e ꝓfectõnez vite. dñm ih̃m in t̃plo reprehendẽ nõ potuerũt: venientes ab hierosolimis in galileam eũ insequunt̃. Jn q̃ nimia apparet malicia eorũ: q: descẽdẽtes ab hier'lim ciuitate scã. relinq̃ntes templũ. sequebant̃ eũ: et q̃a seniores ꝓpli et legisdoctores erãt: et nõ ad sciendũ sed ad reprehendẽdũ dñm venerãt: obseruãdo et insidiãdo. vt eũ caperent in sermone vel facto. Elĩ vt saltem ex discipl'is. mgr̃m tanq̃ ꝓemptorẽ doctrine seniorũ arguãt. et sic eũ ꝓpl'o odiosũ reddant videntes discipl'os ei⁹ cõib⁹. i. nõ lotis manibus mãducare. q: iudei ꝓmunia gẽtilib⁹ immunda reputabãt. ei dicebant. Quaẽ discipuli tui t̃nsgrediũt traditões seniorũ: Nõ em̃ man⁹ lauant cũ panẽ manducãt. Elbi Beda. Spũalia enim ꝓphetarũ verba carnaliter accipientes. q̃ illi de cordis et opis castigatõe p̃cipiebãt: dicẽtes. lauamini mũdi estote. et mundamini qui fertis

vasa domini: isti de solo corpoẽ lauando seruabant. Superstitiõsa ergo hoĩm traditõ ob mãducandũ panem p̃cipit crebrius lauare: sed necessariũ est eos qui panẽ de celo descendẽtez ꝓticipare desiderãt. crebro elemosinis lacrimis ⁊ alijs iusticie fructib⁹ sua opa purgare Hec Beda. Jsti gerũt typum eor̃ qui plus zelãt transgressionẽ humanar̃ traditionũ q̃ diuinor̃ preceptor̃. plus decretaliũ q̃ euangelior̃. plus cõsuetudinũ q̃ vtilitatũ. Per istos etiã multũ solicitos de mũdicia exteriori ⁊ modicũ de interiori. signanẽ ypocritę ⁊ simulati: arguẽtes alios de leuib⁹ cũ tñ sint infecti grauib⁹: videntes festucã in alteri⁹ oculo. et nõ trabẽ in suo. Dis q̃z similes sũt multi q̃ volũt hr̃e exteriora pulchra. interiora aũ habẽt fœda. Discipli aũt dñi instructi ea q̃ virtutis tm̃ sũt opati: non lotis manib⁹ mãducabãt. q: hoc nõ ꝓtinere ad veritatẽ vite intelligebãt. Elĩ Crisp̃. Jdeo aũt discipuli nõ lotis manib⁹ mãducabãt. q: iã supflua despiciebãt: ea solũ q̃ sũt necessaria attendẽtes. et neq; lauari neq; nõ lauari ꝑ lege hñtes. sz vt ꝓtingebat alterutr̃ faciẽtes. Qui eniz et ipsuz necessariũ cibum ꝓtemnebant: q̃liter circa hoc studiũ haberent: Et q: hec traditio scilicet. iubere man⁹ lauari. nõ erat cõtraria legi: ideo dñs aliã traditionẽ legi ꝓtriã ducit in mediũ. et q̃si clauũ clauo retundens. dicit eos deficere. quia faciebãt trãsgredi mãdatũ dñi ꝓter mandatũ hoĩm. q̃d nõ erat faciendum. q: ꝑm Berñ. nihil placet deo q̃cunq; ei obtuleris: neglecto eo ad q̃d teneris. Elĩ rñdẽs ait illis. Quare et vos trãsgredimi mãdatũ dei ꝓter traditõz vestraz: Quasi dicẽt ꝑm glosã. Si vos ꝓtemnitis mãdata dei pro traditionibus hominũ: quare arguitis discipulos meos. qui mandata hominum dimittunt. vt precepta dei custodiant: Et dñs quidez nõ reprehendit mũdiciã corpalẽ: sed hoc reprehendit. q; relicta mũdicia interiori. putabãt sufficere tm̃ exteriorem. Deinde hoc q̃d dixit ꝓbando subdit. Nam deus dixit honora. s. necessaria dando et reuerentiã exhibẽdo. nam honor iste non solũ intelligit̃ reuerentia sz etiã necessariorũ administratõ. patrem et matrem in quib⁹ etiam ꝓximus quilibz intelligit̃. sz illi noiant̃ quib⁹ obligant̃. Et qui maledixerit patri vel matri. nõ tã verbo vel signo q̃ facto. mor̃ moriat̃. Dñs em̃ imbecillitatẽ ⁊ penurie parentũ ꝓsulẽs. hoc ꝑ moysen p̃cepit. ⁊ ideo ve illi qui ꝑentes debiles vel pauperes ꝓtemnunt. et debitis obsequijs sz reuerentia ⁊ necessariorũ exhibitione defraudãt. Hanc aũt legẽ pharisei cupidi. ꝑ suam doctrinam falsam subuertentes vt sue auaricie ꝓsulerẽt. et sub nomie pietatis ipietatẽ inducerẽt. docebãt filios ꝑentũ et dicebãt. q; melio⁹ erat bona ꝑentib⁹ admistrãdo. deo fauẽ. ⁊ offerre: tũ q: ẽ pr̃ incipalis et spũal'. tũ q: licet ꝑ talẽ oblatõz ꝑentes sustinerent detrimẽtũ corpale. ꝓseqbãt̃ tñ bonũ spũale. inq̃tuz illud q̃d erat in eorum necessitatem ꝓuertendũ. deo offerebatur: vt ita parentibus suis ab eis

necessaria exigentibꝫ ea negare possent. dicẽtes frequnti⁹ offerrẽt: exq̃ pntes egeni fiebãt. ꝙ oblatio filiorꝫ sub ptextu religiõis in lucra sacdotũ cedebat. Nñ instruebãt filios qd egenis pntibꝫ rñderent. et hoc ẽ qd saluator dicit. Nos aũt scz aduersatiue dicitis. i. in traditõne vra alios instruitis. falso scz exponẽdo mãdatũ dei p lucro vro. Quicũqꝫ dixerit. i. dicere potuerit patri vel matri. O pr et mr. qui indiges ꝙ petis munus a me. munus qdcũqꝫ est a me. i. ex mea deuotõne deo scz ꝓsecratum et oblatum. tibi pderit scz ad vtilitatẽ aie magis qꝫ si darẽ tibi: qr tũc pdesset soli corpi. Nel põt legi interrogatiue sic munꝰ qdcũqꝫ est ex me. i. ex meis rebꝫ iam deuotũ deo tibi pderit. Quasi dicẽt. Qd vouit deo vis tuis vsibꝫ applicare. et tibi pdesse? absit. qr sacrilegiũ faceres si acciperes. Sic dicebãt pntibꝫ. vt illi timẽtes accipere qd deo videbant mãcipatũ. et sacrilegij crimẽ incurrere: inopẽ magis vellent vitã ducere qꝫ de consecratis comedere. Et est hꝫ structõ defectiua. Nñ ẽ sensus. Quicũqꝫ dixẽrit et cetera. scz licite et bene pr dicere illud. et implet prceptũ diuinum et legẽ: et est dignus vita eterna et regno celorꝫ. qd tamẽ ẽ falsũ. qr sm veritatẽ est trãsgressor prcepti. et hoc est qd subdit et sic p vras suasiões. filiꝰ postea nõ honorificabit prem suũ et mrem. illud qd erat sibi debituꝫ subtrahẽdo. et ita p irritũ fecistis mandatũ dei de pntibus honorãdis et sustentãdis. ppter traditõnem vram. que vre seruit auaricie: qsi diceret. mandatũ pietatis deseritis ppter cupiditatem ipietatis. Sz vide ne hac auctoritate vt plurimi faciũt. abutaris. supra modũ de rebus ecclesie et paupꝝ erogãs pntibꝫ. Ad maiorem autẽ intellectum ẽ ꝓsiderandũ. qꝫ pr per se tenetur filijs puidẽ. qr ẽ causa eorꝫ qꝫtũ abesse. ꝙ ideo debet eis nutrimentũ et documentũ: filius aũt tenet puidere pntibus de necessarijs p accidens. scz si illi indigeant et ipe sit potens. ꝙ ideo si pr iam necessitatez incurreret. bona de quibꝫ filius pt ei administrare iam sibi debita sũt: de alieno aũt nullus pt deo facere sacrificiũ. et iõ talia offerre nõ ẽ licitũ: qr hoc est trãsgredi preceptũ de honore pentũ. Secus aũ si filius bona sua vouisset antequꝫ pentes in necessitate positi essent: qa tũc nõ esset licitũ de eis puidere pentibus. Deinde redarguẽs eos de sctitatis simulatõe: subdit. Ypocrite. bñ prophetauit de vobis ysaias: dicẽs. Popul⁹ hꝫ labijs me honorat. cor aũ eorꝫ longe ẽ a me: qr oñdebãt sctitatẽ in ꝓbis et exteriori ꝓuersatõe. cũ tñ corrupti eẽnt mala intentõe. Hoc pt dici de illis q̃ bñ docẽt et male viuũt: labijs emñ ꝙ nõ corde deũ honorare. est bñ loq̃ ꝙ male viuẽ. Sine causa ꝙ frustra colũt me. nõ hñtes fructũ inde: sicut ei medicina dr frustra ꝙ sine causa ꝓpinari. q̃ nõ ꝓfert sanitatẽ. sic cult⁹ diuin⁹ q̃ nõ ducit ad felicitatẽ: docẽtes doctrinas ꝙ mãdata hoim. et p hec transgredi dei mandatũ ppter auariciã et lucꝝ. Et cõfutatis supbis et supstitiosis scribis ꝙ phariseis qui ab partem videnẽ sibi pdicta ꝓtra discipu-

los dixisse. conuertit se ad turbam humilem et simplicẽ. volẽs eos a falsa doctrina phariseoꝝ reuocare et ꝓuocatis eis: dixit. Audite exteri⁹ aure corpis. et itelligite interi⁹ aure mẽtis: audite vocẽ ꝙ intelligite virtutẽ. Non qd intrat in os corpis scz cibꝰ corpalis. coinqnat hoiez spiritualiter. scz in aĩa et apud deum: nisi ingꝫtuꝫ p delectatõnem male afficiẽ quis ad cibum. vel alias esset sibi phibitum. qa nõ itrat in cor ei⁹ hoc est in aiam: que causa est omnis immunditie spiritualis. Nñ corpales sordes non coinquinant spũaliter. ꝙ ideo nõ est curandũ vtꝝ lotis vel nõ lotis manibꝰ corpalis accipiaẽ cibꝰ. Sz qd pcedit ex ore cordis. ꝙ ab interiori radice volũtatis. hoc coinqnat hoiem: scz verba male cogitatõis. que sũt malicie interioris significatiua: qr ex cibo sm se nõ est culpa. sed ex his que pcedũt ex ore cordis et corpis. et ideo os ipsuꝫ est diligenter custodiendũ. Et qr nõ sufficit custodia hũana. petẽda est custodia diuina. sicut petebat ppha: dicens. pone domine custodiã ori meo. Tũc scz qñ audierũt illorũ religionem euacuari. accesserũt discipuli simplicitate moti et dixerũt ei. Scis qr pharisei quoꝝ magna ẽ religio in cibis. audito hoc ꝛbo. qd scz euacuat discretõem ciboꝝ ꝙ traditõem senioꝝ. scãdalisati sũt. i. indignati vel offensi. Istud nõ erat scãdalum actiuum. qa neqꝫ ex facto neqꝫ ex dicto minus recto. sed poti⁹ passiuũ. quia audito verbo veritatis. pietatis et equitatis scandalizati sunt: quia oculis egris odiosa est lux. Unde nõ dicunt tu scandalisasti: sed scãdalisati sunt. Et ppter tale scãdalũ aliorꝝ. veritas vite iusticie ꝙ doctrine non est dimittẽda. quia pcedit ex ipi⁹ scandalizati malicia. Nñ Grego. Si de veritate scandalũ oritur: rectius oriri ptmittit quã qꝫ veritas relinquat. Et dominus respõdens ait. Omnis plantatõ traditõnum humanarum. id est doctrina ab hoĩe inuenta. que legi dei nõ est ꝓsona: quã non plantauit pater meus celestis. immo consuluit cupiditas carnalis: eradicabit cũ plãtatoribꝰ suis. et hoc a fundamento rpõ p reprobationem. a fidelibus per separationem. a terra viuentium p priuationem. quia nõ habet firmum fundamentũ et radicem. Sinite illos in pcipitiũ dãnatõnis ire. et doctrinã illorꝝ euitate. Ceci sũt in se carentes ꝛbo intellectu legis: et duces cecorꝝ in regimine aliorũ qr alios suo errore excecant. et eos ad pcipitiũ ducunt. Cecus autem vt prelatus. si ceco vt subdito ducatũ pstet: ambo in foueam cadunt. sicut obliquitas linee pcedit ex obliquitate regule. Unde Grego. Cum pastor per abrupta vitiorꝝ graditur. ꝓsequens est vt grex in pcipitiũ ducatur. Et bern. Ridiculosa res ẽ. immo magis ptiosa. spectator cecus. doctor insciꝰ. pcursor claudus. platus negligens. preco mutus. Sed heu qr sicut claudi volũt pire. ita fatui pesse. Deinde petro exigẽte. exposuit discipl⁹ pabolam pdictã. Quia oñe qd ĩ os intrat. i. aliqua ps de oñi qd intrat in os. in secessũ p euacuatõnem

tanq̄ supfluū emittitur.et aliud tanq̄ necessariū retinet.et neutr̄ istor̄ coinq̄nat hoīez spiritualit̄er:et iste mod⁹ loq̄ndi frequens ē in scp̄tura.vt in michea oīs sanguini insidiant.i.ꝺ oībus multi et similia.Que aūt p̄cedūt de ore int⁹ nascunt.q̄ de corde exeūt.i.de cordis īmūdicia sicut fum⁹ de igne.q̄ fetor de latrina:q̄ ea hoīem iam inq̄natū cogitatōe p̄ua coinq̄nāt.i.simul et magis inq̄nāt locutōe sordida:q̄ sūt p̄cept⁹ mētis q̄ male cogitatōis significatiua. Ex cogitatōnibꝫ em̄ malis.p̄uenīūt q̄ mala ꝺba q̄ mala facta.q̄ in actu interiori p̄ncipaliter est culpa. cui⁹ ea q̄ extra appent sūt testimonia.vñ subiūgit. De corde em̄ in q̄ est sedes aīme et de libero arbitrio.exeūt cogitatōnes male. sicut principia malicie:et ex cogitatōibꝫ malis mali actus et verba p̄cedūt vlteri⁹ sc̄z homicidia.adulteria fornicatōes.furta.falsa testimonia.blasphēie: auaritia inq̄tū aliq̄ iniuste detinent. nequicia cū malū affectam⁹ et implere nō possum⁹.dol⁹ q̄ ꝓsistit in deceptōne p̄rimi.īpudicitia ī cogitatōibꝫ.in ꝺbis.in aspectu.in tactu.q̄ q̄tū ad quālibet corruptōem mētis et corpis oculus mal⁹ id ē odiū q̄ adulatō:nam q̄ odit oculū inuidū q̄ malū habet ad eū quē odit.q̄ adulator nō recto oculo vidēs.que sūt p̄rimi ad malū ip̄m deducit.superbia in ꝺbis factis vel signis.stultitia cū scit malū q̄ nō cauet.vel stultitia ē cum ñ rectē sentiē de deo.ꝓtraria em̄ sapientie q̄ est diuiarum rex cognitō.Oīa hec mala et hmōi transgressiones p̄ceptor̄ dei in corde generāt.q̄ abintus a corrupta volūtate p̄cedūt.ac sp̄ualiē hominē coinq̄nāt.i.īmūdū q̄ impur̄ reddūt. Hoc em̄ in culpā hoī imputat. qꝺ in sua p̄tate existit:talia aūt sūt que p̄cedūt ab interiori volūtate.p quā hō est actuū suor̄ dñs: et ideo causa immōicie sp̄ualis nō est nisi mala voluntas Igit̄ scribar̄ et phariseor̄ ꝺba maledicta que ex iniq̄ volūtate ꝺ xp̄m q̄ discipulos ei⁹ p̄cedūt. illa eos coinq̄nāt.Non lotis aūt manibꝫ māducare et hmōi trāsgressiones superstitiosar̄ traditōnum.nō coinq̄nāt hoīez. immōicia sp̄ualis.nec faciūt impur̄.Quasi diceret.Ex q̄ null⁹ cibus coinq̄nat sp̄ualit̄er hoīem.q̄ a minori.nō lotis manibꝫ maducare nō coinq̄nat eum.Et sic oñdit.qꝺ sp̄ualia l̄r̄aliter intelligi nō debent. Hñ qñ p̄cipit in scp̄tura lotio absolute: magis de sp̄uali q̄ de corpali intelligendū est lotōne.Ꝺz vt dicit Crisꝰ.Eidem⁹ multos vt intrāt eccl̄iam lauātes man⁹ q̄ os.q̄liter aūt mꝺam offerāt animā.curā nullā facientes. Marcus p̄ nō lotis ponit cōibus.q̄ p coinq̄nat ponit cōicat. iuxta hebreor̄ ÿdeoma.q̄ cōmune immōm dicebāt. Judei em̄ p̄tem dei se esse iactitantes cōmunes cibos vocāt.quibꝫ oīes vtunt̄ hoīes:q̄s ideo q̄ in lege p̄hibiti erāt immōdos iudicabāt.Cōmūe ergo q̄ ceteris hoībus patet.q̄ q̄si de p̄te dei nō est.immōm appellāt.Ex eo aūt q̄ dictū est.ꝺ corde exeunt cogitatōnes male et cetera:colligit. q̄ et si ꝺ̄abolus qñq̄ immittit homini cogitatōnem mali.cogitatōnem tñ malam nō p̄t im-

mittere.que mala fit tm̄ p cōsensum qui est in corde.Hñ qñ dicitur.cum misisset ꝺ̄abolus in cor iude.et in psalmo immissiones per angelos malos:immissio accipitur pro suggestōne.aliter enim non potest illabi anime. Hbi Hiero. Ex hac sententia arguendi sūt qui cogitatōnes a ꝺ̄abolo immitti putant.et non ex p̄pria nasci voluntate.Ꝺ̄abolus adiutor et inētor malarum cogitatōnum esse potest.auctor esse non potest.Si aūt semp insidijs positus. leuē cogitatōnū nostrar̄ scintillā suis fomitibꝫ īflāmat. non debemus opinari eum cordis q̄z occulta rimari.sed ex corpis habitu q̄ gestibus estimare. qꝺ versem⁹ intrinsecus.Herbi grā. si pulchraz mulierē nos crebro viderit aspicere: intelligit cor amoris iaculo vulneratū.Hñ q̄ Aug⁹. Internas aīe cogitatōes diabolū non videre certi sumus:sc̄z motibꝫ eas corpis et affectōnū indicijs ab illo colligi experimento didicim⁹.Secreta aūt cordis solus nouit ille.ad quē dicit:tu sol⁹ nosti corda filior̄ hoīm Hec Aug⁹.Solet q̄pe ꝺ̄abolus aliq̄ veniat.p̄mittere sui aduentus precursorē.sc̄z mali cogitatōem:quā si q̄s in corde susceptā nutrierit.ꝺ̄abol⁹ in corde suo habitaculū prepauit.Et q̄uis ꝺ̄abol⁹ qñq̄ sit adiutor q̄ occasio malar̄ cogitatōnuz.nō tñ omniū. q̄ qñq̄ p̄cedūt ex nobis tm̄.Hñ Aug⁹. Nō oēs male cogitatōes nr̄e a ꝺ̄aboli instictu excitātur.sc̄z aliq̄tiēs ex nr̄i arbitrij motu emergunt: bone aūt cogitatōes sp̄ a deo sūt. Qualiter aūt cogitatōibꝫ mal' resistēdū sit.docet anselm⁹:dicēs.Quō aūt p̄uā volūtatē aut malā cogitatōz a vob̄ excludatis.hoc p̄uū ꝓsiliū qꝺ vob̄ do.intelligite et tenete:nolite litigare cū p̄uers cogitatōibꝫ vl' puersa volūtate.sc̄z cū vob̄ infeste sūt aliq̄ vtili cogitatōne et voluntate mentem vestram.donec ille euanescant fortiter occupate. Nunq̄ enim expellitur cogitatio vel voluntas nisi alia cogitatione vel voluntate que nō concordat illi.Sic ergo vos habete ad inutiles cogitatōnes.vt toto nisu intendendo ad vtiles.mēs vestra dedigneť eas saltem recordari vel aspicere.Cū aūt vultis orare aut in aliquā bonaz meditatōnē intendere.si vob̄ tūc ip̄portune sūt cogitatōnes q̄s non debetis suscipere:nunq̄ p̄ter illarum importunitatez bonū quod incepistis velitis dimittere:ne instigator earuz ꝺ̄abolus gaudeat.q̄a vos ab ic̄epto facit deficē:sc̄z eo quē dixi modo illas ꝓtemnendo eas supare.neq̄ doleatis nec tristemini de illarū infestatōne.q̄diu illas:sicut dixi. ꝓtēnendo nullū eis assensū p̄betis.ne occasiōe stricte iterū redeāt ad memoriā et suā importunitatē resuscitent. Hanc em̄ habet mēs hominis ꝓsuetudinem.vt hoc vñ delectatur aut ꝓristať sepius ad memoriam redeat.q̄ hoc quod negligenduz sentit aut cogitat. Similiter se debet habere p̄sona in sancto p̄posito studiosa in quolibet motu indecēti ī corpe vl' aīa.sicuti ē stimul⁹ carnis.ire.īmdie vel inanis gl̄ie.Tūc em̄ facilime extinguūť cū q̄ illos velle sentire aut de illis cogitare.vel quid eorū

suasione facere dignamur. Neq timeatis q hmõi motus vel cogitatões vobis ab peccatũ imputẽt. si nullatenus volũtas vã se illis associat. quoniã nihil dãnatonis ẽ his q sũt ĩ xpo ihu. q nõ fm carnem ambulãt. Scõm carnem em ambulare. ẽ carnis volũtati pcordare. Carnem autem vocat apl's. oẽm vicioſuz motũ in aĩa vel corpe: cũ dicit caro pcupiſcit aduerſus spm̃. et spũs aduerſus carnẽ. Facile q̃pe huiuſ modi ſuggeſtões extinguim⁹. ſi principiũ earum fm p̃dictum pſiliũ pterimus: difficile vo poſtq̃ caput eaz intra mentẽ admittimus. hec Anſelm⁹. Eiñ ꝛ hiero. Ad pcm qõ ope ppetratur nunq̃ ꝓuenies. ſi incẽtiua viciox ſtatim in mẽte iugulabis. et ꝓuulos babilonis ad petrã allides. in q̃ ſerpẽtis veſtigia nõ repiunt: ꝛ tandem deo pmittis. ſi mei nõ fuerint domĩati. tũc immaculatus ero Dec hiero. Ad vitandũ etiam cogitatões malas multũ habere valet cor vnitũ cũ deo. q hoc ipe a nobis p̃cipue req̃rit. Eiñ Hugo. In oñi creatura q̃ ſub celo vanitatibo humanis occupat. nihil hũano corde ſublimius. nihil nobili⁹ nihilq deo ſimili⁹ reperit: quare nihil aliud querit a te niſi cor tuum. Et vniuerſaliter in omni tẽptatõne remediũ ſalubre eſt deo inhere re. EiñAug⁹. Cũ inheſero tibi exonero me: et oĩno nuſq̃ erit mihi dolor et labor. Moralit aĩ hoc euãgelio ponit dñs quedã ad increpatões phariſeox. quedã ad inſtructões diſcipl'ox. Increpat vo phariſeos de tribo p̃ncipalit. Primo de ĩpietate. cũ dr̃ quaẽ et vos trãſgredimi. Scdo de ſimulatõe cũ ſubdit ypocrite bñ pphauit de vob ysaias. Tertio de ſupſtitõne. cũ ſubiũgit et ꝓuocatis turb. In pmo ſuggillant tyrãni q̃ mala ſtatuta faciũt. In ſcdo falſi fres q̃ ſimulãt exteri⁹ qđ intus nõ sũt. In tertõ hetici q̃ phibẽt boies a cibis quos de⁹ creauit. et nõ abſtinẽt a falſis doctrinis q̃bo ſe ꝛ alios corrũpũt. Circa ſcm ponit triplicez inſtructõz. vnã in deſtructões guloſitatis cum dicit oñe qđ in os intrat. Aliaz in refrenatõnẽ oris cũ ſubdit. q̃ aũt pcedũt de ore. Terciã ĩ cuſtodiã cordis cũ ſubiũgit. đ corde em exeũt qc̃.

DOmine ihu xpe da mihi ſic mãdata dei ſine trãſgreſſione ſeruare. vt ea omnibo et ſinglis p̃ferã. et ab eis q̃cunq occaſione nõ recedã. Da etiam mihi in oñi qđ in os corpis intrat guloſitati r̃ſiſtere. ac intẽriori cordis mõicie p̃cipue intendẽ: ꝛ os cordis ac corporis diligent cuſtodire. Et qr nõ ſufficit cuſtodia hũana niſi aſſit diuina. Ideo te dñe ſuppliciter peto. pone tu cuſtodiaz ipſi vtriq ori meo. ne aliquid in illud intret vel inde pcedat. qđ me ſpũaliter in aĩa. ꝛ apđ te macl'are valeat Amẽ.

De muliere chananea. Capi. LXXXIX.

ETr̃lictis ſcribis ac phariſeis calũniatoribo. ppter ingratitudinẽ eox: egreſſus inde ihs ſcz a partibus iudeox. abijt et ſeceſſit ĩ partes tyri et ſydonis. vt tyrios ſydonios q̃ curaret

et gentilibus benefaceret. Tyrus eniz et ſydon vrbes fuerũt chananeox et gentilium. ſitẽ tam̃ in terra pmiſſionis ppe montem libani in corde maris. quia filij iſrl'nõ potuerunt totaliter expellere et exterminare gentiles de terra promiſſionis. Et cum ingreſſus eſſet quandã domum cauſa quietis ex labore vie: acceſſit ad eum mulier gentilis. non edocta p prophetas et legem. chananea natione. ſyropheniſſa genere: quia chananei qñq ſyriam et phenicem tenebãt. vt dicatur ſyropheniſſa. quia a ſyrijs ꝛ phenicibo deſcẽderat. Syria q̃pe ẽ nomẽ generale puincie. phenix nomẽ cuiuſdã ſpecialis ꝓtractꝰ in illa puincia ſitꝰ: et ideo cõponit ſyropheniſſa. i. de tli ꝓtracta oriũda: a finibo illis egreſſa. nõ ſoluz a ciuitatibo p pcox dimiſſione. ſed a finibus per elongatõnẽ et occaſionũ vitatõem: q̃a iſtud in finibo geſtũ eſt gentiliũ. vbi mulier ſeq̃bat ihm Mulier a finibo illis ſcz gẽtiliũ ꝛ pterato egreſſa. ſignificat aĩam peccatricẽ. a finibo pcox p pnĩam ſe auertentem. Non eniz ſufficit homi a pctis ſe auertere: niſi etiã exeat a finibo pcox qui ſunt occaſiones peccãdi ꝛ cauſe. Eiñ Auguſtin⁹. Fines pcox exire. eſt cauſas peccatoruz excidere. et eox ſuggeſtionibo aditũ non indulgere. Ubi notandũ q̃ qñ ſupra dixit dñs in viam gentiũ ne abieritis ſcz ad p̃dicandum. iſtud verbum phibet inuitatõnem non receptõnem ſi venirẽt. vnde dominus mulierem exteri⁹ non inuitauit. ſed venientẽ recepit. et hoc ſignificat in aduentu magorum. qui a dño sũt recepti q̃ſi primicie gentiũ. Iſta em mulier famam ꝛ miracula ihu audiuerat. ideo firmit credebat q filiã ſuã ſanare poterat. Unde clamauit: dicẽs ei. Miſerere mei. quia miſera ſum. ꝛ in hoc q dicit mei patet vehemẽtia affect⁹ ſui. qr malũ alienũ ſcz filie. reputat ſuum: ſic debet facere prelatus quilibet: dñe ppter naturã diuinam: fili Dauid ppter hũanam. ſed ſimul domine fili dauid propter pſonam in duabus naturis vnitã. Quaſi diceret. Ex diuina habes pratem. qr potens es dñe: ex hũana volũtatẽ. qr dauid manſuetudinẽ. ex vnione ꝓmiſſiõz: qr ideo de⁹ fact⁹ ẽ filius dauid. vt nos ſaluet. Filium aũt dauid appellat. quia xpm promiſſum iudeis deſcendere de genere dauid audiuerat. Magna fides chananee hic notat. quia verũ deũ et verũ hominez ihm confitetur. deum credit vbi dominuz vocat. hominez credit vbi filiũ dauid dicit. Nihil ex merito postulat. ſz ſolũ dei miſericordiã efflagitat dicens miſerere. Quaſi diceret. nõ allego meritũ. ñ peto iudiciũ. ñ obliuiſcor offectũ: ſz postulo bñficiũ. et ideo miſerere mei. Eiñ Crip. Miſerere mei dñe fili dauid. O p̃clara pfeſſio. Euangeliſta fit mlier. deitatẽ ei⁹ et diſpẽſatõz ãnũcians. Cõfitet em et dñatõem ꝛ incarnatõez ei⁹. Miſerẽ mei. Unde philoſophiã mlieris dicentis. miſerẽ mei. Nõ inqt habeo pſciaz bonox opex nec rẽe vite fiduciaz. Ad miſcdiaz pfugio vbi ceſſat iudiciũ. Ad miſcdiaz pfugio vbi ineffabil' ſal⁹ẽ. Miſerẽ mei. Modic⁹ fmo. ſed immenſum

benignitatis continet pelagus. vbi em̃ miseri-
cordia postulat̃. ibi vniuersa p̃hensa sũt bona
Hec Crisꝰ. Et vt magis eũ ad ꝓpassionẽ moue-
at. totũ ei dolorẽ enarrat: dicẽs. Filia mea. non
ancilla. nõ extranea. sꝫ filia. qđ ẽ mihi grauius.
male verat̃ nõ q̃cũq; dolore. sꝫ a demonio qđ ẽ
ei piculosi⁹. In q̃ vulnera medico dẽgit. ꝙ ma
gnitudinẽ ꝙ q̃litatẽ morbi q̃ p̃mit. Ihs autẽ
nõ rñdit ei verbũ. nõ ꝓpter indignatõez. sed vt
eius ꝓstãtiã ꝓbaret. ꝙ ꝓbatã manifestaret. et vt
ex ꝓseuerãtia in p̃ce oñderet̃ fides ei⁹. ꝙ deuotõ
dignior ex audit̃e. Et in illo silẽtio ſm Aug⁹.
xp̃c exiuit domũ cũ discipulis. q̃s mulier seqns
i via nihilomin⁹ istabat. ꝙ ꝓseuerabat clamãs.
intantũ vt et discipuli misterij ignari. miseria
moti. iportunitatẽ mulieris victi rogarẽt p̃ ea
dicẽtes. Dimitte eã quã tenes nõ exaudiendo:
qr clamat p⁹ nos p̃ angustias q̃ eã tenet p̃mendo
Fac qđ ipa petit. et sic recedat. Moti em̃ erant
ad hoc. videtes eius fidem ꝙ deuotõez. Ihs at̃
rñdens ait. Nõ sum missus nisi ad oues domus
israel. i. ad iudeos. q̃ pierũt sꝫ p̃ infidelitatẽz a
deo recedẽtes. Ad illos poti⁹ venire debuit: qui
bus p̃missus fuit. In hoc vitat scãdalũ iudeoꝝ
q̃tum est in se. et reddit eos inexcusabiles. Lo-
quit̃ de sua missione ad p̃dicandũ in p̃sona ꝓpa.
quia nõ fuit missus nisi ad iudeos p̃mo et p̃so-
naliter: sed ex ꝓsequnti et per aplos ad gẽtes. et
ideo iudeis tanq̃ eorũ aplis p̃ncipaliter missus
in ꝓpria persona tm̃ p̃dicauit. et miracula fecit:
nisi in casu ex aliq̃ causa speciali etiã circa ali
os hoc ageret. vt sꝫ eccl̃iam in fide gentiũ esse
fundandã oñderet. sicut hẽtur h: et supꝫ vbi xp̃s
p̃dicauit samaritanis deuote eũ recipiẽtibus.
Post mortẽ aũt xp̃i predicata est fides publice
gentilibꝫ. At illa misera misereã sequit̃ re
pulsa nõ erubescit. iportune clamat. saluatorẽ
adoratõe latrie adorat: dicẽs. Dñe adiuua me.
Se adiuuari postulat. Infirmitatẽ em̃ filie suã
reputat. et p̃ p̃ñs etiã sanitatẽ. Quasi dicẽt. Si
vsq̃mõ nõ fui. tm̃ mõ volo esse ouis dei. i signũ
hui⁹ adoro te. sicut ouis pastorẽ: et ideo dñe ad-
iuua me. sicut pastor adiuuat ouẽ suã debilẽ et
infirmã. Qui rñdens ait. Non ẽ bonũ qr ẽ ꝓtra
ordinẽ iuris et etiaꝫ nature: sumere et auferre
panem. i. verbum dei et salutis. seu doctrinaꝫ:
et opatõnem miraculosam filioꝝ. i. iudeoꝝ. qr
p̃missa sũt iudeis tã q̃ spũalibꝫ filijs ꝓpẽ cultum
vni⁹ dei. ꝙ mittere canibꝫ. i. dare gẽtilibꝫ q̃ ante
ꝙuersionẽ dicebant̃ canes. rõne ĩmunditie. ra-
tõne ydolatrie. rõne seuitie in sctos. At illa di-
xit. Ecce hũilitas mlieris. q̃ tãoplus magnifi-
cat̃. quãtomaior fuit obiurgatõ: q̃ quanta fuit
pꝫ ex tribꝫ. qr nõ filia. nõ pane digna. sꝫ potius
canis ẽ dicta. ꝙ ipa ꝓcessit oĩa. Eñ sequit̃ etiã
dñe. q̃si diceret. vex dicis qr sũ canis. Canẽ me
vocas. canis tu⁹ ẽe volo. q̃ me canẽ tuũ nutri.
qr ñ possũ relinq̃re mẽsaꝫ dñi mei. Dñi canes
nõ expellũt̃. ꝙ si expellũt̃ p̃ vnã portã ipi ruen-
tunt̃ p̃ aliã. Bi q̃ suꝫ canis nõ debes me expel-
lere a te. ꝙ si expellis me a te. ꝓtinus redibo ad
te. Nam ꝙ catelli edunt de micis que cadunt de
mensa dñoꝝ suorũ. Quasi diceret. dñe nõ peto
panem sed micã. qr istud qđ peto est tibi quasi
mica ꝓpria: et qr consuetudo ẽ q̃ domini dant ca
nibꝫ et catellis suis saltẽ micas: q̃ da mihi istaꝫ
micã quam peto. sꝫ filie mee curatõem. Elel eti
am dñe. i. bonũ est ĩ casu. Eñ nõ est ꝓtrarietas
in ẽbo xp̃i ꝙ mulieris. qr ẽbũ xp̃i ẽ intelligẽduꝫ
q̃ nõ erat regulariter ꝙ vniuersaliter bonũ. cuꝫ
xp̃c esset aplus iudeorũ: sed verbum mulieris
intelligendũ est in casu sꝫ ꝓpter petentis deuo-
tõnem: et vt oñderet ecclie gentiũ futurã fũda
tõnem. Nam et catelli edunt ꝙc̃. Quasi diceret.
Si catuli aliqua modica sꝫ micas cadentes de
cibo filijs ꝓcesso p̃cipiũt: ita etiã gẽtiles aliq̃d
saltẽ modicũ de bñficijs xp̃i p̃cipe debẽt. Eñ sic
intelligi p̃t. Nã ꝙ catelli. i. gẽtiles ĩmũdi et mi-
seri. edunt id est edere debent: de micis. id est de
reliquijs que cadunt de mensa dñoꝝ suorũ id ẽ
iudeoꝝ. quibꝫ mensa scripture et fercula mira-
culoꝝ et alia que ad salutem nostram p̃tinent
posita sũt. Quasi diceret: debemus habere ali-
q̃ micã tue largitatis. Eñ et si non vis facere
nobis sicut iudeis varia miracula. saltẽ vnum
fac. sana filiã meã. Nõ peto panẽ integꝝ cuꝫ fi-
lijs in mensa p̃ris. sꝫ micas ꝙ reliquias sub mẽ-
sa eius cuꝫ catulis. Quasi diceret. Non ĩdigni
tatẽ mea sꝫ tm̃ in miseria tua ꝓfidens. gratiaꝫ
tuã peto. In me seruet̃ ista similitudo panis et
canis. ꝙ si ĩdigna sũ vt panez integꝝ p̃beas: vel
micã tribue filiã meã sanãdo. qđ q̃si mica repu
tabit̃ respectu mirabiliũ q̃ feciſti. Ubi Crisꝰ. Vi
de mulieris patiam et hũilitatẽz: de⁹ em̃ vocat
iudeos filios. ꝙ illa dños: nec voluit de inimico
rũ laudibꝫ. nec de suo molestata ẽ ꝙuitõ. imo ã-
pli⁹ se hũiliauit. naꝫ de⁹ gẽtiles vocat canes. et
ista catellos. ille panẽ hec mẽsã dic̃. Eñ ꝙ Hie-
ron⁹. Mira sub p̃sona mlieris chananitidis ec-
clesie fides. patia. humilitas. Fides qua credit
sanari posse filiam suam. patientia qua totiẽs
ꝓtẽpta in p̃cibus p̃severat. hũilitas q̃ se nõ cani
bus sed catulis ꝓpat. Scio me inq̃t filioꝝ panẽ
nõ merer̃i. nec ĩtegros capere cibos posse. nec se-
dere ad mẽsam cũ p̃re: sꝫ ꝓtenta sũ reliquijs ca
tuloꝝ. vt p̃ hũilitatẽ micaꝝ ad pãis ĩtegri veĩ-
aꝫ magnitudinẽ Hec Hiero. Et nota h tripli
cem mulieris petitõnem. In prima petit libe-
rari: dicẽs. miserere mei dñe fili dauid. In scda
petit adiuuari: dicẽs. dñe adiuua me. In ẽcia
petit satiari: dicẽs. nã ꝙ catelli edũt ꝙc̃. In pri
ma ꝓfitẽt̃ se miserã. ideo ait miserẽ. ĩ scda infir-
mã. ideo addidit adiuua me: in ẽcia mẽdicã. iõ
supaddit nã ꝙ catelli ꝙc̃. Quasi dicẽt. ꝙ si a mẽ-
sa ñ tm̃ a micis excludas. Dic eĩ ẽ ordo: p̃mo fit
hõ miser p̃ pcm̃. scdo ĩpotẽs ad resurgendũ: et
ideo mẽdic⁹ ad releuãdũ. In illis q̃ petitõibꝫ si-
gnificat̃ ordo effectuuꝫ gr̃e. In p̃ma petit gr̃aꝫ
remissionis. et hec p̃tinet ad gr̃aꝫ iustificãtem.
in scda gratiã opatõis. ꝙ hec ad gr̃am opantez.
in tercia gr̃am consolatõnis. et hec ad gratiam
consũmantem. Et quia sic prudenter habuit

se: ideo tandem benignum audire responsū meruit. Tunc enī rīdens ihs ait illi. O mulier magna ē fides tua. qđ pz ex ōbo ⁊ facto suo ꝙa nō fuit ītardata a feruore petēdi ꝓmo ꝑpē taciturnitatē. nec postea ꝑpē ei⁹ negatiuā rīsionē. nec ꝑpē illatū ꝓuiciū. Jā tē nō voco canē sed mulierez fidelem. qz tanta est fides tua ꝙ me supauit ⁊ vicit. et ideo fiat tibi sicut vis. Quasi diceret. ſFides tua hoc meret. qđ patet ex facto cū subdit Et sanata ē filia eius ex illa hora. ex q̄ scz dns dixit fiat tibi sicut vis: dicē ei dei est facē. Quia enī a feruore petitōnis nō refriguit sed ꝑseuerauit. et valde se humiliauit: ideo diuina pietas se amplius ꝓtinere nō potuit. que semp in oīonē humiliū respexit et ꝑces eoꝝ nō despexit. Jgit quia magnā fidē habuit hoc qđ petijt ītetrauit ymmo plus obtinuit ꝙ postulauit. Nam postulauit filie sue corpis sanitatē. et nō solū hāc ei obtinuit sed etiā mentis iustificatōnem. et sibi ipi plenā ꝓuersionē. Sepe enī ꝑpter magnaz fidem petētis deus plus exaudit et plus ꝓcedit ꝙ ille petit. Unde Crisſ. O mulier magna est fides tua. Non vidisti mortuuz suscitatū. nec leprosum mundatū. nec ꝑphas audisti. nec legē meditata es neq; mare in diuisionibz scindi vidisti. nihil horum ꝓtemplata es. insup et despecta et ꝓtempta es a me. et nō recessisti. sed ꝑseuerasti petendo. Et qz magna est fides tua. copiosa effusa est gratia. Et sanata ē. inq̄t. filia ei⁹ ex illa hora. Non ex q̄ venit mater in domū ei⁹. sed ex qua dñi sermo ꝓcessit. Et ītꝝ. Chananeam mulierē magno dono impletaz remisit. Jn hoc euidēter ondit. qm̄ deus etiaz illa q̄ nobis ꝓpata nō sūt. dare possit si vehementi⁹ postulet. Non est. inq̄t. bonum tollere panem filioꝝ ⁊ dare canibus: et tm̄ dedit. qz illa vehemēter exegit. Judeis ꝺo e regione monstrauit. qz desidiosis: nec illa quidē tribuat q̄ eis fuerāt ꝓparata. Deniq; illi nihil acceperūt immo etiā ꝓria ꝑdiderūt. Et ideo qz minime q̄sierūt ne sua quidē acceperūt. illa ꝺo qz vehementer incubuit vendicare ⁊ rez filioꝝ accepit canis. Tantū q̄pe bonū est fides sedula et dēpcatō ꝑseuerās. Et ītꝝ. Tu autem intēde qualiter apl'is victis et nō ꝑficiētibz. ipa ꝑfecit: tam magnū quid est instantia oratōnis etem̄ ꝓ nostris noxijs a nob vult magis rogari q̄ ab alijs ꝓ nobis Hec Crisſ. De sarepta ad duas leucas est sydō ciuitas. añ cuius portam ondit vna capella in loco. vbi locutus ē dns chananee: et deinde sanauit filiaz eius in via. q̄ ducit cesareā philippi in ytuream. Sicut autē fides matris coopat filie. sic fides ecclie ꝑuulis q̄ baptizant in ei⁹ fide. Unī ſm Remi. dat ꝟ exemplū catheziſandi ⁊ baptizādi infātes. vt fideles ꝓ suis ꝑuul'deo fidē ꝓmittāt: q̄ten⁹ sicut fide isti⁹ m'lieris sanata ē filia ei⁹. ita ⁊ fide catholicoꝝ viroꝝ pcā ꝑuulis relaxent. Per fidē enī ecclie ⁊ ꝓfessiōem seu respōsiōz offerētiū in baptismo. liberāt a demonio ꝑuuli: q̄ nec duz ꝓ se sapē vel aliq̄d agē possūt boni aut mali. Allegorice aut ſm eundē remigiū. hec mulier sanctam ecclesiam signat de gentibz cōgregatam. Per hoc enī q̄ dns relictis scribis et pharisеis venit in ptes tyri et sydonis. sigt q̄a relicturus erat iudeos ac trāsitur⁹ ad gētes. Est aut hec mulier egressa a finibz suis. qz sancta ecclia recessit a pstinis erroribz et vicijs. Rogat ꝙꝺ filia. id ē ꝓ ꝓlo suo nōdū credētē. vt et ipsi absoluantur a fraudibz diaboli. Et si ad ꝓmā petitōnem ecclie dns salutē aie differt dare. nō est desperādum vl' a petēdo cessādū: sz magis ꝑcibz insistēdum. et ad deū ⁊ ad scos recurrēdum: et tūc ꝓficiet oīo vt sequat effectus. quātūcunq; fuerit chananea⁹ gētil' canis et immūd⁹. Meritō autez magna dr̄ fides ecclie de gētibz. qz cū gētes nec lege fuerit imbute. nec ꝑphaꝝ vocibz instructe ad ꝑdicatōnē mox apl'oꝝ in auditu auris obedierūt. ideoq; salutē impetrare meruerūt. Moraliter aut filia ē aīa. vel ꝓscīa cuiuslibet inē ecclesiā diabolo mācipata. ꝓ qua mr̄ ecclia orat vel ipe hō ꝓ fedata cōscīa. Unī raban⁹. Si quis ꝓscīam habet alicui⁹ vicij sordе pollutā. filiam habet a demōio vexatam. Et si q̄s bona q̄ gessit pcā oꝝ peste fedauit. filiā habet immō spūs furijs agitataz. Ideoq; necesse ē. vt ad ꝑces lacrimas q̄ ꝓfugiat. scā oratiōq; intercessiōes ⁊ auxilia q̄rat. Unī et Crisſ. Imitare chananeā. vir mulierē. Sz forsitā dicis. Nō habeo filiā q̄ demonio plena sit. sed habes animā peccatis refertam. Dicito et tu. miserere mei dñe. quia aīma mea male a demonio vexatur. grandis enī demō peccatū est Hec Crisſ. Male aūt vexatur aīma. qñ vexatio non sentitur. peius quando morbus desperatur. pessime quando medicus contemnit. Scōm theophilum quoq; vnusquisq; nostrum cum peccat mulier est. aīa eius peccatrix. id ē fragilis ⁊ īfirma. cuius filia est operatō praua. que filia a demone est possessa. quia actus praui demonum sunt. Peccatores nos autem existentes nuncupamur catelli impleti immundicijs: propter quod non sumus digni panez dei recipere. aut participes fieri immaculatorum misteriorum dei. Si ꝺo cognoscentes nosmetipsos ꝓ humilitatē esse catulos. hūliter ꝓfitea mur pcā nr̄a: tūc sanat filia. quia deletur operatio praua. Scōm ꝺo Augustinum per mulierem chananeam potest intelligi ratio superior. que legibus eternis inspiciendis et cōsulendis intendit: per demonem autem intelligendū est ipsa sensualitas. que etiaz per serpentem signatur. Sic ergo pariformiter filia mulieris chananee vexatur: quādo per sensualitatē inferior ratō ad cōsensū pcī mortalis ꝑpellit. cui⁹ sanatio ꝓ matreꝝ id est ratōnem superiorē a domino petitur. nam ratio superior ad optima dēpcat. Et sicut dominus distulit exaudire petitionem mulieris chananee. vt eius fides clari⁹ apparet: sic ⁊ domin⁹ aliquādo dimittit impulsuz rationis inferioris ꝓ sensualitatem diutius protrahi. vt augeatur meritum temptati: propter quod Paulo petēti stimulum carnis a se auferri. dicit dominus: virtus in infirmitate ꝑficit.

Imitemur ergo et nos ecclesie filij hanc mulierem. que de gentibo credendo mater nra in fide effecta ē. qz de gētilitate veimus. Habeamus fidem. vt vnū et trinum deū credētes. quicqd iuste ab eo petimus: nos impetrare posse credamus. Habeamus pstantiā. vt si diuina dispēsatio pces nras tardius exaudierit: tādiu preces pcibo iūgamus quousqz hoc qd petimus: impetremus. Etsi ad impetrādum nos idoneos nō sentimus: spūalium frm oronis adiutoriū qramus. vt sicut ista mulier aplis pro se intercedētibo qd petebat. pmeruit. ita q nos pmunibus pcibo magisqz singularibo et pprijs adiuuari credamus. Habeamus būilitatez. vt alijs de nobis maiora existimātibo. nos minores iudicemus exēplo huius mulieris. que cū a dño canibo ppata esset. ipa de se būilius sentiēs: catellis se coequit. Hanc būilitatē in corde hebat. q despectus ab alijs dicebat. Ludā et vilior fiam plusqz factus sum. q ero būilis in oculis meis. Oremus instāter dñm vt sanet filias nras. oremus vt sanet a pctis et liberet nras aias. q male a demonijs et vitijs verant. Clamemus būiliter et pseuerāter ad eū: dicētes cū chananea miserere mei dñe fili dauid. et dñe adiuua me. Illa em anima a demonio verat. q peccare nō cessat. et in crimine pseuerat. Que si bene pposita fuerit. et de xpi misericordia nō desperauerit: dicet ei a pijssimo dño. fiat tibi sicut vis. et sanabit ex illa hora. qz pctor qcunqz hora conuersus fuerit et ingemuerit: vita viuet et nō morietur. Noli g desperare vel a petēdo cessare. qz si corde integro fideli et puro in oratione pseuerās: corā deo tuo būilia ueris. frputās te indignū omni bnficio suo. certissime credas qz qcunqz petieris: obtinebis. Et sicut apli rogauerūt p chananea. sic q āgelus pte rogabit. q oronem tuā deo offerēs. vtilitatē tuā procurabit. Oratio.

Omine ihu xpe. te rogo et obsecro miserere mei. et adiuua me in meis necessitatibo. ac temptationū et tribulationū veratonibo. etsi dñe qz canis sum q apud te vir vt canis. nō sum dignus integre a te panē id est magnitudinē bonoz tuoz recipe. saltem da mihi micas puulas. i. aliquātulum de gra tua. sine q anima mea male a demonio verat. cum ipa ho quantūcunqz praua fuerit: a pcto q demonio liberabit. Nam gra tua existens in anima. et delet omia peccata. q deo facit aiam filiam adoptiuam Amen.

De surdo et muto a demone possesso. Capitulum. LXXXX.

Iterum exiens ihs de finibo tyri. venit per sydonē ad mare galilee inter medios fines decapoleos. Decapolis nomē est regionis decem vrbes ptinētis. et dicitur a deca q ē decem et polis q est ciuitas. et huius regionis vna pe est vltra iordanē. et alia citra. Igit mare galilee qd est quidā lacus per quē trāsit iordanis fluuius: respicit vtriusqz ptis regionis predicte fines et terminos. Et adducūt ei per fidei sue deuotōem surdū q mutū. Non erat iste talis a natiuitate. nec ab infirmitate supueniēte: sz a demone ipm obsedente. ac eius auditū q loquelā impediēte. q in ipo tria miracula pcurrunt. qz auditus et affatus fuit ei redditus. et a demone fuit liberatus. Et depcabātur euz vt imponat illi manū omnipotentem que ppiderat eum: efficax est em manus xpi ad saluādum. Sanatur quē tangit ihs. sanatur quez tangit saluator. qz ipe est salus q vita. Nō aliunde querit herbas. ipe est q medicus et medicina. Tangit et sanat. respicit et medet. Moraliter ois xpi actio: nra est instructio. Si g tu vis curarari: sequaris exemplarē instructōem medici. Exeas de tyro. i. de peccato p ptritōnem. interpretat em angustia. venias p sydonē. i. pfessionem. interptatur em venatio. et pfessio venatur circūstantias peccatoruz: ad mare galilee trāsmigrando p satisfactōnem. a delectatōnibo carnis ad opa satisfactoria: p medios fines decapoleos. obseruando scz decem pcepta. Conducant aūt te timor et amor. Et apprehendens eū ihs de turba seorsū. misit digitos suos in auriculas eius. q expuēs tetigit sputo linguā ei? Xpc aliqn sanauit infirmos tāgendo eos corporalit. vt oñderet humanitatē suā esse deitatis instrumentū. qz p humanitatē faciebat miracula instrumētaliter: sz per deitatē principaliter. Et suspitiēs in celū ingemuit ex ppassione. vt querēs a deo auxiliū. oñderet se verū hominē. q ait. effeta. qd est adaperire. s. tā in vinculis aurium qz in vinculis lingue. vt audias q loquaris pfecte. In quo ostendit se esse verum deū: curando p impium. Hoc vno frmone curauit eū. qz statim ad eius imperiū apte sūt aures eius. et soluta est lingua eius. et loquebat recte. Mistice p surdū et mutū accipitur genus humanū. qd monita salutis nō audierat q a laude dei cessabat. Pro quo deprecabātur patriarche et pphete. incarnatōnem xpi desiderantes. vt imponat illi manū misericordie. que hominē sanat per aduētum eius in carnem. Sz et varia peste et omniuz fere morbo in primo parente percussum ē genus humanū. Cecatur dum videt nō videnda. Surdus fit. dum audit nō audienda. Dum odorat: emūgitur. Obmutescit dum loquitur. Mancus fit dum manum erigit. q ad vetitum pomū extendit. Incurvatur. dum superbia erigitur. Hydropicus fit. dum concupiscit. Claudus fit. dum progredit. Lepra suffūditur. dum virtutibo nudatur. Demone impletur. dum deitatē appetit. Moritur. dū audacter peccatū excusat. Circa sanatōem istius languidi plura hic tāguntur. Primum est eius adductio ad deum. per preces patrum sanctoz. Secūdum est apprehensio. vt enim genus humanum liberaret: naturā nostrā apprehendit. Tertium est ipius a turba sequestratio vt doceret nos fugere ianem gloriam in actibo

nostris. Quartum est digitor̄ immissio. vt doceret in eius membris diuinitatē habitare. licz potens esset etiam verbo sanare. Digiti etiam qui in aures mittuntur: dona spūssancti sunt. de quo dicitur. digitus dei est hic. Et ita digitos in auriculas mittit. cum p̄ dona sanctispiritus aures cordis ad intelligēdum verba salutis aperit. et preceptis suā gr̄am obediendi tribuit. Quintum est tactus lingue eius cum saliua. vt ostenderet q̄ omnia membra sacri corporis eius diuina existunt et sancta. ⁊ etiam sputum quod vinculum soluit: etenim omne sputum supfluitas quedam est: sz ī domino oīa sunt diuina. Saliua etiam ex capite in os defluens: diuina sapientia est. que vincula labiorum soluit. Et sic expuens linguā tangit. cum ad fidei ꝓfessionem et predicatōnem sapientiā dat et ora relaxat. Sextum est aspectus in celum. vt inde cunctis infirmantibo medelam ac omne remedium querēdum esse ostenderet. et in celum thesaurū cordis nostri erigere. et ad deum intentionem nostrā semper dirigere doceret. Septimum est gemitus. non q̄ ipi opus esset cū gemitu aliquid petere a p̄re. qui cūcta petentibo dat cum p̄re. sed vt gemere nos doceret. et gemendi exemplū nobis daret. cum pro nostris seu alior̄ excessibo ⁊ errorib. vel desiderio p̄rie celestis supne pietatis presidia inuocamus. Ingemuit etiam nr̄am causam suspitiens in seipo. ac nature misertus humane. et ꝓpassus miserie tātar̄ infirmitatū. ī q̄s genus humanū incidit ꝑter peccatum. Octauum est xp̄i imperiū. cum ait. effeta. quod ē hebreum. ⁊ idem quod adaperire. impatiuuz passiui verbi. i. sis aptus. quod licet p̄rie loquēdo ad solas aures referatur. tñ per verbum istud dñs intellexit. q̄ vtraq; infirmitas curaret. quod patet p effectū subsecutum. Ubi (ꝑm Bedā) vtraq; natura vnius et eiusdem est xp̄i manifeste distincta. Suspitiens em̄ in celum. q̄i homo deū p̄catus ingemuit. sz mox vno sermone. q̄i potēs diuina maiestate curauit. Aures deniq; infirmi ad audiēdum aperiuntur. et lingua ad loquēdum soluitur. dum surdus qui p̄ceptis diuinis aures cordis nō ꝓmodat. et mutus qui clausa in diuinis laudibo ora tenet: p̄ gr̄am dei iustificatus vtrūq; operatur. vinculū q̄z lingue soluit q̄n ad or̄onem. ad p̄rimi edificatōem. ad peccati ꝓfessionem. et ad dei laudem lingua vtimur. Hinc igitur docemur. vt quoslibet peccatores quotidie p̄ predicatōnem nr̄am deo adducé studeamus. ⁊ p̄ illis iugiter exor̄emus. Deprecatō em̄ adducētiū. significat ecclesie intercessionē Ita Beda. Surdus et mutus ē. qui nec aures habet audiēdi verba dei. nec os aperit pro loquēdis. quales necesse est vt hi qui loqui iam et audire diuina eloquia didicerūt: dño saluandos offerant. Ita et Greg. Sz cui aures cordis ad obediendū apertē fuerint. ex subsequenti p̄cul dubio etiā lingue eius vinculū soluit. vt bona que ipe fecerint. etiam faciēda alijs loquatur.

Unde et bñ subditur ⁊ loquebat recte. Ille em̄ recte loquit dñm ꝓfitendo vel alijs p̄dicando. qui p̄rius obediēdo fecerint que loquēdo admonet esse facienda. Quilibet etiaz peccator q̄ ad deū surdus est. q̄ obturat aures suas ne audiāt deū sibi loquentē. siue p̄ predicatōem. siue per scripturā. siue p̄ instinctū eternū. bis em̄ tribo modis deus loquit nobis. ⁊ surdi sūt qui eum nō audiunt. Sunt etiā muti. q̄ deo p̄ multa beneficia eos ad se vocanti. non rñdent p̄ gr̄aruz actionē et debitā recognitōem. q̄tum ad vtrūq; defectum ꝓqueritur dñs per ysaiaz: dicens. locutus sū: inquit. ⁊ nō audierunt. vocaui et ñ erat qui rñderet. Surdus igit est inobediens et mutus. laudes debitas dei obmittens. et nec aures nec os ad dei verba audienda et p̄nūtianda apiens: sz tactu xp̄i vtrunq; tollitur impedimentū. q̄r cuz xp̄c sua gr̄a tangit cor hominis: fit hūiliter obediens ⁊ deuote deū laudās. Talis ꝺo adducit et sanatur in p̄uincia. vbi sunt decē vrbes decalogus significātes. Qualiter aūt peccator de vtroq; defectu p̄ diuinā clemētiam curari habeat: p̄cessus sanationis huius infirmi declarat. in quo plures ꝓcurrūt circūstantie signāter attendēde. Primo em̄ infirm⁹ ad saluatorē adducit. secūdo saluator p̄ illi⁹ saluatōe rogat. tertio infirmus a saluatore ꝓhēditur. et a turba sequestrat. quarto saluator digitos in auriculas eius mittit. quinto linguaz eius saliua sua tangit. sexto in celū suspicit. septimo gemit. octauo dicit effeta. ⁊ sic nono infirmus p̄fectā sanitatem recepit. Et hec oīa circa sanatōem huius infirmi gesta corpalit: explent in saluatōne cuiuslibet nr̄m spūaliter Primo q̄ ad saluatōnem pcōris exigit. vt saluatori adducat. qō fit pluribo modis. aliq̄n virtute p̄dicatōnis. aliq̄n correptione infirmitatis. et p̄cipue cū timetur ne sit ad mortem. aliquādo hoc fit exēplo alterius vitam p̄teritam corrigētis. aliq̄n fit elemosinar̄ largitōe. aliq̄n ductu p̄rie ꝓscientie. Secūdo saluator rogat. nam sepe precibo sanctor̄ salus alicui impetratur. deus em̄ vult rogari. licet tamē velit facē. Tertio infirmus a turba sequestrat. quod fit. cum dñs quemlibet impiū iustificās. de societate male viuētium diuidit. vel a ꝓsuetis malis moribo euocat et retrahit. quia (scōm Dion.) seorsum semper a turbulentis cogitationibo et actibo inordinatis. sermonibusq; incōpositis: quasi de turba educitur. qui sanari meret. Hic datur documētum penitentibo. abstrahendi se a prauis mundanor̄ hominū societatibo. Sed quia non oīes qui per penitentiā adducūtur ad deum: possunt se segregare a turbis fuga corpali. saltem hoc debent facere abstractione mētali. et sufficit ad salutē. Quarto saluator digitos suos ī auriculas pcōris mittit. quod fit quādo deus ꝓsideratōnem peccatorum suorū ei imittit. q̄i omnia peccata sua in corde suo digito dei scripta videat. Quīto saluator saliua sua linguā hominis tangit. cum ipm ad ꝓfessionē

inſtruit. Et recte ꝓgnitõem veritatis digito dei per aures inmiſſam: debet ſequi cõfeſſio. que ꝑ tactum lingue ſignificatur. Eſt aũt triplex cõfeſſio. ſcz peccatoꝝ. fidei. et laudis diuine. Sexto ſaluator in celũ ſuſpicit: docens ꝑ hoc peccatorẽ ꝓuerſum oculos intentõnis et deſiderij ſurſũ ad celeſtia debere erigere. Qui eñ ꝓdeſſet a terrenis fore ereptũ: ſed nõ animum habere ad celum erectũ. Septimo ſaluator ingemiſcit infirmũ ſanandũ. docẽs ꝑ hoc nos gemere debere ꝓ incolatu pñtis miſerie: dicendo cũ dauid. heu mihi quia incolatus meus ꝓlongatus ẽ. Premiſſis ſeptem pactis: dixit ſaluator effeta. quaſi per hoc verbuz dans peccatori plenã abſolutõem a pena et culpa. Unde mox ſequit. Et ſtatim aperte ſunt aures eius. ⁊ ſolutum ẽ vinculum lingue eius. et loquebatur recte. Et ſic peccator reſtitutus eſt ꝓfecte ſanitati. et nõ reſtat ei niſi euolare. Et precepit eis. nõ ꝑceptõ obſeruationis: ſed inſtructõis ad humilianduz ſe in factis exemplo ipius. ne cui dicerent. et per hoc non iactare bona ſua diſcerẽt. quia iactantiam in omni opere bono ꝓhibuit. Precepit ne cui dicerent. Primo vt doceret ñ eſſe gloriandum in virtutibo. ſed in cruce ⁊ humiliatione. Secũdo vt doceret ꝙ benefitia largientes de eis laudem ꝓpriam nõ debent querere. Sed quia accipientes ꝓuenit laudare benefactores. ideo bene ſubditur. Quãto autem ex abundantiore humilitate eis precipiebat. tãto magis predicabant gloriã ipius ⁊ dilatabant. quia humilitas ſemꝑ gloriã precedit. Per hoc aũt oſtenditur. ꝙ bñfitiatus de bñfitijs debet ſe gratum oſtendere et benefactorem laudare, ꝙuis hoc bñfactor non querat aut velit. Unde Theoph. Docemur aũt ex hoc. cũ alicui bñfitia clargimur. minime applauſus et laudes appetere. cum vo accipimus bñfitia: bñfactores ꝓdicare et laudare ꝙuis nolint. Per hoc etiaz monemur. vt frequẽter ꝓdicemus xꝑi gloriaz. qui ab ipo mãdatum habemus. duz eos quibo datũ erat ꝑceptum ſilentij ꝓdicaſſe ꝓſpicimus Unde Aug. Sciebat ille qui omnia nouit ãteꝙ fiant. quia magis ꝓdicarent: ſed hoc ꝑcipiendo pigris voluit oſtẽdere. quãto ſtudioſius quanto ꝙz feruẽtius ꝓdicare debeant. qui iubent vt ꝓdicent. qñ quidem illi qui ꝓhibeãtur: tacere ñ poterant. Et quãtum ipe ex humilitate nõ dilatari ꝑcipiebat. eo amplius admirabant: dicentes. et eũ laudando ꝓdicantes. Bene omnia fecit et facere ꝓbauit. qz et ſurdos fecit audire ⁊ mutos loqui. quotquot voluit ⁊ ſibi placuit. Licet eñ hic nõ exprimat. niſi vnũ ſurdum et mutum eſſe curatum. tñ plures fuerũt ſurdi. ⁊ muti. ac ceci et claudi alioꝙ ifirmi curati. vt patebit in capitulo ſequenti: ſed inter illos erat vnus cuius cura fuit mirabilior inter ceteros. quia in ipo (ſm Dietro) tria ꝓcurrerunt miracula. ſ. in recupatõne auditus. et loquele. ac liberatione a demone. Et notanter dicitur. bene omnia fecit. quia non ſufficit bona facere. niſi bene fiant. bene aũt fiunt qñ dei adiutoriũ poſtulatur. et quãdo humana gloria fugitur. Dic ergo docemur vanã gloriam fugere. ⁊ hominũ iactãtiam declinare. Qui ſi aliquid dignũ laude aliquãdo fecerimus. hoc non ad vulgi fauorem extollere et ꝓdicare. imo humiliter abſcõdere et celare debemus. Et hoc totum vertitur in ꝓtrarium. quia plus laudãtur illi qui facta ſua abſcõdere volunt. ꝙz illi qui ea ꝓ vana gloria manifeſtare ꝓtendũt. Ubi gloriã mundi fugis: ipa te ſequitur. etſi eã ſequeris: ipſa te fugiet. Uñ Aug. Uirtutes habenti: magna virtꝰ eſt ꝓtẽpnere gloriam. quia ꝓtẽptus eius in ꝓſpectu dei eſt: iuditio aũt non aꝑitur hũano. Et qui ꝓtẽpnit iudicia laudantiũ: ꝓtẽpnit etiam ſuſpicãtium temeritatem. Neq; eſt vera virtus. niſi que ad eũ finem tendit vbi eſt bonũ hominis quo melius nõ eſt. Unde ⁊ Criſ. Uerſuta ẽ ⁊ vana gloria. et ab ea que valde ſũt manifeſta: excecat mentem eoꝝ qui ab ea capiuntur. Ebrietas eñ quedam ꝓfunda ẽ. ideoq; difficile reductibilem euz qui captus eſt facit hec paſſio. Hec eoꝝ que capiũtur aiam abſcindens a celis terre affigit. et lucem reſpicere verã nõ dimittit. Hec paſſio auaritiã genuit. liuorem accuſatõem. inſidias. hec eos qui nihil mali paſſi ſunt. aduerſus eos qui nihil mali fecerũt: armat et irritat. Neq; amicitiã nouit. qui in hãc egritudinẽ incidit. nõ verecũdari ob aliquem vniuerſaliẽ ſcit. ſz omnia ab animo eius eiciẽs bonũ ad omnes bellatur. inſtabilis et ſine amicis exiſtẽs. Uigilemus itaq; dilecti. ⁊ ſumam? ſenſuz hũilitatis nobis a deo date. Contẽpnamus multoꝝ gliam. nihil eñ ita derisibilẽ ⁊ dehonorabilẽ facit. vt hec paſſio. nihil ita ꝓfuſione plenũ. Qm̃ gliam quidem cupe ingliatio ẽ. gloria aũt vere ẽ hanc deſpicẽ. et nullã eius facere curã. ſz ad id quod deo placet omnia dicere et facẽ. Ita eñ poterimus et mercedẽ recipe. ab eo qui nr̃a videt diligẽter. cũ eo ſolo ꝓſenti fuerimus inſpectore. Nos vo talem hñtes dñm ne ꝓcor alios inquirẽ iſpectores. qui ꝓdeſſe quidem nobis nihil. nocere vo ex inſpectõne eorũ pñt. et omnẽ euacuare laborẽ nobis. Sz unde habemus mercedes ſuſcipe: hũc vocemus laudatorẽ eoꝝ que fiũt. hunc inſpectorẽ. Nihil nobis et humanis oculis ſit. Si eñ volum? ⁊ hac potiri gloria. tunc hac fugemur. cũ eam que a deo eſt querimus ſolã Hec Criſ. Oratio.

Domine ihu xꝑe qui finaliẽ malos deſeris. veni ꝑ ſydonẽ ꝓdicatõnis ad mare ꝓtritõis galilee ꝓfeſſionis. ſatiſfactõis et trãſmigratõis. inẽ medios fines decapoleos caritatis in decalogo ꝓfitiẽtis. ⁊ apꝛehẽde nos ſeorſuz a turba ẽptatõnis multiplicis. Mitte digitũ diſcretõis in auriculas nr̃i intellectus. et guſtũ ſapie in os nr̃i affectus. vt ad ꝓfitẽdũ ſoluanẽ vincula lingue nr̃e. ⁊ loquamur recte verbo. ⁊ ope ñ diſcordãte a volũtate. vitemuſq; laudes hoim. vt ⁊ ſurdi audiãt ꝑ ꝓuerſionẽ. et muti loquãtur ꝑ ꝓfeſſionem Amen.

De refectione quatuor milium hominum. Capi. LXXXXI.

POst hec ascendēs ihs in montem et desertum locum. et sedebat ibi ad quiescendū. et accesserūt ad eū turbe multe. q; de multis ciuitatib; et castellis et villis venerāt ad impetrandum sanatōnem infirmor̄. hītes secū mutos. claudos. cecos. ac debiles. et alios multos infirmos. qđ addit euāgelista ad includendū oīa infirmitatū genera. q̄ hic nō sunt noīata. et p̄ieceruūt eos ad pedes ihu. ut fidē ⁊ deuotōem nō solū verbo sed et facto oīderent. Felices pedes ihu. ubi pcā purgant̄. ut ibi stans retro secus pedes ihu. ubi morbi curātur. ut hic. ubi verba sc̄a discuntur. ut ibi. q̄ sedens secus pedes dñi. ubi gaudia renouātur. ut ibi. accesser̄t ⁊ tenuerūt pedes eius. Et curauit eos solo verbo. Ille em̄ solo verbo poterat curare. qui totū mundū solo verbo de nihilo potuit creare. ita ut turbe mirarent̄. videntes oīs sanatos. et glificabant deū isrl̄. q; (ſm Crisſ) multitudo eor̄ qui curabātur. et facilitas sanatōnis eos in stuporem mittebat. Dic em̄ in quodā generali multiplicāt multa miracula et diuersor̄ gener̄. que p̄ multitudinē in p̄ticulari describi nō poterant q; si in p̄ticulari explicarent̄. unū magnum librum implerēt. p̄ter qđ dicit iohes. q̄ si oīa facta xp̄i essent scripta: totus mūdus nō posset capere libros qui scribendi essent. Ponit g̃ hic multiplicitatē infirmor̄. et spāliter tāgit quatuor. s. mutos. claudos. cecos. et debiles. Spūaliter mutos habemus ex defectu boni ſmonis. claudos ex defectu boni op̄is. cecos ex defectu vere ognitōis. debiles ex defectu bone volūtatis. Et notandū q; ſm Origen̄. p̄mo ē debilitas in volūtate. deinde sequit̄ cecitas in rōne. ⁊ sic claudicat in opatōe. ⁊ ex his seq̄t̄ mutitas a diuīa laude: ſz hic ordināt̄ ſm magnitudinē nocumenti. Glbi glo. Muti aūt sunt qui nō laudant deum. Ceci. qui nō intelligūt viā vite. Claudi. qui p̄ deuia boni op̄is et ñ recte eūtes. Debiles sūt. qui infirmi sunt in bonis op̄ib;. Mutos g̃ curat. cū eor̄ linguas in laudē sui creatoris solvit. Cecos illumīat. cū ignorātib; ognitōez sue salutis infūdit. Claudos sanat. cuz in via iustitie gressus eor̄ dirigit. Debiles fortificat. cum pigros et accidiosos opari bonū viriliter facit Turbe vo mirātur et deū glorificant. cū ex talib; mutatōnib; que sūt dextre excelsi deū laudāt. Glbi ⁊ Raba. Ascendit aūt in montē. vt. s. auditores suos erigat ad supna et celestia meditāda. Sedebatq; ibi. vt demōstraret non nisi in celestib; requiē esse querendā. Eo aūt sedente in monte. i. in celor̄ arce. accedūt turbe fideliū deuota mēte illi appropinq̄ntes. ducētes secū mutos et cecos ⁊ alios infirmos: eos ad pedes ihu p̄sternunt. q; pcā ofitentes ipi soli curādos subiectiūt. Quos ita curat vt turbe mirent̄ et magnificent deum isrl̄. q; fideles q̄ viderint

eos qui spūaliter egrotauerāt diuersis operib; virtutū ditatos: laudē deo decantāt. Cum g̃ turba multa esset cū ihu nec haberēt qđ manducarēt: vocatis discipulis loquebat̄ cum eis de hoc qđ facturus erat. ſm glo. prius xp̄c infirmor̄ debilitates abstulerat. postea vo sanatis: cibos offert. q; prius remouēda sunt pcā. et postea aīa verbis dei nutrienda. Voluit aūt dñs prius discipulos vocare et cū eis loqui: pluribus de causis. Prima (ſm Dieo) vt mgris tribuat exemplū non semp̄ spernere cū minoribus osiliari. et de agēdis quādoq; eos cōsulere. Secūda (ſm eundem) vt ex collocutōne intelligant signi magnificētiam. Tertia vt ostendatur magnitudo misericordie sue. que intrinsecus latere nō potuit. Et ait illis. Misereor sup turbā. Ecce verbū mire dulcedinis et amoris. p̄cedens ex intimis cordis medullis. ⁊ p̄tingēs suo vigore vsq; ad intima nr̄a. Neq; em̄ alius est qui nostris miseriis sit sic miserator. quēadmodum cōditor noster. cuius miserationes sup oīa op̄a eius. Hoc verbū dixit aplis. vt eorū animos ad pietatē et misericordiā induceret ⁊ inclinaret. ſm glo. cōpatitur vt verus homo: pascit vt deus. Et subiūgitur rō miserationis duplex. s. longanimitas. quia iam triduo sustinēt me: pro curatōne suor̄ quos attulerūt expectādo. et p̄seuerant mecū me sequendo. verba mea audiendo. miracula videndo. Alia vo ratio miserationis est necessitas. quia nō habent quod mādūcent. et tamē non solicitātur. et ideo cōgruit eis p̄uidere. Ex quo patet eor̄ deuotio. ⁊ quāto ei adherebant desiderio. audiētes suauem doctrinā. p̄templantes gr̃iosam faciē. videntes eius op̄a mirabilia ad que intantū affitiebātur. vt quasi extra se rapti de alimonie defectu soliciti nō essent. et p̄ tres dies ad loca p̄pa nō rediren̄t: manētes cum xp̄o in loco deserto ⁊ sub diuo ac sine cibo. sed nō poterāt in victu deficere. q; erāt cū ihu saluatore. Cibaria quippe que ꝺ domib; suis apportauerāt iam cōsūpta erāt. et in deserto loco victū acquirere nō poterāt. et ideo prima die vel secūda hoc miraculuz ñ fecit. tum q; alimēta adhuc habebāt. tum q; miraculuz magis apparuit. qñ eis victus oīno defecit. Etsi dimisero eos ieiunos. sic labore et fame affectos: defitiēt in via. et ideo refectio ē eis necessaria. Tanta est creatoris virtus. q; si creaturā deserēt: oīno deficeret. Quidā em̄ ex eis de lōge venerūt. et a domib; suis lōge dista bāt. qui forte die p̄cedēti etiam pa; p̄mederāt Fama xp̄i a remotis diffusa erat. ⁊ ideo multi de lōge venerant. Et dixerūt ei discipuli. Unde istos poterit quis hic saturare panib; in solitudine! Quasi dicerēt. locus ē desertus ⁊ multuz distāt ville. et iō nō possumus p̄ hūanam p̄uidentiā necessaria hr̄e. Ihū hoc infirma cogitatione dixer̄t. nō em̄ adhuc intelligebant. neq; vtuti eius p̄pe pora miracula credebāt. Et interrogauit eos. Quot pānes hētis! Nō interrogauit dñs q̃si nesciens quid haberēt: sed ad hoc vt cū

septem responderent.quo pauciores panes dicerent.eo magis miraculum diffamarēt ⁊ notius fieret.et vt ex eoꝝ respōsione de modo pueret.Qui dixerunt.septem.quod erat q̄ nihil respectu tante multitudinis.⁊ paucos piscículos. non multos nec magnos.q; pauci erāt in numero et pui in quātitate. In quo apparet sobrietas et ꝓptia discipuloꝝ.quia nō vescēbātur carnibo sed piscibo.et illis non magnis sed puis ⁊ ipis paucis.Oīa ista dicūtur ad maiorem declarationem miraculi.q; ex tā paruo cibo potuerit tanta multitudo satiari. et hoc fuit p multiplicationem cibi in manibo xp̄i. Et p̄cepit turbe sup̄ terraꝫ discumbere. In alia pastione circa pasca herba sup̄ terram erat.nunc autez iam herba defecerat.q;(scōm Origñ)et plures alios in hyeme.s.in die epiphanie hoc miraculum factuz est.quādo et plura alia miracula p dñm sunt facta.Et accipiens septem panes et piscículos. vt multiplicarētur ꝓtactu manuū beataꝝ.et gr̄as agens.in quo dedit nobis exēplum gr̄arumactōnis:ostēdens nos differre a bestijs.vt cognoscētes a quo et quid dat gr̄as patri luminū referamus.a quo est omne datū optimū et omne donum pfectum:benedixit vt bñdictione sua crescerent.⁊ fregit p minutias ad distribuēdum inter plures: sed modo vnus solus totum colligere conatur.qđ in oīes indigentes a xp̄o frāgitur.⁊ dedit discipulis non vt sibi retinerent:sed vt tanq̄ ministri distribuerent et turbe apponerēt.et manducauerūt quatuor milia hominū absq̄ mulieribo et puulis.et saturati sunt.nec mirū quia bonum ꝓuisorē habuerunt.De fragmentis q̄ residuis tulerūt discipuli septem sportas plenas.vt darēt paupib.in quo bñ apparz eos fuisse saturatos Ecce quantū valet elemosina et cōmunicatio mutua.quia res distribute creſcūt et sup̄habūdant.coaceruate vo putrescūt et inopiā faciūt Et dimisit eos. Magna nanq; suauitate verbi et admiratione vehemēti virtutis.xp̄i detinebātur.ita(vt nisi xp̄o iubente)nō redirēt. Mistice hoc miraculo designat.q; viam p̄ntis.aliter incolumes trāsire nequimus.nisi nos gr̄a redemptoris nr̄i:alimento suo misericordit̄ reficiat.Triduo aūt turba dñm sustinet.q; tertium tempus ē quo fidei xp̄iane gr̄a data est. Primū tempus est ante legem.secundū sub lege.tertium sub gr̄a.Et quia restat quartuz.q̄ ad celestem hierusalez venturi sumus.Docet se turbam reficere ne defitiant in via.in p̄nti em̄ vita quasi in via sumus qua ad p̄triam p̄gimus Igitur ne fideles in via defitiāt.per prelatos ⁊ doctores pane eucharistie ⁊ doctrine pascēdi sūt quo septiformis gr̄a sp̄ussancti augetur.Et q; ab hoc turba sustinuerat dñm.vt infirmos sanaret.ideo si infirmitatez tuas sp̄uales vis sanari:exemplo turbe sustine dominum triduo. vt primus dies sit dolor ꝓtritionis.secūdus pudor ꝓfessionis.tertius labor satisfactōis. Istō est triduum quo in desertuz itur.vt deo gratū sacrificiū offeratur.Vel ſm glosam.turba triduum dñm sustinet.cum multitudo fideliū peccata sua per penitētiam declinans ad bonū se in opere.in locutione.et cogitatione ꝓuertit. Inuenitur nihilominus triduū multiplex.scz penitentiū.operātium.ꝓtemplātium.prelatorum.predicatoꝝ. Penitētium.ꝓtritio.confessio.satisfactio.Ꝓtantium.cogitatio sancta.locutio vera.actio bona.Contemplātium.meditationis.lectionis.et orationis.Prelatorū.discretō in intellectu.zelus in affectu.iusticia in effectu.Predicatorū.pauptas.castitas.et obedientia.Quidez aūt de ip̄e veniunt.vt qui baptismalem innocentiā seruauerūt. quidē de lōginquo.vt qui post multa flagitia penituerūt q; quātoplus quis errauit. tātolongius a deo recessit.Sz discipuli reputabant q̄ impossibile.q; quis eos saturaret panibo.qui nō inuenie bātur in solitudine.Vbi moraliter notandū.q; cū panis aie sit ꝓgnitio veri et amor boni. in rei veritate nō inuenitur in solitudine p̄ntis seculi.vñ quis esurientem aiam pascat et satiare possit.Panis em̄ veritatis mūdane scientie multis ē admixtus erroribo.q; diminute sunt veritates a filijs hoīm.Rursus panis amoris creature multas bz amaritudines.Vñ Augu. Miser est oīs animus. vinctus amicitia re p̄ mortaliū.et dilaniatur cū eas amittit.Nec est igit̄ hic panis ꝓgnitionis nec amoris q̄ aiam nr̄am satiare possit.Et cum dñs ꝓgnosceret discipulos hr̄e septem panes et paucos piscículos.accepit eas in manus suas.in quo oñdit se panū ⁊ omniū dñm ⁊ factorē.q; in manu eius sunt oīes terre.⁊ gr̄as egit deo p̄ri.a quo sibi p̄tas est.vt ⁊ ip̄e quantū de salute generis būani congaudeat:oñderet.et nos ad agendas deo semp gr̄as:de omnibo ab eo datis informaret Deinde benedixit. in quo virtutē multiplicationis eis dedit.Q; vo fregit cū dare vellet discipulis:apitionem designat sacr̄oꝝ.quibo nutriendus erat mūdus.vel etiā fregit.vt multiplicatōem panum sua virtute fiendā oñderet. In eo aūt q; dedit discipulis vt turbe apponerent:eos honorauit.significās q; spiritalis dona scie tribuens aplis.per eoꝝ ministeriū voluit ecclesie sue p orbem vite cibaria distribui Et hoc signatū est in distributōne panū vt hic ⁊ supra.in solutōne mortuoꝝ.vt ibi.soluite eū et sinite abire.in adductione vehiculoꝝ.vt ibi soluite et adducite mihi.eoꝝ em̄ ministerio et fit adductio ad fidem.et solutio ad recōciliatōnem.et distributio ad refectōem.Dedit panes q; panis est cibus q̄ sustētatur vita.pisces vo dedit in ꝓdimētū cibi.ad oñdendū q; pani verbi dei addendū est ꝓdimentū boni exempli.magis em̄ suadent opa q̄ verba. Et apposuerunt turbe.in qua appositōne creuerūt p noue materie creatōnem.et ad illos additionē.non em̄ creuerunt p rarefactōnem.q; tūc corpus illoꝝ fuisset subtili⁹et rarius corpe alioꝝ.Vñ Aug. Nil absurdius q̄ dicere q; aliquid crescat nullo

supabdito. ꝙ non rarescat. Studeamus ḡ ꝙ nos acceptum panē diuine scientie ꝑ predicatōem alijs apponere. ne ꝑ nr̄am negligentiam in via defitiant et fame pereāt. Conuersi nāq; peccatores in p̄ntis vite via defitient. si in sua ꝓsciētia sine doctrine pabulo ieiuni et vacui dimittantur. Ne igitur lassentur in huius pegrinationis itinere. pascendi sunt sacra āmonitione.

Hoc ūo inter hāc refectōem. ꝙ illā de quinq; panib; ꝙ duob; piscib; discat. ꝙ ibi ꝑ quīq; panes significatur doctrina veteris testamēti. fm quinq; libros moysi. hic per septē panes doctrina noui testamēti. in quo plenus et reuelat̄ et datur septiformis gr̄a spūssancti. Item ꝓter septem beatitudines. et ꝓter septem sacramenta. et ꝓter septem virtutes. s. tres theologicas ꝙ quatuor cardinales. ꝓterea illi ordeacei isti triticei erant. quia delitiosiores. sapidiores. et manifestiores est doctrina noui testamēti ꝙ veteris. Ibi ꝑ duos pisces due ꝑsone que ꝑplūm pascebāt intelligūtur. s. rex et sacerdos qui vngebātur. hic ꝑ paucos pisciculos intelligūtur sācti fluctib; seculi tunsi. qui de turbulētis fluctib; erepti. refectionez nobis interna exemplo sue vite ac sopore mortis ac pacientie prebēt. doctrinā q; noui testamenti tanq̄ panē cōdiunt. quoꝝ ipa scriptura fidem. vitam. et passiones ꝓtinet. qui dicūtur pisciculi ꝓter humilitatem sed pauci ꝓter ꝑfectionez. q; stultoꝝ infinitus est numerus. et multi sunt vocati: sz pauci electi. Ibi sup fenum. sed hic non iā sup fenum. sz sup terram discūbit. ad oñdendum ꝙ in veteri lege terrena ꝑmittebātur: sz in noua lege eterna ꝓtempni et subiugari docētur. q; ꝓuue noui testamēti. diuitias et delitias ac etiam ipam carnē que fenū est calcare ꝙ relinquere iubent̄ q̄s oñi cupiditate carnali remota: spei ꝑmanētis firmamentū tanq̄ terre sterilitas nullo feno interposito ꝓtinet. Ibi fuerūt quinq; milia hoīm. iuxta numeꝝ panū. et iuxta numeꝝ quinq; sensuū quib; inherebāt. hic quatuor milia qui significāt spūales. ꝓter quatuor euangelioꝝ ꝑfectōnem. vel ꝓter q̄tuor cardinaliuz virtutū: quib; in hac vita spūaliter viuēt̄ exercitatōnem. Per quatuor etiā milia hominū qui xp̄m sunt secuti: significat̄ multitudo credentiū in xp̄m. de quatuor ꝑtib; mundi. Erant aūt tot exceptis ꝓuulis et mulieribus qui nō numerātur in lege. neminē em̄ dimittit xp̄c ieiunum: sz oñs vult sua gr̄a saturare. Ibi cophinos equales discipl'is fecit. vt sicut duodecim erant xp̄i apli. sic duodecim fragmētoꝝ cophini. hic ūo panibus. vt sicut fuerint septem panes. sic septem sportē. Qz aūt turbis saturatis apli fragmenta colligūt. et septem sportas implent. triplici de causa factū est. Primo ꝓt̄ misterium. q; sunt altiora ꝑfectionis p̄cepta ꝙ ꝓsilia que ꝓmunis turba nequit seruādo ꝙ implēdo attingere. quorū executio respicit viros spūales ꝓprie. et ideo apli sustollunt ꝙ implent septem sportas. i. ꝑfectos septiformis spūs gr̄a illustratos. et tm̄ turba saturata esse memoratur. qz etsi sua relinquere nequeūt. tm̄ audiendo mādata ad vitam sempiternā ꝑficiunt. Secundo ꝓter exemplū. vt ea que nobis supsunt. vel que ieiunādo nobis subtrahimus: pauperibus erogemus. Tertio ꝓter documentū. vt ex hoc instruamur. ꝙ illis qui sunt pauperib; misericordes bona ꝑtalia multiplicētur. Ēt̄ datur intelligi ꝙ pauper magis pascūt elemosinarios q̄ econuerso. vel spūalia bona eis impetrādo. vel bona ꝑtalia multiplicādo. Quis aūt vt visum ē. hec refectio a supiori in pluribus distet. tamē vtraq; in mōte celebrata ē. quia vtriusq; testamēti scriptura recte intellecta. altitudinē nobis celestiū ꝓceptoꝝ et premioꝝ docet. ꝙ altitudinē xp̄i qui est mons in vertice montiū ꝓsona voce predicat. Considera nūc hic quos dñs pascere dignat̄. et quib; gr̄e sue alimentū impertiatur. Etiq; qui in deserto eū querūt. et cū eo triduo ꝑseverant. quod fit cū fideles trinitatem credentes ac ꝓtriti et ꝓfessi ꝓ pcīis suis fm posse satisfacientes: se ad deū in cogitatōe. locutione. ꝙ ope conuertunt. ac dei bonitatem expectātes: necessitate temptationis iminente non recedunt. Quoꝝ miseretur deus. et pascit eos septem panib;. i. septem donis sanctispiritus. ne defitiant in via mundi huius: quib; et septem dotes ꝑ septem sportas remanentes significate: reseruant̄ post hanc vitā dande. que sūt clara dei visio. fruitio. tensio q̄tum ad animam. impassibilitas. agilitas. subtilitas. claritas. q̄tum ad corpus. Unde Amb. Gratie celestis impertitur alimētum. sz quib; imptiatur: aduerte. Non otiosus. non in ciuitate q̄si in sy-nagoga vl' seculari dignitate residentib;. sz inter deserta querentib; xp̄m. Qui em̄ non fastidiunt: ipi excipiūtur a xp̄o. Diuidit ḡ escas dominus ibs. Et ille quidem vult dare oñib;: negat nemini. dispensatoꝝ em̄ est omniū. Sed cū ille panes frangat. et det discipulis. si tu manū non extendas tuas vt accipies tibi escas: defities in via. Nec poteris in eum culpā referre. qui miseretur et diuidit. Sz his diuidit. qui cū eo etiā in deserto ꝑmanent. qui primo ꝙ secundo die et tertio non recedūt. Non vult ieiunos dimittere. nec vult vt defitiāt in via. Noli ergo deficere a disciplina dei. neq; fatigeris cum ab eo inceperis. nō fatigeris nunc. ne postea fatigeris Dec Ambro. Considera etiam utilitatē et parsimoniā mense eorum. et voluptatē sperne. quia inimica est et corꝑis et anime. Unde Crisosto. Nihil ita corpori inimicum ꝙ nociuū est vt voluptas. nihil em̄ ita rescindit et suffodit. id est corrumpit. Et primum pedes punit. qui portauerunt nos ad ꝑnitiosa illa ꝓuuia. deinde manus que ministrāt ventri ligans. qz talia et tanta attulerunt cibaria. Multi autez et ipsum os ꝑuertērunt ꝙ oculos et caput Dec Crisosto. Ūñ et Oratius. Sperne voluptates. nocz empta dolore voluptas. De alijs ad meditatōnem pertinentib;. patet supra in alia pa-

stione de quinq panib. Adhuc autem hic p septem panes intelligūtur septem penitentie partes. Primus panis ē male vite solicita emē datio. Secūdus vera et humilis defectuū accusatio. Tertius ptra excessum pmissū iugis indignatio. Quartus nō relabēdi anxia trepidatio. Quintus āplius pfitiendi affectō. Sextus sanctoz virop imitatio. Septimus suorū malop et aliop punitio. Iste sunt septē spice pullulātes in culmo uno. Isti sūt septē gradus in scala p quam in celū ascenditur: septē peccatorum mortaliū culpa diluit. septiformis spūssācti gra infūditur. et virtutū septenarius acquiritur. Sz cum istis panib erāt pisciculi pauci salem duo. qui significant timorē ⁊ amorem. qui cum istis panib debēt edi. Primus piscis est timor penap inferni. et iste capitur in aqs inferni. Secūdus piscis est amor ⁊ desiderium eternop. et iste capit in fluuio padisi. ⁊ dicunt pisciculi ñ pisces. q: tumor est puulus. eo q hominē paruulū et humilē reddat. et amor rōne status. q: puus est respectu amoris futuri seculi. Insup sciendū q sunt septem panes misti cicuiuslibet status. s. incipientiū. pficientiū. et pfectop. de quib dns pascit fideles fm diuersitatem statuū eorūdem. Primos septem panes beatus Bern. ponit claustralib. q gerunt forma incipiētium. q tuz ad initiū sue puersionis Primus ē panis verbi in quo vita hois est. q: non in solo pane viuit homo: sz in oñi verbo quod egredietur ex ore dñi. Et ut taceamus de verbo vocali. q deus aliqñ locutus fuisse legit moysi. abrahe. et alijs. siue p angelos. siue p se. siue alio modo. ad pñs dicere possumus. q verbū egredit ex ore dei dupliciter. Uno mō ime diate. qñ videlicet deus loquit p instinctuz ad cor hois. inspirando ei quid facere debeat. Hoc mō deus loquit peccatoribo et hoīb mūdanis. instigando eos ad pniam. Alio mō loquit de? p aliquē hominē. s. platum. vel pdicatorem. vl doctorē. vel aliquem amicū. per quez quasi per reuerendarium deus verba sua transmittit ad aures hominis. Est ⁊ tertius modus quo deus loquit homīb. pcipue claustralib. s. p scripturam. que ad oñia recipienda sunt sicut verba dei. cuius inspiratione sunt scripta ad pascendū. videlicet legētes pane vite spūalis. Secundus panis (fm eūdem Bern) est obediētia. qui bene comitatur primum. Quid em̄ pdest verba dei audire. nisi quis eis velit et fm ea vitā suā dirigere. Tertius panis est meditatio ⁊ hic bene comitatur duos pcedentes. Nam postq verba dei pmendata sūt cordi. et eis homo statuit obedire. necesse ē hominē ptinue meditari. qliter vitam suam fm dei bñplacitum disponat. Quartus panis ē orantiū lacrime. qui panis bene adiungitur precedēti. Cuz em̄ meditatur peccatop suorū sarcinā. pñtis incolatus miseriā. et vite eterne gloriā. suā imbecillitatem. ⁊ dei erga se bonitatē. in tali meditatōne exardescit ignis deuotōnis. ⁊ resoluit cor in lacrimas ppunctionis. et tunc recurrit ad presidiū orationis. Quintus panis ē labor pnie. et hic panis utiq necessarius est incipientib etiā post alios pmissos. q: (fm Aug) nō sufficit mores in melius pmutare et a malis factis recedere. nisi et de his que facta sunt. satisfacias deo per pniam. laborē. et dolorem. Sextus panis ē iocūda vnanimitas sotialis. et hic bñ dicitur panis. q: pascit et pfortat in vita spūali. viuētes in pgregatione q̄tum ad claustrales. etiam viuētes in pmunione ecclesie. q̄tum ad alios incipientes. Septimus panis ē eukaristia. et de hoc pane satis dicitur alubi in diuersis locis.

Prolatis septē panib incipientiū. pseqnter degustādi sunt alij septē pficientiū. Ubi sciendum. q (sicut dicit apls) non est volentis neq currētis sz miserentis dei. oportet em̄ currere volētem in via pfectus spūalis. totaliter inniti diuine misericordie. et de bonis iam prestitis. misericordias dñi cum gratarumactōne iugiter ante mentis oculos habere. et sic semp ad meliora poterit pficere. Propter quod bea. bern. omnes miseratōnes dñi erga se recogitās. reducit eas ad septē panes. quib eū dns misericordiē reficere dignus fuit. Et nos de eisdē panib vesci debem?. si in vita spūali pficē velim? vt dicamus cū ps. veniant mihi miseratōes tue et viuā. Primus panis vel pma misericordia (fm Bern) ē prefuatio a multis peccatis. in q̄ incidisset si eū dei misericordia nō custodisset. huius panis (fm eundē Bern) tria sunt fragmēta. Tribus inquit modis a peccatis me memini pseruatū. occasionis subtractōe. resistēdi data ocasiōe. ⁊ affectōnis sanitate. Secūdus panis ē pia dei dissimulatio circa peccantē. q: tardabat vltionē et indulgentiā cogitabat. hz et hic panis tria fragmenta. videlicet longanimitatē quaz exhibuit. electōnem p̄destinatōnis quā implere voluit. et caritatē nimiā qua nos dilexit. Tertius panis ē miseratio qua puertit ad pniam. Hic etiā panis habet tria fragmēta. q: cor pcutit: excitās illō vt aduertat suop vulnera peccatop. et vulnerū dolorem sentiat. terret deducēs ad portas inferi. et preparata iniqs supplitia mōstrans. et spem dat indulgētie. Quartus panis ē indulgentia pcōp. q videlicet deus penitentē eū misericordiē suscepit. Et hic panis hz tria fragmēta. Quia (vt dicit Bern) sic ex toto deus indulsit. ⁊ tāliberaliter omnē donauit iniuriam. vt iā nec damnet vleiscendo qō est primū. nec pfundat imperādo. qō est secundū. nec minus iputādo qō est tertiū. Quintus panis ē ptinētia a peccādo. seu virtus ptinēdi et emēdatius viuēdi. ne recidiuū pateret. Et hic panis etiam habet tria fragmēta. Nā hec ptinentia habet tres oppugnatores. s. carnem. mūdum et malignū spiritum. quib resistere nr̄a virtute non valemus. sed pane isto diuine misericordie confortati: habemus in domino hāc virtutem. Sextus panis est gratia promerēdi qua videlicet min? bone puersationi indulget.

Quam gratiã dicit Ber. in tribo maxime ꝓsta re tanq̃ fragmentis. videlicet in obio pretẽri to⁊ malorum. in ꝓtemptu bono⁊ presentiũ. et desiderio futuro⁊o⁊uꝫ. Septimus panis est spes obtinendi. q̃ deus donat homini indigno ꝙ pec catori de sua totiens expto bonitate. vsq; ad ce lestia sperãda presumere. Cuius etiã tria (ſm Ber.) sunt fragmenta. Tria inquit ꝓsidero in quibo tota spes mea ꝓsistit. Caritatem adoptõ nis. veritatem ꝓmissionis. potestatẽ redditio nis. Refecti duobo septenarijs panum a bea to Ber. nobis apositis. videlicet incipientiũ. et ꝓficientiam. festinemus nũc vtcunq; gusta re septẽ alios a spũsãcto nobis ꝓponẽdos. qui bus refitiũtur anime pfectorũ. qui panes sunt septem dona spiritussancti: felix anima que his saturari meruerit. Et bene hec dona nomie pa num describũtur. quia delectabiliter refitiunt animam in pñti. et satiant in futuro. Primus panis est timor domini. timo⁊ inquam filialis nam timor seruilis incipiẽtium est. Et hic est timo⁊ castus. quo ꝙs ex timore timet a deo se parari. ꝙ ideo declinat a malo quod ꝓtrariatur deo. Sed quia opo⁊tet etiam benefacere. sequi tur secũdus panis qui est donum pietatis. quo monet nos spũssanctus vt opemur bonum ad laudem dei. et ad vtilitatem omniũ ꝓmo⁊. et hec est pietas que ad omnia vtilis est. et ꝓcedit ex pio corde. quod deus tm̃ intuetur. co⁊poralis aũt exercitatio sc; sine pietate ad modicu; vtilis est. Tertius panis est donũ scientie. hoc donum comitatur duo predicta. quia (vt dicit Crisꝫ) nemo potest cauere malũ nisi ꝓgnitum. neq; bonum facere quod ignorat. et hoc datur per donum sciẽtie. quo datur homini rectũ ha bere iudicium. de istis inferio⁊ibo ad ꝓgnoscen dum. quid no⁊ium et quid expediens sit ad sa lutem. Quartus panis est donũ fortitudinis. Et bene fo⁊titudo sequitur scientiam. Nã ꝓgni to per donũ scientie que mala cauenda sunt et que bona ꝓsequenda: opus est spiritu fortitu dinis. quo possit ꝓsequi que ꝓgnouit. tã in vin cendo mala q̃ in aggrediendo bona. Hoc dono dotati fuerũt sancti martires. quos nulla tor menta potẽrãt supare. Quintus panis est do nũ ꝓsilij. per quod homo dirigitur q̃si ꝓcilio a deo accepto. in his ad que bũana ratio ñ suffi cit. Et bene ꝓsilium sequitur fortitudinẽ. quia (ſm Greg) valde fortitudo destruit. nisi p̃ ꝓsi lium fulciat. quia quo plus se posse cõspicit. eo virtus sine moderamine in ꝑceps ruit. ꝙ mens que intus sedem ꝓsilij perdidit: foras se p̃ desi deria innumerabiliter spargit. Sextus panis est donũ intellectus. et istud donũ sequit donũ ꝓsilij. et duo bona facit in anima. Primũ quia illustrat intellectum ad sane capiendũ ꝓsiliu; spũssancti speculatiue. Secundũ quia depurat affectũ ad agendum practice ꝓsultum. Septi mus panis est donũ sapientie. quod sequit do nũ intellectus. et omnia dona alia que sine sa pientia nihil sunt. Sapiẽtia est ꝓgnitio suaui tatis diuine per experientiam habita. Ãñ di citur sapientia quasi sapida scientia. Nam per donũ sapiẽtie iuuatur homo nõsolũ ad ꝓgni tionẽ diuino⁊ sed etiam ad gustatõnem eo⁊un dem.

Oratio.

Omine ihu xp̃e miserere sup̃ turbã pe nitentiũ et incipientiũ. iusto⁊ et ꝓficiẽ tium. pfecto⁊ ꝙ ꝓemplantiũ. p̃ tribuũ ꝓtritõnis. ꝓfessionis. ꝙ satisfactõnis. p̃ victoriã mundi ca⁊nis et dy̆aboli. p̃ visionem co⁊palem ymaginariã et spũalem. expectantiũ veniam. gr̃am et gloriã. Refice primos p̃ discretã soli citudinẽ. cautelã. indignatõem. timo⁊ẽ. desi deriũ. emulatõnem. ꝙ vindictam. Refice secũdos p̃ spiritũ timo⁊is. pietatis. scientie. fo⁊titudis. consilij. intellectus. et sapientie. Refice tertios per tres anime et quatuo⁊ co⁊pis dotes. in pñ ti quidem spe. que supe⁊cresc̃at in septem spor tas in futura beatitudine Amen.

De fermento cauẽdo et ceco bethsaide illu minato. Capitulum .LXXXXII.

Et post miraculũ de pa stione oñsum. dimissa tu⁊ba statim ascendit ihs cum discipulis in na uiculã. fugiens turbe applausum ꝙ reuerentiã. et vt a turba remotus doctrine va caret discipulo⁊: dans in hoc nobis simile fa ciendi doctrinã et exemplu⁊. Et venit in fines seu ptes magedan seu dalmamicha. quod scõm Aug. idem est ſm rem. et eadem terra duplicit̃ vocata. Sc; ſm alios sunt due regiones distin cte: sc; in extremitatibo ꝓiuncte. et ideo existẽs in ꝓfinio vtriusq;. dr̃ esse in fine istius vel illi⁹. et in tali loco erat ihs. Et accesse⁊unt ad eũ nõ tanq̃ deuoti et simplices vt addiscerẽt. sed tan q̃ inuidi et insidiãtes vt ip̃m temptare̅t. pha ri⁊ei et sadducei temptãtes. s. si possent eũ cape in aliquo. et rogauerunt eũ vt oñderet eis signũ de celo: declarãdo. s. tempus sui aduẽtus ex ali quo celesti signo. Ac si dicant. Si de celo veni sti. ꝓba in hoc q̃ signa de celo ostẽdas. Ubi ad uertendum q̃ aliqui scribe ꝙ pharisei. obmisso studio legis et ꝓphar̃. studebant in astro⁊logia. vñ et vsq; hodie aliqui eo⁊ in hoc sũt valde cu rioси. et q⁊ astro⁊logi aliqñ p̃ ꝓsideratõem astro⁊ rũ. volũt iudicare de inchoatõne legũ et secta rum diuersar̃. ideo isti p̃ astra volebãt p̃nosti care de aduentu xp̃i. qõ erat impossibile. q⁊ ad talia non se extendit virtus celi. licet se ex tẽ dat ad p̃nosticandũ de futura dispositõne ae⁊is vt siccitate. ꝙ pluuia. ꝙ h⁹. Uel ad ꝓgnoscendũ ip̃m esse xp̃m in lege ꝓmissum. petebãt de celo signũ maiestatis sue. vt fulgura ꝙ pluuias. vel huiusmõi simile. vel qõ in exemplũ Moy̆si. mã na celitus emisso: omnẽ populũ reficere̅t mul to tempo⁊e. vl̃ q̃ solẽ stare faceret sicut Josue. vel retro⁊cedere sicut Isaias. vel q̃ daret ignem de celo sicut Hely̆as. Dñs vo⁊ respondens ꝙ eos redarguens: ait. Facto vespere dicitis. i. aliqd de futura temporis dispositione predicere per

ꝓsiderationem celi potestis. videlicz serenū erit rubicundū est enī celū. qz talis disposito in vespere frequēter est signū serenitatis future. licet impediat qñqz. et mane. s. dicere potestis. hodie tempestas erit. rutilat enī celū. qz hoc vt plurimū est tempestatis signū. Et est rō talis. Ex signis celi in quibꝰ nō estis edocti: scitis iudicare tpa. ꝓnosticādo de serenitate vel pluuia multomagis ex scriptura legis. et ꝓphāx in qua estis edocti. debetis cogitare me eē xp̄m ab eis ꝓmissum. Eiñ sequitur arguitio eox. Faciez g̊ celi. i. dispositiōem aeris diiudicare nostis: ꝓnosticādo ō futuris p signa. que tñ sūt fallibilia. signa aūt tpm scz aduētus mei a ꝓphis ꝓdicta. a me in effectu exhibita (primus enī z secūdus aduētus xp̄i sunt q̄i duo tpa) ñ potestis scire. facultatez vobis heresi et inuidia auferēte. Ex dictis enī ꝓpharū et visis miraculis que nemo alius fecisset: saluatoris aduentū cognoscē debuerūt. et iuste iudicare. q̄ ipe esset xp̄c in lege ꝓmissus. Moraliē hic reprehendit dñs istos qui p signa apparētia in celo que sunt fallibilia de futuris iudicabant. et ex his que hēbant in scripturis de xp̄o. que quidē scripture sūt infallibiles iudicare nesciebāt. z significāt illos qui de factis alioꝝ se intromittē volunt. et de ꝓprijs ꝓsciētijs in quibꝰ possent legere: nō iudicant. Eiñ Dicto. Elix inuenies qui irreprehensibilē vitam suam exhibere velit. vt libēter nō reprehendat alienā. tanq̄ huius mali libido mentē hominū inuasit. vt etiā qui procul ab alijs vitijs recesserit. in illud tamē quasi extraneū laqueū diabolū incidant. Istud etiā dicitur ꝫ illos. q̄ soliciti sunt futurā aeris vel aliaꝝ rez qualitatem ꝓsiderare. et de tempore sue mortis vel futuri iuditij nolūt cogitare. Sz (vt dicit Aug) Laudabilior ē animus cui nota ē infirmitas ꝓpria. q̄ qui celoꝝ ꝓstellationes z terraꝝ fundamēta scrutat. Moraliter vesp est hoīs senectus mane iuuētus. rubor est feruor caritatis. serenitas trāquillitas mētis. Qñ g̊ in mane iuuētutis rubet celū: signū ē future tribulatōis. Eiñ in ecclesiastico. Fili accedens ad seruitutē dei. sta in iusticia et timore. et prepa animam tuā ad tēptatōnem. Quando ꝺo in sero et in fine rubet caritas: signum est serenitatis future. que sequit tempestatez. Eiñ in thobia. Post tempestatē tranquillū facis. z in salomone extrema gaudij luctus occupat et ecōuerso. et in iobāne. tristicia vra vertet in gaudiū. Similiter quādo est serenitas ꝓsperitatis in vita pñti signū est pene et tempestatis in vita futura. et ecōuerso quādo est serenitas in vespe z tarde. s. in vite fine: signū est serenitatis et ꝓsolationis vite future. Et dominus ingemiscens spiritu. quia sicut de hominuz salute letatur. ita super eoꝝ dolet errorib⁹: ait. Generatio mala quo ad moꝝ puersitatem. et adultera quo ad fidei violatōnem. recedens a deo vero sponso animaꝝ p infidelitatē: signū quezit quo ad maiestatis iudicatōnem. et signum non dabitur ei nisi ione ꝓphete. i. signum infirmitatis. de quo ps. dicit. fac mecū signum in bonū ꝛc. hoc enī est signū passionis. p quod oīs homo ē adiutus z ꝓsolatus. Simile habes supra. vbi plura de hac vi deas materia. Et tanq̄ obstinatos relinqns phariseos et saduceos quo ad corpis pñtiam z gre effectum. et ascendēs itez nauem cū discipulis suis. abijt ab illis transfretū. i. vltra stagnum genezareth. relicto strepitu mūdano. Et cum venissent discipuli trāsfretum. obliti sunt panes accipe. i. fragmenta panū septem sportaꝝ. et non habebāt nisi panē vnum. Causa aūt huius oblitionis potuit esse multiplex. vna prohibitio solicitudinis de crastino. alia occursus paupeꝝ quib⁹ reliquias dimiserūt. tertia spes de domino. qz iam visis miraculis certi erāt q̄ nihil eis deficēt. quarta interna dulcedo vnius et veri panis. hñtis in se oīe delectamentum. quē secū habebāt. illo enī capti de exteriori pane non cogitabāt. Eiñ Beda. Elnus panis quē secū habebāt in naui. mistice ipm panē vite dominū videlicet saluatorē designat. cuius amore quia semp intus refitiebātur in corde. nimis ō terreno pane quo corpus pasci solet: curabāt. hec Beda. In quo oñditur in eis feruor z desideriū supne doctrine. et ꝓemptus delitiaꝝ mūdi huius. cū etiam circa vite necessaria. parū fuerūt studiosi. et eoꝝ deuotio ad pñtiam xp̄i. qz sic inseparabiliter adherebāt ei. q̄ necessaria vite fuerāt obliti. et q̄ modicā carnis curā habebant in reliqs necessarijs. qui nec viaticum sumpserūt intentione dominici comitatus. Eiñ Remigius. Tanto enī amore mgri detinebant vt nec etiam ad punctū vellent ab eo recedere. Aduertēdum est g̊. quātuz alieni essent ab appetitu delitiaꝝ. cum tāparuā haberēt de necessarijs curā. vt etiā obliti sunt panes accipe sine quib⁹ hūana fragilitas subsistere non ꝑt. hec Remi. Doc g̊ discipuloꝝ exemplo. z tu magis cura de cibo mentis q̄ ventris. et magis de ꝺtutē animi q̄ viatico corpis. Nā (fm Crisō) hoc loco virtutis possessio: omnē tristiciam et solicitudinē expellit. ac leticiā et spem magnā imittit. deoqz et hominib⁹ acceptabiles facit.

Et dixit eis ihs. Intuemini p diligētem ꝓsideratōnem mētis. et cauete p fidei puritatez. a fermento. i. a corruptione et doctrina corrum pentē phariseoꝝ et saduceoꝝ. fermentum enī quādoqz ꝓpter corrreptionē significat doctrinaz malā. vt hic. qñqz ꝓpter calorē inclusū significat feruorē fidei vt supra. et a fermento z corruptione herodis. s. prauis moribꝰ. Et sic habetur triplex fermentū. Primū saduceorū. q̄ dicūt nō esse resurrectōez. neqz angelū. neqz xp̄m ꝓphetas spernūt. spe presentium deo seruiunt. Secundū phariseoꝝ. qui decreta legis diuine traditōibꝰ hoīm postponūt. legem ꝓdicāt verbis. z impugnant factis. in quoꝝ doctrina duo erant. scz peruersitas doctrine. et simulatio vite. Tertium est herodianorum. quod est adulteriū. homicidium. temeritas iurādi. simulatio

religionis. Primum ē erroris. secundum simulationis. tertium praui moris. Primū corrumpit rationem. secundū intentionem. tertiū operationem. De his tribꝰ dicit apostolus. Non in fermento veteri q̄tum ad primum. neq; in fermento nequitie q̄tum ad secundum. et malitie q̄tum ad tertiū. Vel ſm quoſdā fermentū herodis vocat etiam doctrinā corruptiuā herodianoꝝ dicentiū herodem xp̄m. Iſti herodiani ſm eos fuerunt quidā iudei. fingētes quandā ſectam nouam. dicētes de herode aſcalonita q̄ erat meſſyas: moti falſo intellectu illius quod dicitur in geneſi. nō auferetur ſceptrū de iuda ꝛc̄. Vbi dicit̄. q̄ ablatio regni a tribu iude. erat ſignū aduentus meſſye. Iſte aūt herodes obtinuit regnū illud. cū tñ alienigena. quia pater eius fuit ydumeus. et quia meſſyam p̄miſſum intelligebant illi regnare tp̄aliter. nec videbāt alium tunc regnare in iudea niſi herodem. ideo dixerūt eum eſſe meſſyam. cum tamen p̄phetia iacob predicta. eſſet ſm veritatem de xp̄o tempore herodis nato intelligenda. Ab his g̊ omnibus monet diſcipulos cauere. ne in his cōſentiāt. vel hec in eis approbādo vel in his eos imitando. Non enī viuendum eſt in fermento veteri q̄tum ad puerſam doctrinam. neq; in fermēto malitie q̄tum ad moꝝ prauitatē. et nequitie q̄tum ad ſimulatā iuſtitiam: ſed in azimis ſinceritatis quo ad vitam et intentionem. et veritatis quo ad doctrinā. At illi. ſ. diſcipuli dictum domini intelligentes de pane fermentato ꝙ materiali. cogitabant intra ſe dicētes quodā occulto murmure. quia hoc ideo dicit. quia panes non accepimus. nō vult q̄ de pane pharizeoꝝ fermentato accipiamus. Putabant enī ſe eſſe tacite notatos de panum obliuione. et q̄ ad lr̄am de pane fermeētato loquereť. ne ab eis acciperent. eo q̄ panes ſecuꝫ non accepiſſent. Errabant ap̄li in duobꝰ. quia et de panū defectu dubitabant. eo q̄ panes non attulerant. ꝙ quia verbum dñi ỏ fermento ad lr̄am capiebāt Primo ergo arguūtur de primo. ſ. q̄ timebāt panis defectū materialis. Sciens enī ihs̄ cogitationes eoꝝ tanq̄ deus: arguit eos de fidei modicitate. quia eo p̄cise ꝙ cum eo timebant poſſe egere: dicēs. Quid cogitatis modice fidei. quia panes non habetis. et me dixiſſe de panibꝰ terrenis de quibꝰ dubitare nō debueretis. Panem vite que eſt cauſa omniū panum ſecum habebant. et ideo de panū defectu dubitare non debebant. Hoc aūt (ſm Criſo) dominus facit. vt ſolicitudinem eſcaꝝ ab eis abiiciat. Quaſi diceret. Ex factis meis precedentibꝰ ꝙ doctrina debetis ſic eſſe illuminati. q̄ verbū meum intelligeretis non de pane materiali. quia de hoc poſſum vobis ſuffitiēter prouidere. Quod probat duplici exemplo. in quo magnaꝫ multitudinē ſatiauit paruo cibo. Vnde ſubdit. Nondum intelligitis. ſ. miſterium. Nam ſi per panes intelligitur doctrina ſana: neceſſario per fermentū intelligitur corrupta. neq; recordamini ſcilicꝫ virtutis in multiplicatōne panum. vnde ſequitur quinq; panum. ſ. diſtributoꝝ in quinq; milia hominū et quot cophinos ſumpſiſtis de reſiduo. neq; ſeptem panū. ſ. diſtributoꝝ in quatuor milia hominū. et quot ſportas ſumpſiſtis fragmentoꝝ. Reducit eos ad memoriam miraculorum de quinq; et ſeptem panibꝰ. vt confidant q̄ ipe paſcet eos qui pauit turbas. Quaſi diceret. Non ē vobis timēdum. cum de tā paucis panibus tantas feci habundare reliquias. Vnde Criſ. Per hoc in memoriam eis reducit ea que p̄teriērūt. et ad futura attentiores facit. Deinde arguūtur de ſecundo. ſ. q̄ habebāt defectum intellectus ſpiritualis. cum dicitur. Quare nō intelligitis ſcꝫ quia non de pane dixi vobis? Quaſi diceret. non eſt vobis dubitādū de pane materiali. quia ita poſſum eū multiplicare ſicut vidiſtis. nec de illo ego ſolicitor nec loquor vob̄. ideo potius de alio pane ꝙ fermento intelligere debuiſtis. ſ. doctrine puerſe. que more fermenti ſe veri panis ſubſtantiam ſimulat habere: ſed reuera totam ſubſtantiam eius cui admiſcetur: corrumpit. et ad ſaporeꝫ ſuum trahit. Hoc eſt de quo ap̄l's dicit. Modicum fermentū totam maſſam corrumpit. Ab iſto ergo ſicut a nociuo cibo ſumme eſt cauendum. Vnde Amb̄. Cibus corporalis nociuus cum magna ſolicitudine cauetur. quantomagis ſpiritualis? Tunc intellexerunt. quia non dixerit cauendum a fermēto panum ſcꝫ materialium: ſed a doctrina phariſeoꝝ et ſaduceorum. que ratione predicta vocatur fermentū

Et venerunt bethſaidam vbi cecum ei adducunt: rogantes vt illum tangeret et firmiter credētes q̄ ad tactum eius ſanus fieret. Et apprehenſa manu eius: eduxit eum extra vicum id eſt extra vicinitatem et tumultū malorum. Et expuēs in oculos eius impoſitis manibꝰ ſuper oculos: interrogauit eum ſi quid videret. Et aſpiciens. id eſt aſpicere incipiens: ait. video homines velut arboreſ ambulantes. Non enī diſtinguere poterat liniamenta humanoꝝ corporum. videbat obſcure corpora eorum moueri de loco ad locum. et poſtea p̄fecte illuminauit eum. Nam iterum manus ſuper oculos eius īpoſuit. et clare omnia vidit. Per hoc arguitur ignorātia diſcipuloꝝ facto. q̄ ipis p̄ſentibus illuminauit cecū primo imperfecte. et poſtea perfecte. Certum eſt enim q̄ xp̄c poterat eum ſtatim perfecte illuminare: ſed per talem modum voluit facere. vt deſignaret diſcipl's adhuc in p̄te obſcuratos caligine ignorantie. et ad clare intelligendum indigere maiori illuminatōne. Vnde ꝙ poſt reſurrectōnem ſuam aperuit illis ſenſum. vt intelligerent ſcripturas. Alij dicunt illuminationē huius cecī ſucceſſiue factam. p̄ter paruitatem fidei huiꝰ cecī et offerentium ipſum xp̄o. et poteſt eſſe q̄ iſta cauſa et predicta p̄currerunt ad iſtum effectum in ipſo. Per hoc etiam ſig̃tur q̄ dominus aliquando dat ſuam gr̃am augmentando

prius datam. Et mittens illum in domum suã iussit vt nemini diceret ad vanitatis iactantiam. vt mundi gloriam nos doceret fugere. sed tamen dicere poterat q debuit ad predicatõem laudis diuine. Hoc nondũ intelligunt. qui oĩa opera sua vt ab hominib videantur: faciunt. De quib dominus ait. receperunt mercedẽ suã Ne ergo hic recipias mercedem et recipiendo perdas eternã: vitiositatem tuam potius enarra q̃ virtutem. exemplo apostoli: dicentis. qui fui blasphemus et persecutus sum ecclesiam dei. Vnde Aug. Elis virtutes tuas augeri prodere noli. fuge videri quod esse meruisti. Quod manifestãdo poteris amittere: tacẽdo custodi. Vbi Beda. Cuncti qui a domino curãtur languores: spiritualium sunt signa languorũ. quibus anima per peccatum eterne morti propinquat Sicut enim in surdo q muto a domino sanato sanatio mentis insinuatur eor̃ qui neq̃ audire verbum dei neq̃ loqui nouerant. et mox in refectione turbe esurientis que dominum secuta fuerat: suauitas figuratur illa. qua diligentium se et querentium solet corda nutrire. ita et in hoc ceco paulatim curato a domino: illuminatio designatur cordium stultor̃ ac lõge a via veritatis aberrantium. Rogabant autem eum vt illum tãgeret. scientes quia tactus domini. sicut leprosum mundare. ita etiaz cecum illuminare valeret. Tangimus autẽ dominum nos. cum ei fide integra et sincera adheremus. tangit nos. cũ mentem nostram afflatu sui spiritus illustrat. atq̃ ad cognationem nos ꝓprie infirmitatis. studiumq̃ bone actõnis accẽdit. Apprehendit manum ceci vt euz ad executõem bone operationis ꝓfortet. Eduxit extra vicum vt a vita vulgari segregatus voluntatẽ sui cõditoris qua illuminari meretur: liberius sedulo corde scrutaretur. Quisquis enĩ lumen eternitatis videre desiderat. non exempla turbaꝝ: sed ducatum necesse est semper sui redemptoris sequatur. Ideo autem cecum hũc paulatim et ñ repente curat. quẽ mox vno verbo (si vellet) poterat curare. vt magnitudinem humane cecitatis ostẽderet. que quasi pedetemptim. q per quosdam ꝓfectuum gradus. ad lucẽ diuine visionis solet peruenire. Sputum quippe ab intus de capite domini ꝓcedit. manus vo sũt mẽbra corporis exterius posita. Expuẽs ergo in oculos ceci: dominus imponit manus suas vt videat. quia cecitatem generis humani. et per inuisibilia diuine pietatis dona. q per exhibita nobis sacramenta assumpte hũanitatis abstersit. Q̃ autem eum in domum ire precepit. mistice admonet omnes. qui ꝓgnitione veritatis illustrantur vt ad cor suum redeant. et quantũ sibi donatum sit: solicita mente perpendãt. donatis collatisq̃ sibi beneficijs digna operꝝ executione respondeant. Q̃ vo eum sicut et multos alios quos sanauit: sanatõnem suam silentio tegere iubet. exemplum suis tribuit. ne de his qne faciunt mirãdis: fauorem vulgi requi-

rant. sed diuinis tm̃ aspectibus. vbi et merces restat: sint placere ꝓnti Hec Beda. Oratio.

O Omine ihu xpe fac mecum signum infirmitatis et passionis tue in bonum. vt inde per te me adiutum gaudeam q ꝓsolatũ. O panis vite da mihi semp tuo amore refici. vt minus soliciter de pane vel quocunq̃ solatio temporali. Da mihi vt a fermento peruerse doctrine ac simulate iusticie et actionis praue caueam. et in his nec actiue nec passiue te offendam. O splendor paterne glorie. illumina cor meum lumine tue gratie diuine. meq̃ ò omnib erroribus et laqueis crue. ac dirige in viã veritatis q iusticie. ac salutis eterne Amẽ

Laus enti in diuinis!